

ПАВЛО ШТЕПА

МОСКОВСТВО

Ï ÂÄËÎ ØÒǺÎ À

Ì Î ÑÊÎ ÆÑÒǺÎ

éîãî ïîõî äæáííÿ, çì ñò, ôîðì è
é ñòîî ðè÷í à òÿäëñòü

Äèääííÿ ðòääðòà

Äðî âî áè÷—Ëüà³à
Äèääáí è÷à Õ³ðî à
«Ä²ÄÐÎ ÄÆÁÍ Í ß»
2003

Ó éir³ í á ááááóí ó ánoíðe÷ííí ó í áááð³ae³, óáeóáó, ná³a÷ái í yó ÷eneáííeó díñ³énuééó óà çáeíðáíííeó ááoíð³a áí ae³çópouñy í áðááóí íae, áeóíee, çáeííííí ðííñ³ aeí ée-í í í í y, díçáeóéó³ çáí áí ááo Díñ³énuéí_í áí í áð_í. Ááoíð ç í í-çéóé³ í ááoíð³a Oeðáííe ánaá÷ííí díçáeyáa³ ánoíðe÷í í í á-ðóí óy áeçáíéúí eó çí áaáí ú náíáí í áðí áó çà çáí áóóóy í áçá-eáæí íñ³, noáíðáí í y óeðáííeúí_í ááðæáae, í dí díéó³ óí³ í á-ðáí íæí á çáááðóæí í y. Óy éí eaa³ ° néí dí ÷ái eí ááð³áí óíí ae-ááí í y 1968 díéó, úí çá³éñí áí á á dídíí óí (Eáí ááá). Çíeðá-í á, áeéó÷ái í óyá aeéíðenoáí eó ááoíðíí í áááð³ae³a óíá ÷á-íí_í ááayí náíí_í í ðane, ye³ ní dí noí ááí³ í éeí íí ÷ano, ááóae-eé náí þ áeóóáeúí ánoú.

Êí èàà ðĩçðàôĩâáí à ýê í à òàõ³äö³â – ³ñòĩ ðèè³â, ì î ê³òĩ-
êĩâ³â, òàè ³ í à øèðĩêĩâĩ ì àñĩâĩâĩ ÷èòà÷à.

Đăăăăêö³ÿ Âî êî äèì èďà ÊÎ ÂÒÓÍ Â

Ùèðà ì î äÿèà äðçÿì ¸ Àì äðèèè ¸ Êáì äàè,
 çàäääÿèè ì àèéøèà ó ñâ³ò öÿ éí èàà.

Ī nī āēēāō ī īāyēō nēēāāā°ī ī
 Ðīī āīō Ī ēēēī' yēō, Ðīī āīō Ēāā+ōēō
 àā Āīāāāīō Āīñp.

*l ierāei aīðoyi ça aīēp Ōēðajī ē
i ðenāy÷d° āāōīð*

ĀÑŌŌĪ

Ū ā ça ī āðāā³nōī ðē÷ī ēō ÷āñ³ā āī ī³āī³÷īī-nō³āī īāī ēōðēā^a ā-
ðīī ē ī ðēī āī āðōāāā ç Āç³ī ī āēāī ūēēē ōāðī-ō³ī nūēēē ī āðī āāōū.
Āāēē÷āçī ēē ī ðāē³n ī ā āāāī ēñōī ī ō ī ðōī ð³ ā³āāī ðī āēā ōī ē ī āðī-
āāōū ā³ā ōñūī āī nā³ōō ðāē, ūī ā³ī ā³āñōāā ā³ā ēōēūōōđī ī āī ðī çāēð-
ēō ēpāñōāā ī ā āāāōī nōī ē³ōū. Ī āī ðēēēāā, nāī p ē³ōāðāōōđī ō ī ī-
āō īī÷āā ōāī ðēðē āæ ō XIX nōī ē³ōō³, ā³ā Ī. Ī ōēē³ī ā (1799–
1837), ī ðāā, ī ā 800 ðī ē³ā ī³çī³ðā ça ōēðajī ō³ā. ×ōæēī ō³: ōē-
ðajī ō³, ōāðāðē, ī³ī ō³ nōāī ðēēē āāðāāī ēē ēāā ō ōīī ō – Āī āī ī³
ēpāūī ē çāāōōī ī ō – ēōðēō Nō³āī ī³ī^a āðī ī ē. Ī īñāēī ī āēāī ūēā,
āāī āā ēī ŷç³āñōāī Nōçāāēūñūēā, ūī ça ē³ēūēāñī ðē ē³ā āēðī nēī ī ā
āāēē÷āçī ō³ ī āð³p, ŷēā çāēī ŷēā ī āī ō ðīñōō nōōī āī ēō ī ēāī āōē.
Īē āā āī īī āēðī nēī? Çāāāðāāāðē çī ā÷īī nēēūī³ð³ (ō³çē÷ī ī³
ēōēūōōđī ī) ça nāāā nōñ³āī³ ī āðī āē. × ē ī īñāēī ē āōēē ðī çōī -
ī³ð³, ā³āāāæī³ð³ ça nōñ³ā³ā? Ī³. Āā æ ðāōī ī ēōy ī āðāī ī ā īñ-
ēī āñūēī āī ī āðī āō?

Ī āāōū, ī āī ā^o ā nā³ð³ ī āðī āō, ūī ī ðī ī ūī āī nā³ð çī ā^o ī āī ðā,
ī³æ ī ðī ī āðī ā ī īñēī āñūēēē. ² ō³ēēī ī āāī ī ī āī ā^o ā nā³ð³ ī āðī-
āō, ī ðī ŷēī āī nā³ð ī ā^o ā³ēūō ī īī ēēēī āō ōyāō, ī³æ ī ðī ī āðī ā
ī īñēī āñūēēē ðā ī ðī ēī āī āāðāāāō. Ī āēāēāī³ðā, ūī ī āā³ōū nōñ³-
āē: ōēðajī ō³, ī īēyēē āīñēōū ī ā çī āēē ī īñēī āñūēī āī ī āðī āō. Ā āī-
ī ē æ çāī ēāðēēē ça ōā ī āçī āī īy ðōjī ī p āēāñī ēō āāðāāā. Ī ðāā,
ī ōñēēē ā āēā÷āðē nāī āī āī ðī āā, āī æ ī ā çī āp÷ē ēī āī „āō³ēāñī āī
ñōōī ī³“, ī³ēī ēē ēī āī ī ā ī āðāī ī æōōū. Ā nēāāēīñāē ī ā^o ī īñēī ā-
ūēī ā āāāōī. Ōā, āēāñī ā, æī āāī āī ðī ā ī īñēī āūēī ē ī³ēī ēē ī ā
āēā ī ī³ ī āēñēāāōēō ī³nōyō, āī ī ā çī āā jō. Ū ī ā³ðā, ÷āñī ī āāā-
æāā nēāāō³ ī³nōy ça nēēūī³. Ī āī ðēēēāā, ī īñēī āñūē³ āī ðī āē ī ā-
ēē ā³ēñūēī āō ī ðōāēī³nōū ī īñēī āūēī ē ça āāēēō nēēō ēēðā ōī-
ī ō, ūī³ ī ī āð³y ðī çēyāēāny ī ā āāēē÷āçī īī ō ī ðīñōī ð³. Çāñē³ī ēāī³
ðāēī p āāī āðāō³÷ī p ðī çēī ā³nōp, ³nōī ðēēē ī ā āī āā÷āēē ōī āī ³nōī-
ðē÷ī āī ōāēōō, ūī ī īñēī āūēī ā ī³ēī ēē ī ā āēāðāāāēā æī āī ī³
ā³ēī ē nāī^op ā³ēñūēī āī p nēēī p. Ōāēēō ðēāī ēō ōyāēāī ū ī ðī ī īñ-
ēī āūēī ō ī ī āēī ā ī āçāēðāðē ðēñy÷³. Ī ðēāāāāēī ī ēēðā ē³ēūēā.

Ua i adaa i iedaaip Eade XII i ai iaeya Ooda+-ei o ai paaode i i nei au ei o. I i eu ua aa ea oodeai aaee ei ai oaaada, ui a ai i e i a i i ne oaa ee Eadea. E eu ea di e a i i ci 3 da Ooda+-ei a oaa ee ai p-aa ea c i i nei au ei ip, aa aoei aa a cai ci i i i ei eoe cdi noa i y 3 i i ad 3 i, ye a di caa ee a oodaoue o noi di e a i i ci 3 da. A i i eu ua ca na e o aada oodeai a noa ea – noi di e a i i ci 3 da – i i nei anuea ydi i i a nai p oep.

Oeda i nu ea oey o da i ca di i ea 1812 d. nai i ei o di i 15 e i i e o i i e e a, i a e o i ae y i i nei anue i ai a e nu ea. Oi i ai i aa aa i ee oey o-oe aa i dae A. Caedaa nu ee e o a i i i i i oaa ai Aad oaa e i ai ia ey-oe i ai i e a i a eoe a Oeda i o, i a o y p-e o o i i a noa i y i di oe i i nei au ei e. Oda i o cu ee e i i i e o Oda i di a 3 (Ei noy i de i i i e 3) i ai i e a ee a i da ea i ai i e a i a 3 o a nai a. I i ey ee ae o n e y ee i e i i di p a a i y i e oeda i o a i a da e i a ee i ai i e a i a i a eoe a Oe- da i o, a i di i 3 n p A. Caedaa nu e i ai i a a i ee e i i nei au ei o. I i nei au ei a i a a e i i di ca di i ea o a di ca i a ea caa a a 3 i i e e e, a A. Caedaa nu e i ai i a noo i i i noi i ee a 3 ca ne a ea ai Nea do. I ai i e a i, i di a daa oe a e i o i a Noi a 3 a di i e, a da o ea ei di i o. I i nei au ei a ae, ae a daa oe a e i o, a a da ea a a i i eu u 3 da o ee u na- i i di daa i e o (aa di i i i e o) i daa.

I i nei au ei a (o dy ae I. Eada i nu e i ai 3 A. Eai 3 a) i o o e i i i di ai ei ne ea, ui ai i a i di a o u n y ca „i e d ai a nai i e d a“. O dy a A. Eai 3 a ae ci aa aa da aa a i o i a ca e a a i 3 nou Oeda i e 3 i a i e na a c i ap i e d. Oeda i nu e 3 i 3 i no de i i a 3 de e e 3 di ci o no de e oeda i- nu ea a e nu e i. I a ca a a di i o 3 i 3 i no de i i e i e e e n y o i i nei anue e o a y ci e o y o a a i i a ae a i a i 3, a Oeda i a i i e i e e a n y ci i a o o noa i 3 i i nei anue i ei e i 3 i. Oa oeda i nu ee e i di a i a ca a a n y, 3 e eu ea di e a o n y Oeda i a i a e a e a i i ae a a o na e y i nu e e o i i a noa i u. O 3 i i a noa i y i de i o ne e e i i nei au ei o ae ci a de „i ae i di n ne e ne i a i a- da +- e a“ ca „oeda i ne e e y cu e“ 3 i i ai ae o e n u i a „oeda i 3 ca o 3 p“ Oeda i e. Ae ya e a o e 3 i ai a oeda i 3 ca o i d a, i i nei au ei a ae a o a e e a 1933–1937 d d. o n 3 o i o i a i u.

Oda i o y, Ai ae y o a N O A a i i i i i ae e 1918–1920 d d. I i nei a- ue i 3 dy o a a o e u 3 i i ad 3 p. Oda i o y caa i di i e e a i i eu u 3 o a di o i 3 i di a a a o e Oeda i 3 i a e e o a ca di p, a e i a a 3 o u e 3 e e. Ai ae y caa di ce e a E o a a i ue i 3 i de i e i e o e a i i i i a o ca di o p, ye ui E o a a i- ue i a i a ae ci a o caa di o i no 3 i i nei anue i ae a e a a i da e a Aa i 3 e i a. Ai ae y 3 N O A i a a e e Aa i 3 e i o o a E i e +- a e i a 3 a e nu e i ai i a i i i i- ae i a 950 i 3 e u e i 3 a a i e a d a. N O A i de i o ne e e B i i i 3 p ae a a n o e u a e nu e a c Nea do 3 nai 3 caa da e e nai i i e e e, a a e de a a p-e o e i oey o i i nei au ei 3 ci i a o a a a o a i a o a a o e 3 i i ad 3 p. Oa e o a di i ae o 3 o a a i ad e e a i o 3 nai 3 di ca o a i a o a a e e i i nei anue o caa di co nai i ae a n i e i aa da a a a i .

Í íeũuà çðààèèà 1921 ð. nãĩãĩ nĩþçĩ èèà – Óèðà¿í ó, í ³ãĩ èñàà-
øè ç í ñèĩàũeĩ íþ ì èð. Í ñèĩàũeĩ à 28 ðĩè³à í ³çĩ ³ðà í áàðĩ ó-
èà Í íeũuó í à nãĩãĩ ñàðàè³ðà.

Í ³ì á÷÷eĩ à í eũáí í ýì óèðà¿í ó³à ³ àñuĩãĩ óèðà¿í ñuèĩãĩ í áàðĩ ó-
èà 1939–1941 ðð. nãĩãĩ í ðèðĩáí uĩãĩ nĩþçĩ èèà Óèðà¿í ó í ðĩòè
ì ñèĩàũeĩ èà í à nãĩãĩ àíðĩàà. Nãĩ¿ì çí eũáí í ýì í íeĩíáí èò
Í ³ì á÷÷eĩ à í ðeĩeĩ èèà çàà÷ó àí í íeĩí ó àí ýè³à ÑÐÑÐ (çààeĩ ñý í í-
í àà í 'yòu í ³eũeĩ í³à ñíèààð³à ³ í ó³òàð³à) ³ òeì çì ³oĩ èèà í ññ-
èĩ àñuèà á³eñuèĩ.

ÑØÀ ààñyòu ðĩè³à (1941–1951) nãĩ¿ì àeàñí èì èíøòì ðĩçáó-
áí áóààèè á³eñuèĩáó, àí ñí í áàðñuèó, í íè³òe÷í ó í íðóæí³ ñòu ì ññ-
èĩ àñuèĩ; ³ì í áð³¿ òàè, uĩ òáí áð ñàì ³ ððáí oýòy ç³ ñððàóó. Çà òeò
ðĩè³à ì ñèĩàũeĩ à ³ñòàààèà àñ³ àí áðeèáí ñuè³ òà°ì í èò³ áeðĩá-
í èòòàà í áeĩíá³øĩ çáðĩ¿ (ðàçĩì ç àòì ì í íþ) í á èèøà á³à øí è-
áóí³à, àèà é í ó³ò³eĩ í, á³àèðèò á³à óðýáo ÑØÀ¹.

Áàààòí òàèèò òàèò³à ì ñèĩàñuèèò „í áðáí í á“ ì í áí à í áçáèðà-
òè à ³ñòíð³¿. Òà àèý ³ñòíðèèà, ñí ó³íèíàà, à í àñàì í áðàà àèý í í-
è³òèèà ³ñòíðe÷í èè òàèò ààæèòu í à ñàì í í ñíá³, à ýè àèýà í àí ðý-
ì ó (òáí ááí ó³¿) æèòòý á³áí í á³áí í áí í áðí áð ÷è ñí ³eũí í òè. Áàæèòu
ýè ñèì áí è éíáí í í áòóí í ñò³. Í á çðĩçòì ³oĩ í ñò³, çì ³ñòó, áààè,
í àñè³àè³à ³ñòíðe÷í áí òàèòó, í á í ³çĩ áàøè í ðe÷eĩ, ýè³ ðí è òàèò
ñòáí ðèèè. Á í á çðĩçòì ³áøè ñò³ ì eĩ óeĩáí, áeóèàðèì àí í í áí ñè³í
ó ñó÷àñí í ì ó, ðí áeòèì àí í í ì èèèè, uĩ çà í èò í èàòeòèì óòu í áø³
á³òè, áí óèè ³ í ðááí óèè. Í áeýñèðàá³øèì í ðèèèàáí ì ° ÑÐÑÐ, uĩ
eĩáí ñòáí ðèèà í á ì óáð³ ñòu ì ñèáeĩ³à, à í áðíçòì í ³ñòu °áðí-
í áeò³à, à í àñàì í áðàà óèðà¿í ó³à.

Ù í á çðĩçòì ³òè ³ñòíðe÷í³ ýàeũà òà í í á³¿ ðí áí ÷è ðí áí í áðí áð,
ì áeĩ çí áðè èèøà ³ñòíðe÷í ó ððí í í eĩá³þ eóèuòðí èò, àí ñí í áàðñu-
èèò, í íè³òe÷í èò í í á³è ó eĩáí æèòó³. Ñàì á çí áí í ý ° èèøà í áðàà-
òí í áí þ í ñýáí áí í ý áí óòð³øí³ò, í áçðèì èò ñèè, uĩ ñí ðe÷eĩ ýþòu
³ ØÁÍ ÐΒΟΥ ó³ í í á³¿. Óðààà, í àñàì í áðàà, áí ñè³àèòè ¿òí ° í í òí áæáí -
í ý, çàèèàááí³ à í èò ¿òí³ àèàñòeáí ñò³, áçà°ì í í í á³ýçáí³ ñòu, áçà-
°ì í á³þ èòò ñèè; òáí ð÷eè ÷è ðòéí³ áí èè áí èèà ¿ò í á ààñu í áðí á.
Éí ðí ðeĩ èàæó÷è – í í ðð³ááí áèèáí èèè ñí ó³íèíá³÷í èè áí áè³ç
ΑΟΟÍ ΑÍ Í ΝΟ² í ááí áí í áðí áð. ² èèøà í ³çĩ áàøè ΑΟΟ ³ ΑΟΟÓ
í áðí áí ó, çì í æáí í çðĩçòì ³òè á³¿ ðí áí í áðí áð. Á³¿ æ áí í ñí áè ÷è
ñí ³eũí í òè ° èèøà çí áí³øí³ì áèýáí ì ¿ò áòóí áí í ñò³.

Í áòèà í ðí í áðí áí ó áàà÷ó (áòí í eĩá³ý) òáí áð èèøà à í áèþø-
èàò, ³ òí ì ó ì ó ñèì í çáàðòàòeñý òàeĩæ ³ áí ñòñí ³eũñòáíçí áàñòàà
(ñí ó³íèíá³¿), í áðí áí çí áàñòàà (áòí í áðàò³¿), áí í áòèè í ðí í í òí á-
æáí í ý í áðí áð (áòí í ááí³¿) òà í áòèè í ðí ñí áàeĩ á³ ñòu (ááí áòèèè),
áçàààè³ áí ³ñòíð³¿ eþàñuèĩ¿ eóèuòðè. Ñòàðà ³ñòíð³í ñí ó³ý í áéæá
í á áðàèà áí óàààè èèò í áòè, í á çààæàèà í á áóó ³ áóòó í áðí á³à.

Òeì -òí áááàòí ³ñòí ðe÷í èò í íá³é àí àeí í á à÷áí³ áí eí àe ³ñòí ðeè³á í áñí í á³ááí í. Á ñàí á ³ñòí ðeèè ì àeè ààòe í íé³òeèàì èèþ÷ áí í á-ðáááá÷áí ý ³ñòí ðe÷í í áí òí çàeòeó, á³ýí ì èðàì èò í áðí á³á. Àeà ñàí á í áeá³èùøeè óeðàíí ñùeèè ³ñòí ðeè Ì. Áðòøááñùeèè, ñòààòe 1917 ð. í á ÷íé³ óeðàíí ñùeí áí í áðí áó, çáá³á eí áí áí æàòeèeí áí í áeèà í á ³í 'ý ÑÐÑÐ.

Í í áòí ðþ³í í: 90 % í í ì èeí è çàò³áí èò í íé³òeè³á ñí ðe÷eí èeí ò³èeí àeðà í áçí áí ý áóø³ ì í ñeàeí à. Í ðe÷eí ááààòí ò í áñí í á³áá-í èò àeý³á ì í ñeí áñùeíí; í íé³òeèè áí í è í á í í æòòù çðí çòí³ ðe, áí í³ýeà èþáñùeà eí á³eà í á í í æà ì ò í í ýñí èòe í áá³òù ç òí ÷eè çí-ðó áí áðà ñàí í; æ Ì í ñeí áùeí è. Òà í áeáeáí íøà, Ùí í áá³òù óeðà-íí ñùeà ³í òàe³ááí ò³ý í á çí àeà³ í á çí á° áóø³ ì í ñeàeí à, òí ÷ á³í æ í áàòí í áðàeí í èeáí í íeàçòááá ì óeðàíí òýì ñòí è³òòýì è. Èeøà óeðàíí ñùeèè í áðí á è³èùeáñí ðð³÷í èì áí ñá³áí çí áá ì í ñeí áñùeó áóøó³ æeí í áeà òà çí áí ý ñí òí ýì è í ðeí í á³áí è. Í áeáeèáøeè çí áááòù ì í ñeí áñùeíí; áóø³ Ò. Áí ñòí òáñùeèè ñá³á÷eòù: „Í áeá³èù-òíþ ñeéíþ Ì í ñeí áùeí è áóeí òà, Ùí òáðí í áeó³ í á çí àeè í áñ, ì í ñeàeí³á“. Ì í ñeí áñùe³ áí æá³ áóeè ñá³áí³ òüí áí á³á í áðòí í í-÷áðe³á ñàí³; áàðæàæ³ òí òí ó ì áþòù í á ì èí ðáí í áð çàñeí í ó á³á òá ðí è áæá í í í áá í áðeñý÷³ ðí e³á. Ì í ñeàeí è è³èùeà ñòí ðð³÷ í áí ðó-æóþòù òñ³ ñàí; çá³áí í ñò³ á áðáòí³, í³áeóí áð, Ùí á ñá³ò í á á³çí áá-ñý í ðí ñí ðàáæí ùí áí ì í ñeàeí à³ í ðí ñí ðàáæíþ Ì í ñeí áùeí ó. Í áeáeù³ áí ñýáí áí ý á í áááòþááí í³ ÷óæeí ò³á çáí áóeà ì í ñeí áñù-èà „ááí í èðàò³ý“ í í 1917 ðí ò³.² í ñýáí óeà áóæá í ðí ñòeì, àeà í á-í ðáááò ááí³ áeúí èì ñí í ñí áí: èeøà çí³ í èeà òáðí³ í í eí á³þ.

Ì í ñeí áùeí á í ÷áeà øàððáþáàòe í íé³òe÷í èì í áðàeí áí óááí-í ýì Ùá í í í áø³é í í ðàçò³ á í áðáýñeá³ 1654 ð., à í í øeðeèà eí-áí í í í áø³é èàðàñòí ò³ í³á í í èòááíþ 1709 ð. Òí á³ áí í á, í á çáá-æàþ÷ è í á æí áí³ ³ñòí ðe÷í³ òàeòe, í á í áðàeí áþ÷eñú í³ýeè è í³á-ñòááàì è, í ðí ñòí í ðí áí eí ñeèà ñááá „ðí ñ³þ“, í òæá, ñí áæeí³ í è-òáþ áñúí áí èòeùòòí í áí òà í íé³òe÷í áí í ááááí ý ðòñe. Á Ùí á „ðáòí è“ è³í øá çðí çòí³ á, Ùí ñàí á òàeà çí³ í á í çí á÷á° í íé³òe÷í í, ì í ñeàeí í áçááá ñááá „ááeèeí ðòññeèì“, à óeðàíí òý „ì áeí ðòñ-ñeèì“.² òý çàñááá „ááeèeí-ì áeí“ ñòàeà çí³ ñòí òí òñ³ò ì í ñeí áñùeí-óeðàíí ñùeèò ñòí ñòí è³á á³áòí á³ é áí ñ³. Òeùí æ òòí ñù ç óeðàíí ò³á í ðí áóááá eí èòe ç òeò í í áí ñí á÷áí èò „ááeèeèò“ – ì áí áðóááá áí Ñeá³ðó. Á eí èè òáðí í áeñùe³ óðýæ çà ñòáðeí çàe÷á³í áàðáñòáá-èè èeñòà áí Ì í ñeí á³í, áí ì í ñeí áñùeí áí óðýáò, òí ì í ñeàeí è í í-áàðòàeè ì í í áçáá ç í ðeí³ ðeíþ, Ùí òàeíí „í á ñòáñòáòáò“, á ° èe-øà „ðí ññeý“³ „ðí ññeèñeèè“. Í ñeòí eí áe çàí ááí ýþòù, Ùí èþàe ñí ðeèí áþòù í áeááçæeóçá³øò áðáòíþ çà í ðáááò, ýeùí ðó áðáòíþ áí áðòí³ áí ááí í í áòí ðþáàòe. Òàe áç³áðe-ì í ñeàeí è ñòàeè „ðòññeè-ì è“, à ì í í áí eñùeà Ì í ñeí áùeí á – „ðí ññeáe“. Òà òý èðáá³æeà

÷óæíáí ³í áí³ áóèà èèðà àèð÷íþ çàààæíþ ííð³áíýíí ç íàçíà-í èòùèè è çààðàáí íýì è ííñéíáñùéí „ááí íèðàò³“ íí 1917 ðíò³.

Í íæíà áác íáððá³èùðáíý áààæàðè íàçáò „níáàñèèè“ íáè-ááí³àèuí³øèí àèíàòíáí ííñèàèí³à. Òà æ íà ñòàðà, çí áí ààèæàá-íà, çààððáí èòùèà ííñéíáñùèà ³í íáð³ý á³àðíàèèáñý 1917 ðíèð, à àèíèè ò³èíàèòí ííæè „níþç níáàñèèèð ðáñí òàèèè“. Èíèèøí³-ì è èíèíí³ýì è ííñéíáñùéí³ ³í íáð³; íðààèýòù íá íðèñèáí³ ç íáòð-áòðàá áóááðí àòíðè, à „níáàñèèè“ (í íæýà, ðíáðí è÷í-ñàèýí ñùè³) òðýàè íáò³íí àèuí èð ðáñí òàè³è, Ùí ìð íáèðà° íñóááà èþáí³ñòù á³èùð³ñòþ 99 % áíèí³à. Íðæá, áðàáó°, òá'ýçíþ°, ííðáó°, àèááíý° ç ð³áíí çáì è³ íá ííñéíáñùèà ³í íáðñùèà àèàáà, à íñóááà, „níáàð-ñèàý“. Òííðàááà, à ò³è íñóáá³è „níáàñèíè“ àèáá³ ° çààáááðí „ñòàððèð áðàð³à“, àèà æ ìðí³è íáíá'ýçíè – íáà÷àðè ðíçòí ò íí-èíáðèð, Ùá íáðíçòí íèð. Çðàððíþ, ³ íáèàèùà àèááà ÑÐÑÐ ° á ðó-èàð íá èèðà èáí³í èð, °æíàèð, ííèíðíàèð, à òàèíæ³ ñèðèíí èè³à, òèííðáí è³à, èðèèáí è³à, àçàðæííùèèð, èíñ³íð³à, íèíýí³à, ñòà-è³í³à, ááð³è, òðíòùèèð, èàááí íáè÷³à, ýáíà³ ò. í. Íðæá, áñ³ áà÷àòù: í áèàèùà àèááà ÑÐÑÐ íá ííñéíáñùèà, à³íðáðí áò³íí àèuíà. ² òà áí-íà, ²²² íðáðí áò³íí àè, çààððáàèà Òèðáííó, Áðóç³þ, Òòðèáñòáí, Áñ-òíí³þ, Èàðá³þ, Èèðáð, Ííèùùó, Ðóí òí³þ, Áíèááð³þ, Íàýðùè-íó, ×áð³þ, Ñèíáà÷-èíó, à Ííñéíáùèí íá çààððáóáàèà æíáíí; èðáííè. Òíá³èùðá, ³íðáðí áò³íí àèuíà „níáàñèàý“ àèááà, í íæýà, áííáèòù òàèíæ³ ííñéíáùèíó³ áñà ííñéíáñùèà. Òàè Ííñéíáùè-íá èè÷èííþ „níáàñèèè“ íá èèðà çáì áñèóáàèà ñáí°³ ñòíðè÷íá çà-áàðáí èòòáí (³í íáð³àè³çí) òà íñááí èòòáí (èíèíí³àè³çí), à è íáððá-èèàèà ç ííñéíáñùèíáí íáðíáò íá „níáàñèèð“ àèáñòù Á²ÁÍ ÍÁ²-ÁÁÈÚÍ ²ÑÒÙ çà áñ³ àèýáíèùñùè³ çèí÷èí è á ÑÐÑÐ³ á ñàð³. ² ííñè-àèíè è á ÑÐÑÐ òà íá áí³àðàò³; áæá íèáíóþòù, Ùíá íáí ííñèàèíè ÑÐÑÐ íèùèèè íá ñáíìð çáì èýð íá ííñéíáñùèò àèááð, à èíí òí³ñ-ò³à òà „níáàñèèð“ àèááð, èíèè ðèèèáá Áàèèèèè Ááíú ííðàðí-èò íá Ñòíá³³ áðííè.

Á Òèðáíí³ ° ñíðí³ ðèñý÷ íèòíí èð ííñèàèí³à, Ùí àèà÷èèè òè-ðáíííùèò ííáò. Ðýðòþ÷èñù á³à ñòèð³èííáí àèáóóó íáíáàèñ³ áí áñùíáí ííñéíáñùèíáí, áííè è òòðèí íááðíòòùñý íá Ùèðèð òèðáíí-ñùèèð íáðð³íð³à, íáá³òù ó íáò³íí àè³ñò³à. Á çà ðááíèþò³èíáí áác-èááð áíðèíáðè (ááí ááíàè) áóæá èááèí á³ñòàþòùñý íá íðíááí³ ííñè. Òàè ííñýáòòù „çòèðáíí³çíááí³“ ííñèàèíè ñáííñò³èíí; Òè-ðáííè è áñ³ àèù³ ííñàè. ² ííááþòù, Ùíá í³à íðèáíáí íðèíàèæ-ííñ³ áí ÍÁÁ çààèíòèí ó ðááíèþò³èíí ó ááçèáá³ ýèíí áà á³èù-ðà ñíðàæí³ òèðáíííùèèð íáðð³íð³à. ² òà íá òáíðàðè÷íá íðèíó-ùáííý. Ó á³èí³ 1939–1945 ðð. ííñèàèíè è òà ðíàèèè íáñíáí. Òíá³ í³í ò³ íðèèíàèè íá ñèðááó ááááðí ííñéíáñùèèð òð³èà÷³à, áí ò³ çíàèè í³í áòùèò³ ííñéíáñùèò ííæè òà ííáíðþáàèè (ó ááí³èííù-

ε³ε αδι ³ι „ñí áàðñéορ“ áèääó. Õ³ ì ññéαéí è áèáóáèèè (í³ì áòüèè-
 ì è ðóèàì è) ñí òí³ ðèñŷ÷ óèðàŷí ò³á á íéóííááí³é Õèðàŷí³ ì³á çàè-
 í óáá÷áí íŷì ó èíì óí³çì³. ² áíáíí÷αñ ò³ „áí ðèèíì óí³ñòè“ áðŷóóáá-
 èè ááñŷòèè ðèñŷ÷ ì ññéαéí³á-èíì óí³ñò³á³ ì áá³òü áí èááááèñò³á á³á
 í³ì áòüèíŷì øèááí èò³. Íñ ŷè áàéáéí çááí áèòü ì ññéíáñüèá èè÷éí á
 „ñí áàðñéèè“³ áçáááè³ ì ññéíáñüèá ì áðáí áçíáí èòòáí. Çááááí íŷ
 ò³º ì ðíçá³áèè çðèááòè ì ññéíáñüè³ èè÷éí è. Ì è íáçèááòèì áì ì ðá÷³
 ñáíŷì è³ì áíáì è. Í íéáæáì ì, ùí ò. çá. „ñí áàðñèáŷ“ áèääá ° í á ùí
 ³í øá, ŷè ñòáðá, ððááèò³éí á, ³ñòí ðè÷í á, çáááðáí èòüèá Ì ÍÑ-
 ËÍ ÁÑÜËÁ áèääá, áèéáí èí øíá³í³ñòè÷íí-í áó³íí áè³ñòè÷í á. Í íéá-
 æáì ì, ùí ò. çá. ËÍ ðÑ ° í á ùí ³í øá, ŷè ñòáðá, ç ÕV² ñòíð³÷÷ŷ
 ì ññéíáñüèá í áó³íí áèüí á „íí ðè÷í èí á“. Ùí ò. çá. „ðáñí óáé³èè“
 ÑðÑð ° í á ùí ³í øá, ŷè ñòáð³ ç-í áðáá 1917 ð. ì ññéíáñüè³ ì ñáàè
 (éí èí í³) ç ì ññéíáñüèè è áóááðí áòí ðáì è. Ëí ðí ðèí èáæó÷è, í íéá-
 æáì ì, ùí ò. çá. ÑðÑð ° í á ùí ³í øá, ŷè í áéòèí³÷³øá á ³ñòíð³ŷì
 èèòáí ³ðñòáí ì³á ì áøèáðí þ í áèáðáðèèá³øíŷì óáðí ³í í èí áŷì. Í íéá-
 æáì ì ì ññéáéí á ì ðáááèáí áí, ³ñòí ðè÷í í áí ì ññéáéí á.

²ñí áí ñüèèè ñí ò³í èí á Õ. Í ðóááá-³-Ááñáò ì èðá: „ß ÷ áèα þ í á
 éí èæèð, ŷèá ì áðáèèáá ì ññéíáñüèèè „áí èüøááèçì“ í á ì í áó ì ññ-
 éíáñüèíŷì ³ñòíð³ŷì“. Õí÷³ í á áè÷áðí áí³, ì ðí ðá ðàé³ ñí ðí áè áæá °.
 ðá í áì á° é áí ðáí áð ñí ðááæí üíŷì ³ñòíð³ŷì ñí ðááæí üíŷì ì ññéíáñüèí è,
 ñááòí ðàéíŷì, ŷèá ì í áá° í á èèøá ì áðáá³á ³ñòí ðè÷í èò ì í á³é, á é ò³
 í áçðèí³ áóóí áí³ ñèèè, ùí ŷò ñí ðè÷éí þááèè. Í áá³òü áæðòáè ì ññ-
 éíáñüèí áí çáááðáí èòòáá óèðàŷí ò³ ðá ì í èŷèè í á ì í ááèè í áì ðàéíŷì
 ³ñòíð³ŷì ì ññéíáñüèí è. Ë³èüèá ì áèáí üèèð éí èæá÷í è² òí í ðòü ó ì í-
 ð³ òí ì³á, í áí èñáí èò ì ññéáí èþááì è, í áéí áí èí è ì ññéíáñüèí þ
 ÷ óæèí öŷì è, ááí í áá³áèáñáì è – ç ì ññéíáñüèèð ðàèè áæáðáè.
 Áí èè í á ì áòèì áì ì ñí ðááæí üíŷì ³ñòíð³ŷì ñí ðááæí üíŷì ì ññéíáñüèí è,
 áí èè í á çí èñüèí ì ì ññéíáñüè³ Ì ²ÕË, í á ç³ðááí ì í áéóáí³ èè÷è-
 í è – áí òè ì ññéíáñüèí á ì áðáì áááòèì á í áá³òü ñèèüí³ø³ çá ñááá
 ááðæááè é í áðí áè.

Í áíáŷçí è ááòè óáèð ³ñòíð³þ ì ññéíáñüèí è áèí ááá°, í áñáí ì á-
 ðáá, í á óèðàŷí ñüèèð í áóéíáó³á-áì³áðáí ò³á. Áí í è ùá í ááí í ò³í þ-
 þòü ááèè÷áçííŷì ì í è³ðè÷ííŷì áááè òí áí³ ³ñòí ðè÷í í áí ðàèðð, ùí
 ì ññéíáñüèð³ ì í áð³þ ðáçíì ç ðáí áð³øí³ Ì ÑðÑð ñòáí ðèèè³ ðí ç-
 áóáóááèè í á ì ññéáéí è, áèá çáó³áí èé ñá³ò (òí áóí é Õèðàŷí á). Õè-
 ðàŷí ñüè³ í áóéíáó³ áí ðáí áð í á ááèè áèéáí èí áí áñáá³÷íí áí áé³çó
 ÁÓÓÍ ÁÍ Í ÑÒ² ì ññéáéí á³ ì ññéíáñüèí áí í áðí áó (° èèøá í èðáí³,
 í á ì í áŷçáí³ á í áí ó ò³è³ñòü³ í áí í áí³ ñí ðí áè), á á³áðáè³ ì í è³ðè÷-
 í áí ñéí ðáçó. Á áí í è æ çí áþòü, ùí Õèðàŷí á çáí èáðèèá á 1917 ð.
 çá áðáè ðàèèð áí ñè³áæáí ü í áéí í á³ðíí áæáðèèáð ò³í ó, ùí í áçè-
 áá°òüñŷ ÑðÑð. Ì áááð³áèð áí ì í á³áí èò í áóéíáèð ì ðáòü ì ññéíáñ-
 éí è ñáì³ í áéíí è÷èèè ò³è³ áí ðè. Á ò³è ðí çá³áò³ ì è í áááááì ì èèøá

í áááèè÷éó ÷àñòéó ç òèõ ì àðàð³æ³à³. Í î àòí ðþ°î î: ÷àñ î ñòàòí ÷í î çðíçòí³ òè àóòíáí³ñòù ì îñéíáñüéíáí í àðíäó (í àð³¿),³í àèøá á í î-áí î ó „1917 ðí ö³“ çàí èàðèì î í î àèì ÑÐÑÐ, í à ñó÷àñí èé èí è³ð í á-ðàì àëüíááí èì .

Áóóíáí³ñòù: ááá÷ó, îñèð³éó, èóëüòóðó, ñá³òíäëýä ì îñéíáñüéí-áí í àðíäó ì î æí à àèçí à÷èðè òáðí³í îì „Ì îñéíá³çí“, à òí÷í³øá – „Ì îñéíáñòáí“. Õ î á áíñè³æèè, àèá÷èðè ì îñéíáñòáí, í îðð³áí à áá-áàòíð³÷í à í ðàöý áááàòüí ò í àóéíáð³á – òàð³áð³á ç óñ³ò áàèóçáé çí áí ü. Õðááà ì àðè áíñòóí áí ì îñéíáñüèèð àðð³á³á òà ááèèèèèð èí èáíçá³ðáí ü. Í ðíðá³ í î çà ÑÐÑÐ ì î æí à çí àèðè ÷èì àèí ì àðà-ð³æ³á í ðí ì îñéíáñòáí äëý ááèèèí¿ í àóéíáí¿ í ðàð³. Õàéí¿ Õá í á ì à³ î í, à æèððý àèì ááá°, áí áæá í'ýòü òàèèèí áí 12-í¿. Õèì-òí³ öý í àøà í óáé³ðèñòè÷í à ðíçá³æè – è³í øá, ýè í³÷íáí, áí çááðí á óáááò í àøèò ì í éí àèò í àóéíáð³á í à àèð³øàëüí ó í àóéíáò òàì ó: ì îñéíáñòáí. Àèð³øàëüí ó, áí Í Á Í²çí ÁÄøÈ ì ÍÑÉÍ ÁÑÒÁÁ, Í Á Í ÁÐÁÌ ÍÆÁÌ Í ì ÍÑÉÍ ÁÜ È Í Ó.

2. Î Î Õ Î ÄÆÁÍ Î ß Î Î ÑÊÄËÍ Ä

*Ä æëëäö î îñêîáñüêîáî î áðîáö òä÷ä
úîí áêî áí ðä 80 % äç³êñüêî; êðîá³.*

Î . Î îêðîáñüêëë

*Ää, äçëäòû – î û,
ñ ðàñêîíñûî è è æääí ûî è î÷äî è!*

Î . Äêîë

Î áî³ºþ ÷è í ä í æáîí êîáî³øîþ ç ääääðüî ò î îñêîáñüêëë äëääáîí è
° î îðîáæáîí í ý î îñêîáñüêîáî í áðîáö. Äæä î îðîáæáîí í ý äæëëþþ
î ðîþ áîí èëä° í ä äóðîáî³ññü í áðîáö. Ä äóðîáî³ññü ° äêð³ðæëü-
í èî ÷êîí êëîí, áî „Äóö æëáîðáîðëü“, òîáîð ðáîðëü æëðüý,
ä òîí ó ÷êë³ è î ääð³æëüí ä. Äáî äëëä ä÷ëü, úî êðáëí ä òñí ää-
êîáö° ä³ä î ðääë³ä í ä èëðä ò³çë÷í³ äëáñðëáíñ³, ä è äóðîáî³³⁴.
Û í ä î³çí áðë äóðîáî³ññü í áðîáö, òðäää äëä÷ëë êîáî í îðîáæáîí í ý
òä î ðêðîáî³ è áîñí î ääðñü³ òî í äë, çä ýëëð ä³î ðîçäëääñý òî ðî-
áîáæ ê³ëüêîð äáñýðë³ä î îêîí ê³í ù.

Î ðáîð äääëë ðáîð äð³øî³º î îñêáëí³ä – óäðî-ò³í í è î ðëí áî áðóää-
ëë í ä çáîí ê³ ðáîð äð³øî³ ùî; î îñêîáñüêî è ðä Õ³í êýí ä³; Û ä çä í áî ðî-
äëýáîí èð ÷áñ³ä î äðää³ññîð³. Ê³ðîí êñáöü Õ² ñð. çäää° î ðî í îñ-
êîáñü³ î êáî áî ä÷äü, ê³äü, áîäü, ýî ù, ÷óðî ä, áññü, î³ðî ù, î òðî-
í ä, î îðäää, î îêðä, î ò³ðä, ÷³ð³ ññë, þäðä, î ÷îðä, êäð³ëü,
çêðýí ù, òðçý, ñàî í ýäü. Ä³î í èðä, úî òî äóëë äëëóí è: í ä í äëë
æîáîí èð çáëí í³ä, çäë÷áëí í; î îðäë³, æëëë ä çáîí êýí êäð, çëë ñêðä
î ýñí³ ñêðð ðëáö, í ä çí äëë ð³ëüí èððää. Õîáî ñàî í áî ÷áñ³ (Õ² ñð.),
çä ñä³ä÷áîí ýî ÷äëëí³ä, Êëä äóä êóëüðððîð³ðëë³ ääääððëë çä
î áðëä ðä Êîí áîí. Í ðáðëðä; í ä í äëä æäää³ òîðáî äëüí³ ðä êóëü-
ððð³ çáýçëë ç òñ³í êóëüðððîð³ èî ñä³ðîí – Äðäð³ºþ, î áëîþ
Äç³ºþ, ðîá³ºþ Û ä ðëñý÷ð ðîë³ä áî ðÕ. Õ î í áî³÷³ è î îñêîáñüê³
í îñêëë Û ä è ó Õ ñð. øë³ðýí èë í äýä äëëóí ññüêîáîí êðîþ (íáëí
øî áð ç ä³ðëîþ í ä áî êîáö), úî êîáî í îñêëë í äáîí êðäë 6 ðëñý÷-
ðîë³ä òîí ó. Í îñêîáñüêëë äððáîí êîáî í èðä, úî ñêîáýí ññüêëë î í-
äëë áî Õ ñð. í ä çí äëäáîí í³ää ä î îñêîáñüê³³⁵. Í îñêîáñüêëë ññ-
ðîðëë ñðäððäæð³: „Ä æëëäö î îñêîáñüêîáî í áðîáö òä÷ä úî í áë-
í áí ðä 80 % ò³í í îðäðñüêî; êðîá³“⁶. Í ä çäð³ä ä³ä óäðî-ò³í í³ä
æëëë î ðääëë ðáîð äð³øî³º ä³êîðñ³ä ðä èëðîáð³ä. Í ä ññî³ æëí èð
çáîí êýð áî í è çî³ðóääëñý ç óäðî-ò³í í äî è ð³ðç÷êî èëëñý äáç ñë³-
äö ä óäðî-ò³í ññüêîí ó î í ð³.

Āāī āḏāō^{3÷í} í ḁāçāē āī āāī ḡḏēāāē³. Í ḁāī āḏ³ōī³ ēēāḏō³ Í īñēīā-
 ūēī ē ā³ēūō³ñōū āāī āḏāō^{3÷í} ēō í ḁçā – í āāōī īçāḏ, ḏ^{3÷í} ē – ō³ī nūē³.
 Í āā³ōū í ḁçāā nōī ēēō³ ō³ī nūēā. „Í īñēāā” ó ō³ī nūē³ ē í ā³ íçī ÷ā³ō
 „ēāēāī ōōī ā āī āā”. Ōēō ōāḏī-ō³ī í³ āāēā ó Ō ñō. Í³ā nāī ḡ āēā-
 āō ōēḁāī nūēē ēī ŷç Ŋāyōīñēāā Āāēēēēē³ çḏī āēā ŷōī³ çāī ē³ (ōā-
 ī āḏ³ōī ḡ Í īñēīāūēī ō) īñāī ḡ (ēī ēī í^{30ḡ}) ōēḁāī nūēī ḁāḏāēāē.
 Í ḏāāēēē í ḁḡ ī ḏēñēāī³ ç Èē³āā āī³ āē ç ā³ēñūēī ōā āāḏāēāī ē-
 ī ē ōḏāī āōyī ē. Èēḁāñūēēē ī ēḏī ī īēēō āēñēēāā ḡḡāē ī³ñī ī āḏ³ā
 í āāāḏāāḏē ī ḏāāē³ā ḁāī āḏ³ōī³ ō ī īñēāēī³ ā í ā ḏēñḡēyī nūēō ā³ḏō
 ḁā āōāōāāḏē ōāḏēāē³ ī ī ī āñḡēḏ³. Āāāāōūī ḏēō ōēḁāī nūēēō ī³-
 ñī ī āḏ³ā ī īñēāēī ē ī ī āāēāāēē. Èēḁāñūē³ ī³ñī ī āḏē āēḡēī ēḡāāēē
 ī ḏāī īñēāēī³ ā – ḁāḏī-ō³ī í³ ā í ā ḡāyūāī ēē³ā. Èēḁāñūē³ āī³ āē
 ī ḏēçī ÷āāēē āāḁāē³ā ḁāḏī-ō³ī nūēēō ī ēāī āī í ā ḡḏāī ā³ ī īñāē.
 Ōāē ī ī ī āēō ī ī ÷āēā ōēā³ēçḡāāḏēñy āāḏō³āēā ī īñēī āñūēī āī ī ḁḏī-
 āō. Í āūāāēē ā ēēḁāñūēēō ōēā³ēçḁōī ḏ³ā ī āḏōāēōāāēñy ç ḁēī ē,
 āāūī ī ī ōēā³ēçī āāī ēī ē, ḁāḏī-ō³ī í āī ē. ōī³ ā³ḁē ḏīçī ī āēyēē
 ḡāḁī ōēḁāī nūēī ḡ ī āī ḡ, çāñī³ āī ī ḡ ḁāḏī-ō³ī nūēēī ē ñēī āāī ē⁷.
 Çāāāē ī ḁḏī āō çāēēḡāāñy ḡōōī ḁāḏī-ō³ī nūēēī. Í āā³ōū ó Ō²ō ñōī-
 ē³ḁō³ ēēḡā çā 80 ēī ā³ā ī īñēāē āōēē ñāēā, āā ēḡāē í ā çī āēē ī īñ-
 ēī āñūēī³ ī í āē. Ō ñō³āī³ ē ÷āñḡēī³ Í īñēīāūēī ē āōēē ō³ē³ ī ī ā³ḁē
 ḁāēēō ḡ³ē⁸.

Í³ ā ī ēñāī ēō ī āī ‘yōēāḏ, í³ ā ḡñī ēō āāāī³ō ī āḏāēāçāḏ ī īñ-
 ēī āñūēī āī ī ḁḏī āō í āī ā³ āēī āī ēō ī āōyē³ā í ā āī ḏī ōūāō ñēī ā‘yī
 ç ōōā³ēūōyī ē-ō³ī í āī ē. Ōāī āḏ³ōī³ ō³ī nūē³ ḁā ñēī ā‘yī nūē³ āāī āḏā-
 ō^{3÷í} í ḁçāē í ā çī ḡāḏāāāēāī³ í ā īḏāī ēō ī āḡēḏāḏ, ā ī ḁāāī³ōāī³
 í ā āñūī ó ī ḏī ñōī ḏ³ ā³ā ī ēē āī Ā³ēī āī ī ḏy. Ōā āēāçō³, ūī ñēī-
 ā‘yī ē – īñāāī ēēē í ā ī āñōōī āēē āāēēēī ḡ ī āñī ḡ, ā ī ḏī ōī āēēē ī ā-
 ēēī ē āōḏōāī ē āāñū ī ḏī ñō³ḏ³ ī ēḏī ī çī³ ḡōāāēēñy ç ōōā³ēūōyī ē
 ḁāḏī-ō³ī í āī ē. Āēī ēēēā ī ī ḏḏ³ēī ā ñōī³ ḡ: 1) ḏāē³ā³ēī ā, ūī ḡāēā
 īñī ī āī ḡ ḁāī āḏ³ōī ūī āī ī āāī āēāī nūēī āī ḡā³ōī āēyāō ī īñēāēī ā, 2) ḏā-
 ñī āā – ḁāī āḏ³ōī³ ē āī ḏḏī ī ēī ā^{3÷í} ēē ī īñēāēī, 3) ḡñōī³ ēūī ā – ī ī-
 ÷āḏī ē ḏ³ēūī ē-ī āī ḡāī ḡ³.

Ōēḁāī nūēā āāḏāēāā²Ō-Ō²²² ñō. āōēā ī āī^{30ḡ} ç í āēā³ēūḡēō
 āāḏāēāā³ āḏī ī ē. Í ḏāāēēē í ḁḡ ç Èē³āā āōēī í āēāāēī, ³ ḏī ḡ ō ē-
 ḁāī nūē³ ēī ŷç³ ī ī ā³ēēēēē ḡ í ā ḁā³ēē, ī ḏēçī ÷āḡḡē ñāī ḡō ñēī³ā
 ī ḏāāēēē ḁāī ī³ā ñāī³ ḡ çāāḏōī³ñḡḡ. Ōāē ḡḏ³ē Āī ēāī ḏōēēē ēī ŷ-
 æēā í ā ḡōçāēēūūēī³. Ōāī ī ḁḏī āēāñy (ā³ā ī ī ēī ā ÷āī ēē)³ āēḏ³ñ ēī-
 āī ñēī Āī āḏ³ē. Ōēḁāī nūēā āāḏāēāā āōēā ḡī ā³ āōæā īñēāēāī ā í ā-
 āī ēī ēī ē ā³ēī āī ē ç āç³ēñūēēī ē ī ḏāāī ē. Āēēī ḏēñōī ḁḡḡ-ē ḁā īñ-
 ēāāēāī í y, Āī āḏ³ē Āī āī ēḡāñūēēē ī āī āā 1169 ḏ. í ā Èēḁā, ñī āēēā
 ḡñā ī³ñōī, āēāōāēā ēḡāēē ó ī ūī ḡ, ī ī ḁāḁāāōāāā ḁāḏēāē. Í³ñēy
 ōūī āī ā³ī çāñī ḡāāā ñāī ḡ ñōī ēēḡḡ ā ī āī çāōāī āāī ī ḡ ī³ñō³ Āī ēī-
 āēī ēḏ³ í ā ḏ. Èēyçūī³. Í īñēī āñūēēē³ ñōī ḏēē Ā. Èēḡ-āñūēēē

ðæè í á èèðá í íáo ðeð í aðíá³a, à é ¿õí³ çæ÷à¿, í áá³òú á³ðó (í í-
 áaí núeð), çáòáàþ÷è náíþ (í íñeíáñúeð) í íáo³ çæ÷à¿. Áeá ð³
 í íñeáeí è, ùí íñáeþáæèñý á Óeðá¿ í³ ÷ è á í íeùù³, í á íáðaeí à-
 èè óeðá¿ í núeèð ÷ è í íeùñúeèð çæ÷à¿, óeðá¿ núeí¿ ÷ è í íeùñúeí¿
 í íae. Íñú óaea ñeèa ðaníái¿ ní íð³aí áí ñò³.

Í íñeáeí è áaaææèè áñ³ò í áí íñeáeí³a, í áá³òú í ðaaíñeáaí èð
 óeðá¿ í ð³a, çà °ðáðeè³a, áð³ðí èè³a. ×ànòí í á í òñeáèè í áí íñeáè-
 í³a-ððeñòeýí (í áá³òú í ðaaíñeáaí èð) áí óaðeae. Óaðaðe áóèè í á
 ððeñòeýí áí è, à í áaí í áðáí áí è ðà í íáaí áí è. Áeá í íñeáeí è í á
 áaaææèè áð³òí ðeþá í íñeáeí³a-ððeñòeýí ç óaðaðáí è-í áaí í áðá-
 í áí è. Ù í á³eùðá, Í íñeíáñúeá óaðeaa í íeèeáñý çà óaðaðñúeèð
 óaí³a. Í íñeíáñúeèè í eððí í íeèð Óaíáí í ñò í ðíeèeí áa³ á³æe÷áá
 á³a óaðeae ðeð, ðòí í á æeýæeýá ááççanóaðæaí¿ í í íeí ðe óaí í á³ Çí-
 eíòí¿ Í ðæ¹¹. Í íñeíáñúeèè í eñùí áí í èè ñá³a÷eðú: „Í è, í íñeáè-
 í è, á áðí í³ – áí ñò³, à á Áç¿ í è áaí í á¹². Áç³eñúeèè çæ÷æ í ðí-
 áaaðe á³a÷ð áí æeá ó í íñeíáùeí³ áí ÓÓ ñò. ó óí ðí³ ð. çá.
 „èeáæè“, ðíáóí ðí íáeáí¿ í ñòí è áðíðæé, ùí ¿ í eáðeèè áaðúeè
 óeí í öý áaðúeáí á³a÷eí è¹³. „...Í á ççí áí³, á çñáðæaeí è óaðaðñúeá
 áóðí áí³ñó çaaíeí á³eá áóðáþ í íñeáeí³. Óá áóðí áí á çaaíþaaí í ý
 ððeáaíeí áí áí í÷áñ³ ç í íe³ðe÷í eí óí áaeí í Çíeíòí¿ Í ðæ. Á ÓV ñò.
 ðeñý÷³ í ððáùaí èð³ í áí ððáùaí èð óaðað³ðeè í á ñeóæáo áí í íñ-
 eíáñúeíáí eí ýçý, áeèaþ÷eñú áí eáa í áeáóóí úíáí áaíðýí ñóaa.
 Áaíòñíðð³÷í á óaðaðñúeá í áí óaaí í ý í á çí e÷eèí áíe³ á í íñeíá-
 ùeí³. Áíeý á í íñeíáùeí³ çaaíeí óeá æeáñí á í³ñeý æeçáíeáí í ý ç-
 í³a óaðaðñúeí¿ æeáæ¹⁴. Í áaaáaí á óaðaðæaí í ý í íñeíáñúeíáí í áð-
 ð³íðá³ í áóeí áóý æeáeýaa³ æeáí eí. Áeá áí í í ðaaæeá. Í è çæèè-
 èè áaaæaðe óaðað æeéóí áí è, áðaa³æí èeáí è, áí í è æ áí ñòíð³÷ý-
 í è í eþí áðóáæè Óeðá¿ í ó, áðæè ýñeð ðí ùí. Í ðíðá æeéóí áí è –
 ýè í á ðí é÷áñ – áí í è í á áóèè, à á³eñúeíáeí è çáíæ÷í èeáí è, ùí
 çà ðeð ÷áñ³a óáaæaeíñý á áðí í³ çaeí í í eí çáí ýððýí.

Óaðaðe í ðeéðeè ç Áç¿, áa áí í è æeèè í íá³÷ æeííeíeóeùðð-
 í íáí Èeðáþ. Á³á Èeðáþ óaðaðe í áðáðæe áaaðó çí áí ú³ eóeùððð-
 í èð çæ÷à¿. Çà óaðaðñúeèð (í í íáíeùñúeèð) óaí³a çaaææè áóèè
 èeðaeñúe³ í áóeí áó³, áí ðaaí èèè³ eáð³aí èèè. Áðaañúe³ ñòí ðe-
 èè ñóaaèýòú óaðaðñúeð áaðæaí ó áaí³ í ñòðáð³þ í á í eæ÷á çà ðeí-
 ñúeð. ×óaeíçáí í³ ðíðá³áó³ ¿çæèè ç³ ñaí¿ í eíðóíáí eí eðáí í í í
 áñ³e óaðaðñúe³e áaðæaa³ áaçí á÷íí. Á í íñeíáùeí³ áóeí í áaaçí á÷-
 í í íáíðíæóáðe í áá³òú ó XVIII ñò. Ñóíeèöý Óaðaðñúeí¿ Í ðæ –
 Ñaðæe áóeá eóeùðððí eí í ñòí ç áðóeíáaí eí è áóeèöýí è, áí-
 áí ñóíeáí è, ç í eñóaðúeè çáóáíáaí eí í æeáóíí. Ù í áí á³eñúeíáí¿
 í æeñóaðí í ñò³ óaðaðe áóèè í á á³ðð³ çà ðeí eýí.

Óaðaðe áóèè çí á÷í eóeùðððí³ðeí è çà í ðáí íñeáeí³a-óáðí-
 óí í³a. Óá æeçí áþòú³ í íñeíáñúe³ ñòí ðeèè á³a í. Èaðáí çí í á

l i n e a e i a a e y a e a n y i a a c a e a e i i n o e e e i . I i OVI²² n o . a a u i c i ³-
i e e e n y o i d i e , ³ o i e e o a o a e u e o a a n o a a o , a e a c i ³ n o o n u i a i
a e o o y l i n e i a u e i e (i a a d a e u i i a i ³ a o o i a i i a i) e e o e a n y a d a c
o n ³ n o i d ³ a i n ³ a c e n u e e i . O O² n o . l i n e i a n u e a i o a e a a i o y
i a e n e e i o e a c n a a a o a o a n u e e e „ e a o o a i “ ³ c i a y a e a n y a o a i a e
n u e e e o d a e . O a e e a d e e a o o d i e e „ e n o e i i i d o n n e e e a a o i i a a o “ i a
i o e a i d a i a d .

I ³ n e y 1917 d . c a a a a e i n y , u i ³ i a d ³ y a o d a o e e a n a i p i a e n e e u
i ³ o o a o i i a e n u e o i a i i d o – O e d a i o . l i n e i a u e i a i i a a d i a o u n y
a i n a i o i d e d i a i ³ o i a e O V n o i d ³ a i n . I a d a e y e a i ³ o a e i p i i a e e
a n o p l i n e a e i e c a o i a e e e n y c a e e a a a o e a a i e i a ³ i i o a a i ³ i a a a
e e i e n a i a i i a i o a a i y a N e a ³ d o , u i a o o d e i a o e a i a a e e i a i . A d o
i a l i n e i a n u e e o o o e a a i d i o a n i d a (i i e e a u i a e i d i n i d i o . I a o
d i N a a e o u e e e) c a o i a e e a n y d i c d i a e y o e a i e o d e i o d . c a . o a d a c e n o
a a . a d a c e o ³ , a e c i a p e a c e n u e a i i o i a a a i y i l i n e i a n u e i a i i a
d i a o , i d i i i i o a a e i a i a d o e l i n e i a n u e o o c e i o ³ a o o i a i o n e e o
i a A c ³ p , i a a n a a c e n u e a . o i e e e e : „ l i n e a e i e , i a e e a y i a i
A c ³ i “ i c i a a a u a : n i e i p a i a a d i i e . A i i e i a d o i o a a e e o a c e ,
u i l i n e i a u e i a o o e e i a e o i i d e d i a i u i p ³ n o i d e i i p n i a a e i o i -
i e o a p i i e o e i a i a e a a e i a i e a i o a e o x e i a n o a i a .

O e i a n i l i i a i o l i n e i a n u e i o a i e i a a d a a ³ A . E a i ³ i o i i u a n
o e e i i i a a d i o o e a i ³ i a d ³ i u a d i a e n u e o i a a a e e i o – O e d a i o .
A i n o d i o a i a d o n u e i e d e c e l e i o e a , o a d a c e n u e a a i e o d e i a
i i c ³ d i i i a e c a a i a d e a . O a i a l e i o e a n a i a e d e c a , ³ i i a a l i n
e i a n u e a i d i a i a a a d n o a a e e i o e a n y i i e a a i i i d i c a o a i a o a a o e a i n
i i a a d n o a i N e a ³ d o , n a a o i c a e n i p a a o e a i e o d e i o o a d a c e o a . D i c
a o a i a a N e a ³ d o i i o d a a o a a e a a a a o i i d a o ³ , ³ o i o y a e i . ² n i o a
e n o e i a a e a a a i o e a n e a a l e n a i o i i i i a d a a i e o ³ – i i i a d o ³ i i i
d i c a o a i a o N e a ³ d o o e a i e ³ a i e i a i p i a i i n e a e i a . O a i a d o N e a ³ d o
a e a a i o c i a i a i a e u o a , i a e l i n e a e i a . l i n e i a u e i a o e n y i e d a o
i i i n e e e e a l i n e i a u a i i y i a i i n e a e i a , a i a n a i i a d a a – i a e i a
a a c i a i o e o i e o e d a i o a . A e a e i i o e n y i e d a o i i i i n e e a i i o c a
i n o a i i ³ i a n o i e o o y l i n e i a u a i i ³ a e o a i i 1967 d . a a n i i e n a o
N D N D o d e a i a e i c a e e e e e a i d i o e n y c i a o i i a e c i i l i a i i n e i a n u
e e o i a d i a a .

O a a d a a a i e o a d o a a o N D N D o a a c e i o o o e i e o o o a a e o n e y
e e o c i c a a , i a d a a o d y a a a a a i a e a e u i a i – O E E i D N a i i a e i e a
e o d a e i i i e o – i e u e o e i a o i i a e n o a ³ i a o i i a e c i i a i i n e i a
n u e e o i a d i a a . A e a i a c i i n e i a u e e e . x i i o ? l i n e a e i i a c i a o
a a i i a a ³ i a c d i c o i ³ o , y e u i o o i n u e i o u i i a e a a a , a i i a a
e o u n e e e i a o i i a e u i i a i A O O O ³ A O O ² i a i i n e i a n u e e o i a d i
a a . I a o i a a d e o e , u i o a n e e a i a d a a a o u n y c i i e i e i i y a i i e i
e i i y , ³ u i n o a d o e e i a d i a , o i i a c i e u e i o i p o e i a i n e e a .

16

22. Ì Í ÂÄ ² È²ÒÄÐÀÒÓÐÀ Ì Í ÑÊÂËÍ À

*Àæ áí Ò²Ò ñò. Ì ñêâêí è í á ì àèè
àðàì àòèèè ñáí; ì í àè.*

Ì . Òðóá°òùèí é

*Ààèà÷èè í ðí ð³áí í áàðòí³ñòü ì ñê-
êí áññèí; è³òáðàòóðè ç °áðí í áèññèí þ
° èèðá í èðàòí þ ì áÿ÷ í á þ.*

À. Á°è³í ñùèèè

Çàí í çè÷èàðè àáùí ç èèòáèññèí; èóèùòóðè, òàðàðè í áðááðàèè òàèíæ³ òíèáðáí òí³ñòü èèòáèññèí áí ðáè³á³éí í áí ñá³òí áèÿáð. Òàðà-ðè òíá³ Ùí éí í í áðáèðèè ç í í ááí ñòáá í á ì ááí ì áòáí ñòáí, àèá éí-áí çàí áèè³ñòü (Òáí àðèçí) Ùá í á í í áí óáàèà òàðàðññèò áóðó. Ñòà-ðèé, Ùá í á ç áàðòèè í í ááí ñùèèè ñá³òí áèÿá áàè³á ìì áíÿèñÿ í ìì - ñòè ÷óæèð áíá³á. ² òàðàðññèà àèááá áçÿèà òðèñòèÿí ñùèò òáðèáò á ì ññèí áùèí³ í³á ñáí þ òíðíí ó. Ì í í áñòèð³ òà òáðèàè ðàçíí ç èþáùí è, Ùí áí í èð í áèáæàèè, í³ÿèí; ááí éí è í á í èàðèèè. Çà èðèááè ñáÿùáí èèáí ááí ÷áí öÿì òàðàðññèà àèááá èàðàèà. Áí í á í á í áðáèèí áèáèà í áááðòàðè í á òðèñòèÿí ñòáí í áá³òü³ òàðàð. Ñáðáá òàðàðññèí; áðèñòí èðàð³; á Ñáðá; áóéí ÷èí áèí òðèñòèÿí. Á òàðàð-ññèí ì ó á³èññèò ñèòáèèí ááááòí ì ññèáèí³á-òðèñòèÿí. Ó ñáí þ ÷áð-áò ì ññèí áññè³ òí èñèí í è í áèáçóáàèè ñáí ìì ñáÿùáí èèáí ì í èèðèñÿ çà òáí à Çí éí òí; Í ðáè. Òàèà í³èùáá (í ðèá³èáé) òáðèàè àèáá ì è ñè-èó áðÿòóáàðè òíá³òí þ óèðá;í ñùèò ì í áó í á èèðá á Òáðèá³, á é ó ááðæááí ìì ó óðÿáóááí í³. Òíá³ á ì ññèí áùèí³ òí èñèí í áí è, ñáÿ-ùáí èèáí è, ÷áí öÿì è áóèè óèðá;í ó³, Ùí ìð ì ðèñèáá ç Èè°áá ì èð-ðí í í èèð³ ÿèí ì ó áí í è í³áèÿáàèè. Ñáí í çðíçòí³è, áí í è áí óááèè ñáÿùáí èè³á ç ì³ñòáàèð èþááè òà á÷èèè á³ðáè ì³ñòááí; ì ðíá³áí í; ááðñòàè ì í áí þ ñòáðí óèðá;í ñùèí þ. Áèá òà ì ðíá³áí á ááðñòáá áóèà áóæá òí í áí ùèà, á á í³é Ùá òí í òí þ áóèà í è³áí ÷èà í á Ùáàè³á èí èèðí³ð óèðá;í ñùèèð òèá³è³çàòíð³á ç Èè°áá. Í áðáááæí á æ á³èùò³ñòü óáá áóèà óáðí-ò³í í í-òàðàðññèí þ. Ááðæááá çðí ñòàèà³ áèááí í áèí áááèà³ ðíçáí þ èóèùòóðè, ÿèùí í á í ñá³÷áí èð, òí áí-ááè í èññí áí í èð óðÿáí áó³á, áèí èí ì áó³á. Èóèùòóðí èè ðíçàèòí è í áí í áèèáèè ááç áèðí áèáí í; áèáí í; ì í áè. Á³áí èðáí èáí³ á³á òññí-áí èóèùòóðí í áí ñá³òó óáðí-ò³í í è í á í í áèè ðíçáí éí òèè ó ñáí³í ó í ðáè³ñ³ ì í áó, áèùó çà æèððÿ òí áí í ðáè³ñó. Òàðàðññèà ì í áá áóèà çí á÷íí ááááðòí þ çà óáðí-ò³í ñùèò, áèá é áí í á á ì ññèí áùèí³

çàí àí àààèà. „Í àðàðò³ ì ìñéíàññüé³ ì ðààèðàè³ çðíçóì³ èè, Ùí àëý „éí èæéííàí ààèà“ òðààà ì àðè ñí ðààæí³ ò ó÷áí èð. Ñàíçò íá áóéí, íðæá ì í÷àèè çàèèèèàðè çò ç Èè°àà. Õàè ó ÕVI–XVII ñòí³ð-òýò ìñá³ðà è è³ðàðàòððà Èè°àà ò³èéíàèòí ì íáí óààèè ì ìñéíàññ-üé³”²¹. „Õèððàçí ò³ íàñàèèè à ì ìñéíàññüé³ áñ³ èàð³áí³ ìñàè. Áí-í è – ì èððíííèèèè, °í èñéíí è, àèòíààðàè³ òàðññüèè ã³ðàè, ó÷-ðàè³ øè³è (Ùí çò áíí è æ çàñí óààèè), ì³í³ððè, íáóéíàð³, àèù³ ààðæàáí³ òðýáíàð³. Áñá ì³áí àààéí çòí³ áí èèààì òà ðàóíðí àì. Áíí è àèíðààéýèè òàðéíáí³ éí èæèè, ðàóíðí óààèè òàðéíáí³ òà ààðæàáí³ òñðáííàè, ìèñàèè éí èæèè, óèèàààèè àðàì àðèèó òà ìðàáííèñ, ñèèàààèè ìðíàðàì è íàà÷áííý, íàà³òù íàèèààèè íàì ñáíð àèííàó“ (È. Áàçñííá). „Á³á ìñàðí÷íáí ìíðààðùáí-íý ì ìñéíàññüéç ì íàè àðýóóààèè ñèèüí³ áí èèàè Èè°àà. Áæ áí ì. Èí ìííííàà (1711–1765) áñ³ ì ìñèàéí è à÷èèèñý ç òèððàçí ññüéç, àðàì àðèèè ì àèàð³ý Ñí ìððèòüéíáí“ (Ì. Õðóá°òüéíé). „Áæ áí XVIII ñò. ì ìñéíàññüéà æèèà ÷àèè è³ðàðàòððíèì áíáðíí: Èè°àà, Èúáíàà, Á³èúíà. Áèáñí èð æá ì ìñéíàññüèè ìèññí áí í èè³à ì àèæá íá áóéí. Èèçá çðíàèà áàèè÷áçí ò ìíèóáó ì ìñéíàññüé³, íçíàéíí èàðè ç èèèòððíèì íààáííý ì áðíí è. Àðàì àðèèà ì. Ñí ìððèòüéíáí áóæá áí èèí óèà íá ì ìñéíàññüéó ì íáó XVII ñò. Ñíðíàà ì. Èí ìííííàà ç çí³ èðè íá áààèàñý”²². Õàè ó XV–XVII ì í÷àèè XVIII ñò. ðíçíí÷àèàñý³ òðèààèà òèððàçí³ çàò³ý ì ìñéíàññ-üéç ì íàè.

Í Ùí íá ì íàè ðíñòè áàç ðóíòó. Á³í áí àà° ì íàèàó áññí ò, Ùí íá íñí ò ðíñòà. ² Íàò³ííàèúíà ì íàà òà è³ðàðàòððà ì íàè çðí-ñàðè èèðá òíá³, éíèè ì á° éíðáí³ á ð³áíí ò, á íá ÷àèí ò ðóíò³. Èàðéíñüèà ì íàà áóèà àèáñí èì àèðáíðíí °àðííàèó³à, áóèà ñí ìð³á-íáíà ç çòí³ è ì áðííáíèì è ì íààì è. Õíí ó èàðéíà ì íàèà çàí è³áí è-ðè çò³ òèì çàíí÷àðèóáàðè ðíçàèòíè íàò³ííàèúí èð è³ðàðàòðð °á-ðííàèññüèè ì áðííá³. Ùèðí ñéíá’ýíñüèà, òèððàçíñüèà ì íàà áóèà ò³èéíàèòí ÷àèíð ì ìñéíàññüé³ è áðííá³ è (ð³ííí-ðàðàðññüé³è). Õàè òèððàçíñüèà ì íàà à ì ìñéíàññüé³ ì íéíèèàñý áàç ðóíòó³ íá ì íàèà çàí è³áí èðè ì ìñéíàññüéó íáðííáí, ýè òà çðíàèèà èàðéíñüèà á Çà-ò³áí³è °àðíí³. Áèà áàààòðùà, ñèèúíà ñàðíí-òèððàçíñüèà ì íàà, Ùí íáð ì èñàèè æàá á Õ²³ áàèüèè ñòí³ðòýò íáóéíáí-ð³éííí òññüé³ òáíðè, çí íàèà çàíáí óààðè á òàðèá³, øéíè³, è³ðàðàòðð³ è òðýá³ ì ìñéíàññüéè. ² Íøèì è ñéíààì è, íààðí óèàñý íá ì íáó ààðæàáí ó àéý áñ³çí³ ì íáð³çí, ì íáó ìðíááííçí ààðñàè. Á á³à òñíáí – èèðá íàéí èðíèè áí áàààì ííçí; òèððàçí ò³à á³í íáð³çí, áàà èðíèè áí íáðáíá-ñáííý³ ì áðññüéç ñòíèèò³ áí Èè°àà, òðè èðíèè áí ííààðíáííý ì ìñéíàññüéè áí ñàðííáí ñàííáí ó ç Õ² ñò.– èíéííçí. ðýòòð÷èññ á³à òàéíçí ì íàèèáíñò³, ì ìñèàéí è ðààðá³ ñíñòéí èðèáíí, í³æ ñá³-áííí, ñàèèè íá ìðíèèààæíèè øéýò, Ùí ì³àðèààà, á³àààèðáàà

ì ì ñeí ãñùeó ì ì áó á³á óeðàíí ñùeíí. Á Ùí ñàì eì çðí áeðe òà áóeí ì áñeèà, òí çàeèeèàeè ñí á³ í à àíí ì ì ì áó í³ ò³á.

Ðí çáóáí áóþ÷ è á³eñùeí áó ì ì óóæí³ ñòù ì ì ñeí áùeí è, ì áòðí² çà- ì ì òí òóááá ñí òí ýì è í³ ì áòùeè òà ò³á ò³á í à áàðæááí ó ñeóááó. ì ì çááàðááí í³ ì òeáàeðeèe áàeð³eñùe³ í³ ò³ ñàì³ ì ì ñóí òeè òóàe òí áðàì è.² á XVIII–XIX cò. (òà çí à÷í í è í³ çí³ ò³á) àñà eóeùòðí á³ ì ì e³òe÷í á æeðòý ì ì ñeí áùeí è ì ì eí eèí ñý á í³ ì áòùeè òeóáò. ×eñòí eðí áí eí è í³ òýì è áóeè Èàððeí á²², ì áòðí²², ì í³³ ñòðe È. ì í³³ ò, Á. ì ñòáðí áí, Á. Á³ðí í, Ñ. Á³òà, Á. ì eááá, ì. Ñòðóáá, ì. Ááí eáí áí òò, È. Áóááeùò, Á. ì íeüáá, ì áññáeùòí áá, Óáóáá, Óðá- áàð³eñ, Øòðòí áð, Ñáeáð, Èí òò òà í³ ò³, ì òí òáñí òe Á. Áðáí ò, ì. Áíeüò, Á. Èàðáí ááóç, ì. Ð³ááeüí áí òà ñí òí³, eíeè í á òeñý÷³³ òeò. Áí í è ðáí ðááí³ çóááeè ì ì ñeí ãñùeá á³eñùeí, òeíò, áàðæáá- í ó ááì í³³ ñòðáò³þ, áðí òí áá áí ñí ì áàðñòáí, òí çáóáóááeè ì òí ì eñ- eí á³ ñòù, eáðóááeè àeí eí ì áò³þ³ ò. ì. ì òí ò. Á. Áàeü óeèáá ñeí á- í eè ì ì ñeí ãñùeíí; ì íàe. ì òí ò. Á. Á³eüòáðá³í á ç³áðáá ì ì ñeí ãñùe³ áòí í áðáò³÷í³ ì áòáð³áeè. Áðí eááóç òà Áòðí í àeááeè ì ì ñeí ãñùeó áí eèeéí í áá³þ. ì òí ò. Á. Áà³ð àeááááá ì ì ñeí ãñùeó òáí ò³þ áàðýçü- eí áí ì ì òí áæáí í ý Ðòñe.

Be óeðàíí ñùeá, òàe³ í³ ì áòùeá ì ì áà í á ì àeá í³÷íáí ñí³eüí íáí ç ì ì ñeí ãñùeíþ áç³eñùeíþ í áðí áí íþ ì ì íáíþ. Be óeðàíí ñùe³ òeá³- è³çàòí òe, òàe³ í³ ì áòùe³ í á çí áeøeè á ì ì ñeí ãñùe³e í áðí áí³e ì ì á³ ñíí íàe, ì áòáð³áeó, Ùí á ç í eò òáí òeòe ì ì ñeí ãñùeó e³òáðá- òòðí ó ì ì áó. ì òæá, í³ ò³ çí òóáí³ áóeè òí áeòe òà, Ùí ì áðáá í e- ì è òí áeèe óeðàíí³. Óí áóí çáí òí áááæóááòe áí ì ì ñeí ãñùeíí; ì íàe í³ ì áòùe³ ñeí áá, ýe ðáí³ òá çáí òí áááæóááeèñý óeðàíí ñùe³. Á Ùí í³ ò³ áááæáeè ñááá àeÙíþ çà ì ì ñeáeí³ á ðáñíþ³ ç í³ íáí ðáíþ àe- áeèeñý í á áñà ì ì ñeí ãñùeá, òí áí í è í áá³òù í á í áááááeè ì ì ñeí ãñù- eíí; òí òí è çáí í çe÷áí eí ñeí ááí. ì áí òeèeáá, çàeèøeèe çàeáeè ó ì ì ñeí ãñùe³e ì ì á³ í³ ì áòùeèe ñóó³eñ „eð“ (eí ì ì áí òeðí ááòù). Èí áeí á ì ì áá ì ì í çe÷á³ ñeí áá ç í³ òeò, áeá òí çáeí áí³ ì ì íàe çáí í çe- ÷òþòù eèøá ì ì á³ í áóeí á³ òà áóçüeí òáòí³÷í³ ñeí áá. Á á³áí á ì ì ñeí ãñùeá ì ì ñeèà ì ì í çe÷áòe çàe÷áeí³, Ùí ááí í³, Ùí ì ò eí áeí eè á³eüø-ì áí ø eóeùòðí eè í áðí á ì á³ ñáí; àeáñí³. ì ì ñeí ãñùeá áçý- èà í í³ ì áòùeíí, í áí òeèeáá: áàðeéíñ (æáðááeý), áàðòáò (í eñàì eò), áðáí áí áeñòáð (í íæáæí eè), áðþeè (øòáí e), áðóòò (í íeèeüeè), áóí ò (í íáñòáí í ý), áóðò (eóí á), áàeñà (í áñòeéí), áàe (í e³í), ááí í á (eóí³eü), áàòòà (áàðòà), ááóí òááòòà (áàðò³áí ý), áí òí (ð³æí e), ááñ- òðíeü (áeñòóí), áeáò÷áð (eüí áí áeè), áeáçòðù (í íeèáá), eáí áðáe- í áð (í íeíeí áeè), eáí ò (í áeýì³ áeá), eðááe (òí eýáeè), eðáí (çàðe÷eá), eí çóí á (ááñeí), eàeáé (í ðeñeóæí eè), ì áeéáð (í íñáðáá- í eè), ì óí áðòòe (òeáóò), íðááí (á³áçí áeá), íòeòáð (ñòáðøeí á), íááð-, óí áàð-ì òeòáð (í áá-, í³áñòáðøeí á), íàeááóç (eí ì ì òá),

í áðòà (èààèà), í àððíí òàæ (èààóí èà), í èèèàðèì (í ðí÷áí èí), í óð-
 èà (ààðì àòà), ðáí áò (í àí èà÷í èè), ððáóð (æàèíàà), òàèüðèàüé
 (í³áðíàèáí èé), òèþñ (í óóèèí à), òèàà (í ðáí íð), òèààðòíé (üí á-
 èà), òíí (òèí), òíðííñò (í áðááíàà ààðòà), òðáòò (í áðáá³çí á), óóò-
 èýð (èíðíàèà), ðáí òü (íèíí è), ðáðòà (èííàèüí ý), ðààèòàð
 (àá³ðí èé), ðàèüí à (èðóó³é), ðèí à (í áðò÷), ðèàðóèèà (èíðíáí÷-
 èà), ðòàí í àèü (òàáðí), ðòèàèàòü (÷áðáàèèè), ðòòèà (í àèí èöý),
 ðòòðí (í àñòóí), ðòòðí áí (ñòáðí íàèé), ðóèáð (ðáððàé) ³ ààñýò-
 èè ðèñý÷ í íá³áí èð.

Çà ÷àñ³à á³éí è ç í áííèáííí í íñèàèí è çááí àèèñý áóèè àæ áí
 Óðáí ò³. Éóèüòóðí èé áèèñè í áðèæà òàè í ðèáíèí ðèà üò, üí áí-
 í è á³à÷óèè ñáíþ í áííáí í ò³í í³ñòü, ýèà çðíàèèà á í èò ñòðáò í áðáà
 ñèèíþ ³áðíí è. Üíá ýèíñü í ðèàèóðèðè òí è ñòðáò, í íñèàèí è èè-
 í óèèñý í ááí èóáèóáàðè ñáíþ á³àñòàè³ñòü: àèà÷àðè òðáí óóçüèò í í-
 áó òà í ááí óáàðè òðáí óóçüè³ çàè÷à. Òíá³ á í íñèíàüèí³ çàèèðè-
 èíñý áááàòí í íèíí áí èò òðáí óóç³à. ò í íñèàèí è íàèí àèè àèòíàà-
 òàèýí è ñáíü ò³áè. Ò³ òðáí óóçè çàèèàèè ò. çà. í áííííí è, áà í á-
 à÷àèè í íñèíàñüèò í íèíáü òðáí óóçüèí³ í íàè òà òðáí óóçüèèò
 „èçýüí üò í áí áð“. Í íñèíàñüè³ ðèí èè ñá³ðèèè í íðíàí á÷áþ, à
 òðáí óóçüè³ í áííííí è áóèè í áðáí íáí áí³, òí÷ í èàðí ý çà í áà÷áí ý
 á í èò áóèà áóæà àèííèà²³. Áíá³ é èàçàðè, üí òà í ááí óááí ý áó-
 èí èèðá í íááðòíàèí. „Í à èþáýò ó òðáí óóçüèí³ ó òðáò³, à ááí-
 í à òàðááí è ³ àèí üèò³ á èáñ³“, – àèóçóáàèè òèðáí³ ò³ ç òèò í òðáí-
 óóæáí èò í íñèàèí³à. Í ðíòà öý í íáà çàèèðèèà á í íñèíàñüè³ è í í-
 á³ ààñýòèè ðèñý÷ òðáí óóçüèèò ñè³à, ³ çííáò-òàèè çàè÷àèííáí,
 üíááíííáí àæèðèó: àçàðò (çàí àè), àèèíííáí áí áíò (ñóí ðíá³à),
 àí í èòà (ðíèü), áí áàæáí áí ò (çàí ðíðáí ý), áí ííñ (í ííá³ñòèà), áí-
 òðàèò (í áðáðáà), áí èíàèíí áí òü (í èáñèè), áí èíí á (ñàí íáí áá-
 í áí³ñòü), áðí³ý (á³èñüèí), áðòèèèáðèñò (ááðí àð), áðòèñò (í è-
 òáòü), áññíðòèí áíò (í áá³ð), áòàèà (í áí áà), áðèðà (íáí èíðáí ý),
 áàèþñòðáàà (í íðò÷÷ý), áàèáíñ (ð³áí íáàà), ááí áàæ (í áðáá³ýçü),
 ááðüáð (í áðáí ííà), ááññáí (ñóí÷èüà, áíáí èí à), áèàðàè (òàá³ð),
 áèííáí (ðòñýàèé), áíèàé (èàèèò), áí ííà (í ýíüèà), áíðáþð (í è-
 ðàèèà), áíòòíðòü (÷íáí òè), áðíðþðà (èí èæà÷èà), áðþí áò (ñí áà-
 èýàèé), áóèüèí (þèèà), áóòüèèà (í èýðèà), áþáæáò (èíðòí ðèñ),
 áþñò (í íáðóááý), áèçèò (á³áá³àèí è), áóàèü (ñáðí áí íé), áàèèí áòüý
 (í³áí³óí èöý), ááðáí òèý (çàí íðòèà), ááðáí à (çáá³ñà), ááðí èçíí
 (çàèíàà), áóááðí áí òèà (àèòíàòàèüèà), ááàèç (áàñèí), áàèáááíñ
 (çáí áí áà), ááí áðòáí áíò (á³áá³è), ááòàèü (í íáðíàèöý, ÷áñòèí à),
 àèññíí áíñ (ðíçèàà), ýèííí èóàòáíð (àèçèñèóáà÷), ýèííí ðò (àèá³ç),
 ýèáááí òí üé (÷áí óðí èé), ýòàæáðèà (í íèèöý), ýòèèáðèà (í àè³í èà),
 æáòíí (çí á÷íé), èí òáðáñ (çàò³èààèáí ý), èí òèí íüé (àèèçüèèé),
 èáààèáðèý (è³í ííòà), èáí áàèýáð (ñá³ðèèüí èè), èáí ðèç (í ðèí òà,

āāḏāāōāāī ī ŷ), ēāḏūāḏ (ēāī āī ēūā), ēāāḏōēḏā (ī īī āōēāī ī ŷ), ēāē-
 ōāī ōēŷ (ī īnā³āēā), ēīēī ēēō (ī īnāēāī āōū), ēīī āī āā (ī āēāç), ēīī -
 ī āḏnāī ō (ōī ḏāī āāōū), ēīī īāī ēŷ (ōī āāḏēnōāī), ēīī īēī ō (çī īāā),
 ēīī īī ō (ōçāāḏ), ēīī īḏī āōāōēŷ (çī ānēāāēāī ī ŷ), ēīī ī ōī ēēāō
 (ī īā³āī ēāī ī ŷ), ēīī nōāḏēḏī āāōū (nōāāḏāēōāāōē), ēīī ōḏ (ī āḏēn),
 ēīī ōāōū (ōōēāḏēē), ēī nōī (ōāḏāī ī ŷ), ēī ōī āḏ (āāō), ēōēēī āḏ
 (ēōḏāḏ), ēōēēnū (ēāōōōī ēē), ēōḏūāḏ (ī īnēāī āōū), ī āāçēī (ēḏāī -
 ī ēōŷ, nēēāā), ī āī āḏū (ī īāā³ī ēā), ī āī ēēḏī āāōū (ōōēēŷōēnŷ),
 ī āī ōī (ī āēēāēā), ī āḏō (ī īō³ā), ī āḏōḏōō (ḏī çēēāā ī īāī ḏī ā³), ī ā-
 āāēū (ā³āçī āēā), ī āī ōāḏū (nī īāāē), ī īāēnōēā (ōāā÷ēā), ī īōēā
 (nī īī ōēā), ī ḏāī āāḏāŷ (ōāī ēēōŷ), ī ḏāāḏ (ī āēāç), ī āī nēīī (āōḏnā),
 ī īḏōī īī ā (āāī āī āōū), ī āēçāē (ēḏā^oāēā), ī āḏnīī ā (ī nī āā), ī ūāān-
 ōāē (ī āī ā³æŷŷ), ī īçā (ī īnōāāā), ī ḏānōēā (ī īāāāā), ī ḏēç (ī āāī ḏī-
 āā), ḏāēīī (ī ēḏōāā), ḏāī īḏō (çā³ō), ḏāæēī (ēāā), ḏāçīī āī n (ēōī ā),
 ḏāçōēūōāō (ī ānē³āī ē), ḏāī īī ā (nēāāā, ḏī çāī ēī n), ḏāī ḏāçāī ōāāēū-
 ī ūē (ī īēāçī ēē), ḏāī ḏānñēŷ (ōōēnē), ḏānōī ḏāī (ōāḏ÷āāī ŷ), ḏānōḏ-
 nū (çānī āē, çāī ān), nāēḏāō (ōā^oī ī ēōŷ), nāḏūāçī ūē (ī īāāēī ēē),
 nēāī āē (çī āē), nī āēōāēēū (āēnōāāā), nōāē (āī nā³ā), ōāāōḏāōēā
 (nō³ēāōū), ḏēḏāē (ī āēēāā), ḏḏāēōēḏ (ēī ḏ÷ī ā), ōāāī ḏēōēā (ōēpāēā-
 ī ēōŷ), ōāī ēēūŷḏī īnōū (ī āī ā³ḏāōnōāī), ōāōḏ (ī īānōū), ōē³ḏō (çā-
 ēēōŷī ī ŷ), ōēāēīī (ī ēŷōā÷ēā), ōēāā (ēḏēēī), ōīī ā (çāī ān), ōī ḏ-
 ī āō (ḏī çī ḏ), ōāēīī āē (āōēūā³nā), ōāō (ī ā÷āēūī ēē), ōī ōāḏ
 (āī ā³ē) ³ ō. ī.²⁴

Ōāē ōāī ḏēēēnŷ ā ī īnēīāūēī ā³ ī īāē: ī īāā īḏī nōī ēpāō -
 ī āḏī āī ā, ³ ī īāā ³ī ōāē³āāī ō³ç - ē³ōāḏāōōḏī ā. ī āēāā³ nī ōāāēē ā³āī-
 ēḏāī ēāī ī īāī ā ā³ā īāī īç āē āī ī. ī ōōēī ā. ī īnēī ānūēēē ī īāō-
 ī āḏī āī ēē ī. ī ēḏānī ā īāī ēnāā nāōēḏō „ḏāçāī āī ḏ āāḏēī ā nī ōāē-
 ēīī “. Ā ī³ē āī³ ī ōāēē „āāḏēī ā“ (³ī ōāē³āāī ōā), āī³ „āāḏēī “ ī ōāē-
 ēā ī ā ḏī çōī³ ēē, ḏī ÷ īāēāāā āī āī ḏēēē „ī ā ḏōnñēī ī ŷçūēā“. ² ī ḏē-
 ÷ēī ā ī ā ōāī ī īō³ „ī ōāēēā“, āī æ ḏī çī īāēŷēē ī ḏī „ī ōāēōūē³“
 nī ḏāāē.

ī īNĒĪ ĀNŪĒĀ Ē²ŌĀḐĀŌŌḐĀ

ī Ōāēā, ī³ūī ī ā ī īāēā ḏī nōē āāç ḏōī ōō. ī ā ī īāēā ḏī nōē ē ī īn-
 ēī ānūēā ē³ōāḏāōōḏī ā ī īāā, ā³ā³ōāāī ā ā³ā nāī ōç ī āḏī āī īç, āāç
 āāāḏāēā nāī āī ḏī çāēōēō. Ā³ā Ō²² āī ŌVII² nō. ī īnēāēī ē ī āēē
 ēēōā ī āḏāēēāāāī³ ōāī ḏē (ç ōēḏāçī nūēīç). Çā 500 ḏī ē³ā ī īnēāēī ē
 ī āī ēnāēē ēēōā ĀĀ² ēī ēāēēē. Çā ḏī ē ÷ān ōēḏāçī ō³ ī āī ēnāēē
 ē³ēūēānī ō, ³ ḏī āāēēēēō ōāī ḏ³ā ç āī āī nēī āŷ, ō³ēī nī ō³ç, ³nōī ḏ³ç,
 ēḏānī īāī ī ēnūī āī nōāā. Ōā ī ēōḏī ī ēēōā Bēī āā „Ēēōēā ōāḏŷ
 Ēāāī ā Ōāāī ḏī āē÷ā“ ōā Ēōāānī āā „Ōḏī ī īāḏāō“. Ēēōā ō XVIII nō.

ç'yaey^ouüny ððäy éí èæèà, òà é òó í àí ènàà çì ìñéíàúáí èé áí éí ò
 Á. Èáí òàí èð. Á³í, àèàní á, ì ááí óààà òðáí òóçüéíáí ì èñüí áí í èèà
 Í. Áóàéí (Á. Èáí òàí èð áóá ì ìñéíàñüèéí ì ìñéíí ó Í áðèæ³). Èè-
 òá á³à Ì. Èí ì í í ñí áà (1711–1765) ì ì÷éí á^ouüny ñèàááí üèà è³òá-
 ðàðòðà, òà é òà áóèà í³à àèð³øàèüí èí áí èèáíí òèðà;íñüéí.
 „Ì ìñéíàñüèà è³òáðàðòðíà ì íàà áóèà ñóí è³òòý òáí òàñòè÷íð ó
 ñáí;é á³à³ðàáííñó³ á³à í áðíáíí; ì ìñéíàñüéí. Áí í à áóèà æàèð-
 á³áííð ì ì³ðáí éííð „ì í àè“ Ááóæéí ñüèèð, Ðíçóí íàñüèèð, Áàçáí-
 ðíäüí è òà áéàçáíñüéíáí æàðáí í ó Ì³í³ðá³ Í ñòáðí áí á³à“²⁵. Óèèà-
 àà÷ í áðøíáí áàèèéíáí ñéíáí èèà ì ìñéíàñüéí; ì í àè çì ìñéíàúáí èé
 í³í áóü Á. Áàèü í áçààá òó ì í áó „èàæáí èéíí “.

Ì ìñéíàñüèà è³òáðàðòðà ì ì÷àèà ñòàààòè í à í í àè ùí éí í
 ó Ò²Ó ñóí è³òò³, ì³ñèý Í. Í óøé³í à. Òà é ù òáí ðèèè çì ìñéíàúáí³
 ÷óæéí ó³. Ñàí çàñí í áí èé ì ìñéíàñüéí; è³òáðàðòðíí; ì í àè Í. Í óø-
 é³í ì àà ì òðéíñüéó, í³í áóüèð, áí éíñüéó èðíà. Í³í áóüéíáí ì í òí-
 áæáí í ý áóèè Á. Áàáí áð³òñ, Í. Áéí è, Í. Áàðòáí, Ç. Á³íí³òñ,
 È. Ì áé, Í. Ì pèèáð, Ì. Ñàèòèéíà-Úáð³í, Á. Óàò, Á. Óí í á³ç³í
 òà í³í³ð³. Óèðà;í ó³: Á. Áóí áóí áà (Áíðáí éí), Á. Áàáð÷áí éí, ². Áó-
 í³í (Áóí üéíàñüèèé), Ì. Áíáí èü, Ì. Çíúáí éí, Á. Èíðéáí éí,
 Á. Í áí èðíàè÷-Ááí ÷áí éí, Ò. Í ðí éí í í àè÷ òà í³í³ð³. ^aáðà;: Í. Áí-
 òí éí èñüèèèé, Á. Áàáðèüèèèé, ². Áðáí áóðà, Ñ. È³ðñáí í á, Í. Ì áí-
 áàèüòòàí, Ñ. Í áàñí í, Á. Í àñòáðí àè, È. Óðé³í, È. Øáñóí á òà
 í³í³ð³. Óàòáðñüéí; èðíà³: ². Áèñàéí á, Ó. Áíñóí^oàñüèèé, Á. Çàáíñ-
 é³í, Ð. Çíòí á, Ì. Èáðáí ç³í, Ì. Í áàðüí á, ². Óððááí^o á. Í í èýèè:
 Í. Áðèáí^oáí á (Áðç³áí áñè³), Á. Ñí éí áóá, í áí³áí í èýèè: Á. Ì áðàæ-
 éíàñüèèé, Ì. Í^oèðáñí á. Áí éí òè: Á. Èáí òàí èð, Ì. Óáðáñéí á,
 øíðèáí áàüü Ì. Èáðí í í òí á, ³òàè³éñüéíáí ì í òí áæáí í ý Ó. Óðò÷áà,
 í áí³áòòðí è Á. Áèðéíàñüèèé³ ñí òí³ í³í³ðèð, ùí ùí³ í³ð³çàèùà òà
 æèðò^oí èñè í áàðòèíáí³ á ñòáðèð³ í í àèð ì ìñéíàñüèèð áí òèèéí-
 í áá³ýð. Ó³ ÷óæéí ó³ òí÷³ çì ìñéíàúáí³ ì í áí í, ì òí òà ì ñèð³÷í í,
 áóí áí í á³à³ðàáí³ á³à áæáðàèà í áó³í áèüí; òáí ð÷íñó³ – á³à ì ìñ-
 éíàñüéíáí í áðí áó – ì ðèðíáí í í á ì àèè ñèèè òáí ðèðè ì áðèéí è
 è³òáðàðòðè, ùí áá³éøèè àè áí ñèáðáí èó³ ñá³òí áí; èóèüòðè. Óà
 àèçí áðòü³ ðíçóí í³ð³ ì ìñèàéí è. Í áí ðèèèàà, èðèðèè Á. Á^oéí-
 ñüèèè ì èñàà: „Ñá³òí áí; ³ñóí ðè÷í; áààè ì ìñéíàñüèà è³òáðàðòðà
 í³éí èè í á ì àèà³ ì àòè í á ì í àè. Ñèùí í á áóéí àè Í. Í óøé³í á,
 òí á³ñóíð³; èðáñüéí; èóèüòðè í á ì ñòàéí á í áèí áí øí; ì òí áàèè-
 í è. Á óüí áí í á ì í áí á ñèàçàòè ì òí Áàèðí á ÷è Ø³èèáðà. Áñ³èýè³
 áàèà÷èè ì òí ð³áí í áàðí³ñóü ì ìñéíàñüéí; è³òáðàðòðè ç^o áðí í áèñü-
 éíð òðáàá áààæàòè çà ì í òí áéí^o áàç³èáí í ý ááí çà ì áý÷íð ÷ááí èè-
 áíñó³“²⁶. ²í øèè ì ìñéíàñüèèè èðèðèè áí áà^o: „Ó ñáí^o ó çì³ñó³
 ì ìñéíàñüèà è³òáðàðòðà ì áðáàèùèèà áñ³ è³òáðàðòðè ñáí^oð í áèá-
 ííð áàçñí òí í í³ñòð òà í áòááñòáí “²⁷.

Áóōīāī ³ñōū, à ç í āp é æèððý ēīæīīāī í āðīāó (í āō³;) ā³āāçāð-
 èāèp° ēīāī è³òāðāóððā. Í ā æāēū, ì è, °āðīīāéō³, āīñ³ í ā ì ā°ì ī
 āāēēēī; āī āē³ðē÷íī; ī ðāō³ ī ðī ī īñēīāñūēō è³òāðāóððō, èð³ī āāý-
 èēō ðīçā³āī ē Ā. Āīīōīāā. Í āø³ è³òāðāóððīçī āāō³ áóēē á çāāðāā-
 èē Òēðā; í³ (³ í ā èēōā ;ē) āāāāōī ðēñý÷ ; ā³ðāē, ýēāē āāēē í āī
 ñāī°āñī ī āāēēēō ī ðāōp ī ðī ī īñēīāñūēō è³òāðāóððō ó ñā³ðē³ ³āēē
 òā ³āāāē³ā °āðīīāēñūēī; , ððēñðēýīñūēī; éōēūðððē, āī āēāēēē á
 °ðōí ò ç-í³ā í āøīāī (³ í ā í āøīāī) ī īñēāīēpāñōāā. Ā ùī òāēī;
 ī ðāō³ ùā í ā ì ā°ì ī, ðī ī īāāì ī āāùī ç ðīçā³āī ē Ā. Āīīōīāā.

„Ā āñōāōā Ī. Ī óøē³íā, ó ñī ðīñā÷āí íāī āðāōā Ē. Ōīēñōīāī,
 á āīīñōīēā ì ³ñūēīāī øōī íāēíý Ō. Āīñōī°āñēīāī, ó ðēī³ēā
 Ī. Āēīēā – á òñ³ó í ēō āñā éāā āñōī³ø: āīāðī³ çēī, āðāōīý³ í ðāā-
 āā, èðāñā³ í īāāīū, ùīā ç í ēūēðē á çāāāēūī ī ī ó ðāīñ³ āñ³ āðē÷í³
 āāðōīñ³; ùīā āīāāñðē, ùī ðīçā³ē – òā ñāīāíāā, ùī áóøīáóāñōāī –
 òā ēpāīā, ùī í āð³āī³ñōū – òā áóí ò ī ðīðē Āīāā, ùī èðāñā – òā
 áðōā³ ñāēīñōāī. ×īðð³āñūēā ì³øāíēíā āñ³ō òýī í ē, òñ³ō „çā”
 ³ „í ðīðē”, āñ³ō „ðāē” ³ „í³”, āñ³ō „āīçāíēāí í” ³ „çāāíðīíāí í”, āñ³ō
 ð³āí ēōū ì³æ í ðāāāīp³ áðāōīāp, āīāðīī³ çēīī, èðāñīp³ āēāī-
 òīp, çāīāðā÷āíýī òñýēī; āēñōēīē³íē. ² òā – ³ ā ì ī ðāē³, ³ ā ī ī-
 è³ðēō³, ³ ā ñōñī³ēūī ī ī ó æèðð³”²⁸.

„Ùī ðāðāēðāðēçø° āāðī; ā ì īñēīāñūēī; è³òāðāóððē? Í ðāēūī ā
 ñēāā³ñōū³ áāæāíý āēīðāāāððē ðō ñēāā³ñōū ðēāāì ē ñāī íāī æèð-
 òý. Í ð³; ī ðī áóāó÷í³ñōū³ í īāíā í āçā³āí³ñōū çā³ēñī èðē ò³ í ð³; ā
 ñō÷āñīíñ³. ×āōūēēē Ī. Āðēāí°āíāā āó³ēā° í āðāā íāēāīp æèððý.
 Ðōā³í òā³íø³ „āāī ēāðē” ². Ōððāāí°āā, āāí Īāēī ī ā òā Ðāēñūēēē
 ². Āīī÷āðīāā – āāçīē³āí³ áāēāēōíē-í āðīāē. Āī³ēāīðēēē Ō. Āī-
 ñōī°āñēīāī, çāēōíāí³³ñōīðē Ā. ×āōīāā, „èēøíēā ēpāē” – íñū ýē³
 ° ðēī ē ì īñēīāñūēī; è³òāðāóððē... Ōēpāēāí³ āāðī; Ō. Āīñōī°āñūēī-
 āī – òā í ā áóíð³āíēēē, āēā „óíēæāí í ùā ē īñēīðāēāí í ùā”, āāí
 „ñððāāāēūīē÷ēē”, ýē³ í īðōēūī í çíñýōū í āçāñēóæāí á çēī, ýē³
 ðīñēīøpðōū ā òāðī³íí³ (Ī āēāð Ā°āóøē³í, í āēē³, ēíýçū
 Ī èøē³í). Ñī³ā÷ōððý í āī āāðīēñūēī; áðø³, āēā āī ðīç÷āēāí íāī
 ð³ēā. Í ðððāāā áóðē ðīíēīðāí ēī, āēñī āāāí ēī. Ā. ×āōīāó í āēñēī-
 í āðē÷í³øēī ē áóēē í āāāāðē, ². Āīī÷āðīāó – Īāēī ī āē, Ō. Āī-
 ñōī°āñūēī ī ó – āī³ēāīðēēē, Ē. Ōīēñōī ó – ²āāíøøēā Áóðā÷íē òā
 Ī ēāōíí Ēāðāōā°, „áóí ðāðāā³” Ī. Āīðūēī ī ó – āēðēðēē āí ēēēī ē
 āēðāçēāī ē ēāē³ēā. Ùī òā °? Ōā – āīíðāíçā ēāē³òðāā, òā – áóí ò
 í³ē÷āí ē ī ðīðē ñēēūīíāī, āāçīē³āí íāī ī ðīðē ðāíð÷íāī, āēðīā³ā
 ī ðīðē çāíðīāēō, ī ðīðē ðēō, ýē³ í ā āí òóñý; òā – áóí ò ðāīñō ī ðī-
 ðē ēāāó, ñī āðð³ ī ðīðē æèððý...”

„Āīíðāíçā ì āñē ā ì īñēīāñūē³ē è³òāðāóðð³ ī ðēçāāēā āī āīíðāí-
 çē ī ðēī³ðēāó, í āēōēūððōííñ³. Í ā òýāðē ì āñē āāíðō, āēā ñāī ī ī ó
 āī í ā; ç í çēðēñý. Ōīēñōíē çāíāðā÷ó° īñīāēñ³ñōū; çāíāðā÷ó° ;

çä³áf ³nou ïñyāðe Ùññū äëañí eì çónëëëyì . Çääëë÷áí ý äåçëääó, ì àñë; æððáà çà ù èëðá ì àððð³æuí ³ ïððääë; ïíëíðà äåçä³ëuí ì; ëpæí e ñëëàì ççíáí³; äañí ïðëçì ýë ³ääë ñóní ³ëuí íáí ëääó; ä³ëü „ððýí ë÷ííë“ áóð³; çí ëùáí ý ³ óííëíðáí ý ïñíáëñí ñ³ – ïññ ð³ ïðíáëí è ³ äaðóí ñ³, ïññ ð³ ³ääì, Ùí ìð ïðëí áñëà ñáðí á³ ì ïñëíññ-ëà ë³ðððððððð ñððð ³ ïíá³ðà. Áëañí ëëë äððáí ëð í³á ³ íá÷àñáí ì; ÷ðí ðëí è ñðàëë à ì ïñëíññë³ë ë³ððððððð³ ïíñ³yì è áñ³ð ÷áñí ïð, ïíñ³yì è äåëëëí; ì ðäääë æëððý. Áííë ì àëë óçáí ðíáëðë ñá³ð, áððíí ó. ïð – ð³ í óë³ – ì ïñëíññëà ë³ðððððððð ì ðíðëñðääëyëà äåëë-ëëí ïñíáëñíññýì, äåëëëëí ïðääí ³çáðí ðáí æëððý áððííë. Í ðí-ðëñðääëyëà áñ³í, ðóí äëá³ëyáñý ç íðððë, ðóí ì áðððí ñðàá ³í óáëäë-ðíì, ðððððððððí, áíëáð, ÷ë ... ÷ëñíð ñíðí÷ëíð. Õà, Ùí æ ì íá-ëí çðíáëðëñý á ëððáí³ „÷ðóí ïñëí e ïíí àñë è ì áññíáíáí äáðíæüý“? Ó ëððáí³ ðááñðàà, äá áñá çäëäæäëí á³á ì áí á ³ áíëíääðý, í á ì íáëà çðíáëðëñý á³ðà á ñááá, ó äááð áëañí ëð çónëëü; í á ì ³á ïíáñðàðë ëóëüð áíë³. Õàì áñá áóëí íáñðð³ë ³ ïðëí ðà. Ðýððííë – ëëðá á ïí-ëíð³ Ë. Õíëñíáí, ááí „íëáííë ñëáí ääë“ Ñ. áñíí³á. Ááí „íðíá-íëá“ ýë ³äääë, ááí „ääëíð áððííó“, Ùíá, çððëí óáááðë íðð-Ááí, í á ëíáí ì ³ñ³ ïíñðàäëðë ëíáíá ì áñíí“.

„²ääì, Ùí ìð áíáñëà ì ïñëíññëà ë³ðððððððð áí ñëáðáí ëð³ íá-ðíá³á, ð³ ñáí ³ á ù ïððë³íññëó áíáó, ³ á áíðñëíññëó ðà áíëü-ðääëóüëó. Ñáððà ðëð ³ääë íáí á ³ääë äåëë÷ííáí, á ð³ äáý ëíðëñ-ííáí; íáí á ³ääì ëðáñë, á ð³ äáý „ííëáçííáí“; íáí á ³ääì ïñíáëñíñ³, á ð³ äáý ì àñë, íðððë; íáí á ³ääì ÷ëí ó, ïíðëáó, á ð³ ñððð æëððý ðà „áððñíü è ðíñëà äåçñíñíáíáý“. Áóíð Ñ. áñíí³á – ðà ëëðá ì ïñ-ëíññëà „íçíðñðáí“; á ëíáí áóð³ æëäá íá áíáííü ïðíí áðáý, í á áóíð ÷áëëüää Áððíëüää, á ëëðá „íçíðñðáí äððááí ñëíáí íçíðí-ëá“. Áíí ðí÷á „ëíëáíí ì ïðääáëðü ýääáððð“ ³ „ííííëáí íáðó çáí ëp ðáçëíí ëðü, ëäë ëäëä÷“, ³ æ „áí Áäëí ðà ðáñëíðý÷ëð ïí-äë“. ² áñá ðá „ííá äáðíííëë ïýýííë ëëë÷ë“. Ñëùí ðá ì íëñáë, ðí ... ç³ áçá³íí÷ëáí è íá ðáíð³, Ùí ëððäëðü íáëë÷÷ý ³ áëñíëíí-ëp° ýçëë. Ëëíóí ...“

„Çáð³á çíá° Áíí-Ë³ðíðà, Õááñðà. ì ïñëíññëá – áíñyëà ì . Áíðñëíáí ðà ²ááíðóëó Áððð÷ëà, Ùí áðð÷áð á³á áíðíáá ðí÷á çëíí ëðë ëíáí áíëp. Õëíë, Ùí ìð í³yëëë Áííááí í á çíáëää í á Çà-ðíá³. Ëëðððñë³ññü ³ áððí³ññü – ðà áíëíáí ³ ïðëëí áðë áí äë³ëññëí; ë³ðððððððð. Í çíá÷ëðë ð³ ðëí è ì íáí á íáíëí ñëíáíí – äæáí ðëü-ì áí. Ë³ððððððððí ëííí æá ì ïñëíññëí; ë³ðððððððð äóá äáçóí-íëë áóíð áíëë, äáçáðí íëë ðáá; á íáëáíí áëí ááëáð – ðàì, ïí÷ë-íáð÷ë á³á ïðëíëæáííáí, ³äääë³çíááííáí ì óáëëä ³ ë³í÷áð÷ë í á ððë³ááíññëð ðëíáð Ñ. áñíí³á. Áëëáíë³ ³ääì ³ áëëáíó çí³ñðð äá° ëëðá ñóní ³ëññáí ç íáíðóæáíëí, ááðáñðëí, áëððáíí ðáíð-÷ëí æëððýì . ì ïñëíññëá ííëíë ðàëëí ñóní ³ëññáíí í á áóáë.

„Áí í á í á ààèà ñá³òíá³ í³yēí; ³ää; í³÷ēí í á ñí ðē÷ēí ēēāny āí ēpāñuēíāí í ñòí ó“, – ñá³á÷ēòü í ñēāēí Í. xāāā°ā. Òā yē æā āí í á í āēā ààðē yēonü ³āāp? Ānyēó æ āí ³āāp çðíāæ°ó á³ēuí à áòí ēā á³ēuí í; ēpāēí ē; āí í á áóēā í á çāðíá³, à Í ñēíāüēí à ðāēí; í á í āēā. Òí ò-òí í á çāðíá³ ñāí ðēāny ðēí í áçāēāēí í; ēpāēí ē, à á Í ñēíāüēí³ ðēí ðāāá³ āāñí òā á ð³ē ñāí ³ē í ñí á³...”

„Bēó ñāí p ³āāp ààèà ñá³òíá³ Í ñēíāüēíā? Í í āēā, ³āāp Í. xāð-í ēðāñuēíāí ç ēíāí ð³ēí ñí ð³°p „÷í ðí íāí í āðāāēā“, ñāāòí í āð-ðāí ñāí ðí çí í ā³ēó í āā ðāí ð÷³ñòp? xē, í í āēā, ³āāp „ñēāāyí í-ðēēüñāā“, ñāāòí í āñ³āí ñāāā í ñēíāñuēíāí í óæēēā, ðíāí (çā ñá³á÷āí í yí Í. Áí ðuēíāí) „ðyæēíāí í ñēíāñuēíāí í āðíāó, üí āí í ’yā ðòðēē æēðē æāāðāēí í í āāāāðp ü³ē çāí ē³, í āāāāēí ēāæā÷ē í á í³ē“? xē í í āēā ³āāp „íāí ðí ðēāēāí ēy çēó“ ³ í ðēí³ ðēāí í; áāç-òí ðí í ñò³ È. Òí ēñòíāí, āí ðíāó āñuí ò ñēēuí í ò³ āāðí í ò³? xē í í āēā ³āāp ñòñí³ ēuí íāí „í ēēíñāðāēy ē æāēíñòē“, üí çā í āp ēðē-ēíñy çāāē÷āí í y āñuíāí āāçāāðð³ñí íāí? xē ³āāp „āēāāēuí íāí ðāç-ēē÷ēy í āāāó ðāí ēí ē í í ēí “? xē ³āāp í ðēí ēæāí í y ēpāñuēí; á³āíñò³? Bē æā í í āēā çðíāēðē yēonü āāēēēó ³āāp í āðíā, üí ēí-āí ³āāāēí ò ðāíñ, āí ðāēuí³ñu, íāí āāēñu āí ēðāñē, āí á³ēuí í; áòí ēē, āí ānyēí; ðāí ð÷³ñò³? Í³! Éóēüðððā „āíñyē³ā“, ²āāí óðē³ā Áóðā÷ē³ā, „ēēðí ēð ēpāāē“, „³ā³íð³ā“ ³ ò. í.– í á āēy í āñ, óē-ðā; í ó³ā“²⁹.

Ç ðāēí p í ò³í ēí p í ñēíāñuēí; ē³ðāðāðððē óēðā; íñuēíāí í āó³í-í āē³ñāā Á. Áí í òíāā í íāíāēāny í āā³òü yí ē÷āð Í. Óāēēuíāēē. Í á çāí ēò: „Í á yēó ç³ ñá³òíāēó ē³ðāðāððð í ā° í ð³°í ðāāāðēny óē-ðā; íñuēā?“ á³í á³āí íā³ā: „Ó ānyēí ò ðāç³ í á í á í ñēíāñuēó, ³ òā āāç æíāí ēð çāñāðāðæāí ü. Á³ā í ñēíāñuēí; ē³ðāðāðððē í òñēðü ð³ēāðē óēðā; íñuēā yēí íāā ðāēāðā“³⁰.

Í ñēíāüēíā üí ēí í ó XVIII ñòíē³ð³, ēēðā 200 ðíē³ā òí ò ð³ēüēē í í÷ēí ā° çāēēāāāðē íñí íāē ñāí°; ē³ðāðāðððí í íāē. Í ñēíāüēíā üí ēí í ó Ö²Ö ñòíē³ð³, ñāāòí Á²Ñ²Í ÑÍ Ò ðíē³ā Í ²çÍ ²ØÁ çā Óēðā; í ó, ēēðā Í Í ×ÉÍ ÁÉÁ ðāí ðēðē ñāí p ē³ðāðāððð. ² ç í ē-òí òí ēí çé í āðāñðāí, í á í ðāí óāðē í ēí, í ðíāí ēíñēā, üí Èē;āñuēā Ðonü³ āñā, üí ç í āp çā’yçāí ā: ü³ñòíð³y, ü³éóēüðððā, ü³ē³ðāðāðððā ° „íāüēí āíñòíyí ēāí “. Á üí á āíāñðē òā í āēíā³ðāí, í ðēðóēyēā āí çðí üíāí ÷íēā í³ñòíēü. Áā ðóēā ü³ ç í³ñòíēāí áóēā çā-ēí ðí ðēā – üāāðí í íçí ēí÷óāēā í āðā³ñòíðēē³ā. Í í í āðð³÷í³ í íñ-ēíāñuē³³ñòíðēēē āíyēēny, üí á °āðí í āēó³ í á āēóçóāāēē ç çðí³ó āēāāāíē. Òí ò āēāðí ðāāēē ð³çí í í āí³òí³ ðāí ðāñðē÷í³ „ðāíð³;“ í ðí í í òíāæāí í y ñāíāí í āðíāó, í āí āāāēēny yēíñü í āāððēðē ñā³ò³ ñā³ē í āðíā. ðāíāð³ðí³ æ í ñēíāñuē³³ñòíðēēē āæā í á āíyōñy í³ēíāí, āí í ñēíāñuē³³ðóēē ç í āāāí āí ē í í āēðíñāēē ðāē³ āíāā³, üí āíñyāðpòü òñ³ó ó ñā³ò³. Í³ēíēē üā á³ñòíð³; í³yēēē í āðíā

í á í áà é í áí í ï ðèñý÷í í ï ðèð í 'yòí ï òà ðí ñòí ï éí éí í , ùí ï ò í á° òáí áð Ì Ì ñèí á ùéí á. Ò³ éí éí í è í èéúí ópòù, ùí á í³ òòí í á àèðááà ç Ì Ì ñèí á ñúèè ðòè æí áí í áí ç òñ³ ò Ì Ì ñèí á ñúèèè „í á ùéò áí ñòí ý-í èé“. Ç ï òí ùí þ áí í í í í áí þ Ì Ì ñèí á ùéí á òàé í áðáèýèàèà ñá³, ùí áí áí áðàðèà ðí çòí ³ àèáí í èí è ðòèàí è í áòýáá° í á ñáí þ ðèþ çà-ðí í ðà, áí í í í ááþ÷è Ì Ì ñèí á ùéí ³ Ì Ì ñèéþáàðè á³éñúéí áó, áí ñí í-áàð÷ó, í í è³ðè÷í ó ñèèò ÑÐÑÐ. Í áéí í áóóí³ ðà á ñá³ ò³ áàðæááá ÑØÁ í ááéí è³ðèàò áèááá° Ì Ì ñèáéí³ á í í áàðóáàðè ïé american way of life³¹ ³ á³èüðá í³÷í áí í á áàæà°. Òàèà èàçéí áí í áéí í á³ðí á í á-ðáí í áà çàáòðí áí èèà Ì Ì ñèáéí áí ðí çòí òàé, ùí áí í è çàí èþùèèè í÷³ í á òó ááçí áí þ, ùí ï áà÷èèè Ì Ì ñèí á ñúè³ í èñúí áí í èèè í³á éí-í èòàí è í áððí áí áí éí í ý „í á àèááó“. Ì Ì ñèáéí áéí ááá° á³á òñúí áí ñá³òó í á í áí ðà, ýè „í í éí ðýéòáñý í áí áñà ýçùèè, èáí ñ í áí è ñàí ... ñàðáí á“. Á ùí á ááççáí áðá÷í í áí ááñòè ñáí° í ðááí í áí áí áàðè í áá ñá³òí , í ðí áí éí ðó°: „Ñá³òí áá³ñòí ð³ý áçà° í á³áí í ñèí í ³æ í á-ðí ááí è í á çàí èñàèà í ðèèèáá³á òàéí áí áàèè÷áçí í áí ³ Ì Ì ñòóí í áí áí áí èèáó í á³ í ð³ èóèüòóðè òà í í áè, ýè áí èèà Ì Ì ñèí á ñúéí ï èóèüòó-ðè òà í í áè. Áàèèèà, í í áóóí ý Ì Ì ñèí á ñúèà í í áà, áí èèááþ÷è í á³ í ð³ í í áè, çáááá÷ó° ïò ááçí³ ðí í. ² éí æí á èþáéí á, ùí ðí÷á í í-áèèáèèè ñáí þ èóèüòóðó ³ èóèüòóðó ñáí áí í áðí áó, Ì Ì òñèù çí áðè Ì Ì ñèí á ñúèò í í áó, ùí á í í áèà ááçí í ñáðááí ùí ÷áðí áðè çí áí í ý ç áá-áàðþùí ï èóèüòóðí í ï ñèáðáí èó³, ùí ï ñòáí ðèà áàèèèèèè Ì Ì ñèí á ñú-èèè í áðí á“³².

Ì Ì ñèí á ñúèà í í áà í á° çàè÷áéí þ Ì í áí þ. Áí í á° áàèèèþ Ì í-áí þ. Ì í áí þ áñúí áí í ðí áðáñèáí í áí èþáñòá. Áí í á ááçí áðá÷í í áó-áá Ì í áí þ Ñá³òí áí Ì Ì ñá°òúéí ðáñí óáé³èè. ² òí é, òòí áàèáóæá ñòà-áèòñý áí áèá÷áí ý Ì Ì ñèí á ñúéí ï í áè, ° áí ðí áí ñá³òí áí áí í í ñòó-í ó. Ò³ í áóéí áó³, ýè³ í á çí áþòù Ì Ì ñèí á ñúéí ï í áè, í á° ñí ðááæ-í³ í è í áóéí áóýí è³³. Ì áý÷í ý Á. Á³ðèáðà, í í ð³áí þþ÷è ç ó³þ Ì Ì ñèí á ñúéí þ, í áí ááááó ° áí áàèñúèèè èáááá³í ýí. Òàèèè è áí æá-á³èúí í-ðí á³ í³ñòè÷í èí è í áðáí í ýí è í áðáí í áí áí á è³òáðáòóðà (ðà-çí Ì ç í áóéí áí þ) Ì Ì ñèí á ñúèèè „³í ðáðí áó³ í áé³ñó³á“ ÑÐÑÐ. Ì áéí-óèðáí í ñúèèè í ðèýòáèýí „Ì Ì ñèí á ñúéí ï ááí í èðáó³;“ ðáàèí í ÷èà-ðè ðþ è³òáðáòóðó. Ì Ì ñèí á ñúèà ðí ñòà éí éí í á° ò ñá³³ í í áááèà, ùí á° áðí í áéó³ òà áí áðèèáí ó³ ÷èàèè Ì Ì ñèí á ñúèò è³òáðáòóðó, áèà í á ðí á³ í³ñòè÷í ó. Á ÑØÁ í áá÷áþòù Ì Ì ñèí á ñúéí ï í áè, è³òáðáòóðè,³ñòí ð³; á ááí òñòàò áóçáð. ² óá í á éí ðòó° í³ óáí òà Ì Ì ñèí á ùéí³. Í ðí éí ðòè í í áááèà Ì Ì ñèí á ñúèà ðí ñòà éí éí í á. Óèðáí³ á ÑØÁ ñáí° ðí ñòí ï éí éí í è í á í áþòù, ³ á æí áí³ è áí áðèèáí ñúè³ è ðéí-è³ óèðáí í çí ááñòáí í á áèèèááá°òñý, ó³áá ùí ñàí³ óèðáí³ ó³ çàí èàðýòù.

Óóò áí ðá÷í í çáááàðè í ðí ñòááèáí ý Ì Ì ñèí á ùéí è áí í³æí á-ðí áí í ï Ì Ì áèí áðáí òí. Áñí áðáí òí – óá ðòó÷í á í³æí áðí áí á í í áà,

Cui ȳ oēēāā 1887 ð. Ē. Čai āi āi ō. ȳ nēi āi ēē nēēāāā°ōūny ȳ ēi đā-
 í 3ā nē3ā, nī 3ēūi ēō ē3ēūēī ī °āđī ī āēnūēēī ī īāāī, 3 ōī ī ō °āđī ī ā-
 °ōū ī īāē čđī čōī 3ōē ānī āđāī ōī, āēā÷ēāðē ēēðā āđāī āðēēō. Āđā-
 ī āðēēā æ ī đī nōā, ȳ ī īāē ā āēā÷ēōē çā ē3ēūēā āī āēī. Í ā °āđī-
 ī ā°ōū (āç3āō, āððēēāī āōū) ī īāē āēā÷ēōē ānī āđāī ōī çā īāēī ī 3-
 nyōū. Ē3āā ī āō3ē, ī 3āē āđī āī ēē ī īōđī āēē Nī ꝑç, ī 3āē āđī āī ēē
 ×āđāī ī ēē Ōđāñō òā 3ī ø3 ī 3āē āđī āī 3 ī đāāī 3çāō3; āēçī āēē ān-
 ī āđāī ōī çā īāī ō ç nāī ȳō ī ō3ō3ēī ēō ī īā. Āāāāđī ī 3āē āđī āī ēō
 ç'ȳçā3ā ī đī āāēēī ny ī īāī ꝑ ānī āđāī ōī. a āāā ÷ēī āēā ē3āđāðōđā
 ō3ō ꝑ ī īāī ꝑ, āēāā°ōūny ē3ēūēā æōđī āē3ā. Ōđāī ō3ȳ òā Āī āē3ȳ āī ē-
 ēī ōðōþōū ānī āđāī ōī, āī í ā ōī ÷ōōū āððāðēðē ī āī ōāāī í ȳ ȳōī 3ō ī īā
 ō ī 3āē āđī āī ī ī ō æēðō3. a āēī ā, ÷īāī āðāēō° ō3ē ī īā3 – nēī āī ēēā
 ī āōēī āēō òā ōāđī 3÷ī ēō nē3ā, āēā āđāī āðēēā āā° āāçī āēī 3 ī īāēē-
 āī nō3 ȳō òāī ðēðē. Ī ōāēā, öȳ ī āāçāē÷āēī ī ēāāēā āī āēā÷āī í ȳ ī īāā
 ī āēā3ēūðā ī āāā°ōūny āēȳ đī ā3đī ēōðāā, āī æ āī ī ī ÷āēēō ī īā í ā
 ā÷ēēī. Ā āēȳ 222 2ī ōāđī āō3ī ī āēō āāāēā Čā ē ōī ē ōāēō, Čī ānī ā-
 đāī ōī í ā āōēī ī īāī ꝑ æī āī ī ȳ ī āō3ȳ. Ī ōāēā, ānā ī đī ī īāēȳēī çā ōā,
 Čī ā ōāāēēðē ānī āđāī ōī ī ō3ō3ēī ī ꝑ 3 °āēī ī ꝑ ī īāī ꝑ 222 2ī ōāð-
 ī āō3ī ī āēō. 2 āī ēī āā Nā3ōī āī āī Nī ꝑçō ānī āđāī ðēñō3ā, āī āē3ēnūēēē
 ēī ī ōī 3ñō 2. Ēȳī āī çāī đī ī ī ī ōāā āōā í ā 2-ī ō ç'ȳçā3 222 2ī ōāð-
 ī āō3ī ī āēō ā ī ī nēā3 āçȳōē ānī āđāī ōī çā °āēī ō ī ō3ō3ēī ō ī īāō. Āñ3
 ÷ēāī ē ī īāī āāōāāēēny, ēđ3ī ī ī nēī ā Čūēī ē. Ā Čī āī í ā í ā āēā
 æī āī ī ȳ ī ðē÷ēī ē çāī āđā÷ēōē, ōī çāī đī ī ī ī ōāāēā āī đō÷ēōē ī ēđā-
 ī 3ē ēī ī 3ñȳ ānāā3÷ī ī īāī 3ðēōāāðē nī đāāō, ā ī īēē Čī ī ī nēī ānūēō
 ī īāō āāāæāðē çā ī ō3ō3ēī ō. Ōā „ī īēē Čī” ððēāā° āī nūī āī āī 3.

Ī ī nēī ā Čūēī ā ī đī āī ēī nēēā „āāēēēō ꝑ đōññēō ꝑ ēēōāðāðōđō”
 ī āī ā'ȳçēī āī ꝑ āī ī āñē3āōāī í ȳ āñ3 ā ī āđī āāī ē NĐNĐ. Ōā nāī °
 āāççāī āđā÷ī ā ī đī āī ēī đāī í ȳ ī 3āī āðēā ī āī ī ðēðī ēī āī āī āī ē3ðā-
 đāðōđī-çī āāō3ā ç Ī ĒĀĀ. Nī đī āōēðā-ī ī, „3ī đī āō3”, ī ēñī ōðē, Čī
 Ō. Ōāā÷āī ēī, Ā. Ī 3ōēāāē÷, Ø. Đōññāāāē3 ī ā ā÷ēēēny ō āñēȳēēō
 ā°ē3ī nūēēō, ÷āđī ēāāñūēēō, ōāā3ī ēō, °ñō3ī ēō! Nī đī āōēðā-ī ī
 ðāðē3ðēē, ī īēȳ÷ðēē, ē3ī đī ðēēē34 ī ā ī ī ō3ēōāāðē – 3 ōī ī ðēē ꝑā-
 ī ī, đāī ī āēēāī – nī āðā ꝑ÷3 ī đāī ō3 ī ī nēī ānūēī āī „ī ðāēī āāñēȳ”
 (çā āēðāçī ī 2. Āō3ī ā)! Ī ī nēī ānūēā „āāī ī ēðāō3ȳ” ā NĐNĐ āāā
 ō3ēēī āēōī ā3āāāđōī āēōçō° ç ī īāī ēāī ēō, āāçāī đī ī ī ēō „ēī đī ā-
 ōāā” (ī āī ī nēāēī 3ā) NĐNĐ. Ī ī āēȳā, ī ē ī ī nēāēī ē, çī ā°ī ī, Čī
 Ī. ðēēñūēēēē, Ī. Ōē÷ēī ā, ꝑ. Ī ī āñūēēēē, Ā. Āī ōī ī āī ēī-Āāāēāī-
 āē÷, Ā. Āēēōūēēēē, Ī. Āēðī ȳ, Ī. Ī āī ÷, a. Ī ēōāēī ēē, Ā. Ī āēēð-
 ēī, òā 3ī ø3 ° °āđī ī āēnūēēē ē ī ēñūī āī ī ēēāī ē. Çī ā°ī ī, Čī āī ī ē
 í ā īāī āēī ꝑ ꝑōū ī āēōē Ī. Āī đūēī āī, N. a nō3ī ā, Ā. Ī āȳēī āñūēī āī
 òā ȳ ī ī ī ā3āī ēō. Çī ā ꝑ÷ē òā, Čā ç ā3ēūðī ꝑ ī āñī ēī āī ꝑ āēāēī ī ny,
 ȳē ō3 āāð3 đā÷ī ēēē, nēðāāī ÷ō÷ē çōāāī ē, ðēāā ꝑ÷ē āōðāāī ī, ō3ēō-
 þōū āōōī āī 3 ī đāī ō3 ī āōī ȳ ē3ðāðāðōðē 3 ēōēūðōðē. Čī ç ōī āī, Čī

3euear aayou aaeo oedaif nueeo i eoa i do: aeeny 3 i a i i-
 oeoaaee, ye io A. Einaei ea, l . Cadia, l . Eoeo, E. Eodaan,
 l . Ada-oi ada, i . Aeeuei, A. Oaeueanuuee, E. Aodaee,
 E. i i e3ue o a i i i aa 200 3i eo? i i nei auei a aeieueea io, ye
 i oo, aeadaee eea a 10 i e3a (1929-1939) i i i aa 200 oedaif-
 nueeo i enui a i eea. i oaa, ooi i adai 3a?

Aaeaei aeyar ee O. 3i ueanuuee i enaa 77 i e3a o i o: „Ai ni i-
 aad-a (aei i i i 3-i a) a i aeai i y, ai ni i aad-a i aai ey i ai o a oei-
 aeu i adi ai a3, ye a i aeai i y eo eu oodi a. Ai aeai i y aau-yei; ae-
 ei; i dae – o a ai adi o a, i i d3ai p-p-e ai a i aeai i y oea3e3ci aai i;
 i ao3i, ai oea3e3ci aai a ci a: aa 3 -ei a i eo eu i 3o a aadeoe a i a-
 eai i ai. Aea i daa i eueu ai ni i aad-i, adaa o, ae a o3 eea o dae3
 ae i de di ai 3, ye 3 onyea noeo ei a eeo i: adaa, i i noa, cai eadon –
 i de eo ei, i i euee, cdoei oaei ai ni i aad noai 3 ci eeei. An3 o3
 ai ni i aad-3 adaae i daoy i aai eo ae eu, 3 ci ae o i i i eo i a 3 noa-
 i au ny... O3ei aeoi 3i ae o a aeoi noai oea3e3ci aai a. Oea3e3ci aa-
 i a aeoi noai aea ci a o dae eo p i i aeai i y 3 aea ci a o e3-eoe
 i aaou 3 i a i 3ue i i e; eoi o i ai, a i i i di coi 3o, ui ei i o i a i ai o-
 aoe, ei ee i 3aeaa i 3 i aoei ou 3i o a3a i ui ai i de di ao, aad-o.
 Ca3ane – ei ai aea aoi ea: „U i a3e u o i a o i i „aad i aoi i ai
 i 'yna“, o i a3e u o i i aeai i i aad a o aade o no n3a3a. A ui a „aad i a-
 i a i 'yni“ caaoei ca nai p epa nu eo i de di ao, no eu i o ai di coi i i-
 ai ae ooy 3 ai ai da, – o daa an3o i 3aeaa i eo i adadi aeoe i a i ae i
 ei i ee oae, ui eeo a3i ai ai i i ae i a a oei a3ad3ae i oe 2aai a a3a
 Noai ai a. Ei ee oae cdi ae i i, o i i aoei ai i i 3ue i i e „aad i aoi i ai
 i 'yna“, i aoei ai i aae-a ci o a3e nu ei ao i aoei o, ui a caad aade
 aanu na3o... Oae oea3e3ci aai 3 aeoi e o i -ou ae i ye AO O c i a-
 di ao, ci euee ei ai i i daeu 3 eo eu oodi. Ae i adi ai aeoe. 2 i nu da-
 ea oea3e3ci aai a aeoi noai (yea ui ei i a-i da i aa-eet ny neeaa-
 oe e3oade oea3e3ca o3i) adaa o nai; ooe i i i i i e3p i a i i ao,
 i na3o, eo eu oodi. Oa oea3e3ci aai a aeoi noai e daa o i 3aeoi ai
 i adi ao ei ai eo eu oodi, ei ai 3noi d3p; i aeaa e i i o e 3i oei i a-
 di aai nai; ae e3, aani i oe-i 3 3aaee, caaei ai 3 o o de no eyi nu e3 de-
 ce”35. x e ae i a i i di i i nei anueo „aai i edao3p“ NDN i enaa aadi o
 77 i e3a o i o?

222. ΕΑΑΑΔΝΘΑΙ ² ΑΙ ΕΙ ΟΡÇΟΑΙ Ι ΙΝΕΑΕΙ Α

Ι ε, ι ινεαει ε – ι αδι α αιει οπα.

Ι . Αι ουεε

*Ι ινεαει ε – ι αδι α αιει οπα, εαααδ³α
³çēā³ā.*

Ν. ΔΙ ααανθαί νυεεε

²νοι δε÷ι α αι εϋ ιναεεεα ι ινεαει³α ο αααι ενοιι ο ι³αι³÷ι ιι ο ι³δαι³η³. Δ³ευι εοοαι οαι αοει ι ιαεεεαι εεοα ι α αι³δαι³ο ηοο³-οι; çai ε³, çai αοεε ι ιι³α αιει³οαι ε, δ³÷εαι ε, ιçäðöyi ε. Οαι ι ινεαει αεδοαααα ε³η, ιαεεα ειαι³ çañ³aaa ο ι ιι³ε çäði ι. Ι ι ι³yöui³ ο δι³εαο οαεα „ι³αεü“ οαα ι α δι³αεεα,³ ι ινεαει εεααα μ, α οοεαα ι ιαιαι, ι α αεδοααιαι αι³δαι³εα çai ε³. Ι οαα, ι αα³ου δ³ευι εοοαι αοει ει÷ιαει, αε ι ιεε οδ³α ι α ι³δαι³yçaa ι ινεαει α αι çai ε³ εδ³ι αοοαι ι.

Αεδοααααε ι³δαι³η – ι³δαι³ö yäεα, α αιει³αι α – ι ααäy÷ι α, αι αε εεοα 3–5 δι³ε³α δι³αεεα οα „ι³αεü“, οα ε οδι³α; αοεε ι αε³. Οα çai αι³οι³εει ι ινεαει α αι δ³ευι εοοαα, ι αα³ου αεεεεεαι³ ο ι³υιαι çei³ao ι α ι³äääy÷ι ο çai ep. Ι ι³yp÷ε çai ι³yöu δι³ε³α ι³ηα ι³η³αεο, ι³δεδι³αι ι α αοει ι³ιδ³ααε ηααεοε αι³αι³οδεααε³ αοαι³ε, ι αι³δι³α-αοαααε ι³α³ενοϋ, ι³δεεδ³αοαε οαοο οι çai. Ι ι³ηει³ανυεεε³ νοι³δεε ι³εοα, çai ι αα³ου ο ΟΟ ηο. Ι ι³ηει³ανυεα „ααδ³αι³y“ (ηαι³) αεäyää-εα yε οει ÷añi³αεε οαα³δ ααç ι αει³δι³ηο³οεδ æεδδ³αεδ αεä³a. ×ι³δι³ ααδ³αι³yι³ οαοε, æi³ai³ι; ιαι³δι³æ³, αι³ ι³äyεο ι α ÷ενοι³οο, ηι ι³δ³ä ä³a αι³ει³αι ηι³ οοy ι³αει³ει³ οαοε. Ι δι³εä³οε ÷ε ηαäεε ä³ey ι³ä; (yε ä Öedä;ι³)³ çäääεε ι³ai³ä°. Äðäi³³, ι³ä÷añai³³, ç oi³ äðip ι³oæ³ ep-äe; ι³äi³çð³ε³, çei³ai³³ ι³iäeyäe – añä öä ι³δεδι³αι³ αεεεεεä° ο ÷ο-æei³öy ι³äεäo. Äñ³ ÷oæei³o³, yε³ αóääεε α ι³ηει³αυει³³, ιä-ι³çä³ai³ι³ ηä³ä÷äou ι³δι³ι³αι³ ι³ä³ði³ æäðeeäæe δ³çe÷i³εε³ ι³ιδ³αεü-ι³εε äðä ι³ä εεοα ι³ι³ηει³ανυει³αι³ ι³oæεεä, ää ε äðeñoi³edäðä. ×ó-æei³o³ δ³ äeäoäæeñy, çai ι³ää³ou ι³ai³³ai³ αäðηoä ö³eefäeoι³ ι³ä ä³ä÷oäæä ι³yef; edañe, ι³yef; ι³ιδ³ääe ä εoëuöoð³,³ ι³ä δι³çoi³³εä ι³αι³δι³ηο³οεδ ι³ιδ³αεüι³εο, äðe÷i³εο çañaa³⁶. Ο äóoi³ai³ι³ηο³³ ι³ä-ði³ai³³ε ηει³aanι³ι³ηο³³ ι³ι³νεαει³ä ι³ai³ä° ι³³÷i³ä³ñ³i³ uei³ δ³ευι³ε÷i³ai³. Οä ä³aaçäðeäep³oüny³ ä εi³ai³ ι³i³ä³. Ι ι³ηει³ανυεεε δ³ευι³εε ι³açeäa° ηää „edañouyι³efι³ι³“, äai³ „ι³oæeefι³ι³“ – öoö³ ι³äyεo ι³ä δ³ευι³εοοai³. Νει³ä „çai³εäääεäo“ äai³ „öeäai³ι³äøäo“ – ηeääai³³, α öä äeäço°, çai çö ηoai³ðeä ι³ä ι³äði³ä, α ι³i³äæ³äai³ö³y.

1. I nneifanueee i adifitci aaouu A. Aaeu i eoa (i adaa 1914 d.),
 uti aanyoee deny+ i nneifanueeo naeyi uti aani e eeoapou i a xfi-
 eo afni i aadnoai, a nai 3 eaoou a Oedaifi o i di aaaaee adai ee i in-
 eifanueee edai, aai i a eifnaeop, aai aadaade da edaane. O Ee-
 a3 da 3i oeeo i aoeo i noao pdae i nneifanueeo aadaae3a i aeyaaee
 an3 adaeae da i i fanoed3. A i aoeo i noao aadaae, ai ei opae,
 cei a3i aoeo i aeaa an3 i ineaef ai e. Acaae3 ae pdae aadaae3a -
 oa i deei aoi a dena ac3enuueo i no. O i nneaf i o caaae aoeo de-
 ny+3. A. Aaeu i aedane3o, uti i a caaae af aea i o ai o a3aa, a
 aaaaof c i eo i aee cai i afi3 afni i aadnoaa. I di o. I . xaaee3i i a-
 ee3+ea o i nneifanuee3 ni oi3 n3e, i i ee i oeeo epau i e, 3 aanyoee de-
 ny+ aaeoada3a cai e3, uti i i cadinoae aod'yi ai e. Ydoi oi ci aaou
 i di o. A. I a3a i eoa, uti i nneifanuee i i aea eaaef i di af aadaae
 anp naip epai3 nou c o di aap aeani i i cai e3, yeui i i e3i oedou
 i dei oaeaf a d3eui eoda. I oae, i aoi i ae i aad i adae i eaeae
 af a3a, uti i a cai aeuf ee af eia, i a i adae paf af i y oia dae i
 3 oia dao i nneifanuee o caadaaadae +oe3 cai e3.

I i neaana i 3 eod' i aada 1861 d. oedaifi o3 ci aeoe e a i nneifanuee3
 (i a Nadoiafi i 3) i i ee i o3 i nneaf ai e cai e3 3 canaeeee
 i o. Ai 1917 di eo dai aoei e3eueaanyo aaeeee, aadae o oedaifi-
 nueeo n3e. I i 1917 d. i nneifanuee a aeaf aea deo oedaifi o3a ai Ne-
 a3do 3 caadae nia3 i o3 i nae da ci i c on3i i ae i i .

Oadnuuee ody i naeae o Nea3do e3euea deny+ i nneaf 3a, aae-
 oe i aaeeee i aae3ee cai e3, adi o3 i a oia a o, dai af af o, i i ceeee
 oi uti. O3 i i naeaf o3 ee i oee cai ep, eoi eee dooi eo3 3 ae ee c i i-
 epaaf i y. Ci af aae3a oe i aay+ i a d3eui eoda, i nneaf caadi da-
 ny ai eifanuee da deaeeunoaa. Oui o ni deyee i noaa3 i fanoae e,
 af a i nneifanuee i o i dae3n3 aeef aaaaof ca3de i e, da ua e aenfi-
 ei o3i i i o oodoyi i. Ooda caaae 3 anpae eifanuee af di af. O
 i i af a i di aade +e ae i 3i yoe i a ana i i o3af a, i oae, e i a d3eui e-
 aedae. I af ei i i no3e i i eneeaaou cad i aey a3euea, i 3ae o3e i-
 o3+ i i oyae i p i daap i a i nneifanuee3 a3af e3e cai e3. I oae, i aadou
 3 i aeaaad, i ai nneaf af e3a i eneeanoai, a i a d3eui eoda. I in-
 eifanueee i dae3n oaanu a o i i adaeaf ee af ei oy i ei e d3+eai e da
 i cadai e, i oae, 3aaaeuf ei eda oi aey deaeeunoaa. A deaeeede -
 i ac3af yi i eaaee ni i n3a i aunoey, i 3ae eifanuee i i 3 i a
 „i aeu“. Oae nai 3 i deoi af i fanoae e i aae+eee 3 i decae+ae
 i nneaf a oeaade eaaef af oe3aa. I nneaf cae i af aae3oe i a
 eeo d3eui e+o, a e onyeo i daop. EAAADNOAI, I ADI ANOAI
 NOAEI I AI I P C I AEI DEEI AOI 2OE O I CI AE I I NEI ANU-
 EI I AO2I I AEUI I AAAx2. I nneaf oaaaeo i daop ca i di-
 eeyoy, ca ead o, a3do, i 3ae eada i a af dei. Af e3o af eifanuee,
 da i a i daopaae. noi de e A. Eep+aanueee i eoa, uti +oeef o3

í ðí ñòí ðàí , í í èéí ó ðè æéí ó í í þ; óéáó áðí äyáí þ è áí ðíí “,- ñí³-
ááá Ñ. ^añí³í.

Çaäëý íí ðáí ýííý áí ðá÷íí í ðè ááááðè, Ùí í áá³òú ððáó^o í í-
éí é³í íý óè ðáí í ñúèè í í ñè áí ó³á ó Ñè á³ðó í ð³ýéí í ðí í í áá ðí áí-
íý á Óè ðáí í. Ñè á³ðñúè³ óè ðáí í ó³ àè ñè áè 1917 ð. ñáí^o í í ñí è-
ñóáí (áàè áááó³þ) áí Èè^oáá ðí çá³ááðè óáè³ í í æé è áí ñó³, á á Ñè á³ðó
æ áí í è í áè è ááááó³ áí ñí í áá ðñóáá. Óáè ñáí í àè ñè áí³ í í èú Ùáþ
ç ðáí í í çáí è³ èáí èè í í áá ððáè èñý í áçáá, òí÷ Èáí è³á Ùè í á áóèá
ñí àè áí áí áí èí í çáí è³, á í í èú Ùá óðè ñè áè á³ í áá³òú óáè ááè á ðèð,
òòí í í áá ððááñý.

Á. Èáí³í áí áðá çí áá í áó³í í áèúí ó ááá÷ó í í ñè áè í á³ àè éí ðè ñ-
óáá ù í á áñ³ 100 %. Á³í í í ðí çñè è áá ñáí í ð „ðááýó“ í í áñ³ è³ í í áð³ í
í á è áá è è ðè³á í í áí í è÷³á, æáí áá ðí³á, í á÷áèúí è è³á í áí í ñè í áñú-
èèò í á ðí á³á. ² í í ñè áè í ñí ðááá³ í í÷óáá^o ùñý áñþáè, ýè óáí í á.
Á Èè^oá³, Óá³è³ñ³, í áí ñúèó, Ááðøáá³, í í ñúèó – áñþáè àè Ùèí çá
ðó á³èúó³á, ³ áááæá^o ñáí í í ðááí í ³ í áí á'ýçéí í í áè è ááðè áñ³í
ñáí þ í í áó, ñáí í í ðèí³ ðè áí³ çáè÷áí, ñá³òí áèýä, á³ðó. Èí èè æ óòí ñú
í í÷éí á^o ñóí í³ááðèñý á éí áí àè Ùí ñó³, óáèó „ðáí í ó“ áí éí áó í í ñè-
áè í í ðí ñá³ Ùá^o èóèáþ á í í ðè èèò þ, ÷è àè áí çèóú áí Ñè á³ðó „í ðí-
ðè ááèòú í áðè í í áè èçí “. Ááñýòèè í³èúéí í³á óáèèò àè ááçáí í çá í ñ-
ðáí í³ í³áñòí è³ððý.

Í í áèýä í í ñè í áñúéí áí í á ðí áó í á Óè ðáí í ó í ðí ýñí þ^o (è³í ø á çá
áðóáó í áóéí áó éí è æèó) óáèá áè èèòý: òí ðí ñè áñý çáè áá-í í ñè áè í
áí óè ðáí í óý í í áðáí í÷óáðè. Óè ðáí í áóú í ðè áí ñòè á éí áí áá÷áðþ,
í í ñóáè è á è³æéí³ í í÷áá í í èèòèñý. Çáè áá ñèóóá^o ³ ðáí ðí í í áðáè-
áá^o í í èèòáó: „Á óú è áè í í èèòúñý? Óáè í áèúçý í í èèòúñý“. Í áó-
ðáí è è óè ðáí í áóú á³áè áçó^o, Ùí á³í^o áí ñí í áá ðáí óáðè³ í á^o í ðááí
í í èèòèñý, ýè òí÷á. Í í ñè áè í, í í è áçóþ÷è í á ñáí í èáí ð³, Ùí àè-
ñ³èè ñóøèòèñý, í èðá^o: „Á ÷úè ýóí èáí ðè?“ – „Í ó, òí ðáí í“, – è á-
æá áí ñí í ááð. „Á è áè èáí ðè í í è, òí ý çááñú òí çýéí“, – í ðí áí éí-
ðó^o çáè áá. ² í í ñè áè í í á^o áèý óúí áí í³áñóáè. Èí èè 40-í³èúéí í-
í á í áó³ý, Ùí ù í ðááè³ çí áèí³ áí ýéí ñý í³á-^aáðí í è, áí çáí è è á
àè è³é, í áè³é í í ñè í á Ùè í³ ñóøèðè ù èáí ð³ í á í ðáñòí è³ ñá. Ñí ó³ í
ó ñòí èèò³, òí ó³è éí áèòí ñí ðááááè è áí í ðí ð³é í é Áí á æèðè í á „í á-
ð³é í á ñáí í é“ çáí è³. Òè Ùí í í ñè í áñúè³ èóèúóðí³ èáí ð³ ñóøáðúñý
í á áóóí áí í í ó í ðáñòí è³ óè ðáí í ñúéí í ñòí èèò³, òí í áóðè èúí è è í Á-
ÑÈ²ÁÍ È – í í è³ðè÷í á, áí ñí í áá ðñúè á, èóèúóðí á ðááñóáí óè ðáí í-
ñúéí áí í á ðí áó.

ðááí í^o èèøá òí é, éí áí Í Á í á÷óú è áè ááí è. Ááè÷áçí á í í ñè-
éí áñúè á³ í í áð³ý í³áè è á í³á ñáí þ àè ááó í á÷è ñè áí í è è ÷áðè áñúè è è
í á ðí á (í í ñè í á Ùè í³ çí ááí áè éí ñý áèý óúí áí 60 ðí è³á). Í³áè è á,
àè á ÁÓÓÍ ÁÍ Í í á ñè í ðè è á. Í áá³òú ó ÓÓ ñò. æí áí è è í í ñè í áñúè è è
çáè áá í á í áááæóááñý çáèòè áí ÷áðè áñúéí áí ñáè á, áí çí áá, Ùí

ææææi çà³aðè íà æææå. Ì ìñéíàñùè³ óðÿáíàó³ çææèè òðàè èè-
 øà í³à á³éñùéíáíþ íðíðííþ. Çà ííííàà ñòí ðíé³à Ì ìñéíàñùéíà
 íà çí íàèà èóí èòè æéíáííáí ÷ðéáñùéíáí ýí è÷ðà. Í ñù ÷íí ó Ì ìñ-
 éíàñùèà Ì íàóóí ý³ Ì íàð³ý íà àðàèà æéíáí èó ííààðé³à ç ÷ðéáñ³à,
 áí³ çíí³ò ñéí³à – áí³ Ì íàðñùéíáí á³éñùèà. Á íðí ýéáñù Ì ìñéíà-
 ùáí íý ÷ðéáñ³à Ì ìñéíàñùéíà íàá³òù³ íà Ì ð³ýèà. xíí ó? Ñáíçí áí³
 ííòéí èòíí á³à÷ðààèà áàèèèó ÁÓÕÍÁÍ Ó ÑÈÈÓ ÷ðéáñ³à.
 Í ñé³èùèè Ì ìñéáéí è áóóíáí³ ðààè áí áí à çíí ùíç áóø³, òí áí í è ðí-
 çóí³ þòù èèøà Ì íàó ñèèè. Ì ìñéíàñùè³ çææè à æàðó ò³èàèè ç Õè-
 ðàçí è 1918³ 1941 ðí èò, éíèè øèðàçíí ñùèèè íàðíà í íèàçàà çí ñáíþ
 ÁÓÕÍÁÍ Ó ÑÈÈÓ.

IV. ΑΑÇĀĒĀŃĪ ²ŃŌŪ ² ÇĒĪ Ā²ĒŃŌĀĪ Ĭ Ĭ ŃĒĀĒĪ Ā

*Ĭ Ĭ ŃĒĪĀŃŪĒĒĒ Ĭ ĀĎĪĀ Ĭ Ā ÇĬ ĀĀ ÇĀŌĀĬ Ĭ Ĭ
Ď³ÇĬ ĒŌ³ Ĭ ³Ā „ĎĀĬĬ Ĭ ” ³ „Ĭ Ĭ Ĭ ”.*

Β. Ναι ἁδῖ

*ŌŌĬ Ĭ Ā Ἀᎎᎎᎎ ³ Ĭ Ἀ Ἐᎎᎎᎎ, ᎎĬ Ἐ Ĭ
Ĭ Ĭ ჱĒĀĒĪ.*

Ĭ ἔἄჱἄĬ Ἀᎎ ²

Ō ἈŃ³Ō Ĭ ἈᎎĪĀ³Ἀ Ĭ Ĭ ÷ ἈŌĬ Ἐ ᎎ³ĒŪĬ ἘŌᎎἈἈ ἈŌἈ Ĭ Ĭ ÷ ἈŌĒĬ Ĭ ᎎἈĬᎎĪ Ĭ ἘἈ³Ἐ³ÇĀŌ³ Ĭ ᎎἈ ἘŌἘŪŌŌᎎ. Ĭ ἈᎎĪ ἈĒŸᐅ÷Ἐ, Ĭ Ĭ ἘἔἈᐅ÷Ἐ ἈἔἈŃĬ Ἐ Ĭ Ĭ ŌĬ Ĭ ἈἈĬ ἘἘ ᎎĬ ἈŌ ÇĀĬ Ἐ³ ³ ᎎἈἘ ἈἘᎎĬ ᎎŌᐅ÷Ἐ ἈĬᎎἘἘ ᎎᎎᎎἈἘ, ᎎ³ĒŪĬ ἘἘ Ĭ ἈἈ÷ἔἈŃŸ ᎎ³Ĭ ᎎἈἈᎎ ᎎĬ Ἐ ᎎĬ ἈŌ ÇĀĬ Ἐ³, ἘᐅἈἘᎎ, ἈἈἈἈἈᎎ ÇἈ ჱĀ²Ē, ³ Ĭ ᎎἘᎎĪ ἈĬ ἈĬ ᎎĬ ἘἈ Ἀ³Ἀ ÇἈἈᎎἈἈĬ Ĭ Ḣ ᎎŃŃ³ἈἘ Ἐ. ᎎἈἘ Ĭ ἈᎎĪ ἈἈŌἈἘἈ-ŃŸ ³ ÇĬ ³ŌĬ ᐅἈἔἈŃŸ ᎎἈ³ἈĬ ³ŃŌŪ ἈἔἈŃĬ Ĭ ᎎŃ³. ÇĀĬ Ἐᐅ ᎎŃĬ ἈἔĬ ἈŌἈἘ Ἀ³Ἀ Ĭ ᎎἈἈ³Ἀ³Ἀ Ĭ ᎎἈἈĬ ᎎἘἘ. ᎎἈἘ Ĭ ἈᎎĪ ἈἈŌἈἔἈŃŸ ³ ÷ Ἀᎎᎎ ἈἈἈŌĬ Ĭ Ĭ ἘĬ-Ἐ³Ĭ ሀ ሀ ሀ ³ŌĬ ᐅἈἔἈŃŸ ᎎἈ³ἈĬ ³ŃŌŪ ᎎἈĬ ἈĬ ᎎĬ ἈŌ, Ἀ Ç Ĭ Ἀ Ĭ – ᎎἈĬ ἈĬ Ĭ ἘἈĬ ἈĬ ³, ἈἔἘ³ – ᎎἈĬ ἈĬ Ĭ ἈᎎĪ ἈŌ, ³ Ĭ Ἀᎎᎎᎎ ᎎἈ³ἈĬ ³ŃŌŪ Ĭ ἈŌ²Ĭ Ĭ ἈἘŪĬ Ἀ. ᎎἈἘ Ĭ Ĭ ᎎἈἘἈ ᎎἈ³ἈĬ ³ŃŌŪ ³ŃŌĬ ᎎἘ÷Ĭ ἈĬ ἈĬ ᎎἈἈἈ Ĭ Ἀ ἈἔἈŃĬ ᎎ ÇĀĬ Ἐᐅ, Ἀ Ç ᎎĬ-ἈĬ – ᎎἈ³ἈĬ ³ŃŌŪ Ĭ ἈĬ Ἀ³ŸÇŌ ሀ ἈĬ ᎎĬ ἘᎎἘ ἈĒŸ Ĭ ἈᎎἈἔἈ³Ἀ, ᎎĬ ἈŌĬ Ĭ ἈŌ-ᎎ²Ĭ ᎎἘÇĬ. ἈŃ³ ᎎ³ĒŪĬ Ἐ÷³ Ĭ ἈᎎĪ ἈἘ – Ĭ Ἀᎎᎎ³Ĭ ᎎἘ÷Ĭ ³, ᎎἈ³ἈĬ ³ ᎎἈĬ ᎎ Ἀ³Ἀ-Ĭ ᎎŃ³, Ĭ ἈᐅŌŪ Ĭ ᎎἘἈἈŌĬ ἈἔἈŃĬ ἘŌŪἘŌ Ĭ ᎎἈἈĬ ᎎἈ³ἈĬ ³ŃŌŪ ³ Ĭ Ĭ ἈἈ ᎎᮎἈ ἈĬ ἔἈἘᐅἈĬ ³.

Ĭ Ἀ Ĭ Ἀᐅ÷Ἐ ἈĬ ³ Ĭ ᎎἘᎎĪ ἈĬ ἈĬ ³Ĭ ᎎᮎἘ ἘŌŌ Ĭ ᎎἘἈἈŌĬ Ĭ ἈἔἈŃĬ ᎎŃ³, ἈĬ ³ ἈἘᎎĬ ἈἔἈĬ Ĭ ἈἘŌŸĬ Ἀ³ἈĬ Ἀ³ἈĬ Ĭ ᎎἈἈĬ ᎎἈ³ἈĬ ᎎŃ³, Ĭ Ĭ ჱĒĀĒĪ, ᎎἈĬ Ĭ-ÇĎĬ ÇŌĬ ³ἘĬ, Ĭ ³Ἀ ᎎᮎἈᬎἘᎎ ἘἘᎎἈ ἈἈÇἈἔἈŃĬ ἘŌŪἘŌ ᎎĬ ᎎĬ ᎎ ἘĬ ᎎᮎŌŌἈἈĬ Ĭ Ḣ ÇĀĬ ἘἈᐅ. ² Ĭ Ἀ ἘἘᎎἈ ÇĀĬ ἘἈᐅ, ἈἔἈ Ἐ ᎎŃ³ Ĭ Ḣ ḢἘĬ, Ἀἔᐅ÷Ĭ Ĭ Ç Ĭ ᎎĬ ἈἔŃ-ŌĬᐅ ἈŌĬ ἘĬᐅ. ² Ἀ³Ĭ ᎎᮎἈᬎἘἈ ᎎἈᬎᐅ Ĭ ἈŌ³Ĭ ἈἔŪĬ ᎎ ᎎĬ ᎎĬ ᎎ – Ĭ ἈᎎἘᬎᎎ. ᎎĬ ᎎĬ ᎎ Ἀ ἘἘᎎἈ ἈĬ ᎎĬ ἈἈᎎŪἘĬ ἈĬ, Ἀ Ἐ ἈᎎĬ ἈἈŃŪἘĬ ἈĬ ἔἈἈŌ ᎎἈ ἘŌἘŪŌ-ᎎἘ. Ĭ Ĭ 1917 ᎎĬ ᎎ³ Ἀ³Ĭ Ĭ ἈᎎἈĬ ἈÇἈἈ ᎎŌ ᎎἈᬎᐅ „Ĭ ἈᎎἘ ᎎ” Ĭ Ἀ „ἘĬ ἘŌĬÇ”.

Ἀἔ ἈĬ XVIII ᎎᮎ. Ĭ Ἀ ἈŌἘĬ Ἀ Ĭ Ĭ ჱĒĪ ἈᎎἘ³ Ĭ ᎎἘἈἈŌĬ Ἐᎎ ἈἔἈŃĬ ἘἘ³Ἀ Ĭ Ἀ ÇĀĬ Ἐᐅ. ἈŃŸ ÇĀĬ ἘŸ (ᎎἈÇĬ Ĭ ἘᐅἈŪĬ Ἐ Ĭ Ἀ Ĭ Ἐ) Ĭ ἈἔἈἈἔἈ ᎎἈᎎἈ³, Ἀ³Ĭ „ἈἔἘŌἈἈἈ” (ἈἈἈἈ ἈᎎἈĬ ἘĬ ᎎᮎŌŌἈἈἈἘŃŸ) ሀ ᎎἈĬ ἈĬ ἈĬ ḢἈĬ, ἈἈĬ-ᎎŸĬ ἈĬ ÇἈ ሀŌĬᐅ ᎎἘŌἈἈŌ. ᎎἈ Ἐ Ἀ³ἈἈÇἈᎎἈἔἘἘĬŃŸ Ἀ Ĭ Ĭ ჱĒĪ ἈŃŪἘ³Ἐ Ĭ Ĭ-Ἀ³. ἈŃŸἔἈ ᎎᮎἔἈ Ĭ ἘἈŌĬ Ḣ (Ἀ³Ἀ ἈἈᎎἈἈἘ, ἈᎎĬ ἈἈἘ ÷Ἐ Ĭ ᎎĬ ἈἘ) Ĭ ἈÇἘ-ἈἈŌŪŃŸ „ἈἔἘĬ ἈἈĬ ἔἈ”, ᎎἈἈŌ ἔἈᮎἔἈ. ᎎἈ ᎎἈἘἘ Ἀ³ἈἈἔἘĬŃŸ Ἀ Ĭ Ἀ³. Ĭ Ĭ ჱĒĀĒĪ Ἐ – ἈᎎᮎŌĬ ἘᎎἈᎎἘ ³ Ĭ ᎎἈἔἘἘ – Ĭ ἈÇἔἈἈἔἘ ᎎἈἈ „ᎎἈᎎᮎἘἘ Ἐ ἘᐅἈŪĬ Ἐ” ἈĬ XVIII ᎎᮎ, Ἀ Ĭ ሀ³ – „ᎎᮎᮎᮎἘἘ Ἐ”. ἈŃ³ ἈᎎĬ ἈἔŌ³ ᎎἈᬎᐅ Ĭ ἈᎎĬ ἈĬ ³ŃŌŪ ἈἔᮎἘᬎἈἘᐅᐅŌ Ἀ ³Ĭ ἈĬ ἈĬ ἘἘĬ ἈἔἘ ᎎĬ ᎎĬ (ŌŌĬ): ᎎἘᎎἈĬ ἈŌŪ,

í íëyë, +áð, ñáðá, òíðáàð, ñéíáàè òí Ùí. Í ñíéàéí è æ óàèààþòù í ðéèí áòí èéí áó òí ðí ó „ðóññèèè“, òí áòí ×ÉÉ. Í ñíéàéí í ñèó³÷í í á í ³á ñí ðééí ýòè ³í áí í èéí áí; òí ðí è „ðóñéí“.

Áàçàèàñí èòùèà í ðàáí ñá³áí í ³ñòù í ðèðí áí í ííøèðèèàñý í á áñá í ñíéí áñùèá æèòòý. Ùí á³èùðá, óá³èøèà á í ³áñá³áí í ³ñòù í ñíéàè-í á, çðí áèèàñý ñèèááí èéí í èí áí áóðí áí í ñò³. Õèí -òí ³ ñí ò³àè³ñòè÷-í á áàçàèàñí èòòáí í ñíéàéí ñí ðééí ýà í òí ÷á, ýè ñáí° ð³áí á, í ðè-ðí áí á, çàí ³í èàøè ñéí áí „áí ñóáàðòù“ (òàð) í á „áí ñóáàðñòáí“ (ñí ò³-àè³ñòè÷ í á). Çà ñòàðí þ ³ñòí ðè÷ í þ òðáàèò³° þ òà „áí ñóáàðñòáí“ (ýè ³ èí èèñù „áí ñóáàðòù“) á³áàèðà° á ÑÐÑÐ í ðèèáòí á í áéí í ðàçí í ç æèòòýí áèáí èè³á.

Ù á 1840 ðí èó í áí èñùí áí í èé í ñíéí áñùèèè í óàèè í áèñéí í íí í á í ðí í í á³áóááá 100 %-èè í áðèñèçí. É. Í áðèñ áèááá „Éáí³-òàè“ 27 ðí è³á í ³çí³øá. Áðáð Éáá Õí èñòíè í áðèñèñòí í í á áóá, à 1905 ð. í èñáà òàðáá³: „Í áðè çàí èþ í á áèáñí ³ñòù – òà í ðí ðè-í ðèðí áí èé çéí÷éí. Õèí -òí í ñíéí áñùèèè í áðí á áàæà° í á çí è Ùè-ðè í áøó ñí í èí í á³÷í ò èí í òí ó-í á Ùèí ó, à í ááí áèè – ííøèðèèè ıı í á áñá æèòòý áàðæáàè“. Í í áèè òàð Áí èí áéí èð ² çááí áí èúí èà 1917 ð. òà áàæáí í ý ³ í óàèèà í. Í í í í áá, ³ áðáðá É. Õí èñòí áí. ² í á èèøá áàæáí í ý òèð ááí ò ñòáí³á, á è òñ³ò. Í áí ðèèèàá, áðèñ-òí èðáðá èí ýçý í. Éðí í í ðè³ í á, í í í áðò³ñò³á Á. Ñí èí áéí áá, É. É°-í í òù°áá, Á. Õí í ýéí áá, í áó³í í áè³ñò³á Õ. Õðò÷ááá, Á. Õñí áí ñùèí-áí, Þ. Ñáí áð³ í á, è³ááðáè³á í. Í í áí á³ í á, Í. Ááí èèááñùèí áí, ñí-ò³àè³ñò³á í. Áàèóí³ í á, Í. Ááðòáí á, Ñ. Í °÷á°áá, í. ×áðí èøááñù-éí áí, Á. Í èáòáí í áá, Á. Éáí³ í á – áñ³ áí í è á³ðèèè (í³áèðáñèþ° í – á³ðèèè), Ùí í áðè çàí èþ ó í ðèèáòí³è áèáñí í ñò³ í áí í ðàèúí í, í á-í ðèðí áí í ³ áð³òí áí í. Áñ³ áí í è í áí áàèá³èè ³ í ð³ýèè çðóéí óáàðè ñòñí³ èúí èè èàá ó °áðí í³ áèáñí á òí ò, Ùí á³í çáñí í ááí èè í á³á; í ðèèáòí³í áèáñí í ñò³ òà í á³á; á³èúí í; èþáéí è. Í áí à í í ððááè í á-áí áèðè èèòàðè ç ıı òí³ ò í èñáí ù, áèááí èð á ÑÐÑÐ áàèèèè è í áèèá-ááí è. Õ³áá è³èùèà í ðèèèèá³á.

Í í í áðò³ñò É. É° í í òù°á: „Ñá³ò ñéí ðí í òñèòù á³áèéí òðè áóðæó-àçí ó èóèùòðò, à í í áèè ³ááè èþáñòáá áèèáá áàçí áðá÷í í ç í í ñ-éí á Ùèí è; ç í áðí áó, ó ýéí áí í áèñèááøá ðí çáèí áí³ áóðæóáçí ³³áá-èè. ² í í ðà áæá í í èèáñòè èðáè °áðí í áèñùè³è áóðæóáçí“³⁸. Þ. Ñá-í áð³ í: „Òàè, í ñíéàéí í á çí á° çáóáí í; ð³çí èò³ í ³æ „í í °“ ³ „òáí °“. ² ñí ðááá³, á í ñíéí á Ùèí³ æèáóòù ðàçí í ³ í ðàòþþòù ñí³ èúí í ááòù-èè, ñéí è, áí óèè ³ í ðàáí óèè, í á ðí çá³èýþ÷èñù áæ áí ñí áðò³ „áí èùøàèá“ (ááòùèà). Õ³èéí áèòí í ðèðí áí í òàèá ñ³í 'ý-éí í óí á í í-ðí áèèá á³èùðó èí í òí ó-í á Ùèí ó. Õ³èéí áèòí í ðèðí áí í, Ùí á í í ñ-éí á Ùèí³ í á áóéí æí áí í áí í ðí òáñò ò ðí ðè òñòñí³ èúí áí í ý (éí èàè-ðèá³çàò³) çàí è³. Í ááí áèè, í ñíéí áñùè³ ñàèýí è ñáí³ í òí ÷á èøèè áí èí èáí ñí³á.

Ì Ìñéàèí è çä³éñí þáàèè ³ááþ ááçáèáñí Ìñò³ ó ñáíçé ááðæáá³ í á³á 1917 ðíéó, ýè áááþòù í áá³æàñè. Ì Ìñéíáñùèà ³ááý ááçáèáñ-í Ìñò³ àèí èèèà áíáíí÷áñ ç í áðíæááí í ýì ñàí Ìç Ì Ìñéíáñùèíç ñí³èù-í Ìòè (í áá³òù Ìá ðáí³ðá). Áæá çà Ì áðòèò ²ááí³á ó ÒV² ñòí³è³òð³ çáí³èàèè Ì Ìñéàèí è áí ááðæááí èò çàèíí³á ñáíþ ³ááþ ááçáèáñ-í Ìñò³. Ò³ çàèíí è áòèè Ì ðááíñèèúí³ áæ áí 1801 ðíéó, éíèè „ááí-ðýí è“ Ì ááðæáàè Ì ðááí æèáñí Ìñò³ í á çáí èþ. Ñáèýí è òà ³íð³ í èæ÷³ ááðñòàè í á Ì àèè òíáí Ì ðááà áæ áí 1906 ðíéó. Á 1917 ðíéó Ì Ìñéíáñùèí á Ì ááðí óèáñý í áçáá áí ñòáðèò ááçáèáñí èòùèèò çàèí-í³á, çí áááæí èáðè çàèíí è 1801 ³ 1906 ðíé³á. Í òíæ, çà áñþ ³ñòí-ð³þ Ì ðááí æèáñí Ìñò³ í á çáí èþ Ì àèè: àèù³ ááðñòàè – 116 ðíé³á, á í èæ÷³ – èèðá 10 ðíé³á.

È³èùèáñí òð÷-í á ááçáèáñí èòùèà Ì ðááíñááí Ì³ñòù Ì Ìñéàèí á ñòà-èà ñèèááí èèíì éíáí áòòíáí Ìñò³, óá³éðèà à éíáí áòóó. Ì Ìñéàèí í áí áàèàèòù ³ááþ Ì ðèááòí Ìç æèáñí Ìñò³ í á çí áðáèíí áí í ý á ù ðè³á-èèáíñò³, á ç áðè à ù í áí Ì ðáèúí³ñòù, áð³òíáí³ñòù. Á áðíþ – ýè ³éíæí èì Ì Ì÷òòòýì – èáðó³ í á ðíçòí, á áòðá. Áðó³ í á Ì íæí á Ì Ì-áí ðíè ðíçòí Ìì, áí áð³á ³ðíçòí èáæáòù ó í áñòí³ ðíè èò òáðèí áò: Ì Ìçí è ó Ì áòáð³æúí³é, ò³çè÷í³é, á áòðá – á Ì Ìçáí áòáð³æúí³é, áòòíáí³é. Òàè í áàèçí áí í ý³ ááç òà çáñáàè Ì ðèááòí Ìç æèáñí Ìñò³ ñòà-èí Ì Ìñéíáñùèí Ì áò³íí æúí èì ñèí áí èíì áðè.

Çáí áðá÷òþ÷è Ì ðááí æèáñí Ìñò³, Ì Ìñéàèí éíá÷íí í á áèçí áááá éíáí ³ Ì Ìçá Ì Ìñéíáñùèíþ. ²íðèì è ñéíáàì è – àèí ðáááí áóááá òèì ñáí³ çáááðááí í ý ÷óæèò çáí æù, áðááóíí è ÷óæèò ááááòñòá. Ó ÓÓ ñò. Ì Ìñéíáñùèà „ááí í èðáò³ý“ ááçí ðíí ááíñéíí áèèèà ³ñ-òíðè÷íí-ððáàèò³éí á çáááðáí èòáí, ³ òí áíñèòù èááèí, í áááðè èíì ó í íæò í áçá: „ñí ò³áè³çí“, „³í òáðí áò³íí æ³çí“, „æèçáí éáí í ý ç èáí³ òàè³ñòè÷ííáí, éíèíí³ æúí íáí ýðì á“ ³ Ì íááí èò ÈÈ×ÉÍ.

Ì ÁÙÈÍ Á

Á³á Ì Ì÷áòè³á Ì Ìñéíáñùèíç ááðæáàè ó Ò²² ñò. áæ áí ÓÓ ñò. áñý ñáèýí ñùèà çáí èý á í³é í æáæáèà þðèàè÷íí ³ òàèòè÷íí ñ³èùñùèèì áðíì áááì (í áùèíáí). Éíæíá í áùèíá á³èèèà ñáíþ çáí èþ Ì³æ ñáíçì è ÷éáí àì è æý éíðèñóááí í ý³ í áðíáðèó. Á ùí è³èùè³ñòù èþáó á ñáè³ í³í ýèáñý, òí í áùèíá éíæí³ 3 – 5 ðíé³á ðíáèè í íáèè Ì áðááè.

Çá³èúí ýþ÷è 1861 ðíéó ñáèýí ç èð³í áòòáá, óðýá Ì óñèá Ì ðíáà-òè çì ÷áñòèí ó ááíðýí ñùèèò çáí æù. Í íçáýè ñáèýí è í á Ì àèè áðíðáé, òí Ì ðíááá ó áíðá (á Óèðáçí³ òà ááíðýí ñùèà çáí èý í áèá-æáèà éíèèñù óèðáçí ñùèèì éíçáèáí òà ñáèýí áí. Í áòðí² òà Èáòá-ðèí á²² á³á³áðáèè ù á³á í èò³ Ì í ááðóááèè ááíðýí áí, Ì áðáááæí Ì

í áóēðāȳí nūēēī . Í ðæā, óēðāȳí nūē³ nāēȳí ē ēōí óāāēē 1861 ð. nāī þ ēī ēēðī þ āēānī ó çāī ēþ. x ē æ í ā „áēāāī ðāī ðī í ā ēēēȳí ēā ðī nñēē ā í ðēnī āāēī āí í ūō í ēðāēí āō“?). Å ūí á çāāāçī ð÷ēōē ēíāī nōȳā í āí í ŷ, óðȳā í ðī āāā í ā í ēðāī ēī nāēȳí āī , ā ó āēānī ³nōū í ā ūēí āī . Ånȳ í ā ūēí ā ā³āí í ā³āāēā nī ³ēūí í þ í ðī ðōēí þ çā āēí ēāō çāī ē³ í í-āāōē³ā. ðāē í í nēī ānūēā í ā ūēí ā çāāðāāēānȳ ³ í í 1861 ðī ó³. Çðāð-ōī þ, í í nēī ānūēēē óðȳā í ā í ³ā, ðī ð÷ ā ³ ðī ð³ā, í ðī āāōē çāī ēþ ó āēānī ³nōū í ēðāī ēī nāēȳí āī , – āí æ í āí āāēāȳ÷ē í ðāōþ í ā ð³ēē³, í í nēī ānūēēē í óāēē í ðī āāā āē nā³ē í āā³ē ç í āððōīȳ í āāī āē ³ āō³ē āí í ³nōā. Å³í ð³ēāā ³ ç í ā ūēí ē, ā³āí í āēȳþ÷ēnū ā³ā nāī ū ð÷ānōēē. Í í nēī ānūēēē óðȳā çī óðāí ēē áóā çāāī ðī í ēōē 1861 ð. n³ēūnūē³ē āēāā³ āēāāāāōē í ānī í ðōē nāēȳí āī āāç āí çāī ēō í í ā³ōī āí āí í ā÷āēū-í ēēā. Åí nōāí āí í í ðāēā nāī ³n³í ūēā çāāī ðī í ā ° ³ ā ÑÐÑÐ. Åāç í ān-í í ðōā í ³ðōī í ā í ³ā āēēōē ç ðāōē í ³ āí 1917 ð., í ³ āí n³.

Ó³ēēí āēōí í ðī ðēēāāēí í áóēí ā Óēðāȳí³. Çāī ēþ í āāðæāēē ó āēānī ³nōū ðāēí æ n³ēūnūē³ āðī í āāē, ā í ā í ēðāī ³ nāēȳí ē. ðā í í-ā³ēēāðē ū í í í ³æ nāīȳí ē, óēðāȳí nūē³ n³ēūnūē³ āðī í āāē í ³ēí ēē í í-ð³í í ā í āðāā³ēþāāēē, ā āāōūēí í āðāāāāāā nāīȳí ā³ōȳí , ā³ðē – āí ó-ēāí , āí óēē – í ðāāí óēāí . ² í ā ēēðā í āðāāāāēē, āēā ē í ðī āāā-ēē ðā ēōí óāāēē, ŷē nāī þ í ðēāāōí ó āēānī ³nōū, ðī ð÷ í Ó³ō³ēí í āēān-í ēēí í áóēā n³ēūnūēā āðī í āāā. ðāē óēðāȳí nūēā í ðāāí nā³āí í ³nōū í ā āēçí āēā 1861 ðī ēō ³ í ³ēí ēē í ā āēçí āāāēā í í nēī ānūēíȳí āāçāēān-í ēōūēíȳí ³āāȳí. Í ā āēçí āō ³ ðāí āð ā ÑÐÑÐ. Çā ðā óēðāȳí nūēā nāēȳí-ñōāí çāī ēāðēēí í í 1917 ð. í āēí í ā³ðī í æāðēēāō Ó³í ó – Í 'BÓ-Í AAÓBÓU Í ²EÜÉÍ Í ²A nāīȳí ððōí ³ā í ā „í āð³ē í ā nāīȳí“ çāī ē³. ðā ē ó ūūí í ó í í nēī ānūēā „āāí í ēðāō³ȳ“ ÑÐÑÐ ēēðā í ānē³āóāāēā nāī þ nōāðō āðēñōí ēðāō³þ, ŷēā āí 1917 ðī ēō ðāēí æ æí ðñōí ēí ēā-ðāēā óēðāȳí nūēēō nāēȳí çā ðā, ūí āí í ē í ā ðī ð³ēē ³ í ā āí çāī ēȳēē í ³ēí í ó ðāí ðēōē ā Óēðāȳí³ í í nēī ānūēíȳí í ā ūēí ē, ā āāāæāēē í āāð-æāí ó çāī ēþ çā nāī þ í ðēāāōí ó āēānī ³nōū. ð³çí ēōȳ ēēðā ā ðī í ó, ūí í í nēī ānūēā āðēñōí ēðāō³ȳ í í ēāðāēā ðēñȳ÷³, ³ ðī í ā nī āðōþ, ā í í nēī ānūēā „āāí í ēðāō³ȳ“ – í ā nī āðōū ³ í ³ēūēí í ē.

Í í nēī ānūēēē nāēȳí ēí í ā çí āā, ð÷ ē ā í ānōóí í í í ó í āðāā³ē³ í āāð-æēðū ðó nāí ó ā³ēȳí ēō çāī ē³, ūí í ā°. Í ðæā, í ā í āā í āðāð³āēūí íȳí nī í í óēē ū í í ē³í ðóāāðē. Óā í ðēçāí āēēí āāāāē³ āí í āí ðēð óðī-æāȳā (āēnī ē³ āðī æāȳā ā Óēðāȳí³ nī ðē÷ēí þāāā í ā ēēðā ðī āþ÷ēē ðí ðī í çāī , āēā ē, ā³ēūðōī þ í ³ðī þ, í ðēāāōí ā āēānī ³nōū í ā çāī ēþ. Óēðāȳí nūēēē nāēȳí ēí āóæā āāāā, ūí á ēíāí ā³ðē ðnī āāēóāāēē í ā-āēnī āæāí ó, í āçānī ³÷āí ó āóð'ȳí āí ē çāī ēþ.). Å āāðæāāí í í ó æ āþāæāð³ í í nēī ānūēíȳí ³í í āð³ȳí í í āāðēē ç ð³ēūí ēōðāā ðā ç ð³ēūí ē÷íāí í ðī í ēñēō āāāāēē ā³ēūðā āðī ðāē, í ³æ óñ³ ³í ð³ í í āāðēē. Çí āí ðāí í ŷ āðī æāȳā – ðā çí āí ðāí í ŷ āāðæāāí ēō í ðēāðōē³ā, í ā-āí ā³ð ó āāðæāāí í í ó āþāæāð³, āí ðāē, çāí āí āā āí nī í āāðñōāā, ðāāí-

epöy, ðiçaaë 3i i ad3. Uta ödyöoaaðe 3i a3a ðaefi i iæeëaifn3, i 3i 3nð N. A3oð çai ði i i oaaa 1904 ð. çai 3i eðe i aÇuei ía aif-
 eia3i íy çai eap i ðeaðoí íæaif eouëei. A Çi i aÇuei a aóea nayòà
 nayòeð eiaiaí ía i íneaeí a, ði i 3i aóu çaoány i 3i 3noaðnueiaí eð3n-
 èa. Oa æeðöy í a çaaæaí ía i íneiañue3 nayoi Ç, é 3i i ad3y eifðe-
 eany aif aif i i aad-i aif 3i i e3ðe-i aif oi aæð. Oi -i a-oi -, í anði-
 í eë N. A3oðá í. Noi eëi 3i çaei í i a3a 6 eënoí i aaa 1906 ð. aaa
 naeyí a i ðaaí i aðaaeðaaðe a3a i aÇuei e naí; -aðnøe ó i ðeaðoí
 aëaif 3nø. Oi é çaei í ía i ðeí oðoaaa, eèðá aaaa naeyí a i ðaaí
 i aedaaðe i aÇuei í eë ÷e i ðeaðoí íæaif eouëee nifn3a aif eia3ðe
 çai eap. A Oedají 3 3i i 3-i aif í a ç i 3i ea, aif oó naeyí e aaaaí i a-
 eë çai ep oaeðe-i í ía i ðeaðoí íæaif eouëe3 çanaa3, i ði æ, eèðá
 i o3oëí í aeci aa oaeðe-i eë, aaaaí i 3ni op-eë noaí. I íneiañue3 æ
 naeyí e í a nif 3ðeëe æeðeðe ç i aÇuei e, í a nif ðeef yæðe æaí í-
 aif 3 í aÇoi çoi 3eí aif 3i nif eëi 3i nueiaí çaei í o. Oaë 3 eèðeëany
 a i íneiaÇuei 3 çoi y i aÇuei a aifn3 (i aðaçaaí a í a „eif eoi ç“).

Í. Noi eëi 3i, i aaoú, í a ði çoi 3a, Çi çai ði aaaaæop÷e i ðeaðo-
 í o aëaif 3nou ó i íneiaÇuei 3, a3i „íneaaðí eë“ i íneiañuea aaçaeañ-
 í eðaaí. An3 i íneaeí e i í ðe ð3çí eop i i e3ðe-i eó i í aey3a 3 non-
 i 3eufiaí noaí o – a3a nif o3æ3no3a aif i í aðo3no3a, i í noaaëeëny
 aedaaé aif ði æí aif eiaí çai æeufi 3i ðaoi ði e. 2 í aai aëe – any Oe-
 ðají a 3i a3aaë. A Oedají 3 a3aaë í a3oú 3 ð3 i íneaeí e, Çi í aðí-
 aëeëny 3 aedíneë oó, aif æeáo÷e naðaa oedají o3a, aóeë çí a÷-
 í í eóeüoðí 3ø ç a naí 3i í aif í eai a í í eë3a ç i íneiaÇuei e. Oi-
 i ó çí í aëe çoi çoi 3ðe eí ðenou ç ðaoi ði e. Aooí aif o æ, aðe-i ó 3i
 aad3nou aif í e í a a3a-oaaë. I íneaeí e aaeëe (ç aif çai eó aady)
 a 1910 ð. Noi eëi 3i a, í a aaxøe eí i ó ÷año ði çí í ÷aðe ðaoi ði o.
 2 i ðeëi aoi a i í aðí aey: aaea nif o3æ3no Áí aðí a, Çi aóá í a ðaí -
 í 3e neóaæ3 ó i i e3ðe-i 3e æaí aadí að3i.

Nif í eí í a3-i a i aÇuei a çí eÇueëa ó i íneaeí a 3i noeí eó aëañ-
 í nno3 í a eèðá í a i aad3æeufi 3 o3í í nno3, a é í a aooí aif 3. I aÇuei -
 í eë í a i í oðaaóaaa aëañ í aif ði çoi ó, aif ç a í uí aif aoi aëa í aÇuei a;
 í a nif 3a i aðe aëañ í aif í í ÷eí ó (3i 3o3aðeae), aif ðeí oóeí oaaa æ
 í aÇuei o. Oa í aÇuei í eë oná æ aæe i aa yeañu ð3euf e÷a çí aðyaaý
 oà oóat aó 3 i onëa nai aoi aðe, yé oà çí aðyaaý aëeí ðenaaðe 3 ÷eí
 oó oóat aó í aat aóaaðe. Eí eai nif ç a3euf eá eiaí 3 a3a o3o; i í oðaaë,
 3 i íneaeí e ðaaí i ðea3aaë 1917 ð. onóni 3euf aif í y (eí eaeðeæ3-
 çao3p).

A Oedají 3 æ i íneiaÇuei a çí aæøea a3euf í aif naeyí eí a ç eiaí
 nif í eí í a3-i í p, í aif i ðeoi í p i ðeaðoí íæaif eouëi p i ðaaí na3aí i 3n-
 øp, ç eiaí aëañ eí i nif aënoëi na3oi æeyáí i, ç eiaí aðí aæaí eí i í-
 ÷oðöyí aëañ í 3i a3aí nno3, ç eiaí í aÇí eÇuei eí i ðaaí aif í yí aif aif e3,
 í aÇeææaí nno3, ç ði çaeí aif eí í í ÷eí í i (3i 3o3aðeai p). Oedají nueue

nãeyí eí çonòð³a ì ìñeíñnùeó eí eáí nî í ó ³aãp ç òaëí p í áí àaenòp,
 ùí Óeðàí ò òeò³eí ì nòí ì eëàny çà çáðí p ³ áí ò³eà è³eüea ðí e³a
 ó çàaðaa³ nãeyí nüeeó ì ìñeíñnùeó ù. Í áðäeyëaí à ì ìñeíñnùeó à çì ówá-
 í à áóea àeçí àòe, ùí: „Ñeeí p óeðàí ò³a í á á³çuí àí ì “³⁹, ³ Á. È-
 í ³í í aëaçaa: „Í à í aëeàaëòà ñeeí p eí eáí nî ³a ³ açaaæ³ eí ì óí ³çì ó
 óeðàí òyì áí òe, áí eë ì è í á çì ³oí eí ì ñaí p àëaaó à Óeðàí ³⁹”.
 Òaë àèì ówáí ì ì ìáðí óeë ÷ àñòeí áí ì ðeaaòí ó àeàñí ³nòú ³ ì ñí áeñ-
 òeë ì ì ÷ eí ó óí ðí ³ Í Áí ó (Í í aa Áeí í ì ì ÷ í à ì ì e³ òeëa). Í òæá,
 çí í áó – yë ³ ì áðaa 1917 ðí eí ì – óeðàí nüea ì ðeaaòí í aëàñí eöüea
 ì ðaaí ña³aí ì ³nòú ì áðáí í aëà ì ì ñeíñnùeá áaçaëaí eöüaí. Òa é óóó
 áa÷eí ì „í ðí áðáñ” ì ì ñeíñnùeí; „aaí í eðaa³;”. Í ì ñeíñnùeá àðeñí-
 eðaa³y ì í áí yeañy çéí ì eòe ñeeí p óeðàí nüeeé nî ðí ðeà, à ì ò „aa-
 í í eðaa³y”, çì ³oí eáwè ñaí p àëaaó, çí è ì eëa 1928 ðí eó Í Áí
 ³ aëaaáeëa ì ³eüeí í e óeðàí ò³a.

Í ì ñeíñnùeó à ì ì ÷ aëà çàeëaaàòe ñaí; ðaí áð³wí ³ ðaaáí nî è ì á
 à ÓÓ òóí e³óó³. Óí á³ Í eáeñáí áð ² (1777–1825) í aëaçaa çáí ðí áaa-
 è ò. çà. „í ì ñüí eëe”. Á í eó çáí è³, óóáí aa, áóáeí eë, ðaí áí áí ò,
 çí áðyaaý ³ í aa³òú eþaë í aëaæaëe áaðæaa³. Nãeyí è ì ðaópaæe çà
 í ðeí eñàí è, ñeëaaáí eí è á í áaðáóðç³, ³ í ³a í aëyaí ì ñaðwéí òà
 ì ³añoaðwéí. Áñá ðí áeëíny òaí eëwá çà eí ì áí áí p, yë ó á³eñüeó.
 Èaa áóá í áí ³aa³eñüeí aëe ç ñoáí ðí p aëñòeí e³í í p ³ æí ðñóí eëí è
 eáðáí è. Á Óeðàí ³ ç òeó „í ì ñüí eë³a” ò³eaaë. ò eí aëeë ³ ì ðeëpá-
 í í á³waaë í á ì ì ñòðaa ³í wéí. Í eáeñáí áð çáðí æoáaa: „Ó³ ì ì ñüí e-
 èe áoáóóú, óí ÷ aë áí áaëíny áñoaëeòe ì áðóyí è wéyó á³a Í áoáð-
 áóðaa áí ×oáí aa”. Óað áñoaëpaaa eëwá ðeñy÷aí è, à „ðaaí ÷ a-eðá-
 ñouyí ñeay” aëaaa ÑÐÑÐ áñoaëeëa ì ³eüeí í áí è ì áðó³a ³ í á ñí òí á-
 e³eí ì áðóí aëe wéyó Í eáeñáí áðá, à ðeñy÷e³eí ì áðóí aëe á³a Èað-
 í àð ì ì Ñaðaë³í. Óóó aëí eëa° ò³eaaá í eðáí í y: ÷ ì ó ì ì ñeíñnùe³
 ì í í áðó³÷ í ñí ò³aë³ñòe í á ì ì ðeðeëe ñaí; ò ðaaáí nî ³a ÓÓ ñò. í á
 àñp Óeðàí ó, à „aaí í eðaaòe÷ í ³” ì ì ðeðeëe? Áí ððaaa áóeí aëaa-
 aëe ðeñy÷³ é ðeñy÷³ óeðàí ò³a. Í à òà áí e í á á³aaaæeëeñy, áí
 óí á³ à áðí í ³ ì á æeáí p ³ á³yëuí í p áóea òðaaeó³eí à eóeüóððá,
 çáñí í ááí à í á òðeñwéyí nüe³é áòeó³ ³ ðeí nüeí ò í ðaa³. Óí á³ í á
 eí aëí à áaðaaðñóáí áðí í à á³aaóeóaaëañy, ³ áí ð³a çà òðeñwéyí-
 nüe³ ³aaæe ì ³aðòeí óaaëa í á eëwá ì í ðaëuí í, à é ì áðáð³aëuí í:
 áð³wí è, aëí eí ì áòe÷ í í ³ í aa³òú çáðí eí í. Òaë áðí í à áí í í í aëa
 çí è ì eòe ðaañoáí à Áí áðeó³, Áðaa³; – aëçáí eëe ç óððáóüeí; í á-
 áí e³ óí ùí. ðeñy÷³ óeðàí nüeeó áí ðó³a, í í eáaëeó ó áí ðí òua³ çà
 Áí áí áaí à í ðaaí áóe Èpaeí p, à í á óóáí áí p í áeí í aòðeòe
 eóeüóððí ó áðí í ó. Í ì ñeíñnùeó à ðeçeéóaaëa áððaaðeòe Óeðàí ó,
 à ç í á p ³ ì ð³; ì ðí í áí óááí í y ó ña³ò. Áí í á çí aëa, ùí ðí á³ áóeë
 à áðí í ³ áaðæaaí ³ í óæ³, yë³ ðí çóí ³eë ì ì ñeíñnùeó çáðí çó
 áðí í ³ òà ì eóeüóðð³.

^aadirià æ ÕÕ nōiē³ōy āæā ò³ēēīāēōī ³īāēøā. Ûā ī³ēīēē ó nāī³ē ³nōīð³ īā īāāāēā āīā āōōīāī ī³ īīðāēūī ī òāē īēçūēī. ^aadirià çīā°, Ûī ā³ōūñy ā òī ó ā³ðōī ī ó çā īāēēī ÑÐÑÐ. Çīā°, ³īā ēēøā ī īā÷ēōū, ā é øóēā° ī īñēīāñūēī³ ēāñēē. ī īñēīāñūēī çīāēā ī òī òāēēē āōōīāī ēē nōāī ^aadiriē ³ōī ó áōēā ò³ēēīāēōī īāāīā, Ûī īēīāōūñy³ ēē āāçēāðīī āēāōāēāīy ī³ēūēī³ā òēðā³ī ò³ā. īā īīī ēēēēāñy. Ûī ā³ēūøā, īī ā³ēī³ 1939–1945 ðð. çā-ð³āī ēē nā³ð, ī³÷ēī ³ī³ēēī īā īðēī óðāī ēē, ç āēāñī³ āī ē³ īīāā-ðōāāā ī īñēīāñūēī³ īīā³ ī³ēūēī³ ē ðāā³ā. ī īñēīāñūēā ī īīāð³÷ī ā āāðæāāā áōēā āēāñī ēēīī 35 % āñ³ō ēð³īāē³ā⁴⁰. Nī ò³āē³ñōē÷ī ā ī īñēīāñūēā ³ī īāð³y ÑÐÑÐ ° āēāñī ēēīī òñ³ō 100 %.

Òāī āð³øī ° òāāðæāāēāī y ī ðīī ēñēīāīñō³, ðāāñōāī ðīā³ōī ēē³ā, ðīçñðð³ ē īī æāī āð³ā çā īēçūēō yē³ñōū ³ē³ēūē³ñōū ī ðīāóēð³;³ ò. ī. áōēī ē çā īāððā ²⁴¹, ³ çā ī ēēīēē ². ² çā ī³çī³øēð òāð³ā òñy òðāēūñūēā ī ðīī ēñēīāñōū, ī āēæā āñy ī āāðāóðçūēā ³÷ēī āēī īā-āēīēī ī īñēāē áōēē ðīçāóāīāāī ³ā³yēē çā āāðæāāī³ āðīø³. xē-ī āēī ç ī ēð īāēāæāēē āāðæāā³ ē òīðī āēūīī. Ā Ōēðā³ī³ ðīā³ áōēī ē³ēūēā āāēēēēð ³ē³ēūēāāñyō ī āīøēð āāðæāāī ēð ī³āī ðē³ī nōā, āā īðāðpāāēē āāðæāāī³ ēð³īāēē ī³ā ēāð³āīēðōāīī. āāðæāāīēð òðyāīāð³ā⁴². Ōī÷ī³ñ³īūēī òāē nāī ī³ ā ÑÐÑÐ. Ā ÑÐÑÐ, āī ĀÑB ī ðīī ēñēīāñōū – āāðæāāī ā, ³ĀÑ² ðīā³ōī ēēē – āāðæāāī³ ēð³īāēē. ² īā ēēøā ðīā³ōī ēēē, ā é æ³ī ēē òā ā³ðē.

Ōāāðæāāēāī y āāī ē³ā īī÷āēē īā nī³ō³āē³ñōē ó ŌŌ nō., ā ī īīāð-ð³ñōē ó Ō²Ō nō. Āæā ðīā³ ā³ēūø³ñōū āāī ē³ā ó ī īñēīāñūē³ē ³ī īāð³;³ áōēē īðēāāōīēī ē ēēøā ī ò³ð³ēīī, òīðī āēūīī (īāçāīp), ā òāē-ðē÷īī áōēē āāðæāāī³, çāñī īāāī³ īā āāðæāāī³ āðīø³, īāāðæāāēē ā³ā āāðæāāē āāçīāīñōī³ āðīøīā³ āīīīī īāē, òīðāēðāē³ā īðē-çīā÷āā òðyā⁴³.

Òāē nāī ī³ āñ³ çāē³çīēð³ áōēē òāēðē÷īī āāðæāāī³, òī÷ òāē³ īā īāçēāāēēñy. Āāðæāāā īēāðēēā 50–90 % ēīøð³ā īīāóāīāē ³āēç-īā÷āēā īīēāðó çā īāðāāāçāī y òā āīīēā÷ōāēā īāāīāīðē⁴⁴.

ÇĖĪ Ā²ÉŅŌĀĪ

Āāæāap÷ē īðāāī āēāñīñō³ çā āð³ōīāīā, çā īāī īðāēūīā, ī īñē-āēī ēīā³÷īī īā āāāæāā ēðāā³æēð āð³ōīī, ā ī īðāēūīī āēīðāāāā-īīp. Āī òūīāī, çðāðōīp, īðēī òñēēī ēīāī³ nāī ā ī īñēīāñūēā æēð-ōy. Bē øāā ī īāēēīñy, nōāðā „īāēū“ īā ðīāēēā, ³īðēī āðā āīēīāó nīīīóēāēā ī īñēāēīā āðāðē, ī³ēīāī īā īēðāp÷ē, īā nā³ē øīāð çāī ē³ ī³ā īīāó „īāēp“. Ōy īðāēðēēā āāāāēā ī īñēāēīā³ ī īðāēū-īā āēīðāāāāī y (ñāīēð³p) īā çāðīīēāī y ÷āēī³ āēāñīñō³. Òāē çīīēīēīī y ā īīēīēīī y āēīēāēāēēñy ó ī īñēāēīā nā³ōīāēyā

³ āāā÷ā „āī ðā“ (çēī ā³ý), āðāā³æī ēēā, ā āāē³ é ðī çā³ēī ēēā, ðāðōē-
çýēē, çāāāðāī ēēā (3ī ī āð³āē³ñōā). Ōý āāā÷ā ðā ñā³ōī āēýā ī āī ōpōū
ó æēð³ ī īñēāēī ā: ó ī ðēāāōī īī ó, ó āðīī āāñūēīī ó, ó ēōēūōōđī ī-
ī ó, ó ī ³æī āðī āī īī ó. Í ēī ē ī ðī ñýēī ōā ī īñēī āñūē³ ē³ðāðāōōā,
ī āōēā, ī ēñāōōāī ³ ī āā³ōū ōāðēāā. Áī ī ē ā³āçāðēāēpōūñý ā ī īñ-
ēī āñūē³ ē ī āðī āī ³ ē ī āðī ñō³. Í āī ðēēēāā: „×ōī āçýōī – ðī ñāýōī“,
„Ñ ððōāī ā ī ðāāāāī Ūō í ā í āæēāāōū ī āēāð ēāī āī í Ūō“ ³ ð. ī. Ōē-
ðā_í īñūēēē ī āðī ā, í āā÷āī ēē āī āāēī æēð³āēī āī ñā³āīī, ñōāī ðēā
āāçē³÷ ī ðēēāçī ē ðā ñī ³ōī āēñūē (āī āēāī ð³ā) ī ðī çēī ā³ēñōāī, āðāō-
ī p, ðāððāēñōāī, īðōēāī ñōāī ī īñēāēī ā.

Ēðāā³æēō āðīī āāñūēēō ðā āāðæāāī ēō („ēāçūī í í ēō“) āðīðāē
ī īñēāēī í āā³ōū í ā āāāæā³ çā ēðāā³æēō. Ēðāāōōū ōñ³: ā³ā ðāðý (ðā-
ī āð āēēðāōī ðā) āī æāāðāēā. ² āñ³ ōā çī āpōū. ² í ³ðōī í ā ēēī ā ēā-
ī āī āī ó çēī ā³ý, āī æ ēī æī ēē „āīçūī āð, ÷ðī ī ēī ōī ēāæēð“. Ñī ðēð-
ī īāī çēī ā³ý, ýēēē āāçēāðī ī āāāāōī í āēðāā, ōāāæāpōū çā ī ōāðō
ēpāēī ó, ēī āī ðāī ōpōū, ēīī ó çāçāðýōū. Çā Ēāðāðēī ē ²² ōðýāī āō³
ēðāēē 43 % āāðæāāī ēō āðīðāē⁴⁵. Ā ÑÐÑÐ ēðāāōōū çī ā÷ī ī ā³ēū-
ðā. Āñ³ ÷ōæēī ō³, ýē³ ī āēē í āŪāñōý æēðē ā ī īñēī āŪēī ³ ā³ā XVI
āī XX ñō., ñā³ā÷āðū ī ðī í āēī í ā³ðī ā çēī ā³ēñōāī, ēðāā³æēē, āðāō-
ēēā³ñōū, īðōēāī ñōāī ī īñēāēī ³ā ā³ā ī ³í³ñðð³ā āī āōēē÷ī ēō ā³-
ðāē⁴⁶. Í ēāēñāī āð ² ēāçāā: „Ōōī í ā āðāðā ³ í ā ēðāāā – ðī ē í ā
ī īñēāēī“. Í āā³ōū ōñ³ ī īñēī āñūē³ āāðæāāī ī-í āō³ī í āēūī ³ ēēāēī ī-
āē – ēðāāāī ³. Ō āāðæāāī īī ó ā³ī í ³ „Āī æā, ðāðý ððāī ē“ ñēī āā
āī āē³ēñūēī āī ā³ī í ó ā ī āðāēēāā³ Ā. Ąēōēī āñūēī āī, ā ī ōçēēā – ñōā-
ðī āēī í ā ðāðī ī āēñūēā „Í, Ñāī ēðēñ³ ī“ ēīī ī í çēōī ðā Ā. Āāī ā, Ūī
¿ ī īñēī āñūēēē ēīī ī í çēōī ð Ā. Ēūāī ā ī ðēñōī ñōāāā āī ī īñēī āñūēī-
āī ī āðāēēāāō. Āāðæāāī ēē āāðā – āāī āēāāī āī ī ðēā – ī īñēī āŪēī ā
āēðāēā ó Ā³çāī ð_í. Āāðāē í āō³ī í āēūī īāī ī ðāī ī ðā – ó Āī ēēāī ā_í.
Í āçāō ñāī_í ³ ī āð_í (í āā³ōū ³ í āðī āō) āēðāēā ā Ōēðā_í ē. Í āçāō
ñāī_í ñōī ēēð³ (Í īñēāā) – ó Ōī í ³ā. Í āā³ōū ñāī p ī í āō ñēēāēā ç çā-
ī í çē÷āī ū ó Ō³ í ³ā, ðāðāð, ōēðā_í í ō³ā, í ³ī ō³ā, ōðāī ōóç³ā. Í ³ýē³
í āēāī ðñōī ē³ð³ ēāðē, í ³ýēēē í āēēpð³ðēē āāñī ī ð í ā çī ī æōðū
çī ēŪēðē ðā çēī ā³ēñōāī, āðāōī p, īðōēāī ñōāī. Āī ī ēāēāī ā ñōī ē³ð-
ōýī ē āðī āēðū ó ēðī ā, ñōā³ ñī āāēī āēī ³ ñō³ēēēī. ðāē çēī ā³ēñōāī,
āðāōī ý, īðōēāī ñōāī, āī ēī ōpçōāī, āāçāēāñī ēðōāī, āāçāī æī ēðōāī,
çāāāðāī ēðōāī ñōāēē í āō³ī í āēūī ēī ē ðēñāī ē ī īñēāēī ā⁴⁷.

Āī 1917 ð. ī īñēī āñūēī p ³ ī āð³ōp ī ðāāēēē īīī īñēī āŪāī ³ í ā-
ī īñēāēī ē. Ōī ý ēðī ā āāē³ēā ¿ ī ñðēī ōāðē ī īñēāēī ā ā³ā í āāōī
āāēēēī āī āēýāēāī í ý ñāī ¿ ō í āō³ī í āēūī ēō ðēñ. Í ī 1917 ð. āēāāō
çāðī ī ēēē āēð³āō³ ç í āðī āō – ī ēōīī ³ ī īñēāēī ē. Āī ī ē āæā í ā ī ā-
ēē æī āī īāī ñðēī ó ³ ýāī ī ðā ā³āāāðōī ī ðī āī ēī ñēēē ñī ō³āē³ñōē÷-
í ó āāçāēāñī³ ðū ³ ī āðñūēēī çāēī īīī. Ōý í āō³ī í āēūī ā „āāī ī-
ēðāð³ý“ āēýāēēāñý í āēā³ēūðēī, í āēāī ðñōī ē³ðēī, í āēī ³āē³ðēī

ðà° í á ì ³ñyö³, àèà ðíêè ÷àñó. Á ³ì í áðñüèà àèààà àèì ààà° àèèí-
í àðè ì èàí óæà öüíái ðíêó. Á ýè æà àèðí àèø ááç ì àøèí?⁵¹

Í òæá, ñàì à ááðæààà ñí í í óéó° ñááá æ (ááðæàáó) èðàñòè, øàð-
ðàpáàðè, áóðèðè ³... ì èpáàðè í à áñ³ Ááðæí èàí è. Áí òàèí áí
ñí ò³æ³çì ó í á áí àéóí àèèñý áñ³ ñà³òí á³ ñí ò³æ³ñòè ðàçíì . „²ñòèí í í
ðóññèèé“ ñí ò³æ³çì . Óááñü ÑÐÑÐ ì í æí à í áçààðè „Èðààèáí ñóáàð-
ñòáíì “. .

V. ΑΑÇΑÎ ÆÍ ÈÒÒÂÎ ² ÐÎ ÇÎ ÓÑÒÀ Ì ÎÑÊÂÊÍ À

Ãí àèòñý – ì íèèòúñý.

Í á áí àèòñý – áí ðøèè í àèòúààòú.

Ì ÌÑÊÎÃÑÛÈÀ Ì ÐÊÊÀÇÈÀ

Ëþáèí³ ÷ áðááí í áéááæèèá³øá.

*Ãñá æ áí æèòòý ëþáèí è ç ÷ áðááá
àèòí àèòú.*

Ì . ÃÍ ÐÛÈÈÈ

Í ááí æáí ñòáí (ðáè³á³ý) í áðí áó òáí ðýòó ò³ ñáí³ ÷ èí í èèè, Ñí òí ðí òþòó³ áñþ éí áí áóòí áí³ ñòó. Í áí à í³ ÷ í áí àèí ááèí áí áí á òí - ì ó, Ñí èèòáèò³ ì áþòó áóááèçì, à í á Ñí³ øá. ²ñèàì (ì ááí ì áòáí - ñòáí) í á àèí ááèí áí í íøèðèáñý ñáðáá èí ÷ í áèè³á-ñáí³ ò³á. Çááæáè èááèí ñí ðèè ì á³òúñý òá, Ñí áóòí áí í ñí íð³áí áí á. Õèðáçí ò³ áí ñèòó èááèí³ ñèí ðí í áðáèøèè ç ñáí áí í íááí ñòáá í á òðèñòèýí ñòáí ç ò³º; æ í ðè-èí è. Í ááí æáí ñòáí, Ñí í á ñí íð³áí áí á áóòí áí í ñ³ í áðí áó, á³í ááí ò³èèí áèòí í á ñí ðèè ì á³, ýè, í áí ðèèèáá, í á ñí ðèèí ýèè òðèñòèýí ñòáí ñáí³ òè – áðááè òá °áðáç, ááí çì³ þº, í ðèñòí ñí áó³ áí ñáíº; áóòí áí í ñ³, ýè ì í ñèáèí è – òðèñòèýí ñòáí.

²ðí í³ý³ ñòí ð³; í áèèí óèà (ðóèàì è óèðáçí ò³á) ì í ñèáèí áí í ááí - æáí ñòáí, ýèá ò³èèí áèòí çáí áðá-óááèí áñþ áóòí áí³ ñòó ì í ñèáèí á. Õèí òí ì í ñèáèí è – í ðí ñòèè í áðí á,³í òáè³ááí ò³ý³³ í áá³òó ñáýúá- í èèè òá °í èñèí í è á³á Ò²² ñò.³ áí ñ³ ì í ñèí áúèèè³ çì í ñèí áúèèè ò³èèí áèòí ñáíº „òðèñòèýí ñòáí“, í áðáðí áèèè éí áí í á ñáíº í áó³í - í áèúí á í íááí ñòáí. Ì í ñèí áñùèèè³ ñòí ðèè í èðá: „Ì³ òí èí á³ý ò³í - í³á (í ðááè³á ì í ñèáèí³á) í á àèðí ñèà áí áí òðí í ì í ðò³çì ó. Ñèèè òá í ðááì áòè í ðèðí áè áí í è ì áèè í á çà ñèì áí èè ÷ è áèýá áí æáñòáá, áèá çà ñáì á áí æáñòáí; çá³ñè – áèèóí ñùèèè òáðèøèçì. Á ì í ñè - èí áñùèèè ì áðáèáçáò í ðí æèòòý çì³º ñáýòèðº ì á³áèóí í ý í áí æí þ - ááí í ý ááðááá, èáì áí þ, í ðèèðèð³ òðèñòèýí ñùèí þ òí ðí í þ. „Ã èá - ñó ðí áèèñý – í í þ ì í èèèñý“, – çáí èñáá áóí í áðáò Ã. Ááèú. Í í ááí - ñòáí³ òðèñòèýí ñòáí á ì í ñèí áúèí³ çì³ øáèèñý. Í í ááí ñùè³ áí áè, í ááðæááøè òðèñòèýí ñùèá³ì ý „ááñú“, çì áèøèè ì³ ñòá á ì í ñèí á - ñùèí ì ó òðèñòèýí ñùèí ì ó èóéúº. Õðèñòèýí ñòáí³ í í ááí ñòáí í á ñòáèè á ì í ñèí áúèí³ ááí ì á í ðí ðèñòááí èí è ðáè³á³ýì è. Í ááí áèè, ÷ áñòè - í áì è í áí í áí ì í ñèí áñùèí áí í ááí æáí ñòáá. Áí í í áí þþ-è í áí á³í øó, éí æí á ÷ áñòèí á á³ýèá ó ñáíçè òáðèí³: òðèñòèýí ñùèá á í áááñí³ è, à í í ááí ñùèá á çáí í³é. Ùá á ÕÕ ñò. áóèè á ì í ñèí áúèí³³ ñáèá, áá ì í èèèñý í í ááí ñùèèí áí ááí í áðáá òðèñòèýí ñùèèí í áðáçì ì

³ç çañā³÷áí èì è èàì ì áààì è. Ōðenòèyí ñòáí í á ñòàèí àèy ì ìñèàè-í³á àèòíáí ì ç òàì ðyàè áí ñá³òèà, à èèðá í áðáòíáí ì ç-í³á àèààè áí á³á í èæ÷èò ì³á àèàáò áí á³á àèùèò, áí æ ñòàðèò ì íááí ñùèèò áí á³á ì ìñèàèí í á àèèèí òá ³ç ñá³áí ì ìñ³, à àèçí áàáá ç ò í áààè³, í á-áààðè ç ì í èæ÷íáí ñòòíáí þ⁵².

Ì ìñèàèí è³ òáí áð áðyòù, ùí ÷àèèóí àì è ì í³èòpòuný ÷íðòè. Í á áàn³èèy çààæàè çàì ðíðòpòù „èíèáóí à“ (÷àèèóí à)³ ÷àñòòpòù èíáí í àèá³èùðá, ùí á èíáí ì í³èóí – „èàðèè“ (÷íðò) íáí ðíí yá ì ì-èíàèò. Òàè³ ñí³áàpòù ó áàn³èùí èò ì³ñí yò, ì íyñí þp÷è: ì íàèyá, Áíá í á íáá³³ í á ì ì÷ó°, à ÷íðò òòò, í á çàì è³,³ í áí ááí ì ì ì÷ó°.

Çàáááí èé ì ðíò. Á. Áàèù çàí èñáà òàè³ ðàè³á³éí³ ì íàèyáè ì ìñè-àèí³á: ì íèþ÷èñù, òðááá ÷áðáñ (ì íyñ) ñí òñèàðè í èæ÷á ì òí á, à ì í-àè í á ðíç÷áí³ðpáàðè, áí ÷íðò ì ðíñèí÷èù. xàé, èááá, èàðòííèy, òpòþí – àèèèyò³ Áñàèáí ñùèèí ñí áí ðí (áí ð³èèà – í³). Áàð Áí-æèè áð³ò èíèíðè (ñááòí áðáðè àèáàèèþ). Áð³ò çàèèðè áíçíì, ùí ì á° àèðèí (á í á áíèíàè³), áí áí òèððèñò ì á° àèðèíáò èíèñí èòp. Áàðæááí á òàáðí í á áááí àèò àèðyò – òá ì á÷àðèà áí òèððèñòá. Ùáí èáí í y á³ñí è – çàí ðí áàæ àèyáí èí á³. Ñòàðèñòèèà ðíàèòuný, ùí á³ í á òí ò ñá³ò³ í èàðèè ì íáàðèè³ ò. í. Á³í çàí èñáà, í áí ðè-èèáá, òàè³ í áðí áí³ ì ðèèàçèè: „Èàèíé áíá, òàèày áì ó è ñáá÷èà“, „Áí àèòñý – ì íèèòuný; í á áí àèòñý – áíðòèè í àèðùáàòù“ (òá ì ðí³èííè). Í á òáðèíáí³é áçá³í èò³ ì ìñèàèí è ñòáàèèè ì íááí ñùèíáí áí áááí á. Í ì ííá³ òá ì ñòááí ò ì íè³òá°á³ áááàèè òáááðá, ùí á áí-í è í á í áðáðèíáàèè ì ðèííèòè àáðòàè ì íááí ñùèèí áíááì òá ì íèèòèñý á ì íááí ñùèèò èáí èùáò, çàðíááí èò ó è³ñ³⁵³. Òàèèò èá-í èù çí áéááí í 1931 ð. ÷èì àèí á ì ìñèíáùèí³. ì ìñèàèí è ì àèè ñàèòò „á³ðíì í è³á“. Ò³ ñàèòáí òè ì ðíñááðàèpáàèè á òàòí³é ñòí³³ á³ðèò³ èð³çù í á ç èðè÷àèè: „Èçáá ì í y, áùðá ì í y, ñí áñè ì áí y“⁵⁴.

Áàòñùèèè àèí èíì áò, ùí áóá ó ì ìñèíáùèí³, í èðá: „Ì ìñèíáñù-èèè ì èòðíííèèò áà° çá áíáð³ áðíð³ áíçá³è ì ðíáááàðè á³èy òáðè-àè áíð³èèò. Èpàè á³èy òáðèàè ì èy÷àòù, ñí³áàpòù ñí ðí ì³òùèèò ì³ñáí ù³ ðíçí òñòáòpòù“⁵⁵. „Ì ðè ì ìñèíáñùèò òáðèáàò³ñí òáàè è. çá. „áðáò÷èí ù“, ùí á ñí³èùí í ñáyòèóáàðè òáðèíáí³ ñáyòá. Í á òèò ñáyòèóááí í yò ì ìñèàèí è í áí èáàèèñý òàè, ùí áèèèñý³ í áá³òù òáèáàèè. Æ³í èè í á á³áñòááàèè á³á ÷íèíá³è³á. Ñáyùáí èèè ì èy÷è-èè³ áèèèñý í á ì áíðá çá ñáíþ ì áñòáò. Í èy÷èèè³ áàáðàèè, ñè³íò³, èàè³èè. Í á áóèèòyò áàèyèíñý ááñyòèè³ ñíòí³³ í yí èò, ùí ÷àñòí çàì áðçàèè í á ñí áðòù. Áí òíáí áñ³ áàòèèáí ì áòpèàèèñý. Áçááàè³ á ì ìñèíáùèí³ áñ³ ì áòpèàòpòuný, í áá³òù áè³í èè, á³á÷àðá³ á³òè, ì ðíñòíèpá³ áðèñòíèðáò³y. ì áòpèàòpòuný í áá³òù ó òáðèá³; í áá³òù ñáyùáí èèè³ ÷áí ò³⁵⁶.

Ì ìñèíáñùèò „ì íáí áí³ñòù“ çááíèòí áí òí ááí ì ì ò³ò³éí í á çòí ùí-ì ó çá³ðí èèò òáðèíáí èò çàèí í³á „Ñòí àèááá“, áá ÷èòá°í í: „Ñáyùá-

í èèè chààæàè í 'ýí³, ³ á oáðéa³ náaðyòuný í àéí àeáí³ øèì è èàéèà-
ì è; í áa³òù á'pòuný á oáðéa³. Á í á í èø³ èpàè ð³áí ýpòuný: nòí yòu
ó oáðéa³ á øàì èàò, nèóæàè Áí æí; í á nèóóapòu, í áa³òù àéóçòpòu
ç í á; ðí çì í àeyòu ì³ æ ní áí þ áí èí ní í, náaðyòuný, àæèaap÷è ní-
ð í ì³ òuèèò èàéí è". Òa ýè æá nèóóaðè nèóæáo Áí æò, èí èè (Úí á ù
í ðenèí ðeðe) náyÚáí èè „áí çàèàøà°", àeyèí í ðí ì í àey° èòáí 'þ,
ày÷í è ÷èòà° í nàèì è, ³ óá áñ³ òðè áí áí ÷áñ, í á òððáóp÷èñú, ÷è
èpàè Úíñú ðí çòí³ þòu, ÷è ÷óþòu. Ì ìñèí áñuè³ náyÚáí èèè í³ ýèèò
èàçáí ù í á àeáí èí øóààèè.

Ò. Øáá÷áí èí ó nái°ì ó „Ú í ááí í èèò" í èøá: „×áñí í òí³ óðàèü-
ò³, á í áaòí óðàèèè í á áaáòóú áí àè í áí èðený „í áñoaðí áaðó". „Noa-
ðí áaðó" – ì ìñèí áñuè³ oáðéí áí³ óáí àðèèè, Úí í á àeçí áaàèè oáð-
éí áí í; ðáòí ðí è í áòð. Í çéí á. Çà óá ì ìñèí áñuèèè óðýà àenàèèà
ù í á Òðàè, à çòí³ ò náyÚáí èè³ „ðáññòðeààè", náaòí á³áàèðáà nái
³ í ðáàà náyÚáí èòuè³ òà èàðáà. Í á Òðàè³ í àéè³í øá óáàààðè í í í á-
ðí çñòðeáo. Òí á³, ì í á ó èaçò³, ç'ýàey°òuný í áðáà áaì è áñá, ðaçí ì
³ç „náaèuí Úí áðáòí ì". Òí á³ ì àðè nái á çáí ðí í í í ó° náyòí í ó òððá-
í èèò „çà á°ðó" nái þ áí ÷èò í á í³÷í ó „ðí çáaáo".

². Í ðeáí á í áçàèðáà ó ÒÓ òò. ó ì ìñèí áñuèèò náèàò ðený÷³ áaç-
áí æí èòuèèò í í í á³ááí ü⁵⁷. ². Ðí á³í í á – ááçè÷ òàèèò æàðèèàèò
í í í á³ááí ü, Úí èí èè àèáàà í èðáí í þ èí èæéí þ⁵⁸, òí óðýà í áí èí-
nèà éí áí áí æáá³èuí èì.

Ì ìñèí áñuèèè í èñúì áí í èè í èøá: „Í á Áàèèèááí ü 1908 ð. ý
çónòð³á ó Í áòáðáóðç³ í á áí èí áí³é áóèèò³ áóðò í 'ýí èò, Úí èøèè
áóèèòap³ èðè÷àèè: „Òðenòíñ áíñeðáñ ... ááí í áòu!"⁵⁹. Òá áóèí çà
10 ðí è³á í áðáà èáí³íñuèí þ áaçáí æí èòuèí þ í ðí í áaáí áí þ.

Òáí í èè í áðí á? Òí è æá Á. Ì áðáæéí áñuèèè í èøá, Úí ì àðè
ì ìñèí áñuèí áí áàèuí í æ³ çáðáí ð³èà í á í³ñòðýè. Í áðøá áí í á í èè-
èañý, ì ðíñèà Áí áà, Úí á Á³í óçáí ðí àèà ù. Èí èè æ í áðáéí í àeañý,
Úí ì í èèòáà í á í í í áèà, òí ðí ççéí òèèèañý, í àeàçàèà í í ðóáàðè í á-
ðàçè³ áèèèí óðè ùò í á òí³ èè. Bè áa÷èí í, í áðí áí ó í ðeèaçèò
„Áí àeòñý – ì í èèòuný, í á áí àeòñý – áí ðøèè í àèðÚáàòu" àeçí áaà-
èè é àðenòí èðàðè. Í èðáí èè àèí ááí è? „Ó ì ìñèí áñuèèò ì í í áñòè-
ðýò í áí óáàèè í èýðeòuè³ í ðá³í, ðí çì óñòà³ á³éèè"⁶⁰. „Ó ì ìñèí áñu-
èèò ì í í áñòèðýò ÷í èí á³÷èò³ æ³í í ÷èò áóèí áaáàòí áñ³èýèèò çéí-
÷èí ó³á, ýè³ òàì òí áàèèñý í³ á ÷áðí á÷í þ ðýñí þ. Òáí í áí óáàèè í è-
ýðèèà³ ðí çì óñòà"⁶¹. Á. Ðí çáí í á ñá³á÷èòu, Úí 1913 ð. á í áí³ éè-
øá áóááðí³ (Í èæááí ðí áñuè³é) è³èuèà æ³í í ÷èò ì í í áñòèð³á „ðááà-
èè". Ì ìñèí áñuèà „ðáááí èà" – óá çáí ÷áí á „ðàè³áéí á" çáòí í èáí í ý,
Úí è³í ÷áèí ñý ðí çì óñí èòuèí þ í ðá³þ áñ³ò ó÷áñí èè³á. Ó÷áñí èèè-
ì óæ÷èí è í áçèáàèèñý „áóááýì è", à æ³í èè – „áí áí ðí àèòáì è".
Òá „ðáááí èà" áóèí í í øeðáí á³ ñáðáà ì ìñèí áñuèí; àðenòí èðáð³í
ó ÒÓ òòí è³òò³. Í èàèáí áð² áðáà ó í èò àèòèáí ó ó÷áñòu. Ó ÒÓ òò.

ì ì ñeí ãñùèà àðeñoí éðàò³y ðàçìì ç òàðèòàþ „ðàààèè“ ç Ã. Ðàñ-
 ì òò³í èì . Í ³yèè ñàèò (í àà³òù ³ í áçáí ðáí ñùèè) í ³èíèè í á áóèí
 á Óèðàí³. Áóèè 2–3 ì ðí òàñòáí òñùè³ ñàèòè, àèà ìò òàí ðèèè ³ í è-
 ì è èàðòààèè í ³ì ò³ òà ì ì ñèàèí è. Ç óèðàí³ ò³à áí í èò ì ðèñòàààèè
 èèðà ò³, òòí í á ì ³à àèòðèì àòè ì ì ðàèuí íáí áðóáò ì ì ³à-ì ì ñèàè-
 í³à, Ùí ìò ì ì ñèí ãñùèèè òðyá ì ñàèþààà á Óèðàí³³ yè ñáí ìò òí è-
 áóí³à òà àááí ò³à. Ç òñ³º ì Óèðàí³ è áí òèò ñàèò í àèàæàèí èèðà
 è³èùèàñí ò óèðàí³ ò³à.

„Í àòðí ² çàñí óààà áóá „Ñòí àñáðí áí áéòèè, Æñáðòòáèèè
 è Æñáí ùyí áéòèè Ñí áí ò“. Á³í áóá í ðááí³ çàò³ºþ í áéá³èùòèò ì è-
 yè³à. Í áà ñáí áí „ì àòð³àðòà“ (ñáí àòí ò Í . Çí òí á), 12 „èàðàèí áé³à“,
 „òí èñèíí³à“, „ñáyÙáí èè³à“ ç òàèèì è òèòòèàì è, Ùí ìò æí áí èè
 óáí çí ò í á áí çáí èèòù áðóéóáàòè. Òà „àðàò³y“ í áyáàèà òàðèí áí³
 ðèçè, ì èòðè ³ ç òðáñòàì è á³áí ðààèyèà ñáí þ „áí áí ñèòáéáó“, òí àòí
 ñí³ààèè í áéáðóáí³º, ñí ðíì³ òùèè³ òà áèþçí³ ðñùè³ ì³ñí³, ³ „ì ðè-à-
 Ùàèèñù“, òí èàþþ-èñù áí ááçòyì è. Áí òí áí „ñí áí ðó“ í àèàæàèè òà-
 èíæ ³ „áñáðòòáèèèè“ ì àòð³-³àòí áí³ ³ áðð³ðáèð³. Ó áàèèè³ ñáy-
 òà òí è „ñí áí ð“ (áèèçèí 200 èþáò) í á è³èùèàááñyòuí ò ñáí yò áñà-
 èè, yè í áá³æáí³, ì ì ñòí èèò³ áñþ í³÷ í á ÷íè³ ç³ ñáí ìì „ì àòð³àð-
 òíì “; á³í – ó ì í áí ìì ó ì àòð³àðòíì ó í áyç³, ç ì àòàðèòàþ, ì èòðí þ,
 à ðáòòà – á òí èñèíí³ ñùèèò³ ñáyÙáí èòùèèò ðèçàð. Çäy÷-è, áí í è
 í á ááñù áí èíñ áèèðèèòààèè ñáí þ „áí áí ñèòáéáó“. Í ò³ì çàçàèèè
 áí áí ì³à ì ì ñèí ãñùèí³; àðeñoí éðàò³; ³ ðàçìì ç áí ñí í ááðyì è çàè³í-
 ÷óáàèè æàòèèáí þ ì èyòèòùèí þ òà ðí çí òñí èòùèí þ í ðá³ºþ. Í àòðí
 ² áðàà àèòèáí ó ò÷áñòù, èèðà ì áà ñèðíì í èè òèòòè „ì ðí òí áyèí-
 í á“. Á³í ñáí óèèàá ñàòòò³ ì ðèí èñí èè òí áí „ñí áí ðó“. ×èòàþ÷è
 ìò, í áèðí çí òñí³ºèè ðí çí òñí èè çàñí ðíì èòùñy, çàðàð³ºòùñy“⁶².

Ó Áí áí ñèí ãñùèèè àèàááì³; á ì ì ñèà³ ñí óáàèà ó Ò²Ò–ÒÒ ñòí-
 è³òò³ ñòòááí òñùèà „áñáí ùyí áéòáy, áñáðòòáèèèè èàðàðòèy“. Ùí-
 ðí èò í á òðáí í áà ñáyòí àèàááì³÷í³; óàðèàè ñòòááí ðè-áí áí ñèí áè
 àèàòòí áóáàèè ì èyòèòùèò áèþçí³ ðñùèò í ðá³þ ç áèþçí³ ðñùèèì
 „áí áí ñèòáéáí³ yì “, ç òñ³ ì àòðí àèí ñí ðíì³ òùèèì áðóáíì . Óà ðí-
 àèèí ñy á ì óðàò ððíçòùèí-Ñàðá³ºáí³; Èààðè, ³ ì ðí òà çí àèè ðàèòí ð
 Áèàáááì³; ³ áñà í á÷èññòáí⁶³. Í í á³áí á á³yèíñy³ á áí áí ñèí ãñùèèò
 øéíèàò (ñáí³ í áð³yò)⁶⁴. Ñáí á òàèèò „áí áí ñèí á³à“ ì ðèçí á÷áá ì ì ñ-
 èí ãñùèèèè òðyá áí 1917 ðí èò³ ì³çí³ºðá í á ì àòð³àðò³à, ì èòðí ì ì-
 èèò³à, òí èñèíí³à. Í áí ðèèèàá, çáí áèèí áí óèðàí³ í æàðà áðòè òí èñ-
 èíí³à Áí òí í³y Óðáí í ááòùèí áí. Á³í í áá³òù ó ì ðèñòí èííì ó òí áà-
 ðèñòá³ í á ì³à àèòðèì àòè é í³ááí áèí è, Ùí á í á ì í í á³àñòè yèí áí ñù
 ñí ðíì³ òùèèí áí áí áèáí òò.

„Í àòðí ² ÷áñòí àèàòòí áóáàá ááí èáòè. Áààðá³èò³ ì ì ñèèè ó áà-
 èèèèèò á³àðàò áí ð³èèò, á áààðá³èñùè³ ì ò³òàðè ì èèuí óáàèè, Ùí á
 í³òòí í á òèèèèáñy áèí èòè çà çáí ðí á³y óàðy. Èèðà ì ì ì³à í á òðááá

áóēī ī ēēūī óáàðē. ×óæēī ō³ àèáóáàēēñý, Ùī í à òèð ī ēýðèéàð í àēī 'ýī³ øēī è áóèē ñàī à ñâyÙáí ēēē òà ÷áí ō³⁶⁵. Í īñēīāñūēē ē ēñūī áí í ēē ī ēðá: „Ó Í īñēīāÙēī³ ī³ ī³ ° ñēī áí ēīī í áí àæáðñóàà, ñēī áðīñó³, áàçñīðīī í īñó³, í áóóòáà³ ī³ áèááóçí ēòóáà⁶⁶. Í à ùŕī ° í áóóðáí àèáçŕ° òà, Ùī áí í ē é ō ÖV²²² ñŕī ē³òó³ çàī áðá÷óáàēē, Ùī í áðá ī ēáí áòá – éóéý ē í ááðòá°òñý.

Í ðī óà, ýēēī è áóèē çááðŕí ēēē òèð ñâyÙáí ēē³á: °ī ēñēī ī ē, í èððī ī ī ēēðē, í áðð³áððē, í ī í á³áá° ē³òī ī ēñáòú: „°ī ēñēī ī Óáá³ð ááááŕī ēþááē çàī ðī ŕī ðéá áí á'ýçí ēòú³ çááðáà ùŕī³ í à°òèē. 2¹ ø³ í óñèēē í ðáðþááðē í á í ŭī áí ýē ðááē. 2¹ øēī á³í ðóááá áí ēī áē, áēī àēþááá í ÷³, áèð³çóááá ýçēēē, í á ñó³ í³ ðī çí ēí áá, éáóóááá 3¹-øēī è ñī īñí áàī è, áàæáþ÷ē çáááðááðē ùŕī³ í à°òèē, áí í á í à°òèē³ áðī ø³ í áí àæáðèéáēē áóá, ýē í áæēī⁶⁷.

Í áðð³áðð Í³ēī í í àèaçáà éáðóááðē °ī ēñēī ī á Í áàèá Èī ēī ī áí ñū-ēī áí òàē, Ùī ðī é çáí æááí ē³á. Ñáí áí áðð³áí ēēá Í³ēī í çááē³á àè-ðē ááá ðī ēē, áæ ī ī ēē ðī é í á ñēī í áá. Ó Áīñèðáñáí ñūēī ī ó í ī í áñ-ðèð³ Í³ēī í í àèaçáà áèðē ÷áí ō³á í áí èēīñáðáí ááòí áàī è òà í áè-ðē áí áí áí ,³ á³á ŕí áí ááááŕī ÷áí ō³á í ī ī áðēī⁶⁸.

2¹áí 2^V í äyááá ñàī³ í àèaçóááá ñáí ùī ī ī ðē÷í èèáí (í ī ðē÷í è-èē – òá ŕí á³ŕí³ ÷áē³ñòē, áí éááááēñòē) í äyááðē ÷áðí á÷³ ðýñē; í à-çèááá ñááá ùŕī³ 3¹áŕí áí ī ī ,³ áí í é éøèē í ī èèðēñý áí óáðéáē. Í ī-í ī èèáðēñū, ùðáèē áñ³ áí òáí í ēòú³ òáí éáðóááèē á'ýçí³á. 2¹ áí á ñèáðí ááí èð í á ñí áðòú 2¹áí 2^V í àèaçáà çàí èñóááðē áí ñēī í áèē³á (í ī ī éí áēūī èð éí èæá÷í ē)³ ðī çñèéáðē ī ī í ī í áñòèðýð, Ùí á òáí ùŕī³ í ī ī éí áèē. Ó áäýèèð ñēī í áèéáð é³èùē³ñòú æáðòá áí ŕí áèéá áí 4 ðēñý÷ „ŕí ēí ēí áí ŭŕí òðēñòéáí í óæáñēí áí, æáí ñēí áí è ááðñēí áí ÷éí á, èí áí á éí èð Öŭ Ñáí , Áíñí í áē, ááñē“. 2¹áí 2^V áèáñí í þ ðó-ēí þ áàèá 3¹áŕí áí á Í ñēī āñūēí áí í ī í áñòèðý Èī ðí áē³ý³ í àèaçáà í á éí áí í ááðí áéŕ í áí èñáðē: „Í ðááí īñèáē ááí Çáí í í é Óáðú Óáðþ Í á-ááñí ī ī ó⁶⁹.

Í ī í áñòèð³, Ùī ùŕí í īñèáēí è çáñí óááèē á òáÙáð é³ñ³á, ñòáááèē ŕí ðááèðáēñūēēī è íñáðááèáí ē, áí èð³í 3¹áŕí áí á òá éí áí ÷áí ō³á í á áóēī òáí í³ēí áí, òŕí í 3¹á è éáðóááðē áíñí í ááðñūēēī (á á³ðáè³ í ī ē³ðē÷í èí) æèðòýī í ēí èèð³. Ç í èēí ī ī ÷áñŕí òáè³ í ī í áñòèð³ áèðí ñòáèē í á í 3¹ñòá, 3¹ñáðñūēá áèááá í ááèðáèá ñèèē. Í ī í áñòèð³ í áèē ñáí þ çáí ēþ ç ðèð³í áèáí è òá ðáí 3¹ñí èèáí è, 3¹ í á í èð ñáðñūēá áèááá í á í ī øèðþááèáñū. Í á ðŕí ŕí ŕí ŕí áí áēí èèéá áí ŕí ŕí óúáá í 3¹æ óáðèí áí í þ³ ááðæááí í þ áèááí þ. Ááðæááí á áèááá í áèá á³éñūēí, ŕí ī ó í īñēí āñūē³ òðáððē í áðáèē 3¹ øèē øéýð çáááçí á÷èðē ñí á³ áí-áðí áóð. Áí í é í ðí ááèē ááðæáá³ í áçáèáæí³ ñòú óáðéáē çá òŕí ó áí á-ðí áóðŕ ŭ ðáðð³á. Í īñēí āñūēá óáðéáá áèçí áèá ááççáñðáðáæí í çááðŕí³ ñòú ááðæááè. Í 3¹çí 3¹øá òá í ŕí ŕí èēíñý³ í ðááí í. Ó „Ñáí áá Çáēí í á“ í áí èñáí í, Ùí í áéáèÙá áèááá á „ðŕŕñēí é í ðááí ñèááí í é

oāðēāē" í aēāæēōū ³ í āðāōī ðī ā³. Å Ŭī í īñēīāñūē³ oāð³ çāāæāē
 áóēē ñāī í āāðæāāōyī ē (āāñī í ðāī ē), ðī ēī ā³+í ī í āēī áóðē
³ í ōī āī āī ēī āē oāðēāē – í āōð³āðōā. Í āōðī ² çī ē Ŭēā í īñēīāñūēēē
 í āōð³āðōā, à ēāðōāāðē oāðēāī þ āī ðō÷ēā í āī īī ó ç ī ³ í ñōð³ā (í a-
 çēāāāñy ā³ í āāðī ðī ēōðī ð Ñā. Ñēī í āō).

Åñ³ °āðī ī aēñūē³ (í ðāē é Óēðají ñūēā) oāðēāē í ēī ēē í ā aēçī ā-
 āēē çāāðōī īñō³ āāðæāāē í āā ñī āī þ. ² í í ā³ oāðēāā áóēā çāāðōī ē-
 oāþ āāðæāāē (ēāðī ēēōūēā, ēāēūā³ í ñūēā). Åēī āī ā oāðēāā ó ñā³ð³,
 ēð³ í īñēīāñūēī; ðā ðōðāōūēī; (í āāī ī āōāī ñūēī), í ā áóēē í ēī ēē
 í ³ ā aēāāī þ āāðæāāē. Óōðāōūēā ñōāēā 1921 ð. ā³ēūī í þ, í āçāēāæ-
 í í þ ā³ āāðæāāē. Èēðā í āī ā í īñēīāñūēā yē áóēā, ðāē ³ ēēðēēā-
 ñy āī ñ³ ðāāēī āþ ³ ñēōæēī þ āāðæāāē.

„Í āōā í īñēīāñūēā oāðēāā ā³āāāēā ñāāā āççāñōāðāæī í í ā í ī-
 ñēōāō āāðæāā³, Ŭī ā í āðē ā³ āāðæāāē çāī īðōēō ñāī āī ñī óāāī í y
³ í ³ēūā. Åēāçāī ³ ā āāðæāāī ēō ēāðī ēō çāēī āō ñī īñīāē í ðēī óñō
 ðā í āñēēūñōā – oā aēāñōēāī °āēī ā çāðī y, yēī þ í āōā oāðēāā āī-
 ðāōūñy ç ā³āñōōī í ēēāī ē ðā ³ í ōī þ ā³ðī þ. Èðēōēā ³ ñōī í āī ā
 °āī ³ñōū í āōī; oāðēāē ððēī ā°ōūñy ēēðā í āñēēūñōāī ³ oāēū-
 ðāī, Ŭī çō í āōā āāðæāāā í ā ēēðā aēçī ā°, ā ē ñāī ā ðī āēðū.
 Í āī ðēēēāā, í ³āðī āēy° āī ēōī āī ðē aēāāāī í āī oāðēī āī í āī Ñī āī-
 ðō, āāī í āðāēēāāē āī ēōī āī ð³ā Åñāēāī ñūēēð Ñī āī ð³ā. Óñy í āī-
 ðī í í ā ³ í āñōōī āēūī ā ā³yēūī ³ñōū í āōī; oāðēāē – oā ñōō³ēūī ā øā-
 ðāēñōāī, oāēūø ³ āðāōī y, Ŭī ÷ēī yōūñy āāçēāðī í, í ³ā çāðēñōī ī
 āāðæāāī í; oāī çōðē, yēā áóæā í ēēūī ó°, Ŭī ā ðōī ñū í ā ā³āēðēā ðēð
 øāðōāēñōā... Í āōā í īñēīāñūēā oāðēāā aēçī ā° ñāī ó çāñāāō çāāðō-
 í īñō³ āāðæāāē í āā Óāðēāī þ ³ í īðāāō āāðæāāī í āī ēāðōāāī í y
 oāðēāī þ. Öy çāñāāā ³ çāī ēñāī ā ā āāðæāāī ēō ³ oāðēī āī ēō çāēī-
 í āō”⁷⁰.

„Óāð í āāēī ² í āāī ðī āēā āðōē°í ēñēī í ā ²ð³í āy āāī āðāēñūēēī ē
 ā³çī āēāī ē⁷¹. Óā í ðī ī āēñōī āēyāēy° ñōī ñōī ēē í ³æ oāðēāī þ
³ āāðæāāī þ ā í īñēīāñūēī³. Åāðæāāī ēē çāēī í āāā° āōōī āāī ñōāō
 ÷ēī ē ³ í ēāōī þ, Ŭī ā³āī í ā³āþōū ā³ēñūēī āēī ÷ēī āī ³ í ēāðī³. Í ē-
 ððī í í ēēð – í í āī ēē āāī āðāē, āðōē°í ēñēī í – āāī āðāē-ēāēōāī āī ð,
 °í ēñēī í – āāī āðāē-ī āēī ð, çāñēōæāī ēē ñāy Ŭāī ēē – í í ēēī āī ēē
³ ð. ā. Í āø³ ñēōāē oāðēī āī í āī ā³āðāðy āāāæāþōū ñāāā āāðæāāī ē-
 ī ē ððyāī āōyī ē. Å āī ēēāāī ³ðā āēñēī āēþþ÷ēñū – ā³ðī ēī ē ñēōāā-
 ī ē āāðæāāē í āñāī í āðāā, ā í īð³ ī í æā (?) ³ Åī āā. Ñōāī ðāī ēē āç-
 āī āēī ēēī ī āōðī ī ² ð. çā. Ñā. Ñēī í ā ā³ā ñāī í āī ñāī āī í í ÷āēō í ā
 īī ēī āā í āāī āē āēāçōāāðē í ā āāðæāāī ó āēāāō, yē í ā ³ñōī ðī ā āæā-
 ðāēī ñāī °í āēāāē ³ í í āāāē. Öūī āī í āī ā ā æī āī ³ē oāðēā³ æī āī āī
 í āðī āó. Í āōā í īñēīāñūēā oāðēāā çāāæāē áóēā ³ ° í í ēðī ðī þ ³ āð-
 í í þ ñēōæēī þ í īñēīāñūēī; āāðæāāē, ā ðī ÷í ³ðā – í īñēīāñūēī āī
 ððyāó. Áóóó í ðāāāē, ēþāī ā³, áóóó æēðōy, áóóó āī ē³ – öūī āī

ni anar i ai i adoi ai i y odhenoyi noaa – i ai a° ai³ ne³ao a i aø³e i i nei anue³e oadēa³⁷².

Çaðoŕi ³nou aadæaae i aa oadēai p a i i nei auei³ aeyæy°ouñy a i aa i i i o æeð³. I i nei anuee e i yçu Ai ad³e Ai ai ep anuee e aeai aa 1157 d. ç i i nei auei e °i enei i a i anoi ða çà oà, i i oi e i a ae ei i oaaa ei ai (Ai ad³y) i ae aç³a. Ç i ae aç³o ²aa i a ²V i ae p oà Ne o- ðao i a çaa oøeà 1569 d. o a'yçi e o³ i i nei anuei ai i e o di i i e e oà O³- e³i a Ei e e-aaa çà oà, i i i e o di i i e e o i noæa i ðe ep ai i a oadēa³ i i ðe- i ei o. Eaðadēi a ²² çai oðoæeà 1764 d. æeæei o Ðaaæeu- nue³e oi ðoao³ i e o di i i e e oà Adnai³y i a o³°æ- a çà oà, i i a³i æe- eya oeo, ooi adaa o° oadēae (Eaðadēi a oi a³ çaaadæa e oadēi ai³ oà i i i aneðnue³ çai e³ a Oeðaj i³). I eaenai ad ² i ae aç³a 1812 d. ça- eaoðaae adoe°i enei i a Aadēai a Oeøaouei ai çà oà, i i a³i „i di- oææený Aai Ei i adaoi ðnei i o Aæe- a noao“. „Ðaäy i nuee e“ oad i ae aç³a 1928 d. æeaoæe e i e o di i i e e oà A. Ei e e³ anuei ai oà i . Ai ðaouei ai oæi æ çà oà, i i ai i e „i di oææeenü Aai Ni aaoñe- i o Aæe- a noao“. Eð³i Ei e e-aaa, an³ çaaai³ æaðoæ – oeðaj i o³.

Aadæaaa (oðyá) i a° eaðoæe oadēai p; oad i a° aooe ai ei ai p oadēae. O³ ai ei ne³ai³ i i nei anue³ ³aaæe i i oðaa oæe ye i n i i n- i i æ, i i a i a çaaen i oðe a i i a³oð³. ² ÷ad i aou ²i ne o Ai ei ei eai n u- e e e i di ai ei nea i i nei anue o i a o³ i a eui o ai ai o: „I i i aæa æe anou oad neay i o Ai aa enoi æe – oadü ai ai i i ai aai anou“. Oy ai ai a ³ni o° ai ni i ai ai³. „Oad i eaen³e i i ai æe aný a oadēa³, ye o naaa aai i a; i³a ÷an Ai ai ne oææe oi æe a i i oadēa³; ai ei ni i i a anp oadēao eayá nay i ai e e³a adoi i p eae ei p, ye i i ai i e i i i eeye- ny. O Aæe e o i³ yoi eo p i a Ai ai ne oæa³ a eaoaðaæui i i o ni ai d³ eayá i aoi çod i i p aoe e- i i p eae ei p (a a oi i o a³i a oá aæe e ei i æe no di i) nai i ai i a oð³ ad oà i³ ei i a. I a oð³ ad o i a i di o an oáaa³⁷³. I a i di o an oáaa, ai æ oad „ai ai i i ai aai anou“.

O O° no. i i nei anuee e i e o di i i e e o i³ ei eæe i ae aç³a na³e oðe eai i aæe i a oáa i a o aç i i E. Noae³i a, ye i a oáa ³ei i i p. I ae aç³a, ai æ „oadü ai ai i i ai aai anou“.

I i nei anue³ naey i e, a³aa³aop÷e i a aç i eæe A. Eai³i a, oðanoyou- ny³ øai i÷oðu i i e e oá o, ai æ „oadü ai ai i i ai aai anou“. An³ i i n- ei anue³ ei ni i i a oðe oi æe e e ai i a aç i eap A. Eai³i a i i ei ai aea- ai nei a³i i y⁷⁴, i i i i e e oený ei i o, ai æ „oadü ai ai i i ai aai anou“.

Çæ-æei e e i di i enei aæe oi a³oi e e, 30-ð³- i e e ei i oi³no, a aç- ai æi e e i³ ei eæe Ði oi a ðai oi ai noaa 1960 d. oæeðe- i ei i i n- ei anue ei i a oð³ ad o i i (i o³ o³ ei i – i e o di i i e e o i i). Çæi ðai i i³ i i neæe i e eæ oðu, i i o oi i o i ai a i³÷ai æe ai i ai, ai æ ei i o- i³ noðe- i e e ai çai æi e oü e e e oðyá çdi æe ei ai i e o di i i e e o i i. Oà a e³oi i e no O²² no. ÷e o a i i: „I a oðe a d o Ei e ei i a÷æ o÷e oðo, a ai oi ai i a ç i æe i i i enai ey, ðaçaa açaoeá. I e oadēi æe, i e ÷ei a

oãðeĩaĩĩaĩ í á çĩ ãe, ïĩĩãæã áúe ÷ãeĩãæ ñeóæeëúe è æeë á äã-
ðããĩ è è çaeóãã eĩãeë, á á oãðeãã á ðããeëë Äãeëããĩ ü áúããe”⁷⁵.
Í á çĩ äã ÷eðãðe-ĩ eñãðe, äĩ oãðeãe õĩãeã ðaç í á ð³e ³ ðãĩ õĩĩ ñoãã
ĩ ãoð³ãðõĩĩ . Ö³ãã ³ á ÖVII ño. áoã ó Ì ïñeĩãúeĩ ³ eĩĩ õĩ ñõe÷í eë
oðyã? Oãe ñãĩ eë ÷ãoð³ãðõ ÿeëĩ ïeñãã oãðãã³ ç ï ðeãĩãõ õĩã³ç-
ĩ üĩãĩ „ñããðĩããð÷ãñeĩãĩ ” õĩçeĩeõ á Ì ïñeĩãñue³e oãðeã³: „Äç, Äĩ-
ñãããðü, í á çĩãþ í á ñããðüããããðü í á íĩãúã, íĩ øõĩ äãëyõü í á-
÷ãëüĩ³oã, õĩ ³ äĩõĩã ðãĩðeõü è ñeóøãõü eõ äĩ ãñãĩ ”⁷⁶. xè æ í á
oã ñãĩ á äĩãĩðeõü (í á ï ðeëþãĩĩ) oãeðe÷í eë ÷ãoð³ãðõ Í ³eĩeãe ðĩ-
õĩã é ïõ³õeĩeë Äeãeñ³e Ñãĩ äĩñueëe?

„Í á÷ãëüĩ³oã” æ, õĩãõĩ oðyã Ì ïĩãðõ³÷í eë äĩ 1917 õĩeõ ³ oðyã
ñĩõ³ãe³ñõe÷í eë ïĩ 1917 ðĩõ³, íãeãçãeë oãðeã³ãõøe ðãõĩ íĩþ äãð-
æããĩþ ïĩe³õãĩõeĩþ, ³ Ì ïñeĩãñue³ ÷ãoð³ãðõe, Ì eõðĩĩíeëøe,
õĩeñeĩíe äãë³eë ñãyúãĩ eëãĩ äeããçõããðe ïĩe³õ³; ðãõĩ ó ñĩĩã³ãü
ñãĩçõ ÷ããðĩõ³yĩ. Á çã çãeĩĩãĩ è oãðeãe ñĩĩã³ãü ° ñãyðeĩ ðãçĩ-
ñããĩĩ, ³ õĩĩõ oãðeãã çĩ³ĩã° ñãyúãĩeõüëë ñãĩ, yëúĩ ñãyúã-
í eë ïĩðõøeã ðãçĩ ó ñĩĩã³ã³, õĩ÷ãe çeĩ÷eĩ áoã íãeããðeëã³øeë,
³ çeĩ÷eĩãõü íãããçĩã÷íeë ñõñĩ³eüñãõ. Í oãã, Ì ïñeĩãñue³ õĩeñeĩ-
íe ñã³ãĩĩ ïĩðõøeëë ñãyõ³ eãĩííe, ñã³ãĩĩ ïĩãeãçõããeë ñãyúã-
í eëãĩ äëyãëyõðe ïĩe³õ³; ðãõĩ íeõþ ñĩĩã³ã³. Oãe íeçüeĩ í á ïãã-
eã æĩãĩ á oãðeãã á ñã³õ³.

Í äĩ á ï³÷ĩãĩ äeãĩĩãĩ, úĩ eĩeë ä³ãðĩãæõããeãñy á 1920-õ ðĩeãõ
Óeðãçĩñueã Íãõ³ĩĩãeüĩã (Äãõĩeãõãeüĩã) Oãðeãã, õĩ ÄÑ² – äãç
°ãeĩĩãĩ äeĩyõeõ – Ì ïñeĩãñue³ õĩeñeĩíe ðã ñãyúãĩ eëë á Óeðãçĩ³
ñãĩ ³ ïõĩ÷ã ï³øeë í á ñeóæãõ á xÄEA (ðãõĩ í á ïĩe³õ³y), úĩã íe-
úeøe „eçĩ äĩíeëĩã-ñãĩãðãeñõĩã”. Äĩíe ä³ëüøã çã áoãü-eĩãĩ äĩ-
ĩĩĩãeë Ì ïñeĩãñue³e ïĩe³õ³; (xÄEA) äeãããeðe ãñ³õ õĩeñeĩíã ðã
ñãyúãĩ eëãã ÖÄÍ Ö⁷⁷. Oãe ñãĩ í eëúeëë 1946 ð. Óeðãçĩñueõ Äðã-
eĩ-Èãõĩeëõüeõ Oãðeãõ (ãĩĩã Ìãeã á 1939 ð. 3800 ðeñy÷ ÷ãã-
õ³yĩ ó 2226 ÷ãããõ³yõ ³ 2275 ñãyúãĩ eëãã). Äeãñĩ á „ããĩ íeðãøe÷ã-
ñeëe” ÷ãoð³ãðõ Äeãeñ³e eëøã äĩe³ĩ÷eã 1946 ð. ðã, ÷ĩãĩ í á ãñõeã
çõĩãeðe 1915 ð. Ì ïĩãðõ³÷íeë „÷ãoð³ãðõ” (íããð-ĩ ðĩeõðĩ ðã Ñã. Ñe-
ĩĩãõ) È. Íĩããĩĩĩñãã. Çã 1914–1916 ðð. çãĩãeëëë óeðãçĩíããð
õĩeñeĩíe ããeĩã³e íeúeã úĩñeëë Óeðãçĩñueõ Äðãeĩ-Èãõĩeëõüeõ
Oãðeãõ á Äãeë÷eĩ³. Ç Ì eõðĩĩíeëøã Ä. Øãĩðeõüeĩãĩ äeããçeë äĩ
Ì ïñeĩãúeĩe. ããeĩã³e í á ãñõeã eĩãĩ çĩeúeøe, äĩ Ì ïñeĩãúeĩã
í ðĩãðãeããã³eĩó. ðĩeõ 1945 äĩĩã äeãðãeãã ³ äĩe³ĩ÷eãã íeúãĩíy.
Íĩãeãõãããĩã ñõ³eë³ñõü Ì ïñeĩãñueëõ ðãããeõ³e äãç íãëyãõ í á çĩ³-
íe – ä³ã Ì ïĩãðõ³÷íĩ äĩ ñĩõ³ãe³ñõe÷í; äeããe. Üĩã³ëüøã, ñĩõ³ã-
e³ñõe÷íã ÷ãããããðøeëã Ì ïĩãðõ³÷íõ ó íeúãĩí³ „ñãĩãðãeñõĩã”.
Beúĩ çã Ì ïĩãðõ³÷í; áoëĩ á Óeðãçĩ³ äã³ Äĩãĩñeĩãñue³ Äeãããĩ³;
(ó Èeõã³ ÷ãüãĩã³) ðã 9 äĩãĩñeĩãñueëõ ñãðããĩ³õ øe³e (ñãĩ ÷ĩãð³e),
õĩ õãĩãð Ìãĩ á æĩãĩĩ; äeãããĩ³; ³ eëøã äã³ ñãĩ ÷ĩãð³; (á Ì ïñeĩã-

Ueif³ ° aa³ afafneifanue³ aeaaai³; ³ ÷ei aeif naðaaif³ o afafneifanue-
eëo³ e³), ³ oī a ī aeafueif o Eëoueō oā a³ f oāðif aō³ī aeuf³ ē
ī aān³ (ðaf³ o ÷o oai īā aōēf). Afūūny ī īnefauefa Eë°aa.

ī īneifanueēē ī aōð³īo³ ēpaeifa īīafaeifa aeçifa°: „ī īneifanue-
eēē ðaf³īçī o ī īneifanue³ oāðea³ – oā ī eōī ī īneaeī ai, nō-
oī ī īneifanueā f aō³ī aeuf a ū ī ðeēī aōa. ī īneifanueā oāðeaā f a-
nē÷af a ī īneifanueēī ðaf³īçī ī ī a³ af ðe af nī ī aō³ a ī eī oēī ī o,
³ a nō÷anī ī ī o°⁷⁸. Ç ī ðeaf aō 30-ī; ð³÷ī eō³ ðaayī nūēī; aeaaē ī aō-
ð³aðo Aēāēn³ē Nāī af nūēēē ī ai ēnāa 1947 ð. oāēā „ī īneaf eā°:
„Nēð³īçī ī ī aō³ ī īēēoāē çā ðónnēóp (īā çā „nī aāōnēóp” ÷ē çā
NēNē, aēā a³aeðeōī çā „ðónnēóp”, oīaf çā ī īneifanueō) aāðeaāo,
çā ū çaeīf ī o aeaaō īā ÷īē³ ç ū ī oāðēī afaeaaī, yeīaf nāī Afā
ī aðāa³ ī ðeçī a÷eā aānōē ī aōo aāoue³aueī o (īoāā, aāoue³aueī
³ī oēō ī aðī a³a NēNē a³ī īā aeçī a°) oeyōī afāðā³ nēaaē°⁷⁹.
Aōā ī ðēī oðafēē oāðī ðī ī EĀĀ? ī nū ī³ēēī īā ī ðēī oðafēē
afēīn. ī īneifanueēē ai³ aðaf o, çai aeēēē ī īī aðō³nō, aðōe°ī ēnēī
Ā³euyī³ ī o nāī; ī ðī ī īā³, ūī ū aeafēīnēā o ī aðeæ³ 17 aā-
ðanī y 1945 ð., eaçāa: „B aāaæap ðaayī nūēō aeaaō çā ī aņoāaeaf o
nāī ēī Afāī. Afāa aeafneīaf ī y ç³ēā ī a oēo, oōī ī³aðēī o°
ū°⁸⁰. Ū ā ī ðeēēāā. ī īneaeī ē ī aðaeēāēē A³ae³p īā nāī p ī īāo
ūīēī 1824 ð. Ōīē ī aðaeēāā aeaaēī Aðeðaf nūēā A³ae³ēī ā Ōī aā-
ðeñōaf. Ç oūīaf ī ðeaf aō aðōe°ī ēnēī Ōī o³ē³ ī ī³ī³nōð ī nā³ðē
ī. Øeøēī ā ī ēnāēē oāðāā³ ī eēī ē³ 2 oāēā: „Aðeðaf nūēā A³ae³ēī ā
Ōī aāðeñōaf ī a° nāī°p ī aōī p aāēēōē oðī ē, Ōāðeāē, çaeī ē,
aāðaeāī ēē ēāā, īafafaeī nōaf⁸¹, ūīā çai Ōī aāēōē nā³ōī aō ðan-
ī oāē³ēō. Ðāðaeuf ā af nē³aæaf ī y a³yeuf ī nō³ oīaf oī aāðeñōāā ī īēā-
çō° o³ēēī aēōī ynī ī³ aāçī ī ī ēēēīaf, ūī ī aðaeēāā A³ae³; ç oāð-
ēīaf ī nēīaf yī nūēī; ī īāē īā ī īāo ðī af³ a oā aāðōo çōī aēēī oā
Ōī aāðeñōaf çāēy oīaf, ūīā çāðeðāðē ī nī īāē ī aōī; aāðaeāē,
ūīā ī īøeðeðē aāçafaeī eōðaf, ūīā çai aēēōē aðī aayī nūēō a³ē-
ī o, ūīā çōī aēōē ðāafēpō³p ā ī aō³ē aāðaeāā³, ūīā çī ēūēōē nōn-
ī³euf ēē ēāā°⁸².

ī īneifanueā oāðeaā af ðī ēēā ī īneifanueō³ ī ī að³p a³a ðaaf-
ēpō³ī f að³a af 1917 ð. ³ af ðī ēēō ī ī 1917 ðī o³. ī īneifanueēē ī aō-
ð³aðo Nāðā³ē Nōaðī aðānueēēē oēēāā 1929 ð. oaf aō ç oðyāī NēNē,
yeī p ī³aōāðāēā nōaðō çāðōī³nōū oðyāō īāā oāðeaf p³ yeī p çī-
af ā yçāāny nēoæēōē aeāā³ NēNē, af af īā – ye a³ī ī ðī afēīnēā
o nāī° ī o „ī īneaf ēē” – a³a Afāā ī īōī aēōū. Ōðyā a³af ī aēā Nā. Nē-
ī īā, ī³÷īaf īā çī ī ēāøē ā ēīaf oñōī; eð³ī ī açāē, ī aðāçāāøē
īā „Nī aāō ī ī aāēāī ðónnēē Ōāðeāē”, ūī oāēō÷ī ī³ ī ðaaf ī
° ī³ī³nōð nōaf ī (ī³ī³nōð Ā. Eāðī īā – ēī ī oī³nō, īāaf ā ð³÷). aī ē-
nēī ēē oā nāyūaf ēēē ī aāðæópōū a³a oðyāō nōaēō ī eāōī p; °ī ēnēī
– oāēō, ye af aðāē.

Bê àà÷èl î, í àà³òù ñààðà òàðñùèà „òààáèù î ðáí ààò” ³ñí ó á ÑÐÑÐ. Í àí ðààáó, í³÷íáí ííáíáí í á çàí ðí àààèèè ì íñèàèí è á ÑÐÑÐ èð³í òíáí, Ùí àèí èÙèèè àñ³ò óèðàçí ñùèèò °í èñéíí³à òà ñàýÙáí èé³à.

Áí ³aðáí òèà èí ýáí à Ç. Øàóíáñùèà, Ùí àèèøèà çàí ³æ çà ááèù-á³èñùèíáí àèí èíì àðà, çàèèà áí Ì íñèàè. Õàí ù Ì ðèéí àèè òðý-áíá³, òàðèíáí³ èí èà ç íí÷áñýì è. Í íááðí óàøèñù áí í à í áí èñàèà: „Õí÷ àè é òñ³ Ì íñèàèí è á ÑÐÑÐ ñàèè á ííáíáí áí èí è, òí ááçáíá-í èòùèèè òðýà ÑÐÑÐ Ì íáà ñí àðè ñíí è³éíí. Áí³ °í èñéíí è, áí³ ñàýÙáí èèè, áí³ ííáíáí ³ ñà³òñùè³ í³èíèè ³ í³ýèíáí áóí òó Ì ðí òè òðýáo ÑÐÑÐ í á ÷éí ýòù”⁸³. Áæ áí ÕV²²² ñò. Ì íñèíáñùè³ Ì ííáñ-òèð³ áóèè á’ýçí èòýì è àèý ííè³òè÷í èò çéí÷éí ó³à. Áóæá ÷áñóí çò ñèéíí³òù Ì íñòèàààèè ó ÷áí ó³. Õí á í á ÷áèè – á³àòèí àèè çí ýçè-èà. Õí á í á áà÷èèè, ÷íáí í á áíçáí èáí í áà÷èè – íñè³í èðáàèè. Èí-ì ó òí ò³èè àèí ðí òèòè á³èò – Ì ðèèè áí èíáí Ì³ò. Í. Ó Ì ííáñòèðñù-èèò èñí òàò òèèí àèè çàèíááí èò ó èáí òðáè, òàí áóèè èàð³áñùè³ Ì ðèèáááý. Á’ýçí³à áíáèýáàèè ÷áí ó³ í³à èàð³áí èòàáí ³àóí áí á. Ñíèíááòùèèè Ì ííáñòèð èèáíí á é ííáóáóáàèè àèý óá’ýçí áí íý áàèèèèò Ì íè³òè÷í èò çéí÷éí ó³à, á í á àèý Ì íèèíá.² ñí ðààá³, çò òàí çààæáè áóèí áàààòí. Çàííð³çùèèè èíøíáèè Í áòðí Èáèí è-øáñùèèèè ñèá³à çàí òðíááí èè ó èáè³; 28 ðíè³à áí ñí áðð³ (1803). Óá’ýçí áí³ à Õíáí èññùèíí ó Ì ííáñòèð³ Ì íí áðèè: Ááí áðàèñí èè ñóá-áý Ì áàèí Áíèíááòèè (1790 ð.), á³èñùèíáèè íèñàð ²ááí Áèíáá (1791 ð.) òà ³í ø³ „ñáí áðàòèñòù”. Áí 1917 ð. á Ñíèíááòùèíí ó „Ì í-í áñòèð³” èàðàèíý ááñýòèè Ì íè³òè÷í èò á’ýçí³à. Í í 1917 – áááá-òí òèñý÷.

Òàèèè ñàì èè „íí ðíáðáñ” áà÷èí í³ á ááçáíáí èòàð³. Í áí ðèèèáá, Ì ðààèè òáí áð³øí³ò èíì ñíì íèùó³à-ááçáíáí èè³à Ùá 1611 ð. „áááð-èèñý áí èàòáðàèñí íáí ñíáíòó á ðíñóíá³, Ì íðóáàèè òðóí ó ñà. Èáá-ðáí ò³ý í á áðóçèè, ç Ì èòðíííèèòà çááðèè³ øí áòóáàèè ðèçè, á èí-áí íáýáí òèè ó ñí áðáð÷á èàòí³òý³ çí óÙáèèñý. Í íáðááóáàèè áñá á áàðèá³, á ðáòòó Ì ííèÙèèè. Á³áí÷èè Ì ííáñòèð ñí èðí áðóáàèè: ³éííè Ì ííííáèèè³ Ì íííáèèèè, ÷íðíèòù íáíèèèè³ ç áàèòóáàèè. Õàè á³ýèíý íáðáá òèí³ Ì íí ò³í³ á ³íøèò Ì íñàò, íáá³òù³ á Ì íñèá³”. Ñò°íùèà ðàçí³ ç³ ñáí çí è èðáñí è í³à ÷áñ Áíáíñèóáèè á òàðèá³ áàøèáòóáàèè, áèçí³ðèèè, á íí Áíáíñèóáè³ èàòóáàèè³ áàèáàèè ñàýÙáí èé³à, çàèèðáèè ç òàðèíáí òñ³ çíèí³³ Ì íð³áí³ ðá÷³, á ðáòòó íèÙèèè.” „Áí°áíá Ì. Ñàèèèíá çí óÙááñý ç í áðð³áðòà Ááðí íááí á³ òíð³à èíáí ííááí èðáýòè”⁸⁴. Ñíòí³ Ì ííá³áí èò òà Ùá ñòðáð³³øèò Õàèò³à çàáíèóí áí òíááí í á Ì íñèíáñùèèò ñàðèò áðð³-áàò³ òèñý÷³ òàèèò ñàì èò òà á³ðøèò – ó ííáèò áðð³áàò òà ñí íáá-áàò æáðòà ÷è ñàì íáèàò³à 1917–1964 ðð. ð³çíèòý èèøá á òíì ó, Ùí áí ÕVII ñò. Ì íñèàèí è Ì íáèè çá³éíí þáàòè ñáí þ „ííáíáí ³ñòù”

èèðá ó náiꝛé Ì ìñeíàùeí³, à ìí íàð³é èàðàñòðí³ 1709 ð. ì³à
 Í íeðààí þ á³ñòàèè àí náiꝛò ðóé ðeñý÷³ áàààðþùeò è³eùeàñíð-
 ð÷íeò oéðàꝛí nùeèò òàðeíá. Áoéí Ùí àðàáóààè òà íeùeò. Òà
 Ì íí àðð³÷í³ Í àððe çààeðàèè èèðá àçáí í è ç òàðeíá³ ðíáèèè ç íeò
 ààðí àòè. Ì íí àðð³÷í³ Èàòàðeí è èèðá ðíçàààèè náiꝛí eþàanai
 oéðàꝛí nùeò çàí eþ. Ñí ò³àè³ñòe÷í³ æ Í àððe òà Èàòàðeí è íà èèðá
 í eùàòù³ àðàáóþòù òàðeàè, àèà í àñàí í àðàá ìò ñí àñeóáæðþòù; àè-
 áóáeþþòù í á èèðá ñàýùáí èè³à (ýe ìóí³ í ðààèè), àèà é óñþ ìóí þ
 ð³áí þ, ñóñ³à³à³ ç í àeíì èò. ×è æ í á í ðíàðñ „áíáí eþáeáíáí, òðe-
 ñòeáí ñeíáí íàðíàà-áíáí ííòà“, ýe áàèè÷àþòù eíáí Ì ñeíàñùe³
 í eñùí áí íeèè. Òà ðíçòí í³ð³ ç íeò íeðóòù: „Í à Áàðò áóí èò Ì ñe-
 íàñùeèè íàðíà ° ííáíæí èì. Àðàóí ý! Í ííáí þ ííáíæí íñò ° áí-
 áíáí ýçí ù òà ÷áñí íeèeá³ñòù àçàààè³. Ó Ì ñeíàñùeíì ó æ íàðíá í á-
 Ì à íàeí áíðeò íçíàè, íàeí áíðeò ñe³à³à öüíáí. Éíáí „íí-
 áíæí³ñòù“ í àðáí íáí áí à ííáí ñòáí òà àèeóí nùeèì è çàáíáí áì è.
 Í²! Ì ñeíàñùeèè íàðíà ó àñ³é eíáí áóóíáí íñò ° àèeáí eí áàçáíæí
 íeòùeèè íàðíà. Í áà³òù ííí è íàð³ ° òàèðe÷íí áàçáíæí èèàì è⁸⁵.
 Ç Á. Á^óeí nùeèì ííáíæòþòùñý é³íð³ Ì ñeíàñùe³ í eñùí áí íeèè.
 Í áíðeèeáà, Á. Ñàeòeíà èàæá: „Ì ñeíàñùeà òàðeàá íàñeð³çí í á-
 ðáí íáí áí à ò³eéíàeòí ÷óæèì è òðeñðeýí ñòáó, ííáí nùeèì è³ í á-
 áòù áàçáíæí eòùeèì è òáí ááí ò³ýì è“. Í. Á^óðàý³à: „Í ðààáò èàæó-
 ÷è, á Ì ñeíàñùeíì ó íàðíá ° áíóíàèè áí íðeéí ýòòý áí ðeòðeñòà
 'ðóí ò'. „Òà æ áíðeòðeñò í á Ì à ° ÷íáí ðíáeòè á Ì ñeíàùeí³“, -
 èàæá Ì. Áóéààeíá. ² áíí ñíðàáá³ í á Ì áà Ùí ðíáeòè á Ì ñeíà-
 ùeí³. „Òàð á³à Áíàà. Áóá òàð – áóá Áíá. Í á ñòàeí òàðý – í á ñòà-
 eí Áíàà. Í àðàð³à á³à òàðeàè áí ííáíáí áàçáíæí eòòàà ñòàáñý òàè
 èààeí, íáè à èàçí³ ííáí þ áíáí þ çì èèeñý⁸⁶.

Ì ñeíàñùeà³ íðàè³ááí ò³ý áóèà òàeí þ ñàí í þ áàçáíæí eòùeí þ
 (ðí í á èèðá ñíò³àè³ñòe÷í³à), ýe³ Ì ñeíàñùeèè íàðíà, ðíáóí
 íàñeð³çí áàçáíæí eòùeí þ. Íàðíáí eèè íðííá³áóààèè áàçáíæí
 íeòòáí í á èèðá ñeíáí, àèà é á³eíì, Ùí íàeðàeí òíðì è àeéóí-
 ñùeíáí àeþçí³ðñòàà⁸⁷. Òà – áí 1917 ð. Ñàí áàçáíæí èè, Ùí èàæ-
 òíáóààá í'ýí³, àeþçí³ðñùe³íðá³çí, ². Í ðeæí á íàðáí áýáí óáñý á èàð-
 Ì³òòý, áçýá æàáðàòùeò ðíðáó³ íðeéó÷eáñý áí áóðòò Ì áíàð³áí eò
 Ì ñeíàñùeèò æàáðàe³á, Ùíá áíñe³àeòè ìóí³ æeðòòý òà ííáíæí
 í³ñòù. Áíí íeðá: „Óí÷ ýçí áà áààáòí àeáeíáí íðí ííáíæí³ñòù Ì ñe-
 íàñùeíáí íàðíáó, áñá æ òà, Ùí ý ííáá÷eà òà íí÷óá, Ì áíàðð÷è
 ç æàáðàeàì è, íáíðàááò íàðàeýeáeí í áíá. Ííðí àeúí³é eþáeí³
 óýæeí óýæeò òàeò áàçíðíáóáí ó íeýòeéò, òàèà àeáeá àeþçí³ð-
 ñòáí, òàeò áàçñíðí íó ðíçí òñòó, òàè³ àeéóí nùeí-æàðeèá³ í³ñí³,
 òàè³ ííáíáí nùe³ Ì íeèòàè ç áíæàá³eúí èì ðàáíðíì, òàèeè Ì íðàeú-
 íeè³ ò³çe÷íeè áðòá, ýèeè íáíóáàá ó àñ³ò Ì ííáñòeðýò, Ùí áí
 íeò çàóíàeá íàð áóðò æàáðàe³á. Íñí á ð³÷, íàð áóðò áðàá á³óáó

ó÷àñòù ó àñ³ò òèò ì àñéóàñòààð... Ñ òàèíæ çí àéøíà „í ðí ðí èà”
 ²ààí à Ñéíàéàé÷à. Éíàí æèðòý – òà òàèéé í àéí íà³ðíéé, àè-
 ééé òàí àðèçì, òàí ííòà, ðíçì óñòà, Ùí òíàí íà çí àéðè ³ ñàðàà
 í àéàéé³øèò àèéóí³à. Ñàðàà ñàéýí Ì ìñéíàññéí, Òààðññéí, Àéà-
 àèì èðññéí, àðàððí³é ý ìííàçàèðàà òèñý÷³ Ì ìðàéñí ì àðóáí èð,
 ñíðí Ì³òùèèò ìííà³àáí ì ðí ñàýùáí èé³à, ÷áí ó³à, ÷àðí èòù⁸⁸.
 Ì òàà, í àà³òù ààçáíæí èé ì àðàéýèàññý àèéáí÷èé è ààçáíæí èòòàà
 ñáíàí „í àðí àà-áíàíííòà”. Ç ç³àðáí èò òàèò³à ². Ì ðèæíà ñèèàà
 1860 ð. àà³ éí èæéé: „Æèçí ù Èàáí à Ñéíàéàé÷à” òà „Ððí àè-
 àùé”. Ì ìñéíàññé³ ñàéýí è, ì ðèéí ýàøè à òàðèá³ ì ðè÷àñòý, í à éí à-
 òàèè éíàí, à çàøèààèè à „èààáí èò”, çàèèàààèè à ðóøí èòð
 ³ àèñòð³èðààèè⁸⁹. Ó Òᵛ²²² ñò. ì àèííèñí àí í èé ñàéýí éí Àáí³è
 Ó³è³í íà çàñí óààà ñàèòò òèèñíàð³à. Á³í ì ðíàíéíñèà ñààà áíàí Ì
 Ñààáí òí, à ñáíàí ñéíà à ²àáí à Ñòñéíàà – Óðèñíí. Á³í í àà÷àà,
 Ùí Óðèñ³à ³ Á³à Ì àð³é ° ààààðí ñàðàà íàðíàó. Á÷èà, Ùí èð-
 àéí à Ì íæà ñòàðè Áíàí. Òý ñàèòà àèàøòíàðààèà àððòíà³ ðíç-
 ì óñí èòùè³ ìðà³. Ðíàèè èðàéí ó Áíàí íà èèøà ì àèííèñí àí-
 í³ Ó³è³í íæ, àèà é àè³òà ì ìñéíàññéí çí òàè³àáí ó³è.

Ì ìñèàéí æèàà ó àðòíàí ó ³ ó³çè÷íí ó ðààñòà³. Ñáí° ì ðèí è-
 æáí í ý á³í í àí ààà³òùñý í àáí èóæèðè ì ñòèòèçì ìí. Éíàí àðøò ì í-
 èííèèà áíæàà³èñí à ì áí³ý éíàí àèàñíí, áíæàñòàáííñ³ (áí àðí-
 òàçì). Ó. Áíñòí°àññèèé ó ðí àí³ „Áàñù” ì íèàçàà òð ì áí³ð æàð-
 èèáí ðàèñíí. Ààðíé ðí àí ó Èðèèíà èàæà, Ùí èðàéí à ñòáí à Áí-
 àí, çì çí ýòùñý ì ìí÷òòòý, àóí èà ³ à³è, çì çí èòùñý áí íà í àà³òù ó³-
 çè÷íí⁹⁰. Ì. Ààéóí çí íà³ðí òàààà ñáí° ààçáíæí èòòáí ó éíèç³
 „Áíà è áíñààðñòáí”. Á. Áé³í ññèèé – ó èèñ³ áí Ì. Áíàíéý òà
 à ñòàðòýð. Á³í áíàíàèà, Ùí àèèáíèà ààçáíæí èòòáí ì ìñèàéí³à °
 çàííðòèíð ààèèéí, ì àéáòííñ³ Ì ìñéíàññéí. Ì. ×àðí èøààññè-
 èèé, Ì. ×àéíàññèèé, Ì. Ì àè³èíà íàí àààèèñý çðíàèè ñíà³ Áí-
 àà ç èðàéí è. Á. Ì èòàéèíà ì ð³ýà ì ðí ííàó ðàè³à³ð ààç Áíàà.
 Ì. Áíðñèèé ì àà ì ìñéíàññèèé íàðíà óàè íà çà áíàíííòý, àèà
 çà ñàí íàí áíàà⁹¹. Á. Ì àýéíàññèèé ðíàèà Áíàí íà èðàéí ó àçà-
 ààé³, àèà èèøà „áíèùøààèèà”. Í. Áéí è – òàè ñàí Ì. Ñè àà÷èí Ì,
 àðòíàí èé ààðààð-ì ìñèàéí ì³àñà³áí Ì ðíàèà ñáíð éíí óí³òè÷íí ó
 ³àáíèíà³ð ì íáíð ààçáíæí èòùéíð ðàè³à³ð (ñàéóéýðíð ðàè³-
 à³ð). Éíàí ààçáíæí³òù ° íà ìàðàéííàí ý, àèà Á²ÐÀ (à íà³íí ó-
 àáí ý Áíàà). Éð³ ñè³íí, à³ðè, ì ìñèàéí íà ì àà æíàíí, çí ðí
 ñèèè, ýèà ì³àððèì àèà á éíàí. Á³ðà à ì íàéàèùé ì íè³òè÷íí è òíð-
 ì³ ì àñ³áí ñòàà ñòàèà ðýò³áíð áíàí ì àññíàí àðòíàíàí (à ç íí-
 àí é ì íè³òè÷ííàí) æèðòý ì ìñèàéí³à àñ³ò ñòáí³à ³ àñ³ò ì íè³òè÷íí èò
 ì íàéýà³à, à³à ñòàðèò ì ííàðð³ò³à áí ííàèò éíí óí³ò³à. „Ì ìñèàà –
 ²²² Ðèì” ñòàèà ñíðààæí³ ì ìñéíàññèè áíàí. ² æàððà òí-
 ì ó áíàíà³ ÷òæíð ³ íàà³òù àèàñííð èðíà³ð í³èèè ì ìñéíàññéí à

í á øéí áóáàèà çà áñ³ ì éí óé³ ñóí è³ðòý, í á øéí áó° é ðáí áð. Áí ááá-
í è í á òáðéááð, áèèà í èýòèèà í á òáðéíáí èð ñáýòáð, ì àòþèè
³ ñááðèè í á Áíáí ñéóæá³, á³ðí ì í èè, çí áèæááí í ý, í èþí áðóááí í ý,
í èùáí í ý ñáýòè ù, áèþçí³ ðñóáí òáð³á, °í èñéí í³á, ñáýùáí èè³á,
áí áí ñéí á³á, áèáóáè í áðð³áðð³á, ì èððí í èèó³á, °í èñéí í³á, òà°í í á
í í è³ò³ý á ðýñáð, ðí çí óñí³ „í í áí æí³“ í ðá³; òáð³á, áðèñóí èðáð³;
ì óæèè³á, ÷áí ó³á, ÷áðí èòü, ááçáí æí èòðáí ñáýùáí èè³á, °í òáè³-
ááí ó³; í ðí ñóí áí í áðí áð, ááñýòèè ðèñý÷ çàèáòí ááí èð ó ñéí í áèèáð
²ááí³á, í áðð³á, ì èèíèá; á³ ááñýòèè ì³ èùéí í³á çàèáòí ááí èð ááç
ñéí í áèè³á ó ÑÐÑÐ, çí èùáí í ý ó³èèó í áðí á³á, òáðéí á ç ì èððí í í-
èèóáí è, °í èñéí í áí è, ñáýùáí èèáí è, í áðáð³ýí è é çí³ è ðí áéí á-
í è. Á³á í áí ðí áèýáí í; áááí éí è í í ñúí áí áí³ øí³ è ááí ù. Èðí á, èðí á,
èðí á. Èáðóááí í ý, èáðóááí í ý, èáðóááí í ý. Í èùáí í ý, í èùáí í ý,
í èùáí í ý. Á³ðí³ Áí áá èþáí á³, ÷è áí áá í áí ááèñ³, èðí á³, í èùáí í ý?
Óðèñòèýí ñóáí ÷è ñáðáí éí ñóáí?

Øááá Èíááí Áàðá³áñ çáðèùáá 1620 ðí èð ñáí þ áí èòí ðñúèó
áèñáððáð³ þ á Óí ñáèñúèí ó ó í³ ááðñèóáð³ í á ðáí ó: ÷è ì í ñéáéí è
° òðèñòèýí áí è. Á³í áí áí áèá, ùí ì í ñéáéí è í á ° òðèñòèýí è. Í ðí-
ðáí ðè áèçí áèè óáçó áí ááááí í þ³ áí èòí ðáð ááèè. Ñéóðí í. Óðèñ-
òèýí ñóáí æ áí ° ðáè³á³þ Èþáí á³, à í ááí ááí ñóáí ì ì í ñéáéí à
° ÑÁÐÁÍ ÈÍ ÑÓÁÍ .

ÐÍ ÇÍ ÓÑÓÁ Ì Í ÑÉÁÉÍ Á

Ù á á Õ² ñò. í áð è³ðí í èñáòü í èñáá: „Ðááèí è÷³³ Áýòè÷³ (í ðáá-
èè ì í ñéáéí³á.- Í. Ø.) æèáóòü ó è³ñáð ýè çá³ð³, çáýòü áñ³èýéó
í á÷èñòü, áááóòü ñí ðí ì³ òüè³ ðí çí í áè ó í ðèñóóí í ñò³ ñáí çò ááðüè³á
³ ñáñóáð, à øèþáó í á ááðóòü“. Ù á é ðáí áð³ñí ó° á ì í ñéí áùéí³
ò. çá. „ñí í òá÷áñóáí“, ðí áóí ñòáðáá³ ñóí ñóí èè ááðüèá ç æ³í èáí è
ñáí çò ñéí³á. ì í ñéí áñüèá ñóí³ èùñóáí í á áááæá° ò³ ñóí ñóí èè çà
ðí çí óñóó. Í ááí áèè, ñéí è é çí³ æ³í èè áááæáþòü òá çà ÷áñóü áèý
ñááá. Ó³ ñóí ñóí èè çá³èí þþóñý á³áèðèóí, í ááòü ó í ðèñóóí í ñò³ æ³í-
èè ñòáðíáí òá á³ðáé. Èáááá ÷è òáèá ° á áððèèáí ñúèèð áèèóí³á.

Áàðñúèèè æéí éí ì áð Á. Í èááð³é í í áí ðí áóááá í í ì í ñéí áùéí³
1633 ð. Á³í áá÷èá, ýè í á òáðéí áí í ì ó ñáýó³ èþáè í èý÷èèè á³èý
òáðéáè. Í áí á í 'ýí á æ³í èá çáñí óèá³ èáæáèá í á áóèèó³ çááí éáí á.
Í í áá÷èáøè ù, í 'ýí èè ì óæèè í í è³ç í á í á; à í ááéí éí í èð ç³áðá-
èèñý ì óæ÷èí è, æ³í èè, á³á÷áðá, á³ðè³ ñí³ ýèèñý òá í³ ááááí ðþáá-
èè „óááèüðá“. Óá çà áí ý, í á áóèèó³.

Í í 1917 ðí ó³ ì í ñéí áñüèá „ááí í èðáð³ý“ í í øèðèèá ðí çí óñóó í á
ááçí³ ðí í³ á³èùðá ì³ ðèèí. Áí í á í ó³ó³éí í í ðí áí éí ñéèá øèþá, í í-
áðóæí þ á³ðí³ñóü òá ðí áéí ó áóðæóáçí èí çááí áí í í; í ðí áí éí ñéèá

çàèííííþ ³ ííðàèúííþ „á³èúí ó èpáíá“. Áónòàì è äððæíé Æ. Éáí³íá í. Èðóí nüéí; ò à³èúðíáè÷èè Í. Èíèèíí óàé í á³òú çàíðí÷óààèà í íèíäü, äààðè çé „í áðéíáó“ çàñàáð ðíçí óñòè. Í íððá-áð ³ èääè³ñòú ñòàðáàèð ñòíñóí è³à áí í è í ðèð³áí þáàèè áí í íððáàè ³ èääèíð³ àèíèðè èèéýí éó áí àè.

Í ³ñèý òàèíáí çàíðí÷ííý í íèíá³, ñàðááí úíáí á³éó, ñòàð³ áæà í ó³éíí „æáí èèèñý“ ³ „ðíçéð÷àèèñý“ è³èüèà ðàç³à í à í³ñýòú, í³íþþ÷è 5–10 „æ³ííè“ ÷è „÷íèíá³è³à“. Çà ñí ò³æ³ñòè÷íè çàèííí ÷íèíá³è í óñèà í èàðèðè ðíçááááí³ è æ³í ó³ „àè³í áí òè“ – äðíð³ í à òððèí áííý á³ðáé. Í íñèíáèè é èèíóèèñý í èíáèðè ýèíí íáà á³èúðá á³ðáé á³à ýèíí íáà á³èúðá ÷íèíá³è³à. Á³ðè àèðíñòàèè ñàí í-íáñí í á áðèèó³ ñàðáà í áèèð í íá³é òà ðíçáèðáè. Áíè³, áíèíáí³ áí í è í ðèèð÷àèèñý áí þðáè „ááñí ðèçíðí úó“ á³ðáè-í í á³é, á³ðáè-çèíá³çá ³ í á³òú á³ðáè-ááí àèð³à. Ç í èð òáíðèèáñý í³èüéí í áà íç-èíáèáí à ñèèà. Í íá³ áíèíáðáí ó³ (èþí í áí-í ðíèáðð³àð) í àèè ñáí; íðááí³çàó³; ñáí; çàèíí è è àèñòèí è³íó. Ñèèà, úí ñèèààèà òàð³à ³ ðíáèèà ðááí èþó³; á³ñòíð³.

Í áñòóí í èèè Æ. Éáí³íá áíáðá çí áèè í á³úí òí é àèí óñòèà ³ ç á³çí èòú çèíá³çá ³ áðóíáðá³à. Ñè íááðí òðè òþ ñèèó í á í³áí íðò òðýáó í áà÷èà çò ²ááí ²V. Áàæà é Í ÆÁÁ çàñí óààèè í à ðèð ñàí èð (àè áí í íáðíáèòú) çàñàááð, úí é „Í úòíðí úé í ðèèáç“ ²ááí à ²V. Ó 20-ðò ð³÷íèðþ ×ÆÆÁ (Í ÆÁÁ) òðýà ÑÐÑÐ òðí÷èñòí í³áí³ñ Ì. ^aæíáó çíèíðò á³áçíáèó (áí áèáí ó) í íðè÷íèí è – ñíáà÷ó áíèíáó ç í³èíþ. Ñèðíòà, úí í³èíèè í á á³à÷óèà í áðáðèí nüéí; ðíáèí í í; èpáíá³, èàñèè, à í ááí áèè àèðíñèà ñàðáà çèíáè, ðíçí óñòè, èðíá³, í áñèèñòàà, ò³èèíáèí í ðèðíáí í áððà÷àèà èpáñüè³ í í÷óðý ³ ñòà-áàèà í ááíèpáèíí, í íðáíðíþ, çá³ðý÷³ðíþ çà çá³ðà. Áí í á í áñíèíá-æóðüñý, èíèè èàðó°, í ó÷èòú, óáèà°, áí öý í áñíèíáà ° í ñèð³÷-ííþ àèíááíðíáíþ (èíí í áííáð³þ) çà èàè³òðáí áóð³. Áíáàèòà áí öúíáí úà é áðíáæáí ó, ç í íèíèíí í áðáð³ áñí í èðáí ó æíðñòí è³ñòú, ³ í á³òà ñó÷áñí í áí „í íðè÷íèèà“ – ÷àè³ñòà, áí èáááàèñòà, ³ááàèíí æèòý ýèíáí ° ðíçí óñòà òà ñáàèçí. Õíí ó Ì íñèíáüèí á àèðèíèþ³ áí èáááàèñòà í áñàí í áðáà ç „ááñí ðèçíðí úó“, ýèèí áà° áñá, úí áí-í è ááàæáþòú çà áàð³ñí á: íðááí çí óúàðèñý ç ááçáíðí í í èð áíñòí÷ó, æàðáðè ñíáíþ í³áàèááí èð. Í ñü òòí ° íñí í áíþ òáí áð³ðí úí; í íñèíáñüè; ³í í áðñüè; àèáàè, áñ³; ³í í áð³. Õà çí áþòú ³ í íñ-èíáñüè³ áí áðáí òè. Áí í è ò³èèíí á³áááðòí í èðóòú, úí í á çí í³ýòú í³÷íáí á ÑÐÑÐ, èíèè í áðáááðòòú òáí áèááó, ó³áà çí í³ýòú í áçàè (³ òí í á áñ³). Í æá, àèáááþòú í íáó, í ðèááàèèá³ðó í áçáó ³ ñòàðí-í ó Í ÆÁÁ.

V2. ÆĪ ĐÑŌĪ Ê²ÑŌŪ Ĭ Ĭ ÑĒÆĪ Ā

*Í æĪ ēðĪ ĩ³ŏĪp ĩ ðēēĪ áðĪp āā÷³
Ĭ ĩñēæĪ ā ° ēĪāĪ ñāāēñðē÷Ī æĪð-
ñðĪē³ñðŪ.*

Ĭ . ĀĪðŭēēē

Āðāŭēēē³ñŏĪðēē ĀāđĪāĪð (484–425 āĪ ĐŌ) ĩ ēñāā, ŬĪ ĩ ā ĩ đĪ-
ñŏĪð³ ōāĪ áð³ŏĪ ŭĪ Ĭ ĩ ñēĪāŬēĪ ē æēāā ĩ áđĪ ā ĩ áđĪ ōāē, đĪāŏĪ ēp-
āĪ æāðē⁹². ² ĩĪ đāāā³, áððāĪ ēĪ æ ĩ æēðē ē ā Ĭ ĩ ñēĪāŬēĪ³ ÷ēĪ æēĪ
ð. çā. „ñĪ ³đĪ ēē³ā“, ŬĪ ³ñĪ ōāāēē çā ĩ āĪ ē³ðŏ (2000 đ. āĪ ĐŌ), ā Āā-
đĪāĪð ĩ ēñāā ó 5 ñŏ. āĪ ĐŌ. Ĭ ðæā, ĩ đāĪ ĩ ñēāēĪ ē áŏēē ēpāĪ æāðā-
Ĭ ē ē³ēŭēā ðēñŷ÷ đĪ ē³ā. Ĭ āāðŭ çāēēðēēēñŷ ðāēēĪ ē ³ ĩ Ĭ ĐŌ, ĩ ā
ŬĪ ĩ áðŷēāpŏŭ ĩ ĩ ñēĪāñŭē³ ĩ³ñĪ³. Ĭ āĪ ðēēēāā, Ŭā ē ó ŌŌ ñŏ. ĩĪ ³āā-
ēē ĩ³ñĪp, ā ŷē³ē æĪĪ ēā ĩ āðāāēŷ³ŏŭñŷ çāēðē ñāĪāĪ ÷Ī ēĪā³ēā,
ç ēĪāĪ ē³ñŏĪ ē çāāðēðē đĪ ēĪāāŭ, ç ēĪāĪ ĩ ā÷³Ī ēē – ĩ ēð³ā, ç ēĪāĪ
Ĭ ĩ çēŏ – pðēŏ⁹³. Āāāðēē ñēā³ðŷē çāĪ đĪ ñēā āāĪ ³ðāēā Ā. Øēā-
ēĪāñŭēĪāĪ ĩ ā āāñ³ēēŷ ñāĪāĪ ñēĪ ā. Ĭ ā đĪĪ ó āāñ³ēē³ ÷ñŏðāāēē āĪ ñ-
ðāē ðāēĪæ ³ ĩ āēŭĪ āĪ ŷĪ ē. ĀāĪ ³ðāē ā³ā÷ŏā ŷēēēñŷ āēāĪ ēē ñĪ æē ³
çāĪ ēŏāā āĪ ñĪ ĩ āāðŷ: ç ŷēĪāĪ ĩ 'ŷñā āĪ ĩ ē çđĪāēāĪ³. ŌĪ ē ĩ ā đĪŏ³ā
ñēāçāðē, āēā ĩ đŏ³Ī, óçŷāðē ç āāĪ ³ðāēā ñēĪāĪ, ŬĪ ĩ ā ñēāæā ĩ ēĪ-
Ĭ ó, ç³çĪ āāñŷ, ŬĪ çđĪāēāĪ³ ç ēpāñŭēĪāĪ ĩ 'ŷñā. Ĭ đĪ ōā çĪ āēē āĪ ñŏ³.
Ĭ áððāĪ ēē āāĪ ³ðāē (ŏēðāĪĪ áŭŭ) ĩ ĩ ā³āĪ ĩ ēā ĩ ĩ ē³ŏ³p, ³ ŏðŷā ĩ āēāçāā
āĪ ñē³āēðē ñĪ đāāŏ. Ōā āēāŏŏēā đāāĪ ēpŏ³ŷ 1905 đ., ³ ĩ đĪ đŏ ñĪ đā-
āŏ çāāŏēē. Ĭ āā³ðŭ ó Ō²Ō ñŏ. āēāāā çāĪ ēñāēā ÷ēĪ æēĪ æēĪ āāē³ā, ēĪ-
ēē ĩ ĩ ñēāēĪ ē ĩ ā đĪāāēē ñāĪĪŏ ĩ āðŏ³ā, ā āēēēāāēē Īŏ çā³ðŷĪ.

Ĭ ĩ ñēĪāñŭēēē ŏðŷā ĩ ā āĪçāĪēŷā ĩ āŏēĪāŷŷĪ ĩ ĩ ðēēpāĪ pāāðē
ĩ ĩ ā³āĪ ā ç āðŏ³ā³ā, „Ī ĩ ĩ āæā ā ĩ ēŏ ĩ ĩ ĩ āĪ ĩ āñŏŬāñŏāĪ āāāðēŏ ēñŏēĪ “.
Ĭ đĪŏā 1838 đ. āĪçāĪēēā āēāāðē ē³ēŭēā ēĪ ēā āðŏ³āĪ ēŏ ĩ āðāð³āē³ā
ĩ³ā ñŏāĪ đĪp ōāĪ çŏđĪp⁹⁴, āĪçāĪēēā ĩ đĪŏ. Ĭ . ĒĪñŏĪ āđĪ āŏ āēāāðē
ē³ēŭēā ēĪ ēæĪ ē³ñŏĪ ðē÷Ī ēŏ đĪçā³āĪ ē. Ç ðēñŷ÷ ðāēð³ā ó ðēŏ ēĪ ēæ-
ēāð ĩ āāāāāĪ ĩ ēēðā ē³ēŭēā.

Çā ÷ñ³ā ð. çā. „ñĪ ŏŭŬ“ (1607–1611) ĩ ĩ āñŏāē³ ĩ ĩ ñēĪāñŭē³ ñŏð³ēŭ-
ŏ³ āēāĪāēēē ĩ ā āāĪĪ ēē ĒðāĪ ēŷ çā'ŷçāĪ ēŏ āĪŷð ³ ĩ ēŏāēē pðāŏ:
„Ēēŭ ēpāĪ?“. Pðāā ēðē÷āēā: „ĒpāĪ, ēpāĪ!“. ŌĪā³ āĪŷð ēēāāēē
ĩ ā ĩ³āñŏāāēāĪ³ ñĪ ēñē. Ĭ đŏ³Ī đĪçŏēĪ āēē ĪĪ ÷āðāāā, āēŷāāēē ēēð-
ēē, ā³āðŏáŏāāēē đŏēē, ĩ ĩ āē. Pðāā (÷Ī ēĪā³ēē, æĪĪ ēē, ā³ðē) đā-
ā³ñĪ ĩ ēðē÷āēē: „ĒpāĪ! ĒpāĪ!“

Ĭ ĩ ñĪ āðŏ³ ōāðŷ ĀĪðēñā ĀĪāŏĪ ĩ āā ĩ ĩ ñēāēĪ ē ñŏĪ ĩ ēēē ēĪāĪ āāĪ-
āŏ, āĪ ĩ ŭēŏ ³ ñēĪ ā, đĪçāŷāēē Īŏ āĪāĪ ēā, ĩ ĩ ñāāēēē ĩ ā ā³ ç-Ī³ā āĪ Īp

³ i taaçee ÷ ađaç i aı üee é yì è aı a'ycı eo³. Òaı aaiáo çaáoøèèè, ñei à çaèaóáàèè à oıé nı tıñ³a, Ùı ðıç÷aaèèè éıı ó ñòàáá³ i đaa- í è, aı÷eo í á aaèèè i ađaçó „aaáu eai tıoıé ay í añèaaèøny, aaá è áúøá“. Ç áaèoi aai eo ³ çaèaóı aai eo a³a÷aó 1917–1967 đđ. a ÑĐÑĐ (à ç³éı è ³ i tça í èı) aıaaaóuıny e³÷eòè nıoı yì è òeıny÷.

BèÙı aadòaaè àı eđaaè nēıđı, ðı çıóúaaèny í aa i ađòaaı è. Í aı ðèèèaa, 1697 đıeo aèei i aèè ç i íaaèè ò³ei aı yđei a i ³ei- ñèaanuēı aı, i ðeoyai oèè ñaeı yì è aı i tıı tıñó, aa đóaaèè aı ei aè çđaaı èèaı , à çıı üı p eđı a'p i tēèaaèè ò³ei i ³eiñèaanuēı aı⁹⁵.

Ça E³aı i nuèeo a³ei (1558 ³ 1701) i tıñei añuē³ i ³Uai è òà ñaeı- í è çaotı tēpaàèè i tēı í aı eo, a³ađei aèè çı i tıñè, aóóà, aóae, ñòà- óaa³ i đaaı è, i òap÷e çı aı ðıòà aadòà; çaèđaaè ç aèaèò añp øē³đó, aeyáaaè ç aèaèò èèøèè ³ ó. i ⁹⁶. Ó 1917–1920-ò đđ. aèđçaaèè ó i tēı í aı eo øē³đó í à i eá÷aó ³ i taaó, yè i ó³oáđnuē³ i tıaı í è ³ aai ađaeuınuē³ eai i añè, aei ³èaaè ðıçı á÷aı èı çaē³çı i í à ñı ei aó: a³eıuıtēèeai – i'yoèeóoı ó ç³ðeo, aai ³ei öyı – aaı aı ei- aı aı i đea, i ađepđ³aoyı – òðeçóá, çaèaaı i òoi ³ ei aı i tēı í eá.

Đıeo 1812 aı i tıñei añuēı aı i tēı í ó çaàaaèèny i aı ³açai ađçē³ aı yèè í aı tēaı í a. I tıñei añuē³ a³ı éè eoı oáaèè ó ñı eaa³a òeo i tēı í aı eo, i đeai aèèè aı ñaı çı tıñaeü ³ òaı i ó÷èèè í aı èei ñađa- íı. Eıei èè í taaı è, aèaèđaaè aı ei ñny, i aaèè aı aı aı , a³ađei a- èè i tıñè, ñòàóaa³ i đaaı è ³ ðıaaèè Ùá òaéá, Ùı í á íaaa³óuıny aı ađóeo. Áaèaaòè í a ñı³øèèè, Ùı á aı aóá ñı aeoáaòè i óèè òà çı é- èè aadòà⁹⁷. Ñađaa i tıñei añuèeo ÷ aē³ñó³a 1917–1967 đđ. aóèè nıó- í³ a³ı í è, i đı oá, yè aı í è eadóaaèè a'ycı³a, í aı eıaı í ÷ei aei ñı i aaa³a ei èeøı³ò aadòà.

Ça i tıađóaeı p çđaaó a³ı í è çaēı tı oáaèè ó çai ep i tı øep, í a- á³ou aaa³oı eo. Uı á a³ađaçó í á aı ađèè, aı aóaaèè ³ í aı oáaèè. Á ña- è³ Eai ñeiı ó çaēı tı aèè aai ó aaa³oı eo a³ı í è: í aı a i ðı aèèè 23 aı³, ađóaa 12⁹⁸.

Eóđoyı a³ađei aèè i tıñè. I ³ađı aepaa÷aı ađı øae çaèèaaèè ðıçı tı eai èè i aóae ó aı ðeyı eo. Ó ei aı aei aaaèa ç ðòè í á çai ep i tı aóà, oı aı eadaaèè í á aı ðei, aı í á i tı aó³ aèeadaı aai tı i ađaç óađy. Aı yđei a, Ùı aóá i ðeèđañèa ñaı p i ³÷ eadeyı è ç i aepı eá- i è yēı aı ñı i òaóà, çaèaóóaaèè í á ñı ađou, aı i đaaè aóá aađæaa- í èı aađaıı. xè æ í á çaèaóı aópou òaı ađ á ÑĐÑĐ nıoı³ òeıny÷ eıpaáè ça i tı a³aı³ ³ „i ađaçè“ í taeó oad³a, aaēuı tae òà ça çı aaaæ- èèaa ñòaaeai í y aı „aaèeēı aı ñòaðøaaı ađòà“, ei aı eóeuóðè òà i tae?

Í ³ı aóuèèè e³èađ Ó. I tıı í á i ³a 1685 đ. aèē³eóaaòè i tıñei añu- ei aı ei ycy². Eadaaè÷ó, ça òà çađçaaèè ei aı, yè a³aóp. Aēı eá aaèeēı aı ei ycy Áañèē³y – Ñıēıı ³y aóèa aaçı e³aı á ³ i tēèèèa- èà e³èađeo Ñòáoi eáo. Aı a³aaaøeıñı i đı oá, Áañèē³e i tıñòèa

ãðóæeí ó â ÷ãðíeò³, à Ñòãðáíeáo íæaçaã òòííèðè. Åçãããè³ ó XVII ñò. í ñêãeí è Ùãí àæèèè í à áíáí è Ù³ ðeð, òòí è³éóããã èð-ããé, óããæãð÷è ðò çà ñeóã àeyáíeà. Åeáóãèðããèè í ãã³òü ðeð, òòí í ãã ýeónü è³eaðñüéó èí eæeó (óíã³ à Õeðãíí³ è³eaðñüé³ èí eæèè áóèè áóæã ðíçí í ãñðãæáí³, ³ è³eað³ã ðáí óããèè òà Ùããðí àeí ããí-ðíæeóããèè. Í ãã³òü ó XV–XVI ñò. áóeí è³éüèã äãñýðe³ã è³eað³ã, ýe³ ñe³í ÷èèè òãðíí àeñüé³ óí ãããðñeóãðè³ í ãã³òü áóèè òàí í ðí òã-ñí ðàí è: í àí ðeèèãã, B. Óðñeí, Ñ. Áðeíãñüèèè, B. Èãðí ðeí ñü-èèè, Í. Èýðeíãñüèèè, ². Èíçãè, Å. Ððñüèèè, ². Øíeãè÷ òà³ í-ð³). 1677 ðíeó çãeãðóããèè áíýðeí à Åðòáí íí à í àòã[°]ãã çã òã, Ùí í ãã è³eaðñüéó èí eæeó⁹⁹.

Åí ííeãðáí ü, ãñðáí íæeáíeð òðýáíí, í ãñóããã æeããã áíããããèã Ùã ñáíí, Ùí ðò àeíãðíæèã æãã æeãñí à „ðáíð÷à óýãã“. Í àí ðe-èèãã, í ðeãíýçóããèè òýããð áí íã³ ãçèí eó èèããèè à ð³÷eó íí ðèð. Óðèí àèè, áíèè í à æçíã[°] í ðíãeí è. xãè³ñòè çí ã÷í í ãðã-ããððèèè ñáíí ðò í ðããèãã. Óãí ãð à ÑÐÑÐ eãðóðòü, í ò÷ãòü, çí ó Ùã-ðòñý í ã ýe³ñü òáí í ããðáí íóí³ í óæèèè, à èðãè ç óí ãããðñeóãðñü-èíð í ñã³óíð. Èeðã í ãðãèèèè ðí³ èãðãñüèèè ñí íííãã³ çãñíããã æãðã[°] èðãeí ó. xóæeí ó³, ÷eðãð÷è ñí íããè íãíí eãðíããíeí eó, ããã-í íæýðòñý ãðeðè, áí òã í ãðãðíæèðü í ãæ³ èðãñüeíáí ðíçóí ó. Åeã ó³ ñííííæ èãæ æeãðí óããèã í à ñáí à eðáí èããñüèã èè³èã, ýe àeí ðããáíãðòñý í íñeíãñüé³ àí ãðãí ðè (à ðí í ãðãeóðòü í àeíóé-ðãííüé³ í ããíeíèèè). ò àeí àeðèè³ æeèããèè ñíóí³ ðeñý÷ í ãñóã-æeó „ãðíeí eó ñòðãæãã ðããíeð³“. Èeðã eãðóããí íý æe Ùíáí ñòóíã-íð – eãðóããí íý áoð³ – àeíãðíæèè í íñeíãñüé³ í áoéíãð³-í ñeóí-èíæ í ã ÷íe³ çããããí ãeíí². Í ããeíãeí, ðíçðíæeãðè í áóeó ò. çã. „ðãðeãèíãã“. Åí ñããã ííeãçãã, Ùí áoðããí³ í ñeó³÷í³ ðíðòðèè æã-ðòü í ãñèããèè ñòíeðãð á³èüð³, íãæ ó³çè÷í³. Í ã ó³çè÷í³ èé á³èü, à áoðããí èé çã æeðòý æeèæí³ çí óóóããã ñíóí³ ðeñý÷ èðããè ñòã-ããðè òã[°]í íèí è æeèãçíeèáí è Í ÈÃÃ.

Çã íããããeó íãeíãó Ñí íeáíñüèã 1634 ð. ³ çã íããeããí ó óáíãó çí ííeü Ùãð òãð í eðãeí íæaçaã ñíí÷ãðeó eãðóããðè, à ííð³ ããðóããðè áíeíæ 15 áíýðáí òà áíãíããí, à ðí³ ðíãeí è æeããçèè áí Ñeã³ðó. Åeã óíã³ Ùã í ã çíæè í ñeóíeíãí³ æeñeèãèè ãñð ðí-æeí ó à íáí à í ñòã, áíçáíèýèè æýðè ç ñíáíð ííððãí³ æý æeðòý ðã÷³, ðíæ÷áí íãñeèãðè ãðíð³, í ã ðeí óóóããèè íðãðããðè. Í ñü ýe, í àí ðeèèãã, „í ò÷eã“ Å. Èáí³ í à ñeã³ðñüeíí ó çãñeáí í³ óãðñüèèè òðýã. Í à íðíæeóíe èíí óãããèè 8 ð. í ññý÷íí, ðí áóèè æeèèè³ ãðíð³. Çã íeó Å. Èáí³ íãeíãã óããããíáí ñeã³ðýeã áæe-éó èíí íãò ç òãð÷áí è³ íðáííýí. Í ãã íýñíeó ñòðãã òðe÷³ í à áãíü, óáíñòãeü ý[°]òü, í íeíeã, áíðíãeí è, í ãã ñeóãó, æeèeéó á³-æèííeó, íããðeóãããããããðí èèñ³ã (íãã³òü ç-çã èíðáíí ó), ðããããð-ããã³ Ñeã³ðó ÷ãñííeñè, Ùí àeóíæèè à Í àòãããðç³ çã èíðáíííí.

Æaí áaðí ³a á³ey í úíáí í á áóeí. ×āñí òí àèà í à í íēþaáí í ý ç āíñ-í í áaðāí 100.

Á³eúøí æeoue³ ðāāí ēþō³í í áðē àèā÷eēē í ñeōí ēí ā³þ ³ æaí çyòu áaðūēā ā íāí ā í ³ñōā, í áòē – ā áðōāā çā ðēñý÷³ ē³ēí í áðð³ā, ñòāð-øēō ā³ðāē – ó ððāð°, ùā āāē³, ā í àèāí uēēō – āí í ñēíā ùāí ē, āā ā àèðāóāēí ēāð çí ³í þþòu ʒōí³ í ð³çāē ùā í ā í ñēíāñuē³ ³ æeōí-áòþòu í ā ýí ē÷āð³ā. Åēāāçāí ēō í ā í íñāēýþòu ó ðāðāð, ýē ðí àèā ēðēāāāēē ðāðāð, ā çāāāí ýþòu āāēāēí ā³ā íñāēū āí ðóí áðē ³ ēēøāþòu ó ñí ³āó í ðí ðē í āāā. „Åāí í ēðāðē÷í ā” àēāāā ÑÐÑÐ ðí çñðð³ēý-ēā, çāēāðāāēā, àēāðāēēā āí ēí āíí, ðí ēí āíí ÅĀÑBØĒĒ Í ²ĒŮ-ĒÍ Í ²Ā, ç ýēēō á³eúøā ýē 99 % ³ í ā áóí àēē āāēāāðē „ñí āāñēēō” ðāð³ā, í ā÷āēuí ēē³ā, çāēðāðē ʒōí³ í ā°ðēē. Çāēíí ÑÐÑÐ „Í ðí í ðí ðí í ó ñí ð³āē³ñðē÷í í ʒēāñí íñō³” ēāðāð ē³eúēāð³÷í þ ēāðí ðāí þ í áð³ð, ýēā í çāçēðāēā í í æí ēāāð í ā í íē³ ÷ē í ā āí ðí ç³ çāāóāēāí³ ēí ēíñēē, ùí ā í āāí áðāāðē ñāí ʒō āí ēí āí ēō ā³ðāē. Òā ē³eúēāð³÷í ā ēāðí ðāā ðāēðē÷í í í áððā°òuñý ā ēāðó í ā ñí áððū, āí ç í ā ʒ í í áðð-ðā°òuñý ùí í áēá³eúøā 10 %. Çā ē³eúēā ēí ēíñē³ā, ùí íāí āē çāí ē-ēē ā. ³ æēí áðñuē³ ðāðāí ē, í áðñuē³ āāñí ðēē àēāēýāþòu ýí āí ēā-í ē, í í ð³āí ýí í ç í ñēíāñuēí þ „āāí í ēðāð³þ”. Éāæāí í í ðí „āāí í-ēðāð³þ”, ñāáðí í áðí ā, ā í ā ēēøā óðýā ÑÐÑÐ, āí āñ³ çāēí í ē ēēøē-ēēñý ā í áððāí þ áóēāí þ, ýēāē í ā áóēí Í ²ĒŮĒÍ Í ²Ā Í ŌÍ ×ĒŌ Í Í ÑĒĒĒÍ ²Ā ÇĀ²ĒĒÍ ÞĀĀŌĒ Ō Í Ā Í ²ÑŌBŌ.

Í íñēāēí ē çāāāí ā ēóí óāāēē óēðā ʒí ñuēēō (òā ³í øēō) ýí ē÷āð³ā. Ñí íñ³ā āíñēòu í āí āāí ēē, āí ēóí ēāí³ í í æòòu çðāāēðē. Í āā³òu çí í-ñēíā ùāí³ í āí íñēāēí ē í í æòòu çā ñí ðēýðēēāēō í āñðāēí í í áððí ó-ðēñý āí ñāí āí í áðí āó. Í íñēíāñuē³ ðāāí ēþō³í í áðē í āí ðāāáð çðā-āí ēþō³í í óāāēē ð³ ñòāð³ ñí íñí āē. Å ÑÐÑÐ, í āāóòu, í ā çē³÷ēðē í íñ-ēíāñuēēō øí āí³ íñō³ā, ùí í çāçēāþòuñý: ³ āí ðí ā, í í āí áðāāí, í í-øāóí í ā, ²āāí í ā, Èāí ð°ā ³ ò. í., ýē³ í ā çí āþòu, ðóí áóēē ʒōí³ áaðūēē. Í í æā ēí ēēñú ñòāð³ áðð³āē Í ĒĀĀ ñēāæòòu, ùí ʒōí³ áaðū-ēē í àēē í ð³çāē ùā Āí í ÷āðāí ēí, Ēí āāēāí ēí, í ēðí í āí ēí³ ò. í. Åæ í āāðí í ³āí çð³ē³ ñòāðēñðē÷í³ ā³āñí ðēē çðí ñòāí ýý ē³eúēíñō³ í íñē-āēí³ā ā ÑÐÑÐ, āí í ē āāā³÷³ á³eúø³ çā í ðēðí āí³ ē í ðēð³ñò, āāæā ðā-äýí ñuēā „ñòāðēñðēēā” í í ēāçó° í ā çā³eúøāí í ý, ā çí āí øāí í ý ÷ēñ-ēā óēðā ʒí ð³ā (í ā áðāóí áòþ÷ē æāððā á³ēí ē òā āí ēí āí í ð³ā). Òā-ðāð àēāóāēþāāā ðēñý÷³ óēðā ʒí ð³ā ³ ðēí íñēāēþāāā ēþāñuēō ñē-ēó ³ í í áð³ ʒ. Ðí çóí í³øā æ í íñēíāñuēā „āāí í ēðāð³ý” ðāí ðēòu í í ā³ í³eúēí í ē í áð³ í áē³ñò³ā-í íñēāēí³ā ç ð³çí ēō í āí íñēāēí³ā. Òāí áð ā ÑÐÑÐ ° ÷ēí āēí āí áðēō í ðāāí³çāóí ð³ā, í áóēí áó³ā-ðāí ð³ā, ùí í çāçēāþòuñý: ³ āí ðí ā, Ñāí ðēē³í, í āí þøē³í ðí ùí, àēā ç í āāí³ñòþ í í æí ā í ðēí ðñēāðē, ùí ʒōí³ áaðūēē áóēē í āí íñēāēí ē. Åāæā ē ñòāðó í íñēíāñuēō ³ í í áð³þ áóáóāāēē Í ðí ēí í í āē÷³, Åāçāí ðí āūēē, Ðí āçýí ēē, Í ñòāðí āí ē, Òðāāāðēēñē, Øòþðí áðē – ēþāē í ā áóæā

í áái³. Aëá í eí³ðí³ áíðíáë, í áí þøéí³e, úí í á í áí 'yòapòu ñái³ò áàòüé³á,— òá áæá ò³ééíáëð³ í íñéíáñüéë í áððíòë. Áí òáéí-áí ñíííí áó òáí ðëðë í áá³éí³ èò ýí è÷áð³ í á áíáóí áëáñý í íñéíáñü-èá áðëñóí èðáð³ý çá 300 ðíé³á.

Ó í íñéíáúéí³ Ó2V—ÓV²²² ñò. èàòë, èð³í í èàðí³, í áàðæðáàèë úá é ÷áñòéí ó í áéí á ñòðá÷áí í áí, òí ó çàáæáë áðéí ááááòí í òí÷èò í á òþ í íñááó. Óðýá í ðí ááááá ù òí ó, òòí á³èüðá çáí èàðèòü. Í íñ-éíáñüéá „áái í èðáð³ý“ í áí áñéá ÉÓÉÜÓ èàðá í á í áçí áí ó áëñí÷íü. Óí÷ í íðáí á áí èàðá ñíí óááèá á í íñéíáúéí³ áí 1917 ðíéó, í ðí-ðá çá áñþ ù í í í áðð³÷í ó á³ñóí ð³þ í á çí áéøéíñý æíáí í áí í í áðá ÷ è í èñüí áí í èèá, ýèé áé í ðí èëááéýá í ðí óáñ³þ èàðá. Óáí áð ó ÑÐÑÐ ÷áé³ñòá áí³ øóþòü í í áðë, í èñüí áí í èèë, í èòó³, í áá³òü ò³éíñí ðë, á òáàððáð, áëáááí ýó í áòë, óí ááðñèòáðáð, øéí èàð, áí í ááí ðí á-æó³òüñý í á èèøá ááèèéþ í èàðí áþ òá á³áçí áëáí è, á é í í÷áñí èí ÷éáí ñòáí í Áëáááí³ í áóé. Óí³ ñí í áááè (ýé áí í è èàððáàèë) áëáá-þòüñý á í ááá÷áí³ é³èüéíñó³, ýë, í áí ðëèèáá, éí èæéá Ó. Ó. Óí-í³ í á „Çáí èñéë ñòáðí áí ÷áèèòá“, í 1962, í áèèááí 365 ðèñý÷. Í ñóí í íñéíá áèñéáéí ÷ááí á 2V í íñéíá í ðíñèð ó òáðý çàðèñòó í ðí ðë çéíáæéááí ü í íñéíáñüéí áí áí³áé. 2áí í áëáçáá ðí çáýáðë áñ³ò ðèò í íñé³á, í í èèááðë ù ðí ðííí, í áèèèè áí éíññý òí úí. Í á-ððí² áëáñí í ðð÷í í ðóááá áí éíáé çá'ýçáí èí ñòð³èüöýí³ í áëáçóááá ñái³ù í í³í ñòðáí ðóááðë. Á. Áí é³ðéí, í á áí³þ÷ è ðóááðë, áàððááá, í ó÷éá. Í. Í áí øééíá ðèçóáááñý, úí çáððááá 20. Éáóí ðò òá Áéíí-ááðá (òðáí óóç³ í³í áóü) á³áí í áèèèñý ðóááðë¹⁰¹. Óáí áðð³ðí³ èá-òí ðò³á á ÑÐÑÐ í áçéááþòü „í ýáéí áéúí è éí òáèèéááí òáí è“³ áëáá-í ýþòü ç í íñáá, í áá³òü ñóóí èóèüòðí èóüéèð. Í áððí í á èáðáá ñái³ù èáóí ðò³á çá á³áí í áó ðóááðë çá'ýçáí èí èþáýí áí éí áé. Í íñéíáñüéá æ „áái í èðáð³ý“ ðí çñòð³èýéá é³èüéá ðèñý÷ ñái³ù áí é³ðéí èò çá òá, úí çáí áéí í íððáàèë, ýë í áí ðëèèáá, Í. Í íñèøááá, Ñ. Éíñíðá, Í. áéí áá, Á. Ááèèèéíáí òá³í øèð. Ñéí í áððá² — Í éáèñ³é áóá óóè 1716 ð. áí Ááñòð³ù. Í áððí òðí÷èñí í á³òýá í ðíñèðë éí áí³ í á èáðáðë, ýëúí í í ááðí áóñý. Ñéí í í á³ðéá ááòüéí á³, í í ááðí óáñý. Í áððí í áááéí í íñááèá éí áí áí á'ýçí èò³ ñái èáððááá ø³ñòü í ññý-ò³á, áí èë ñéí ñéí í áá. Á. Éáí³í òðí÷èñí í ðí áí éíñéá 1923 ð. áí-í³ñò³þ áñ³í áí áððáí òáí, ýé³ í í ááðí óóñý áí ÑÐÑÐ. ðèñý÷³ í í áðè-èè³ í í ááðí óéèñý. Òáí ù çóñòð³éá áí éý Í éáèñý. Çáðí í éáðë 1463 ð. Ááèèèèé Í í ááí ðí á, í íñéáéí è í í áí áèè áí í íñéíáúéí è 8 ðèñý÷ ðí áéí í í ááí ðí áó³á ç æ³í éáí è òá á³òüí è í³øéè, í á áí çáí-èéáðë ù í³ í áéí ýòë ñái è, í³ áçýòë òáí èèë í áýá. Òá ñái á çðí áé-èè, çáðí í éáðë 1489 ð. Í ñéíá òá Áýðéó. Áóæá ááááòí çááéí óéí á áí ðí ç³ á³á òí éí áó, áí éí áó òá çí óúáí ü ááððí áèð.

Áëááçèè ç Í í ááí ðí áá 8 ðèñý÷, ááááòí³ í íñéíáá òá Áýðèè, áéá òáçí í í á³èüø ýé 25 ðèñý÷. Éðéáááá í íñéíáñüéá „áái í èðáð³ý“

ŌŌ nōi ē³ōy ç nài i_ç èèðá Óèðàçí è àèàçèà ĀĀŅĬŌŬ Ĩ ²ĒŬĒĒĒ -
 Í ²Ā èpáo. Í à íáí³ èèðá Ēíèèí³ çààèí òèí ç áíèíáo, òíèíáo,
 çí óúáí ũ Ā²Ņ² Ĩ ²ĒŬĒĒĒ Í ²Ā. Çà íàèí èèðá 1933 ð³ è Ĩ íñèíáúè-
 í à àèáóàèè Ā²Ņ² Ĩ ²ĒŬĒĒĒ Í ²Ā óèðàçí ó³á áíèíáí Ĩ ðí Ĩ. Àèàç-
 èà 1937 ð. áí Ņèá³ðó í á Ĩ íá³èuí ó ñí áðò 3500 ðèñý÷ óèðàçí ó³á.
 Ðíçñòð³èyèà í á Ĩ ³ñó³ à Óèðàçí³ 300 ðèñý÷ èpáo¹⁰². Ōà æ Ĩ àèæà
 àñà í àñàèáí í ý òàèí_ç ààèèèí_ç ààðæààè, ýè Ēáí ààà. Bèàè à Ēáí àà³
 çààèí óèà èèðá íáí à ààñýòà òàèí_ç è³èüèíñó³, òí ààñü ñà³ò çàðèà-
 í óáñý á. ² í á èèðá èðè÷àà àè, àèà é í áà³ñèàà àè ñáí° á³èñüèí
 í ðèí èí èðè ááí í òèà. Ē³èüèà Ĩ áí ðèò í áðí á³á ŅÐŅÐ áæà í á ³ñí ó°.
 Áèí èúáí³ áí í íàè. Ĩ ³æí áðí áí à ñè³á÷à è Ĩ Ĩ ³ñý àèðáóóàèà, úí
 çà 25 ðíè³á à ŅÐŅÐ çàèí òèí 60 Ĩ ³èüèí í³á èpáo, í á áðáòí áòp÷è
 áàèèèò í á á³èí³ 1939–1945 ðð. Ōà çí á° ñà³ò ³ Ĩ í á÷èò. Ōí é ñà³ò
 èóí óààà ó Ĩ íñèíáúèí³ 1933 ð. óèðàçí ñüèò í ðáí èòp, áí í ðí àà-
 àèàñü áóæà ààðáí. Ōà òí é ñà³ò, ýèèè í ðí áí èí ñèà, úí áà³ í ñòáí -
 í³ á³èí è áí pààà çà áí èp³ áí áðí áóó óñ³ò í áðí á³á. ²í ðà è Ĩ Ĩ ³ñý,
 áðáòí áòp÷è èò, ýè³ í á í áðí àèèèñý, áí áàòüèè çààèí óèè Ĩ í èí àè-
 í è, áñòáí í àèèà, úí à ŅÐŅÐ çààèí òèí ñòí Ĩ ³èüèí í³á èpáo¹⁰³. Ñòí
 Ĩ ³èüèí í³á í áàèí í èò èpáàè àèáóàèà „áí áí áí ýèèèèè“ Ĩ íñèíáñü-
 èèè í áðí á. Í ³àèðáñèp° Ĩ í – Í ÁÐĒ Ā, à í á èèðá „èðáí è³áñüèà
 èè³èà“, ÷è „ðàáýí ñüèà àèàà“, ÷è „á³èüèí áèèè“, ÷è „ĒĒ ĒŅ“. Áè-
 áóáèáí í, áí æ áóèí úá 80 Ĩ ³èüèí í³á í áúáàè³á èò, úí æ³í èáí
 í ðí ñàáðáèpáàèè á³ðèè á áðóáýó³ ÷áðàç í èò³ ÷áðàç ðí ð í ðí òýáà-
 èè áðóáèè í íòóç³ í á è Ĩ í ó çò á³ðàèè. Í áúáàè³á èò, òòí çàñè-
 í áà í í ðí ðí ðí ðè³ çáí àèpáàà; òòí çàèðáà ç àèàèò èpáàè ðè³ðó
 ç áí èí àè áí í³á; òòí á³áòèí áà ñòáðáà³ í ðááí è; òòí çàèí í óààà í í
 ðèp áàá³òí èò Ĩ áàáð³á; òòí çààèý ðí çààè í á í áðí áí èò ñáýòàò ðí-
 àèà áàààòí òàèí áí, úí í á í áàà°òñý áí áðóéó¹⁰⁴. Āñà òà ÷èí èà í á-
 ðí á, à í á èèðá „ðáæèí“, áí ñó÷áñí à í áóèà í ðí ñí áàèí á³ñòü (áá-
 í áòèèà) á÷èò, úí í áúáàèè á³ñòáðòü á³á í ðáàè³á í á èèðá ò³çè÷-
 í³ áèáñðèáíñó³, àèà é áóòí áí¹⁰⁵.

Ō ŌŌ ñò. Ĩ íñèíáñüèè òðýá, úí á áàèè àèó³á í áðí áí Ĩ í ó Ĩ í òý-
 áó áí òàèèò ðí çààà, áí çáí èèà è Ĩ í ó òàèà. Āñ³ Ĩ óá÷èí è ááí ò ñó-
 ñáí³ ð³ ñ³è ðàçĒ Ĩ ç á³áàí è³ Ĩ ³áè³òèàí è çóñòð³÷àèèñý í á òí í áèá-
 í Ĩ í ó Ĩ ³ñó³ ³ Ĩ í÷èí ááñý á³è. Áèèèñý í á èóèàèàí è, à èèýí è, èà-
 í ³í í ýí³ áàèèèèè è ð³çí èòüèèè è í íàèàí è. Áóèí áàáàòí í í ðáí á-
 í èò, è³èüèà ñí áðóáèuí í. Ą³í èè, á³òè ñí í ñòáð³áàèè çà áí °, èðè-
 èáí è í³ááááuí ðp÷è ñáí çò í áí í ñáèüó³á. Í áðáí í ááí³ èóí óààèè
 „ñèáóóó“, ³ í áèááá ñàèà í èý÷èèè. Ó Ĩ ³ñòáò àèáñý í áèí „è³í áòü“
 (÷áñòèí á) ç í ðí ðèèáàèí èí. Í í ðá í á òp ðí çáàáó ðèèáàèà á³á Ąí áí-
 òðáúá áí Áàèèèí áí í í ñòð, Ĩ àèæà èí áí í çí í áá³è³ í í Ąí áí ñèòæá³.
 Áèááá í³áè í á çáí òí÷óáàèà òá í ò³ò³èí í, àèà òàèèè÷í í àèàèèñý
 èð³çü í àèüó³, áàáð÷è, úí á í áèí í è÷áí èè „áí èí áèè áóó“ í á àèáóó-

í óá í ðí ðè í á¿. Òà í ³ñey 1917 ð. í íáà í íñéíáñuèà àèààà í á èèðá í á çàáí ðí íyèà, à é çàí ðí ÷ óààèà òà Ùááðí àéí ááí ðí æòáàèà òí é „áí éí àèè áóó“. Óðyá á³èuðí àèè³à ñòáí ðpáàá ó 1917–19 ðð. í ç-áðí ³í ³„òè³áí çàáí ð³áàèu³ í çàáí í è“ ³ àèñèèàà á Óèðá¿ í ó áðááóáàðè òáð÷³ ³ áóá³èýý àèý áí éí áí í¿ í ñéíáÙéí è. Í á éíáí çàèèè àñòð-í àòè áí òèð çàáí í³à çàí éí ñéíñý á íáí í ò èèðá í áðí áðáá³ çà áàà áí³ 65 òèñý÷ ÷ í éí á³è. Çà 1920-ò ³ áàèuðèð ðí è³à í á òðááá áóéí áæá é áèðèñý, Ùí á óñá í àðè. Í ðèçí à÷-áí³ í á ááðæááí³ í íñà-àè éí í³ñàðè, éí í áí áèðè, áèðáèòí ðè, ³í ñí áèòí ðè, òí ðààèðáè³, òí íáí í áàæáí³ òà ááçè³÷ ³í øèð áí éí áðáí ò³á ³ áí éí òpá óæá ñí í-è³éí í çàòí àèèè áí áí í³ áí è, èðáí í èòu, ñèèáá³á, í óçá¿, óáðéí á³ áðáèè ³í áí áí àèáàè áñá, Ùí áàæáèè. Ç í ò³ó³éí í á³áðáí íáí óðyáí í ÑÐÑÐ í áéí á á Óèðá¿³ áí ááðæááí í¿ ñèáðáí èò³ í á á³èøéí é 10 %. Á áí ðí òuá³ çà àèááó ÷ èí áéí óðyáí áó³á í í òðáí èèí áí á³ýçí èòu. Ó í èð çí áòí àèèè çí éí òèð áðí øáé, ðá÷-áé òà éí øòí áí í-ñòáé í á ñí òí³ òèñý÷ ðóáé³á. Ó í á÷-àèu³ èèà í ÉÁÁ Báí àè àèyáèèè ¿ò í á í³èuèí í è ðóáé³á. Áæá çáááóáàèíñý, Ùí çà ÷ áñ³á Éáðáðéí è³ 22 í ðèèèí áéí áí í àèuð³á óðyáí áó³á 43 % ááðæááí èò í í áàðéí àèò éí øò³á. Í áðí² òí ò³á í í èáðáðè ñí áðòp éí áéí íáí ÷ éí íáí èèà, ýèèè èðááá ááðæááí³ áðí ø³. Ñáí áòí ð í. Báóæéí ñuèèè (óèðá¿-í áòu) áèóçèèáí éí í ó çáðáàæèà: „× è áàøà áàèè÷ í³ñòu òí ÷ òòu çà-èèøèðèñý ááç æí áí íáí óðyáí áóy?“¹⁰⁶. Á ÑÐÑÐ èðáá³æèè ááð-æááí èò áðí øáé í³èuèí í í èðáòí í á³èuð³, áí òáí áð í áí á³÷ í á³-ñ³í uèí, Ùí í á í áèáæèòu ááðæáá³. Áñá í áèáæèòu ááðæáá³, áñpáè èáðòpòu ááðæááí³ óðyáí áó³, áñ³ áí í è – á³á í áèáèÙí áí í³ í³ñòðá á í íñéá³ áí í áéí èæ÷ íáí í áàèyáá÷-à á éí éáí ñí³ – áñ³ èðááóòu. Éðááóòu òòí, Ùí³ ñè³èuèèè í íæá.

Ù á 1915 ð. í íñéíáñuèèè ááí øðáá í áèàçáà ñáí¿í ááí áðáèáí í Ùáàèòè í ááí¿ ç í áèyáó í á ¿ò í áñòá÷, à áàááàòèñý ýéí í íáá á³èu-øá áí áááí áó³á, áí ááðí áòí íáí í 'ýñá ³í í áð³y í àèà ááí ñòáèu. Òí á³ í íñéáí è øòòí óáàèè í áðáí èøèu 22 ðáçè çà í áéí èèðá òèæ-ááí ù. Ááñòð³éò³ áèéí øóáàèè ááðí áòí èí òà èóèáí áòí èí áí áí áí í íèèè çà í íèèáí è, à í íñéáí è í áí áààèè áí òè, áí èè ááñòð³éóyí çááðáèéí í ááí¿á. Í í ò³èáð è³èuèí ò ñáí¿ò í íèèè³á í íñéáí è óá³-éøèè áí í áðáí èøèy. Í òp ñáíp òðáàèò³éí ó çáñááó – „èpááé óáàðèò“ í íñéíáÙéí á çáñòí ñóáàèà ³ á òí çáóáí á³ í ðí í èñéí áí ñó³ ÑÐÑÐ. Ù á çà æèðòy Á. Éáí ³í á òí ÷ èèáñý á í áèáèÙí í ó áóçuèí í ó éí è³ á óðyá³ ÑÐÑÐ òà³ í á çàí áèèà áí ðí òuáá ááí ò í í áèyá³á: áí ñ-í í ááðí èèè³á ³ í í è³òèèè³á. Áí ñí í ááðí èèè àèñòí áèè í ðí òè ááçáèòç-áí áí áéí èÙáí í ý ðí áí ÷ í¿ ñèèè ³í í áð³¿. ò í³ áððèí óáàèè ³ ááí á-ðáèè, áàè óí èéí óðè áððáðè í áéáóòí³ ò í íáí áðáí ò³á. Í í è³òèèè æ áí áí áèèè í í òðááó, áà í áí áð³áí³ñòu òáðí ðó í ðí òè áñ³ò áí ðí á³á àèáàè, à í áñáí í áðáá „ñáí áðáòèñò³á“, ñááòí í áí íñéáí è³á, áí æ

eĩæĩ eẽ ç í eõ, í íæyã, í ð³º ðĩçããeẽðe ³í í ð³º Þ ÑÐÑÐ. Òà é aĩ ñ-
 í íããðĩ eẽe ³ í íe³ºðeẽe áóeẽ í ðããeĩ í í í ³, Ùí °ãðĩ í æññe³ èàí ³ðà-
 e³ñòe ÷æàþòù í áãĩ àe í àĩ àñòe í à ÑÐÑÐ. Í òæã, ÑÐÑÐ í íòðããº
 ýeĩ í íãã ñeẽuí ³øĩ; àðĩ ³. Ñó÷ãĩ à ðãeĩ à – òã ðãeĩ à í àøeĩ. Á³e-
 ññeĩ à ñeõ ò í íæã ðĩçãããðe èeðã áóæã ðĩçãeĩ á í àæãĩ à í ðĩ-
 í eñeĩ à³ñòù, æããĩ à ðãðĩ ³èã. ðĩçãããðe ³ ÷ ðãðĩ í æññe³e ÷ àñòeĩ ³
 ÑÐÑÐ í áããçĩ ÷ í í ç íæyãó í à áeẽçñe³ñòù èàí ³ðàe³ñòe÷ í eõ áãðæãã
 òà áĩ ðĩæ³ñòù Óeðãĩ è áĩ í íñeĩ à Ùeĩ è. Áeð³øeẽe ³ í áóñòð³æ³ç-
 ãðe Ñeã³ð òà í ³áí ³÷ í í-ñó³áí ó í íñeĩ à Ùeĩ ó. Áĩ ñĩ í áãðĩ eẽ³ã í ÷ í-
 èþããá í. Õĩ ññeẽe, à í íe³ºðeẽ³ã É. Ñòæ³í. Çãĩ áĩ á³ í íæñòð³-
 èþããá áĩ ñĩ í áãðĩ eẽ³ã, æã çã³eñĩ èã ³ ðĩ³ æeĩ íæ Ùí áĩ ðĩçãããæ
 Ñeã³ð. Í á í à ñeĩ áĩ, í íñeĩ à ññeẽe óðyã „ðĩçããã eẽ³ã ³ ñæyĩ “ í í-
 áãðĩ óãñy í à ñòãðeẽ, ñòí e³ðòyĩ è æeĩ ðĩçããã eẽ øeýò „í í í ³ Ùeẽ³ã
 ³ èàí ³ðàe³ñò³ã“. Í à øeýò ÐÁÑÑÛËÍ - í ðãð³ í à áãðæããó, í à øeýò
 ðĩçãããæ æ³eññeĩ áĩ ñeẽe Í ÑÑÑ Í ÑÑÑ.

Í íñòóí æ³eññeĩ áĩ í áóeẽ ³ ðãð³ eẽ æeĩ áããã ðeñy÷ í eðãðĩ í
 á³eũøĩ; í ðĩ í eñeĩ áĩ ñó³, í æeĩ à æã ³ í í ð³ºy 1917 ð. Í à í ³ñó³ ðeñy÷
 eð³ í æ³ã í í í ðð³÷ í eõ ç'yæeẽeñy í ³eũeĩ í è ð³ í æ³ã ñí ð³æ³ñòe÷-
 í eõ. Í í á³ ðããĩ æããĩ eẽe í ðãããçeẽ áĩ Ñeã³ð òà í íñeĩ à Ùeĩ è
 20 í ³eũeĩ í ³ã „ñãĩ ðãðeñò³ã“, Ùí á æeðeñĩ óðe ç í eõ òñ³ áĩ eðãĩ-
 eẽe ñeẽe í à ðĩçããã áó í í áĩ ³ í í ðññeĩ; í íòðãe. Í áĩ eĩ çãðĩ áĩ
 í íñeĩ à Ùeĩ à çã³eñĩ þº í áeãã³ í áðe: ðĩçãããº ñãĩ þ í ðĩ í eñeĩ à³ñòù
 ³ ç í e Ùºº ñãĩ ³º áĩ ðĩ á³ã, à áĩ ðĩ áĩ Ùã é çãí Ùããæºº í ³eũyðãe eĩ ø-
 ò³ã. Èeĩ ùí í í eĩ, ýe òã ðĩ æeĩ ñy, Ùí á æ³ã í í ð³ñòe í à çãí eòãí í ý:
 „Õòí ðãeðe÷ í í æãããeþããã èàðĩ ðæãĩ ó ñeã³ðññeẽ ðããĩ ðãó í à èà-
 òĩ ðç³?“ Ññþ æeĩ í í ³eõ ÑÐÑÐ í èãĩ óº òãí ððæeĩ à òñòã í áã à í íñe-
 ã³ – Áãðæeĩ èãĩ. Í íñeĩ à ññe³ ³ í æãĩ áðe í à þòù ò. çã. „Ñòðĩ eòãeũĩ í à
 óeĩ æãĩ èã“. Í à í ³ãñòãã³ áĩ áãð³÷ í í áĩ áĩ ñã³ãó (Ùã é áĩ 1917 ð.)
 áãããòùí ò áóãĩ à ò ð³e eĩ eç³ í áãããã í òeððe, ðããeẽº³, Ùí í í eãç-
 þòù: ñe³eũeẽ ðĩ ÷ è ³ í øĩ; í ðãð³ í æeĩ ðĩçããã eẽe í í æã æeĩ í áðe çã
 í æeĩ áãí ù. Í èãĩ òþ÷ è ýeòñù áóãĩ áó à Ñeã³ð, ³ í æãĩ áðe à í íñe-
 ã³ æeðãðĩ áóþòù: ñe³eũeẽ ³ ýeõ ðããã ðãð³ãó³ã, Ùí á çãe³ í ÷ eðe
 áóãĩ áó à ñòðĩ eẽ, æççĩ à÷ á³ óðyãí. Í ñù ðãe í ð÷ eñeãĩ ó e³eũe³ñòù
 ðĩçããã eẽ³ã-á'yçĩ ³ã í ðeãĩ çeòù Í ÉÁÁ í à ðó ÷ è ³ í øº áóãĩ áó, à í à-
 ÷ æeĩ eẽ í á³ ðããĩ ðó áãºòñy ðĩçããã ðĩçããº ³ ç çãçĩ à÷ á³ í ý, ýeã é
 eĩ eẽ í òñeòù áóðe çãe³ ÷ á í à.

Ùí á í í eããøeðe ðĩçããã eẽe í æe òñòã í áãí è, Ùí í í ñòã÷ à þòù
 í àãð³æe ³ ðĩçããã eẽ³ã ³ èãðòþòù áóãĩ áãí è, Áãðæeĩ èãĩ çãí ðĩ áã-
 æã: 1) eĩ øòí ðeñ æeããðe³ã í à èàðĩ ðæãĩ eĩ à ³ 2) òãí ðãðe÷ í ó çã-
 ðĩçããã ó í èàðĩ þ èàðĩ ðæãĩ eĩ í á³. Çã òeĩ eĩ øòí ðeñĩ òñ³ æeããðeẽ
 í à èàðĩ ðæãĩ eĩ à í àº í èàðeðe ñãí èàðĩ ðæãĩ eĩ. Á³ í í àº í èàðeðe
 çã ðãð³ (ðãçĩ ç áãð³ñòþ ³º çãããçãí ý, çããð³ããí ý, í ðeãĩ ðó-
 áãí ý òí Ùí), çã í í æeãí ý ³ í ñã³ðeãí ý á'yçĩ eõ³ (ðããĩ ðó), eĩ øðe

oððeì aì í ý aĩ³⁰ĩ aài 3í 3ñòðàó³ĩ, ýe ðaáf ðí aĩ ĩ ðàe³ í ĩ çàðàaí ðí aĩ ĩ, ðaçĩ ĩ ç eĩ øðàì è oððeì aì í ý (3 í èaòĩ àp) Í ĒĀĀ, àaðoĩ àeð, í ñ³à oĩ ĩĩ. Í à^o í èaðeðe í aa³òu çà oððeì aì í ý a'ýçĩ èó³ í 3^a ÷aĩ ñe³añò-aa òà ñáo³ 3ª àaðó³ñou ñaí aĩ í àðàaàçáí ý aĩ Ñeá³ðó. Ðaçĩ èaòĩ ð-æaí eĩ í à^o í èaðeðe ĩ aĩ ý 7 ðóae³á, à çaðí aeyðe í à^o 8 ðóa. 50 eĩ ĩ, ýe ĩĩ aeoĩ aeoðe „ĩĩ ðĩ ó“ – e³eüe³ñou í ðáo³, aeoðaoĩ aai ó 3í æaí àðàì è à ĩ ñeá³. Í ðæá, çà Āaðæĩ eáí ĩĩ èaòĩ ðæaí eĩ í a³ ĩ à^o èeøaðeñý ĩ aĩ ý í 3^aoĩ ðà ðóae³ ÷eñoĩ aĩ çaðí a³ðeo. Āeá oĩ é çaðí-á³oĩ é í á àeäapòu a'ýçĩ aa³ í á ðóeè, à èeøá çai eñóðou í á eĩ aĩ ĩ ĩ aai eè ðaóoĩ í è. Āĩ eðà^o èaòĩ ðæaí eĩ (à á ðaáf ðáo ĩ ĩĩ eðà^o ĩò 80 %), 3° çai ĩ aäæaí³ aðĩ ø³ í á àeäapòu ñĩ aaeĩ^o öýĩ, à çaae-ðapòu aĩ ĩ ĩñeĩ añueĩ aäðæaai ĩ ĩeaðaí eò³. Í á ðóeè àeäapòu èeøá ðeì a'ýçĩ ýĩ, ýe³ aeoĩ aeeè „ĩĩ ðĩ ó“ í á 100 %, à ðaèeð ĩ aĩñeäo³á í á á³eüøá 10 % ç-ĩ ĩ ñáðáá óñ³o èaòĩ ðæaí. Ðà é áóaa-ðòu í eì è ð³, ýeèĩ ñaì á í á÷æüñðai aĩ eñ^o aĩ í áaeĩ í aĩ ĩ, „ĩĩ ðĩ è“ çà „aĩ ĩ ĩĩ íáo“ aai 3í 3ñòðàó³ĩ ðaáf ðó, oĩ aoi aĩ ĩ ĩ ĩeèaì, ĩ oĩ ðĩ í³, eĩ í aĩ ĩ ðai, ĩ 3^aaaí ýeèaì, ĩ ĩ á³ýĩ ðà 3í øeì „í á øeì“. Òe áa÷eì ĩ oððeì aì í ý í 3^aí 3eüeĩ í í aĩ á³eñueá aĩ eäaaeñe³à òà ĩ á á³eüøaí aĩ – óðýaí áó³á í á eĩ øðó^o ĩ ĩñeĩ aueĩ³ í³ eĩ ĩ³eèe. Èaòĩ ð-æaí eĩ í èaðeðou çà añá. Í èaðeðou í aa³òu çà óó eóøp, ĩ ĩ í àp aäð-oĩ aèe eĩ aĩ çañòðæeðou.

Ēð³ĩ ÷ĩ ðĩ ðĩ ðí á³á í á áóaí aað ĩ ĩ ðð³áí³ 3í æaí áðe òà ĩ aenððe. Ç aeaní ĩ aĩ e³ ĩ aei ooi oĩ ÷á ĩðaðe aĩ Ñeá³ðó. 2 ĩ ĩñeĩ aueĩ á í á oĩ ÷á, ĩ í á ĩðæe, aĩ ĩ ĩ ððááá ĩ èaðeðe. Í oĩ æ, ĩ 3^oñááá Í ĒĀĀ, ñeáæ³ĩ ĩ ó ĩ ĩeðaa³, í áaðæo^o ç ĩ ĩñeáe (à í á ç Ēe^oaa) í áeac aenèaðe aĩ Ñeá³ðó æçĩ á÷aí ó e³eüe³ñou 3í æaí áð³á òà ĩ aenðð³á. Í ĩeðaañueá Í ĒĀĀ óa'ýçĩ p^o óó e³eüe³ñou, aèaaaóp÷e ĩ ýeèeñü „çeĩ ÷eĩ“, 3ª aenèeá^o í á èaòĩ ðáo. Çai ĩ aäæópòuñý aaeèe³ eĩ øðe. Òe ĩĩ á³eüĩ eè 3í æaí áð í áaðæo^o á Ñeá³ðó 3250 ðóa. Í á ĩ 3^oñýou, oĩ á³í, í á ð³e ñaì 3e ĩ ĩñáá³, aèá ýe èaòĩ ðæaí eĩ í áaðæo^o èeøá 50 ðóa. Í á ĩ aĩ áð³, à ðaèeð÷ĩ ĩ á ðóeè èeøá 5 ðóa.¹⁰⁷ Āeá æ 3ª Óeðají á ĩ ĩ ððááó^o ðeo çí aaó³á. Í ðæá, í á çá³eüĩ áí³ ĩ 3^oñý á Óe-ðají³ ĩ ðeñeèapòu „ñá ĩò“ ç ĩ ĩñeĩ aueĩ é. Ç í áó ðaèeì ðí aĩ ĩ ĩ ĩñeĩ aueĩ á 1) ðí çáóaí áó^o Ñeá³ð; 2) çai ĩ aäæo^o ĩ 3^aeüýðæe ðóa-e³á; 3) ĩ ĩñeĩ aueðou Óeðají ó.

^aaðĩ ĩ aenue³ ñĩ ó³æ³ñòe ððeì aèe aäðæaai ó aèaaó á ñá ĩò ðó-eàð áaaáoĩ ðaç³á. Āeá í eĩ eè í á çá³eñĩ paaèe ñaĩ ĩ ñĩ ó³æ³ñòe÷ĩ³ 3^aá ĩ ðæ, ýe ĩ ĩñeĩ añue³ ñĩ ó³æ³ñòe á ÑÐÑÐ. ^aaðĩ ĩ aenue³ ñĩ ó³-æ³ñòe÷ĩ³ óðýæ áð³eèeè á ñá ĩò eðají áó á³eüøá ñĩ ó³æ³ñòe÷ĩ³ eò 3^aáé, í 3æ ĩ ĩñeĩ añue³ ñĩ ó³æ³ñòe á ÑÐÑÐ. 2 í á ð³eüeè í á ðí çñòð³-eyèe, í aa³òu 3 í á óa'ýçĩ eèe æĩ aĩ í aĩ eĩ ĩ ðððáaí epò³ĩ í áðà. Óĩ ó ĩ ĩñeĩ añue³ ñĩ ó³æ³ñòe í áí aaeayòu ^aaðĩ ĩ aenueè ñĩ ó³æ³ñò³á çí á÷-ĩ ĩ á³eüøá, í 3æ eai 3^aðæ³ñò³á. Āaçñoĩ ðí í ĩĩ eäæó÷e, aeoðaoĩ aai³

à l'înea³ „îîðî è“ î³à àèèíáðè çà 9 âíàèí èíæíèé çáíðíàèé, çàèèèèè àí ò³çè÷íî; îðàò³, ðíá³òíèè. Áí, ýè î è ààà èàçàèè, ò³ îîðî è íà òáíðàòèèè àèààààèè à èàáíáðàò, à àçýòí ç òðèààèí àí èíñà³áo. Ó Èáí áá³ íà³ ñí ò³ æíáíî; „îîðî è“, à èáí ààñüè³ ðíá³òí è-èè íà íáíí÷³ íà òàèèò ñàì èò áóáíàò, ýè ò Ñèá³ðó, àèðíàèýðòò á³èüðá, íæ çààááò³ î ñíèíàñüèà „Ñòðíèòàèüí íà Óèíæáí èà“. Àè-ðíàèýðòò ò àèèí ò ñàì ñí ò èè³ì àò³, ýè ñèá³ðñüèèè, à íîì èðà³ ìò íà 90 %, ýè ò Ñèá³ðó, à ñí áí òá ýè 0,01 %. Íà Èíèèì³ àèì èðàèí à 1935–1936 ðð. 30 % èàòíðæáí¹⁰⁸. Èíèèèðí³ è á'ýçáí ü, ùí àí-àèýáàà èàðòíòàèò èàòíðæáí, íèòá, ùí à 1947–1955 ðð. àèì áðèí à Èíèèì³ íííáà 7 í³èüèíí³à¹⁰⁹. Ó Áàéèàèí-Áí òðñüèèò òááíðàò (AAI ÉAÄ), ó Èóçíáòüèò, Èàðáááí á³ àèì èðàèí ùíð÷íí 30 %, ó Èàðáèç; – 60 %. Íà ñííðóáæáí í³ Á³èíí ñðñüèí-Áàèò³èñüèíáí èáíàèò ííì èðàèí ÙÍÁÁÍ ÍÍ à íáííí ò èèòá òááíð³ íííáà 700. Íà ìòí³ ò ñíòá íðèáíçèèè ùíááí íí ðèñý÷ó. Áíáííí ò èèòá òááíð³ ííì áðèí íííáà íàèí í³èüèíí á'ýçí³à¹¹⁰. Á 1922–1958 ðíèàò í ñí-èíáùèíà àèíèùèèà 60 í³èüèíí³à èðáò¹¹¹. Óòí æ òàèèò÷íí ñíðè÷èí èà ñí áðòò 90 % èàòíðæáí ? ×è àñð íòó òáóí³ èò çí òùáí ü, èàòóááí ü ç òñ³í à ìòí³í è ííáðíàèòýì è àèíàèòíà òðýà ò í ñíèá³ ááí í áèáèù³ èàð³áí èèè Í ÉAÄ, ÷è í íæá í ñíòáá³ í àè³ é áð³áí³ í à-÷àèüí èèè, ñè³á÷³, ààðòíá³?

Í èáííàèèè à l'înea³ íàñàí íáðáà òíò³èè çáòáòáàòè ýèíííáà á³èüðá³ ýèíííáà òàèàòá àñüíáí, ÷íáí í ñíèíáùèíà ííòðááòáà-èà. Áííè áíáðá ðíçòí³ èè, ùí ðíáí÷ó òóáíáó òðáàà è³í òá áíáòáà-òè, ùíá áííà íà í³áòí áààèà íà ñèè³. Á ç òñ³ò èàòíðæáí áóèí èè-òá 5–10 % òàèèò, ùí ìò òðááà àèíèùèè, áí áííè áíðíèèñý ÷è í íæòòò áíðíðèñý íðòè í ñíèíáùèíà. Ðáòòà 90 % – òá íáàèíí³, íðàòüíàèò³, òèð³ ðáàè³ áàèààòè ìò – áàçàèòçáý. Ç èèò íðèòááí ü í èáííàèèè à l'înea³ ñèèàèè ùíááí íà í áíð èàòíðæáí èíà, ùí áà³ èíí ò áíñèòò èàèíð³ è àèíííòáòè „ííðî ó“. Í àèàçàèè òáá³ðííí ò íà÷àèñòáò èèòðá÷àòè íà òàð÷³ áàà ðóáèç ùíáíý íà íñíáo. Ó ñí á-íð áóèè: àèòí³ áíðíðíí, ñíñí, ðèàá, èðòíè, è³é, íè³ý, òóéðð. Ùíííðáàà, áñà òá áóèí íàèí èæ÷íáí ààòóí èò, íðíðà áàààèí áíñèòò èàèíð³é, èíáí í íæíà í áóèí èòíèòè çà áàà ðóáèç³.² òáá³ðíà íà÷àèñòáò èòííòáí èòííòáèí. Á á'ýçí³ áí èðáèè ç áíèíáò ðèñý÷áí è. Ç òèò òàð÷³á áííè íáððæóáàèè (èð³í òè³áà) èèòá 25–40 %. Ðáòòó ðíçèðá-ààèí íà÷àèñòáí – á³á ííñòá÷àèüí èò ñèèáá³á áí èóòáð³á. Áíáíí-÷áí íà èèòá à Ñèá³ðó, à à Óèðá; í³ ùíðíèò çíáí èààðòò í³èüèíí è òáíííáð³á íðíáííèñòáà à èòííòá íðíòè íáà. ³àèíà íðè÷èíà – íàçááðíñòò ñíèàèí³á ùíñü íàèáíàèè. Íðèàçáí³ áí Ñèá³ðó òàð÷³ áèáàààèèñý òááíðáí íáí³ááí èèè è, ñíðè÷èí þáàèè òèóí-èíá³ òáíðíàè, çá³èüðóáàèè ñí áðòíñòò. Áóæá áààáòí á'ýçí³á àè-íòèí á³á òíèíáo. Çà í èáííí èíæíèè ñí áíáððæóáàòè ùíáàà ðíèè

í íáèè òàí èèè íäyā, á³èèçí ó ³ açóòòy. Í ³èí èè òí áí í á íääðæóááá, áí 75 % çááçáí íáí í íáí íáí íäyāó ³ açóòòy í á÷èüñòáí í òí ááááèí í ³ñòááèí èþäyí, à áðí ð³ í ðèáèáñí þááèí. Ç í íí áðèèò èàòí ðæáí íäyā çááèðáèè áí ñèèááó. Í áéá³ðøèè áèááááèè ³í øèí èàòí ðæáí í áí, çáí èñòþ÷è áí ðáòóí èí áèòí èí, Ùí áèááèè í íáèè. Èá-òí ðæáí è òí áèèè í áí ³ááí è³, áèí óèè á³á í íðíç³á ðèñý÷áí è. Á³yçáí ù í áá í ðááí èóí èòè Ùá í íääðòèè íäyā, ýè Ùí í áá áðí ð³ í á ñáí ³í ó í Ùááí íí ó ðáòóí èó. Õáè á³í í èàòèá áá³÷³: áí áððá çá í í-áèè (ýèí áí í ³èí èè í á íääðæóááá) ³ ááððáá çá çí ýòèè ç í áððý. Áèá æ ðèò, òòí í áá çáí Ùááæáí í ý, áóèí ýèèòí ñü 10 %. Áá÷èí í, Ùí ñí áðòí ³ñòü í íáèá áóòè í á á³èüðíþ çá 5–10 % í áá³òü çá ñèá³ðñü-èèò í áñòááèí, ýèáè á³yçí ýí áèááááèè í ðèçí á÷áí ó ýí è³èüè³ñòü òá ýè³ñòü òáð÷³á ³ íäyāó. Á òá çáèáæáèí á³á í ²ÑÓÁÆË òðý-áí áð³á, à 95 % ýò í íðíáèèí ç í ðí ñòí áí í áðí áó. Õá í ³áðáððæó-þòü ³ ð÷æèí ò³, í íááðí òáðèñü ³ç ñèá³ðñüèèò òááí ð³á. Ó ñáí ýò ñí í-ááááò áí í è í ááí áyòü ðèñý÷³ Õàèò³á ñááèçí ó ááðòí áèò, áðèáá-áèò³á, áð³áí èò òðýáí áð³á í áá³òü í íñèáèí ³á-á³yçí ³á, çí ó Ùáí ù í á ç í ðèí óñó í á÷èüñòáá, í á áèèèèèáí íáí í íááá³í èíþ èàòí ðæáí, à ç áèáñí í ýí è³. Í ñí íáèí í ðèèèáá ç ááááòí ò.

Çá ÷áñ³á á³èí è 1941–1945 ðð. ýòáá òé³òéó ç Óèðäýí è áí Ñèá³ðó í íýçá ³ç á³yçí ýí è, ýèèò í ááí èñí í áí áóááèè ñí èí ííþ ðèáíþ, í á ááááèè í èòè. Á³yçí ³ áí æááí è³èè ç³ ñí ðááè ³ í ðí ñèèè áí áè. Í á íáí ³è ñòáí ò³ ýí í íýçá çóí èí èáñý çá è³èüèá èðí è³á á³á áí áí áí í ó, ³ á³yçí ³ Ùá áí èí íí³ðá áèí áááèè í èòè. Ñáí á á òáè ÷áñ í á ñòáí ò³ ýí ñòí ýá í íýçá ç ñèá³ðñüèè è ñí èááòáí è, Ùí ýòáèè í á òðí í ó. Áí í è ñí ³ááèè òèðäýí ñüèèò í ³ñáí ù. Í í÷óáðè èðèèè, áèéðèè, à áí á³-áááðèñü í ðí í ðè÷èí ó, í ðèí áñèè á³yçí ýí áí áè. Ááðòí á³ í íá³áí-í èèè í ðí òá í á÷èüí èèá, à òí é ç í áááí íí ó ðòó³ í áèáçáá áí ýèáí çááèðáðèñý ááòü. Ñí èááòè í íá÷èè í òí ÷èè èí áí, á³á³áðáèè çáðíþ ³ çáí èòáèè: „×íí ó ðè í á ááááá áí áè á³yçí ýí ?” Í íñèáèí í íá÷èü. „×è òá³é í á÷èüí èè í áèáçóááá í á ááááòè?” – í áðáí èòóþòü. Í íá÷èü. Ñí èááòè ñòýáèè ç í ùí áí øðáí è òá ñí ðí ÷éó ³ á³áðí áóóááèè, í íáðí çèáðè, Ùí í á áðá÷á á³á ýòí ùí áí ñóáó, èí èè í á ááááòèí á í è-òè ³ í á áí áóááòèí á á³yçí ³á. Èí áí áèð á³èñüèí áí áí áðáèí í ó í á áððð÷ááñý. Í áááè³ á³yçí ³ í ááðæóáááèè áí áó í á ñòáí ò³ýò.

Ó ðíí áí ³ „Èáèí ò” Ó. Áí ñòí áñüèèè í í íá³áá: ñáèýí èí Ááèááá-í í á í ðèèèòá áí ñáí áí í ðèyòáèý í ³Ùáí èí á Ñòñèí áá á áí ñó³. Áè-í èèè í í ÷áðð³. Ñòñèí á í ðèçóáááñý í íáèí áí áèí í èèí. Èí èè á³í í íðááñý á³èý ñáí í ááðá, Ááèáááí í á óçýá ç³ ñòí èò èóòí í í èè í ³æ, í ³á³éðí áí Ñòñèí áá, èáæó÷è: „Áèááí ñèí áè, Áí ñí í áè. Í ðí ñòè Óðèñòá ðááè” í áðáð³çáá í ðèyòáèáá³ áí ðèýí èó ³ çááðáá áí áèí í è-èá. Çá 1917–1945 ðð. í íñèáèí è í íááèááèè ñí òí ³ ðèñý÷ áèáñí è-è³á, Ùí á á³á³áðáèè á³á í èò ýòí ³ áí áèí í èèè.

Ā ī āān³ a 1918 ȳ. ææēī āāāāōī ōēōāī nūēēō ōī āēī ōō³ēā=³ā
 ç Āāēē=ēī ē. Ōēōāī nūēā Āāēēōūēā āōī ³y āī pāāēā ī ōī ōē ā³ēūōī-
 āēē³ā. Ēīēē ÷āāīāī³ āçyēē ī āāāō, āīē ē īāēāçāēē ōēī ōī āēī āī
 ī īāāōāōāēy āī āī ī ō. Āēā³ēēēē īēāī ēē ī īīçā, ī ōēçī ā=ēēē āāī ū,
 ēīēē āāēē=āī ē īāpōū ī ōēēēē īā ēīēāçē. Ēīēē ō³ ī ōēēōēē,
 ī īēāēī ē ī āāāāōō³ēyēē āāō ōāçīī ç ī āī īāēyōāī ē¹¹².

Ā. Ēār 3ī, ī āēāāāōē āēī ōñōēēē ē ā'y'cī ēōū āñ3 ōēī ā3ūā, āōōī-
 āōā3ā, āīēī ōpā 3 ō. ī., nāī 3ī cāēāī āāī ēī nī 3ādī ā3ōī ēēāī ī īyñ-
 ī ēā: „Ō ī āñ ō ī īñēī āūēī 3 nī ōāāēī 3ī ē ōāī ēpō3ī ī āđāī ē, cāāāđ-
 ōī āāī ēī ē ō āī đī ōūā3 ē āāāāō3yī ē, ° ēēōā ō3 ēēī ÷ ēī ō3. ī āō3 ī 'y-
 ēī ōē3 3ī ōāē3 āāī ōē ī ā ī āāāpōūñy ī ā āāāđāēō ōāī ēpō3ī ī āō3ā”114.
 Čā3ēūī āī ēō ēēī ÷ ēī ō3ā īī ÷ āēē āđāōē ī ā ī īñāēē ÷ āē3ñō3ā, āāđōī-
 āēō, ī ē3ō3ī ī āđ3ā ōī ūī. ī īñēī āñūēā ī ī ī āđō3÷ ī ā āēāā āī 1917
 đī ēō nōđēī ōāāēā nā3ē ēēī ā3ēñūēēē ī āđī ā ā3ā ōāēāñōā ōā ēđāā3āēī ē
 āēī đñōī ēēī ē ēāđāī ē. ī īñēī āñūēā nī ō3āē3ñōē÷ ī ā āēāāā ī 3ñēy
 1917 đī ēō nāī ā cāēēēēēāēā: „āđāāū ī āāđāāēāī ī ā”, „ī ēđ ōēāē-
 ī āī, āī ēī ā āāī đōāī ”. 2 ī āđī ā ēēī ōāñy āđāāōāāōē, āāēāāōē, ī ī đ-
 āōāāōē. Ōī ē, ōōī cācī āā ī āēēā 1917–1920 đī ē3ā ō ī īñēī āūēī 3,
 ī ī āēā ī āēāēāī ī ā3ā÷ ōōē nōēō3ēī 3ñōū ĀNĀĪ ĀĐĪ ĀĪ Ī Ī Ī ī īñēī āñū-
 ēī āī āñēēñūōāā. Ēēē÷ „Āđāāōē ī āāđāāī āāī ā” ī ā ī āā ā3āāōēō
 ā Ōēđāyī3. Nāēyī ē ī ā āī cāī ēyēē ī ēī ī ō āđāāōāōē ī āī nūēōē
 ī ā ōē3ā. Nāēī ī āēđāēī cāī āēū ēī ēēī 3ōāō, 3 ōī ē ī āđāāēđāā ā3ā
 ī ī ī 3ūēēā ī ā ōī ē, ōī āēyā ī ēī, ÷ āēāp÷ ē ī āī āī cāī āēūī ī āī cā-
 ēī ō. Ā ōēō ī ā ōēāōē āēāōđī āōāāēē ōēī ēē ōā n3ēñūēī āī nī ī-
 āāđñūē3 āī nē3āī 3 ōñōāī ī āē.

70

ā³ā āāēē÷āçī ī; ē³ēūēī nō³ í āēī ī ā³đī ī æī đñōī ēī āī ī ī āī āāāī ŷ
 ç ēpāūī ē. Āçāāē³ ó í āñ ó ĩ īñēī āūēī³ ēī āī ēē ç í āñ ēī āī p ā^o
 ēī āī nū. ² í āđī ā ōāāā^o āēōō çā ēī đēñī ā, āī æ nēēāā ī đēī ī ā³āēō
 „Çā āēōī āī āāī ō í āāēōēō āāpōū“. Çā 1917–1919 đđ. nāēŷī ē çāēī-
 ī ōāāēē ī ī ēī ī āī ēō ÷ āđāī ī ī āāāđā³ēō³ā āī ēçō āī ēī āī p ōāē āēēāī-
 ēī, ūī ç çāī ē³ nōēđ÷āēē ī ī āē. ĩ ī đ³ī nī ³ŷēēñŷ ŷē đ³ ī ī āē ēāđēp-
 ÷ēēēñŷ. Āāī āēñī ēī í ā āāđāā³ ī đēāēāāēē ōāŷōāī ē ī āī ō đōēō ³ ī ā-
 í ō í ī āō ³ í āñ ēī āāōāāēēñŷ ī ōēāī ē āāđōāē. × āđāī ī ī āāāđā³ēō³ æ
 çāēđāēē ç āēāēō ī ī ēī ī āī ēō āāī ³ē³ī ō³ā-ēī ī đđāāī ēpō³ī ī āđ³ā
 đē³đō, çāāēāāēē ōāŷōē ā āī ēī āō, āēđ³çāēē đē³đō í ā ī ēā÷āō, ŷē
 ī ō³ōāđñūē³ ī ī āī ē ē³ ō. ī.

B í ā çī āp, ÷ē āā ō nā³đ³ ī ī āī āŷōñŷ ōāē æī đñōī ēī ç æ³ī ēāī ē,
 ŷē ō ī īñēī āñūēī ō nāē³. ĩ īñēī āñūēā í āđī āī ā ī ōāđ³ñōū ēāāā:
 „Đēāā – í ā ī ŷñī, āāāā – í ā ēpāēī ā“, „Āēŷ āāā³ā ³ çā³đ³ā nōāō í ā-
 ī ā^o“. Ēī ēē ŷ ī ēōāā ō÷āñī ēē³ā āđī ī āāŷī nūēī; ā³ēī ē, ÷ē āī ē í ā
 āēāŷōñŷ āāēāāōē ī āēī ī āī ī āī, đī āī ē ³çāēāōāāī ŷī ā³āī ī ā³āā-
 ēē: „Ā ēī ī ō ōā đēī āēōū? Ēpāāē āāāāōī. Āñī āēñōā÷ēōū“. „Ā āā
 æ ōī ē – ōāē āāđī ī çī āēūī āāī ēē í āđī p ē³ōāđāđōđī p – āī āī āī ŷç-
 í ēē đōēā÷ ī đāāāē ³ nī đāāāāēēāī nō³ „đññēēē ī ōāē÷ī ē“? B đō-
 ēāā ēī āī ī ī āñ³ē ĩ īñēī āūēī³ ³ í ā çī āēđī ā. Í ā çī āēđī ā, āī ā³ī
³nī ōāāā ēēđā ō ī đ³ŷō í āđēō ī ēñūī āī ēēē³ā, ā í ā ā āēđō³“
 (ĩ . Āī đūēēēē. „Đññēāŷ āāñōī ēī ñōū“).

V²². ÐÀÃÑÒÃÎ ² ÄÃÑÎ Î Ò²B Î ÎÑÊÃËÎ À

*Í àéí îé³ðí ³ðá î ðîñèì î Ààðó Áàèè÷-
í ³ñòú î ðààèòè í àì è ñàì í áàðæàáí î.*

Î îñêîññüé³ àðèñîîéðàðè 1730 ð.

*Ãíáðíá³ëúí á ðàáñòãî ñòãîðð° á³ëüðó
òèðáí ³ð, í ³æ òèðáí è î íæóòú ñòãî-
ðèòè í àñèëüñòãîî.*

Ã. Î ³ðãáí

*Ñèý ñàðúí ü í è÷àì, èðîì á æáñòî÷-è
óíýòà áóòú í á î íæáò.*

Î áòðî ²

Ó î ðàé³ñ³ ° áàçé³÷ í áááçí áè èðàèí³. Çà áàðáááì è áàèáèí í á àèáèí, ³ í á î íæá èðàèí á î áðáááá÷-èðè: çà³áèè ³ èí èè áí ááá í á í á; í á Ñàñòý. Õá î î ðîñæó° ó è³ñí áèèá í á èèðá î ³áí çð³è³ñòú, á è á³á÷-òòòý ááçí î ðááí îñ³, Ñî î ðèððí áí î í áðáðá°òóñý í á áí ýáóçòáí. Î îñêáèí îñí áèñîî – áàèèèèè áí ýáóç, Ñî çàñá³á÷-èòú èí æí èè î³-òáð, Ñî èí áí áóááá î îñêîññüèè è áí ýèá è. Á³í í áí ááá° èèðá òí á³, èí èè ÷ó° çà ñáí;ì è í èá÷áì è ñèéó ñáí áí áóðòó, î ðááí ³çàò³;í, á³éñüèá, áàðæàáè. Î î èí èáðèñü ñàì - í á - ñàì ÷ è í í áá÷-èáðè, Ñî èí áí áóðò ñèááðèè çà áí ðí áá, áí ááá° á í áí ³èó. Ó ñí î ááááò î ÷ á-àèáó³á òà ó÷áñí èè³á á³èí 1917 ³ 1941 ðí è³á çí áèááðá ááááòî ðàè-ò³á áàèèèí áí ñòðáòó áí èááááèñ³á, èí èè í áááèá ÷ è çàðèòàèáñý çò-í ý áèááá. Î î ððáí èáðè á î í èí í áí óèðá;í ñüèèó î î áñòáí ò³á (Óí Á), í èáèáèè, áèáááèè áàðòááðè çì æèòòý, ááí ááí î, áèáèí áóèí áèáè-òèñý í á í èó. Î á÷áèí èè Í ÈÁÁ, Ñî áèáóáèá í ³èüèí í è èðááè, Ñî î îñòð³èýá òèñý÷³ á'ýçí ³á áèáí î ðó÷í í – Î. ° æí á èáæáá ó è³æèó è³èüèá áí ³á òáí ðèì í ³ñèý í ááááèí áí çàì áóó í á èí áí æèòòý, ðí ÷ òí è çàì áð í á çà÷áí èá æí áí í; èí áí áí èí ñèí èè.

Ñòááí èè ³í ñòèí èò ñàì í çááðáæáí í ý í ³áèáçóááá ðóèáðè ááçí á-èè è í òí ðí í è á áóðò³. Õàè çðí áèèáñý ó î îñêáèí á ³ááý: „÷áèí ááè – í è÷óí, á í á Ñàñòáí – áñá“, „Í á î èðó è ñí áðòú èðáí í á“, „Ëí è ñòá-í í è, èèü î áèí í áñ“, „Í áñ – òúì Ñ, è òúì Ñ, è òúì Ñ, î î î ðîñæóá ñðàçèòáñü ñ í áì è!“ (Í. Áèí è). Ááçí î ðááí ³ñòú, î î÷-òòòý í áí ðááð-òí ñ³, áí ýáóçòáí, èð³í áòòáí, ðááññüèèè í í áóò, ááñí î ðè÷ í á áèááá á ðí áèí³, ááçáí áèýò³éí á áèááá í á Ñèí è, ááñí î ð³ý óðýáó – áñá òá áèí èáèáèí ³ çà ááááòî î î í èí è³í ü çì ³óí èèí ñòááí ³ñòú î îñêáèí á.

xóæéí ö³ – í áí äð³áí èèè í í Ì Ì ñēīāūēí³ ó XV–XX ñò. ñā³ā÷àòù, Ùí Ì ñīāēñò³ñòù (³í äēā³äòāēūí³ñòù) – í áçí áí à ð³÷ Ì Ì ñēāēí í ā³. Í . xāāāā°ā Ì èðā, Ùí éí Ì ó áí ēý÷ā Ì Ì ð³áí þāāòē Ì Ì ñēīāñüē³ í ā-
 èè÷÷ý ç °āðíí āēñüēēí è: áí ēý÷ā āðāæāēā áāçāēðāçí³ñòù Ì Ì ñēīāñü-
 èò í āēē÷. „Ó Ì Ì ñēīāūēí³ í³ēíēē Ì³ ñí ðāāēā Ì ñīāēñā áí ēý, Ì ñīāēñā Ì³ ð³āðēāā, Ì ñīāēñā ā³ýēūí³ñòù, áí Ì ñīāēñò³ñòù çāēðāā-
 èē Ì Ì ñēāēí è ā ēāēāí è. Ì Ì ñēāēí è āððòíí, í ðāðí þ, í ðāí þ áí ðí-
 í èēēñý ā³ā áí ðí ā³ā Ì çāāāðāóāāēē ÷óæ³ çāí è³. Ó Ì Ì ñēīāñüē³ē³ ñòí-
 ð³ç āā÷èí Ì Ì Ì ā÷āçí ā, ñòēð³éí ā, āððòíí āā ðóðāí í ý āāçēēēí āí çāāā-
 èó, Ùí í ā çāāæā° í ā æí áí³ æāððāē: ñāíç³ ÷óæ³“¹¹⁶. Í í í āā ñòí
 ðí ē³ā ðíí ó í ðí ð. Ì . Í í āí ā³í (1800–1875) āēēēāā Ì Ì ñēīāñüēēē
 ³āāāē āāðæāāē Ì ñòñí³ēūí í āí ēāāó: āāðæāāā – ðā í āí ā āñāí ðíí ēþ-
 þ÷ā (ðí ðāē³ðāðí ā) °áí³ñòù. Åñ³ ñēēē í āò³ç; – í āðāð³āēūí³ Ì³ áóðí ā-
 í³ – ° ÷āñðēí āí è āāðæāāí íç Ì āðēí è, í ðēñòí ñí āāí³, āí ðí ā³ āí
 í āēāēÙíç Ì āòē (ā í āþ ° í āí ðāāí í ý Ì Ì ñēīāūēí³ è ā ðññíí ó ñā³ð³,
 ýē ā³í í ēñāā āā³í āā). Åñ³°þ ð³°þ Ì āðēí í þ (āāðæāāí þ) ēāðó° èē-
 ðā í āí ā ðóēā – ðóēā āñāāēāāí í āí ðāðý. Å³í Ì í æā °āēí ēí í í ðó-
 ðíí í āēüöý ñí ðýí ðāāðē ðó Ì āðēí ó ā áóāü-ýēíí ó í āí ðýí³. ðāēā
 āāðæāāā, í āððí áí ā í í÷ððýí ðā ðāā°þ (í āñ³áí³çí íí çā éí āí æ
 ñēīāāí è) ðā çðāí áí ðí āāí ā ° ÅĒĒĒ ĒĒ ĒĒĒĒĒ ĒĒ ĒĒĒĒ ĒĒĒĒ ĒĒĒĒ ĒĒĒĒ
 í í æí ā, áóāā í ðí ā³áí ēēíí ðññí āí ñā³ðó. Ì . Í í āí ā³í áóā í í í āð-
 ð³ñòíí, í āçāāí ēēíí. Å Ùí āóí āēē Ì Ì ñòðí í āó³, ē³āāðāēē? Åí í è
 ēāçāēē 1839 ðí ēó ððāí ðóçí ā³ ðā ñāí ā, Ùí é Ì . Í í āí ā³í ¹¹⁷. Ñā-
 ðāā Ì Ì ñēāēí³ ā áóēē é í ðēðēēūí³ èēē °āðíí ā³çāð³ç ð. çā. „çāí āāí è-
 èē“. Í āēí ç í ēð Ì . Í āāðñí ā í èðā: „Ì è í ā í í æāí í āí çāí ēēðē
 ð³çí ēö³ í í āēýā³ā, áí áí í è ° í ā āēāñí³ñòþ Ì ñí āē, ā āðíí āāē“. ²
 í ðēē í ēñāā: „Çā ñí ð³āē³ñòē÷í āí ēāāó āñ³ ēþāē áóāðóü í āí āēí-
 ā³, í ā Ì āðēí ðóü æí áí ēð Ì ñí āēñòēð ðēñ, áí ñíí ó° èēðā í āí ā áāç-
 ñòí ðí í ý Ì Ì ðā āāððíí ñāē“¹¹⁸. Ñòðí Ì Ì ñēīāñüēā „ēí ā³ēā“. Å ÑÐÑÐ
 āí í ā í āçēāā°òññý „í āðð³éí ā ē³í³ý“. Ì Ì ñēīāñüē³ Ì í í āðð³ñòē ðí ÷³
 Ì ð³ýēē í ðí „āāēí íí Ùñēēā“, āēā Ùā í ā çāí ðí āāāæóāāēē éí āí ðā-
 éí þ æāðēēāí þ ð³í þ þ. Çāí āí ðí ÷āí ā í í ē³ðē÷í ēí è í āðāí í āāí è
 Ì Ì ñēīāñüēā āí ēí ðā āāā í ā áíçòññý í³ēí āí³ í³ èðā: „Ì è í āí āēí āí
 āóí ā°í í í ðí āñ³ ñí ðāāē í āðí āí æēððý³ ðíí ó āí āí ðēí í í āí āēí āí
 ēí æí íí ð ç í āñ çðí çóí³ēí þ Ì í āí þ. Ó í āñ í āí ā³ áóðē í ā í í æā í ā-
 í í ðí çóí³ í ý. Öý í āðā í āí í āóí í³ñòù ° í āðí þ í āēā³ēüðí þ³ í ā-
 í āðāí í æí í þ ñēēí þ³ āēð³ðāēūí þ í āðāāāāí þ í āā³ í ðēí ñā³ðíí,
 ýēēē ðí çāēðēē āēāñí ā āðāēí í í āí í āóí í í ñó³“¹¹⁹.

Í í ñí āðð³ Ē. Ñòāē³í ā ēí āí í āñðóí í ēēē, áí ý÷ēññ í í āñðāí í ý í ā-
 Ì Ì ñēīāñüēēð í āðí ā³ā ÑÐÑÐ, çí ðóðāí³ áóēē āāÙí í í í ðñðēðē ā³æ-
 èē. Í āāāí āç³ í í ÷āēē í ēñāðē ððí ðē í ðāāāē: „Ì ā÷í ðí ēððāíí, áāç-
 áóðí ēí í í āðí ðāí í ýí çāāāēūí í ā³āí í í āí çí èæðāāēāñý āēí í āēē-
 ā³ñòù āí ðāí ð÷íç; í ðāð³, çāí í ðí æðāāēāñý ā³ēūí ā áóí ēā. Åāðí ðē

aī yēēñy äöi äòè nài īñò³ēf ī. Āāāāōī āāçāð, ĸī āēāpōūñy ā ð³çī ēð
 ī ³ñòāð íāøī; ðāñī óāē³ēē, īīā³āf ³ īāī³ āī ³f øēð, yē ēðāī ēēī ē
 āīāē. Ąēīāī ā āāçāðā í ā ī ā° āēāñī īāī īāēē÷÷y. Ąñ³ ī āðāāðōēī āō-
 pōū ðā nài ³ñīf ūēā¹²⁰. Ó ÑÐÑÐ ñīōī ³³ ðēñy÷³ ā³āī ī ēð ēpāāē ī ðē-
 ēpāī ēāpōūñy ³ āēçī āpōū īīī ēēēīā³ñōū, øē³āēēā³ñōū nài;ð īī-
 āēyā³ā. Ąāēīāī ç ī ēð ððyā çāī ðīōīðēā āī āīāēā³ēūf ³. Ąēā īīā³āī ā
 āōēī ³ ī āðāā 1917 ð. Ó³ēīñī ó ī. ×āāāā°ā ēāyāñy ³ āēçī āāāā īī-
 ī ēēēīāēī ē nài;ð āōī ēē. ī ēēīēā ² īāīēīñēā 1846 ð. ēīāī āīāēā³ēū-
 ī ēī. Ó ÑÐÑÐ í ā çāīāīēūī ypōūñy nài ēī āēçīāīf īyī īīī ēēēī-
 āīñō³, āēī āāāpōū ī ðēāñāēpāī ī ðñēāāēyðē ðā, ĸī āīf ē āāī ēēē.
 ī āīf āōī ī ³ñōū (ī āðō³ēī ó ē³ī³p) āēāāāā í ā Ą. Ąāī ³f, ā ī āēīñā³÷ā-
 ī³ø³ ī īñēāēī ē ñīf ā³āōāāēē ū çāāāī ā ³ ī āā³ōū īīāīāēāōāāēē ððē-
 āēī ð³ī ā (īñīāēñōā, āðīī āāñūēā, āāðāēāī ā) °āðīīāēñūēā æēðōy
 ç īāīf īī ð³ī ēī (āāðāēāī ēī) ī īñēīāñūēēī āōāē ī ðīñōī. Ąāēēāðō-
 āāīf īy °āðīīāēñūēēð ³āāē çāāāēē āōēī ā ī īñēīāçūēī³ ēēðā īī-
 ðīāēī ūīp āāēāēāī ēīf īp. Ó Ó²Ó ñō. ðāēīp āāēāēāī ēīf īp āōā ī īñ-
 ēīāñūēēē „ē³āāðāē³çī“, ā ā ÓÓ ñō. ñōāā ñīō³āē³çī, ³f ðāðī āō³ī-
 ī āē³çī. ² āñā ðā āōēī āēī īāīp çāāñīp, ĸī çā īāp ðīāāāñy ī Ą-
 Ó²īf ĄEŮī EE ³āāāē ON²Ó ī īñēāēī³ā. ²āāāē ³ ī ð³y īīðēðēðē
 ñāīp ðēðāf³p (ðā ū ī āā³ā°ī í ó ī īēīāēī ó – ðāññōāī) í ā āāñū ñā³ð.
 Ąāðīē ðīī āf ó Ó. Ąīñōī°āñūēīāī Ø³āēūīā ī ðīīf īf óāāā ī īā³ēēðē
 āñā ēpāñōāī í ā āā³ ī āð³āf³ ÷āññēf ē: ī āēāf ūēð – īāī³ā, ³ āāēē÷āç-
 í ó – ðāā³ā. Bñī ā ð³÷, ðāāē í ā ī āēē ā āēīāf ēð ī ðāā, í³÷īāī īñīāē-
 ñōīāī, īīē³ðī ā īðāðā ī āēā ī ðāðpāāðē í ā īāī³ā. Ø³āēūīā í ā ēā-
 æā, āēā Ó. Ąīñōī°āñūēēē āññōāī ē ³f øīāī ñāīāī āāðīy ēāæā, ĸī
 īāīōp÷īp ī āīø³ñōp ī ā° āōðē ī īñēīāñūēēē ī ĄĐĲ Ą (ī āð³y).
 Ç ī ðēī ðñīāīāī īāīf āōī ñōāā īāī īñēāēī ē (ðī÷ ³ çī īñēīāçūēī³)
 āēóçāāēē (ī. Ąīāīēū, ī. Ñāēðēēīā-Ůāāð³f), óāīē³āāēē (ī. ×ā-
 āāā°ā), ēīāī ī ðīēēēf āēē (Ó. Ąīñōī°āñūēēēē), āēā í³÷īāī ðāē ³ í ā
 çī ³f ēēē. ²f ññēf ēðēāīf ā³ā÷óāøē, ĸī °āðīīāēñūēēā āōī ēā ðōēī ó°
 īñīf āē āç³ēñūēī; ī īñēīāñūēī; ³ī īāð³; í āō³īf āēūī ā ĐĲĲÓ²B
 1917 ð. çāī ðððāāēā āñ³ ā³ēī ā āī °āðīf ē. Ą īf āðōf³ð āīāīē³ā, ñāē-
 ðēēīāēð-Ůāāð³f ēð, ÷āāāā°āēð, āīñōī°āñūēēð īf ÷āēē óāēāððē īf
 ī āðð³ē æā ñī ðīā³ çāīāīf ðēðē.

ī īñēīāñūēēā „āāī īēðāð³y“ ī āðāāāððēēā āñ³ āāðāēāē ðēī,
 ĸī çāñī óāāēā ī ³f ³ñōāðñōāī, yēīāī í ā ī ā° āēīāf ēē ððyā ó āñūīf ó
 ñā³ð³ – ī ³f ³ñōāðñōāī ē³ðāðāððē. Ůīī ðāāāā ðāē ēīāī í ā íāçāāēā,
 ī ðīðā ēīāē ēē īēñūī āīf ēē çī ā° ēīāī āāðāñō, āī īāāðāð° çā³āðē
 çāī īāēāīf īy í ā ðāīðē ³ īēāōīp çā í ēð. ī ³f ³ñōāðñōāī ē³ðāðāððē
 ēāðð° āēðīāf ēððāīf ðōāīāēf³ð ðāīð³ā. Çāāāāīf īy çī ā÷f ī āāæ÷ā,
 í³æ ā ³f øēð ī ³f ³ñōāðñōāāð, ð³ ēāððpōū āēðīāf ēððāīf ðā÷āē ī ā-
 ðāð³āēūf ēð, ³ ĸīā īīē³ī øēðē yē³ñōū ÷ē çā³ēūøēðē ē³ēūē³ñōū, ī ī-
 æōðū ī ðēāāāðē ēðāç³ ī āøēī ē. ðāēī; īf āēēēāīñō³ ī ³f ³ñōāðñōāī

è³òàðàòòðè í à ì à°, àí è³òàðàòòðò òàíðèòü í à àðòèàðñüèà ì àø-
 í à, à àóò, Ùí éíàí çà àñà çíéíòí ñà³òò í à èòí èø, ³ í àà³òü ñàì ì èñü-
 ì áí í èè í à çààæàè ì í æà éíàí çéíàèðè, àððèì àðè. Ì ³ í ñòàðñòàí
 è³òàðàòòðè ì ³àí ì ðýàéíàó° àèðíàí èòòàí è³òàðàòòðè í áí ³é – °à-
 é-í³ è çàñàà³ – ì í è³òè÷ í³ è èíðèñ³. Áí í í àà° ì èñüì áí í èèàì „ñí ò³-
 àèüí à çàì í àèáí í ý“ áí ààñòè ÷ èòà÷àì ì í òð³áí³ òðýáí á³ ÑÐÑÐ ³àáì,
 ³ òí ó òí òí ³, áí çàí èáí ³é òðýáí ì (ñí ò³àè³ñòè÷ í èè ðààè³çì). Í èà-
 òèòü (÷ ðàç í ³àí ì ðýàéíàáí ³ éí ì ó àèààí èòòàà) ààòí ðàì ³ á í àé-
 ò³ñí ³ø³ è ñí ³àí ðàò³ ç Í ËÄÄ ì èèüí ó°, Ùí á ì èñüì áí í èèè àèéí í ó-
 ààèè çàì í àèáí í ý. Öý æàí ààðì ñüèà (÷ àè³ñòñüèà) è³òàðàòòðà í àì à-
 àà°òüñý ì àðàòíàèðè Ëðàéí ó (ç ààèèéí è³òàðè) í à ààçàòí í áí
 ààçàòí í áí ðààà, í à ðíàí÷íàí áí èà, ³àààéí ýéíàí ° òàí èèè ðè³à
 ³ í í áí ³ ýñèà, àáí í à àðí í áí ñèòàó – ì ñà, Ùí èèæà í áí ñüèò ðòèó,
 ýèà Ùí éí í éíàí àèèà. Ì ì ñèí àñüèèè ñà³òíàèýà à³ðèòü, Ùí ì í æà
 òà çòíàèðè, áí çà í èì èðàéí à (ç ì àéí è³òàðè) – òàèà ñàì ³ñí üèà
 òààðéí à, ýè à³è ÷ è í àñ. Á àóò ÷ è àóòà – òà ì í í ³àñüèèè ì í³òí
 àèý í àðíàó. Í í 40 ðí èàò òàéíàí æàí ààðì ñüèíàí àèðíàí èòòàà
 „èàçüí í í èò“ ³ààè òà ³àààè³à ì í ñèàéí è ç ààèèèè ç÷òàíàáí í ýì
 ³ í àðàèýéí ì í í àà÷èèè, Ùí òà „è³òàðàòòðà“ í à çààæàè àà° ì í-
 è³òè÷ í³ è èíðèñ³, í à ýèó ì ñí ðýí í àó° ì ³ í ñòàðñòàí è³òàðàòòðè,
 ì ñíàèèàí ñàðàà í áí ì ñèàéí ³à. Ñàèðàòàð àñàñí ðçí í áí éí ì ñí í èó
 Ñ. Í ààéí à àèçíà°, Ùí óèðàçí ñüè³ éí ì ñí í èüò³ ààèàóæ³ áí éí-
 ì óí ³çì ó¹²¹. Çàñòòí í èè Áí éí àè ðààè Ì ³ í ñòò³à ÕÐÑÐ Í . Õðí í üéí
 ó àí í í à³à³ Áàðòíàí ³é ðàà³ èàçàà, Ùí ñàðàà óèðàçí ñüèèò à³òàè òà
 ì í èíà³ ì í øèððòüñý ³àáí éí à³÷ í³ áí èèàè „àóðàòàçí í áí í àò³í-
 í àè³çì ó“¹²². „Õèðàçí ñüèà ì í èíàü ðàçí ì ç éí ì ñí í èüòýì è Ùí ðàç
 à³èüøà ñòà° ì í áí àéí ì ð. Áí ³ ËÍ Ó, áí ³ éí ì ñí í èíà³, áí ³ ààçáí æ-
 í èüèèì òí ààðèñòààì, áí ³ øéí è³ í àñèèà ì í áí ðí òè òüí áí çààðí ç-
 èèáí áí ÑÐÑÐ ýàè Ùà“¹²³. Í à àèéí àèà òà „è³òàðàòòðà“ ì í èèààá-
 í í áí í à í àç çàààáí í ý, òí ÷ òðýà ì èàòèà ì èñüì áí í èèàì à³èüøà, ýè
 ì ³ í ñòðàì, òí ÷ ì í àèñòð³èýà ñí òí³ ñòàðèò ì èñüì áí í èè³à òà ì ðí òà-
 ñí ð³à, ýè³ ì í àèè „ç³í ñòààòè“ ì í èí è³í í ý í àðíàèáí èò í í 1917 ðí ò³
 ³ àèòíàáí èò éí ì ñí í èí ì . Àèáí à, í àçðíçòí³ èáí ì ñèàéí àì ýàè Ùà.
 Ì ì ñèí àñüèèè ò³éí ñí ò ñòààðàæò°: „Áàèèèà ì ì ñèí àñüèà ààðààà,
 ç ì ààñí ì òè÷ í ì ð àèàáí ð, ñòàí ðèèàñý í à èèøà çòñèèèýì è ì ì ðà-
 àèòàè³à, àèà òàéíàè ³ ì ³àððèì éí ð àñüí áí ì ì ñèí àñüèáí í í àðíàó,
 Ùí ³ í ñòèí èòèáí áí ýáñý ààçèààó“¹²⁴, à ñí ò³àè³ñò ì ³àòàðàæò°:
 „Ì è, ì ì ñèàéí è, à ì ñíà³ ñàíáí òàðý àà÷èì í ààèè÷ ³ òáí³ ñòü í àøíçì
 ³ ì í àð³çì“¹²⁵. Ùí á çì³òí èòè ñàí ð àèàò, ²àáí ²V ðíç³àðàà éí ì àá³ð,
 í ³àè òí÷à çðàèòèñý òðí í ó. Í àðàèýèáí ³ ì ñèàéí è ñòí ýèè àááí ü
 ³ áí í ÷³ í à èðàì è³àñüè³é ì í èí Ù³ ç ì í èà÷àì, àèààáð÷è ñàíáí èàòà
 „í à ì ñèðí òèòü“ çò. Í ³ñèý òí áí ²àáí ì ³à ñí í è³éí èàòòààòè çò áí-
 ñòí ÷ò, í à áí ð÷èñü ì ðí òàñòò.

Oaëa nai ³ñ³í uëá àëáí àèùá íí àòí ðëéí ñý í à ð³é í éí Ù³ 400 ðí-
 é³á í ³çí ³ðá. Éí èè ñéí í áá É. Ñòáé³í, ñòí ýèè ò³éí áí áí áí ðèñý÷³
 í í ñéáéí ³á. ×óáéí áòüé³ í ÷ááèäö³ ñá³á÷àòü, Ùí í á í áèè÷÷ýò áóèè
 ááèèèèè ñòí, ððéáí áá, ðíçí óéá ³ ñéüíç. Ñòáð³ èþáé í í èèèèñý
 ³ ððáñòèèèñý, áéááþ÷é „í á í ñèðí ðéüü“ ìð. ² óá í ³áòáððáéóá í í ñ-
 éí áñüèèé í èñüí áí í èè: „Á³áðáçó æ í áñòáèá á áóð³ í í ðí áí á÷á.
 Óí ò³éí ñý ñ³ñòé ³, çááðí óáðè í áèè÷÷ý áí í ááá, çáàèðè ðáé, ýé àè-
 þòü ááçí ðèðóéüí ³ í ñè. Í ³, í á òí÷ó ý áí è³. ß òí÷ó ³ í í ððááóþ áí-
 éí ááðý“¹²⁶. ² ááé³: „Ñí áðòü É. Ñòáé³í á çááááèá í áð³é ðáé³á³éí í-
 áñòáðè÷í³é ñèñòáí ³ í áí í í ðááí ì; áððáðè, øéí áè. ² á³áðí áæáí í ý
 éóéüðó Á. Éáí ³í á òí; óððáðè í á çð³áí í ááæèðü. Á. Éáí ³í í áòí í í-
 á³áí éé áí çáè÷áéí ì; èþáéí è: í áèèè çð³ñò, èèèèé, ðéá³éüí èé.
 Á É. Ñòáé³í áóá çááááéí áéé, áñáí í áóòí³é, Ùí áá÷éá áñá ³ áñ³ð.
 Ùí á ñòáðè áí áí í éí ì ó èèðá í áí í áí áðáéóááéí – ááçñí áððý.
 Í, ýéáé í è áóèè í óáð³øéí è, òí áóèè á í òí÷èè éí áí ñí áðòü ÷ó-
 áñáí è. ððááá áóéí í ðí áí éí ñèðè í í ðáá³í, Ùí á³í í á áí áð, á áí-
 çí ³ññý æéáéí í á í ááí ³ í í áéýáá° çá³áðè í á í áñ. Éí áí í áðé³í í ³
 í í Ù³ çð³èþááèé á í áðáé³ðéé³á ³ øáéáí èð. Á í è áóðí³, ñéí í í ðí-
 í áóáááðè „éóéüð í ñí áè“, ñáí ³ áèñááèèè ó í í á³ððý ñáí ó í ñí í áó
 ñèèè í áðí; í áð³;“¹²⁷. Oaé áéóçóááá ç í í ñéáéí ³á Á. Ñéí ýáñüèèé.
 Á ñ³í í í í áñüèèé ááí áðáé Ñ³ðí³é³í (éí áí Ñòáé³í çáñéáá í á èàðí ð-
 áó) èáæá: „Í áá³òü ð³, ðòí í áí ááèá³á Ñòáé³í á, á³áááèè á ñáí° æèð-
 òý, Ùí á éí áí áðýðóááðè á³á ñí áðð³. Á³áááèè á, áí í è áñ³ çí áèè,
 Ùí éí áí ñí áðòü áóáá ááèè÷áçí éí í á Ùáñýí ì í ñéí á Ùéí è“¹²⁸. Í í
 ñí áðð³ Í áððá ²² í í ñéáéí è çáí ðí ñèèè 1730 ð. í á í í ñéí áñüèèè
 ððí í ááðòí áéí þ Áí í ó Éððéýí áñüéó. Éáí óéáð Á. Áí è³øéí (á³èèè
 èððé ó ì í ñéí á Ùéí³ – çà áèðáçí ì ³ñòí ðééá Á. Éèþ÷áññüéí áí) áóá
 í ðèðééüí èéí ì Í áððí áèð çí ³í (á³í í í ðí áèá ç³ ñòáðí áí ðí áó èéçá-
 ñüèèð éí ýç³á, ñááòí áóá óéðáçí óáí ç í í ðí áæáí í ý) ³ í í ñòááèá Áí-
 í³ í áðááòí í áí þ áí í áðáí í ý í á ððí í, á³ñ³í í áí áæáí ü ðàðññüéí;
 áéááè í á éí ðèñòü Ñáí áðó. Í áí áæáí í ý áóèè ðáé³ í áé³, Ùí áèðí-
 ááí á á á³ðí í³ Áí í á í òí÷á í í áí áèèáñý ³ í áí áæáí í ý í áí èñáèá. Oa
 éí èè Áí í á í ðèçí áèá áí ì í ñéáé éí ðí í óááðèñý, áí í á; í ðèéøéí
 ááèèèá í í ñí èñòáí ñáí áòí ð³á, ááí áðáé³á, ááí ðýí, °í èñéí í³á, í í áá-
 éí ÷í éí áéðí ó ç 150 í³áí èñáí è, ó ýé³é „áñáí í éí ðí áéøéá ðááù
 áñáí í éí ðí áéøá í ðí ñýò áñáí èéí ñòéááéøá í ðéí ýòü ñáí í ááðæááèá
 ñáí èð ñéááí Ùó, áí ñòí éí Ùó í ðááéí á, á í áþ í í áí èñáí í Ùá í óí èòü
 óí è÷ðí æèðü“. Áí í á í á í÷áò í í ñí èñòáá í í ááðéá í á øí áðèè í³á-
 í èñáí ³ í áþ í áí áæáí í ý ðàðññüéí; áéááè. Oaé ñé³í ÷ééáñý 10-ááí í á
 éí í ñòéðóó³éí á í í ñéí áññüèá í í í áðð³ý ÖV²²² ñò.¹²⁹. Áí ðá÷í ðóð
 í ðéááááðè, Ùí çà 20 ðí é³á ðáí³øá (1710) óéðáçí ññüèá øéýðàá
 ñéèáèá, á Ááòüí áí Í èèéí Í ðéèè í³áí èñáá ³ í ðí áí éí ñéá Éí í ñòé-
 ðóó³þ Óéðáçí ññüéí; Ááðæááè (Pacta et Constitutiones legum liber-

tatumqe Exercitus Zaporoviensis). Çà íáþ íáéáèÙà çàêíííááà÷à
 áèááá Óèðàíí è íáèáæèòù Ñáéí íá³. Áíéíáá ááðæááè – Ááòùí áí ç
 éíáí óðýáíí ° èèðá àèéíí áá÷íþ í áéáèùíþ áèááíþ, á³áí íá³áèù-
 ííþ í áðáá Ñáéí íí . Ñóá ° í áçáèáæí èè á³á àèéíí áá÷í; ááðæááí í;
 áèááè. Íæá, nó÷áíí á ááí íèðáðè÷íá éíííèèòóóý. ßè áá÷èí í,
 Óèðàíí á áèí áðááèèá á óúíí ó Çáóáíí ó °áðíí ó (èð³í Áí áè³í). Áðó-
 áá ñí ðí áá éíííèèòóóéíí í í í áðó³í çà Ì èéíèè ²² í ðí³íí óááèá èè-
 øá 10 ðí é³á (1906–1916). Á íáí ó áèí ááèáð áèááá óáðý íáí áæó-
 ááèáíý íá éíðèñòù áðèñòíèðáð³í, ááíðýíí ñóáá. Èèðá ááíðýíí áí
 (øéýóó³) ³ á³èùðá í éííí ó ááááéííý í ðááí éáðóááðè ááðæááí èí è
 ñí ðáááí è. Ì íñéíáíùèá øéýóóá á³áí í áèýèáíý áðáðè á³èùðá í ðáá
 áèý ñááá í áá³òù ðí á³, éíèè òáð í áèáçóááá áðáðè. Í áððí ² í áèáçáá
 1702 ð. ááíðýíí áí -çáí éááèáíí èèáí í áðáðè ç÷ííí ³æ ñááá 2–4 ííí-
 áè, ýèèí òáð ááááá í ðááí í áðáá³ðýðè á³ýèùí³ñòù áí °áí áè (í ðè-
 çíá÷áííáí óðýáíí), ³ ðáçíí ç í èí í ðááèðè í í á³òíí . Ó æíáííí ó
 í í á³ó³ í á í áðáèè. Í áððí çí í áó í áèáçáá 1713 ð. ááíðýíí áí í áðáðè
 á éíæí³é áóááðí³í 8–12 ááíðýíí, Ùí Ì áèè á ñèèáíòè „éííí³é³óí “
 í á ÷í é³ ç áóááðí áóíðíí . Áí³ áóááðíí ñúè³ ñí ðááè „éííí³é³óí “
 í áá ðí çá'ýçóááðè á³èùðá³ñòþ áí éííá. Ááíðýíí è çí í áó í á çáóíð³èè
 í áèðáðè.

Éíæí á í íñèááèáííý áèááè éíðíèý °áðííí áéó³ áèéíðèñòí áóáá-
 èè, Ùí á íáí áæèðè éíáí áèááó. Ì íñèáéí è – í ááíí áèè, ñèèèèáèè
 ñáí; Çáíí ñúè³ Ñíáíðè çà ÷áí³á áèíáíòè÷íèð èðèç (1608, 1773,
 1825, 1917) ç Ì áóíþ Çí °Óí ÈÓÈ óáðñúèó áèááó. Èáð ²ááí ²V í á
 çáðèðááíý í á ððíí³, á ñèááéíáí ²ááí á ²²² í íñèáéí è çááóøèèè, ýè
 Ùóðá. Í áððí ² áóøèá éíáí òíð³á, á í ááíí ááíí íáí í áððá ²²² í íñè-
 áéí è ñáí íáí çááóøèèè. Ááíííò Ì èéíèá ² í áðáá³øáá „í ýóáæí è-
 éí á“, á ñèáááíí ùéíáí Ì èéíèó ²² „í ýóáæí èèè“ çáíððáèèèè á èúí-
 óó. °áðííí áéó³ ðáéíæ ñòðá÷óááèè ñáí;ð éíðí é³á, áèá çááæèè í ñèý
 í ðèèþáí íáí ñóáó, ýè, í áí ðèèèáá, áí áè³éó³ Èáðèá ² ÷è ððáí óóçè
 Èþáííáèá ÓV². Ì íñèáéí è æ óáèááèè ñáí;ð òáð³á çááæèè ááç æí á-
 íáíí ñóáó, ðáíí íí, ðèð æá ²ááí á ²²², í áððá ²²², í ááèá ², Ì èéíèó
²². Í ðèèí áóíí: ²ááí á çááèòí çà í áèáçíí éíáí ðóèèè °èççáááðè,
 í áððá – çà í áèáçíí áðóæéí è Èáðáðèí è, í ááèá çà çáíáíþ ñéí á
 í éáèñáí áðá ². Áðóçèí È. Ááð³ý í ðí áóááá çáóíí èðè ððííí ñáí áí
 çáí éýèá È. Ñóáè³í á, ñí èðáþ÷èíù í á í áí íñéíáíùè³ í áðí áè ÑÐÑÐ.
 Óí÷ á³í ³ çí áá, Ùí éíæí èè Ì íñèáéí -ðí á³íí³ñò í áðááíí áííí çá³ðèá-
 íý è³èùéííí ñáí;í í áéáèèè÷èí áðóçýíí -í íñèáéí áí . Áí í è í áááéí í
 áèéáçáèè éíáí í í è³ðáððí Èí ÐÑ, ýèá í áí çáí èèéí ñè³áíòáá é ñóáó:
 çáíððáèèèí Ááð³þ ðáíí íí. ° ÷èí áèí í áóýè³á, Ùí ³ ñáí íáí È. Ñóá-
 è³í á ááèèè ñáí ³ èðáí è³áíñúè³ ááèùí í æ³, ýè í áððá ²²² 1762 ð., ððá-
 áèð³éíí. Í áí áæèðè óáðñúèó áèááó í ðí áóááèè éí ýçù Á. Áí è³òéí
 1730 ð., Ì . Ñí áðáíí ñúèèè – 1815 ð., Í . Èíðñí-í °è³éí á – 1881 ð.,

Í . Í ³ëpëíà – 1905 ð., Í . Êáðáí nüëëë – 1917 ð.. Âñ³ nî ðí àë ñë³í - ÷ëëëñý òðàá³÷íí äëý ¿ò ààòí ð³à. Â. Âíë³òëí à òà Í . Nî áðáí nüëí áí çàñëàëë à Nëá³ð, à Í . Í ³ëpëíàà òà Í . Êáðáí nüëí áí äëáí àëë í à ÷óäëí ó. Êëðá í³à òëñëí í íáí íñëíáñüëëó í áðí á³à ÷áñíí ííòóó-í äëëñý í ñëíáñüë³ ááñí íòë. Çà Êðëí nüëí; á³ëí è äëáóóëí 1854 ð. áàëëëá ñàëýí nüëá í íáñáí íý à í íëíáëí³ Óëðáí è (ò. çà. Êë¿áñüëá Êí çà÷ëí à), ³ Í ëáëñáí áð ²² ñëáñóááá í áááí áç³ ëð³í áòòáí òà òðí òë ë³ááððäë³çóááá óðýá. Í äëýëáí³ ëíáí ë³ááððäë³çí íí í íñëáëíë àäë-ëë ëíáí. Çà ýííí nüëí; á³ëí è äëáóóí óëë 1905-06 ðð. ñàëýí nüë³ í íáñáí íý íí áñ³ë Óëðáí³. Í áðäëýëááðëñü, Í ëëíëá ²² í³áí ëñáá ëíííòëòóó³ð, áíçáíëëá ñëëëëáðë í áðëáí áíó, ááá ëóóó í ³ñóááó ñáí íóí ðááó. Êíáí áàëëë.

Í íñëáëíë í³ëíëë á ñáí¿ë ³ñóíð³¿ í á ííáñóáááëë í ðíòë òáðý-ááñííòà. Âíðíòíáëëëñý, ëíëë ñëááðáëá òáðñüëá áëááá. Í ðë÷ë-í íð í áëá³ëüðëëó í íñëíáñüëëó çáëíëíð³à ³ çááíðóðáí ü áóëë äëí à-ñòë÷í³ ëðëçë. Çáëíëíð ². Âíëíòí³ëíáá 1611 ðíëó í ðíòíáëá í³á ááñëí „çà Àëí ëòðëý“. Í íáñáí íý º. Í óáá÷íáá 1733 ðíëó – „çà Í áòðá ²²²“, áàëááðëñ³á 1825 ðíëó – „çà Êíñóýí òëí à“. Í óäá, í á í ðíòë ñáí í ááððááñóáá (ááñí íò³¿), à ÇÀ À²ËÜØÓ áñááëáí³ñóü òá-ðý. Á ëëáñíá³ ááñëá º. Í óáá÷íáá ÷ë Â. Êáí³í áóëë ááí ááíá³ð, Çí ííëááðóááëá çáòííëáííý áëááë. º. Í óáá÷íáó í á ííÇáñòëëí, áí í áòðáí ëá í á áááðáó Êáðáðëí ó ²². Êáí³íá³ ííÇáñòëëí, òáðð-ááá ñëááëëë Í ëëíëá ²², à ííò³í „áááá áíëóóá“ (çà áëðáçíí Ê. Âíòíðëëíáá) – Í . Êáðáí nüëëë. Á çáòííëáðë áëááó, Â. Êáí³í çáí ðíááëá òáëó ááñííò³ð, Çí í áðáááððëëá ááñííò³¿ áñ³ó ²ááí³á, Í áòð³á, Í ëëíëá¿á ðáçíí. ÕÍ Í Ó é í³áòðëí áëá Â. Êáí³í á íí-ëíáñüëá í áó³ý. Çáðíëí á áíðíóáá í ðíòë ëíáí áëááë ëíë÷áë³á, áá-í³ëíëó, þááí ë÷³á 1917–1920-ò ðð. áóëá òðàá³÷íí í áííòíçó-í³íý, Çí é áëçí áá í³çí³ðá Â. Ááí³ë³í. Õá é 90 % áíýë³á ò. çà. „á³ëëó“ á³ëñüë ñóáííáëëë í áí íñëáëíë òà áíííüë³ ëíçáëë, ýë³ çà ë³ëüëáñíð ðíë³á á³ëüííáí áëòóý í áá÷ëëëñý ó³íëòë áíëð. Çðáð-óíð ³ ò³ ááíáðáëë Êíë÷áë, þááí ë÷, Áðáí ááëü òáëíá áóëë í á ííëáëíë ç ííðíáëáííý. Í áòíí³ñóü í ëòíí³ í íñëáëíë Áðóñ³ëíá, Í íë³ááííá, Êëáí áíáñüëëë í áðáçó ñóáëë í á á³ë Â. Êáí³í á. Á Í íñ-ëíáÇíëí³ Â. Êáí³í çáòííëá áëááó ëááëí. Êíëë á³ëüóíáëëë ðíç³-áí áëë ááí íëðáðë÷í³ óñóáííá÷³ çáíðë, òí í á ¿óí³ë çáðëñó í á çá³ë-íýëáñý áíáí á ííëíáñüëá ðóëá. Õðíòë í³çí³ðëë ñíðíòëá í íñ-ëíáñüëëó ááí íëðáð³á (Í íñüëë Óðýá) çà ë³ëüëá í ³ñý³á ñáí ðíç-ááëëáñý, áí í á í áá í³áòðëí ëë í íñëíáñüëíáí í áðíáó. Í áðáëííëë-áí ííëáçáëá, ëíáí³ Çí ëþáëóü í íñëíáñüëëë í áðíá òà ëíáí³í òáë³ááí ó³ý, á³ëí á 1939–1945 ðð. Í á íðëëíí³ ç íðëáí áó í áðáí í-áë Ê. Nòáë³í áëáíëíñëá òíñó í á çà „ðááýí nüëëë“, à çà „ðóññëëë“ í áðíá³ í ááíëíñëá, Çí áóáü-ýëëë³íðëë í áðíá, áëëíðëñííáóð÷ë

αἰορίο çà³ðþóó, ñêēí óá àē òàēó àēàáó. Í ñêēíáñüēēē æá í àðíá
 í á èēðá í á ñêēí óá, á é íáí ñòàēíí, áñ³ à ñêēàì è ù í³àððēì áá
 òíá³, éí èē ³í ø³ í àðíáē ÑÐÑÐ ù çðááæóááēē. Í ñêēíáñüē³ áì ³aðáí-
 òē, ááæàþ÷ē áðýðóááðē ñá³ē í àðíá á³á èaðē çá çēí÷ēí 1917-
 1967 ðð., çàí ááíýþó÷ ÷òæēí ò³á, ùí ñíñáēí ē í³áē í á òíð³ēē
 á³ëüøíáēçí ó, ùí éíáí í áēēí óēá éóí ēá í æáí àðíáí ēó éíí óí³ñ-
 ò³á (æèá³á). Í ñí éíàþ÷ē çàí èò: ýē, ýēíþ ñêēíþ ñí áēá ñí áēáí ü-
 èá éóí ēá (òá ùá ÷òæēí ò³á) í áēēí óðē 80 ñí èüēíí áì òá, ÷íáí ò³
 80 ñí èüēíí³á í á òíð³ēē, ñíáàì í ñíð³óéí³ ÷ēñēá áēáí ð³á ó èēñòí-
 ñíá³ 1917 ð. áí „Ó÷ðááēðáēüí íáí Ñíáðáí èý” (³í ñíðñüēíáí í áðēá-
 ñí áí óó). Ó èòó áēáí ðáó áí éíí óááēí 75 ñí éí. èþáó. Í áðð³ý á³ëüøí-
 áēē³á á³ñòáēá 25 ñí éí. áí éíñ³á. Á Óēðáí³ áí éíí óááēí 8211 ðēñý÷.
 Çá óēðáí³ ñüē³ í áðð³; áí éíí óááēí 5933 ðēñý÷. Çá á³ëüøí áēòüēó –
 859 ðēñý÷, òí÷á á Óēðáí³ òíá³ ñòí ýēí ñí ñêēíáñüēá á³ēñüēí (áēēçü-
 ēí ÷ááðð³ ñí èüēíí á), æēēí ñí íáá íáēí ñí èüēíí ñí ñêēáēí³á ñí ñí-
 íáá ááá ñí èüēíí ē °aðáí. Á ç ððüí °aðáēñüēò í áðð³ē èēðá í á-
 íá (í íáēáē Ñííí) í á áēñòíí áēá ñí ðíðē ááðæááíí; ñáí ñíð³éí ñíð³
 Óēðáí³ ē. Óá ē í ðíá³áí ēē í íáēáē Ñííí Ó Ááð Áí ðí òíá áóá ñí ñêē-
 áí ò³éí òá óēðáí³ í áēáðíí. Ó ñáēáó óēðáí³ ñüē³ í áðð³; í ááðæáēē
 á ñáðááí üíí ó 96 % áí éíñ³á, á á áóááðí³ýó – 76 %. Á³ëüøí áēòü-
 èá í áðð³ý í ááðæáēá 2 %. Í òæá, 859 ðēñý÷ áí éíñ³á çá á³ëüøí áēē³á
 ñí íááēē á Óēðáí³ ñí ñêēáēí ē °aðáí. Í íáēí í ðēíí òñðēðē, ùí ñá-
 ðáá áēáí ðð³á ³í í áð³; ñí éíáēí ó, òíáóí 38 ñí éí., ñòáí íáēēē ñí ñêē-
 áēí ē, á á³ëüøí áēēē í ááðæáēē 25 ñí éí. áí éíñ³á. Í òæá, 70 % ñí ñêē-
 áēí³á áí éíí óááēē 1917 ð. çá í èó. Áí éíí óááēē, áí Á. Éáí³ í ááó-
 ðēá, í á³óýþ÷ē çí éíí ò³ áí ðē – áēí ðáááí áðþóñý ñí ñêēíáñüē³ áí ³-
 áðáí ðē. Á³á 1917 ð. áí 1939 ð. áóēí áí ñêēó÷ áñó, ùí á ðíçí³çí áðē
 éáí³í ñüēó áðáóíþ, áēá ðááýí ñüēó áēááó í ðáēðē÷íí íáí ñíðáēí í
 í³àððēì óááēē áñ³ ñí ñêēáēí ē.

Í á 22-í ó ç'çá³ Éí ÐÑ 1960 ð. Í . Óðóùíá áēçí áá É. Ñòáēí³ á
 çá çēí÷ēí öý, áððíáóáá, ááñíí òá³ ó. í. Çá éíáí æ³ñòíð³ý ñí á° áēç-
 í áðē ááñü ÓÉ Éí ÐÑ³ áñþ áē³ðó ñí ñêēíáñüēíáí í áðíáó, ùí ñí è³ð-
 íí éíðēēáñý Ñòáēí³íá³, í áááēí áðááēē áēēíí óááēá áñ³ éíáí í áēá-
 çē òá ùá é ñēááēēá éíáí? Ñí ò³í éíá³ý á³áí í á³áá°: ñòáēí³ ē í á í á-
 áàþó÷ ç í ááá, á ùó òáí ðēó÷³ áá° ùí áēááó á³áí í á³áí á ñóñí³ èüñòáí.
 Ñòáēí³ ē óáēð÷éíí ° áēēíí ááóýí ē áí ē³ òíáí ñóñí³ èüñòáá. ²í áēðá
 áí í ē í á ñí áēē áē ñêēē í áēáçóááðē, á ñíí áēēáí á ñí íñ³á áēēóáóí ð-
 ñüēēē. Óēððēē áðóçēí ùá 1917 ð. çáááí óá, ùí çá ñí ñêēíáñüēēí ē
 éíí óí³ñòē÷íí-³í ðáðíí áò³íí áēüí èí ē ñēíááí ē òíáàþóñý ñí ñêēíáñü-
 èēē ðíá³í³çí³ çáááðáí éòðáí. ² í íēáçáá ñááá á³ëüøēí ñí ñêēíáñü-
 èēí ðíá³í³ñòíí, í³æ ñí ñêēáēí ē, ðíí ó áí í ē í³àððēì áēē éíáí á áí-
 ðíòüá³ çá áēááó. Æéíáíí; áēááē, éð³í ááñíí òðē÷íí; ñí ñêēáēí ē
 í á áēçí áþó÷ çá áēááó, áí áñ³ áí í ē – á³á óáðý áí í ñáðý – á³á÷óáá-

pou: í áááñí í ðè÷ í á àèääá í á í í äèà óððèì àðè èää ³ çàáäçí á÷èðè æèðòý éíæí íáí ç í èó¹³⁰. Í á òà Ùí ààí í èðàðèçàò³ý, à é çàè÷àè-í á è³ááðäè³çàò³ý í íñèí àñùèí; àèääè, í ðèçáí àèèà áí èðèääáí áí ááçèääò, í òý èðí á³, í ñèääè þáàèà ³í í áð³þ. Í ñòáí í ³é í òí á³áí èè í íñèí àñùèò ààí í èðàò³á Í. Èáðáí ñùèè èè çàçá: „ÈðàÙá ááñí í ðè÷-í èè àèèòáòð, í ³æ ðíçí áà í áðí; ³í í áð³ý“¹³¹. Çà í àèæà ðèñý÷ò ðí è³á ààí í èðàðè÷ í èè èää ó í íñèí àñùè³ è ááðæää³ ³ñí óáää óñí áí Í ²ÁÐÍ ÈÓ (á³á ááðäçí ý áí èèñòí í áää 1917 ð.), à èð³í àðòáá í á áó-èí èèøá 57 ðí è³á (1861–1918). Òàèèì è ° òàèèð. Í á àèððèì óþòù ñáðéí çí í; èðèðèèèè ³ òááðäæáí í ý, í ³áè í í áñòáí í ý áàèääðèñò³á áó-èí ñí ðí áí þ í áí áæèðè àèääò òáðý. Ó ñòáòóó³ çáñí í ááí í áí 1816 ð. „Ñí þçò èñðèí í Ùò è ááðí Ùò ñí í í á í òá÷-áñòáá“ çí á÷èíý, Ùí éí-áí í áóí þ ° áí í í ááàðè òðýáí á³ „á ááí àèääèò í á÷èí áí èýó“. Í èàè-ñáí áð ²÷èðáá ñòáòóó, í ðí áðáí ó ³í ðí áèðè Ñí þçò, çí áá í ñí áèñòí éí áí ÷èáí ³á. Í í ñí áðð³ Í èàèñáí áðá ²ððí í áá óñí áàèóááðè éí áí áðáò Èí ñòýí ðèí, àèà á³áí í áèáñý í á éí ðèñòù í èèí èè ². Í ðí á³á Ñí þçò ñòáá í á á³è Èí ñòýí ðèí á. ×èáí è Ñí þçò áóèè í ó³óáðáí è ñòí-èè÷í; áááðá³; ³í í áèèè í í èè áí òáðñùèí áí í áèáòó, Ùí á ñèèí òèè í èèí èó. Áðí ³í èèí è³ á³èñùèà ðí ç³áí áèè ðò çà áá³ áí áèí è. Èèøá á Óèðáí ³×áðí á³áñùèèè í í èè ç í í èèí áí èèí. Ñáðá³í Áí í ñòí èí í (í áÙáèèí áàòù áí á Á. Áí í ñòí èà) í ðí áóááá áçýðè Èèá ³áèèèè-èáðè çááàèüí á í í áñòáí í ý á Óèðáí ³. Í áèí ç áàèääðèñò³á Í. Á³ñòó-æää í ³çí ³øá í èñáá ³ç ñèá³ðñùèí áí çáñèáí í ý: „Áí æèè í áðñò ³ òáð-ñùèèè áí ³á í ó÷áòù í í ° ñòí è³í í ý. Óáí áð ý áá÷ò, Ùí ñáí; çá³áí í ñò³ ý çí áááæèà çáí ³ñòù òí áí, Ùí á æèðè ³áí áððè ÷áñí í çà ñáí áí òá-ðý“. Í . Í òðááèí á í áðáá ñí áðòþ èáçáá: „ß çááæáè àýèóááá ³áý-éòþ Áí áí á³, Ùí í áðááí ðí ò Í Á ááááñý, áí òí è àèñòí í á áóá í á-øèì í íñèí àñùèè ýáèÙáí, áí éí í ñòèðóó³ý áçáááè³ í á ° Ùáñòýí áèý í áðí á³á, à áèý í íñèí áÙèí è ° ááçí áðá÷í í çáóáí á. Á ááí ù 14 áðóáí ý í á øáí óááðè, àèà ñí ðí èòèñý éí áí òðááá“. Á í ñù ç³-í áí í ý á³áí í áí í íñèí àñùèí áí ðááí èþò³í í áðá Í. Áàèóí ³í á (1814–1876): „Óí÷ ý í áþ ááí í èðàðè÷ í ³í áðáèí áí í ý, í ðí òá ý á àèèáèí ³áóø³ øáí óþ ñáí áí òáðý. ß áàæää, Ùí á í áðá ááðæääá áóèà ðáñ-í óáè³éí þ, àèà ááç í áðèáí áí òó. ß í ³éí èè í á çáòí í èþáááñý °áðí-í áèñùèè è³ááðäè³çí í òà éí í ñòèðóó³éí èè èääí í. Í ááí áèè, ý çááæáè çí áááæääá ðò, áí áá÷èà í áñè³áèè ó Óðáí ò³; òà á Í ³í á÷-÷èí ³. ß òááðáí áðòþ, Ùí í áðá ³í í áððý í í òðááó° ñèèüí í; àèèòá-òí ðñùèí; àèääè, í á í áí áæáí í; áóá÷÷èì ÷è áóá÷÷èì“¹³².

Áèà æ áóèè ³ñí ðááæí ³ðááí èþò³í í áðè, Ùí á³áááèè ñáí ° æèð-òý çááèý ðááí èþò³. Òàè, áóèè. Òà í áððá – ñáðáá òàèèò ááááòí áóèí í áí í ñèáèí ³á (ðí÷ ³çí í ñèí áÙáí èò), í áí ðèèèää: Á. Áèáýáí á, È. Áðáøèí-Áðáøèí áñùèà, Í. Èí èèí í áèè, Ñ. Í áðí áñùèà (óèðáí-ò³), Í. Í áðáñí òà ³í ø³. Á í í-áðóáá, í íñèí àñùè³ ðááí èþò³í í áðè

í á èèðá í á í ðaöþáæè, ù í á í í è³í øèèè áí èþ í aðíáó, àèá í áá³öü
 ³ í á áóí àèè í ðí í í è³í øáí í ý. ¹ æí á, í ðí ù í áí í è áóí àèè – öá
 ýè çàðí í èðè àèááó. Çàðí í èðè àèááó, áæááóæá ýèí þ ö³í í þ ³ ýèè-
 í è ñí í ñí ááí è. Á ù í áí í è çðí áèèè ç í aðí áí í, çàðí í èáøè 1917 ð.
 áèááó, áá÷èöü öáí áð ³ àèèèí á. Í í ñéí áñüè³ ðááí èþö³í í áðè í á æç-
 í áááèè æí áí èð èþáñüèèð áaðóí ñóáè, í ñí áèñèð í ðáá, í í ðáè³,
 á³èüí í ç áóí èè. Óàèðè÷í í áñá öá çáí áèèí ý áí í áí í áí – çàðí í èðè
 ááðæááí ó àèááó. Á. Á°è³í ñüèèè í èñáá, ù í í áðí á ðàèèè áððí èè,
 ù í í á çí á°, áá éí áí ù áñöý, í ðæá, ððááá éí áí öýáí óðè ñèèí í ³öü
 áí ù áñöý. ² ñí ðááá³, í í ñéí áñüè³ ðááí èþö³í í áðè çááæáè áèñö-
 í áèè èðèáááèí è ááñí í óáí è í áðí áó. Í áèí ç í èð, Í. Óèá÷í á,
 ó÷èá, ù í ÷áèðè í á í ÷éí í áðí áó – öá áðð³ñöü ááí çðááá ðááí-
 èþö³í. Í í ÷éí áðè í í æá ³ í óñèöü áí áðá í ðááí ³ çí ááí èè áððö ðááí-
 èþö³í í áð³á. Í áðí á í ³áá çá í èí, ýè ù í í í áá÷èöü éí áí ñèèð. Á áó-
 áá á³í ñèèüí èè èèðá öí á³, éí èè ñèèááðàðèí áðüñý ç öáí áðè³á ðá-
 áí èþö³í, éí èè áóáá çöáí áí öí ááí èè çæ³çí í þ áèñöèí è³í í þ, ç áèè-
 ðáðí ðñüèè í ðí áí áí í 133. Á. Éáí ³í ýððç í í áóáóááá ñáí þ í áð-
 ö³ þ í á çáñáááó, ù í ö í ðí áí éí ñèèè Í. Óèá÷í á, Ñ. Í °÷á°á, ýè³
 éí í ³þááèè í í ðè÷í éí ó ²ááí á ²V.

Í è áæá áí áí ðèèè, ýè í í ñóáèá á í í ñéí á ù èí ³ çí ö ý í á ù èí á, ù í
 çá³èüí ýèá í í ñéáí á í á³á öððáí ðè áóí áðè, í éáí óááðè, í èáðèèá í í-
 ááðèè, çáèðáþ÷è è ö á³á í á ù èí í èè³á, á éí èè öðí ñü í á í áá ÷èí çà-
 í èáðèðè, éí áí ÷áñöèð ðí çí í á³èýèè í áæè ðáøðè. Í ³ ù áí éí í á í áá
 í á ù èí è ³ í óñèá ñáí á³ñóáááðè áðí ø³ í á í í ááóí è. Á í í ááðèè
 ñí ðááá³ ááèèè³, á èáðè çá í áñí èáðö – æí ðñóí è³. Ù í á í á í èáðèðè,
 á³èüí ³ í ³ ù áí è ñáí ³ í ðí ááááèè ñááá ó èð³í áððáí ³ öí ááøááí (çá
 ðóáè³), á ñáýðèð÷è ðàèó ááèèèó í í á³þ á æèðð³, áðí ø³ í ðí í èáá-
 èè. Óáè çæ÷áè ðàè í í øèðèáñý, ù í óðýá í óñ³á 1649 ð. çááí ðí-
 í èðè í í á³áí á í èðáí èí çáèí í í (áóá í ðááí ñèèüí èí áæ áí 1833 ð.)
 ³ í áèèáá èáðö í á ðèð, öðí á³áððááñý áí è³ 134. Í ááóöü æí áí á ááð-
 æááá á ñá³ö³ çá áñþ ³ñóí ø³þ èþáñöáá í á áèááááèá í í á³áí í áí çáèí-
 í ó. Ó í í ñéí áñüè³ è ³ í áð³; (èð³í Í í èü ù ³ óá Ó³í éýí á³;) 1836 ð.
 áóéí 50 í ³èüéí í ³ á í áñáéáí í ý. Ç í ù í áí í áí ñüèèð èð³í áè³á 25 í éí.,
 öáðñüèèð öá ááðæááí èð – 20 í éí. Ðáøðö – 5 í éí. ñèèáááèí ááí-
 ðýí ñóáí, áóóí ááí ñóáí, óðýáí áó³, öí ðá³áó³, í ³ ù áí è. Ááðæááí ³ öá
 áðí í ááñüè³ í ðááá í áèè èèðá áè ù ³ ñóáí è: ááí ðýí ñóáí (350 ðè-
 ñý÷), áóóí ááí ñóáí (272 ðèñý÷), ááááó³ öí ðá³áó³ (128 ðèñý÷). Ðaçí í
 750 ðèñý÷ í áí ³æþááè ñáðáá 50 í ³èüéí í ³á, ù í áááæáèèñý ááí í í-
 áí þ óóáí í þ. Éæáí í í áí ³æþááè, áí çí ö ý áí èý í í áèá ù í ðaçó
 çí ³í èðèñý (áæ áí æááðáöüéí) á³á í ðèí ðè öáðý. Á³á 1654 ð. (Í á-
 ðáýñèááñüèá í í ðaçèá) áí 1783 ð. (çáèð³í á÷áí í ý Éáðáðéí í þ ²²)
 á Óèðá; í ³ í á áóéí èð³í áè³á, ³ñí óááèá í áí ù èí á – 2–3 áí ³ í á ðèæ-
 ááí ü í áááñí ³, áè³èðè. Á³á 1783 ð. áí 1861 ð. (çá³èüí áí í ý ç èð³-

í aòòaa) 80 % ëpáí íñò³ Óëðàçí è áóèè èð³í àèàì è. Á³à 1919 ð. é áíñ³ 83 % ëpáí íñò³ Óëðàçí è – ñàëýí è ° áæà í á çàè÷àéí èì è èð³-í àèàì è, àèà ñí ðààæá³ è ÐÁÁÁÌ Ë, Ùí çò í áððááí ýpòù ç í³ñý í á í³ñà, í ðíáàpòù, èóí ópòù, óàèààpòù. Í í á³ëýp÷è ÑÐÑÐ í á áíñí í áàð÷³ í áèàñ³, í í áí³ í áðñùèè óðýà ò³èèí àèòí í á çààæà° í á èíðáíí è ò. çà. „ðàñí óàè³è“, ðíáèòù ç ëpáùí è, Ùí ðí÷à. Í áà³òù á³àèðèòí çàýàëý° í ðí òà. Ðèèèñù Á. Àèáí í á í èðà: „Ñó÷àñí á è³èùè³ñòù ëpáí íñò³ í³áááí í í çí áíñí í áàðñùèí; í áèàñ³ (ðí áòí Óë-ðàçí è.– Í. Ø.) áí çáíëý° áàç øéí àè í áððáíóí óðè ÷àñòèí ó í áñàèáí-í ý áí áç³èñùèí; í³áí í÷³ í á àèáí áòòí è òàì èííí àèèí, áí òàí áð í á-ñàèáí í ý òàì – èèðà í áí á íñí áá í á 100 èà. è³èí áðð³à, íðæà àè-í ááà° áí í í í áè ðí áí ÷í p ñèèí p ççí áí³“¹³⁵. Í³ áòùè³ í áòèñòè áó-èè á³ááðð³ø³ çà í íñèí áñùèò, èí èè í ðí áí èí ñèèè í á-í³ í³ ò³á í á-í í áí í ò³í í èí è, í á í ðèèðèèáàp÷èñù ò³áí àèí èèñòèí „ð³áí í í ðàá-í íñò³“, ýè í íñèáèí è á ÑÐÑÐ. Ó í íñèí áñùè³ è³ í áð³ çí áí 1917 ð. í³òòí í á ñí³ á àèèðè ç òàðè áàç í áñí í ðòà á èèðáí³. Ù í á èð³í àèè í á í áò³èàèè, í íñèí áñùèèè í í áðð³÷í èè óðýà í á áááá çí í áñ-í í ðò³á àæ áí çà³èí áí í ý ç èð³í áòòáá 1861 ð. Óðýà ÑÐÑÐ í á áà° í áñí í ðò³á èí èáí ñí èèáí ç ò³ çí ñáí í çí ðè÷èí è. Çà í áí Ùèí è èð³í àèè í ðàòpáàèè í á í áí á 150–200 áí³ á í á ð³è. Çà ñí ò³àè³ñòè÷-í í çí í áí Ùèí è èí èáí ñí èèè í óñýòù í ðàòpáàðè Ùí áí ý. Í í í áð-ò³÷í á í íñèí áñùèí á òí÷³ áóèà áí ðí áí ðí á³òí èòòáá, í ðí òà í á àè-áááàèà çàèí í ó í ðí òðòáí áò àèñòèí è³í ó. Óàèèè çàèí í (á³à 15 áððá-í ý 1932 ð.) í áèàç° óáí ýçí páàðè í á è³èùèà ðí è³á ðí á³òí èèà çà í áàèò³á í á ðí áí òó. Çàèí í á³à 28 ÷áðáí ý 1940 ð. çàáí ðí í ý° ðí á³ò-í èèàí çí³ í páàðè í³ñòá í ðàò³ áàç áí çáí èò í á÷àèñòáá, çà í í ðò-òáí í ý – 6 í³ñýò³á í ðèí óñí áèò ðí á³ò³ çí áí òáí í ý í èàòí³ í á 25 %. Çàèí í á³à 19 áèí áòí ý 1940 ð. í ááà° í áí áí áæáí á í ðàáí í á-ðàáí çèòè ðí á³òí èè³á ðàçíí ç ðí áèí áí è ç í áí í áí èðàp ÑÐÑÐ áí³ í-òí áí, í á í èòàp÷è çòí ùí çí çáí è. Çàèí í á³à 10 èèí í ý 1940 ð. èà-ðà°³ í áí áð³á áí ýçí èòàp í á 5–8 ðí è³á çà í áýè³ñí³ áèòí áè.

²ñòí ð³ý òèá³è³çí ááí í áí ëpáñòáá çí á° í áèí í ðèèèáá³á òàèí áí áñáá³÷í í áí, áñáí òí í ëp÷í í áí ðàáñòáá, ýè ° á ÑÐÑÐ. Áí áè³èñùèèè í èñùí áí í èè áí èèááí í³ í ðàááèáí çí àèpááá èàðòèí ó ðàáñòáá á ÑÐÑÐ, àèà òà ñí ðèèí á°òùñý ýè èàðèèáòòðá¹³⁶. ²í áèðà áà÷èòù³ ñó÷àñí³ñòù³ í áèáòòòý í íñèí áñùèèè í èñùí áí í èè-í áèí í óí³ñò ó òáí òàñòè÷í í í ó ðí í áí³ í ðí ÓÓV² ñòí è³òòý. Á³í í èðà, Ùí³ñí ó-áàòèí á °àèí á ñà³òí áá áàðæááá ç ñòí èèòàp Í íñèáí p. Ðè ëpáñòáí áí òí áí á³èáá? „Ðè ðòò í áðí çðèáí í í í áí ýçáí èè ç øàèàè³ñòp, òàè³ ñáí áí áá í áðí çðèáí í í í áí ýçáí á³ ç çèí÷èí í. Í á í í áí á á³áí èðà-í èòè øàèàèí³ñ³ á³á ðòòó. Ù í á çí èùèòè øàèàè³ñòù, ððááá çí è-ùèòè ñáí èè ðòò. Óàè ñáí í í á í í áí á á³áí èðáí èòè çèí÷èí á³á ñáí áí áè. Íðæà, Ùí á çí èùèòè çèí÷èí, ððááá çí èùèòè ñáí áí áò.

Đaá, ùĩ èèðá àèèíí ó° í àèàçè, í á çđĩ àèòù çèĩ÷èí ó. Ì è, ì ìñèàè-
 í è, íáđàèè Ùàñòý áác ñàĩáí àè³ òĩ ò í áđàĩ í æàĩ í. Í àĩ ìñèàèí è
 íáđàèè ñàĩáí áó áác Ùàñòý³ òĩ ò áóáóòù í áđàĩ í æàĩ^{3u137}. Í òæá,
 Ùàñòý á ĐAÁÑÓÁ². Ì ìñèàèí í á³ ĐAÁÑÓÁ¹ á ÙAÑÓBÌ. Ñĩ òááá³,
 ñàĩ á óáé³ áááé áó³èpáááñý í á èèðá áàñĩ í òàĩ è òà ÷áđàĩ í èĩ è, á é
 í áçáááè ì ìñèĩáñùèĩ ð í áó³⁰ð. Ì óæèèè çá³éñĩ ðááèè á òĩ àèĩ³ òà
 á í á Ùèĩ³,³ í óáè³ááĩ ó³y ó ñàĩ³ ò í í áóó³, è³ðáđàòóđ³³ ó³èĩ ñĩ ó³ĩ,
 í áĩ³ áĩ á ááđñòàà – á ááđæááĩ³ é ì ì è³ðèò³. Í á ì áđèñèçĩ, í á ñĩ ó³á-
 è³ñòè÷ĩ³ áá³ ì³ áèàçàèè 1917 òĩ èó Á. Ėáĩ³ í ó í í í í ÁÈÒÈ áàñĩ í-
 òè÷ĩ ó áèááó òà èđ³ í áóòáĩ, á í áĩ áđàĩ í æĩ á ñèèá í áó³ í í áèũĩ èò
 òđáàèò³é.

Ányèa ì ìñèĩáñùèa³ í áđ³y (í áá³òù ñàĩ á áóĩ íáđàòó÷ĩ á ì ìñèĩá-
 Ùèĩ á) í á áĩ çáĩ èèòù æĩ áĩ í³ ñàĩ áĩ àè: ì ñĩ áèñĩ³, áđĩ ì áàñùèĩ³,
 í áó³ í í áèũĩ í³ í á ì ìñèĩáñùèèĩ í áđĩ áàĩ. Í á ì í æá áĩ çáĩ èèòè ì òè-
 áàòĩ í³ áèáñĩ í ñò³, Ùĩ ° ì ñĩ í áĩ ð ñàĩ áĩ àè. Áñ³èyèa ì ìñèĩá Ùèĩ á –
 ì í í áđòó÷ĩ á³ ñĩ ó³ áè³ñòè÷ĩ á – çáĩ áđá÷ó° ì ñĩ áó òà ì ì òááá; çáĩ á-
 đá÷ó° ááð³ í òèááòĩ í³ áèáñĩ í ñò³; çáĩ áđá÷ó° áñ³èyèó ñàĩ áĩ áó. „Ááñ-
 í òó³y³ áááñoáĩ, áđáđĩ ý³ áĩ í ìñè, çèĩ á³éñoáĩ³ áácáĩ æĩ èòáĩ.
 Ì ìñèĩá Ùèĩ è áác òèò áèáñoèáĩ ñòáé í á áóèĩ á³ ñòĩ ò³ĩ. ² áĩ ñ³ áĩ í á
 í á ì í èàçàèà, Ùĩ ì í í æá áóòè³ í áèøĩ ð. Í òæá, ýè í á áĩ èy÷á, ì óñè-
 ì í áèçĩ áðè, Ùĩ³ í á ì í í æá áóòè³ í áèøĩ ð. Òĩ ò áĩ í á³ í á ì á° í òá-
 áà³ ñĩ óááòè áçáááè³“, – Ùèđĩ ç³çĩ áááñý ì ìñèĩáñùèèè ì áòđ³ í ò
 èĩ ýçũ Ñ. Áĩ èèĩ í ñùèèè.

V²²². ÄÄÐÆÄÄÍ ÈÉ ÈÄÄ Ì ÎÑÊÄÉÍ Ä

*Ì è, ì îñêäéí è, ääääæà^o î ääèèèèì çêí-
÷éí îî ñóí í³äàðèñý ó í ðäá³ ääðæääè ðí-
äèðè ç í àì è äñá, Ùí äíí à ðí÷ä.*

Ä. Ñíëíäéíä, 1905 ð.

*Ë³ëä³äóääðè äèèðàðóðó ðà öáf ððäè³.
çäó³þ í àðí; ääðæääè³ í àðð³; – öä çé³ë-
ä³äóääðè ÐÐÐÐÐ.*

Ä. Èáf³, 1918 ð.

*Äíé^{3o} î äñíí íðà, í³æ ðíçääè í àðí; ³í -
í äð³.*

Ì. Èäðáf nüèèè, 1950 ð.

Èíäéí à ëþänüèä ñí³ëuí íðà íäí äæó^o äíëþ³ í ðäää íñíäè, Ùíá
ñàì à äðíí äää ì íäèä³ ñí óääè³ äííííí äääè ñáfí ÷éáf àì . Í äðí-
äè, Ùí çö éóëüðóðä çäñí íääí à í à äð³ à Áíää³ à Áíæó ñí ðääää-
èèä³ñóü ðà èäðó, äèðíäèèè ñáfí; çäéíí è ì íðäè³, í ðäää, ñàì ííäí ä-
æáf íý ñóíñóí è³ä. Ñí ðäää³ éóëüðóðí ó, ííáfíæí ó ëþäéí ó ñòðèì ó^o
ä³ä çêí÷éí ó í ä èèðä ñòðäð ëþänüéí; èäðè, à äèäñí ä ñóí è³í íý,
äðè÷í³ çäñäèè, äèäñí à ì íðäéü, ñàì íéíí ððíëü, éíðíðéí – éóëüðó-
ðä. Ì îñêäéí è ðíçóí³þóü^o äéí èè ñòðèì – ñòðäð í äðää ä³ëüðíþ
ó³çè÷ííþ ñèéíþ, ðíäóí äèääíþ, ääðæääíþ.

ÑÒÄÍ È

^aäðíí äénüèä øëýðä äèðíäóääèäñý í à ääääð³é éóëüðóð³ Äèèä-
èè ðà Ðèì ó. Áíí à çí äèä³ ðíçóí³ èä³ä; íáfíä³ýçéó, í ðäää, ñáfíäí-
äè, äèäñí í; ä³áfíñó³, æèðð^oáfí; ì äè. Í à øèð³ ääýð çðíäèéíñý
³ äèðíñéí ä^aäðíí³ èèðäðñäí, Ùí íðèñäý÷óääéí ñáfí^o æèððý äí-
ðíðüä³ çà äèù³ ää; ðà ääèèè, ííðèðáfíý ððèñèýíí ñòää, ðà íä-
ñàì í äðää – ñéóæííý ñáfí^o í äðíäíä³. Í äéí ç íðäññäáf èè^a ä-
ðíí äénüéíäí èèðäðñää äèñí éííñä³÷áf èé íäø éíýçü Äí èððí Äè-
ðí äääóüèèè ñàì à íä øèð çäñääð çäñí óäää ó ÖV² ñò. ñèäáf ó Çä-
ííð³çüèó Ñ³÷.

Äèäñí èè íí÷éí (³í³ð³äèèää), äèäñí à ñáfíäíäà, äèäñí³ çòñèè-
ëý äèðíäóääèè ó äðíííäéó³ä íí÷ððý ñèèè, ä³áfíñó³, äíðäèè, íä-
çäèäáf èóüèèè äóð. ² äðííí äénüè³ ñòäí è: äðèñííèðäð³ý, øëýðäð,

òí ðá³aò³, ðàí ³ní èèè àèàní èì è nèèàì è ³ áí ðí òuáí þ çáí áóáàèè òà-
 í íá³ ³ í ní áèñ³ í ðààà òà áí èuí í ò³, í áà÷èèèñý ù ò áí ðí í èèè. Óèðà-
 ùí òúèèè í áðí á á³à í áðá³ñòí ðè÷í èò ÷àñ³à òàí ðèà ç ³ í øèì è °aðí-
 í áèñúèò èòèúòòò òà òèà³è³çàò³þ. Óèðàùí òúèà í ðí á³áí à áàðñòàà
 æèèà òèì è òàì èì è ³ááýì è òà ³áààèàì è, ùí è çàò³áí í-°aðí í áèñú-
 èà. Ó ²Õ–Õ²²² òò. óèðàùí òúèèè í áðí à òàí ðèà í áèá³èúòò, í áèì í-
 áòòí ³òò, í áèáàààðòò ³ í áèéòèúòòòí ³òò áàðæààò à °aðí í ³. Áððà-
 òèàðè ó Ò²V–ÕV òò. í áðáààæí ó á³èúò³ñòù òàððí ððèñòí èðà-
 ò³¹³⁸, óèðàùí òúèèè í áðí à òàí ðèà ó ÒV²–ÕV²² òòí è³òòýò í í áó –
 èíçàòùèò. Áí í à ì á÷áì ³ í áðí áí ðí í èèà í áðí á á³à í í í ááí èáí í ý
 ç í ³áí í ÷³, òòí áó ³ í ³ááí ý òà çàòí áó. ² òþ áí ðí òuáó áàèà í á ò³èúèè
 øèýòà, à é òñ³ òàí è óèðàùí òúèí áí í áðí áó. Í áà³òù òàèýí òúèèè,
 áí á³í òòí è³òòýì è í ðàà òàí ç ì á÷áì í ðè áí ò³ ³ í á ðàç çà æèòòý
 í áí í áí í í èí è³í í ý èèàà í èóá ³ òàí áàñý çà òààèþ. Í ðà÷³-èèòàð³ –
 àèçí à÷àèè í áðà èíçàòùèà òàèýí òàí °aðí í áèñúè³ ³ñòí ðèèè. Õý
 èðèàààà, áàçòí èí í á ÁÍ ÐÍ ÕÚÁÁ è³èúèí ò í í èí è³í ù áñ³ò òàí ³à í á-
 ðí áó çà àèù³ í áò³í í áèuí ³ òà èþáñúè³ ³áààèè çì ³òí èèà à óèðàùí-
 ò³à òñí áàèí ááí ò á³à í í í áðááí ³ò í í èí è³í ù áí èàèþáí ³ñòù, òàí í ò-
 ò³éí ³ñòù ³ èðèðè÷í ³ñòù áóì èè, í áò³í í áèuí ò ³ í òí áèñòò á³áí ³ñòù.
 Çì ³òí èèà í áñò³èúèè, ùí ì í òèí áùèí à í á çì í áèà à òèì ³èþààðè
 Óèðàùí ó çà òðèñòà ðí è³à áç³èñúèí áí í èùáí í ý. Í áà³òù ì í òèí áù-
 í à øèí èí þ òà è³òàðòòòð þ óèðàùí òúèà ³í òàè³ááí ò³ý í á áà-
 í áò³í í áè³çààèàñý àæ áí Ò²Õ òò., áí èè áðááí í áí áò³ çèí áèèè ù
 í á òí ò³àè³ñòè÷í èè áà÷í è. Í ³òòí ³í øèè, ýè Óèðàùí à çàá° í òèèí-
 áèè è³è ó ì í áèèò ì í òèí áñúèí çì ³ í áð³. Õàèà òèèà óèðàùí òúèí áí
 í áò³í í áèuí í áí áóòò.

Í è óðèèèèèñý áà³è, ùí áè áàðè ðèí áí í àèþí èò ì í òèí áñúèí çì
 í ðí á³áí í çì áàðñòàè òà òàí ³à. Ó ì í òèí áùèí ³ í áððà í ðí á³áí à áàð-
 òàà ²Õ–Õ²² òò. í í òí áèèà ç èèçáñúèèò èí ýç³à òà çòí ùí áí í òí ÷áí-
 í ý. Çì ³òòþ÷èñ ç òàá³èúòýì è óaðí-ò³í í àì è, òý áàðñòàà í í ì áèò
 ì í òèí áùèèàñý. Áí í á; áèèèàñý Ò²²²–ÕVI òò. áàèèèà ð³èà òàðàðñú-
 èí çì ðí á³áí í çì áàðñòàè. Í áèèè áòòò óèðàùí ò³à ðí ç÷èí èàñý à ò³í-
 í í-òàðàðñúèí ò ì í ð³. Ó ÒVIII òò. áí ì ³òàèíñý áàààòí áàèò³èñúèèò
 í çì ò³à¹³⁹, à à Ò²Õ òò.– ³í øèò çì í òèí áùèí èò í àì í òèàèí ³à (í áè-
 á³èúòà ì áèí ðí ò³à). Ò³ °aðí í áèò³ áí ì ³òààèèñý èèòà áí áðèñòí-
 èðàò³; òà ááí ðýí òàà (Í. Áðèáí °áí à í èðà: „Béáè çààèóèàá áí í áñ
 ÷óæèí áòù, ùí í á çí á° í áðí çì ³ñòí ð³, òí á³í áóá áè í áí ááí í í í áó-
 ì áà, ùí í áð³ í áí è ³ í áð³ ì óæèèè í í òí áýòù á³à ááí ò ò³éí áèòí
 ð³çí èò í áðí á³à“). Áñ³ ³í ø³ òàí è (í í í áà 90 % í áñàèáí í ý) èèòà-
 èèñý áç³àòàì è. Í òàà, °aðí í áèñúèà áí ì ³òèà í á í í áèà, í ááí à ð³÷,
 çì ³í èòè óaðí-ò³í í í-òàðàðñúèí çì áóòí áí í ò³ ì í òèàèí à.

Áç³èñúè³ í áðí áè ðí çàèààèèñý çà áóæà á³áí ³í í èò á³à °aðí í áè-
 òúèèò ááí áðàò³÷í í-áí òí í áàðñúèèò í áñòààèí, ³ òí ò áóòí áí ³ñòù

àç³éñúèèò í àðíà³à ì à° äóæå ì àeî ñí³ëüíáí ç °aðííàéñúeîþ. Ì îñêaeî è í á ì íàèè ì àðè, òí÷ àè é òíð³èè, í³÷íáí ííááííáí áí °aðííàéñúeî; àðèñòíèððàò³; òà øëÿòðè. Í àà³òù ñàì à íàçåå „àáíðÿ-í eî“ àèaç° í á òå, Ùí òå íðèááíðí eé, Ùí ñèóæèòù íðè ááíð³, òíáòí ñèòåå. Ëíèè íàèèèè ñòáí áóá³ òíð³å áóðè ðåáíí, òí÷í-áí æ ì íáí à ñííá³áòèñÿ á³å íèæ÷èð ñòáí³å. Å ì íèíáíèí³ ñòà-í è òáíðèà òàð. Õàð áåååå ÿ ì „íðååå“, ÿè³ ñàì òíð³å, à íðæåå,³ á³ååèðåå. Õðáí òóçúèèè íííí è Åáí òðü° ò ðíçí íá³ ç í áæíí ² àèñííàèñÿ: „Í áí à ç Åæèð àèçí à÷í èð íñ³å...“. Í áæíí çàòååæèà éíí ò: „Çí àèòå, íáí á, Ùí òòò í³òòí í á ° àèçí à÷í íþ íñíáíþ, èð³í òíç, áí ÿéíç ÿ ì íáèþ,³ èèøå áíðè, áíèè ÿ áí íáç ì íáèþ“. Õ³ ñèí-åå í á íçí à÷èè ð³ëüèè íèòò, à òí÷íí íèðåñþååè „íðååå“ ñòà-í³å. Å æèòòÿ òà áíáðíáòò íèæ÷èð ñòáí³å çàèåæåèè íá³òù í á ð³ëüèè á³å òàðÿ, à é á³å ì³ñååèð òðÿáíáò³å. Í á³òù ááíðÿí ñúèèè ñòáí çàèåæååå á³å èàñèè áóááðí áòíð³å. Çðåòíþ, ÿè íèøå Å. Ëèþ÷áññúèèè, íñá³í³ è³ ³ ì ðæèíí èè ð³ááí ù ì íñííáññúeîáí ááíðÿí ñòåå XVIII ñò. Í á áóá àèíèí çà ð³ááí ù ì íñííáññúeîáí ñåÿíí ñòåå. Ñåÿíí æå í á³òù çàèííè è ì àèè çà ááçíðåáí òòáíáó. ² Í á èèøå çà èð³-í áóòåå, àèå é í³ñèÿ 1861 ðíèó.

Å³å í áððíííí÷àðè³å ñòòíð³ç ì ì íñííáññúeî³ ñíí óååè çàì eîáí³ èàñèè. Í áððð³å ç íèæ÷íç áí àèííç: áóòíááí ñòåå, ááíðÿí ñòåå í á áíçáíèÿñÿ àæ áí 1865 ðíèó, à ç ñåÿíí ñòåå – áí 1906 ð., ð³åå àè-í ÿòèíáí, çà áåèèè³ çàñèòåè. Õàèèð àèí áæè³å òðáí èÿéíñÿ ì àèí. Áí 1917 ðíèó áåæèèè³ ááðæåááí³ ííñåè à ì íñííáññúeî³ è³ í áð³ç íáñå-æòååèèñÿ èèøå ááíðÿí áí è. Áóðè íð³òáðíí ì áá íðåáí èèøå ááíðÿí eî. Ëíæí á íáí³áí á ááðñòåå áåå°, Ùí á àèååò í áðåååò ñáí-ç ì íáíååè. Åëÿ òñíáí ç òðååå ç àèðèí ñòåå àèòíáóåèè, íðè-Ùáí èþååè íí÷òòòÿ àèííò³ í áå³ øèí è. Õàè àèòíáóè í íæí à èèøå á íèðáí èð, íáí ñúèèð øèíèåð. ² à ì íñííáññúeî³ è³ í áð³ç ñíí ó-ååè íèðáí³ øèíèè àèÿ ááíðÿí ñúèèð á³òå: í áæåññúeî³ ³ èååòññúeî³ eîðí òñè, ááíðÿí ñúeî³ è³òåç,³ íòèòòòè àèåáíðíáí èð á³æèòù òí Ùí.

Ì íñííáññúeî³ á³ëüøíàèèè, áñòáí íàèæè ñáíþ³ ì áðññúeî³ àèðè-òòòò á ÑÐÑÐ, íáñè³áóååè òðååèð³þ ñòàðíç àðèñòíèððàò³; íðåáí³-çòåååøèñÿ ò íðèá³èáéíááí eé, íáí³áí èè èèåñ „ííí áí èèàòòðè Ëí ÑÑ“, ááç íàèæíííò³ áí ÿéíç í³òòí í á ì íæå çðíàèè æèòò°áíç èàð°ðè.

ÕÁÍ ÕÐÅË²ÇÀÕ²B

Ì íñííáññúeî³ òáí òðæè³çàò³ÿ ááðæåááí íç àèååè ííòíàèòù í á ç ðí-çòí ò, à ç íí÷òòòÿ. ²íòèí èòíí ñàì íçååðæåáí íÿ á³å-òå ì íñííáí çååðíçò ñáí³í ò íñíáèñòíí ò æèòòþ á³å ááðæåááí íç ááòáí òðæè³çàò³ç.

Í nī áēñōī ó, áí á³á çēī÷ēī ó ēīāī àððēī ó° ñòðàò í áððáà èàðīþ æīðñōī ēī; àēààē. Á òàēīþ ° èèðá àēààà àāñī ïðē÷íà, í àī íæēēàà áàç í áàòáí òðàē³çàò³. Óáí òðàēūī à àēààà íà ì íāēà āīí ēēūī óààòē æēòòý íà àñūī ó áàēē÷āçī ì ó íáðēð³ ÷ í áðð³. Ì ñòáàà æ ì íñ-ēīāñùēà àēààà ÷àēàēà íàēàç³à ÷ í áðññēīāī òðýàò. Òàēēē èàà íà èèðá ààēūī óààà, àēà óàēààà òñà æēòòý èðàíē. Àñþàē, èòàē í ðē-òī àēēà ì íñēīāñùēà àēààà – æēòòý çààī èðàēī. Áàààòþ ÷³ èðàíē (ýē Óèðàíē à), íí ēī èàðēññ ÷³à ì íñēīāñùēīþ àēàāīþ, íæááðà÷-óàà-ēēñý íà èèðá òīí ó, ÷ī ì íñēàēīē áððáóáàēē, à é ÷áðç òà, ÷ī áīíē íàēēàààēē èàēáāīē íà àñ³ íí÷ēīē ì ñòáāīāī íāñáēáíý, í³áíçðþþ÷ē í³āñòóí³ çðàáó.

Úíà íà āīíññēðē íàāī ÷ðííāī çññáðáàæáíý àñ³; àēààē á òðýà³, àēèòàòòðē òðýàó, °àðííáéó³ ííá³ēēēē áððæáāí ó àēàáò íà çàēíííàà÷-ó (íàððēāí áí ó), àēēííà÷-ó (òðýà), ñóāíáó (íàçà-èàæí èē ñóà). Òàēíāī ííá³éò í³ēíēē íà áóēī á Ì íñēīāñùēī³, íàí à° ÷ á ÑÐÑÐ. Çà òáí áðð³íññāí ðíçàèðēò íáóēē ÷ òáóí³ēē àñ³ òàðēíē òàē áçà°í íííá'ýçáí³, ÷ī çí³íē á íáí³ē áí ēēààþòù íà æēòòý á³í-ðēò. Íæá, áððæáāí à áàòáí òðàē³çàò³ý, ēíēē áííà °, ì òñēòù íñííēþáàðē ÁÑ² áàéòç³ æēòòý, áóðē òíðàēūííþ. Ñóāíðþ°òññý áóáæá áàààòí ì³í³ñòáðñòá. Á íèðáí èò „ðāñí óáē³èàó“ ÑÐÑÐ ° „ì³-í³ñòáðñòá“ òí; ñàí í; íàçàē, ÷ī é ó Ì íñēá³. Ðāñí óáē³èàí ññēèò „ì³í³ñòáð³“ íðēçíà÷-à° Ì íñēáà. Óàēðē÷íí í³à àēàāīþ òðýàó ÑÐÑÐ íáððáóáàþòù íáá³òù³ ò³ òàðēíē æēòòý, ÷ī çà ēííñòēò-ò³°þ ° í³à àēàāīþ ðāñí óáē³èàí ññēèò „òðýà³à“.

ÓÁÁÁÐÍ ÈÒÒÁÎ

Óàààðí èòòáí áçàààē³ ííðēðáíà á áç³ēññēèò íàðíá³à, íðíæ³ á ì íñēīāñùēīí ó. Áàðññēēē ííñíē É. Þñò íèðá (1712): „Ì íñēīā-ññē³ ñóàē ì íæíà ÷³áéóí èðē áóæá èáāēí. Í áá³òù íàēàēñēē Ñóá ì íæíà, áààðē èáí òèàðíá³ ýēèòññ 20 ðēñý÷ ðóá. Óàààðà. ² ñàí òàð ááðà ç òíāí òàààðà ñāīþ íàēéò“¹⁴⁰. Áàñòð³ēññēēē ííñíē É. Éíðá íēñáà (1701), ÷ī íàí à° òàēíāī ì íñēàēíà, ýēíāí íà ì íæ-íà ÷³áéóí èðē. Éíæíēē ç íèò çà íáðð ðóáē³à ñēēààà ýēò òí÷ðà èðēāííðēñýàó á òàðēá³ íà ñá. °áāí áàē³; òà òðāñò¹⁴¹. Óá ñàí á ñá³à÷-àòù é³íð³÷-óáēíð³, ÷ī áóēē á Ì íñēīāñùēī³ ó XV–XX ñò. Í áððí² íàēàçáà „ñá÷ ðíçáāí è“ íðēéþáíí ñāíáòíð³à ēíýç³à Á. Áíēēííññēíāí é Á. Áíòóóíà çà òà, ÷ī èðàēē áððæáāí³ áðíð³ òà áðàēē òàààð³.

Ì íñēīāñùē³ ñíð³æ³ñòē á ÑÐÑÐ òñññí³ēūíēēē àñá, íáá³òù òà-áàð³. Ñòàēà íèàòý, àēñíē³ íáāíðíàē, ÷ī ðò íèàðēòù òðýà ÑÐÑÐ, – òá í³÷íí³íðá, ýē òàààð³. Áí íèàðēòù èèðá òēí, ýē³ òààēýòù,

í ðí ñéàæýþòu „áàèèéíáí, ááí³æúííáí áíæý“, í ðáí óáðó í áí í-
í èéúí ó í áðð³þ (éíí óí³ñòè÷í ó), „úáñéèáá æèòðý“, í áðááí áéé
í ññéíáñúééé í áðí á³ ð. í. Óáááðí èòðáí á ÑÐÑÐ í íðèðáí á – á³á
í áéæúíáí óðýáíáöý áí í áéí èæ÷íáí í íááí ýéèá á éíéáíñí³ – éí-
áí áñ³ áááæþòu çà ò³ééíæòí í ðèðíáí. Óðýá ÑÐÑÐ çí á³ è³í ðá
çà áóáú-éíáí, úí á³í í á èèðá í á í á³ ñéèè áéí èúèèè óááðð-
í èòðáí, à é í á ðí÷á, áí³ ñòí ðè÷í èé áí ñá³á í í èàçáá: ðòí í áí í ñèòú
ðóéó í á í ññéíáñúé³ ñòí ðè÷í³ ððáàèò³ç – áóáèòú ñáí þ áí éí áó.

ÁÍÍÎ

Í ñéàéí í³éíí ó í á á³ðèòú. Ñòñáíá³, áðáðíá³, áàòúèàí, áèàñ-
í èí á³òýí. Éíæííáí í³áíçðþ³ á í³áñðóí³, ó çðáá³,³ ðíí ó ñàí í í-
áñýè÷áñ áí ðíáéé çðáàèèè, íáí í áèèè, çí èúèèè áóáú-éíáí, ááé í í-
ðýóóáàðè ñááá. Í áá á ñá³ð³ áíííñ í á ðíçííáñþáæáí èé ðáè ðèðí-
éí, ýè ó í ññéíáúéí³. Í ýéèè óðýá ó ñá³ð³, èð³í í ññéíáñúéíáí
(í í áðð³÷ííáí é ñí ò³áè³ñòè÷ííáí), í á óçáéííèá í ò³ð³éíí áíííñè.

Í ñéàéí í áí áéæòú òñ³ð, ðòí í ñéàáèþ³ áððæááð, í áñàí í á-
ðáá – „ðáñ÷éáí èðáéáé“, à í áéá³èüðá – óèðáçí ò³á. Ç ò³ééíæòíþ
í ááí³ñòþ í íæí á ñéàçàðè, úí í á í áðíáéáñý úá ðáèèè í ñéàéí,
ýéèè í á áéèàçáá áè áéáá³ „í áçáí éí öý“, „í áòèþð³áöý“, „ááí-
áðð³áöý“.

„Ó ÖVII ñò. áíííñ ó í ññéíáúéí³ í íðèðèáñý í á áñ³ ñòáí è, í á
ðíáéí ó, í á óáðèáó. Áíííñèè áíýðè³ áááðáèè, ñáýúáí èèè³÷áí-
ð³, áéèàçóááèè áàòúè³á á³ðè, ÷íéíá³è³á æ³í èè. Áóéí áááòí áííí-
úèè³á, úí çðíáèèè áíííñ ðáí áñéíí³ èèðá ç íúíáí æèèè. Áíííñ
í ðíèàçèèè í á ááñ³èèý³ í íòíðííè, í á ó÷ðè³ á í ðèááðí á æèòðý,
í³áñèóííáóááèè³ áíííñèèè. Áááòí ðèñý÷ í ááéí í èð èþááé áéáó-
áèá óðýá í á áðáðèèáéé áíííñ, áí áéèàçí èèàí áí áðá í èàðèá“¹⁴².

„Ó Í ññéíáúéí³ ñí ó³ çáéíí, çà ýéèí í íéíáéí ó í áéí á çéí÷éí-
öý í ááðæó³ ðíé, ðòí áéèàçáá áéáá³ ðíáí çéí÷éí öý. Í ýéèð ñá³á-
÷áí ü, èð³í áíííñò, í á áèí ááá³òúñý. Çà áðáðèèáéé áíííñ í á èà-
ðá³òúñý. Í ðí÷èð í ááðæàðè í íéíáéí ó í á³ðèó ááððáè í³éíèè í á
áðáéóááéí. Éíèè æ í áí á çéí÷éí ó, ðí éíáí áéáááóþòú („í ðèðèáá-
þò“, ýè èàæòú á ÑÐÑÐ.– Í. Ø.). Óá'ýçí þþòú í ááéí í ó èþáéí ó,
èáðóþòú ç ó á'ýçí èò³ çà ò³í ó çá³éúí áí í ý áèí áááþòú, úí á ðá èþ-
áéí á í ñá³á÷èèá í ðíðè í áááæáííç óðýáíá³ í ñí áé. Í ñéàéí è í ðí-
÷á óá ðíáéýòú, áí çááðí³ ñòú áðáçàðè ó í èð ó èðíá³, á í ðí ñóí è³í-
í ý áíííñ í á í áþòú æíáííáí óýáéáí ý. Í áá³òú çà í áè³ áðíð³ í ñé-
áéí ñéèááá èðèáííðèñýáó“¹⁴³. Óáé í èñáá áí áè³éñúééé í íñíè
á í ñéá³ 1588 ðíéó. Í ðí óá ñàí á á ÑÐÑÐ í áí èñáíí ñíðí³ éí èæí è
ç ðèñý÷áí è ðáèò³á: í ðí áðáðèèá³ áíííñè, í ðí „í ðèðèááí í ý“

í ðí àèí , í ðí èàðóááí í ý á'ýçí³á, ùí á í í ñá³á÷èèè í ðí ðè í ááàæáí í ì
èþáèí è. Í áèá³èüøèè çí ááàòü öüí áí àñüí áí – óðýá ÑÐÑÐ ñàí
í ò³ò³éí í òá àèçí áá í í ñí àðò³ É. Ñòáè³í á.

„Áí í í ñ áóá áí èí áí èí ñí í áí ñí áí áí áððæááí áí èí í òðí èþ,³ óðýá
áñ³ à ñí í ñí áí è èí áí çàí òí÷óááá á øèðéí ó³ áèèáèí ó í í áñ³ò
çàí èýò³ í í áð³í³ á òñ³ò òñòáí í ááò. „Ó³ñèáè“ (áí í í ùèè) í ááðæó-
ááá í í èí áèí ó áðèáí è. Í áððí² í àèàçáá òñ³í èþáýí òñ³ò ñòáí³á
áèèàçóááðè ááðæááí èò áí ðí á³á, çðááí èè³á, øè³áí èè³á. Çðí áèá
áí í í ñ í áðð³í ðè÷í èí í áí á'ýçéí í. Áèý çàí òí÷áí ý áí í í ùèè³á
á³áááááèè í í èí áèí ó í áí á çéí÷èí öý òá áñ³ éí áí ðèðóèè³ í ðááá.
Í áððí çàí òí áááèá áí í í ùèè³á í áá³òü ó óáðèá³, í áçáááøè ìò í á
„Ó³ñèáèáí è“, á „í éá³çèòí ðáí è“. Í áððí í áèàçáá í í÷áí èòè í á çí á-
í³øí³ò áááðýò èí áí í ì ááðæááí í òñòáí í áè ñèðéí üèò áèý èèñ³á,
ùí á áí í í ùèèè í í áèè á³èüí í èèááðè áí í èò áí í í ñè. Í³áí èñó é
ááðáñè í á áèí áááèíý, ó³áá ùí áí í í ùèè òí ð³á í ááðæááðè í ááí ðí-
áò. Í ááèí² 1798 ð. í áèàçáá çðí áèðè òá ñàí á¹⁴⁴.

Í èèí èá² í ááí òí áèá ñò³áí í þ á³áçí áèí þ ç í áí èñí í „Çá òñáð-
áèá“ í áí ó ñáèýí èó çá òá, ùí áí í á áèèàçáèá ñàí áí ñèí á, ýèèè áð³è
áóá³ ç á³èñüèá¹⁴⁵. Í òí áè í á áèáóéí íñý, ùí á ÑÐÑÐ ñòí ýóü í áí 'ýò-
í èèè òèí í÷èí á³ í ááèèè á³ í í ðí çí áó, ýèèè áèèàçáá ñàí áí ááòü-
èá – „èððèóèý“.

Í í ñèí áñüèá³ í óáè³ááí ó³ý, ò. çá. „í áðí áí èèè“, áèçí áááèá çá
í áí á'ýçí è èí áí í áí÷éáí á ñàí áí òí ááðèñòáá ñòáæèðè çá³ í øèí è÷éá-
í áí è³ í áá³òü áèèàçóááðè í ðí á³áí èèáí í³áí çð³èèò. ² áñ³ áèçí ááá-
èè³ çá³èñí þááèè òá ááç í ðèí òñó, áááæáþ÷è áí í í ñ çá÷áñí í òó.

Í áðáðáðáðè 1917 ð. ááðæááí ó áèááò, á³èüøí áèèè òñí ááèóáá-
èè³ áñ³ í í ñèí áñüè³ ððááèò³í, çí èðáí á é áí í í ñèðáèüñòáá, çí á÷í í
éí áí ááí ñèí í áèèáøè. Í í áðð³÷í èè óðýá, í ðèí áèí í³, í á èáðáá
ðèò, öüí í á áí í í ñèá. Óðýá ÑÐÑÐ èáðá³ ðèò, öüí Í Á áí í í ñèòü, áè-
ááá çàèí í, ùí áèçí á÷á³ èáðè çá Í Ááèèáç¹⁴⁶. Á³á² ááí á VI á èí á-
í í í ò í í ñèí áñüèí ó í í ñèí èñòá³ çá èí ðáí í í³ ° è³èüèá áááí ð³á òá-
òí í í ì í í è³ò³í. Áí í è ñòáæáòü çá èí áí èí ðóòí í³ ñèí áí í÷éáí³ á
í í ñèí èñòáá, áèþ÷í í ç í í ñèí í.

Í í ñèí áùèí á çááí çèòü ùí ðí èó ðèñý÷³ „ñáí ìò“. Á Óèðáí³ áèáá
í áèæá 8 í³èüèí í³á (18 %) í í ñèáèí³á. Éí áí èè ç í èò í áá áóðè
„í èí í³ áóòí í áí ñóáðááèí“, áááæáðè çá í áðð³í ðè÷í èè í áí á'ýçí è
øóèáðè „ñáí áðáðèñí á-èçí áí í èèí á“³ áèèàçóááðè ìò. Óáí áð á Óè-
ðáí³ í áí á° áèí áí í òñòáí í áè, í³áí ðè³í ñòáá, áá í á áóéí á áí í í-
ùèè³á. Í áá³òü ó í áèáí üèí ó ñáè³. Í ðí òáèò áí ñèí í áèò í áðáæò
áí í í ùèè³á í í áðð³÷í èí óðýááí³ í á ñí èèíý. Óí÷ý èèèðüñý
óèðáí í áòü áí í í ñí í, í ðí ðá í í áá í í áí áèðèñý ñòáðè áí í í ùèèí í,
ýèùí éí áí áí áðá í ðèí áèðè áí áí áí, í í èáí áðè ðááðá, çááí áðè
áí èèè í³á í³áò³ ° ò. í. Áèá èþáèí ó òááðáí ì ááá÷³ í á çéí í èò,

εαοορ÷ε ι̇ ο̇3ε÷ι̇ι̇. Ο̇ νι̇ι̇αααο̇ 3 ι̇ι̇ι̇αααί̇ι̇γ̇ο̇ ι̇ααί̇εαοι̇ααί̇ε̇ο̇
 ο̇εδα̇ι̇ ο̇3α̇ ο̇α̇ ÷αεί̇ ο̇3α̇ ςι̇ αοι̇αει̇ ι̇ ο̇ε̇ν̇γ̇÷3 ο̇εδα̇ι̇ ν̇υ̇ε̇ο̇ 3ι̇ αι̇, υ̇ι̇
 αει̇ ο̇ε̇, α̇ αι̇ι̇ι̇ι̇υ̇ε̇αι̇ ε̇ ι̇α̇ ν̇ο̇α̇ε̇. Α̇ε̇νι̇ε̇α̇ ι̇ ι̇δα̇ε̇υ̇ ο̇εδα̇ι̇ ο̇γ̇, ο̇α̇α̇-
 α̇ α̇3δα̇ α̇ Αι̇α̇ α̇αα̇α̇ε̇ ε̇ι̇ι̇ ο̇ ν̇ε̇ο̇ α̇α̇α̇α̇α̇α̇α̇α̇ α̇ε̇ο̇ο̇γ̇ι̇ ν̇αι̇ι̇ι̇, α̇ε̇α̇
 ι̇α̇ α̇ε̇ο̇ο̇γ̇ι̇ 3ι̇ ο̇ε̇ο̇ ε̇πα̇α̇ε̇. Υ̇ι̇α̇ ι̇ο̇ ι̇ι̇δ̇γ̇ο̇α̇α̇α̇ε̇, ο̇εδα̇ι̇ α̇ο̇υ̇ ι̇3α̇ ι̇ι̇-
 αι̇α̇ε̇ο̇ε̇ν̇γ̇ ι̇α̇ α̇ε̇ανι̇ ο̇ νι̇ α̇δ̇ο̇υ̇, ν̇ε̇ο̇α̇ε̇ο̇ε̇ α̇ι̇δ̇ι̇α̇ι̇3 – ι̇ ι̇ν̇ε̇ι̇α̇υ̇ε̇ι̇3.
 Ν̇αι̇ ο̇ι̇ ο̇3ε÷ι̇ι̇ι̇ νι̇ α̇δ̇ο̇3 α̇ι̇ ο̇α̇α̇ ι̇α̇ α̇ι̇γ̇αν̇γ̇: α̇ι̇α̇α̇α̇ι̇ε̇3α̇, α̇α̇ι̇ ι̇α̇ε̇ε̇α̇-
 α̇α̇ ι̇α̇ ν̇α̇α̇α̇ δ̇ο̇ε̇. Α̇α̇ι̇ ς̇ α̇α̇ε̇ε̇ε̇ε̇ι̇ ε̇ α̇ο̇α̇α̇ι̇ ε̇ι̇ ε̇ ι̇ ο̇ε̇α̇ι̇ ε̇ νι̇ ο̇ν̇ε̇α̇-
 ν̇γ̇ α̇ι̇ ι̇ ι̇δα̇ε̇υ̇ι̇ι̇ α̇α̇ςι̇α̇ι̇3, γ̇ε̇ ι̇. Ο̇ε÷ε̇ι̇ α̇, ι̇. Δ̇ε̇ε̇υ̇ν̇υ̇ε̇ε̇ε̇, ι̇. Α̇α̇-
 α̇α̇ι̇, ι̇. Ε̇ι̇δ̇ι̇3ε÷ο̇ε̇ ο̇α̇ 3ι̇ ο̇3. Ν̇α̇3α̇ι̇ι̇ 3ν̇ο̇υ̇ ν̇αι̇ ο̇ι̇ α̇ο̇ο̇ι̇ α̇ι̇ι̇ νι̇ α̇δ̇ο̇3 α̇α̇ε̇-
 ε̇α̇ ο̇α̇ι̇δ÷ε̇ε̇ α̇ο̇ α̇α̇α̇α̇ο̇υ̇ι̇ ο̇ ε̇÷ε̇ι̇. ι̇ ι̇ν̇ε̇α̇ε̇ι̇ ε̇ 3ι̇ ν̇ο̇ε̇ι̇ ε̇ο̇ε̇α̇ι̇ ι̇ α̇δ̇α̇-
 ÷ο̇α̇ρ̇ο̇υ̇ δ̇ι̇ςι̇α̇ Ν̇Δ̇Ν̇Δ̇ 3 α̇ δ̇ι̇ςι̇ ο̇ο̇3 ο̇α̇ι̇α̇ρ̇ο̇υ̇ν̇γ̇ ς̇α̇ α̇ι̇ι̇ι̇ν̇ε̇, ι̇α̇-
 δ̇α̇3δ̇ε̇ο̇, ι̇α̇ε̇γ̇α̇ 3 ε̇α̇δ̇ε̇. ι̇ ι̇ν̇ε̇ι̇α̇ν̇υ̇ε̇α̇ 3ι̇ ι̇α̇δ̇3γ̇ – Ν̇Δ̇Ν̇Δ̇ ο̇ε̇ν̇γ̇÷ι̇ε̇δ̇α̇-
 ι̇ι̇ ς̇α̇ε̇υ̇ο̇ε̇ε̇ ε̇ε̇υ̇ε̇3ν̇ο̇υ̇ ι̇ι̇ε̇3δ̇ε÷ι̇ι̇ι̇ ι̇ι̇ε̇3ο̇3ι̇. ς̇α̇ ι̇3α̇δ̇α̇ο̇ο̇ι̇ ε̇ι̇ι̇ 2ι̇-
 ο̇α̇δ̇ι̇ι̇ε̇ο̇ (ι̇ 3α̇ε̇ι̇ α̇δ̇ι̇α̇ι̇ α̇ ι̇ι̇ε̇3ο̇ε̇ι̇ α̇ ι̇δ̇α̇α̇ 3α̇ο̇3γ̇) ι̇α̇ε̇ι̇ ι̇ι̇ε̇3ο̇ȧε̇ ι̇δ̇ε̇-
 ι̇ α̇α̇α̇: α̇ Αι̇ α̇ε̇3ι̇ – ι̇ α̇ 400 α̇δ̇ι̇ι̇ α̇α̇γ̇ι̇, ο̇ Ο̇δ̇α̇ι̇ ο̇3ι̇ – ι̇ α̇ 347, ο̇ Ν̇Ο̇Α̇ –
 ι̇ α̇ 340, ο̇ ς̇α̇ο̇3α̇ι̇ 3ε̇ ι̇ 3ι̇ α̇÷÷ε̇ι̇ 3 – ι̇ α̇ 294, α̇ 2ο̇ȧε̇3ι̇ – ι̇ α̇ 238, α̇ Α̇α̇ν̇ο̇-
 δ̇3ι̇ – ι̇ α̇ 220. ι̇ 3ι̇ 3ν̇ο̇δ̇ ι̇ι̇ε̇3ο̇3ι̇ α̇ Ν̇Δ̇Ν̇Δ̇ 2. Υ̇ι̇ε̇ι̇ε̇ι̇α̇ ι̇ε̇ν̇α̇α̇ ο̇ „ι̇ δ̇α̇α̇-
 α̇α̇“, υ̇ι̇ α̇ Ν̇Δ̇Ν̇Δ̇ ι̇α̇ε̇ι̇ ι̇ι̇ε̇3ο̇ȧε̇ ι̇δ̇ε̇ι̇ α̇α̇α̇ ι̇α̇ ε̇ι̇α̇ε̇ι̇ 3 40 α̇δ̇ι̇ι̇ α̇α̇γ̇ι̇.

Α̇Ι̇ Ν̇Ι̇ Ι̇ Α̇Α̇Δ̇Ν̇Υ̇Ε̇Α̇ Α̇Α̇ςΙ̇ Ι̇ Δ̇Α̇Α̇Ι̇ 2Ν̇Ο̇Υ̇

ι̇. Ν̇α̇ε̇ο̇ε̇ι̇α̇-Υ̇ α̇α̇δ̇3ι̇ ι̇ε̇ν̇α̇α̇: „Ν̇αι̇ ι̇α̇ο̇δ̇ε̇ α̇ο̇α̇ ε̇πα̇ε̇ε̇ε̇ ι̇α̇α̇ι̇ε̇-
 ο̇ε̇ α̇ν̇πα̇ε̇ ι̇ι̇δ̇γ̇α̇ι̇ε̇. Ο̇ȧε̇ υ̇ι̇ ο̇ȧι̇, α̇α̇ ε̇ι̇ε̇ε̇ν̇υ̇ δ̇ι̇ν̇ε̇ι̇ α̇ε̇ο̇ι̇ – ς̇α̇ε̇ε̇-
 ο̇ε̇αν̇γ̇ ε̇ε̇ο̇α̇ ι̇ι̇δ̇γ̇α̇ι̇ε̇, α̇α̇ ο̇ι̇α̇ε̇ε̇α̇ α̇ν̇ε̇γ̇ε̇ȧ ο̇ο̇ȧι̇α̇ – ε̇ε̇ο̇ε̇αν̇γ̇ ν̇ȧ-
 ι̇ ε̇ε̇ ι̇ι̇δ̇γ̇α̇ι̇ε̇, α̇α̇ δ̇ι̇ν̇ε̇ε̇ ε̇ι̇ε̇ε̇ν̇υ̇ α̇ȧι̇ – ε̇ε̇ο̇ε̇αν̇γ̇ ν̇ȧι̇ ε̇ε̇ ι̇ι̇δ̇γ̇α̇ι̇ε̇“.

Α̇ι̇ 1917 δ̇. α̇α̇δ̇α̇α̇ι̇ 3 ο̇δ̇γ̇α̇ι̇α̇ο̇3 ι̇ ι̇α̇ε̇ε̇ νι̇ δ̇ε÷ε̇ι̇ ε̇ο̇ε̇ ε̇ε̇ο̇ȧ ÷α̇ν̇ο̇-
 ε̇ι̇ȧο̇ ο̇ε̇ι̇ȧο̇ α̇ α̇ε̇ι̇ι̇ι̇ 3÷ι̇3ε̇ α̇3γ̇ε̇υ̇ι̇ι̇ν̇ο̇3. ι̇ α̇ο̇δ̇ι̇ 2 ι̇α̇ε̇α̇ς̇α̇ α̇α̇ν̇ο̇ε̇ α̇ι̇
 ι̇ α̇ο̇α̇δ̇ȧο̇δ̇ȧ Α̇ε̇ο̇ι̇α̇ȧι̇ε̇ι̇ ο̇υ̇ε̇ε̇ι̇ α̇ι̇ȧι̇ε̇ι̇ ο̇ε̇γ̇ο̇ι̇ι̇ α̇ο̇ȧι̇ȧ α̇ȧδ̇ȧȧι̇ ι̇α̇
 α̇ο̇ȧ3α̇ι̇ ε̇ο̇ȯȧι̇ Α̇ȧε̇ο̇ε̇ν̇υ̇ε̇ι̇ȧι̇ ο̇ε̇ι̇ȯȯ. Α̇ι̇ δ̇ε̇ ν̇ο̇ι̇ α̇ȧο̇δ̇3ȧ α̇ι̇ ε̇ε̇ε̇ 3 ς̇α̇ν̇ε̇ι̇ α̇-
 ε̇ε̇ν̇γ̇ ι̇3ν̇ε̇ι̇ι̇ ι̇α̇ α̇ȧδ̇ȧς̇ Ε̇ȧȧι̇ς̇υ̇ε̇ι̇ȧι̇ ι̇ς̇ȧδ̇ȧ, α̇ι̇ ι̇ α̇ο̇δ̇ι̇ ι̇ȧδ̇ȧȧο̇ȧȧ ς̇ȧ
 ε̇ι̇δ̇ȧι̇ι̇ι̇. Α̇ι̇ȧε̇ι̇ε̇ε̇ο̇ι̇ 3 ν̇ȧε̇γ̇ι̇ ε̇ α̇ε̇ε̇ι̇ι̇ ο̇ȧȧε̇ε̇ ς̇-ι̇3α̇ ι̇3ν̇ε̇ο̇ ο̇ȧ ι̇ȧι̇ 3α̇-
 ς̇3α̇ι̇ ε̇ε̇ȧ α̇ȧδ̇ȧȧι̇ ι̇ȧ ν̇ȧι̇ι̇ ι̇ι̇δ̇ȧȧε̇, α̇ε̇ȧ ι̇ 3ν̇ο̇ȧȧȧ α̇ε̇ȧȧȧ ε̇ι̇ȧε̇ε̇ȧ ι̇ο̇ 3 ε̇ȧ-
 δ̇ȧε̇ȧ ι̇ȧ α̇ι̇δ̇ε̇ι̇147.

Α̇ Ε̇ȧο̇ι̇ α̇ȧȧο̇ ς̇ι̇ȧι̇ ε̇ε̇ι̇ 30 % ς̇δ̇ȯȧȧι̇ȧι̇ α̇ȧδ̇ȧȧȧ, α̇ι̇ ε̇ι̇ȧι̇ ι̇ȧ α̇ε̇ȧȧς̇-
 ε̇ε̇148. ι̇ α̇ ς̇ȧε̇3ς̇ι̇ ε̇÷ε̇ι̇ ε̇ο̇ ν̇ο̇ȧι̇ ο̇3γ̇ο̇ α̇ι̇ ε̇ρ̇ο̇υ̇ ο̇ ε̇ο̇ι̇ ȧο̇ ι̇δ̇ι̇δ̇ε̇ ι̇ α̇ȧȧ ι̇3ε̇υ̇-
 ε̇ι̇ι̇ ε̇ ο̇ι̇ι̇ι̇ ς̇ȧδ̇ι̇ȧ, ε̇ȧδ̇ο̇ι̇ι̇ε̇3, α̇ȯδ̇γ̇ε̇3ȧ, ι̇ȧι̇÷3ȧ ς̇ ο̇3ο̇ι̇ ν̇ȧι̇ ι̇ι̇ δ̇ε÷ε̇ι̇ ε̇,
 υ̇ι̇ ε̇ ς̇ȧ ι̇ α̇δ̇ȯȧ: ι̇ȧ÷ȧε̇υ̇ṅο̇ȧι̇ ς̇ ν̇ο̇ι̇ε̇ε̇ο̇3 ι̇ȧ ι̇ȧε̇ȧς̇ȧε̇ι̇ ι̇δ̇ε̇ν̇ε̇ȧδ̇ε̇ α̇ι̇
 ο̇ε̇ο̇ ν̇ο̇ȧι̇ ο̇3ε̇ ι̇ι̇δ̇ι̇ȧε̇ι̇ 3 α̇ȧȧι̇ι̇ε̇. ι̇ ο̇3ο̇ε̇ι̇ȧ ν̇ο̇ȧδ̇ε̇ν̇ο̇ε̇ε̇ȧ α̇ε̇ς̇ι̇ȧ, υ̇ι̇
 α̇ε̇ι̇ α̇ 15 %149 ο̇δ̇ι̇α̇α̇ρ̇. 2 ο̇ȧε̇ ν̇ȧι̇ ι̇, γ̇ε̇ ς̇ȧ ι̇ α̇δ̇ȯȧ, ε̇ι̇ε̇ε̇ ε̇ρ̇ȧε̇ α̇ε̇ȧε̇-
 δ̇ȧρ̇ο̇υ̇ ς̇ ι̇ι̇ȧι̇ ε̇ε̇ε̇ο̇ ε̇ο̇ι̇ υ̇ι̇ ν̇υ̇ ι̇ι̇α̇ε̇ȧι̇ȧ, ι̇ο̇ ς̇ȧν̇ε̇ε̇ȧρ̇ο̇υ̇ ι̇ȧ ν̇ε̇ȧ3δ̇ν̇υ̇ε̇ο̇
 ε̇ȧο̇ι̇δ̇ȧο̇ ς̇ȧ „δ̇ȧν̇ο̇ε̇υ̇ȧι̇ ε̇ȧ νι̇ ο̇ε̇ȧε̇ε̇ν̇ο̇ε̇÷α̇ν̇ε̇ι̇ȧι̇ ε̇ι̇ ο̇υ̇α̇ṅο̇ȧȧ“.

ΑΠΑΟΪ Β

Ì è ààá í áàí àèèè ñéí àà Í èàèñáí àðà ²: „Òòí í á àðàð³ í á èðà-
 àà, òí é – í á í î ñèàéí “. Á î ñü Üî áí áí ðèòù çí áí èé í èñüí áí í èé:
 „Ì î ñèàéí ° í àéá³èüøèì ³ í áéí àðááí³øèì àðáòóííì ó àñüíí ó
 ñá³³¹¹⁵⁰. Ç í í á³øèð ÷ àñ³à ààðòí çààààðè: ì ³èüéí í è èðáàé àè í-
 ððáàèè áí éí áíí , ì àðò³à í á àñòèààèè í ³áàèðàðè, Ì î ñèàà í èñàèà:
 „ÑÐÑÐ – òà °áéí á èðà;í á à óñüíí ó ñá³³, àà èðàè í á çí àðòù, Üî
 òàèà á³áí³ ñòù ÷ è í àñòà÷à òàð÷³à¹¹⁵¹.

Í áa-áí éé áí ná³áí í nót³é³ou, óeðaj í núééé í áðí á èæá: „Áðáðá,
 ýé í íñéaëü“; „Óe, í íñéaëþ, áíáðéé ÷ íéíá³é, ðá ðóéé ðáí³
 çéíá³é núé³“; „Í íñéaëü, í ááóóú, óíá³ éðáñóé í áðáñóáí á, éíéé ÷ íðó
 í íéèðéñý Áíáíá³ nóáí á“; „Í íñéaëü óíá³ íðáááó nêæá, éíéé
 áí é³ouñý náéí ý á náæ³“; „Éíéé í íñéaëü èæá „nóót“, óí çæé³çáð
 á áíéí óí í í áóðá“; „Óí ÷ áé í íñéaëü ç í ááa – á³ðéðé éíí ó í á ððá-
 áa“; „Áðéá ÷ íðó ç í íñéaëáí í èáí, ðá é ní éíáó çð³éñý“; „Ç í íñ-
 èaëáí áðóæé, á çá í áçóóíþ èáí³ íú ááðæé“; „Í íñéaëü èééí
 á'ýçáí éé, ó éèéáð óí áèou ðá é óñ³ó ó éèéáð áíáèou“; „Á³á ÷ íðá
 á³áðáñóéðñý, á á³á í íñéaëý í á³áí íáèðñý“; „Í íñéaëééé í í³éé
 í áð³ áíéééé, ýé ááðí óouñý çáíðíá³, í í³áýou³ éíðíáé“; „Óaðó,
 é³çá ÷ íðó ó óaðó.– Áaðí á, áí÷éí, ááé í á í íñéaëü“. Níóí³ óáèéó
 í ðéaçaíé í á³ óeðaj í núééé í áðí á¹⁵². Á óeðaj í núééé náéáð í í-
 éíáú áèáðóíáóááé áðé çáááá. Óéíí ó³ í áðáíáýáééñý í á ðéá-
 íá, *aðáý ðá í íñéaéí á, óíáééé í í óaðáð ðá íðíñéé áðé ðí ðíñú
 í á áá÷íðí èó³, æáðóí í í áðíáðóþ÷é, ðí í íéðááóóú ç áíðíáð ðé-
 áóéþ ÷ é áðóí í éþ. Ó óíí ó áæðó³ ðí éü çéíá³á áðáèé í íñéaéí ðá
 ðéááí, á *aðáé – í áðáéóí í éèá¹⁵³.

[illegible]

„I tñeaei ó adaðeëaĩño³ í a çí a° í³ í ãæ, í³ nĩ ðĩ tĩ ó. Í ðeaeĩ -
nõaĩ a³ĩ aããæa° çà ì oãð³noũ, nĩ ðeòĩ eð í ðeaeĩ o³a ðaĩ ó°. Í tñe-
aeĩ nēēāāā ā oãðēā³ í ā oðāño³ ēðeāĩĩ ðēñyāo çà ì āðo ðoáē³a“¹⁵⁵.

[illegible]

ça nāi°p i ðei ði p. Āi i aei íá ūíáí y ííāā° nāi°i ó íāðíāíā³
³nōi ðe÷í ó í ðāāāó, íāðíāēāí ó ā³āí íā³āí í āi ðei íā ðíāí āí y°¹⁵⁶.
 Ōā íēnāā Ā.āā Ēpñōí nōi ðíē³ā ðíí ó. Ā³āí í, ūí ā NÐÑÐ ÷ān ā³ā
 ÷āñó āēēēāāpōūñy nōāð³ í³āðó÷í ēēē³ nōi ð³í³ āēāpōūñy í íā³ āāç
 í ð³çāēŪ „āe÷ēūāí ēō“ ā³y÷³ā. Ē³ēūēā ðāç³ā ōāā çí³ í pāāē çí³ ñō
 „³nōi ð³í³“ ēíí ōí³ ñōē÷í í³ í āðō³í. Ōāí ðē íāāí āí ēō āāi ð³ā í ēūē-
 ēē. í āā³ōū í āðāí āēūí āōāāēē í āí íāí āāēēē³ ēāðōēí ē, í ðēāēðāp-
 ÷ē ç í ēō „ōðāōēē³ā“. í í ðíçā³í ÷āí í³ Ē. Nōāēí ā ā³ nōi ðe÷í ēō
 í ðāōyō íā çāāāōpōū í ðí ēíāí „āāí³ āēūí³ ñōū“. í í ðíçā³í ÷āí í³
 í. Ōðōūíāā āāā íā çāāāōpōū ēíāí āíāí ēí nēíāíí. í āí ðēēēāā,
 Āí ŌÐÑÐ āēāāēā 1960 ð. „²nōi ð³p ŌÐÑÐ“ í. Ēānēí āí ēā. Ā í³ē
 Ōðōūíāā í³āí íñyōū āí íāāā, í āēí ūí íā íā ēíāí³ ē nōi ð³í ō³. Ōā
 nāí ā Āí ŌÐÑÐ āēí ōñōēēā 1965 ð. āðōāā āēāāí í y ō³í nāí í³
 ēí ēāēēē³ çā ðāāāēō³p ðíāí nāí íāí í. Ēānēí āí ēā, āā āāā íāí ā°
 nēíāā í ðí Ōðōūíāā. í ā çāāāāí í íāā³ōū ōāēōð, ūí ā³í āóā 10 ðí-
 ē³ā āōāāðí āōí ðíí Ōēðāí ē. Āāyē³ ÷ōāí çāí í³ ā³āē³í ðāēē (ōí³ āāð-
 ñēōāññūē³, āðíí āāññūē³) í āðāāí ēāōēēē „Āí ēūōp Ní āāññēōp Yí-
 ðēēēí í āāēp“. í í ēíāí³ ē í ē³ðē÷í³ ē ÷ēñō³ í íñēíāūēí ā íāñē-
 ēā° āñ³ í āðāāí ēāōí ēēāí í íāí āēāāí³ nōi ð³í ēē ç āēí íāí p āēāð-
 ðē ā³āí íā³āí³ nōi ð³í ēē ç nōāðí³ çāí³ í ēōē í íāēí ē.

í ōāð³ñōū í íñēíāññēíāí íāðíāō ēāāā: „í ā íāí āí āōū – í ā í ðí-
 āāōū“, „N ōðōāí ā í ðāāāāí ūō íā íāēēāāōū íāēāō ēāí āí í ūō“,
 „í āō ÷āēíāāē nāāō í ēāō ðíāēūp, ā āēāāō ēíāēūp“³ ð. í. Ōðyā
 NÐÑÐ ōāāðāēāēā ōā í ēāí ō° āðāōí p, çí ēðāí ā ā ēē÷ēí³ ñāōēñōē-
 ēē, yēā ō³ēēíāēōí ñēōāēōū í íē³ðēō³. Āñ³ āíñí íāāðññūē³ yāēūā ðā
 çāōíāē í³ ðy pōūñy āōí íāí p í íē³ðē÷í³ í³ ðí p, yēō ðíçyāāpōū
 ā³āí íā³āí í āí í íōðāā āí y, yē ēāçāā 100 ðíē³ā ðíí ó Ā.āā Ēpñōí.
 Ōāē í íñēíāūēí ā íāāōðp° nāí³ ē ñāōēñōē÷í ēí ē „āíñyāí āí í y-
 í ē“ ÷ōāí çāí í ēō āíñí íāāðí ēē³ā³ í íē³ðēē³ā. Āēðíāí ē÷ō ñāōēñ-
 ðēō ñí ðēōí í ōāēūōpōū ēāð³āí ēēē í³āí ðē°í ñōā³ ēí ēāíñí³ā.
 Āāāā āí í ē í íāēí í³ āēðíāēōē çāāāāí ō í³ „í ēāí íāō“ ē³ēūē³ñōū
 í ðíāēō³í. Ōā çāāāēūí ēē āāçēāā, ēāí ōāēyðññūēā ōyāāí ēí ā ÷ēñēāí-
 í ēō í ēāí íāēē³ā ñāāēyōū ēāð³āí ēēíā³ ðēñy÷³ í āðāōēí ā āēēí í āēē
 í ēāí. ðyðōp÷ē nāí p øēōðō, ēāð³āí ēē í ðēí ōōāí ēē í³āðí āēyōē
 ñāōēñōē÷í³ çā³ðē. ² í ðí ōā ōðyā çí ā°, āēā āāā°, ūí íā āí āā÷ā°,
 āí ē nāí í³āðí āēy°, ūí ā íā āēyāēēāñy í ðāāāā í ðí „āēūñōū“ ñí-
 ō³āē³ñōē÷í íāí í ēāí ōāāí í y íāā ēāí³ ñāē³ñōē÷í í p „āí āðō³p“.

Āðēōí āē÷í ēē í³āðāōí í ē íā í íāā í íēāçāðē yēíñō³. í āēí
 ūí íā ō ēíāí íí ō ÷āñí ēñ³ NÐÑÐ ÷ēōā°í í í ðí āōāā í ēçūēō yē³ñōū
 āēðíā³ā. Āēā ē í ēçūēí yē³ñí ō ē³ēūē³ñōū āāāēí āēðíāēðē, āí nāí
 Āāðāēí ēāí ðíí ō í āðāōēí āēā°. Çā ēíāí āēāç³āēāí ē í³āí ðē°í ñōāí
 í ā° íāāðāēōāāðē í íðð³āí ō ñēðíāēí ō, ÷āññēí ē çā ðēñy÷³ ē³ēí-
 í āðō³ā, ōí÷ ðā nāí ā ° çā ē³ēūēāāāñyō ē³ēíí āðō³ā. Ōíí ō āçā°í í ā

í î ñ ò à ÷ à í ÿ ÷ à ñ ò í î ð ò ø ò ò ù ñ ÿ. Å ñ þ ñ í ð à à ò ÷ à ñ ò í ð ÿ ò ò ° ò à à à ð. Ç à í î à à é í ò - í î ð ð é í ò ó í ò é à ð á í è è è à ñ ò à þ ò ù í î ð ð á í à. Å á ç ò è ò è ð ò ð é ñ ò à í ð ï í è ñ é í à ñ ò ù à à á í í ç ò í è í è à ñ ÿ á, à á í í á à à à à è à é ÷ à à ð ò ò í á í, Ù í à à °. Ò à à à ð ò ò à í î à à é í ò ó í è ñ í è à ÷ ò þ ò ù ñ ç è è - ò á í ð ò í á ò í è è ð á. Í á à ò ñ á ò ð á í à æ ç è ñ è ò þ ò ù ð í á ò í è è ð á ò à è æ í ð - ñ ò í è í, ÿ è ò è ð à ÿ í ð á ç é ñ í á í á í ñ í ò á è ð ç ò í. È è ø á è è ò à è ñ ù è ð é ð é ò à à ð ð è è á í ñ ù è ð æ è ò í è í à à ð æ ò þ ò ù í á í ø ò í è à ð í þ. Ó è í æ í ð é è ð à ÿ í ð á ò ñ ð ð á è ð ç à ò ð ÿ ç à à à à ÷ ò à à è à à ñ ° è þ á à é, ç ð í ñ ò à è à ÿ ò í ÿ è ò í á à è ù í à ñ í ð ï í í æ í ð ñ ò ù. È è ø á à Ñ Ð Ñ Ð ð í á ò ñ ð ð á è ð ç à ò ð ÿ í æ á - á ð à ÷ è è à ð í á ò í è è ð á ð ñ à è ÿ í á í ð á í ÿ ç í à ÷ í í í è æ ÷ í á í, í æ á ó á á í 1917 ð í è ò.

Þ è ò à à è à ñ ò è à à í î ñ é í à ñ ù è ð é à è à à ð, á ð à ò í þ í á ð á í à ç à à è è „í è í ç à í è è þ á á í ÿ í “. Í á ò ò í ð é è, ÿ è Å á ð ò í á í à ð à à Ñ Ð Ñ Ð ç à è í í í à á á 24 ð ð á á í ÿ 1961 à è ç í à è à: ñ ò à ð è ñ ò è è à ð í á à ð ò ù í ò ð - ò é í ð í ð ï í í à è è à ð á í è è ð á, ò ò à à è è í à è à è Ù í; à è à à è á ò è è ñ ò ð é ù - í í þ Á Ð Å Ó Í Á Þ, í è í ç à í è è á í ÿ í. Í è á í ð í ç à ò á í à è á í ñ í í à à ð ñ ò à à 1957 ð í è ò ñ è à à à à ñ ÿ, Ù í á í í è à ç à ò è ñ á ò í á ð „á ð á í á ð í ç í ð í à ñ - ø ò à à è “ á í ñ ÿ á í á í ñ í ò á è ð ñ è ÷ í í á í è à à ò í á à ò ÷ í í ò ñ à ÿ ò è ò á á í ð 40- ÿ ð ð ÷ í è ð ð Ñ Ð Ñ Ð. Á á ñ à ÿ ò è ò á à à ø è ò ð ð ÷ í è ð þ, á á è è í ò è è (à á - ð à ç í ð 1959 ð.) ð í è „á ð á í á ð í ç í è è “ í è á í. Í è á í ð í ç à è ð è ò á í ñ - í í à à ð ñ ò à à, ò ò à à è á í è è 1961 ð í è ò í á Ó Ö ²² ç ' ç á ð É Í Ð Ñ, á ó á í è í - ç à í è è þ á á í ÿ í, á í æ í á ð á à à ÷ à à ç á è ù ø ò á à è ð í ð ï í è ñ é í à ñ ò ù í á 15 % Ù í ð í è ò. Í á à ð ò ù ç à ò à è ù ø í á á í þ „ñ ò à ð è ñ ò è è í þ “ í ð ï í è ñ - é í à ñ ò ù Ñ Ð Ñ Ð ç ð í ñ ò à è à Ù í ð ð ÷ í í è è ø á í á 6 % (° á ð í í á è ñ ù è ð ò à à í á ð è è á í ñ ù è ð ò à ò ð á ò ð á è è í á í á ñ ò à à ð í î ñ é í à ñ ù è è ò æ á á á í è ò, Ù í ç ð í ñ ò à è à í á á è ù ø á ÿ è í á 3 %). Í è í ç à í è è þ á á í ÿ ò ù í - á í í è á í ó à è ÿ à è í ñ ÿ ÷ á ð à ç á à à ð í è è. Ó ð ÿ à Ñ Ð Ñ Ð ç à è ò í è à 1963 ð í - è ò á È á í á á ð 6,8 í è í. ð í í í í ø á í è ò ð, á Á à ñ ð ð á è ð; 1,8 í è í. ð í í í, í á à ð ò ù ó á á í ð é ð í ò í ð í - 400 ð è ñ ÿ ÷ ð í í í. Ó Ó ð á í ò ð é ò í è à 80 ð è - ñ ÿ ÷ ð í í í á í ð í ø í á, ó ç à ò á í ð é Í á í á ÷ ÷ è í ð - 35 ð è ñ ÿ ÷ ð í í í. È ð ð í ð í á í, á Ñ Ø Á 2,7 í è í. ð í í í. Ð à ç í í - 11 í ð é ù é í í á 800 ð è ñ ÿ ÷ ð í í í ¹⁵⁷. Á á í 1917 ð. Ó è ð à ÿ í à ñ à í ð í á à à à è à 8,6 í ð é ù é í í á ð í í í ç à ð í à Ù í ð í è ò.

À è ç í á à ø è ð í ò á á í ÿ í è í ç à í è è þ á á í ÿ, à è à à á í ç à í è è è à í ð à ñ ð í è ñ à ð è ð í ð í è ð à í ð é á í ç ' ÿ à è. „Á á ð ò í ç è à ð á í è è ð á í ð è è ð è à à à ò è à è ò à í à ñ ò à ÷ á ð é ù ñ ù é í í ó á í ñ í í à à ð ñ ò á ð ò à á í ð ï í è ñ é í á í ñ ð ð á ò ÷ í è í è ñ é í á à í è, í á ð ÿ í í è à í è, Ù í ÿ ò í ð é è è í á à è è í í ó á à à, í è í - ç à í è è á í ÿ í, í á ð à à è ù í á è è ñ í è è í è ç í á í á ' ÿ ç á í ÿ í è ð í í á á í è í ø à ð ð á è ñ ò á í í “ ¹⁵⁸.

„Á í è í á à è í è á í ñ í ò Ñ í ð í è ð í ç à í è ñ ò á à à á í í ð è á ò ð è í á è ò è í è í í è í è í, Ù í è í á í í á í á à, à í î ð ð í à è í è ñ ò á à à ò à í í è í è í í á á í á á è þ ò à è ÿ ò, í î ð í ñ ÿ ò, ÿ è è ò í á á ó è í à ç à à à è á è í è á í ñ í. Í á à ð ò ù ç à í è ñ ò á à à, Ù í 20 % í í è í è à à è í è è è á í ÿ ð è è ò à ñ é í ò à ð. Á í è í á à

ðaeæeíí í íí ó Áðeçaaíí ááá í ðáí ³p öüíí ó eíeáííííá³ çà çá³eü-
ðáí íý íááíçá í ííeíeá. ²í øee eíeáíííí çá³ðóááá, Ùí çàñýí í 100 áá
éóéððóáçè, à í áðáá æí eááí è íááðæáá í íñá³æó, Ùí ðà éóéððóá-
çà çàæí ðéa"¹⁵⁹.

Éað³áí eéè eíeáííí ³a, ðaeíí ³a, íæeñðae ðaeüñeó³éopou ó çá³-
ðào í ³eüéíí è ðáí ðí áð³a çaðí à, áí ðíæí è, í ³eüéíí è áíe³a óðáí æ,
ñæí æé, éððáé, Ùí çð æèðíñeèèè, àèí eáeaeè eíeáííí è... èèøá
í à í àí áð³. Í ³eüýðæe éááððáí èð í áðð³a í íáíáóáí á ³ñí ópou èèøá
ó çá³ðáð.

Í eíçáí èèpááí íý áá÷èí í ó áñ³ó ááç æéí ýðéó áæéóçýó æèðý:
ó è³ðáðáðóð³, í èñðáðá³, í áóó³, í íe³ðeó³, áííííááðñóá³, çaeíí áð,
í æeàçáð, ç'ççáð. Áñ³ „çáí èèpðóü“. Í íðó÷ ³ç ðáááðáí í eíçáí è-
èpááí íý ñóæí áíeíáí èí ííííáíí áðýðóááðè áíeíáó à òíí ó ááç-
éááá³, Ùí í açeáá³öüñý „í eáí íáá áííííááðñóáí“.

² ðóó í íæí à í ðíñðáæeðè áááí p í íñéíáñüéð ððáæeó³p. Ñeá-
æ³í í, à í íñéíáñüéí ³áóá 1603 ðíéó áæèèèèè áíeíá. Óað Áíðeñ
Áíáóí íá íá òíð³a, Ùí á í ðí í üíáí á³çí æeáñý ^aáðí í á ³çááí ðí í eá
áíeíáí èí ðà áíeíáðáí öýí æeðíæeðè áááí ü í á áóèeó³ á ðeð í ³ñ-
ðáð, áá æèèè ÷óæeí ó³. Á í íñéá³, èð³í òí÷, æeáððóááá í íðíæ
áíáðá çíáýáí ððeð, çáíðíæeð èpááé í ³a á³eíáí è ³í íçáí í èð í í-
ñí eüñðá.

Çà ÷áñ³a áíeíáíí íðó Óeðáçí è 1933 ðíéó à í íñéá³ í áðááóááá
òðáí óóçüèèè í ðáí 'ðð-í ³í ³ñòð Á. Áð³í. Á ^aáðí í ³øðèèèèñý ÷óèèè
í ðí áíeíá á Óeðáçí ³. Í ðæá, í íñéáeí è òíð³eè, Ùí á òí é í á æeáíí ³
í÷³ í áðæí í áñý, Ùí í ³ýeíáí áíeíáó í áí à. Ó Èe³a ðeñý÷³ èpááé
÷eñðeèè, ðáðáóááæè ñó³í è áóæí é³a í á Óðáñáðeéó ðà æeñóáæý-
èè í á á³ððeí áð óñ³ýe³ ðí ááðè. Á ááí ü í ðeççáð Á. Áð³í æeááá æe-
áæà éíí ííí í eüöýí, éíí óí ³ñðáí í íááí üèèè íáýá ³æeáæà çð í á
Óðáñáðeè á³ðáðè áíñý. Í ðíçðáðeñü Óðáñáðeéíí ðà í íçáðe-
í í í eáðè í á ðíçe³ðííí ó í ðeéíí ³, Áð³í í íááðí óáñý áí Óðáí öç
³í ò³ó³eíí çáýáeá, Ùí æíáí èð í çí æe áíeíáó á Óeðáçí ³ í á áá÷eá.
Çà ÷áñ³a áíeíáíí íðó í á áíçáí eýeíñý í íçáðe áí Óeðáçí è æíáí í-
í ó ³í íçáí í íí ó eíðáíí í íááí óí á³, èð³í ðeð, ýe³ í ðí áæèè ñáí³ í áðí
í íñéíáñüéí ³ í íeñæè áí àí áðeéáí ñüèèð ááçáð, Ùí í ³ýeíáí áíeí-
áó á Óeðáçí ³ í áí à³.

Éíeè Éaðáðeí á ²² çáðíð³eá í íæeáðeñý í á Óeðáçí ó, çç ðááí ðeð
í íóüíí e³í í ááóáóááá í á Áí ³í ðíæeð ááðááð ðááððáeüí ³èáðóóí-
èè ááðí èð ñ³e, áæèèèèè í íñó³a òí Ùí. Éaðáðeí á áóeá áóæá çááí-
áíeáí á „áíñeæáí eýí è“, ³ áæà éíí ó á í ááí ðí áó 42 ðeñý÷³ ááñý-
ðeí eíçáðüéíç çáí è³, íááðí óáðè á³eüí èð ñæýí í á èð³í æe³a.

Ù á íáí á òíðí á áðáðeéáí ñó³ á ÑÐÑÐ. Ó áñüíí ó ñá³ð³ í íáíðóáá-
eáí èé çæííí ñòá³ í ðááíñeèüí èí ³ íáíá'ýçeíáèè èèøá í í eíáí
í í èèpáí áí í ³. ²ç 7 ðeñý÷ çæííí ³a, óóáæeáí èð Ááðóí áí í p Ðááí p

ΝΘΝΘ, τὶ δέεπαί ἀττ̃ ἐεϑά ἐ³εϋέα ντ̃δ. Ç 390 δεñý÷ óεαç³á óðýáo ΝΘΝΘ τὶ δέεπαί ἀττ̃ ἐεϑά ἐ³εϋέα δεñý÷¹⁶⁰. Ἰ τ̃ίç ã÷εò „ñáεðáοτ̃ί“ ἰ ἀρòυ 95 % αἱ εὐί ἀττ̃ ò³á óðýáo ἰ³ñεý 1917 ð. Çà ἰ τ̃ñεἱ ἀνϋέει ἐ çàεἱτ̃ί αἱ ἐ³ αἱ,³ ἰ³ñεý 1917 ð. „ñáεðáοτ̃ί³“, Ἰ Ἀττ̃ δέεπαί ἀττ̃³ çàεἱτ̃ί ἐ ° ἰ ðααἱ νεεῦἱ³ ἐ ἰ αἱ ἀ³ýçεἱτ̃ί³. Οαεἱ τ̃ò „ἰ ðααἱ νά³αἱ ἰ³ñου“.

Ἰ τ̃ñεαεἱ ἐ á³á ἰ ἄðωτ̃ί ἰ³÷αòε³á νάτ̃°; ἄðæααε çàἱ εἱ óεε εἱ ðαἱτ̃ί ἐ, Çτ̃ί á °αðτ̃ί³ áεó³ ἰ á³çἱ áεñý ἰ ðτ̃ί ντ̃ί ðααæἱ ρ ἰ τ̃ñεἱ αὐεἱ ó. Οἱ-ðτ̃ί αἱ áæ νάτ̃°;³ ñοἱ ð³; ἰ τ̃ñεαεἱ ἐ ἰ τ̃ñó³εἱτ̃ί çàἱ εἱ ðáαεε ἰ³÷³ çἱτ̃ί çàἱ-òýἱ. Νάἱ á ò³ε ἰ áò³ ñεóáο° áááαòτ̃ί τ̃ί δέεπαί ἀττ̃ εὐ çàεἱτ̃ί³á. Ἰ áε-ε³ἱ øεἱ ἰ ðεεεααἱτ̃ί ° ἰ τ̃ί δέεπαί ἀττ̃ á Εἱτ̃ί ñεòεóó³ý ΝΘΝΘ. Ο ἰ³ε ἰ á-ἰ á° ñεἱτ̃ί áá ἰ ðααáε, εἱ æἱτ̃ί á ç ἰ εὐ òðááá ÷εòαòε ἰ áαἱ áεε: ýεÇτ̃ί ἰ á-ἰ εἱτ̃ίτ̃ί „ἰ á° ἰ ðααἱ“, òðááá ÷εòαòε „Ἰ Ἀ ἰ á° ἰ ðααá“. Ἰ αἱ ðεεεαá, ἰ ðααἱ ἰ ἄðτ̃ί³á ΝΘΝΘ áεέòε ç Ντ̃ί ρçó. Ἀαἱ ἰ ðααἱ á³εῦἱτ̃ί αἱ ñεἱτ̃ί áá, çαἱ ð³á, ἰ τ̃ί εὐòáε, á³áεðεòἱτ̃ίτ̃ί ñόáo òà çἱτ̃ί øεò „ἰ ðαá“. °αðτ̃ί³ áεñϋε³ òà àἱ ἄðεεαἱ νϋε³ ἰ áòεἱτ̃ί áò³ ἰ áἱ εἱτ̃ί áεε δεñý÷³ εἱ εἱ æἱτ̃ί ἐ ἰ ðτ̃ί ΝΘΝΘ, áεòἱ áý÷ε ç αἱ εὐί ἀττ̃ ò³á, Çτ̃ί çò ἰ τ̃ñεἱ αὐεἱ á τ̃ί δέεπαί εεá, Çτ̃ί á ἰ ááòðεòε ÷óæεἱτ̃ί ò³á.² áóæá ÷αἱτ̃ί ç εὐ óá ááá°òϋñý. Οá òáæ ááαἱ ý òðááεò³ý ἰ τ̃ñεἱ αὐεἱ ἐ, áεá á ΝΘΝΘ çἱ ÷ἱτ̃ί áαἱ ñεἱτ̃ί áεαἱ á. Οαðñϋ-εá³ á³εϋωἱ æεϋεá ἰ τ̃ñεá ἰ ááòðεεá ÷ε εὐί εἱτ̃ί áεἱ ðτ̃ί ñ³á ἄðρòἱ-ááòϋεεò, εἱτ̃ί-óáá;á, ááεáαἱτ̃ί³á, ýαἱ ðñϋεεò, ýáóæεἱτ̃ί νϋεεò, ðτ̃ί çò-ἰ τ̃ñϋεεò, ááçαἱ ðτ̃ί αὐε³á, αἱτ̃ί ε³á, ἄðαἱτ̃ί αἱ ἰ áεò, áεἱτ̃ί ἐ÷αἱ ε³á, ñεἱτ̃ί ðτ̃ί ááñϋεεò, ñεðεἱτ̃ί εἱε³á, ÷óááð³á, εἱ ðá÷αἱ ε³á, òε÷εἱ, εἱ ðτ̃ί³ ε-÷óε³á, øáεáñò³á, εἱ ðε÷αἱ ε³á³ ò. ἰ. Ἀ ἰ τ̃ί Ἀðóá³ε ñáòἱτ̃ί á³ε á³εἱτ̃ί çò-ἰ³εá ἰ áááαòε ἰ³εϋεἱτ̃ί ἐ ἰ áεἱτ̃ί ἰ εýε³á, ἰ áεἱτ̃ί ÷áð³á, ἰ áεἱτ̃ί áἱ εáαð, ἰ á-εἱτ̃ί ááyð, ἰ áεἱτ̃ί³ἱ ò³á, ἰ áεἱτ̃ί ððαἱ òóç³á, ἰ áεἱτ̃ί òáε³εó³á, ἰ áεἱ-αἱ áε³εó³á, ἰ áεἱτ̃ί áἱ ἄðεεαἱ ò³á, ἰ áεἱτ̃ί-... ἰ á ἱτ̃ί³ ò³á, ἰ áἱτ̃ί³ ò³á, òἱ ðáç³á, εáááð³á, αἱτ̃ί óεἱτ̃ί, òἱ εϋýòò³á, áεἱ εὐòἱτ̃ί áεò, ááðóò³á, òἱ ñòáð³á.

Ἰ τ̃ñεἱ ἀνϋέει ἰ τ̃ί ἰ ἄðó³÷ἱ εἱε óðýá ἰ áá ó ñáò³ ἐεϑά ἐ³εϋέα ντ̃ί-ðαἱτ̃ί ÷óæεἱτ̃ί ò³á (ἰ á ðαòòρ÷ε ÷áò³á, ñáðá³á, αἱ εáαð), Çτ̃ί ñεóáεεε ἰ τ̃ñεἱ αὐεἱ³, òá ε òεἱ ἰ τ̃ñεἱ αὐεἱ á ἰ óñεá ἰ εáòεòε. Ἰ τ̃ñεἱ ἀνϋ-εεε ñἱ ò³áε³ñε÷ἱεε óðýá ἰ á° ááñýòε ἰ³εϋεἱτ̃ί³á òáεεò ñάτ̃çò ἰ³ýòεò òà øἱτ̃ί ñεò εἱ εἱτ̃ί. Ἀñ³ ἄðρòἱ ááòϋε³, ἄðαἱτ̃ί αἱ ἰ áε, ñεðεἱτ̃ί-ἰ εεε ðαçἱτ̃ί ἰ á ááðó³ ἰ τ̃ñεἱ αὐεἱ³ ἐ ÷αἱτ̃ί òεε òáεἱτ̃ί ἰ áεἱτ̃ί áἱ ἄðεεαἱ-òý, ýε ἰ çἱτ̃ί ñòð çàεἱτ̃ί ðαἱτ̃ί εὐ ñτ̃ί ðαá ΝΘΑ Ἀ³ἱ ðαñε, ç εἱτ̃ίτ̃ί ἰ³ε³òε-εἱτ̃ί ἰ³áððεἱ εἱ „ááεἱτ̃ί ε, ἰ áááεεἱτ̃ί ε ðτ̃ί ññεε“.² òáεεò áἱ ἄðε-εαἱ ò³á ° ÷εἱ áεἱ ἰ á ἰ áεáεÇεò ἰ τ̃ñááαò, á αἱ ἰ εὐ Çá αἱ áαἱ ἰ æòð-ἰ áε³ñò³á, ðáááεòἱ ð³á, ἰ ðτ̃ί òáñἱ ð³á, ðáá³εἱτ̃ί αἱ ðαòἱ ð³á, ἰ εñϋἱ αἱ-ἰ εἱε³á, áá ἰ áá³òϋ ñáyÇαἱ εἱε³á ðαçἱτ̃ί ç ἰ εñεἱτ̃ί αἱ ἐ, ýε³ Çεðἱ ñεó-áòρòϋ „ἰ áóòøεá ðτ̃ί ññεε“ ἰ á á³ðøá çà ñαἱ εὐ ἰ τ̃ñεαεἱ³á. Óðýá ΝΘΑ ááá ἰ τ̃ñεἱ ἀνϋέει áἱ áðαἱ ðαἱ ἰ³εϋεἱτ̃ί áἱ εáð³á ἰ á ἰ εἱτ̃ί çàἱ ε-εἱ ðáαἱτ̃ί ý (ἰ τ̃ñεἱ ἀνϋεá áεáαἱ εὐòαἱ ó ΝΘΑ). Ο 200 óἱ³ ááðñεòðáòò ΝΘΑ ἰ á εáòááðáò ñεἱτ̃ί á³ἱçἱτ̃ί ááñòáá ἰ τ̃ñεαεἱ ἐ òà ἰ τ̃ñεαἱ εἱ ðáε

çàì èèþþòù í÷³ ääñyðèàì àì äðèèàì nüèèð ñòðääí ð³à (çààððàøí³ ò ííè³ðèè³à). Í äðàððàðøè àèààó, í ðàçèääí ò Æ. Èáí í ää³ í äðàçó çí ýà çààíðíí ó ààíçèðè èí èæèè, æððí àèè, ÷àñíí èñè ç ÑÐÑÐ. Í í è³èùèí ò ñyoyó í ññèíàùèí à ííäáñyðàðèèà àèñèèèó àí ÑØA ñàíàí íèíçàì èèþàáí í ý. Àì äðèèàì nüè³ óí³ äàðñèðàðè òà ò³ nüè³ ä³-äè³íðàèè èóí òþòù òà ò èíçàì èèáí í ý çà ò³ èùèí í è áíèàðð³à. Í ðæà, í àì à ÷íáí àèàóàðèñý, ùí ò ññèíàùèí à ðàè ÷àñíí äòðèòù àì äðè-èáí ò³à.

Í ðæà, ó æíàòí³ 1917 ðíèó ä³äðíàèèàñý, íí èíðíðèíí ó çàí á-í ää³ (1855–1917), ñòàðà Í ÆÓ²Í Í ÆË²ÑÓË×Í Æ ò ññèíàùèí à ç ù ñòàðí þ òðààèò³èíí þ äàðæàáí þ. Õà í³ äòàððàæóþòù³ ñàí³ æèçí à÷-í³ ò ññèàèí è, èàæó÷è: „Ä³èùðíàèòùèà ðàæó³ý ° çàè³í ÷áí í ýì áí-àè °àðíí àççàò³ç ò ññèíàùèí è“¹⁶¹. Í äó³íí àèùí èè³ í ñòèí èò ò ññè-àèí³à í äòèáíí àèàçàà ç ò í à äæàððàè çðííí ñèàáí ñò³, í à çðí þ í àèá³èùðò äàðæàáí èòùèó ííí èèèó – Í äòðí ää „ä³èíí à °àðíí ó“. ² áí í è çííáó çàì òðòààèè 1917 ðíèó òà ä³èíí... „Í ññèíàùèí à íí-äàðí òèàñý í àçàà áí XVI ñò. áí „Í çòí÷ííáí Í ðèèàçà“, áí ííðè÷-í èí è, áí Ñíèíàè³à, áí øóèáí í ý „èçí áí ù è ííáííáí òíí è í ðààáç“. Èðàì èù, ùí í àì 'yðàà³ àáí³à, í àèþò, áíàóííàèó³ „ðèøàèèèðò“, çííáó àòòóí èà í à³ ñòíðè÷íí èè èè³í ó çí áí èò ä³çàí ò³èññèíí-àç³èññè-èèò øàðàò ñí ò³àè³ñòè÷ííáí í ðàáííèàá'ý – áí èùðààèçí ó. ² ñò÷àñ-í³ èí ýç³ ò ññèíàññè³ à ÑÐÑÐ, øóèáí þ è ííàèò òíðí ñòàðí áí ò ññè-èíàññèíáí³ ò í äð³àè³çí ó, ñòàðàí íí ä³àáòáí àóþòù³ ääç ðàáí à ²V í ðí ²²² ðèì òà àñ³èýè³ „äèàèòðèèò³èàó³ç“ Í äòðà ²“¹⁶².

Í í 1917 ðíò³ í àì ññèíàññè³ í äðíàè³ í äð³ç, çà³èùí èàøèññ ç ù í á³èí³à, ÆËËË -, áí èè ñòàèí ñèèè. Áíáí í ù í áí ààèñ³ áí „ò àòòø-èè“, ùí áíð³à ó çðí³ò àòøàð, ñí àèàðí óà ðàèèì äàèè÷áçí èì íí-èòí 'ýì, ùí ñí àèèà òà çí áí ààèàæáí à³ ò 'ý í à í àì ññèíàññèèò çàì-èýò³ ò í äð³ç. Í à çàíèàðøè ñí àèèðè ò³ í àì ññèíàññè³ çàì è³, çí ó-øáí³ áóèè ò ññèàèí è ñòíáàðè ñòàðò í áí ààèíí ó í àçàó çà ýèíþñù èè÷èíí þ. Í äðàèè í àèáðàðèèèä³ðò ç í àèáðàðèèèä³ðèò ò àñèó ÑÐÑÐ. Àèà èíáí à ò ññèíàññèà àèðèí à çíá°, ùí „ò àòòøèà ðíñ-ñèý“ èèøèèàñý í áííðòøíí þ, í áçí³ íí þ. Í ññèý °àððàçà ò ññèàèí è ° í àèòáí àðè÷í³ðèì è í äó³íí àè³ñòàì è-ðíáí³ ñòàì è ç òñ³ò í à-ðíá³à. Ó ò ññèíàùèí³ áñ³ò ííè³ðè÷íí èò äàðà, áñ³ò äðíí ààññèèò ñòàí³à, ³ „ò àòòøèà“ Áí äð³ý Áí áí èþáññèíáí Õ²² ñò. ³ „ò àòòøèà“ ò èèèðè Õðòçííáà áóèè ÆËÁÍÍ ÆÓÁÞ í à èèøà çðíííáí ò³èà, àèà é ÆÓØ². Çàðààè í àçí òðèííyòññý æàððàè èþáññèí þ èðíá'þ, ò ó-èàì è (÷òèè è³ ñàíçí è) ó áñ³ò ñòíèðòyoyó ò ññèíàññèí³ ñòíð³ç æè ííññíáí áí³. „Í è, ò ññèàèí è, á³ðèì í à äàðæààó, ýè ó Áí áà, ³ òíí ó äààæà°í í äàèèèèì çèí÷èíí ñòí í³àðèñý ó í ðàá³ äàðæààè ðíàè-ðè áñá, ùí áí í à çàðí ÷á“¹⁶³.

2. ÒĀĬ Đ×À BĒĬ Â²ÑÒÙ Ì Î ÑĒĒĬ Ā

*Ì ì ñēīāñūēā ēpāēī à ì à° ñēāāēō ì ìç-
ēīāō ñēñòāī ó.*

Aēāāāī ³ē ². Î āāēī ā

*Ì ì ñēīāñūēēē ì āđīā ì ā ì à° āī ³ ì āòÿ-
ēō ì ā òāīđ÷ó çā³āī ³ñòù.*

Ā. Ōñī āī ñūēēē

*Ì ì ñēīāñūēā ì āòÿ ì ā āāēā æīāī ì ì
òāīđ÷ì ³āā.*

Î . ×āāā°ā

ÒĀĬ Đ×ĒĒ ÁÓŌ

×īī ó ì ā ēīāēī à ì ñā³÷āī à ēpāēī à ì ìæā ì āī ēñāēē āī āāē ñēā-
āāī ūēīāī ā³đøā ÷ē ñōāī đēēē đī ÷ yēónū ì āēīā³p? ×īī ó ç òēñÿ÷
ēpāāē, Ùī ñē³ī ÷ēēē ēī ì ñāđāāōī đ³, ēēøā āāñÿōēē ñōāpōū çī āī ē-
ì ē ēī ì ì çēōī đāī ē? ×īī ó ñāđāā āāñÿōē³ā òēñÿ÷ ì đī ōāñī đ³ā ° ēē-
øā ñī ōī ³ ñī đāāāēī ³ō ì āōēī āō³ā, āī ñē³āī ēē³ā, āēī āō³āī ēē³ā? ×īī ó
ñāđāā ñī ōāī ū òēñÿ÷ ì ì ē³ōēē³ā āā÷ēī ì ēēøā āāñÿōēē āāēēēēō āāđ-
æāāī ēō ì óæ³ā? ×īī ó ç ì ³ēūēī ì ³ā ēpāāē ç ōī ³āāđñēōāōñūēīp ì ñ-
ā³ōīp ì ā° ì ēēøā òēñÿ÷³ āī āđēō ì ēñūī āī ì ēē³ā? ² ì āāī āēē, ÷ī ì ó
āāāāōī āāī ³āēūī ēō òāī đō³ā ñā³ōī āī ì ēōēūōōđē āēēøēē ç ì ēæ÷ēō
āāđñōā ñōñī ³ēūñōāā, ÷āñōī ì ā ì āp÷ē ì ñā³ōē, ì ā ì āp÷ē yēīñū āī-
ì ì ì ì āē? Çā³āēē òāī đō³ ñā³ōī āī ì ēōēūōōđē ì āāđæōāāēē ñāīp ñēēō?
Òāī đ÷ā ñēēā āēÿāēÿ°ōñÿ Ùā ā āēōēī ñōā³. Ēāñÿ Ōēđā ì ēā ì ì ÷āēā
ā³đøāāāē ì ā ñūī ì ³ī đī ō³ æēōōÿ. Ì āēāī ūēēē Ōāđāñ đī çī āēūī āō-
āāā øī āō ì āī āđō,— āī ēī āī ā, ōī ēī āī ā, ēđ³ī āōūēā ñēđī òā. Ì ³ēūēī-
ì ē đī çōī ì ēō, ñī ì ñōāđāæēēāēō ēpāāē Ùī āī ÿ āā÷ēēē, yē „ðāí-
ōp°“ ì āēđēāēā ì ā ì ñōāēī ³, ēī ēē ēēī ēōū āī āā. Òā ēēøā ā āī ēī ā³
ōēī ì ōÿ Āæ³ī à Āāōā çđī āēēāñÿ āōī ēā: „Òā ōā æ — ñēēā“. Ā òp
ōāēēēī ó ē ì āđī āēēāñÿ ì āđī āā ì āōēī ā, ōī āōī ³āāÿ ì āđī āī ì ñēēē,
³āāÿ āēēī đēñōāēē òō ñēēō. ×īī ó æ ōÿ ³āāÿ ì ā çāđī āēēāñÿ ā āī ēī-
āāō òēñÿ÷ đī çōī ì ³øēō, ñī ì ñōāđāæēēā³øēō çā ōēī ì ōÿ, āī đī ñēēō
ēpāāē? Çā³āēē Ēāñ³, Ōāđāñēēē, Āæ³ī ē ì āāđæōāāēē çāāōī ³ñōū
ÒĀĬ ĐĒĐĒ ì ì ā³ ³āā? Ōōī ÷ē Ùī āāā òō ñēēō ēpāÿī ³ ōī ì ā āñī ,
à ēēøā ì āđāī ōÿī ? ² òōī āēçī ā÷ā° òēō ì āđāī ō³ā?

Āī ñē³āī ēē ì đēđī āē òā ì çāēī ì ³ā ì āđāēī ì ō°ōñÿ, Ùī āī ñēī ì ā-
ēō āāđī ì ì ³p ì ³ēūÿđā³ā ³ñōī ò òā đā÷āē ā³ā āāēōāđ³, āī ì ēāī āōē

ì í àèà ñí ðàí ðèðè èèðà ýèàñú Í àéí ðàí óäð³ðà Í ðàí óäð³ñòù. ²ì í à-
 çèààðòù Áíàíì . Ó àí ñéí í àè³é àñàñà³òí ³é ààðì í í³ì ù Òàí ðàòù àèç-
 í à÷èà éí æí ìì ó ðàí ð³í í þ ñàí ° ì ³ñòà. Èðàéí à ì à° ðí çáóáí áóáàðè
 ñàí þ éóèùóððè ³ òèà³è³çàð³þ, Ùí á í³çí àðè ³ è³í ðà ðí çòí ³òè çà-
 éí í è ñàí àí Òàí ðòý ³ æèðè ðàè, ààè í á í ððóðóáàðè àñàñà³òí ùí;
 ààðì í í³ì. Ùí á òñà àèéí í óààéí ñàí ° ì ðèçí à÷àí í ý, Òàí ðàòù àà°
 á³àí í á³àí ³ ì ðààí è, çàñí àè, ñèèó á³ýðè ðàè, à í á ³í àèðà. ² Æñ³
 í á°àí àà ó Æñàñà³òí þ Áàðì í í³þ Áí æàñòàáí í í; Èðàñè.

Á³àí ì í, Ùí ààà ð³àí ³ áðàðè í á í áí àéí á³. Á³à ñàì í áí í ì ÷ àðèó
 àèáí í ð³çí èòþ áàà÷³, ðí çòí ó, ç³áí í ñòàé, í àòèè³à. Í ðàà, í á³òù
 á³òè í áí ³òì ì àðàð³ ÷ è áàòùèà í áðí àæóðòùñý í áí áí àéí á³. Í ðàà,
 àèðàç „áðí àæáí ³ ç³áí í ñò³“ ° àèèáí éí í ðàààèàèì . Í áí à÷à, Áí á
 ààà èðàéí ³ ³ á³èí ó áí èþ. Èðàéí à ààà ñàì à àèçí à÷à°, ýè ç áðí à-
 æáí èð ç³áí í ñòàé ñéí ðèñòàðèñý: í á áí áðí èðáýì ³ ñí á³, ÷ è í á
 çéí, à ì í àèà ³ í á àèýàèýðè, çàí áàààðè àáí ³ í è Áíàíì ç³áí í ñò³.
 Àèà ýè í íýñí èà í àí Ñéí Áí æèé, çà çéí àæèàáí í ý ³ çàí áàááí í ý
 ááí èð ç³áí í ñòàé Áí á èàðà°. „Éí ì ó á³èùðà ááí í, ç òí áí á³èùðà é
 àéí áààðèì áòùñý“, – èàèà çàéí í Áí æèé. Í á í á çèà, à í á áí áðà àà°
 Áí á ç³áí í ñò³ èðàéí ³. Í í ýòòý „ðàí ðèðè“ í çí à÷à° í á èèðà áóá-
 àðè, ðí àèðè, í ðàòþààðè, ç³éñí þààðè, àèéí í óààðè ³ ò. í ., ñéí í-
 í³ì ìì „ðàí ðèðè“ ° „í áðí àæóáàðè“. Òèì -òí é èàèáí í: „í áðí àèèà-
 ñý ³ááý“, „í áðí àèèàñý áóí èà“. Í ðàà, ðàí ðèðè – òà í í ðí àèðè
 Ùí ñú ðàèà, ÷ í áí Ùá í á ³ñí óààéí. Áóá³àí è÷³ òèà³è³çàð³; áóáòþòù
 ç ì àðàð³àèó, Ùí àæà ³ñí ó°. Òàí ðò³ æ éóèùóððè ì óñýòù ñòàí ðèðè
 í í áò ²ÁÁÞ, ðí áòí ðà, Ùí áí ñ³ í á ³ñí óààéí. Óà – ÷ ðàí. Á ÷ ðàí ì í-
 æà ðàí ðèðè ýèàñú Í ÁÆÞ-ÄÑÜÈÀ ñèèà. Í ³èðí ñéí í³÷³é í í ðí-
 ðèí ó³ ó àñàñà³ò³ – èðàéí ³ í àñèèà ðàí ðèðè ÷ óàà. ² ñí ðààá³, áñ³ áà-
 èèè³ ðàí ðò³ ñà³òí áí; éóèùóððè: í í áðè, í èñùì áí í èèè, ì óçèèàð òè,
 ì àèýð³, ñèèóèí òí ðè, í áòéí áò³-áí ñè³áí èèè, àéí áð³áí èèè – áñ³ áí-
 í è ñà³à÷àòù ó ñàí;ð æèðð°í èñàð, Ùí ðàí ðèèè áí í è ÈÈØÁ òí á³,
 éí èè í ðèòí àèéí áí í èð í ÁÓÓÍ ÁÍ Í ß. Í á çí àðè ç³áèè í ðèè³òà-
 èè áí; ì òí ùí; ñà³áí ì ñò³ í í á³ ³áàì, í í á³ áóí èè, í í á³ í ðàèðàñí ³ í á-
 ðàçè, í á÷àáí à Ùá ì àéí á³ý. Í ³àè òòí ñú í áçðèì èé ñòí ýà çà í èà-
 ÷èì à ³ í ³àèàçóáàà. Çà ðàèèð ðàèèéí ðóèà í èñùì áí í èèà ÷ è éí ì-
 í í çèòí ðà èàáàà àñòèààèà çàí èñóáàðè. Áí í è ñà³à÷àòù ðàéí æ, Ùí
 éí èè í á áóéí í áòòí áí í ý, èèðà ì áðí óààèè áí àéí è, áí³, ðèæí³,
 ì ³ñýò³, í³÷í áí í á ñòàí ðèàðè. Í áòéí áò³, àéí áð³áí èèè ðàéí æ
 ñà³à÷àòù, Ùí ýéí ñú ðàí òí áí (÷àñí ì ó ñí³) ðí çá'ýçèà ñàì à í ðèòí-
 àèèà áí áí éí àè, ³ áí í è ðàí àèèñý ù çàí èñàðè, áí èè í á „á³àèàð³èà“.

Í áçàí áðà÷í èí ³ñòí ðè÷í èí ðàèòí ° ðà, Ùí áàèèè³ ðàí ðò³
 éóèùóððè áóèè àèèáí éí í í áí æí èì è èðáñì è. Í í áí æí ³ñòù – í á ð³èù-
 èè àèéí áí í ý òàðéí áí èð í áðýä³à. Óà òí è ñòàí áóð³, Ùí í í ðí àæó°
 í áí áðàáí ðí èè í í òýä áí àñùí áí àèñí éí áí, áàèèéí áí, èðàñèáí áí,

ʁi tɔi tɛp° nɛi aɪ „Áíā”. ʁeðà (÷aɪiɪ 3 í á aɛnɛi aɛáí à) i tɛèò-
 àà – oà ʔÁí Áí Í ß ɛpāñuɛi; áóø³ ç òèi áàèèèèi, aɛñi èèi.
 „Áèèáí èà áðà à Áí āā 3 ʁeðà i tɛèòāā çāñi tɛi p° í áðāè 3 òðeáí-
 áó, i tɛāáí y° ñòðáó 3 æóðáó, i tɛáí ðp° aɪā oà, ʁi ñi ðe÷eí y° i tɛi-
 aɛí ó aɪñ³ òáí ðí á ò³èà, ðí çóí ó 3 áóø³. Áèèáí ɛi ʁeðà, i tɛáí aɛí à
 ɛpáeí à i tɛi èè í á i aèà í áðáí aèó ÷e ðí çóí í aèó òáí ðí á. Áñ³ í i;
 i tɛí āā 35-ð³÷í³ i áò³°i ðè çàðáí ð³èè èèøá ðí i ó, ʁi áððàðèèè á³ðó
 á Áí āā. ð³, ʁi i tɛāáí òèèñý aɪ Áí āā – áèè³éóáàèèñý. ð³, ʁi í á
 i tɛāáí òèèñý – í á áèè³éóáàèèñý”¹⁶⁴.

ʔí øeé ɛ³èáð i ³áðááðáæó°: „Í tɛèòāā – oà ñèèà òàèà æ ðáàèü-
 í á, yè 3 çáí í èè i ááí áòeçí. Ó ñáí°i ó ɛ³èáðñuɛiɪ ó aɪñá³á³ y áà-
 ÷eá ÷eí aèí ɛpááé, yèèí í á i tɛí í aèè æí áí³ ɛ³èè, à áèè³éóáàèè
 ʁeðà i tɛèòāā. Í tɛáí áí aɪ ðáá³p, i tɛèòāā ° áæáðáèí ñí áàè
 (áí áðá³ç). Í tɛáí aɛí à ɛpáeí à, i tɛý÷eñü, çááððà°òuñý aɪ í áàe÷áðí-
 í tɛí áæáðáèà ñí áàè – aɪ Áí āā, ʁi á i tɛñèèèðè ñáí p í ñèááéó.
 Á³ðp÷e á òà áæáðáèí – á Áí āā, ɛpáeí à i tɛ ʁeð³è i tɛèòá³ ñí ðááá³
 i tɛ÷óáá°òuñý ñèèüí ³øí p, çáí ðí á³øí p ³ ðí í á èèøá áóøááí í, à é
 ó³çè÷íí. Óàè i tɛèòāā i tɛáá áèè³éóáàðè (³ ÷aɪiɪ áèè³éí áó°)
 í áá³òü³ ó³çè÷í³ òáí ðí áè, à áóøááí³ òà ðí çóí í á³ – í áí ááí í. Ñáí i-
 çðí çóí ³èí, áèè³éó° èèøá áóøáá ʁeðà i tɛèòāā. Í è, ɛ³èáð³, í á
 áááæá°i i ɛ³éóááí í y i tɛèòáí p çà ÷óáí”¹⁶⁵.

Óáí ð³ñòü – í á ʁi í á, yè i tɛèòāā, çèáð áóø³ aɪ i ðááæáðá-
 èà ü ñèèè – aɪ ü Óáí ð³y. Í áó³ ò. çá. „øáá÷áí ɛí çí ááó³”, áèaɪñí á,
 Í Á çí aèè ð. Øáá÷áí èà. Áí í è ðí èáí è aɪñè³áæóáàèè aɪñá á æèðó³
 i tɛáðà, áæ aɪ áð³áí èóü ɛí áí ñí ðí á í æáí èòèñý, áèà áæáðáèà ɛí áí
 i ðí ðí ÷í; ñèèè í á çí í aèè çáááí òðè, aɪ ñáí ³ æèàèèèñý ³áýyí è i á-
 òáð³æ³ñòè÷íí ñá³òí áèýáó. Áèèáèí ó Øáá÷áí ɛí áí; i tɛáí aɛí í ñó³
 i ðí ñòáòuèè i tɛýñí páàèè aɪ èèáí ñáèà, ÷èðáí í yí òáðéí áí èó
 ɛí èæí è ðí ʁi. ʁí ɛí í Á. Áí í òí á i tɛéççá í áí ñí ðááæí üí áí Óá-
 ðáñá-Í ðí ðí èà, áèàçááøè í á ñáí á áæáðáèí ááçñí áððí í; ɛí áí ñèèè
 á í áøí i ó í áðí á³¹⁶⁶.

Óí é, òóí á³áèèáá° Áí āā, áèèèáá° ç³ ñáí°; áóø³ aɪñá Áí æáñóááí -
 í á, í áñáí i áðáá – Á³ðÓ. Á á³ðà – èðèèà áóø³. Ááç í á; áóøá í á i tɛ-
 áá i tɛèí òðè á í ááí, á ááçí áæí á òáðñóáí Áóðó; æèpá³áí í áí ð-
 ñá°òuñý, èèøá í áí ááá p÷eñü òáí ðèðè. Á ç i tɛí aɛí üí áí í á í áèè°ø.
 Í tɛí aɛí y, ÁÁÇÁÍ ÁÉ Í Á ÓÓØÁ – ßÉÍ ÁÁ. Óá ³ áà÷eí i ó i tɛñè-
 aɛí ³á. Í áááááí i ɛ³èüèà i ðèèèáá³á.

Í ñèí áñuè³ áí ³áðáí ðè, òà é ááýè³ í áó³, i tɛýñí p pòü òáí ð÷ó
 ááçí ɛ³áí³ñòü, yèí á³ñòü á ÑÐÑÐ áðáèí ñáí áí aè òáí ð÷í³. Óà,
 çàè÷áéí í, í áá³æáñóáí. Í ñèí áñuè³ i èñüí áí í èèè, i èòó³, í áóéí á-
 ó³ òà ò³, òóí ñèóáó° Í tɛñá³, i á pòü ó ÑÐÑÐ í áèè³í ø³ óí í áè æèý
 òáí ð÷í³ (èèøá i tɛñéí áñuèí). Í ááðæó pòü i èáðí p, ÷aɪiɪ á³èüóó
 çà i ʔí ñóáðñuèó. Áñ³ áèáááí èòòáà – ááðæááí³, í óæá, i èàðèòü í

í ááóáóááèè í à ñí òí³ í³ èüéí í³ á áí èà ð³ á ñáí_í ð³ óá ðéí á, áóáéí è³ á òí Ùí.

Óéðáí í ñüèè ã³ óáé, ýè³ í ááðæóþóu á àì áðééáí ñüèè ðéí èà ò í áéæ Ù³ í ááí ðí æ òà ñòéí áí á³ í, í íæí à ðáóóáàðè í à òèñý÷³. Óé-ðáí ò³ á çà í í òí áæáí í ýí ° áááá ñáðáá í ðí òá ñí ð³ á á í³ ááðñèðá-ðáð, í áóéí áó³ á ó áí ñè³ áí èð ñòáí í ááð. Á òà çà ò³ í òí í æ, Ùí óé-ðáí í ò³ è³ á ñáðáá àì áðééáí ò³ á í áááá òí í áí ð³ á, í æ í í ñéáí ò³ è³ á.

Í ðéèèáá³ í í ñéí áñüéí_í òáí ð÷í_í ýéí áí ñò³ í íæí à í ááí æèðè ááçè³÷ – ýè ó áóóí áí³ é, òáè³ í à í ááðð³ æüí³ é á³ ýéüí í ñò³, ýè í áñ-ðòááí èð, òáè³ í à í í áóóí áí ò ð³ áí³, ýè òá ñí í ñóáð³ ááèè í èðáí³ í èñüí áí í èèè. Áé³ á Òñí áí ñüèèè ðí çí í á³ ááá í ðí í áí à í í ñéí áñüéá ñáéí, áí éí áí éí í ðéáóóéíí ýéí áí áóá í ðí ááæ ñí í á. Í í áí ðí ç³ áí í í ñòá áóèá í áááèèèá ááþðá, í òí æ áí çèðè ñí í í í à í ðí ááæ í í æ-í à áóéí èèðá áçèí èð, éí èè òá áí éí òí çáí áðçí á. Áéá ñáéýí è í í-ððááóááèè áðíðáé Ùá áí çèí è³ òí í ó í ðí ááááèè ñí í í í ñóááéí áèèðáýí çà 5–10 éíí. çà í óá. Áèèðá_í í ðí ááááèè éí áí áçèí èð ó í ñò³ çà 30–40 éíí. Ñáéí í í æí í áñèí áðè áí ðí áó ÷ áðáç òá áááí í ñí³ èüí éí è ñéèáí è çà 2–3 áí³. Í á ðí áééí òüí áí çà ááñýðèè ðí è³ á, à á³ áááááèè ñí í áèèðáýí çà í³ áááðí á. Áæ í áðáðð³ ýèèñü í á-÷æüí èè çáñðýá ó òí í ó áí éí ò³, ðí çáí³ áááðèñü, í áéàçáà ñáéí á³ í áñèí áðè áí ðí áó. Òí á³ í áñèí áèè¹⁶⁸.

Í í ñéí áñüèèè³ í òáé³ ááí ò í èðá: „Í áí³ áóæá ñí í áí áááñý í á-÷æüí èè í í è³ ò_í çà òá, Ùí í³ á ÷ áñ í í æáæ³ áí í ááá í áí³ áí áðí áí ñóóñá í à í í òéèèð, Ùí á ý í á ñóí ýá, à í í í áááá ááñèðè“¹⁶⁹.

Áééáí éí ááçáí æí èóüèèè í í ñéí áñüèèè í áðí á í í çáááéáí èè òáí ð-÷í áí áóóó. Ó áñ³ òáðéí áó èóéüððè³ òéá³ è³ çáò_í òáí ðéèè á í í ñ-éí áñüè³ é³ í í áð_í í áí í ñéáéí è. Á ñòáð³ é (Áðí èááóçá³ Áóðí í á) í í á-á³ òü ó áèðáé ñòáéüðí ááí³ é ðááýí ñüè³ é áí òéèèí í áá_í çí áéááðá òèñý÷³ í ð³ çáè Ùí òáí ðò³ á í í ñéí áñüéí_í èóéüððè. Ñáðáá í èð í áðá-ááæ í á³ èüð³ ñóü – í áí í ñéí áñüè³. Í áá³ òü ò³, òóí í áþóü í í ñéí á-ñüè³, áéýáéýþóüñý í áí í ñéáéí áí è ÷ è í áí³ áí í ñéáéí áí è, éí èè áí-ñè³ áèðè_í çí³ é ðí áí á³ á. Ó. çá. „ðóññèð“ èóéüððð òáí ðéèè í óð-è³ í è, áí áí è³, è³ òí í í òí éè, áí ðóí ýí ñüè³, ÷áééí áñüè³, áé³ í èè, áðþ-éí áè, áí ðí áééí áñüè³, ááí áó³ áí í áè³ ò. í. Áí í è òáí ðéèè³ ñáí ó í í ñéí áñüèð í í áó. Í í ñéí áñüéá í í áá – í³ ðáí éí á ò³ í ñüèèð, òá-ðáðñüèèð, óéðáí í ñüèèð, í³ í áóüèèð, ððáí òóçüèèð í í áí èð áéá-í áí ò³ á. Éáæáí í í Á í ðí í³ æí áðí áí ó òáðí³÷ í ó òá ñóóí í áóéí áó òáðí³ í í éí á³ þ. Éááóüñý í ðí ñéí áí èè çáè÷áéí èð, Ùí ááí í èð ñè³ á, í ðí áðáí áðééð òá ñéí òáèñèñ, í ðí áóó³ áóðó í í áè.

Ñáí³ í í ñéáéí è áéçí áþóü: „Áñþ í í ñéí áñüéó ááðæááí³ ñóü³ èóéü-ðóðó, á³ á Ðþðèèá í í÷éí áþ÷è, òáí ðéèè í áí í ñéáéí è. Áñý í áðá í í ñéí áñüéá³ ñóí ð³ ý – òá æ ñóó³ èüí á „çáèèèèáí í ý ááðýá³ á“. Á í è, í í ñéáéí è, çí á³ í èèðá ðóéí óááðè“¹⁷⁰.

Í aoiñ³ nou ì ì nēaēf ē ðī çai³ oóopou ì³ oē ì ðī nāi³ çō àēāāōf ēō³
 ñoi³ ðē÷í ēō ì nā³. Āñ³ ðā ðāñī āāi ē³ ñī ì nī āāi ē. Bē ì o ì ðī „āāī³-
 āēūī³ nou“ Ā. Ēāī³ í ā. Í í āēyā, āī³ āōā ðāī ðāō ì í āēō³ āāē, í í āī āī
 ēāāō, í í āī āī āēōōy. Nōāāēyōū Ā. Ēāī³ í ā āēūā í āā³ ou çā Ē. Í āðē-
 nā. Í āā³ ou³ ñoi³ ð³ p ì í ā³ ēēēē í ā āā³ āī āē: āī ēāī³ í nūēō³ í í ēāī³ í-
 nūēō, āī āēī āōī āāō³ í í āēī āōī āāō (āī 1917 ðī ēō í í ā³ ēyēē í ā āī í ā-
 oðī āñūēō³ í í āēyī āōðī āñūēō). Ēī āī āēī ðēō³ ēāō³ p çōī āēēē ðāēī p
 āō÷í í p, çī í āā³ ou í āī ì nēaēf ē ì í ā³ ðēēē ā „āāī³ āēūī³ nou“ ē³ oāðā-
 oðī í āī í ēāā³ āōī ðā. Í āā³ ou³ í í ā³ āēī ēē í āðāāēyā í ēñāī ū Ā. Ēāī³ í ā
 āī āī āēōū, çī ēī āī āēāñī ēō³ āāē ðāī ì āī çā, í³ āē çāī í çē÷āī ēō.
 ðāī ā „Ā. Ēāī³ í – í ēāā³ āōī ð“ āāāēōū í ā o³ ēō āēñāðōāō³ p. Í ðī
 ð³ āāī ū ēōēūoðī í nō³ Ā. Ēāī³ í ā ñā³ ð÷ēōū ēī āī āēāñī ā āēī ēā:
 ðī ì āī Ĭ. ×āðī ēðāñūēī āī – āī nēōū ì ðēī³ ðēāī ēē, āoçūēī āēyā-
 í ēē – Ē. Ēāī³ í oāāāāā çā çāāāāð ñā³ oī āī³ ē³ oāðāoðōðē ç oāēēī ē
 āēēāī ēēī ē āōī ēāī ē, çī çī, í í āēyā, í āī ð³ āī p³ oū āōī ēē ñā³ oī-
 āēō o³ ēī ñī o³ ā³ 171. „Āāī³ āēūī³ nou“ Ā. Ēāī³ í ā o³ ēēī āēyāēēāñy
 ā ēī āī ēī ēāā÷ō³ „Āāðāāāā³ ðāāī ēpō³ y“, ā yē³ ē ñāāðāāēō³ oūñy
 ðāēā: ðī ā³ oī ē÷ā āāðāāāā çāī ðī āāāēōū çāðī ēī í p ñēēī p çāē³ çī ó
 āēñōēī ē³ í ó. Nī ēðāp÷ēñū í ā í ā³, ì ē, ðī ā³ oī ēēē, í āāðī āī í āāð-
 āāāī ēō oðyāī āō³ ā, í³ āēāī āð³ ā í ā āēēī í āāō³ ā í āēō ì āēāç³ ā.
 Ðī ā³ oī ēēē āōāōōū çōī³ í ē í ā÷āēūī ēēāī ē³ āōāōōū çō í āēī āðē³ āē-
 āāī yōðē çā ñāī³ p āī í āī āī p. Āñ³ āī í ē í āāðāōāāðēī oōū ðāēō ñāī ó
 í ēāōī p, çī ē í ðī ñō³ ðī ā³ oī ēēē. ðāēēē ēāā í ðēçāāāā āī ðī āī, çī
 í ññōī í āī çī ēēī oōū ññ³ oðyāī āō³, āñ³ í³ āēāī āðē, ā çōī³ í āī āī y³ çēē
 āēēī í oāāōēī oōū ñāī³ ðī ā³ oī ēēē çā ðāðāī p³ 172. ðā í āā³ ou³ o³ y āā-
 ī āāī ā³ y Ā. Ēāī³ í ā o³ oāðāoðōðī í p ēðāā³ āēī p. ðā ñāī ā āī āī ðēā
 Ĭ. ðēā÷í ā ó ñāī³ çō ā³ āī çāāō āī í āðī āō³ 173. Ĭ. ðēā÷í ā í ēñāā: „ð. çā.
 øēyō ì ēðī ēō ðāōī ðī, ì ēðī í āī í ññōī ó ° í āēī āçā³ ēñī ēī³ øā
 oōī í³ y, çī çī ēpāē āēāāāāēē, çī ā çāñī í ēī çōē ñāī³ oī ē³ í í y
 í ðēñī āðē ñī ðāāō āēçāī ēāī í y ðī ā³ oī ēōōāā ç ēāī³ ðāē³ ñōð÷í āī
 yōī ā“ 174. ðāēā – ñēī āī ā ñēī āī – í ēñāā³ Ā. Ēāī³ í. Ĭ. ðēā÷í ā ðā-
 āēā ðāāī ēpō³ í í āðāī í í ā³ ðōōāāðē āēōōy ðī ā³ oī ēē³ ā, çī ā çī oð-
 āāñy ðāðī āōū, í āī í ē çōī āēēē ðāāī ēpō³ p. Ā. Ēāī³ í í ēñāā: „Ó çī
 ā³ ðōðī ì ó ñōāī³ í í ēī ēōñy ðī ā³ oī ēōōāī, ðī ē³ í øā āēy ðāāī ēpō³ çī“. Ĭ.
 ðēā÷í ā í āī āāēā³ ā ñāēyī ñōāī, āāāāāā ēī āī çā oōāī āō, çī āāē³
 ñāī³ çī ñōāēī³ í ā í í āēā³ í ā ðī ðā āā÷ēðē ñā³ oō. Ā. Ēāī³ í í āçēāāā
 ñāēyī āāðāī āī ē, ā çōī³ o āēōōy³ ā³ í ññūēēī. „Ðī çōī í ā ēpāēī ā í ā
 çī āēāā ā ì āðēñēçī³ í í³ ðī āī, çī ì í āēā çāī āðā÷ēðē“, – í ēñāā Ĭ. ðēā-
 ðī ā. Ā. Ēāī³ í í āōī ðēā ðā ñēī āī ā ñēī āī. N. Í ð÷ā³ o í ēñāā: „Ĭ í-
 ðāēūī ēī ° āñā, çī āī í í āāā° ðāāī ēpō³ çī“ 175. Ā. Ēāī³ í í āōī ðēā
 ðā āī ñē³ āī í. Oāāðāāāēāī í y çāī ē³ í ðī í ēñēī āī ñō³, āðāōī í ē ðāð-
 ēī ā, āēōī ēēāō í āðī ā³ p í ā āēāī ðē, āāñī í ðē÷í ēē, āēī ðñōī ēēē,
 oāī ððāē³ çī āāī ēē oðyā, āāōī ēðāðē÷í í āāāāī ā āī āāāī í āðō³ y-í ðāāī
 í ð. Ĭ. – āñ³ o³ āāçī í ðī í āāōāāā Ĭ. ×āðī ēðāñūēēēē 1862 ðī ēō³ 176.

Αόοίαι εί ε ί δάαεί ε Α. Εάί 3ί α άόέε ί α έεα ί . Όεα-ί α, Ν. ί °÷α°α, ί . ×άδ ί έαάνύέε, ί . Άάέοί 3ί δα 3ί ϑ 3 δάί έρ 3ί ί α-δ, α ε 2αί 2V, ί άοδ ί 2, Έαδάδεί α 22, ί έεί έα 2, ί . Αάε÷°α, Α. ί ί ουί ί έί, Α. Όί ί ύεί α, Ο. Όρ ÷άα, ί . Έαδεί α 3 δ. ί . Α3ά ί έο Α. Εάί 3ί όνί αάέόαα άοοί αί έέ, 3αί έί 3÷ί έέ 3 ί έ3δ÷ί έέ έαί 3-δάε ί ί ηεί αήόαα. 2 ηέ3ά άέçί άδ, ί ί αί αδ ά ί έί δ ί çί ί δ ύάέανύ, ί δεί 3η ί ί ηεί α ί έί 3 αάέέ3 άέα3αί άέ. Έέα ί αάάδ αί άαί 3 ί έί ί 3έυεί ί έ ί ί ηεί αήύέό ί άδ3ί δ3ά-ί άί ί ηέαεί 3α ό αήύί ί ό ηά3δ3 άά-έέ ί ί ηεί α ί έί 3 ά3έυδ ά, ί 3ε ύ çί έί δ ί .

ί ί άέέαί, ύέ ί 3 ά ÷ί ί ό 3ί ϑί ί ό, ί άçάοί 3ηού ί ί ηέαεί 3ά άέύά-έý÷ούνύ α ί άδ ί αί ί ί ό αί ηί ί άάδ ηόα3. Άάδ άεί έαί ό ί ί ηέα3 3 έί αί ά3ά3έαί ί ύ ά δάηί όάέ3έαδ, ί αί δέέέάά, ηέέάάρ που έάέάί άάδ ί ί-έύί άέδ δ ί α3δ. Άέçί α÷άρ που, ηέ3έυέε 3 ύέέδ έόέυόδδ η3ύδ, ύέ 3 έί έέ ί δάδ, άάδ, ί ί έί δέδ. Άέçί α÷άρ που δά έί αί ί ί ό ί αέί αί -ϑί ί ό έί έαί ηί ί 3. Άέçί α÷άρ που ί α3ού, ηέ3έυέε ί α° άδ ί άέδ. Έί έ-αί ηί όη3 δ ί αί δέ ί ό ηέδ ί ί ÷έ ί άδ 3 έ3ί ÷άδ έα „άδ άό3έί „, δ ί άδ ί ό άέçί α÷άί 3 άί 3. ί α÷ά ί α 3ηί ό° αί ί α έέδ άί 3ά, ί ί ηόδ, άδ άάδ, άό-δ άά3ρ. ί ά άδ ί άέδ çαί έαί ί αάί ά, ά3άέδ άρ που ό έί έαί ηί ί έέ3ά όηά αί ί ηόαί ί ύί çάδ ί έί έ, çάηόάέόρ÷έ ύδ ί α αί έί αί ό ηί άδδ, ύέ άό-έί 1921, 1933, 1946, 1956, 1963 δ ί έ3ά ό άάέέέέδ δ ί çί 3δ άδ, ά ά ί αί ϑέδ ά3άόάά÷ούνύ ί αί δ ί έό. Βέ ί δ ί δ ί έόάάά Νάέδ έεί α-ί άά-δ3ί ηόί δ ί έ3ά ό ί ί ό: „Όαί , άά άόέέ άάηάέ3 ηάέά δά έαί έ ί ϑάί έό3, çάέέϑέανύ ηαί έέ „ί ί δ ύάί έ“. ×έί ά3έυδ ά ό ί αί „ί ί δ ύάέδ“, δέί ά3έυδ ά άçέάάύ. „ί ί ÷άέανύ η3άά, ά ί α ί ί έά ί ά άέάçέέ έ ί ί έί-άεί έ çαί έαί ί αάί έδ άί δέά. Όδ άάά η3ύδ, ά ί αή3ί ύ ί αί α, αί ά ί η3ί ί ί ό çάδ άδ çαçί α÷άί ί, ί ί ° ί αή3ί ύ, ά ί αάή3ί άέύάέεί νύ, ί αί αί ί ί çί αί έέί. Όδ άάά άάçδ έ ί α ί ί έά άί 3έ, δδ άάά ί δάδ, η3ύδ, δδ άάά άάδ, ά η3άάέέ, άεί έάάδέέ, έί ί άάεί έ, δδ άέδ ί δέ ηόί ύδ δ ί ç3άδ αί 3 ά ί άέηόδ ί ύ, ÷άέάρ÷έ δάί ί ί ό, αί çαί ÷άηδεί ί ά ί δέ-ηέάέ. Α άά ά3άδ αί ί ί ό αί 3 ηόί ύδ ό ί ί έ3 ί άδ ό ί ί 3, αί çί ί άό ί ί έαί άέένύ. Α ί αί 3έ έέα ί ί έδ άάήύέ3έ ί άέάηό3 ηόί ύδ ί ί ί άά δέ-ήý÷ό ί άά3άδ αί ί ί ό αί 3 έδ άέδ ί δ3ά”177.

Όέδ άί ηύέέέ ί άδ ί α çάεί ά÷ούνύ çαί έάδ ί αήόαί ί ί ί αεί άί ϑά 5 δένý÷ δ ί έ3ά. ί ί ηεί αήύέέέ – ά3ά 2Ό ηό., έί έέ ί δέέϑέέ όέδ άί -ήύέ3 όέά3έçάδ ί δέ ç Έέ°αα. Όέδ άί ό3 έί δέηόάάέένύ ί έόαί ί ί αά ί 2Ό ηό. ί ί ηεί αήύέέέ όδύά ί ί ηάέά ό XVIII ηό. ί ά Όάδ έ3ά ί έί 3 έ3έυέά η3έ ί ί ηέαεί 3ά. Αί ί έ άδ ýί άέέ çαί έρ ηί ό ί ϑ ί α έ ό ΌΌ ηό. Άάçάδ ΝδΝδ ί έϑόδδ, ί α ί ηαί 3έ έέα δδ Όδ Όδ ηόί ύδ 400 δένý÷ ί αί δέάάδ ί έό αί δ ί αί δέ η3έύνύ έί αί ί άάδ ηύέέδ ί άϑεί .

ί 3έυεί ί έ ηάέýί ό ΝδΝδ ί άδ ί όρ που ί 3έύδ άέ δ ί αί ÷έό άί 3ά ÷άδ άçάέάάύ έάδ3άί έόδά. Αί 1917 δ. ί δ ί άέέέάί 3ηού ηάέýί ηύ-έί ί δάδ3 ηόαί ί άέέά 32 έά çάδ ί ά çά ί αεί δ ί αί ÷έέ άάί ύ. Ό ΝδΝδ, ό ί άδ αί 3çί αάί έό έί έαί ηί άδ, 12 έά, δ ί άδ ί ί α 266 % ί άί ϑά, δ ί ÷έ έαί ηί ί έέέ ί δάόρ που ί α 80 % αί άϑά, ί 3ε ί δάόρ άάέέ αί 1917 δ.

Aãðæi eaf aecf aa í aéeðaúei òðaatí³ euf eé nĩ í n̄á í ðí ó. Á. Á³eu-
 yĩ n̄a. Í ðí ó. Á. Í ðyí³ ðí³ eíá eðeðeéóááa òðaatí³ eey, í aóeí aĩ
 aĩ á³ aøe, úĩ í ðĩ n̄aí í eé nĩ í n̄á í í aái; á ađĩ æa; á³ a³ ađĩ í³. Á. Á³eu-
 yĩ n̄ aóá ÷ eáf íĩ EÍ ĐN, á Á. Í ðyí³ ðí³ eíá – áací ađó³ eí eé. Á. Í ðy-
 í³ ðí³ eíá a n̄oí oéé ç í n̄aaé. Ođyá ó 1930-³ ðĩ eé aeí eúeá
 óađ³ aó³ a, ye³ í í a³ eýeé í í aeyáe Á. Í ðyí³ ðí³ eíá a. Áðáð³ çĩ aĩ-
 øaí í y aedí aĩ eòóáa çáđĩ à, í yná, í í eí eá, y³ ou òĩ úĩ í ađáð³
 í ðeĩ ón̄eĩ ođyá ĐĐNĐ aecf aòe í ðĩ n̄aí í eé nĩ í n̄á.

Í . Ođóúĩ á í aeaçáa 1954 ðĩ eó çĩ ðaòe í³ euf í e áaéðáð³ a ó-
 eéí í eó çai aeü, í á oóðáop÷eñü ðeĩ , ÷e óá í í æeéaĩ. Í aeaç
 í í a÷eé aeéí í oáaéé. Í eóá³ í á aen̄o÷÷aeĩ, í ðaéé aóæá í³ eéĩ
 í aá³ ou yeĩ aeé í³ n̄e. Çaðaæeĩ aĩ aðeá, æí eaađĩ e, oðai nĩ í ðoó.
 Í añe³ aĩ e – ç³ aðaeé eèøá 30 % á³ a çai eaf í aai í aĩ. Oae 572 ea-
 çaðn̄oaf n̄ueéð ðaái nĩ³ á oóðáðeéé 1962 ðĩ eó 250 í eĩ. ðoáe³ a. Ú á
 á³ eúøá á³ áa í ðeéøeá, eí eé aóðáá; çĩ aeé í ðĩ eé øað. Í aĩ á n̄eĩ-
 aĩ, nĩ eaf oáaéé oae, ye í eñáa n̄oí ðĩ e³ a oĩ ó Naeðeéí a-Ú áa-
 ðĩ. Çĩ aáo³ í í í ađáaæaeé, úĩ á Eaçaðn̄oaf³ í á í í æí a n̄ó³ eúeé
 í ðaòe, aĩ á³ oáð çĩ aóá çĩ ðaí ó çai ep. Ó í á n̄eóoaeé. Çĩ ðaéé í aá³ ou
 í aĩ aĩ eúá ða n̄í í aáo³, ³ eèøá á í aĩ³ e í aean̄ó (í aaeĩ aadn̄ue³ e)
 çaeĩ oéĩ 1962 ðĩ eó ç aĩ eĩ aó: 18 ðeñy÷ oóai ae³ 32 ðeñy÷³ í aáou,
 á 1963 ðĩ eó úá 26 ðeñy÷ oóai ae³ 102 ðeñy÷³ í aáou¹⁷⁸. Í í aáí á
 aĩ nĩ í aáðpaaí í y í ðeòai aĩ í á í n̄eaeĩ àĩ. Ó XVIII n̄o. Í aóđĩ² í a-
 eaçáa í ðeaaçòe aĩ í n̄eĩ aúeĩ e aañyòeé ðeñy÷ oĩ í eĩ ðoí í eó
 í aáou ç Áóoðe í á ðĩ çĩ e³ a. Í açaeéé³ aĩ í í ðĩ ç³ a á³ aó³ í í aĩ oéé.

Í aðøeé n̄aeðáðáð EÍ Eaçaðn̄oaf ó Í . Aaeý³ a í í yn̄ĩ paaa í á
 í eaf oĩ³ OÊ EÍ ĐN ó ađóai³ 1959 ð. í aáđĩ æa; á Eaçaðn̄oaf³ ðeĩ ,
 úĩ í ðeñeai³ í í n̄aeai³ ó³ o³ eaipou, aĩ í aĩ á³ oó oéøeá, aĩ ae, oad-
 ÷³ a, aðaeó³ aĩ aðeá, oðai nĩ í ðoó, á aĩ aeáaáðĩ ð³ a aáçòe aaeaeĩ.
 Đĩ çep÷aĩ eé Ođóúĩ á eðe÷aa: „Í³, ađĩ æae aóá aĩ aðeé, aeá í í eĩ-
 aeĩ ó çĩ ðaí í; çai e³ í á çañyèé. Í³ a nĩ³ aĩ eèøeéé í á eĩ ðaí³
 1618 ðeñy÷ aa, aĩ 18 ðeñy÷ oðaeoĩ ð³ a n̄oí yeé í aĩ ðaai³. Í á æí e-
 áaó í ðĩ n̄oí paaéé 32 ðeñy÷³ eĩ aaeí³ a, 21 ðeñy÷ a aai oaeí eó
 áaóĩ àøeĩ, 11 ðeñy÷ æí eaađĩ e, á í³ n̄oáa aeáaá í³ ÷ í aĩ í á çđĩ-
 aeéa, úĩ á í á aĩ í ón̄ðeðe ouĩ aĩ¹⁷⁹.

Í í n̄eĩ aúeĩ á aecf aeá, úĩ í áaéá³ aĩ í n̄yòe çáđĩ í á³ á Eaçaðn̄oaf-
 í³ í aá³ ou çà ođĩ æaeí eó ðĩ e³ a, aĩ 80 % çai e³ oóo oae çañĩ³ ÷ aĩ³
 á³ aĩ paaĩ òa í n̄oĩ, úĩ í á í í aáðoá³ ouñy í aĩ³ í y¹⁸⁰. Í á o³ eéí í³
 çai e³ aeððá÷aĩ í aóeĩ 6,7 í³ euyðaa ðoá. aĩ aaoeí aĩ, eð³ í çae÷ae-
 í eó çaððao. Eèøá çà áaa ðĩ eé (1954–1955) í í n̄eĩ aúeĩ á aeáçeá
 aĩ Eaçaðn̄oaf ó ç OĐNĐ 200 ðeñy÷ í í eĩ á³ (60 % aeĩ ón̄eĩ eé³ a
 ÁÓÇ³ a), 80 ðeñy÷ eĩ aaeí³ a, 60 ðeñy÷ aai ðae³ aĩ e, 200 ðeñy÷
 oðaeoĩ ð³ a oĩ úĩ¹⁸¹. Í í n̄eĩ añueéé í eaf – çañaeipaaðe o³ eéí í³ çai -
 e³ í í eĩ aeĩ e oedajĩ oýĩ e, í á áaaðe çĩ ðaĩ oéðajĩ n̄ueĩ; øeí eé,

í ðañe, í íðòà í á í àññeà° òàì òàðí³ òéðàí òýì ÷ àñíí'í èñe, æðð-í àèe, éí èæèe ç Óéðàí í è. Í àà³òù çàe÷àéí í áí ñ³eùñùeí áí òààððó óéðàí ñùeí áí í á áí çáí èýþòù. Òàe áí ñí í ààðñùeà í àáí èóá³ñòù í í-°áí ó'òùñý ç áí òeóéðàí ñùeí þ í í è³òeéí þ í í ñeàe, çá³éñí þ þ÷ è á³eà³ í ò³; ñáí ð í í í áðááí èe³à. Ç í í ñeí àñùeí; òáí ð÷ í; ýeí áí ñò³, í áçàðð-í í ñò³. Á ÑÐÑÐ í ðí ðí èóáàèe ùà 1929 ðí èó: „Í áí à ñóí í³áó, ùí ÑÐÑÐ çà ýeèðí ñù òðe ðí èe ñòáí á í áí í þ ç í áeóé³áí³ øeð, ýeùí í á í áeóé³áí³ øí þ, èðàí í þ á ñà³ò³“¹⁸². Í àñòóí í èe áí æäü 24 ðí èe í³çí³øá (1953) çáí ááí ýá òñ³ò: „Çà òðe ðí èe àñá í àñáéáí ý ÑÐÑÐ áóáá çáááçí á÷áí á òàð÷áí è í í áí³ñòþ“¹⁸³. ×áðáç 10 ðí è³à (1963 ð.) òí è ñàì èe Óðóùíá eóí óááá çà éí ðáí í í 14,5 í³eúeí í á òí í í í øáí èö³.

Í í ð³áí ýí í ç 1913 ð. á ÑÐÑÐ 1954 ðí èó àeðí áí èòðáí í ðí áeóè³á çáí èáðí áñòáá çá³eùøeéí ñý èeøá í á 15 %, òí áòí í á 0,4 % ð³÷-í í¹⁸⁴. Áeá æ çà ò³ 40 ðí è³à ñ³eùñùeà áí ñí í ààðñòáí í áàðæáéí í í-áí; óáóí³èe í á í³eúýðàe ðóáe³à. É³eúe³ñòù ááðí í í³á, ááòáðe-í áð³á í í áñýòáðeèàñý, á ááááòí ðáç³á çá³eùøeèàñý è³eúe³ñòù øòò÷ í èó áí áðeá, àeááááí í áðí æáéí³ø³ ñí ðòe³ ò. í. Á óðí æáe-í³ñòù çáí è³ á ÑÐÑÐ ÇÌ ÁÍ ØÈÈÁÑß í á 5,5 %. Ó ðí çðáðóóí èó í á í áí ó èþáeí ó í ðí áeóè³; çí áí øeéí ñý í á 16 %¹⁸⁵.

Óí ÷ á á³eí á 1914–1917 ðð., à í í ò³ í í ñeí àñùeí-óéðàí ñùeá, í³çí³øeé ááçí àeýáí èe áðááóí í è í í ñeáeí áí è çááðàeè í³eúeí í è áí è³á óóáí áe á Óéðàí í³, í ðí òá ùà á 1928 ð. Í í ð³áí ýí í áí 1913 ð. çá³eùøeéí ñý ù í í áí è³á'ý á Óéðàí í³ í á 14,4 %: éí ð³á – í á 15,3 %, ñáeí áe – í á 20,4 %, í ááòù – í á 19 %. Í áðáðáòí áòþ÷ è çà òí í á-í èí í³ðeéí, áñùí áí í í áí è³á'ý á ÑÐÑÐ 1955 ð. í á 9,3 í³eúeí í á áí è³á ñòáeí í ÁÍ ØÁ, í³æ 1928 ð. Ñàì èó èeøá éí ð³á – í á 28,4 %. Í áá³òù çà ááá ðí èe – á³á 1960 áí 1962 ðð. çí áí øeéí ñý àeðí á-í èòðáí çáðí á í á 18 %, í 'ýñà – í á 27 %, èàðòí í è³ – í á 50 %¹⁸⁶.

Í eáí óááeí ñý çá³eùøeðe ó 3-³e í 'ýðeð³÷ò³ ñ³eùñùeí áí ñí í ààðñù-éí; í ðí áeóè³; í á 10,4 % ùí ðí èó, á çá³eùøeéí ñý 1938–1940 ðð. Í á 2,3 %. Ó 5-³e í 'ýðeð³÷ò³ í eáí óáàèe çá³eùøóáàðe í á 12 % ùí-ðí èó, á çá³eùøeéí ñý í á 1,5 %. Ó 6-³e í 'ýðeð³÷ò³ (1956–1960 ðð.) ÓÈ ÈÍ ÐÑ í áeàçàá áí ñýáí òòe çá³eùøáí ý í á 70 %, á 1963 ð. èó-í eá çà éí ðáí í í 14,5 í³eúeí í á òí í í çáðí á.

Ñáeðáòáð ÓÈ ÈÍ ÐÑ È. Áðáæí °á í á í eáí óí³ ÓÈ 26 ááðáçí ý 1965 ð. áí áí ðeá: „Çà í ñòáí í³ ðí èe í á ø³ í eáí è í³áí áñòe ñ³eùñùeá áí ñí í ààðñòáí í á àeéí í áí í. Çà í eáí í í ñ³eùñùeá àeðí áí èòðáí í á-éí çá³eùøeðeñý çà 1959–1965 ðð. í á 70 %, á òàeðe÷ í í çá³eùøe-éí ñý í á 10 %. Çà ò³ æ ðí èe í ðeð³ñò óóáí áe çí áí øeàñý óáá³÷ í í-ð³áí ýí í ç í í í áðááí³ è ðí eáí è. Í ðeð³ñò ñáeí áe, eóðáe çí áí øeá-ñý á³eùøá ýe óáá³÷. Í á àeñòá÷° áòæá ááááòí ñ³eùñùeí áí ñí í-

aaðñuēī; ðaōí³ēē. Æí ēāā ðīçyāóþouñý íā 30–40 āí³ā. Í āē-
ñāðí³ ðāí íí ðóþou ēēðā 60 % í āðēí, ā 13 ðēñý÷ ēí ēāíñí³ā íā
í āþou í āēñāðāí ū. Náēā ñí íæēāþou ēēðā 2 % āēāēðíāí āðā³¿.
Ó āāāðūíō ēí ēāíñíāō ēí ēāíñí í ēēē íā í āþou í³yēíāí āí ēíñō
ā ðīçā'yçāí í³ ēí ēāíñí íēō ñí ðāā. Í íā āēí ēā÷óþou í íāí³ñōþ ¿ð-
í ūíāí çāðíā³ðēō. Éí ēāíñí ē íāāðæóþou çā ñāíþ í ðíāōēō³þ ó³í ó,
ýēā íā í íāāðāō í āā³þou āēðāō¹⁸⁷. Í íñēíāŭēíā í ā° āāēē÷āçí³
í ðíñōíðē āíāðēō í āñíāēñūē. Å 1961 ð. çāāāçēē āí í íñēíāŭēí ē
ç³í øēō „ðāñí óāē³ē” 209 ðēñý÷ ðíí í í 'ýñā³ 639 ðēñý÷ ðíí í í
ēí÷í ēō āēðíā³ā¹⁸⁸.

Åí 1917 ð. ó í íñēíāñūē³ē³ í íāð³¿ āōēí í āēí ñ³ēñūēíāíñí íāāð-
ñūēí¿ ðaōí³ēē³ í í³āðāēñí ēō āíāðēā, ā çāēðāēē ç 1 āā íí 16,4 óí ð.
çāðíā, 152 óí ð. ēāððíí ē³. Å ā 1959 ð. ç³āðāēē: íí 18,4 óí ð. çāð-
íā, íí 180 óí ð. ēāððíí ē³. Ó í³ ā÷ēí³ āēý íí ð³āíýííý: íí 52,8
óí ð. çāðíā, íí 450 óí ð. ēāððíí ē³¹⁸⁹.

ÓÉ ÉÍ ÐÑ óāāēēā ç³ēñūēðēðē āēðíāí ēōðāí í í³āðāēñí ēō āíā-
ðēā ó í 'yōū ðāç³ā³ çāāēý ðíāí í íāóāóāāā ē³ēñēā āāēēēēō í³ā-
í ðē³í ñāā, ññāðēóāāíý āēý ýēēō çāēí ēā çā çí ēíōí ā Áí āē³¿.
² Ŭí æ: „Åí ðē øðó÷í ēō āíāðēā í āðíóþouñý íā ñāí³óýo”¹⁹⁰. „Í ā
ñāí³óýo: Åāðāçāí ū, Ñā³ñā, Óððēā, Ðóó³āēā, Áóýēēē òā íā āāāā-
ðūíō í³øēō āēñí÷³þou ēāí 'ýí³ āíðē. Åí í ē óāíðēēñý ç³ ñíðāí ū
ðēñý÷ (ā í íæā ē í³ēñēíí³ā) ðāí ðíāð³ā øðó÷í ēō āíāðēā, Ŭí ¿ð
í ēíóēēí ē ðíēāí ē āēñēíāēē íā çāí ēþ í ðíðē íāāā. Åí Ŭ³ òā ā³ððē
íāāðíóēē ¿ð ó ēāí³ ū, í³ āí ÷íāí íā í ðēāāðí ēē. Óāē ēíæí ā ððāð°
í³āí ðē°í ñāí øðó÷í ēō āíāðēā í ðāóþ° ó í āñ íā ā³ðāð”¹⁹¹.

Í āðāēíí āāðēñū, Ŭí í³yēēí ē ñíó³āē³ñōē÷í ēí ē ñííñāāí ē (ðíç-
ñðð³ēāí ē, āí ēíāí í ðíí, ēāðíðāíþ ðí Ŭí) íā ç³ēñūēðēðē ñ³ēñūēí-
āíñí íāāðñūēíāí āēðíāí ēōðāā, óðýā ÑÐÑÐ āāāñý āí ēāí³ðāē³ñōē÷-
ííāí ñííñāó – í āōāð³āēñííāí çāí ðí÷āííý. Åēā ēíāí? Éí ēāíñí-
í ēē³ā? Í³. Í āāēýāā÷³ā. Í āðð³y í íñēāēā āí ēí ēāíñí³ā ÓÐÑÐ ðē-
ñý÷³ ðāāðāēō í íñēíāñūēēō ēíí óí³ñó³ā. Å í āōāð³āēñí ā ñíííóēā
āēý ēí ēāíñí í ēē³ā ā Óēðā¿³ í íēýāāēā ā ðíí ó, Ŭí í íñēíāñūēēē
óðýā: 1) çí āí øēā ¿ðí³ ē í ðēñāāēāí ēē āí ðíāāōū ç 0,25 āā āí 0,15 āā;
2) ā³ā³āðāā ā³ā óēðā¿í ñūēēō ēí ēāíñí í ēē³ā ¿ðí þ óāíāó; 3) ç³ēñū-
øēā óēðā¿í ñūēēí ēí ēāíñí í ēēāí íāíā'yçēíāó ē³ēñē³ññōū ððāíāí³ā
āí 300 Ŭí ðí ēō. Ó³ í ðēñāāēāí³ āí ðíāó³ āçāāāē³ ñāēē ñ³ēēþ ā í íñ-
ēíāñūēēō í÷āō. Åí í ē æ āí ñāííāēýōū ēēðā 2,5 % (6 í ēí. āā)
óñ³¿ í ðíí¿ çāí ē³, ā āāēē, íāíðēēēāā, 1960 ð. 70 % óñ³¿ ēāð-
ðíí ē³, 64 % óñ³ó íāí÷³ā. Í ā ðēō āí ðíāóýō ðððēí óāāēíñū 43 %
(16 í ēí.) óñ³ó ēíð³ā, 23 % (16 í ēí.) ñāēíāē, 24 % (35 í ēí.)
íāāōū òā ē³ç. Öý í ðēāāðí ēōñēā ðāíāā āāāāēā 1960 ð. 76 % í í-
ēíēā íā āāçāðāð, 22 % óñ³¿ āíāí ē¹⁹². Óāē³ øēððē í íāā° ñāí ā
í íñēíāñūēā ñāððēñōēēā, Ŭí íāāí ēñí çí āí øó° ðíāāðí ó āāāó

i ðenaæaí eð æýyí í. Óaèðe÷íí òèððe çí a÷íí á³eüð³, aí eíè-
áí nī è ÷ànòí eóí òpòu ó nāyí, à íí nòà÷àpòu áððæaá³ yé í ðí aóe-
ò³p eí eáí nī ó.

Ní ðaááæeðá³nòu æeí ááá° çàçí a÷eðe, ùí íáí íáí àeðí áó í³eí èè
á³nòí ð³; í á çáððæeí³ í á áðæeó° à í í nēí á nūe³é áððæaá³. Óà – áí-
ð³eèa. Áí 1917 ð. áí ð³eéó í ðí áááæe èeðá à í ááí eó í³nòyó³ í³-
eí èè – í áí í áí í³eóí³ í òà í³yí èí. Á ÑÐÑÐ áí ð³eéó í í æí à eóí è-
ðe à eí æí³é èðàí í èö³, ðað÷ááí³, í á çæ³çí è÷³é nòáí ò³. Á ðað-
÷ááí yð ÷ànòí í áí à° ùí í í³nòe, æeá áí ð³eèe í³eí èè í á áðæeóáæeí.
í³ í ðí áàpòu ón³í. Í áá³òu ó øeí eáð í³pòu. „55 % ó÷í³á í èy-
÷àù“¹⁹³. Óðyá ÑÐÑÐ ánoáí í æeá í èçüè³ ó³í è í á áí ð³eéó, ùí á ón³
í í æe í èðe. Nóní³ èünoáí eí æí í³; eóeüoóðí í³; áððæaáè nòáæòu
yéí í í áá á³eüðá í áððæeí á í èyòðáó: í æeááá° í á í³óí³ í áí í³; áð-
èèèèè í í áàðí è, í á òè³á, n³eü, óeéí ð, í³yñí, í í èí èí³ ð. í. – í³.
Óðyá ÑÐÑÐ ðí æeðu í ááí æeè – áá° í áðí áí á³ áððæaáá áí ð³eéó³ áí-
ðí á³ ðað÷³.

Áäyè³ í ðeèeáæe ááçáí è³á³y³ í áçááðí í nò³ à í ðí í eñeí áí nò³. Áððæ-
í eáí çáí ðí áeðoááá çæ³í ÷eðe 1958 ðí eó áóá³áí eðòáí 40 ó³í³÷-
í eó í³áí ðe³í nòà à Óeðáí³³. Çæ³í ÷eèe èeðá 22, í á³í øeð eá-
æeðu í ðí ðe í ááá òà³ðæaá³º áí ðí áá çæeí ðáí í í á òáóí³eá. Í³eí-
í í eüñüeí í ó çááí áó çáí eáí óáæe ááá í³eüeí í è áónáí eòu áí ððæ-
òí ð³á. Èeáðí³y, áá í æeí á óá æeáí òí æyðeñy ... í á áóeá ùá í í-
áóáí ááí á. Áí³í ðí áçáðæeí nūeí í ó çááí áí á³ í æeáææeí àeðí áeðe
100 ðeñy÷ eáðí áí ððæeóí ð³á. Óí è çááí á ðí á³ nñí óááá èeðá ... í á
í áí áð³ ó Áððæeí eáí³¹⁹⁴.

Çáí áí í ðí ÷áí³ nāí³p óyáí í p áæe÷÷p, í í nēæeí è áóáóáæe áñá
à „ðáí á³í çí í í ó í áñòðáá³“, nēææ³ í áæe÷÷çí³ áónáí è÷í³ ððæeóí-
ðe 30 ðí è³á. Áæ eí èè çáí eáðí áñòáí á³á í eó çáí áí æeí, í í ÷æe áó-
áóáðe í áí ø³ ððæeóí ðe í á eí eáñáð.

Áñá í í nòà÷áí í y çí nāðááæáí í á í nēæá³. Í³áí ðe³í nòáí á Óeðá-
í³ í á í á° í ðááá eóí èðe í í ðð³áí ó nēðí æeí ó ááçí í nāðááí úí í á í³n-
ò³, à í óñeòu í ðí nēðe í í nēáó, ùí á òà í æeçæeá áññü eí í óñü í áá³-
nēáðe, ðí ÷ òà í í ðð³áí á nēðí æeí à eáæeòu ó nēeáá³ ÷áðçá áóeèòp.
„Í³áí ðe³í nòáá í áí í áí í í³í³ nòáðñòáá ááçòòu í áðæeáá³ àeðí áe ç Óðá-
eó í á í³áááí ü, à í³áí ðe³í nòáá í³í³ áí í í³í³ nòáðñòáá ááçòòu òæ³³
nāí³ áeðí áe ç í³ááí y í á Óðæ. Í³í³ nòáðñòáí áóá³áí eðòáá ááçá eá-
í³í³ ü ç Èðeí ó áí Áí³í ðí í áððí áññüeá, à í³í³ òà í³í³ nòáðñòáí ááçá òà-
èèèèè nāí èè eáí³í³ ü ç Áí³í ðí í áððí áññüeá áí Èðeí ó. Óà nāí á ðí æeòu-
ñy ç ááðááí òà í³í³ è í áðð³æeáí è. N³í óáðí í í eüñüeá í³áí ðe-
³í nòáí í ááðæeó° ÷ááóí í³³ á³æeáæe ç Áí í ááñó, ðí ÷ í³í³ áááá N³í óá-
ðí í í eüñüeá èeáðí³y í í æá í í nòà÷àðe òæ³³ nāí³ á³æeáæe áððæa-
ðá, í á eáæeó÷e í ðí áàðð³nòu í áðááí çó. Ááááðí í³áí ðe³í nòà Óe-
ðáí³ è í ááðæeóðu ÷ànòeí è í áøeí ç Í³í³æe, Èáí³í áðááá, í áá³òu

ç Ñeá³ðó. Á òàé³ ñàì³ ÷ àñòèí è áíí è ì ì æóóù ñàì³ àèðí àéýòè à Óè-
ðàçí³¹⁹⁵. Ì èèí ààðí ý à Èè³à³ àèðí àéý³ çàè÷àéí à ì èèí. Óà ì èèí
èóí ó³ ì èèí ààðí ý à ×áðèàñàò, ì áðàààð³ èí àí í áí í áí, áí ààð÷è
ì áðí Ù³, Ùí á çðí áèòè èí àí „ðóàèáðí èì “.

Ó ×àéýá³í ñüèó ààèèèèè çàáí à ñ³ ðí è³á àèðí àéý³ ì ððóòè àéý
èí ì áð ì áí ðà çàí èáí í áí í áí, ðí ì ó Ùí í á í áàðæóááá ì ì ðð³áí í;
è³èüèí ñ³ áí ÷ í è. Ì ððóòó àèñèèàèè à Óèðàçí³. Á áí ÷ èè àèðí àéý-
èèñý ó ðí ì ó ñàì ì ì ó ×àéýá³í ñüèó³ àèñèèàèèñý (ì ì ðí æí³) í à ì ðí-
ààæ à Óèðàçí³. Á Óèðàçí³³ áí áí ÷ í è, í áàðæáí èð ç ×àéýá³í ñüèà,
í àñèí àèè òàèó ñàì ó ì ððóòó, Ùí ì àèðí àéýèè à ×àéýá³í ñüèó,³ àè-
ñèèàèè í à ì ðí ààæ áí... ×àéýá³í ñüèí ì í áèàñ³. Í³ýèèè³ òàðí ì áèñü-
èèè ðí çóí í á çàááí á àç³èñüèí; àéí í ì³³ èè.

Á³áí ì í, Ùí à ÑÐÑÐ áðàèó³ òí áàð³á,³ èðàè ì èòòð ðí çèóí í áð-
ðóù àñà, Ùí ç³ýàèðñý ó ì ðí ààæó. Ì ðí òà 1963 ðí èó à ÑÐÑÐ èà-
æàèí í áí ðí àáí èð òí áàð³á í à ððè ì³èýððàè ðóáè³á, áí í áà³òù óè-
ðàè í áàèàáàèèèèè ì ì èóí áóù í á ðí ò³á áðàèè èðàí í áàòí èáí ñüèí;
ýèí ñ³, í áà³òù í á ì ì ñèí àñüèà ì³ðèè. Ì èèèòà ÓðóÙí á³àèàñý:
„Ó í àñ Ùí ðí èó áððà÷àðóññý ì³èüèí í è òáí òí áð³á çàðí á, áí èà-
æàòù í á áí è³è çàì è³ ì ðí ñòí í áàá, áí èðòù,³ ì èð³ ì³; ààðòù. Ó í àñ
³ Ùà ÷ èì àèí èèàððáí ù, àà ì ðàòððòù, ýè ñí ðí è ðí è³á ðí ì ó, áàç
ì àøèí, ðóèàí è, áí ðáí. Ì³ýòù ðí è³á ðí ì ó ì³áóòóáàèè ààèèè³ ì ì-
òóæí³ ì ðáñè, à èèðà òáí áð ì³÷èí áðòù àñòáí í àèðáàðè çð í á ì³á-
ì ðè³ ñòá³, à èí èè áí í è ì³÷èí óóù àèðí àéýòè – í áà³áí ì í. Ì è èóí è-
èè çà èí ðáí í ì í í à ñí òí³ ì³èüèí í³á ðóáè³á çí èí òí áí ðí á³ ì àøè-
í è òà òñòàòèóááí í ý, à áí í è ðí èàí è èàæàòù áàç ðàèèèó òà³ðæà-
á³ðòù. Ì è àèðí àéý³ ì í í à ì³èüèí í è ðóáè³á òàèí; òáðí³ èè, Ùí ì á³
áí ðè ì ðí òí èí è³á ì ðèè àèñí èð èí ì³ñè ì ðí ò³èèí àèðó í áí ðèààð-
í³ñòù ì áí àèèí ðèñòáí í ý. Çà ì èàí ì í ì³áí ðè³ ñòáí ì á³ ààðè àèç-
í ÷ áí ó è³èüè³ñòù òáí òí áð³á ñàí çð àèðí á³á. Ó³ òáí òí áðè àà³, àèá
ýèí; ýèí ñ³ – áàèáóæà, áàè áàáà. Á àñ³èýèí áí í á÷àèñòáà àñðàè
³ í á ì³áí ðè³ ñòáàò,³ à èí èáí ñí áð á³èüðá, í³æ ðí áðí èè³á”¹⁹⁶.

Ì ì ñèí àñüè³ áí èí áàð³ áàá í á ì í æóóù ñòí áàèè ì ðàáàè, àèç-
í áðòù çàí áí áà ì ðí ì èñèí áí ñ³ òà çàì èáðí áñòáà. Óàè çàñòóí í èè
ì ðáí³ òð-ì³ ì³ñòðà ÑÐÑÐ ì èðá: „Ì ðí ì èñèí á³ñòù ÑÐÑÐ í á èèðà í á
èðàÙà³, àèá á³ððà³. Çà ì ñòáí í³ ì³ýòù ðí è³á ì ðí áóèèèáí³ñòù ì ðàò³
çí áí èèèàñý ó ðàðòàò í á 37 %, àèáí áóòí è áóá³èèý – í á 26 %,
à áàòí áóá³áàèüí³ è ì ðí ì èñèí áí ñ³ – í á 34 %.² áí èí áí à ì ðè÷èí á
òñí áí – òà í áçàáí á³èüí à ì ðááí³ çàò³ý³³ àèðí áí èòóáà,³ ì ðàò³. Áà-
ààòí ì³áí ðè³ ñòá í á áààðòù í³ çà ì ðí áóèèèáí³ñòù ì ðàò³, í³ çà
ñí á³áàðð³ñòù, í³ çà ýè³ñòù ì ðí áóèè³;”¹⁹⁷.

Ì àèí ç èáð³áí èè³á Áàðæí èáí ó ì ðí ò. Á. Áàáí áàáýí ó ñàí³ ò ó
çá³³ ÓÈ ÈÍ ðí èðá: „Çà ðí èè 1958–1965 òáí ì è çðí ñòáí í ý áí ñ-
ì í áàðñòáà ÑÐÑÐ òí àèè í á áà³ òðàðèí è, à çàì èáðí áñòáà í á áàá³ýòù

äänyðeð (ç 8 % í à 0,8 %). Çð³nò ðíçäð³áí í; ðíð³äë³ óí ää í à ððe ÷äðð³. Ç óñ³ò ääðñòä³ä í ðäðp° èèðä í íëíäëí à¹⁹⁸. Í ðæä, ñàí³ í íñéíäñüë³ äíëíäð³ ñeäçäë, Ùí äñ³ í íñéíäñüë³ í äðäðäæë í ðí äëéíáí í ý í ëäí³ä, í ðí „äëí äðäæðë Äí äðëó“ í ðí ääëëëëñý. È-ðä í ä í ääëë: èð³í í äí³º; ðäðëí è – í çäðí° í ý. Ó äëðí äí èððä³ çäðí; í íñéíäñüëí ä äëéíáëä ñàí; í ëäí³, äí ä³éñüëí ää í ðí í ëñéí-ä³ñòü³ äí í í í³ æéí³ äí í á; í àpòü í äðäðäð³ í ää³í ðèì è. Ó ä³éñüëí-äí í ó èí í í ëäëñ³ í ðäðpòü í äëë³í ð³³ æäí äðë ðà èäð³áí èëë, í àpòü í äëëðäñó ðäðí³éó, ääíñòäëü ñëðí äëí è. Í ä èí ððë í ä çäæäpòü, äí ç³ ñàí äí è³ëüëäñíðð³÷ííäí äíñä³äó í íñéíäñüëí ä çí ä°, Ùí çäðäðäáí í ý í í äëó çäí äëü í ääðí äòñý ääëëëë çëñéíí. Ç Óëðä; í è í ääðäðòpòñý í äç÷ëñéäí í³ í³ èüýðäë. Í³í ä÷÷ëí ó äöëí í í äðäáí ää-í í í ä í äí ð ýé í ä 50 í³ èüýðä³ä äí èäð³ä. Ñò³áí í°äðí í äëñüëëò ñä-ðäë³ð³ä – í ä 30 í³ èüýðä³ä. Í äí ÷æðð³p – í ä è³ëüëä í³ èüýðä³ä. Ä ñíí äí³; í íñéää çäðäðä 1937 ðí èó çí èí ðà í ä 760 í³ èüëí í³ä äí-èäð³ä³ ð. ä.

Óä í ää³òü öý í äéä³ëüðä ðíçäðäíäáí ä í ðí í ëñéíä³ñòü í äñä í ä ñíä³ ä³ääëðí è í çäçäðí íñò³³ ðäíð÷í; í äí í äí í ð³í í íñò³. Í íñéíäñüëí ä í äí äëä 30 èëñóíí äää 1938 ð. í ä Ó³í èýí ä³p. Çà 104 äí³ ä³éí è, çà í íñéíäñüëíp „ñòäðëñòëéíp“, ÑÐÑÐ äððäðä 207 ðëñý÷, ä Ó³í èýí ä³ý 68 ðëñý÷ óäëðëð. Çà Ó³í èýí äñüëëí è äæäðäëäí è, ÑÐÑÐ äððäðä 950 ðëñý÷, ä Ó³í èýí ä³ý 15 ðëñý÷¹⁹⁹. Ó³í èýí ä³ý í ä í äëä ðäí è³ä, ääðí äò, èèðä èääëó çäðíp ç ÷äñ³ä í í í äðäáí üí; ä³é-í è. Í íñéíäñüëí ä äëñòääëëä í ðí ðë í äí³ äí çäðí° í í äí, í äëäí üëí äí Ó³í ñüëí äí ä³éñüëä äæ 45 äëä³ç³é, í çäðí° í èó í äéí í ä³ðíp çäðí°p, ç 3 ðëñý÷äí è ðäí è³ä³ 1 ðëñý÷äp è³ðäë³ä. Ó³í èýí ä³ý ñððëí óääëä óó ñëëó 104 äí³. Í íñéíäñüëí-Ó³í ñüëä ä³éí ä í í ëäçäëä í³í ä÷÷ëí³, Ùí äí í ä, í³í ä÷÷ëí ä, çí í ää ðíçäëðë ÑÐÑÐ çà è³ëüëä í³ñýò³ä.² ñí äää³ ðíçäëëä. Í íñéäëí è í ýñíí pòü ñàíp èäðäñòðíð³÷í ó í í-ðäçéó 1941 ðí èó ðëí, Ùí í³í ä÷÷ëí ä í³äí ëñäëä óäí äó í ðí í äí ä-í ää, ä í äí äëä çí äí äòüëä. Í ä í pðí ääðçüëí ó ñóä³ 1946 ðí èó äë-ýäëéíý, Ùí äí äë³éñüëä ä³éñüëí ää ðíçä³äëä í í í äðääëëä óðýä ÑÐÑÐ çà äää ðëäí³ í äðää í äí ääí. Ä ä í äððëë æä ääí ü 22 ÷ððä-í ý í³í ð³ çí èñüëë 1811 è³ðäë³ä, ç í èó í ä èäðí äëñäð – 1489 (ó Èíðä; äí pðäëë 925 í íñéíäñüëëó è³ðäë³ä, èäðí ääí³ í íñéíäñüëë-í è èüíð÷ëëäí è. Ç í èó äí äðëëäí ð³ çäëëë 835). Í³í ä÷÷ëí ä äððä-ðëëä èèðä 35. Í³í äòüëä ä³éñüëí í ðí ðí äëëí í í 40 è³ëí í äðð³ä Ùí äí ý, 19 èëñóíí äää äöëí äæä í ä Äí í ó. Í ä ðí è ÷äñ í³í ð³ çäðí-í èëë 3632 ðëñý÷ í í ëí í äí èó, 15 ðëñý÷ è³ðäë³ä, 22 ðëñý÷³ ðäí è³ä, 27 ðëñý÷ ääðí äò. Í íñéää í äëä 213 äëä³ç³é í ä ððí í ð³ (72 – ä Óë-ðä; í³) ðà 210 ó çäí äñ³. Í³í ä÷÷ëí ä – 178 äëä³ç³é (ç í èó 33 í äí³-í äòüëëð). Í íñéíäñüëí ä í äëä 25 ðëñý÷ ðäí è³ä³ 20 ðëñý÷ è³ðäë³ä, ä í³í ä÷÷ëí ä – 3200 ðäí è³ä³ 2 ðëñý÷³ è³ðäë³ä²⁰⁰.

ÑØÀ ííààðóààèè Ì íñéíàÚeí³ 1941–1945 ðð. á³éñúeíáíáí³ í áá³éñúeíáíáí nííðýäæáííý íà 11,6 ì³éüýðàà áíèàð³á – ííííàà 5 òeñý÷ òaí è³á, ííííàà 7 òeñý÷ è³òàè³á, 10 ì³éüeíí³á òííí áíðíð-íà, 4,5 ì èí. òííí èííñàðá³á (ìíeíeí, ýeöý, æeðe, ì'ýñí òíÚí), òíáòí ííííàà 50 % è³éüeíí³á, Úí ííððááóáàèà àðí³ý ÑÐÑÐ. Áæá íí á³éí³ ò. çà. ÓÍ ÐÐÀ – ì³æíàðíáíà, à òàeòe÷íí àí àðeéáííüèà íðááí³çàò³ý ííààðóààèè Ì íñéíàÚeí³ òàð÷³á, íäýáó, è³è³á, óñòàð-éóááííý, òáðí³èè íà è³éüèà ñíð ì³éüeíí³á áíèàð³á. Ù á é í³ñeý 1950 ð. íðíààááéíñý ÷èì àeí ç òí; áíííí íàè ó Ì íñéá³ ç-í³á ííèè.

ÑØÀ áíçáíèèèè Ì íñéíàÚeí³ áðááóáàðe 1945–1950 ðð. áí-ñóí÷ó çàáíeíááí³ çáì è³. Ç Í³ á÷÷eí è Ì íñéíàÚeí³ àæáíçeèà ò³è³ í³áíðe³í ñòàà ç³ í æáíàðàì è, ì áóáí³èàì è, ì àéñòàì è, í áíðe-èèàà, áàèè÷áçí èè çàáíà í³ááíáí èð ÷íáí³á. Èøà 1945 ðíeó Ì íñ-éíàÚeí³ à àèáçèà 92 áðáéíí è í³í áòüèèð í áóeíáó³á, ³í æáíàð³á, ì àéñòð³á – 6 òeñý÷ òà 20 òeñý÷; ìðí³ð ðíáeí. Õeì í³í áòüèè ñíá-ò³áè³ñòàì ñòáíðeèà í áeé³í ð³ òí íàè æeðòý³ íðàò³, íèàðeèà ì òòðe÷³ á³éüøá, í³æ àèáñíèì. Íðíð. Áàeüì òò Áðíððóí èáðóáàà 200 í³í áòüèè è í áóeíáòýì è é³ í æáíàðàì è, ýè³ çáóáóáàèè í áð-øeé ì íñéíáñüèèè ðàeáðí èè è³òàè.

Ì íñeáeí è íà àeçí áààèè òáíð³; á³áííííí³ Áeí øðáeí à³ èááí-òíáí; òáíð³; Í èáíèà òà àòíí íeð òáíð³e áíðe, áíèè íà ííàà÷èè í èÚ³áí ó ñeèó áíí áe á Õ³ðíñ³. Õàè ñàì í íà àeçí áààèè è³ááðíá-ðeèè, áíèè íà á³çí àeèñý, Úí áííà áíííí áàà³ àeðíáeýðe àðóáó í èÚ³áí ó ñeèó – ì³æeíí ðeí áí òàeüí³ ðàeáðe³ ñóí òóí èèè.

Á ÑÐÑÐ òàáðáýòü, Úí èèøá çà ðàáýííüeí; àeáàè ðíçíí÷áñý ðíçàeòí è íðíí èñéíáíí³. Õà íà òàè. Çà 23 ðíèè (1875–1898) íðí-ì èñéíá³ñòü Óeðáí è çá³éüøeèàñý íà 944 %. Á çà 23 ðíèè (1917–1940) – èèøá íà 218 %²⁰¹.

Θ. ÇĀĒ²ÇÍ Ā ÇĀĀ²ÑĀ Ĭ ĬÑĒĒĒĒ Ā

Ĭ Ĭñēāēī íā çí āā Ĭ Ĭçāī Ĭñēīāñūēīāī ñā³ōó é ³ī ñōēī ēōēāī Ĭ āī-yāny ēīāī. Ĭ ³çí³ōā, ēīēē ÷ōāēīō³ Ĭ ðēççāēēē āī Ĭ Ĭñēīāçūēī ē, Ĭ Ĭñēāēī ē ā ñōīñōī ēāō ç íēī ē ā³ā÷ōāāēē çōī þ ēóēūōōōī ó āēçñōū, Ĭðāā ñēēō. ² Ĭ Ĭñēāēī ē çāāāēē Ĭ ³āīçðþāāēē çō ó çēēō íāī ³ðāō ³ ðīī ó ñōāāēēē çā ēīāēīēī ēðīēīī, āīyēēñý, çīā ÷ōāēī āōūēā „ōðāñū“ íā çāðāçēēā çō. Ó XV–XVI–XVII ñō. āñ³ ÷ōāēīō³ ā Ĭ Ĭñēīāçūēī³ (í āā³ōū ³ ð³, çī Ĭ ðēççāēēē ēēðā íā ē³ēūēā āī³ā) Ĭ ññēēē æēðē ó ā³āāāāīīī ó āēý íēō „āāðōī“ – íēðāī ³ē ÷āñðēī³ Ĭ ³ñōā, ò. çā. „Ĭ āī āōēī ē ñēīāīāā“. Ēīēē āēōīāēēē āī Ĭ ³ñōā, òī çā ēīāēīēī íāçēðō³ ēøīā ðāōī íēē Ĭ Ĭē³ōāē-ī ðēñōāā. ² Ĭ Ĭçāī í³ Ĭ Ĭñīēūñōāā Ĭ āēē ā Ĭ Ĭñēā³ ñāīç; òāðēāē. Óðýā íāēāçāā 1643 ð. çðōēīō-āāðē ð³ òāðēāē. Ā ðāīā³ 1761 ð. ç Ĭ ðñ³⁰þ ° Ĭ íōīēō, çā yēēī Ĭ Ĭñēīāçūēīā āīçāīēyēā í³ī òyī Ĭ āðē ñāīþ òāðēāō ā Ĭ Ĭñēā³, yēçī íā Ĭ ññēāðēī òōū āī íāç; Ĭ Ĭñēāēī³ā. ² ā ðāīā³ 1933 ðīēō ç ÑØA ° ðāēīā ðī÷ēā, çā yēīþ āīçāīēý°ðñý āī āðēēāī òyī Ĭ āðē ñāīþ òāðēāō ā Ĭ Ĭñēā³, yēçī íā Ĭ ññēāðēī òōū āī íāç; Ĭ Ĭñēāēī³ā. ² ðāī āð òñ³ ³ Ĭ Ĭçāī ò³ ā ÑÐÑÐ ā³āīēðāī ēāī³ ā³ā ðāýīñūēēō āðīī āāýī ³ Ĭ òñýōū æēðē ā íēðāī ēō āīðāēýō ðā áóāēī ēāō. ² çā ēīāēīēī ç íēō ñē³āēóþōū ÷āē³ñōē íā ēēøā íā āōēēōýō, ā é Ĭ ðīñēōōīāóþōū ÷āðāç ðāōī í³ Ĭ ³ēðīōīíē íāā³ōū Ĭ Ĭñīēūñōāā.

Ĭ āðð³āðō í³ēīí ó ÖV²² ñō. yēīñū Ĭ Ĭī ēēēīāī Ĭ Ĭāēāīñēīāēā í³ī ò³ā, òāāæāþ÷ē çō çā Ĭ Ĭñēāēī³ā. Ā³çíāāøēñū Ĭ ðī Ĭ Ĭī ēēēō, āóāā ēþōóāāā ³ Ĭ ðīñēā óðýā íāēāçāðē āñ³ī ³ Ĭ Ĭçāī òyī Ĭ Ĭñēðē íā Ĭāýç³ yēōñū Ĭ Ĭçíā÷ēō. ðāī āð ó ÑÐÑÐ ÷ōāēīō³ā Ĭ ³çíāþōū çā Ĭāý-āīī ³ Ĭ Ĭāāā³ī ēīþ. ² Ĭ Ĭāīāýōñý ç íēī ē ³ī āēøā, í³æ ç ñāīçī ē āðī-Ĭ āāýīāī ē, āñ³ óðýāīāō³.

Ó XV²–XVIII ñō. Ĭ Ĭñēāēī ē íā çēē í³÷īāī Ĭ ðēāāçāīīāī ç-çā ēīð-āīíó, āīēē ñāýçāīēē íā „Ĭ āðāñāýðēōū“ ðā āēāīñēīāēōū. ðāī āð Ĭ Ĭñēāēī ē íā ÷ēðāþōū āēīāīīāī āðōēīāāīāī ñēīāā ç-çā ēīðāīíó, āīēē òāī çððā íā Ĭ Ĭāēāīñēīāēōū. Ĭ Ĭñēīāñūēēē Òāðēīāī ēē Ñīāīð òōāāēēā 16 āðōāīý 1620 ð. Ĭ āðāððāçōāāðē āñ³ō íāī Ĭ Ĭñēāēī³ā (íā-ā³ōū Ĭ ðāāīñēāāīēō), çī Ĭ ññēþāāēēñý ā āāðāā³ ÷ē Ĭ ðēçðāēē íā ððēāāēēē ÷āñ. Āī ñāīçō òāðēīā íā Ĭ ññēāēē íāā³ōū ³ Ĭ ðāāīñēāāīēō ÷ōāēīō³ā, āīēē ð³ íā ā³ñōāī òōū Ĭ Ĭñēīāñūēīāī òðāçāīíý. Ĭ āī Ĭñēāēī, çī Ĭ āā ñōāðē Ĭ ³āāāīēī āāðāāē, Ĭ ññēā ñī āððō Ĭ āāðāðē Ĭ Ĭñēīāñūēā òðāçāīíý ³ íāā³ōū Ĭ Ĭñēīāñūēā ³ī ý. Òāē Ĭ āðāððāñðēēē í³ī ēāīþ Ñīō³þ Āíāēūō-Òāðāñō ³ āāēē ííāā ³ī ý Ēāðāðēīā (²²). Ĭ ðāāīñēāāī ó āðāēēīþ çīþ Ĭ āēāīēīā Ĭ āðāððāñðēēē íā Ñīō³þ (āððāēēī ā ²āāī ā ²²²).

Í íēūñūē³ °çóçðē í ðíáóááēē í áááððáðē í á èáòí ēēððáí ðēð í íñē-
àēí³á, Ùí æēēē á Í íēūÙ³. Çáæý ðíáí °çóçðē çàí òñðēē áí ðíáē,
í ðááēēē èáòí ēēðūēó áíáíñēóááo í á íñēíáñūēēē èáá, ðíçí í áēý-
ēē í í-í íñēíáñūēē. Çá 40 ðíē³á í á íáááðí óēē æéíáí íáí.

Í íñēíáñūēēē °ñòíðēē ñá³÷ēòú: „Áēē³í ñūēá ò³ēíñí òñūēá í òá-
ð³ñòú áēēēēēáēá ó í íñēáēí á ñððáó³ í áí ááēñòú áí í áç.” Í íñēáē-
í è í áēē ðó í óáð³ñòú çá í³áñòóí ēþáñūēíáí ðíçòí ó, ñí áí ðáēē÷á-
í íáí áēýáí ēíí. Í íñēíáñūēēē „éí ēæí ēē” í ēøá: „Áí áíí áðçí ñòáí
í ðáá Áíáíí áñýēēē, èòí ēþáēò ááíí áððēþ, á ñá áóøááí Ùá áðáðē
ó÷ēòúñý áñòðíí í í èē è áēēēí ñēēí ēí ēááí”.² í øēē í ēñáá: „ÁÙá
í á ó÷áí ñēíáíí, í á ó÷áí áēáēáēðēēá, ðēòíðēēá è òēēíñí òēē, í í
ðáçòí Òðēñòíá á ñááá ēí ááð”.

Í áðð³áððó Í³ēíí áíðð÷ēá óēðáçí ñūēēí òá áðáòūēēí ó÷áí ēí áí-
áíñēíááí áēí ðááēðē á í íñēíáñūēēð òáðēíáí ēð ēí ēæēáð í íí èē-
ēē, Ùí çð í áðíáēēē í áí³áí ēñúí áí í³ í íñēíáñūē³ í áðáí ēñóáá÷³.
Áí í³÷íáí í íáíáí í á çàí ðí áááæóááá, æéíáí ēð çí³ í á ðíáēá, áēá
é öý çáē÷áēí á áððēáðñūēá í ðááēá áēēēēēáēá á í íñēíáñūēí³
ááēēēēē çáēíēíð³ ðíçēíē ó í íñēíáñūē³é óáðēá³. ×áðí áòú Ñáááð³é
í ēñáá òáðáá³: „Yó, Áí ñóááðú! Ñí óðēēñý ē ēí ēáē í íðòýó. Ñááēá
ñ óí á í áñíááððáí í áý ēð áðáí í áðēēá è í ðēáçæēá í áðáē” (í íñē-
áēí è í áçēááēē ðíá³ „í áðáyí è” óēðáçí ó³á).

Í ðēñòóí³ í á í íñēíáñūēíí ó Òáðēíáí íí ó Ñíáíð³ 1667 ð. ñó³áí³
í áðð³áððē áíēíðýēē í ðíòííííí í á³ Áááēóí í á³, Ùí á³í í á áēçí á^o óá,
Ùí áēçí áþòú òñ³ í ðááíñēááí³ óáðēáē. Í á óá Áááēóí ēáæá: „Áñá-
ēáí ñēēá Ò÷ēóáēý! Ðēí áááí í íáē, è ēýðē á í ēí æá í íáēáēē – áí
ēí í óá ēēøēēēñý áðáááí è òðēñēáí ñóáá. Á ó ááñ í ðááíñēááēá í á-
ñòðíá í ò í áñēēēý òððñēíáí í ááíí áðá. Í áí í Ùí Ù á Ù ñóáēē, è
áí ðááú í ðēáçæáēóá è í áí ó÷ēòúñý. Ó í áñ – Áíæúþ áēááí áàðúþ –
ñáí í ááðæááēá, è áí Í ēēíí á í òñòóí í ēēá í ðááíñēááēá á Ùēí ÷ēñ-
óáá è í áí í ðí÷í áá”²⁰². Á. Éēþ÷ááñūēēē í ēøá, Ùí í ðíðēáí ēē³á
áēí ðááēáí ù áóēí áóæá ááááòí ñáðáá í íñēíáñūēí; áðēñòíēðáð³.
Í óæá, í ðē÷ēííþ í íñēíáñūēíáí ñí ðíðēáð Í³ēíííá³ áóēá í á í áí-
æáí ñūēá çàí áēē³ñòú, á í íñēíáñūēá í áí ááēñòú áí ÷óæēí ó³á³ áñúí-
áí ÷óæíáí (ēñáí í ðíá³ý). Çá³áēē í í ðíðēáð òá çòí ý í áí ááēñòú – í è
áæá çáááóááēē. Í áááááí í ē³ēūēá í ðēēēáá³á. Óēðáçí ñūēēē
áðð³óáēóíð É. Ñóáð÷áí ēí í íáóáóááá 1683 ð. „ððáí áçí óþ í áēáðó”
á Ñēí í í í á³í í í áñòēð³ á í íñēá³, Ùí ēíáí áððēí áí áðēóíí áóá
òáēíæ óēðáçí áòú Á. Áíí áòúēēē. Óðýá çáñēáá Á. Áíí áòúēíáí í á
í³áí³÷ çá óá, Ùí á³í „Ñēí í í í á í í áñòúðú í Ùøíí è áí ēēí ēñí áñ-
òðēē èáðēí ñēēí è øðóēáí è è Éēáá í á÷á í áðú óááēēē”²⁰³.

Í íñēíáñūēēē Ñíáíð 1690 ð. áēēýá³ çáñóáēá í á çí ē Ùáí í ý
òáíðē óēðáçí ñūēēð í ēñúí áí í ēē³á XVII ñò. Í áððá í í áēēē, É. Ñóáá-
ðí ááòúēíáí, Í. Áí ēýòíáñūēíáí, É. Ááðáí í áē÷á, Á. Ðááēáēēíáñú-

éíáí òà ³íøèð, áí „èèääñèèà éíèàè ìðàèàñðè èàðèí ñèèà òðààð-
 æääþò“. Òà òíé ñíáíð ì ³à íèùèðè èèðà óèðàííüè³ éíèæèè
 à ì ñèíàùèí³. Á òàèèé æà ñàì èé ñíáíð 1933 ð. (Í èáí òí ÒË
 ËÍ ÑÑ) óæà ì áà ó ñáííð ðóèàð àñþ Óèðàííó ³ í àèàçàà çíèùèðè
 ìííàà òðè òèñý÷³ óèðàííüèèð éíèæíè. Ì ñèíàùèíà çíèùèèà
 íà èèðà òáíðè, à é ñàì èð òáíðð³à. Ëèðà çà ì'ýòù ðíè³à
 (1933–1938) ç 300 ì èñüì áí í èè³à çíèùèèà 290²⁰⁴, òí÷ 95 % ìð
 í àèàæàèí áí „ððóáíàèð èèàñ³à“ ³ ìðèðèèüíí ñòààèèèñý áí „ðà-
 äýííüèíí“ àèààè, à ÷èì àèí ç í èð áóèè éíí òí³ñòàì è. Àèáóáèáí í
 ìð èèðà çà òà, Ùí ì èñàèè óèðàííüèíþ ì íáíþ.

Óèðàííí áòü-òí èñèíí çàèèàà ó XVII ñò. à ì ñèà³ ìðè ×óáíáí ò
 ì ííàñðèð³ áðàèí-èàðèííüèð øèíèð àèý íàà÷áííý ñàýùáíèè³à.
 ×áðàç òðè ðíèè òðýà çàèðèà øèíèð, à òí ðààèðàèý áðàèà Áðñáí³ý
 çàñèàà áí Ñèà³ðó çà „íáí ðàáíáðííñòù“. Ì ³í³ñòð Ò. Ðòèù³à ìðè-
 á³ç ó XVII ñò. ç Ëè³àà óèðàííüèèð à÷áí èð áíáíñèíá³à÷áí ò³à ³ í à-
 èàçàà è³èüèí ñèíàì ì ñèíàññüèèð áàèüí íæ à÷èðèñý ó í èð. Ò³
 ó÷í³ ìíáàðèè éíèæèè, ìíýíí þþ÷è, Ùí à÷èðèñý à èèçàññüèèð ÷áí-
 ò³à áððò, áí ìðíý íáóèà òðàð÷íà. Ì ³í³ñòð Ñ. Ì áàààà³à ìíáàà
 1685 ðíèð òàð³áí³ Ñíò³ ìðíàèò Áèàááí³í, çà ýèè àèàááí³èà-
 ì è ìíáèè áóðè èèðà ÷èñííèðíáí³ ìíèàèíè. Ìí àñ³è ì ñèíà-
 ùèí³ çàáíðííýèíñý à÷èðè ³ííçáíí³ ìíáè, ÷èðàðè èàðèííüè³,
 ìíèüñüè³, ì³í áòüè³ é óèðàííüè³ éíèæèè. Áèàááí³ í áààààèíñý
 ìðàáí èàðàðè ìíðóðíèè³à ò³ò³ çàáíðííè... ñíàèáííý ìíðóðíè-
 è³à íà áíáíèù³. Ì ñèíàññüèèè ìíáððò÷íèè òðýà XVII ñò. àèçíàà
 òíè ìðíàèò íáàòí àèèóííüèèì ³ à³àèííóá. Ðàäýííüèèè òðýà
 ÒÏ ñò. çáèííèà òíè ìðíàèò òííáí³. Ëèðà ìíðóðíèèè³à íà íà-
 èèòù, à ñòð³èý³ ÷è àèáóáèþ³ íà ñèà³ðñüèèè èàòíðç³.

Òðýà ìííèàà 1820 ð. àèñíèíáí òðýáíáòý Á. Ì ááí èüèíáí ìà-
 ðàáðèðè íàà÷áííý à Èàçáííüèíí ó òí³áàðñèòàð³. Ìí ðàñòèàáííí-
 ì ó áíñè³àèáíí³ à³í ìíáàà òàðàá³ çáðò, à ýèíí ó áíáíàèà íáíáó³à-
 íñòù çàèðèðè òí³áàðñèòàð³ ñíàèèðè éíáí á³àè³íòàèò. Ìí 1917 ðí-
 ò³ ì ñèíàùèíà ìðèñèàèà à Óèðàííó íà íáííáí, à òèñý÷³ í ááí èüè-
 èèð. Ðè áííè „ìíè³íòóðòù“ óèðàííüè³ òí³áàðñèòàðè, ñèàæáí ì
 à íàñòóíí èð ðíçá³èàð.

Ì ³í³ñòàðñòáí ìíáðèè íàèàçàèí 24 æíáòíý 1817 ð. øè³èüí èì
 í áàèýàà÷áí ³ðàèòíðáí òí³áàðñèòàð³à ìèèüí óáàðè, Ùí á áóèí „ñíà-
 ñèðàèèííà ñíàèàñèà ì àæáó áàðíþ, áàááí èáí è àèàñòùþ“. ×è æ
 íà òà ñàì ³ñííüèà íàèàçòóðòù ³ à ÑÐÑÐ? Ò³àà Ùí ìííèàèíè „ìðà-
 áíñèààèà“ ìáðàçààèè íà „ìáðèñèçí-èáíí³çí“. Í áíðèè³í³ Ò³
 ÒÏ ñò. ì ³í³ñòð ìíáðèè áðàò Óáàðíà íàèàçàà òí³áàðñèòàðàì èáðò-
 áàðèñý ó èàèò³ýð òáðííáèññüèíí; Ò³èíííò³í çàñàáíþ, Ùí Ò³èíííò³ý
 ò ñòó³èüííþ ìíáí³ðíèèòáþ. ²íøèè ì ³í³ñòð éíýçü Á. Øàòí áòíà
 èàçàà ìðíòáñíðáí : „Ëíðèñòù ç òáðííáèññüèíí; Ò³èíííò³í íà áíáàáíà,

à øēīāā āā íāí íæēēāā²⁰⁵. Dāæō³īí āðē? Í nū āī ēī n ī ðī āðāñēā-
ííí ³í ðāē³āāí ō³í, „ēðūðōðī íí āē³ðē”: „āðīí āēñūēā ō³ēī nī ō³ý
āððāðēēā ñā³ē ēðāāēð ā í÷āð ēī āēí íí ēpāēí ē, ùí íí ðī āēuí í āō-
í ā°, āāā í³ōðī í ā ā³ðēðū ó ùí øāððāēñūē³ í ā³ōýí ēē. Éī ēē æ íí ð-
í āēuí í āōí āp÷³ ēpāē çāāððāpōū í ā íāí ñāí p ōāāāō, ðī ēēðā, ùí ā
íí āēōçōāāðē ç íāí, āāí ç āððīí ðē ðā ēāāēí ā³ðīí nō³ ēpāāē, ùí íē
ā³ðýōū. Nōāæðēñý íí āāēí āí ō³ēī nī ō³í; í íāā ðāí āð ēēðā ēpāē-
í ā íāí³āāí āēā³ēuí ā, ÷ē āēðāē í āōē²⁰⁶. ðāē í ēñāēē í íñēāēí ē
í āðāā 1917 ð. ³ íí 1917 ð. í ā ēēðā í ðī ō³ēī nī ō³í, ā ē í ðī āñp
ēðūðōðō °āðīí āēñūēō. Ōāçā „āí ēēí āí çāí āāā” í ō³ō³ēí í í ðī āí ēí-
ðāí ā ā ÑÐÑÐ ó āñ³ð øēí ēāð, ó ē³ðāððōð³ ³ (ùí í āēāí ēí āí³ðā)
āēēí ðēñōí āð°ōñý ó āí ōðð³ðí³ ē³ ç í āí³ðí³ ē í íē³ðēō³. ùí āēāāāēē
í ā ēí í ōí³ñōē, ùā ā XVI ñō., ā āā í ēō í āðāāðāēē ó Ō²Ō ñō. í í āð-
ō³ñōē Å. Ōíí ýēí ā, Ō. Ōpð÷° ā, Å. Ñī ēí āēí ā, Ì. Í í āí āí³ ðā³ í ð³.

Ó Ì íñēí āùēí³ āñ³ð ñōí ð³÷ ðāē³āēí³ ðā āāðāēāí í í íē³ðē÷ í³
í í í ýōðý ç°āí ōāāēñý ā °āēí ēē ñā³ōí āēýā. Ōāð – çāñðōí í ēē Åí-
āā í ā çāí ē³. Í íñēí āùēí ā – °āēí ā ā ōñūí ó ñā³ð³ ēðāí í ā ç í ðāā-
āēāí p ā³ðí p. Åñā, ùí í í çā Ì íñēí āùēí í p – °ðāð÷ í ā, çāōáí ā, āē-
ýāí ēñūēā. ðāē ā³ðēā³ í āí ēñūí āí í ēē í ōāēē XVI–XVIII ñō. ³ í ðī-
ðāñí ð Ō²Ō–ŌŌ ñō. Ōíí ó ē³ñí ōāāēā çāē³çí ā çāā³ñā í ā ēí ðāí í āō
í íñēí āñūēí³ ³ í í āð³í āā³ Ō² ñō. í í ñūí āí āí³ðí³ ēē āāí ū.

Åððē°í ēñēí í Åí ðī í³ē Ōðāí í āāōūēēē ó ñāí íē āāí çā³ „Åí āí-
ēēí ñūēí āí í āðí āō” í ēñāā: „Åí ēēðū í íý āððā, ēí ēē ý ÷ōp, ùí
í āð³ ñāēýí ē í āðāñāēýpōñý āí Åí āðēēē. Åē, í ðī nō³ ēpāē, í ā
ç í ā°ā, ùí ðī çā ēðāí í ā íōā Åí āðēēā. Å āí í ā āāēāēí ā³ððā çā Ōó-
ðā÷÷ēí ó. Ōððēē āí ðí÷³ í āpōū āí āí í ðī ðēāí³ çāēí í ē, í ðī ðā ā³-
ðýōū ó ñāí āí Åí āā. Å ā Åí āðēō³ æ ñāí³ āāçāí āēí ēēē. Í ā í íñāēýē-
ðāñý, āðāðē, ñāðāā āāçāí āēí ēē³ā, í ā í āðāñāēýēðāñý āí Åí āðēēē,
í ā í çā³ðū ðōāē í āā³ðū³ í ā ðēí ÷āñí ā³ çāðí ā³ðēē. Í ā í āðāñāēýēðāñý
āí ōí í āð³ōí āí í ēðāí í ē. Í āðāñāēýēðāñý āí í āðí āí í ðāāí ñēāāí í āí
Ñēā³ðō, í ā Åí ōð, ó Ōððēāñōāí, çā Ōðāē. Ōāí – í ðāāí ñēāāý, ðāí
ñí āñí í íý āðð³, ðāí – āāðāēāā í āðí āí ēpāí āí ōðý, ðāí – í āð³,
ðñūē³ ñāýō³ ōāðēāē, ðāí í ā çāāōāāōā Åí āā³ ñāýōí³ ° āāí āāē³í²⁰⁷.
×ē æ í ā ðā ñāí³ ñ³í úēā í ēðōðū ðāí āð ó ÑÐÑÐ í ðī ÑØÅ? ² í í ā³
āí³ðāðē „ēāí³ðāē³ñōē÷ í ā”, „āēñí ēðāðāðí ðñūēā” í í ē³ðē÷ í í ðī ōí āē-
í³ ñōāðēí: „āāçāí āēí ēōūēā”, „āð³ōí āí ā”. Í í í āðð³÷ í ēē ōðýā ðí ç-
ēðēāāā ēēñōē ç-çā ēí ðāí í ó, āāðāñí āāí³ ēēðā āēçí ā÷ í ēí íñí āāí.
Ōí³ í ð³çāē ùā ðā āāðāñē çāí ēñōāāā, āēā í ā ēāðāā, ēēðā³ í í ā³ (í ā
çāāāēē) í ā āāāāā āāðāēāí ēō í íñāā. Ōðýā ÑÐÑÐ çāāí í ēðāðēçōāāā
ðā: í āðā÷ēðō° āñ³ ēēñōē ç-çā ēí ðāí í ó, ā ðēð ōðí í āāðāēō°, āēñē-
ēā° āí Ñēā³ðō.

Ì íñēí āùēí ā áí ýōñý Çāð³āí íí³ °āðí í ē, ùí³āāē. Ñāāāð³íā, āāāā-
ēōí³ ā, í āāí³ōūēēō, ōāāðí āēō, í³ñāð°āēō āōēí āāāðōí ā Ì íñēí ā-

Церк³ XVI–XIX нò., аеа́ а́ НДНД љò óаа́ í ³еуе́í í è. Оа́í а́д³о́í ý çае³çí а́ çаа³на́ í а° е³еуеа́нíoе³о́í ³е́ а³е́. Е³еуеа́ í ðе́е́еа́а³а љ. Ае́-ае́д³аp÷е́ í а́ í íне́í а́нуе́е́е́ о́д³í í íеу́нуе́íа́í е́í ðíе́а́е÷а́ Ае́а́е́не́а-а́а, í íне́ае́í е́óе́ае́е́ 17 н³д³í ý 1610 ð. оа́í а́о́ ç í е́í, а́а́ ае́е́д³а́н-е́е́е́е́ í о́í е́о, ц́í а́íçа́íе́ý° í íне́ае́íа́í ае́çа́е́оè çа́ е́í ðа́íí а÷е́оè-н́ý. Í³о́í ç НДНД í а́÷е́оу́нý çа́ е́í ðа́íííí, е́д³í о́е́о, ц́í љò í í-не́а́í í а́ а÷е́оèн́ý, а́ о́íе́а́оа́а́оè. ²а́а́í ²V í а́ а́íçа́íе́е́а́ ае́çа́оè çа́ е́í ðа́íí æ³í о³, ц́í а́е́е́о́е́а́ çа́í ³æ çа́ а́а́д³нуе́íа́í í íне́а́ а́ í íне́а³. О́е́е́н³ а́í а́а́д³нуе́íа́í е́í ðíе́ý ²а́а́í ²V í íýн́í е́а́ í ðе́÷е́í о́: „О́ í а́о́í-í о́ о́а́д³н³а³ í а́í а° çа́е÷а́p а³а́а́а́а́оè а³е́у́í е́о е́pа́а́е́ о́ ðа́а́н³а́í. О́ý æ³í е́а ° о́д³íа́а́а́í а́ í íне́íа́е́а, ³ о́íí о́ í è í а́ í íæа́í í а³а́а́а́оè љ а́ ðа́а́н³а́í а́ Аа́í³p“. Çа́ ÷а́н³а́ а³е́í è 1939–1945 ðð. о́ í íне́а³ í а́д³а-а́оа́а́е́í ÷е́í а́е́í а́í а́е́³е́о³а́ о́а́ а́í а́ðе́е́а́í о³а́ ç ð³çí е́í è í ³н³ýí è. Е³еуеа́ ç í е́о́ í а́д³о́æе́е́е́н́ý ç í íне́íа́е́а́í è. О́í÷ А́í а́е³ý о́а́ НОА́ а́о-е́е́ о́íа³ н́ípçí е́е́а́í è, ³ í íне́íа́Цуе́í а́ í íððа́а́о́а́а́е́а́ љо́í у́í; а́í í íí í-а́е, í ðí о́а́ о́ðýа́ í а́íçа́íе́е́а́ о́е́í æ³í е́а́í ае́çа́оè ç НДНД, е́í е́е́ љо́í³ ÷íе́íа³е́е́ í íа́а́ð³а́е́е́н́ý а́íа́í о́.

А³а́а́а́æí³ø³ í íне́а́е́í è ³ííа³ о³е́а́е́е́ ç í íне́íа́Цуе́í è. Í а́í ðе́-е́е́а́а, е́í ýçу́ А́. Е́о́ðа́н³уе́е́ 1562 ð., н³е́í е́а́í о́е́а́ð³а́ А́. Í ðа́е́í-í а́у́í-е³í а́í А́í³í 1660 ð., н³е́í í а́о́ð³а́ ² Íе́а́н³е́ – 1720 ð., а́е́í е́íí а́о́ А́. Е́а-о́íø³о³í – 1664 ð., í ðí о́. А́. Í а÷а́ð³í – 1835 ð. Ç НДНД а́оа́е́е́е́ а́а-н́ýо́е́е́ а́а́е́е́е́е́о́ о́ðýа́íа́о³а́ ³ н́íо́í³ í а́í о́е́о. А́í í è í а́í е́на́е́е́ е́í е́æ-е́е́ í ðí æе́о́о́ý а́ í íне́íа́н³уе³е́ ³í í а́д³ç: G. Katoschihin „Moskowien zur Zeit des Zaren Alexej Michajlowitsch“ 1664, I. Gouzenko „The Iron Curtain“ 1948, V. Kravchenko „I Choice Freedom“ 1946, W. Kriwitsky „I Was Stalin's Agent“ 1940, G. Takayev „Betrayal of an Idea“ 1954, A. Barmin „One Who Survived“ 1952, O. Kasenkina „A Leap to Freedom“ 1949. О́о́í í а́ í³а́ о́а́а́е́оè, í а́ð³а́н³е́е́а́а́ о́а́í í е́í о́е́ýо́íí ð³о́е́ííе́нè çа́ е́í ðа́íí, ц́íа́ о́а́í í а́а́ð³о́е́о́а́а́е́е́: А́. Í а́но́а́ð³í а́е́, А́. О́а́ð³н³н, А́. О́а́ð³ (А́í а́ð³е́ Н³е́í ýа́н³уе́е́е́), í . А́ð-æа́е́ (А́а́í ðа́³е́ А́а́í³а́е́у) о́а́ ³í ø³. А́н³ – í а́í íне́а́е́í è (çí íне́íа́Цуа́í³). А́а́о́уе́í А́. О́а́ð³н³на́ – а́ðа́е́, í а́оè – о́е́ð³а́çí е́а́ Í ð³о́íа́уе́í.

Е́í е́е́ ÷³о́æе́íа́о́уе³³ о́ðýа́е́ í а́ а́е́а́а́а́а́е́е́ а́ð³е́а÷³а́, í íне́а́е́í è љò çа́а́а́e³pа́а́é „í а́ ðíа́е́í о́“, ýе́ Í а́о́ð³í ², ц́í íа³ýа́ н³е́ííа³ í а́ е́а́ð³а-òè е́íа́í, ýе́ц́í í íа́а́ð³í а́о́у́нý, а́е́а́ í а́а́а́е́í í о́а́ýçí е́а́ ³ а́е́а́н́í í ð³÷íí çа́е́а́о́о́а́а́. О́ðýа́ НДНД í ðíа́íе́ííе́а́ 1922 ðíе́о́ а́í í³н³³p а́н³í а́í³-а́ðа́í о́а́í, ýе³ í íа́а́ð³í о́о́у́нý. Е³еуеа́ ðе́нý÷ љò í íа́а́ð³í о́е́íн́ý³ çа́а́е́í о́-е́í а́ н³е́а³н³уе́е́о́ е́а́о́í ðа́е́í е́о́ ðа́а́í ðа́о́. Е́íа́í í а́ í íæí а́ а́о́е́í çа́а́а́e-òè, í íне́íа́Цуе́í а́ а́е́е́ð³а́а́а́е́а́, ýе́ 1740 ð. ç А́а́í а́о́ð³а́ í а́а³æа́ а́а́о́у-í а́í а́². Í а́çа́í è – А́í а́ð³ý А́íе́í а́ð³íа́н³уе́íа́í, а́ ç Í а́ðе́æа́ 1930 ð. а́а́-í а́ðа́е́а́ А́. Е́óð³ííа́а́ о́а́ А́. Í ³е́е́а́ð³а́ а́ 1937 ð.

О́а́í í а́ а́а́е́а́н³а́í – о́ð³а́а́eð³е́í е́е́ í íне́íа́н³уе́е́е́ н́í í³а́. О́а́е́ о́а́eð³í а́í³а́ðа́í о³а́: А́. Е́ðе́а́eð³н³уе́íа́í, А́. А́°н³а́í а́н³уе́íа́í, а́а́í а́ðа́е́а́ А́ðа́í а́а́eý

(25 òðààí ý 1938 ð. à í àðèæ³), àñòíííñüèíàí ì ³í³ñòðà Æ. Èaðàà (1 àðòàí ý 1924 ð.), àíèààðñüèíàí ààí àðàèà È. Ààíðà³ºàà (14 òðàà-í ý 1925), ñèíà È. Õðíòüèíàí – Ñºàíàà (16 èðòíàí – à í àðèæ³), È. Õðíòüèíàí (1940 ð. à ì àð³èí), °íèñèííà ì ì ì àðà (12 àíàòí ý 1934 à ðèç³), ìíñèà Æ. Í íà³ðèíà (25 ñ³÷í ý 1937 ó ì àðèæ³), àà-í àðàèà Í ÈÀÀ ². Ðàèíà (16 ààðàíí ý 1937 ó Øààéòàð³), ìèñü àí-í èòð Ò. Ñíèííààè÷ (3 èðòíàí 1938), Ñ. Í àòèððó (25 òðààí ý 1926 ó ì àðèæ³), ¹. Èíííààèüü (24 òðààí ý ó Ðíòòàðààí ³), È. Ðàààòà (12 àíàòí ý 1957 ó ì þí òáí ³), Ñ. Ààí ààðó (15 àíàòí ý 1959 ó ì þí-òáí ³).

Àíðà÷íí çààààòè òàéó „àð³àí è÷éó“. Èíèè ì àòòí ² ì ðèçòàà ³ç ñàíì ì ì òòí àí Àíàè³, èíðíèü ðíçí ³ñòèà ìò ó àíí ³, à³àííà³àí ì òñòàòèíààí ì ì ó àèý àèííèèó àííòàè. ì ì ðòèí ³ñý÷íí ì ó àííòðààí í³ ì ì ñèàèí è à³à³òàèè, èèðèàðè à³í ó òàèíí ó ñòàí³: ì³àèíàà òà ñò³-í è çàíèüíààí ³, ì ààè³ ìíèàí àí³, °ííàèàðè ìíçàèðàí³, àíðíà³ íàðà-çè íà ñò³íàð èóèýí è ìíà³ðýàèàí³, èà³òè ³ ààçííè è çàòíèí÷àí³, íà-÷à ìíèè ìðíèèíà ìí íèò³ ò. ì. Í àðíàèèè ðèíàè íà 350 òóí ò³à ñòàðè³íà³²⁰⁸. Õ ì àðèæ³ ì àòòí ² ìíàíàèàñý, ýè ó ì àòàðàòðç³. Çò-íèíýà íà àóèò³ ÷óàèèè ðèààí³ íàèàçòààà ààçòè èíàí. À³í òà èíàí ìí÷ò çàòíàèèè àí èðàí íèüü, àðàèè ìí òíò³èè ³ íà íèàòèèè. Ç ì àðèèçíþ àà ðíààí ì àòòí ìíà³àñý òàè, ìí ì ì ìíà³è èèí òàñý èíàí àèòè. Í à òðàí òóçüèèò àðèñòíèðàòè÷íèò ó÷òàò ì àòòí ³ èí-àí ñòí òóí èèè íà ààèààèè àèààèíè, àðàèè ìòò ðòèàí è.

Àèçíààèè òðýà Æ. Èáí³íà 1923 ð., àíàè³èñüèèè òðýà íààà ìííèèñòàò ì ìíèàè ñòàðíàèíèè íàèàò, ñíðààæí³è ì òçàè ñàðàà-íüíà³÷íí; èèòàðñüèí; èèèüòòè. Àààòþ³ç òðàíèè, ààèèèí; ³ñòí-ðè÷íí-ì òçàèíí; ààòòííò³ èàòòèíè, ì ààè³, ìííòà òí ìí. ì ìíèàèí è ìí÷àèè ààñòè èíí òí³ñòè÷íí ò ìðííààí àó à Àíàè³, ³ àííà ðíç³ðàà-èà àèíèí àòè÷íè èè çà³ýçíè. ì ìíèèñòàí ì ìíèàè àèçòàèí ç Àíàè³, çàèèèèèèè ìàèò ìà à à³ðòíí ò ñòàí³, í³à èíèèñü ì àòòí. Õàí íà èèèà àóèí àñà ìííèèìàíí, à é àèààçàíí ç íüíàí àñ³ ì òçàèí³ ðà-÷³. Í à ìðíðàñò àíàè³èñüèíàí òðýàò òðýà ìíèàè à³àèàçàà, ìí à³à-ííà³ààº èèèà çà ò³ ðà÷³, íà ýè³ ìíííè ààà ðíçíèèèò.

Í à ó÷ò³ ÷èàí³ ìíàí ìííèèñòàà, ìòí÷èè ààèàèóí íà àààà ì àòòíà³ íààíàè ìíàèòè ñèíàí. ì àòòí ñèòòàà, ñèòòàà, à ìíò³ ìíà÷èè ìèþíòà òíí ó àí÷³³ ì³òíà ààü. ì èèèòà Õòòìíà ìèþíòà à íàèè÷ý àñüíí ò òèà³è³çíààííí ò ñà³òíà³, èíèè à ìíí ñèèíòà ñà³è ìííèàñüèèè èàííòü³ ààèà íèí ìííòè³.

Õèèíàèòí íà ìòíèàòè àí ñààà àíàííàí ìíçàí öý ì ìíèíàìèíà íà ìíàèà, àí ìíòðààòàèà òàò³àò³à ðíçàòíàòààòè ààðààò. ×è-ì àèí ç íèò, ìíààðíòàèèñü àíàíí ò, íàíèñàèè ñííààèè ìðí ìí-èíàìèíò, ìí ñíðíòíàòààèè ì³òíðí ì ñèèò, òíí ò ìííèíàìèíà íèìèèà ò³ èíèèèè, à 1591 ð. àèí ààèà à³à àíàè³èñüèíàí òðýàò

ϣί εϣεοε εí εæεó Ä. Öεαδ-αδä, à í î á³äí îá³ ñàì à ñεοí îáοääεä
 ³ îæεεä. Ä³ä äññò³εññεíäí òðÿáo àεì äääεä 1707 ð. ϣί εϣεοε
 εí εæεó Þ. Êíðää. Í³æεοí εεä 1800 ð. òðäí òóϣεíäí äðóεä-
 ðÿ, ϣíä òí ε íä äðóεóäää í äääíäí³ Ì îñεíäϣεí³ Ì³ñöÿ á εí εæó³
 Ê. ää ðóεüðä. Çäääðäáäøε Êðεí, Ì îñεíäϣεíä à ϣ³äðäεä³ í îí æε-
 εä 1833 ð. ðàðäðñüε³ εí εäε, äí εοí äí ðε, ñεοí îáοääεä³ îæεεä
 1866 ð. εí εæεó Ê. Äæÿì äðä, äí ä í³ε íä °äðí îæññε³ε εäðð³
 áοεä í îεäϣäíä Öεðäÿíä ÿε íεðäì à ääðæäää. Í äððí² îíñεää
 ñäíϣò äεä³ää÷³ä í îí äñ³ε °äðí³³ æεðóεóääðε ñòäð³ εäððε, íä ÿεεð
 Öεðäÿíä à ϣäϣíä÷æεñÿ íεðäì í Þ ääðæääí Þ, à Ì îñεíäϣεíä à íäϣεää-
 εñÿ ÿ Ìðäääεäεí³ ÿí³ ÿì Moskovia. Ù äí εε Öεðäÿíä áοεä ÷äñðε-
 í Þ Þ í εüϣ³, ðäð í εäεñ³ε äεì ääää ä³ä εí ðí εÿ, ϣíä ä³ çääíðííä
 äðóεóääðε öεðäÿí ñüε³ εí εæεε, à í ääðóεí ääí³ ñí äεεä³ ääòð³ä
 í îεäðää íä äíðεí.

Ì îñεäεí ε íä äì äðεεäí ñüε³ε ðä äí äε³εññüε³ε ñεóæä³ ϣ äí îí-
 í äí Þ Ì îñεäí ε Þä³ä í îæεðäääεε ä ÑÖÄ³ Äí äε³, í äí ðεεεää,
 35 öεðäÿí ñüεεð ðäðí³÷í εð ðä í äóεí äεð (ðäðí³ í íεíä³÷í εð) ñεíä-
 í εε³ä, ϣí ϣò äεääεä Öεðäÿí ñüεä Äεäääí³ÿ Í äóε äí ÿ ðíϣäðíí ò
 1933 ð.,³ ÿε³ Ì îñεíäϣεíä ϣί εϣεεä ä ÑÖÑÐ ðäϣíä³ ϣ ääòðäì ε.
 ðäì äð ò³ ñεíäí εεε Öεðäÿí³ äíðíä÷³ ϣí εíðä, äí äí äí äεðñÿ ñεεä-
 ääðε ñòòí öεðäÿí ñüεð í äóεí äó ðä ðäðí³÷í ò ðäðí³ í íεíä³ Þ. Í ä
 ñöÿ, ϣí äεðεíñÿ ε³εüεä öεðäÿí ñüεεð äì³ äðäíð³ä, ÿε³ ä³äðóεäεε ò³
 ñεíäí εεε ò íðεääòí εð ä³äε³íðäεäð í îϣä ÑÖÑÐ³ ϣòí äεεε ϣ í εð
 Ì³εðíð³εüí ε, ϣíä äí í ε íä çäεíðεε ò í äñòòí í³ε ä³εí³. Ì îñεäεí ε
 íä í³í äòüε³ε ñεóæä³ í íí εϣεεε äñ³ öεðäÿí ñüε³ äðíí ääñüε³ ä³ä-
 ε³íðäεε ðä äðð³äε ä í³ ä÷÷εí³ ðä ä íεοí îáäí εð í³í öÿì ε εðäÿ-
 í äð. Ö Í äðεæ³ – ä³äε³íðäεó ε äðð³ä³ äí³ Ñ. Í äεðÞðε, ò Í ðäϣ³ –
 Öεðäÿí ñüεíäí Ì öçäÞ, ó Ääðε³í³ ðä ó Ääððää³ Öεðäÿí ñüεεð² í ñòε-
 ðòð³ä, ó ×äð³ϣ – Öεðäÿí ñüεεð Äεñí εεð Öε³ε ðí ϣí.

Ù íäε çäì äñεóääðε çäääðääí í ÿ Öεðäÿí ε 1919–1922 ðð. ñäíϣì ε
 ä³εññεäì ε, Ì îñεäεí ε ä ÑÖÑÐ³ í îϣä í εì äεääεε ääϣε³÷ εí εæíε,
 ÿε³ äí äí äÿòü, ϣí í³ÿεíϣí íεοí äð³ϣí íä äóεí, à öεðäÿí ñüεεé í äðíä
 ñäì íðεεð÷εä Öεðäÿí ò äí ÑÖÑÐ, ϣí í³ÿεíϣí ä³εíε Ì³æ Ì îñεíäϣε-
 í Þ³ Öεðäÿí Þ Þ ðíä³ íä äóεí. Þεðäϣ ò çääääí εð í íí εϣäí εð öε-
 ðäÿí ñüεεð çäεíðäí í íεð äðð³äð çääð³äæεñÿ ðεñÿ÷³³ ñòíðε÷í εð
 äí εοí äíð³ä, ϣí äεεðεäεäε Ì îñεíäñüεð äðäòí Þ.² í çäì í³³ ñòíðε-
 εε ϣ ðεð äí εοí äíð³ä Ì íäεε äí ä³ääðεñÿ íðäääð. Ä ÑÖÑÐ ðäε³ äí-
 εοí äíðε ϣί εϣäíí Ù ä íäðää í ñòäí í üí Þ ä³εí Þ. Ä äð³ε³ε³ çäæÿ
 Ì îñεíäñüεεð í îðää çäεεðäí í ä Äεäääí³; Í äóε ÖÖÑÐ çäì εí ðε-
 Ì ε íä ñ³í çäì ε³ä íä ññí Ì ò í íääðñ³ äóäεí εó εí εäí çä³ðí³. Êðäì -
 ε³äññüε³ Ì íäεí íäεääð³ ϣí äÞòü ε³íðä çä äóäü-εíäí ñíðäæí Þ „ñε-
 εó“ ÑÖÑÐ. ϣí äÞòü, ϣí ñεäÿòü íä äóεεäí³. ϣí äÞòü ε³íðä çä öε-
 ðäÿíð³ä ñεεð Öεðäÿí ε³ Ì ðε÷εí ε ÿ ñεääεíñ³. ϣí äÞòü, ϣí íäε-

á³ëüøí þ ù ñëääë³ñòþ ° Çí ÁĀ²ÐĀ óëðāĭí ó³ā ó äëāñí ëð ñëëāð, ýëó ĭ ĭ ðĭ äëēĭ í āçí āí í ý óëðāĭí ñüēĭ ù ñòĭ ð³ĭ, āĭ ĭ ĭ ñēĭ āĭüēĭ ā í āā÷äëā ĭð āðāðëēāĭĭ, ĭ āðāðëð÷āĭ ĭ äëý ĭ ĭ ñēĭ āñüēëð ĭ ĭ ððāā.

Çí ēĭāĭ³³ çāðĭāāĭ³ ñòĭ ðë÷ĭ³ āĭēōĭ āĭ ðē í ēĭüēēē ĭ ĭ ñēĭ āñüēð āðāðĭ þ ĭ ðĭ ñëāāē³ñüð Óëðāĭí ē, āĭ āĭ äëēē í ā ðāēðāð ÑĒĒÓ Óëðāĭí ē. ĭ ĭ ñēĭ āĭüēĭ ā çĭ ā°, ĭĭ ĭ āĭ ā³ ēēðā Óëðāĭí ā çāā° ĭ ñēēĭ-äëē ē³ē ó ĭ ĭ äëēð ĭ ĭ ñēĭ āñüēĭ³ ĭ ĭ āð³ĭ. ĭ ðäā, ñāðāð°ðüñý āñ³ ā ñĭ ĭ ñĭ āāĭ ē ĭ ñëāāēþāāðē Óëðāĭí ó, āĭ ĭ³çĭ āāðē ñāĭ þ ñòĭ ð³þ, óëðāĭí ó³ í āĭ āāĭ ĭ ñā³āĭ ĭ ēýðü ñāĭ þ ÑĒĒÓ. Ðĭ çōĭ³ þ÷ē ðā, ĭ ĭ ñëāā 24 ððāāĭ ý 1964 ð. ĭ³āĭ äëēēā óëðāĭí ñüēēē āðð³ā, ĭĭ ĭ āðāðĭ āóāāñý ó ēĭ ēāĭ çāðĭ³ ĭ ĭ ĭ ÁĬ ÐĬÐĬ – ñāĭ ā ñüĭ ēē ĭ ĭ āāðð, āā çāāð³āäëñý āĭēōĭ āĭ ðē ç äëçāĭēūĭ ĭ āĭ ðĭ ðüāē Óëðāĭí ē ā 1917–1937 ðð. ĭ ĭ ñēĭ āĭüēĭ ā äëçĭ äëā, ĭĭ çāĭ ð³ēĭ ĭ ĭ í āā 600 ðēñý÷ āĭēōĭ āĭ ð³ā. Ðāĭ³ðā ĭ ĭ ñēĭ āĭüēĭ ā ñĭ äëēēā āĭ ēĭ āĭ³ í āð³ĭ ĭ äëüĭ³ ēĭ ēāĭ çāðĭ³ ā Ăððāāāā³ (Óððēĭ āĭ³ý) ðā ā Ñāĭ āðēāĭ ā³ (Óçāāēēñðāĭ).

ĭ ĭ ñēĭ āñüē³ āĭ³ āðāĭ ðē ç ðā°ĭ ĭ ĭ þ āĭ ĭ ĭ ĭ āĭ þ ĭ ĭ ñĭ ēñüðāā ÑÐÑÐ ðā ĭ ĭ ñĭ ēñüðāā ð. çā. ÓÐÑÐ (ēāð³āĭ ēē Ē. Ēēçý) ðĭ äëēē āñā, ĭĭ ā çāĭ ēāāĭ ñüē³ óëðāĭí ñüē³ ĭ āðāñāēāĭ ó³ í ā ĭ ĭ ñāāēēē ĭ āĭ³ ýōĭ ēēā ð. Ðāā÷āĭ ēĭ ā³ ó ñōĭ ēēð³ ÑÐĀ. ĭ ĭ ñēĭ äēēñý āĭ ððýāð ĭ ðĭ ðāñðē ĭ ðĭ ðē ĭ āĭ³ ýōĭ ēēā. ĭ ĭ āððĭ ý ĭ ĭ ñēĭ āñüēā ĭ āð³ý ðēñĭ óēā í ā ÷ēāĭ³ ā ĭ āðēāĭ āĭ ðð ðā ñāĭ āðĭ ð³ā, ĭ ĭ āðĭ äēðāēā ĭĭ, ýēĭ ĭ í ñēāñòþðü ñāĭ-āĭ āĭ çāĭ ēō. ĭ āĭ³ ýōĭ ēē ā³ äēðēā 24 ÷āðāĭ ý 1964 ð. ēĭ ēēðĭ³ ē ēĭ ðā-çēāāĭ ð Ă. Áēçāĭ ðāðāð. ĭ ĭ í āā 100 ðēñý÷ óëðāĭí ñüēēð ĭ āðāñāēāĭ-ó³ā ç ññüĭ āĭ ñā³ðð ĭ ðēĭðāēē í ā ðþ ððĭ ÷ēñð³ñüð.

Ñāĭ ĭĭ ēēðā çāēçĭ ĭĭ çāāñē³ í ēĭāĭ í ý ĭ ðāāāēāēð ēĭ ēāĭ ē ðā āĭēōĭ āĭ ð³ā çāĭ äēĭ, ĭĭ ā ĭ³ āððēĭ ðāāðē ĭ³ ó ĭ ðĭ ñēēð ĭ ĭ ñēĭ āĭüēĭ í ē. Ððāāā ýēĭñü ðþ ñēēð āĭ āĭ äēðē. Ēāðāðēĭ ā² äāēā Ăĭ ēñüðāĭ³ 25 ðēñý÷ ððāē³ā, ĭĭ ā āĭ³ í āĭ ēñāā³ ñòĭ ð³þ ĭ ĭ ñēĭ āñüēĭ³ āāðäāāē. ĭ ēēĭ ēā² āāāāā Ăāēüçāēĭ³ ĭ ā³ ēüøĭāĭ ðāāāðā, ĭĭ ā ðĭ ē í āĭ ē-ñāā ĭ ðĭ ðē ēĭ ēāēē Ă. āā Ēþñð³ĭ ā ĭ ðĭ ĭ ĭ ñēĭ āĭüēĭ ó. ĭ ĭ ñēĭ āñüēēē ððýā āĭ 1917 ð. ĭĭ ðĭ ēō ĭ ēāðēā ĭ āðēçüēēĭ ÷āñĭ ĭ ēñāĭ, ĭĭ āē āĭ-í ē í ā āððēðāāēē ÷ĭāĭñü øē³āēēāĭ āĭ ĭ ĭ ñēĭ āĭüēĭ³. ĭ ēāðēā³ ĭ³ç-í³ðā: ððýā ÑÐÑÐ çāĭ ēāðēā 1925 ð. ĭ āðēçüēēĭ ÷āñĭ ĭ ēñāĭ 750 ðēñý÷ ððāĭ ē³ā ðāāāðā²⁰⁹. Ăñ³ ĭ ĭ ñēāĭ ēþāĭ³ āēāāĭ í ý ā Ăāēē÷ēĭ³ āē-ðĭ äēēē çā ĭ ĭ ñēĭ āñüē³ ððāē³. ĭ ĭ ēā÷ðþñý ē āĭ ēĭ³ ðēñý÷³ ĭ ĭ ñē-āĭ ēþāĭ ēō ēĭ ēāĭ ē. ĭ āĭ ðēēēāā, ā³āĭ ēē āĭ āē³ēñüēēē āāðĭ ð ĭ ĭ ē³ðē÷ĭ ēō, āēĭ ĭ ĭ³÷ĭ ēō, í āð³ĭ çĭ āā÷ēð ĭ ðāðü Ñ³āĭ³ Ăāā (í ā ēĭ-ĭ óĭ³ñð) çāāðĭ āā í āĭ ēñāðē ēĭ ēāēō ĭ ðĭ ÑÐÑÐ, ĭ ĭ ĭðāā āĭ ĭ ĭ ñēāē. Ðāĭ āāēē ēĭ ĭ ó āāā í āĭ ēñāĭ ēē āĭ āē³ēñüēĭ þ ĭ ĭ āĭ þ āāēēēēē ððēĭ ĭ ēñ³ āēðāçĭ ĭ í āðýēĭ ðēē, ĭĭ āĭ³ ĭ ĭ āā āēāāðē ēĭ āĭ ĭ³ā ñāĭĭ³ ĭ³ ýĭ, ĭ āðāā³ðēāðē ĭ í āēýā ðēððē ðā ðāēðē, ā ĭ ðāð³ā-í ēē ĭ ĭ ñēĭ āñüēĭ āĭ ĭ ĭ ñĭ ēñüðāā ā Ēĭ ĭ āĭ³ ĭ āðāēēāāā ĭ ĭ ðð³āĭ³ ēĭ-ĭ ó ĭ āðāð³āēē āāçĭ ēāðĭ ĭ. Ñ. Ăāā ðāē³ çĭĭ āēā, āēāāā ĭ³ā ñāĭĭ

í ð³çàèùàì éí èæéó: „Ŋí áàðñéé éí ì ò í èçì – í í ààý éóëüòðà”
 çààæuí èì í àèèààì 100 òèñý÷ í ðèì ³ðí èé³à. Öý ³ñòíð³y àèýàè-
 èàñý èèøà òí ò, ùí ñèóæáí áàòü ì ³í ñòáðñòàà çàéí ðáí í í èð ñí ðàá
 ó ì í ñéá³ ñí ³áààòíð òí áí ðóéí'í èñó ²áíð Áí áí è'í í á óó³è ç ÑÐÑÐ
³ ðí çí í á³à óñá ñáí àðñüé³ éí ì ³ñ³; ÑØA²¹⁰.

Òà ÷óæéí áòü, çðíçòí ³àøè, ùí á³í í ì ì èèèàñý, ì í æá „çðààè-
 òè” ì í ñéí áùèí ó. ×èñòí èðí áí èé æá ì í ñéáéí áí ðí í èðèì á áóäü-
 ýéèè ñá³é óðýà. Áí ðí áè ðàäýí ñüéí; àèààè – ì í ñéáéí è-àì ³àðáí òè
³ ì í ñéáéí è-á'ýçí ³ áí ðí í èèè, áí ðí í ýòü ³ áí ðí í èðèì óòü òó àèàáó,
 áí áí í á ðýòóáàèà, ðýòó³ ³ ðýòóáàðèì á ì í ñéí áñüéó ³í í áð³p á³à
 ðí çààéó. Ááí áðáè Á. Ááí ³e³í ó 1941 ð. çàèèèèàá ñáí;ð éí èèè³ó
 ááí áðáè³à ³ í ò³òáð³à í í áàðòáðèñý áí ÑÐÑÐ áí ðí í èðèì ³í í áð³p.
² áàààòí í í áàðí óéíñý. Çáí áèèèè ì í í áð³ñò Á. Øóèüá³í, í áðáéí-
 í áàøèñü (çà éí ðáí í ì), ùí á³èüøí áèèè áðýòóáàèè ³ ðýòóðòü
 ì í ñéí áñüéó ³í í áð³p, í àçààá òðáá³÷í èì í áí í ðí çòí ³í í ýì á³éí ó
 1918–1920 ðð. ì í ñéí áñüéí áí „á³éí áí” á³éñüèà í ðí òè ì í ñéí áñüéí-
 áí „÷áðáí í í áí”, áí æ í áèèàá áóèè ì í ñéí áñüé³ í áò³í í àèüí ³, ³ í áèà-
 áà ì áèè óò ñàì ó ì áòó – ðýòóáàðèì ³í í áð³p²¹¹.

Òàèèì ÷éííì, ì í ñéí áñüèà çàé³çí á çàá³ñà á³à óñüí áí ñá³óó ³ñ-
 í ó³ á³à í áððí áí áí ý ì í ñéí áùèí è í í ñüí áí áí ³ðí ³é. ²ñí ó³ áæá
 800 ðí è³à.

ΘΙ. ΒΙ Ε×ΑΔΝΘΑΙ ÇÀÄËΒ Ι ÎÑÊÄËΙ Α

*Ç Î³äí³÷íîþ Ðóññþ í á çēīī èī ñīþçó.
Î è ç í äþ äēēçíýçà ò ī ī ðīáó.*

Î . Äðáñī äí īá

Ñàī³ ñááá çäíþáäēē.

Äáóūī äí². Î äçäí á

*Βέäē í á ī ī òēēēēēñý ðáäē,
Ôī í á ñòīýēī á í äā í ääíþ
ī òēó ī ñēáäðí äí èò ī äēáò.*

Ô. Øää÷äí ēī

Äēēáðīäī °ñóää ì îñēīáñüēīäī çääáðáí èòóää (3ì ī áð³äē³çì ó) í á çááäí äī ī, ðī çäēýäþ÷è ýēēēñü ī äēī ēíäī á³ē ç ýēīñü ī äí ī; ðī÷-èē ī ī äēýáó. Î îñēīáñüēä çääáðáí èòóäí äääáðí á³÷í á, í ääçäē÷äēí ī äí ó÷äá, çäñóíñī áó° äääáðí ð³çí ī ī äí³óí èò ñī īñī á³á òä çäñī á³á. Äēä÷äþ÷è ī ðēðī äí³ ī ðē÷ēí è, Çí ñóäí ðēēē ì îñēīáñüēä çääáðáí èòóäí òä äīñ³ ēíäī äēäēýòü, ððááä äíäí ī÷äñ äíñē³äæóääòē ēíäī ñððáðää³þ³ òäēòēēó. ²ñóíðēēē í á çääáðòþü ī ääçäē÷äēí ī; äääē òäēóó: ì îñēäēí è ääæóòü ī ðáááó, ēíēē ñóääðäæóòþü, Çí äēíäí ī-äí í äðīáó í á çäáí ēíäóääēē. ²òä – ī ðáááä. Çäáí ēíäóääòē – òä ī á-ðäí ī äòē á³ēñüēīäíþ ñēēīþ. Ä äñ³í ääç äēíýòēó ī äðäí ī ääí Î îñ-ēíäÇēí á çäääý÷ó° í á ñäíçē ñēē³, á ñēääēíñò³ òä Çä äēóí īð³ ñäíçò äí ðīä³á. Ñēääē³ñüü ì îñēīáñüēēð äí ðīä³á í á äóēä ð³çē÷íîþ, ì äòä-ð³äēñīþ. Î îñēíäÇēí á ī³ääēääēä ī³ä ñááä í äðīäē éóēüòóðí ī, äíñī ī ääð÷í³ á³ēñüēīäí çí á÷íîþ ñēēñī³ð³, í äí ðēēēää, Ôēðäçí ó÷è ī īēüÇó.

×ēī ää çò ī äðäí äääēä³ ī äðäí äää° ääðäáðñüēä ì îñēíäÇēí á? Äæēäþ÷è ñó÷äñī³ ī īíýöóý – òī ēíäíþ á³ēíþ. Î îñēíäñüēä á³ē-ñüēí èēðä çääáððóääēí, çäē³í÷óääēí äæä çäíäóóó ī äðäí ī äó á³ē-íîþ ðī ēíäíþ. Ä³ä ēíäí í ää÷ēäñý ì îñēäēí òäēí; í ää³òü í á ðēð-ðīñò³, á ñī ðááä³ ääēēēí; ī īē³ðē÷íîþ; ì óäðīñò³? ²Çí òäēä, äēäñòē-äí, ° „òī ēíäí á á³ēí á“?

Èēðäēñüēēē ñððáðää Ñóí-Ôñó í äí ēñää 2500 ðīē³á òīí ó „Î èñ-ðáððäí á³ēí è“, Çí çç ì í äēí á äóēí á í äçääòē „Î èñðáððäí ðī ēíäí ī; á³ēí è“. Ó ð³ē ēí èæó³÷èðäñī ī: „ðóēí óéòä äñä, Çí çì³óíþ° ñē-éó äí ðīäēí; ääðääē, çñäðääēí è ð³ç; ääðääē³ ðóēäí è çç äðīí ä-äýí. Äēý ðīäí äæēääēðä äñ³ò çäñī á³á³ ñī īñī á³á, í á ī äēýäþ÷ēñü í³ í á Çí. Í äí ðēēēää, ī ðēäääēþéòä, çäýääēòä äēçí á÷í³ðēð,

aī ēēāī āēō, īīāāāī ēō īñ³ā āī çēī÷ēī īīī, īōī ðēçāēī īīīī ç³. īī-
 ò³ ī ðēī óóóēōā īō ñēōāēēē īāð³ē āāðāā³, çāāðī æōþ÷ē īī ðē-
 ēþāī ēēē īōī³ ī³āē³ ā÷ēī ēē. ēīēē āī ē īā īīāī āyōññ, ōī īī ðē-
 ēþāī þēōā āñ³ çī āñēāāēþþ÷³ (ēīī īōīī āōōþ÷³) īō ðāēēē. īāā'y-
 çōēōā ī ðēyōāēūñē³ çā'yçēē ç ōōī īāēī īyī, çēī÷ēī ōyī ē, īōī-
 āāāī ēī ē, īīēðēāāāī ēī ē, īçēīāēāī ēī ē īā āēāō³ īā ñōñī³ ēūñō-
 āī ēþāūī ē. īā ðēīāōēōā āðīðāē³ çōñēēū, ūīā īīðēðēē³ īī-
 āēēāēēē āñyēā īçēīāēāī īy, īāāīāī ēāī īy, īāçāīāē, īāī āāēñōū,
 ī³āīçðō, ōī āðāāāī īy īīī³ æ ēþāūī ē³ āðōīāī ē īō. ī³ā'þāēōēōā
 ī īēīāū īōīðē ñāððēō īīāāāī ēō ēþāāē. ðōēī óēōā īāō³īāēūī³
 òā ðāē³āēī³ òðāāēō³. īīðēðþēōā ðīçīōñō. Ūāāðī īēāðōū īī-
 āyī, ðāīōþðēñēāī, ðēīēāðyī, ūīā āī ē çāāēþāāēē īīēīāū
 īā īēyōēēō³ ðāīō³, ūī ðōēīōþōū īīðāēū³ çāīðīā'y īīēīā³.
 īāðāēīāāēōā āñ³ ā ñīīñīāāī ē ðēī çāōīāāī ōðyāō³ ñōñī³ ēūñō-
 āā, yē³ çī³ōīþþōū āōōīāī ī³ ō³çē÷īī çāīðīā'y āīðīāēī īāō³.
 ðīā³ōū ōñā, ūī īīæāōā, ūīā īōīūī ō³āēñūēō çāāāē³ īīñō³ēīī
 āðāēōāāēī çæ³ òā³āēñūēīāīāī ñīīðyāāāī īy³ çā īēðīīāī ÷āñō.
 Å īīīāā ōñā īā ðēīāōēōā āðīðāē īā ī³āēōī āīīīūēē³ā ðā ðīē-
 āōī³ā ç āðīīāyī āīðīāēī īāī āāðāāē. īōñēōā īō īāðē ā ðñ³ō
 ōñāī īāāō, ō āñ³ō āāēōçyō æēðōy āīðīāēī īāī āāðāāē. īā ēāā-
 ēīāāēōā³ āð³āī ēōyī ē. Çāēðāēōā āñ³ ā³āīī īñō³ ā īāīīī ō ī³ñō³,
 ūī īā° īō īō³ī ēēē³ īēāīīāī āēēīðēñōāðē çāāēy īāðī; āāðāāē.
 Åēōðā÷āī³ īā āñā ōā āðīð³ īīāāðīōññ ç āāēē÷āçī ēī çēñēīī.
 Åāðāāāī ēē īōæ, ūī āīēīā³° ç³āðāī ēī ē ā³āīī ñōyī ē īōī āīðī-
 æēē īāðīā³ ūī īā° īāðāæō ñāīīō āāāīō³ā ō āīðīæ³ē āāðāā³,
 ðāēēē āāðāāāī ēē īōæ āāæēōū āēy īāñ ā³ēūðā, īæ ōñ³ īāð³
 ñēāðāē ðaçīī, ā³ī āī æ īō çā³ēūðēōū, āēāðāāðē ā³ēīō"²¹².

Ó ēīāēī³ē ñōñ³āī³ē ç ēēōā¹ ēðāyī³ æēēē³ æēāðōū ō ī³ñāðō,
 ÷ē īāī āðōþōū īī ēðāyī³ ðēñy÷³ ēēðāēō³ā, īðīāāþ÷ē ñā³ē ēðāī
 (īāðāāāāēī ðīāēīā³ ðēāī ēī ē³ ðā¹ īī – īī³ōī). Å. ēāī³ī ñāāī-
 ðēā 1917 ð. ē³ēūēā īīēē³ā ç ðāēēō ēēðāēō³ā. Åīī ē āōēē īāēāð-
 ī³ðēī ē Å. ēāī³īīā³.

Ūā īāīā ēīēæēā, ūī ū īāīēñāā ō Ō² ñō. īāðñ ī³çāī -āē-ī ōēē.
 Ó ī³ē ÷ēðā¹ īī, ūī āīēīāī ēī çāāāāī īyī īīñē³ā ° çāñī ōāāðē (īð-
 āāī³çōāāðē)³ ēāðōāāðē īāðāæāþ ðīēāōī³ā ō ēðāyī³, āā ā³ī īðā-
 òþ°. īīñīē īōñēōū āīā³āōāāðēñy īðī āñā æēðōy ēðāyī ē: īðī ñāī
 āīð³ā, ā³ðñūēēō īāðāōīā³ā, īðī īçāðīōī īy³ ēāā³āēñūēā, ōīðōāōū,
 īðīī ēñēīā³ñōū³ çāī ēāðīāñōāī, īðī çāīāñē ðāð÷³ā, ōīðā³āēþ, īðī
 ñāī āāðāāāī ī; ñēāðāī ēō³³ ō. ī. īōñēōū āēā÷āðē āā÷ō īāðīāō,
 ēīāī īāçāāīāī ēāī³ īīðāāē, īðē÷ēī ē āñyēīāī īāçāāīāī ēāī īy, īðī
 āī ēēā ðāē³āy³ ñāyūāī ēē³ā. īōñēōū çīāðē æēðōy, ðāðāēðāð, īā-
 ðēēē, ñēāāēīñō³ ēīðīēy, ī³ī³ñōð³ā, āāēūī īæ³ īðīā³āī ī; āāðñāē.
 īā ðēō ā³āīī ñōyō īāð ōðyā īōñēōū āōāōāāðē ñāīþ ñōðāāā³þ

³ òàèòèéó ó á³éí³³ á àèí èíì àò³;²¹³. Í áðñ³ý ì àèà æààá³ çà'ýçèè ç²íá³ºþ³ Èèðà¹ì á³à ì ðàààáí³³ ÷àñ³à, íðæà, èèðàéó³ ÷èðàèè èí èæéó Í çàì -àè-Ì óèèà. Ñòñ³ààì è Èèðàþ áóèè ì íí àíèè,³ áíí è çàíí çè÷èèè áàààòí ÷íàí á³à èèðàéó³à, á òíì ó ÷èñ³³³ çòíþ ñòðà-òàá³þ è òàèòèéó àèí èíì àò³; òà á³éí è. Ì íí àí èññüè³ ðí çà³àí èèè í³à èè÷èí íþ èòí ò³à, òí ðá³áò³à, çí àþ÷è ì í áó, áàí ì àþ÷è ì èàòí èò áàáí ò³à ç ì³òáàí àí í àñàéáí í ý, íí áàààèè ñàí¹ì ó òðýáí³ áí èèàáí³ á³àí ì ñò³ ì ðí ñòáí áàðæààè, Ñí ì òí ò³èè ì íí àí èè çàáí èí áóààðè. Ì íí àí èññüè³ ðáí è çàáí áàí áí á³éí è áí áðà çí àèè áñ³ ñèàáé³³ ñèèù-í³ ì³ ñòý áí ðí àà: áà, ýè³ ÷èì óààðèèè. Çàáí áàí áí á³éí è áí í è í³à-ðèààèè ñèèè ò³; áàðæààè çñàðáàèí è; íí ÷èí àèè á³éí ó òí á³, èí èè ñèèà áí ðí àà áæà áóèà çàðèòáí à, í áí³ áçðòéí í áàí à. Õèì -òí ÷èí áñ-òáí òà èí áí í áñòí í èèè í³èèè í á ì àèè áí¹ì èò íí ðàçí è²¹⁴.

Çàáí þàààðè ì ñíèíàñí¹ì ó, òàðàðí-ì íí àí èè çí³ðàèèñý ç ì ðà-ì ñíèàèí àì è-òí¹í àì è èðí áí í³ èòèùòòí¹. Ñòáí ðèàñý íí àèè áç³è-ñüèèè í áðíà – ì ñíèíàññüèèè. Òàðàðè áóèè çíà÷íí èòèùòòí¹³³,³ ì ðí á³à ì ñíèíàñí¹ì è íí èí èàñý á ðóèàò ì ñíèíàññüè-òàðàðññüèè ì áòèñ³à áàí ÷èñí¹èðí áí èò òàðàð. Ñèàæ³¹ í, òàð Áí ðèí Áí áóí í á áóá òàðàðéí. Õàè ó ì ñíèíàñí¹ì³ ì ðí áí áæèèàñý ñòàðà ì íí àí èññü-èà í í³è³ðè÷íà³ áí¹ì í íà ñòðàòá³ý³ òàèòèèà, Ñí ì ðáí áð í áçèàþòù „òí èí áí í þ á³éí í þ“, ñàáòí í³àðèà ñèèè áí ðí àà çñàðáàèí è, ðóèàì è ñàì í áí æ áí ðí àà.

Áè³òèó é áí ñáí è 1917 ð. ì ñíèíàññüè³ ì áò³; áí ðí èèñý³ áèèèñý çà³¹ ì áðññüèó àèàáó. Õàèòè÷íí ì í á áóèí, òðýá áóá áàçñèèèè. Ì ñí-èíàññüè³ ñí èààðè ðí çà³àèèñý íí áí³ áèàò, áðí³ý ðí çààèþààèàñý. Á Õèðàçí³ áóèí³¹ àèòá. Áñ³ òèðàçí³ ññüè³ ì áò³; í á¹áí áèèñý³ ñòáí-ðèèè òèðàçí³ ññüèó áàðæàáí ó àèàáó – Õèðàçí³ ññüèó Õáí òðàèñí¹ ó ðà-áó (ÕÕÐ). ì í àèàçè ì òí ÷à àèèíí¹ óáàèè áñ³ òèðàçí³ ò³. Íðæà, ì ñí-èíàññüè³ à áóèà ðí ç¹áí áí à³ áàçñèèà, à Õèðàçí³ à í á¹áí áí à³ ñèèù-í³ðà, áí ì àèà ì íí áà 100 òèñý÷ áí ýè³à ó çòèðàçí³ çí áàí èò íí èèàò, ýè³ ñàì³, áàç í àèàçó çàí ðè ñòáí ðèèèñý³ ðààèèñý áí áí þ ç ì ñí-èíàññüèí þ. Á³¹ ì áðññüèí¹ ó á³èññüèó áóèí íí í áà 4 ì³èñí¹ è òè-ðàçí³ ò³à. Ñí èðàþ÷èññü í á áæà çòèðàçí³ çí áàí³ íí èèè, òèðàçí³ ññüèè òðýá ì áà ì í àèèà³ñòù çí í á³è³çóààðè 2–3 ì³èñí¹ í á á³èññüèí, áí áñ³ á³èññüèí³³ ñàèýí³ ññüè³ ç'çàè 1917 ð. áí ì áààèèñý òñí áí á³à ÕÕÐ; àèì áààèè í í àèàáí ýòè ç Õèðàçí³ è áñ³ò ì ñíèàèí³à³ ì íí ñòààè-ðè òèðàçí³ ññüèà á³èññüèí í à ì ñíèíàññüèí-òèðàçí³ ññüèí¹ ó èí ðáí³¹. Àèì áààèè í áààéí¹ ì ðí áí èí ñèèè áàðæàáí ó í áçàèàæí³ñòù Õèðàçí³ è. Àèòí áàí à í à ì ñíèàí èþáí èò³ áàýò Ì. Áðàáí ì áí í áà òèðàçí³ ññüèà³¹ òàè³ááí ò³ý (ñí ò³àè³ñòè÷íà³ ì í áñí¹ ò³àè³ñòè÷íà³) òñí áí ýððàç Í Á òí ò³èà, ì ðááí òèà ì ðí ðèèàæí¹ áí. ì í ðí á³áí èè ó ñàí çè ñí í á³-á³ ì³ çí³³ðà³ í èñàà: „Ì è, òèðàçí³ ññüè³ áàì í èðàðè, áóèè Ñèðí³ áàç-í àèýáí í çàèí òáí³ á ì ñíèíàññüèó áàì í èðàò³þ. Ì è í áí¹òèòí¹ çè

á³ðeèè. Á³ðeèè, ùí ù ³ááàèè, ³áàì, ³í òàðñè òí òí æí³ ç í àøèì è. Í òæá, ì ìñéí àñùèà áàì í èðàðè÷ í à ³ì í áð³ý ° òàéí æ³ ó èððàìí ñùéí þ, ³ òí ò ó èððàìí ò³ ì àþòù ù áí òí í èðè. Áóäù-ýèà á³áí èðàì éáí í ý Óè-ðàìí è á³à áàì í èðàðè÷ í ì ì ñéí à ùéí è ááàæàèè ì è áàçáèðçàèì, í àçááí èòùèì, çáóáí èì ñàì ³è æà Óèðàìí³ (ì ñéí àéí è òàéà ñàì á áàèààþòù³ òàì áð ò áí éí æè ó èððàìí ò³à.- Í. Ø). Áàñéí ó èððàìí ñùéí ì áàðæàáí í ì í àçàèàæí í ñò³ ì è í áí í ñòàéí í³ ç í áóðáí í ýì á³àèèáàèè, çàì áðà÷-óáàèè "215. Ó³, òðàá³÷ í í í á ùàñí³ òí òèè, í àðð³í òè „° àè-í í è-í ááàèèì í è ì àððèèè ðàñàè", í áñá³áí³ ñáí áí ýí è÷ àðñòàà, í³ áðí èò í áðàéí í óáàèè ó èððàìí ñùéí áí áí ýèà, ùí á³éñùéí - òí „áóð-æóéñùèà" áèááàèà, ùí á í í í áí èþáàðè òðóáí àéè í áðí á, í òæá, áà-ì í èðàðè÷ í à Óèðàìí à á³éñùèà í á í í òðàáó³, ³ òàèèèè áí ýèàì èèáà-ðè çáðí þ³ èðè áí áí ò ó í áí ñùéò çáì èþ á³èèèè. Í áðàéí í óáàèè, ùí ì ñéí àñùèà áàì í èðàð³ý ° í áéùèðð÷í þ í ðèýòàèùéí þ Óèðàìí è, ³ èèøà ì èðð ç í áþ í ðááí á, à áí þáàðè ì òí òè Óèðàìí è é í á áòì à°. Èí èè á òàèà èàçàèè ì ñéí àéí è, òí ó èððàìí ñùèèè áí ýè í³ éí èè á ì í á í í á³ðèà. Áèà í áðàéí í óáàèè ñáí ì, ó èððàìí ò³, òà ùà é ò÷ áí³, í í-áàæí³ „áàðùèè í áðí áó", ùí ì ò ì ñéí à ùéí à éí èèñù èàðàèà çà èþ-áí á áí Óèðàìí è. Òèàá í á í í á³ðèèè òàèèì èþàì? Í àñè³áíè: ñòí-èèðþ 40-ì ³èùéí í í áí í áðí áó, ùí ì áà 4 ì ³èùéí í è àèøéí éáí èò áí ýèà³ á³ áàì ñòàèù çáðí, áí òí í èèí èèøà 3 òèñý÷³ áí ýèà³, ó òí ò ÷ èñè³ 300 á³òàé, ùí í á áí ³èè ñòð³èýðè.

Í óàðí á÷èèè Ñóí-Óñó òà í³ çáì -àè-ì óèè. Áñý òðàááá³ý Óèðàìí-í è 1917-1922 òí è³à í í èýáàèà á òí ò, ùí í ááàèèááí í á æèððý í ðèì òðóáàéí ó èððàìí ñùéò ì ñéí àí èþáí ó³ ñí ò³àè³ñòè÷ í ò³ òàé³-ááí ò³þ áí þáàðè ì òí òè éí òáí í ì ñòàððí áðàðí ùí áàì í èðàð³ì. Í ðè-ì òñèéí áí òí á³à ó èððàìí ñùéí ì í àçàèàæí í áàðæàáí í ñò³ áí þáàðè, áí-ðí òèñý ÇÀ ó èððàìí ñùéò ñàì í ñò³éí ó áàðæàáó. Í ðèì òñèéí í áðàéí-í áí èò áí òð³à çà ñí ò³àè³çàð³þ áí òí òèñý çà í ðèáàðí ó áèáñí³ñòù. Í ðèì òñèéí í èòí èò áàçáí æí èè³à çáàððòàðèñý çà áí í í í áí þ áí ñà. Ñí ò³ì. Áóéí á³ ñí òàáá³ ýèè ì ñù ÷ óáíì, ýèàè áí í è òþ áí òí òù-áò èàðàèè.

Èàòàñòðí òà 1917-1922 òí è³à áóèà èàðí þ Áí æí þ Óèðàìí³ çà òà, ùí ù í òí á³áí í áàðñòàà á³áóððàèàñý ó èððàìí ñùèèò í áò³í í àèù-í èò ñáýòí ù³à, í ðàá³á³à ç ì òí³ ì è çáì í á³òàì è, í áò³í í àèùí èò òðà-àèð³è; á³áóððàèàñý áèáñí í ì ì àðð³ - í áò³í í àèùí í ì³ òðèñòèýí-ñùéí ì Óèðàìí è. Áàèè÷ áçí èè áèáóó í áò³í í àèùí í ì ñòèð³; 1917 ð., í í éí èàøèñù áàç í òí áí áó, òí çí í òí øèáñý í á òèñý÷³ í èðàì èò í í-áñòáí ù, çì áðí óáàáñý. Òþ èàðð Áí æó çà í áò³í í àèùí ó çðàáó í òí-á³áí èè³à áà÷èì í á òñ³è í áø³è³ñòíð³; á³à Í áðàýñèááá í í ñùí áí áí³. ×áñí èò ó èððàìí ñùèèò í àðð³í ò³à ì ñéí à ùéí à áèáóáèèà. Çàèèøè-èèñý³ áàèè í á ùàáè³à ì í ðàèùí à í³àéí òà, èàèðçè, ùí çà øì àò áí èéí ì éí ááàñè ì àðð³ ð³áí ó í òí ááààèè. òí³ ì è òóèàì è³ áí éí áí þ

l̄ īnēīāūēīā ðīçāōāōāēā nāīp 3 īāð³p 3 āððēī ó° ŷ nūīāīāī³. Ōīī ó ðāī ā „ŷī ē÷āðñōāā” ° ÷ē íā íāēāīēīāī³ ðīp ā ōēðāŷī nūē³ē 3ñōīð³īāðāō³ŷ. Ā āīīā ē āīñ³ íā ðīçðīāēāīā. Ī āī āāēī īñŷ ē³ēūēī- ī ā īðēēēāāī ē.

Éī ŷçū Ēīñōŷī ðēī Īñōðīçūēēē, ŷēīāī nēāāēŷōū íāð³ ī āēīðē- ðāŷī ó³, āōā ā³ðīēī nēōāīp ĪīēūĪ³. Éīāī āēīēā-īīēūēā ēāðīēē- ÷ēēā 3 īīēūĪēēā ēīāī ā³ðāē, ā ā³ī īāēūōāī íā āīðōōī ōā. Éīēē ēī ŷç³ Āēēī nūē³ 1507 ðīēō īīāñōāēē ī ðīðē ĪīēūĪ³, ŷīā ā³āī īāē- ðē ōēðāŷī nūēō íāçāēāēī ó āāðāāāō, Īñōðīçūēēē ñōāā íā ā³ē Īīēū- Ī³. Āī ðā÷³, Īīnēīāūēīā íā³ōŷēā Āēēī nūēēī nāīp ā³ēñūēīāō āī- īīīīāō. Éīēē æ āīīē īīāñōāēē, āīīīīīāēā... ĪīēūĪ³. Īā³ōū ōāŷçī ēēā Āēēī nūēēō, ēīēē āīīē ī³ñēŷ īīðāçēē āōāēēē āī „ñīpç- íēð³” Īīnēīāūēīē. Çā Ā. Ōī āēūīēōūēīāī íāēā³ēūðēī īīēūnēēī ŷīē÷āðīī āōā Āāāī Ēēñ³ēū.

Éīðīāēē Çāīīð³çūēīŷ Ī³÷³ Bē³ā Āāðāāāð ðā īīēēīāī ēē Ī āð- ðēī Īōēāð ī³āīŷēē 1658 ð. īīāñōāīŷ īðīðē āāōūī āīā 2āāīā Āēāīāñūēīāī nāī ā īāðāā āēð³ðāēūīēī Éīīīōīīñūēēī āīōī. Ī ðī- ðā 2. Āēāīāñūēēē āēāēā āī īīāē ñōīðēñŷ÷íā Īīnēīāñūēā ā³ēñūēī ōāē, ŷī ðāð Īēāēñ³ē íāēāçāā nāīŷī āīōāīāāī çāī ēðēōēñŷ íā āōāū- ŷēēð ōī íāāð 3 nāī çāēðāāñŷ ð³ēāðē ç Īīnēāē. ðāðāðē āōēē ñīpç- íēēīī Ōēðāŷīē 3 āīīīīī āāāēē 2. Āēāīāñūēīī ō, īōīæ íā ðīē ÷āñ íā āōēī ā Ēðēī ō ðāðāðñūēīāī ā³ēñūēā. Éīðēñōðp÷ēñū ç ōūīāī, ēīðīāēē 2āāī Ī³ðēī íāīāā íā Ēðēī 3 īīāðāāōāāā ēīāī. Īāðāī³ ðāðāðē çāēēðēēē Āēāīāñūēīāī 3 īīāāēēñŷ āī Ēðēī ō, ðōēī ōp÷ē āñā íā nāīŷī ðēŷōō 3 çāāēðāp÷ē ðēñŷ÷³ ōēðāŷī nūēēō āðāī ō³ā. xē 2. Ī³ðēī āōā āðāī ŷ, ÷ē ī³āēōī ēāī ēē Īīnēīāūēīīp? Āāç ðāðāðñū- ēīŷ āīīīī īāē ñēēē 2. Āēāīāñūēīāī çīā÷īī çī āīðēēēñŷ. Āēēīðēñ- ðīāðp÷ē ōā, īīēēīāī ēēē 2āāī Āāçīāēēē, ðēī 3ð Ōðōððā, Bēēī Īīī ēī, Āāñēēū Çīēīðāðāī ēī, 2āāī Ī³ðēī ç āīīīī īāīp Īīnēīāūē- īē ī³āīŷēē 1659 ð. īīāñōāīŷ īðīðē āāōūī āīā 2. Āēāīāñūēīāī 3 òēī ðāē īñēāāēēē ñēēō Ōēðāŷīē, ŷī Īīnēīāūēīā āāā çī īāēā íāēēī ōðē Ōēðāŷī³ nāīŷī ōī īāē ī ēðō. Bē íāçāāðē ðēō īīēēīāī ēē³ā?

Āāōūī āī 2āāī Āððōīāāōūēēē ā³āāāā 1665 ð. Īīnēīāūēī³ ðāððēēē nāī īōīðāīēð īðāā Ōēðāŷīē, ðī÷ íā āōā īðēī ōðāī ēē ī³÷ēī 3 ī³ēēī. Ōōī æ āōā 2. Āððōīāāōūēēē?

Çā īāī īāīp Īīnēāīēpāā ōīēñēīīā Ēāçāðŷ Āāðāīīāē÷ā īīēēīā- īēē Āāī ŷī Īīīāīāð³ðīēē çðāāēā 1669 ð. āāōūī āīā Ī āðā Āīðī- ðāīēā. Īīnēīāūēīā çðīāēēā ēīāī āāōūī āīīī, 3 ā³ī ā³āāā ŷē ŷā ā³ēūðā īðāā Ōēðāŷīē (Īīnēīāūēīā ī³çī³ðā ā³āŷ÷ēēā ēīī ō – çā- ñēāēā āī Īēā³ðō). Bē íāçāāðē Ā. Īīīāīāð³ðīīāī?

Īāēŷēāāðēñū īāðāī īā āāōūī āīā Ī āðā Āīðīðāīēā, Īīnēīā- ŷēīā īīāīāēēāñŷ īðēēīŷōðē ēīāī āēīīāē: çāāðāðē ç Ōēðāŷīē Īīnēīāñūē³ çāēīāē 3 íā āððō÷āðēñŷ ā æīāī³ ñīðāāē Ōēðāŷīē.

Àeà ííeéíaríeé ʒaáí Nàí íeéíàè÷ íàðàeííàà í íñeaeí³a íá ííñòò-íàðeñý ààòùí aííá³, à ààè³ í òí aíáæòáàðe a³eí ó, íá³òýþ÷è àííí-í íàðe í íñeíàùeí³ òíçàeðe í. Áíòíðáíeà. Çà òà í íñeíàùeíà çòíàeèà Nàí íeéíàè÷à ààòùí aííí, ³ a³í íàðàá íá Èeññueíáí í eò-òíííeèà çààçýòíáí í íñeáíeþàà eí ýçý Áààáí íá ×àòáàðòeí ñueíáí òà í íñeàà eíáí 1685 ò. àeñàý÷òáàðe íá áí Áñaeáí ñueíáí í àòð³àð-òà, ýe òà áóeí a³a eí ýçý Áíeíàeí eðà ³ áí òíáí ÷àñó, à áí í íñ-èíáñueíáí í àòð³àðòà. Õàe a³í í³aíí òýàeóáàà Õeðàíí ñueó Õàðeáó í íñeíáñueí³e, íá í òeí óðáí eé í³èèí ³ í³÷èí. Be íàçáàðe ². Nà-í íeéíàè÷à?

Çà Áíààáí à Áàeèeíáí ààñýòeè òà°í í eò àðþòíáàòueèò, ñàí íe-éíàè÷³a, ààðàààð³a, í òðeàð³a íààðæòáàèe a³a í íñeíáñueíáí òà-ðý „æaeíááí ùà àðàí íòù“ í á çàí eþ à Õeðàíí³. Àeà áííe ìò çàeí-í òáàèe, òíààèe, áí Áàeèeèe Áíààáí òóáàà òàeèí Þààí áíeíàe.

Ááíàðàeííeé Nòáàý Áàñeèü Èí÷óááe, ñíòíeé ʒaáí ʒñeðà òà ³íð³ íáíáííðàçíáí íííàðàæàèe í àòðà ², ùí ². Í àçáí à eíáí „çðà-àeòü“. Áííe ííá³áíí èýèe í íñeíáñueèe òðýà í òí eíæíeé eðíe ². Í àçáíe, ùí àeààààñý ìí çà í³aáíòíàeó áí „çðààe“. Õeí áííe íá ààeèe ààeèeíí ó ààòùí aííá³ í³aáíòóáàðe Õeðàíí ó áí çàðíeííáí ííðàòóíeó ç í íñeíàùeííþ. Èíeè ². Í àçáí à a³àeðeòí í³aí³ñ ñà³e í ÷ íá í íñeíàùeíó, áííe a³àeðeòí ñòàèe áíííí àààðe í íñeíà-ùeí³. Õàe ñíòíeé Æeð³àeà-í íeíðñueèe àeèàçàà í íñeíàùeí³ òà-°í í eé í³açàí í eé àò³a áí òíðòáó³ í íááíòíà-N³aàðñueíáí. Í íeéíà-íeé Áíàò Áàeààáí ííeàçàà í íñeíàùeí³ áíñòóí áí Çàííð³çueíí N³÷³. Í íeéíàíeé í. Àòðeýe çààà í íñeíàùeí³ òíðòáòþ A³eó Õàðe-áó çà òáààðà. Í íeéíàíeé ʒaáí Nèíòííààñueèe çààà í íñeíàùeí³ áàç áíþ òáàðàeíþ Nòàðíàóá. Çà òà a³í íààðæàà ç í íñeíáñueèò òòe áàçí òááí ó ààòùí áí ñueó áóeààó. Ñíòíeé ʒaáí í³ñ ííeàçàà í íñ-èíàùeí³ òà°í í eé í³açàí í eé àò³a áí Áàòòðeí ñueíí òáàðàeí³. Á³e í³a í íeòááíþ, ùí àeçí ÷÷eà áíeþ Õeðàííe íá íáñòóí í³ ñòíe³òòý, àeàðàá íá í àòðí ² ç eíáí 50-òeñý÷íeí à³eñueíí. Õíe á³e àeàðàeà íáíà í àeà eþàeíà áàç æáíáííáí à³eñueà. Be?

². Í àçáí à áíááí áíòóáàà Áàòòðeí áí a³eíe. Á³í eíáí áíàðà çí³òíeà, çááíòóáàà òàí ààààòí çàðíí, ííðíòó, òàð÷³a. Èíí áí áóáà-èe Áàòòðeí ñueííþ çàeíáíþ ííeéíàíeé Áí eòðí ×á÷àeü, ááíàðàe Õð³àð³ò Èáí³àñàe, ñíòíeé Á. Í áñòáðáí eí. òò, ííðáí áíeó, í íñeae-íe àçýèe á ííeíí³ çàeàòóáàèe íá ñíàðòü. Õ. Èáí³àñàe áíàð íí áíðíç³ áí òòáàó, ³ í íñeaeíe ÷àòáàðòóáàèe eíáí ò³eí. Áñ³ò áàòò-ðeí ò³a, ðàçíí ç æ³íeáíe ³ à³òùíe, í íñeaeíe íí-çà³ðý÷íí ó çàeà-òóáàèe. Áàòòðeí ò³ àeèeñý ààðíeñueè. Íòæà, Áàòòðeí í³a àeòðe-íàðe è³eüeàí³ñý÷íó íáeíáó. Á ². Í àçáí à çàí³çíeáñý í òeéòe ç à³eñueíí eèðá íá è³eüeà áí³a. Í íñeaeíe çààðàeè á Áàòòðeí³ 40 ààðíàò ³ ààààòí ííðíòó òà òàð÷³a. Í³a í íeòááíþ ñòð³eýèe

èèðå 4 ðåååññüé³ åaðì àðè, áí Èaðè Ò²² àððaðèå Ùå í áðåå òèì
ì áèæå åååññü ñå³é íáíç òå åaðì àðè. Í àðì ì³ñü ì ìñèáèíè ì àèè
72 åaðì àðè (40 ç í èð áóèè ç Ààððèí à) ³ ååååðì ì ìðì óó.

Í àñì íå³åáí à íåå³íí ý Ààððèí à àèçì à÷èí íåñ³áí è Ì èðååññü-
èíáí áíþ íå èèðå òèì, Ùí². Í àçáí³ çååðåèí åaðì àð, ìðìðò, òåð÷³å, àèå é òèì (à òå íåáíèíáí³ðå), Ùí òå ì ìñèíåññüå í áðå-
ì íåå í áðåýèååå íå ò³èüèè ååååðì ò óèðåííü èð òåððèí, àèå
é òððåòüèíáí ñóèðáí à. Í íèèíáí èè². Ñèðòì ååññüèè òí÷³ áóå
ç². Í àçáí íþ, àèå áåç áíþ çååå Ñòåðíåå³ ì òè°áí ååññü áí Ì áððå.
Óððåòüèè ñóèðáí, Ùí ì íáíèååññü áçýðè ò÷åññü ó á³èí³, ì³ñèý
Ààððèí à íå á³åååæèññü áíþåå ç Ì ìñèíåññüíþ.

Ñòåí í³å Ààððèíí áóå ì íå³áí èè áí ñòåí ò³å Èííòìííí.
Èííòìíí í³å èíì áíáíþ ì íèèíáí èèå Á. Áóèýí èòüèíáí àèððèí åå
70 áí³å íáèíèè.² ååðì áí². Áèáíåññüèè ì åå ÷åñ³åðåè á³èññüèí,
ðíçåèðè ì ìñèáèí³å í³å Èè°áí³ ì òèèèèè í³å Èííòìíí òå òíçåðì-
ì èèè 100-ðèññü÷ íå ì ìñèíåññüå á³èññüèí. Áåðì áí². Í àçáí à ì åå
á³èð³, í³å². Áèáíåññüèè, ì íèèèèí³ òíçåèðè ì ìñèíåññüí ó, áí
íå òíè ÷åñ³åðåèíè ÷èíèèí ñòåå çååèííí áíáí áðíáí à
íáí ååññüí áí ì ìñèíåññüè. Á³å Ì áðåýíååå áí Èííòìíí ì èíèè
èèðå 5 òíè³å (1654–1659),³ ì ìñèíåññüí à Ùå íå àèå áí³ ñèèè,
áí³ ÷åñ³í ì íèèèèè Óèðåíí³ ñåííí òèèåòüè³ çóåè. Á³å Ì áðåýíååå æ
áí Ì íèèèèè ì èíèè 50 òíè³å ÷åñ³í,³ ì ìñèíåññüí à ååå çèèèè Óè-
ðåíí³ ñèèè çà òè³ðò ñóèèèè, Ùí íåå³ññü ì ìñèíåññüíèí ì íåå÷èè,
Ùí áííå íååå ì ñí áððü. Íèèå, íå çèèèè². Í àçáí è ì íèèè ì í-
åññüèè ýè íèèí áññü Óèðåíí³. Í íåññüèè á, ýèè íå ì òèèèíí òèèí
åññü òåíííí íåå³íí ý Ààððèí à. Èíèè á Ààððèí àèððèí åå ì ìñ-
èíåññüèí íèèííí 2–3 òèèí³ (à á³í ì³å àèððèí àðè³ 2–3 ì³ñý³, ýè-
åè². Í³ñ íå àèèèèè òå³ ì ííí áðíííí áí ì³ñå),². Í àçáí à òíçåðì-
ì èè èè ì ìñèíåññüå á³èññüèí í³å Ààððèííí, ýè èíèè². Áèáíåññü-
èèè í³å Èííòìííí.² òå íå áåçí³åññüèí à òèèíííííí. Í. Í áí-
ðèèíí ì åå í³å Ààððèííí 30 òèññü÷ á³èññüèè òå 20 åaðì àð. Èaðè
Ò²² ì åå 18 òèññü÷ á³èññüèè³ è³èèèè åaðì àð.². Í àçáí à ì åå 18 òè-
ññü÷ á³èññüèè³ à Ààððèí³ 10 òèññü÷ çèèíè ç 40 åaðì àðè è. Áññü-
áí æ áðì³ ý Ì áððå íå³÷óååå 100 òèññü÷, Èaðèå – 70 òèññü÷,². Í à-
çáí è – 60 òèññü÷ ååå á ì íèèèíí, à ì³å ì íèèèèèèèè ì³èèððèí
á³èð³. Èð³ òííí, áí³çååí³ññü óèðåíí³³ á³ååå³å áóèå çí÷íí
á³èð³íþ (12 òèññü÷ åååå³å òíçåèèè í³å Ì áðííþ 34 òèññü÷³ ì ìñè-
áèí³å). Òå íèèííèð ñèèíþ ì àçáí è áóå ñåí óèðåííüèè
íáíí. Óóò ì òíèí ì ååññü á³åèèèèèññü á³å òå è, Ùí á çáí áðå÷èè
íáí ó ç ååååðì ò ì ìñèíåññüèè áèèèè.

Ì ìðíèèííí ý, ååå÷å, ñåòíèèè, òíèèí³, áðì ì ååññüè³, ååèèè-
í³ åååèè òå èåå óèðåííüèí³ ì ìñèíåññüèí íåííí³ ò íå-
ðå ì òíèèèèí³, àèå é ííí òèì èðáí íí ÁÍ ÐÍ Æ², áí àçå³ ì ííåå

çàì áðå÷òþòù. Òë í á í ìæå áóòë èíì ì ðì ì³ ñó ì³ æ Áíæåñüèè ì³ àë-
 ýáí èñüèè , ì³ æ áíáí àì³ áíáí þ, òàë ì³ æ óëðàçí ñüèè òà ì ìñ-
 èíáñüèè í áðíààì è. Õå áíáæå ññòðý íáí ò í áðíáá. Á³á í áðáy-
 ñëååå é ì ì ññíáíáí³ ì ìñëíáçüè í ìñëíáçüèò Óëðàçí ó áñ³⁰þ áå-
 è÷áçí þ ñëèí þ ñáí³ ì³ í áðñüèí; ì æøí è. Í áðæí í áæøñü, çí
 í³ „èí òòí “, í³ „í ðýí èèí “ í á çì ìñëíáçüèò, ÁÑÁ ì ìñëíáñüèå
 ññíí³ èñüðáí (í áñàí í áðåå ì ñá³÷áí á) èèí óèíý áíáí àèòë ì áèí ðí ñáí
 „áðåðáðñòáí áåèèí-ì áèí-á³èí-ðñ³á“. Á ð³ „áðåð“ áí þååè ì³ æ
 ñíáí þ 1148, 1155, 1169, 1240, 1514, 1618, 1659, 1660, 1676,
 1709, 1712, 1775, 1855, 1905–1907, 1917–1922, 1941–1955 ðð.,
 í á èàæó÷è ì ðí çí ááí í ó çàí áèòó áí ðí óáó-á³éí ó á³á í áðáyñëååå
 é áí ññíáíáí³. Ñë³á áèçí áòë, çí é ì ìñëíáñüèå³ óëðàçí ñüèå³ í òå-
 è³ááí óý çüèðí í í áðèèå ó òå „áðåðáðñòáí“. Í áèååå í áðí áè í á í í-
 áðèèè ð³é áèååååí³ é òáí ð³çí, áí çí ááí í á æèðýý áíáí áèèí çí í á-
 èòáí³ ññü. Ëí æí èé áèýá áí ðí óáé óëðàçí ñüèí áí í áðí áó çå áðæåå-
 í ó í áçåèåæí³ ññü ì ìñëáèí è æñòååèþòù ýè áóí ò í èðáí èò ì ñ³á
 ÷è ì áèòó áðóí „ì áçáí èí óåå, í áðèþðí áóåå, ááí ááðí áóåå, ñáí áðå-
 òññíá“ , áèå í á óëðàçí ó³á. Í í áèýá, ð³ áðóí è çðååèè í á èèðá
 ì ìñëíáçüè ó, á é ñá³é áèáñí èé óëðàçí ñüèèí í áðí á, áí í ðí áæèñý
 áí ðí áí á³ í áèååí ò í áðí á³á: ì ìñëíáñüèí áí³ óëðàçí ñüèí áí. Í áçå-
 í èí ð³ – Øååó³çí, í áðèþð³áó³ – Õðáí ó³çí, Áí áè³çí, ááí ááð³áó³ – Í³-
 í á÷÷èí³. Í í æí á çàóååæèòë, çí ì ìñëáèí è ñí ðååå³ áðýòù, çí
 í ðí áæèñý.

Òå áèáó 1917 ð. óëðàçí ñüèí; í áó³í í áèñí í; ñòèò³çí, í áí ì ñòáí³
 óóååè ñáèýí ñüèèò çí; çá³á (èí æí èé ç è³èñíí ò ðèñý÷ áèååååó³á),
 çí áèí áååè í áåáèí áèååí ýòë ç Óëðàçí è ì ìñëáèí³ á³ í ðí áí-
 èí ñèòë áðæååí ó í áçåèåæí³ ññü Óëðàçí è, í áðåðð³ è³èñíí ðí í á
 (1917–1923) èðèåååå çáðí èí á á³éí á óëðàçí ñüèí áí ñáèýí ñòåå
 ç ì ìñëíáñüèè è çåéåå è áí áåè æé í áðí í áí ÷íí, çí ì èòó „ñá-
 í áðåðññíá“ áóèí 35 í³èñíí³ á. Í ìñëáèí è çì óðáí³ „áí áí áèòë“,
 çí ñáí; ì í áó³í í áèñí èí á³áðí áæáí í ýí Óëðàçí á çååå÷÷ó ... ì ìñ-
 èí áçüè³, çí óëðàçí ñüèò áðæååó (ØÑÑØ) óëðàçí ó³ í í áèè ñòáí ðè-
 òë èèðá ðí ó, çí çí áí í í í áèå çí òáí ðèòë ... ì ìñëíáçüè á³ ò. í.
 Í á ðþ òáí ó áèååèè ðèñý÷³ èí æí è ðáçí ç „í áóèí áèí è“ ññ-
 òí ð³ýí è Óëðàçí è. „Ëí áèí ññü ðóé è í èèáèí áí í í ðáí í è÷áñòåå“. Õå
 ð³ í í ðáçéó áåèèí áí ááòù áí á òå ì áçáí èí ó³á „í í ýí þþòù“
 ì ìñëíáñüè³ ññíí ðèèè (á çå í èí è é í áð³ í³ ááí èí ñèè) ðèí , çí ì í á-
 èýá, óëðàçí ñüèèí í áðí á í á í³ áððèí áå². Í áçáí ó, áí á³í áí í áèå
 í áðí á³ ñí ðèýá øèýðáðñüèí ó áí í áèáí þþ.

Í áð³ „í óáð³ í í øèí á³“ ááí í èðåð (çí í ðí áðåè 1917 ð. áí-
 ðí óáó ç ì ìñëíáçüèí þþ) çåèååþòù Á. Õí áèñí èòüèí ó òå². Í á-
 çáí³ (èþáýí XVII ñò.) áðæé ááí í èðåðèçí ó (á XVII ñò. í á áóèí
 ááí í èðåð³çí á òññíí ó èèá³èçí ááí íí ó ñá³ð³, á áðí í á í í ÷áè áí ðí-

nòadè aī íā; ūíēíí ó ŌŌ nò.). Í 300í ç óēðā;í nūēēō í aōēí aō3a í ā aī nē3āēā ūā çāōí a3a Á. Ōí āēūí ēōūēí aī òà 2. Í açāí ē ūí aī í í-ē3í ōáí í ý aī ađí aóóó í ađí aó, çāōēñóó ēí aī a3a ōēýōāōñūēí; nāā-āí ē3. Í aēāāā aóēē āāēēēēē ē āāðāāí ēí ē í ōāēā ē 3 ōí çōí 3ēē āā-āó ēí aēí aī nōaí ó ó āāðāāí í í ō āēōō3. Í ā í iāā aóōē nōí í 3aó, ūí aī í ē í āēāāā āāēē í ōí aī p í aó3p, í ōí aī 3 nōaí ē, í ōāā, 3 í ōí nāēýí nūēēē òā ðāí 3nī ē-ēē. Ōí ē āā 2. Í açāí ā aēāāā 1691 ð. ó í 3-āāðñāē, ýēēí çāōāāðāāōāāā í ðāāā ēí çāē3a òā nāēýí í ā çāí ē3, ūí ĵō aī í ē í āāðāāēē çā Á. Ōí āēūí ēōūēí aī, 3 çāāí ōí í ýā nōāðōēí 3 nēēōāāōē nāēýí òā ēí çāē3a aī í ðāō3. Í aēāçōāāā í í ēēí aī ēēāí í í-ā3aí ē ýōē ēí aī í ōí aī 3ēýē3 ōōēñēē nāēýí, í 3 ūāí 3 ēí çāē3a.

Ōā í í āāđí āí íñý aī Aāōōđēí ā, aī í āñē3āē3a çāāēē 2aāí ā í íñā. Çā 50 ōí ē3a a3a í āđāýñēāāā í íñēí ā ūēí ā nāí ĵí ē āēēēí ē çāēð-nōāāí ē, āðāāóí ēāí ē, āāēāñōāāí ē òāē ōí çēpōēēā óēðā;í nūēēē í ađí ā, ūí a3í aī ē3ðō÷ çí ē ūēā āē í íñēí āñūē3 çāēí āē. Ōðē í í ē-ēē: í ēðāí ōí āñūēēē, Éōāāí nūēēē 3 í ðēēōōūēēē í ā āēēí í āēē í āōđí aī aī í āēāçō í ðē3aí āōēñý aī í íñēí āñūēí aī āēñūēā. Í āōđí çí āā ōā 3 ó nāí ĵō ā3aí çāāō aī óēðā;í nūēēō nāēýí í ā3ōýā çā3ēūí ē-ōē ĵō ā3a í āí ūēí ē, ā3a í í āāōē3a, ā3a ōōēñē3a. Í āōāāí çāí āāí ýā, ūí í 3āā ó nā3ō3 í āí ā òāēí; āí ē3 3 òāēí aī aī ađí aóóó, ýē ó í íñēí ā-nūē3ē āāðāāā3.

Í 3ñēý í í āđí í ó Aāōōđēí ā í āōđí í āāāēí í íñēāā 30 ðēñý÷ ā3ē-nūēā ā3āōýōē Çāí í ð3çūēō N3÷ òā óēðā;í nūē3 í í ēēē ā3a 2. Í açāí ē. Çōōēí ōāāāōē çāí í ð3çūēō ōāāðāēí p í āðāāí ēí ÷ í ó, nī āēēāōē āāōūí āí nūēō nōí ēēōp, í āōđí ōí ç3ñēāā í í āñ3ē Ōēðā;í 3 nāí ĵō ēp-āāē, ýē3 3í āí āí ōāđý í ā3ōýēē āñ3ēýē3 í āāí ōí āē òēí, ōōí āí í í í-āā í íñēí ā ūēí 3 í í ēāðāðē „í açāí ēí ōāā-ēçí āí í ēēí ā“. Á3a í āōðā 2 ē āí n3 í íñēí ā ūēí ā í āí aī ēí ýēā ōí çāōāí āōāāðē Aāōōđēí ā 3 × ē-āēðēí ā (í āā3ōū 3 Áēōōí āā). Í ā āí çāí ēýēā çāēēāāāðē òāí nāðāāí 3ō òē3ē. Í ā āí çāí ēýēā āōāōāāðē òāí çāē3çí ēōū. Í āāí ēñí í ðēēí āēā ō3 āāōūí āí nūē3 nōí ēēō3 ā nōaí 3 āēōōēō, í āēāí ūēēō, çāāōōēō í í-ā3ōí āēō í 3ñā÷í ē. Éāōāđēí ā 22 í āēāçāēā ðí āēðē āñā, ūí ā çí ēēēā ā í ađí ā3 í āí 'yōū í ōí āāōūí āí ūēí ó. Í ðēōēēūí ēē3a āāōūí āí ā í āō-đí í āēāçāā nāāēðē í ā í āē3, ÷ āāāāðōōāāðē, ā í āðō3a í ā ōí āāðē ē3ēūēā āí 3a, ūí ā ĵōí 3ē āāōēēāēē āēāýā çāýēōāāā óēðā;í ō3ā. Ōí ā3 Áí 3í ōí í í ēēēē nī ōí 3 í ēí ō3a, ūí í ā í ēō āōēē òēāāí ēō3 ç í í ā3ōáí ēí ē í āçāí ēí ōýí ē. Ōí ā3 í íñēí ā ūēí ā nī āēēēā nī ōí 3 ōē-ðā;í nūēēō n3ē òā í 3ñā÷í ē ðāçí í ç ēpāūí ē. Í íñēí ā ūēí ā ðí āēēā òā nāí 3ñí ūēā ā 1918–1923 ðð. 3 ā 1941–1945 ðð.

Í ōí ōðēí āēñý Aāōōđēí 1–2 ðēāēí 3, āāōūí āí ç3 ōāāāāí ē āñōēā āē í ðēēðē 3 ōí çāđí í ēōē í íñēí āñūēō í āēí āō. Ōí ā3 í āðāçō í ðēēō-÷ēēēñý ā āí āāōūí āí ā āñ3 óēðā;í nūē3 í í ēēē 3 āñý Çāí í ð3çūēā N3÷ (40 ðēñý÷ çāí í ōí āēō3a ç āāđí āōāí ē). Ōā í āēāí ēí āí 3ōā – āēāōēí

á nòeð³éíá áñáí ãðíáíá çí è Ùáííý ì ññéíáñúèèð çàéíá ïí áñ³é Óèðàíí³. Çà òàèèð íáñòààéí Ì ññéíáÙéíá íá ðíçíí÷éíàèà á í³ Ííèòàáñúéíáí, í³ ýéíáí³ í ðíáí áí þ, ³ ì ññéáéí è ò³èàèè á ç Óèðàíí è í áààéí áðààèè, ííèéí óáðè áñ³ áàðí àðè ³ íáíçè. ² áñý ñ-òíð³ý Ñò³áííí ãáðííè áòèà á ðáíáð ò³èéíàèòí íáèðí þ. Íðæá, Ííèòàáñúèèè á³é àèáðáá íá ì ññéíáñúèèè òáð í³á Ííèòàáí þ, á óèðàíííúèèè ñíðí èè ². Í³ñ ó Áàòóðéí³. Í³ñèý Ííèòàáè òàèèð Þáýíí è÷áð³á ðíçíí èíàèéíñý ðèñý÷³. ² òá áííè àèáðáààèè Ì ññéíáÙéíá³ áñ³ ííáàèüð³ áíí ç Óèðàííí þ. Òá áííè ðíçáóáóáàèè ³ çí³ òíèèè ì ññéíáñúèèð ðííáð³ þ. Òá áííè ððèí àèè ³ ðáíáð ððè-ì áþòü Óèðàíí ó á ñòáí³ ááçí ðááííí, ááçñèéíí, íí-ðèæáòüèè àè-çèñéóááíí Ì ññéíáÙéíí þ èíéíí³. Ááç íðíííí áíííí íáè íá ññ-í óáàèà á ì ññéíáñúèà ðííáð³ý. ðèí-òí ððááá áèèæ÷á í ðèàéýí ððè-ñý áí íðèò ííñ³á, áàèááí³ á, èí÷óááí, ñàí íééíáè÷³á, áðááíí áíí-àèð, àéíí è÷áí è³á, ñèðèíí èè³á ... ³ í'ý íí – èááííí. Òí³ íð³çàèÙà ³ á³ çí áèááòá ó ì ññéíáñúèèð áí òèèéíí áá³ýð. Çááááí í èèðá è³èüèà.

Í áððí ² íá í³á çí áèòè ñáðáá ì ññéáéí³ á íá òá Ùí áíñèòü í èñü-ì áí í èð (ñáí áðíðè èíýç³ Í. Ì áí ðèéíá ³ Á. Áíèáí ðèèèè áòèè íá-í èñüí áí í³), àèà áíáàè öýí óÙèð èþááè, Ùí ì íáèè àè íðíáí àèðè èíáí ðáòíðí è, ³ í ðèáíçèà òèá³è³çáðíð³á ç ãáðííè. Ì ññéíáÙéíá í ðèáíçèèà áí ñááá ðèñý÷³ í³í áòüèèð ³ í áéíáí áð³á òá çí áàð³á-í áó-éíáð³á òàéíæ ìí Í áðð³é ³ Áðóá³è ñáòíáèò á³éíáð. Èðí í³í ò³á Í áððí ² çáí ðíðóááá ááááòí óèðàíí ò³á, ááááá íí àèñíè³ ííñáèè òá ðèðóèè, ýè Òáí Òáí íá³ Í ðíéííí áè÷áá³, Í. Þáóæéííúéíí ó òá áááá-òüíí ³ í ðèí. ð. Í ðíéííí áè÷³ í³ñèý Ííèòàáè çòñòð³á Í áððá á Èè³á í áèéí þ í ðíí íáí þ (íáí áá³ðèéíí) „Ñéíáí Í íòáàèüí á Òáð þ Í òððó í ííáááá ííá Í íèòááí è“, ýèò Í áððí í áèáçáá í ááðóéóáàðè, á Í ðí-éííí áè÷÷á çááðáá áí Í áðáðáóðáá ³ çðí áèà áððè³í èñéíííí òá áí éí-áí þ Ñá. Ñéííáó, òíáðí áèááí þ ì ññéíáñúéíí; óáðèàè, áí Í áððí çí è-Ùèà í áðð³áððáð. Óáé çáí ðíááí áòü í áí èñáá Ùà á³èüðá ñáííò „íí-ðáàè“²¹⁶.

Áèñéíííá³÷áí èè áíáíñéíá Òáí ò³èàèò Èííáðéííúèèè çòñòð³á Í áððá á Ì ññéá³ òáðáñéááí þ í ðíí íáí þ ³ í³çí³ðá í áí èñáá Ùà è³èüèà òàèèð ñàí èð. Çà áíðó÷áí íýí çáñòóí í èèà í áðð³áððá Ñòá-í áí á Þáíðñúéíáí (òàéíæ „áðííáí í áéíðííñá“) áíí á³áí ðáàèà áí-áíñéóáéó „Ñéóááá áèááí ááðñóááí íáý í ííáááá í áá ðááááí è ííá Í íèòááí þ“, áá áñéááèýá Í áððá ³ íðí èèéí áá². Ì áçáí ó. Öý „ñéóæ-áá“ ñóí áðá÷èòü òáðéíáí èí èáíííáí Í ðááíñéááíí; Óáðèàè. Òáè óèðàíííúèèè áíáíñéíá òí áá ì íðáèüíí áè áí áèþçí³ðñòáá. Öþ „ñéóáéó“ ì ññéíáñúèà òáðèáá çáí èñáèà áí „ì áñý÷ííè Ì èí áè“ íá 27-á ÷áðáí ý. Çà íá þ íðí èèéí áèè ². Ì áçáí ó Ùíðíéó áá³÷ òá Ùà é ñéíááí è óèðàíí öý.

21 ʔeé oéðají nüééé aí aí nēí á Áaáðēēí Áóæēí nüééé í aí ēñāā òà àēāí ēí ñēā òàðñēāāí ēō ī òī ī íá á³ēūðā, í³æ Ò. Í òī ēí í íáē÷ òà Ò. Èí í áōēí nüééé ðaçī 217. Í áá³òū ñāí ³ í ñēāēí ē í ēñāēē (á áí-òēēēí í áá³; Áðíēāáóçá ³ Áððí í á), Ñí áí áæ í ááò ī í-ðāñēē í á-ðāāí òū óāāā. Óàð ī ðēçí á÷ēā ēí áí ðāāí ēēí. Nēí í áó òà áí ēí áí ēí óāí çí òī ī áēāāāí ēōðā ³ ʔē³ē. Í á ʔ³ē í íñāā³ áí Ñíñēē í ñēí á-Ñēā oéðají nüé³ áēāāí í ý òà ʔēí ēē. Óāē ñāí í ááòí òī ¹ í nüēí áí òàðñüēí áí óēāçó 1876 ð., ýēēí çāāí òí ýēāñü oéðají nüēā í íáā, áóá ýí ē÷àð ī. Þçāóí áē÷. Í ēñāēē ³ áēāāāāēē ñāí; òàðñēāāí ³ óāí ðē: Í ēāòí í í áóòí ēāāē÷, ²āāí Èðāí áí áóūēēē, Áðāí áñ³ē Çá-ðóóūēēē òà 3í ʔ³. Í ñēí áñüē³ ³ñóí ðēēē í açēāāþòū ó³ í ēñāí í ý áēāēí-ēāēóçí ēí ē. Èí áí ēē ç ðēó í áðāāāððí ³á í ááðæóāāā áēñí ēó í íñāāó. Á ÑÐÑÐ Í ñēí áÑēí á í áāí òí áæó° ēí òí ³ē÷óē³á, ðē÷ēí, áāæāí ³á, ēēðē÷áí ē³á ³ ò. í. í íñāāāí ē „í 3í ³ñòð³á” ó ò. çā. ÓÐÑÐ. Òà á ³ í íáð³; ò³ í íñāāē áóēē ñí ðāāæí ³í ē, ñāáòí ç í ðāāí í íáēāçó-áàðē í áá³òū ³ í ñēāēí áí. Á á ÓÐÑÐ ó³ í íñāāē „ēēí í á”, ç í ðāāí ēēðā áēēí í óāāðē í áēāçē Í ñēāē. Í òí òà ēí òí ³ē÷óēē, áāæāí ē, ðē÷ēí ē Í íáóòū í ðēí áēí í³ áēí ðāāāí áóāāðēñý ðēí, Ñí í á í íðē-ēēðþ ēí áēí áí ç í ēó ñí ðýí í áāí á ʔ³áēā „ñàðððāððáí ùí áí” í áāā-í á ç í áēāçī ñēāāí ñēí áēðē í ñēí áÑāí í ý ³ áðāáóí í ē Óéðají ē. ðēñý÷³ ðēó, òòí í áñí ³ēēāñý í íá÷àðē, í áēēāēē áí ēí áí þ. Í òí ēí-í í áē÷³-ēí í áðēí nüé³ áóēē í ³áē³ʔēí ē çā ñāí ʔò áēēçí þē³á á ÑÐÑÐ, áí á í í í áðð³÷³ ē ³ í í áð³; ʔò í á í ðēí óðóāāēē ñòāāāðē ýí ē÷àðāí ē. Óā áæā ñüí áí áí ³ʔí ý Í ñēí áÑēí á áēāóáēþ° ðēó, òòí í á òí ÷á ñòā-áàðē ýí ē÷àðāí.

Èāòāðēí á 22 í ááðí óēā Áāòūí áí Ñēí ó í á Í áēí òí ñ³ēñüēā áāí á-ðāē-áóāāðí áòí ðñāí. Çðóēí óāāēā Çāí í ð³çüēó Ñ³÷, á ʔ çāí ē³ ðí çāā-ēā ñāí; òāāí ðēðāí, í ááðí óāʔē çāí í ðí æó³á ó ēð³í áē³á. Áí í á í í ēð³í á÷ēēā áñā óéðají nüēā ñāēýí ñòāí, çāāāðāāēā çāí ē³ óéðají-ñüēēó óāðēí á òà í í í áñòēð³á, á³á³áðāāʔē á í ēó çāñí áē óððēí óāā-ðē ʔēí ēē, áā áí óāāāēē ñ³ēñüēēó ó÷ēðāē³á. ðēí ó÷ēðāēýí çāāí-ðí í ēēā í áá÷àðē á ʔēí ēāð. Áí í á áēēēí óēā Í í áēēýí nüēó Áēāāā-í ³þ ç áóāēí ē³á Áðāñüēí áí í í áñòēðý, áā áí í á í ³ñòēēāñý á³á çā-ñí óāāí í ý. Óéðají nüēā ʔēýðòà í á ðaç í òí ñēēā áí çāí ēó çāñí óāāðē é óððēí óāāðē áēāñí ēí ēí ʔòí í óí ³ááðñēðāð á Óéðají ³. Èāòāðēí á í á áí çāí ēēēā. Óéðají ó³ í òí ñēēē áí çāí ēó çāñí óāāðē áí áāē á³ē-ñüēí áó ʔēí ēó á Áēóóí á³, áā ñóí ýá í í ðí áí ³ē í áēāó áāòūí áí á È. ðí çóí í áñüēí áí. Á³áí í áēēā. Í ēððí í í ēēðā Áðñāí á í áó³°áē÷á çāí óðóāāēā áēāēí ó ðāāāēñüē³é á ýçí ēó³ çā òā, Ñí áí í òí ðā-ñóóāāā í òí ðē í ēÑāí í ý óéðají nüēí áí ʔē³ēñí ēòðāā ³ áðāáóí ēó óéðají nüēēó í í í áñòēð³á.

Çā Èāòāðēí ē 22 ēāí ēēāðí ³ í í áð³; áóá Í ēāēñāí áð Áāçāí òí äü-ēí, á í ³í ³ñòðí í ñā³ðē – Í áððí Çāāāāí áñüēēē. Í. Áāçāí òí äüēí

í ááðæää í ææê Ûèé èèðòé „ñáàðèæøèé éí ýçú Ðí ññèéñèí é èì í á-ðèè“ òà áàèèè³ í à⁰èè à Òèðàí³. Í . Çàáàáí áñùèèé í ááðæää òè-ðòé áðàòà³ áàèèè³ í à⁰èè à Òèðàí³.

Çà^a èèçàáàðè (1742–1762) àèí áàèíáí í Ûàñòèèí Òèðàí³. Í èàèñà Ðí çòí í áñùèèé ñòàà í áí Ò³óéí èì (ðí ÷ øèðáí èì) ÷ í èí-á³éí òàðèò³ í áà áàèèèèé í á íàí áí èèà. Á³í á³áí í àèà áàòùí á-í àò, í ñòààèæøèé í á áàòùí áí à ñáí áí áðàòà Èèðèèà. Èèðèèí ç èí-áí áí í ñí í áí þ í áà í í æèèèè³ñòù á³áí í àèè Òèðàí³ í ðààá Í áðáy-ñèááñùèí³ óáí àè. Á Ûí í áèí áí øá – çàèèáñòè òàáðá³ í ñí í áè èòèù-òòðí í áí ðí çàèèèè Òèðàí³ è. Í áí ðèèèèà, í á³ á³ááóáóáàðè Èèíá, çà-ñí óáàðè óí á³áðñèòáò ó Èè⁰á³ òà Òèðàí³ ñùèó Áèáááí³ þ í áóé (^a èè-çàáàòà í ñòààèèè éí áí – 18-ð³÷ í áí ðèí í öý – í ðàçèááí òí í² í á-ðàòí ðñùèí³ Áèáááí³ í áóé ó í áàðáòòð³),³ òàè ðí çí í ÷ àèáñý á ó XVIII ñò. òà èòèùòòðí í áí ðàòý, Ûí ì ðí çáí ðí óèè òèðàí³ ò³ áè ó Ò²Ò–ÒÒ ñò. Èèðèèí í á³ ðí çááóááàðè òèðàí³ ñùèà ø³èùí èòàí òà àèáááí èòàà³ ò. Í . Í³÷ í áí í á³áí í áí Èèðèèí í á çàèðááñý ðí-áèèè. Í áá³òù ñáèé í àèàò í ááóáóááá í á Èè⁰á³, á á í áèí ó Áèò-òá³ (í áá³òù í á Áàòòðèí³ ÷ è á × èàèðèí³). Áèá í áðàáááí í á Í á-ðáðáòð³ òáí ðí çàáæááñý, á í á óí ðààèýá Òèðàí³ í þ. Í ðààèèà í þ òèðàí³ ñùèà ñàððøèí á. ² áí í á áóèà çðí áèèà í áððèè èðí è áí àèçáí èáí ý Òèðàí³ è – áñ³ í ñí èí áñùè³ çàèí áè çàáðáèèñý ç Òè-ðàí³ è. Áðóáèì èðí èíì áóèí á, Ûí á^a èèçàáàòà í ðí áí èí ñèèà Èèðè-èà ñí áàèí áèì áàòùí áí ñí . Ñí áðòù ì í á àèà òùí áí çá³éí èèè.

Í áñòóí í èöý^a èèçàáàðè – Èàòáðèí á²² í àèáçàèà Èèðèèí á³ çðàèèèñý áàòùí áí ñòàà. Á³í òà áòæá ðàáí çðí áèà, á çà òàèó „ááð-í ñòù“ Èàòáðèí á çðí áèèà éí áí áí èí áí í èíì áí áòáá÷áí³ í áðñùèí-áí á³éñùèà òà áàèà 35 òèñý÷ ááñýòèí çáí è³ á Òèðàí³. Í ðí áí áæáí-í ý áàòí í ñí í ñò³ Òèðàí³ è – òá í ðèí èí áí í ý ì í ñí èí á Ûáí í ý. Ñà-í í óí ðááí á (áàòí í ñí í á) Òèðàí³ á í á í àèèà á çááí³ ò ó á³áðí áæáí í³ °áðí í áèñùèèó í áò³é, ýè òà ñòàèíý á í áø³é³ ñòí ð³í. Á òí á³ í ñí-èí áñùèà³ í í áð³ý áóèà á çí óóáí á 1848 ðí èó í³òè øèýóíì Áàñòðí-Óáí ðñùèí³ í³ í áð³í. Á òàèèè øèýò ñè³í ÷ èáñý á 1917 ð. òèí ñàì èì , Ûí é øèýò Áàñòðí-Óáí ðñùèí³. Òàè àè ñòàèíý, ýèàè Èèðèèí Ðí-çòí í áñùèèé (³ éí áí áðàò Í èàèñà) áóá í á áðóáèì Ñèí ðí í áññùèè (2ááí ñí ÷ è Í áàèíì), á áðóáèì , ýè Ûí í á². Í áçáí í þ, òí Í áòðí Áí ðí óáí èíì ÷ è Í áàèíì Í í èóáí ðèíì . Áóèè òí á³ á Òèðàí³ òí ÷ àè³ í áí ø³ í áçáí è, áí ðí óáí èè, áèáí áñùè³, í ðèèèè, í í èóáí òèè, áí ð-á³óí èè. Áóèè, áèá çà í èì è ñòàæèèè òí á³øí³ éí ÷ óááí, ³ñèðè, áà-èáááí è, í ñíè, í ðí èí í í àè÷³ á³ áèèáçóáàèè í ñí èí áññùèíì ó óðýáí á³. Á „ááðí Ûá í áèí ðí ññ Û“ – Í èàèñà òà Èèðèèí Ðí çòí í áññùè³ áí ýèèñý çàèè Ûàðè í áçáí èí ò³á, áí ýèèñý áèáóáèðáàðè ýí è÷ áð.

Í áàà³ áè áí 1917 ðí èó á³èùò³ñòù í ðí á³áí í³ ááðñòàè Òèðàí³ è áóèè „ááðí Ûí è í áèí ðí ññáí è“ (á Áàèè÷èí³ á³ðí èì è áàñòð³ýèàì è).

Í í 1917 ðí ó³ ÷eí æí ç í eð nòæè oéðazí öyí è³ í æèæèè nái_í è
 áí eí áaí è ó á³ eí³ çà oéðazí nüeo áaðæaáí ó í açæææí³ nòu. Åæ ÷e-
 í æí èèøèèèny ýeúí í á í æí ðí nái è, oí í æí oéðazí öyí è. Ç ðe-
 ny÷ èèøá í æææçí ÷÷³ øeo í æí ðí nái, áóááí è÷eo í í nêí ánuéí_í
 éóeuóððe ðà³ í áð³; á³á XVII nò. í í ÖÖ nò. çáááá³ í èèøá é³eu-
 èa, á ðaððo çí æéaðà á í í nêí ánuéeo áí øèèí í áá³yð. Í³ í³ nòðe,
 áóááí ðí ðe, nái ðí ðe: eí ýçú Í. Áaçáí ðí áueí, áðao Í. Ðí çó-
 í í ánuéèè, áðao Í. Çáááí ánuéèè, áðao Á. Êí÷óááé, áðao Á. Í è-
 eí ðááí æ÷, áðao². Áóáí æ÷, Í. Báóæí nüèèè, ². Æóðí áí, Á. ðà
 Í. Óóí áí nüè³, Í. Í èèí øáánuéèè, ², Á. ðà Í. Óáí áí èè, Í. Ní á-
 ðáí nüèèè, Á. Êí áæáánuéèè, Í. Ðí açýí eí, Í. Óaðáúáí eí, Á. Çà-
 oí í nüèèè, Þ. Êí öpæí nüèèè, Í. Êððe÷áí eí, Í. Éæeu÷áí eí, Í.
 Êðeéáí eí, Í. Êí ðí³ è÷øe, Í. Êpá÷áí eí, Í. Nèðeí í èè, Í. Øa-
 èânð, Á. Nêáá³ í nír³ í³ øeo. Ááí áðæè: N. Øeðæé, Í. ðà Ö. Óó-
 í áí nüè³, Í. Í ææðáí eí, Ð. Êí í áððáí eí, Á. Í áñ³ eí, Í. Åæááí-
 eí, Í. Êí ÷÷æ, N. Êí áí æ, É. Í í nêæáí eí, N. Øeí í øáí eí,
 Á. Þçáðí æ÷³ nír³ í³ øeo. Åæááí³ èè, í ðí óáñí ðe: Í. Êí áá-
 ÷áánuéèè, Á. Áaðí áánuéèè, Í. Áóðáí eí, Í. Éaðí³ í nüèèè, Á. Êí-
 çeuèèè, Í. Éañeí áí eí, ². Êððe÷áí eí, Í. Éaí eöy, Á. Éaáóí í èè,
 Í. Þðeááè÷, Á. Ç³í ué³ánuéèè, Á. Áðeáí ðí æ÷, Á. ðà². Áðááð³,
 Á. æeu_í nüèèè, Í. Éa÷áí í ánuéèè, Á., ². ðà Í. Ê³noyeránué³, Á. Êí-
 í að, Í. Êí ýeí æ÷, Í. ðà Í. Çááéí öue³, Í. Éaúáí eí ðà ðeny÷³
³í øeo. ³í èñeí í è: N. Bái ðnuéèè, Ö. Í ðí eí í í æ÷, Á. Áóæí nü-
 èèè, Á. Åeøí áánuéèè, Á. Êí í óáæ÷, ². Éóeu÷eöueèè, ². Áí áí eáa-
 nüèèè, Á. Ê³í eöueèè, É. Áí ðeá, N. Éæeí í ánuéèè³ áanyøeè
³í øeo. Í æyð³, nêóeuí ðí ðe: Í. Êí çeí ánuéèè, Á. Éáæeöueèè,
 É. Áí eí áá÷áánuéèè, Á. Áí ðí æe³ánuéèè, ². Í áððí n, ². Êðáí nüeí é,
 É. ðà Í. Í æí ánué³, Á. Áðí ánuéèè, B. Nòáí³ nêáánuéèè, N. Í èèí-
 ðááí æ÷, Í. Nêááí ánuéèè, É. Éèeí ÷áí eí, Í. Êí ðeyðáánuéèè,
 Á. Êí í áðáæ÷, Í. Êðáá÷áí eí³ nír³ í³ øeo. Í èñúí áí í èèè:
 Í. Áí áí eu, Á. Ááí èèáánuéèè, Á. Êí ðí eáí eí, Í. Çí úáí eí,
 Á. Ááðð÷áí eí, Á. Áóí áðí áá (Áí ðáí eí), ². Áóí³ (Áóí uéí ánuéèè),
 Á. Í áí èðí æ÷÷-Ááí ÷áí eí ðà nír³ í³ øeo. Êí í í í çeðí ðe: Í. Åe³í-
 èa, Í. ×æeí ánuéèè ðà³ í ø³.

Nádáá øeo ðeny÷÷ çááí eð, ðí çóí í eð, æeñí eí í nái÷áí eð ÷áí è³á
 áóèè é ðæ³, úí epæèèè Öeðazí ó³ í áá³ou ááúí çðí áèèè çáæy_í
 éóeuóððe, æá áñ³ áí í è áóèè úeðeí è í áðð³í ðaí è í í nêí ánuéí_í
³í í áð³; ³í áí ðí áaí è oéðazí nüeí_í áaðæaáí í_í í açæææí í nò³.

Í í áoi ðp³ í í: áaç oéðazí nüeo ýí è÷að³á (ðà³ í øeo çí í nêí áúá-
 í eð ÷óæeí ö³á) nái³ í í nêæeí è í³ eí èè á í á ðí çáóáóáæè nái_í óáí-
 áí_í í í nêí áúeí è í á áæèèø³ í í áð³p. Óá nòí nò³ouñy áñ³ø nòí è³ðú.
 Óà í í nêí ánuéèè³ í í áð³æ³çí ÖÖ nò. çðóeí óááá Öeðazí ó áaçí³ ðð-
 í³øá çà áñ³ í í í áðááí³. Í³óoi á nái³ó³ í á çí á³, ýeí þ í ðí þ í ððóðæà

l i n e i a u e i a o e d a i f n u e o a o r o n a i l i d a a n d a i l . E e o a i i a e e 1917-e d e o a a e y a e o u . A u i a c o n o d o e o i e i i a e e 1917 d e c d i c - i e p u a i e i e i - e i a , n e i d e n o a d e n y c a i n a a o n o a d i a i , i a i i a o i d e - o e e i a i i i e e i e - i o n e i i i d e a a a a o e i i a i o i a i n o a d i a i 1917 d i - e o , u i i d e i a n o e d a i f i a - o a a i o a a n o i d i o i o , i o e e , a a d o a e , n i a d o u .

2 i f i c a i o a i e o o p o u : „ B e e i e i i l a a o a 40-i a e u e i f i a , a a a a o a 3 e o e u o o d i a i a o 3 y i a c i i a e a a d d e i a d e i i 1917 d i o 3 n a i l a a d - a e a i f i l i a c a e a a e i f n o 3 , a c i a - i i l i a f o 3 3 a 3 a i 3 o 3 i a d i a e o o d e i a - e e ? ” I a e a i 3 p - e c n i d i l o , a e e d o - o i i n u n 3 i l l , i i a e y a , l i n e i a - u e i a c a a i p a a e a O e d a i f i o a 3 e n u e i l . E i e e a - o a e i a o u i a d a i e o a a : „ A n e 3 e u e e a 3 e n u e a i a e a l i n e i a u e i a 1917 d i e o 3 n e 3 e u e e O e - d a i f i a ? ” , o i i e - a d a i f i p - e , i i a - a e e a . I a e n i d i l i 3 o e i a o e i a i a i c a i e d a i f y : „ x i l o l i n e i a u e i a a 3 a a o a o a a e a n a i o d i c a e a i a a 3 e n u e i , a O e d a i f i a i a a 3 a a o a o a a e a , o i - i a e a a 3 i i a d n u e i l o a 3 e n u e o i o e d e i 3 e u e i f i e a e o e i e a i e o a i y e 3 a , n o a d o e i 3 a a i a d a - e 3 a ? ” A e a n a i 3 i o n e i i c i a d e a 3 a i i a 3 a u : O O I 3 B E c i e u e a i d i - a i e i o a i o 1917 d . O e d a i f i n u e o i a d i a i o d a n i o a e 3 e o . A 3 a i i a 3 a u i d a a a e a o , a i a a e e d o a n e o e o , o o i u i i a e e a . A 3 a i i a 3 a u o d a a 3 - i i i d i n o a . I i a a e e a u 2 a a i f 3 n O 2 O n o . 2 i i a a e e a o e i n a i e i n i i n i - a i l , u i f e i i i a a e e a O e d a i f i o 2 a a i f 3 n X V I I I n o . , n a a o i o a i f e i i 3 a n o o i i l , c a a 3 a o e a i d i a a a i o a a d a e i 3 o e d a i f i n u e i a i i a o 3 i f a e u - i i a i n a 3 o i a e y a o . I a c e a a a n y o i e 2 a a i f 3 n O 2 O n o . i d i o . l e o a e e i A d a a i l a i i a . 2 a a i O d a i e i a e c i a - e a o u i a i d o e i 3 a i e e a o e d a i f - n u e i l a a d a e a i f n o 3 e i d i o e i , a e a a e - a d i f i i - g e n t e R u t h e n u s , n a t i o n e R u s s u s , o i a o i - i i n e a e i o e d a i f i n u e i l e d i a 3 , a o i - i 3 o a - y i e - a d .

„ E i a e i a d a a i e p o 3 y a o e a n i a d o o a o i e i p a a i e i a 3 i a i f i e p a e - i e , - e a a a a i a d e e a i n u e e e o 3 e i n i o d . A i a d n i f . l i a o o i 3 e a i e i n i a o i a i i a o 3 i f a e u i i a i i d i d i e a O a d a n a d i c a o a e a (o i - 3 i a a a a - o u i o) o e d a i f i n u e o 3 i o a e 3 a a i o 3 a c i a o 3 i f a e u i i a i n i o . C a d i a e o a a - e a n y o e d a i f i n u e a i a o 3 i f a e u i a d a a i e p o 3 y . l i n e i a u e i a o a c o i - c o i 3 e a 3 o i l o a e i d n o i e i i i e a d a e a a d o u e a o 3 o d a a i e p o 3 i - a a e e - e i a i O a d a n a . I i e a d a e a , n o a e a o e E e d e e i - l a o t a 3 o a n u e a A d a o n o - a i , o i - O . O a a - a i e i a i f u i a i i a i a e a a a a . x e a i 3 a a a A d a o n o a a i i e a d a i i a o a e a a e i , a i l i n e i a u e i a d i c o i 3 e a , u i l o i 3 o e i a d i 3 (o o i i 3 - i 3) i d i l i n e i a n u e e 3 e 3 i i a d i l i a c a a d i a o p o u .

O e d a i f i n u e a i a o 3 i f a e u i a d a a i e p o 3 y i i - a e a n y o e i , u i i d i a o a - a e a i 3 O . O a a - a i e i l o e d a i f i n u e 3 3 i o a e 3 a a i o e c a o i a e e e n y a i n e - a a e o a a d e , a e a - a d e n a 3 e i a d i a . I i a a - e a o e e i a i a a a a o p u 3 e o e u - o o d i 3 n e a d a e , a i f e i i - a e e a e i d i n o i a o a a d e n a 3 e c 3 a i o d e e i i n - e i a n u e e i a o o i a i e i d a a n d a i l i a o 3 i f a e u i e e o d a a a o . 2 a a y o e d a i f - n u e i l a a d a e a i f n o 3 („ a n a i l e o a o 3 - n a i y i d a a a a 3 n e e a , 3 a i e y ”)

nòàèà í à øeyō ȷ çä³éní áí íý, í à øeyō í àø³í í àeuí íȷ ðaáí èpø³ȷ
(„ânòàààèòà, èàèàí è í îðà³òà³ àðàæí þ çèí þ èðíà'þ áí èþ í èðí-
í³òà"). Í ðèèèàà Ø. Øàà-áí èà í îèàçàà í îñèíàÙeí³, Ùí ò³çè÷ í á
í àñèèñòáí í àà áí ðøýì è çà áí èþ Óeðàȷ í è çä³èúø° ñèèó Óeðàȷ í è
à ȷ áí ðíòúà³ ç í îñèíàÙeí í þ. ² Í îñèíàÙeí á àèèèà ñáíáí ñòí-
è³òýì è àeí ðíàóáí íáí àç³énúeíáí ñí í ñíáó: í èÙeòè áí ðíàà áó-
òí áí í, í îðàeuí í, Ùà é ðòeáí è ñàí íáí áí ðíàà. Í îñèíàÙeí á àçý-
èàñý ÇÀÈÐÈ Í Á Í ÁÍ ²ÄÖ² óeðàȷ í ñúeó Í ÄÖ² Í ÁÈÚÍ Ó ðaáí èp-
ø³þ. ² áí í á çðíàèèà óà ç í îèàèó á³áí èì òñí³òí í.

Ó ÖÖ ñò. øeðèèàñý í í áñ³e ªaðíí³ í íðáñòú ñí ò³àe³çì ó ç eí-
áí òòí í³ýì è ñèàñòááí íý í ðèàáòí íȷ àeáñí í ñò³, í ààðæààeáí íý ÷ è
òñòñí³èuí áí íý áñúíáí çàí èáðíàñòàà, í ðíí èñèíáí ñò³, òí ðá³àe³,
çí èeí áí íý í àø³é, í àø³í í àeuí èð èðèúòð³ í íà, ààðæààè, ñá³òí-
áí áí í á'òáí áí íý èpáñòàà á íáí³é í ààáàðæàà³ òí Ùí. Áí í è í á í ðe-
ààèpáàèè çàààè, áí áóèè í ààòí ðáí ðàðe÷ í³, ààèàè³ í á çðíçòí ³è³
éíí ó. ² ñí ò³àe³ñòè í òñèèè í íçè÷àðe ó àáí í èðàð³ȷ ³áäȷ çðíçòí ³-
è³ø³, æèðð°á³ø³, í áèó÷³ø³ çàààèíá³: òñòí áí íý àeçèñèó ðíá³òí è-
è³à èàí³òàe³ñòáí è, çàáàçí á÷áí íý çáí ðíá'ý³ áí áðíàðóó áñúíáí í á-
ñàèáí íý, í í è³ðe÷ í á ð³áí í í ðaáí³ñòú òñ³ò áðíí áäýí, í áðáí èè òñ³
í áðíáí í ³ á³áí í á³àeuí èè í áðàà í èì òðýà, ñáí áí àà ñèíàà ³ í á'òá-
í áí ú òí Ùí. Ðàè³ àáí í èðàðe÷ í³ ³áäȷ óeðàȷ í ñúeèè í áðíá ñòáí ðeá
ðèñý÷³ ðíè³à òí í ó. ² í á èèøá ñòáí ðeá, á é çä³éní þáàà ȷø²¹⁸. Í ò-
æá, áí í è áóèè áèèçúè³, ñàí í çðíçòí ³è³ ñá³òí àeýáí á³ òà áàà÷³ óe-
ðàȷ í øý. Ðeí -òí óeðàȷ í ñúeá ³ í òàè³ááí ò³ý – í áàòí í îèíàà – çàòí-
í èèàñý àáí í èðàðe÷ í èì è ³áäýì è, Ùí ȷò àeðàà (òçððí óààà) ñí ò³-
àe³çì ó àáí í èðàðeçì ó³ í ðeàeáñí èà. Çàòí í èàøeñú ðeí è Í Á ñí ò³-
àe³ñòe÷ í èì è, á àáí í èðàðe÷ í èì è ³áäýì è, í àøà ³ í òàè³ááí ò³ý í á-
áí àeáà³èà ³áàè ñòòí ñí ò³àe³ñòe÷ í èð. Á íáí í þ ç í èð ° ááñí í ðe÷ í á,
çòáí òðàè³çí ááí á, áñáí òí í èpþ÷à (òí òàè³òàðí á) ááçá³áí í á³àeuí á
àeààà çàðàȷ í áeáèÙeò ñí ò³àe³ñòe÷ í èð áàeuí í æ. Èøà òàèà àeá-
àà ç í í æá òàðí ðí í í áeéí òðè èpáýì ñí ò³àe³çì. Í òæá, ñí ò³àe³çì –
í ðíðè àáí í èðàðeçì ó. Ñí ò³àe³çì çàí áðà÷ó° àáí í èðàðeçì. Õúíáí è
í ááí áà÷èèà óeðàȷ í ñúeá ³ í òàè³ááí ò³ý. ×íí ó?

Í íòýà áí Ùàñòý³ ñí ðààáàèèáí ñò³ í ðeðàí áí í èè èpáèí³. Äö-
òí áí í ðíçàeí áí á èpáèí á òòæèðú çà ñí ðààáàèèá³ñòþ. Öý òóàà í í-
ðíàæó° Ä²ÐÓ ó í í æèèá³ñòú çä³éní èðè ñí ðààáàèèá³ñòú³ í ðaáí áí-
íý ç í áeðè ñí í ñíàè çä³éní èðè ȷ. Ðàè ç í áðà³ñí èð àeéóí ñúeèò
ðàè³á³è ðíçàeí òèèñý áàèèè³ ñò÷áñí³, ³ í áeá³èúøà ç í èð – òðèñòe-
ýí ñúeá. Í ñí íáí þ eíæí íȷ ðàè³áȷ ° Ä²ÐÀ, á í á ç í áí íý. Ä³ðà æ
³ ç í áí íý í áeáààòú áí ááí ò ð³çí èð ñá³òá: á³ðà áí áóòí áí íáí (áð-
ø³), í áí áðáð³àeuí íáí, á ç í áí íý – áí ñá³òó í áðáð³àeuí íáí, ðàø³í-
í áeuí íáí, ò³çè÷ í áí. Áèèáí èà (á í á í íááðòí áà), í áí í òèðí á á³ðà
çààæàè áóèà á³èúøí þ ñèèí þ, í æ ç í áí íý, ³ áóàà ñèèúí³øí þ,

ai eè epaer à aóaa epaer íp. Ðaè³a³er íaí oái àðeèa í à í ãðaeí í à-
 pou æíaí³ ðícoí í³ aíeàçè, a³ða³ ðícoí eàæaòu ó aái í ãñoí ðð-
 íeò ña³oaò. Oaè ñaí í, ýe aóøaaí eé a³eü, ðaa³nou, epaí a oí Cí
 í a çí³ ðyòe í aòðí í, í a çaaæeðe e³eí aðai ai è. A³ða í aóaaóaa° í í-
 çà ðícoí í í³ oí í ó çaaæaè í aèðeðe÷í a. Ðaè³a³er³ aíai è í a aíai-
 ayou ðícoí í í. „A³ða³ a³ða aðyoo° aàn“, – a-aòu on³ aàeèe³
 ðaè³a³. ² í a èeðà aí í e, à é í aér í a³ða í nèðí oàðai³ y. Í í a í a-
 aànòe ðeñy÷³ oàeò³a, eí eè a³ða ní ðaaa³ ðyóóaaèa æeðòy ep-
 ayí ²¹⁹. „A³ða í í aè aí ðó çðòeðe“, – eàæa Nà. Í eñuì í. ²noí ð³y
 çai eñaèa ðeñy÷³ oàeò³a, eí eè a³ða ní ðaaa³ „çðòeðeðe aí ðe“,
 ñaaóí oái ðeèa eí a³÷ í í í aí í aèeèaa. Ní o³aè³çí í a° a³³ í ðeèí àòe
 ðaè³a³er³ í a³ðe. A³³ noí ní o³aè³noe÷í³ oái ð³; ° í a Cí³ í øà, ýe
 ðaè³a³er³³ aí ai è, oí aóí í aái aaaaí a ðícoí í í, aáçí³ añaòai a a³ða.
 Ní o³aè³noe÷í a æ oðaçai eí a³y – oà èeðà çaa³ña, çà yeí p èðe°ouñy
 í aái aaaaí³ nou AÐÐ ã ní o³aè³noe÷í³ oóí í³. Í í aóüèa ní o³aè³n-
 òe÷í a í aðò³y aóèa í aèñoaðøà, í aèa³eüøà ó ña³ò³³ aàèa í aèaèç-
 í a÷í³ øeò oái ðaòeè³a³ í ðaèeðeè³a ní o³aè³çí ó. Í a ç'çç³ a Aaa-Áí-
 aaçaaðç³ 15 èeñoí í aàa 1959 ð. o³eèí aèòí a³aòóðaeañy í aðeñeçí ó
 340 aí eí ñaí è í ðíðe 16.

Ñaí a æeðòy í aàaeèaaí í í aí aèí í aí a´ðoí oí aai³ nou, ðeí að-
 í³ nou ní o³aè³noe÷í eò aí ai. Í aðøà æa ní ðí aà ç³eñí eðe ÷eñòeè
 ní o³aè³çí, oí aóí aáç eí aí çai í çe÷aí u ó aái í eðaðeçí ó – aái aái í
 í oí aàeèeèañy á ÑÐÑÐ, aèaóaeèaøe í³ eüeí í e í aèí í eò epaaè
 ³ í aáðí oàøe aaaaòp Cí oèðaj í ó í a aóoí aí eè³ o³çe÷í eè oàeí-
 oàð. Aèa oà noaèíñy í í 1917 ðí o³, a aí 1917 ð. ní o³aè³çí ó í í ñ-
 eí añue³e³ í í að³; aàa e³eüèa aañyoe³a ñaí; ó í o÷aí eè³a. Nàðaa í eò
 aaaaòí í aí í ñeaeí³a, çí eðai a oèðaj í o³a Ní o³p í aðí añueò (ç ðí aó
 Ð. Ðícoí í añueí aí), Á. Aèaýaí aà, Á. Eèaèeü÷e÷a, Á. Aaaaí ð³y,
 B. Nòaaí í aè÷a, Á. Eèçí aóaa, Í. Í aèeí eà oà³ øeò. Oí y æað-
 oí aí a eðí a í ñayoeèa ní o³aè³çí a í÷aò epaaé. Í a í³ noà í aí í aí
 noða÷aí í aí aèaaí p aí ðoy çà ní o³aè³çí í ðeòí aèeè aañyoeè í í aèò.
 Oèðaj í o³ ç³ ñaí°p³ aaaaè³noe÷í í p eóeüoðí p³ ña³oí aèyaí í í a
 í í aèe í a í í a³ðeðe oàeèe³ aà; Cí oái ðeèa í o÷aí eè³a. ² í í a³ðeèe.
 Í³ yeí; oðaaà³; í a aóeí a oí í ó, Cí oèðaj í nüèa³ oàe³aaí o³y
 í í a³ðeèa a ní o³aè³noe÷í ó ðaè³a³p. Í a aóeí, aí ðaí³ ø÷e í³ çí³ øà
 ñaí a æeðòy çðoéí oaaèí a ü, ýe çðoéí oaaèí ó í³ o³a. Oðaaaa³y æ
 í a èeðà oèðaj í nüèeò ní o³aè³no³a, a é on³o; Oèðaj í e í í eýaa° a oí-
 í ó, Cí aí í e oá³ðoaaèe a ní o³aè³çí Í Í ÑÉ ANUEÉÉ. Í aai eí-
 øo° í í: a í í ñeí añueèe. Á a³í aóà çí a³³í³ øeí, í³ æ° aðí í aèñü-
 eèe. É. Í aðeñ í açaàa í í ñeí añueèe ní o³aè³çí „í í í aí eüñueèí “
 ní o³aè³çí í í x eí a³ñ-oái a.

³ aðí í aèñueèe ní o³aè³çí í aðí aèañy³ aèð³ñ í a´ðoí o³° aðí í aè-
 nüèí; (a í a aç³eñueí;) eóeüoðe, ýèa ðí çaeí oèañy ç aðaeí-ðeí nü-

éi, çàñáíþþ÷ è ù àðèéó òà í ðàáíñá³áí ðñòù, ç ³ááyì è á³èúíí; áóí èè, èþáññúéí; á³áí ðñ³, ÷áñ³ òí ùí. Çà 15 ðñíè³òù òðèñòèýí- ðñàà á³ðíí à çàñáí; èà òàéíæ òðèñòèýí ñúéó ò³èíí ò³þ ç ù èþáy- í ðñòþ (áóí áí³çí íí), àéí íáíþ ñí ðááááèèáí ðñ³, í áððí ðñ³ áóóó í áà í áòáð³þ, ááá³þ èþáíá³, í ðááá³÷ííáí á³éííáí Áíáà ç Éíáí áàè- èèí è çàéííáí è. Áðè ò³; èóèùòððè – á³ðíí áèñúé³ ñí ò³áè³ñòè áóèè í áñàí í áððá áóí áí³ñòàí è. Á Óèðà;í³ ù ÷ðàçéíí áóèè ². Óðáí éí, Ì. Í áàèèè, Þ. Áà÷éí ñúèèè.

Òà í áéó³í í³ðèí çáí áóðéíí á³ðíí áèñúéí; èóèùòððè áóèà ÈÐÈ- ÒÈ×Í Á áóí èà. Áíí à ííðí áæóáàèà í íá³ áá; á³èúí ó áíðí òúáó ááè ³ ðñàèà í áò³ð³þ á³ðíí áèñúéíáí í ðñòí ó. Áíðí òúáà ááè ðí çàéí óèà ðí çóí á³ðíí áéóý, ýèè òí á çí áéòè í áæó í áè òèí áðí èí ³ áèò- ò³áí í íàèèàèí òà éíðèíí èí òñé í áó³; á³ðíí áèñúé³ ñí ò³áè³ñòè áóèè í áñàí í áððá í áððí òàí è, à áæá í íð³ ñí ò³áè³ñòàí è. Òàè á³- ðíí áèñúèè èðèðè÷í èè ðí çóí ðàçíí ç á³ðíí áèñúéíþ – ó ñáí; è íñ- í íá³ òðèñòèýí ñúéíþ – èóèùòððèþ ³ áóóí áí³ñòþ í á í á ñí ðèéí ýòè ñí ò³áè³ñòè÷ííáí ááñí íðèçí ó ç éíáí í íð³áí íþ – ðááñòáíí òà ðñàá- í ðñòþ. ² á³ðíí áèñúé³ ñí ò³áè³ñòè ðñàèè í á øèýó ááí í èðàðè÷ííáí ðáðíðí áðíðñàà. Í íñèàéí è íðíáí éíñèè á³ðíí áèñúèè ñí ò³á- è³ñò³à çðáíí èèàí è ðíá³òí è÷íáí èèáñ³ í áí áàèá³èè ù á³èùðá, í áè èáí³ òáè³ñò³à, áí á³ðíí áèñúé³ ñí ò³áè³ñòè, í íè³í øòþ÷ è ðáðíð- í áí è áèòðý ðíá³òí èòðáà, òñóáàèè ðóí ò ç-í á í íñéíáññúéíáí ááñ- í íðè÷ííáí ñí ò³áè³çí ó.

Bé í è áæá çáááóáàèè, áóóí áí³ñòù, èóèùòððà ³ ñá³òíáèýá òè- ðà;í òý ° í áñèð³çù á³ðíí áèñúé³ ç òí; í ðíñòí; í ðè÷éí è, ùí òèðà;í- í áóù ° á³ðíí áéòáí ðáñíáí ³ ñí³áðáíðòáí á³ðíí áèñúéí; èóèùòððè ùá ç áí³ñòíðè÷ííáí áíáè. Í íñèàéí áà í áñèð³çù áç³áð. Í òæá, òè- ðà;í ñúé³ ñí ò³áè³ñòè í áèè á í³ðè øèýòíí á³ðíí áèñúèèð. ² ñí ááá³, òèðà;í ñúé³ ñí ò³áè³ñòè, ýè³ áóèè í íçà áí èèáíí í íñéíáññúéí; èóèù- òððè – á Áàèè÷éí³, á Áóéíáéí³ – í³ðèè á³ðíí áèñúèèí øèýòíí. Í Áðááíí áí íá í áñòèðèèáí çáááðòáà ù áí í íñéíáññúéíáí ñí ò³á- è³çí ó. ² Óðáí éí áíñòðí áéóçóáá ç òíáí ÷éí á³ñ-ðáí ñúéíáí ñí ò³á- è³çí ó Ì. Áðááíí áí íáà. Í áð³ áàèèòùè³ ñí ò³áè³ñòè í á áóèè ðááí- èþò³í í áðáí è, à èèø ðáðíðí áðíðáí è. Áíí è í á í³ðèè áí ñí ò³á- è³ñòè÷íí èð í áðð³é í áó³; – áí í áèòáèùèè òèðà;í ñúéíáí í áðíáó (í íèù- ñúéí;), à çàñí óáàèè ñáíþ, òèðà;í ñúéó ñí ò³áè³ñòè÷íí ó í áðð³þ. ² òý í áðð³ý áíðí èáñý çà í ðááá ³ áí áðíáóò ñáíáí áèáñí íáí, òèðà;í ñúéí- áí í áðíáó í áñàí í áððá. Áíí è áóèè áíñèù èáí ñúèè è í ðáðí áò³í- í áè³ñòàí è.

Í áð³ çí íñéíáññúéí³ í ááá³ í ðýí ñúé³ ñí ò³áè³ñòè, íððó³í³ – çà áèðàçíí áàèèèáí Òàðáñà – „í íñéíáññúéíþ áàèéíðíþ“, í³ðèè í íñ- éíáññúèèí øèýòíí áí ñí ò³áè³çí ó. Áíí è áñòí èèè áí ñí ò³áè³ñòè÷- í èð í áðð³é í áó³; áí í áèòáèùèè òèðà;í ñúéíáí í áðíáó, áí í íñéíáññ-

èeò, ³ òeì çðààèèè ñà³é àèàñí èé í àðíà. À Ùí ì ìñéíàñüèèè „ñí ò³-
 àè³çì “ òàèòè÷í í áóà ³ ° í³÷èì ³ í ðèì, ýè ì ìñéíàñüèèè çààðá-
 í èòòàí ì (³ì í àð³àè³çì ìì), òí í àð³ ñí ò³àè³ñòè ç ì ìñéíàñüèèè ñí ò³-
 àè³ñòè÷í èò ì àðò³é òàèòè÷í í áóèè ì àðí èèàì è, ýí è÷àðàì è. ² ò³
 í àðààðòí ³ í èí èè á í à ñòàí ðèèè ñàí çò òèðàçí ñüèèò ñí ò³àè³ñòè÷-
 í èò ì àðò³é, ýèàè ì ìñéàéí è í á çàáóèè í á ÷àñ í áóèè çàààáí í àí èè-
 òàéñüèíàí ñòðàòàà Ñóí-Òñó. Í áàí³ ñàí ° çì ì àðñüèí ç ñèèè ì ìñ-
 éíàñüè³ ñí ò³àè³ñòè³ ñèòðàòè í á òí ò³èè ì òí ì ðààà òèðàçí ñüèí ç ì ì-
 àè, à ì òí ýèòñü ñàí ì ñò³éí³ ñòù Òèðàçí è àí á³ é çààáóàòè. Èí èè æ
 ýèèèñü ì àéí òí ñí òí áóààà Ùíñü ì èì ðèòè ì òí òà, ì ìñéíàñüè³
 òí ààðèð³ í àèèààèèñý í á í ùí àí òàè èðòí, Ùí á³àí èàòà ç ì àðàèý-
 èò ò³èàà. Òí ÷ ³ í àðàèèí ÷èèè, òèðàçí ñüè³ ñí ò³àè³ñòè èðàèèè Òè-
 ðàçí ó, ³ ðí á³í³ çì ì ìñéíàñüèèè ñí ò³àè³ñòà çò í àðàààà ³ í áòð-
 ààà. Òàè ñàí ³ ì ìñéàéí è ðòí àðí òèè òèðàçí ò³à-ñí ò³àè³ñòà çàñí ì-
 áóàòè àèàñí ³ òèðàçí ñüè³ ñí ò³àè³ñòè÷í ³ í àðò³çì.

Òà ò³ ì àðò³çì òèðàçí ñüèè è í á áóèè. òí ý ì òí àðàì à í³÷èì í á
 á³àð³çí ýèàñý á³à ì ìñéíàñüèèè, èð³í àèí íàè èòèùòòíí çì (èèðà
 èòèùòòíí çì) ààòíííí ³ çì, Ùí òàèòè÷í í íàðòàèàñý èèðà ó ì ðààí
 áàèààòè òèðàçí ñüèò ì í áó. Í áà³òù í àèà³èùò ñí ðààò – çàì àèù-
 í ó – çì áàí òààèè ðàññüèè ç ì ìñéíàñüèí çì òí àðàì è, ì ðèéí ýàðè
 áààð ñí ò³àè³çàò³ çàì è³. Ó ì ìñéíàñüè³ òý áààý ì àèà í áò³í í àèù-
 í ì ñòí ðè÷í ³ èí ðàí³ á í áùèí³, íðàà, áóèà ì ðèòí àí íð ³ ì íàèè-
 àí ð. À Òèðàçí³ æ ñí íéíí á³èò í áí òààèà í á èèðà ò³çè÷í í ì ðààí í,
 à é ó àñüíí ó áòòí àí ìì ó æèòò³ áààý ì ðèààòíí çì àèàñí ì ñò³ í á àñà.
 Í ðàà, ñí ò³àè³çàò³ çàì è³ áóèà ì òí òèí ðèòí àí íð, àí òí àí ð òè-
 ðàçí ñüèí ó ñà³òí àèýàí á³ áàà³. Í àñ³èùèè àèèàí èí àí òí àí ð, Ùí
 èèðà ì ì òðòí àò è³èùèí ò ì ²ÈÙÉÍ Í ²À òèðàçí ò³à çì íàèà ì ìñéíà-
 ùèí à çàì òí àààèòè à Òèðàçí³ ñàí ð í áùèí ó ì í³à ñí ò³àè³ñòè÷í ð
 í àçàí ð „èí èàí ñí “.

²ààí èí á³÷èì ì òí á³àí èèí òèðàçí ñüèèè ñí ò³àè³ñòà (³ í àñí ò³à-
 è³ñòà-ì ìñéàí èðà³à) áóà ì òí ò. Í . Àðààí àí íà. ² èí èè Ùàðààòà
 àí èý Òèðàçí è ààèà 1917 òí èò ààðààí ó àèààò í àðè ñí ò³àè³ñ-
 òàì, òí àí í èèí òèèñý çà³éñí ðààòè áàà çì ñàí àí ò÷èòàèý. Í ðè-
 àèà³í ìñý àí òùí àí à÷èòàèý òà èí àí í áóèè. Èí àí ààðüèí áóà ò³èèí-
 àèòèè ì ìñéíàñüèèè ì àðò³òò ³ á³àí í á³àí í àèòí áóààà ñàí çò á³-
 òàè²²⁰. Ó á³í í áç³ çì. Àðààí àí íà áóà í³à áàèèèè àí èèàí ò÷è-
 òàèý-ì ìñéàéí à Í. Ñòòíí ñüèíàí, çààáóààà èí àí ç áàèèèí ð èð-
 àí á³. À „Ààòí á³í àðàò³çì“ Í. Àðààí àí íà í á í áçèàà° ñààà òèðàçí-
 òàì. Í ðèýòàèýí-ì ìñéàéí àí á³í í èñàà, Ùí á³í „í áùàðíí“, à òè-
 ðàçí òýì èàçàà, Ùí á³í „èí ñí ì ì è³ò“. Áí àè³ç èí àí í èñàí ù òà á³-
 ýèùí ì ñò³ ì í èàçó°, Ùí á³í áóà ç „ààðí Ùò ì àéí òí ñí íà“. Í àí ðè-
 èèàà, í èñàà ðàààèòí òí á³ æòòí àèò „Ààñòí èè Ààòí Ù“ Í. Ñòàñ-
 èààè÷: „À³àðò òèðàçí í ò³èùòàà, Ùí òàí àð ì ì ÷èí à° ì á³í ì ñèòè

nāi p aī ēī āō, nāi ā ōāi āđ ° ÷āñ nī ðyi ōāāō ēī ðīçōī ī³ōī; ā³yēū-
ī īñ³. Āōāā ēī ðēñī āōēī āē çāāōī īī³çōāāōē āāēēōūēā ōēðāī ī-
ō³ēūñōāī ç īāōēī ē īīðyāī ēī ē ēpāūī ē ā ðīñ³. Āēāā°ōūñy, Āī
nāi ā īīōī āēāī īy īī ðēçī ÷÷ēēī ī āī ā āīīīī āāāōē ōāēīī ō çā'yçēī ā³.
Ōāē Āāō æōðī āē āīīīī āāā° nī ðāā³ ī īñēī āūāī īy. Ēīēē Āāē÷ē-
ī ā īīāāðī āōūñy ī³ā ēðēā ð³āī īāī īðēā, ōī ē ī āī ā ç Āāī ē çāāā-
pōū"²²¹. Í ā çēāōūēēē āōā ī . Āðāāī āī īā īī ðī ðī ē³ āī īñōī ē ī īñ-
ēī āūāī īy. Ōāī āđ ō āāēēōūēēō – ç īī÷āðēī āēō – øēī ēāō īāā÷ā-
pōū ōēðāī nūēēō ā³ōāē ī īñēī āñūēī; ī īāē, ā ā nāðāī³ ōā āēūēō
ī āā³ōū³ ī āā÷āpōū ī īñēī āñūēī p ī īāī p. ² ī īñēī āñūēā ī īāā īāī ō°
ā ōñ³ō ōñōāī īāāō Āāē÷ēī ē. Ōāī āđ ō āāēēōūēēō ī³ñōāō ōēðāī-
ñūēī; ī īāē ÷ōðē ī āī øā, ī³æ ō ēāī āā³ēñūēēō. Ā çāō³āī ēō çāī ēyō
çī³ īāī ī nī ōī³ ē³ēūēāñī ōð³÷ī ēō ōēðāī nūēēō³ñōī ðē÷ī ēō īāçā āō-
ēēōū, ī³ñōā÷ī ē, n³ē ī ā ī īñēī āñūē³. ² ī āðāī āçāāēē çō ī ā ēēøā³ ī ā-
ī āī ē Ēāī³ īā, Nōāē³ īā, ×āðī ēøāāñūēī āī, ā ē ī ōøē³ īā, Ēōōōçī āā
³ ō. ī. Āāñyōēē ēī ēāīñī³ ā īāçāāī ī³ īāī āī ē īā ēēøā Ēāī³ īā, Nōā-
ē³ īā, Ē³ōī āā, ā ē ōāðñūēēō āāī āðāē³ā, yē ēī ēāīñī³ īāī³ ī. Nōāī-
ðī āā ō çāāðāçūēīī ō ðāēī³. „ī īñēāēī nāāēñōē÷ī ī āñī ēī āæō°ōū-
ñy çī ōūāī īyī ç īīāī ēāī ēō“, – nā³ā÷ēōū ī. Āī ðūēēē.

Í āðāā nāī; ē ī īñēī āñūēēī ē ī ðēyōāēyī ē ī. Āðāāī āī īā ðē-
çōāāñy, Āī ēōī ēā çā nāī; āðī ø³ ōā āēī ðīñēā ē³ēūēāñī ō ī īñēī āñū-
ēēō ēī ēāēī ē³ īīāāðōāāā çō āī ōēðāī nūēēō ā³āē³ī ōāē ō Āāī³,
Ēūāī ā³³ ×āðī³ āōyō. Ōāī āđ ōāī – āāñyōēē ðēñy÷ ī īñēī āñūēēō
ēī ēāēī ē, āēā īāī ā° āāāāōūī ðēñy÷ ōēðāī nūēēō, āēāāī ēō ō Ēē°-
ā³ ÷ē Ōāðēī ā³³ ōī īāā³ōū āēāāāī ēōðāāī ē ŌÐÑÐ, īðāā, āīçāī-
ēāī ēō ī īñēī āñūēī p ōāī çōðī p. ī. Āðāāī āī īā ā÷āñī ī īīāā÷ēā,
Āī ōēðāī ō³ īī÷ēī āpōū ðīçōī³ ðē, Āī āī ēī īā āēçāī ēyōū Ōēðāī-
ī ē ç ī īñēī āñūēī āī āðāāōī ēō ōā āēçēñēō, āī ēē īā ā³ā³ðāōū Ōē-
ðāī ō ā³ā ī īñēī āūēī ē. Āāī ā÷āñī īīī³ ðēā, Āī īī÷ēī ā° ā³ā-
ðī āæōāāðēñy „ī āçāī ēī nūēēē nāī āðāōēçī “ (ēī āī āēðāç – „ōēðāī-
ī īō³ēūñūēā ā³āðā“). ² āñā æēōōy īāāōī īī īīāī ðpāāā ōī ē „nāī ā-
ðāðēçī “ ō āñ³ō ēī āī ðī ðī āō: ī īāī ēē, ēōēūōðī ēē, āīñī īāāð÷ēē,
ī īē³ðē÷ī ēē, āāðāāāī ēē ōñī ā nī īñī āāī ē, īā ōōðāp÷ēñy³ ī³ā-
ēēō. ðīçōī³ ā³³ ōā, Āī ā³āāāðōā āī ðī ōūāā ī ðī ðē īāō³ī īāēūī āī
ā³āðī āæāī īy Ōēðāī ē āēyāēōū ēī āī (Āðāāī āī īāā) ī īñēī āñūēēē
ī āō³ī īāē³çī, ī īēāāā ōēðāī ōyī ēī āī yī ē÷āðñūēā īāēē÷y, īðāā,
ēī āī āī ēēī ðōāāōēī ōōū. Í ðēāðāāøē ōēðāī nūēō ēē÷ēī ō, āñōī ēā
āī ōēðāī nūēī; āðīī āāē ā Ēē°ā³. Ōāē nāī ī Ā. Ēāī³ īāā÷āā, Āī
ī īñēī āñūēēī ēīī ōī³ñōāī īā āāðōī īīāī ðpāāōē īāō³ī īāē³çī īā-
ī īñēāēī³ā, āī æ āēāēyāāðēī ā yē āī ðī ōūāā ī īñēī āñūēī āī īāō³ī-
īāē³çī ō ç īāī īñēī āñūēēī. Ōīī ō īāēēāāāā īāāð³ēī ēē īāī ā'yçī ē
īā ī Āī īñēī āñūēēō ēīī ōī³ñō³ā īīāī ðpāāōē īāī īñēī āñūēēē īāō³ī-
īāē³çī.

Èēānūēā oēðāī nūēā āðīī āāā çāāōī āēā āēāāāāōē çā ēīðāīīī
 oēðāī nūēēē æōðī āē, ūīāē īāðāī ðāāēyōē ēīāī ā Ōēðāīō. ² īī-
 nēāēā ī. Āðāāī āīīāā āī Ąēāīāē ðāāāēōīōīī. Ąīī āēāāā ðāī
 ē³ēūēā ÷ēñāē ³ īā òīī ō īðēīēīēā. ī āōīī ³nōū īī÷āā āēāāāāōē
 (³ ðāāāāōāāōē) ī īñēīānūēēē nīō³āē³nōē÷īē æōðīāē „Āīēūīīā
 nēīāī“. ī īñēīānūē³ āī ³āðāīōē ā³çīāēēñy (ē īñēīānūēēē òō³ēā÷
 Ą. ×āðēāñīā āēāāā ðāī ēīēāā÷ēō, ā yē³ē çāēēāā° ī. Āðāāī āīī-
 āō īðīāīēāōīðñōāī), ūī āðīō³ īā òīē æōðīāē āā° ī īñēīānūēēē
 ōðyā²²². ī ³nēy ōūīāī ī. Āðāāī āīīā āēçōāā āī Ąīēāāð³ç. Çā³āōē
 ēēñōāī ē ðā ñōāōōyī ē īīøēðpāāā ī ³æ oēðāīōyī ē Ąīñōðyī ūē-
 ī ē ³ Ąī³īðyī ūēīē ī īñēāīēpāñōāī. Ąēēīīōp÷ē ñāīp ī ³n³p, ðāē
 āīīñōīē ī īñēāīēpāñōāā ī āā, īāñāī īāðāā, āāēðē ā³ðō oēðāīō³ā
 ō ñāīç ñēēē ðā ā īīððāāō ī āōē ñāīp īāçāēāæīō āāðāāāō. ² ð÷ēā,
 ūī īāðāī īāā ñīō³āē³nōē÷īīāī ēāāō ā ñā³ð³ īāī ēīō÷ā (īðī ōā ī īñē-
 āēīē āāēāñōpōū ōāā ī³āñōīē³ðōy ā „ēðāī³ çā³ēñīāīīāī ñīō³ā-
 ē³çīō“). Ą òīā³ īā āōāā īēðāī ēō āāðāāā, ā ēīāēī āīñīīāāðñūēā
 īāēāñōū ī āōēī ā ñāīp īāçāēāæī³nōū ō ā³ēūī³ ē ñī³ēō³ īāēāñōāē. Ąīī
 īðīīīīōāāā īīā³ēēē Ōēðāīō īā ÷īðēðē ñāī īñō³ēī³ īāēāñō³ ç ī³-
 øāīīp ēpāī³nōp. Ąāçāā, ūī ÷ōāēīō³ ā ðēō īāēāñōyō āōāōōū āē-
 āēī çā'yçēīī ç ³īøēī ē īāēāñōyī ē āñ³ç. ñī³ēēē, ³ ðāē çī³ōī ēōū-
 ñy ī³æī āðīāī ā āðāāðñōāī. ī īñēīāŭēī ā ðā āāā çā³ēñī ēēā ā ÑĐÑĐ,
 īīā³ēēāøē Ōēðāīō īā īāēāñō³ ³ çāā³çøē īīīāā 7 ī³ēūēīī³ā īī-
 āēō ī īñēīānūēēē īāī³ā, ūīā āīīē āōēē āēāēī çā'yçēīī, āðā-
 ðāðñūēē īēēūīōāāēē, āāē ò³ „ñāī īñō³ēī³“ īāēāñō³ īā „ēðāēē“
 āēāñī ō īøāīēōp, āōā³ēēy ðā ³īøā ç „īāŭāāī ēīðāēēā“.

ī. Āðāāī āīīā ð÷ēā, ūī ā ðēō īāēāñōyō (ñāāōī ā Ōēðāī³) āñ³
 āðīī āāyīē – āāç ð³çīēō³ īāō³īīāēūī īñō³ ÷ē ā³ðē – ī ōñyōū ī āōē
 īāīāēīā³ īðāāā. Ōy āēī īāā ° ā īðīāðāī ³ ēīāēīç oēðāī nūēīç īāð-
 ò³ç ē ðāīāð. ñīō³āē³nōē÷īā ŌŌðāāā, ā īīð³ī Ōīð īāāāēā 1917-
 1920 ðð. çāēāāī ā Ōēðāī³ īðāāā īā īāīāēīā³, ā ā³ēūø³, ī³æ ōē-
 ðāīōyī. ī āīðēēēāā, āī īāēīç Ąāðāāāīīç ðāāē ñāī³ çāēēēēāēē
 45 % īāōēðāīō³ā (īā 40 ÷ēāī³ā – 18 īāōēðāīō³ā). Ōē³ē ō ī īñē-
 āēī³ā īā ā³ā³āðāēē, ā oēðāī nūē³ øēīēē çāēēāāāēē ā īāīðēāāð-
 īēō āōāēīēāð. Èēāñūēēē ōī³āāðñēðāð ēēøēēē ī īñēāēīāī, ā ōē-
 ðāī nūēēē çāīðīðīðēēē āī īāēāīūēīāī ī³nōā Ąāī 'yīōy, āā īā āō-
 ēīāī³ āōā³āāēū ā³āīīā³āīēō, ī³ ā³āē³īōāē. ^aāðāyī āāēē ðāē³ ī³ēū-
 āē, yēēō īā ñīō° ī³āā ā ñā³ð³. Ñōāīðēēē īāā³ōū īēðāī ī ī³ī³-
 ñōāðñōāī ^aāðāēñūēēō ñīðāā ç ī³īñōðīī īā ÷īē³. īāā³ōū āēēðāyēē
 ā Ōēðāī³ īēðāī³ āāōīīīī ī³ īāēāñō³: ^aāðāēñūēō, ī³īāōūēō, ī īē-
 āāāñūēō, ā īð īā Ąōāāī ūēī³, Ñōāāðīīīēūŭēī³, Ąīī ūēī³, Ąī-
 ðīī³æ÷ēī³, Ñāðāðīāŭēī³, āā āēāā ē³ēūēā ī ²ĒŪĒĪ ī ²Ā oēðāī-
 ò³ā, ī īñēīāŭēīā çāāīðīīēēā īā ð³ēūēē oēðāī nūē³ øēīēē, ā īā-
 ā³ōū āāçāðē ðā ēīēāēē oēðāī nūēīp ī īāīp, ðī÷ āē ē ç ī īñēīāñū-

èeì çì ³nòìì , í á áíí òñèàþ÷è òòàè óèðà¿í nüèèò ààçàò, àðóèí àà-
í èò á Óèðà¿í³.

Ì . Àðààíì áíí á ò÷èà, Ùí ³áéí è ðí àèyòù òàð³ òà í áí è. Í á áóàà
òàð³à òà í áí³à (èàí³òàè³nò³à) – í á áóàà³ áí òí. Àðààíì áí³ààòù
Ì . Í íðò, nòààòè à³èñüèí àèì ì³í³nòðìì Óí Ð, á³àðàçò ààí í á³è³-
çóààà óèðà¿í nüèà à³èñüèí, Ùí òí³³ ànòí àðà÷ áí è³ àðààíì áí³àñü-
èí¿ ÓÓÐ nòàí ðèèíý nàì á (à óèðà¿í³ çí áàí èò í íèèàò áóèí í íí áà
200 òèñý÷ áí yè³à). Á áí³ æà áí áðà çí áà, Ùí Á. Èáí³ í àèàçàà
ì íñèí àñüèèì áàí áðàèàì á³àáóáóààòè ì íñèí àñüèà à³èñüèí.² áíí í
çáí áíì (çà è³èüèà èèøà ì³ñýò³à) nòð³èyèí ç áàðì àò íí Èè°áò³ íí
óèðà¿í nüèèò ì³í³nòðàò ðàçíì ç Ì . Í íðòàì . Óèðà¿í á à³èñüèà í á
ì àèà, Ùí á í á í òñòèòè òà ì àèáí üèà (èèøà 30 òèñý÷) ì íñèí àñüèà
à³èñüèí.

Ì . Àðààíì áíí á í áðàèíí óààà óèðà¿í³ ò³à, Ùí ì íñèí àñüèèè í áðí á
° áóàà ì èðí èè, í á çàààðáí èòüèèè, òà, ì í àèyà, òàð³³ í áí è áí á-
èè èí áí í³ààèààòè³ í³ø³ í áðí àè (òà nàì á òí ðí÷àòù í áø³ áàí í èðà-
òè í áà³òù³ òàí áð, èí èè òí è „ì èðí èè“ í áðí á àæà í íèàçàà nàí¿ çà-
àðáí èòüè³³ èèà). Á³í áí áí àèà, Ùí Ì íñèí àñüèí í á í áí áèèà Óè-
ðà¿í³. Í áàí àèè, Èàòàèí á²² á³àèðèèà Óèðà¿í³ áíñòòí áí ÷íðí í-
áí í íðý, çàáí þàààòè Èðèì . Á yèàè Ì íñèí àñüèí á çàáí þààèà á
Áàðàáí àèè, òí áóèà àè á³àèðèèà Óèðà¿í³ áèò³à ó øèðí èèè nà³ò.

Óðòùí á òàèí æ „á³àèðèà Óèðà¿í³³ áíñòòí áí ÷íðí í áí í íðý“,
á³ààààòè ì è 1954 ð. Èðèì . Ùí ì òàààà, í íí áà 60 % í àñàèáí í y
Èðèì ó – ì íñèí àèí è òà çì íñèí àñüèí³³ ÷òàèí³³. Í³³ óèðà¿í nüèèò
øè³è, í³³ ÷àñí í èñ³à óèðà¿í nüèí þ ì í áí þ ó Èðèì ó í áí à, yè í áí à çò
³ á nòñ³áí³ è Èóááí ùèí³. Í òàà,³ óèðà¿í³ ò³ á Èðèì ó çì íñèí àñüèí³
ààèèè þ ì³ðí þ. Òàèèì ÷èííì , Èðèì ° ì íñèí àñüèí þ òààðàèí á þ
á òèèó Óèðà¿í³ è. Àèà æ ò³àà ì íñèí àèí è í á óèðà¿í nüè³ áðàòè, Ùí
èèøà áí áðà Óèðà¿í³³ áàæàþòù?

Ì . Àðààíì áíí á áóàà òààèèà Á. Õí àèüí èòüèí áí çà í áðày-
nèàà³ áí áí àèà, Ùí òèì á³í òðyòóààà Óèðà¿í³ ó á³à çí èùáí í y
Ì íèùùáþ, òàòàðàì è, Óòðà÷÷èí í þ. Nàyòèòþ÷è (ç í àèàçò Ì íñèí à-
ñüèí è) 300-ò ð³÷í èòþ í áðàyñèààà, nò÷àñí³ áðààíì áí³àò³ í íàòí-
ðþþòù òà nàì á nèí áí á nèí áí,³ çí í áò ì ðèñýààþòù ní³àè³nòè÷íí-
ì ó ì íñèí àñüèí³³ ò òàðàà³. Í ðí òà í í á³áí èì è áí èàçàì è Ì . Àðààí-
ì áí í á í á ì³à í áðàèí í áòè óèðà¿í³ ò³à í áèàæàòè áí ì íñèí àñüèí¿³ ì-
í áð³¿. Óðààà áóèí àèààáóààòè Ùíñü í áðàèí í èèà³øà, Ùí á áí áàñòè
òí áðòèì òí òèàì , Ùí³ áàäý nàì íñò³èí íñò³ Óèðà¿í³ è (í áà³òù èèøà
èèèèòðí í¿) ° çàòáí í þ àèy óèðà¿í nüèí áí í áðí áò.² á³í ò÷èà, Ùí
èþàñòàí í áóòèèèí í í ðíñò° áí áàçààðàèáí áí Nà³òí áí áí Ní þçò,
í òàà ðáí³øà ÷è í³çí³øà í èðàì³ áàðàèàè í á³ñí óààòèì òòù. Ó Nò³à-
í³ è æà³ áðí í³³ nàì á³ñòí ð³y³ nòàí ðèèà çàðí áí è òàèí áí ní þçò ç òòüí ò
áðàòí³³ ì èàì áí : áàèèèí ðíñ³à, ì àèí ðíñ³à³ á³èí ðíñ³à³ í áí í áí í áðí áò

Óeððají ó, à Óeððají à í á ì àèà Ùà ñèèè íáíðíí èðèñý, ³ í áì íæèèáí áóéí óeððají ñüèó ñèèó ðíçáóáóáðè, áí í áðí á áóá í áò³íí àèüí í í áñá³áí ì èé. Óà – áæá í á çàè÷àéí à áðáóí ý, à ñí ðááæí ³é í áèèáí í á ñá³é í áðí á. Í íæýí áí í í á óàèòè.

Í í éí èàðèñú 1917 ð. Í ðè àèáá³, áðááí ñí áí áó³ çáàçýóí í í áí ðþ-áàèè í á èèðá ñàì ó ³ááþ ááðæááí í; í áçàèáæí í ñó³ Óeððají è, à é éí æí èé ñèð³éí èé àèýá óeððají ñüèí ñàì í ñó³éí í ñó³ à í áòíí ó í á-ðí á³. Áñ³ óeððají ñüè³ ñáèýí ñüè³ ðà á³éñüèí á³ ç'íçàè ñèð³éí í àèì à-áàèè 1917 ð. Ùí á ÓÓÐááá í ðí áí éí ñèèà ááðæááí ó í áçàèáæí ³ñóú Óeððají è, Ùí á í áááéí ðáí ðèèà óeððají ñüèá á³éñüèí, Ùí á í í áèáá-í ýèà í í ñèáéí ³á ç Óeððají è. Ñàì á óüí áí ³ í Á óí ó³èà ðí áèòè áðá-áí ñí áí ³áñüèá ÓÓÐááá, áí æ ðàèèè „ñáí áðáðèçí “ ^o çðááí þ çáí í á³ðó Ì . Áðááí áí í áá: „Ç Í áí ³í í þ Ðóññþ í á çéíí èí ñí þçó“. Ùí-á³ðøá, áðááí ñí áí áó³ çáí í í áèèáí èéí óèèñý í èí Ùèðè ñáí ^oþ í èðí-èþáí í þ í ðí í áááí áí þ óeððají ñüèá á³éñüèí ðà í áðð³í ðè÷ í á ñáèýí-ñüèá Óí áððèñóáí „Á³éüí á Éíçáóóáí “. Óeððají ñüèèí í í èèáí ÓÓÐá-áá í á ááááèà èàçàðí , ðàð÷³á, Ùí á áí í è ðíç³èðèññý í í áí í áèàð. Áèá áí í è í á ðíçóí áèèèñý, à ðáàèèñý áí áí þ.

Áèèí í óþ÷è óóááéó í í èéí áí áí á³÷à á í í èóáá³ á èèñóí í áá³ 1917 ðí éó, ²-é óeððají ñüèèè í í èè ³í áí ³ Áí áááí à Óí áèüí èóüèí áí í ³á èíí áí áí þ ñí óí èèà ²ááí à Çááóáññüèí áí àèíóáá áí Èè^oáá. Í í èè áóá áí ^oçááðí èé, çàèñòèí è³í í ááí èé, ñèèüí èé, á³ðí èé óeððají ñüèí-ì ó óðýáí á³. Á³í í áá 4 ðèñý÷³ áí ýè³á, í çáðí ^oí éó ááæèè è èóéá-ì áðáì è ðà áðí í úí áèèáì è. Éí èè í í èè í ðèýíóáá áí Èè^oáá é óá³-éøí á áí ááí ðó èàçàðí í á í á÷áðñüèó, í ááðæáá í áèàç ç³áðáðèñý í á í í èéí áá á³÷à. Ç èàçàðí áèéøí á éí èéøí ³é í ñááóè (áá'þóáí ó) í í è-éó í ³áí í ðó÷ í èè Í èáèñáí áð Øáí í ááè ³ ñèàçáá: „Í í ðèçí á÷áí èé èíí áí áóáá÷áí í í èéó. Á³á ñüí áí áí ³ áñ³ éíçàèè ³ ñòáððøéí è í í è-éó – á³éüí ³. Óòí óí ÷á èòè áí áí í ó, í í æá èòè“. Çàèèè³ áí í áèá³ð-øèó ðíç÷áðóááí ú, éíçàèè áèððèí óáàèè ìó óááðáí. Áèá ðàéí áí óááðó í í çóí ³ó í ð³ýó í á áèððèí áèè, í èàèàèè, ýè á³òè. Í á óí ó³èè ðíçóí áèòèñý, ³ í á óí ó³èè çáááðè çáðí.

Í è áà÷èí í , „óeððají ñüèèè“ óðýá ÓÓÐááá í ðèçí á÷èà Í . Øáí í-ááèà í á èíí áí áóááðè í í èéí , à è³èá³áóááðè éí áí. Ñàì á óí á³, éí-èè í á Èèýá ñóí óéí ç Ì í ñèí áí Ùèí è á³éñüèí í á ÷í è³ ç óàðñüèè , à óí á³ áæá „ñí ááðèñèí “ í í èéí áí èéí Ì . Ì óðááéí áèí ²²⁸.

„Óeððají ñüèèè“ í í èéí áí èè-áðááí ñí áí ááóú í èñáá óí á³ óàèá: „Í í á³çí í ñóáí í ³ó áí ³á ó Èè^oá³ ýñí í ñá³÷áóú í ðí í í ýáó í ³é³óáðèñ-ðè÷ í èó óá÷³é á Óeððají ³. Óà ì óñèóú í áí í éí çòè ðèó, óóí Ùèðí èþ-áèóú Óeððají ó. Óàèèè í ³é³óáðèçí í á í á ÷áñ³. Á³í í áááçí á÷ í èé ³ í í æá í ðèí áñòè ááááðí èèòà. Í ñòáððøéí á. Í ñè³í ÷èá ñáðááí þ ³ áèíó á³éñüèí á³ øéí èè ³ ó á³éñüèí áèó ñí ðáááðó í áþ ááèèè³ çí áí-í ý ³ áí ñá³á. ² ý óááðáí èáæó: Óeððají ³ í á ððááá ñòáéí áí á³éñüèá,

í á òðááá é éíçá÷÷éí è. Óáé í àðèò òí áàðèð³á í á çàòíí èþ° í ðè-
 éèáá í íèyè³á òà ÷áð³á, yè³ ñòáí ðèèè ñáí; í áò³í í àèúí³ í íèèè. Í á-
 í á àèá°, éíèè ÷òþ, ùí í áð³ í í áàæí³ èþàè ðàáýòú í áí í áñè³áò-
 áàðè ðèò í íèyè³á òà ÷áð³á. Òà æ ùí á á³èñúèí í á í á° í³÷íáí ñí³èú-
 í íáí ç ùí³¹ è í áðíáàí è. Í ðèòèèúí í áí í úí áí ñòáàèòúñý èèðá í á-
 èèè áòðò òí á³í³ ñò³á. Í ñò³éí³ á³èñúèà áàá í èíáþòúñý²²⁹. Í³ç-
 í³ðèè óèðà;í ñúèèè í³í³ ñòð Í áèñèí Ñèáàéí ñúèèè òí á³ æ í èñáà:
 „Í ðí ðè í áò³í í áè³çí ó, í ðí ðè éí áí áèèèþ÷íí ñò³ òà ñááàèþáñòáà
 òðááá í í ñòáàèðè ááþ ñí ðáááàèèáí ñò³, ááþ çááàèúí í èþáñúèèð
 áááàè³á òà áòè÷í èò í í ðí. Áí í è – áèù³ çà áñ³ í áò³í í áè³ñòè÷í³ áè-
 í í áè í èðáí èò í áðí á³á²³⁰.

Í áðáéí í áàðèñú, ùí ÓÓÐááá ñòáàèòúñý áí ðí áéí áí áá; óèðà;í-
 ñúèí; ñáí í ñò³éí³ ñò³, í íèè³¹ áí³ ááòúí áí á í áàèà í í èòáí ðèà ñí èá-
 í óááá í í ñòáàèðè ÓÓÐ í áðáá áí ááððáí èí òáèòí ó í áá³; ùí
 ÓÓÐ í í÷í á çá³éí³ þáàðè ñáí í ñò³éí³ ñòú Óèðà;í è. Í íèè óá'ýçí èá
 17 èèñòí í ááá 1917 ðí èò áñ³ò í í ñèí áñúèèð óðýáí áò³á ó Èè°á³,
 í òí÷èà ááððááí³ óñòáí í áè³³ í í á³áíì èá í ðí óá ÓÓÐ, í ðí ñý÷è ù
 áàèúèð í áèàç³á. ÓÓÐááá í áèàçáèà í í èéí á³ çá³èúí èòè óá'ýçí á-
 í èò í í ñèáéí³á³ áè;ðàðè í á í³¹ áòúèèè òðíí ó áí ðí èòè³¹ í áð³þ.
 Ñòáððèí è í í èèò çðí áèèè áàèèèð³ ñòí ðè÷í ó í í í èèèð. Çáí³ ñòú
 óá'ýçí èòè çðááí èè³á-áðááíì áí³ áò³á (yè çðí áèà Á. Éáí³ í³ ñáí; í è
 „áðááíì áí³ áòýí è”), áí í è áèéí áèè çðááí èòúèèè í áèàç ÓÓÐ –
 áèááèè í í èè í á òðíí ò. Áí ðá÷³, í í áí ðí ç³ éí áí í áñòð³èyèè ç èó-
 èáí áò³á áí í ñúè³ éí çáèè, ùí á í í èáðáðè çà çðááó³¹ í áð³;í. Áí í áò-
 ðí áðááá ÓÓÐ òáèááðáòóáàè: þðáá á³èñúèí áèò áàçáððèð³á çáóí òó-
 áàèáñý á Èè°á³, áèà ÓÓÐ áñòáí í áèèà í í ðýáí è³ áèñèàèà áí ðí òí á-
 í èè³á í á òðíí ò. Á òí á³ óðýáó í á ñèòóáèè í áá³òú ñáí³¹ í í ñèáéí è.
 Á³í í í áyèóááá „ááðí ùí í áéí ðí ñáí “.

Ó Ó³í èyí á³; ñòí ýá 1917 ðí èò 12-é éí ðí óñ³¹ í áðñúèí; áðí³; –
 í áèæá ñáí³¹ ó èðà;í ó³. Éí ðí óñ í áá áðí í áí í çá, è³òáèè³¹ ááðí áðè.
 Øòáá éí ðí óñ çáí ðí í í óááá ÓÓÐáá³ í áðáááñòè éí ðí óñ í á í í ñ-
 éí áñúèí-òèðà;í ñúèèè éí ðáí, ùí á ñòðèí áðè í í ñèí áñúèò í áàèò,
 áí ýèí; òí á³ èðèí ñú. ÓÓÐ á³áèéí óèà í ðí í í çèò³þ³¹ í í ðáàèèà éí ð-
 í óñí á³ èòè í á í³¹ áòúèèè òðíí ò. Ñáí á òí á³ í í ñèáéí è çàèèðá-
 èè òðíí ò³¹ í í èèáí è ùàèè áí áí ò. Èð³¹ òí áí, çà í áèàçíì óðýáó
 Í. Éáðáí ñúèí áí, ÓÓÐ áèñèàèà ç Óèðà;í è í á í³¹ áòúèèè òðíí ò
 70 èóðáí³á í í 1 ðèñý÷³¹ áí ýè³á ó éí áí í ò. Ó³ èóðáí³¹ óí ðí óáàèè-
 ñý á Óèðà;í³ ç òèðà;í ó³á. Á óðýá Í. Éáðáí ñúèí áí áóá óáá í í è³-
 òè÷í èí í áðáí. Óèðà;í ñúèèè ðááí èþò³éí èè Øòáá ó í áòðí áðáá³
 áèñèáá 1917 ð. á Óèðà;í ó è³èúèà áí áðá í çáðí³¹ èò³¹ í áò³í í áèú-
 í í ñá³áíì èò òèðà;í ñúèèò í í èè³á, ò. çá. ñáðáþòúèèð,³ çàçáàèá-
 á³áú í í á³áíì èá ÓÓÐááó í ðí áèççá. Ó Èè°á³ ðèò í í èè³á ÓÓÐááá
 Í Á í ðèéí ýèà, èàçáðí ùí í á áàèà, í á áí áóáàèà, í ðèí óðòþ÷è

í á èèðá ì í á ãðó³ñòè, èàì³ òàè³ñòè, è³ááðàèè, à é ñí ò³àè³ñòè. Í³ òòì á Ì Ì ñèíáÙèí³ í á áððèà, Ùí á³èùðíàèòùèà àèààà àððèì à°òùñý àí-àðà, ýè í³áðíèò, Ì ñàáíòòààèè òðýáíáò³, í ò³òáðñòáí, áñ³ í áá³èù-ðíàèèè. Á Óèðàí³³ á³à ÷àñ³à Òì àèùí è÷÷èí è í á áóèí òàèí³ í áò³í-í àèùí³ òáí íñò³, ýè ò 1917 ðí ò³, í á áóèí àèíáí³ òèðàí³ ñùèí³ í áð-ò³, ÷è á³èùðí³ áðòí è òèðàí³ ò³à³ í áá³òù Ì àèíðíñ³à, Ùí í á àèçí á-ààèè àèààè ÓÓÐààè. Áñ³ áàèàèðáí³ òèðàí³ ñùè³ ç'ìçàè 1917 ðí èò: ñàèýí ñùè³, á³èñùèíá³, ó÷èðàèùñùè³, èííí áððàèáí³ àèí áààèè àèèí-í óààòè áñ³ í àèàçè ÓÓÐ íáí íñòàèíí, áàç àèíáí èò çàñòáððàèáí ù. Áñ³ àèçí áààèè ÓÓÐ çà òàèí³ ò³ í àèàèÙò àèàáò Óèðàí³ è. Í áá³òù çì Ì ñ-èíáÙáí³ òèðàí³ ñùè³ Ì Ì³Ùèèè òà Ì ðí Ì èñèíáò³ ñíí÷àòèò í á àèñ-òòí àèè Ì ðí òè ÓÓÐààè (ñòààèèèñý í àèòðàèùíí). Í íáòíðò³ Ì: ÓÓÐ Ì àèà ñèòò Ì ðí áí èí ñèòè é òððèì àðè áàððàáí³ ó í áçàèáàí³³ ñòù Óèðàí³ è. Í áò³í í àèùí á ñòèò³ý í áðíáò çàáðíàòòààèà çì áñòè ç³ òèýòò áðàáíí áí ááò³à ç ìòí³ Ì Ì ñèáíèðáñòáíí. Àèí íàè áàððàá-í³ ñàí íñò³èí íñò³ ñàèýí ñùèèè è òà á³èñùèíáèí è ç'ìçààí è í á áóèè Ì ðí áèí³ è ñèíáàí è. Çà òèí è àèí íáàí è ñòíýèà çàðíèí á ñèèà Ì ðí-òèí Ì ñèíáñùèèò òèðàí³ ñùèèò Ì Ì èè³à, Ì ðí òèí Ì ñèíáñùèíáí ñàèýí-ñòàà. Ó àèáíðàò áí³ Ì í áðñùèíáí „Ó÷ðààèòàèùííáí Ñí áðáí èý” 1917 ð. á òèðàí³ ñùèèò ñàèàò òñ³ Ì Ì ñèíáñùè³ í áðò³ Ì í ááððàèàèè è 2 % áí-èíñ³à. Óèðàí³ ñùè³ í áðò³ Ì – 98 %. Ðýòòð÷è ñààá á³à Ì Ì è³òè÷í³ ñí áðò³, í áò³ ñí ò³àè³ñòè-áðàáíí áí ááò³ çì òðáí³ áóèè çðààèòè ñàíð „ààèí òð-í áààèè òð Ðí ñèð”, àèçí áòè áááð áàððàáíí ñà-í íñò³èí íñò³ Óèðàí³ è. Óà „áóèè Ì òèí òðáí³” áíí è í á Ì Ì ñí ðí Ì èè-ñý çàíèñàòè é áí³ ñòíðè÷ííáí áíèòí áíòò. Ó í áðòíí ò òí³ áàððàè³ ÓÓÐ ÷íðíèí Ì Ì á³èíí ò í áí èñáíí: „...í áñ Ì ðèí ááíèáíí, Ùí á Ì è ñàí³ òáíðèèè í áòò áíèð”. Ó áðòáíí ò Óí³ áàððàè³ í áí èñáíí: „...Ì è ð³òò÷à ñòààèí Ì ñý Ì ðí òè çàì ð³à ñàí í á³èùí íáí çà³èñí áí íý áàòíí Ì Ì³ Óèðàí³ è”. Ó òðàòùíí ò Óí³ áàððàè³ ÷èòà³ Ì Ì ñàí³ òí è-òð: „...á³ Ì ý ðýòòàáí íý áñ³³ ðí ñ³ ñí í á³Ùà³ Ì: á³à í èí³ Óèðàí³ á ñòà Óèðàí³ ñùèíð í áðíáííð Ðàñíí óàè³èíð”. Ó áñ³ò òòùí ò Óí³ áàð-ñàèàò ÷èòà³ Ì: „...í á í áá³èýð÷èñ á³à òñ³³ ðí ñ³, ...í á ðí çðèàá-ð÷è ç áàððàáíð ðí ñ³èñùèíð”. Í áá³òù ò ÷àòáððòíí ò Óí³ áàððàè³, Ùí Ì ðí áí èíòò àèáñí á áàððàáíí ò ñàí íñò³èí³ñòù Óèðàí³ è, ÷è-òà³ Ì, Ùí Óèðàí³ ñùèèí Óñòáí í á÷èí Çáíðáí (í áá³òù ò ò³ é í áçá³ Ì Ì-ðàáñùèíí ò çì ááí óààèè Ì Ì ñèíáñùèà „Ó÷ðààèòàèùííáí Ñí áðá-íèà”) „í áèàèèòù ð³òèòè Ì ðí òàááðàòèáí èè çá'ýçí è ç í áðíáí èí è ðàñíí óàè³èàí è áòáðí³ ðí ñ³èñùèí³ áàððàèè”. Í òàà, Óàááðàòèáí á ñàí íñò³èí³ñòù. Óàè àèèáíèí áèíð³í èèñý ðàáñòáí á ðí çòí³ áòòò í áÙáñí íáí ðí òèà, Ùí á³í ààòááñý í áá³òù ñè³à: „ñàí íñò³èí³ñòù”, „í áçàèáàí³ñòù”, „áí èý”.

Êè í á Ì áðàáíèñàèùíí, Ì ðí áí èí ñèòè áàððàáíí ò í áçàèáàí³ñòù Ì òèí òñèèà ÓÓÐààò ... Ì Ì ñèíáÙèí³ á. Çàáí èí áòð÷è Óèðàí³ ò, áí í á

àèñòð³èþààèà àñ³ò, òòí òíèàçàà ñààà íàò³ííàèùíí ñà³àíì èì óè-
ðà¿í òàì . Çí àèóíàøè à èèøáí³ Ñíñù íàìèñàí à ÷è íààðóèíààí à
óèðà¿í ñùèíþ í íàíþ, ñòð³èýèè àèàñí èèà, í à íèòàþ÷èñù é³ í áí³.
Çàèí ýàøè 10 èþòíàí 1918 ð. Èè¿à, òííèàèí è ðíçñòð³èýèè òíííàà
5 òèñý÷ óèðà¿í ò³à çà íàèí èèøà òèàèàí ù. Í òàè, çààðíàèòààèè é
óèðà¿í ñùèèì òíààðèøàì-ñíò³àè³ñòàì ÓÓÐ. Í³çí³øà é òííòð³èý-
èè, çí èÑèèè à Ñèà³ðò òèð, òòí í à àò³è çà èíðàíí, ýè Á. Àèííè-
÷áí èí. Çðóèí óàààøè àèàñí à à³èñùèí, ÓÓÐààà çì óøáí à áóèà ò ðí-
ñèðè Í³ à÷÷èí ó, Ñííàè òà àèáí àèà òííèàèí³à ç Óèðà¿í è. À çààèý
òíàí òðààà áóèí í³àì èñàòè ò èð ç Í³ à÷÷èííþ, Ààñòð³òþ, Óððà÷-
÷èííþ. Áííè é òíýñíèèè ÓÓÐàà³, Ñí ò èð í³àì èñò³òùñý èèøà
ç ñàì òíò³èííþ ààðàèàíþ, à í à ÷àñòèííþ ýèíñù ààðàèàè. Óàè çà-
àðàí èòòàí „ñòàððòíàðòòí ùí¿ ààì íèðàò³¿“ òèì òñèèí òííèàíèþ-
à³à-àðààíì àí³àò³à ò ðíàíèííèðè ò ðíðè ñàí³¿ àíè³ ààðàèàí ó í àçà-
èàèí³ñòù Óèðà¿í è. Çàíè³èàðè ààèùøà ààà í à òíàèè, àí „àðàðè“
ñòð³èýèè ç ààðì àò òí Èè³àó. ÇíèÑèèè ààðì àòíèì àíàí àì à³ì
òèýòàèý òííèíàñùèí¿ ñíò³àè³ñòè÷íí¿ „ààì íèðàò³¿“ Ì. Àðòøààñù-
èíàí. Í³çí³øà, èíèè à³í àèçí àà „òíàðàèàí ó ðíèþ“ (èíàí àèðàç)
òí¿ „òííèíàñùèí¿ ààì íèðàò³¿“³ òíààðí òàñý à Óèðà¿í ó, àí í à çí è-
Ñèèà³ èíàí ñàì íàí.

Óà é ò ðíàíèíèøáííý ààðàèàíí¿ ñàì òíò³èííò³ Óèðà¿í è àðààí-
ì àí³àò³ ðíçàèýààèè ýè òèì ÷àñíàèè à³àñòòí à³à çàì íà³òò à÷èòàèý.
² òíñèý ÷àòààðòòíàí Óí³ààðñàèò çàíè³èàèè àííèòè àí ñàí¿ò òíè³-
ðè÷íèò òíàðàì çàñààí è÷ò àèì íàò ààðàèàíí¿ í àçàèàèííò³ Óè-
ðà¿í è, ñííà³ààþ÷èñù, Ñí íàñòààèí è çì³íýòñý,³ ñàì òíò³èííòù
áóàà íàì òòð³àí à. Àñ³ óèðà¿í ñùè³ ñíò³àè³ñòè÷í³ òíàðò³¿ àè ó èà³òí³
1918 ð. (òðè òíñýò³ Í Í ÷àòààðòòíì ó Óí³ààðñàè³) í à ñàí¿ò ç'¿çààò
óòààèþààèè: „...óàààèàðè, Ñí ñàì òíò³èííòù Óèðà¿í è òèè ààí èò
íàñòààèí àò òíàà çààáçí à÷èòè èòèùòòòí èè òà àíñííààðñùèèè ðíç-
àèòíè òíèèàòð³àòò“, „...ðàòòþ÷èñù ç í íàèì è, ðààèùí èì è íàñòà-
àèí àì è àèòòý, àèçí àòè ñàì òíò³èííòù Óèðà¿í è“³ ò. Ì.² ñíðààà³,
òíà³ íàñòààèí è áóèè èàíñùè³ àèý àðààíì àí³àò³à. Ó òííèíàÑèí³
òíàí óààèè „àðàðè-ñíò³àè³ñòè“, à èèýò³ „íàñòààèí è“ òèì óòòààèè
óèðà¿í ñùèèò ñíò³àè³ñò³à àíþààðè ç òííèíàñùèèì è „àðàòàì è-
ñíò³àè³ñòàì è“. Á Óèðà¿í³ ñòíýèè í³ì àòè³ òíèèè, ýè³ í à àíçàíèè-
èè á ñòàíðèòè à Èè³à³ òííèíàñùèí-ì àèíòíèñèñùèèè³ òíàðñùèèè
„óàààðàòèàí èè“ òðýà. Í³çí³øà í³ì³ àíçàíèèè èíàí ñòàíðèòè
íàñíò³àè³ñòè÷íèì àðààíì àí³àò³ì (òííèàíèþààì) í à ÷è³ ç Í. Ñèí-
ðííàñùèèì, àí ñíò³àè³ñòè÷í³ ààèàèòí è í àçààðè í à çì íàèè òííòà-
÷àðè Í³ à÷÷èí³ òíàíàíèñùòàí, ýè ç í àí³àýàèñý à òèð³è óàíà³.

²ààíèíà³÷íí é òíè³òè÷íí çàáí èðòòíàí³ àðààíì àí³àò³ òààðàýòù
òàíàð, Ñí, òíàèýà, 1917 ð. íàøà³í òàè³ààí³ò³ý áóèà òàè çì òí-
èíàÑàíà, Ñí òíð³àíýíí ç íàþ àðààíì àí³àò³ áóèè óèðà¿í ñùèèì è

naì i ñò³eí èèàì è ³ í áà³òù í àò³í í àè³ñòàì è. Í àí ðààáó èàæòòù, í ³àè àñ³ í àò³í í àèùí í ñà³àí í ³ óèðà¿í ò³ áóèè òí á³ àðààí í àí ³àòýì è. Ù í-í ðàààà, í àðàààæí à ÷àñòèí à í àøí¿ ñà³àí í ¿ ³ í òàè³àáí ò³¿ òàèè áó-èà í ñèàí èðàñùèí þ, àèà áóèà ³ í òí òèí ñèí àñùèà, òí ÷ ³ í á òàèà àèòàí à, ýè í ñèàí èðàñùèà, ³ òí ò ³ñòíð³ý í àèí í í í áà³à° òí ¿ ò-í þ àí ðíòàó ç í ñèí àøèí í þ.

Ç í àèàèçí à ÷ í ³øèð óèðà¿í ò³à àðààí í àí ³àòýì è Í Á áóèè: Í Ì à-èýí Í àí í í àñùèèè (1833–1892), ²àáí Òðáí èí (1856–1916), Èàñý Óèðà¿í èà (1871–1913), Èíñòù Ì èðàèù÷óè (1840–1914), Í èàè-ñàí àð Èíòíòùèèè (1870–1939), Áí àð³ýí Èàùáí èí (1898–1921), Ì èðàèè Èíòðàèí ñùèèè (1864–1913), Áí èí àèí èð Áí òí í í àè÷ (1834–1908), Í èàèñàí àð Ðòñí à (1847–1915), Í èàèñàí àð Èíí èñù-èèè (1836–1900), Í ààèí Æèðàòùèèè (1836–1911), Òàà³ð Áí àè (1847–1913), à Ì áí ø çí áí èð áóèè ðèñý÷³.

Í ðí òèáí èèàì è Ì ñèàè áóèè ç àèçí à ÷ í ³øèð: Ì èèí èà Ì ³òí í à-ñùèèè, Áàèáí òèí Í òàí áí í àñùèèè, Áý÷àñèàà Èèí èí ñùèèè, Áí èð-òí Áí í òí à, Í èáí à Ì ÷³èèà (Í èùàà Èíñà÷ààà), Ðð³è Èí èàðà, ²àáí Èèí à, Ðð³è Èèí à, Ì òñ³è Èí í í í áí èí, Áí èí àèí èð Ñàì ³èèáí èí, Áí ààáí Èáí èèè, Á³èòíð Áí àð³àñùèèè, Í í áí àñ Áí àð³àñùèèè, ²àáí Èóòáí èí, Ì èèí èà Ì àèàðáí èí, Ñàðà³è Øàì àò, Í . Ñòáí áí áí-èí, Ì . Áí ýðñùèèè, Á. Øèèýð, Ò. Ç³í è³àñùèèè òà ðèñý÷³ ³í øèð.

Òí³ áòí èè àèñèí àèà Ò. Ç³í è³àñùèèè 1890 ðí èó òàè: „Ì ñèàè-í è àèýàèýðòù ñàí þ „éóèùòòó“, ñàí° í àò³í í àèùí à „B“ òèí, Ù í çí óùàðòùñý ç í àðí à³à, ýè³ í í í àèè ó Ì ñèí àñùèè³ í àçòðè. Í àø³ áòí³ áàààðòù, Ù í çí óùàòùñý Ì ñèí àñùèèè óðýà, à í á Ì ñèí àñù-èèè í àðí à. Ì í àèýà, ýèàè Ì ñèí àñùèèè í àðí à Ì áà çí í áò àèñèí àè-òè ñàí¿ áòí èè, òí á³í áóá àè ñíòàèà òàèà àèèóí ñòáí. Òà – í áí ðàa-àà. Òà – áàçí ³àñòàáí à Ì Ì áí à. Çàòí àè Ì ñèí àñùèí áí óðýàò àèí à-ðí áí àèòè í ³ààèò³ í àðí àè ò³èèí àèòí ç³áí³ ç í í àèýààì è ñàì í áí Ì ñèí àñùèí áí í àðí áó, ç³áí³ ç éóèùòòí þ Ì ñèí àñùèí áí í àðí áó ³ ç èí áí ³ñòíð³òþ. Í á òðààà çàáóààòè, Ù í òí è áàðæàáí èè óðýà, ýèèè í á àèí áàèí áí ñòàà í èí à÷í ðà, à ýèèè í àðí à Ì á° áí áà³ ñòí-ð³÷ý.– òàèèè óðýà ° Ì ðèðí áí èí, èí á³÷í èí àèòáí ðí éóèùòòè òí áí í àðí áó. Òàè ³ Ì ñèí àñùèèè ° Ì ðèðí áí èí òáí ðí éóèùòòè Ì ñèí àñùèí áí í àðí áó. B í ááí èè, Ù í èí èè á ó Ì ñèí àøèí³ áóá í àðèàì áí òàðñùèèè óðýà, òí Ì ñèí àñùèà ñòñí ³èñòáí, ðàçí Ì ç³ ñàí-òþ è³òàðòòòí þ áóèí á øí á³í ³ñòè÷í á òà ³í í àð³àè³ñòè÷í á, ýè ³ òá-í àð³øí°. Ò³àà æ òà Ì ñèí àñùèà àèí àðí áí àèþþ÷á ðí çí àðàçáí í ý (áàèòáí àè³ý), Ù í í èùèòù éóèùòòó à Í í èùù³, à Óèðà¿í³, ó áàè-òèòùèèð í àðí á³à ³ àñþàè í ³à Ì ñèí àñùèí þ àèàáí þ, áóèè àè Ì í æ-èèà³, ýèàè áí í è í á áóèè ç³áí³ ç áàæáí í ýì Ì ñèí àñùèí áí ñòñ-í ³èñòàà, Ì ñèí àñùèí áí í àðí áó? Èí èè á Ì ñèí àñùèà ñòñí ³èñòáí çàèþàèè ³ ç àèàíí í¿ áí è³ í á àèèí í óààèí á óðýáí á³ àèí àðí áí àèþ-

p÷³ çaot̃ àè, ot̃ ò³ çaot̃ àè áóèè àè Ì ÁÐÍ². Áaç àeaní t̃ ò³ot̃ üt̃; át̃-
 t̃ t̃ t̃ t̃ àè Ì t̃ ñeí t̃ añueí t̃ ñoní³ èũnoàà Ì t̃ ñeí t̃ añueí èè òðyà í á Ì àà ñeèè
³ Ì t̃ æèè t̃ añ³ àeí t̃ adí t̃ aī t̃ æp̃aàðe; añ³ Ì³ í³ ñoàðñue³ í àeàçe èèøèèè-
 ny àè Ì àðoàeì è í á t̃ aī t̃ ad³. Í³, í adí t̃ a, Ut̃ àeí eàeàà ó ñaàà àaní t̃-
 ò³a, t̃ t̃ aī t̃ aèòeì àouñy àaní t̃ òe÷í t̃ ç eí t̃ æí eì, òot̃ Ì àà í á Ut̃ añoy ot̃ a-
 ñòe í³ a eí t̃ aī t̃ eàí t̃ òu. Ðàa át̃, í àaðæaàðe àeàáo, í áòøèeùí t̃ ñoà^o
 àaní t̃ ot̃ Ì²³¹. Òa ñeàçat̃ í 77 ðí e³a ot̃ Ì ó.

× t̃ t̃ ó ñaì á ñí ò³æ³ñòe, Ì t̃ ñeí t̃ æp̃aè-àðaat̃ Ì áí³áo³ çaot̃ t̃ èèè
 1917 ð. àeàáo á Óeðat̃ í³, á í á óeðat̃ í ñue³ ñaì t̃ ñò³eí èèè? Óeðat̃ í-
 ñue³ ñí ò³æ³ñòe÷í³ í áðò³; Ì àèè ó t̃ òí t̃ adí t̃ adí ñí ò³æ³çào³p̃ añ³;
 (à í á èèøá t̃ aī t̃ ñueí) çat̃ è³, t̃ òæá é ñaeyí ñueí. Áàa÷a, ña³ot̃ aeyà
 óeðat̃ í ñueí t̃ aī ñaeyí eí á^o í añeð³çù àeaní t̃ eòue³. „Ì Í ß çat̃ ey“ í á-
 øt̃ Ì ó ñaeyí eí í á³ ñayòà, çà í á; á³í át̃ ot̃ àeè í á ñí àðoàeùí èè á³e.
 Í áø³ ñí ò³æ³ñòe àeñot̃ óèè àañeí: „Ány çat̃ ey ñaeyí aī “³ í áaðæa-
 èè 98 % ñaeyí ñueèò át̃ eí t̃ ña. Ñaeyí è át̃ eí t̃ ñoààèè çà ñí ò³æ³ñò³a,
 át̃ ñí t̃ a³àeèny, Ut̃ „Ány çat̃ ey ñaeyí aī “,- òá ó àeaní t̃ ñou. Ñí-
 ò³æ³ñòe t̃ øøeàèè ñaeyí, í á ñeàçaaðe, Ut̃ ñí ò³æ³çào³y – òá ðí ç-
 àeaní áí í y, ³ ñaeyí ñueí çat̃ è³ òaet̃ æ. Á ÓÐààá t̃ ðí t̃ aī t̃ eí t̃ ñeà ñí-
 ò³æ³çào³p̃ çat̃ è³ ³ í t̃ ÷ àèà ù çä³éní p̃aàðe. Ot̃ á³ ñaeyí eí t̃ í ÷ àà
 ñyòe èèøá ñò³eùèè, Ut̃ áè àeñòà÷èèí eí t̃ aī t̃ ðí t̃ aet̃³, ñeòot̃ í t̃ ñí
 á³àap÷eñu, Ut̃ ÓÍ Ð „ñí ò³æ³çò^o“³ áðí t̃ æaè. Áí t̃ aī t̃ ÷ añ í³ ò³ í t̃ a-
 ÷èèè, Ut̃ ÓÐààá í á àañou ù ot̃ aī t̃ ðí t̃ aī t̃ aī t̃ eũnoàà, Ut̃ çí t̃ aī t̃ yçà-
 eañy á Ì eðí³ é ot̃ aī³.² ðí ç³áí àèè ÓÐààó, t̃ t̃ ñoààeàðe àáí t̃ adæà
 í áeà Ñeí t̃ ot̃ t̃ aāñueí t̃ aī t̃ aāouí t̃ aī t̃ t̃ Óeðat̃ í è.

Í ðaèòe÷í³ í áò³t̃ í æ³ñòe í³ ò³ ðí çot̃³ èè, Ut̃ çat̃ áóàðe t̃ ðe-
 yçí ù óeðat̃ í ò³a, í áaðæaòu ç Óeðat̃ í è á³eùøá, í³ æ í añeũnoat̃ Ì,
 á³eñueí t̃ aī t̃ ñeí t̃ p, ³ í áeàçaeè Í. Ñeí t̃ ot̃ t̃ aāñueí t̃ ó àañòe óeðat̃ í-
 ñueò í áçaeàáí ó áaðæaāí t̃ eòueò t̃ t̃ e³òeèò, áaç æí t̃ aī t̃ eò óàáàðòeà-
 í eò t̃ t̃ òyá³a át̃ Ì t̃ ñeí t̃ aUt̃ e. Í. Ñeí t̃ ot̃ t̃ aāñueèè çat̃ ðí t̃ t̃ í óààà
 í áò³t̃ í æeùí t̃ ña³aī t̃ eì óeðat̃ í oyì (í añí ò³æ³ñoat̃) ñoat̃ ðeòe òðyà.
 Áí t̃ è á³aí t̃ aèèeny. × t̃ t̃ ó? Áí Í. Ñeí t̃ ot̃ t̃ aāñueèè í áçaeí t̃ t̃ t̃,
 í³ ðouet̃ p̃ ñeí t̃ p̃ çaot̃ t̃ eà àeàáo, ³ aī t̃ e í á çaot̃ ð³eè ñeòæeòe í³-
 Ì áouè³é eyeuò³. Ot̃ á³ Í. Ñeí t̃ ot̃ t̃ aāñueèè çat̃ ðí t̃ t̃ í óààà ñoat̃ ðeòe
 òðyà Ì àet̃ ðí t̃ ñaì („ðoññeèí Ì àet̃ ðí t̃ ñeèeñeí t̃ aī t̃ ðí t̃ eñot̃ æááí ey“).
 Ot̃ ÷ ð³ òaet̃ æ óààæaèè Í. Ñeí t̃ ot̃ t̃ aāñueí t̃ aī t̃ ðí t̃ áouèè Ì ñoààeáí e-
 eí t̃³ çðaat̃ eéí t̃ „ðí t̃ ñeè“, t̃ ðí t̃ óá t̃ ðeéí yèè t̃ t̃ ñaàe Ì³ í³ ñoð³a
 á òðyá³ Ó. Èeçí t̃ aóàà, Ut̃ á òaè çaot̃ t̃ eàðe àeàáo, t̃ t̃ ÷ àðe á³áóat̃-
 áó³ í t̃ áð³; ðóeàí è á³eùøeò³ Ì áí t̃ øeò ñeí t̃ ot̃ t̃ aāñueèò. Í áaet̃ í
 çaeèèeàèè ç Ì t̃ ñeí t̃ aUt̃ e ñaí; ò ñoaðeò t̃ ðeyòae³a-Ì t̃ ñeaeí³a, eí-
 èèot̃³ ð³ í t̃ áðñueèò Ì³ í³ ñoð³a, ñaí t̃ adí t̃ ð³a, àáí t̃ adæ³a ot̃ Ut̃. Çat̃ eí t̃ á-
 í³èà Ì t̃ ñeí t̃ añueà ñaðat̃ á ot̃ adí t̃ p̃ t̃ t̃ ñot̃ óeà á Óeðat̃ í ó. Í áaðæaàðe
 áaðæaāí³ í t̃ ñaàe, t̃ t̃ ÷ àèè áí t̃ adá³eí t̃ àet̃ í t̃ æp̃aàðe á Óeðat̃ í³ „Ì á-
 çat̃ eí t̃ ñeèè ñaí t̃ adàðeçí“, òat̃ ðeòe ñaí; Ì t̃ ñeí t̃ añue³ ot̃ áaðeñoàà,

ónòarí àè, óàðòí í ààí í ý òà nàí þ í í nēí ànùèó çàðí éí ó nēèó (ó nà-
í í í ó È^oá³ áóéí 1918 ð. 30 òèñý÷ í í nēí ànùèèó í ó³àð³à, çàðð-
òí ààí èò á í çàðí °í èò àðòàèí àò), í àní àí àèí è Ùòáàèè àñà óé-
òàí nùèà.

Áàèèè³ nàðàáí³ çàí àèuí³ àèaní èèè (à àí í è í àðàààèí áóèè
í áóèðàíí ó³) í í nī³ðàèè àñí a nī í nī ààí è í ààí èóàèèòè àððà÷áí á
à³à ðààí èþò³í. Áí í è áàðèè ç nàèýí óñà, Ùí í í àèè, òí ÷ nàèýí è ì
í³÷èì í á çààèí èèè (í àð³ nàèýí è í á àðàáóáàèè í à^oðè³à çàí èà-
àèaní èè³à, nàèí í àèðàèí Çàí àèuí èè Èíí³ ðàò, ³ áí³ óí ðààèýà í à-
°òèí, í èèuí óáàà, Ùí á éí àí í á àðàáóáàèè), òí í í nēàèí è, çàèí ýà-
ðè 1917 ð. Óèðàíí ó, ðóéí óáàèè àñà. Í íí³ Ùèèè èðèààáí í ðèàó-
ðóáàèè nī ðí ðèà nàèýí nòàà, àèàóóàèè çàðí éí³ çàèí éí ðè. Nàí á
òí á³ àðí³ Í. Èí è÷àèà, Á. Ááí³ è í á, Á. Þàáí è÷à áí þààèè í ðí ðè
á³èúøí àèè³à. Í á çàí ðí øáí í ý í í nēí ànùèèò nī ó³àè³nò³à, óñ³ í í n-
ēí ànùè³ çàèàè à Óèðàíí³ nòáí ðèèè à È^oá³ í á^oáí áí í ý í í nēí ànù-
èèò í àðò³è àèèþ÷í í ç í í í àðò³÷í èì è. Éí àí í àòí þ áóéí çí è Ùèòè
çàðí °þ „í àçáí éí nēèé nàí àðàòèçí “ á Óèðàíí³ ³ nòáí ðèòè à È^oá³
í ðí³ í àðnùèèè óðýà, Ùí, nī èðàþ÷èñú í á àí í í í áó Áí àè³í, Óðáí -
ò³í, ÑØÁ, àèéí ðèñóí áóþ÷è áààðònòà Óèðàíí è³ í í á³è³çóáààðè
óèðàíí ó³à áí³ í í àðnùèí àí á³èñúèà, í áà í í áàèèòè „nī áàðnèóþ“
àèàáó³ á³àáóáóáàðè³ í í áð³þ á nòàðèò í áæàð. Í èáí àèðí àèèè
í í nēí ànùè³ nī ó³àè³nòè òà áàí í èðàòè, nòáàèèèè³ ç í áí áí ýçàèè éí-
áí àèéí í óáàòè àñ³ í³ ø³ í í nēí ànùè³ í àðò³í, Ùí, áð³èðè ç í í nēí à-
ùèí è, í àðàáóáàèè à Óèðàíí³ 232. Óèðàíí nùè³ í áí ðí í ó³ í í nēí àùè-
í è í í æòóù çàí èñàðè óàé ðàèò áí nàí ðí àèí ðààááí ú „í áàèí í áí “
í í nēí ànùèí àí í áðí áó. Í³ çí³ ² àáí è – óèðàíí nùèà³ í³ óàè³ááí óý³ í á-
ðàðò³ í í áà÷èèà í áðááí í í nēí ànùèí³ øèááí èò³ çà „èçí áí ó ðí n-
nèè“. Í áóðáí èè í í nēí ànùèèí è èàðàòàèýí è òà í í nēí àùáí í ýí í á-
ðí á áàáàè³ ÷ àñ³ðà ðàí áàñý çà çàðí þ. Çàòí àèéí í á í í áó ðàáí èþ-
ò³þ. Í. Nēí ðí í ààñúèèè í ðí áí éí nēà óáààðàó³þ ç í í nēí àùèí í þ.
Áñ³ óèðàíí nùè³ í àðò³í í á^oáí àèèñý a í áó³í í àèuí èè Ñí þç í³ à í ðí-
áí àí í Àèðàèòí³í (Á. Àèí í è÷áí éí, Ñ. Í àèþðà, Ó. Øáàóù, Á. Í á-
èàðáí éí, Í. Áí áð³àñúèèèè), á÷èí èèè í í áñòáí í ý, ³ Í. Nēí ðí í àà-
ñúèèè áð³è áí í³ á÷÷èí è, à éí àí í í³ nòðè áí Á. Ááí³ è í á í á
Áí í²³³.

Óèðàíí nùèà nàèýí nòáí í á á³ðèíí ó áí nà³ä³ í áðàèí í àèíñý, Ùí í³
áàí í èðàòè÷í á óèðàíí nùèà áàðæààà (ÓÍ Ð), í³ í í í áðò³÷í á (Áàóù-
í áí àò) í á çà³èíí èèè í àèáí ðí æ÷ó éí àí í ð³þ – í àòè nà³è àèaní èè
øí àò çàí è³. Nàèýí nòáí í áðàèí í àèíñý 1917–1918 ðð., Ùí óè-
ðàíí nùèà áàðæàáí³nòù – óà ááçèàà, áðàè èðáí ó, í áí³ áàðàáóí í è
(ðàèá³çèò³í) ³ á³àèðèòèèè áðàáóí í è í øáí èò³, ðóáí àè, í áñí ðà-
áàèèèá³nòù, í áààèà ÷ óàèí ó³à (í í nēàèí³à, í í³ ó³à), Ùí áðàáó^o nà-
èí³ ð. Í. Nàèýí éí í á í³ à÷÷èòè í ðè÷èí òàèí³ „áàðæàáí í nò³“.

ça oà í . Áí éáí ÷áí à . Òàèà àèì íàà í àçèàà°òúny àñ³ì à ì íààì è „ààð-
æàáí à çðààà“, ³ ça í à¿ í àèàæàéí ðíçñòð³èyòè Á. Áéí í è÷áí èà, à
ðíçñòð³èyèè ì íòàé í . Áí éáí ÷áí à . Òà°ì í í, áí í àà³òú ñí ò³àè³ñòè÷-
í èè ñóá í á ì³à çí àèòè çàéí í í¿ ì ðè÷éí è áí ðíçñòð³éó. Ñáí ò÷áñ-
í í í í ððààæáí èé Á. Í ñè³èí è àñòèà òàèòè²³⁴.

Í ³çí³ðá Á. Áéí í è÷áí éí òà ì . Áðòóààñüèèè çðààèèè Óèðà¿í ó,
¿ì ààðæàáí³ñòú òàà ò³èéí àèòí à³àèðèòí. Éí èè à³éí à ç ì í ñéí àùè-
í í þ í í éí èèàñý ó àèðàé èðèðè÷í ì ò ñòáí³, ùí àèì àààà ààèè÷áç-
í èò çòñèèü éí æí í áí óèðà¿í öý, à ì ðíà³áí èè³à ³ í í áí ò³à, ì . Áðò-
óààñüèèè ³ Á. Áéí í è÷áí éí àòàèèè ça éíðáí í. Á òàì í àèààá í à-
ì í àeyèè (í í à³éí³) óèðà¿í ñüèèò áí³àðáí ò³à í í ààðòàòèñý à Óèðà¿-
í ó í³à „ðàáyí ñüèó“ àèàò, í í ÿñí ýþ÷è, ùí òà à³éí à áòèà ààèèéí þ
óèðà¿í ñüéí þ í í èèéí þ²³⁵. Ça í èì è í í òyàèèñý òèñý÷³ í ðí ñòèò
áí ðò³à ça à³èüí ó Óèðà¿í ó. Áñ³ò ¿ò ì í ñéí àùèí à í³çí³ðá çí èùè-
èà, ýè³ ñàì í áí ì . Áðòóààñüéí áí, èàðòþ÷èñü çàñàáí þ: „Ì ààð (í à-
òí éí è) àèéí í àà ñáí° çàààáí í ý,– ì ààð ì í æà³òè ààòú“. Óèòð³ðèé
Á. Áéí í è÷áí éí ñáí ò÷áñí í í àèèààá í'ýòàì è ç ñí ò³àè³ñòè÷í í áí
ðàþ, ùí éí áí ñàì çàácýòí áóáóààá, áí èàí³òàè³ñòè÷í í áí í àèèà
ó Óðáí ò³¿.

Ó í àøèò³ñòí ðè÷í èò í ðàòýò í á àèñà³òèþ°òúny í í áí³ñòþ ðí é
³ñòí ðè÷í èè òàèò, ùí ì í ñéí àñüèà ýðí í í àèèàààèè ÷àðààððèí ñüè³,
ààðàààø³, ýáí ðñüè³, ááçáí ðí àüèè, þçàòí àè÷³, àðàáí ì áí í àè, àéí-
í è÷áí èè, ñéí ðí í ààñüè³, ñèðèí í èèè, ÷óáàð³, èþá÷áí èè, èèðè÷áí-
èè, øàèáñòè, ñèààè, áàæáí è, ðè÷éí è³... ñí òí³ òèñý÷ ¿ò. Óðààáá³ý
Óèðà¿í è á ðí ì ó, ùí í àà³òú³ òáí àð í²ÑÉÞ ðí áí, ýè ì í ñéí àñüèà
„ààì í èðàò³ý“ ñèèí óèà ç ñááà ÷àðáí í èè áààòñéí í÷³í í è³ í í èaçà-
èà àñüí ì ó ñà³òí á³ ñáí¿ ðèæàòüèè³, çààðáí èòüè³³èèà, çí áòí àèòúny
÷èì àéí óèðà¿í ñüèèò³ñòí ðèè³à, í óáè³òèñò³à, í èñüí áí í èè³à³ í í-
è³òèè³à, ýè³ çàéí òáí³ (ça àèðàçí Ì. Áéí í è÷áí èà) ó ì í ñéí àñü-
èèè „áí áðèè, ì èðí èþáí èè, í áàéí í èè“ í áðí á³ á éí áí „ààì í èðà-
òè÷í ó“³ í òàè³àáí³ ò³þ. Ñá³áí ì³³ í áñà³áí ì³ ñáí áí ýí è÷àðñòàà, çà-
èèèèèáþòú óèðà¿í ò³à³òè øèýòí òàèòè÷í òèì ñàì èì, ýèèì èøèè
ààèàáí è, àðàáí ì áí í àè, àéí í è÷áí èè, ñèðèí í èèè, øàèáñòè, éí ðí-
éáí èè, ðè÷éí è.

Ì í ñéí àùèí à í í òí áàèà ñáí¿ò óàèòèò 1709 ðí èò í³à Ì í èòááí þ
à í áí³è áàèèè³è ýì³. Í³çí³ðá í á í³è í àñèí áí í àèñí èò ì í àèèò ç áà-
èèèèì èàì 'ýí èì òðáñòí ì . Í áí èñ í³à í èì í í á³áí ì èý°, ùí àèàò-
èè ça àñà çáí èàòèà ì . Ñóá³òí èí. Í³òòí éí áí áí òúí áí í á ðèì ó-
òóààà. Ó ò³è ì í àèè³ í í òí ááí í ñàì èò ì í ñéí àéí³à. Óèðà¿í ò³à àà,
ùí àèèèñý í á ì í ñéí àñüèí ì ó áí ò³ í ðí ðè ì áçáí è, í í òí ááí í á³í-
òí ì ó ì³ñò³. Í³ýèèè ñóá³òí èí í á í àñèí áà òàì ì í àèèè, í á í í ñòà-
àèà áí áàè ààðáá'ýí í áí òðáñòà. Í í òí ááí í ý øáàá³à òà óèðà¿í ò³à,
ùí àèèèñý ç ì í ñéí àéí áì è, í áàì èñí á ðí çèèèááí í í í àñüí ì ó í í è³,

³ òà í íēà í íñēíàùēíà í àēàçàēà çíðàðē, ùíá í ³òòí í à çíàà, àà ùí ³í ³íēēē.

Çà ³ēēçààðē, ēíēē ³í íàðñūēēí àíēíáííēíí àíàóàà÷àí áóá Íēāēñà ðíçòí íāñūēēē, à ēíáí áðàð Èēðēēí – ààòùí áííí Óēðàííē, í íñēíàùēíà óá'ýçí ēēà ³ çàēàóáāēà ēēçāñūēíàí í ēòðíííēēðà Áàð-ēààí à Áíí'ýòí àē÷à çà òà, ùí áíí ííēðāñý í íñēíàùāí í ð óēðàíí-ñūēíí, òāðēāē. ×ē íāēāāā áðàðē, ùí íāāðæāēē áðàðñūē ³ òēòōēē òà àāēē÷āçí ³ í à°ðēē á Óēðàíí ³, áíðííēē óēðàíí ñūēíáí í ēòðííí-ēēðà?

Çà Èàòàðēíē ²², ēíēē ³í íàðñūēēí ēāíōēāðíí áóá Í. Áāçāí-ðíāñūēí, í íñēíàùēíà çāí òðóāāēà æēāēí ó ðāāēñūēēé òíðòāó ³ í ēòðíííēēðà Áðñāí ³ý Í áó°āē÷à çà íñóāæāíí'ý íēùāíí'ý í íñēíà-ùēíí ð óēðàíí ñūēíáí øē'ēñí ēòðāā. ×ē Í. Áāçāíðíāñūēí íāāðæāā òēòōē „ñāàðēāēøāāí ēí'ýçý“ ³ àāēē÷āçí ³ í à°ðēē á Óēðàíí ³ çà òà, ùí áíðííēā í ēòðíííēēðà?

Í ³í ³ñòð Óí ð ñí'ò°āēñò í ēēíēā í íðø í íá°āíí ēýā 1917 ðíēó Á. Èāí ³í ó òāēāāðāòíí (òā°ííēí ēíáíí) í ðí āñā, ùí ðíāēā ÷ ēíēāí óāāā òðýā Óí ð. Áíí æā çāāí íá°ē°çóāāā óēðàíí ñūēā á°ñūēí í ²ÑÈß òíāí, ýē Á. Èāí ³í íāēàçāā í íá°ē°çóāāāē í íñēíāñūēā.

Áíēíāā Àēðāēòíðíí Óí ð Á. Àēííē÷āíēí í á áíçāíēēā 1917 ð. í ðēíðāðē á Óēðàíí ó ç-çā ēíðāíí ó óēðàíí ñūēíí ó í àððí'òíā ³ Í. Ñòā-íāí ē°āñūēíí ó, àēā áíçāíēēā àāāàòùíí í íñēíāñūēēí òò°ēā÷āí. Í ðēíðāāøē āí Èē°āā, áííē ðóéí óāāēē Óí ð.

Óēðàíí ñūē ³ í ³í ³ñòðē Áāñēēü í áíāēēí, Ñòāíāí Òíí àø°āñūēēē òà íñēí í áçàððōē āñíí à ñāííí ē ñēēāí ē í°āòííāðóāāēē 1919 ð. í ðāçēāāí òà Çàð°āíí-Óēðàíí ñūēíí í áðíāííí ðāñí óāē°ēē (ÇÓÍ ð) āí ñí'ðçó ç í íñēíāñūēēí í ííáðð°÷íēí, øíāíí'ñòð÷íēí āāí áðāēíí Á. Áāí°ēíēí, ùí òíā° āí'ðāāā ç Óí ð.

Í āēí ç í ðíā°āí ēē°ā óēðàíí ñūēēð ñí'ò°āēñò°ā 2āāí Èē÷ēí íē-ñāā: „Áíðííü Áíæā í āñðē á íáðíā ēēē÷° óēðàíí ñūēíáí í áó°ííā-ē°çí ó. Óā āí ñí ðē÷ēí ēòù áðāòíāāēāñòāí, í áðāøēíāēòù ēòēùòð-ííí ó í íñòóí íá°“²³⁶. Í ³í ³ñòð íñā°ðē Óí ð ñí'ò°āēñò°ā 2āāí Ñòāøāí-ēí í áçāāā æòðíí àē óēðàíí ñūēēð ñāí íñò°ēí ēē°ā (Í. Í°óí íāñūēíáí) „Ñāí íñò°ēí ó Óēðàíí ó“ áðāðēēāí'ð āāí÷ðēí'ð çà òà, ùí áíí í áçāāā í íñēāēí°ā, ííēýē°ā, °āðāçā, í āāýð āíðíāāí ē Óēðàííē. 2. Ñòāøāí-ēí í áçāāā òā áðāòíí'ð, íāēēāííí í à í íñēíāñūēēē íáðíā, øíā°-í°ñòē÷íēí í áðāíí'ýí. Í íñēíàùēíà á°āāý÷ēēā òùíí ó ñāí'íí ó íā-òíēēíā° òēí, ùí òā°í íí āāēēā ēíāí 31 ēēíí'ý 1918 ðíēó. Èíēēø-í°ē í°āí ³í ³ñòð Óí ð ñí'ò°āēñò í áíāñ Èðā÷āíēí 1932 ðíēó áóā āí-ēíāíēí íāāēí óāā÷āí (í ðíēóðíðíí) í á ñóā° Ñí°ēēē Áēçāíēāíí'ý Óēðàííē (ÑÁÓ). Í íñēíāñūēēē áóāāðí áòíð Óēðàííē Í. Í íñòēøāā í ðēçíà÷ēā ēíāí Áíēíāí'ð ðāāē „Í ³í ³ñòð°ā“ ò. çā. ÓðÑð. Í á āíāāí āíēíāóāāā. Ùíā óíēēí òòē á'ýçí ēò° ³ í óē, çāñòðāēēāñý 1937 ðíēó.

Ç ò³⁰ ð æ ï ð è ÷ è í è ç à ñ ò ð à è è à ñ ý „ ï ³ í ñ ò ð ” Ó Ð Ñ Ð Ì è è í è à Ñ è ð è í - í è è , ÷ à è ³ ñ ò Ì è è í è à Ó à è è ù í à è è .

Ó è ð à ð í ñ ù è ³ à ï ³ à ð à í ò è à Á í à è ³ ð à è è è è í è è æ è ò ï ð ï à ï è í à à Ó è ð à ð í ³ ò à à è í è Ù à í ý ó è ð à ð í ò ³ à 1933 ð . „ Í à è à ³ è ù ø è è ç è ï ÷ è í È ð à ï è ý ” . Ð à à à à ò à à ù ù Ì ï ñ è í à ñ ù è è è ð í ç à ³ à í è è , ó è ð à ð í à ò ù Ì . À à ð - à è ò è è è , Ù í à ò ³ è ï ï ò ³ ï (1959 ð í è ò) à ï Ñ Ð Ñ Ð .

Ó è ð à ð í ñ ù è è ï ï è ³ ò è ÷ í è è à ï ³ à ð à í ò ï è ñ à à : „ Ò ï ÷ È ó à à í Ù è í à ³ ç à ñ à è à í ó è ð à ð í ò ý ï è , í à í à ÷ à ç à ÷ è ñ è ý ò è ù ù à ï Ó è ð à ð í è í à Ì í æ - í à , í à Ì à ï ³ à ñ ò à à ” ²³⁷ . È ó à à í ò ³ (í à Ù à à è è ç à ï ï ð í æ ò ³ à) ï ð ï ñ è è è 1917 ð . ñ ï ò ³ à è ³ ñ ò è ÷ í è è ò ð ý à Ó Í Ð , à 1918 ð . à à ò ù Ì à í à Ì . Ñ è ï ð ï - ï à à ñ ù è í à ï ð è è í ý ò è È ó à à í Ù è í ò à ï ó è ð à ð í ñ ù è í ð à à ð æ à à è . Í à è à - à à à ³ à í à è è è . Ò à è ñ à ï ï í à è à à à à ³ à í à è è è ñ ý ³ à ³ à È ð è ï ò .

Ó è ð à ð í ñ ù è ³ í à ð à ñ à è à í ò ³ ï ï ñ ò à è è è ò Ó À ø è í à ò í ³ í à ï ' ý ò í è è Ò . Ø à à ÷ à í è í à ³ . Ç ò ù í à ï ï ð è à í à ó 34 à è ç í à ÷ í è ò ï è ñ ù Ì à í í è è ³ à ò à Ì è ò ò ³ à Ó Ð Ñ Ð í à ï è ñ à è è à ï í è ò è è ñ ò à . Á ò ï Ì ò è è ñ ò ³ à í í è ï è ñ à è è : „ Ò ð ý à Ñ Ð Ñ Ð à è ð ³ ø è à ñ ï ï ð ò à è ò è à ñ ò í è è ò ³ í à ø í ð à à ò ù è ³ à Ù è í è Ì ï ñ è à ³ í à ï ' ý ò í è è Ò . Ø à à ÷ à í è í à ³ ” . Í ³ à ï è ñ à è è ò í è è è ñ ò : Ì . Ð è è ù - ñ ù è è è , Í . Ò è ÷ è í à , Í . È ï ð í ³ è ÷ ò è , Ì . À à æ à í , Í . Á í ï ÷ à ð , Ð . Ñ ï ï - è è ÷ , Ì . Ñ ò à è ù Ì à ó , Á . Ñ ï ñ þ ð à , Á . Ì à è è ø è í , È . À ï è ò à ð è í , Í . È ï ç - è à í þ è , Á . Ð ð à , Í . Ó à à ³ é , Í . Á ³ ð ñ ù è è è , Á . Á í ò ï í à í è í - À à à è à í - à è ÷ , Á . Á ï è ð ý , Ì . Á ï æ è è , ^a . È è ð è þ è , Á . ² à ÷ à í è í , Á . Í à à è è ÷ - è í , Á . Á ï à ò þ è , È . È ï ñ à à í è í ò à ³ í ø ³ . Í à ð à è ý è ³ ï ï è í ð à „ ð à à ³ à ï ò ÷ ò ñ ò à à ÷ ò æ í à í ” ò à è ç í à ð à à í è è è Ì ï ñ è í à Ù è í ò , Ù í à ï í à í à è à - ç à è à ù Ì í à ï è ñ à ò è í à à ³ ò ò è è ñ ò ³ à ï à ï ³ à ð à í ò ³ à , Ù í Ì ï ñ è í à Ù è í à ò ð ù í þ à à ò ù è ³ à Ù è í í þ .

Á „ ñ ò í ð ³ ð è ð à ð í ñ ù è í ð ³ à ð à ò ò ð è ” ²³⁸ ÷ è ò à ò ï ï : „ Í à ø ³ ï è ñ ù - Ì à í í è è è , à í à ñ à ï í à ð à à Ì . Á ï ð ù è è è ... ” , „ ... ñ à ï ð „ Ñ ï í ý ÷ í ³ è è à ð í à - ò è ” Í . Ò è ÷ è í à í à ï è ñ à à ï ³ à à ï è è à ï Ì . Á ï ð ù è í à ï ” , „ Ì . Ð è è ù ñ - è è è ³ Ì . À à æ à í í à ñ è ³ à ó à à è è Á . Ì à ý è í à ñ ù è í à ï ” , „ Ò . Ø à à ÷ à í è í í à ï è ñ à à ñ à ³ è à ³ ð ø „ Ù í á ç á ò à è ò ò è Ì à ð í ò à í è þ , ò ð à à à Ì è ð ï Ì , à ð ï Ì à à í þ í à ó ò ñ à è è ò ù ” , í à ñ è ³ à ò þ ÷ è Ì . × à ð í è ø à à ñ ù è í à ï „ È ò ï - ï ï ð ò ç í à è ò à Ð ò ñ ù ” ²³⁹ , à à ï Ù í Ò . Ø à à ÷ à í è í í à ï è ñ à à ò „ Ð ð í à è à í - Ì ò ” ï ð ï „ Á à ø è í à ò í à ç í í à è Ì ³ í ð à à à à í è Ì ç à è í ï Ì ” ï ³ à à ï è è - à ï Ì ï è ñ à ï Ù Í . Á à ð ò à í . ² ò à è í þ „ à ï è è à ï è í à ³ ò þ ” í à ð à ï í à í à í à à ñ à ò à ï ³ à è à à ó ç í è ò ò à í . Á ò ð à ò è à ø è ï ï ÷ ò ð ð ý à è à ñ í ð ð à ³ à í ñ ò ³ , ó è ð à ð í - ñ ù è ³ ï è ñ ù Ì à í í è è è à Ñ Ð Ñ Ð ò è ñ ý ÷ í è ð à ò í ï ç à ï à á í ý þ ò ù „ ñ ò à ð ø í à ï à ð à ò ” , Ù í „ ó è ð à ð í ñ ù è ³ ð à à ý í ñ ù è ³ ï è ñ ù Ì à í í è è è à à à æ à þ ò ù ñ à à à ç à è í í í è Ì ñ à à è ï ò ò ý ï è Ì ø è ³ í à , Á í à ï è ý , Á ò è ³ í ñ ù è í à ï , × à ð - í è ø à à ñ ù è í à ï , Ò ï è ñ ò à ï , × à ð í à à ò à à ñ ³ ò ³ í ø è ò ” . Á ý è í à ç à ò ï : „ ó è ð à è í ñ è à ï è ñ à ò à è è ò í è ù è í í à à ç ý í í è ÷ à þ ò , ò ï è ù è í í à ð à ï è ñ Ù - à à þ ò ñ ð ñ ñ è è ò , è è í í à ÷ í í , è ñ è à æ à þ ò ” ²⁴⁰ . Ò à í à à ³ ò ò ³ í à ð à è ý è à - í ³ ó è ð à ð í ñ ù è ³ ï è ñ ù Ì à í í è è è Ñ Ð Ñ Ð ò ñ à ï ð ò ò à ï ð à ï í à Ì í à ø ò ò ï ð è - ò ï à à ò è , Ù í Ì ï ñ è à í è ò ï à í à ï è à Ó è ð à ð í ³ , ï ï è à ç ò þ ò ù ð ð à à ð ï ï è

í í ç è ð è á í è í è, à í ³ è í è è í á à ð è á í è í è. Í ð í ð á í á í í æ ð ò ù ç à è ð è ð è
 í ð á à à à: á ³ í ø è ð ò ð á í ð á ò í í ñ è á è í è á Ó è ð á í ³ ç à à æ à è í á ÷ à è ù í è-
 è è, è á ð ³ á í è è è, è í í á í á ò á à ÷ ³. Ò á í á í í æ ð ò ù í ð è ò í á à ð è ³ á í ð í ð ú á è
 Ó è ð á í è ç í í ñ è í á ÷ è í í þ, à è ç í á ð è, ÷ í ... „Á í è è à è á ò ð è á ò á ç í í-
 í á ò ³ í í á è ñ ò è ÷ í í ³ á á í è í á ³; á è ³ ð á ð á ð ò ð ³ à è ý á è ý þ ò ù ñ ý ó í ð á í á í-
 í ³ ç à í í á ÷ à ð è í á à ñ í ò ³ á è ñ ò è ÷ í á æ è ð ò ý ó è ð á í ñ ù è í á í á ð í á ò,
 ó í ð á í á í í ³ í ð è í á í ø è ð è á à è è ÷ è í á í ç á í á ò è ³ á í ³ á í ð í á í í. È í-
 í ó í ³ ñ ò è ÷ í í ³ í á ð ò ³; í, ó í á í á á í í ³ í ð í ð è ñ ò á à è ð è ³ á á þ á ð ò æ à è ³ á ð á-
 ð á ð ñ ò á á í á ð í á ³ á Ñ Ð Ñ Ð í á ò ³ í í á è ù í ³ é á ³ á í è ð á í è á í í ñ ò ³ ó í ð í ñ è á á-
 è ý í í ³ á ñ ³; í ³ ñ ò í ð è ÷ í í ³ í á ð ò á í; í è í á ò á è í è, ó ñ í ð í á á ò í ð è í è ç è ð è
 ÷ è ç à í í á ÷ à ð è á à è è è ð ð í è ù ð í ñ ³ è ñ ù è í á í á ð í á ð ³ á í è è á è í á í è ó è ù-
 ò ó ð è í á ð í ç à è ò í è ³ í ø è ð í á ð í á ³ á Ñ Ð Ñ Ð ²⁴¹.

„Ó è ð á í ñ ù è ³“ í è ñ ù í á í í è è è ò. ç á. Ñ Ð Ñ Ð – ò á à è ð á ð á í á á í-
 ð ³ ÷ í í á í æ í ð ñ ò í è í á í á í á ð ò, ÷ í á è í è á è á è á ð ³ ð è ñ ò ³ á á á ç æ í á í è ð
 í í ð á è ù í è ð ç à ñ á í á ç ð á ç í è Í. È í ð í ³ é ÷ ó è á ÷ è È. Á í è ð á ð è á. Ñ ò á ð-
 ø ³ æ, ý è í. ð è ù ñ ù è è è ÷ è Í. Ò è ÷ è í á, ó á ³ é á ò ò ù á ³ ñ ò í ð ³ þ è è á-
 ñ è ÷ í è í è í ð è è è á á á í è ò á í, ý è „á è ð ò ý á è ç í á ÷ á ð ñ á ³ í í ³ ñ ò ù“. Á è-
 ò í á á í ý í í è í á ø è ð í í è í è ³ í ù í è ñ ù í á í í è è ³ á í á ñ è ð ³ ç ù í í ñ è í á ñ ù è á
 í á ò ³ í á è ù í á, ð í ÷ í á ð è ñ è ñ ò ñ ù è á ò ð á ç á í è í á ³ ý á á ³ é ø è á á í á ð í þ
 è ð í á. Í á ð è ñ è ñ ò ñ ù è á á ó è á í; á ñ ð á í á è ò í á á è í ³ ð í á í á è ³ á í á ò-
 í è ð, í á ç á ð í è ð á ò í á ð è á è á í è í ð í ç ò í í è þ á á è. Á è í ð ñ ò í è á,
 ò è í ³ ÷ í í á è ù ø è á á æ è ð ò ý Ñ Ð Ñ Ð ç ð í á è è í ³ ð á ð á ò í á í è, á è á é
 á è í è á è á è í á è ð á è ñ ù è è è ò è í ³ ÷ í è è ð í ç ò í. Á í í è í á á ð ò ò ù æ í á í è í
 í á è ÷ è ð ³ ø è í ³ í á è á á ð í ³ ø è í ñ è í á á í. Ó á ò í ³ è ò „í ð è í á ç ó á á ð è ñ ý“
 á í í á ð á í í æ ò ³ á á í í è í í á í á ò á è è á í ñ è í á è í. Á ó ³ é í ñ ò á í í ³ é á è á ñ-
 ò è á í ñ ò ³ è ð è ð ò ù ñ ý á ó æ á á à è è è á í á á á ç í á è á ó è ð á í ñ ù è ³ é, á ³ á ð í á æ á-
 í ³ é í í ð í ç á à è ³ Ñ Ð Ñ Ð, á á ð æ á á í í ñ ò ³. Á í æ ³ í ³ ñ è ý ð í ç í á á ò Ñ Ð Ñ Ð í á
 ñ á í í ñ ò ³ é í ³ í á ò ³ í í á è ù í ³ á á ð æ á à è í á í ð è í è í è ð ò ù ñ ý á í ð í ð ú á á ç á ð á-
 ñ á á ð á ð ³ þ í í ñ è í á ñ ù è í; ³ í í á ð ³; í á í ð è í è í è ð ò ù ñ ý, á í ñ á ³ ò í á ³ é í á-
 ò ³; í á ç á è á æ í á, á á á á ð á, ð è ñ ò è ý í ñ ù è á Ó è ð á í á ñ ò í ç ò í í í á ð á è á í-
 ð í á è á í í á í á ó á á í ý í á á ñ á ³ ò í í. Á ç á è í á è í í; í í ð á ç è è ÷ è í ð í á ð á-
 ø Ó è ð á í è ò á è ³ è þ á è è á è í í á ð á é á ò ò ù í á á ³ é í á ð á í í æ ò ³ á – á í-
 ð í á ³ á Ó è ð á í è.

Í í í ñ ò á í ³ é á ³ é í ³ í í ñ è í á ÷ è í á í á í ð í ñ ò í í í ñ è í á ÷ è ð ò ó è-
 ð á í ñ ù è ò í í á ó, á ç ç á í á è è í þ è þ ò ð þ ³ í è ÷ è ð ò ó æ á í á è ð è þ ÷ è ñ ù.
 Á. È á í ³ í ó ÷ è á í í ñ è í á ÷ è ð è, í è ÷ è ð è í á í í ñ è í á ñ ù è ³ ñ è á ð á è
 ç á à æ á è ð è á í è í á í í ñ è á è í ³ á, ÷ í á á á í ú á á í á í á á á è á í á í í ñ è í á-
 ÷ è í ó. Í ð æ á, í ò ñ è á ñ á è ð á ð á ð Ó È È Í Ó Ñ. × á ð á í í á í è í í è ñ á ò è:
 „Í è ð á í ý í ð í ð á, ý è í þ í í á í þ í á ÷ á ð è í ó ò ù ñ ý á ³ ð è á ø è í è á ò, á è-
 ç í á ÷ á ð è í ó ò ù ñ á í ³ á á ð ù è è ³ ó ÷ í ³. Á ÷ í ð í è ó ç á ³ è ù ø ð ò ò ù ñ ý í á í á-
 á á í ý í í è í á ³ á è á ÷ á ð è í í ñ è í á ñ ù è ò í í á ó, á í á í í á ° í í á á ò í ³ í ç á ñ í-
 á í í í ³ æ í á ò ³ í í á è ù í í á í í á í á í ý ³ ñ í ð è è í á í ý í á ³ ò í á í; è ó è ù ò ð è.
 Á í á ñ è ³ á í è ò ù í á í í í ø è ð ð ò ò ù ñ ý á Ó Ð Ñ Ð í á ð á æ á ø è ³ é ç í í ñ è í á ñ ù-

eĩp i iai p iaa+ai y, a daeiæ caaaci a+oouny aeua ye³nou
 i aa+ai y i nei anuei; i iae o deiæao ç oeda i nuei p i iai p ae-
 eaaai y. Ana oa diaeouny oĩ o, ui oeda i nuee i adi a i a ean-
 i i o ai na³a i adaei i aan, ui uanoy³ na³oea i aeaoi o o i ad-
 ça ana o adoa³ ç i nei anuei i adi ai. I nei anuee i adi a
 nai; i e aeai e caai paaa caaeui o i iæai o³ i aeoe epai a on³o i a-
 di a³a NDN. I nei anuee i adi a o o³p neei p, ui oai ai o o
 ai³nou NDN. I nei anuee i adi a i iaa o i ai çdaçie, i deeeaa
 aaççanodaæi i; ai di ouae ça nai ai ao³ uanoy i adi a³a NDN²⁴².

„I i³noð“ i na³oe ONDN 2ai A³ei a³a i enaa 1963 ð., ui i i-
 ei anuea i iaa o³ i oneou aoee adoi p d³ai p i iai p eiæi i ai oe-
 da i oy. A i oee daa³a: „Oai ad, neoaap+e i a aeeyo Euaia
 i nei anueo i iao, i e ç ai da³no p i deaaa o i, ui oy i iaa a³æde-
 aa o i ai ai nooi ai dai d³a aeeei ai i adi ao, ye e a³a na³oi a³ i ae-
 æeu o i ai aai³y an³o +an³a – A. Eai i a²⁴³. Oa i aeaaoci paa i y
 i a adyoaaei aadi da. Ei ai aeai aee ç Ni³eee i enui ai i ee³a ç
 „adodaçi e e i ao³ i ae³ç“ – eada, ui çædeaa o aad³ ai aeaa-
 i eoa.

A oyyao on³o aadæaa æeð³æui o aeaa o i apou ode i i³noðe:
 æeuei æe, ai ood³oi³o ni daa (i i e³oy) o neada e. ONDN i a
 i a o i³ aeai i ai æeuea, i³ aeai i; neada e o³, a i i e³oy (I EAA)
 i³ai i oya ei aa i a aci i na³ai ui i³ adnuei o oyyai a³. Any aeaa
 a ONDN oæoe+i i i adaa oaa o a oæao i deç i a+ai i i nei p ao-
 aadi aoi da, ui i aneoouny neoi i p ee+ei p „I adoi ai nae da-
 oady OE EI O“, o a a oæao ei ai i³ adoi i ai i i³noða æai aadi ad³;
 (i a+æui eea I EAA). Da o a „i³noð³a“ o. ça. ONDN – o a çæ+æ-
 i³ i³ adnue³ oyyai ao³, ui i o oæoe+i i i deç i a+o o neaa o³ i
 i³ adnuee oyya. Oæei e „i³noðai e“ ONDN aoee 1959 di eo:
 I. Eæu+ai ei, I. Ad+oaa, I. Ee+æi ei, A. Aoa ei, I. Diçai-
 ei, E. I æai ad+oe, I. Aa³e+oe, 2. A³ei a³a, Aaæ+, Ai daonũ,
 I i eua ei, A. Ei noai ei. A i i³noðai e (aaç eai i e) aoee: ai o-
 d³oi³o ni daa I. Adi æei, o³i ai na³a N. U ad³i i, i i e³oy; (I EAA)
 I. I ad³i, ei i di ep Noi y oaa.

„I daaa“ i ei i ai e³ neaçæa i daaa: „I a ai i i ny æai i ai ai-
 di aa ai oe, ai e e o adoa³a i adi a³a NDN²⁴⁴. Ai ai æoe o o „adæ-
 ao“ i oneou i a „aaa+e“ i adi a, a o³, ye e a³i aaaa. I oæa, i eoa
 i æi ç deñy+ y i e+ad³a: „Odaa i³ æeðanæoe ³no i de+i o daae-
 o³ei o adoa³o aça daæææai nuei ai i adi ao ai aeeei ai i nei anu-
 ei ai i adi ao. I ai deeeaa, aça daæææai nuee i i ao O²² no. Oaa i³
 O³daai i³ i denayoea æeuea nai i o a³d³a di æe+aa³ aeoe uei ai
 ei yçy Bdi neaa²⁴⁵. Oeda i o³ eai eopou: „A³i i³ y di æe+³: ye i æ
 naa ai d³a, di a³i oee ad³a“. A³aa e eoa y i e+adi a³, ui ei ai i a-
 di a i ai yoa o i di ni di ead³+i o æei o aça daæææai nuei ai i adi ao

ç i îñeîñuêeî , i ðî ãðà÷ó 40 % í àðîãó, eîêê Ì îñeîñuêeî à çãããð-
ããèà Àçãðããèãããã ; i ðî òã, Ùî òãî ðe òîãî æ Ø³ðããî³ çããîðîí ãî³
à ÑÐÑÐ,³ i ðî ããããò Ùã³ çîíç „ãðããè“ i àì 'yòà'.

Àèã íãã³òù í àãçîã÷í³é ÷óãèí³ Ì îñeîñuêeî ãóòîãèè ðããîí è-
ðã: „Óòîðîãèãîí³ ã³èùòîãèçî ó ç Ì îñeîñuêeî íãðîãîí òãã-
ããîí í: ããî í ðîãòèòîí òîãîí³ñòe÷íãî çãñ³íèí³ ãîí³, ããî í ãîãã-
ðîí í à ããããðîí ãîí³ òããèè ã³ã ãîí³ãîí ãîðîãã – ã³èùòîãè-
è³ã“²⁴⁶. Õã í ãîíèãîí í 1956 ðîéó. Ë³ñòèè çãèãòîããî éð, çí èÙãî éð
ãîí³ãîí 15 Ì³èèí³ ãã òéðãîí³ ò³ã ç ãîéð í ãðãããðòãðòùñ ã Ì ãè-
èãð. Ì îñeîñuêeî ðãèãèòîí ðîðóóí³ „ããðî Ùã Ì ãèòîíñù“ í à íã-
ðãããèèñ Ùã íãã³òù³ Ì³ñèñ Æîéãîé Õéðãîí³. Ì îñeîñuêeî ãî³-
ãðãîé ãèèè òîí ò „ðãèèí³í³“ ãîðã Ì ãèããîí³ (ãîéãðã è) Ì ã-
ñãã ããð³ãî éèà „òéðãîí³ñuèí³“ ã³ãã³éó „Ë³ñòèèòòã Ëçó÷ãîé ÑÑÑÑÐ“. „ðãîé, ãðãã, ÿè í ãî éããã“.² Ì ãî ðîçíèè³ ÷óãè-
íãòèè ðãããèè³ òã òðÿã Ì ðîðòèè ðîðòèè òîí, Ùî ããñ Ì ã-
çèãòòù „ñîãòèèè“ ãèãã „ðîí³èñuèí³“.

Ì îñeîñuêeî ãîí³é³ Ì ãò³í³í³ñò (ã³ ðãðî ãò³í³í³í³ é è-
÷èí³) Ì ãèãã, Ùî Ì ãðèè ÷èè (ðãî ããòè) çãããè ãòè ã³èùòè è
³ Ì ãè³èè è òîãîí³ñòè è íãò³, ÿè³ Ì ðîãèèñ, íã ÷èòî-
èðîí³³ èðãè òîí³ Ì ãò³.²⁴⁷ Æñ ãòîð³ Õéðãîí³ è ãîí³èòòù, Ùî òé-
ðãîí³ ò³ í ãîí³ãòè. Àèã òã æ ãòîð³ çãñãã÷ó ãããããò Ì ããîí³
Ì ãèðòè òéðãîí³ ò³ã. Í ãîéèèãã, òéðãîí³ ò³ í ãòãðèè ãî 1917 ðî-
éó, í³ Ì 1917 ðî³ ÿèí³ñò ðãðîðèè÷í³, íãò³í³í³ñò÷í³
òîããðèòãã, Ùî ãòèè òãòè Ì îñeîñuêeî ðòòòò Ì ãçðòò
ðèãî ðò³ ÷è ðãè³éó³ã. Í ãòîí³ñò ãòãðèè Ì ãðîí³ Ëèèè-Ì ã-
òîã³ñuèà Æòòòò, ÿè çîé èèðã Ì ãèòè ãî Ì ãîí³í³í³ ãîãã
³ çãò³ãîí³ ãò³ è òãè, ÿè ó ãèè³ ðîí ãîãã é ÿáñ. ×ì ó æ ãè-
ãòîí³ñò, Ùî Ì è é ãè³ ÷èè òãè, ÿè òã ÿáñ?

×è Øãã÷ãîí³ Ì ãèèè ÷ãñ Ì ðîí³ ãîí³ òéðãîí³ñuèí³
³ ðãè³ãîí³ ÕÒ ðò? Õãè, Ì ðîã èèðã Ì ÷ãòè, ãî Ëòòèèè
çãîí³ è èèòã ì Ì ãîðèèñ Ùã. Õéðãîí³ñuèè æ çãããò Ì îñeîñuêeî ãî
ñãîí³ Ì ãòòèí³ ãîçà.² Ì ã ã ã ðããèè ãòè – Ì ãèòîí³í³ ãîãã
ç Ì ãðã ãîðè, à Ùèð ðÿí òã òîí ãîçà Ì ã ðãããñuèí³èòò èà ã-
ðèí³èòò Ì Ì ãèè Ì ã ãîç³.

Ì Ì ãèè è ãòò Ì ãòòãè ãèçóããòè ç òîðè³ã.² ãîí³ è ãèçó-
òò: „Àè, òéðãîí³ ò³, èããòã, Ùî Ì è, Ì Ì ãèè è, – ãèèèè, íããã-
ðè, ÿè³ í ã ãòò Ì ã Ì ãèí³ çãðîí³ ðãðîí³ ãòò, à çî ã-
òò èèðã ðèèòã. Ëããòã, Ùî Ì è Ì ãîí³í³ñò Ì ãòãðèèè,
Ì çãòòãèè çã ãòò Ì ãò³ñòò. Í ó, à ãèè÷ãçà – Ì Ì ãîí³é
çîí³é Ì ãòè – Ì îñeîñuêeî (Ì ãèðòèè³ Ì „Ì îñeîñuêeî“, à Ì ã
ðîí³èñuèà) Ì Ì ãò³ òã Ùî? ×è ãîí³ ãèðòèè ç Ì ãèí³í³í³, ã³ã-
í³ ãîí³ Ñçãèèèèè èí ÿçãòòã ãà Ì ãîí³ ð, ÿè ãòã ç æîéòã?

Èææðà, Ùí í á ì è, ì ì ñéàéí è, à í àì ì ñéàéí è, í à ñàì ì áðàá óéðàíí-
 ò³, ù ðíçáóáóáàèè. Òàé, òá ì ðáááà. Àèà àè, óéðàíí ò³, ñí ðí ì èòáñý
 á³àí í á³ñòè í à áàí áàí á àèý áàñ çàí èòáí í ý: × Ì Ó æ ò³ í àì ì ñéàé-
 í è – í òæà³ àè – ù ðíçáóáí áóáàèè? Ñéàæ³òú: ÷ ì ó? × Ì ó ðíçáó-
 áí áóáàèè í àòò, à í á ñàí þ? Í òæà, Óéðàíí à áóèà³ ° çí à ÷ í ì èóèù-
 óóðí³ ðí þ, ñèèúí³ ðí þ ò³çè ÷ í ì³ áóóí áí çà ì ì ñéí à Ùéí ó, ýè àè æ
 ñàì³ çàí áàí ý°òá. Á àè í á òá Ùí ñàí þ èèýáñúèó³ ì³ áð³ þ, àèà í á-
 á³òú³ ñàí° ñòàððáçí á, ñéàáí á í á áááñú ñà³ò í áð³íí áèúí á³ ì³ 'ý „Ðóñú“
 í á í áí ðí í èèè á³à í áñ, ì ì ñéàéí³ á. Áèèðó÷ó°òáñú ñíí ì ì, ì í áèýá,
 Óéðàíí à áóèà ì ñéàáéáí à í áí áááí è áí ðí æèð ñóñ³ á³à: òàòàð³ ì ì-
 èýè³ á. Áèèéí à àèóçó° ç òàéí áí áàðí áí áèèðó÷óááí í ý, áí çí á°, Ùí
 ò³ ñàì³ òàòàðè òà ì í èýèè ì ì ñéí à Ùéí è í á ì ñéàáèèè, òí ÷ ì ðí áó-
 áàèè í á ðàç.

Òàé, ì è, ì ì ñéàéí è, çàí ðýáèè òàòàð³ áàñ, óéðàíí ò³à, áí ñàí áí
 ì ì ñéí áñúéí áí áàðæááí í áí áí çà. Òàé, òí é í áò á³ç áèááçèè ç áí èí-
 òà Ñóçáàèùéí è í á àèñí ÷³ í ù Ðí ñ³éñúéí (í³ áèðáñèþ° í ì „ðí-
 ñ³éñúéí“, à í á ì ì ñéí áñúéí)³ ì³ í áð³; í á ì è, ì ì ñéàéí è, ýè àè èà-
 æáòá, à í à ñàì ì áðàá àè, óéðàíí ò³. Á ì è, ì ì ñéàéí è, ñéà³èè í á òí-
 ì ó áí ç³³ áèóçóáàèè ç áàñ, èí èè àè í áàðèáàèèñý, òýáí èèè í áðí-
 áí áí çà.

Ù í á³èùðá! Áè òýáí óèè í á èèðá òí ì ó, Ùí ì è áàñ áàòí áí
 ì³ áááí ýèè. Áè, óéðàíí ò³, í òí ÷ á, áí áðí á³èúí í ñàì³ í ááàéí áðàáèè
 çàí ðýáàèèñý áí í áðí áí í áò³í í áèúí í-áàðæááí í áí áí çà á³à². Áðþ-
 òí áàòúéí áí 1665 ð. áí Í. Øáéáñòà 1965 ð.³ òí ááç í áðàðáè á á³ñ-
 òí ð³. Á òóí çá'ýçáá ðòèè². Í áçáí³ – ì è, ì ì ñéàéí è, ÷ è áàð³ í á-
 çè³÷èì³ èí ÷ óáá; Áàð³ æ óéðàíí ñúè³³ ñóí ðèèè èàæóòú, Ùí ì í è-
 òááñúèèè á³é, ýèèè àèçí à÷èà áí èþ Óéðàíí è í á í áñóí í³ 300 ðí-
 è³á, áèáðáá í á í áò í áððí², à áàð ñí ðí èè². Í³ ñ Ùá í áðàá òèì
 áí°í, áèèàçáàðè í áí òà°í í èò³ Áàðóðèí ñúéí; òááðáéí³. Òàé ñàì í
 ³ 1917 ðí èó çááí áà çá³èúí áí ó Óéðàíí ó áí í áòí; ì ì ñéí áñúéí;³ ì-
 í áð³; ÑÐÑÐ í á í áò Á. Èáí³í, àèà áàðá Óéðàíí ñúèà Óáí òðáèúí á
 Ðááá í á ÷ í è³ ç áàðèì óéðàíí ñúèèì³ ñóí ðèèí ì ì. Áðóðááñúèèì.
 Í³ áèðáñèþ° í ì „ñóí ðèèí ì“, áí æ ñóí ðèèè çí áþòú ÓÐÍ çáóáóááá
 ì ì ñéí áñúèó³ ì³ í áð³ þ.

Çðááí èèè, í áðáèéí ÷ èèè, ýí è÷àðè? Òàé! Á ò³áá æ ì ì ñéí à Ùéí-
 í á í á ì àèà ¿ð? ì è, ì ì ñéàéí è, í áàðèèèè áàñ, óéðàíí ò³à? Òàé! Á
 ò³áá æ òá í áòá ì ðí áéí á, Ùí àè èááéí á³ðí³, áóðí³? Òàæ ç í áòí;
 áèóí í òè áèóçóáàèè á í áá³òú áèèóí è áððèèáí ñúè³, ýèáè ì è í á àè-
 éí ðèñòáèè áàðí; áèóí í òè. Í áàððí í æ àè ñí³ áà°òá: „Í é, áí ðáí úéí
 ò³é ÷ àèó³-í ááí ç³, Ùí áèááèà ñàí ¿ð á³òí è í ðè áèð³é áí ðí ç³“.

Áèèðó÷ó°òáñú: „ì í áèýá, ì è, ì ì ñéàéí è, – çááðáí èèè, ðèæ³ áí-
 áèè, à àè, óéðàíí ò³, – ì èðí èþáí³ òðèñòèýí è, í èóáàðáð³ (áí èè).
 Òàé! ì è, ì ì ñéàéí è, – áí áèè-ì³ ýñí; àè,³ í áí ñí áèó° áí èí áéí á.

À aī ēē æææyouny oðaaī þ, à í à ì 'yñī . Oæēē ñoāī ñoāī ðēà í ðā-
ì oāðēē Oāī ðāōū”.

Í íaoī ðp°í í Ùā, Ùā³ Ùā: ì ññēīāñuēó³ í í ðð³þ, eóēūoóðó, aī ñ-
í íāaðñoāī áóáóāēē í áç÷ēñēāí í³ āæāāāí ē, āaðāāāð³, í ðī ēī í í æ-
÷³, ýāoæēí ñuē³, āāçāí ðī āuēē, ðī çōī í āñuē³, oāí áí ēē, áí áí ē³, āðā-
āí ì áí āē, ēí í āðoāí ēē, oāðāÙāí ēē, ðī áçýí ēē, æēí í ē÷āí ēē,
ñēðēí í ēēē, ēþá÷āí ēē, ēēðē÷āí ēē, ēí ðī³ ē÷ōēē, øāēāñōē³ ùì í á-
ì á° ē³éó. Oā ° é í ā āæýēā ðçí ēōý í ñí³ æ á³ēēì³ í í āðñuēēì áí-
çī ì í āðāā 1917 ðī ēī ì³ í āðāí æēūí āāí ēì í ā ÷āðāí í ēē í í 1917 ðī-
ō³: á³çí ēē í ā á³ēī ì ó áí ç³ ñāì ñí³ āāā ñāí ° ùì „ēàì āðēí ñēí é“, à á³ç-
í ēē í ā ÷āðāí í ì ó í āēāçó° ðī ðēàì ñí³ āāðē í ññēīāñuēó „ēàì āðēí-
ñēóþ“, oā Ùā é í ā „óēðāēí ñēí ì ýçÙēā“. Òī ðēē, çðāā³āðē, Ùí
á³çí ēē āēçí āā ùí ° „í āðā÷ēā“ çà ì í āó, áí ðēāþōū Ùí āóó í ññēīā-
ñuēó „ēàì āðēí ñēóþ í ā óēðāēí ñēí ì ýçÙēā“. Í ā āñ° ēí ēæēāð,
āēāāí ēō ā Óēðāí í³ óēðāí ñuēí þ ì í āí þ, çāāæē í āāðōēí āāí í:
„Í ā óēðāēí ñēí ì ýçÙēā“.

Oæ, ì ññēīāÙēí ā çāāý÷ó° ñoāí ðāí í ýì ÑÐÑÐ í ā. Éāí³ í ā³,
í ā É. Oðī ðuēí ò, í ā Oðāí ð³ ùì, Áí æ³ ùì, ÑØA, à í āēā³ēūøā³ í ā-
ñāí í āðāā... óēðāí ðýì .² Í ā ēēøā ýí ē÷āðāí ñēðēí í ēēàì, óēā-
í³ ñoāí, çðāāí ēēàì æēí í ē÷āí ēāì, ñēí ðī í āāñuēēì, à í āā³òū í āðð³-
í oāì í āðēþðāì, āā í āā³òū³ í āð³í í āē³ ñoāì ì çóí í āñuēēì, ēí í í-
āæūōýì . Bē-ðí? ×ì ì ó? Ùí ā á³āí í āñōē í ā oā, oðāāā í āí ēñāðē
í ēðāì ó ēí ēæēó. Oóó á³āí í ā³ í ēēøā í āí ēì ðā÷āí í ýì : óēðāí ñu-
ēā í ðī á³āí ā āāðñoāā Ùā í ā áí ðī ñēā 1917 ð. áí āēāñí ùì, ñāì í-
ñó³ēí ùì āāðæāāí ññó³. Òí ì ó-ðí í āí í ēāí í í āēēøēā ñā³é í āí³ ð í³ ā-
ðēì ðē Óēðāí í ó, ýēÙí áí í ā í í āñoāí ā í ðī ðē ì ññēīāÙēí ē çà
ñāí þ āāðæāāí ó í áçāēāæí³ ñōū. Í í ēýēē í āðāēí í āēē ēí āí, Ùí óē-
ðāí ñuēā í ðī á³āí ā āāðñoāā Ùā í ā áí ðī ñēā áí ñāì í ññó³ēí ùì āāðæāā-
í ññó³.² áí í ē áí āāēē oā āāñýōēàì ē oāēó³ā ç óēðāí ñuēí ùì³ ññóí ð³ ùì.
Oðī ðē ðēó oāēó³ā í í āāēē³ í ē oóó.

A. Á³oēāð í ā ðī ð³ā áçýōē Ó³í ēýí á³þ áí ñēēāāó ñāí ° ùì í í ðð³ ùì.
É. Ñoāē³ í ā ðī ð³ā çðī āēðē Ó³í ēýí á³þ ñāoāē³ðí ì ññēīāÙēí ē.
×ì ì ó? Áí í āēāāā çí āēē, Ùí Ó³í í ē í ā çāāæāþōū í ā æāððāē, ēí ēē
ēāāðūñý í ðí í áçāēāæí³ ñōū Ó³í ēýí á³ ùì.

²ç óñūí āí ñēāçāí í āí ā÷÷ēì í, Ùí ì æēí ðī ñ³ēñōāí í ā ° ñāì ēì ì ññ-
ēí āñoāí í . Á÷÷ēì í, Ùí ì ññēāí ēþāñoāí – oā í āí ðýì (í ð³í ðāó³ý),
à ì æēí ðī ñ³ēñōāí (³ oāí ðð³øí ý ēí āí oāí ñēí í āēāí ā ðī ðī ā – ì æēí-
óēðāí ñoāí) – oā í āðāē÷÷÷ áóí ēē³ áí ē³; oā āððí ð³ý í ðēðí áí ūí āí
í í oýāó áí ñāí áí āē; oā āðāē á³ðē ā óñā øēýoāðí ā, āēñí ēā; oā –
çí ēēí áí í ý³ ññóí ðē÷í ùì í āì 'ýò³; oā – çí ēēí áí í ý³ í āð³í í āēūí í āí
³í ñōēí ēðó; oā – í ðēāí í āēþþ÷ā í í ÷óðý ñāí ° ùì ññí āēñðí ùì³ í āð³í-
í āēūí ùì í ēæ÷í ññó³, ì áí øāāððí ññó³. Oā – ēāí³ ðōēýó³ý í āðāā áí ° í .
Éí ðī ðēí – oā ÁÓÓÍ ÁÍ Á ðāāñoāí, à ç í ūí āí³ ðāāñoāí ðí çōí í āā

òà ò³çè÷í à. ²í øèì è ñēīāàì è ì àēīðīñ³ēñòāī (³ ì àēīòēðāḡí-
ñòāī) – òā àóōīāí ā ĀĒDĪ ĀĒĀĪ Í ß (āāāāī āðāó³y) ēpāēī è āī ð³ā-
í y ñā³ēñūēīḡ òāāðēī è.

„Ì ñēīāñūēā ē³òāðāóóðā, īīē³ðè÷í ā ³ íāīīē³ðè÷í ā, ð³çí ³ īð-
āāí³çāóḡ ³ īāðòḡ, áððæóàçí³ ³ ñīò³æ³ñòè÷í³, ò³ēēī è ñāð³yì è
īēīāēēē í ā Óēðāḡí³ īāðāēēī÷ēē³ā. Å ēīēē æ ì è àēīðāāāíáóāā-
ēē ðēò īāðāēēī÷ēē³ā, òī yē æā ì è ì īāēē īīāñòāðē īðīðē ñāì íāī
āæāðāēā, Ñī ðīñòēēā ðāī āāāð³ā – īðīðē Ì ñēīāñūēī è, ḡ īāðīāó,
ḡ ēóēūðóðē, ḡ āāì īēðāóḡ, ḡ īīē³ðè÷í īḡ ì ³ñḡ, īðīðē „āāí³y“ ì ñē-
ēīāñūēīāī íāðīāó? Ó³ēā īð³ðāā ā³ēēēā òāēó ì āīòāēūí³ñòū
òīā³øíūīḡ íāøīḡ ³íðāē³āāí òḡ ā³ā ì āīòāēūí³ñó³ íāøīāī íāðīāó,
ā³ā ì āīòāēūí³ñó³ Øāā÷āí ēā, yēēē í ā ì ðēē ā³÷í³ çāñóāæóāāā áó-
ðó ā³ā÷ēī è, Ñī ēīæīīì ó āīāēēā ³ yēā íāñā³āī ī „òāðāā³ ì ñē-
ēīāñūēīāī ó ēīíy īīḡēā“. ×è ç òāēīḡ ì āīòāēūí³ñó³, Ñī àēīðāāāī-
āóāāēā ðāī āāāðñòāī, ì īāēā çðīāēðēñy òāēā íāī āāēñòū, yēā áóðā-
ēā āī ²ñīāí³ḡ ó òēāì āīāó³ā? Ó òðāī òóç³ā āāēēēīḡ ā³ēī è āī òāā-
òīí³ā? Ā ðēāī āó³ā āī āīāē³éó³ā? ×è ēpāē òāēīḡ īñēó³ēē (ā ç í ēó
āēēøēē íāø³ ī³çí³ø³ ñīò³æ³ñòè÷í³ īðīā³āí ēēē) ì īāēē ñòāðē
āēóì ðēyōīðāì è òīāī íāðīāíāī āí³āó, yēēē āēð³ñ ā Óēðāḡí³ ç í ā-
ñ³ííy Ì āçāī è, īīēóāíðēā, Ēāēī èðāāñūēīāī? ×è ç òāēīḡ īñēó³-
ēīḡ ì īāēīā áóēī ì īā³ē³çóāāðē æāāíáó ³ñòīðè÷íāī ðīçðāðóíēó
ç „Ì āððā òāīðāíūāī“? ×è ñāðāā ðēò ēpāāē ì³ā ç'yāēðēñy óē-
ðāḡíñūēēē Ðóæā āā Ē³ēū³ç ñāīḡ ñ³ííì, Ñī çāēēēēāā „ç³íñóóīḡ
ēðīā'ḡ āīðīā³ā çðīñòēē íāø³ āīðīçí è“? ²ñòīðè÷í ēē ì īì āí ò í ā
ò³ēēē çð³ñò ñòāāēā ððāā³÷í ó³ yēó æ ðyæéó āēēāì ó: ì è ÷ē ĀÍ-
Í Ē. ² yē æā æ ì īāēē – í ā èāæó ð³øāðē – ā òī÷ āē ñòāēðē í ā
ò³ēēē ḡ çð³ñò āēēāì ó ēpāē, yē³ āīí òñēāēē ā³ēūí ēē īāðāó³ā ā³ā
„Ì Ē“ āī „ĀÍÍ Ē“, ³ yē³ ā³ì y ðīçóì ó³ òīēāðāí òḡ àēīðāāóāāēē
íāó³īíāēūí ā ðāī āāāðñòāī?“²⁴⁸.

Í āā³òū³ ēāāēīā³ðī ēē, ñē³í ēē³ āēóðēē òīðī ē īāðāøò³ çāāāí óā
āāēēēó, īðāā³÷í ó īðāāāó, Ñī āīðīòūāā çā āāðæāāí ā āēçāīēāí y
Óēðāḡí è – òā, íāñāì īāðāā, āīðīòūāā çā āēçāīēāí y ÓĒÐĀÍ Ōß
ç ēīāī ì ñēīāñūēīḡ (òā ³íøīḡ) ĀÓŌÍ ĀÍ Í ñāī ē³. „Í³ēī ēē í ā çā-
āēī ā òī ē íāðīā, Ñī çāāāí óā īðè÷ēī è ñāīḡ ò īīðāçí è“, – ñēāçāā
í³ì āòūēēē āāðæāāí ēē ì óæ Ì .òīí āāī Āðóē.

Āāí ù ðīçí èāðē Óēðāḡí è ç Ì ñēīāñūēī ḡḡ çí ā÷í í āāēēçēāñy.

Õ²². ÇĀĀĀĀĀĀĀĀ ĒÖÖĀĪ Ĭ ĬŊĒĀĒĪ Ā

*Ĭ āĪ ò³ēūēē nāēēy Ĭ÷³ ēĪēā,
×ĪāĪ āĪĪ ā ñōĬ;ōū ó āāñ,
Ĭ ā Ĭ āĪ ē āāĪ ā.*

Ö. Öāā=āĪ ēĪ

*ÖāĪ , āā ñōāēā Ĭ ĬŊĒĀŊŊēā Ĭ Ĭāā –
° Ĭ ĬŊĒĀŊŊēā çāĪ ēy.*

Ö. ĀĪñōĪ°āŊŊēēē

ÇĪāĪ³ōĪ³ āēyāē Ĭ ĬŊĒĀŊŊēĪāĪ çāāāĀĀĀĀ ēöōāā (3Ī Ĭ āĀ³āē³çĪ ó) Ĭ Ĭ-
yŋĪ ĩpōū çāāāĀĀĀĀ ēöōāĪ Ĭ ĬŊĒĀĒĪ³ā (ōāĀ³ā ōā ōĬyā³ā). Ĭ āŋēēā Ĭ Ĭ-
āēāēōēŋy āēēāĀ, Ĭ Ĭāā÷ēōē ñāĪ ā āāāĀĀĀĪ Ĭ ĬŊĒĀŊŊēĪāĪ çāāāĀĀ-
Ĭ ēöōāā, Ĭ Ĭāā÷ēōē Ĭō³ āĪ ōōĀ³ōĪ³ ŋēēē, ŬĪ Ĭ ĬĪĪ āāōĭōū³ āēāēyōū
ēĪāĪ. Öēō ŋēē ° ē³ēūēā.

Ĭ ĬŊĒĀĪŬēĪ ā Ĭ ĬōĀāōāāēā āĪōāē Ĭ ā çāĪĭp, āĪ ñōŋ³āĪ³ āāĀā-
āē Īŋēē ēōēūōōĪĪ³ āēĪĪĪĪ³÷ĪĪ, Ĭōāā³ ā³ēŋŊēĪāĪ. Çā³ēūōōāā-
ōē Ĭ Ĭāōēē ōĬyā Ĭ ā Ĭ³ā, āĪ Ĭ ā çāēēōāēĪŋy āāā Ĭ³÷ĪāĪ Ŭā Ĭ ā Ĭ Ĭ Ĭ-
āāōēĪāĪ Ĭ āĪ, ā ñōāĀēō Ĭ Ĭāāōē³ā Ĭ ā Ĭ āēē ç³āĀāōē āŋ³ō. Çāēēōā-
ēĪŋy āĀāāōāāōē ñōŋ³ā³ā. Ĭ ĬŊĒĀŊŊēēē Ĭ āĪā çā Ĭ āēāçĪĪ ñāĪāĪ ōā-
ōy āāĪ ēōĪ ā Ĭ³āēāāōē, Ĭ Ĭ Ĭ āĪ ēpāāōē, āēçēŋēōāāōē, Ĭ āēĀāāāōē
ñōŋ³āĪ³ Ĭ āĪāē. ÇāĪ³ñōū Ĭ āōĭpāāōē³ ā³āāāāāōē Ĭ āĪĪā³ āĪōĪāĪ ē,
Ĭ āāōĪāēēā çĪēĪōā Ĭ āāĪāā ñāĪĪ ō ñōāōē Ĭ āĪĪĪ, çāāēĀāōē āŋā
ō Ĭ³āāēōĪāĪ Ĭ āĪōāō. ŬĪĪāēĪ āĪōā – āōōē Ĭ³āĪ āĪ ēĪĪ, Ĭ āāēyāā-
÷āĪ, Ĭ ĬāĪĪ ē÷āĪ, āāĪ āāĪĪĪ Ĭ ā ēāēĪĪ ō ōē³ā³ āāŋū ō Ĭ³āāēō³ē
ÖēĀāĪ³, Ēāāēāç³, Āç³Ī. Ā ā yēĪĪ ō ēĀāĪ āēōē – Ĭ ĬŊĒĀĒĪ ā³ āāē-
āōāē. Ö ēĪāēĪĪ ō Ĭ³āāēōĪĪ ō ēĀāĪ ā³Ī Ĭ Ĭ÷ōāā°ōūŋy Ĭ āĪĪĪ, āĪ Ĭ ā°
āēāāō Ĭ āēāçōāāōē³ Ĭ āāĪ ōā ñēēō āĀāāōāāōē.

Ĭōāā, Ĭ ĬŊĒĀŊŊēā çāāāĀĀĀĀ ēöōāĪ Ĭ ĬñōāēĪ³ āēāēōūŋy Ĭ ā ç Ĭ ĪēĪ -
ōē ÷ē āāāĪāē ñāĪ ēō Ĭ ĬŊĒĀŊŊēēō ōāĀ³ā, ōĬyā³ā, ā ōāēĪā āāā÷āp
ōā ñā³ōĪāēyāĪĪ ñāĪ Ĭ āĪ Ĭ ĬŊĒĀŊŊēĪāĪ Ĭ āĪōāō. „×ōĪ āçyōĪ – ōĪ ñāy-
ōĪ“, – ēāāā Ĭ ĬŊĒĀĒĪ. Ā āçyōĪ ñāĪ ĪĪ çāĪ ē³ ÷ōāēĪ ñōĪēĀōĪ Ĭ
ā³ēūōā, yē Ĭ āēē ñāĪōĪ. Öāē Ĭ ĬŊĒĀŊŊēā āāĀāāā Ĭ āēā ō:

Ö ²²² ñō.	–	216.000 ēā.ēĪ
XIV ñō.	–	560.000 ēā.ēĪ
XV ñō.	–	8.720.000 ēā.ēĪ
XVI ² ñō.	–	14.392.000 ēā.ēĪ
XVII ² ñō.	–	17.080.000 ēā.ēĪ
XIX ñō.	–	12.000.000 ēā.ēĪ
XX ñō.	–	23.000.000 ēā.ēĪ

Ì ìñeíàùeí à çààððààèà: 1556 ð. Òàðàðññeó Í ðàó, 1581–1645 – Ñeá³ð, 1709 – Óeðàçí ó, 1721 – Í ðeáàðeðeó³ Òí èýí á³ð, 1739 – Ñóáí ó ×íðí ì ìðùeí ó, 1783 – Êðeì , 1792 – Çàóáí ó ×íðí ì ìðùeí ó, 1772–1792 – ÷àñòeí ó Í íeùù³, 1813 – Áðóç³ð, 1815 – ðà-ðóó Í íeùù³ òà Áàñàððàá³ð, 1854 – Àí óðùeí ó, 1865 – Óòðeàñòáí , 1881 – Ò³áó, Áóðàðó.

„Çà 234 ðí èè (ç 1228 ð.) Ì ìñeíàùeí à ì àèà 160 á³eí çíáí³ð-í³ð³ 90 áí ì àøí³ð. Çà 103 ðí èè (1492–1595) Ì ìñeíàùeí à áí þàà-èà 50 ðí è³à. Í ðæà, à ñàððáí ùí ò í àeí ð³e áí þààèà, à í àeí áí ðó-ààèàñý áí í àñòóí í í; á³eí è”²⁴⁹. Çà ì ñòáí í³ 200 ðí è³à Ì ìñeíàùe-í à áí þààèà 128 ðí è³à. Òà áóèè çààððáí eòùe³ á³eí è³ èèðà 4 í áí-ðí í í³. Ò³ í áí ðí í í³ òðeààèè 4 ðí èè²⁵⁰.

Á³eùøí àeòùeà Ì ìñeíàùeí à áí þààèà: 1917–1919 ðð. Óeðàçí ó, 1920 ð.– Í íeùùó, 1921 ð.– Èàçàðñòáí³ Áðóç³ð, 1922 ð.– Óòðeì á-í eñòáí , Òààæeèeñòáí³ Óeðàçí ó (ñàèýí ññe³ í í àñòáí í ý), 1929 ð.– Èeòàe, 1936 ð.– Òí í í³ð, 1939 ð.– Òí èýí á³ð, Í íeùùó, Ðóí ó-í³ð, 1941–1945 ðð.– Í³ ì ÷÷eí ó, 1945 ð.– Òí í í³ð, 1956 ð.– Ì à-àýðùeí ó. Ðáí àð ò ì ìñeíàññeí ò ýðí³ ò 178 ì³eúeí³à eþáó (ðà-çí ì³ ç ñàðàe³ðàì è). Çà í àðáí eñí ì 1926 ð. à ÑÐÑÐ áóeí: ì ìñeàeí³à 52 %, à í áì ìñeàeí³à – 48 %. À çà í àðáí eñí ì 1939 ð. áóeí: ì ìñe-àeí³à 58 %, à í áì ìñeàeí³à 42 %. Í ðæà, ì ìñeàeí³à çá³eùðeèíý í à 6 %, à í áì ìñeàeí³à çì áí øeèíý í à 6 %. Òà çà ì ìñeíàññeí þ „ñòàðeñòeèí þ”.

Ì ìñeíàññeà çààððáí eòòáí í í÷àeíñý á³à çàñí óááí ý áàðæààe, eí èè Áí àð³e Áí áí eþàññeèè ñí eþí àðóáàà 1169 ð. Èeçà. Èí áí ñeí Òð³e Ñóçààeùññeèè í à àðàà ó÷àñó³ ó áí þ í³à Èàeèí þ 1223 ð. Á³í òí ð³à, Ùí á òàðàðe í í àeèè eèçàññeèð eí ýç³à, à ñàì , çààð³àðe á³eññeí, ñòàà àe í àeññeèí³øeí ç í eò³ ì³à çàí áí óáàðe í àà óñ³ à. Áàe³ áàçí àðàðáí í çààððàóáààèè ñòñ³áí³ çàí è³ àñ³ àááí è, Í àððe, Èà-òàðeí è, Ì eèíèe, Èáí³í, Óðóùí à.

Ì³í³ñòð Èàòàðeí è²² Í eàóí çóáí à ñeèàà ñí eñíè áàðæàà òà àeí àñó³e, Ùí çò ì à° Ì ìñeíàùeí à á³àààðe³ àðíí³. Ó òí ò ñí eñeó í àì à° Øààó³ç, Í ðòñ³ç, Í íeùù³, Áàñòð³ç, Áàí³ç, Óòðà÷÷eí è. Áà æ áí í è í í á³eèñý? Á³áí í á³àù í à òà àà° eí áí í ðí àeò ì ìñeíàññeíç³ ì³ àð³ç. Ó ò³e³ ì³ àð³ç ì àeí á áóðe ø³ñòù ñòíèeòù: Í àðàðàóðà, Ì ìñeàà, Áñòàòáí ù, Á³ááí ù, Èí ñòýí ðeí í í³eù³ Áàðeí. Ó eí æ í³e ñòíèeò³ – eí ðí eù, í³àeààeèè ì ìñeíàññeí ò³ ì³ àðàòí ðí á³²⁵¹. ×e æ ðáí àð ó Áàðeí³í³, Áàðøáá³, Í ðàç³, Ñí ò³ç, Áóááí àøó³, Áóðàðàñó³ í à ààñàèè³ ì³ àðàòí ðà Ì eèeèe?

Ì í í áà ñòí ðí è³à ðí ò ò í í áðó³ñò Ò. Òðò÷à í í áàà í ðí àeò ì ìñeíàññeí áí çààððáí eòùeí áí ì àñ³áí³ çì ó. Òí è í ðí àeò: 1) á³áí í àeþ° Á³çáí ò³eññeó³ ì³ àð³ð, àèà ñòíèeòþ í àðáí í ñeòù³ Ç Òàðáí ðí áà áí í àòàðàóðàà; 2) í á°áí ó³ àñ³ òðeñòeèíý ññe³ òàðeàe à í áí ó

í ðaáíñeáaí ó. Çàì ³í ³í í í í í ððð³÷í ó ðàðì ³í í èí á³þ í à ñí ò³æ³ñðè÷-
í ó (Á³çàí ò³þ – ²²² ²í ðàðí áò³í í àèíì , í ðaáíñeáaí ó ðàðeáð – èíì ó-
í ³çì íì) ³ í à³í í àí èeáaí ó èíí³þ í ðìí í à ðà í eñàí ù ðaáýí ñúèèð
Òþ÷³æè. „Áááàöýðá ñòí³ðöý í æéæèð ù í àì , í í ñeáèí àì “²⁵².

Í ³á ÷àñ á³éí è 1939–1945 ðð. ó í í ñeá³ í áðáðáàèí ÷èí àèí àí ³-
aðaí ò³á-èíì óí³ñðá ³ç ñeí á³ýí ñúèèð çàì àèù, çàéí ýðèð í ³í öýì è,
Óðýá ÑÐÑÐ ñòaí ðeá ç í èð ò. çà. „Áñàñeí á³ýí ñúèèé Ç³çá“, ñòaí-
ðeá 1943 ð. á Þáíñeáá³ç „Áñàñeí á³ýí ñúèèé èíí³ðáð“ ç ñáðáñúèèì
èíì óí³ñðè÷í èì ááí áðàèíì Ì . Ì àñeáð³÷àì í á ÷í³è³, í í áòí ðeá 1941–
1945 ðð. „Ñeí á³ýí ñúèèé èíí³ðáð“ á Èaí áá³, ÑØÁ, Óðaí ò³ç, Áí á-
è³ç, Í ³áááí í³é Áì áðèð³. ×íì ó í í ñeí áñúè³ èíì óí³ñðè á³áí í áèèè
ñòaðá í í í ððð³÷í á ò. çà. „ñeí á³ýí í ò³èùñòaí “? Áí áñ³ í í ñeáèí è –
í í í ððð³ñðè ³ ñí ò³æ³ñðè – ðí çòì ³þòù „ñeí á³ýí í ò³èùñòaí “ ³ í áí-
ñeáá³çì èèðá ýè í áí í í ñeí á³çì . Çí èùeáðè 1775 ð. í áí ðí í öý Óè-
ðàçí è – Çàí í ððçúèð Ñ³÷, Ì í ñeí áùeí á ðí çá³ýçàè ñí á³ ððèè çááð-
áðáðè óèðàçí ñúèð çàì èþ, á³áðáèà 1776 ð. ó 25 ðeñý÷ çàì í æ-
í èð èí çàè³á (ýè áá÷èì í, í í ÷àèè ðí çèððèóéþáðè óèðàçí ò³á í á
ñí ò³æ³ñðè 1930 ðí èð, á í í í ððð³ñðè 1776 ðí èð) çàì èþ ³ ðí çààèà
í í ñeáèí àì . Óí á³ í áððæàèè: èí ýçù Í . Áýçàì ñúèèé 52 ðeñý÷³ áð-
ñýðeí, èí ýçù Á. Í í òùíì è³í – 42 ðeñý÷³, áðáð 2. Ñeí áðí í ñúèèé –
39 ðeñý÷, Ì í ñeí áñúè³ í í èèí áí èèè – í í 10 ðeñý÷, í ò³ðáðè – í í
5 ðeñý÷. Í ³çí³ðá í ááððæàèè Ùá: Í . Áýçàì ñúèèé – 200 ðeñý÷,
Á. Í í òùíì è³í – 150 ðeñý÷, 8 ááí áðáè³á – í í 3–6 ðeñý÷, 18 í ò³-
ðáð³á – í í 2–4 ðeñý÷³. Í í ò³í ñí òí³ ³ ðeñý÷³ í í ñeáèí á í ááððæáð-
èè óèðàçí ñúèð çàì èþ. Èèðá í á í áðèð³ í³æ Áðáíì ³ Áí³ñððíì
³ èèðá çà 10 ðí è³á (1776–1786 ðð.) Ì í ñeí áùeí á çááðáàèà
4,5 í èí. ááñýðeí óèðàçí ñúèí çàì è³253, Ùí ù Ùááðí í í èèáàèè
ñáíçì í í òíì ³ èðí á³þ í áð³ í ðàí ðáàèè Ùá 5 ðeñý÷ ðí è³á òíì ó.

Óa Ì í ñeí áùeí á çááðáðáàèà á Óèðàçí ³ í á èèðá çàì èþ. Ó í ða-
áí ñááíì í ñò³ í í ñeáèí á – á³á Õ²² ñò. áí ñúí áí áí ³ í áí ó³ í áí eñàí èé
çàèíí, çà ýèè „èí áí eá“ (çàì àèúí èé í á³óí è) í çí á÷á³ í á èèðá
çàì èþ, á é òñá, Ùí í á ò³é çàì è³ ñóíçðù, ðí ñòá³ æeáá, ñááðí ðàçíì
ç óóáí áí þ³ èþáùì è. Ñáèýí óááæàèè í áá³áá³èúí í þ ÷àñðeí í þ
„èí áí èý“, ðí áòí çàì è³, í á ýè³é áí í è æèèè. Çááðáðáí ³ Ì í ñeí áùeí
í þ óèðàçí ñúè³ çàì è³ í á áóèè „æèèè í í èáí“, ýè í èððòù í í ñ-
eí áñúè³ ñóí ðèèè. Óa çàì èý áóèà çàñáeáí á óèðàçí öýì è. Í ðæá, áí-
í è ááòíì áðè÷í í ñòáèè èð³í àeáì è í í áeð Ì í ñeí áñúèèð í í Ì³úeè³á.
²ç 100 ðeñý÷ á³èúí èð èí çàòùèèð áí ñí í ááðñòá èèèèí ñý 1752 ð.
èèðá 2959²⁵⁴. Ðí çáááæeáñý óèðàçí ñúèá çàì èý í á èèðá áàèúí í-
æàì , ááí áðáèàì , á é í í ñeí áñúèèì ñáèýí áì ðà³ þèì ÷óæeí öýì .
1753 ð. í ðeñeáí í ç Ì í ñeí áùeí è 40 ðeñý÷ ñáèýí ³ ðí çááí í çì (çà-
áððí á) çàì è³ í áá Áí³ñððíì . Ðí èð 1781 í ðeñeáí í Ùá 50 ðeñý÷.
Í í ò³í Ùá, ðà é ñaí³ áí í è í ðeççàèèè ðeñý÷áì è. Ì í ñeí áùeí á

í áà³òù ñí èà÷óààèà í áðàçä ÷óæèí öýì ³ í áààààèà àñ³èýèó ³ í óó àí í í í áó.

× í ð í á í í ð á áóèí í áí ³ºþ ç í áéáí èí áí ³øèó í ñí í á í í áóóí í ñó³, áí áðí áóóó ³ éóèùóóðè óèðàçí ñùéí áí í áðí áó òà áàðæààè. ² öþ í ñ-í áó Óèðàçí à áí ð í èèà ðèñý÷í è³òòýì è. Áòðà÷àþ÷è ì, í á ðàç ç í í-áó í í áàðàèà. Í á áí í óñòèðè óèðàçí ñùéèé í áðí á áí × í ð í áí í í-ðý (à ç í úí áí ³ áí Ñáðàäçàí í í áí ³ á í éàáí) – áóèí ³ ° ñòðàðáà³÷-í í þ í áòí þ àñ³ò áí ð í á³à Óèðàçí è. Í ³ì á÷÷èí à Ùá í áðáà Á. Á³òèá-ðíí óéèàèà í éáí í áçàèáæí í áí Èðèì ó í ³à ñáíºþ çáàðóí ³ñòþ. Í í 1917 ð. òàè³ í éáí è í àèà Óóðà÷÷èí à. Éóááí ñùèà × í ð í í í ð Ùéí à çàñáéáí à í á Ùáàèèà è çàí í ð í æó³à, à í í ñéí áñùèà „áàí í èðàò³ý“ í á èèøá í á í ð èéó÷èèà ì áí ÓÐÑÐ, à é çááí ð í í èèà øéí èè, ÷àñí í è-ñè, óèðàçí ñùéèé òààòð í á Éóááí Ùéí ³. Áí í á í ð èéó÷èèà Èðèì áí ÓÐÑÐ, àèà í á òíí ó, Ùí í í ñòóí èèàñý ðèñéí á³ Óèðàçí è, í í ñéí á-Ùéí à òí÷à í àðè ñá³è òèè á Óèðàçí ³, òíí ó í á áí çáí èýº ð í çàèáàðè-ñý á Èðèì ó óèðàçí ñùè³é éóèùóóð³, òí÷ òàí óèðàçí ó³ ñòáí í áèýòù 40 % í áñáéáí í ý.

Í á í í ÷àðèó óàðñòáóááí í ý Í áòðí ² òíº³à í í áóáóáàðè í áòðáòðá í á × í ð í íí ó í í ð³, ðí ç í í ÷àà áóáóáàðè í á Äçí áñùéíí ó í í ð³ í ðè-ñòàí ³ ³ éáí àè Áí éàà-Áí í. Òà Èáðèí áàòùèèé í èð 1699 ð. í ðèí ó-ñèà éí áí áóáóáàðè í í áó ñòí èèöþ í á í ³ áí í ÷³.

Í í ñéí áñùèèé óðýá á³áá³èèà 1896 ð. á³à Éóááí Ùéí è áóçáí üèó ñí óáó × í ð í í í í ð ñùéí áí óçááðáææý ³ çðí áèà ç í áç í èððáí ó × í ð í í-í í ð ñùèó áóááðí ³þ, òí÷ è³èùéí ñó³ çáí è³ òà èþááè òàí àèñòà÷áéí èèøá í á è³èùèà í í á³º³à. Í ðè÷èí á? Í á óçááðáææ³ í àèè áóáóáàðè çèí í á³ í áèàðè í í ñéí áñùè³ óàð³ òà áàèùí í æ³, çàñáèèðè ñàí ³ í í è-àéí è, Ùí í á í á í í óñòèðè í á Ùáàè³à çáí í ð í æó³à, éóááí ó³à áí × í ð-í í áí í í ð ý. Í í áðð³÷í á í í ñéí á Ùéí à í áí áàèàñý á³áð³çàðè Óè-ðàçí ³ áí ñòóí ó ñá³ò áí í í ð ý, à á³èùøí áèòùèà í áí áàáºòùñý á³áí-èðáí èðè Óèðàçí ó Ùá é á³à Çàó³áí í ç á áðí í è, àèáí çý÷è áàèè÷áí í á ñó³à, à áí Áàèè÷èí è – ñí òí³ ðèñý÷ í í ñéáéí ³à.

Áí 1775 ðí èó ñíí óáàèà ó Í ³ áááí í ³é Óèðàçí ³ í áçàèáæí à ðáñ-í óáè³èà – Çàí í ð³çùèà Ñ³÷ ç áàèè÷áçí èí è í áøèðáí è çáí è³, í àèà ñáí çò áðíí ááýí : éí çàè³à, ñáèýí, í ³ Ùáí, í áçàèáæí èè óðýá, á³èùí á á³éñùéí, àèáñí ³ çàéí í è. Öý çáí í ð³çùèà ðáñí óáè³èà áàèà àèáñí ó, í áçàèáæí ó ç í áí ³øí þ í í è³òèèó, í àèà í í ñè³à ó °áðí í áèñùèèó áàð-æáààð, Ùí óàèòè÷íí àèçí áààèè ì í áçàèáæí ³ñòù, í ³ áí èñòþ÷è ç í áþ áàðæááí ³ óáí àè òà í ðèñèèàþ÷è í í ñè³à. Óá ðí áèèà í áà³òù ³ Í í èù Ùá, òí÷ í ð³ò³éí í áààæàèà çáí í ð í æó³à èèøá ñáí çí áí í í-í ³ æí èí á³éñùéíí. Öþ óèðàçí ñùèó ðáñí óáè³èó í á ðàç í ð í áóáàèè ç í è Ùèòè ð í á³øí ³ áàèèèí áàðæààè: Óóðà÷÷èí à, Í í èù Ùá, í í ñéáè-í è. Ç í áðááí áèé çááí – Çàí í ð³çùèèé Èèòáðñùèèé Í ááí òí ðó-áàá ç è øèýòè áí × í ð í áí í í ð ý. Í òæá, í í ñéí á Ùéí à í áñáí í áðáà

çí è ù è è à ò í è Í ð à á í ³ Ð à ñ í ó á è ³ é ó . Ñ è è ú í ³ ð á ç à Ì Ì ñ è í à ù è í ó Ì Ì è ù ù à ò à æ Ì ð à á í ó è à ò ú í á í , à è à ñ è í ÷ è è à Ò Ì à è ú í è ÷ ÷ è í Ì þ . Ç í à þ ÷ è ò á , Ì Ì ñ è í à ù è í à à æ è è à Ì Ì ð à á è è è ò à è ù è í á í ñ ò ð à ò á á á ³ í ñ è ý Ì Ì è ò á è Ì Ì ÷ à è à ç Ì ³ ò í þ á à ò è ñ à Ì ç à è í à è Ì Ì à ñ è Ó è ð à ç Ì ³ ò à Ì ò Ì ÷ ò á à è Ñ ³ ÷ í á ò Ð à ñ í ó á è ³ é ó è í è í ³ ý Ì è Ì ñ è à è í ³ á , í ³ ò ³ á , ñ à ð á ³ á . Í à è ³ è ù ò í þ á ò è à Í í á í ñ à ð á ý . Ó ò ð á ÷ è í à ³ Ì à à ý ð ù è í à á í í à è è ñ è í á ' ý í í à À à è è á í á ò , ³ ò ³ ð è à è è í í à è ò ç à Ì à è ù Ì ñ è á í ý . Á ò ð ò à à ñ ò ð ³ è ù è è ò ñ à ð á ³ á í à ÷ í è ³ ç ² á á í Ì Ì Ò Ì ð à á ò Ì Ì Ì ð Ì ñ è à Ì Ì ñ è í à ñ ù è è è ò ð ý à á í ç à í è ò Ì ñ à è è ð è ñ ý à Ó è ð à ç Ì ³ . Ì Ì ñ è í à ù è í à á ò æ á ð à á í á ³ á á á á è à Ì ç à Ì è ³ Ñ ³ ÷ í á í ; Ð à ñ í ó á è ³ é è . Ç à Ì Ì ñ è í à ñ ù è è Ì Ì è á Ì Ì ñ à ð à ñ ù è à è í è í ³ ý Ì à è à á ò è í à à ç ³ ð à ò ù ó è ð à ç Ì ñ ù è í á í è í ç à ò ó á á , ñ à á ò í ñ à ð á è Ì í à è è í á ð í à è ý ò è ç à Ì è þ , á í á í ÷ à ñ Ì ò Ì ð í ý þ ÷ è è í ð á í í á ³ Ó ò ð á ÷ è í è , ç à ñ í ó á à è ñ á ³ é Ì í è è .

2. Ò Ì ð à á ò ç í á í á ' ý ç à à ñ ý Ì ð è à à ñ ò è è þ á ò í à á á Ì í è è è Ì í 4 ð è ñ ý ÷ ³ à è í æ í Ì Ì ó . Ì Ì ñ è í à ñ ù è è è ò ð ý à í è à ò è à ò ñ ³ à è á á à ò è í à í á ð á ñ à è á í ý ³ í à è à ð ò ó á á í ý , à è á á á ð è 50 ð è ñ ý ÷ ð ó á è ³ á , à ò à è í æ ç á è ú í è à ñ à ð á ³ á á ³ á Ì í à à ò è ³ á í à ç à à æ à è , í á á ³ ò ú á ³ á Ì è ò à à ò í ð á á è ³ ç ç à è í ð á í Ì Ì . Ç à Ì è þ í á à ð æ ò á à è è ç á á á ð í à . Á à è ù à á ³ è ù ð á ç à ð í ò è ò è í á ð à ñ à è á í ó ³ á , Ì Ì ñ è í à ñ ù è è è ò ð ý à í á á á è í æ í Ì Ì ó , ò ò í ç ò Ì ð è á ³ á , á ³ è ù è í á ³ ç á á í ý ç ò ñ ³ à í ð á á á Ì è , à ò Ì ò ó ÷ è ñ è ³ ³ í à è ð ³ í à è ³ á . Ò ò í ð è á ³ ç 100 è þ á á è , í á à ð æ ò á á á ç á á í ý è á í ³ ò á í à , ç à 75 – Ì Ì ð ò ÷ í è è , ç à 50 – Ì ð á í ð ù è è ³ è Ì á í á ò í á á ñ à Ì è è þ á ú Ì è . 2. Ò Ì ð à á ò í á ð á ç ò ñ à á Ì í è è í á í è è í ³ è Ì á í á ò á á ÷ à Ì í à è á ò ò Ì ³ ò ñ à ð à ñ ù è è ò Ì í è ³ á .

È ð ³ í í á à ð í á á í ; ó è ð à ç Ì ñ ù è í ç à Ì è ³ , á ð í ð í á í ; á Ì Ì Ì í à è í à í à è à ð ò ó á á í ý Ì Ì ñ è í à ñ ù è è è ò ð ý à í è à ò è à è í æ í Ì Ì ó ñ à ð à ñ ù è í ò Ì í è è í á ³ 35 ð è ñ ý ÷ ð ó á . ç à Ì è ð í á í ÷ à ñ ò ³ 155 ð è ñ ý ÷ ð ó á . ç à á í ò í í á í ù Ì ð í è ó . È í æ í à í ³ ò í ò í à ñ í ò ý í á à ð æ ò á à è à 175 è á á á ð à ò í è ò è ³ è Ì Ì á ð ð ³ á ç à Ì è ³ , è ³ í í à – à æ 365 è Ì 2. È á í ³ ò á í í á à ð æ ò á á á 100 á à ñ ý ò è í , Ì Ì ð ò ÷ í è è – 80 , Ì ð á í ð ù è è – 50 , ñ í è á á ò – 25 á à ñ ý ò è í . Ó à è ò ÷ í í æ á ³ ñ ò á á á à è à ÷ à ð á á ð í á ³ è ù ð á , á í í á à ð æ à è è ç à Ì è ³ í à á á Ì í è è è (8 ð è ñ ý ÷ è þ á ò) , à í ð è ç ò à è í è è ð á 1800 . Í í á à ð í á í ³ ñ à ð á á í ç à Ì è ³ ñ à Ì Ì ñ è í à ñ ù è è è ò ð ý à è í è ñ ù à è ç í à à (ó í à è à ç ³ ò à ð è ò ³ à è è ç á á á ò è) à è á ñ í ³ ñ ò þ ç à Ì Ì ð í æ ò ³ á . Ç à Ì Ì ð í æ ò ³ í à è è á ð á í ð è Ì ð à á í à è á ñ í ñ ò ³ í à ò ³ ç à Ì è ³ á ³ á Ì è ù ñ ù è è ò è í ð í è ³ á , á ³ á ó è ð à ç Ì ñ ù è è ò á à ò ú í á í ³ á . Í à Ì ð í ð á ñ ò è ç à Ì Ì ð í æ ò ³ á Ì Ì ñ è í à ñ ù è è è ò ð ý à á ³ á Ì í á ³ á , ù Ì þ ð è à è ÷ í í ò ³ ç à Ì è ³ á á á á æ á þ ò ù ñ ý í à ç à ñ à è á í ³ , á í 3 ð è ñ ý ÷ ³ è í ç à ò ù è è ò á ñ í í á à ð ñ ò à ò à Ì ç à ñ í ó á à è è á á ç á í ç à í è ó Ì Ì ñ è í à ñ ù è í ; à è á à è . Í ò í æ , è í ç à è ³ á ò ð ý à í à è à ç á à à è ñ à è è ò è , à ç à Ì è þ í á ð á á á ò è ñ à ð á á í . Í ð í ò è ò í á í í à è à ç ò ç à Ì ð í ð á ñ ò ó á à è è ... ñ à ð á è . × Ì Ì ó ? Ñ à ð á è á á á á à è è ñ á á á à è ù è í è ç à Ì ³ ñ ò á á ò è þ á í ³ ñ ò ú , í á í à Ì è , ³ í à ç à è ð à è è ñ ý ñ à Ì ³ í á ð í à è ý ò è ç à Ì è þ , à á ³ á á á á á è è á Ì ð á í á ó ó è ð à ç Ì ò ý Ì , ý è ³ á í í á á á í à á ó è è Ì à è á ñ í è è à Ì è . 2 è í è è ò ð ý à í à è à ç á à

óed̥aɪ̯í ǝʰa àèaáí yòè, n̥áðáè í ðíñèèè çàèèðèèè ù ðíáʰí èèʰa. N̥áðáè èèðá àèíñàèè òóáíáó, áíàèè áíðʰèèó òà òíðáóáàèè. Òíðáʰéý í ðèííñèèa ù áàèèè³ í ðèáóòèè (í á í èàòèèè í íáàòèʰa, í èòà). N̥áðáè áááàòʰèè, nòáààèè í íàèí è í áí àí è á Óed̥aɪ̯í³, áðááó-áàèè óed̥aɪ̯í ǝʰa, çàèðáèè ùí³ áí èè³ áí çè, àèèðáààèè í ááʰòú èð-áàè. Í çáðíʰí³ n̥áðáñùè³ áàòáàè èðèè áí nónʰáí³ ʰò í íèèʰa (çáí àèù), òàí àèè òàí èðáàè³ áí àèè áí í íáí n̥áðáʰí, áà çáí èñóáàèè ýè n̥áðáʰa ÷ è áæóðʰa.

2. Òíðáàò í áðáèí í áà í íñèíáñùèèè óðýá, Ùí çí í áà àèèí í óáà-òè n̥áí, í áí á'ýçèè, èí èè í àòèí á èðáàè àèý í áðíáʰòèó èí áí çáí è³. Óðýá áí çáí èèá, àèá í á óed̥aɪ̯í ǝʰa, á í ðèááçáí èò ç Áàèèáí. Òíá³ n̥áðáè í í-àèè í áðáí áí þáàòè ááí àèèðáààòè óed̥aɪ̯í ǝʰa ç í íèññù-èèò áí èí áʰí ù³ çáí èñóáàèè ù ò n̥áðáàí è ÷ è áæóðáí è. Ò³ óed̥aɪ̯í ǝʰa áòèè èðʰí àèáí è ó í íèýèʰa, á ó n̥áðáʰa èèðá í áí áæðʰí àèáí è, íð-æá í á áòʰèàèè í áçáà. Ùí á í ááðí óòè òèð í áí áæðʰí áèʰa í á èðʰ-í áèʰa, n̥áðáè àèí áààèè àèý n̥ááá áʰa í íñèíáñùèí áí óðýáó ááí ðýí-ñòáí. Óðýá í í áí áèáñý. Çààèý í íðʰáí ýí í ý í í áí á í ðèááààòè, Ùí í íñèíáñùèèè óðýá í á àèçí áááá ááí ðýí òàà í ááʰòú çá òàðí þ, ç áʰáà-íðááʰá óed̥aɪ̯í òèí þ øýòòí þ, í áááí áí ùè áðáí íòáí è í íèññùèèò èí ðí èʰa. Á áí èí áʰòè çáí èáþ çá í íñèíáñùèèí çàèí í í í áèè í ðááí èèðá ááí ðýí è. Ç 200 òèñý÷ óed̥aɪ̯í òèí þ, øýòòè í íñ-èíáñùèèè óðýá àèçí áá ááí ðýí àí è èèðá 750 íñá²⁵⁵, ýñí á ð³÷, èè-ðá òàèèò, Ùí ùí³ áʰàè í á àèýáèèè „í áçáí èí òèí áí n̥áí áðáòèçí á“, í ááðí óá í á èðʰí áèʰa ááááòí í á Ùáàèʰa òèð í áàèçí áí èò øýòòè-÷ʰa. N̥ÐN̥Ð í ðèèí á° áí í í áí áí ááí ðýí òàà – Èí ÐN̥ çá óʰòþ òáí í þ í çí áèí þ: Ùí á í á áòèè „í áçáí èí òáí è, í áòèððí áòáí è, ááí áá-ðí áòáí è“.

Óed̥aɪ̯í ǝʰa òáí àèèñý çá çáðí þ, àèá í íñèáà í ðèñèàèà n̥áðáàí 1 òèñý÷ò èáçáí òèèèò òàòáð, 1 òèñý÷ò áí í òèèèò èí çàèʰa, áñòðá-òáí òèèèè í í èè³ í íñèíáñùèèè í í èè. Í òæá, 1800 n̥áðáʰa, ýè³ í áèè í òí ðí í yòè èí ðáí í áʰa Óòðá÷èí è, òáí èò í òí ðí í ýèí 3,5 òèñý÷³ í íñèíáñùèí áí áʰèñùèà. Óà èèðá í áèèèí í èð þ áí áí áí þ. Çáí íñè-èíñý í á í í áò Òí àèùí è÷èí ó, Ùí àèí è Ùèèà á óí áí ù³ çàèá,³ í íñ-èíáñùèò àèááò á Óed̥aɪ̯í³. Èí í áí áòáà÷ í íñèíáñùèèí áʰèñùèí á Óed̥aɪ̯í³ í . Í óðáàèí á í í áà÷èá òþ çááðí çó³ í íñèáà áí í áòáð-áòðáà çáʰò í ðí áñ³ øáòðáèñòáà, çèí áʰèñòáí, áðááóí èè n̥áðáʰa í á ÷ í è³ ç². Òíðáàòí . Óðýá àèèèèèáà². Òíðáàòá áí í áòáðáòðáà í á áí í èò. Òí è í á áí n̥áʰá³ ç òòðáòùèèí è áàèùí í áèáí è í³çí áá, Ùí í áé-áʰèùðá í áðáèí í ó° áçʰáòʰa: í ðèçáà ç óááðáí è,³ òáí áò àèí ðáááà². Òíðáàòá³ çáʰèùí èá ç í íñààè í . Í óðáàèí áá.

Óàðèòý í íñèàèá ááí áðáèʰa í áñòáàèèè í áí ðí í í³ èʰí³, í á í ááí³³ í í áðʰí, áá áí í è í áðáèí í àèèñý: ù í á³ñí ó°, òáí³ èèðá n̥áðáè – òí ð-áʰáò³, í í áà÷èèè òàèí æ³ í ðè÷èí ó „áàèáàí á÷èí è“. Nèʰí ÷ èèíñý

òèi , ùi ². Òi ðààòà çàñóàèèè ài òòðàòè, à ç í íàí ñàðá³ òòàí ðèèè ì ñíèí àñüè³ í íèèè ç ì ñíèí àñüèèì è í ò³àððáì è²⁵⁶. Ì ñíèàà àèòðà-òèèà í à í íàí ñàðá³ 700 òèñý÷ ðóáè³à àí ò³àèí þ, à í à àí ò³àèí þ àà-ñýòèèðàòí ð³èüðá, òí÷à çí àèà, ùí çé í³÷íàí á í á èí ðòóáàèí çà-ñýòèèè Ì³ ààáí í Òèðàí ó (í íàóáóáòè òàì ààñýòù íàí òí í èò è³í³é) òèðàí öýì è. Òðáàà àóèí èèðá àí çáí èèòè òèðàí öýì ñíàè-òèñý òàì . Á³èüðá í³÷íàí . ² òà òèðàí ö³ í³çí³ðá àí ààèè. Áí í è òà-èè çàñàèèèè Ì³ ààáí í Òèðàí ó, á³éòèè àí ×íðí íàí ì òðý, òí÷ Ì ñíèí àñüèí à àñ³èýèí í àì àààèàñý çóí èí èòè çð. ² í àá³òù òàè³ çà-ààðáí èèè í àà çàààðáí èèàì è, ýè òàí áð³ðí³ ì ñíèí àñüè³ „áí æá³“ çì òðáí³ àèçí àòè „í íàí òí ñ³þ“ çà Òèðàí ó.

Ì ñíèí àñüèí à é ààè³ àí ýèàñý àí ñòóí ó Òèðàí è àí ×íðí íàí ì òðý³ í àààà÷à ç í íàí ñàðá³ þ í à çóí èí èèà ù ì í àòí ðèòè òà ñàì á (ç ùà á³èüðèì è çàððàòàì è) à Ì³ ààáí í³é Òèðàí³, ùí ù Ì ñíèí à-ñüèí à ì ñíí³ðèèà í àðáí àçáàòè „í íàí òí ñ³þ“. Éóááí ñüèèè ÷íð-í ì òí òñüèèè ì òòò í àðáçààèà í à „í íàí òí ñíèí èèè“. Èàòðèí à ²² 1762 ð. çàèèèèèèà òàðíí àéó³à ñíàèþààòèñý à Ì³ ààáí í³é Òèðàí³. Í àðáèèààáí à òñíí à òàðíí àéñüèèì è ì íààì è òà çàí òí ðáí í ý ì òè-ðþààèè ì ñíèí àñüè³ ì ñíí èññòàà. Òðýà òòàí ðèà í àá³òù í èðàì ó „Èàí òàèýð³þ àí ì ì í àè³ í íàí öýì“, ù ì ì÷èèà òñàì í àòóí³é Á. Í ð-èí à. Èèðá í à í àðáààçáí í ý ÷óæèí ò³à òðýà àèá³èèà 200 òèñý÷ ðóáè³à.

Òà òàðíí àéó³ í à á³ðèèè ì ñíèí àñüèèì í á³òýí èàì , àí çí àèè, ùí á Ì ñíèí àñüè³ çàèí í – ì ðèí òà èí æí íàí „í à÷àèüí èèà“, çðàòè í à èàáí èèèñý. Òðýà ààà ðí èè í³çí³ðá í òí ðáí èí ñèà „í èàí í ñíàèáí èý á í íàí òí ñíèí èí èí è áóááðí èè“, ùí çàèàòáàà òñ³ó í à÷óááí èì á ñí-òíð³ Ì ñíèí àñüèí è è³àáðáè³çì ì ì : èí æí ì ò ÷óæèí òáá³, ùí ì ðèàá-çà ì ñíàèáí ò³à, í ààá³òùñý í ò³àððñüèà çááí í ý, ààí òýí ñòàí , ì ðàáí àí èí á³òè çáí èáþ³ èð³í àèàì è.

Ì áðàñàèáí àòù ì í àèá í àáðæàòè ááçí èàòí í à ñí ààèí áó àèàñí³ñòù ì ì 25 ààñýòèí í à èí æí ó ì ðèàáçáí ó ðí æí ó, çá³èüí ý³òùñý á³à ñèóæàè ó ì ñíèí àñüèí ò á³éñüèò í àá³òù í³à ÷àñ á³éí è, í àáðæò³ í ðàáí á³èüí òí ðáóáàòè áóáü-ýèè èðàì ì ì (à Òèðàí³ òèðàí ö³ í á ì àèè öüí àí í ðààà, à ì ñíèàèí è ì àèè), àí èñóáàòèñý àí èóí áóèèí-áí ñòàí ó (ó Ì ñíèí àñüèí³ í àðáòí àèòè ç í àí íàí ñòàí ó àí³ ðí àí áó-èí çááí òí í àí í). Òòí òí ò³à çàèèàñòè ýèàñý ì³ àí ðè³ ñòàí , á³ñòàààà ááðæàáí ó ì í çè÷èò³ í³à ì àèèè á³àñí òí è³ í à àí áá³ ñòòí èè. Ðàì ñí-í èèè í àáðæòþòù ááçí òí òáí òí ó ì í çè÷èò³. Òòí ñààèà àèí í àðááí èè, òòòí á³ ááððáà, ì³ à ááçí èòí í 10 ðí è³à í òí àààòè çà èí ðáí í àèí í, ðí àè. Òòí òí çáí àèòù í ààòù ÷è èí í àè, í à ì èàòèòù í ýèèò ì í ààð-è³à 15 ðí è³à. Øèí èè èí èí í³ñòàì – ááçí èàòí³. Àèà àñà òà – ÈÈ-ØÁ ×ÓÆÉÍ ÖËÌ , à òèðàí öýì ÇÁÁÍ ÐÍ Í ËÁ Í ÑÀÈÞÁÀÒÈÑË Á Í² ÁÁÁÍ Í² É ÒÈÐÁ-Í². ÑÐÑÐ òðàòèòù í à ì ñíàèáí í ý ì ñíèàèí³ à

à Oéðàí³ çíà÷íí á³ëüðá, à Ùíá çíàéðè ìì Ì³ñòá, àèáóáèà áíëí-
áíìíðíì³ àèáç ç Oéðàí³ è íííá 15 Ì³ëüéíí³á óéðàí³ ò³á.

Ç³ áðííè Ìðèìòàèè áí íáçíáíí; „Í íáíðíñ³“ èèðá ò³, Ùí íá
ì àèè í³÷íáí: áíëíðá, Ìðíéàèñáðè, Ì àèí òòí ç íéð óçÿáñÿ Ìðàòð-
áàðè íà çáí è³. ×íì ò æ: Ì àèí Ìðèáíçèèè òíá³ Ì Ìñèàèí³á? Í ðè÷éí
é³ëüèà. Í àèáíëíáí³ð³: Ì Ìñèàèí íá èðáèòù çáí èáðíáñòá, à òò-
èà° èááèíáí òè³áà; áíí è áóèè èð³í àèáí è, Ìðæá, áíááèíñÿ à á³áàè-
ðàðè ò ááíðÿí. ² Í áðáðò³ áíëíáí à Ìðè÷éí: òàðàðè èí÷óáàèè àæ
áí òáí áð³ðí ùíáí Í èíííèÿ, íáí àèè 1769 ð. íà „Í íáíðíñ³ð“, á³-
éðíáðè àæ áí³ èèçáááðáðáá. Í èùèèè, Ì àèèèè áñá íà ñáí° ò
ðèÿòò. Í áðáèÿè Ì Ìñèàèí³á áóá æáðèèèèè, íà èèðèèíñÿ æíáí í-
áí Ì Ìñèáññèíáí Ìð³ðáðá, ò ñíðíÿò èèðáèíñÿ íí 10–15 áíÿè³á,
Ìðæá, Ì áðáñáèÿòèñÿ áí íááçíá÷íí; èðàíí è ç³ ñáíì è èð³í àèáí è
ì Ìñèáññèèè íí Ìùèè áíÿáñÿ. Áèá íáèá³ëüðá áíÿèñÿ áíí è çà-
ííðíæò³á. Á áð³á³ èáí òáèÿð³; Í íáíðíñ³éññèí; áóááðí³; ° òèñÿ÷³
ñèáðá Ì Ìñèàèí³á òà Ì íðèð çàéá íà „ðàçáíè“ çáííðíæò³á, ÿè³ áó-
èè íáíðíí òÿí è ñáèÿí ñòáá. Òà é ñáèÿí è íà áíÿèñÿ áçÿòè ðááèð
à ðòèè. Á àèíè ñíííáí Ì ííè³÷èè ç çááðíçíð àèÿ çàéá áóéí
çíèùáííÿ Çáííð³çüèí; Ñ³÷³. Ì Ìñèáññèíá íááí èè ÷áñ òáðí³èà, áí
Çáííð³æèÿ çáñòòí àèí ðèÿò òðèèáí³ òàðáðáí. Ùíéíí òððáòüèà
çááðíçá çí áí ðèèáñÿ, Ì³ñèÿ á³éí è 1775 ðíéò Ì Ìñèáññèíá çí èùè-
èà Çáííð³çüèò Ñ³÷³. ² èèðá òíá³ çí íáèà çáááðáðáàðè óéðàí³ ññèò
çáí èð³ çáí ðíáááæóáàðè à Oéðàí³ ñáí° èð³í áòòáí.

Ùí ðíáèèà Ì Ìñèáññèíá òáí, áá íà áóéí èíí ò çàðèñòèèè íà-
ðíáè, Ìíèáç° áíèÿ áàðèèð³á òà èàèí èè³á. Çáááðáááðè Áàð-
èèð³ð òà Èàèí èè³ð (Ì Ìñèáññèíá çááæàè íèùèèà Ìñòíðè÷í³ íà-
çàè: Áàðèèð³ð íááðí òèà íà Óò³í ññèò³ Í ðáí áóðçüèò áóááðí³;
Èàèí èè³ð – íà Ñáí áðññèò, Í íèùùò – íà Í ðèá³ñè³í ññèèè èðáé,
Áñòíí³ð – íà È³ðèÿí áññèò áóááðí³ð, Èàóá³ð – íà Èðèÿí áññèò
³ ò. í.), Ì Ìñèáññèíá Ìðíáíèíèèà çóí³ çáí è³ áèáñí³ñòð ááðæáàè
³ Ì áðáçò Ì Ìñèàèà òóáè ñáíì òðÿáíáó³á òà á³éññèíá³ çáèíáè. Òðÿ-
áíáó³ Ì àèè Ìðááí èóí òáàðè „áí ñòááðñòááí íà“ çáí è³ íà àèá³áí èò
òí íááò. Ááí. Á. Ì çàòíáè÷ éóí èà 1 òèñÿ÷³ áá çà 4800 ðóá., à çà
Ì³ñÿòü Ìðíááá áàðèèðáí (èíèèèí³ ì àèáñí èèáí) çà 25 òèñÿ÷³
ðóá. Èíáí áá'ðòáí ò éóí èà çà 500 ðóá., à áðáç è³ëüèà áí³á Ìðí-
ááá áàðèèðáí çà 15 òèñÿ÷³. ² Íð³, éóí èáðè Ìí 2 ðóá. çà áàèòáð,
Ìðáí áóáàèè áàðèèðáí çà 12 ðóá. Ùíðíéò. Íðæá, Ì Ìñèáññèíá íà
èèðá çáááðáèà ò áàðèèð³á çáí èð, àèá é Ìðíáàð÷è ì æá, áðá-
áóáàèà Ì íáá³éíí. Çáí áèñí èò èáðò íà áóéí, ³ Ì Ìñèàèí è éóí òáàèè
„íà íèí“ òè³ íá³ðè. È³ëüèà éóí ò³á ç Ì Ìñèàè ðàçíì ç Ì³ñòáèí è
òðÿáíáòÿí è éóí èèè çà 21 òèñÿ÷³ ðóá. Ì íá³ð, Ùí Ìð³ò³éíí Ì áá
30 òèñÿ÷³ áá, à òàèèð÷íí – 70 òèñÿ÷³ áá. Áàðèèð³á, Ùí Ìðíáóá-
èè íà á³ááááàðè ñáí°; çáí è³, Ì Ìñèáññèíá áèñèèèèà áí Ñèá³ðò.

Āī Ō²Ō nō. ó Nō³āī³ ē³ ā³āīī³ ūā ī ā³nī ōāāēī āīnēōū ōīcāēī ō-
 ōī; ō³ī āī nīāī; nēnōāī ē, āīīōāē ā īā³āō āōēī īāī āēū. Āāōāāā
 ī ēāōēēā nāī; ōōyāīāōyī ī āēī, ā āēā³ēyēā ; ī āāī ō ē³ēūē³nōū
 cāī ē³ „ī ā īōīēīōī ēāī ēā“ ā ōēī ÷ānīāā ēīōēnōōāī īy. ī āōānōāā
 nēōāēōē – cāī ēy ī īāāōōāēānŷ āāōāāā³, ā³āāāāēānŷ ī īāī ī ōōy-
 āī āōāā³. ī āāī ā ō³÷, ōōyāī āō³ āā ī ō³ōāōē ī āī āāāēēnŷ īōōēī āōē ōō
 cāī ēp ā nī āāēīāō āēānī³ nōū. Āāāāp÷ ē cānāēēōē Ōēōā; ī ō ī nēāē-
 ī āī ē, ōōyāē ī ā cāāēōāēē cāī ēp ā ōēō ī ō³ōāō³ā ÷ ē ōōyāī āō³ā, ūī
 nē³ī ÷ēēē nēōāō, ³ ī āāāāāāēē ; ī ō nī āāēīāō āēānī³ nōū ōēī ÷ā-
 nīā³ cāī ē³. Ōāē ō ī āāāī ī³ ē Ōēōā; ³ 75 % cāī ē³ nōāēī āēānī³ nōp
 ī nēīānūēēō ī ō³ōāō³ā āā ōōyāī āō³ā, ; ō³ ī āāāēā. Ā āōōāāō
 „ī īāīōīnēēnēī ē āōāāōī ēē“ cī āōīāēī ī īō³cāē ūā nāī ³ ī nēīā-
 nūē³ āā cī nēīā ūāī ēō ī³ ō³ā: āōāāōī āōīō³ā ī. ī āēūāōī āā,
 ī. ēāī īōūāā, Ō. Āīōēī āā, Ā. ī īōūī ē³ī ā, ī. ²nāēī āā, ². ēānōp-
 ō³ī ā, ². Āēōāī āā, ī. ēīī ōōī ā, ². ā³ēī āā, ēīī āī āēō³ā ōīōāōū,
 ō³cī ēō ī ā÷āēūī ēē³ā ī ēē³ā: Ā. āēōāī āā, Ō. āōōūāā, ī. ī ōōāā-
 ēī āā, Ā. Ōīēnōī āī, ī. āīēēī āā, Ō. nōī ūīī āā, ^a. āōāī āā, Ā. ī ā-
 ūāōnūēī āī, ². ēāō³ī ā, Ā. ūāōēī āā, Ā. ×āōōēī āā, Ā. āē³ī āā,
 Ā. ×āōī āā, n. ī ōēī āā, ē. ī³ī ōī āā, ē. cāāōāā. ī ō³cāē ūā nā-
 ōāī³ ōā ōā ī āī ōēō ī ā÷āēūī ēē³ā āānŷōēē ōēnŷ÷.

^aāēī ēē, ōōī ōāāōāī ōōēī āānŷ cāī ē³, āōā ōēōā; āōū. ² ōī ÷ ī ī n-
 ēīānūēēē ōōyā ī īnōāāēā „cāāōāēēōāēūī ūā īōōyā ū“, ūī ī ā īōnēā-
 ēē ōēōā; ī nūēēō ōī āōī ēē³ā ī ā ī āāāī ū, ā ōēō, ōōī yēī nū ā³nōāāā-
 nŷ, cāāōōāēē ī nēīānūē³ cāī ēāāēānī ēēē, ā ī āāāī ī³ ē Ōēōā; ³
 ī āōāī āōāāēē ōēōā; ī nūēēō ōī āōī ēē³ā, cāī ēnōp÷ ē ōō āī ī ³nōāāī;
 ēpāī īnō³, āēāāp÷ ē ī ³nōāā³ ī āōī īōē. ī īāōīcē ōōyāō ēāōāē cā
 ōā ēēōēēēnŷ ī ā ī āī āō³, āī æ ī ³nōāāā ī nēīānūēā āēāāā nēēāāā-
 ēānŷ c cāī ēāāēānī ēē³ā, ūī ī īōāāōāāēē ōī āōī ēē³ā. ī ōīō. Ā. Ō³ēō-
 ī āī ī ēnāā: „Ōēōā; īō³ā īōīcāāī ī „āōēōāī ōyī ē nō³āī ī; āāīī ē“. āōāā āēō÷īī! Ōēōā; īō³, yē³ āōēōāī ō³, nāīōp ³īō³āōēāī³ nōp,
 īōāōūī āēō³ nōp nōāīōēēē ōēā³ē³cāō³p ³ ēōēūōōō āēūō cā ōō, ūī
 ;ō īōī ÷āāāēā. Ōāēīāē ōēōā; īō³, yē³ āōēōāī ō³, ī āpōū (ī ā ī īāēyā
 ;ōī ōō āīōīā³) ōō ōēāō, ūī ī ā ōīcōī³ pōū, ūī ;ō ī āōāī īāēāī ī²⁵⁷.
 āī āēī-nāēnē āōēē ³ ō ōāīōyī ē ōēā³ē³cāō³; ī ā ēēēēō cāī ēyō ōnō³
 ī yōē ēīīōēī āīō³ā. cōāīyōēnŷ c ī ēī ē ī īāōōū ēēōā ōēōā; īō³.
 ī īāēyī ūī ī ī ā cāēāī ēē, nō³ēē ēēēī ē ōā ³īō³ ī īnāēāī īy ōēōā; ī-
 ō³ā ā āc³; ō ī āāāī ī³ ē āī āōēō³, ā ēāī āā³. Ōāē ³ ā ī āāāī ī³ ē Ōē-
 ōā; ī³ ōēōā; īō³ ī āōāī īāēē nāī; ī ēōī ēī ōāīō÷ēī āāī³ī āāēē÷āc-
 ī ō, āānī īōē÷ī ō nēēō ī nēīānūēī; ³ī ī āō³; ūī ī ā āīīōnēāēā Ōē-
 ōā; īō āī ×īōīīāī ī īōy. Ōēōā; īō³ ōāēē cānāēēēē, ānōī āōā÷ ī ī n-
 ēīānūēī ī ō nī ōīōēāō, ānō ī āāāī īō Ōēōā; īō³ nōāēē ōāāōāī p ī ī-
 āī p ī ā ×īōīī īō ūēī³. Ōōyā ēāōāī nūēīāī ī āī cāī ēēā ōēōā; ī nū-
 ēēō ōē³ē ōā ÷ānīī ēn³ā ō „ī āīōīnēē“. Ōā nāī ā ōīāēyōū ā³ēūōī-
 āēōūē³ ōōyāē ī īnēāē.

Í íæyíuì í, ýe çañæyëë Ñeá³ð, ùí eäæaa í áðæíáí ð³ëuëa-
ñî ðí é³á ó ðóeáð í ñêíáùeí è. Ñí ðí áe í ñæëðe ðóð í ñêíáñuëëð
ñæyí çací æë í íáí í; í áää÷³, ðí ÷ ððyá í áääaaa áæëëð áðíðíáð
áíííí íáð í á íææðóðáí í y³ áääáðí í³ëuá í ñæáí òyí. Ëí è æ
í ñæðáæë í ðeí òñíáí, í ñêæeí è eëaaëë çáí èp, eóí óáæë ðóð-
í èð³³ æëëë ç í ñêpááí í y. Çañæyøe Ñeá³ð í ÷ æë óeðáí ó³ í³ñey
ñeáñóááí í y èð³í áðóðá. Áaç áíííí íæ ððyáð áíí è ðíçáóáðáæë
ðáí áæëë³ çáí íæí³ óóóíðe. Áí 1917 ð. á Çæáííí ó ðà Ñ³ðíí ó
Ëëeíáð æeéí íííáá 3 í³ëuëí è óeðáí ó³á. Ó Ñeá³ðó áí 1917 ð.
í á è³ëuëí ð eííæuí yð çíeíðá í ðáðpáæë è³ëuëá ðeñy÷ eáðíð-
æáí. ðáí áð ìð ó Ñeá³ðó ùí íæí áíð 15 í³ëuëí³á, ýe³ æeí óðú
ùíáí y ðeñy÷áí è á³á í ááí³ðí í; í ðáð³, æeñí ææáí í y, áíeíáð³ ðí-
eíáð. „×íí ó í ñêíáùeí á í ÷ æë ðíçáóáí áðáðe Ñeá³ð, ðà ùá é
í íæááí íí“? – çáí eðáá Á. Í íeíðíáá áí æe³eñuëëë eíðáñí í íááí ð.
Óí é á³áí í á³á: „Áí í è í á í ááí³, ÷ e áððeí á³í í Óeðáí ó ó ñáí ìð ðó-
eáð“²⁵⁸.

Ùíá „óááðæáðú“, í ñêíáùeí á æeáíçeðú ç Óeðáí è ùíðíeð
ááñyøe ðeñy÷ í Í ËÍ Á², á ðíçáóáí áá Ñeá³ðó – óá áæá áðóáí ÷ áð-
áí áá çááááí í y. Ùá 1917 ðíeð í ñêæeí è eaçæë Á. Ëáí³í á³, ùí
óeðáí ó³ áíí ááðpòñy ð³áí í; í íæ. Á³í á³áí í á³á: „Áæeðá ìí áá-
ñyòú í íá, æeá í á áíí òñeáeðá áí æeáæ“. ² á Ñeá³ðó, ³ á Óeðáí³ í á
éáð³áí eð í í ñááðó á³á ááððí áíáí á ðááíð³ áí í áeáèùeð áæuì í æ –
í ñêæeí è. Í í ñeáá í áeáçò³ í ðeáíçeðe áí Ñeá³ðó ùíðíeð í³áðíðá
í³ëuëí á í íeíæeð ðíá³í èe³á²⁵⁹.

Ó XVI–XVII ñò. í ñêíáñuëëé í áðí á áípááá, ùíá „íáíðíí èðe
í ðááíñeááí ó á³ðó“. Ó XVIII–XIX ñò. – ùíá „íáíðíí èðe ñeíá'yí-
ñòáí“. Ó ÓÓ ñò. – ùíá „íáíðíí èðe í ðíeáðáð³á“. Çááææe íáíðíí yá.
Í³eíèè í á í áí áááá. Í³ñey Í íeðáæe 1708 ð. Í í ñeáá æeáðóðáæe
ðð³óí ðæeúí èë á'çá áí í³ñòá Í áððíá³, í í ñòáæeáðe ððe eíeíí è.
Í áí á ñeí áí è³çóáæeá Øááð³p (í áí èñ „Í áðáí íæáí á“), áðóáá –
Í íeúúó (í áí èñ „Í áíðíí áí á“), ððáðy – Óeðáí ó, ç í áí èñí í „Çá³ëu-
í áí á“. Á óóáæeðó ÕË ËÍ ÐÑ ó áðóáí³ 1953 ð. ÷eðá³í í: „Óí ÷³í -
í áð³ð³ í ðáæeëè ðáð³ ðà ááíðyí è-íí³ ùeëë, í ðíðá í á'óáí áí í y
Óeðáí è ç í ñêíáùeí í p áóeí áæëëëë ùáñyòí³ í í ñòóííí Óe-
ðáí è, áí æ ñí ðe÷eí èeí á³ëuðeë ðíçæeí è eóëuðóðe ðà áí ñí í ááð-
ñòáá Óeðáí è“²⁶⁰.

Í. ×áðíeðááñuëëé ðááðæeá: „Í ñêæeí è í³eíèè í á áóëè çà-
áíeíáí èeàí è, ýe, í áí ðeëeáá, í í í áí èë. Í ñêæeí è çááææe áóëè
ðyð³áí èeáí è³í øeð í áðí á³á“²⁶¹. Áeóíæeðú, áíæeíèèð³ í áðí æe
ñáí³³ çá³ëuðeëë Ñóçáæeñuëeá eí yç³áñòáí ç 130 ðeñy÷ eí² æe
í á 23 í³ëuëí è eí², ñááðí 18-èðáðíí, á ðæeíæ áí áðíá³ëuí í
á³áí íæeëñy á³á ñáí ìð í áð³í í æuí èð eóëuðóð³ í í á, ùí æe ñòáí ðe-
ðe „áæeí óp-í ááæeí óp í áðóðeó“ í ñêíáùeí ó. Ó Ëeçáñuëíí ó
e³óíí èñó „Áðáí áí í èë“ á³á 1093 ðíeð ÷eðá³í í: „Í áð í³áí³ ÷ í èë

nón³a Nõçaaëuüer à ° çí à÷íí í ááaçí à÷í³øèé í àø áiðíā, í³æ íí-
 ēíāó³". Áàēāēíçíð³ áóèé í àø³ í ðāāèè. Í à „íāíðííāí ēó³ ðyòíāā-
 í ēó" nón³āāó Ì ñēíāüer à Ì³ëuēíííēðāóí í ííāāðāēā āñ³ çāððāòē
 í à³éí ē.

Í . Ì òðāāēíā, í ðēāóðóþ÷ē í íēūñüēó ðāāíēþó³þ 1863 ð., ñēā-
 ðāā í à ñí āðóü 128 ù ēāð³āí ēē³ā, çāñēāā ái Ñēā³ðó í à ēāóíðāó 972,
 í à āíæēòð°āā ííñāēāííý 1427, àēā³ç ái Ì ñēíāüer ē 9361, çā-
 āðāā 1794 í íēūñüēò Ì à°ðē³ā³ ðíçāāā ù Ì ñēāēí āì , í àēāçāā çí³-
 í ēòē ēāòēíñüēó āçáóēó í à Ì ñēíāñüēó, íííēüēòē òðāñòē, üí ù
 ííēyēē ñòāāēēē íāðāā ñāēíì , í à ðíçāíð³ææyō. Á³ëuøíāēōüēā
 Ì ñēāā, óā³ēøíāøē ā āāðæāāē Áāēò³; ā 1945 ð., ðíçñòð³ēyēā ñòí-
 ēðāó ā³ëuðā í ðíā³āí ēē³ā, àēāāçēā ái Ñēā³ðó ðēñy÷íēðāóí í ā³ëu-
 øā ēþāāē; çāāðāēā í ā ÷āñòēíó, ā āñ³ í à°ðēē; íííēüēēā í ā ēēøā
 òðāñòē, ā é òāðēāē ðāçíì ç °íēñēííāì ē, ñāyüāí ēēāì ē³ ùí³í ē
 ðíāēí āì ē.

„Òāðü-íñāíāíāēòāēü" Í ēāēñāí āð²² í āāíðíāēā Í . Ì òðāāēíāā
 āðāñüēēì ðēòóēíí. Ì èòðíííēò Ò³ēāðāó òðí÷ēñòí ā³āí ðāāēā
 Ì íēāāíü çā çāíðíāý „ā³øāðāēy"³ í íāððóāāā ēííó³ēííó. Ì ñ-
 ēíāñüē³ „ē³āāðāēē" í à ÷íē³ ç Ì . Éāāāē³íēì òðí÷ēñòí í āāíðíāēēē
 Í . Ì òðāāēíāā „Ì íðāāēüííþ āðāííòíþ", í ííāðð³ñò Ò. Òþð÷āā
 ³ āāí íēðāó Ì . Í °ēðāñíā í āíēñāēē ēííó í āē. Íðāā, āñ³ í ñēāē-
 íē: òāð, òāðēāā, „ðāāēó³ēí³"³ „íðíāðāñēāí³"³ òā āāí íēðāòē÷í³
 āāðñōāē Ì ñēíāñüēíāí ñóní³ëuñōāā NŌAAÉÉÉÉ ēðēāāāā í ðēāó-
 øāííý ñíðíāē í íēūñēíāí íāðíāó ñēēíòðē Ì ñēíāñüēā yðíí. Åí-
 āāí Ì ñēāēí í ā çāíðíāñòāāā, āñ³ Ì ñēāēí ē Ì ðāēüí í³āððēí ā-
 ēē íííāāíēāííý í³āēòíāí íāðíāó. Éíēē ā ñāí°í ó ēííāííñüēííó
 æóðíāē³ Í . Áāððāí, üíā í ā āððāòēðē í³āððēí ēē í íēūñüēēð ðāāí-
 ēþó³ííāð³ā, í íðāāēēā ùí° í íāñòāííý, Ì ñēíāñüē³ ē³āāðāēē é āā-
 Ì íēðāòē íðēíēíēē íāðāñēēāðē Áāððāííā³ āðíø³ í ā āēāāíý.
 Ì ííāðð³ñòē ēāçāēē íðíñòí: „Ñíðāāó íāçāēāæííñó³ Í íēüü³ āēð³-
 øēā í ā÷²²⁶². Ì ñēíāñüē³ ā³ëuøíāēēē çāāāðāāēē òāē, üí āāēð³ē-
 ñüē³ íāçāēāæí³ āāðæāāē (ā òāēíæ Óēðāçíā), āēòíāēóü, ñāì³, íí-
 íðíñēē Ì ñēíāüer ó íðēēíyòē ùí āí³íāð³ ÑĐÑĐ. Òāē³ çāì ē-
 ñāíí.² í³yēíāí çāāāðāí ēòðāā.

Áí òēòð æāððā Í . Ì òðāāēíāā 1863 ð. āíāāēòā íí òðē í óē³
 ³ í āòēí āí í óēðāçíñüē³ òēòðē æāððā³íøíāí – Ì . Ì òðāāēíāā
 1918 ðíēó, üí āāēā ēēøā ā Éē°ā³³ ēēøā çā āāā ðēæí³ íííāā
 5 ðēñy÷ óēðāçíó³ā, ā ā Í āāñ³ íííāā 10 ðēñy÷. Á³ëuøíāēōüēēē
 āāðæā³y÷ íííā³āā°, üí ēíāí òā „ì³í³ñòðā" Ì . Ñēðēííēēā òāēíæ
 òíð³ēē ðíçñòð³ēyòē ā Éē°ā³ í ā áóēēò³ Ì ñēíāñüē³ ā³ëuøíāēēē, āí
 āííē Ì āēē òí÷³ „ñíāāñēēā", āēā óēðāçíñüēíþ Ì íāíþ íēñāí³ íñí-
 āēñ³ āíēóí āíòē. Á³í āēíāāēíāí í āā ó ēēøāí³ ēēñò ā³ā Á. Éāí³.
 í ā,³ òā āðyòóāāēí ùí íāíì æēòðy²⁶³.

Āāēāāðēñòè 1825 ð. áóēē çāāçýòèì è ì ìñēīāñūēēì è øīāī³ ñòā-
ì è, çāāāðāī ēēāì è ³ āñēī³ ēýōīðāì è. Ā. Ī ðēīā íāçēāāā ēāðāñòðī-
òīþ ā³āðāī íý Ī íēūū³ ā³ā Ī ìñēīāūēī è. Ēīýçū Ā. Òðóá°òēī ē
òīð³ā ñīþçó ç Ī íēūūāþ ēēøā çāāēý òīāī, ūīā ī ðēēó÷ēòē ī íēū-
ñūē³ çāī ē³ ī³ā Āāñòð³þ ³ Ī ðññ³þ āī Ī ìñēīāūēī è. Ēīýçū Ā. Āý-
ç°ī ñūēēē æēçī āāāā òāēó „ñāī ññóēī³ ññóū” Ī íēūū³, çā yēī_ç áóā àē
„ñī³ēūī ēē” ç Ī ìñēīāūēī íþ òðýā òā íāī æēīāēē ī íē³ðē÷í ēē³ āðī-
ì āāñūēēē ēāā. Ī íýðòý „āðāóī³ íāðīāē” æēāāāēē íā ā³ēūøīāē-
ēē, à ñòī ðīē³ā īāðāā íēì è Ā. Āýç°ī ñūēēē. Āāēāāðēñòè áóēē
íāā³òū ī ðīòē òāāāðāēūī íāī ēāāó āçāāāē³²⁶⁴. Ĵāī_ç ì ð_ç òā ì áóó āī-
í è æēēēāēē ó ī íē³ðē÷í³ ē ī ðīāðāì³:

4. Çí ēūēòē íāçáó „Ī íēūñūēā ēī ðīē³āñóāī “ ³ íāā³òū „Ī íēūūā”.
Ī áóī ī³ñóū çāī ðīāāæóāðòē ì ìñēīāñūē³ áóāāðī_ç, íāā³òū³ ā ī ðññ-
ē³ è òā āāñòð³ēñūē³ ē Ī íēūū³.

5. Ī ðē°āī áòē Òāī ðūēī ó, Ĵāðā³þ, Āī ēāāð³þ òā āñ³ ñēī ā'ýī ñūē³
íāðīāē āī Ī ìñēīāñūēī_ç ³ ī āð_ç.

6. Āēāī áòē ðóðē³ā ç³ āðī ī è, ā³āóáóāðòē āðāóūēó āāðæāáó ī³ā
īī³ēīþ Ī ìñēīāñūēīāī òāðý.

7. Ñóāīðēòē ì ìñēīāñūēēē òēīð ó Āðāó_ç, ūīā ā³ā³āðāðē ā³ā
Āī āē_ç ū òīðā³æþ ó Ĵāðāçāī íīì ó ī ð³.

12. Ī āðñāēēòē òāðā_ç āī Ĵēā³ðó ē ī ððāñòēòē ìð.

30. Āēðīāēòē īēāī ā³ēī è ç Ī āðñ³þ ³ çāðī ī èòē² íā³þ.

42. Ī ðē°āī áòē Ī íðāā³þ āī Ī ìñēīāñūēī_ç ³ ī āð_ç²⁶⁵.

Ī òæā, áóāū-yēā ī íē³ðē÷í ā òā÷ý ā Ī ìñēīāūēī³ – çāāāðāī ēòū-
ēā, ³ ī āð³æ³ñòē÷í ā.

Ī ìñēīāñūēēē ē³āāðāēūī ēē ī ēñūī āī íēē² çāāī Āēñāēīā ī ēñāā
ñòī ðīē³ā òīì ó, ūī ī íēūñūēēē ī íāñóāī ñūēēē òðýā – ēóī ēā ī ðīē-
āēñāð³ā, ýē³ çāī ðīāāēēñý āī ðīāāī Ī ìñēīāūēī è, ³ ò³ çāī ðīāāī ò³
āī āēē íāðīā āī ī íāñóāī íý. Õāēā ñāī³ ññí ūēā – ñēīāī ā ñēīāī – ī ē-
øóòū ī ī 1917 ð. ³ ī ēøóòū ī ī ñūīāī āī³ ā ĴðĴð³ ī īçā íēì òñ³: Ī ī-
íāðó÷í³, ē³āāðāēūī³, āāī íēðāðē÷í³, ñī ò³æ³ñòē÷í³ āēñāēīāē ī ðī
ì ìñēīāñūēī-òēðā_ç íñūē³ ā³ēī ē 1917–1922, 1941–1965 ðð. Ī ðī
ÓÍ Ð, Ī ÓÍ, ÓÍ Ā. „Ī áó³ī āēūī í_ç íāī āāēñó³ ī³ æ íāðīāāì è ĴðĴð
ðāī āð íāī ā°. Āēā āī íā ī íæā ī íñòāðē, ēī ēē āī³ āðāī òñūē³ ñāī āðā-
ðēñòē ī ðē_çáóòū òāāē ī³ñēý ī āā³í íý ðāāýī ñūēī_ç āēāāē. Òīì ó ī è,
ì ìñēīāñūē³ ī āðó³íòē íā ÷óæēī³, āñ³ íāī íñòāēī ī, āāç ð_ççí ēòū ī āð-
òēī ēò òā³ í øēó, ī íāēī í³ āī ðīðēñý āæā ī ðīòē āñ³ó ñāī āðāðēñòñū-
ēēó³ āāē ñāðāā íāī ìñēīāñūēēó āī³ āðāī ò³ā òñ³ī ā íāøēī è ñēēāì è,
íā'°āī āī ī³ íā òóðāþ÷ēñū íýēēó ñī ñī ā³ā³ çāñī ā³ā. Āæā ðāī āð
ì òñēī ī ī³āāī òīāēòē ñī āððāēūī ēē óāāð ī ī āñ³ó³ ēīāēī īì ó ðīç÷ēā-
í ēòāēþ ðīñ_ç ó çā³ēūī āī³ ēē ā³ā ðāāýī ñūēī_ç āēāāē íāð³ē³ ī ī āð_ç.
Òēī ā³ēūøā, ūī ðāī āð³øī³ ēē ðīçāēòī ē òēā³ē³çāò_ç, ðāðī³ ēē
ì ñēēþ° ñó÷āñí ó³ ññòīðē÷í ó ðāī āāī ò³þ íā'°āī óāāðē íāðīāē òā

Àèì òí áóààí èè nî î ñ³á óí èéí óòè òí çì ááo ³ì í àð³ç – „í í á³èyè
³ ì á³óó“ Èí àí àðòè àðòè àðòè àðòè àðòè àðòè àðòè àðòè àðòè àðòè àðòè àðòè

Ó áñ³ ðé³eui eó éí éææáð ÑÐÑÐ ³ní óáarí í ý óéðäí í nuéí áí í á-
ðí áó ðà éí áí í í áæ ääð³ ðuñý èèðá ç XVI ñó., í ³áè áí ðè í á ³ní ó-
ääéí í ³ éí áí, í ³ éí áí í èðäí í í í áæ. Á í í áeyä, çá³ní óááá óé-
ðäí í nuééé í áðí á ³ éí áí í í áá èèðá ðíí ó, úí ðáðáðè ðà í í èuúá
á³á³ðááèè éí áí á³á í í ñéí áúéí é í á è³èuèá ñóí é³óu. Á í ðæá, çá-
ááarí í ý í á èèðá í í ñéáéí ³á, á é ñáí eó óéðäí ó³á – í ðéáðí ðé
ðí çá³éáí eó ³ñóí ð³ð áðáð³á áí éí èèðí úí ³ áí í ñó³, ääðæáarí í,
áí í í í áäñ nuéí, èóèuððí í ³ ... í í áí í. Í í ñéí áúéí á í í í ðéó
ðááòuèí áí ðí ðéèá ðó ³áí ³ñóu í í í í áí í „Í á áúéí, í áð è áúóu í á í í-
æáð í èèáéí é Óéðáéí ú“. Áèððáðéáðè í á ðá ðèí áéí ðáño, áí ñýá-
í ðéá ³áí í ñó³ èèðá ç ýí é ðáðáí è. Éí áí áéé í áñóóí í á áááñý. Óðá-
á í áðí áðè ç ðéèó, ýéí ñó çáááèè áí áðèè óéðäí ó³á ó í áñóèó.
Í ðéó³á Óaðáña Óáá-áí éá, á í ðí³ í í ðáðí è çáñéí áí í ý 1917 ðí-
éó éí áí í ðí ðí óðá í áðáeyéáá ³ í áðáéí áá í í ñéí áúéí ó, úí ðá-
ääðáðéáí á í áñóèá – ³áéí í á á³ý áðýóóááðè ³ í áð³ð á³á ðí çááéó.
Çáí áéèè é óéðäí í áæáð, í í ñéí áñuèéé ðí á³í ³ñó, í ðí á³áí éé áéäáð-

í èè ì ì ñeí ãñüèèè ñí ò³àè³ño Ā. Í è°òáí íà í èñàà: „Óèðàíí ñüèèè ðóó í ààèðà° òàèíí ñèèè ³ òàèíáí í àí ðýì ó, Ùí í ÷-èí à° çààðí æó-ààèè í àø³é ³ ì áð³í, ñòðàøí í þ èàðàñòðí òí þ. Òþ æàðèèáo í áààç-í àèò àèçí àþòü óàà àñ³ í àø³ í áðò³; àñ³ò ì í è³òè÷ í èò áàðà”²⁷⁰.

Òà ðí çòí ³ í ý àèýàè Ùá í àèí ç ì ì ñeí ãñüèèè ðà÷ í èè³à: „Í àø³ ì ðààèè çí àèè, Ùí ðí àèòè ç í àí ì ñèàèí àí è ³ ì áð³í. Áí í è ðààðáí þ ðóèí þ ñeí ðþààèè ñàíí; è áí è³ ³ ì ì ñeí ãñüèèè ìð, í á çààæàþ÷ è í ³ í à Ùí ³ í ³ í à èí áí. Á í àí òàèà í àí ì æèèàà òàí áð, áí ì è í à ì à° ì áòóó í àøèò ì ðààè³à. Ñàì í þ æ ò³çè÷ í í þ ñèèí þ, ýè òàí áð àèàèý-àà°, í à ñeí ðèì í ³ í à ç ì ì ñeí ãñüèè í”²⁷¹.

Éí èè í ³ ñèý 1905 ð. í áà³òü óèðàíí ñüè³ ñí ò³àè³ñoè àèéøèè ç ì ì ñeí ãñüèèè í áðò³é ³ ñòáí ðèèè àèàñí ³, óèðàíí ñüè³, ì ì ñeí ãñüè-í à òüí áí í ³ýè í à ñí í á³ààèàñý á³à ì àèí ðí ñ³èñüèèò „í à Ùá ðí ñí á” ³ ì ì ÷-àèà ì áí áàðóààðè. Í áà³òü çàì áèèèè øí á³í ñò ì í í áðò³ño ì . Áí á-ðèí ñüèèè çàñí í èí þààà: „Ì è, ì ì ñèàèí è – í àò³í í àè³ñoè, àèà í á øí á³í ñòè. Ì è í à ì ðí ðè ðí çàèðèò ð³çí èò í àò³í í àèí èò èòèùòð ó í àø³é ³ ì áð³í, àèà çà í áí ³º; í áí áí ³ í í ì ì áðààòí í àè. Á ñàì á: í àí ì ñeí ãñüè³ í áðí àè í àøíí; ³ ì áð³í ì òñýòü ñòààèòè ³ ì áðñüè³ ì ì-òðààè àè Ùá çà ìðí ³ í àò³í í àèí ³, áí òà àèý ìðí ùí ì àèàñí í ì èí ðèñ³. Ì ì ñeí ãñüèèè í áðí à òí ÷ á òòè í áðí áí ì àèçàí èèòàèàì òà ì ì³èò-í ì ì , à í à í áðí áí ì çààðáí èèí ì òà áí í àèòàèàì ”²⁷². Ñè áà÷-èì í , è òþ òàçò Éáí ³ í ò³èèí çàì í çè÷-èà ó „èèàñí àèò áí ðí á³à”.

Ì ì ñeí ãñüèèè è³àðàè Ā. Áðàààñèòè çàì ááí ýà óèðàíí ò³à, Ùí ì ì ñeí ãñüèà ñòñí ³èñòáí í á í áñà ì ðí àèí è çà òà, Ùí òðýà òòèñèò° óèðàíí ñüèò èòèùòðò²⁷³. Áóà àè áàì í èðàòè÷ í èè òðýà – í à òòèñ-èòààà àè. Òàèèè òðýà ì ðèéøí à ó èþòí ì ó 1917 ðí èò. Á³í àèçí áà ì ðàáí àæèááí í ý óèðàíí ñüèíí; ì í àè èèøà ì ðèààòí í ³ èèøà á ÷ ðè-ðüí ò áóááðí ³ýò: ó Èèíñüè³é, Í í èðààñüè³é, ×áðí ³à³àñüè³é ³ Áí-èèí ñüè³é. Òà í áà³òü ³ òà àèçí áà ì ³à çààðí çí þ óèðàíí ñüèèò ì í èè³à ó ì áòðí áðàá³.

Ùá í àèí ì í í áðò³ño áí ñòðí çàñòàæóáàà áí àè³èñüèà òà í ³ ì áòü-èà çààðáí èòðáí, ì áñ³áí ³çì òà í àò³í í àèí ó í èòò: „Í à ñòí í ³àà°-ì ì ñü ò áàèèè³é ò³í í í ñò³ í ³ ì áòüèí; èòèùòðè. Í ðí òà ìðí ý ³àáý àè-Ùí áí èòèùòððí í áí è³ààðñòàà ° ì ì ì èèèí áí þ ³ æí ðñòí èí þ. Ì æí ð-ñòí è³ñòü í áí ÷ í í àèýàèý°òüñý ó òàì í í ò³ áòóó áí í ì í í ááí èáí èò í è-ì è í áðí á³à”²⁷⁴. Á òò í àí ì ñèàèí è á ³ ì áð³í, çà Ñí èí àèí àèì , ì ì ñ-èí à Ùá òüñý ç àèàñíí; áí è³, áí áòàà çàòí í èþþòüñý áàààñòáí ì ì ñeí ãñüèí; èòèùòðè ³ áí áðí òí þ ì ì ñeí ãñüèí áí í áðí áò. Áí áí ì ÷-àñ ì ì í áðààæà°, Ùí ì ì ñeí ãñüèèè í áðí à í à áí çàí èèòü „ñàí áðàòèñòáí ” ðí çààèþààòè ³ ì áð³þ ³ çàèèèèà° í àí ì ñèàèí ³à á³àì í àèòèñý á³à í àò³í í àè³çì ó, à èòè çà ì ì ñeí ãñüèí þ áí áñàèþàñüèèò ³ààè³à. ² ç í áó áà÷-èì í , çà³àèè ì ì ðí àèòü ì í á³áí èè á³èùòí àèòüèèè ì èà-á³àò à ÑÐÑÐ. Í . Éààðí à ì ³àðèì óáàà òñàì ì ñò³éí áí í ý ì í í ááí èáí èò

Óððá÷÷éííþ nēīā'yí, aēā áóā íðīðē aēçāīēāííý íííāāīēāíēō
 l īñēīāūēííþ. Ó. Āīñōī°ānūēēē íīñōāāēā ēðāīēō íāā³, íðīāī-
 ēīðóp÷÷ē: „Āā nōāēā í īñēīānūēā ííāā, òāī ° í īñēīānūēā çāī ēý“.
 Í. Í óðēí íðīñēāāēýā í īñēīānūēā ā³ēnūēí çā òā, ūí āííí āēāóā-
 ēþāāēí ÷ðēānūēēē íāðīā. Nīō³āē³ñōē÷÷í íóðēíí ē ā NĐND íðī-
 ñēāāēýþōū í īñēīānūēā ā³ēnūēí çā òā, ūí āēí ēūēēí 1944 ð. āāānū
 ÷āðēānūēēēē, ēāēī ēōūēēē, ēðēī í-òāðāðñūēēē íāðīāē. Õýāē³ñōū
 í āō³íí āēūí ēō ððāāēō³ē ííāēāó ā³āí ā.

Nīō³āē³ñō, ðāāīēþō³íí āð Í. Āāðōāí ðíçóí³ā, ūí Óēðāíí ā ðāí³-
 ðā ÷÷ē í³çí³ðā āēçāīēēðūñý. Bēūí ā³ēí íþ, ðí íā çāðī÷÷ā ē ñēóðā-
 ðē íðī ýēēēñū nīþç. Õíí ó ðāāēā, ūíā í īñēīānūēēē óðýā íāāāā
 Óēðāíí³ āðýāóāāííý, āíēē íā ā³ēðēí āí óēðāííñūēíí; āēçāīēūííí;
 ā³ēí ē. Ā ýē ðýāēýā òā ñāí íāðýāóāāííý, āēāēí ç ēíāí æ ñē³ā:
 „Ēēíā ° òāēēí ñāí ēí í īñēīānūēēí í³ñōíí, ýē³ l īñēāā“.

Í. Āāēóí³ í āçēāāā ñāāā āí āðō³ñōíí, aēā áóā çāē÷÷āēí āñ³í ūēēí
 í īñēīānūēēí ðīāíí³ñōíí³ çāāāðāí ēēíí. ðíçóí³þ÷÷ē, ūí íāō³í-
 íāēūíí-āēçāīēūíí āíðīōūāā ā l īñēīāūēí³ ððēāāðēí ā, ðāāēā:
 „l ē, íñēāēí ē, ðí÷÷āí í ðīāí, ÷÷ē íā ðí÷÷āí í, áóāāí í çí ðóāí³ ā³ā-
 āðē òā, ūí í ē çāāāðāāēē āðōāíþ ñēēíþ. Í āēē³íðā, ūí í ē,
 íñēāēí ē, çí íāēāí í çðíāēðē – òā ç ñāí°í āēāñííí āíāðííí āíē³ āēç-
 íāðē ííāí ó āāðāēāíí ó íāçāēāæí³ñōū íāðēō ñón³ā³ā. ² ýē ēēðā í ē
 òā çðíāēí í, āíí ē íāíāāíí ñāí³ íííðīñýōññý āí nīþçó ç l īñēīā-
 ūēííþ, ³ ðí nīþçó l íóí³ðíí ó çā ñōāðēē“²⁷⁵. Í ðāēā, āñ³ āāēā÷÷ē
 íñēāēí³ā íðī íðāāā³ íðēō íāðīā³ā – ēēðā çāñ³ā óððēí āðē íð
 ā³ííāð³í. Í ð ÷÷āí íā ííāíā çāēēíððē íñēāēíāí, ðí òā āðāēō
 ííē³ðē÷÷íāí, æēðō°āíāí òēñōó. ² Ā. Ēāí³ íā³ōýā: ýēūí íāðā
 íāðō³ý ā³ēūðíāēē³ā íðēēāā āí āēāāē ā í īñēīānūē³ē³ ííāð³í, ðí
 āííā íāāāēíí āæēāā çāðīā³ā, āāē āēçāīēēðē íāí īñēīānūē³ íāðīāē
 ā³ā āííāēāííý íð l īñēīāūēííþ. Ēāçāā òā ðāāēōāðñūēēí
 ðíā³óí ēēāí íāðāā ñāííí; āēççāíí 1917 ðíēō āí íāððíāðāāā²⁷⁶.

Çāííā³āāþ÷÷ē íðēōēēūííñō³ òā āíííííāē „íííðíāð³ā“, ūíā çā-
 ðíííēðē āēāáó, ā³í íāðāēííóāāā: „ð³ íñēīānūē³ ñíō³āē³ñōē, ýē³
 íðíðēāēýōññý òñāí íñō³ēíāííþ Óíēýíā³í, ííēūū³, Óēðāííē, °
 ðíāíí³ñōē, áóðāóāçí³ íðēñēóāēí ēēē, āēðēð³ ēðíā'þ³ áðóāíí çā-
 āāðāí ēē³ā, òāð³ā òā ēāí³ðāē³ñō³ā. Ēíāēííāí ñíō³āē-āāí íēðāðā
 íāí³āííāí íāðīāó, ūí çāíāðā÷÷ō íðāāí íííāāíēāíēō íāðīā³ā íā
 āāðāēāíí ó íāçāēāæí³ñōū, ííāēí í³ āāāæāðē çā çāāāðāí ēēā³ íāāēþ-
 ēō“²⁷⁷. ² çíēðāí ā: „Ēíāí ēē āāí íēðāð íā ííāē çāíāðā÷÷ēðē Óē-
 ðāíí³ íðāāí íā ā³āíēðāí ēāííý ā³ā l īñēīāūēíē. Āāāðāēðē íā-
 ííā³ēūíí³ñōū³ ííāð³í ííāē íā çāíāðā÷÷āííý òūíāí íðāāā, āēā íā-
 āíāēē – āāççāñðāðāæíēí āēçíāííý òūíāí íðāāā. Ēēðā òāē çāáó-
 āóðūñý ñōāð³ í īñēīānūēí-óēðāííñūē³ ñōí í³ ñōíñóí ēē, ēēðā òāē
 āóíðó°í íðēýðō āí ā³ēūííāí nīþçó íāēāāíō íāðīā³ā. Òā, ūí óðýā

Í. Éaðáí nūeíāí á³æeí óá āíí āāáí íý óeðāí í ó³ā íā nāí í oí ðāā-
 ē³í íý – óā āāí ūāā, í ÷ ðāāí ā cōōāāēūñōāí í īñēí āñūēēō ēí í oððā-
 āí ēpō³í í āð³ā, āāðæēí í ðā²⁷⁸. ² āāē³: „Í āí ā í³ ÷ āí ī īāāí āí
 ā oí í ó, ūí Ó³ ēýí ā³ý, í īēūā, Óeðāí ā ā³āí eðāí ēpōūñý ā³ā
 í īñēí āūēí ē. Éíāí ēē, oōí çāí āðā ÷ oāāā ĺ ī ðāāí í ā óā, ° ī īñ-
 ēí āñūēēí øí ā³í³ ñōíí, çāāðāí ēēíí. Óā – āíæāā³ēēý í ðí āí āæó-
 āāðē ðāðñūēó í īē³ðēēó āí íāēāí íý í āí īñēāēí³ā. Í ē, ā³ēūāí āēēē,
 oí ÷ āí ī āðāññēíāí, ā³ēūí āíāí ñí þçó āñ³ó í āðí ā³ā. Éí ēē ñí óāāðē-
 í ā íāçāēāæí ā Óeðāí í nūēā ðāñí óāē³ēā, oí áóāā ā³ēūā āðāðāðñūēí-
 āí āí ā³ð³ý í³æ ī īñēí āūēí í þ ē Óeðāí í þ. Å çāí āí ó° açā°í í ā
 āí ā³ð³ý, oí Óeðāí í ā nāí ā çāoí ÷ ā ç°āí āðēñý ā āðāðāðñūēēē ñí þç
 ç ī īñēí āūēí í þ²⁷⁹. Çāāí āí ðēā Éāí³í íāēøā í³ñēý çāoí í ēāí íý
 āēāāē: „Í ðāāí í āð³ĺ í ā nāí íāēçí ā ÷ āí íý í ā íāēí ā íāýýçōāāðē
 ç āí ó³ēūí³ñþ nāí íāēçí ā ÷ āí íý. Å ēíāēíí ó í eðāí íí ó āēí āāēó
 oðāāā āðāðē³ í oðāñē í ðí ēāðāð³āðó³ ñí ó³āē³çí ó. Í ðæā, í ðāāí í ā
 nāí íāēçí ā ÷ āí íý – íāí ā ð³÷, ā āí ó³ēūí³ñþ oí āí nāí íāēçí ā ÷ āí íý –
 ³í øā ð³÷“²⁸⁰. Å ūí ðāēā ēíāēí ēē í eðāí ēē āēí āāí ē, í íýñí ēā:
 „Óeðāí í nūē³ ðí āðí ēēē³ ñāēýí ē í āþōū í ðāāí í ā nāí ó āñāðē-
 ðāí nūēíí ó ç'ĺçā³ ðāā ðí çāýçāðē í eðāí íý: ÷ ē ç°āí āðē Óeðāí í ó
 ç ī īñēí āūēí í þ, ÷ ē ēēøēðē Óeðāí í ó nāí īñó³ēí í þ, íāçāēāæí í þ
 í³ ā³ā ēíāí ðāñí óāē³ēí þ. Å ýēūí çāēēøēðē nāí īñó³ēí í þ, íāçā-
 ēāæí í þ, oí ýēēē nāí ā óāāāðāðēāí ēē çāýçí ē ç ī īñēí āūēí í þ
 í ā° áóðē“²⁸¹. Í ð³ í ā°ōā. Bē í ā ēðóðēñū, ā ā í īñēí āñūē³ āí ēí āē³
 ñōāí íāēñū. ² „ñāí īñó³ēí ā, íāçāēāæí ā“ Óeðāí í nūēā ðāñí óāē³ēā
 ³ āí āí ÷ āñ „Óāāāðāðēāí í“ çāēāæí ā ā³ā ī īñēí āūēí ē – ðēí íāā
 í īñēí āñūēā ēðóó³ēñōāí, ³ ī īñēí āūēí ā ēíāí çā³ēñí ēēā.

Ñāí ĺí āāí āðāēāí ā Óeðāí³ Éāí³í íāēāçōāāā óāā āāç ēðó-
 ð³ēñōāā: „Í āðā ā³ēí ā ā Óeðāí³ āóāā ðýæāē³ í āāāçí ÷ í ā āēý
 í āñ. Åí í ā āēí āāā³ ā³ā í āñ āāēē ÷ āçí ĺĺ ē³ēūēí ñó³ āðí³ĺ ðā ā³ēñūēí-
 āí āí ñí ī ðýāæāí íý. Åāç í āðíĺ ā³ēñūēí āĺ í āðāí íāē ā Óeðāí³ āí ā-
 ā í āðā āēāāā. Í āñāí í āðāā í óñēōā çāoí í eðē Åí í āāñ. Í āðāēēí ū-
 ðā ç í³í āōūēíāí oðí í oó ýēíí íāā ā³ēūā í īēē³ā í ā Óeðāí í ó“²⁸².

Í īēūñūē³ ñí ó³āē³ñōē ðāçíí ç ðíçí þ Éþēñāí áóðā āíí āāāēñý
 nāí í oí ðāāē³í íý í īēūñū³ ðā³í øēō í īí āāí ēāí ēō í āðí ā³ā³ í ī āð³ĺ.
 Éāí³í íāēēí óāñý í ā ð. Éþēñāí áóðā, çāēēāāþ ÷ ē ĺē ðā³í øēí
 °āðí íāēñūēēí ñí ó³āē³ñōāí, ūí āí í ē çāí āēí āēí āāāþōū: oðāāā,
 í íāēýā, āēí āāāðē í íāí ĺĺ āāðæāāí ĺĺ íāçāēāæí īñó³²⁸³. Åēā óā áó-
 ēí óā nāí ā ēðóó³ēñōāí, āí í āñí ðāāā³: „Í ē, í āðēñēñōē, ñōāāēí īñý
 āí ðíæā āí³āāĺ óāāāðāçĺ ðā āāóāí oðāē³çāð³ĺ, āí, ūí ā çā³ēñí eðē
 ñí ó³āē³çí, ēí í ÷ ā í īðð³āí í ýēíí íāā ā³ēūā óāí oðāē³çāð³ĺ ā ýēíí í-
 āā ā³ēūð³ē āāðæāā³. Åí ðíçāēðí ē ēāí³ðāē³çí ó, ā ç í ēí³ í ðí ēā-
 ðāð³āðó āēí āāā³ āāēēēēō āāðæāāí ēō í ā°āí āí ū ð³çí ēō í āðí ā³ā.
 Çā³ēñí eðē ðāēā í ā°āí āí íý í íāēí ā, ēēøā óñóí óāðē āñā ñōāðā,

áoçüei-î ³nôää, äð³áí í-í äö³í í äëüí á, áñá, üí ð³çí èòü í äðí äè. Óíí ó çì ³ðáí í ý óèðàí í ò³á ç ì íñèáëí àì è, ì íñèí áüáí í ý ìð, ýè, í áí ðèèèää, ó Áíí ááñ³ ÷è á óèðàí íüèèò ì ³ñoàò ° ýàèüáí áóæá í ðíäðñèáí èì ³ííðð³áí èì óñ³ì èþäýì "284.

Çíáñ³ çíèèèèè "íèðàí í è", ýè³ ñòáíðèèè 1917 ð. ñáí ì ñàì í-ñò³éí³ áäðæáàè, ì íñèí áüèí á äæá í á í àèà ñèèè ³ çàèèðèèè ìð, í äðáðí áèàðè í á "ñí äàòñèè". Õà é òòò ðí áèèà áñá, áàè çàáñòè ìð í áí ³ááòü, ñèàæ³ í ííñòáí ðíáàèà á Óèðàí³ áæ í 'ýòü ðáñí óáè³è: 1) Áíí ááñüèò, 2) Í ááñüèò, 3) Èðèì ñüèò, 4) Áíí ñüèò, 5) Óèðàí í-ñüèò. Í äðð³ ÷íðèðè äòí áèèè áí ñèèááò ì íñèí áüèí è. Í á-àèðè-æáí³ é, ááç áóá³èèý, ááç ðóáè, á³äð³çáí³ é á³á ì íðý, ááçñèè³ é ì á-èáí üè³ é "Óèðàí íüè³ é Ðááýí ñüè³ é Ðáñí óáè³ò³" ááçí á-íí áóèí áíç-áí èýòè áàèèàðè ð³áí èì "í äðá-èáì ". Á ðàèí í ó æ í äòýòí í ó ðíç-ì ð³ áèçí áà Óèðàí³ ó 1917 ðí èò (í³ñèý çáäðíçè óèðàí íüèèò í íè-è³á) ³ ááì íèðàðè÷í èè óðýá Í. Èäðáí ñüèí áí²⁸⁵. ² èèðá ñòáíðáí í ý òà ³ñí óááí í ý ñàì íñò³éí³ ì ÓÍ Ð (Óèðàí íüèí ì Í äðí áí ì Ðáñí óáè³-èè), üí ì äèçí áèè °äòí í áèñüè³ áäðæáàè ³, í áèáí èí áí³ðá – è³èü-èäð³÷í á çäðí èí á Á²ÉÍ Á çà í á ì óèðàí íüèí áí ñáèýí ñòáá – í ðèì ó-ñèèè ì íñèí áüèí ó ñòáíðèèè ç ðèò í 'ýòüò³ "ðáñí óáè³è" í áí ó ÓÐÑÐ. ÓÍ Ð í á áíçáí èèèè ì áðè á ñáí³ ò ó ñèèáá³ Éóááí üèí è, ñòá-äðí í³èüüèí è, Áíí üèí è, Áíðí í³æ-èí è ³ í á ì ìð ðàèí æ ³ á ÓÐÑÐ.

Ó í ðíí í á³ áí ñáí ìð á³èñüè í äðáá Í íèòááñüèí þ áèðáí þ í äòðí ² ñèàçáá: "Í òòíðæáí èá ì áèíðíññèññèí áí í äðí áà íð áí ñòááðñòáá í á-ðááí í íæàò áüòü í á-àèí ì áñáò í áðèò áááñòáèè"²⁸⁶. Í áí 'ýòáþ-÷è òá, Èàðáðèí á²² í áèàçóáàèà ì áèíðíññèññèí ó áòááðí áòíðí á³: "Í áèà Ðíñý, È³òèýí á³ý³ Ó³í èýí á³ý³ ñòòü í ðíáí³ ò³, üí ì áþòü üá ñòáð³ í ðèá³èá. Çí áááæèèè ð³ í³èüáè áñ³ á³äðáçó áóèí á í äðí-çòí í í, áèá é áááæàðè ð³ í ðíáí³ ò³, ³í íçáí í èì è ³ í íáí áèðèñý ç í è-ì è, ýè ç ³í íçáí í èì è – òá á³ððá, í³æ í íí èèèà, òá áèòí íðá. Ó³ í ðíáí³ ò³, ððááá èáá³áí èì è, í áí íí³ ðíèì è ñí íñí ááí è çì íñèí áüè-ðè". VIII ç'íçá ÁÉÍ (á) 180 ðí è³á í³çí³ðá (1919 ð.) í áèàçóááá ðá-áýí ñüèí áòááðí áòíðáí í áí 'ýòáðè, üí Óèðàí³ á, Èàðá³ý, Èèòáá ³ Á³èíðóñü ³ñí óþòü òáí äð ýè ñàì íñò³éí³ ðááýí ñüè³ ðáñí óáè³èè. Áèá òá í³ýè í á çíáí á'ýçó° í áðó í äðð³þ í ðááí³ çóááðèñý í á çáñá-ááò Óáááðáò³ ñàì íñò³éí³ èò èíí óí³ñèè÷í èò í äðð³é. Í ááí áèè, í í-áèí í á ³ñí óááðè èèðá í áí á-°áèí á í äðð³ý, ç °áèí èì Óáí ððáèüí èì Èíí³òáòí, üí í áèàçóááðèí á ÁÑ²Í ÷áñòèí áí í äðð³, ááç í áèýáò í á ìðí þ í ðèí áèáæí³ñòü áí ð³ò³ ÷è ³í ðí ì ðáñí óáè³èè. Óáí ððáèüí³ Èíí³òáðè ÈÍ Óèðàí³ è, Èèòáè, Èàðá³ ° èèðá í áèáñí èì è ÷áñòè-í áí è °áèí í ì í äðð³³³ ì óñýòü ááççáñòáðáæí í áèèí í óááðè áñ³ í áèà-çè ÓÈ ÁÉÍ (á)²⁸⁷.

Èíáí èè ì íñèáí ðíçòí³⁰, üí í ííýòðý "ñí äàòñèèè" í çí á-à° "ðòññèè", ì íñèí áñüèèè. Á í áí íñèáí áí íðá "ñí äàòñèèè" ðàèè

çàl èèèèr í÷³, àæ áíí è í á í í áá÷èèè éíáí ní ðàáæí úíáí, ì í ñéí áñü-
éíáí çì ³ñòó ³ ñàì ³ çàì ðÿæèèñÿ áí ì í ñéí áñüéíáí ³í ì áðñüéíáí áíçà.

Í áá³òù ì í ñéí áñüé³ (ðàäÿí ñüé³) ³ñòí ðèèè æéçí àþòù, Ùí ñíí÷àð-
éó (1917 ðíéó) ÐÉÍ (á) í á ááæàéí áíçàí èèèè ñàì í óí ðàáéí í ÿ Óè-
ðàí³, í áá³òù „ní áàñéí é“, í áá³òù í á ì í ñéí áñüéí þ çàáðóí³ ñòþ.
Àéà áñÿ Óèðàí³ á í æéàèà ñàéÿí ñüéèì è í í ñòáí í ÿì è í ðíðè ì í ñé-
àè. Í ðíááí èòÿ ì í ñéí áñüééó çàáí í á á Óèðàí³ í èñàèà: „Í áðà
ðàèðèèà á Óèðàí³ ì óñèèà áóðè ò³èéí àèòí ³í æéøí þ, í æ ó ì í ñé-
éí áñüéí³. Á Óèðàí³ çàì áí óáàèà áàèè÷áçí à, í áí ðèì èðáí í í áí ðí-
æà í áì ñèèà – óèðàí³ ñüéèè í áó³í í æéçì, ç éíáí çàðí í èþþ÷èì
èèè÷áì í áó³í í æéçì í áí è³ òà ááðæááí í á í áçàéáæí í ñó³ Óèðàí³ è.
Éí í á÷í þ í áðááóí í áí þ í áðí í áè á Óèðàí³ áóéí æèðááðè
òà áàñéí ç ðòè óèðàí³ ñüééó í áó³í í æéçì ñó³ á ³í ðèñáí ðè éíáí
ñí á³“²⁸⁸. Ááæà ì í ñéí áñüéí á í í ððááóáàèà óèðàí³ ñüéí³ í òáí èó³ òà
áóá³èéÿ, áí éí áóáàèà, ³í áí ðè³ ñòáà ñòíÿè: „Ì í ñéí áñüéí á í á
áððèì á³òñÿ ááç óèðàí³ ñüéíáí áóá³èéÿ, ñèðí æéí è ³í ðíáíáí èñ-
ñòáà. Á ì í ñéí áñüéí á – òà òí ðòáóÿ í áðí³ ðááí èþó³, à í áì í ñéí á-
ñüé³ çàì è³ – òí ðòáóÿ éí í ðððááí èþó³. Í òæà, ðàäÿí ñüéèè òðÿ –
òà òðÿ ì í ñéí áñüéíáí í áðíáó. ÑèÙí æé áí éíáí³, òí èðè÷òù:
„Ñí áðòù Óèðàí³ ñüé³ Óáí òðàéñí³ é Ðáá³“. ² í á èèøà èðè÷òù,
à áæ³òù ù áèðè“²⁸⁹.

Í á Ðáá³ í áðíáí íáí áí ñí í ááðñòáà á ì í ñéá³ 26 òðááí ÿ 1918 ð.
ì . Í áí éáí ñüéèè èàçàà: „Çàì ³ñòù òíáí, Ùí á çàèèèèàðè í áðà ðí-
áóí èòòáí òáí ðèðè çàðí éí³ çàáí í è òà èðè á Óèðàí³ ó çàí áóáàðè
òè³á, çàì ³ñòù òñíáí ì è ì òñèì í í ÿíí þáàðè í áðí í ó ðíáóí èòòáó,
Ùí áí í è ì áðèì òòù í í ñó³ éí ó í áðòþ ³òè³á èèøà òíá³, éí èè í í ááð-
í áí í áí ñí í ááðñüéó òáí ³ñòù ì í ñéí áñüéí è ç Óèðàí³ í þ. Á çà ñó÷áñ-
í èó òí í á òó òáí ³ñòù ì í æí á í ðèááðí óðè èèøà çàðí òþ“. Òþ áóí -
éó í ááððèì óááà Éáí³í, ÿèèè áíáí ðèá: „Ñí ðááá ³ñí óááí í ÿ
ÐÐÓÑÐ – òà òáí áð ñí ðááá á³éñüéíáá“²⁹⁰. Á ñòáí ðèáðè í áðáðó³
„Óèðàí³ ñüéó Ðáäÿí ñüéó Ðáñí óáé³éó“ òà ù „òðÿ“, Éáí³ í á áð-
àèè æá ááí ù òàèááðàðòááá éí ò: „Í ðèøé³òù áíáé 50 ì ³èñéí³ á
í óá³á çàðí á í áéí³ çí³øá áí ²–VI. ÑèÙí í á í ðèøéáðà, òí ì è áñ³
òòó „í éí éááì “. Óèðàí³ ñüéí ò òðÿáí á³ áóéí í áèááéí òà çðíáèðè.
Á. Øáððáè èàçàà: „² Ùí ÿ çà óèðàí³ ñüéèè á³éñüéíáèè ì ³í ñòð,
éí èè áñ³ óèðàí³ çíááí³ á³éñüéíá³ ÷áñðéí è á Óàðéíá³ áíáí áèòñÿ
ì áí³ ðíççàðí þáàðè, áí áí í è í á òí÷òòù³ ðè çà ì í í þ áíðí í èðè ðà-
äÿí ñüéó áèááó. ³áéí á á³éñüéíáá í áí í ðà, Ùí ù ì á³ í áð ðáäÿí ñü-
éèè òðÿ – òà á³éñüéí, Ùí éíáí í ðèáç³ ç ì í ñéí áñüéí è òíá. Á. Áí-
òí í í á“²⁹¹. Á. Éáí³í òáèááðàðòááá éí ò: „Ðíáóí èèè í áððí áðááá,
ì í ñéàè, Ñ³ðí óííáá, ²ááí í áá, Áðÿí ñüéà òà ³í øèò ì í ñéí áñüééó
ì ³ñò áæà áèñèàèè í á Óèðàí³ ó áñ³ò ñáí³ð áí³çááòí èð èþááé. Í ó-
ñèòà çí áèðè ñí í ñí áè í áðáí í áðè Óí Ðááó“²⁹². ² „òðÿ“ ñòáðáñÿ.

Çaõĩĩ eàøe ì ³a-Óèðàĩĩ è, ñèèèèàà 17 áàðàçĩ ý 1918 ð. àĩ Ñ³÷àñèà-
 àà (Èàðàðèĩ ìñèàà, Áĩ ³ĩ ðĩĩ àððĩ àñüè) ç'çà ðàà. Õĩ ÷ ó Ñ³÷àñèà³
 áòèà àæà ðààýĩ ñüèà àèààà ³ àðĩ ³ý, ç'çà óààèèà Í Á àĩ ðààðè
 ì ðĩðè Óĩ ð. Óĩ á³ª. Áĩ ø ì ðèààèà í à ç'çà ÷àñøèĩ ó ñàĩ ½ ñĩ èàà³ª,
 ýè³ ì òĩ÷èèè àóàèĩ è ³ ðóðĩ èòýĩ è ì ðèĩ òñèèè ç'çà óààèèèè
 á³èĩ ó ì ðĩðè Óĩ ð. Áĩ èĩ àĩ èĩ ì áĩ áðàà÷ ì ìñèĩ àñüèèĩ á³èñüèĩ
 ì èðà: „Á³èüø³ñòü ðàà á Óèðàĩĩ ³ áóèè ì ðĩðè í àñ. Õĩ ò ý ðĩçàà-
 í ýà ½ ³ ì ðèçĩ à÷àà í à ½ĩ ° ì ³ñòà ñàĩ ½ ðààèĩ è“²⁹³. ² ç³çĩ ààñý:
 „Í àø àáĩ áðàèüĩ èè øðàà ì àà 1917 ð. ì èàĩ: 1) çàèĩ ýòè ñàĩ ½ á³è-
 ñüèĩ Áĩ í ààñ òà Èðèàèè ð³ª; 2) çàĩ áóðè çà àñýèò ö³ĩ ó Èè;ª;
 3) çàèĩ ýòè ðààð³ª è Í ààüèĩ ó ³ ì ðèªàĩ àòè ½ òĩ ðĩ àèüĩ í ³ òàè-
 òè÷ĩ ì àĩ ì ìñèĩ àüèĩ è; 4) òàè³è ì èðàýĩ ³è Óèðàĩĩ ³ çàèèøèèè í à-
 çàò „Óèðàĩĩ ñüèà Í àðĩ àĩ à ðàñĩ óàè³èà“ (Óĩ ð)“²⁹⁴. Í àààà³ ì, üĩ
 òĩ á³ ì ìñèàà àèçĩ àèà Óĩ ð ýè ñàĩ ì ñò³èĩ ó, í àçàèàæĩ ó. ì ìñèàèĩ è
 í àçèààèè ½ òàè èèøà ó çĩ áĩ ³øĩ ³è ì ì è³ðèò³ ³ ì ðĩĩ ààáĩ á³. Ó áĩ òð-
 ð³øĩ ³ò í àèàçàð, á èèñòóàáĩ í³, á øèĩ èàð í àçèààèè Óèðàĩĩ ó
 1917–1925 ðð. „Þà ðĩññèè“, „Þàèĩ àý ðĩññèý“. Èĩ ì áĩ áóàà÷ ì ìñ-
 èĩ àñüèĩ þ àðĩ ³ºþ ì. ì òðààèĩ á ó í àèàç³ çĩ áà, üĩ òàè ì èñàà: „Ñĩ-
 ààñèòþ àèàñü ì ü í àñàĩ ñ ààèàèĩ àĩ Ñààðà í à ìñòèýò ñàĩ èò
 øðüèĩ à. È òàì, ààà ì ü àà òñòàĩ ààèèàààì, ì ü ì í àààððèàèààì àà
 ñèèĩ è í àøèð øðüèĩ à“²⁹⁵.

Çààðàðòþ÷è ñòñ³áĩ ³ çàì è³, ì ìñèĩ àüèĩ à áĩ áĩ ì ÷àñ ³èèèè í à
 çààðàèèà çàýàèýòè ì ðĩ ñàĩ þ ì èðĩ èþáĩ ³ñü. ì èèĩ èà ²² ì ðĩĩ í í ó-
 ààà 1898 ð. ñèèèèàðè ì ³æĩ àðĩ áĩ ó í àðààò, üĩ ì àèà àèðĩ àèòè
 ì èàĩ ì í áĩ áĩ ðĩçàðĩ òĩ í ý àñ³ ààðààà. Ó È³ç³ í áóèè ì ìñèĩ àüè-
 í à çàì ðĩĩ í í óààèà 1927 ð. òà ñàì á, à 1932 ð. çĩ áĩ áóüèà í àĩ àèà í à
 Ó³èýĩ á³þ. ì ³æ 1914–1939 ðð. ì ìñèĩ àüèĩ à ì ³áĩ èñàèà óáĩ àè
 ì ðĩ í áĩ àĩ àà ç ì ì èüüàþ, Ó³èýĩ á³ºþ, ðòĩ óĩ ³ºþ, Èàðà³ºþ, Èèð-
 áĩ þ, Àñòĩ ³ºþ ³ í à èĩ æĩ ó í àĩ àèà í àñĩ í à³àáĩ ì 1939 ð. Ç Þĩ ì í ³ºþ
 ì ³áĩ èñàèà óáĩ áò ì ðĩ í áĩ àĩ àà 1941 ð., à í àĩ àèà 1945 ð.

Çà çèĩ ÷èè è á³òèàð³àñüèĩ àĩ í àðèñòñüèĩ àĩ òðýáò çàì èàðèà óààñü
 í ³ĩ áóüèèè í àðĩ à. Èèðàªàðàýĩ çàì èàðèà 890 ì ³èüèĩ í³ª áĩ èàð³ª.
 ì ìñèĩ àüèĩ ³ – àààñýòàðĩ á³èüøà. Í ³òòĩ á òñüì ó ñà³º³ í à çàì ðĩ-
 òàñòóààà. Í òàèà, ààñü ñà³ºð àèçĩ àà òà ñĩ ðààààèèàèì. ×ì ò æ ì ìñ-
 èĩ àñüèèè í àðĩ á í à ì òñèü ì èàðèðè çà çèĩ ÷èè è ñàĩ àĩ òðýáò? Àà-
 æà ì ìñèĩ àñüè³ çèĩ ÷èè è ì ³èüèĩ í èðàòáĩ á³èüø³ ³ ì ³àè³ø³ çà í³-
 ì áóüè³.

Øèĩ èýð ðĩçòĩ ³º, üĩ í àèàçè Á. Èáĩ ³ĩ à (÷è áóäü-èĩ àĩ) çàèèøè-
 èèñý á í à í àĩ áð³, ýèàè í à çĩ àèøèĩ ñý ì ³èüèĩ í³ª ì òĩ ÷èò ò³ í àèàçè
 àèèĩ óààðè, ýèàè ò³ ì ³èüèĩ í è ñàì ³ í à ì ðàáĩ óèè ñàì á ÕÀÈ² í àèà-
 çè çà³èñĩ þààðè. Í àñòàĩ à ÷àñ, èĩ èè ñà³º, ³, í àñàì ì áðàà, Óèðàĩĩ à,
 ì í ààñü ì ìñèĩ àüèĩ ³, ì ìñèĩ àñüèĩ ó í àðĩ áĩ á³ (ýè èĩ èèñü ì ³ĩ áóü-
 èĩ ò) ñà³è ðàòóĩ è àĩ ñĩ èàðè. Áàèè÷àçĩ èè ðàòóĩ è. Í à çààæàþ÷è

í à òà, Ùí ì ìñēīāñūē³ àì ³āðāí òē í àì ðóæópòù óñ³ çä³áí îñò³, Ùí á çì áí øeðē òí é ðàóóí íē, ³ í àì íēāāēēāí òāāðāyòù ³ í ēøòù rus-
sian, ēí ēē ēāòùñý í ðí Ùíñù áí āðā ā ÑÐÑÐ, à ēí ēē ì í āā çàðí àèòù
í ðí ì ìñēīāñūē³ çēí÷ēí ē, òí – soviet, bolshevik, ³ í àì íēāāēēāí
ðíçñēēāpòù òðýāàì, ì ³í³ñòðàì, í íē³ðēēàì, ðāāāēò³yì ñàì ì ðí òà-
ñòē í ðí òē í ðí ðí æí áí í ý russian í soviet. Í āçāāæāp÷ē í à òà, Ùí
ñāðāā óēðā ì í ò³ā, í āā³òù àì ³āðāí ò³ā ° òàē³, Ùí í ³āððēì ópòù òp
āēāāāēò, ýē, í àì ðēēēāā, í àēí óēðā ì í ñūēēē í ðí ā³ā ó ÑØÅ: „Óē-
ðā ì í ñūēēē Òí í āðāñí āēē Òí ì ³òāò Àì āðēēē í ā àēçí ā° çāñāāē í ðí
çāāāēúí ó àēí ó ³ ā³āí í ā³āāēúí ³ñòù ðí ñ³ēñūēíāí í āðí āó çā āñ³ çēí-
÷ēí ē ēí ì óí ³ñòē÷í í āí ðāæēì ó òà ēí āí ēí ēí í ³āēúí í āí ³í í āð³āē³ç-
ì ó. ÕÉÉÅ ° í ðí òē òí āí ēí ēí í ³āē³çì ó òà ³í í āð³āē³çì ó, à í ā í ðí-
òē ðí ñ³ēñūēíāí í āðí āó, ýē òàēí āí “²⁹⁶.

Í àì (³ ñā³òí ā³) í àì ā° æí āí í ì ð³çí ēò³, ýēēē ñóñí³ēúí ēē ēāā
ì ìñēīāñūēí ì í āò³ ì ēāðóāā òà ēāðó° āðāáóí ēí ì, áí í āēáí í ýì Õē-
ðā ì í ē òà ³í øēò ñóñ³ā³ā. Å XV–XVII ñò.– áí ýðē, ó XVIII–XIX –
āāí ðýí í, ó ÕÕ ñò.– ³í òāē³āáí òē. ÅÑ² áí í ē í àì íēāāēēāí ðí çáóáí-
áóāāēē ³ ðí çáóáí áópòù ì ìñēīāñūēò ³í í āð³p. Å ç òí ì ðí çáóáí āē ēí-
ðēñó°òùñý ÅÑ³ ì ìñēīāñūēā Í ÅÕ²³, ÅÑ² ì ñóñí³ēúí ³ ñòáí ē.
² ÅÑ² áí í ē ðí çáóáí áópòù ñàí p ³í í āð³p òēì ē ñàì ēì ē ñí í ñí āàì ē.
Çà ì ēí òē³ ñòí ē³ððý çì ³í pāāēēñý ēēøā ³í áí à òà í āçāē. ², çāē-
÷āēí í, ðí çì āð çā³ēúøóāāñý ā³āí í ā³āí í āí çā³ēúøáí í ý ³í í āð³ ì.
Õ XVII ñò. áí òóāāēēñý çāāāðāāòē Áí ³í ðí, ó XVIII ñò.– Åāðāāí āē-
ēē, ó Õ²Õ ñò.– Å³āðāēòāð òà Ñóáò, ó ÕÕ ñò.– āāñù ñā³ò. ² ÷āðí āòù
Õ³ēí óāē XVI ñò. ì āðēā, Ùí ì ìñēāā – ²²² ðēì çāāāðāā° āāñù ñā³ò.
² āāçáí æí ēē Å. Èáí ³í ì āðēā, Ùí ì ìñēāā – ²²² ²í òāðí āó³í í āē
çāāāðāā° āāñù ñā³ò. ² ó ÷áí òý, ³ ó āāçáí æí ēēā – òà ñàì à ³āāý.
Ì í í āð³÷ í ā ì ìñēīāñūēí ā çāāāðāóāāēā í ðāāí ì āāí ðýí ñūēí āí
ì ā÷ā. Åāí í ēðāðē÷ í ā ì ìñēīāñūēí ā – í ðāāí ì ñí ò³āē³ñòē÷í í āí ì ā-
÷ā. Å ì ā÷ ° ì ā÷āí ó áóāü÷ē ð ðóēāð. Áóāü÷ēā ñí ðí āā ì ìñēāē-
í ā çðāēðēñý áóí ēē í ðí í áí óāáí í ý ó ñā³ò áóēā á āāēē÷āçí í p áó-
ðí áí í p ēāðāñðí òí p ì ìñēīāñūēí ē. Èí æí í āí, òòí í ðí áóāāā āē
çðāēðēñý òí ì áóí ēē, ì ìñēāēí ē í āāāēí í çí ē ì ēēē á. Ì āñ³áí ñòáí
ì ìñēāēí ðí çóí ³⁰ ýē ēí āí í áí óāáí í ý ò³çē÷ í ā, á³ēñūēí āā ³ āāñí í-
òē÷ í ā. Åēā, āððāðēāøē í àì ìñēīāñūē³ í āðí āē, í āāðí áòùñý ³í í āð³ý
í à ì āēáí üēā, óáí āā ì āðāð³āēúí í ³ áóóí áí í ì ìñēīāñūēā ēí ýç³āñòáí
XVI ñò. Å òā æ – „Õ í í ò³ ēēòý ñàí āí çáí áóāāē òē³ā ñā³ē“.

Õ²²². ÊÎÊÎÍ ²ÀË²ÇÌ Ì ÎÑÊÂËÍ À

*Í ò ò í ð æ á í è á ì à è í ð í ñ ñ è é ñ è í á í í à ð í á á
í ò á í ñ á á ð ñ ò á á í à ð á á í ì á á ò á ù ò ù
í à ÷ à è í ì á ñ á ò í à ð è ò á á á ñ ò á è è.*

Í à ò ð í ²

*Ñ í þ ç í á ð ó ð è ì ù é ð á ñ í ó á è è ñ á í á í á í ù ò
Ñ í è í ò è è á í á á á è è á á è è è á ý Ð ó ñ ù.*

Ã³ í Ñ Ð Ñ Ð

Ì î ñ ê â ë í è à è í ð á á á í á ó þ ò ù ñ á í ° ç á á á ð á í è ò ò á í (³ì í á ð³ à è³ ç ì) ò à
è í è í í³ à è³ ç ì ò è ì , ù í , ì í á è ý á , é³ í ø³ í á ð í á è ç á á á ð á ó á á è ÷ ó æ³
ç á ì è³ é í á á ð ò á è è ì ò í á ñ á ì ; è í è í í³ ì . Ó³ á á á í á è³ è ó³ í á ç á á á ð á á è è
Ã á ñ ò á è³ þ , ² í á³ þ , í³ á - Á ò ð è è è , í³ á - Á ì á ð è è è ? Ó³ á á á í á è³ è ñ ù è³
è í è í í³ ì ; í á í á ð á á á ð ò á á è è ð á ð è ò í³ þ Á í á è³ ì ; á á á á í è ð á ò í í ? Í ð è
ò ù í ì ó ç á ì í á ÷ ó ò ù ñ ý ð³ ç ì è ö ý ì³ æ ñ á ì ì³ á í á è³ è ñ ù è ì è í è í í³ à è³ ç -
ì ì ì . Á í á è í - ñ á è ñ è ç á á á ð á ó á á è è à è³ , í á è á è³ è³ ç ì á á í³ ç á ì è³ , á á á á -
è è ÷ á ç í³ í ð í ñ ò í ð è á í á ó á á è è è ø á è³ è ù è á á á ñ ý ð è³ á ð è ñ ý ÷ ò á³ è ù -
ò³ á . × á ð á ç è³ è ù è á ñ í ò ð í è³ á ò³ í ð í ñ ò í ð è á í á ó þ ò ù ñ í ò í³ í³ è ù è í í³ á .
Á í á è³ è ó³ í á ð á ò á í ð è è è à è³ ñ ò á í è ò à í ð á è³ ñ è á ò è á³ è³ ç ì á á í³ ø³ ,
í á è á á á á ò ø³ è ð á ì í è , ý è í ò Í³ á í³ ÷ í ó Á ì á ð è è ó , Ã á ñ ò á è³ þ . á á ð í -
í á è ó³ , á á ç ì á ð á ÷ í í , á è ç ñ è ñ ó á á è è ò á³ è ù ó³ á ó ñ á ì ò è í è í í³ ý ò . Á è á
á í á í í ÷ á ñ³ ò è á³ è³ ç ó á á è è ì ò : á ó á ó á á è è ø í è è , è³ è á ð í³ , ø è ý ò è ,
á í ð í á á á æ ó á á è è é ó è ù ò ð ð í á ç á ì è á ð í á ñ ò á í , í ð ì ì è ñ è í á³ ñ ò ù . á á ð í -
í á è ó³ ñ ò á í ð þ á á è è ò á , ÷ í á í Ù Á Í Á Á Ó È Í . Í á á ÷ á è è ð è ñ ý ÷³ ò ó -
á³ è ù ó³ á ó ñ á ì ò³ á ð á ð í í á è ñ ù è è ò ø è í è á ò í á ò ÷ è ò á è³ á³ , è³ è á ð á³ ,³ í æ á -
í á ð á³ , ó ð ý á í á ò³ á , ò í á ò í ð á í ð è è è í ð í á³ á í ó á á ð ñ á ó ð è ò í á ð í á³ á .
Ó Ó Ñ ò . á á ÷ è í í í á á ð á³ ç³ á ð á í í á è ñ ù è í þ í ñ á³ ò í þ , í ð á ç è á á í ó³ á ,
ì³ í³ ñ ò ð á³ ñ á ì í ñ ò³ é í è ò á ð ð è á í ñ ù è è ò ò á á ç³ è ñ ù è è ò í á í í í ñ ò á è è ò
á á ð æ á á . Ó þ é ó è ù ò ð ð í í - ò á í ð ÷ ó ì³ ñ³ þ³ á ð á í í á è ó³ , í á á í á ð³ ÷ , á è è í -
í ó á á è è í á ç ð ð è ñ ð è ý í ñ ù è è ò ÷ è Ó³ è á í ð ð í í³ ÷ í è ò ñ í í í ó è , í á á³ á á í -
á ð í á í ñ á ð ý ÷ ÷ è á á ì í è ð á ò è ç ì ó , á ç á ð á è è á è á ñ í ì ; è í ð è ñ³ . È í è í í³ ì ;
á á á á è è ñ è ð í á è í ó , é ó í ó á á è è á í ò í á³ á è ð í á è , á è á ó á ç á á á á ÷ ó á á è í é
ì³ ñ ò á á è è í á ð í á , ð á í ð è è í í í á³ í í ð á á è . Ù í á á è í ð è ñ á ò è á á á á ò -
ñ á á è í è í í³ é , á ð á í í á è ó³ ø ó è á è è³ ç í á ò í á è è è ì ò , í á ð á ð í á è ý è è
³ ç á á í ç è è è á í á ð á í í è . Í á è á³ è ù ø è è á³ ð ð è è ù í è è í á ð á á í ç è á ì á è í
è þ á á è³ á á í ò á æ³ á , í è è á ç³ á ð á í í è á í Á ì á ð è è è ì³ ñ ý ò ù . Í ð í æ , á ó -
è è á è í á è á á í³ í á ð í í è á á , ç á è³ ç ì è ó³ , ð á è á á ð á ò . Í á ø è í í ó á í á ó á í á -
è³ è ó³ ç á í í ÷ á ð è ó á á è è í á ð í ò , ù í á ó è è í á è ð í ç ò í í³ ø è í è , á í ñ í í -

aaðñoaī oðūī ō ħōī ³ō īñoðīā³ā aēī āāāēī ī àøēī , à ī àøēī à āāēā ī īāō āāē÷āçī ó ñēēō, ī aēñēēūī ³øīāī ðōø³ý ī īñōōī ó íā ³ī 'ý ēīī - ēōðāī ō³ý. Ōōī āēēāāā° āðīø³ ó āēðīāī ēōðāī, ðī÷ā çāðīāēōē ā³ēū- øā, īðæā, ī òñēōū āēðīāēōē ³ īðīāāōē ā³ēūøā. ī àøēī ē āāīñēī ī ā- ēþāāēēñý ³ aēī āāāēē ī àøēī ³ñō³ā, ī āōāī ³ē³ā, ðīçāēī āī ēō ðīā³o- ī ēē³ā ā³ēūøā – ī īñōāēā īāēō÷ā ī īððāāā çāāēūī ī ħ ē ðāōī ³÷īī ī ñā³ōē ðīā³ōī ēōðāā. ī ñē³ēūēē ñāī ħ çā³āī ī ñō³ ēþāēī ā ðīçāēāā° ðī- ā³, ēīēē ī ðēī óøāī ā æēðōýī āāāāðē ñīā³ ðāāō ñāī ā, āēāñī ēī ē ñē- ēāī ē, ³īøēī ē ñēīāāī ē – ēīēē ēþāēī ā Ā²EŪī Ā, ðī ēð³ī āōðāī ñōāēī āāē÷āçī ēī āāēūī īī óāōī ³÷īīāī ī ðīāðāñō. Āīñī īāāðñūēā ēīī ēōðāī ō³ý çī ē Ĥēēā ðāēīæ ³ ðīçōī īāā ðāāñōāī, āīīīī īāēā ēþ- āēī ³ āīðīøēñý çā ñāīāīāō. Āīðīōūāā çā ā³ēūī ó ēþāēī ó, çā ā³ēūī ēē ī āðīā – ī āēōðāā³÷īø³ ³ ī āēāāē÷īø³ ñōīð³ī ēē ā ñōīð³ī °āðī- ī āēñūēīāī ñōñī ³ēūñōāā. Ç āāāāðūī ō ħ āēýā³ā ī īāēāēī īñý ēēøā íā īāī ó, Ĥī ñōīñō³ðūñý ī āøī ħ ðāī ē.

ī ðāāī āī īý ñāīāīāē – ° ī āā³ā'°ī íā āēāñōēā³ñōū ēīāēīāī āēāī- āī ñōāīð³īīý. „ī ā ðē³āīī °āēī ēī āēāā ēþāēī ā” – ī īāā÷ēēē íā- ā³ōū ī īñēāēī ē. ēþāēī ā ā³ā÷ōāā° āīēīā íā ēēøā ā øēōīēō, ā ē ó ñāðō³, ā āōø³. ī ðāāī ā ēþāīā³ ³ āōōīāīī ħ āñīēīāē ā ī³ñī³, ī ó- çēō³, ó ēðāñ³, ī ðāāī ā āēōē ī īāī ēī āēðōýī íā ēēøā ó ñā³ō ī ā- ðāð³āēūī ³ī , ā ē ó íāī āðāð³āēūī ³ī . ī āī āðāð³āēūī ēē, íāīçīðēē ñā³ō íāçēāāþōū ñā³ōīī Āōø³, ñā³ōīī Āōōō, ñā³ōīī Āīāā. Āāçāīæ- ī ēēē – āēēōī ñūēēī çāāīāīīīī , íāðāāī ē, īī÷ōðōýī . Åēðōý ī īēā- çāēī ī āðāēīīēēāī íāā³ōū āāçāīāēīēēāī , Ĥī ðī ē īāīçīðēē ñā³ō ° āāçī ³ðīī ī īāōōī ³ē, Ĥī ēþāī ā āī ñāīāīāē, íāī āāēñōū āī ā'ýçī ēō³, ēðāñā, ā³ðā ā Āīāā ³ ð. ī. ° ÑĒEŪī ²ø² ÇĀ ðī ÇŌī . ī āīçīðēē ñā³ō Āōōō, ñā³ō Āōø³ ° íāçī ē Ĥēē ēē, āñāī īāōōī ³ē, āñþāēñō Ĥēē: „Ā³- ðōþ ā °āēīīāī Āīāā ī ðōý, Āñāāāðæēðāēý Ōāīðōý āñūīāī īçīðīāī ³ īāīçīðīāī. ² ā Āōōā Ñāýōīāī, Āīñī īāā ÅēāīðāīðýĤīāī”.

²ñōīð³ý āīðīōūāē ēþāēī ē çā ñāīāīāō ī ðīñýēīōā ēðīā'þ āīð- ò³ā, Ĥī īīēýāēē ā āīðīōūā³, íāā³ōū āāç øāīñ³ā íā īāðāī īāō, āēā ç īāā³°þ īāðāī īāðē. Ēāñēī ā Ōēðāīēē „āāç íāā³ī ñīīā³āāþñū” āāēī ē íāøēō ēāāāīāāðīēō āāðīçā āī ī ĀðĀī ī Ā. Ōñ³ īāðīīē, ÷ēī ā³ñ-ðāī ē íā āēāōāēēē ñō³ēūēē āīðō³ā çā āīēþ, ýē ī īñēīā Ĥē- íā, íāāōī çā īñōāī í ° ī³āñōīē³ðōý ā çāāāðāāī ēō çāī ēýð. Bē óæā āīāīðēēīñý, ā ñāī ³ē ī īñēīā Ĥēī³ āīēý īðīōīāēīþ°ðūñý ç ñāāāī- ēāþ, āāçēāāīī ³ çāāēāāēēþ ħōīūī ħāðæāāē. Ā. ēēþ÷āāñūēēē ī ē- øā, Ĥī ī īñēāēī ē, ħçāý÷ē āī °āðīīē, āōēē īāðāēīīāī³, Ĥī °āðī- īāēñūē³ āāðæāāē īñū-īñū īīāēýōññý, āī ðāī çāāāāāōī „ñāīāāī- ēēý”, ðīāōī ñāīāīāē ēþāēī³. Ūīīðāāāā, ī īñēīāñūēā ³ī ðāē³āāī ō³ý āīēīñīī ēðē÷āēā īðī ī īððāāō ñāīāīāē ðā ēēø āī 1917 ð. ēīēē æ çāðīīēēā āēāāō, ī īēāçāēā āñ³ī āīēāēþāīēī , Ĥī ðā ñāīāīāā – íā āēý ī ēō.

Ōðāī ōōç Æ. Ðāðāð ó nāī ŷō „Āī í àèāð“ í èðā (1776 ð.), ùī óè-
 ðāŷī nūē³ āāōūēē í āðāāāāēē nāī ŷī nēī āī ŷē í àēāī ðī æ÷ ó nī āāūē-
 í ó ì ā÷ ³ ēēē÷ „Āī ēŷ āāī nī āðōū“. Ōēðāŷī ō³ í āāí³ ōī āī, ùī āī ēŷ
 ā í ēō í ā í āðāēāā ā nāāī ēþ. Ð³ēūí ē÷ā éōēūōðā ōēðāŷī ō³ā í īðī-
 āēēā ³ āēī ēāēāēā ³ ³āāē³ nōē÷ í ó, ðāē³āēí ó āōōī āí³ nōū òā nā³ōī-
 āēŷā, ŷēēī ē í ðāóēðāŷī ō³ ùā çā í āðāā³ nōī ðē÷ í ēō ÷ āñ³ā çāī ē³āí ē-
 ēē éōēūōðōó í āðī ā³ā í ā í³āāí³ ³ āāðī ē, ³ òā éōēūōðā çðī nōāēā
 é í īðēðēāñŷ í ā āñþ ³ āðī ī ó ēð³ ī³āí³÷ í ī-nō³āí īāī ŷ ēōōēā.
 Ā nōāð³ē Āēēāā³ ðīçēā³ōēā ³ āðī ī āēñūēā ō³ēī nī ō³ŷ. Āō³ í ē nōāēē
 āñā³ āðī ī āēñūēīþ Āēāāāī ³⁰þ í āōē. Í ³çí³ðā òāē³ āēāāāī ³; nōāī-
 ðēēēñŷ ó ðēī³ òā Ōðāī ðī ā³, ā í īð³ ī ó āāēēēēō ³ āðī ī āēñūēēō
 í ³ñōāð. Ā Ōēðāŷī³ āī í ē āēī ēēēē ā ²ᵛ nō. ó Ōāðñī í āñ³ òā í āī ðē-
 ēāī āŷ (Ēāð÷), ā ā Ōᵛ nō. ó Ēūāī ā³, ā XVI nō. ó Ēē³ā³ òā ā ī nōðīç³.
 Ā ī īñēī āūēī³ í āððēē ó í³āāðñēðāð (çāñī ōāāēē ³ í āā÷āēē ōēðāŷī-
 ð³) çāñī īāāī ēē āē ó XVIII nō., ā ā Ō²ᵒ nō. òōó í āā÷āēī ñŷ ēēðā
 82 nōóāāī ðē. (Ó Ēēŷāñūē³ē Āēāāāī ³; XVII nō.— 3 ðēñŷ÷³).

Ā ³ āðī ī āēñūēēō éōēūōðōī ēō īñāðāēāð çóñðð³÷āēēñŷ ēþāē
 āñ³ō éōēūōðōī ēō í āðī ā³ā. Ā Ēēŷāñūē³ē Āēāāāī ³; ā÷ēēēñŷ ÷ōæēí-
 ō³ ç ōñ³⁰; ³ āāðī ē. Ó ēþāāē ð³çí ēō nā³ōī āēŷā³ā nī³ ēūí ā í ðāāī āí í ŷ
 āī çí āí í ŷ ³ ā³ēūí ā í āāī āī ðāī í ŷ āōī í ē ³ í īāēŷā³ā āēōī āōāāēī ðī-
 ēāðāī ōí³ nōū āī ³ í øēō í īāēŷāð, āōī ēē, nā³ōī āēŷāð, ðāē³āŷ. Ā Ōē-
 ðāŷī³ í³ēī ēē í ā āōēī ðāī āðē÷ í ēō nāēð, ðāē³āēí ā çāī āēē³ nōū – āā-
 ēāēā, ÷ōæā ōēðāŷī nūē³ē āōōī āí īñ³, òā āē í āðāōī āēðō ó í āāī ³ð-
 í ó ōī ēāðāī ōí³ nōū, ùī ³ í āí³³⁰þ ç í ðē÷ ēī í ī ī āāī ēāí í ŷ Ōēðāŷī ē
 nōñ³āāī ē, āī āī í ē āōēē í āō³ í āēūí ēī ē ðāī āðēēāī ē, øí āí³ ³ñōā-
 ī ē. Ā³ēūí ā í āāī āī ðāī í ŷ āēī ēāēāēī ³ çī³ ōí ēēī ā ³ āðī ī āēó³ā ĒÐ-
 ŌĒ×Ē ĒĒ ðīçōī, ³ āāðī ī ā āēçí āēā ā³ēūí ī ðāī ð÷ó āōī ēó çā í āēī āð-
 øó çāñāāð, ùī øēðī ēī ā³āēðēēā āāāð³ ŌĀĒ Ð×ĒĒ Ē ŌĀŌĒ Ē². Ēā-
 ī ā ³ āðī ī āēó³ āāēē nā³ōī ā³ nēāðāē āōī āí³ nōē÷ í ēō, í ðēðī āí ē÷ēð,
 ðāōī³÷ í ēō í āōē, í āō³ í āēūí³ í īāē, ē³ðāðāðððē, í ēñðāðōāī, çðī-
 āēēē ŷō í āāāāí í ŷī ēþāñðāā. ³ āāðī ī āēó³ āāēē ēþāñðāð ē³āāðāē³çī,
 í āðēāī āí ðāðēçī, āāī í ēðāðēçī, í āðī āī ī ðāāñðāī, çāāāēūí ó í āí ā'ŷç-
 ēī āō īñā³ðō āñūī āī í āðī āō, ùī ā āí³ í ³ā nāī ēāðōāāðē nāī ŷī æēð-
 òŷī. Ēāī í ōī ðāāē³ í ŷ nāēā, í ³ñōā, í ēðōāē, āāðāēāē, ēī āēī āī āī nōā-
 í ó ³ í ðī ōāñ³, í ðī ī ēñēī āī nō³ ³ ð³ēūí ēōðāā, í āōēē ³ í ēñðāðōāā,
 Ōāðēāē – āñāī ōī ēþþ÷ āī nāī í ōī ðāāē³ í ŷ çāāçí ā÷ó Ē²ĒŪĒ Ō
 ŌĀĒ Ð×²ÑŌŪ ŌÑ²Ē ÇĀ²ĀĒ ĒĒ ĒÞĀĒĒ. Çí āí í ŷ í ³ñōāāēō í ī ððāā
 ³ í īāēēāī nōāē, í ³ñōāāā ³ í³³āðēāā, ā³ēūí ā āī ēŷ ēþāāē, ŷōí³ ē
 ēī í ððī ēū í āā āēāāīþ, òðŷāī āōŷī ē – āñā òā çāāāçí ā÷ēēī í īñōōī
 òñūī āī æēðōŷ í āō³; éōēūōððē ³ ðēā³ē³çāō³; āī āðī āōðō āñ³ō nōā-
 í³ā. Í āāī ēī í çī³ ōí þāāēāñŷ āāðāēāā. Ā³ēūí ā āōī ēā, ā³ēūí ā āāī ð-
 ÷³ nōū, ā³ēūí ā nāī í ōī ðāāē³ í ŷ – ððē í āð³āēí³ ēāī āí³ æēðōŷ ³ ā-
 ðī ī āēó³ā: īñī āēñōī āī, āðī ī āāñūēī āī, āāðāēāāī āī, éōēūōðōī āī,
 āī nī ī āāðñūēī āī, í ī ē³ðē÷ í āī.

Ōaé a³añoóí í îðð³aí éé, Ùíá í à òé³ °aðíí áéñúeíáí í îñoóí ó àè-
ðaçí ³ð³ àa÷èèè í îñeíáñúeá ðàaéó³eí á aç³añoðáí.

Á Ō ñò. áí î ñeíáùeí è ìðeéðeè °aðíí áeó³ – èè;áñúe³ eí ýç³
ç a³éñúeí òà òðyáí aóyí è. Á íañoóí í³ áàá ñoíe³oóy èè;áñúe³ òðe-
ñoeyí ñúe³ í ³ñ³í áðe, ýe³ òðàñoèèè í îñeaeí ³à, áóáóaaèè ùí òàððe-
àè, øeíèè. ²ñoí ðe÷í à áí èy í á àaèà áí ñeòù ÷año í îñ³yòè ³ áí àèy-
í òèè òó °aðíí áéñúeó éóèùòðð, áí áæá Ō²²² ñò. Í îñeíáùeí à óá³-
éøèà áí ñeèááó òàòàðí-ì í í áí èñúeí; áàðæaaè ³ í áaçàè÷aéí í ñeí-
ðí òà àèèáí eí í îðàòàðùeèañy. Çðóeí í ááí à òàòàðáí è Ōèðá;í á í á
í í aèà áæá í îñeèaðe áí î ñeíáùeí è ñáí;ò òeá³e³çaoí ð³à à æ áí
ñáíáí àeçáí eáí í ý ç í í èñúeí; í ááí è³. Òà é í î í áðáýñeaa³ 1654 ð.
í îñeaeí è í áaçàè÷aéí í áí ðí æí ñòààèèèñy áí °aðíí áéñúeí; éóèù-
òððè, „èàðeí ñeíé áðàñè“, Ùí ù í áñèè óèðá;í ó³ á í îñeíáñúeá
éóèùòðð í á èòòy. Í áððí ² í ðí áóááá òàðí ðí òeá³e³çóáàðè í îñ-
eí áùeí ó, aèà í áðàçò æ í í eí áí ñí áðð³ áí í á³aaóáóaaè ñá³é ñòà-
ðeé „èèðáéñúeèé í óð“, Ùí é³èùeà ñoí ð³÷ a³ááí ðí áæóááá ù á³à
°aðíí è, çàèèøèàøè í aèáí uéá á³eí í óá – í áòáðáóðá. Í îñeíáñúe³
í áò³í í áe³ñòè – á³èùøí áeèè, çàðíí eàøè àèááó 1917 ðí eó, í ááaé-
í í çàí óðóáàèè ³ eí áí.

Í ðí òeñðáàèðè °aðíí áéñúe³é éóèùòðð³ ñáí;ò í îñeaeí è í á í í á-
èè, áí á³à Ō ñò. í á í àèè ÷año ðí çàeí óðè ù í í í áá áàðáàðñúeèè
ð³ááí ú. Í á èèøàeí ñy í³÷íáí ³í øí áí, ýè ð³èàðè á³à °aðíí áéñúeí;
éóèùòððè. „Áí³òðí òè í á áí èeí óèè í á í îñeaeí ³à òðè áàèèè³
éóèùòððí ³ ðóòè á °aðíí ³: Ðáí áñáí ñ, Ðáðí ðí áò³y ³ Áàèèèà Ōðáí-
òçùèà ðááí èðò³y. ² í îñeaeí è í á í àèè æí áí èð éóèùòððí èð áí-
ñyáí áí ú í³ á é³òáðòàðð³, í³ á í èñòáððá³, í³ á í áóó³, í³ á ó³eí ñí ó;.
Í îñeaeí è í á ýàèèè ñáí;ò Ááí òà Ō²V ñò., Øáèñí ³ðà ŌV ñò., Áí èù-
òáðà ŌVIII ñò. Í îñeaeí è í á í àèè í áá³òù eí áí ñú í í á³áí í áí áí Ōí-
í è Áeá³í ñúeí áí, ²áí áó³y Éí eí èè, Áeáçà í áñeàèy, í áðð³ á Éðòá-
ðà, Éàèùá³í à, Áoñà. Í áá³òù ó Ō²Ō ñò.– çà áí áè í áeá³èùøí áí ³í òà-
èàèòàèeí í áí í ðí áóáæáí í ý í îñeíáùeí è – í îñeíáñúe³ í ðí áðà-
ñeñòè-ðááí èðò³í í áðè í á ó³èaaèèèñy ñí ðáaáí è çàðeñòó áðí í ááy-
í eí á á³à çeíáæèááí í ý áeààè, à í áí ³ðeíáóáàèè èèøá ñí ðááó çà-
ðíí eáí í ý áeààè, Ùí á ù áeèí ðeñòàðè àèy í áðááóáí áè ñoñí ³èùñòáá
í á éí èàèòeá³ñòe÷í á. ² òà áí í è çá³eí èèè 1917 ðí eó“²⁹⁷.

„Í îñeaeí è çàaæàè àeçí áààèè èèøá ñá³é ñá³oí àèyá, à áñ³ ³í ø³
çàí áðà÷óáàèè. Í îñeaeí è àeí eàèàèè ó ñááá ðáe³á³eí ó ³ í áò³í í áèù-
í ó í áòáðí èí ³ñoù òà àèèèè òáí áòeçí, Ùí áááæaa óñ³ í áðí áè
ç³í ñí ááí èí è, áí èèè è, ³ òí ó í îñeíáùeí à çááí ðí í ýà áñ³èyè³
ñoí ñoí èè ç í èí è. Éèòáéñúeèí í óðí í á³ááí ðí áeèà ñááá í îñeíá-
ùeí à á³à óñúí áí éóèùòððí áí ñá³òó“²⁹⁸. Øy òí òí áðàò³y ÑÐÑÐ
çðí áeáí à 75 ðí è³à òí ó.

Í ñí í áí ³ çòñèèèy í îñeíáùeí è í í í áá 300 ðí è³à áóèè ñí ðyí í-
ááí ³ í á òà, Ùí á çí eùeðè éóèùòððí ³ òà áí ñí í áàðñúe³ í áðááààè

Óeððalí è, çààæuì oàaðè ù òí òóí òí øeyóó òeà³e³çàò³ç, í àeèí ó-
òè çè ñà³é çí à÷í ò à³àñòàe³øeè òòñí³eùí èé òñòð³é, òí áðí ààðàððe-
çòáaðè çà ñàíçì í áðàçí ò³ òí áí áí þ. Á³à çà³éñí áí í ý ò³çì ò àòè ò òí-
eí áçíeí à ýè ò òí áðò³÷í à, òàè³ à³eùøíæeòùèà, í³eí èè í á òðeèy-
èàñý í³ í á èðí è. Í ñí èeèáí í áí í èàèeèáí òí àeèí òý³ òí àeòùñý òà
ðàäýí òùeí þ ò òíeáí þ.

Í ðeàààààøe çàí í á³ò Èàððeí è²², çí ò à³àeððàðe à Óeððalí è àñ³
ù ò ðààà à³àðàçò í ááçí á÷í, ÷eí èòùñý òàè:

4 áðóáí ý 1917 ð. ò òí ñeí áçíeí à àeçí àèà Óeððalí ó (ÓÍ Ð) çà í á-
çàèææí ó áððæàáó.

17 ááðàçí ý 1918 ð. Ç'çà Ðàà ò òí áí eí ñeà ÓÐÑÐ.

10 èeí í ý 1918 ð. òàíðáí ò ò òí ñeà³ ËÍ Ó.

1 áðóáí ý 1918 ð. òàíðáí í Óeððalí òùeèé „í áçàèææí èé ðàäýí òù-
èèé“ óðýà.

16 ááðàçí ý 1919 ð. Áñáóeððalí òùeèé Ç'çà Ðàà çàðàáðæà èí í-
òèòóó³þ ÓÐÑÐ ýè í áçàèææí íçì áððæààè.

1 ÷áðáí ý 1919 ð. ò³áí èñáí í á³éñùeíæeè ñí þç ÓÐÑÐ ç ÐÐÓÑÐ.

29 èeí í ý 1920 ð. ò³áí èñáí í æeí í ò³÷í èé ñí þç ÓÐÑÐ ç ÐÐÓÑÐ
ýè ááí ó í áçàèææí èò áððæàà.

29 áðóáí ý 1922 ð. òàíðáí ò ò òí ñeà³ ÑÐÑÐ.

10 òðááí ý 1925 ð. Ç'çà Ðàà çàðàáðæà í íáó èí íòèòóó³þ
ÓÐÑÐ.

25 òðááí ý óðýà ÑÐÑÐ ñeàñóààà ò³í áí ñí áà ñàí òí òí ðààe³í í ý
ÓÐÑÐ.

15 áðóáí ý 1928 ð. óðýà ÑÐÑÐ àeààà çàí àeùí èé çàeí í àey áñùí-
áí ÑÐÑÐ.

3 èèñòí í áàà 1929 ð. óðýà ÑÐÑÐ ñeàñóààà óeððalí òùe³ òðáñòè,
çàí òí áààèeàøe àñáñí þçí³.

15 èèñòí í áàà 1929 ð. óðýà ÑÐÑÐ ò³áí òðýàeóààà í áðeí ò çàí
ÓÐÑÐ àñáñí þçí òí ó.

11 ñ³÷í ý 1930 ð. óðýà ÑÐÑÐ ò³áí òðýàeóààà óeððalí òùeó èí òí á-
ðàò³þ ò òíeí áñùe³é.

8 èþòí áí 1930 ð. óðýà ÑÐÑÐ çàeðeà í òí eùñáí ÓÐÑÐ ó ò òíeà³.

15 ÷áðáí ý 1930 ð. óðýà ÑÐÑÐ ò³áí òðýàeóààà óeððalí òùeó òà-
ðeñòeéó ò òíeí áñùe³é.

1 ñ³÷í ý 1931 ð. óðýà ÑÐÑÐ çàeðeà í áðeí ò àò Áí óóð³øí³ò
Ñí ðàà ÓÐÑÐ.

3 èeí í ý 1931 ð. óðýà ÑÐÑÐ ò³áí òðýàeóààà í áðeí ò óí áí ñí
ÓÐÑÐ ò òíeí áñùeí òí ó.

5 ñ³÷í ý 1932 ð. óðýà ÑÐÑÐ ò³áí òðýàeóààà í áðeí ò àò Í ðí ò eñ-
eí áí ò³ ÓÐÑÐ ò òíeí áñùeí òí ó.

9 èþòí áí 1932 ð. óðýà ÑÐÑÐ óí³ò³eóààà áððæàáí á óí ðààe³í í ý
áñùí áí ÑÐÑÐ.

1 æt̃aot̃ ỹ 1932 ð. oðyā ÑÐÑÐ t̃ʰaĩ t̃ðyāeóaaa ðaaaĩnĩ è ÓÐÑÐ oðyāĩ a³ ÑÐÑÐ.

20 ÷aðaĩ ỹ 1933 ð. oðyā ÑÐÑÐ t̃ʰaĩ t̃ðyāeóaaa pñoeo³p ÓÐÑÐ i t̃ñeĩ añue³e.

23 ÷aðaĩ ỹ 1933 ð. oðyā ÑÐÑÐ çæðea Í aðeĩ àò Í ðao³ ÓÐÑÐ.

24 ÷aðaĩ ỹ 1933 ð. oðyā ÑÐÑÐ t̃ʰaĩ t̃ðyāeóaaa t̃ðĩ ðnĩ³eèe ÓÐÑÐ i t̃ñeĩ añueèi .

16 áaðaçĩ ỹ 1934 ð. oðyā ÑÐÑÐ t̃ʰaĩ t̃ðyāeóaaa áaðæaaĩ ó ³f - nĩ æeo³p ÓÐÑÐ i t̃ñeĩ añue³e.

1 ea³ot̃ ỹ 1934 ð. oðyā ÑÐÑÐ t̃ʰaĩ t̃ðyāeóaaa Í ÉĀĀ ÓÐÑÐ i t̃ñeĩ añueĩl ó.

10 ea³ot̃ ỹ 1934 ð. oðyā ÑÐÑÐ t̃ʰaĩ t̃ðyāeóaaa ÁÍ ÓÐÑÐ i t̃ñeĩ añue³e.

10 èeĩ f̃ ỹ 1934 ð. oðyā ÑÐÑÐ t̃ʰaĩ t̃ðyāeóaaa Āaðot̃ aĩ èe Ñoa ÓÐÑÐ i t̃ñeĩ añueĩl ó.

17 èeĩ f̃ ỹ 1934 ð. oðyā ÑÐÑÐ ñeañoaaa t̃ĩ ñaaó ot̃ t̃aĩ t̃aaæaĩ t̃ - aĩ ÓÐÑÐ t̃ðe oðyā³ ÑÐÑÐ.

20 ea³ot̃ ỹ 1935 ð. oðyā ÑÐÑÐ çæðea Āaðæaaĩ á æeaaaĩ eooaĩ Óeðaz̃í è.

23 èeĩ f̃ ỹ 1935 ð. oðyā ÑÐÑÐ t̃ʰaĩ t̃ðyāeóaaa Í aðeĩl oað- t̃ - t̃ ðĩl ÓÐÑÐ i t̃ñeĩ añueĩl ó.

1 aðoaĩ ỹ 1935 ð. oðyā ÑÐÑÐ çæðea Ēĩ èæeĩáo Í æeáo ÓÐÑÐ.

20 epot̃aĩ 1936 ð. oðyā ÑÐÑÐ t̃ʰaĩ t̃ðyāeóaaa on³ ÁOÇe ÓÐÑÐ l̃ t̃ñea³.

5 aðoaĩ ỹ 1937 ð. oóaaeáĩ eĩ t̃ñoeoeo³p ÑÐÑÐ.

Ñoaoõy 13 t̃ĩ ðaĩ eĩ øóaae: „ÑÐÑÐ ° nĩ pçĩ t̃p áaðæaaĩ p, oot̃ - ðaĩ t̃p í à t̃ñĩ t̃a³ æeañĩ t̃a³eũĩ t̃aĩ t̃a'ot̃ aĩ f̃ ỹ ðʰaĩ t̃ĩ ðaĩ eó ða - äyĩ ñueè ñĩ o³æ³ñoe÷ f̃ eó ðañĩ oáe³e“. Ñoaoõy 17: eĩ æf̃ à nĩ pçĩ à ðañĩ oáe³ea i a° t̃ðaaĩ æeoe ç Ñĩ pçó. Á ñoaoõy 20 añoaĩ t̃aep°, ùĩ eĩ èe oóaae ÷ è çaeĩf̃ nĩ pçĩ t̃z̃ ðañĩ oáe³eè ðĩ çot̃ äyouñy ç çaeĩf̃ t̃l ÑÐÑÐ, ðĩ ñeé o i a° çaeĩf̃ ÑÐÑÐ. Ñoaoõy 18 Ēĩ t̃ñoeoóo³z̃ ÑÐÑÐ aa° t̃ðaaĩ ÓÐÑÐ i aðe a³eñueĩ. Á ñoaoõy 60 æeçĩ a-a°, ùĩ aĩf̃ t̃ t̃ʰæyaa° áaçĩ t̃ñaðaaĩ uĩ oðyāĩ a³ ÑÐÑÐ, à í á ÓÐÑÐ. ² oàe à onũĩl ó.

Í t̃ñeĩ aùeĩ à çaaæe ðĩ çot̃ ³ea: ùĩ á çáaðaaòe ³ĩ t̃að³p, í á aĩ - ñeou çĩ eùeðe èeøà ñaĩ t̃ot̃ ðaae³ĩ f̃ ỹ Óeðaz̃í è. Óðaaa çĩ eùeðe ĀĀĀ, ùĩ a³að³çĩ ỹ oéðaz̃í o³a a³a i t̃ñeaeĩ ³a: oéðaz̃í ñueó eóeuðo - ðó, oéðaz̃í ñue³ í ao³ĩf̃ æeũĩ³ oðaaeo³z̃ ³ çae÷az̃, à í añaĩ t̃ áðaa³ í æe - aĩ eĩ aĩ³øa – oéðaz̃í ñueó i íáo. Óðaaa çĩ t̃ñeĩ aùeoe í á o³euee ³ĩ oáe³aaĩ o³p, ye aĩ 1917 ðĩ eó, à ñaĩ à æaððaeĩ oéðaz̃í ñòaa – oé - ðaz̃í ñueà ñaeĩ. Í t̃ĩ aðo³ñoe í á çĩ æeøeè yeĩz̃ñu èe÷eĩ è, ùĩ á í ap çai añeóaaðe i t̃ñeĩ aùaĩ f̃ ỹ. Á³eũot̃ æeouèa Í t̃ñeĩ aùeĩ à oó èe÷e - í ó çĩ æeøea. Óa – ña³ot̃ aa ñĩ o³æ³ñoe÷ f̃ í áaaaðæaaa, aa añ³ í aðĩ æe

³ añ³ i iæe ç³ëëpounÿ a iæei i aai adia ç ni³ëui i p i iai p. A æey ç i i nei a uai i y nãa oðããã aoei i ðeaaçõe a Oeðaj i o y ei i iãã a³ëu-
oã i i nei a ei³ a³ aëaaçõe y ei i iãã a³ëu oã o eðaj i o³a. Ai 1917 ði eo i i nei a nu eo i iãã i iæi a aoei i i÷oðe èeøã a i³noao. Çã 40 ði e³a a Oeðaj i o i aðããe ei nÿ i i iãã o³no u i³ëuei i³a i i nei a ei³a, y e i ðaa e ei, ai i e neð³ç i i i n³aa e e eãð³ai³ i i nãa e. U a i aai na³a-ai³ aãe-e-ai e-ei oí³no e i að³eãe: „E³ëue³no u i³noããe o ðããðe u³a i a eãð³ai eo i i nããã o E u ai a³ i iæi a i i÷eñeðe i a i aëuöy i a-
i³o³ ðoe e”²⁹⁹. I i nei a nu e e „Aæãã i a e e E i i ei oãð i a” çã 1923 ð. i iãã°, u i nãðãã ÷eã i³a E i O 1918 ði eo aoei 2,5 % o eðaj i o³a. Na-
i a E i O çãç i a÷a eã, u i 1923 ði eo i³o aoei èeøã 1,3 %³⁰⁰.

U i a e u a a eããã a OÐÑÐ, o i i ai oã a i³e o eðaj i o³a. I ai ðe-
eããã, 1929 ði eo aoei o eðaj i o³a: o ðae i i³e – 75,9 %, a i eðoæ-
i³e – 53,5 %, a i a eã i³e – 26,8 %. I i nei a ei³a a Oeðaj i³ aoei
1924 ð. 7 %, a eã i a i a eãe u eo i i nããã 71 %. ^aãðãã a Oeðaj i³
aoei 7,8 %, a i a i a eãe u eo i i nããã – 24,5 %. Oeðaj i o³a aoei 80 %, a i a i a eãe u eo i i nããã 3 %³⁰¹. Oeðaj i o³a i a ðe i i³a OÐÑÐ aoei
1925 ð. 1,8 % (2 ç 15)³⁰².

I i a³ei³ 1941–1945 ðð. I i nei a u ei a ç i a÷i çã³ëuøe eã e³ëu-
e³no u ei i oí³no³a a o eðaj i nu e eo nãeão. I ai ðe eããã, o E eã nu e³e
i a eã ño³ n³ëu nu e eo i a ðo i ðãã i³çã o³e 1941 ð. aoei 497, a 1946 ð.
no e i 4600. O Oãðeã nu e³e i a eã ño³ – 496, a 1946 ð.– 1117.
Eãð³ai e e³a i a ðo i ðãã i³çã o³e i ðeñe eã e ç I i nei a u ei e³⁰³.

I ai ðe e³i o³ 20-o – i i÷aðeo 30-o ði e³a i i nei a u ai i y eãð³ai i³
aãðno e a Oeðaj i³ i a aoei i a i i a i a o a ðe o a ðo. O E oãã e eã 14 aã-
ðãç i y 1932 ð.: 1) i a u a i a i a e i e u eðe o eðaj i nu eo ei i oððãã i e p-
o³p; 2) ç i e u eðe i a o³i i a e³no e÷i³ oðe e I . Neðe i e eã ða ei a i
i ðe o e u i e e³a; 3) i a ðãã ðeðe a³y e u i³no u oñ³o oñ o a i a Oeðaj i e
³ni ðy i oããðe i i a o e y o, a e ç i a÷a e e I i nei a p; 4) i a ðãã oãããðe
o i ði e ða i a o i a e eãð³ai e oðãã o eðaj i nu ei p e o e u o o ði p. A e e i a-
ðe a ñã a i ðo÷e e I . I i no e oãã o³⁰⁴. xãðãç aãnyo u i³nyo³a i . I i n-
ðe oãã çã³oããã, u i ç 120 ðeñy÷ ÷eã i³a³ eã i a eãã o³a E i O a i a e-
e e p÷eã 27,5 ðeñy÷³. A ç I i nei a u ei e i ðeã³ç 13 ðeñy÷ i i nei a ei³a
i a i i nãã e i a ðo i ðããã, a i e³a ei i o ði e u i eo ei i³no e, nãeðãã oã³a ða e-
i a ðo e i i³a³ o. i. eãð³ai³ i i nãã e. I i nei a ei e eãðãã e e 643 i i e³o-
ããã eã i e, 202 i i e³oããã eã i e ðããã i nãã³⁰⁵. I i nei a u ei a i ðe-
nãeã 1937 ð. a Oeðaj i o o³e o ei i³no p: A. I i ei o i aã, I . Oðo u i-
aã, I . ^aæ i aã „i a ðãã oã i a oããðe o i ði e ða i a o i a e eãð³ai e oðãã o e-
ðaj i nu ei p e o e u o o ði p”. Çã aãã i³nyo³ ei i³ny³ a eãã e eã a ñp aãð-
o³a eo E i O, aãnu nãeãã nãeðãã oã³ã o, i i e³oã p o i, ei i o ði e u i i³
ei i³no. Ç 17 ÷eã i³a i ðãç eã³i Aãðo i a i³i ðããe OÐÑÐ çã e e o e e i nÿ
èeøã 4, ³ç 57 ÷eã i³a O E E i O – èeøã 12; a e i e u e eã a ñã eãð³a-
i e oãã Ni³e e e i e nu i a i i e e³a, ç 15 ðeñy÷ i a ðo i ðãã E i O a eã i a eã

ç i i nãä ³ a³a³aðäëa i aððëäëðíë ó 3 ðëñý÷. Û á 1929 ð. Ì i nêí a Ûë-
í à äëáí äëà ç ËÍ Ó 9 % ÷ëáí ³a ó Ì ³nòäó ³ 16 % ó nãëäó. Ðí ëó 1933
äëëëþ÷áí í 14 % ÷ëáí ³a ËÍ Ó ³ 23 % ëáí äëäðä³a. Í à çíí ° Ì ³nòä
í ðëäáçáí í 35 ðëñý÷ Ì i nêäëí ³a³06. Ðí ëó 1931 Ì i nêí a Ûëí à çí ³í ë-
ëà 80 % nãëðäðäð³a ðäëëí ³a ËÍ Ó³07. Ðí ëó 1946 çí ³í ëëà 38 %
nãëðäðäð³a í äëí ³a ËÍ Ó, 64 % áí ë³a í äëðäðä, 66 % ëäð³aí ëë³a
Ì ÕÑ. Ó ääýëëð í äëäñòýó çí ³í áí í 80–90 %. Ç 4 ðëñý÷ „áí ðí òü-
äëñ³a“, Ûí í äðäëðëë áí ËÍ Ó, çäëëðëëíñý ëëðä 119³08, ðäððó
Ì i nêí a Ûëí à çí ë Ûëëä.

Í áí ëí ç í äëáí ëí áí ³øëð nãí ç ÷ çäääáí ü, Ûí ëí áí í áþòü Ì i nê-
äëí ë – í äðäøëí äëðë äëðí äëáí í þ ³ í äëí í ë÷áí í þ çí áí ü, çðóëí ó-
ääðë í ðëðí áí à òí ðí óäáí í ý í äð³í í äëüí í çí ³í äëäëðäðäëüí í çí äë³ðë
à Óëðäçí ³. Í äð³í í äëüí ³ Áëääáí ³; í äóë ° í äëäë Ûëí ääðí ðëðäðí í ,
í òäë, í äëäæäëí í ³áí í ðýäëí äóääðë „ðäñí óäë³ëáí nùë³“ Ì i nê-
ëí áñüë³ë Áëääáí ³; í äóë, ÁÍ ÑÐÑÐ. É ääëí æ í ³áí í ðýäëí äáí ³ áñ³
áí nê³áí ³ óñðáí í äë. Ì i nêí áñüëä ÁÍ ðäëðë÷í í í ðëçí à÷ä³ í à ëëðä
äëääáí ³ë³a, äëä é nêóæáí äó³a „ðäñí óäë³ëáí nùëëó“ ÁÍ . Í áí ðë-
ëëäá, Ì . Éäðáí òü³a í äðí äëäñý, äëð³ñ ³ a÷äëñý á Ì i nêí a Ûëí ³,
ëí áí í ðëñëäëë áí Éë³ää ³ í ðëçí à÷ëëë ëäð³aí ëëí ³ í nêëððóó
Ì äðáí äðëëë ³ çäñðóí í ëëí í í ðäçëäáí òà ÁÍ ÓÐÑÐ, òí÷ ýñí à ð³÷,
á³í í á çí ää ³ í á òí ð³a çí äðë æí áí í áí óëðäçí nùëí áí nêí ää. Ì i nê-
äëí Í °ðøëí í äðí äëäñý, äëð³ñ ³ æëä ó Ì i nêí a Ûëí ³ áí 59-áí ðí-
ëó nãí áí æëððý. Éí áí í ðëñëäëë áí Éë³ää, çðí äëëë ä³ëñí ëí ÷ëá-
í í ÁÍ ÓÐÑÐ, ëäð³aí ëëí ²í nêëððóó äëí í í ³ëë, ÷ëáí í í ðä-
çëä³; ÁÍ ÓÐÑÐ. Ì i nêí a Ûëí à í ðëçí à÷ëëä ëí áí áí ëí áí þ ðääë
äëä÷áí í ý ðäñððñ³a Óëðäçí ë, çðí äëëä ëí áí í ää³òü ÷ëáí í áí ëí áí í çí
ðäääëó³; „Óëðäçí nùëí çí ðääýí nùëí çí Áí òëëëí í ää³“, òí÷ í ðí óë-
ðäçí nðáí á³í çí áá í áí øä, í æ í ðí æëððý í à Ì äñ³.

Éð³í ÁÍ ÑÐÑÐ ³ñí óþòü ääëí æ nðóí Ì i nêí áñüë³ í äð³í í äëüí ³ –
Áëääáí ³ý äóä³aí ëððää ³ äðð³äëðððë, Áëääáí ³ý í ëñðäððä, Áëä-
äáí ³ý í ääë÷í ëó í äóë, Áëääáí ³ý n³ëññüëí áí ní í ääðñüëëó í äóë. Ì
í ³áí í ðýäëí äáí ³ a³áí í äáí ³ ³í nêëðððë òà óñðáí í äë ó áñ³ò „ðäñí óä-
ë³ëäó“. Í ää³òü òëí äëääáí ³ýí , Ûí í á í áþòü í ðëñðääëë „ÑÐÑÐ“
(Áëääáí ³ý í äääáí ä³÷í ëó í äóë ÐÐÕÑÐ) Ì i nêí a Ûëí à í äääëä í ðä-
áí áñáñí þçí ëó. Áäç áí çáí ëó Áëääáí ³; í äääáí ä³÷í ëó í äóë ÐÐÕÑÐ
í ³òóí à ëðäçí ³ í à Ì ä³ ðäää äëääðë äóäü-ýëí áí øë³ëüí í áí í ääðð-
í ëëä, áí í ë á í áí Ì i nêí áñüëëó øëí ëäó ÑÐÑÐ – ëëðä í äðäëëääë
ç Ì i nêí áñüëëó. Õäë Ì i nêí a Ûëí à çä³ëñí þääëä ÷í ðëðë çäääáí í ý:
1) äëðí äóääðë í áí Ì i nêí áñüëëó ä³ðäë í á í Ì i nêí áñüëëó ýí ë÷äð³a;
2) çäððëí óääðë ðí çäëðí ë í äð³í í äëüí ëó ëóëüððð í áí Ì i nêí áñü-
ëëó í äðí ä³a; 3) çäððëí óääðë nðáí ðáí í ý í áí Ì i nêí áñüëëó øë³ëü-
í ëó ëí ëæí ë³ øë³ëüí í çí ë³äðäðððë; 4) ní í ðáí ðþáäðë (á í äðäëëä-
ääó), çäñí ³÷óääðë Ì i nêí á³çí áí ë Ì í áó øëí ëýð³a-í áí Ì i nêäëí ³a,

à Èaí àà³. „Í à Anàñeí a'ýí nùeí ò àððáí eí a³÷ í ò ó ç'¿çá³ 14 ààðñ-í ý 1965 ð. àñ³ ñeí a'ýí nùe³ àððáí eí àè (í àà³òù ì àeáí ùeèò í àðí à³à) àeáí eí ðóààèè ñáí¿ àíí í à³à³ ñáí¿ ì è ì í ààí è. Èeðà óeðà¿í ò³ òà à³eí ðòñe àeáí eí ðóààèè ì ññeí àññeí ð³“³¹⁰. Í ³ýeà í à í àeí à, ùí ì ññeí àññeí à çààèðà³ Ç Óeðà¿í è í àeèðà ùeð ò÷ áí eò, ³í àeí à-ð³à, ì eòò³à, ì èñùí áí í eè³à. Í à ¿òí³ ò í³ñòà í ðe¿çayòù ì ññeáí è. Ç 36 ðeñý÷ í àeí àò³à-óeðà¿í ò³à à Óeðà¿í³ í ðàò ðààeí 1959 ð. èe-ðà 63 %. Ç òñ³ò óeðà¿í ò³à ç àeùí ð ññà³òí ð í ðàò ð ðòù ì í çà Óe-ðà¿í í ð 29 % (118 ðeñý÷), à à ÓÐÑÐ ñàðàà ñí àò³àe³ñò³à ç àeùí ð ññà³òí ð – 27 % ì ññeáí è³à, 15 % í àeèðà¿í ò³à. Í à eí àeí³ 10 ðe-ñý÷ óeðà¿í ò³à í ðàò ð³ à Óeðà¿í³ 124 òàò³àò³à ç àeùí ð ññà³òí ð, à í à 10 ðeñý÷ ì ññeáí è³à, ùí àeàòòù à Óeðà¿í³, í ðàò ð³ òòò 256 òàò³àò³à-ì ññeáí è³à, òí àòí ààáí³ à³eùòà, í³àe óeðà¿í ò³à. Ó ì ññeí àññeí³ à í à eí àeí³ 10 ðeñý÷ ì ññeáí è³à í ðàò ð³ 172 ñáí¿ò òàò³àò³à, òí àòí à í³àòí ðà ðàçà ì áí ðà, í³àe ¿ò³ à Óeðà¿í³. Í à 100 ðeñý÷ ì ññeáí è³à 1959 ð. í ðeí àààeí 364 í àeí àò³à-ì ññeáí è. Í à 100 ðeñý÷ óeðà¿í ò³à í ðeí àààeí 60 óeðà¿í ò³à-í àeí àò³à – í à 600 % ì áí ðà. Í à 100 ðeñý÷³ òàðà¿à à ÑÐÑÐ í ðeí àààeí 1350 í à-óeí àò³à-òàðà¿à³¹¹. Ó ÐÐÓÑÐ í ðàò ðààeí 1940 ð. 63 % àñ³ò í à-óeí àò³à ÑÐÑÐ, à 1960 ð.– 69 %, òí àòí çà³eùòeèíñý í à 6 %. Á ÓÐÑÐ í ðàò ðààeí 1940 ð. 19 % àñ³ò í àeí àò³à ÑÐÑÐ, à 1960 ð.– 13 %, òí àòí çì áí ðeèíñý í à 6 %. „Áí ðà í àðàí í àeáí èì “.

Í òeà, àeý í eáí í ì³òí í àí çí eùáí í ý ðí çòí í àí í àí ð³áí ý í àò³¿ ì ññeí àññeí à: 1) ì ññeí àññeí òù óeðà¿í ññeèò à³òàe à Óeðà¿í³; 2) çà³eùòò³ e³eùe³ñòù à÷ áí eò ì ññeáí è³à à Óeðà¿í³ ³ çì áí ðò³÷eñeí óeðà¿í ò³à; 3) ì ññeè ð³ ñáí ð³ í ðàeàeòòàeí ò í³ýòò eí eí í ó à Óeðà¿í³; 4) ì í e³í ðò³ í àà÷ áí ý à ñàðàáí³ò ðeí eàò ì ññeí à-ññeí è³ í í à³ðòò³ eí àí à Óeðà¿í³; 5) í ààí eí í í í eùeòù óeðà¿í-ññeò í ðí à³áí ó ààðñòà à Óeðà¿í³, çààeðà ð÷e ¿¿ ì í eí à³ í í eí eí í ý. Á Óeðà¿í³ í ààí eí í í çòí ñòà³ e³eùe³ñòù ì Í ÑÈÁÍ Í ÍÁÍ ÈÕ ðe³e, ò÷eòàe³à òà ò÷ í³à ì Í ÑÈÁÍ³ ÒÁ. ÇÌ ÁÍ ðÓ³ÓÙÑß e³eùe³ñòù ÓÈ-ÐÁ Í Í ÍÁÍ ÈÕ ðe³e, ò÷eòàe³à òà ò÷ í³à óeðà¿í ò³à. Õà òà ðí-àeòùñý çà óeðà¿í ññe³ àðí ð³.

„Ñòàòeñòeèà“ ÑÐÑÐ í à í àçeàà³ àeòðàò í à ññà³òò òà í àeóò í e-ðàí í eí àeí í ¿ „ðàñí óàe³èè“. Àeéí ðeñòí àò ð÷e ì ññeí àññeí³ àààðà-èà, í àà³òù ì àeí óeðà¿í àòù Á. Ñí eí ààe áí à³à, ùí í à àòòò à ÓÐÑÐ àeòðà÷à³òùñý í à ññà³òò Á×ÁÓÁÁÐÍ ì ÁÍ ðÁ, í³àe à ÐÐÓÑÐ³¹².

À³à 1940 ð. áí 1956 ð. ÷eñeí ÁÓÇ³à ó ì ññeí àññeí³ çà³eùòe-èíñý, à à Óeðà¿í³ çì áí ðeèíñý í à 32 (ç 166 áí 134). Á Óeðà¿í³ 1954 ð. çàeðeèè 24 ÁÓÇe, à à ì ññeí àññeí³ à³eðeèè í í àeò 21. Í³ñeý í ðe³áí áí í ý 1939 ð. çàò³áí eò í àeàñòàe Óeðà¿í è áí ÓÐÑÐ, e³eùe³ñòù óeðà¿í ò³à à ÑÐÑÐ çà³eùòeèàñý í à 7541 ðeñý÷³. Àeà à³àñí òí e óeðà¿í ò³à ó ÁÓÇàò ÓÐÑÐ Í Á çà³eùòeèàñý. Í à eí àeí³

100 òenhÿ÷ ùí ùí òēpāí í ñò³ á ÓÐÑÐ áóēí 1961 ð. ó ÁÓÇàò ñòó-
ääí ò³à: óēðàíí ò³à – 811, ì ñēàēí³à – 1769, °aðāā – 2223.

Í à àñòóí í ēò³ ñí ēòàò áí ÁÓÇ³à á Óēðàíí³ ñēēàāàòò ñí ēò
ç ì ñēí àñūēí ì í àē òà ē³òàðàòòðē, á ç óēðàíí ñūēí ì í àē òà ē³òà-
ðàòòðē ñí ēòó í à àēí àāàòòò, ò³àá í à í àāāáí³÷ í ēò òà ò³ēí ēí-
à³÷ í ēò òà ēòēòàòàòàò. Í ò³í ēà ñí ēòó ç óēðàíí ñūēí ì í àē òà ē³òàðà-
òòðē í à áí ēēàà° í à ēí í ēòðñí ēē áí à³ð, á ç ì ñēí àñūēí ì – ° àēð³-
ðàēí í ò. Ó ÁÓÇàò „ðāñí óáē³ē” ÑÐÑÐ í áóēà àēēēàāà°òòñÿ ì í áí ò
ì ñēí àñūēí ò.

Á ÑÐÑÐ ñáí ēð³÷ í à í ñà³òà í áí á'ýçēí áà, àēà í áà³òò³ ì í áēáāēí
í áàðæàðē. Ñàēðàòàð ÓÉ ÉÍ Ó Í. Éēðē÷ áí ēí àēçí áààá í à Ó²Ó ç'ìç-
áí á³ ÉÍ ÐÑ 1956 ð., ùí „ò àāýēēò í àēàñòòò ÓÐÑÐ í à àēēí í °òòñÿ
í í áí³ ñòò çàēí í òí çàāàēí ó í áí á'ýçēí áò í ñà³òò”. ×ððàç 10 ðí ē³à
÷ēòà° í: ó òēí ēàò ÓÐÑÐ áóæà áðàēò° òē³ēí ēò ēí ēæí ē, ì ðē-
ēàā³à, ì ááē³à. Áóááí ēòàí í í àēò³ ðáí í í ò ñòàðēò òē³ē çàí³ ç-
í òòòñÿ í à òðē³ á³ēúðà ðí ē³à. Òēí ēýð³ í à ì àòòò í áýáò, áçòò-
òý, ì áāē÷ í í áí áí àēýáò. Á÷ēòàē³ í à ì àòòò áí ñòàòò ùí ì ñà³òē, í à
ì àòòò áí ñòàòò ùí ì í ēàòí³³¹³. Òēí ēýð³à àēñí ēòàòòòòò, ì ñí áēēáí
à ñàē³. 1958 ðí ēò 4 òēñÿ÷³ ò÷ í³ àñūēēò áðēààá í áðí áēēē 65 òēñÿ÷
áàēòàð³à çàí ē³. Í ðàòààēí í í í áà 500 òēñÿ÷³ á³òàē³¹⁴. Á 1965 ðí-
ēò ìò áóēí ēēðà ó Èüà³àùēí³ 1847 (40 òēñÿ÷³ ò÷ í³à)³¹⁵. „Òðàáà
ð³ðó÷à á³áí í àēòēñÿ á³à àēēóí ñūēí áí àēçñēò á³òàē-òēí ēýð³à.
Ó. çà. „ē³óí ý í ðàēòēēà” òàēòē÷ í í ñòàēà ēēðà ò³çē÷ í í ò³ í áí í-
ñēēí í ò³ á³òýí ðí áí í ò³ ò, ùí ìò àēñí áàē° ò³çē÷ í í³ í ñó° ì í ðàēü-
í í, áí í í ðí áàē° ó í ēò í áí áàēñòò áí áñ'ēýēí ì ò³çē÷ í í ì ðàò³³¹⁶.

Ì ē áàà í ááí ēí òòààēē, ùí ì ñēí àñūēà „ááí í ēðàò³ý” í³÷ í áí
í í áí áí í à çàí ðí áàáæàòààēà á ÑÐÑÐ, á ēēðà í ðí áí áàē° ñí ðàáò
ñáí ìò áēááí ēò í í í áðááí ēē³à, ēēáñí àēò áí ðí á³à – ēí ēí í³çàòí ò³à
Óēðàíí ē. Á Óēðàíí ñūēēò ì³ ñòàò çàááí à æēēí áàáàòò òóæēí ò³à:
òí ðà³àò³à, ðáí³ ñí ēē³à òí ùí – áðàē³à, òàòàð³à, òòðē³à, áðàá³à, áí-
ēí ò³à, í³í ò³à, áí áē³ēò³à, áí ēēáí áò³à, òðáí òóç³à,³òàē³ēò³à,
°aðàí à òí ùí. Í à áóēí ēēðà ì ñēàēí³à. 1832 ð. á Óēðàíí³ 45 %
ì ðí ì ñēí áò³à òà 57 % òí ðà³àò³à áóēē áàà ì ñēàēí³à³¹⁷. Ðí ēò
1914 ñàðáà áēùēò³ ñàðááí³ òò òðýáí áò³à Óēðàíí ē 70 % áóēē ì ñē-
àēí ē.

Ì í í áðáýñēàñūēē³ ē í í ðàçò³ 1654 ð. ì ñēí áùēí à í áàáēí í ì ðē-
ñēàēà áí í àòēò ì³ ñòò ñáí ì áàðí³çí í ē. Í³ñēý í í ēòàññūēí ì ēàòàñò-
ðí òē 1709 ð. ì ñēí áùēí à í í áàñýòàðēēà ò³ áàðí³çí í ē á Óēðàíí-
ñūēēò ì³ ñòàò. Í ò³òàðē òà ñí ēàòē áàðí³çí í³à òàē í í ēðàēēē
Óēðàíí ñūēēē òē³à, ēí áàáñò, ñàēí, áí ðù, òóēí ð, ùí ñòàēē í áò-
ð³òààí ē Óēðàíí ē³ ñēòòí í áàáæàēē áēóí í ò³ ì í áàðàòòēñÿ „í à
ðí áēí ó”. ì ñēí àñūēà áēààá áàáàēà ì à Óēðàíí³ í í ñàēē á³à áà³ð-
í ēēà ÷ē òàēēòàðà áí áóááðí áòí ðà áēēð÷ í í, ááçí ēàòí ó çàí ēð

í eì nã³òíì àæ ái Èèðàp òà ²í ä³¿. Õí ðáí áæëúí èð òà èðëüðóðí èð çà'ýçè³à ç³ Çàð³áí íp ºaðííí p í á í áðððèääèà í áä³òü³ ç à òàðàðñü-
 èí¿ àèääè á Õèðà¿³. Áí íè í íæåååèèñý çà Èèðíáñüèí-Ðóñüèí¿
 áàðæååè òà Áàòüí áí Çüèí è. Çàæææè çàèíðáí í í à òíðá³æý í ðèí íñè-
 èà Õèðà¿³³ áàèèè³ èíðèè. Áððáíèíæ çí áòíáýòü à òèðà¿í ñüèèò
 (í ðàòèðà¿í ñüèèò) í íæèàò áàáàòí Çèðíáí çí èíðà. Ðàèèò ðí çè³ð-
 í èð áóá³áæü, ýè Èèáñüèà Ñà. Ñí ò³ý, áóèí á Õ ñò. èèðà è³èüèà
 á ºaðíí³.

Ü á é í á çí ³òíèàðè ñáí³¿ àèääè, èèðà çà 12 ðíè³à íí Í áðá-
 ýñèää³, Í íñèää çàáíðíí èèà 1667 ð. Õèðà¿³³ í ðí áàáàòè ñáí¿ òí áà-
 ðè áí ³íðèò èðà¿í, èð³í Í íñèíáÇüèí è. Áèà é í á í íñèíáñüèí-òè-
 ðà¿í ñüèí ó èíðáí í³ (ñí óååá áí 1754 ð.) Í íñèíáÇüèí í áèèääèà
 í à òèðà¿í ñüè³ æèðíæè áàèèèà í èðí, Çí á çðòèí óàðòè í ðí èñ-
 èíá³ñòü Õèðà¿í è. Í ñèý Í íèðååè Í íñèíáÇüèí á çí á-íí í íñèèèèà
 ³ ííðèðèèà çàáíðíí Õèðà¿³³ òíðáóååè ç Çàð³áí íp ºaðííí p,
 á 1716 ð. ¿çàèèò í à Çàð³á í í èðáí, á 1718 ðí³ - àèáíçèðè áí
 Çàð³áí íp ºaðííè òèðà¿í ñüèèè ðpòpí, á 1722 ðíèò - íðèáíçèðè
 á Õèðà¿í ó çàð³áí í-ºaðíí áèñüè³ òí áàðè. Á 1723 ðí³ çàáíðíí èèà
 í ðí áàáàòè áí Çàð³áí íp ºaðííè áðððèè òà ííðàð; 1738 ðíèò -
 èííáé; 1740 ðíèò - óðððà; 1749 ðíèò - èíæóðè, áíáí ó, íááòü;
 1775 ðíèò - ñ³èü³ ò. í.³ ò. ä.³¹⁹. Áñà Õèðà¿í à í óñèèà áàçòè
 áí Í íñèíáÇüèí è. Á òàí í íñèáèí è ñòáàèèè òèðà¿í ñüèèò òí ðá³áò³à
 ó òàè³ íáñòáàèí è, Çí á èðíèàðè á í èð çà í³áò³í è, ñáí èí áàçòè
 òí áàð áí ºaðííè. Í íñèíáñüè³ òíðá³áò³ áàáàò³èè, à òèðà¿í ñüè³ á³á-
 í³èè, çàèíðáí í á òíðá³æý Õèðà¿í è ííèíèèàñý á í íñèíáñüèèò
 ðèèàð.

Áèðíáíèòðáí í ðááí áò³à³ çí áðýäü í ðí èñèíáí ðíçíí-àèíñý
 á Õèðà¿³³ Çá çà èàí 'ýíí¿ áíáè, ááñü 5 ðèñý÷ ðíè³à òí ó,³ òí -
 í à í ðí áàæ. Áððáíèíæ çí áèðèè á Õèðà¿³³ áàáàòí í ðí èñèíáèò
 áèðíááí ü èàí 'ýí èð çí áðýäü òà í ðèèðáñ. Çà áðíí çí áí¿ òà çàè³çí í¿
 á³à òàèèò í ðí èñèíáèò áèðíááí ü ñàèí Çá á³èüðá: á ñáí íí ó èè-
 øá Èè³á³ çí áèááí³ è³èüèàðèñý-íè³ðíí¿ áàáííò³³²⁰. Á XVI-
 XVIII ñò. íí áñ³è Õèðà¿³³ í ðàðpáàèè ááñýòèè áàèèèèò³ ðèñý÷³
 í áíðèò áòò, èèáàðáí ü, áóðáèáí ü, áàðáàðáí ü, ííðàðáí ü, èóðí³-
 ðáí ü, ÷èí áàðáí ü, ðèáèáí ü, èóçí³à, çàðíýðáí ü, áàí áðáí ü, áíí-á-
 ðáí ü òí Çí. Á XVIII ñò. Í íñèíáÇüèí á çí èÇüèèà áñ³ áàèèè³³ ñáðáá-
 í üíáí ðíçí³ðò òèðà¿í ñüè³ í áí óàèèòðè áñ³èýèè è çàáíðíí áí è,
 í áàí³ðí èí è ííáàòèáí è, á ÷áñòí³ á³áèðèèè áðááóí èíí, ñí áèáí-
 í ýí, ðòèíðp÷è í ðí èñèíá³ñòü òà òíðá³æp. Õèðà¿í ñüè³ ðáí ñí è-
 èè çàááí á áóèè íðááí³çí ááí³ á ñípçè (òàòè). Èèðà ÷èáí ñípçó
 í áá í ðááí áèðíáèýòè òà í ðí áàáàòè ñáí¿ áèðíáè. Áí ñípçó í ðèè-
 í áèèñý èèðà í³ñèý áí ááíáí í áá÷áí í ý òà ñíèòò, Çí çàááçí á÷áá-
 èí áèííèò ýè³ñòü òèðà¿í ñüèèò áèðíá³à, íðæà é áí áðò ó³í ó í á í èð.

çàà ÷óæíçàì í éé èàì³òàè³ í á í à éíðèñòù ì ìñéíàñùéíáí í àò³í-
í àèùí íáí èàì³òàèó³³². ^aàðíí áéó³ í³àðàóóààèè, Ñí áí í è çàðíá-
èyòù á³èùòá, í ðí ààþ÷è ì ìñéíàñùéí³ çàè³çí òà áóá³èèy í á³òðí-
í àèñùèá, à óèðàçí ñùèá. Í íàá÷èè è í íè³ðè÷í á áàçñèèèy Óèðàçí è
çàðèñòèè ñáíçí³ òàððàñè. Çðíçòí³ èè, Ñí ì ìñéíàñùéí á í ðàðòèíá-
æàðèì á çí ðíçáóáí áóáàðè Áí í áàñ, Èðèàèè ð³á. Óðááá áóéí èóí è-
òè ì ìñéíàñùèèè óðyá.

Óèðàçí³ ò³ áæá áóèè çàñí óààèè è³èùèà ñáíçí³ áàèèèèè ì ðí ì èñéí-
àèó òà ò³í áí ñí àèó í³áí ðè³í ñòá – Áí í áóùéí-Þð³íàñùèá, Í èàèñçá-
ñùéí-Áí í ðí àñùèá, Óàááí ðíçùèá ì áòàèóðá³éí³ òí áàðèñòáà òà Èèçá-
ñùèèè³ Óàðè³áñùèèè ááí èè. ðíçáóáí áà óèðàçí ñùéíçí³ ðí ì èñéí-
áí ñò³ ñòáààèà òàáðáí í á àèàñí³ í íàè. Í ðæá, Ñí á í áðáðíí èðè çí,
òðááá áóéí í àñáí í áðáá çí èñèèè óèðàçí ñùèèè ðí ì èñéíáó³á òà
ááí è³ð³á. Í ìñéíàñùèèè óðyá òà ááí è³ðè ðyáóðèí ñùèèè, Í óó³èí á,
Áàààèí á, Óó³í, Í éí ðí³èí á ðàçí ç òðáí òóçùèè è ááí è³ðáí è
Òàèùí áí³, í ðíçòí³ áàðèñù, ñí³èùí èì è ñèèàì è ñòáí ðèèè áí ñí í áàð-
÷ó èðèçó á Óèðàçí³: ì ìñéíàñùèèè óðyá í ðí á³á áðí ðí áó „ðáðí ð-
ì ó “³ í íàðááóááá á óèðàçí³ ò³á 75 % çí³ ò³ èàì³òàè³á. Çà çí áó³í áí³
áðí ð³ í ìñéíàñùéí á çààèðàèà çàááðááí óèðàçí ñùèèè í àèáí èí á-
í³ðèè àèá³çí èè òí áàð – í ðáí èòþ³ í ðí áàààèà çí á³òðí³ çà í í á-
í òó³í í³ áòðí³ àèñùè³ áðí ð³.

Óðáí òóçùè³ ááí è³ðè áàèè ì ìñéíàñùèèì áàèèè³ í íçèèè³ èóí è-
èè í á è³èùèà áàñyòè³á ðóáè³á ì ìñéíàñùèèè ò³í í èò í áí áð³á. Óðyá
çá³èùòèá í íààðèè í á óèðàçí ñùè³ àèðí áè. Çàááóááí á ì ìñéíàñùèà
ááí è³ðñùèá í íçè÷è áá ñí³èèá í áðáñòàèà áàààðè óèðàçí ñùèèì í³á-
í ðè³í ñòááì áóáü-yè³ í íçè÷èèè. Í á³óáí áí èè í áñòðí³ óðyáó, ì ìñ-
éíàñùèèè òà Óðáí òóçùèèè ááí è³ð³á í á àèððèì áèè óèðàçí ñùè³ í ðí-
ì èñéíáó³ òà ááí è³ðè³ çàáí èðóóóáàèè. òí³ ááí èè òà í³áí ðè³í -
ñòáá ñèóí èèè çàááðááí ì ìñèàèí è³³³. Çàñí íáí èè Óàðè³áñùéíáí
ááí èó, óèðàçí ñùèèè í áòð³í ò Í. Áè÷áñùèèè çàñòðàèèáñy. Èí áí
ááí è çàáðáá ðyáóðèí ñùèèè. Í ðæá, óèðàçí ñùèèè èàì³òàè³ñò³á çí è-
ñèèè í á ñí ò³áè³ñòè 1917 ðí èó, à èàì³òàè³ñòè í³áñòí è³òòy ðáí³ðá.

Óðáí òóçè òà áàèüá³éó³ çàðí áèèèñy ðíçáóáí áóáàðè Áí í áàñ³ Èðè-
àèè ð³á í á „íí-ðòññèè“, à íí-èþàñùèè. Í ðèàáçèè ñáíçí³ í ááí á-
ð³á, ì áèñòð³á, òáðí³èó, ³ çà éí ðí ðèèè ÷áñ Áí í áàñ í íáñyòáðèá
í ðí áóèèèáí³ ñòù òà í ðèáóðèí á³ñòù. Í áèí ðí áóí èè áí áóááá ðóàè á Èðè-
áí ì ó ðíç³ 16,4 í óáá, à á ì ìñéíàñùéí³ – 5,7 í óáá³³⁴. Çà 40 ðí è³á
(1870–1913 ðð.) àèðíáí èòðáí ì áòàèó çá³èùòèèè á Óèðàçí³ 20-
èðáðí í³ áàààèè 75 % áñùíáí àèðí áó³ í í áð³çí. Áóá³èèy – 80 %.

Í ìñèàèí è çàñí óààèè òðè òðáñðè: áóá³èùí èè „Í ðí áóáí èù“, ì á-
òàèóðá³éí èè „Í ðí áàì áò“, á³ðí è÷èè „Í ðí áàðóá“. Çà ò³í áí ñí áíçí
áí í ì ì íàè Óðáí òóçùèèè ááí è³á í íè³ðè÷í íçí ñáíáí óðyáó ò³ òðáñ-
ðè çàðíí èèè éíí òðí èù í áà 80 % ðáðò, 74 % èèááðáí ü, 82 % ì á-
òàè³÷í èò àèðí á³á. ðáðòà í³áí ðè³í ñòá í³÷íáí í á ì íàèà áá³yòè

ai Aif aano. I inef anuee ae naeyi ei f af aaesa cai ep, eaaa u
 ca f ae f af i i aaf ae i i aaaaany nao ca f i ooeaode eaaef ai oe-
 aa. 2 anpae i i oaaaany, ye oai a. I oia, ei ee odoi ooce di caoai-
 aaaaa Aif aan, i inaei e i noi oee oae. Nai a Aif aan 1917 d.
 „ni aaoi” aoe oedai f i aadnueti e. Oade anuee „daae” ui nu i ei -
 deee i di i daaa oedai f i nui i i ae, ae aaf i aan anuee oadaai noi y-
 ee i a Aaeo anueti o „I a auet, f ad e auou i a i i aad f eaei e l a-
 ei di nnee”. I aaou l ae di nne. A i i oaae nei ai „oedai f i nuee”,
 neaaf e. Eeoa i i 1933 d. oedai f i o, dyoob+enu a a i inef anu-
 eeo eaoa a ai ei ao, i an ai ao eae i a Aif aan noae ae euo noip.
 I inef auet a caoaei ae eany a ae eae caoi a a: a Aif aan f ai a
 ae f ai i oedai f i nui i naaai ui i eei ee, f a aeoi aeou ae f ai f ai o-
 dai f i i f ai f ai +an i eno e aeodi ae o, i aaou f a ai i onea ouny oae
 oedai f i nua adoei aaf i i di ae o y. I i adonoe i inef auet e eoa
 f i ae aaf oip, a aeou ae eae - 3 di aoi eoaai a naeyi noi.

Aif ai eae e odoi oocai a i inaei ai di caoai aaaaae i di en-
 ei a nou Oedai f i, i inef auet a, i aaf a d+, i i aaaa, ui a i di en-
 ei a nou f a onai i noei e eany, f a di caoae caeaei i no a a i di en-
 ei ai no, di daae 3 adi ae i inef auet e. 2 ai 1917 di eo, 3 i ney
 i inef auet a aif ai ey Oedai f i eea aeaf aaaaae neoi ae o: aae eu,
 f adoo, aa, cad f i, oei d, i eip, i yni a aeoi ae ye i ad aae:
 aae aaeu f a ae c f i, aadnou, oai af o, neei, o i ae e, di ui. Ana a
 i inef auet a caeada ai naa a oai aeoi ae y o f i ui ai ana, ui i i-
 ae. Aeoy i di onei i inaei a aif ai eee aaaaae a Oedai f i
 yeou 3 i di enei a nou, o ni f i ca ycai o i i nei anuei: aeoi ae ye i i-
 oi de, a andei e af f eo i denaea i inef auet a. O +an i enao NDND
 ai neou +anoi +eoa i i, ui i 3 ai de i noaa a Oedai f i f a aeoi ae e
 yeoi nu i ae e eea oi o, ui f a i aae eae c i inef auet e ei i-
 i eaeoob+eo ai f eo. Oa caadi e eae a aaaaaai f y Oedai f i, ui i 3 n-
 ey di caeo NDND aaaa i 3 ai de i noa coi ei youny, a i inef auet a
 3 naoi aa i ao y ae ei denoapou oa, ui a f i aae eoe i di af ei af o o-
 dai f i nueo f a caeaei o aadnaa. Caadi eae e eae e o e da, ui Oedai f i f a
 aeoi ae y CAD f i, e oae a, ae nui ai ai ni i dyaeai f y, a ae eae oi e
 oaeo, ui Oedai f i f a a eea ae eae ae f i af di c i do cai ead anuee
 i ae e. Aae oedai f i o f i af aaf a i aaeapou ci e uoe e ei ei ni e
 3 daaai ni e, i f ae yeou cai ep, a i ae i oaoi eae Oedai f i f a i a o.

Ua di eo 1890 d. i o oei 3 „I inef anee Aaai i noe” i enae:
 „...I e, i inaei e, 3 f a a i inef auet a noi de eae ae eeo di ne-
 nueo 3 i ad p. I a f an, i inaei ao, af i a noi ou 3 noi yei a af de,
 af ee ody aaaaae i adonou i inef auet 3 i inaei ai o anui o
 e onpae; af ee af i i aadei a di caoai aaaaae i di enei a nou eea
 a i inef auet 3 f a aif ai yeoi a di caoai aaaaae u f a f a i inef anu-
 eeo cai ey o 3 i ad y”. Ni oae noe f e e ody NDND di AEOU a na-
 i 3 n f uea. I oia, i inef anuee cae c f i eo caoi ae ye e ae euo, ye aou-

ye³ a ña³o³: 14 % çeñeó (10 % íà e³ei¹ ãðð³). Aeó³íí ãðe íããðæa-
eè ð³÷í eó æa³ááí á³á 32,5 í eí. ðóá. 1870 ðíeó, 71,7 í eí. ðóá.
1877 ðíeó. Á áíðá çæ³çí eóü áãðæaa³ çá³eüøeãñý íà 150 %, áí
ããó³øeð çæ³çí eóü ñoáí íæá 450,5 í eí. ðóá. Á 1884 ð. çæ³çí eó³
çááí ðaðáæe áãðæaa³ íà 926 í eüéí í³a ðóáe³a. Bè æá ðàe: çæ³çí-
í eó³ í æeè ðáeí ðáí³ áãðeð³, í eàðeèe æeó³íí áðàí áæe÷áçí³ æeá-
ááí æe³ áíáí í÷añ í æeè çæðeèe. Í ááíá³ð eíðø³a ííeðeááá oðyá,
à æyü öüíáí áñoáí íæá ííeàóó çà í áðááçáí íy á Óeðají³ íà 25 %
áíðíæ÷á, í³æ ó Ì íñeíáÇueí³. Aeó³íí ãðe í íñeíáñueeó çæ³çí eóü
íããðæoáæe ç óeðají ñueí³ èeðáí³ a ñaðááí üíí ó (1878–1917 ðð.)
46 í eí. ðóá. Çíðíeó.

Á XVIII ñð. á Ì íñeíáÇueí³ íà çæeèøeèeñý íáíííãðeíááí eí è
æíáí à áyeyí³ ñòu epæíe, íæí áíøeé íðááí áð, íáã³òü ñí áðòü:
í eàðeèe íáã³òü í áðð³ (çà áíçá³e ííðíáðe³ ííããòíe íà ððóí ó).
Í áððí² çañí oááá íeðáí ó ñoáí íáo „íðeáÇueíá“³, ðæí eí çà-
áááí íyí yeyí³ áóeí æeáááoáðe ííá³ æeàe ííããðe³a. Aeá oðyá íà
í³a ñòyáí oðe 45 % ííããðe³a³⁴¹, áí áíeíáí eé íeàðí eé – Ì íñeíáñü-
eèe Ì oæeè oæá íá Ì áá í³-íáí. Ì íñeíáñueá áãðæaaa øæeæí eí-
ðeèañý áí áíñííããðñueí³, à ç íáç é ííe³ðe÷íí³ ðóçíe. ² ñàí á oíá³
Ì íñeíáÇueí³ à áñòæá áí ñáíçð ðøe áããòpÇó Óeðají ó (çí íðáí í-
áá í³a ííeòááí p), Çí íá èeðá áðyooáæí Ì íñeíáñueó áãðæaaa, à
é íáðáðáí ðeèá íà³ íáð³p. Áãòíá³ ápææò Ì íñeíáñueí³ áãðæaaè
çðíñoáá, ííá íà áð³æææð. ðíeó 1709 áíí áóá 20 í eí. ðóá., à
1724 ðíeó – ææ 70 í eí. ðóá.³⁴², çà 15 ðíe³a çá³eüøeàøeñü íà
350 %. ðíeó 1885 æeðñ íà 565 í eí. ðóá. ðíeó 1913 áíðáí pæáá
3240 í eí. ðóá.³⁴³ – çðñ Çá íà 425 % èeðá çà 28 ðíe³a. ² ç ðeó
çãððeó á Óeðají³ áðíøæ Ì íñeíáÇueí³ à ííããðæeá Óeðají³ èeðá
15 %³⁴⁴. Í íííeòáá³ çà 25 ðíe³a Ì íñeíáÇueí³ à çá³eüøeèá ííããð-
eè á Óeðají³ íà 400 %. Ííããòíe á³a „æeí ó“ (ðàðe ç íá³eñoyí)
ó Ì íñeíáÇueí³ áóá 49 eíí., à á Óeðají³ – 1 ðóá. 25 eíí.³⁴⁵, ðíá-
oí íà 250 % øyæ÷eè. Èeðá çà 9 ðíe³a (1870–1879 ðð.) á Óeðají³
ííããðeè çðíñeè íà 14 %. Öy ííe³ðeèá öñíáæéááí á ÑÐÑÐ.
Í. Êíñeá³í áíáíðeá íà çãñááí í³ oðyáo 1960 ð.: çãðí á ÑÐÑÐ çáá-
ðóóü íà 9,3 íoáá á³eüøá, í³æ 1958 ðíeó. Á 1958-é – áóá íáíeí
ç íæeóðíææé³øeð. Çà ñoðeñøeéí p, 1958 ð. çááðáí í 8,6 í eðá.
íóá³a á ÑÐÑÐ, à á ÓÐÑÐ – 1,9 í eðá. íóá³a. Á ñ³-í³ Ì. ÓðoÇíá
eáçáá, Çí Êíñoðíí ñueá, Ííááíðíáñueá, Ì íñeíáñueá, Áeáæeí eð-
ñueá, Óeüñueá, Êæeíííííueá, Bðíñeáññueá, Ñí íeáí ñueá íæeáñ³
çææe áãðæaa³ 12,1 í eí. íóá³a çãðí á, æeá á³áðáçó íããðææe áç-
ííáíðíóí ó áíííííáo á³a oðyáo 33,8 í eí. íóá³a. Êíñoðíí ñueá
³ Ííááíðíáñueá íà çææe é áðáí ó, à íããðææe 7,7 í eí. íóá³a çãð-
íà, ðí÷ íáóðíæap á 1960 á Ì íñeíáÇueí³ íà áóeí. ðæe á³æeðeáá-
oðñý, Çí Ì íñeíáÇueí³ íà èeðá íà çæááæe çãðíí, à íááíæe
íããðæoáæe á³a oðyáo áððe÷³ á³eüøá, yé Ì æeá áããðe. Çá³æe æ

óðyā NÐNÐ áçyā ð³ 33,8 ì éí .í óá³ā çāðí à? Ðāāyí nūēā nòàðēñðēēā ì íāā°, Ñí 1960 ðíēó Óēðāçí à ì àēæā āí ēí áóāāēā, çí āí øēēā í à 2 ì ³ēuēí í ē āí ē³ā óóāí āē, āí í ā áóēí ÷ēí āí áóāāōē. Ì āēí óēðāçí - nūē³ āēí í í ì ³ñōē í āā³ōū ā āí ³āðāō³çí, āí þ÷ēñū çāēēāō ā „í āō³í í ā- ē³çí ³“, çāí í ā÷ōþōū āāā āāēēēíçí í í ē³ðē÷í íçí āāēē ðāēðē: 1) ó ì í ñ- ēí āçuēí³ çāyōū óēðāçí nūēēē ðē³ā í ā ēēøā ā ì ³ñāō, ā ē ó ñāēāō; 2) çā ì í í āðð³÷í íçí³ çā ñí ð³āē³ñōē÷í íçí³ ì í āðñuēíçí āēāāē ā ì í ñēí ā- çuēí³ ñí òí³ ðēñý÷ āāēōāð³ā í ðí íçí çāí ē³ ēāēāðō ó áóð³yí āō, í āðā- ēí āí ì . Ì ēēēōā çí āā ðā, āēā ì í ñēāā í ā „í ñāí °í í ý ð³ēēí ē“ ā Åç³çí ñí òí³ ðēñý÷ óēðāçí nūēíçí ì í ÈĬ Å² ç ñāðāāí ũí þ í ñā³ōí þ . Ì . Óðó- çí ā ñēāçāā í ā í ēāí òí³ ÓĬ ÈĬ ÐÑ ó āāðāçí³ 1962 ð., Ñí ÐÐÓÑÐ ç³āðāēā çāðí ā í ā 700 ì éí . í óā³ā ì āí øā, í ³æ ì éí óēí āí ðíēó. ðā í ³yēí āí āí ēí āō ðāí í ā ñōāēíñý. Óðóçí ā í í yñí ēā, Ñí í āāí ā³ð í í- í í āí āí í ç ÓÐÑÐ³⁴⁶. „Èí òí³ ñō Óēðāçí ē“ í ēñāā 3 āāðāçí ý 1962 ð., Ñí Óēðāçí ā í āðāāēēí í āēā í ēāí çāā÷³ çāðí ā, ³ òí í ó āí āā³ ÷āðē ñōí yēē çā ðē³āí ì , ā ā ì í ñēí āçuēí³ ðāēí āí í ā āā÷ēēē. Ñí ñēā- æóðōū í ā ðā ì āēí óēðāçí nūē³ í āí ðí í ð³ ì í ñēí āçuēí ē, yē³ çāí āāí ý- þōū, Ñí „ðāāyí nūēā“ āēāāā í āí āēí āí āí í āēōū³ ì í ñēí āçuēí ó³ Óē- ðāçí ó? Áí ēí ðyí³ ðā í ³ñēóāāō³ çāí ē³ ì í ñēí āçuēí ē áóæā í āāþōū- ñý í ā āēí āñ óóāí āē, ðōð ì āēí ā áóðē í āðāāēðí āí ēōðāí ì ýñā ðā ì í ēí ēā. Á í āñí ðāāā³ ì í ñēí āçuēí ā çāāí çēōū ç í āí ñēí āñuēēō çā- ì āēū NÐNÐ Ñí ðíēó 300 ðēñý÷ ðí í í ì ýñā ðā ì í í í āā 650 ðēñý÷ ðí í í ì í ēí ÷í ēō āēðí ā³ā. Ì í ñēāēí ē çāāðāēē 1929–1932 ðð. ā óē- ðāçí nūēēō ñāēyí 70 % óóāí āē í ³āē āí ēí ēāí ñí³ā, āēā ñāí ā çā ðāē ÷āñ í í āí ē³ā ý óóāí āē çā³ēūøēēíñý ā ì í ñēí āçuēí³ í ā 35 %³⁴⁷.

Óçāāēuēí þþ÷ē āñ³ ó³ í āā³ōū í āí í āí³ āāí³, ðāēðē ðā í ðēēēāāē, āā÷ēí í ðāēó ēāððēí ó: Óēðāçí ā āēāí çēēā (āí 1917 ð.) Ñí ðíēó í ā 300 ì éí . ðóā. çāðí ā, çā yēā ì í ñēí āçuēí ā í ā āí í ēā÷óāāēā çé í í 77 ì éí . ðóā.; Óēðāçí ā í ēāðēēā ēēøā çā āí çā³ē āēāāçōē (āēā³çí ā ì ēōí) 2,99 ðóā. ç ÷āāðð³, ā ñē³ēuēē í ðí āāāēā Ñí ðíēó 4,7 ì éí . ÷āāððāē, 14 ì éí . ðóā. Ñí ðíēó, í ðæā, ðāçí ì í ā 91 ì éí . ðóā. āðā- áóāāēā ì í ñēí āçuēí ā Óēðāçí ó Ñí ðíēó ēēøā í ā çāðí³.

Çā āí çā³ē āēðí āēyōē ç āēāñí ēō áóðyē³ā ó óōēðí āāðí ýō óōēí ð Óēðāçí ā í ēāðēēā ì í ñēí āçuēí³ Ñí ðíēó 40 ì éí . ðóā. (ð. çā. „āē- ðēç“); çā āí çā³ē āí āðē ñāí þ āí ð³ēō í ēāðēēā Ñí ðíēó 280 ì éí . ðóāē³ā; çā āí çā³ē í ðí āāāðē āēāñí ēē ðþþþí í ēāðēēā Ñí ðíēó 34 ì éí . ðóā.; ñāíçí ðēāōuē³ āēðí āē ì í ñēí āçuēí ā í ðí āāāēā ā Óēðāçí³ í ā 35 % āí ðí æ÷ā çā °āðí í āēñuē³ ð³í ē. Óēðāçí ā í ÅÐÅ- í ēā÷óāāēā 91 ì éí . ðóāē³ā; çðí āēāí³ ā Óēðāçí³ ç óēðāçí nūēí āí çāē³çā ì āðāēí āēðí āē ì í ñēí āñuē³ ì í í í í í ēuēí³ ððāñōē í ðí āāāēē ā Óēðāçí³ í ā 45 % āí ðí æ÷ā çā °āðí í āēñuē³ ð³í ē. Çāāāēí Ñí ðí- ēó í ā 120 ì éí . ðóā., í ðæā, Óēðāçí ā í ÅÐÅí ēā÷óāāēā 54 ì éí . ðóā- ē³ā. Çāē³çí ēō³ ā Óēðāçí³ (āí í ē áóēē ì í ñēí āñuē³) āðāēē çā í āðāāā- çāí í ý āāí ðāæó ā Óēðāçí³ í ā 30 % á³ēuøā çā °āðí í āēñuē³ (ā ì í ñ-

éíâúeí³ – í à 25 % áâðáâðá, í³æ à Óéðàí³)³ çàðíáëýèè í à íä-ííí ó é³éíí àðð³ 16400 ðóá., úí ñòàííàèèí, íàí ðèèèää, 1912 ðí-éó 318 í éí. ðóá.³⁴⁸

Í áéèðàúèì ííèàçíèèí çáààà÷áííý èðàíí è ° ù òíðáíáàèí èé áàèáíñ. Éíèè èðàíí à³èùðá àèáíçèòù, í³æ çááíçèòù (í à° àèèè-í èé áàèáíñ) – áíí í àààò³⁰. À á³áí³⁰, éíèè á³èùðá çááíçèòù, í³æ àèáíçèòù (í à° í àñèáí èé áàèáíñ). Í íñèíàúeí à çààèàè ì àèà í à-ñèáí èé, Óéðàí³ à – àèèèáí èé, í áá³òù éíèè ù áðááóáàèà Ì íñèíà-úeí à, íàí ðèèèää, 1912 ð. 528 í éí. ðóá. í áàèèðéó, à Ì íñèíà-úeí à – 100 í éí. í ááíáíðó. Á àñý³ í áð³ý ì àèà 435 í éí. í áààèð-éó ó ñáí³ í ó òíðáíáàèí íí ó áàèáíñ³, íðæá, 435 í éí. ðóá. áàèà Óé-ðàíí à, úà é çáíèàðèèà 100 í éí. ðóá. í ááíáíðó Ì íñèíàúeí è. Çà-ààèíì ðèýòíì òñ³èýèè çàèðñòà Óéðàíí à í èàðèèà Ì íñèíàúeí³ úíðíéó 1200 í³èùéíí³ á çíèíðèð ðóáè³á, òà èð³í „ííáóóííáí íí-ààðéó“. Á Óéðàíí³ í èàðèèè 2 ðóá. ííáóóííáí, à á Ì íñèíàúeí³ – 25 éíí., 30 í³èùéíí³ á óéðàíí ò³á áàààèè úà 60 í éí. ðóáè³á. Çà-ì áèùííáí ííáàðéó óéðàíí ñùè³ ñàèýí è ñí èà÷óáàèè 2,06 ðóá. ç áàè-òàðà, à òàèðè÷íí áàáí³ áððí³ á³èùðá³⁴⁹, íðæá, ç 22 í éí. áà í èà-ðèèè 120 í éí. ðóá. ð³çí èð çáí áèùí èð ííáàðè³á. Áí òúíáí ñè³á áí-ààðè ò³èó éóí ó³ íðèð ííáàðè³á ðàçíì ç ááçííèàðí íð íðàòáð ñà-èýí í à áóá³áí èòòá³ áíð³á, Ì íñò³á, òñ³èýè³ í áðáááçáííý ñáí³ è è³íúì è³ ò. í.– ðàçíì úà áèèçúèí 420 í éí. ðóá., íðæá, Ì íñèíà-úeí à ñòýáóáàèà ç Óéðàíí è áàá 1800 í éí. ðóá. úíðíéó. Áí í èò òðáàá áíáàðè úà áèèçúèí 200 í éí. ðóá., úí ù àèáíçèèè ç Óéðàí-í è òðáí òóçè, áàèùá³éó³, áí áè³éó³ – áñðíííí³÷í³ ñóí è èðèè çà Ì áæ³ Óéðàíí è í à ðíçáóáíáó³ çáààà÷óáííý ÷óæèð èðàíí³ í áðí-á³á. Beáè í á òà ííñò³éí á çí áèðíáèáííý áíñííáàðñòàà, í á áóá áè òáí áð í áð í áðí à 40-í³èùéííí èì (í áçí³ í á ÷èñíí!), à ÷ è í á 100-í³èùéííí èì, í áèçáí í áí³ðèì, í áèúàñèèá³ðèì ó ñá³ò³. Áóá áè, ýèàè... ýèàè çáí³ñòù „áðàòàðèñý“, ñòààèèèñý óéðàíí ò³ áí Ì íñèíà-ñùéíáí Í ÁÐÍ ÁÓ òàè ÑÁÍ Í, ýè Á²Í ÁÍ ÓÉÐÁ-Í ÑÚÉÍ ÁÍ. Í³÷í-áí á³èùðá. ² òíáí á àèñòà÷èèí. „...Beáè í á ííðèèèèèñý ðàèè...“ (Ò. Øáá÷áí éí).

Í ðíòáñíð (1902 ð.) Ñ. Á³òà í á³ðóíðóáàá úà 1912 ð. òáíá-ð³óíð Ì íñèíáñùéó áíñííáàðñùéó ííè³ðèèó ó ñáí³ è íðàó³⁵⁰, à ñòààðè Ì í³íñòðíì, òó ííè³ðèèó íðíáàèà. Õð íðàòð àèà÷áðòù á óí³áàðñèòàòò ÑÐÑÐ. Áðóáèí³ ááíéíáíì éíéíí³áèùíí³ ííè³ðèèè ÑÐÑÐ áóá ñí³áðíá³óí èé Ñ. Á³òà – Ì íñèíáñùéèè Ì ííáðó³ñò³ ðí-á³í³ñò Ì ðíò. Á. Ì áíá³è³òà, éí èàè ýéíáí òàéíæ í áðáàèèáí í à ÑÐÑÐ. Á³í í áððèè í áóéíáí í á³ðóíðóáàá í áíáð³áí³ñòù í áðáíáñòè Ì íñ-éíáñùéó íðíí èñèíá³ñòù áí Ñèá³ðó³ çàñáèèðè Ñèá³ð³⁵¹. Õðàò³ „í èáííàèèíì “ Ì íñèíáñùéí³ ñí ò³áè³ñòè÷íí-éíéíí³áèùíí³ ííè³ðèèè áóá òàéíæ Ì ííáðó³ñò òà óéðàíííæáð íðíò. Í. Áð³í áàáòùèèè,

yēēē āīāīāēā īāāāçīāēō ī īñēīāūēī³ ā³ā āīñī īāāññūēī³ ī āçāēāæ-
ī īñ³ Ōēðāī ē, āēī āāāā yēī ī āā çī āī øēēē āāāō ōēðāī ñūēī³ ī ðī-
ī ēñēīāīñ³, ā ūī āēy ðīçāōāīāē Ñēā³ðō āðāēōāāēī ðāð³āð³ā, ðī
ðāāē çāēðāðē īð ç Ōēðāī ē³⁵². ī ðāðp ī. Åðī āāāōūēīāī āī īā-
ī ēā ī. Åīēūð³⁵³.

ī īñēīāūēīā çī ā°, ūī ðāī³ðā ÷ ē ī³çī³ðā ū ī āēāāāððā ēī-
ēīī³y – Ōēðāī ā ðāēē āēēāā ç³ī īāð³ī. ī ðāā, ððāā ū ðñ³yēī ī ī-
ñēāāēpāðē, øāēāðā āē÷āðī āðē ū ī ðēðīāī³ āāāāññāā, ðāēēī ÷ē-
ī īī, īñēāāēāī ā Ōēðāī ā çī ōðāī ā áóāā çī īāō ī ðē°āī āðēñy āī ī īñ-
ēīāūēī ē. ² ðī ī ō ūī ðīēō çā³ēūðð°ðñy āēā³ç ōēðāī ñūēī³ ñēðīāē-
ī ē, īāāðī ðāī ēēāī āēē÷ð°ðñy ī ðēðīāī ēē āāç. Åīēīāī³ āāçī ī ðī-
āīāē īðyī ðpòū ç Ōēðāī ē āī ī īñēīāūēī ē, ī āēāā ī ā ðīçāēōæð-
p÷ēñū ā Ōēðāī³. Ōāññū āāç ç ī īēðāāūēī ē ī ēēāā āī Ēāēōçūēī³ ðā
ðyçāī ñūēī³ īāēāññāē, ā ā ī īēðāāūēī³ ī ā āēēīðēññīāð°ðñy. ī ðē-
ðīāī ēē āāç āēāīāóāāpòū ðāēīāē ō Åāðāā³ (ā³yē Åðīāīāē÷), ā Øā-
āāēēī ō³ (ā³yē Ōāðēīāā), ā Ēāī³ññē³ē (ī ā Ēóāāī ūēī³) ðā ō Ñōāā-
ðīī³ēūūēī³. ī īñēīāūēī ā ī īāóāóāāēā āāçī ī ðīā³ā ā³ā Åāðāāē āī
ī īñēāē. ðaçī ī īīīāðā÷ī ēēē āñ°ō āāçī ī ðīāīā³ā ç Ōēðāī ē āī ī īñ-
ēīāūēī ē ñðāīāēyðū – 407 ñī, ðīāðī 92 % āñ°ō āāçī ī ðīāīā³ā ñā-
ī ī³ ī īñēīāūēī ē³⁵⁴.

Åñp ī āððō, ūī ū ī ā° ÑðÑð, ī īñðā÷āpòū ēīēīī³: Ōēðāī ā, Ēāā-
ēāç, Ñēā³ð. Åīī ē āāēē 1945 ð.– 19,4 ī ēī. ðīīī, 1960 ð.– 148 ī ēī.
ðīīī, 1961 ð.– 166 ī ēī. ðīīī, 1963 ð.– 200 ī ēī. ðīīī. ī īñēīā-
ūēī ā ī ðīāāēā īāððē ā³āðīī³: 1957 ð.– 13,7 ī ēī. ðīīī, 1961 ð.–
41,3 ī ēī. ðīīī, 1963 ð.– 72 ī ēī. ðīīī.

× ē īā īāēīāī÷ī³ðā āēyāēy°ðñy ī īñēīāññēē ēīēīī³āēçī
ō ē³ñīāī ī ō āīñī īāāññā³ Ōēðāī ē. ² ī āð³y ī ā° ā Ñēā³ðō āīñðāðī ūī
ē³ñō, āēā ī³ñēy 1917 ðīēō āēðóāāēā ā Ōēðāī³ ñð³ēūēē ēīāī, ūī
ñēāāī³ ī ā āñp³ āðīī ō ē³ñāī ē Ēāðīāðē ññīyðū āīē³. Ō ī ðī³āī yī ī
āāāāð³ē (ēīēēñū) ī ā ē³ñ Ąēðīī ēðūēī³ ēēðēēīñy ēēðā 3 % āī-
ñðēāēīāī ē³ñō. ī īñēīāūēī ā āēðóā° ā Ōēðāī³ ī āā³ðū ē³ñ, ī āñāā-
æāī ēē çāāēy īðīðīī ē ā³ā ðīçī ēāð ððīðō: ō 1963 ð. 500 ðēñy÷
ēðāī ī āðð³ā, ō 1964 ð.– 750 ðēñy÷³⁵⁵. ī āāāðī ā ī³ī³ñððīī ē³ñ-
ī ēððāā ŌðÑð áóā 20 ðīē³ā Å. Ñīēāāðīā.

ī ðāā, ēīēīī³āēūī ā ñððāðā³y ī īñēīāūēī ē: āñ³yēī çī āñēēpāā-
ðē Ōēðāī ō, āðāáóāāðē ū, ā īīīāā ðñā – ī īñēīāūēðē. Ōā ī ðī īāī ā
ī īñēīāūēī ā īāāāēā, ūīā áóēī ēīāī ā Ōēðāī³ āāīñðāēū. ² āī
1917 ðīēō, ³ ī³ñēy āñ³ āīð³ē÷āī³ çāāīāē ā ī īñēīāññē³ē³ī īāð³ī áó-
ēē āāðæāāīēī ē (ī īīīīīē³y). ² ī ðīāāæ āīð³ēēē áóā³ çāēēðā°ðñy
āāðæāāīīp ī īīīīīē³ð, īā ÷īī ō āāðæāāā çāðīāēy° ī³ēūēīīē
ðóāē³ā. Å ŌðÑð áóēī ī ðīāāī ī 1940 ð. ī ðīāóēð³ā ðāð÷óāāīīy
(ðē³āā, āīðīøīā, ēððīē, ðī ūī) ī ā 9,6 ī ēðā. ðóā., ā āēēīāīēūī ēð
ī āīīā ī ā 6,3 ī ēðā. ðóā. ÷æ³ – 60 %, ā āīð³ēēē – 40 %.

çðĩáæèà ³ á öüĩ ò áâèè÷âçĩ èé „ĩĩñòĩ” – çà ĩñòáĩ í ³ 50 ðĩè³á çĩ è-
 ùèèà íàðèð èðèùòðĩ èð ñèàðá³à òèñý÷ĩèðàðĩ á³èùðá, í³æ ì ĩ-
 íàðð³÷íà ĩ ĩñèíàùèíà çà 300 ðĩè³á. Ò³èùèè òàè ĩ ĩæíà áóèĩ
 íáàðĩ òðè èðèùòðĩ ò ³ ááàðò Óèðàĩ ò á èĩèĩ ³p, á áæàðàèĩ ñè-
 ðĩàèí è òà áàðĩ àðĩ áĩ ĩ ’yñà ĩ ĩñèíàñùèĩ ³ĩ íàðð³, ³ òà ñòàèĩ ñàý-
 òĩp áĩàĩ ĩp ÆÑ^{2a} ĩ ĩñèíàùèíè, áñð ì òàððá, àèèðàðĩð³á,
 íàðð³àðð³á, óðýá³á, áññĩá ĩ ĩñèíàñùèĩá ĩ ñòĩ ³èùñòàà á³á àðèñòĩ-
 èðàðà áĩ ĩ óàèèèà, á³á íàéó÷áĩ ³ðĩáĩ ĩ ðĩ òáñĩðà áĩ íáĩ èññĩ áĩ ĩ-
 áĩ áĩñýèà. Á³á 1654 ðĩèó ³ áĩñ³.

Óòò íáì à^o ĩ ³ñòý ĩáĩ ³ðèíàóáàðè òáì ó: „ĩ ðĩá³á ³ ĩ àñè”. ×èðà÷
 ĩ íæá çĩàèðè ÷èì àèĩ ĩðàòù íà òp òáì ó á òàðĩíàèñùè³é è³òàðà-
 òðð³. Çàðĩðèó^o ĩ ì èèðá á çá’yçèó ç òáì ĩp ðĩçá³èò. Òáĩ áðð³ðĩ ý
 ñĩ èáàáçĩááĩ á ááĩ ĩèðàð³y ĩáì áàà^oññý çáññè ³áààè Áàèèèĩ Ēp-
 àèí è áĩ ñáĩáĩ ð³áĩ ý, çàì ³íèàðè ĩñíàèñ³ñòù áòðòĩ ĩ àèèò èp-
 áàé.

Ç ³ñòĩð³ĩ áà÷èì ĩ, ùĩ ³ááĩ íàðĩáæóáàèñý á áĩèĩá³ (ðáàðá –
 á áóð³) íáààðĩááĩ èð òáĩð÷èì áòòĩ ĩ èpááé. Òáĩðð³ áàèèèèð,
 ñàðááĩ³ò, ĩ àèèò ³ íàèĩ áĩðèò ³áàé – òá áàèèè³, ñàðááĩ³, ĩ àè³
³ íàèĩ áĩð³ ÁÐÒ³ÒÀÈÒĩ ÐÈ ÁÑÚĩ Áĩ ÆÈÒÒß. Áĩí è æèàòù á ñà-
 èàð, ĩ ³ñòàð, èðàýò, á áàðæáààð. Áñ³ áĩí è, á³á íàèĩ áĩðèò áĩ íàé-
 á³èùðèð, ðàçĩ ĩ ñèèáààpòù ĩ ðĩ Á²Áĩ Ó áàðñòáò íàðð³ĩ, ì áĩèĩáó
 é áòò. Íàðð³y æ áĩ, ýè ³ èpàèíà, ^o ³ñòĩðĩp æèáĩp, ááç Ò³çè÷ĩ ĩ,
 áòòĩáĩ ĩ ³ íàðð³ĩíàèñĩ çáĩðĩáĩáĩ çáààéò áĩíà èèðá æèáĩð³ò, ^o áð-
 ííàðàð³÷ĩp ĩ áñĩp, ĩĩáĩí^o íàðð³yĩ -çáààðáí èèáĩ. Èpàèíà ááç
 áĩèĩàè – òðòĩ, ³ íàðð³y ááç ĩðĩá³áĩĩ; áàðñòàè – íáĩ³áòðòĩ.

Ĩ ³ñèý Èèññùèĩ; Ðòññùèĩ; áàðæáàè òèðàĩí ñùèò ĩðĩá³áĩ ó áàðñò-
 áò áñĩðàèà ĩ ĩèùùà. ĩĩèíèàðèññù ááç ĩðĩáĩáó, óèðàĩí ñùèèè íà-
 ðĩá áàààðĩ áòðàðèà, èĩáĩ ñèóáèè çá³áòñ³èù ñòñ³àè. Íàð ĩ àèĩ-
 ĩĩèùñùèè ýĩè÷àð XVII ñò. Áàáĩ Èèñ³èù èàçáà: „Èĩçàòùèà íà-
 ò³y – òá ááñò³y ááç áĩèĩàè”. Ááñò³y, áĩ ÷áñĩ àĩèý÷á èñàèà ĩ ĩèù-
 ùò. Àèà èèðá èñàèà. Ò³èùèè á³áðĩàèàðè ñáĩp áĩèĩáó, òĩáòĩ
 ĩðĩá³áĩèè³á, òá „ááñò³y” ĩáĩèĩ ĩĩðòòĩ çáààèèèà íàçààèè
 ĩ íàòòĩ³ñòù áàèèèèĩ òĩá³ ĩ ĩèùù³. Òĩ ò ĩ ĩñèíàùèíà, çáààðáà-
 òè Óèðàĩí, èèíèèáñý àèàóàèpáàðè, íàñáĩ íàðáà, óèðàĩí ñùèò
 ĩðĩá³áĩ ó áàðñòáò. Ðĩçàèýĩ áĩ ĩ è³èùèà ĩðèèèáá³á.

Ĩ ĩñèíàñùèèè òĩ ³áàðñèòáò ñòĩýá ĩĩðĩáĩ³é. Èĩĩ ĩĩĩñĩá ñá³-
 ÷èà, ùĩ á ĩĩĩ ò ĩ ’ýĩ³ ĩðĩðáñĩðè íàà÷àè èèðá „áàðññĩçĩáĩè èà-
 ðá”, ñáàðĩ àèèè. Ñáĩ á³ĩ ò÷èáñý á Èèññùè³é Àèáááĩ ³ĩ. Èèññùèò
 ĩ íàèýĩí ñùèò Àèáááĩ ³p ĩàðáĩáĩpáàèè ñòóááĩ òè. ĩ áòðĩ ² íàè-
 çáà èĩ. Á. Áĩè³òèĩ ò ĩðĩáñòè „÷èñòèó” ñòóááĩ ð³á Àèáááĩ ³ĩ. Á. Áĩ-
 è³òèĩ ³ç 1100 ñòóááĩ ð³á çàèèèèà èèðá 161. Èàðàðèíà ²² íàèàçà-
 èà Èèññùè³é Àèáááĩ ³ĩ íàà÷àðè èèðá ĩ ĩñèíàñùèĩp ĩ ĩáĩp ³ ĩðè-
 ĩ àðè áĩ Àèáááĩ ³ĩ èèðá ñèí³á ñàýùáĩ èè³á, òĩáòĩ íáàðĩ òèà ñèàá-

í èé ó¹ áðĩĩ³ óĩ³ ááðñeðáð èèðá í á ñáŷŷáĩ èèüèð øēĩèð. Áĩ í á ðà-
ēĩæ çááĩðĩíèèà ĩ ðēēĩ àðē áĩ àēŷèð³ ñáðááĩ³ð øē³è áðáē í á-
øēŷöðññēĩáĩ ĩ ĩðĩáæáĩ íŷ. Í ááðü áĩ íæ÷èð ĩ³ ññēèð øē³è çà-
áĩðĩíèèà ĩ ðēēĩ àðē ñáēŷĩ ññēèð áðáē. Í áð³ ĩ ĩáñòèð³ ĩ àēē
ĩ áðēē³ í á ĩ ðēáððēē ç í èð òððēĩ óááē ñáðááĩ³ øēĩèè. Èáððē-
í á áðáððáèà ò³ ĩ áðēē, ³ ĩ ĩáñòèðññē³ øēĩèè çàèðēēñŷ çà áðà-
ēĩ ĩ ēĩððá. Óèðàĩ ĩ ññēà øēŷöðà è³ēüèà ðàç³á ĩ ðĩñēà ĩ ĩñēĩáññ-
ēĩáĩ áĩçáĩèð çáñĩ óáàðē á Óèðàĩ³ óĩ³ ááðñeðáð. Ēĩððē í á çáñĩ ó-
ááĩ íŷ³ òððēĩ áĩ íŷ øēŷöðà áðáèà í á ñááá. Í ĩñēĩáŷēĩ á í áĩçáĩ-
èèèà. Í áðĩ ĩ³ñü ó ĩ ĩñēĩáŷēĩ³ ĩ³ ĩ áðññēēē óðŷá çáñĩ óááá³ òððē-
ĩ óááá ñáĩŷ ĩ ēĩððĩ òðē óĩ³ ááðñeðáðè³ ááááá ñóóááĩ òáĩ (óèðàĩ-
öŷĩ ðàēĩæ) ñðēĩ áĩ á³ŷ. Òē í á àēōĩ, ĩ àēæá áñ³ ç í á÷³ ĩ³ ðĩ ðáñĩðē
á ðēð óĩ³ ááðñeðáððáð áóèè óèðàĩ³ ò³ ðá í³ ò³. ² èèðá ēĩèè í ááèè-
çèèáñŷ çááðĩçà ĩ ĩñēĩáññē³è³ ĩ³ ĩ áð³ŷ áðá³ áĩ ĩēáĩ í á, ĩ ĩñēĩáŷēĩ á
áĩçáĩèèèà Óèðàĩ³ çáñĩ óáàðē 1805 ð. óĩ³ ááðñeðáð ó Òáðēĩá³. Í áá-
í á ð³÷, í á³ ĩ³ ĩ áðññēēē ēĩððĩ, á ēĩððĩ óèðàĩ³ ññēĩáĩ ññĩ³ èü-
ñóáá. ² í á á ññēèèð³ Óèðàĩ³ è – Èè³á³, á á Òáðēĩá³, áá áóēĩ áááá-
ò ĩ ĩñēáēĩ á. Òáē ñáĩ ĩ³ áððēē „ðááŷĩ ññēèè“ óðŷá Óèðàĩ³ ē
ĩ ĩñēĩáŷēĩ á ĩ ĩñóááèèà (1918 ðĩèð) á Òáðēĩá³.

Í ðĩ óĩ³ ááðñeðáð (ĩ ĩñēĩáññēēē, ñáĩ ĩçðĩçóĩ³ ēĩ) ó Èè³á³ ĩ ĩñ-
ēĩáŷēĩ á í á ááæáèà é ñèóðáðē áæ áĩ ĩēüññēĩáĩ ĩáñðáĩ íŷ
1830 ð., ŷēá áðèðēēĩ ĩ ĩñēáēĩáĩ ĩ÷³ í á ĩēüññē³ èéüðððĩ³
áĩ èèàè ó ĩ ðááĩááðáæĩ³ è Óèðàĩ³. Ûĩ á ĩáĩððáðē ŷð, ĩ ĩñēĩá-
ŷēĩ á ĩ áðáĩ áñēá ĩēüññēēē è³óáē ç Èðáĩ áĩ öŷ áĩ Èè³áá. Áĩ³ çáĩ-
áĩ ĩ ðĩçáēĩ óáñŷ á óĩ³ ááðñeðáð.

Çáēĩ Ēáððēĩ è, ŷĩ í á áĩĩ òñēáá í áøēŷöðññēèð áðáē áĩ ñá-
ðááĩ³ð ðà àēŷèð øē³è, ĩ áá ñèèð áæ áĩ ñēáñóááĩ íŷ èð³ĩ áððáá
1860 ð. Áēá é ĩ³ñēŷ ðĩáĩ çáēĩ Īēáēñáĩ áðá ²² í á ááááá ĩ ðááá
ñáēŷĩ ññēēĩ áðŷĩ ò÷èðñŷ á ñáðááĩ³ð ðà àēŷèð øēĩèàð. Óáē çá-
ēĩ³ áðŷá áæ áĩ 1905 ðĩèð, ēĩèè ĩáñðáĩ íŷ á Óèðàĩ³, ðááĩèððŷŷ
ĩ ðēĩ òñēēē ĩ ĩñēĩáññēēē óðŷá áĩĩ òñòèðè ñáēŷĩ ññēèð áðáē áĩ ñá-
ðááĩ ŷĩ³ àēŷĩ ĩñáðē. Áēá óðŷá áñðáĩ áēá áēñĩèð ĩĩ èáðð çá í á-
á÷áĩ íŷ. Í ááĩááĩ òðèèñŷ óèðàĩ³ ññē³ ñáēŷĩ è ĩðááĩ ò÷èðñŷ
á ñáðááĩ³ð ðà àēŷèð øēĩèàð. Í ĩñēĩáññēēē³ ĩ³ ĩ áðññēēē óðŷá „ðá-
áĩ÷èð è èðáññüŷĩ “ ÷ēĩèà ðáē, ŷĩ á óèðàĩ³ ññē³ áððē èèøēēñŷ
÷ĩðĩðĩááĩ è. Ó 1930-ð ðĩèàð ó àēŷèð øēĩèàð Óèðàĩ³ è á÷ēēĩñŷ
í á ēĩæĩ³ 10 ðēñŷ÷ èðáĩ ĩñòè: òáðàŷá – 56, ĩ ĩñēáēĩ³á – 29, óè-
ðàĩ³ ò³á – 7³⁵⁶. Á Óèðàĩ³ ĩáĩ á øēĩèà ĩ ðēĩ áááèà: 1768 ð. í á ēĩæ-
ĩ³ 746 ĩñ³á, 1775 ð.– í á ēĩæĩ³ 6750, 1860 ð.– í á 17143. ðĩèð
1902 83 % óèðĩ³ ññēèð áðáē í á ðĩáēēĩ áĩ øēĩèè. Á ĩ ðēááááēĩ ĩ,
ŷĩ³ ĩçáĩ ò³, ŷē³ ĩĩáĩðĩæðááèē ĩĩ Óèðàĩ³ ó XVII–XVIII ñð.
(Í. Áēáĩ ññēēē, Á. Èŷñĩðá, Á. Èèáðē, Í. ĩ áððáē ðá³ ò³) ñáðá÷ðü,
ŷĩ ĩ áēæá á ēĩæĩĩ ó óèðàĩ³ ññēĩĩ ó ñáē³ áóèà øēĩèà. P. Pñð

çäëâîââí î èðå 1712 ðíéð, Ùí àà÷eà á óëðàíí nùëëð nãëàð çäe÷äeí èð nãëýííê, ýë³ éðëë áí òäðëàë ç ííëëðíáí èëíí ó ðò-èàð³⁵⁷. Áíáíí÷ãñ áí çàçí à÷à°, Ùí ííëíãñüë³ àðëíðíèðàðë í á çíäëë ÷èðàðë-íëñàðë, íáíðëëàà, èíýçü í. Í áí øëëíá, èíýçü Á. Áíëáíðëëë òà³ íð³. Ðàðòð÷ë íà èíáí³ 100 òëñý÷ ëþáíííòë, òáíàð á ÒÐÑÐ óëðàíí ó³ í àðòó í áíøá, í³æ ííëáëíë á ííëíá-Ùëí³: ó÷í³à çàààëüíèð øë³ë – íà 15 %, ó÷í³à nãðááí³ òàðíáëð øë³ë – íà 48 %, ñòòááí ò³á ÁÓÇ-³á – íà 58 %, íàóëíáëð ãñ-í³ðáí ò³á – íà 84 %, íàóëíáò³á íà 105 % í áíøá. Áà÷èí: Ùí àë-Ùá øëíëà, òí í áíøá á í³é óëðàíí ò³á ííð³áíýíí áí ííëáëí³á. Í á áíííòíòëð áí çðííòáííý óëðàíí nùëí³ í òáë³ááí ò³í, íðíá³áíí³ áàðíòàë Óëðàííë – òá íáííðòðíá íðààëëí ííëíáÙëíë á³á í àð-ðà^{2 3} áííuíáíáí³.

Ãñà ííëíãñüëà ñòííí³ëñíòáí í³ëíëë íà ò³ëààëëííý àëëàðå „ðë-ðàëííëëí áííðííí “. Ó ñáíý çàðíçòí³ æííò³ áííí çàáíáíëüíýýííý ííýííí áííýí, ííáëýá, òñá àëðàíí nùëà – òá³ íðëëà Áàíð³í, á „ñá-íàðàðëçííí “ çàðàæáí á èëøá í àëáíüëà æí áíüëà í òíííãñüëëð, áííííáëð, áàëëòüëëð ñòòááí ò³á òí Ùí³⁵⁸.² Í³çí³øá ííëíãñüëà áðíí áàíüë³ñòó, íí òáë³ááí ò³ý ñíðàáá³ Ùëðí áðëëë, Ùí „íàðëðíá-òó “ çàíðíáàëëñý í³á ÷÷ëí³, á ÓÐðààà çàíðííëëà íà Óëðàíí ó í³í ò³á, Ùí á àëáíàðë ç íáí ííëáëí³á. Ðàáýíí nùëí-á³ëüøíáëòüëà ííëíáÙëíá, çàðíííëàøëñó í³ñëý 1917 ð. Íëáíáí è çààðààðë ðááí-ëþò³þ á áàðííí, íðíáëáá³ëà ò³ñëë á Óëðàíí³, Ùí çàíí÷÷àðëóáà-èë³ í íàò³ííáëüíá á³áðííáæáííý. Áëá íà íðíáëáá³ëë òëð ñëë óë-ðàíí nùë³ òàðàí (á³ëüø³ñòó ÷ëáí³á Óáíððàëüíèð Ëíí³òàð³á òñ³ó ííëíãñüëëð ñíð³áë³ñòë÷íèð íàðò³é áóëë òíá³ òàðàí. Ðàë ñàí í óíàðòíí óëáííí nùëíí ó òðýá^{3 3} ñàðáá íáëàëÙëð òðýáíáò³á). Áí-íë íàðíáëëëñý³ áðëííëë á Óëðàíí³, íðæá, áíáðá çíäëë „÷ëí àë-òà°“ óëðàíí nùëëë íàðíá³ ÷íáí áàðòà íàëíðííëñüëà íí òáë³ááí ò³ý.² Á. Óàëëý (í òíóëüááí), Í. Óííéáëü, Ë. Ëáááííáë÷, Á. Áàëëòü-èëë, Í. Øë³òàðð, Þ. Íàðòë÷, Í. Ðòë³ñ, Ñ. Ëáíðííáë÷, Í. Óà-òà°àë÷, ^a. Áíø, Á. Ëþëííí áóðá, ². Ëðàëíá°ðá, Á. Áðííá³÷, Ð. Áí-ðíá³ó, Ë. Áííííáð, Ò. Ëíí, Í. Ðòòëííáë÷, Á. Íàæààóë, Í. Ðàòáí òà³ íð³ íà àëííèëð ííñáàò ðíçòëóí á÷ëëë ííëíãñüëíí ó ñòí-í³ëñíòáò, Ùí Óëðàíí á íáëá³ëüøá çàðííáë° ííëíãñüë³é³ ííáð³í – ÑÐÑÐ. ² òíá³ ííëíáÙëíá á÷ëíèëà áàëë÷áçíèë ííáðíí Óëðàííë, Ùí í³ëüíííííëðàòíí íàðáàëÙò° áñ³ òàðàëñüë³ ííáðíí è çà áñ³ó ÷ãñ³á á ñòíð³í ýë çà é³ëüë³ñòþ óëðàíí nùëëð æàðòà, òàë³ çà íá-ëáëüííþ æíðííé³ñòþ, ñààëçííí, æááíáíþ óëðàíí nùëí³í èðíá³.

×íí ó ñàí á òàðàí áëýáëëëñý ííëáíëþááí è³ óëðàíííáððáí è? ×íí ó ñòíýëë³ ñòíýòó çà ííëíãñüëó³ ííáð³þ³ íðíðë óëðàíí nùëí³ áàðæáàë? Ííýííí áííý, Ùí òàðàí çààæáë ñòáðòó íà á³ë ñëëüí³øí-áí, ááí, ííáëýá, ðíçííðíðáí³ íí áíuíí ó ñáò³ é òííë³áæáí³

òeñy÷íe³òòyì è, í ðeðíáí úí ñòeëyþòuñy áí ³í ðàðí àò³íí áeùí íáí ñí ò³àe³çì ó – ðàe³ í íýñí áí í ý í áí àðàeí í èeà³. Áàæà °aðà¿ àòæà áí-àðà çí àþòù, Ùí ì íñeàeí ó àeeàeí³ àòø³ áí ðeñàí ³ò, í íáðí ì í è, Ùí °aðàeñue³ í íáðí è á Óeðà¿í³ çà íñòàí í³ 300 ðíe³à oèàøóí àò-ààe ì íñeàeí è³ eàðòààeè íeì è (í àà³òù ì íñeíàñueà í íe³ò³y). Çí àþòù, Ùí çà Õì àeùí e÷eí è oèðà¿í³ ò³ ààeààeè °aðà¿à í á çà ðà, Ùí áííe °aðà¿, à çà áíííí íáó í íeùù³ áí íáeðe í áðíà. Í àø³ í áóeíàò³ áíííí íáeè á óí èeí òòe ñí ðàí ù òeñy÷, à ì íæà ì ³eùeí-í³à æàðòà, ýeàe ààeè í áóeíáí í á ðóí òí ááí ó á³áí í á³äü í á òà çà-í eòàí í ý.

² á 1931–1939 ðð. °aðà¿ áíííí íáeè ì íñeíàùeí³ á÷eí eòe æàò-eèàeè í íáðí Óeðà¿íe. Í í áñ³e Óeðà¿í³, á³à ¿ ñòí èeò³ í í÷eí àþ÷e, ÷àðàç óñ³ í ³ñòà, ì ³ñòà÷eà, ñàeà³ ì àe³ óóóí ðe í íeèeàñy øeðí-eíþ³ æeàíeíþ ð³eíþ oèðà¿í³ ñueà eðíà: ÷íeíà³e³à, æ³ííe, þí à-è³à, á³à÷àò, á³òàe, í áí íáeýò³ í áà³òù í áí áðíàæáí eò Ùà á eíí³ í à-òàð³. Àeáí óóàààøe çà ÷áñ³à „óeðà¿í³ çàò³¿“ ñí eñeè „ì àçáí eí óàà“, „í àòeþðíàòà“, ì íñeíàùeíà í eùeèà ¿ò óñ³ò. Á³à í ðàçeàáí òà ÓÁÍ, ì eòðíííeèòà Óeðà¿í³ ñueí¿ Óàðeàe í í÷eí àþ÷e, ÷àðàç ááñýò-eè àeàààì ³e³à, °í eñeíí³à, ñí ðí³ í ðí òàñí ð³à, í eñùí áí í eè³à, ðe-ñy÷³ ò÷eòàe³à, ñáýùáí eè³à, eíííí áðàòí ð³à, ááñýòeè òeñy÷³ í ðàe³-ááí ò³¿, ì ³eùeííeè ñàeýí, ì ³ñueí¿ ñ³ðí è. Áí ðe ì áðòàye³à. Í íðý ñe³ç. Í á áóeí æéáí í¿ oèðà¿í³ ñueí¿ ðíàeíe, ýeà á í á íí eàeóààeà àeàóàeáí eò ðíàe÷³à. Ñòí Ááí ò³à çàì àeí íí eñàòe é íáí ó òeñy÷í ó ÷áñòeó òíáí íáeèà á Óeðà¿í³ 1931–1939 ðíe³à. Í áðeíí íñà³òe ÓÐÑÐ Á. Çàòíííueèe ó áííííá³à³ ÁÓÁÍ 1934 ð. eàçàà, Ùí íáí íáí èeøà 1933 ðíeò çí eùáí í 1649 oèðà¿í³ ñueèò í áóeíàò³à, à ñàðàá í eò í áeá³eùøà çí áàò³à oèðà¿í³ ñueí¿ ì íáe òà ³ñòí ð³¿. 1932 ð. áóeí oèðà¿í³ ò³à-í áóeíàò³à³ í ðí òàñí ð³à 10063, 1940 ð. èeøeèíý æe-àeò èeøà 5 òeñy÷³⁵⁹. Í. Í íñòeøàà àeàóàeà 1933 ð. ó ñàì íí ó èe-øà Èe³à³ 30 òeñy÷³ oèðà¿í³ ñueí¿³ í òàe³ááí ò³¿³⁶⁰.

Èeøà çà í ýòù ðíe³à (1932–1937) ì íñeíàùeíà çí eùeèà 90 % oèðà¿í³ ñueèò í eñùí áí í eè³à (ç 200 – 190)³⁶¹. Á í áeæà áñ³ áí í è í íí òíàeè ç á³áí ýe³à. Áàààòí ç í eò áóeè ñí ò³àe³ñòàì è, ì íñeáíeþ-áàì è, à ÷eí àeí é eíí óí ³ñòàì è. °àeííþ ¿óí úíþ í ðíàeííþ áóeí òà, Ùí áí í è í eñàeè oèðà¿í³ ñueííþ ì íáíþ. °àeííþ, áí æ í ðíeèe-íàeè oèðà¿í³ ñueííþ ì íáíþ áñ³ò áí ðíà³à „ñíààòñeíe“ àeààe³ í ðí-ñeààeýeè ¿. Ó³, óóí í eñàà òà ñàì á í íáíþ ì íñeíàñueíþ, á³ñòààà-èè í ááí ðíàe á³à ò³¿ æ àeààe. Ç 259 oèðà¿í³ ñueèò í eñùí áí í eè³à 1930–1938 ðð., áðòeóààeèñy èeøà 36. Ç ðeò, Ùí çí eèeè, ðíç-ñòð³eýíí 17, ñe³í÷eèè ñàì íáóáñòáí 8, í ðíííàeè ááçá³ñòe 10, çáñeáíí áí Ñeá³ðó 157³⁶². Òà é ñàì à ì íñeíàùeíà ç³çí à³òuñy, Ùí çà 40 ðíe³à (1917–1957 ðð.) „çàì íáeèí“ 365 oèðà¿í³ ñueèò í eñùí áí í eè³à³⁶³.

æñî éëé í áóëí áëé ð³ááí ü. Í áëááá á³áí í áëëëñý ñëóæëðë Ì í ñëí á-
üëí³, ³ áí í á íáí ð óáëëá³⁶⁷.

Çá'ýçëíáëí í ð³ðáðíí Øááó³; í ðë ááüí áí³ Í. Í ðëëëíá³ áóá
í áëí ð Ñ³í éëáð. Í í ñëíáñüëëé í í ñíë ó Ñóíëáíëüí³ Í. Ááñóááá-
Ðþí³ í ðóëáí è í áëí ëó³á í ðáë óáëá 28 ÷ áðáí ý 1739 ð. Ñ³í éëáðá
á Øëáçëó. Í áüááíë òíáí Ñ³í éëáðá ááí áðáë Áíëíáëí ëð Ñ³í éëáð
áóá 1918 ðíëó í á÷æüí ëëíí Ááí áðáëüí í Áóëááë (Øóááó) á³ëñüë
Óëðáíí ñüëí; Í áðíáí í Ðáñí óáë³ëë. Í ³ñëý í ðáçëë 1919 ðíëó á³í
ííëí ëáñý á Í íëüü³. Í íëüüá í ðíííííóááëá éíí ó æëñíëó ááí á-
ðáëñüëó í í ñááó. Á³í á³áí í áëáñý, áí ýë í í ýñí ëá, í á òí ÷ á ëàí á-
ðë í ðëñýáó á³ðí í ñó³ Óëðáíí³. Á³í çí áëøíá ñíá³ á Í íëüü³ ðááí ðó
í á çáë³çí ëó³. Í í ñëáëí è çí áëøëë éíáí³ í ðáë óáëëë.

Í í ñëíáüëí á ðáí í í ááëááëá ñáí; ð áí ðíá³á³ çá í áæáí è ³í -
í áð³; Ñ. Í áðëþðó – 25 ððááí ý 1926 ð. ó Í áðëæ³, í ðíá³áí ëëá Í ÓÍ
ª. Éí í í ááëüóý – 24 ððááí ý 1938 ð. ó Ðí ððáðááí³, í ðíá³áí ëëá
Í ÓÍ Ñ. Ááí ááðó – 15 æíáðí ý 1959 ð. ó Í þí óáí³, í ðíá³áí íáí
÷éáí á Í ÓÍ É. Ðáááðá – 12 æíáðí ý 1957 ð. ó Í þí óáí³. Éíëë í á
í í áëë ááëðë, í ðíáóááëë í³áëóí ëðë ðó ááðæááó, áá í í ñëíáñüëé³
áí ðíáë æëëë. Í áí ðëëéáá, í í ñëíáüëí á ááááëá ðððáüëíí ó ñóë-
ðáí í á³ 300 ðëñý÷ ðáëáð³á, üí á á³í áëááá íé ááüí áí á². Í áçáí ó.
Á ð³ 300 ðëñý÷ ñðáí í áëëë á³ëüø ýë ááñýóó ÷áñðëí ó áñ³ó ááðæáá-
í ëó í ðëáóðë³á í í ñëíáüëí è.

Éðíá æáððá, üí í íëýáëë á áí ðíóá³ çá ááëëëó³ ááþ, í í ðíáæó³
í í áëó áí ðó³á. Í òíæ, í í ñëíáüëí á øóëáëá è ³í øëð, í³æ ð³çë÷ í á,
ñí í ñíá³á çí ëüáí í ý óëðáíí ñüëëó „ñáí áðáðëñóí á“. Í áëá³ºá³øëí áó-
ëí í í ñëíáüáí í ý í ðíá³áí í ááðñóáë. Í á áëáí í, üí í³ñëý 1917 ð.
çí í ñëíáüáí á óëðáíí ñüëá³ í ðáë³ááí ó³ý çáááëá Óëðáíí ó áí ñðáðí;
í í ñëíáñüëí; ðþðí è í áðíá³á. Áëá ñáðáá ð³º; í áøí; çí í ñëíáüáí í;
³í ðáë³ááí ó³; çí áëøëíñý áí ñëüü ëþááë, üí á í ðíáí ëí ñëðë Óëðáíí-
ñüëó í áçáëáæí ó ðáñí óáë³ëó³ ððë ðíëë çáðíëí í; áí ðíííëëé á³á
çáááðááí í ý í í ñëíáüëí í þ. ² í³ñëý í ðáçëë çáðíëí í; áí ðíóáë
çáëëøëëëñý ñíðí³ ðëñý÷ óëðáíí ñüëí;³ í ðáë³ááí ó³; í³ëüëí í è ëþ-
ááë, ýë³ í ðááí óüü Óëðáíí ñüëí; í áçáëáæí í; ááðæááë. ² áí ðþóñý
çá í á; ðí÷ ñí³ ááá³áí í øáí í ý ñëë í í ñëíáüëí á – Óëðáíí á, çááááëí-
ñý á, ááº í áëí í áá³é í á í áðáí í áó. Áí ðþóñý, ááç í áá³; ñí í á³ááþ-
÷ëñü, çá áëñëíáíí Éáñ³ Óëðáíí èë. Áí ðþóñý, áí á³ðýóü ó í áðáí í-
áó. Ááëðë ðþ óëðáíí ñüëó á³ðó – ð³ëëíáëóí³ í ñòáðí ÷í í í í ááí ëë-
ðë Óëðáíí ó.

Áñý í í ñëíáñüëá í ðíí áááí áá á Óëðáíí³, áñ³ ü çóñëëëý á øëíë³,
ë³áððáðóð³, í ëñðáððá³, í áóó³ ñí ðýí í ááí³ áí íáí íáí-ºáëí íáí: áëí-
ðáíí ëðë á áíëíáë³ áóø³ óëðáíí ó³á í í÷ðóðý ÁÁÇÑÉÉÉÉ – ÑÉÁ-
ÁÍ ÑÓ² Óëðáíí è³ áí áí í÷áñ ñððáð í áðáá ñëëí þ í í ñëíáüëí è. Í á-
ðáëí í áðë óëðáíí ó³á, üí óëðáíí ñüëá í í áá, óëðáíí ñüëá éóëüóðá

á³añðàè³, í áðĩçàèĩ áĩ³, ì àèĩàðð³ñĩ³. Áèĩðáĩ èðè á óèðàĩí ñùè³é áóð³ ì ì÷òðý óèðàĩí ñùèĩĩ ì áò³ĩ í àèüĩ íĩ Í ËÆ×Í ÑÒ². Áèĩðáĩ èðè ÇÍ ÁÄ²ÐÓ ó àèañĩ³ óèðàĩí ñùè³ ñèèè: èðèüððĩ³, áĩñĩ íàðñùè³, áàðæàáĩ ðáĩð÷³. Ñèðààðè óèðàĩí ñùè³ ÁÓØÓ áóðĩáĩ èì è èàèàáĩ à- ì è ðàáñòàà, òĩá³ ò³çè÷ í á ðàáñòáĩ í áñòáá í àì ì á ñáĩ þ. Í³òòĩ í á çĩ á°, í àñè³èüèè ì ìñèĩáùèĩ á àèĩðáĩ èè á óèðàĩí ò³á ì ì÷òðý óè- ðàĩí ñùèĩĩ ì áò³ĩ í àèüĩ íĩ ì èæ÷ í ñò³, áàçñèèèý Óèðàĩí è; í àñè³èüèè ì ððò¿èà áóðò óèðàĩí òý; í àñè³èüèè ñèàè³÷èèà óèðàĩí ñùèèè áóð áĩ ðĩòúàè. Èèðá í íáèè 1917 ð³è í íèààæà òá. ×è óèðàĩí ñùèà ì ðĩ- á³áĩ á áàðñòàà ó á³èüĩ ì ì ó ñá³ò³ áĩòó° áæà òáĩ áð è³èè í á ðó ì ìñ- èĩáñùè³ ì ððòðò á áóðàð ì³áì ìñèĩáñùèè³ óèðàĩí ò³á? ×è ì³çĩ³ ²áá- í è ÷òðàðèì òòü ñáĩĩ ðĩçáè³ ì ìñèĩáñùèĩ þ áĩááĩ þ þ ì ìðèèè³, ýè òá ðĩáèèè ì ì 1917 ðĩò³? Ðĩò³, ùĩ áĩ áá í áñĩ íá³ááĩ èĩ þ í á óè- ðàĩí ñùè³ ì ðĩá³áĩ ó áàðñòàð í á ÷íè³ ç í áèá³èüèèì óèðàĩí ñùèèì ³ñòĩ ðèèĩ ?

Ì ì í áðð³÷ í á ì ìñèĩáùèĩ á ððò¿èà „ì ìñèĩáñùèĩ þ áèáèĩ òĩ þ“ èè- ðá óèðàĩí ñùè³ ì³ðàè³ááĩ ò³þ. „Ááì í èðàðè÷ í á“ æ ì ìðèðèèà ì ððò- òó í áá³òü í á óèðàĩí ñùèà ñàèýĩ ñòáĩ. Í ðĩ òá í áò³ĩ í àèüĩ èè ì³ ñòèĩ èò óèðàĩí ñùèĩáĩ ñàèýĩ ñòáá áðýðàáá èĩáĩ. Áèò³áò³ ç ñàèà – í íáá óè- ðàĩí ñùèà ì³ðàè³ááĩ ò³ý – áàààèà í íáèò áĩðð³á çà áĩèþ Óèðàĩí è. Ì ì í áðð³÷ í á ì ìñèĩáùèĩ á àèáðáèþáàèà ðàèèð èèðá òĩá³, èĩèè áĩ í è áæà àèýáèèè ñáĩ þ áĩ ðĩæ³ñòü áĩ ì ìñèĩáùèĩ è. ðáĩ áðð³ðĩ ý æ ì ìñèĩáùèĩ á í èùèòü ðàèèð ùá „ì ðĩò³èàðè÷ í á“. Áèá í á ì³ñòá àèáðáèáĩ èò óèðàĩí ñùèà ñàèĩ ì ìñèèà° í íáèò³ í íáèò. Í ðæá, ððááá áóèĩ ç í èùèèè ððèèèýðá áæáðáèĩ „ñáĩ áðàðèñòĩá“ – óèðàĩí ñùèà ñà- èĩ, á óèðàĩí ñùèèð ñàèýĩ í ááðĩ òðè í á áàçáèañĩ èòüèèð òĩá³òĩ èè³á. Ááæá Á. Éáĩ³ ì ì ì³áðáæáá ñáĩĩ ò ì ìñèáèĩ³á, ùĩ „ì ñòáĩ í³è³ áè- ð³ðáèüĩ èè á³è“ ì ðĩèáðð³áðò áóáá í á ç ì³æĩ áðĩáĩ èì èàì³ðàè³ç- ì ì ì, á ç ñàèýĩ ñòáĩì³ 368. Á á ì ìñèĩáñùè³é ì³ í áð³¿ – èèðá ç óè- ðàĩí ñùèèì, áĩ ì ìñèĩáñùèà ñàèýĩ ñòáĩ ñĩíèĩ í á³èò áæá ì á° èĩì ó- ì³ ñòè÷ í ó „í áùèĩ ó“.

Ì áèĩ óèðàĩí ñùè³ ³ñòĩðèèè ì ì ýñĩ þ þ òü ì ìñèĩáñùèèè áĩ ðèèè- ðàĩí ñùèèè áĩ èĩáĩ ì ð 1933 ðĩèò ðèì, ùĩ, ì íáèýá, „ðááýĩ ñùèà“ áèááá òĩò³èà ðàè ì ðèì òñèðè óèðàĩí ñùèèð ñàèýĩ áñòòĩ èðè áĩ èĩè- áĩ ñĩ³á. Òá ì ðèì³ ðèáĩ á ì ì ýñĩ áĩ í ý. Ðĩèò 1932 á èĩèáĩ ñĩ áð óæá áóèĩ 78 % òñ³° ì ðĩ íĩ çáì è³³⁶⁹. Ì ìñèĩáùèĩ á í á ðĩáèèà áĩ èĩáĩ- ì ì ðó í á Áĩ í ùèĩ³ Í ðèáĩ èæ³, òĩ ÷ áĩ í ÷àèè (èðááĩ³ ì ìñèáèĩ è) òá ì ðèáĩ èçüè³ í³ ò³ ì ðèðáèèý òèĩèáĩ ñĩ í áĩ þ í á ì áĩ ðá çà óèðàĩí- ò³á. Ñĩ ðááá á òĩì ó, ùĩ ì í áðĩ ì óèðàĩí ñùèĩáĩ ñàèýĩ ñòáá 1933 ð.³ ì³çĩ³ðá áóá óáàðĩ ì ì ÁÑ²É óèðàĩí ñùè³é Í ÁÓ². Óáàð í áè- ñèèüĩ³ðèè ç òñ³ò ó í áð³è ³ñòĩð³¿. Èĩáĩ ì áòĩ þ áóèĩ çàðèðàðè ñàì ó Í ÑÍ Í ÁÓ óèðàĩí ñùèĩĩ ì áò³¿. Í íáèýĩ üì ì ì èèüĩ³ðá í á òþ èàðàñòðĩ òó.

ÇAÌ ÈB á ù ò³çè÷ííí ó³ í ààò³çè÷ííí ó ðíçòí ³íí³ ° ÍÑÍ Í -
 ÀÍ Ð éíæíí; í àò³; . Nàí; ò³çè÷í³³ áòóíáí³ òáí ð÷³ ñèèè í àò³ý ÷àð-
 í à° ç ÑÁÍ º- Í ÐÁÍ ÐÁÁ²Á²ÁÑÙÈÍ- çàí è³. Çàí è³ ò³çè÷ííí³ áòóíá-
 íí; . Ç òñ³ò ñòáí³à í àò³; í àéáèèæ÷á áí çàí è³ ñòí;òù ñòáí òè³áí-
 ðíáñùèè. Á Òèðà;í³ - í ðàèðè÷íí èèðá ñàèýí ñòáí, áí æ ííí³ Çùè-
 èè àèí áðí áí àèèèñý: ñí íèùíèèèñý ÷è çí íñèíáùèèèñý. Nàí á í à-
 øá ñàèí áðýòòààèí³ í ðíí áñèí ÷àðç ñòí è³òòý òèðà;í ñùèí; áàçàðð-
 æàáí í ñò³³ í íñèíáñùèíáí í èùáí í ý áñá òá, ùí í àçèáà°òùñý òèðà;í-
 ñùèíþ èóèùòðíþ. Èóèùòðá, ùí ù áðýòòààèí í àøá ñàèí, ñòàèà
 í áàè÷àðí í èí áæàðáèí í àøèð í àò³í í àèùí èð ñèàðá³à.

Òáí ðòáí í àò³í í àèùí í; èóèùòðè áóèí í ²NÓÍ ó áñ³ ò áðí á³à,
 ùí í á àððàðèèè ÷è ðáí í çáí áóèè ñàíþ áàðæàáí ó í àçàèáæí³ ñòù.
 ² ó í áñ í³ ñòí áóèí òáí ðòáí òèðà;í ñùèí; èóèùòðè, èí èè í è í à-
 èè ñàíþ í àçàèáæí³ ó áàðæàáó çà Ñè³òñùèí; , Nàðí àðñùèí; , Ðòñù-
 èí; áàðæàáí í; , Áàòùí áí ñùèí; á³à. Í è èèðá á ÒÓ ñò. íí ÷àèè á³á-
 áí éí áóáàðè í àøá í³ ñòí ó í íñèáèí³à, í íèýè³à, ºðà;á. Í òæá, í à-
 øá ñàèí í àèí ùá áí ááí çàèèðàðèñý áæàðáèí í àò³í í àèùí í; òáí ð-
 ÷í ñ³ í³ ñòá, ñáàòí í áóèè, è³òáðàòðè, ò³èííí ò³; , àòèèè, áñòàðè-
 èè, ðàè³á;í, í èñòáòòá. Í íñèáèí è òèðà;í ñùèíáí ñàèà í á çí àèè.
 Áí í è áàáàèè, ùí òèðà;í ñùèá ñàèýí ñòáí æèáá òèí ñàí èí áóóíá-
 í èí³ èóèùòðí èí æèòòýí, ùí é í íñèíáñùèá. Òèðà;í ñùè³ ºá-
 ðà; ðíçòèðí á÷èèè í íñèáèí áí, ùí áí èè áí í è í á çí èùàòù, í á çí í-
 ñèí áùàòù òèðà;í ñùèíáí ñàèà, áí òè òá áæàðáèí „í àçáí éí ñòáá“
 í í ñòá÷àòèí á í³ ñòáí í á í³ ñòá ðíçòððèýýí èð í íá³ é í íá³ òèðà;í-
 ñùè³ í àò³í í àèùí³ òáí ð÷³ ñèèè. Á í ðèí èèà òèðà;í ñùèí; , ñàèýí ñù-
 èí; í àéçááí³ ðí; í áéá³ýèùí³ ðí; í í èí á³ áí í³ ñòá, áí àèùí; í ñ-
 á³ðè ñòáá íí 1917 ð. òàèèí áàèèèèè, ùí í íñèíáùèí á í íá÷-
 èà çààðíçó ñàí°í ó í áí áóááí þ á òèðà;í ñùèíí ó í³ ñò³, á á³àðàè³
 ó áñ³è Òèðà;í³. Í íñèíáùèí á çðíçòí³èà, ùí áððàðèèù Òèðà;í ó
 í àçàáæàè, ýèùí í á çí èùèðù ýèí í íáà øàèáðá òèðà;í ñùèá ñàèí.
 Çí áàáòù ò³°; ñí ðààè í . Òðòùí á í ò³ò³èí í í á ÒÓ ç'çá³ ÈÍ ÐÑ
 ç³çí áàñý, ùí í íñèíáùèí á í áèáçèà áí Ñèá³ðó ÁÑÁ òèðà;í-
 ñùèá ñàèýí ñòáí ÈÈØÁ òíí ó, ùí òí áóèí í í íáà ù ñèèè. Èèðá
 òíí ó. Í òæá, áèáíçèèà ÷áñðèí áí è. ×áñ èááí èá í íñèíáùèí ó, áí
 í íáà òèðà;í ñùèá ³í òàè³ááí ò³ý ðí ñèá³ í áàèðàèáñý ñèè. ² í íñèíá-
 ùèí á àèð³ðèèà áèáóáèðè áí èí áí í ðíí í ²ÈÙÈÍ Í È òèðà;í ñù-
 èè ñàèýí.

Ðí èó 1921 áóèà á í³áááí íí-ñ³áí³è ºáðíí³ áàèèèè í í ñòá.
 Ç³áðàèè òáí çáðí á èèðá 35 % çàè÷ííáí áðí æáþ. Á Òèðà;í³ áæá
 àè³ðèó 1921 ðí èó áí èí áóááèí 8 í³èùèí³ á èþáð. Í áàðí æàè çààðí-
 æóááá áàçòè³á'ýí³ í íñèíáñùèè í³ ñòáí, í òæá, í íñèíáùèí á í í-
 í ðí ñèèà èáí³ àèè³ðè÷í³ ÑØÁ áðýòòààðè ñí ò³àè³çí . Í íñèíáñùèèè
 í áèèí í . È³òá³í í á í á í áðááí áí ðáð (3 ñáðí í ý 1921 ð.) ç áí áðè-

eaf nūeif p aēaaf a³erif p oñoaf iaf p ADA i ði nea af i i i aāaōe EĒ-
 OĀ af eif af i i o i i af eap, a i ði af eif af o Oēðaj i o í Ā çāāaōāā.
 Aei aāāa a³a ai āðeeaf o³a āaçōe af i i i iāo ēēōā ÷āðaç í āoāð-
 aōðçūēēē i i ðo, i i yñi p p ÷e, uí ÷i ði i i i ðnūē³ i i ðoē òā oēðaj i -
 nūē³ çāē³çí eō³ o eaf nūeif i o ñoaf³, af í ā o i o³a, uí ā ai āðeeaf o³
 i i āa÷ēēē af eif ā a Oēðaj i³. í āā³eōēi 146 ðeny÷ í oā³a³⁷⁰. O i i n-
 eā³ í ā ÷i ði i i o ðeí eō i ði āāāāēē 1923–1925 ðð. çā neaæaf³ āðí-
 o³ āāāāōi ai āðeeaf nūēēō i ði āoēō³a ç af i i i iāe ADA. Ā Oēðaj i³
 æēēi ē³ēūēā i i³ēūēí í³a oāðaj ā. O i ÷ af í ē³ í ā af eif āoāāēē, i ði oā
 ai āðeeaf nūē³ oāðaj aei āāāēē (÷āðaç oðyā NØA), uí ā oðyā NØNØ
 af çaf eēēā ADA af i i i aāaōe oāðaj i a Oēðaj i³. í i neia uēí ā o i ā³
 i āeō÷ā i i ðoāāoāāēā i i çēē a³a NØA³ çí aēā, uí ai āðeeaf nūē³ oā-
 ðaj i-āaf ē³ðē āēð³oāāōēi oōū, āaōē ÷ ē í³. í i neāā af çaf eēēā āaf i
 i ðāāñoāaf eēāi ADA Āæ. Āāo÷³n i í í³ òā Ā. Āí ēāāðí ā³ i ðeçōāōē
 ā Oēðaj i o. Āēā÷āōē ñoaf iāē uā ç i í ā af çaf eēēā, i i yñi p p ÷e, uí
 ā Oēðaj i³ í³yēí af af eif āo í Ā Ā, ā í āāí āēē, Oēðaj i ā i ā³ í āā-
 ēēōēē çāðí ā³ í āāñēēā³ af eif af i i o i i af eap³⁷¹. Aēā Ā. Āí ēāāð
 aōā oāðā³ i³ a³a oēðaj i nūēēō oāðaj ā af ā³āāñy i ði af eif ā a Oēðaj i-
 í³. ADA i³āí ēñāēā (12 ñāðí í y 1921 ð.) ç oðyā i i NØNØ i ēðāí o
 oāí āo i ði af i i i iāo af eif af eí . Eí ēē oí í af í āāæaf³ ADA i ðeçōā-
 ēē af Oāðeí āā (oí ā³ ñoí ēēēō³ OØNØ), oí „oðyā OØNØ“ i i yñi ēā ç i ,
 uí OØNØ o i ēðāí í p āāðæāaf p, i ðæā, òā oāí āā í āí ðāaf ñēēūí ā
 ā NØNØ, ³oí i o af í ē í ā i āpōū i ðāāā af i i i aāaōe af eif af eí ā Oē-
 ðaj i³, ðēí ā³ēūōā, uí í³yēēō af eif af eí o ā Oēðaj i³ í Ā Ā. Oí í ā-
 í í āāæaf³ i i āa÷ēēē ðeny÷³ i āðo³a í ā āoēēōyō³ çðí çoí³ ēē, uí
 ñi ðāāo āēð³o³ i i neāā, ā í ā Oāðē³a.

Oēðaj i nūē³ ai āðāí ðē, ā ðāēí æ āāē÷af ē i i āāēē af eif ā³ i³ æ-
 í āðí af í af ÷āðāí í í af Oðāñōā – ā³af i i i o Ō. í af ñaf í ā³ āāāāōí af-
 ēoí af o³a i ði af eif ā a Oēðaj i³. ñi ðāāæí³ ē āoí af³ ñō, Ō. í af ñaf
 í āoðēāñy ç i i neí ānūēí af i i ē³ðē÷í í af ēpāí i i ðñōāā³ aei āāāa a³a
 oðyāo NØNØ af çaf eēēō af i i i aāaōē ē Oēðaj i³. Ñai ā oí ā³ oāðí í āē-
 nūē³ āāðæāāē³ NØA í ā āeçí āāāēē oðyāo Éaf í ā çāēí í í ēí , ā āí
 af ñoðí i i ðoāāoāāā i i çēē, ðāoí³ ēē, af í i āð³y ñoí yēā í ā i āæ³ af ñ-
 i i āāðñūēí ēāðāñoðí oē. Oðyā Éaf í ā çí oðāí ēē āoā af af āēðē oā-
 ðí í āēōyí òā ai āðeeaf oyi ñaf p ēōēūoðóí³ ñoū³ ēpāyí³ ñoū, i ðæā,
 af çaf eēēō af i i i aāaōē ðāēí æ Oēðaj i³. ðā i í ēē Ō. í af ñaf āēaf-
 ðí ā o i i neí ānūēí af oðyāo oāē af çā³ē, i eí oēí 8 i³ ñyō³a. Āaf í af ç-
 ā³ē āæ 10 ñ³÷í y 1922 ð. Oí ā³ ADA āæā ðí çāāēā ā í í af eā³ i āē-
 æā āñā, uí i āēā. Āí ēē i ðēāāçēē í í ā³ āaf oāæ³ ç Āí āðēēē, i eí o-
 ēí uā ē³ēūēā i i³ ñyō³a. ðāē ADA i i ÷āēā af i i i aāaōē Oēðaj i³ āæ
 ó ēā³oí³ 1922 ðí ēō, eí ēē āæā āēí āðēí āēēçūēí oðūí o i³ ēūēí í³a
 oēðaj i o³a. ðāē ñā³a÷ēōū ñai ā ADA³⁷². í i ðyā ç ADA af i i i aāāēē
 í í af eap i i³ ñ³ç ÷āðāí í í af Oðāñōā oāāāñūēí af, āāñūēí af òā í³ oēō

edāi. Āi ī ī āāāē Ōēdāi³ ī ɔ̃ɔɔ÷ā ÇĀĀĪĎĪ Ī ĒĒĀ Ī īnēāā. Āi-
ī ī āāāē Ī īāīēāþ òāēīæ³ ī ³ñy „Ōēdāi nūēīāī” ×āðāī īāī
Ōðāñā, Ċī ū āēñēāā òāē òāðē³ānūēēē „ōðyā” ñāī ā òīā³, ēīēē
ī āðēē ç āīēīāō Ċīāī y ðēñy÷³ ōēdāi ò³ā, ³ ī³yēā nēōāāā òāðē³ā-
nūēīāī ōðyāō īō Ī Ā ðyōāāēā. Ōī ā³ðā: ōī īāī īāāāēī³ òīāī „ōðy-
āō” ī ðē ĀĎĀ Āðāī īīā òā Āāōē³ī ñ āñēyēī ī ĀĎĀØĒĪ ĀĒĒĒ
ĀĎĀ āī ī ī āāāē āīēīāī ēī òīā³ōī ēēāī ō Āī ī āāñ³, ā ēēðā āī ÷ā-
ī āī, òī ÷ ò³ Ī Ā āīēīāōāāēē. Ēīēē āīēīāī³ ōēdāi ò³ ī āī āāāēē ī ā
īāēūī³ òā nēēāāē, āāā ñāī ā ĀĎĀ ī īāāāēā, Ċīā ī òī ōā ī āī ēñāēē
÷āñī ī ēñē çā ēīðāī ī ī ī. Ōīā³ ē ÷āñī ī ēñē ÑĎÑĎ ī ōñēēē ī ēñāōē ī òī
āīēīā ā Ōēdāi³⁷³. ĀĎĀ āāāāēā òāð÷³, īāyā, ē³ēē ñēðīðāī ā Ōē-
dāi³. Ōðyā ŌĎÑĎ ōñōāāā òī ðāāēðāē³ā-ōēdāi ò³ā ā³ā ò³ō; ñī ðāāē,
ā ī ðēçī ā÷āā ī īnēāēī³ā, yē³ òī çāāāāēē³ ī òī āāāāēē āī āðēēāī nūē³
òāð÷³ „ñāī ī”, ā ōēdāi nūē³ ā³ðē āī ēðāēē ç āīēīāō³⁷⁴.

Ā Ī īñēīāĊēī³ òā ī³āī ÷ī³ē Ōēdāi³ ī ā āōēī ī īñōðē, ³ ðyōðp-
÷ēñū ā³ā ñī āðð³, āīēīāī³ ōēdāi ò³ ēðēē òāē ç ī³āāī y ī ī ðē³ā.
Ī īñēīāñūēā āēāāā ī īñōāāēēā ī ā āñ³ ðēyōāō „çāðāāēðāēūī Ċā
ī òðyāĊ”, yē³ ī ā ī òñēāēē āīēīāī ēō ī ā ī³āī ÷. Ā āīēīāī ēō ī īñē-
āēī³ā ç ī īāīēāy ī òñēāēē. Ūīā³ēūðā, Ī īñēīāĊēīā ī ðēāāçēā
ç ī īāīēāy āī ī³āī ÷ī ī Ī Ōēdāi ē 80 ðēñy÷ ī īñēīāñūēēð ð³ðāē³
ðī çāāēā ōēdāi nūēēī ñāēyī āī, Ċīā ò³ īō āī āōāāēē, òī ÷ ñāī ā òī-
ā³ ñī òī³ ðēñy÷ ÷ ōēdāi nūēēð ð³ðāē ī ī ī ēðāēē ç āīēīāō ā ÑŌÑ²ĀĪ 2Ō
ī īā³ðāō. Ī īñēīāñūēēē „Ōāī òðāēūī Ċē ēīī ēōāð ī ī ī Ċē āīēīā-
ī Ċī ” ō ñāī ōī ō çā³ð³ ĪV ç Ī çāīā³ Ñīā°ōīā ī īāā°, Ċī ā ŌĎÑĎ ç³āðā-
ēē 2531 ðēñy÷ òī ī ī çāðīā – ī āī ðā ī ā 20 % çāē÷īāī āðīāāþ,
Ċī ñōāī īāēēī ī ā āōðō ī āñāēāī y ŌĎÑĎ 63 ē³ēīāðāī ē, āēā ā āī-
ēīāī ēð īāēāñyō – āððē÷³ ī āī ðā. Āāā āī ñāī ē 1921 ð. ō ī³āāāī-
ī³ē Ōēdāi³ ī īīēē ēīð³ā, ñīāāē. Ōāð÷āāēēñy òðāāī þ, ēīðī þ.
Āāā òīā³ ī ò³ō³ēī ī āōēī çāī ēñāī ī 50 āēī āāē³ā ēþāī āāðñōāā. Āī-
ēīāōāāēī 90 % ēþāī īñō³⁷⁵. Ā āēĊāçāāāī ēē ī īñēīāñūēēē ēī ī³-
ðāð çāāðāā ç Ōēdāi ē 2941 çāē³çī ē÷ī ēē āðāēī çāðī ā³ ç òīāī āē-
ñēāā ō Ī īāīēāy 2763 āðāēī īē, ā ā Ōēdāi³ òī çāāā āīēīāī ēī ēē-
ðā 178, ī òī Ċī ē āī īā³āā° ō āēĊāçāāāī ī ī ō çā³ð³. Ī īñēīāñūēā
āēāāā āēçī āēā ī ò³ō³ēī ī ī³āāāī ō Ōēdāi ō çā āīēīāī ō āē ÷āðāç
5 ī ³ñyō³ā āīēīāō. Ā çā òāē ÷āñ āēāīçēēā çāðī ī. Ī ā Ōāðñī ī Ċēī³,
āā āīēīāōāāēī 90 % ī āñāēāī y, ÑŌBĀĪ ŌĒĀ 90 % çāðī īāēð ī ī-
ñōāāīē³⁷⁶, çāāēðāēā òīā³, ēīēē Ċīāī y āī ēðāēē ðēñy÷³ ēþāāē
ç āīēīāō³⁷⁷, ā āñūīāī Ī īñēīāĊēīā çāāðāēā 1921 āīēīāīāī ðīēō
ç āīēīāī ī Ī Ōēdāi ē 11 ī³ēūēī ī³ā òī ī ī çāðīā³⁷⁸. ĀēĊāçāāāī ēē
„ēīī ēðāð” ō ñāī ōī ō çā³ð³ ī ēðā: „...ī āā³ðū ā ī òī īēāī ēð āīēīāī
āōāāðī³ yō çāā÷ā çāðī īāēð ī īñōāāī ē ēðēā ēðāĊā, ī³æ ō ī āāī ēīā-
ī ēð āōāāðī³ yō”. ×ēī ī ī yñī ēðē òā ñāī īāðāñōāī āīēīāī ēð ōēdāi-
ñūēēð ñāēyī? Çā³ð ī ī yñī þ°: „...ī³ñēy ñōā³ā ī āā ñēðēī ē ā Ī āāñ³,

Èe°a³, Òaðeía³ çá³ð çaðííáèð ííñòàáíè í³øíá çíà÷íí èðàùá". Í áàáááí í Ùá ñá³à÷áí ý áàçñòíðííüíáí ³ííçáí öý, áíèíàè ÁÐÁ í ðíòáñíðà Í. Ò³øáðà: „Í³ óðýá ÑÐÑÐ, í³ óðýá ÕÐÑÐ íá áíííí á-áàèè áíèíáí èí á Óèðàí³³. Ùíá³ðøá, á³á è³ðà 1921 ð. áí ááñíè 1922 ð. – íðæá, èíèè á Óèðàí³³ áèíðèè ç áíèíáð ñíðí³ ðèñý÷ èð-áàè – ò³ óðýáè ÁÈÁÍ ÇÈÈÈ ç Óèðàí³è ñíðí³ ðèñý÷ ðííí çáðíá. Í è, àí áðèèáí ò³, áèàðáàèèñý³ íá ííáèè çðíçòí³ðè íðè÷èíè: ÷íí ó áíáá³ ííðýáè, íáááíðàæáí³ çáðííí ó Ííèðáá³, Èe°a³ ùà-èè áí áàèáííáí Ííáíèæý ðíá³, èíèè á íááàèáè³è Í³áááí³³è Óèðàí³³ áèíðèè ç áíèíáð ááñýðèè ðèñý÷ Ùíáí ý. Áà, Ùíá³ðøá, í è, àí áðèèáí ò³, íá èí ýèè á³ðè ñáíí ùí áèáñí èí í÷áí: óðýá ÁÈÁ²Ç áí Ííèíáùèíè 185 çàè³çí è÷èð áðáèí³³á çáðí á ç Íèíèàíùè-íè é Íáùùèíè, áá ñíðí³ ðèñý÷ í áðò³á èáæáèí íí í³ñòàð³ ñàèàð. Õííáí óðýá íáá³òü íá íðèðíáóááá, à íèñáá ó ñáí³ ó çá³ð³ „Èòíáè áíðüáù“, Ùí „...í áá³òü áíèíáí³ áóááðí³; Òáðñí íñüèà, Òááðè÷áññü-èà, Íááñüèà áèñèèáèè íðáíèðp áí Ííáíèæý“. Óðýá ÕÐÑÐ í³çí³øá í ò³³³èíí áèçíáá, Ùí á Óèðàí³³ áóèí íáááñí³ 1922 ðíèð ððè í³èüèíè è áíèíáí èð. Ñíðááá³ æ áóèí çíà÷íí á³èüðá, áí ò³ ððè í³èüèíè – òá áóèè ò³, Ùí Ùá íá áíðèè. ², íáð÷è í³èüèíè è ñáíí³ð áðíí ááýí, Ùí áí èðáèè ç áíèíáð, óðýá ÕÐÑÐ ÑÒÐÁÁÁ Ç íèð òè³áííííòááèè. Á áíèíá á Óèðàí³³ áóá ðèñý÷íèðáðíí á³èüðèè, æàðèèá³ðèè, íæ íá Áíèç³. ² óðýá ÑÐÑÐ çíáá òá è³í³øá çà íáðó ÁÐÁ. Á á³í áèí áááá á³á íáñ, àí áðèèáí ò³á, çíñáðáàèðè ÁÑÐ áí-ííí íáð èèøá Ííáíèæp³ ðí÷ íá í³³³èíí, íðíðà òàèðè÷íí ÇÁÁÍ-ÐÍ ÍÁ íáí ðýðóáàðè áíèíáí èð óèðàí³³ ò³á“³⁷⁹.

Í íñèíáùèíè áèàðòðáàèà 7–22 ÷áðáí ý 1922 ð. áèñòáàèð á Ááð-è³í³ „Áíèíá á Ðíñ³“. Òáí áèñòáàèèà òáàèèð³, á³áððáí è, Ùí ííèà-çóáàèè áàèèèð áíííí íáð óðýáð Ííèàè Ííáíèæp. Áí áðèèáí ñüèð áíííí íáð íðèí áíðóáàèà, ñè³èüèè ííáèà. Íðí áíèíá á Óèðàí³³ 1921 ðíèð íá ò³è áèñòááð³ íá áóèí é íáðýèð³⁸⁰. Í áóèíáí-áíñè³á-íèè ³í ñòèðòò áèíííí³èè ÁÍ ÕÐÑÐ áèááá áàèèèð íðáðp. Á í³è íðí áíèíá á Óèðàí³³ 1933 ðíèð íá à° áèíáíí³ çááàèè, à íðí áíèíá 1921 ðíèð íáíèñáíí: „Á³áí ýüè³ ááðñòáè ñàèà áóèè íðèðá÷áí³ íá íáñíáá áèí èðáíí ý. Áèà öüíáí íá ñòáèíñý, áí ðááýí ñüèà áèááá íðèèøèà íá áíííí íáð ñáèýí ñòáð Óèðàí³è“³⁸¹.

Í áñòóí Ííèíáùèíè è íðíðè óèðàí³íüèíáí ñáèýí ñòáá çáñíáàí è áíèíáí íðò á 1921 ð. íá çí áíðèà íáð³íí áèüííáí ñíðíðèàð á Óè-ðàí³³. Í ááíáèè, óèðàí³íüèà ñáèýí ñòáí íáðáèøèí á íáñòóí. Áííí çáðí³ð³ ñááíðàæáí áíáèèñý çí áíðáí ý ááíèíè Ííèíáùèí³, ³ áííá çí óðáí á áóèà á³áñòóí èðè, çàíðíááèáðè ÍÁÍ, Ùí áèçíá-ááá ñáèýí ñüèð áèáñí³ñòü íá çáí èð³ ááááá íðááá íðèááð³³è ðíð-á³áè³ òá íðíí èñèð. Ç ððíðè ðíçá'ýçáí èí èðèèàí è Óèðàí³ á çà èí-ðíðèèð 6 ðíè³á (1922–1929) á³áóáóáàèà ñáí³ áííí íááðñòáí áíð³á-

í ý 1913 ðí éó, á³æðèääèñý í áðñí æèðèæ ùá á³èüøíáí é øàèä-
øíáí çðíñòáí í ý ÑÈÈÈ Óèðà¿í è.

Ì ìñèíàùèí à áíòáàèàñý áí í íáíáí í áñòí ó. Ñòýáí óàøè á³èü-
øá ñáí¿ò ñèè à Óèðà¿í ó, áí í à ñèáñóáàèà Í ÁÍ³ í í÷àèà çáí ðí áàà-
æóáàðè ñáè æ³áòñüèèè ñí ò³æ³çí. Àèà è Óèðà¿í à, á³á÷óáøè
ñáí þ ñèèð, ðàèí æ í í÷àèà áíòáàðèñý áí áí ðí òúàè. Çáñí óáàáñý Ñí-
þç Àèçáí èáí í ý Óèðà¿í è (ÑÁÓ), Ñí³èèà Óèðà¿í ñüèí¿ Ì í èí á³ (ÑÓÌ).
Óèðà¿í ñüèà í àö³í í æüí à í áçàèáæí à Óðèèàà (ÓÁÍ Ó) í íøðèèèà-
ñý í à áñþ Óèðà¿í ó. Èí í í áðàö³ý æèðí ñèà í à í í áðòí þ ñèèð. Óèðà¿-
í³çàö³ý øè³èüí èòòáà, èí èáí áèáááí èòòáà áàèà í í á³ ñí òí³ ðèñý÷
í àö³í í æüí í ñá³áí Ì ¿ óèðà¿í ñüèí¿³ í ðàè³ááí ò¿. Óèðà¿í ñüèà ñàèýí-
ñòáí í à èðèáááí ò áí ñá³á³ í í áà÷èàøè Ì ìñèíàñüèà „áðàðáðñòáí“
³ Ì ìñèíàñüèèè ñí ò³æ³çí, í à í ðèèí æí áñüí áí Ì ìñèíàñüèí áí. Çà-
òí áèèí í à í í áò Ì ìñèíàñüèí-óèðà¿í ñüèò á³èí ó. Ì ìñèíàùèí à í í-
ñí³øèèà í áðøà áààðèðè, í í èè í á í³çí í. Í áñáí í áðàà – í í óèðà¿í-
ñüè³è í ðí á³áí³è áàðñòá³, í ðí ùí Ì è áæà í í í á³áàèè. Áààðèèà
í áðàçò³ í í óèðà¿í ñüèí ò ñàèýí ñòáò æí ðí áóááí èí óæà ñí í ñí-
áí – áí èí áí Ì ðí. Ì ìñèíàùèí à í áðàçò æ í í ñèáñóááí í³ Í ÁÍ ó
áèáàçèà 1929 ðí éó áí Ñèá³ðó 1 200 ðèñý÷ í æèñ³èè³øèð ñáí¿ò áí-
ðí á³á – óèðà¿í ñüèèð èóðèóé³á. ðí éó 1932 çàáàçèà ç Ì ìñèíàùèí è
à Óèðà¿í ó 50 ðèñý÷ ÷èáí³á ÈÍ³ 150 ðèñý÷ èí ñí í èüò³á³⁸².
Ó ñ³÷ í³ 1933 ð. Ì ìñèíàùèí à çá³èüøèèà á³áá³èè Í ÈÁÁ í ðè Ì ÒÑ.
Í ðèñèèèà ç Ì ìñèíàùèí è í í áèò 3 ðèñý÷³ áí èáááèèñò³á. Í ðí áí èí-
ñèèà 7 ñáðí í ý 1932 ð. çàèí í ðí í òí ðí í ó „ñí ò³æ³ñòè÷ í í áí Ì áé-
í à“, ýèè èáðàà ñèá³ðñüèí þ èáðí ðáí þ áí èí áí ò í áò³ð, ùí çàèðàèà
ñáí¿í áí èí áí èí á³òýí çàðáèáí³ í à áí ðí ç³ çáðí èí èè ÷è èí èí ñèè
í í æí èáàò ó í í è³. Í ýèí áí áí èí áò í à í í æí áòè à Óèðà¿í³ 1933 ðí-
éó, áí ðí ð³øí³ è óðí æàè áóá áí áðèè. ÓÐÑÐ ç³áðàèà 1932 ðí éó í í
362 èá í à áóðó í áñàèáí í ý, í ðæà, Ì í æí à áóèí í ðí æèðè áí í í áí-
áí áðí æáþ³⁸³. Àèà Ì ìñèíàùèí à í áèèàèà 1933 ðí éó í à Óèðà¿í ó
ÇA²ÈÜØÁÍ Ó ááí èí ó çáðí í – áæ 58,1 Ì èí. òí í í. Ñàèýí è áèè-
í áèè í èáí ó ñáðí í³. Òí á³ Ì ìñèíàùèí à í áèèàèà à æí áòí³ áí áàð-
èí áí ùá í í èí áèí ó í èáí ó. Çàí í æí³ð³ ñàèýí è áèí èàðèèè è òà. Òí-
á³ Ì ìñèíàùèí à çá³èüøèèà à ñ³÷ í³ 1933 ð., ùá ðàç áí áàðèí áí³⁸⁴,
í áàí èñí á í à çàèèøèèà ñàèýí áí í áñ³í í ý, ùí á í á í í ¿èè. Í à ñ³ááó
1934 ðí éó èí áí í ðèáàçèè ç Ì ìñèíàùèí è. Ñàèýí è í à Ì áèè è çáð-
í èí è à òáò³,³ Ì ìñèáèí è çààèðàèè òóáí áó, èóðè, í áýá, ÷í áí ðè,
áñá, ùí Ì áèí ýèòñü áàðò³ñòü, à èþááè áèááí ýèè áí èèð ç á³òüí è
à í í èá áçèí éó, çááí ðí ýþ÷è³ øèí ñàèýí áí í ðèèí áòè ¿ò áí ñáí-
¿ò í ñàèü. Óðýá ÑÐÑÐ í ðí áàá áí³ áðí í è óèðà¿í ñüèí áí çáðí à: 1932 ð.–
17,3 Ì èí. òí í í, à 1933 ð.– 16,8 Ì èí. òí í í, à áí ðí øí à ùí ðí éó í í
300 ðèñý÷ òí í í³⁸⁵. Çà í ò³ð³èí í þ ñòáðèñòèè þ Ì ìñèíàùèí à çáàð-
èà à 1933 ð. ç Óèðà¿í è òè³áí í í ñòááí è 225 Ì èüèí í³á í óá³á³⁸⁶.

Çaaððaaí á çaðí í í á añòeääè è àeáíçèðe ái l íñeíáúeí è, ³ áiíí áí èíí á eóí aó í á çàe³çí è÷í eó ñòáí ò³yò í ðíðe í ááá. Áí éáááèñ-òe (òí á³ ÁÍ Ó) ñòð³èyèè eíæí íáí áí eíáí íáí, òòí í ðíáóááá „ðañòe-úàòú“ òá áí èéá áæá „ñí òeàèèñòe÷áñeíá èí óúáñòáí “387. Í áá³òú í íñeáeí Ñ. Í aèñeí íá í eñáá 1934 ðíeó ó ðíí áí³ „Aáí eñ Aóøááá“: „Óeðàí í á àeí eðà³ ç áí eíáó, á í è, í íñeáeí è, ù í í á³èeè òe³á, í àñ-èí, ñeð, ñí eíáe³ í á÷eàà, çàí eàá³í í áeííí . Í è eóí ó³í í àeáñí³ áàòí, è³òí³ áà÷³. ² áñá òá í àpòú í á èèøá ÷eáí è ËÍ , á é í á÷eáí è“.

Ð³÷í èé í ðeð³ñò í áñáeáí í ý á Óeðàí³ ó 1924–1927 ðð. ñòáí í-àeá 2,36 %. Í òæá, 1939 ðíeó í àeí á áóðe 38,5 í³eúeí í á óeðàíí-ò³á, á ñòàòeñòeèá 1939 ðíeó í íeàçaeá èèøá 30,9 í³eúeí í á. Çà-áðàeèí 7,5 í³eúeí í á. ² í á÷eúí èé ÁÍ Ó á Óeðàí³ Á. Aae³òúeèè áíí í á³ááá, úí 1933 ðíeó á Óeðàí³³ ííí áðeí ç áí eíáó 8 í³eúeí í³á èpáæ³388.

Ó í³ñòàò èpáè í á áí eíáóááèè, òòò òe³á í ðíáááèè í á èàðòeè. Í íñeáeí è òá ýí è÷aðe í àèe í eðáí³ eðáí í eó³, áá áñúíáí áóeí í í-áíñòàòeíí . Í³eúeí í è áí eíáí eó ñáeyí èeí òeèny áí í³ñòá í³íyòe àeøeááí³ ðóóí eèè òá ñí ðí÷èè í á øí áòí÷íè òe³áá ñáííí á³òyí . Í íñeíáñúeá àeááá í á íñeáeá ùò áí í³ñòá³ á³áæðàeá ðíe òe³á ÷e ðóóí èè. ße³ 1921 ð., Í íñeíáúeí á í íñòáàeèá á 1933 ð. í á í íñ-èíáñúeí-óeðàííí eí ðáí í³ „çàððàèèðàeúí úá í ððýáú“, úí áe í á áíí òñòeðe áí eíáí eó óeðàíí ó³á áí l íñeíáúeí è, ýeá í ááðæàeá òí á³ áí áðeè òðíæae òá úá é óááñú òðíæae ç Óeðàíí è. Óeðàíí ó³ ýeíñú íí eí áeè ò³ „í ððýáú“ ³ á í íñeíáñúeèò ñáeáó í ðíñeè í á áà-òe, á í ðíáàðe áí ðíø í á ÷e çaðí á. Í íñeíáñúe³ ñáeyí è ç í áðpéáí è àeèè „òáòe³á“ ³ áí áeè ùò áí í áeáèèæ÷íí í³e³òáèñúeíí á³eúí eó³. Ááñyòeè ðeñý÷ òàeèò òàeð³á áóeí 1921, 1933, 1946 ðð. Í áðæ í áeí óeðàííí eí³ í áí ðí í³ „áí áðí áí“ í íñeíáñúeí áí í áðí áó ñeá-æóðú: ýeúí òá í á í íñeíáñúeèè í áó³í í áe³çí, òí úí æ áí í í òàeá? Ó 1921 ð. Í íñeíáúeí á úá í á çí³ óí eèá ñáí³í áeáè á Óeðàíí³, úá áí ýeáñý áðíí è, úá ù í í áeé òðýá í á àeçí áeè áàèèè³ ááðæáæ, òíí ó ðíí áí eíá 1921 ð. í eñáeá í ðáñá. Ó 1933 ð. áðíí áeñúe³ òá àí áðeéáí ñúe³ ááðæáæ ýeðàç àeçí áeè í íñeíáñúeèè í í áeé òðýá. Í í÷ááð÷e ñeèó, Í íñeíáúeí á çááí ðíí eèá 1933 ðíeó áàçáòáí ÑÐÑÐ í eñáòe í ðíí áí eíá, á³í í çáí òyí ùòàðe á Óeðàíí³, úá áðí í eàòeèá í eðáí èí çàeí ðáí í í eí ðáñí í í ááí òáí, úí á áí í è í eñá-èè, úí í³yèíáí áí eíáó í áí á°, ³ òá òááðàeèè áðíí áeñúe³ òá àí áðeéáí ñúe³ ÷áñí í eñe.

Áeá ðíçí³ ðe áí eíáó 1933 ð. áóeè òàe³ æáòeèá³, úí çá³ñòeè í ðí í úí áí øeðeèèny. Óeðàííí eí³ í áó³í í áe³ñòe í áðáñeáèè òá³í-í eí è øeyóáí è áí áðíí è òí òí áðáò³í æáðòá áí eíáó á Óeðàíí³. áðíí áeñúe³ ÷áñí í eñe í í÷áeè ùò áðóeóááòe ç ñòàðòyí è í ðíðe í íñeíáñúeí áí ñí ò³áe³ñòe÷í í áí òðýáó „ðí áóí eèá³ á ñáeyí“. áðíí-

i'áénüé³ éi'í óí³ñòè i'í÷àèè ñóí í³ààðèñý ó i'ðàààèáíñò³ ñí³ò³àè³-
 ñòè÷íí; i'ðíí ààáí àè. Í ññéíáúéí á i'íàèà àððàðèðèè ñáí; i'ýòò òà
 ðíñòò éíéí í è ó ñá³ò³, ³ áí í á çàí ðíí í í óààè àí éí á³ Òðáí óóçúéí áí
 óðýáò Á. Áð³í i'í;òàðè á Óèðá;í ó, Ùí á í à àèáí³ í ÷³ í í á ÷èðè
 i'ðààò. Íè áí óààèè Èè;á àèý i'ðè;çáò Á. Áð³í, í è àèà í í í á³àà-
 èè. Áè³òèò 1933 ðí èò Á. Áð³í i'òí;òàñý á ààòí i'í á³è³ Óðáúàðè-
 éíí, i'í á ÷èà áí áðà çí àýáí òèðè³ áí áðà ááí áí ááí èð, ýè³ éí áí áà-
 ñáéí á³òàèè; i'í á ÷èà á³òðéí è èðáí í èòú, i'í áí³ i'ðí áóèð³á, ð³çí èð
 òí áàð³á. Í í áàðí óáðèñú áí Óðáí ó³; áí í ó³ò³éí í i'ðí áí éí ñèà, Ùí
 áí éí áò á Óèðá;í³ í áí á°. Ùí á á³ààðí òðè óààò ñá³òò á³á áí éí áò
 á Óèðá;í³, áóéí óá'ýçí áí í 1933 ðí èò ð³ñòú áí áè³éñüèèò³ í ááí á-
 ð³á, Ùí i'ðáòðáàèè á ÑÐÑÐ. Í ññéíáúéí á á÷éí èèá í áá í èí è ñóá,
 áí i'ónòèàðè í á í úí áí³ í çáí í èò éí ðáñí í í ááí ó³á, ³ i'áðð³ ñóí ð³í-
 èè áàèèèèò ÷áñí í èñ³á ÑØÁ òà áððí í è çàðýñí³ èè i'í á³áíí éáí í ý-
 í è i'ðí ðí è ñóá, á i'ðí áí éí á í èñáèè éí ðí ðáí úè³ çáí³ òèè í á í ñòáí -
 í³ò ñóí ð³í èàò³⁸⁹.

Áí³ñòðýí ó³ ³ áí³í ðýí ó³, áí áðáí òè ç ÑÐÑÐ çáñí óààèè „Óè-
 ðá;í ñüèèè éíí³ òàò áí í í í áè áí éí áí èí “. Ó í í èñüèíí ó Ñáéí³ áó-
 èè i'í ñèàí è è³èüèà áàèè÷áí, ³ áí í è çáàðí óèñý í ó³ò³éí í áí È³áè
 í áó³è ç àèí í áí ð áí í í í áðè áí éí áí èí á Óèðá;í³. Ááí áðàèüí èè
 Ñáèðáòáð³áð È³áè á³áí í áèáñý, í í ðèáòð÷è ðèí, Ùí, í í áèýá, È³áà
 í áó³è í á í á° òí ðí áèüí èð i'ðè÷éí áððò÷àðèñý áí áí óðð³ðí³ò
 ñí ðàá ÑÐÑÐ, áààá í í ñèàá í ó³ò³éí í í í á³áíí èèá È³áò í áó³è, Ùí
 í³ýéí áí áí éí áò á Óèðá;í³ í áí á°. Í . Óðò Ùí á í á ÓÓ ç'çá³ Èí ÐÑ
 áèçí áàáá: „Òàè, ó 1933 ðí ó³ áóá áàèèèèè áí éí á á Óèðá;í³, á í è
 i'ðí áàààèè á áððí í ó í³ èüéí í è òí í í óèðá;í ñüèí áí çáðí á“. Ðí è Óè-
 ðá;í ñüèèè éíí³ òàò áñá-ðàèè òí í áèá Ááí áðàèüí í áí ñáèðáòáðý í³ áè-
 í áðí áí í áí ×áðáí í í áí Óðáñòà çáí ðí í í í óààè óðýáí á³ ÑÐÑÐ áí í í-
 í í áò áí éí áí èí . ×áðáí í èè Óðáñò çáí ðí í í í óàáá, áèá óðýá ÑÐÑÐ
 á³áí í á³á, Ùí áí áí í; áí í í í í áè í á í í ðð³áí í, áí í³ýéí áí áí éí áò í á-
 í á°. Óðýáè Óðáí ó³; Áí áè³; í³ á ÷÷éí è, í í èüí; ÑØÁ òà³ í³ èò
 òðèñòèýí ñüèèò áàðàá í áèè áàçè³÷ òí ðí áðáò³è òà í í á³áíí éáí ú
 i'ðí áí éí á á³á ñáí;ò í í ñè³á, éí í ñóè³á, ðí çá³áí èè³á á ÑÐÑÐ. Í³-
 í áòú í èðá: „Á í³ í³ñóáðñòá³ çáéí ðáí í í èò ñí ðàá í áí í; çàð³áí í; áà-
 èèéí áàðàèè áóèè áóèá áí èèááí³ á³áíí í ñò³ i'ðí áí éí á á Óèðá;í³
 1933 ðí èò. Á í³ í³ñóáðñòá³ çáéí ðáí í í èò ñí ðàá ñóñ³áí úí; ç ÑÐÑÐ
 áàðàèèè áóèá í á³òú í èðáí á è³í í áòá, çáí í áí áí á òí ðí áðáò³ýí è
 òà áí èòí áí òàí è i'ðí áí éí á á Óèðá;í³ ³390. Áèá áí èòí áí òè i'ðí áí-
 éí á á Óèðá;í³ 1933 ðí èò áñ³ óðýáè çáòí áàèè á ñáí;ò òà°í í èò
 áðð³áàò. ×íí ó? Ñàí á òí á³ i'ðèéðí á áí áèáàè á í³ á ÷÷éí³ Á. Á³ò-
 èáð, ýèèè á³áèðèò í í ÷áá áí òóáàðèñý áí á³éí è. Í áðàèýéáí³ ó á-
 ðí í áéò³ òà áí áðèéáí ó³ í í ÷áèè çáèèòýðèñý áí í ññéíáúéí è,
 Ùí á á³áí í áèè ñòáðèè ñí ðç i'ðí òè í³ á ÷÷éí è. Í òàà, í ñóáàðè

noĩnoĩ eè ç Ì ÌnēīāÇēīīp çaðāāē yēēōīñū íāçíāíēō óēðāíō³ā
 áōēī íāāēā³āíī. Ðīçīā÷ēēāēō áēāāāíū óēðāíō³ā īīçā ÑÐÑÐ íā
 ōīō³ēē ÷ōēē í³ ōðyāē, í³ nonī³ēūnoāī ōðēnoēyīñūēēō ªāðīīē òà
 Àī āðēēē. Áāā-ōðē ī ðīōānoē òà çāēēēēē āīīīī īāōē (Ō. Í āí nāí ā,
 āðō³ōī ēnēīīā Á³āí Ō. ²í³ōāðā) īīōīīōēē ā íēāāí³ āāēāōāēīno³.
 Ōāēīāī āāíāāíāī, íāāōī āí íāī nōāēāí íý ªāðīīē òà Àī āðēēē íā
 çí āēā āī 1933 ðīēō nā³ōīāā ³noĩð³ý.

Ōā ī ōñyōū ī āī 'yōāðē óēðāíō³, āí í āñōāí ā ÷āñ, ēīēē ò³ „āōī ā-
 í³noē" òà „ōðēnoēyīē" í āī íāēyōēī ōōū óēðāíō³ā çāāōðē 1933 ð³ē
 ³ ī ðīnoēðē Ì ÌnēīāÇēīī çç āīēīāī ī ð āīñūī ē ī³ēuēí³ā óēðāíō³ā
 ³ Çā ā³ēuōā ī³ēuēí³ā ā īīāāēuō³ ðīēē. Í ðīnoēðē ā ³ī 'ý ēpāy-
 íñno³ ³ ōðēnoēyīñōā. Ōīā³ óēðāíō³ òāē íāāāāpōū ðēī ōāðēñā-
 yī çōīp „ēpāyí³noū" òà „ōðēnoēyīñōāī" 1933 ðīēō ³ āāāāōī Çā
 ÷īāī ç í³çí³øēō ðīē³ā. Ì ōñyōū ī ðēāāāāðē, āí ³íāēøā ēðīā ī³ēu-
 ēíí³ā óēðāíō³ñūēēō ī ō÷āí ēē³ā āīāā íā āñp Óēðāíō³ āēāōēāēī
 ī ðīēēyōōyī, ³ çí íāō áōāā Óēðāíō³ ā noĩāí āðē ō íīāī ō ðāāñōā³. Áō-
 āā, āí íāēāēÇā nī ðāāāāēēā³noū ēāðā íāðīā ðāāñōāī çā çí āāā-
 æāí íý ēðīā³ ī ðāāē³ā, ī ðīēēōī çā ÁÍ ĒÐ íāðīāō³⁹¹.

Ì Ìnēīāñūē³ āīēīāī īðē Óēðāíō³ē 1921, 1933, 1946 ðīē³ā – ōā
 ēēøā ÷āñōēīē īēāí ō çíēÇāí íý āæāðāēā óēðāíō³ñūēīāī íāð³ī-
 íāē³çī ō – óēðāíō³ñūēīāī nāēyīñōā. Ōī÷í³øā – ī ðīāīāæāí íý ē³ēu-
 ēāñīōð³÷íēō çōñēēū Ì ÌnēīāÇēīīē çíēÇēðē óēðāíō³ñōāī. Ì Ìn-
 ēīāñūēēē ī ³í³noð Á. Áīēēīñūēēē çā³ōōāāā 1737 ðīēō ōāðēō³ Áí-
 í³: „Áī ī īāī ī ðēççāō Á Óēðāíō³ ý í³ēīēē íā ī ðēīōñēāā, Çī āí íā
 òāē nī ēpīāðīāāíā, Çī òāē āāāāōī ēpāō īīī āðēī. Í āøā āðī³ý çā-
 āðāēā ō ōōðāøí³ō ēpāāē āñā çāðī ī³ āñp ōōāíāō. Ōōō íā çāēēøē-
 ēīñý ē òāēīç ē³ēuēīñō³ nāēyī, Çīā āíāāē nīā³ īīñ³yēē. Áāāāōī
 çāī ē³ íā çāñ³ýíī, āí íāī ā ēīī ō n³yōē, òā ē íāī ā ÷ēī īðāðē, āí
 íāøā āðī³ý çāāðāēā āñp ōōāíāō. Á ððāāā Çā nōyāí ōðē ç ðēō ēp-
 āāē 30 ðēñý÷ ī³ð āíðīøíā òā n³íā". Ì Ìnēīāñūēēē áōāāðīāðīð
 ā Óēðāíō³ Á. Í īōūī ē³ī āīīīā³āāā 1787 ðīēō Ēāðāðēī³²²: „Í āøā
 āðī³ý çāāēðā nāāā³ēuī ī ō ōōðāøí³ō ēpāāē: çāðīī, ōōāíāō, òāð÷³,
 íāyā, çāðōðý ōīÇī. Ōōī ī ðīðāñōó, ōīāī ā'pōū íāÇāāíí, ÷āñīī
 nī āððāēuīí. Í āā³ōū íāēī ðēðēēuī³ø³ āī íāñ ōððāøí³ ēpāē īī÷ē-
 íāpōū ðāī nōāōāāðē ā³āēðēōī³ çāāðīāøāāðē íāī īīī noĩp".

Ō 1907 ð. áōā āīēīā ō Áðōçç; òā Á³ðī āíç. ×ēāí ē Áāðæāāíç;
 Áōī ē – āðōçēīē òā ā³ðī āíē – āīāīāēēē, Çī ³īāðñūēēē ōðyā
 íā ōī÷ā āīīīī āāāðē āīēīāíēī. ×ēāí ē Áōī ē – Ì Ìnēīāñūē³ ī íāð-
 ō³noē, ē³āāðāēē ē āāī íēðāðē íāēēīōēñý íā āðōçēí³ā òā ā³ð-
 ī āí³ā: „Áīēīāō òāī íāī ā, ā yēÇī āī āðēī 2–3 āīēīāíēō, ðī āāíū-
 āā nāīēī āðōçēīāī òā ā³ðī āíāī, Çī çō íā āðyōōāāēē. Ēīēē æ
 āðōçēīē òā ā³ðī āíē òāē³ āāçñāðāā÷í³ āī āíē³ nāīçō çāī ēyē³ā, ōī
 ōðāāā īāðāñāēēðē ōōāē ā³ēuøā Ì Ìnēāēī³ā, ā āííē āæā íāīāāíī

ι ιάααρβου, υιά ι³οοι ς αιειάο ιά αι άδ". Οά ηαι ά ά 1930-ο διέαο: „Οδύα ΝΘΝΘ ιά ι ιάα αιι ονόεε, υιά ΟΘΝΘ αιειάοάεα. Α ΝΘΝΘ άαί γε³α οάα ιάι ά°, ιάαι;ααί ιύ ιάι ά°. ΝΘΝΘ οάα ηοι;ου ιά οεý-οό αιάοιάοο. Ι άα ςιέυαι ιý çέεαι³α ιά ηάε³ – οά æ òαéα αι-ηαίαι ιý, ιδι ýéα ιά ι ιάοού³ ι ðýοé διάοιέέε³ ηάεýí ε ιάé-άαι ιέδαòé÷ι³οéò éδα;ι ηάοó³⁹². Δά÷íεé ι ιηείανυεíαι ιάοιάο, υι ηαι άεéοíα ς ιάοιάο, Ι . Αι ðυέéé εάαά άοηοαι é ηαιαι άάοιý: „Β άηάο ι οάεéíα ιάι άάéæó. Ι í é ι ðéééαυααρòñý ηέδιόαι é, ι í æέóυ διδιόι ι ιάόο ι ιόιι ó, ÷οι çái éρ éì άρò. Α ý ι άυαι éí. É ι οάééα άύ γοíαι ... óó ού! Άάάύ, άάðé η í άαι øéóóó, άυαι ðá÷éαé ι ιάéάóα ι áéçí αι éó! Éαι ÷οι άηού ι οάéé? Ι οάéé άηού áéý άηάο éρääé ηυάαι αι íά æéαι όí ιά³⁹³. Ι . Αι ðυέéé ηείααι é όíαι æ ηαι άí íά áéðáçéα υά é òáéó άοι éó: „Ι άι ι ηéαéí é ιά éρáéýου Ι ι ηείαυεí ó. Βεáé ý ι άά áéääó, όí ι άάάáç áé άñ³ó ιάι ι ηéαéí³ά ι άοι;ι³ ι άð³; αι ηéά³ðó. Ι ηάééα áé ;ó ó Βέóó;ι, ιά Éαι ÷άò³, áçá-ääé³ á áéééó αιειαι éó çáéóóéαó. Οοι ς ι έó áéæéää – óáé æéää; όοι çái όí ά – óáé çáéóá³⁹⁴.

Ι éí³οí ý ι ιηείανυéα áéääά ι άάάάάéα άñ³ ι ι άðñúé³ áá; òá çà-ι ιάóé, çíéðái á òáééé: „²ηέðá ηαι άðáòéçí ó, áééðáηαι á Ο. Øää÷ái éíι, ðái í ÷é ι³çí í ι ιάά çáääáòé Ι ι ηείαυεí³ áääáοι óóðái ð³ ééòá. Βéíρ á ι áéíρ òá³ ηέðá ιά áóéá á, ðááá ;ι ááñéòé ááá òá-ι άð, ι íéé áí íά éèøá æääð³⁰ ι³ά ι ι í áéíι. Βέυι áéóí ð διçáó° ;ι ά ι ιάάæó, όí áí íά ι áíαι³ í íí ηí áééóυ ι άóó ι ι άð³ρ³⁹⁵.

Άéí ά 1941–1945 ðð. ááéα Ι ι ηείαυεí³ ι íáo ι áái áó áéí éυó-άáòé óéðá;ι ó³α³ Οéðá;ι ó, ι άðáééääáρ÷é ι διάéí ó ιά ι³ι άóúééó íéóí αι ó³ά. Αí ðá÷³, ι³ά ÷áñ ó³⁰; ι éóí áó;ι ááéðééé áääáοι ηé³á³α ι ι ηείανυééó çéí÷éí³ά. Ο 1943 ð. ó Άí íéó³ çí áéøéé ááééé³ ι ιόíαιαι ιý διçñòð³éýí éó 1937 ð. óéðá;ι ó³ά, 9439 ððóí³ά, ς ýééó 90 % – óéðá;ι ηúé³ ηάéýí é. Ι áéí άοíαι á é³éáðñúéα éíι³ñý áí-ñé³áééα ó³ ι ιόíαιαι ιý³ ηééáéα ááái íááí éé áí éóí αι ó³⁶. Éíéé ι ι ηéαéí é ι íááði óéñý áí Άí íéó³, áí í é διçñòð³éýéé 23 ááðáçí ý 1944 ð. υά ι ííáá 200 ÷íéíá³é ς òéó, óοι διçéíí óááá ι íáééé³ áí³çí áááá διçñòð³éýí éó.

Νé³á÷ά éíι³ñý ηái áóó ΝΘΑ ι³ά áíéíáóáαι ιýι Α. Éáðñáí á áñóái íáééá, υι ι ι ηéαéí é, ð³éáρ÷é ά 1941 ð. á³ά ι³ι άóúéíαι ι á-ñóóí ó, διçñòð³éýéé óéðá;ι ηúééó áýçí³ά ó Éυαι á³ – ι í í áá ððé ς ι í éí áéí íρ ðéñý÷³, ó Éóóúéó – ι í í áá ððé ðéñý÷³, ó Αóái³ – áéèçúéí ðéñý÷³, é³éúéα ááñýóé³ά ðéñý÷ ó áýçí éóýó ηαι áí ðá, Νóðéý, Çíéí÷ááá, Νóαι éñéáái áá, Οάði ι í í éý, Ð³ái íαι, Άáðáé÷ááá, Οí áí³, Ν³÷áñéááá, Ι³éí ι í éý, Éé³áá, Οáðéí áá, Ι í éóááé, Éðéái áí Ðíáá. Ç éé;áñúééó òρðái áéääçéé é³éúéα ðéñý÷ ιά ηóái ó³ρ Άάði éóý³ òái διçñòð³éýéé. Α í ááñ³ διçñòð³éýéé 13 ðéñý÷ óé-ðá;ι ηúééó ι í é³òé÷í éó áýçí³ά, á áñúíαι Ι ι ηείαυεí á διçñòð³éýéá

à 1941 ði ö³ à ðpðì àð Ùí í áéí áí øà 200 ðený÷ óeðají ö³a³⁹⁷. Í à-
áðu ó í³ì áouëëð éíí ðàáí ðaó í íéíí áí³ ì íñeáéí è ñoáí ðpááèè
„èñððááèðáèüí Ùá íððyáÙ“, ýé³ çà „í ði ðèì íñéí áñüéó í ði í ááí áó“
ááèááèè ðeð, ððí àèyáèà áí ði áéí á÷ó áí ì íñéí áÙeí è³⁹⁸.

²í øeè ñòàðeè ì íñéí áñüéèè ñí íñ³á çí èÙoáàðe áí ði á³á – áeáí-
çeðe jò áí Ñeá³ðó ÷ è í á í³áí³÷. Ù á à 1478 ði ö³, çðóéí óááàøe Áa-
éèèèè í íááí ði á, ì íñeáà àèááçèà 10 ðený÷ í áeáéçí á÷í³øeð í íá-
áí ði áó³a. Áí 1917 ði éó à Ñeá³ðó áóéí í ðeáéèçí í 5 ì³eüéíí³á í á-
ñáèáí íý, à íéí³ – í ííí áà 27, ç í èð 95 % í ðèì óñí áí í ðeááçáí³
ì íñéí áÙeí í þ. Èèøà çà 1946–1962 ði èè ì íñéí áÙeí à àèááçèà
ç Óeðají è ð³eüèè áí Ñeá³ðó í ííí áà ááá ì³eüéíí è óeðají ö³a³⁹⁹.
Á áçáááè³ ç Óeðají è – Ùá ÷íðeðè ì³eüéíí è. Ì íæí à í³áðáóóáàðe:
1954 ði éó ÓÐÑÐ ì áèà 42 ì éí. ÷íéí á³è í áñáèáí íý; ð³÷í èè í ðe-
ð³ño ñoáí í áèà 870 ðený÷, çà 10 ði é³á (1954–1965 ðð.) – 8,7 ì³eü-
éíí á; íðæá, 1964 ði éó ì áèí áóðe 50,7 ì éí., à ñòàðeñðeèà í íáá°
èèøà 44,6 ì éí. ² óà í á çààæàþ÷è í á ðà, Ùí çà óáè ÷áñ á Óeðají ó
í ðeçðáéí è³eüèà ñíð ðený÷ ì íñeáéí³á.

Ì ðeéøí áøe 1945 ð. à Çàð³áí ó Óeðají ó, ì íñéí áÙeí à àèááçèà
áí Ñeá³ðó 250 ðený÷ óeðají ö³á, à çáááçèà ñò³eüèè ì íñeáéí³á, Ùí
ó áñüí ì ó æeðð³ Çàð³áí j; Óeðají è áíí è í íñ³áðpou í áí³áí à ñoáí í-
àè Ùá. ò ó 1959 ð. áóéí: ó Èüá³áñüé³é í áèáñð³ – 181 ðený÷, áá-
í í-Óðáí è³áñüé³é – 40 ðený÷, Óaðí íí³eüñüé³é – 27 ðený÷, Ð³áí áí-
ñüé³é – 39 ðený÷, Çàèaðí àðñüé³é – 30 ðený÷, ×aðí³ áááóüé³é –
51 ðený÷, ðí÷ áí 1939 ði éó í á áóéí í ðæðeð÷íí æíáí íáí.

Ááí íáðáð Ááí í í á Ó³ð³, áçyáøe çà íñí íáó í ðeðí áí èè í ðeð³ño
í áñáèáí íý ì íñéí áñüéí; ³ í áð³; à 1900–1912 ði éàð, í á÷èñèèà, Ùí
1956 ð. ì áèí áóðe à í³é 366 ì³eüéíí³á í áñáèáí íý, à ááç í íèüÙ³
òà Óíí éyí á³j (31 ì éí.) – 327 ì³eüéíí³á, áí í èð ñè³á Ùá áí áàðe
í ðe°áí áí³ Ñò³áí ó Í ðóñ³þ, Çàð³áí ó Óeðají ó, Çíáí³øí þ ì í íáí-
è³þ, Ñaðæ³í, áà í ði áèèáá° Ùá 28 ì³eüéíí³á, ³ á³áí ýòe í ðeáéèç-
í í 17 ì³eüéíí³á, Ùí çáàéí óèè í³á ÷áñ á³éí è. Íðæá, à 1956 ði ö³
ì áèí áóðe à ÑÐÑÐ 338 ì³eüéíí³á í áñáèáí íý, à í áðáí èñ 1956 ði-
éó í íáá° 200 ì³eüéíí³á. Áà æ í íá³èený 140 ì³eüéíí³á⁴⁰⁰

Ì íñéí áñüèà ñòàðeñðeèà í íá³áí í èyèà à 1924 ði ö³, Ùí à í áð-
ø³é ñáðí á³é á³éí³ òà í³á ÷áñ ðááí èþð³; 1917–1922 ði é³á í á ðá-
ðeðí ð³; ÑÐÑÐ çáàéí óéí 28 ì³eüéíí³á ÷íéí á³è. Óðüí ì áí éí áí í í-
ðáí è (1921, 1933, 1946) ì íñéí áÙeí à àèáóáèèà 16 ì³eüéíí³á í á-
ì íñeáéí³á. Ì íñeáà àèçí á°, Ùí çà Ì. ^a æí áà (1936–1938 ðð.)
è³eüè³ñou á'yçí³á çá³eüøèèáñý í á 10 ì³eüéíí³á. Èíèèøí³ á'yçí³
ñá³á÷òü, Ùí ñí áðóí³ñou ó ðááí ðaó áí ð³áí þááèà 90 % (ááñð³³òü
Ááí ñáí Ì í íðáèè, Ùí áóá á³éí áí áí í á Èíèè³, ñá³á÷òü, Ùí
1939 ði éó á³í í áà ó ðáá³ðí³é èàððí ðáð³ 9 ì³eüéíí³á íñí áèñðeð
ñí ðáà èàðí ðæáí, à ì íñéí áñüèà ñòàðeñðeèà 1956 ði éó í íáá°, Ùí

òàì áóëí 800 òenÿ÷ èàòí ðæáí). Ì ³æí àðíáí à Ëíì ³ñÿ áí ñè³æááí ü Ëíí òðááí ð³á (La Commission Internationale Contre le Regime Concentrationnaire) í ³áððáðóáàèà, Ùí ç 1930 íí 1953 ð³è à òááí ðáð ÑÐÑÐ çààèí òéí Ùíí áéí áí ðá 60 Ì ³èüéíí ³á á'ÿçí ³á⁴⁰¹. Áí áááðè Ñí í èò 16 Ì ³èüéíí ³á æáððá áí éíáí Ì ðò òà 25 Ì ³èüéíí ³á çàèèàèèò ó á³éí, í ááððæèí Ì ñòðáðí ó òèòðò: 103 Ì ³èüéíí è æáððá Ì ñèíá-Ùèí è ç 1917 áí 1956 ðí èè. Á ñíí íáí Ì ó òá áóèè í áí ñèáèí è⁴⁰².

Ñè³èüèè çàèèðèèñÿ æèàèð óèðáíí ò³á ³ ñè³èüèè í àè³÷òòüñÿ Ì ñèáèí ³á ó ÑÐÑÐ? Ì ñèíáñüèà ñàððèñòèèà í íáá°, Ùí á 1926 ð. á ÑÐÑÐ áóëí 147027915 íáñáéáí íÿ. Ç í èò Ì ñèáèí ³á – 77791724 (52,9 %), óèðáíí ò³á – 31194976 (21 %), ³í ðèò – 38041215. Á á 1959 ðí ò³ á ÑÐÑÐ æèéí 208827 òenÿ÷ ÷í éíá³è. Ç í èò: Ì ñèáè-í ³á – 114588 òenÿ÷, óèðáíí ò³á – 36981 òenÿ÷, ³í ðèò – 57258 òenÿ÷. Í òæá, í áñáéáí íÿ çá³èüðèèñÿ í á 42 % (í á 61,8 Ì éí.). Ì ñè-áèí ³á çá³èüðèèñÿ í á 47,3 % (í á 36,8 Ì éí.), óèðáíí ò³á çá³èüðè-èñÿ í á 18,5 % (í á 5,8 Ì éí.), ³í ðèò – 50,5 % (í á 19,2 Ì éí.). Õíá-òí çà 33 ðí èè á ñáðááí üíí ó Ì ñèáèí ³á çá³èüðáàèíñÿ í á 1,43 %, óèðáíí ò³á – í á 0,56 %, ³í ðèò – í á 1,53 % Ùí ðí èò.

Áí 1917 ðí èò Ì ðèð³ñò íáñáéáí íÿ ñòáí íáèà ó Ì ñèíáÙèí ³ 1,68 %, á á Óèðáíí ³ – 2,36 %. Çí èæááí íÿ Ì ðèðíñòò á òñ³è ³í í áð³í Ì íáí á Ì íÿñí èðè áððáðàí è í á ááí ò á³éí áð (çà í áðáí èñí Ì 1959 ð. á ÑÐÑÐ æ³íí è í á 20,8 Ì ³èüéíí í á á³èüðá, í ³æ ÷í éíá³è³á). Áèá ÿè Ì íÿñí è-ðè çí èæááí íÿ Ì ðèðíñòò óèðáíí ò³á ç 2,36 % áí 0,55 %. Õíáòí æè í á 427 %? Õá æ í áð³íí áèüí á èàðáñòíí òá. Çà 33 ðí èè òáèà ð³çí è-òÿ Ì ðèðíñòò áà° 24 Ì ³èüéíí è. Í òæá, á 1959 ð. óèðáíí ò³á Ì áéí áó-ðè 55 Ì ³èüéíí è, á í á 37, ÿè í íáá° Ì ñèíáñüèà ñàððèñòèèà. Áá æ Ì í á³èèñÿ ò³ 24 Ì ³èüéíí è óèðáíí ò³á? ×áñòèí á òèò, éíáí Ì ñèíá-Ùèí í í á àèáðáèèà áí éíáí Ì ðáí è òá ðíçñòð³èàí è, çí èèèè ó Áí-éíáí Ì Ì ñàððèñòè÷íí ó Õí ðáàè³íí ³, á éíáí „ñàððèñòèò³“.

Ñòí ðí è³á òíí ó òðáí òóç Á. áá Ëðñò³í í èñáá, Ùí Ì ñèíáñüèèè òáð Ùí ðí èò Ì ðíáí éí ðó° í áí á'ÿçéí á³ áèÿ áñ³ò Ì ³áááí èò ³ñòí ðè÷í³ „í ðááàè“, Ì ðèñòííí ááí³ áí Ì í è³ðè÷í èò Ì Ì ððáá òíáí áí ÿ⁴⁰³. Õæ ³ á ÑÐÑÐ.

Ì í áèá³í ññÿ, ÿè óèðáíí ò³ çí èèáðòü ó Ì ñèíáñüèè³è ñàððèñòèèò³, á í á ïóí° Ì ³ñòá ç'ÿáèÿðòüñÿ Ì ñèáèí è. Ááèññÿ áçí áèè, Ùí áí 1926 ð. ááááòí óèðáííí èíèí; ³í òáè³ááí ò³; áóëí çí Ì ñèíáÙáí í ³ á í á-ðáí èñ³ í áçèááèè ñááá Ì ñèáèí áí è, çí á÷í á è³èüè³ñòü Ì ðíñòí èðáð òáæ í á í áçèááèèñÿ óèðáííí òÿí è, á çàèèèè áááæáðè ñááá Ì áéí ðí-ñàí è, í òæá, çáí èñòááèñÿ áí Ì ñèáèí ³á. Í áá³òü í áð³íí áèüí í ñá-áí Ì ³ óèðáíí ò³ çáí èñòááèèñÿ Ì ñèáèí áí è, áí í á çááóèè 1918–1922 ðð., éíèè á Óèðáíí ³ ðíçñòð³èðááèè èðááè èèðá çà òá, Ùí ïóí³ Ì ð³çàèÙá è³í ÷áèèñÿ í á „áí éí“. Ì ñèáèí è í ááí èñí í í áááðòü ñáíí è ñàí í í áçá³ „ðóññèèè“ ááí ò çí ³ñòá: í áð³íí áèüí èè ³ ááððæáá-

í èè („ì àì à òòòíè, í àì à àðàè, à ý ðónñèèè ÷ àèíààè“). ² òàèèò „ðónñèèò ÷ àèíààèíà“ á ³ í àð³í áóéí ³ ó ³ à³èùðà, í ³ æ ñàì èò ì ìñè-
àèí ³ à. Ó ÑÐÑÐ 10 ì ³ èùéíí ³ à í àì ìñèàèí ³ à çàçí à÷èè à ì àðàí èñ³
ì ìñèíàñùèò ì íàó çà ñàíþ ð³áí ó, íðæà, àèçí àèè ñààà çà ì ìñè-
àèí ³ à. Ì ìñèíàùèí à çààæàè àí àðòí í àèèàà° ì íí ýòòýì „Óèðàíí à“,
„óèðàíí àóù“, „óèðàíí ñùèèè“ èèðà ÁÁÍ ÁÐÀÓ²×Í Á çí à÷í í ý, à í á
í àò³í í àèùí á. Ì ìñèíàùèí à í àçààèà Í Á Óèðàíí ñùèà Àèààì ³ ý Í à-
óè, àèà Àèààì ³ ý Í áóè ÓÐÑÐ, Í Á Ñí ³ èèà óèðàíí ñùèèò ì èñùí áí-
í èè³à, ÷ è ì èòò³à, ÷ è ì óçèèàí ð³à, àèà Ñí ³ èèà ì èñùí áí í èè³à (éíì -
í íçèòíð³à, òóáí æí èè³à òí Ùí) Óèðàíí è. Í Á Óèðàíí ñùèà éíì óí ³-
ñòè÷íà ì àðò³ý, àèà ÉÍ Ó, íàà³òù í á óèðàíí ñùèà ³ ñòíð³ý, àèà ³ ñ-
òíð³ý ÓÐÑÐ. Í àà³òù ì íá³ óèðàíí ñùè³è ì ìñèíàùèí à í ààà° çí ³ ñòò
àáíàðàò÷í í àí, à í á í àò³í í àèùí í àí. Á Óèðàíí í þ áí í á àèçí à° èè-
ðà ÓÐÑÐ. Ç èèò òáíðàðè÷í èò çàñàà àèí èèàà° àèíí í àí è í ààçàè-
÷àéí í ààèèí; ì í èðè÷í ì àààè: ì í çà ÓÐÑÐ í á ñí ó° ³ í á ì í àèà ³ ñ-
í óààðè Í ²×Í ÁÍ óèðàíí ñùèí àí. Ì í çà ÓÐÑÐ í á ì í àèà ³ ñí óààðè óè-
ðàíí ð³à. Íðæà, í á í íðð³áí í òàì í ³ ðè³è, í ³ àèààí èòòà óèðàíí-
ñùèí þ ì í àí þ. Ó³⁰; çàñààè òðèì à°òùñý ì ìñèíàñùèà „ñòàðèñòèèà“.
Àñþ èþáí ³ ñòù Éóááí Ùèí è, Áíí Ùèí è, Ñòààðíí ³ èùí Ùèí è, Í ³ áí ³÷-
í í àí Èààèàçò, Éðèì ó, Áàñàðàá³í, Áíðíí ³ æ÷èí è, Çàèáí í àí ³ Ñ³ðí-
áí Èèèí ³ à (ó Ñèá³ðò) çàí èñó° áí í á àì ì ìñèàèí ³ à. Á òà æ ì í í áà
12 ì ³ èùéíí ³ à. Çàí èñóþòù, í á ì èòàþ÷è èþààè. Èþàè í á ì ðíðàñòó-
þòù, áí í á èðèààáí ì ó áí ñá³á³ á³çí àèèñý, Ùí „í á áùèí òàì í èèà-
èèò óèðàèí óàà, í áò è áùòù í á ì í àèàò“.

Àèàáçáí èò ç Óèðàíí è ³ ì ìñèàèí èò ì í àñùíì ó ÑÐÑÐ óèðàíí ð³à
çàí èñòààèè àí ì ìñèàèí ³ à. ² áí í è áí ýèèñý ³ ñèíàà àèí í àèòè. Òà-
èèò áóáà á ÑÐÑÐ, ì ááòù, í á ì áí ðà 15 ì ³ èùéíí ³ à.

Ðýòòþ÷èñù á³à ì ìñèíàñùèèò èàð³à á Óèðàíí ³, ì ³ èùéíí è óèðàíí-
ð³à ì í àð³èàèè ç Óèðàíí è ³ ì í òí ààèèñý á òñùíì ó ÑÐÑÐ. Çààèý áàç-
í àèè çí ³ í þààèèñý ì ð³çàèùà í á ì ìñèíàñùè³. Á ì àðàí èñ³ áí í è ñàì ³
çàí èñòààèè ñààà ì ìñèàèí àì è. Ñè³èùèè ì ³ èùéíí ³ àòèèò? È³èùèà
ì ³ èùéíí ³ à óèðàíí ñùèèò áðàé, Ùí àèðíñèè ì í çà Óèðàíí í þ, çí ìñ-
èíàùèèèñý. „Ñòàðèñòèèà“ çàí èñàèà ì ò áí ì ìñèàèí ³ à.

Á ÑÐÑÐ æ³í í è í á 20,8 ì ³ èùéíí í á á³èùðà, í ³ æ ÷ í èí á³è³à. ×óæèí-
ð³, ýè³ áóèè á ÓÐÑÐ, èàæòù, Ùí á ñàèàò æ³í í è àðòí° á³èùðà.
Òèì -òí á Óèðàíí ³ áàààòí óèðàíí ñùèí ÷ ÷àèí áóùèèò ì í àðòææ³à.
Í ð³çàèùà çàì ³ æí ùí; æ³í èè – ÷ í èí á³÷à, íðæà, ì ìñèíàñùèà ñòàðèñ-
òèèà ì í àðòææý çàí èñó° áí ì ìñèíàñùèí àí, à í á áí óèðàíí ñùèí àí.

Í ³ àðàòóàààðè áñ³ ó³ ì ³ èùéíí è óèðàíí ð³à, çàí èñáí èò ýè ì ìñè-
àèí è, í àçàèðà° ì áñ³ò óèðàíí ð³à Ùí í àèí áí ðà 72 ì ³ èùéíí è. Ì ìñ-
èíàùèí à àèðóáèèà 12 ì ³ èùéíí ³ à. Çàèèðà°òùñý 60 ì ³ èùéíí ³ à.
Áí òùí àí ÷ èñèà ì ðèèàáì í òàèí æ, àèðàòóàààðè ì ðèð³ñò (2,36 %) çà ì ñòàí í ³ 100 ðí è³à.

Ñê³ëüêè æ ° ì î ñêâèí³â ó ÑĐÑĐ?

1 1 1 1 a d o 3 ÷ 1 a 1 1 n e i a u e i a 1 a 1 a a a e 1 d i a c 3 e n u e 3 1 e a i a r a o a 1 a
 d i a e 3 1 i a d 3 : ÷ o a a o 3 a , ÷ a d a i e n 3 a , e e d a e c 3 a , o a o a d o i u i . 1 1 n e a e
 i e 1 a c e a a e e i o „ d o n n e e i e e i f i d i a o a i e “ , 1 a a e c i a p ÷ e i o 1 d a a a
 1 a 1 a o 3 i f i a e u i a 3 i ' y . 1 o a e a , o e o „ e i f i d i a o a a “ 1 d e i e n a e e a i 1 1 n e
 a e i 3 a . O a e n a i 1 d i a e y o u 3 a N D N D , e e o a 1 a o a a d a 3 o i o 1 d o i o 3 .
 1 1 n e i a u e i a 1 1 a o a o a a e a „ e i f i d i a o a i “ 1 1 n e i a n u e 3 o e i e e . C i 1 n
 e i a u e i a e e i 3 a 3 i o a e 3 a a i o i e o a o u n y 1 a d a a n a i i e c a i e y e a i e 1 1 n
 e i a n u e i p 1 n a 3 o i p , c a i o i ÷ o p ÷ e i o 1 a n e 3 a o a a o e „ e o e u o o d i e o
 1 1 n e a e i 3 a , 1 a n a i 1 a d a a a e a ÷ a o e i o i p 1 1 a o . 2 o a e e o a o a a a a a o i ,
 1 a a 3 o u n a d a a 1 a d i a 3 a n o a d i ; e o e u o o d e , y e 1 o o a o a d e ÷ e o d o e i a i e .
 1 a a p ÷ e i o 3 i 1 a o 3 i f i a e u i e i 1 a c a a i e e e a a a i a d a o 3 ÷ 1 a i c 3 n o
 o , 1 1 n e i a u e i a c a d a o i a o i o a i 1 1 n e a e i 3 a U i i d a a a , 1 1 n e i a
 n u e a „ n o a b e n o e a “ 1 1 a a o 1 a a i o e 3 e u e 3 n o u „ d o n n e e o e i f i d i a o a a “
 1 3 a i o i 3 i 1 a o 3 i f i a e u i e i 3 i ' y i , a e a o a e 3 e u e 3 n o u c i a ÷ i f i 1 a i o a c a
 1 d a a a e a o . o i a o a o e 1 a 1 a i o 8 0 1 3 e u e i f i 3 a .

Áàðò÷è àí òáààè áàèèè³ àððàðè ³ áàèèèò ñí àðòí³ñòù ó ÑÐÑÐ
³ àèðàòíàòð÷è Ñíð³÷í èé ì ðèðð³ñò 1,9 %, ì íæí à èððàðòáàðè, Ñí
 ì íààí à ì ñèíàññùèð „ñòàðèðñèéíð“ è³èùè³ñòù í àñàéí í ÿ ÑÐÑÐ
 202,8 ì ³èùéíí à ì áðáá³èùøáí à áàññ ì á 12 ì ³èùéíí³á. Áèðàòíàòð÷è
 ì ðèðð³ñò ÷èñòíèððíáí èð ì ñèàéí³á (1,68 % Ñíðíèó) çà ñòàí í ³
 100 ðíè³á, çí àéááí ì, Ñí ì ñèàéí³á òàí áð í á ì æá áóðè á³èùø ÿ è
 50 ì ³èùéíí³á. Õàé ì ðèððí àèí ì áí ñí ðàáæí ùí; è³èùéíí³á ì ÑÐÑÐ: ó-
 ðàí ò³á – 60 ì éí. (32 %), ì ñèàéí³á – 50 ì éí. (26 %), ³í øèð –
 80 ì éí. (42 %).

[illegible]

νάει άέ. ι ι ι ά ά 10 ι έι . έπαάέ ά Οέδαζι³ ι ι έι έέέηγ άά άάό ι ά ά έι έι άι ρ. Çäääēī ī đōēī ōāāī ī ŷ ā Ōēđāzī³ ī ōīī ρpōūñŷ ā 285 ī 3ēū-
ŷđā³ đōāē³ā⁴⁰⁵.

Άόάάδι άάιđ Ōēđāzī έ Α. Ε°ααϑīā ι άεαçāā 1832 đīēō äēđōāā-
ōē äāēēēēē ēēīīāēē 200-đ÷īēē āāē ō Εē°ā³, ūī ēīāī ιāñāēēā
ī ēōđīīīēēō ī . ī ιāēēā, ā ōāēīāē ōīīīē³, ūī ī đēēđāϑāēē āōēēō³
Εē°āā. ī 3ŷēī_z ī īđđāāē ā ōīī ō ιέūāīī³ ιā āōēī; ιā äēđōāāī īī ō
ī 3ñō³ äēīāī ēō āōāīā ÷ē āōēēōū ιā çāōāīāāī ī, 3 ñōīŷēī ōā ī 3ñōā
ī īđīāēī° äē āī 1863 đīēō, ēīēē ēēŷī ē çīīāō çāñāāēēē ēīāī āā-
đāāāī ē. ī āñōōī īēē Α. Ε°ααϑīāā ī . Αī°īēīā ιāēαçāā äēđōāāōē
ī đēđīāīēē āāē ιā ēēzāñūēēō āīđāō. Αάç āāđāā đōīō ēēzāñūēēō
āđō īī÷āā çñōāāōēñŷ ā Αī°īđī. Đīēō 1920 ī đēzōāā ç ī īñēīāūēī ē
āī Εē°āā Α. Ñē°çīūīā, ŷēīāī ī īñēīāñūēā äēāāā ī đēçīā÷ēēā ιā
āīēīāīīāī äēđāēōīđā āñō ēēzāñūēēō āāzā. Αīī ιāēαçāā äēđōāāōē
ī ιāēēēēē āāē çīīāō.

Άāōūī āī Ε. Đīçōī īāñūēēē īīāōāōāāā ō Άāōōđēī³ ī äēāō 3 ιāñā-
āēā āāēēēēē āāē. Ōī÷ đīē ιāēāō āōā 1922 đīēō ā äēēρāīī īī ō
ñōāī³, ī đīōā ēīāī ī īāēī ā āōēī ā³āōāōāāōē 3 çāñī ōāāōē ōāī āāēē-
ēō ϑēīēō. Çāī 3ñōū ōūīāī ī īñēīāñūēā äēāāā çđōēī ōāāēā īñōāđī÷-
ī ī đīē ιāēāō, ā āāē äēđōāāēā. ī ā ōīī ō ī 3ñō³ āōēī 15 đīē³ā đōī ī-
äēūā 3 đīñēē āōđŷī ē. ī ā ōēō ī đēēēāāāō (ā ŷō ° ūā ðēñŷ÷³) āā-
÷ēī ī īāī āđāī īāēī ō äēāō 3 ī īñēīāñūēī_z āđēñōī ēđāō_z, 3 ī īñēīāñū-
ēī_z „āāī īēđāō_z“. ī ēūēōē, ιέūēōē, ιέūēōē āñā āāđī ā, ēđāñēāā,
ēōēūōđī ā.

ī āōīīāēūī³ 3ñōī đē÷ī³ īāī ŷōī ēēē – ōā ΑΕΕΑ² ñā³āēē 3ñōīđ_z
ī āđīāō. Ōīŷ ī ιā÷αçīā ī ιāā ιāāāā° ēρāŷī ī đī āīđīōūāō ŷōī³ō
ī đāāē³ā çā ūāñōŷ ιāūāē³ā. Ō³ äēā³ ñā³āēē äēđīāōρōū ō ιāñōōī-
īēō ī īēīē³īŷō īīāēō āīđō³ā çā ιāōīīāēūī³ 3āā_z, ī īāŷçōρōū
ī āđōāēō, äēāēō 3 ιāī āđīāēāī ēō ō āāçñī āđōī ō ιāō³ρ. Αāēē÷αçī³
ñōāđīāāāī³ āōā³āē³, īāī ŷōī ēēē ιāōīīāēūī ēī āāđīŷī , ŷōī³ ī īāē-
ēē, ī ēñōāōūē³, ī äēŷđñūē³, đ³çūāŷđñūē³, ē³ōāđāōōđī³, ī ōçē÷ī³ ōāī-
ðē ōāīđŷōū ç ιāñā³āī īāī çāāāēō ιāō³ρ. Çīēūēōē ō³ īāī ŷōēē ōā
īāī ŷōī ēēē, ī āōāđ³āēūī³ ē āōōīāī³ – ōā īāēī ç çāñīā³ā çīēūēōē
ī āđīā. ī īñēīāūēī ā īī÷āēā ιέūēōē ōēđāzī ñūē³ 3ñōī đē÷ī³ īāī ŷō-
ēē 3 īāī ŷōī ēēē ιā āđōāēē äē āāī ŷī ī īāϑ³ē ī īđāçō³ ō ī āđāŷ-
ñēāā³ 1654 đ. ī ēūēōū ŷō 3 āīñ³. īñīāēēāī ī īñēēēēā 3 ī đēñēīđē-
ēā ιέūāīīŷ çā īñōāīī° ī 3āñōīē³ōōŷ. Çāāāō°ī ī ēēēā āāūī.

Αñ³ ī āđīāē īñēī_z ōē³āīđīāñūēī_z ēōēūōōē ī āēē – 3 ī āρōū –
ēōēūō ī đāāē³ā. ī āđīāē ī ēñēēāñūēī_z, ēī÷īāī; ēōēūōōē (ī īñēāē-
ī ē, ðāðāðē) ιā ī āρōū ēōēūōō ī đāāē³ā. Äāŷē³ çāāđ³āρōū ñī īāāāē,
āēā ιā ēōēūō. ī āđīāē ōē³āīđīāñūēī_z ēōēūōōē ñōāāēēē ī īī āđēēī
īāī ŷōī ēēē, ī īēēēēñŷ ī āđāā ðēī ē īāī ŷōī ēēāī ē, ī đīñŷ÷ē āīīī-
ī īāē ī đāāē³ā. Ōāē āāōī ī āōē÷īī ō³ īāī ŷōī ēēē ñōāēē ñēī āīēīī

af̃āā, à í î ò³ ì ñàì³ ñòàèè af̃āāì è à oyāēāí í³ ep̃āāé. Éòeüò í ðāā-
ē³ā ñòāā ÷āñðeí í p̃ éòeüòò³ áóòí af̃ í ñò³ āñ³º; ðāðí í è, ñí³āðāí ðòāì
yēí; áóēā é Óēðā; í ā, āā áóēè ðeñy÷³ í āì 'yōí ēē³ā ðà ñeóēüí ðòð.
Óēðā; í ò³ í ðí ñeèè í ā í èüèðè, à í āðāāðè af̃ í óçā;ā. Çí èüèèè,
āí òí – ðāðí í āēñüēā éòeüòòðā. Í ñēíāñüē³ ñí³āē³ñòè í . Áaeó-
í³í, Ñ. Í ð÷āºā ðà í³ð³ çāēēēēāēè ó Òº Ñ ò., à Á. Í ayēíāñüēè
ó Òº ñò. çí èüèèè āñp̃ ðāðí í āēñüēó éòeüòòðò. Çāēēēēāēè af̃ öüí-
āí³ í ñēíāñüē³ í í í āðð³ñòè, É. Éºí í öüºā, Ò. Òpò÷ºā é í³ð³.

Á Óēðā; í³ áóēè í ā í ēðāì³ èàì áí³ ÷è āāíā³ ðāððèè³ ñòí ðe÷í èð
áóā³āēü, à èèðā í āí³āçðóéí í āāí³ áāēèè³ ððāì è, òí ððāò³, í āā³öü
ì ñòā. Ó Éðeí ó üā é ó ÒVIII ñò. ñòí yēè āāē÷āçí³, í āí āðāāððā-
í í; ēðāñè ì āðí ððíā³ ððāì è ç í ðāēðāñí èì è eí eí í āì è. Í ñēy Áðāí
ðà ðeí ó ðòð áóēè í áeá³eüð³ í āì 'yòèè af̃ ðe÷í í; éóēüòòðè āāçí ðð-
í í; í áóéí āí; āāððí ñò³. Çāāí p̃āāðè 1783 ðíéó Éðeí, í ñēíāüè-
í ā çðóéí óāāèà ð³ ððāì è. Ñā³āí è ðíāí āāí āāē³çí ó af̃ āē³ēñüēèè
í ðí ðāñí ð Á. Éēāðè āāðāí í í āēāāā eí yçy Á. Áí ēāí ðóéí āí í ā í è-
üèðè, à í ðí āāðè ðāðí í³ çā āāēèè³ āðíð³. Ó ñāí;é eí èæð³ áí çā-
í èòº: „Á üí æ çðíāēèè æ è ð³ āeéóí è, yēāè āí í è – í ā āāè Áí-
æā – çāðí í èèè Áðāí è ÷è ðeí ?“⁴⁰⁶. Í āí³āðēā³ēçí āāí³ ðàððè
çā è³eüēā ñòí³öü ñāíāí í āí óāāí í y ā Éðeí ó í āeüðāì í ā ðí ðeí ó-
ēēñy āí ðeð ððāì³ā, ðāí óp÷è çðí p̃ ēðāñò ðà af̃āā, üí çì ððāì è
áóēè í ðēñāy÷āí³, òí÷ ð³ āíāè í ā áóēè ðàððñüē³. „Í āðíā-āíāí í í-
ñāò“, „í āðāāí āí é, āāāóüèè“ çí èüèā ð³ ðāðí í āēñüē³ ððāì è. Í ā-
ā³öü í ðí āāðè í ā çāðí ð³ā. Í èüèā, āí ððāì è áóēè æēāèì è ñā³ā-
èàì è ñòāðí āāāí üí; āēñí eí; éòeüòòðè à Óēðā; í³ òíāí ÷āñó, eí èè
ā í ñēíāüèí³ í ā çí āèè í āā³öü āāðāyí éò áóāíā, à æèèè ā yì āò
³ æēāèèèñy eí ð³í öyì è, í óøeyì è, ñēðí p̃ ðeāí p̃.

Í áð³ òāðēāè í ñēíāüèí³ à í í ÷āèā í èüèðè í ā 1917 ðíéó, āēā
200 ðíé³ā ðāí³ðā. Í èüèèè „āíāíāíyçí āí í üā ððēñòeāí ā“-ºí eñ-
eí í è. Í ñēíāñüēèè eí yçü Áí āð³é Áíāíēpāñüèèè 1169 ðíéó
ñí ep̃í āðóāāā Èē;ā òāè, üí ðàððè 70 ðíé³ā í³çí³ðā āæā í ā ì āèè
üí í èüèðè. Çā ñā³ā÷āí í yì í í çāì ó³ā ó Èēºā³ áóéí 400 òāðeíā,
áí³ áóā āāāððèèè çā ðíā³ðí³ Éí í āí³ í āðèæ⁴⁰⁷. Òāðēāā ñā. Áā-
ñeè³y ā Èēºā³ ç Ó²²² ñò. í îððāáóāāèā á³āáóāíāè. Í ñēíāüèí³ à
í āāðí óēā ç 1709 ð. í ā á³ēñüēíāèè ñēēāā. Í ñòāðí ÷í í çðóéí óāāèā
1934 ðíéó, ñí āēēāðè ÷āíāí; ēðāñè³ eí í ñòāñ. Èē;ā í ñòāāèā
í āí ðíæó í āāeí eí ðó;í òāðēāè ñā. ðeí è ç 1037 ðíéó, üí āè çāā-
ðāāðè ðó ñòāðí āāāí p̃ ñòí ðe÷í ó í āì 'yòèó í āððíāí ñòí ð³÷y ððe-
ñòeyí ñòāā à Óēðā; í³. Í ñēíāüèí³ à çðāí yēā ç çāì eāp̃ 1846 ðí-
éó, í ñòā èèðèèñy í āçāáóāíāāí èì í³āñòí è³ðöy. Ò³ ðó;í è āíāí-
āèèè, üí óēðā; í ð³ ì āèè òāðēāè āæā 1037 ðíéó, eí èè „ñòāð-
ðèè āðāð“ üā ð³eüèè „í í p̃ í í èèñy“, yē ñā³ā÷èüò í ñēíāñüēèè
ñòí ðeè⁴⁰⁸.

í í ò í á à à è ó 20 í á à í è ñ í í ò í ç è è á à í è ò í í à ñ ù í í ó í í è ³ í í á è è à ò .
 Ù í á í ³ ò ò í ù ò í á ç í á è ø í á , í í ñ è í á ù è í á ç í ð á è à à ñ á í í è á , à è ð á à -
 è à á ³ è ý ò í á í í í è ý è ³ ñ ³ í á á ³ ò ù á è è æ ÷ ³ ò ò ò í ð è í á ð á í á ñ è à ç à ñ ò í
 è è í í á ò ð ³ á . È í è 100–200 ð í è ³ á í ³ ç í ³ ø á è þ á è , è í í á þ ÷ è ò à í
 á è í ó , ç í á ò í á è è è ³ ñ ò è è , ò í í í ñ è í á ñ ù è à á è á á ç á á í ò í ý è à ù í
 í í í á ³ á à è í ò í ò á .

Í ³ ñ è ý 1917 ð . Í í ñ è í á ù è í á í è ù è è à ó è ð á ù í ñ ù è ³ ñ ò í ð è ÷ í ³ í à í ' ý ò -
 è è á æ á á ³ à è ð è ò í , í á ò í á á þ ÷ è ñ ù ç à „ í á ð á á ó á í á è “ , ç à 40 ð í è ³ á í á -
 í ó á í í ý ç í è ù è è , ñ à ð è à ç è è ø ý ç á í è ³ ó è ð á ù í ñ ù è ò ³ ñ ò í ð è ÷ í è ò
 í à í ' ý ò í è ³ í à í ' ý ò í è è ³ á Ò È Ñ Ñ × Í È Ð Å Ò Í Í Å ² È Ù Ø Å , í æ í í í á ð -
 ò ÷ í á í í ñ è í á ù è í á ç à 300 ð í è ³ á . È è ø á ç à á á á ð í è è (1934–1935)
 ç í è ù á í í í í á á 40 í á ø è ò ñ à ð í á á á í ³ ò á ð è í á , ñ à ð á á ý è è á ø è è
 ò á è í ù í è ñ ò á ò ù è í ù è ð á ñ è , ù í Ó è ð á ù í ³ ç à ç á ð è è è í è ñ ò á ò á í ç í á á ò ³
 Ó ð á í ò ³ ù , Á í á è ³ ù , í ³ í á ÷ ÷ è í è .

Í á ñ à í á ð á á , ð ó é í ó á à è è ñ ý á í ù á í ò ó ó á ð è á è , ù í ù ò á á á á á á á á
 á á ò ù í á í ² á á í í á ç á í á , ò í ÷ í í í á ð ò ³ ñ ò è á í ð è ó í á ç á í è í è ò ò á í á ò
 í è ù è è ç á á á ³ è ù ø í á í è í á í í á ð á ç è , í á í è ñ è , í ð è ñ á ý ÷ á í ³ è í í ó , ò à
³ í ø ³ ñ è ³ á è á á ò ù í á í á . Ó á è ç í è ù á í í ò á í ñ á . Í è ó á è è à , ù í á ó á
 í á ð è è í í þ ñ á ³ ò í á í á í í è ñ ò á ò á á ³ ù í è í á í á á á á á á á á á 1705 ð í è ó
² . Í á ç á í á . Ó á è à ñ à í á í è ý ñ í ³ ò è á è à ñ í á í ð ñ á . Í è è í è è , Á ð á ò ñ ù è ó
 ó á ð è á ó , á á ç á á ð ³ á à è í ñ ý á á á á ò í í á ø è ò ³ ñ ò í ð è ÷ í è ò í à í ' ý ò í è ò á á í -
 è ò í á í ò á , ó í ³ è á ó á í í ò í á á í è è á á ò ù í á í Í . Ñ á á á è á ÷ í è è ò à è ³ è ù -
 è à í á ø è ò á è ç í á ÷ í è ò ³ ñ ò í ð è ÷ í è ò í ñ ³ á . Í í ñ è í á ù è í á á è è í ó è à
 ù í ³ è ³ ñ ò è è í á ñ í ³ ò í è è . Ó á ð è á ó ñ á . Í è ó á è è à Á è á ó á è ò ù è í á í í í -
 í á ñ è ð ý í á á á ð è à , ó á ð è á ó ñ á . Á á í ð á ³ ý ò í á í æ í í í á ñ è ð ý ç ð ó é í ó á á -
 è à ç ò ó í á á í á í ò í . Ó á è ç í è ù è è è „ í á ç á í è í ñ ù è è è “ Á è á ó á è ò ù è è
 í í í á ñ è ð , ù í 850 ð í è ³ á í í ø è ð þ á á á è ó è ù ò ó ó ³ ò ð è ñ è ý í ñ á í
 ó Ñ ò á í ³ è á á ò í ³⁴¹² .

Í í ñ è í á ù è í á á è ø è ó á á è à ³ í è ù è è à è í æ í ó í á è í á í ø ó ç á á á è ó
 í ò í á á ò ù í á í á ² . Í á ç á í ó ó á è ð á ó á è ù í í , ù í Ó è ð á ù í á ó á è ò ÷ í í í á
 í á ³ ñ ò í ð è ÷ í è ò á í è ó í á í ò á í ò í í ù í á í , è ð ³ í ò è ò , ù í í í è í è è è ñ ý
 í í ç à í á æ á í è í í ñ è í á ñ ù è í ³ í í á ð ³ ù . Í í æ è è á í , í í ñ è í á ñ ù è ³ ñ í ò á -
 è ³ ñ ò è í á í á à è á ³ è è ² . Í á ç á í ó è è á ñ í á í ? Á á í í á ³ á ù á á ³ í ø è è ó á è ò .
 Ç á ñ í á í è è í í ñ è à è Þ ð ³ è Á í è á í ð ó è è è í í ò í á á í è è ó È ³ á ³ á ó á ð è -
 á ³ ñ á . Ñ í á ñ á . Ñ á ý è ó þ ÷ è 800-ð ³ ÷ ÷ ý ç á ñ í ó á á í ý í í ñ è à è , í í ñ è í á -
 ù è í á ç á ó á ó á è à á ó ³ è ó á ð è á ³ ð í ç è ³ ø í è è ñ à ð è í ó á á , ò ð í ÷ è ñ ò í í á -
 ð á è è á è à ó á è 1947 ð í è ó è í á í è ³ ñ ò è è . Á ò ð ó í ó ó è ð á ù í ñ ù è í á í è í ý -
 ç ý Þ ð í ñ è á á í ó á ð í á í , ù í ñ ò í ý è à ó ñ á . Ñ í ò ³ ù , í í ñ è í á ù è í á á ³ à è ð è -
 è à ³ í í á ð á á ó á á è à 1932 ð í è ó .

Í í ð ó ø è ò è í í á è è ó è ð á ù í á á ù á á á æ á ³ ç à è í ù í ó í ³ ñ ò ù ³ á á è è è è è
 á ð ³ ò . Í í è ù ù á á è í í á è à í ð á ó Á . Ò í á è ù í è ò ù è í á í ³ ç í è ù è è à è í á í .
 Á è á í á è ù í á í á ð ò í ñ ò ³ á í è ù á í í ³ í á è á æ è ò ù í í ñ è í á ù è í ³ . „ Á ñ á , ù í
 í í æ í á ç ð í á è ò è , ç ð ó é í ó á à è , ç í è ù è è – á è é , ç í è ù ó é , ð ó é í ó é .

Í ʒyēĩ; øēĩāē íā áóāā, áĩ íā ìĩæā áóðē. Ì óçēēā, ì æyðñòāĩ, ðʒúáyðñòāĩ – íʒ÷ĩāĩ íā āāðòʒ, áĩ æ ç í ēò íāì ā æĩāĩĩ; ēĩðēñ-ðʒ⁴¹³. Ì ìñēĩāÇuíē āāçĩ āðāðāĩ ì ēÇuíēòú óēðāĩĩ nüē³ íāóʒĩĩ æuí³ ñēāðāē āʒā Ì āðāyñēāāā 1654 ð. āĩ nüĩāĩāĩ³. Å 1963 ð. Ì ìñēĩāñü-ēēē íāì ʒñí ēē Óēðāĩĩ ē Ì. Ì íāāĩðĩēē ìĩāðĩæóāāā óēðāĩĩ nüēē ì óçāēĩ ēēāĩ íāĩ ēāĩ òĩ³ ŐĖ Ēĩ Ő: „Çĩ āōĩāyouny Çā ēpāē, yē³ ñā-āā āāēē÷āpòū çĩ āāōyĩ ē ñāðĩāēĩ ē. Ąĩĩ ē íāĩĩ ēāāēēāĩ āēĩ āāāpòū āʒā óðyāó ŐĖÑĐ³ āʒā ŐĖ Ēĩ Ő çāāðʒāāðē ðā āʒāāōāĩāóāāðē íʒēĩ-ì ó íā ìĩððʒāĩ³ ñāðĩāāāĩ³ áóāĩāē Óēðāĩĩ ē⁴¹⁴. Çĩ ēÇuíēāāðē óē-ðāĩĩ nüē³ ʒñōĩðē÷ĩ³ āĩēōĩ āĩ ðē Ì ìñēĩāÇuíē ā ìĩ÷āēā óāæ āʒā Ì āðā-yñēāāā, ā íāñāĩ ìāðāā ìʒāĩēñāĩ ēē ì ìñēĩāñüēēē ē ðā óēðāĩĩ nüēē-ì ē òĩĩāĩĩāāæāĩ ēē ì ìāðāʒñĩ ēē (ĩðēāʒĩ āēuí ēē) āĩēōĩ āĩ ò Ì āðāy-ñēāāñüēĩ; ðāĩāē³ íāāōū āʒĩāʒāĩ³ ēĩĩ³; ēĩāĩ ā óēðāĩĩ nüēēð āððʒ-āāð. Ì ʒñēy Ì ìēōāāē Ì ìñēĩāÇuíē ā ìʒāĩāēēēā 1718 ðĩēó āāēēēó ñāðĩāāāĩ þ āʒāēʒĩðāēó ē āððʒā Ēē°āĩ-Ì ā÷āðñüēĩ; Ēāāðē. Çāēĩ yā-øē 1915 ð. Ąāēē÷ēĩ ó, ìāēēēā óēðāĩĩ nüē³ āʒāēʒĩðāēē³ āēāĩçēēā óēðāĩĩ nüē³ āððʒāē. Çĩ āp÷ē, Çĩ Ì. Ąððøāāñüēēē ì ā° āāāāōĩ ʒñōĩ-ðē÷ĩ ēō āĩēōĩ āĩ òʒā, ì ìñēāēĩ ē ðĩçñððʒēyēē ç āāðĩ āð ēĩāĩ áóāē-ìĩē³ ñĩāēēēē 1918 ðĩēó ðā çʒāðāĩĩy.

Ąʒēĩ ā 1941–1945 ðð. ìĩēāçāēā Ì ìñēĩāÇuíē³, Çĩ Óēðāĩĩ ā íā ñēĩðāĩ ā, Çĩ óēðāĩĩ nüēā ì ìēĩāü øóēā° óēðāĩĩ nüēĩ; ì ðāāāē ó ñā-ðēó ēĩēāāð ðā ʒñōĩðē÷ĩ ēō āĩēōĩ āĩ ðāð, øóēā° ì ðē÷ēĩ ē ìĩðāçēē Óēðāĩĩ ē. Ì ìñēĩāÇuíē ā ñĩāēēēā 23 ððāāĩ y 1964 ð. āñ³ āĩēōĩ āĩ ðē óēðāĩĩ nüēĩ-ì ìñēĩāñüēĩ; āʒēĩ ē 1917–1930 ðĩēʒā, ì ðĩ Çĩ āæā çāā-āóāāēĩñy (ìĩæāæā ā āʒāēʒĩðāó³ Ąĩ ŐĖÑĐ).

Ąāēāēĩāēyāĩ ēē āðāð Ą. Ąðēĩā ìĩĩāðāāæāā 1847 ðĩēó, Çĩ Ő. Őāā÷āĩēĩ ñōāĩ ā ðāĩðōāĩ óēðāĩĩ nüēĩ; ìāçāēāæĩĩ; āāðæāāē: Őāðāñāā Ì ìāēēā – ðā Ñʒĩĩñüēā āĩðā Óēðāĩĩ ē. Ąāēēēēē Őāðāñ ñōāā āóōĩāĩēĩ ñēĩĩĩ, ìĩðĩēĩĩ Óēðāĩĩ ē, ìĩāĩāæóāā÷āĩ ìĩðāó³ āĩĩñōĩēā Ąĩāðʒy ìāðāĩçāāĩĩāĩ. Ąʒā āĩy ìĩōĩāāĩĩy ìĩ nüĩ-āĩāĩ³ øĩ³ ē āāĩü ñāðāæāóōū Őāðāñāó Ì ìāēēó ĄÑ² ì ìñēāēĩ ē: ÷ĩð-ĩ³, āʒē³, ðĩæāā³, ÷āðāĩĩ³, íā ñĩ òñēāp÷ē ìēā ç óēðāĩĩ nüēĩāĩ Ñʒĩĩ ó. Ñpāē ìĩðēōĩāyōū ìĩēēĩĩēðēñy Ő Ą Ąĩ Ēĩ Ēĩ ŐĖÑĐ×² óēðāĩĩ òʒā, ðĩ÷ āĩāðā çĩāpòū, Çĩ ì ìæðōū çāĩēāðēðē āððāōĩ þ ðĩāĩðē, ā'yçĩ ēōāþ, Ñēāʒðĩĩ, āĩ ì ìñēĩāñüē³ æāĩ āāðĩ ē (÷ĩðĩ³ ÷āðāĩĩ³) çāĩēñòpòū çō-ĩ³ ʒĩ āĩā. Ēĩēē ìʒĩ āōūēĩ-ì ìñēĩāñüēēē òðĩĩð āʒēøĩā āĩ Ēāĩāāā, ìōʒāð āððēēāðʒēñüēĩ; āāðāðā; ìāāðæāā āʒā āāĩāðāēā-ì ìñēāēĩ ā ìāēāç ìāñððʒēyōē òʒēū çā ìĩāāĩēē ē ēĩĩðāēĩāðāē ì: ìōʒāð ìāðā-āʒðēā ìā ēāðð³ ēĩĩðāēĩāðē³ ìĩāā÷ēā, Çĩ òʒēþp áóēā Őāðāñāā Ì ìāēēā. Ąōʒāð áóā óēðāĩĩ òāĩ³ ñēĩðēāóāāā ñððʒēūāó ðāē, Çĩ ñĩā-ðyāē ìāðāēʒðāēē ì ìāēēó³ ìāāāēē ó Ąĩʒĩðĩ.

Ąʒāñðōĩāp÷ē ā 1941 ð., Ì ìñēĩāÇuíē ā íā çāāóāāēā ðōēĩ óāāðē óēðāĩĩ nüē³ ñāyðēĩ³, ñēēēóþ÷ēñü ìāðāēēāñðē ìĩāēĩ ó íā ìʒĩ òʒā.

Òàè óàà áóéí çàì ³í í ááí í Ñàÿòò Ñí ò³p á Èè[°]á³, á çàèèðáí ³á Èè-
[°]á³ áí èààààèñòè ì àèè àèñààèòè ù á í í á³òðÿ. Í á Ùàñòÿ, óèðàíí ò³
 çàá÷àñí í çí áéøèè ò³ ì ³í è. Í á àñòèàèè àèÿàèòè ì ò í³á Òñí áí ñù-
 èè ñí áí òí Ì Èè[°]áí-í á÷àðñùéí; Èààðè, ³á³á í ùí áí çàèèðèèèñÿ
 ðóí è. Í í ñèàéí è çàì ³í óààèè òàéí æ áàààðí í áéá³èùðèð áóàéí è³á
 ó Èè[°]á³ ³àèñààèèèè ì ò ó í í á³òðÿ ÷àðàç òèàááí ù í³ñey òí áí, ÿè
 í ³í ò³ çàéí ÿèè Èè[°]á. Çà óà í ³í ò³ ðí çñòð³èÿèè áàààðí óèðàíí ñùèò
 í àðð³í ò³á⁴15.

Í òàà, óèðàíí ñùèò éóèùòðòò, áí ñí í áàðñòáí ³ ñàì èð óèðàíí ò³á
 Ì í ñéí áùéí á çààæàè í èùèèà àñ³í á çàñí ááí è, ðí áèèè òà ì í ñéí á-
 ñùèèè òðÿ, ì í ñéí áñùèà òàðèàà, ì í ñéí áñùèà ñòñí³èùñòáí, ì í ñéí á-
 ñùèèè í àðí á. Òñ³: òàð³, í àðð³àðòè, °í èñéí í è, ñàÿùáí èèè, ì ³í ³ñò-
 ðè, áóááðí àðí ðè, àðèñòí èðàðè, áàààò³; ì í í àðð³ñòè, è³áàðàèè, í à-
 ðí áí èèè, áàì í èðàðè, ñí ò³àè³ñòè, ³í òàðí àò³í í àè³ñòè, ³í òàè³ááí òè,
 ì óæèèè, áí ñÿèè, í ò³òàðè, ñí èààðè, çéí á³; ³ í áà³òù á'ÿçí ³-ì í ñè-
 àéí è á áááí ðàò ³ á'ÿçí èòÿò. Í èùèèè àñ³ ³éí æí èè – „ðàñ÷èáí è-
 òàèàé“ ³í í áð³; ² çà òðèñòà ðí è³á í èùáí í ÿ, ðóéí óááí í ÿ ÆÍ ÁÁÍ
 Ì Í ÑÈÆÉÍ Í Á ÇÁÍ ÐÍ ÒÁÑÒÓÁÁÁ. Í ááí àèè – ÁÑ² ÑÓÁÆÈÐ-
 ÁÆÈÈ.

Ì àéí óèðàíí ñùè³ áóðí áí³ ðààè í áðàéí í óðòù óèðàíí ò³á çàáóòè
 ì í ñéí áñùèà í èùáí í ÿ Óèðàíí è, ááí òí ÷ í ðí ñòèòè Ì í ñéí áùéí³.
 Áí í è í í ñèàðòùñÿ í á í áðò óèðàíí ñùèò éóèùòðòí³ñòù, í á óèðàíí-
 ñùèà òðèñòèÿí ñòáí, òí í àèÿðòù, ùí ì í ñéí áñùèèè í àðí á áí áðèé,
 í ò èèøá á àèòÿ÷³é áí áðí ò³ í á ðí çóí³, ùí ðí áèòù. Òí, ì í àèÿá,
 éí áí í ðí á³áí èèè æáí óòù éí áí í èùèòè, áðàáóààðè, áàèààðè, çí ó-
 ùàòèñÿ ç í áðáí í ááí èò í àðí á³á. ² éí èè òèò í í ááí èò í ðí á³áí èè³á
 í á áóáà, àñà áóáà í í-³í òí ó. Èèà í àí áí³ñòù.

xv. Ì Î ÑÊÎ Â ÛÁÍ Í ß

*Êîāāā āōāāō ì ì îāî ÿçûēîā,
ōî āāēēēāÿ ñî òōā ì îēāāō ì î çāî ēā.*

Ì āōð³āōð ²îēēî , 1689 ð.

*Í ā āûēî, í āō è āûōû í ā ì îāāō
í ēēāēîāî òēðāēî ñēîāî ÿçûēā.*

Ì . Āāēō°ā, 1876 ð.

*Çā÷āî āāēûāāî ēçēðîāāōû ì āēîðîñāē-
ñēîā ì āðā÷ēā, ēîōîðîā ì îēðûēîñû ōāā
ì ðāðîî .*

Ô . Āēāāēîā, 1920 ð.

Êîāēî ēē í āðîā ðāîðēòû ñāîþ ì îāō ñîðîÿî è ì îēîē³î ù, āāî é ðē-
ñÿ÷āî è. Ð³çî ā ì îîîāāēāí íÿ, Ð³çî³ ì ðēðîāí³ ì āñðāāēî ē ðāîðÿòû í ā-
îāîāēîā³ éōēûðōðē, āōðîāî ìñō³, òāðāēðāðē, ñā³ðîāēÿāē, ñā³ðîā³ā-
÷ōāāî íÿ, ñā³ðîðîçōî³ í íÿ. Êîāēî ēē í āðîā ā ð³ðēē, ēēðā ā ēîî ó
ì èòîî èē ñîîñ³ā āōî ā°; ēēðā ā ēîî ó ì èòîî èē ñîîñ³ā āēñēîāēþ°
ñāîþ āōî éō, òî÷ āē³ āāēāāā ð³ ñāî³ ñēîāā, Ùî é ð³ðēē í āðîā.
Ì îāā – í āēāîðîā÷ēē ç í āēāîðîā÷ēē ñēāðā³ā í āðîāð, í āð³. Ì î-
āā – āçāðēāēî āōð³ í āðîāð, ēîāî āāā÷³. Ì îāā ēîāēîāî í āðîāð °
í āîîāðîðîîþ ēā³ðēîþ ó ñā³ðîāîî ó ēā³ðîēēō. Êðāñā³ āāāāñōāî
ñā³ðîāî ç éōēûðōðē ā ù Ð²çî Ì Ì Áí ²ðî Ì ÑÒ². Āñ³ éōēûðōðî³ í āðî-
āē ì ēāēāþòû ð³āî ó ì îāā, āî āððāðēðē ù – òā āððāðēðē çā'ÿçîē
ç ì ðāāēāî è, āððāðēðē ðōî ð ì³ā ì îāā è é îāāðî òðēñÿ ā ì āðāēî-
ðēîîēā, Ùî ēîāî³ ññòðē÷³³ ā³ððē ēîðÿòû éōāē òî÷ōòû, Ùîā òāîî ç-
ðē çāî ēþ ñññ³ā³ā.

Ì āāððāðē òēðāî ññēēē í āðîā í ā ì îāî³ ē ì îñēîāññēîî ó ì îñēîā-
ùēîā ì îî÷āēā ā³āāāāî ā. ² í āî ā āā ì ðāāāē ā³ðē – îāāðāēāā āîñā
ðēð āîāðēā, òā Ùā é ðîāþ÷ēð, āē í ā ì ēð āēē³, òāîā³ āōðîāî ì
³ ì āðāð³āēûî îāðîî-ð³î ññēîî-ðāðāðññē³ ì ēāî āî ā ðîçî ðîñòðēēē āā-
ēē÷āçî ó ð³ ì āð³þ. Āāñÿðēē ðēñÿ÷ ì āēîðîñ³ēññēēð ì ð³çāēù āóā³ā-
í ē÷ēð ì îñēîāññēîî ç ð³ ì āð³ ç í āēāāðā ā ēîāē³ ē ì îñēîāññē³ ē āí-
ðēēēîîîāā³: ā³ā ì āððēð òēðāî ññēēð ì ññîîîāð³ā, Ùî ððāñðēēē
ð³ ì ēāî āîā ó Ô ñò., āî ðāîāð³ðî³³ ðāîððō³ā āōîî ì î ç ñēēē ÑÐÑÐ –
Ðîñ³ ā Ô Ô ñòîē³ðð³. Ñē òāā í ā ðāç āēāçōāāēîñÿ, āîðîāññòû āî òē-
ðāî ññēîî ðāîð÷÷î ññēē, ÿēō āî í ē ñāî³ āēēîðēñòîāóþòû, ì îñ³ēîî ì
ā³ā÷ōāþòû ì āîāî³³ ēēāñē Ì îñēîāññēîî è. Ôðî, í āîðēēēāā, í āēāçō-
āāā ē³āāðāēîā³ Ā. Ā°ē³î ññēîîî ó ì ēñāðē: Ùî òî ì îāēÿā çā ē³ðāðāððā

òòò: „...B òí çòí ³p, ùí ÷óæí ò³ ì íæòòù ì àðè ì ðè÷éí è ðóéí óàà-
 òè í áðó ³í ì áð³p. Àèà ý í ³yè í á ì íæó çòí çòí ³òè: ÷íí ó óèðàíí-
 ñùè³ ñàì ì ñò³éí èèè òí ÷òòù ù çðóéí óààðè. Ààñòð³yè, óí ³àð ²ààí ÷óé
 òí ÷à ñàì ì ñò³éí í Òèðàíí. Òà ý òí çòí ³p, áí æ ³áí ààñòð³yè,
 óí ³àð, ÷óæí áòù. Àèà ÷íí ó í AØ (í ³æðàñèpp í æ) áðàð, ì ðààí-
 ñèàáí èè ²ààí áí èí òí ÷à ñàì ì ñò³éí í Òèðàíí è – òùí áí ý í á ì íæó
 çòí çòí ³òè. ²ààí áí èí á³ ì ñèí áùéí á í á ñòààèòù æí áí èò ì áðàí í í
 áí áóàù-yèí; á³yèúí ì ñò³ á ³í ì áð³. Í áàí àèè, ñí òí ³ í àéí ðí ñ³á áóèè
³ ° í á í áéàèùèò ³í ì áðñùèèò ì í ñàààð. Ò³áà æ áí í è ì àðèí òòù
 ó ñàì ì ñò³éí ³é Òèðàíí ³ ñò³èùèè ì í æèèáí ñòáé, ýè ó ³í ì áð³? Ñà-
 ì ì ñò³éí èèè èàæóòù, ùí ì í ñèí áùéí á í èùèèà óèðàíí ñùèò èóèù-
 òòòò òà áðàáóààèà ù áàààòñòàà. Í ó, òí áí ð³í ì ñù ì òí òè òí ì í áíí ðà-
 áàèèáí ñò³. B àèàóíñý, ùí ñàì ì ñò³éí èèè í á àà÷òù áàèè÷áçí èò
 àèáí á Òèðàíí ³ í áèàæàðè áí áàèè÷áçí í ì, áààòòí ³ – í áñàì ì áðàà –
 ì Í ÁÓÓÍ ÙÍ ³í ì áð³. Á³áðàààðèñý á³á ì í ñèí áñùéí ³í ì áð³,
 áðàðèèàðè ù çàðèñò á³á çí áí ³ðí ³ò áí òí á³á, Òèðàíí á áóàà çí óðá-
 í á òóèàðè çàðèñòò ýèíñù ³í òí ì, í á ñèàáòí çà ì í ñèí áñùèò,
³í ì áð³. Bèèè æá àéóçá àéòí àèòè ç ì í ñèí áñùéí?... Ñàì ì ñò³éí è-
 èàí çàààáéíñý çí í èòè ³í ý ðòñù í á Òèðàíí á. Ò³áà çí í á ³í áí ³
 çí ³í èòù í áðí á? ðòñù-ðí ñèý. Ò³áà æ í òà áðóàà „ñ” ì áðàðéí áèà[°]
 í áèàæàðè áí ñí ³èúí í ì ³í ì áð³? Òàè, ñí ³èúí í ì, áí æ óèðàíí ò³ ì á-
 þòù òàèà ñàì á, ýè ³ ì í ñèàéí è, ì ðààí áààæàðè ³í ì áð³p ñáí[°]p, óè-
 ðàíí ñùéí þ (ýèùí òí ÷òà òþ í í áó í áçáo). Òàè, áí ò³áà æ í á ðèñý-
 ÷³ ì òí èí ì í áè÷³á, ááçáí òí áùè³á, ýáóæéí ñùèèò, áí áí è³á, áèéí í è
 (á ÑÐÑÐ: òèí í òáí è³á, ì í ñèàéáí è³á, èèðè÷áí è³á, èí í èòù) òí çáó-
 áí áóààèè ³í ì áð³p? Áñá, ùí ñòáí ðáí í á ðí ñéñùè³é ³í ì áð³, ñòáí-
 ðáí í ñí ³èúí èí è ñèèàí è ì í ñèàéí ³á ³ óèðàíí ò³á ³ òíí ó ° ñí ³èúí èí
 áí áðíí . ì í ñèàà ° óèðàíí ñùéí þ, ýè ³ Èèà ì í ñèí áñùèèí ...”.

Òàèèè çí ³ñò ì ³ðéóááí ù ì í ñèàéí ³á òñò ì í è³òè÷í èò áàðà: „áàè-
 í áý-í áààèèí áý ðí ñèý!” Í á æàèù, óèðàíí ñùèà ³í òàè³ááí ò³y í á-
 áòù ì ³ñèý æàðèèàèò òðàààá³é ì í áòí ð[°]p ùí ñù ì í á³áí á. Á óèðàíí-
 ñùèò ÷áíí í èñàò, æòðí àèàò, éí èèèàò, í ááòù ì í çà ÑÐÑÐ ì òí í á-
 áóòùñý òý ì í ñèí áñùèà áðàóí ý. Í í è³òè÷í ³ááí èðòòè 1917 ðí èò
 èí èèè³ ì ³í ³ñòðè ÒÍ Ð çí í áó í á ÷óæéí ³í òí ñòyáàþòù ñáí þ
 „ðóéò çáí àè” ì í ñèí áñùèèí çààðáí èèàí, çàèèèèàþ÷è ì ò áí òí ðè-
 ñý ñí ³èúí ì òí òè ì í ñèí áñùéí áí... çààðáí èòòàà. Í òí ñòyáàþòù
 í ááòù òèí ñàì èí ì í ñèàéí áí, ýè³ áæá áààðèèè 1917 ðí èò ì í
 çóí³í æá „ðóèàí çáí àè”. Bèáè ì í ñèàéí è áààæàèè í áíí ðàààèè-
 àèí áàíí òèçí ³ ì í ñèí áùáí í ý, óðyá í á ì áà àè ñèèè áí áèyí òèè
 ç í áòáðáòðàà (ç ì í ñèàè), ùí á³òùñý á Òèðàíí ³. ì í ñèí áùéí á ì á-
 èà áí 1917 ðí èò „í÷áè è óò áí ñòáàðààùò” á Òèðàíí ³ ì í í áà í áéí
 ì ³èúéí í. Í èí³ ì çá³èùèèèñý áí 7,5 ì ³èúéí í á. Í áéáóðí³ðèè
 ç í èò òí çòí ³ò, ùí á³í ñáí þ „í á æèñòù, á ì áèèí ó” áðàðèèòù,

ÿeUí Óeððáí à òñàì í ñò³éí eòuñý. ² éí æí eé æeí þóó^o „eçì áí ó“, „ñáí aðaðèçì“, í áá³òu ì íáí eé.

Bé áí ÿeañý ì í ñeí á Ueí à oéððáí ñueí áí ñeí áá, æeáí í ç òí áí, Uí í eUeèa éí áí Ua AÍ Í aðáýñeááa: í aðð³aðó Ó³eaððáò òà òað ì e-ðàý è í áeæçaeè 1627 ðí eó ç³aððe à ì í ñeí á Ueí ³ áñ³ í ðeí ð³í eèe „Ó÷eððeúí í ì³ ááí áæ³“ E. Ñòaððí ááöueí áí (aððeí ááí à á È^oá³) ³ ñí áeèðe. Ðí eó 1720 ì í ñeí á Ueí à çááí ðí í eèa aððeóáaðe éí eæ-èe oéððáí ñueí þ ì í áí þ. Éí eè æ È^oáí-Í á÷aðñueá Èaaða í áaðó-éóáaeà, òí ì í ñeáa í aeèaeà í à aððeí áí aðeòà 1 òeñý÷ó ðóáé³a øððaðó. Ðí eó 1743 ì í ñeí á Ueí à çáaðaeà ç oéððáí ñueèó ððàì ³a ñòað³ oéððáí ñue³ òaððeí áí ³ éí eæèe ³ í í áeèeà ìð. Á ñàðáá í eó áó-èe àeááí í ý Ò²-Ò²²-Ò²²²-Ò^{2V} ñòí è³òu, Uí ìð éí æí eé eóeüðóðí eé í aðí á í áað³áa^o ÿe ñáýðeí ³. Ðí eó 1847 ì í ñeí á Ueí à í í çáaeðaeà ç éí eáaðáí ù á Oéððáí ³ áñá, aððeí ááí à oéððáí ñueí þ ì í áí þ ³ ñí á-eèeá. Ðí eó 1876 ì í ñeí á Ueí à çí í áó çááí ðí í eèa aððeóáaðe áðá-ÿe³ éí eæèe oéððáí ñueí þ ì í áí þ. Ðí eó 1881 í ³í ñòð ì . ²áí áòu^oá í í áðí æóááá ñí aððí þ eáðí þ ñáí ì òðýáí áöýì çà „ì aeæéøáá í ð-ñóóí eáí eá í ð óeàçà 1876 áí áá“. Ðí eó 1892 ³í í áðñueèe óðýá í á-eàçáá óáí çí ðàì í á áááaðe áí çáí eó í á aððeóááí í ý éí eæí e oéðð-áí ñueí þ ì í áí þ „á óæýð ÷eñòí áí ñòáaðñòááí í Uó“, á í ñí aeèáí éí eæí e àeðý÷eó „ðí òý á U í í ñóUáñðáó ñí áaðæáí eý í í Uó è í ðáá-ñòáæýeèñú áeááí í àì áðáí í Uí è“, òí áóí çááí ðí í ýeè í á çí ³ñò, à ñá-ì ó í í áó. Í áñáeèaeøe 1915 ð. Áæe÷eí ó, ì í ñeí á Ueí à ì áñí áí í á-eèeá oéððáí ñue³ éí eáí çá³ðí ³ òà aðð³ae.

Í áì á^o á ñá^{3o} æeí áí í ì í áe, ÿeí þ í á í áðaeèeááí í Á³ae³þ. Èaí ÿí áòu-Í í á³eüñueèe^o í eñeí í Í áððáí ³e Èáaeöueèe í í í ðí ñeá ó „Ñáýðæøááí Ñeí í áá“ áí çáí eó í áðaeèeáñðe Ñá. ^aááí áæ^{3o} oéððáí-ñueí þ. Çà ñàì á í ðí ðáí í ý Ñeí í á í í eáðáa éí áí, çañeáaøe áí Ñe-á³ðó, òí ÷ í áðáá ðeí áí çáí eèa í áðaeèeáñðe Ñá. Í eñuì í í í áí þ ì á-eáí ueí áí ñeá³ðñueí áí í eáí áí ³ óóí áóñ³a. Í ñeý ðááí eþó³ 1905 ðí-eó, éí eè ñeáñí ááí í çááí ðí í ó 1876 ðí eó, oéððáí ò³ í í ÷æèe àeáááa-ðe éí eæe ð³áí þ ì í áí þ. Í ðí ðe öüí áí í áðáçó çàí ðí ðáñðóááá í ðáí 'óð Í . Ñòí eèí ³í, í áí eñáaøe òaðáá³: „Áeðí áý÷e ç òí áí í í eí æáí í ý, Uí ððe áaeóç³ ñó³áí í áí ñeí á ÿí ñòáá ³ çà í í eí æáí í ýì , ³ çà ì í áí þ í á ì í æeðu í á ñeèááaðe í áí í áí áaðæááí í áí ð³èa, í æð òðýá, í í ÷e-í á þ ÷e ç ÒVÍÍ ñó. í í ñe³áí áí í ³ í í ñó³éí áí ðí áñý í ðí ðe ðóóó, á³áí-ì í áí çà í áøeð ÷áñ³a í ³a í áçáí þ „oéððáí ñueí áí“ ðóóó, Uí í áñá ³ááþ á³áðí ææáí í ý ñòáðí; Oéððáí è ³ í í áóáí áó ì æeí ðí ñ³eñueí áí Èðáþ í á ñàì í óí ðááí eó, í áó³í æeí eó, í ³ñóáæeó ñí í ááó. Óí ì ó, ç í í áeýáó í áøeð ³í í áðñueèe áeí í á, ^o æeðæe í áááæáí eí óáí á-ð³ðí ^o í í eááðáí í ý óáí çóðe í á oéððáí ñueá aððeí ááí à ñeí áí“.

Ì í ñeí á Ueí à áí çáí eèeá àeááðe oéððáí ñueèó éí eæí e: ó 1843–1857 ðð. (çà 14 ðí è³a) – 25 (í ³áðí ðe éí eæèe í á ð³e); ó 1857–1870 (çà 13 ðí è³a) – 146 (11 éí eæí e í á ð³e)⁴²¹.

Â 1957 ð. à ÓÐÑÐ áóëí 34893 øêíëë, ç í ëð 599 – ñððááí^{3ð} òðóí^{3÷í} ëð³ 138 áóç^{3á}. Ðíëó 1962 à ÓÐÑÐ àëðí àëëí ààà æóðí àëë àëý à÷ëðàë^{3á} óëðàíí ñüëëð øê^{3ë}: „Óëðàíí ñüëà ì íàà á øêíë^{3”} 25980 í ðëí^{3ð} í ëë^{3á} òà „Ë^{3ð}ððððððà á øêíë^{3”} í àëëàáí 22930 í ðë- ì^{3ð} í ëë^{3á}. Ó÷ëðàë^{3á} çàààëüí í ñà^{3ð}í ëð øê^{3ë} áóëí à ÓÐÑÐ 357300, ìðæà, í àëí í ðëí^{3ð} í ëë^{3á} í ðëí^{3ð} àààá í à 10 ò÷ëðàë^{3á}. 1963 ðíëó í àë- àà æóðí àëë ç³“áí àëë á í àëí „Óëðàíí ñüëà ì íàà³ ë^{3ð}ððððððà á øêíë^{3”} í àëëàáí 39320 í ðëí^{3ð} í ëë^{3á}. Çà í³ áðíëó í àëëàà çí áí- øëëë áí 24100⁴²³. Æóðí àëó „Ì íáí çí ààñòáí” àëëøëí çà 30 ðíë^{3á} ëëðà 18 ÷ëñàë (í í 120–150 ñòíð^{3í} íë), à 1963 ðíëó éíáí çàëðë- ëë. Ì íñëíàíüëí à íëëüí ó°, Ñíá í á³ ñí óààëí óëðàíí ñüëëð í áóëí- àëó òà òðóí^{3÷í} ëð æóðí àë^{3á}. Á ÓÐÑÐ (ó Ëë°^{3á}) àëðí àëëí 29 í à- óëíàëó³ òðóí^{3÷í} ëð æóðí àë^{3á}, ç í ëð 16 – ì íáí þ í ñëíàíüëí þ, 13 – óëðàíí ñüëí þ.

Â ÓÐÑÐ ° í íí àà 6 ðëñý÷ ñððááí^{3ð} øê^{3ë}. ^a àëí ëë á ÓÐÑÐ „Óë- ðàëí ñëëë í àðáí àðë÷àñëëë æóðí àë” àëàà°òüñý í ñëíàíüëí þ ì í- áí þ í àëëàáí ëëðà 1005 í ðëí^{3ð} í ëë^{3á}. Í àëí í ðëí^{3ð} í ëë^{3á} í á ø³ñòü øê^{3ë}. Ì íñëíàíüëí à áííüñý í àçáí éí ñòàà í áà^{3ð}ó ó øàðàð: °àëí ëë óëðàíí í íáí ëë æóðí àë „Øàó³ñò” (í áà^{3ð}ó áàç í ðëëí àðí ëëà „Óë- ðàíí ñüëëë”) Ì íñëíàíüëí à çàëðëëà Ñà 1939 ðíëó, òí÷à á Óëðàíí³ ° í íí àà 795 ðëñý÷ øàó³ñò^{3á}.

²í ñòëððó ñòíð^{3í} ÁÍ ÓÐÑÐ àëáí òí àëà 1960 ð. ë³ëüëà á³áë^{3í}- àðàó^{3ë} ñòíðë÷í ëð í ðàòü í ðí Óëðàíí ó. Ì íñëíàíüëí à í áí çáí ëë- ëà í áàððóëóààðë æíáí íí. Õàë ñàí í í áí çáí ëëëà àëààðë³ „Á³áë^{3í}- àðàó^{3þ} ñòíð^{3í} ÓÐÑÐ”. ²í ñòëððó óëëàà 1960 ðíëó òí ë „Á³áë^{3í}- àðàó^{3í} ñòíðë÷í íí á³áë^{3í} àðàó^{3í}”. Àëààà í áðøëë, à í í ààëüðà Ì íñ- ëíàíüëí à í ðëí^{3ð} éí ëëà⁴²⁴.

Óí³ áàðñëðàðë á ÓÐÑÐ àëàþòü ó Õàðëíá³: „Ó÷áí Ñà Çáí ëñëë Õàðü- ëí àñëíáí óí ëàðñëðàðà”, „Õðóáí Õàðüëí àñëíáí í íëððáðí ë÷àñëí- áí éí ñòëððà”, „Õðóáí Õàðüëí àñëíáí í áààáí àë÷àñëíáí éí ñòëðð- òà”, „Çáí ëñëë Õàðüëí àñëíáí ñàëüñëí òí çýëñðáí íí éí ñòëððà”, „Ñáí ðí ëë í áó÷í Ñò ðááí ò ëàòáàðí ñòíðëðàëüí íë ì áðáí ëëë”, „Ðà- áí òí Õàëóëüðàðà éí æáí áðí á çáí ëáðñòðí ëñòáà”, „Õðóáí Õëçë÷àñ- ëíáí ìðààëáí ëý Õëçëëí-ì àðáí àðë÷àñëíáí Õàëóëüðàðà”, „Õðóáí íáíáàëí áí ííáí ñàí éí áðà íí àëáðí òðóí ë÷àñëíí ó ë áí áí òí çýëñð- ááí íí ó ñòíðëðàëüñòáð” – æíáí ííáí óëðàíí ñüëí þ ì íáí þ. Í áà^{3ð}ó á Óæáí ðíá³ àëààþòü: „Áí ëëàáí è ñí íáíáí ëý Óæáí ðí áñëíáí óí ë- áàðñëðàðà”. Õà ñàí á é á³ í øëó óëðàíí ñüëëð óí³ áàðñëðàðà.

Â Óëðàíí³ í áàððóëíáí í 1961 ðíëó éí ëæíë: óëðàíí ñüëí þ ì í- áí þ 3850 íàçà (46 %), ì íñëíàíüëí þ – 4416 (53 %)⁴²⁵. Ì íñëíàíü- ëà àëààà á Óëðàíí³ óààëëòüñý, Ñí ááíð^{3á} Õ. Øàà÷áí ëà àëàáí í íí- í áà 6 í éí. í ðëí^{3ð} í ëë^{3á}, 2. Õðáí ëà – 8 í éí., ëëðà çáí í á÷°òüñý,

ýeeli è ° ò³ aeäaí í ý. „Êíaçaðý“ í ài à° æíáí íáí í í Áí í Áí . Í íáí á ç³aðaí í ý òaí ð³a ð. Øåå÷áí èà á 10 òíì àð aeäaí í 1939 ð. í aeëa-áíì 10 ðeñý÷ í ðeí³ ðí ee³a. Ç í eó í áððeð ãàà òíì è ì í ñeíáÙeí à „æeð÷eëà ç í á³áo“, ³ ì ò í áðáaeäaí í àæ 1951 ðí eó àæà „æeí ðaa-éaí eí è“ ì í ñeíáñueí þ òaí çóðí þ. Ó „Êíaçaðý“ aeäaí í ý 1950 ð. í á í áaðóeóáæe 18 òaí ð³a (7 % óñuí áí „Êíaçaðý“), çí eðáí à, „Béae òe, Áí ááaí á“, „Ðí çðeðà ì í áeëà“, „Áæeëeëe eúi ó“, „×eæðeí á“, „Ñóí ì òú à ñæ³ Ñóaí òí á³“, „²ðæåååöü“, „Áæaeáí á³ í ñaeí è“, „Çañó-í eëà ÷í ðí à òí àðà“, áååæaþ÷e ì ò çà í ðí ðeí í ñeíáñueí³. Í áåa-åa°í í, Ùí ì í ñeíáñueá òaí çóðà í á áí çáí eëeà 1910 ðí eó í áaðóeó-åaðe eëðá 6 òaí ð³a òa æeððáñeþaaèa eëðá í eðáí ³ ðýæe, à í á ò³-è³ á³ð³.

Áí,öüny ì í ñeíáÙeí à é ³í øíì íáí eð í áðáeëå³a „Êíaçaðý“. Áí 1933 ðí eó ³ñí óaaèe í ³í áöüeëe òa í í eüñueëe í áðáeëååe. ì í ñeíáÙeí à çí eÙeëà ì ò ³ áí ñ³ í á áí çáí eëeà í áðáeëåñðe ³í í çáí í eí è ì í áaí è, eð³í ì í ñeíáñueí ì. Áí ðá÷³, óeðáí ñue³ áí ³aðaí ðe ó á³eü-í í ò í á³ð³ òæe ³ áí ñ³ í á í í áaæe í ðí í áðáeëåå ãñuí áí „Êíaçaðý“ ³í í çáí í eí è ì í áaí è. ^a í áðáeëåå eëðá æeáðáí eð òaí ð³a.

Ó 20-òíì í í ò „í í áí í ò“ ç³aðaí í ³ òaí ð³a ². Óðáí èà í áí à° æí á-í áí eí áí í ðí ðeí í ñeíáñueí áí á³ððà („Í á í ðà“, „Ðí ñ³°“ ³ ò. í.), ³ æí áí í ì ñòàð³ („Áí ³ñóí ð³í ñí ò³æ³ñòe÷í í áí ðóóó“, „Í í çà ì áæa-í è ì í æeëáí áí“, „Ùí òàèá í í ñòóí“ ³ ò. í.).

Ðí eó 1955 í áaðóeí áaí í eí eæí è: á ÐÐÓÑÐ – 86,3 % óñ³ ò á ÑÐÑÐ, à á ÓÐÑÐ – eëðá 5,2 %. ì í ñeíáñueí þ ì í áí þ æeäaí í í áa³öü òæe³, ýe „Ëñóí ðey è áððáí eí æey áðáaí áaí Êeååå“, „Çí á÷áñóaí Óeðæe-í ù“, „Áððáí eí æ÷áñeëa eññeåaí áaí ey áðáaí áaí Êeååå“, „Í áí ýò-í eëe áððeððæeðóð Õeðæeí ù“ òí Ùí.

Çà 1932–1955 ðð. áeäaí í ý eí eæí è á ÐÐÓÑÐ çá³eüðeëe í á 82,8 %, à á ÓÐÑÐ çí áí øeëe í á 9,8 %. Ðí eó 1963 æeäaí í á ÓÐÑÐ eí eæí è óeðáí ñueí þ ì í áí þ í á 13,3 % ì áí ùðá, í æ ó 1962 ð. (ç 3,824 áí 3,321). Aeá ì í ñeíáñueí þ ì í áí þ æeäaèe á ÓÐÑÐ í á 15 % á³eüðá (4 ðeñý÷³).

ì í ñeíáÙeí à çí áí øeëa 1962 ð. e³eüe³ñöü óeðáí í ì í áí eð æóð-í æe³a ç 184 áí 159. Ê³eüe³ñöü óeðáí í ì í áí eð áaçàð çí áí øeëañü ç 807 áí 520, ýe ³ ì í ³e í áeëåå ç 1109 ðeñý÷ áí 1104 ðeñý÷. Í á-èeåå ì í ñeíáñueí ì í áí eð áaçàð á Óeðáí ³ çá³eüðeåñý í á 29982 ðe-ñý÷³⁴²⁶.

Í á eí æí ³ 100 ðeñý÷ í áñæaí í ý æeí óñeåe eí eæí è ó 1960 ðí-ð³: Øåå³ý – 82 í açæe, Áañoð³ý – 59, Í³í á÷÷eí á – 52, ÑÐÑÐ – 28, Óeðáí à – 10.

ì í ñeíáÙeí à í eëuí ó°, áæe í á ³ñí óaaí óeðáí ñueëð í áðáeëå-åa÷³a ç ÷æeð ì í á. Óeðáí ñue³ í áðáeëååe °aðí í æeñueëð í eñü-í áí í eë³a – í áðáååæí í áðáeëååe ç ì í ñeíáñueí áí í áðáeëååð.

Í áðáééääē 1960 ðíéó íà 87 í íá í aðíá³a NÐNÐ: ç í îñēíāñūēí; 5329 í àçā, à ç óēðā;íñūēí; – 214 í àçāē (ç í ēō 158 í à í îñēíāñūēō)⁴²⁷. Óēðā;íñūēēē í áðáééää í āā³ōū „Ēðāōēíāí ēōðñā ēñōíðēē ĀĒÍ (ā) í ā àēāāāāēē āæ āí 1938 ðíéō.

Í ē āæā çāāāōāāēē, ūí í³ōōí ā NÐNÐ í ā í ā° í ðāāā āēāāāāōē ðē³ēūí³ í³āðō÷íēēē āāç āíçāíēō Āēāāāí³; í āāāāíā³÷íēō í āōē ó í îñēā³. Ó ñāðāí³ ðō ðēíēāō ÓÐNÐ í áðāāāāēí ā ā³ēūð³ñōū í³āðō÷íēē³ā – í áðáééääē ç í îñēíāñūēēēō, ó āōçāō ;ō í ā ððāāā ē í áðáééāāāōē, āí æ í íāā āēēēāāāí íŷ – í îñēíāñūēā. Í āā³ōū çāēŷēāí³ óēðā;íō³ í ā āēōðēí òpōū³ í ēðōōū: „Nāí;ō í āēŷō í ē āæā ç í áðōī-āí æ ēēāñō ā÷ēí í ð³āí í; í íāē í ā í āōāð³ŷē³ ... í áðáēēāā³ā. Í áðáēēāāí³ ðāíðē çāēí āpōū í āēā³ēūðō ÷āñōēí ó í āēōð ÷ēðāí íē. Í ā í ðēēēāā, ðāí óēðā;íñūēēō í āðíāí ēō ēāçí ē āā³, óēðā;íñūēēō í āðíāí ēō í³ñāí ū – íāí ā, ðāíð³ā óēðā;íñūēí; ē³āðāðāōðē – 15, í áðáēēāā³ā ç í îñēíāñūēí; í íāē – 52. Çā 4 ðíēē ò÷í³ í í÷āðēíāēō ēēāñā ÷ēðāpōū í ðēāēēçí í 250 í áðáēēāā³ā ç í îñēíāñūēí; í íāē³ 60 óēðā;íñūēēō ēāçí ē, ðāíð³ā óēðā;íñūēēō ēēāñēē³ā. Ā ā ñāōð-ðēō ēēāñāō ā÷āōū ā³ōāē í îñēíāñūēēō ēāēūí ē, í āí ēí āēðí í; í íāē, ēāí ðāēŷðēçí³ ā òí ūí. Āðāí āðē÷í ā í āí ēñūí āí í³ñōū – í ā ēí æ-í³ē ñōíð³í ò³ ò÷í³ āñūēēō ðāíð³ā. Í ā āēāí í, āí ÷ēðāí ēē ðŷñí³pōū í íāí ēí ē í îí ēēēāí ē, í āí ðāēí íñōŷí ē ñōēēp, æāðēēāí ñí āððā÷āí íp óēðā;íñūēíp í íāíp. ðāē³ ÷ēðāí ēē āēēēēēāpōū ó í āēŷō ā³āðāçō³ í āō³ōū āí óēðā;íñūēí; í íāē⁴²⁸. „Āēōāēāāā“ āēāāā 1960 ð. 262 āēōŷ÷³ ēí ēæēē, ā ñāðāā í ēō í áðáēēāā³ā ç í íāē í îñēíāñūēí; – 1774²⁹. Í āāí ā ð³÷, ā òñ³ō í îñēíāñūēēō ēí ēæēāō, í āðāēēāāāí ēō óēðā;íñūēíp (ŷēí í íāā çí îñēíāñūēíp), āēōāāēŷ÷ōñŷ āñā í îñēíāñūēā³ í āí ēpæēōñŷ āñā óēðā;íñūēā. Í ā āēāāāāōē ò³ē-ēíāēòí í³āðō÷íēē³ā óēðā;íñūēíp – í āñēēā. ðíæ āðōēōpōū (ā Óēðā;í³) í îñēíāñūē³ 100-ðēñŷ÷íēí í āēēāāí í, ā ;ōí³ óēðā;íñūē³ í áðáēēāāē – 5-ðēñŷ÷íēí. Āēāāpōū ā Óēðā;í³³ í áðáēēāāē í îñēíāñūēíp í íāíp óēðā;íñūēēō í ēñūí āí íēē³ā 100-ðēñŷ÷íēí ē í āēēāāāí ē, ā ;ō āā óēðā;íñūēíp í íāíp – 5-ðēñŷ÷íēí, ŷē, ñēāæ³-í í, ðāíðē í. Ēíōpāēíñūēíāí⁴³⁰. Ēð³í āēāāí ēō ā Óēðā;í³³ í îñēíāñūēēō í³āðō÷íēē³ā, ūā í ðēāíçŷōū ;ō ç í îñēíāñūēí ē ūí ðíēō 12 í³ēūēí í³ā í ðēí³ ðí ēē³ā⁴³¹. ðíēō 1966 āēāāí í ā ÓÐNÐ çāāāēū-í îñā³ōí³ ðō í³āðō÷íēē³ā 34,1 í³ēūēí íā (í îñēíāñūēēō³ óēðā;íñūēēō), ā ç í îñēíāñūēí ē í ðēāāçāí í îñēāí íāí ēō 15,5 í³ēūēí í ā í ðēí³ ðí ēē³ā⁴³². Í í³íñāðñōāí íñā³ðē ÓÐNÐ ðíçñēēā° ðēíēāí ñí ēñēē ēí ēæí ē, ūí ;ō í òñŷōū í ðí÷ēōāðē ðēíēŷð³. ðāíðē óēðā;í îí íāí ēō í ēñūí āí íēē³ā í í³íñāðñōāí í āēāçō° ÷ēðāðē ā í îñēíāñūēíí ó í áðáēēāā³⁴³³.

Øē³ē ā ÓÐNÐ 1962 ðíēō āóēí 40600, ó í ēō 7300 ðēñŷ÷ ò÷í³ā. Ó ñāðāí³ ðō çāāāēūí ēō ðēíēāō í āā÷āēíñŷ 3,5 í³ēūēí íā, ó òāōí-

àεò – 455 òεñý÷, ó áócàò – 526 òεñý÷⁴³⁴. Í áíá'ýçεíáí ì äëý óε-
ðàìííí íáí εò ñàðááí ³ò øε³ε „²ñòíð³ì óεðàìíí ñüεí ì ε³òàðòóðí ì ì
í íáε” àεääεε 10 òεñý÷ ì ðεí ³ðí εε³à – íáí ó íá ÷íðεðε øεíεε.
Ëεìñüεà øεíεà ¹ 20 ì á° 16 òεñý÷ εíεæíε ó ñáí ì ε³áε³íòàò³.
Ç íεò óεðàìíí ñüεí ò εεøà 480. Ó øεíε³ ¹ 116 ° 6136 εíεæíε,
ç íεò óεðàìíí ñüεí ò ì íáí ò – 197⁴³⁵. Ó øεíε³ ¹ 178 ° 323 εíεæ-
εε, ç íεò óεðàìíí ì íáí εò – 14. Ó øεíε³ ¹ 118 – æíáí ì ì óεðàìíí ì-
ì íáí ì. Øεíεà ¹ 47 ì á° εεøà íáí ó εíεæέó Æ. Ñíñðε, òà ε òà
à í áðáεεää³ ì ì ñεíáñüεí ò ì íáí ò⁴³⁶. Õà á ñòíεεò³.

Æíáí à εðáεí à, æíáí à òñòáí íáà á ÑÐÑÐ í á ì á° ì ðááà ñàì à àε-
ääεε æíáí ì εíεæεε, í áá³òü áíçáíεáí ì òáí çòðí ò. Ëáð³áí εòòáí
áñ³í εíεáí áεääí í ÿì çíñáðááæáí í á ì ì ñεá³, áí í á áεçí á÷á° Ùí,
ñε³εüεε, áà áεääááðε⁴³⁷. Çðíçòí ³εí, ÷í ì Ó áðε³áñüεεε óí³ááð-
ñεòàò í á áεääá 1965 ðíεò æíáí íáí í³áðò÷íεεà óεðàìíí ñüεí ò ì í-
áí ò, à Ëεìñüεεε í ááááí³á÷íεε ³í ñεòóò áεääá 205 ì ì ñεíáñüεí ò
³ 31 óεðàìíí ñüεí ò. Ç óñ³ò í³áðò÷í εε³à äëý òáòí ³εòí³ á ÑÐÑÐ áεää-
íí: ó ÐÐÓÑÐ 94,5 %, à á ÓÐÑÐ – 2,9 %, òà ε ò³ ì ì ñεíáñüεí ò
ì íáí ò⁴³⁸.

Æ ÓÐÑÐ ° 5500 øε³ε ç ì ì ñεíáñüεí ò ì íáí ò í áá÷áí í ÿ. Æ ñá-
ðááí ³ò øεíεàò ç óεðàìíí ñüεí ò ì íáí ò í áá÷áí í ÿ í á òð ì íáò ε ε³-
òàðòóðóò áεá³εáí í 2046 áíáεí, à í á ì ì ñεíáñüεó – 1365⁴³⁹. ì ì ñ-
εíáñüεà ì íáà ° íáíá'ýçεíáí ò á ÓÑ²Ó øεíεàò Óεðàìíí, à óε-
ðàìíí ñüεà í á íáíá'ýçεíáà á æíáí³ε ì ì ñεáí ì íáí³ε. Õà ε á óεðàìíí ì-
ì íáí εò ò÷εðáε³-ì ì ñεáεí ε áεεεääáðòü ñáí³ò ò ì íáí ò, áí í á çí á-
òü ³ í á òí÷òü á÷εðε óεðàìíí ñüεí ì.

Ç 19 áεöý÷εò áεðí áε³à á Óεðàìíí³ εεøà òðε óεðàìíí ì íáí³. Õà
ε ç íεò ááà („Ááðá³íεε” ³ „Í³í áð³ý”) áóáεðòüñý ì ì ñεíáñüεí ò.

Βε ì ì ñεíáñüεóñý óεðàìíí ñüε³ ì ³ñòà, áεáí í ç òàεεò òεòð. Ç óñ³ò
ó÷í³ áí ì ì ñεáí ì íáí εò øε³ε òíáεεí á: Áíí áóüεó – 99 %, Óáð-
εíá³ – 95 %, Ëóááí ñüεó – 93 %, Í ááñ³ – 92 %, Áí³í ðíí áððíáñü-
εó – 82 %, Çáííð³ææ³ – 73 %, Ëε³á³ – 73 %, Á³í íεò³ – 67 %, Æεòí ì εð³ – 61 %, Ñòáí³ñεááí á³ – 60 %, Ñóí áò – 58 %, Õí áεü-
í εóüεí ì ó – 57 %. Ó ×áðí³ áεöýò 36 ì ì ñεáí ì íáí εò ³ 4 óεðàìíí ì íá-
í εò øεíεε. Ó Ëíεí ì ε³ ° áá³ ñáðááí³ øεíεε ³ í áεääá³ ì ì ñεáí ì íá-
í³. Ó Ëúáí á³ óεðàìíí ì íáí εò øε³ε – 56, à ì ì ñεáí ì íáí εò 29⁴⁴⁰.

Ç à ì ì ñεíáñüεí ò ñòáεñòεεí ò óεðàìíí³ ñòáí íáεεε á 1960 ðí³ò
76,8 % í áñáεáí í ÿ ÓÐÑÐ, à ì ì ñεáεí ε 16,9 %. Áεà ó áócàò ÓÐÑÐ
ñòóááí ò³á-óεðàìíí³ ó³á áóεí 62,5 %, à ì ì ñεáεí³á – 30 %⁴⁴¹, ðíáðí
εíáεí³ 10 òεñý÷ ì ì ñεáεí³á á Óεðàìíí³ ì áεε ó áócàò 177 á³ðáε, à
εíáεí³ 10 òεñý÷ óεðàìíí³ ó³á – εεøà 81⁴⁴². Ðíεó 1960 ñáðáá í áóεí á-
ò³á ÓÐÑÐ óεðàìíí³ ò³ ñòáí íáεεε εεøà 48,3 %. Ç óñ³ò í áóεí áò³á-óε-
ðàìíí³ ó³á ì ðáòðááεε á Óεðàìíí³ εεøà 63,6 %⁴⁴³.

Í áóεíá³ çááí í ý çàðááðäæó° ³ì í áðñüεá ì ³í³ñòáðñòáí íñá³òε. Áñ³ ì íñεáεí ε ΝΘΝΘ çì óóáí³ í εñáðε æεñáððòáð³; ì íñεíáñüεí þ ì íáí þ. Ó Ëüá³áñüεí ó óí³ááðñεðáð³ áóεí íáí εñáí í çà 1944–1960 ðíεε 365 æεñáððòáð³ε. Ç í εð 312 (85,5 %) – ì íáí þ ì íñεíáñüεí þ. Á 1960 ð. á Óεðá; í³ áóεí íáí εñáí í æεñáððòáð³ε óεðá; íñüεí þ ì íáí þ εεðá íáεí ááóýó; á 1966 ð. á Ëε°á³ íáí εñáí í 25 æεñáððòáð³ε – óñ³ ì íñεíáñüεí þ ì íáí þ⁴⁴⁴. Ç 90 æεñáððòáð³ε í á³ñòíðε÷ í³ óáí ε, í íááí εð áí ì íñεáε, εεðá 12 – ç Óεðá; í ε, á ç í εð í íεíáεí ó íáí εñáεε ì íñεáεí ε⁴⁴⁵.

Νó÷áñí á ì íñεíáñüεí á íðεááááεá ìá íáεí ñòáðεε ñí íñ³á áí ðí-ðεñý ç óεðá; íñüεí þ ì íáí þ. Í áððí² í áεεáá 1724 ðíεó 1 ðεñý÷ó ðóá-ε³á ðððáðó í á áððóεáðí þ Ëε°áí-Í á÷áðñüεí; Ëááðε çà óá, ìí í áá-ðóεóááεá „Óð³í áü“ „í ðíðεáí í í á÷áðáí í ì á ì íñεíáñεí ε ðεí í áðá-ðεε“. ì ³í³ñòð í. Ááεó°á í áεαçáá 1876 ð. áððóεóááðε „ááç í εεá-εεð í ðñðóí εáí εε í ð ðíññεéñεíáí í ðááí í εñáí εý“ í áá³óü³ñòíðε÷ í³ áí εóí áí ðε, í εñáí³ ñòáðí áááí üí þ óεðá; íñüεí þ ì íáí þ. Óεðá; íñü-εεé í ðááí í εñ í ì íñεíáñüεí í 1923 ð., ááðóáá – 1928 ð. (çàðááðä-æáí εé ì. Νεðεí í εéí ì), áððáð° – 1934 ð. (çàðááðäæáí εé Á. Óáε-εáþ-Ì óñóεüáñí ì), á÷áðáððá – 1945 ð. (çàðááðäæáí εé í. ðε÷ε-í þ). ðá öüíáí, áεýáεý°öüñý, çáí áεí. Áεðáεóíð ðεíεε á Ëε°á³ Á. Áí áððóáí εí í εðá: „Óí÷ í ðááí í εñ óεðá; íñüεí; ì íáε á íñí íá-í ì ó ááá óçáí áæáí εé ç í ðááí í εñí ì íñεíáñüεí; ì íáε, íáí áε° ìá ááááóí ð³çí εóü,³ áí í ε ñòáíðþþóü ððóáí í ì³ ó÷í ýí. ×áñ óáá óñóí óðε ð³ ð³çí εó³. Óçáí áæáí í ý í ðááí í εñ³á ì áðεí á ááεεεεε áε-ðíáí εé áí εεá“⁴⁴⁶. Óðýá ÓΘΝΘ ñεεεεá° í áðááó á÷εóáε³á, ì íáí ç-í ááó³á, í εñüí áí í εε³á óí ìí, á í áðáá í áþ áðçáðε ç÷εí ýþóü í áñá-ì íáεðεε ááεáñ í ðí „áóðæóáçí εé í áð³í í áε³çí“,³ í áðááá í ðíñεóü óðýá ÓΘΝΘ (í á ΝΘΝΘ) áεεó÷εðε ç óεðá; íñüεí; ì íáε çáñòáð³ε³ ε³óáðε, í ðááí í εñ, çáñòáð³ε³ áðáí áðεεε³ ñεíáí εεε. Í áðí³ñóü áε-ááðε „í ðí áðáñεáí³“.

Í íí áððó÷ í á ì íñεíáñüεí á áí çáí εýεá Óεðá; í³ óááððáεüí³ áεñóá-áε: „Í ε, í á óíáε, Áðεóþ“, „Νáðáí á á áí÷ó³“, „ì íñεáεü÷áð³á-í εε“, áεá çááí ðí í ýεá ñòááεðε °áðí í áεñüε³ í °ñε óεðá; íñüεí þ ì í-áí þ. Áí çáí εýεá ðáí óþááðε áí í áεá, áεá çááí ðí í ýεá óεðá; íñüεεé ááεáð. Áí çáí εýεá ñí³ááðε óεðá; íñüεéð í áðíáí εó í³ñáí ü, áεá çá-áí ðí í ýεá óεðá; íñüεó íí áððó. Áí çáí εýεá áεááááðε í í íá³ááí í ý ç ñá-εýí ñüεíáí æεðóý ì. Áí á÷εá, áεá çááí ðí í ýεá í. Ëóε³ðáá³ í áðá-εεááε óεðá; íñüεí þ ì íáí þ Á. Øáεñí³ðá. Í áí á ñεíáí, εóεüðεáóáá-εíñý í ðεí³ðεáí á í áεí ðíñεñòáí.

Í áððó ì íñεíáñüεó áí ðεεéí í áá³þ (81 ðíì) áεááεε á ÓΘ ñò. á í áðáðáóðç³ í³í³ ó³ Áðíεááóç ðá Áððí í. Á°áðí³³ í áððεé áçáó-éíáí εé óεεáá 75 ðíεó í í ðΘ ðεí ñüεεé í áóεí ááóü í ε³ í ε³. Áí á-ε³ý, Óðáí ó³ý, í³í á÷÷εí á ì áεε ñáí; áçáóéíáí εεε ááá á XVII ñò.

Í 3nëy 1917 ð. Í tñeíáúeí a àeààèà: 51-òì ò í ó „Áí èüøóþ Ñí ààð-
ñéóþ Ýí öèèèíí ààèþ“ àaí ò à àeàáí í ýì è, 10-òì ò í ó ò àèò (òðè àe-
àáí í ý), 38-òì ò í ó ò áóí 3÷í ó, 38-òì ò í ó ò ààè÷í ó, 12-òì ò í ó 3ñóí ðe÷-
í ó, 10-òì ò í ó è3òáðáóóðí ó, 10-òì ò í ó àeòý÷ó, 1-2-3-4-5-òì ò í 3
ç í èðàí èò ààeóçáé í áoeè, óáóí 3èè, í èñòáòáà.

Áàèe÷áí è í ÷ àèè 1930 ðí èó áðóeóáàðe ó Èuáí á3 ððeòí ò í ó áí -
öèèèíí áá3þ „Èí eàà Çí áí í ý“. Í tñeíáúeí a ñàí á í ðí áààèèà á Áà-
èe÷èí 3 áàèe÷áçí ó í ðí áàáí áó í ðí ðí çéá3ò öéðàçí ñüèí; èðeüóððe
á ÖÐÑÐ; ðí æ çì óóáí a áóèà áí çáí èèðe Öéðàçí 3 1932 ðí èó ñòáí ðe-
ðe í èðàí á àeàááí èòáí 3 àeàááàðe 20-òì ò í ó „Öéðàçí ñüèó Ðà-
äýí ñüèó Áí öèèèíí áá3þ“. Öéðàçí ñüè3 í áoeí áó3 ñeèàèè í áðø3 ððe
òì è. Í tñeíáúeí a 1934 ðí èó çð óá'ýçí èèà, ç3áðáí 3 í áðáð3àèè çà-
áðàèà, çàèðeèà àeàááí èòáí. Öéðàçí ñüè3 áí 3áðáí ðe ðí çí í ÷ àèè
1949 ðí èó áðóeóáàðe çà èí ðáí í ò 9-òì ò í ó „Áí öèèèíí áá3þ Öé-
ðàçí í çí áàñòáà“, í áàñeèàèè çç áí 3í í çáí í èò á3àè3òáè, çí èðàí a áí
óí 3áðñèòáòñüèèð, ðí çí í ÷ àèè àeàááàðe çç áí áè3éñüèíþ í í áí þ.
Í tñeíáúeí a çàððeáí æeèañý 3 á3áí í àeèà çàèðeòá 30 ðí è3á òì ó
àeàááí èòáí Öéðàçí ñüèí; Ðàäýí ñüèí; Áí öèèèíí áá3í, ýèà àeàáè
ç í á÷óááí í þ a ÖÐÑÐ øàèeé3ñòþ: áñ3 17 òì 3a çà 6 ðí è3á. Á ó3é
„öéðàçí ñüè3é“ áí öèèèíí áá3í çàáááí í ðeñý÷3 í ñeàèè 3a, ýè3 í á ò
èè æí áí í áí ñòí ñóí èó áí áóáü÷í áí öéðàçí ñüèí áí. Áí áí í ÷ áñ í á çàá-
ááí í ðeñý÷3 ñeàááòí èò, øeðí èí çí áí èò öéðàçí ó3á. Í áá3òü í tñe-
àeí è çàèeí óèè ðáààeòí ðàí ÖÐÁ çáí í ÷ áàèèáá çí tñeíáúeí í ý 3 èà-
eóçòáí “447.

Öéðàçí ñüè3 í 3çí 3 2aaí è í á ñí ðí ò í áeèñý áí 1917 ðí èó ñeèàñðe
3 àeàáðe í í áí èè ñeí áí èè öéðàçí ñüèí; í í àè ðà ñeí áí èè ðáóí 3÷-
í í í áoeí áí; ðáðí 3í èí á3í. Í àèè èèøá ñeí áí èè Á. Áð3í ÷ áí eà,
ààèàí í á í í áí èè, ðà é á3í ç'ýàeañý àeí áàeí áí: í tñeíáñüèè
óðýá í á áí çáí èèà ñí í ðóáèðe í áí 'ýóí èèà Ö. Øáá÷áí èí á3, 3 ç3áðáí 3
í á í úí áí èí øðe àeèí ðeñòáèè í á àeàáí í ý ñeí áí èèà.

Í 3nëy 1917-áí çàðí áeèèñý í í eááí í í öeèáàðe í tñeíáñüèí-öé-
ðàçí ñüè3 í áoeí áí-ðáóí 3÷í 3 ñeí áí èèè. Ñeèàèè çð çà 1920–1930 ðí-
èè í í í áá 30. Í áí 'ýòáþ÷è öéðàçí ñüèí-í tñeíáñüèó á3éí ó ðà ñàèýí-
ñüè3 í í áñòáí í ý, Í tñeíáúeí a ýèeèñü ÷ áñ í á í áààæóáàeañý çááí-
ðí í èðe öéðàçí öýì àeàááàðe ñeí áí èèè. Èèøá çí èúeèà á 1933 ð.
ó3 ñeí áí èèè ðàçí ò ç óí í ðýáí èèàì è, áí ñeí áí èèè í í eáçóáàèè áà-
èe÷áçí á áàááòñòáí öéðàçí ñüèí; í í àè.

Çàð3áí í-óáðí í áeñüè3, ðí ò áí ñüè3 í í àè óðáí ðeèèñý ç èàðeí ñü-
èí; a ááðí áí ñüè3 – í 3a çç áàèeèèí áí eèáí ò. Èàðeí á í á ÷øæa
Çàð3áí 3é ááðí í 3 3 ö3èeí áeòí í ðeðí áí í áóèà ðàí í 3æí áðí áí í þ
3 í áoeí áí þ è3èüèà ñòí ð3÷. Áñ3 óáðí í áeñüè3 óí 3áðñèòáàðe í áá÷àèè
á XIV–XVIII ñò. èàðeí ñüèí þ í í áí þ. Èí èè æ í ÷ àèè ðí çàèeáàðe-
ñý óáðí í áeñüè3 í áó3í í áeñüí 3 è3òáðáóóðí 3 í í àè, a í áoeí áeè ðà

Óeððají núeá Áeááái 3y Í aóe ái ȳ í í ãðíí ó í í ñeí á ȳeí í þ 1933 ðí-
eó áeááeá 35 óeððají núeð ñeí áí eé³á ç í eðái eð áæóçáé í áóeé
³ ðáóí³ eé. Óeááááeé³ áeááááeé ȳð çá í áeí í á³ðí í ðyæeðó í áñoá-
æí, í³á ó³æí þ í í ñeí á ȳeí áí í áááí á. Áeá í³çí³ðá, ȳe óæá í í-
æeí ñy, í í ñeí á ȳeí á çí e ȳeá³ ñeí áí eéé, ³ȳð ááóíð³á. Á³ñoíðȳ;
éþáñoáá í á çí áeðe í ðeééááð ðæíȳ ðí çí ðáæ ç áeááái³ æáí e-ñeí á-
í eéaðȳí e.

Í³ñey 1917 ðí eó í í ñeí á ȳeí á áeááeá í í í áá 300 áæeéðeð í í ñ-
eí á ȳeð ñeí áí eé³á³ é³eüeáñíð í áí øeð, çááæüí eí í áeéááí
é³eüeá ááñyðe³á í³eüeí í³á í ðeí³ðí eé³á: 17-ðí í í eé (27 ðeñȳ÷
ñoíð³í í e) „Ñeí ááðu ñí áðái áí í í áí ðónñeí áí ȳçȳeá“, í áðáæááeá
(2700 ñóíð³í í e) ñeí áí eé í í ñeí á ȳeí á í í æ Á. Áæȳ, 4-ðí í í eé
(í í í áá 4 ðeñȳ÷³ ñóíð³í í e) áðeí í eí á³÷ í eé, 4-ðí í í eé (3 ðeñȳ÷³
ñoíð³í í e) ñeí áí eé í í æ Í. Í óðe³í á, é³eüeá ááñyðe³á í ðááí í eñ-
í eð, áí á³ðeí áeð, ³ñoíðe÷ í eð. Øé³eüí³ ñeí áí eéé (í í ñeí á ȳeí á³) æ-
áþpouñȳ ñóíðeñȳ÷ í eí e í áeéááái e é³eüeáeðáóí í. ²í í çáí í í-í í ñ-
eí á ȳeð áeááí ü í í í áá 400 – çááæüí eð, ðáóí³÷ í eð, í áóeí áeð.
Èeðá á³æ³í áðáð³y øeð ðáóí³÷ í eð ñeí áí eé³á ñeéæá eí eæeð í á
419 ñóíð³í í e⁴⁴⁹. Áí æ³éñüeí-í í ñeí á ȳeí á – í í í áá 70, ç³yæeéñȳ
í í ñeí á ȳeí á ñeí áí eéé í áá³ðu áððeéáí núeð ðà áç³éñüeðó í áðí á³á.
Á í í í e ȳeáðe 1933 ð. óeððají núe³ ñeí áí eéé, í í ñeí á ȳeí á á³eüðá
í á áí çáí eȳeá 15 ðí e³á áeááðe ÁÉ ÁÍ Í ÁÍ, í áá³ðu çí í ñeí á ȳeí á í áí.

Í³ñey Áðóáíȳ ñáðóáíȳ í í ñeí á ȳeí á çí óðáí á áóeá áí çáí eȳðe
Èe³áo áeááááðe óeððají núe³ ñeí áí eéé. Í áðáðó³ 1948 ðí eó áeáá-
eé ȳð á³eüðá ááñyðeá í á÷óááí í áæeéðeí (ȳe í á óeððají í í í áí³ æ-
ááí í y) í áeéááí í : á³á ððüí ó áí í³yóááñyðe ðeñȳ÷ í ðeí³ðí eé³á, á
„Í ðóí áðáðó³÷ í eé“ í. Ñðáðáí óááá í áá³ðu 250 ðeñȳ÷. Çá³æe ðæá
í í ñeí á ȳeí á ȳááð³ñóð? Áí á óüí ó ñeí áí eéð ÷eðá³í í, í í ÷eí áþ÷e
ç í áeéááæí eé (í í ñeí á ȳeí á „í ðóí áðáðó³÷ í eé“ çáí³ ñóð óeððají núeí-
áí „í ðááí í eñí eé“), í á eí æí³é ñóíð³í ó³ ðæ³ „óeððají núe³“ ñeí áá,
ȳe áðáæ, eáðí ñeí, eáí øá, áá÷³æá, ááðçeéé, ðáçeí á, áðáæé,
ááðeð, eéðí³é, eí í í óðe, ñáæeéá³ ðeñȳ÷³ í í áí áí eð.

Í áðáðó³ í í ÷æe á 1953 ð. áeááááðe (çæ³í ÷eéé ææ 1963 ð.)
í áeá³eüðeé, 6-ðí í í eé (121700 ñe³á, 3490 ñóíð³í í e) óeððají núeí-
í í ñeí á ȳeí á (í í ñeí á ȳeí á áeááeá 17-ðí í í eé, 27 ðeñȳ÷ ñóíð³-
í í e, „Ñeí ááðu ðónñeí áí ȳçȳeá“). Ó í áðááí í á³ ÷eðá³í í eð³í í í-
eéí í³á Ñðæ³í í á³ é ðæá: „Ñeí áí eé Á. Áð³í ÷áí eá í ááóí çáñoað³á
³ í í áóáí ááí eé í á ðeáí eð í áóí áí eí á³÷ í eð çáñááð, á áñ³ í í ðááí-
éþó³éí³ ñeí áí eéé áeyáeééñȳ í áóí í áe³ñðe÷ í eí e. Ó ñí ðááæí³
çááááí í yí áóeí... ȳeí áeá³eüðá á³áááeðeð óeððají núeð í í áó á³á
ðí ñ³éñüeíȳ. Çá³åñe ð³çí³ áeáááeé, áððáçí e, á³æáðeðeçí e, ȳí çá-
í í áí ȳeé áñ³ ó³ ñeí áí eéé... Áeáç³æá ðí á. Ñðæ³í á çí áí á³yçó³ áí í-
ñeðe áí ñeí áí eéá í í á³ ñeí áá... Ðááæeðí ðe áeðí áeéé ç í í í í áí í í-

ó éí èààðí yō òà è³íñèàò⁴⁵⁴. Ðàààèò³y àí ñè³àèèà í ðè÷éí è ³ àeyàè-
 èà, Ùí ñàáí òòòòòù çàí íàéáí í ý íàéàíí³ éí èáí òí ðàè, éí èààðí³³ í à-
 à³òù í ðí àààò³ ààçàò. ²í í àðñùèèè òðyà íàéàç° ç í ñèàè àèààà-
 í èòòààí à ÒÐÑÐ í ñò³éí í ÇÌ ÁÍ ØÓÁÁÒÈ Ùí ðí èò íàèèà òè-
 ðàí í í íáí èò ààçàò, æòðí àè³à, éí èæí è, à í ààòí òèò, í à ýè³ í íí èò
 ÇÁ²ÈÙØÓªÒÙÑÐ. Í àà³òù òèðàí í í íáí³ ÷àñíí èñè í àààæòòòòòù
 í ðí òà í èñàòè⁴⁵⁵.

Í àðààðààøè 1917 ðí èò àààñù í í è³òè÷í èè ñí àáí è í í í àðò³÷í í;
 Í íñèí àùèí è, „ààí í èðàòè÷í à” òñí ààèòààèà ù í áí ààèñòù àí Òàðà-
 ñà Øàà÷áí èà. Í íñèàèí è à 1917 ð. íàèèèè „Èí áçàðy”, í í ðòðàòè
 Ò. Øàà÷áí èà. Òèðàí í à à³áí í à³ààèà à³éí í þ. Òàèò í í áò í íñèàèí
 ðí çòí³º. Í íñèí àùèí à àààèàñy àí ñòàðí áí, òðààèò³éí í áí ñí íñí áò
 áí ðí òùáè: í ðí áí èí ñèèà í àèçàí àèè³ðí áí áí ðí áà àññí áí í íñèí àññ-
 èí áí Áàèèèí áí Òàðàñà í ðèyòàèàí í íñèí àùèí è. Í àà³òù í áí ‘yò-
 í èè éí í ó í íñòààèèèà. Òðààèò³éí à í íñèí àññèà øàðàèñòáí, í³à-
 ðí àèà ³ñòí ðè÷í èò áí èòí áí ò³à àeyàèèèñy à í àðàèèààò òáí ð³à
 Ò. Øàà÷áí èà í à í íñèí àññèò í í áò. ×èðà³í í: „Èàè Áàòòðèí ñèàá-
 í úè ðàòù òàðààà í íáí àèèèà” („Bè Áàòòðèí ñèàáí èè í íñèàà çà-
 í àèèèà”); „Á à òáí áé çàí èà òàðàáí è àñòù èè ÷áí í èòàòòòòy?”
 („Á à òáí çé í íñèí àùèí³º ÷èí í í æèàèòèñy?”); „Ñà÷ü í áí ÷òðí þ
 í áðíñèà. Ðòññèèà òàðàáù ñèòàè òí æà áðàòù òí áþò ðòèè” („Ñ³÷-
 æèáí áí þ í áðíñèà. Òà é í íñèàèù áí áðà áí³º áð³òè ðòèè”). „Èðáí-
 èí è áðáí úþ íñí í áàò” („Í í í íñèí àññèè èà°”); „Òàðñèèò ñèòá í á-
 ýèà çààèñòù, àñà í í ðàçí ðyèè” („Í íñèàèèèè Ùí çàçàð³èè, òí àñà
 í ÷òðàèèè”); „Çà ÷òí æà í Ù í áí í á ðààèè? È í ñòðí è í èèí è áí ðí-
 í èèè òàòðáí ðàáðà?” („Çà Ùí æ áí ðí èèñù í è èyòáí è? Çà Ùí
 ñèí ðí àèèè ñí èñàí è í íñèí àññè³ ðàáðà?”); „Èàè Ñà÷ ðàçí ðyèè, í í
 òàðèààí í èèàáù-ðèçù, ñàà÷ è çààèðàèè” („Bè Ñ³÷ ðòéí òààèè, ýè
 í íñèàè³ ñð³àéí, çèàòí é ñà³÷³ çàáðàèè ç í í èðí áè”); „Øèyòðà áù-
 èà è àñà áçyèà, èðí áù í í áèí èààèà. Á òàðèòà ààæà áí çàóò à òáí è
 çàèí áàèà” („Èyòè áòèè – òñà áçyèè, èðí á í í áèí èààèè. Á í íñèàè³
 ³ ñà³ò Áí æèè á í òòí çàèòààèè”); „Í Áí áàáí í í é, ñí í í í é í èèúè!
 Áí ðà í í á ñ òí áí þ. ×òí òù ñààèàè, í áðàçòí í úè, ñ í àòáðùþ ðí á-
 í þ” („Í é, Áí áàáí á, í áðí çòí í èè ñèí ó! Í í àèàèñù òáí áð í á í àò³ð,
 í á ñáí þ Áèðàí ó”); „Ðàñí èñèà í í áàðèè ÷éí í áí è÷úáè” („Í á èàè-
 òí è í í á³ðèà í íñèàèàà³”). „Í í æàò áù æàáí à Óèðàéí à, í í æàò
 Áí áí ðí ñí òòèèè à ñèí áà í í ðà” („Í í æà í íñèàà àèí àèèèà, ³ Áí ³í-
 ðí ñí òòèèè à ñèí á í í ðà”); „Á í áæ í èí è çàí èy÷èè éí á-ààà í àèù-
 èàþò. Í í áí ñí í áñèè òàè è ÷àøòò” („Á í ³æ í èí è ³ çàí èy÷èè àà-
 àà í ðí áèyàáþòù. Í í í íñèí àññèè òàè ³ ð³æòòù”); „Ñí í í áýy ðí á-
 í úà ... í í á òàðàáí è áàèáí þ ... çààèí òøèà” („Óáí; á³òè í í èí á;
 ... í íñèí àññèí þ áèàèí òí þ ... çààèòòáí³”). „Èí áàà í à÷èñòáí

ðañēī ī āāō ē ñēāāī ēē īāēðāāāō ī īāāēē" („Bē āñā ī īñēāēū ī īçāāē-ðā°, yē ðīçēī ī āāēēēēē ēūī ō")⁴⁵⁶.

Çā ÷āñ³ā Ō. Øāā÷āī ēā ēðāāāī ó īāçāō „ðōññēēē“, „ðīññēy“ āēç-ī āēā ðāðī ī ā, ðā ē ñāī³ óēðāçī ō³. Åāēēēēē Øaðāñ ī āēçī āā³ ī īñō³ēī ī āāēāāā ēēðā „ī īñēāēū“, „ī īñēīāñūēēē“, „ī īñēīāçūēī ā“, ī āēçī āāāā ī īñēīāçūēī³ ī ðāāā ī ā āōāy-yēēē ñī āāī ē ðōññēīç āāð-æāāē 2Ō–Ō²²² ñō. ç ñōī ēēðāþ Ēē°āī ī³ ðēī ī ðīðāñōāāā ī ðīðē çā-āāðāāī ī y Ōēðāçī ē. Ī āēī ç āēçī ā÷ī ēō óēðāçī ō³ā Ō²Ō ñō. ç³çī āāāā-ñy ī ī ðīāðāī³ ē āī ðīōūā³ çā ñāī īñō³ēī³ ñōū Ōēðāçī ē 1917–1922 ðð: „Ī ē ī³yē ī ā ī īāēē çðīçōī³ ðē: ī ā çū ī āōyēā° Ō. Øāā÷āī ēī, ēā-æō÷ē: „Ī ðēñī ēyōū ēōēāā³ ç ā īāī³ çç (Ōēðāçī ó), īēðāāāī óþ, çāō-āyōū“. Ōōī, yē, ÷īī ó ī ā° ī ðēñēī ēyōē, īāēðāāāōē? A yēī ī ó āīā-ī³? Ōōī çāōāēōū? Ōūīāī ī ē ī ā ðīçōī³ ēē,³ ī ā āōēī ēīāī çāī ēðā-ðē“. Ōāī āð³ðī³ ī āō³īī āēūī ī ñā³āī ī³ óēðāçī ō³ ī³ñēy ī īāīçī ī īðaç-ēē ç³çī āāāðēī óōūñy ðāæ, çū āī ī ē ī ā īāēē çðīçōī³ ðē ī³ ī īē³-ðē÷ī īç āāāē ð³çī ēō³ „ðīñ³yī ēī-ī īñēāēī, ðīñ³y-ī īñēīāçūēī ā“, ī³ ēðēāāāēō ī āñē³āē³ā ī ēōōāī ēī ē ðēō ī īī yōū ó āī ðīōūā³ Ōēðāçī ē çā ñāīþ āāðæāāī ó ī āçāēāæī³ ñōū. Ī ðī ððāā³÷ī ā ī āðīçōī³ ī ī y³ çī-āī ðī ðīæī āī ī īñēīāñūēīāī øāððāēñōāā – „ñī āāññēēē“ – ī ē āæā çāāāōāēē.

Ī īñēīāçūēīāī y, çðīçōī³ çēī, īōīīēþ° āñ³ ðāðēī ē æēðōy, īðæā³ ī ēñōāðōāī, ī ççēēō, ðāāðð. Ī īñēīāçūēīā ī ā āīçāīēy° óēðāçī-ñūēēī ēī ī īīçēðīðāī ó ÑĐÑĐ āēēī ðēñōī āōāāðē óēðāçī ñūē³ ī ā-ðīāī³ ī³ñī³, ā ī ðēī óō° āēēī ðēñōī āōāāðē ī īñēīāñūē³. 2 ōī ī ā ēē-øā ī āðīāī³, ā ē ī āððāōūē³ ð. çā. „ōçāāī ñēēā ðī ī āī ñū“.

Åāðæāāī ā ðāā³ī ŌĐÑĐ ī āðāāāāēī 1946 ð. ðāīð³ā óēðāçī ñūēēō ēī ī īīçēðīð³ā 23, ā ī īñēīāñūēēō 56. Åēā ē ōūīāī ī āēī. Ī īñēīā-çūēīā āēī āāā° ā³ēūøā ðāēēō ī īñēīāñūēēō, çū ī ðīñēāāēyþōū „āā-ðīēçī ðōññēīāī“ (ī āā³ōū „ñī āāññēīāī“) ī āðīāō³ ēīāī ēþāī ā āī „ī āðōøēē ðīññēē“⁴⁵⁷. Ī āā³ōū ī īēūñūē³ ēī ī óī³ñōē ī ðīðāñōðþōū ī ðīðē ðīāī, çū Ēēçāñūēā ðāā³ī āñþ ī ðīāðāī ó āī ī īēūç³ ī īāā° ī īñēīāñūēīþ, ā ī ā óēðāçī ñūēīþ ī īāīþ. A Ōēðāçī³ ðāā³ī³ ðāēāāā-÷āī ī y ā³āāīāyōū ēēðā 25 % ÷āñō óēðāçī ñūēēī ðāī āī, ā 75 % – ī īñēīāñūēēī. Ī āā³ōū çūāī ñī³āō, ī ççēēē, ī īāç³ç. Ō Ēē°ā³ āēī ó-ñēāþōū ēēðā ī īñēīāñūē³ ī ēāð³āēē, ā óēðāçī ñūē³ – āæ ó Ī īñē-ā³⁴⁵⁸. Ē³ī īñōōā³ç ŌĐÑĐ āēðīāēyþōū óēðāçī ñūē³ ō³ēūī ē ī īñēīāñū-ēīþ ī īāīþ, ā ī īōī ðīāēyōū ī āðāēēāā óēðāçī ñūēīþ,³ ōī ēēðā āā-yēēō, ðāæñāðē ðā āēōīðē ī ā çīāþōū óēðāçī ñūēīç ī īāē⁴⁵⁹. Ī ā-ā³ōū ç „Ē³ñīāīç ī³ñī³“ Ē. Ōēðāçī ēē çðīāēēē ō³ēūī ī īāīþ ī īñēīā-ñūēīþ (ōī÷ā āī Āī āðēēē ī īñēāēē ā ī āðāēēāā³ óēðāçī ñūēīþ). „Åçāāāē³ ō³ēūī óēðāçī ñūēīþ ī īāīþ – ōā çūñū āēī yōēīāī ð³ā-ē³ñī ā ó ī āñ“, – ī ēøā ī ā óēðāçī ñūēēē ī āō³ī ī āē³ñō-āī³ āðāī ð, ā ēē-çāñūēēē ÷āñī ī ēñ⁴⁶⁰.

āī ī īāē: āāēēōūēī, ēōāāī nūēī, īāānūēī. ī īō³ ī ēēēāā „ī īāī-
ōī nñēy“, ā ī īō³ „Pā ēī nñēē“. Ōēđāī ō³ ī ēōōōū ç ŌĐŊĐ āī nāī-
ō ō³ āī ēō çā ēī đāī ī ēēñōē ī īñēīānūēī p ī īāī p³ ī đī nñōy āāī īā³-
āāōē ī ōāēīæ ī īñēīānūēī p. Āāā 4581 ðēñy÷ ā ōēđāī ō³ā (12 %) āēāçāēē ā ī đāī ēñō 1959 đī ēō nāī^o p đōāī ī p ī īāī p – ī īñēīānūēō.

ī īñēīānūēēē ī īāđō³ñō ī. ī īāīāī āīāī đēā, ūī đōāā „ī đī-
nāā ūāōū“ ī īēyē³ā, āīāđā çāī ēāōēōē īōī³ ī³ñōī đēēāī, ūīā āī ī ē
ī āī ēñāēē ī āç³ī nī āāī ō ī īēūñūēēī ī āō³ī ī āē³çī ī ī³ñōī đō³ p ī īēū ū³.
ī īñēīā ūēī³ ç đīāēōē ōūī āī ī āāāēīñy. Ā īō ī ē ī ā^o ī „²ñōī đō³ p
Ōēđāī ē“, ī āī ēñāī ō ōēđāī ōyī ē. Āīā īā īā ēēōā īā „ç³ī nī āāī ā“
ōēđāī nūēēī ī āō³ī ī āē³çī ī ī, ā ē ī āđāñyēī āī ā ī īñēīānūēēī ōīā³-
ī çī ī ī⁴⁶³. Ōūī āī ī īñēīā ūēī³ çāā^oūñy çāī āēī. Ōđyā ŊĐŊĐ 7 ēē-
ñōī ī āāā 1959 đ. ī āēāçāā ç đīāēōē ī āīā³yçēī āēī āēā-āī ī y ō āñ³ō
ōēī ēāō ³ñōī đō³ ī īñēīānūēī³ ī īāđō³ī, ā ³ñōī đō³ p ī ēđāī ēō „đāñ-
ī ōāē³ē“ ī āīāīā³yçēī āēī, ī ³āđō÷ī ēēē ç ī āī ōāī çōđō^o ī āāāīā³÷ī ā
āēāāī ³y ĐĐŊĐ.

Ū ā 1734 đīēō ōāđēōy Āīā īā īāēāçōāāēā āōāāđī āōī đīā³ Ōē-
đāī ē ēī yçp Ā. Ōāōīānūēī ī ō āēēāāōē āñ³ō nī ī nī ā³ā, ūīā āāī ē-
ōē ī īñēāēī³ ā Ōēđāī³ ç ōēđāī ēāī ē. Ā ī īñēīā ūēī³ ōđyā āēā-
ī ēā ç ī īñēīā ēāī ē ðēō ōēđāī ō³ā, yē³ ðāī nēōāēēēē. ī ðāā, çāī ōī-
÷āī ī y āī çī ³ōāī ēō ðēpā³ā^o ūā īāēī ī āī đyī ī ē ī īñēīā ūāī ī y
³ī ōēō ī āō³ē. Ç Ōēđāī ē ī ēāī ī ī³đī ī āēāī çēōñy ī īēī āū, ī āđā-
āāēī ōēī ī ō³. ī āā³ōū ī īñēīānūēā „ñōāōēñōēēā“ ī īāā^o, ūī ōēđā-
ī ō³ā ī īçā ŌĐŊĐ ī³āē āēāā: ā Ēāōā³ī 29 ðēñy÷, ā Āñōī³ī – 16 ðē-
ñy÷, ā Ēēōā³ – 18 ðēñy÷, ā Ōōđēī āī ēñōāī³ – 21 ðēñy÷, ā Ēēđāēç-
ñōāī³ – 137 ðēñy÷, ā Ōçāāēēñōāī³ – 88 ðēñy÷, ō Ēāçāōñōāī³ –
762 ðēñy÷³. Đāçī ī – 1071 ðēñy÷. ī ā ī³āī³÷ī ī ī ō Ēāēāēç³ āēāā
3 ī³ēūēī ī ē, ī ā Āī ī ūēī³ ðā Ēōđ ūēī³ – 1,5 ī³ēūēī ī ā. Ō Ŋō³āī ī-
ī ō Āī ī āāñ³ – 0,5 ī³ēūēī ī ā. Đāçī ī – 6 ī³ēūēī ī³ā, ā nī đāāā³ ī ī ī āā
15 ī³ēūēī ī³ā. Ā nē³ēūēē ī³ēūēī ī³ā ōēđāī ō³ā^o ūā ā Ŋēā³đō, ī īñ-
ēīānūēā „ñōāōēñōēēā“ ī ā ī īāā^o. ī ā āñ³ō ðēō çāī ēyō ī āī ā āēī āī ī³
ōēī ēē, āā ā ī āā÷āēē ōēđāī nūēī ī īāē, ā ī đī ōēđāī ī ī āī ō ōēī-
ēō ē çāāāōāāōē ī āī ā ūī. ī ā āēāāpōū ðāī āēī āī ī³ āāçāōē, āōđī ā-
ēō ōēđāī nūēī p ī īāī p, ī ā ī đī āāpōū īō ðāī⁴⁶⁴.

Āēāīçy÷ē ōēđāī ō³ā (ī āđāāāēī ī ī īēī āēō ðā ī nā³÷āī ēō), ī īñ-
ēīā ūēī ā āīñyāā^o ē³ēūēī ō³ēāē: 1) çī āī ō^o ē³ēūēī³ñōū ōēđāī ō³ā
ā Ōēđāī³ ī³ ī īçā ī āp; 2) çā³ēūō^o ē³ēūēī³ñōū ī īñēāēī³ā „ī āēī đī nñ-
ēēñēī āī ī đī ēñōī āēāī ēy“; 3) çāōđēī ō^o đī çāōāī āō ōēđāī nūēī³
ēōēūōōđē; 4) çī³ ōī p^o nāī p āēāāō ā Ōēđāī³.

ī īñēīā ūāī ī y ī āī īñēīānūēēō ī āđī ā³ā³ ī ī āđō³ī çāāāēē nōāāēp-
āāēī ĀŊĀ ī īñēīānūēā nōñī³ēūñōāī, ā³ā ī āēī đāā³ōēō ī ī ī āđō³ñō³ā
āī ī āēē³ā³ōēō āī āđō³ñō³ā. Āāđāēāī ā Āōī ā āāççāñōāđāēī ī
ī³āōđēī ōāāēā ī īñēīā ūāī ī y. ī đī āāī ēē ē³āāđāēā ī. ī ēpēī ā

ai ði æ³nðu ai í añ ° áóæá, áóæá í áááçí á÷í à í ài ° ñðáí á ðeñý÷í-
 éðáðí í í áááçí á÷í ° ðí þ, ýeúí í áææáððèí ài í éí í ó í íñéí áñúéó
 í íáo⁴⁷⁰. Á éí í óðáí ó³ý ÁÉÍ (á) óóáæèèè: „Áñ³ ÷éáí è ÉÍ Ó í ó-
 ñýóú óñóááðè áñ³ í áðáí í í è á³éúí í í ó ðí çæðèí á³ óéðáí ñúéí ç éóéú-
 óððè. Í óñýóú ñóáæðèñý áí óéðáí ñúééó í áðð³íð³á áóæá óáðí áæè-
 áí, ç ðí çóí ° í í ýí, áðóæí úí, í í ýñí þþ÷è çí éí ðeñóú ñí þçó Óéðáí-
 í è ç í íñéí áúéí í þ. Éí æí èè ÷éáí ÉÍ Ó í óñèóú ýéí í í áá ðææáðá
 áæá÷èðè óéðáí ñúéó í íáo ° í á áí í óñèáðè, úí á ç óðí ñú ñóááèá í á
 áðóáá í ° ñóá í ° ñéý í íñéí áñúéí⁴⁷¹. Á áæá éí èè í íñéí áñúé³ á³éú-
 ðí áèèè çí ° í éèè ñáí þ áæáðó á „ðáñí óáé³èáð“, çááí áí ðèèè í í-
 ° í ðí í ó: „í áí á'ýçéí áá áæá÷áí í ý í íñéí áñúéí í í áè á óñ³ ðáñí óá-
 é³èáð ÑÐÑÐ áæáí ðáí ðí í áí èèáá° í á æèðýý ðèð ðáñí óáé³è, áí
 á³æðèèáá° áñ³ í áí ñóóí áí éóéúóððí èð çáí áóðè³á áñ³ í áðí á³á
 ÑÐÑÐ, á í áñáí í áðáá, ááèèè áí í íñéí áñúéí áí, á í ðæá, áí ñá³ðí áí ç
 éóéúóððè. Óí í ó-ðí í íñéí áñúéá í í áá ðæðè÷í í áæá ñòáèá ñí ° éú-
 í í þ í í áí þ áñ³ í áðí á³á ÑÐÑÐ⁴⁷².

Í í æí á í áááñðè ááçè³÷ æèñéí æþááí ú éáð³áí èð í íñéí áéí ° á ðà
 çí ° í ° í áñí ° áóáá÷³á ó „ðáñí óáé³èáð“, úí í á ° ðí ðí áóþóú í áí áó³á-
 í ° ñóú í ðèáððáí í ý í áí íñéí áñúééó í í á ° éóéúóðð. Éí ðí ðéí çí °
 áí èáçè ðæ³: „Çí áí í ý í íñéí áñúéí í í áè á³æðèèáá° áááð³ á ðèðí-
 èèè ñá³ð. Ó áñ³ ñóñ³áí ° ç ÑÐÑÐ ááðæáááð í íñéí áñúéá í í áá °
 áæá í áí á'ýçéí áèí í ðááí áðí í ó ðéí èáð. Í áá³óú ó áí ðí æèð áí í áñ
 ÑØA áæá÷áþóú ç ó 200 áóçáð, ° éáí ° ðæ³ñòè÷í èè óðýá áá° ñòè-
 í áí á³ ç ðèí, ðòí áæá÷á° í íñéí áñúéó í í áó. Áñ³ í áðí áè ÑÐÑÐ í í çè-
 ÷áþóú ó í íñéí áñúéí í í áè ñéí áá, ýéè çí áðæé°. Í í çè÷á° é Óé-
 ðáí í á, áí æ í á í á° áí ñ³ ñáí ç í áóéí áèð ðà óáðí ° í éð ñéí áí èè³á.
 Í ðæá, çááóááþ÷è í ááí ðí çæéí áí ó óéðáí ñúéó, á áæá÷áþ÷è æèñí éí-
 ðí çæéí áí ó í íñéí áñúéó, óéðáí ó³ ñòáþóú í á ááèèèèè ðéýð í í ñòð-
 í ó. Óðí í á ðí ÷á çí áðè í íñéí áñúéí í í áè, ðí é áí ðí á í í ñóóí ó, áí-
 ðí á éþáñóáá. Á íñé³éúèè ° ñóí ðè÷í á áí éý áèáçæá í íñéí áñúéí í ó
 í áðí áí á³ ááñòè áñá éþáñóáí ðéýðí í í ñóóí ó, ðí ðí é áí ðí á áí áí í-
 ÷áñ ° áí ðí áí í ° ÑÐÑÐ. Í ðæá, áí ðí áí í ° Óéðáí è...“. Óá – çí ° ñò
 óñ³ ðí ° áðð÷í èè³á í íñéí áñúéí í í áè, áæááí èð á ÓÐÑÐ. Óæá í è-
 ðóðú ó æóðí áèáð ° éí èæèáð⁴⁷³. Í áí ó° á Óéðáí ° í íñéí áñúéá í í-
 áá? Óà ó³áá æ í íñéí áúéí á çáæí èèá ðí í ó? Ó³áá óéðáí ó³ í á í á-
 þóú ñáí °; ðáñí óáé³èè, ñáí áí óðýáð? Ó³áá æ í á óéðáí ñúéèè óðýá
 áèáá° çæéí í è á Óéðáí °? Í íñéí áñúéèè óðýá í ° éí èè í á áèááááá
 æí áí áí çæéí í ó í ðí óéðáí ñúéó í í áó á Óéðáí °, áí æ çà Éí í ñòè-
 óóó³º þ ÑÐÑÐ í á í á° í á óá í ðááá. ×è í í æá óéðáí ó³ ðí ÷óðú, úí-
 áè í íñéí áñúéèè óðýá çááí ðí í èá óéðáí öýí áí áí ðèðè í íñéí áñú-
 éí þ í í áí þ? Í ðæá, í íñéí áúáí í ý í áí íñéí áñúéèð í áðí á³á ÑÐÑÐ –
 óá í á çí ° çí èúáí í ý, á „³í óáðí áð³í í æ³çáð³ý“, ðí áðí ááèèèèè í í-
 ñóóí, áí æ çá³éñí þ° í áéá³éúèèè ° áááè áñúí áí éþáñóáá – ñá³ðí áá,

ááçí àò³í í àëùí á, ááçèèàñí áá ñóní³ èùñòáí, íñí í áá à³÷ í íáí ì èðó í á í èáí áò³. Í òæá, ì àòè ì íñéí áñùéó ì íáo ñé³á í á çà áðóáo ð³áí ó, à òàèè çà í áððó ð³áí ó. Í íðá í ðíèèòí; èðí á³, áí ðè òðóí³ á, í áèáëùí³ ì óèè ì³ èùéí í³ á í áàéí í èò á³òáé, æ³í í è, ðóí á áááàòòòòò; Òè-ðàí í è, çááàðááí í ý çàí àèù³ í í í ááí èáí í ý í áðí á³á ó ááðí³ é Áç³; ðí çááè ááðááá çñáðááéí è, ðí çí áéáí í ý á³éí á Áç³; ááááòí Ùá í í á³áí í áí, Ùí éí áí çá³éñí èèà í íñéí áùéí á çà 1917–1968 ðí èè,– áñá òá, ì í áèýá, çí áñ³í í á í á ðáðóí éó ì íñéí áùéí è, à èèðá³ í ðáð-í àò³í í àëùí í áí èí ì ó í çí ó. Éóðý÷à ñé³í í òà.

Í áðáðò³ Ùá í áéí áí èóí áí ò, òí ÷³ í á óðýáí áéé. Í áðááà ç í è-òáí ù éóèùóóðè óéðàíí ñùéí; ì í áè á Èé°á³ óóááèèèà 15 èðóí áí 1963 ð. Í ððóðèèè èéí í í òáí í ý í áðáá ÒÉ ÈÍ Ó³ í áðáá óðýáí ì ÓÐÑÐ:

1) Ùí á ó áñ³ò áèùèò ðéí èáò, ðáðí³ èóí áò òà ðáí³ ñí è÷èò éóð-ñáò çàí ðí áááèèè í áá÷áí í ý óéðàíí ñùéí ò ì í áí ò;

2) Ùí á ó áñ³ò óñòáí í ááò, í³ áí ðè°í ñòááò, í á çàé³çí èöýò òà³ í ðí-ì ó ððáí ñí í ðò³³ á òí ðá³áé³ áñ³ ñí ðááè ááñòè óéðàíí ñùéí ò ì í áí ò;

3) Ùí á Áèáááí³ ý Í áóè,³ í ñòèòòòè, áèáááí èòòáá áèááááèè í á-óéí á³ ðáí ðè çááá³ èùòí áí (!) óéðàíí ñùéí ò ì í áí ò;

4) Ùí á é³í í ñòóá³; ðáí ðèèè óóáí áé³ é í áóéí á³ ó³èùí è óéðàíí-ñùéí ò ì í áí ò, à ó³èùí è³ í ðèò ðáñí óáé³è Ùí á í áðáèèáááèè óé-ðàíí ñùéí ò ì í áí ò;

5) Ùí á ó ðáñí³ óáé³èáò ÑÐÑÐ, áá áèáóòù óéðàíí ó³, á³áèðèèè ðéí èè ç óéðàíí ñùéí ò ì í áí ò í áá÷áí í ý;

6) Ùí á ñòáí ðèèè í ðè² í ñòèòòò³ ì í áí çí ááñòáá ÁÍ èí³ ñ³ò éóèùóóðè óéðàíí ñùéí; ì í áè, ýèà ì áèà á ñí ðèýòè ðí çàèòéí á³³ í í-ðèðáí í ò óéðàíí ñùéí; ì í áè á óñ³ò á³èýí èáò ááðáááí í áí³ áðí-ì ááññùéí áí æèòòý.

Í ðí Ùí áí áí ðèòù óáé áí èóí áí ò? Ùí áññí áí áèùáí áááááí í áí Ùá í áí á° á Óéðàíí³. Ùí í á³ ñí óááéí³ í á³ ñí ó° óðýáó ÓÐÑÐ³ í á-á³òù ñàí í; ÓÐÑÐ. Íéáè³ ñí óááèè, òí³ ñí óááéí á óáá ì áéáá í³ á-ñòí è³òòý áñá áèùáí áááááí á³ ááááòí Ùá ÷í áí, Ùí éí áí ì á° éí áéí á ñàí í ñò³éí á ááðáááá.

XVI. Í ÀÖ²Í Í ÀË²ÇÌ Ì ÎÑÊÂËÍ À

*Í îððýáàèòá ì îñêîññüêîîî ñîî³àè³ñòà
³ ì áà÷èòá ì îñêîññüêîîî òîá³îñòà.*

A. Êáí³í

*Í àö³îí àèüí³³ òáðáñè ì îñêîññüêîîî è çà³.
áàðòüñý ç ñîî³àèüí è ì³ òáðáñà ì ì îñ-
êîññüêîîî á³áí ì òè.*

A. Êáí³í

„Áàèòá ì áí³ àè÷áðí í ó êí èáó³ñîí ð³; í àðíáó,³ ý áàç áàèèèîî; ì ì-
ì èèèè ñêàæó áàì, ùí òíé í àðíá çðíáèòü òáí áð“,– ì êñáá³ òà-
è³éññüèèè³ ñîíðèè Á. Êáñ³èüèíí. Àè÷áðí í ó – òá í á ò³èüèè í á-
ðàè³è³ ñîíðèèíí è ò í í á³é, àèá áí àè³ç òèò ñèè, ùí ò³ í í á³; òáíðè-
èè. Ó ÓÓ ñò. áòèí èèòá è³èüèà òèðá; í ò³á, ýè³ ðíçòí³ èè òá, òà
;òí³ áíèíè áòèè áíèáí í ýì ó ì òñòàè³. Í àèí ç òèò í ááááòüí ò ì è-
òá: „Í àö³îí àè³çí ááí èè áíèüòáàèçí, ÷è ðááòá çáíèüòáàèçí áá-
í èè í àö³îí àè³çí – òá áóáá ùíñü áàèèèí æàðèèá³òá çà òáðáð,
ç éíáí „÷íðí í þ ñíòí áþ“. Óá áóáá àèèá ðáàèö³ý ì îñêîññüêîîî í á-
ðíáó, í áðáæáí í áí, í í áèòí áí, í ááòðáí í áí ñáí; ì è ì ð³ýì è í áí òáàòè
ó ñá³³, í áðáèýèáí í áí áòðáòí þ èíèí³é. Óý ì îñêîññüêîîî á æáá áðè-
èá° á òòðíá³ ñòàè³í ñüè³é. Ëíèè í àðíáèòüñý, ùí éí í òíá³ ì í áá÷áòü
òèðá; í ò³ áí á÷èè áí áòèò òí áí í³áí³÷ííáí „áðáðá“³ áíðíòüáó í á
æèòòý ÷è ñí áðòü“⁴⁷⁴.

Ì í í áð³÷íá ì îñêîññüêîîî í á áííòñêàèè áí àèáàè è³ááðáè³á,
áàì í èðáò³á, ñîî³àè³ñò³á,³ ò³ áíðíèèñý ç òðýáí çà ì ðááí áðáòè
ó÷áñòü ó ááðæááííí ó èáð³áí èòòá³. Ì ááíòþ÷è òáðííáèññüèèò áá-
ì í èðáò³á, áííè àèí ááàèè ñáíáí àè ñèíáá, çáíð³á, ñí³èíè³ ì áðèè-
ì áí óó. Ì îñêîññüèá ì ñòóííáá ñòñí³èññòáí ñòáàèèíý áíðíáí áí
³ ì áðññüèí áí òðýáó³ àèí ááàèí è³ááðáèüí èò ðáòíðí. Óá ì òí áèèí
ó í áí îñêàèí³á ì áí áí ó ùí áí éíáí áàì í èðáòè÷ííò³. Í áí îñêàèí è
ì í á³ðèèè, ùí ì îñêîññüèá³ òáè³ááí ò³ý áàì í èðáòè÷íá, áíðíá òñ³-
èýèíáí òèñèé, áí í áèáí í ý, í òæá é í àö³îí àèüí í áí. Óèðá; í ññüèá³ í-
òáè³ááí ò³ý ì í á³ðèè, ùí ì îñêîññüèá áàì í èðáò³ý ùèòí ì ðèòèè-
í á áí áíðíòüáè Óèðá; í è çà ñáí; í ðááá. Óý ááçí³áñòááí á, í áèðè-
òè÷íá òèðá; í ññüèá á³ðá áóèá í áí í èòòí þ, í á÷á³á á³íííí. Áí-
èíñ³á í áçááóòí áí áí èò òèðá; í ò³á, ýè í áí ð. Ì. Ì òñíáññüèí áí,
Á. Áííííáá í á òíò³èè ñèòòáòè. Í àýññèðáá³ò³ àèýáè òíáí³³çí ó
ì îñêîññüèí; „áàì í èðáò³“ í á á³àèèèèè ì÷áè çáá³íííðèçí ááí èí

óed̥aɣí n̥uēēl̥ í ñēāíēp̥aāi̥. Ā³í í íç āāēēēēō ñē³a áóā ñēēūí³œēē çā òāēōē.

Ó āāđáç³ 1905 ð. ç³āđāāñý ā í āóāđāóđç³ ç'çā æóđí æē³ñó³ā āñ³ç³ ÷ í ðāð³ç, Ñí ā æēđí æēōē ñí³ēūí ó òāēōēōō āí đí òūāē çā ēí í ñōēōóó³p. Óēđāɣí ñūē³ æóđí æē³ñōē āēāðōí āóāāē Ñí āāí í³ í ēđāí³ í ēđāí³ í āđāāē æóđí æē³ñó³ā í āí ñēāēí³a, çāí đí í í òāāē ç'çāí ā³ òāāēēōē āē-í í āó āí óđýāó āēçí āōē í āí ñēí āñūēēl̥ í āđí āāí³ ÷ í ðāð³ç í āí āēí ā³ ç í ñēāēí āí ē í đāāā Ñí āí ēōēūōđí í āí, í āó³í í āēūí í āí æēōōý, çí ēđāí ā í đāāí āāēāāōē ñāí ç³ í í ā ó āđí í āñūēí í ó æēōō³. Ç'çā í ā çāōí ò³ā í āā³ōū í āāí āí đpāāōē óō āēí í āó⁴⁷⁵. Ōí āāđēñōāí í ñē-ēí āñūēí ç³ í đí āđāñēāí í ç³ í òāē³āāí ò³ç³ „Éēāā í đí ñāā Ñí āí ēý” í ā ñāí³ í ó ç'çā³ 1908 ð. óōāāēēēēí ā³ēūō³ñōp āí ēí ñ³a í đí òāñō í đí òē çā-í đí āāāāāí í ý óēđāɣí ñūēí ç³ í í āē ā í ÷ āōēí āēō (ēēōā ā í ÷ āōēí-āēō) œēí ēāō ā Óēđāɣí³... „ç í āēýāó í ā āāçí āēō³ ò³ē³ñōū ÷ í ðāð³ç” – ýē çāí ēñāí í ā óōāāē³. Í ēñūí āí í ēē². Ōōđāāí³ ā áóā óēđāɣí í āē-đí í³,³ òí í ēōēl̥, āí ñāí³ óēđāɣí í āēāđñōāí í ðēōí āóāāā çā ēē÷ēí í p ē³āāđāēūí í ç³ āēāāēāí ēí ē⁴⁷⁶. É³āāđāēūí ēē í ēñūí āí í ēē². Aēñāēí ā āēí āāāā ā³a óđýāó çāñēāōē í. Éōē³ōā āí Ñēā³đō çā òā, Ñí òí ē ñēēāāāā ñēí āí ēē óēđāɣí ñūēí ç³ í í āē òā í āđāēēāāāā Ñā. ^aāāí āāē³ó óēđāɣí ñūēí p í í āí p, ³ āçāāāē³ çā òā, Ñí í ēñāā³ āēāāāāā óēđāɣí-ñūēí p í í āí p. Í ēōēl̥ óēđāɣí í āēāđí í áóā³ āí āēí ē í ñēí āñūēí ç³ „āāí í ēđāð³ç” Ā. Ā³ē³í ñūēēē, ÷ē ç³ ñí í āí āí³ í āí āāēñō³ òāđāēōāđēñ-ōēēē Ōāđāñā Ōāā÷āí ēā³ „ōí òēí ā” í ē āēā òēōōāāēē. Āēđāç: „Í ā āūēí, í āō ē āūōū í ā í āēāō í ēēāēí āí óēđāēí ñēí āí ýçūēā” Āāēō³ā í íçē÷ēā ó ē³āāđāēā í. Éí ñōí í āđí āā, ýēēē āēñēí āēāñý òāē í đí óēđāɣí í í í āí ó í āōēí āō ē³ōāđāōđō, òí ÷ āóā āí í āí³ āí í-ñēāēí (í āōē – óēđāɣí ēā), í āí ēñāā ēí ēāēō í đí đāçp÷ō đ³çí ēōp í³ āē óēđāɣí òāí³ í ñēāēí í í⁴⁷⁷ òā í đí āñāñēí ā'ýí ñūēō ñí pçí ó āāđāēāō ç í í āí í đāāí í p Óēđāɣí í p⁴⁷⁸ ç çāñí óāāā óēđāɣí ñūēā „Éē-ðēēí-í āōí ā³āñūēā Āāāñōāí”. Āēā ēí ēē í í ēñūēēē í ēñūí āí í ēē (óēđāɣí ñūēí āí đí āō) Ōđāí ō Āōó³í ñūēēē (1817–1893) í āōēí āí āí-ā³a āç³ēñūēā í í òí āēāí í ý í ñēāēí³a, òí í. Éí ñōí í āđí ā āōāā í āō-ðēāñý,³ í ā çí³ āōē í āōēí āí çāí āđā÷ēōē ēí āí āí āí ā³a, āí ñōđí ēā-ýā ēí āí ā ÷ āñí í ēñāō.

É³āāđāē, í đí òāñí đ í. Í í āí ā³ í ēñāā, Ñí³ āēí ēí í³ ðēēí í āāđ-ōí ñō³ í ñēí āñūēí ç³ ÷ í āđñūēí ç³ í í ē³ōēēē í òñēōū āóōē í í āóóí³ñōū òā í āí í ā³ēūí³ñōū ÷ í í ðāð³ç, ā í ā³ í òāđāñē òā í í òđāāē í āñāēāí í ý. Ōí-í ó-ōí ā Óēđāɣí³ āñā, Ñí āēōí āēōū í í çā í āē³ āí í āēā³ í āđí āí í ç³ í ñí³,³ ò œē³āēēāēí í ñēí āñūē³ē ÷ í í ðāð³ç,³ òí í ó òā òđāāā í ēūē-ðē⁴⁷⁹. Í đí ā³āí ēē í ñēí āñūēēō ñí ò³āē³ñó³ā Ā. Í ē³ōāí í ā òāē í ā óí ēēí óā óēđāɣí í āēāđñōāā. Éí āí āēēçūēēē í ðēýōāēū í ēōā: „Ā. Í ē³ōāí í ā áóā āāēēēēl̥ í āōđ³í òí í āí āēēāēí ē āóō³. Ā³í í đ³ýā í đí āāēēēō í ñēí āñūēō ñí ò³āē³ñōē÷í ó ÷ í í ðāð³ç³ ñōāāēā ç í í í āā òñā.

Nāi adādeñ^{3a} ēpōi í áí aāēā^{3a}. Áóá çai áēēēl „āāēí í í āāāēēl ōāi “
³ añēi³ ēyōi ōí. Í í ēyē^{3a} í áí aāēā^{3a} çà çí³ ē í ēūñūēēē í āōđ³í-
 òēçl³ āēl āāā ā^{3a} í ēō, Çí á áí ē áōēē í ñēí āñūēēl ē í āōđ³í òā-
 í ē. Áóá çai áēēēl óēđāçí í æāđí. Í āō³í í æūí í ñā³āí ēō óēđāçí-
 ōā, à í āāō. Ō. Ōāā÷áí ēā í áí aāēā^{3a} çí ñ÷í í ēpō³ōā, í³ æ í æā³ēū-
 òēē óēđāçí í æāđ, í í í āō³ñō l. Éāōēíā, Çí í³ ēí ēē í á çāāōāā³ í á
 í ōí ñōēō Ō. Ōāā÷áí ēí ā³ ōā, Çí ōí ē í ēñāā: „Çí āp í ñēí āñūēō í í-
 áó, āēā í á ōí ÷ó í āp ōí çí í æyōē“⁴⁸⁰.

Í āēí ç í æāēēēæ÷ēō í ðēyōāē^{3a} Éāí³ í á í ēñāā: „Ā. ². Éāí³ áóá
 í ñēāēí í l ç āí ēí āē āí í^{3a}. Ā³ í áóá ōí ñí āēāí í yí l ñēí āÇí ē.
 Çí āā ç āēēāí ēí³ ā^{3a}÷ōāā ç āēēāí ēí. Ōí ÷³ áóá āí āā³ ōí ēē í á
 āí³ āđāōçí, í ōí ōā ā^{3a} í ūí āí çāāæē í ñēí āñūēēl āōōí āyēí. Éí-
 ēē ā³ í æēā ó Éđāēí ā³, ōí ÷āñō çāēā āí ōí ñēñūēí āñōđ³ēñūēí āí
 ēí đāí í ó „ēí āđí ōōē yēí l í āā ā³ēūōā í ñēí āñūēí āí í í ā³ōđy“⁴⁸¹.
 Í. Éđōí ñūēā āí āā: „l ē ōōó ó Éđāēí ā³ í āí³ āōæā ōōæēl í çā đā-
 í í p l ñēí āÇí í p. Āí ēí āy³ āēēēēēl í ñēí āñūēēl í āō³í í æ³ñ-
 ōí. Ā³ í á ōí ÷ā³ āēyí ōōē í á ēāđōēí ē í ēūñūēēō ōōāí æí ēē^{3a},
 āēā ēāōāēí ā Ōđāyēí āñūēí; āēāđāç çāōí í ēp³ ēí āí āí āēí āí ē. Ā³ í
 çāí ēí āí^{3a} çà í ñēí āñūēí p ē³ōāđāōōđí p. É. Ōí ēñōí āí, Í. Í ōē³ í á
³ āñā ç í ñēí āñūēí; ē³ōāđāōōđē, Çí çí l ē ōōó í í æāí í çí āēōē, Āí-
 ēí āy ÷ēōā³ í āđā÷ēōō āāñyōēē đāç^{3a}“⁴⁸². Ā. Éāí³ í ēñāā: „× ē
 í í ÷ōōy í āōí; í āō³í í æūí í; āí đāí ñō³ ÷ōāā í āí, í ñēí āñūēēl
 í ōí ēāōāđyí ? Ñí í á đ³, Çí í á ÷ōāā. l ē, í ñēí āñūē³ í ōí ēāōāđ³,
 ēpāēí í í āōó đ³āí ó l ñēí āÇí í ó, í āōó đ³āí ó í ñēí āñūēō í í-
 áó“⁴⁸³. ² ñí đāāā³, ēpāēā í ñēí āñūēō í í āó, í ōí āñōōāāā í ōí òē ç
 çāñí³÷áí í y: „l ē ñí ōāí đp³ōí í ñēí āñūēō í í āó. l ē āēēāā³ í
 ÷ōæ³ ñēí āā çí āñ³ āāç í í òđāāē. × í ó ēāæāí í „āāōāēōū“, ēí ēē
 í í æí ā ñēāçāōē „í āāí ÷āōū“, „í āāí ñāōēē“, „í ōí āāēū“? Í í æí ā
 í ōí ñōēōē í āēí í ēñūí āí í³ ē ēpāēí³, Çí āí í á āēēāā³ ÷ōæ³ ñēí āā,
 yēēō í āā÷ēēāñy ç āāçāō, ³ āí āđā í á đí çōí³ çí ūí āí çí ñ÷áí í y. Åēā
 í á í í æí ā í ōí ñōēōē ōūí āí í āōēí í ēñūí āí í ēēāí. Åæā ÷āñ í ōí āí-
 ēí ñēōē ā³ēí ó ōēí, ōōí āæēāā³ ā í ñēí āñūē³ ē í ā³ ÷ōæ³ ñēí āā.
 l áí á ÷í đōē ōāí āpōū, ēí ēē y ÷ēōāp á í āōēō āāçāōāō ÷ōæ³ ñēí-
 āā“⁴⁸⁴. Çā ōāēō ñāí ó „÷ēñōí ōō óēđāēí ñēí āí yçūēā“ l ñēí āÇí í á
 āēāōāēēā āñ³ó óēđāçí ñūēēō āēāāāí³ ēā-í í āí çí āāō^{3a}, ³ ā³āōí ā³ āā-
 òē í ōí ÷ēñōí ōō óēđāçí ñūēí; l í āē – „āōđāōāçí ūē í āōēí í āēēçl “.
 A í ò ÷ēñōí òā í ñēí āñūēí; l í āē – ōā ñí ō³āē³ñōē÷í ēē³ í ōāđí āō³í-
 í āē³çí.

Ā. Éāí³ í, āēōāēyp÷ē í ñēí āñūēō ē³ōāđāōōđō, í āāāāā çē āāāō
 ñā³ōí āí; ³ í á āēēēāā ç í áçí æí āí í āí í ēñūí āí í ēēā, ōí ÷ āē ē āí đí-
 æí āí ñí ō³āē³çí í ā³, yē í đāñēāāí í āí çí ā³í ñōā Í. Í ōē³ í á, yēí āí
 í³ āí í ñēā í á í āāñí ó āēñí ÷í ū. l ñēāēí ē āñ³ó í í ē³ōē÷í ēō í āđā-
 ēí í āí ū í í āā÷ēēē, Çí Éāí³ í³ ā ēē÷ēí í p³ í ōāđí āō³í í æ³ñōē÷í ēō

ààñàè òàèòè÷íí à³àáóáí áó° ì ìñéí àñüéó ³ì ì áð³þ. Òèì -òí èí èè á³í í àèàçàà (28 ñ³÷í ý 1918 ð.) à³àáóáóààòè ì ìñéí àñüéó (í áðàçàáí ó í à „èðàñí óþ“) àðì ³þ ³ çàèèèèèà òàðñüèèò àáí áðàè³à òà í ò³òáð³à àñóóí àòè áí í àì, òí ì ðèèøèí ìò ì í í áà 30 òèñý÷ í à ÷í è³ ç àáí áðà-èíí Á. Áðòñèí àèí. Çà ì áðøèò 10 ðí è³à ³ñí óááí ý ÷ðàáí í ì; àðì ³ì ì í í áà 75 % èíí áí àèð³à àòèè òàðñüé³ í ò³òáðè ³ àáí áðàèè, ðàçì ì ç³ ñáí ì; àáí øðàáíí 485. Çààýèè ì óðýà Èáí ³í à çì ³à á³áí í àèòè í áí á'ýçèí áó á³éñüèí áó ì í àèí í³ñòü óàà 29 òðàáí ý 1918 ð. ³ òèì á³-áóáóáàòè ³ì ì áðñüèà á³éñüèí, ýèà áóàà ñéí ðí çàáí àèí í àçàà áí ³ì - ì áð³ì; òñàì ì ñó³èí áí ³ í áðì àè. Ò³ àáí áðàèè, ýè³ í á ðí çòì ³èè í àì ³ðó Á. Èáí ³í à ³ áí þààèè èí áí - Èí è÷àè, Ááí ³è³í, Þàáí è÷, Áðáí áàèü òà ³í ø³ ì ³çì ³ðà ì í áà÷èèè ñáí þ ì ì èèèó ³ èàýèèñý (Ááí è³í í àçàà ñáí þ é ³í øèò á³èèò àáí áðàè³à á³èí ó ç ÷ðàáí í í þ àðì ³òþ òðàá³÷í èì í áí í ðí çòì ³í ýì)486.

Ó àñò ì ì ñéàèí ³à: ì í í áðò³ñò³à ³ ñí ò³àè³ñò³à, ì ðí áðàñèñò³à ³ ðà-àèò³í í áð³à, áðèñòí èðàò³à ³ ì óàèè³à ñéí áí „ðí ññèý“ àèèèèèè° í áðàç ààèè÷àçì ì; ³ì ì áð³ì, àà ì áí ó° àñà ì ì ñéí àñüèà. Çì ³í à í àçà: òàð - àèèòàðì ð, ì í í áðò³ý - ðàñí óàè³èà, áóðàóàçì èè - ñí ò³àè³ñ-òè÷í èè ³ ò. ì. í á çì ³í èèà í³÷í áí à ³ì ì áð³ì, èð³ì ì ñ³à òà òàðì ³í ³à. Óà ³ ì ³àòáððàèóþòü ì ì ñéí àñüé³ ì í í áðò³÷í ³ àì ³àðáí òè: „Èí ì ó ç í àñ, ì í í áðò³ñò³à, ì í àèà ì ðèèòè 1917 ð. áí áí èí àè àóì èà, ì í ³í òàðí áò³í í àè³ñòè, áí òèàáðààáí èèè, á³èüøí àèèè çàèèàáòü ì ñ-í í àè ñí òàà³ àèèáí èí í áò³í í àèüí ì; ì ì ñéí àñüèí ì, ³ì ì áðñüèí; àèà-àè á àèí áò³ 1917 ðí èó?“487. „Çðóèí óàààøè àáí ðýí ñüéó ³ì ì áð³þ, á³èüøí àèèè í áààèí ì ì ÷àèè á³àáóáí áóáàòè ì ðí èàòàðñüéó, àèà ì ì ñéí àñüéó æ ³ì ì áð³þ. ² á òüí ì ó áí í è àèýàèèè ààèè÷àçì ó áí áð-á³þ, ì ì ñé³áí áí ñòü ³ àèýáí èññüéó àèí áò³àèèá³ñòü. Í àèááçñí ðí - í ³ðà àáí àáí á³ý, í àèí ³àè³ðà í øóèáí ñòáí, í àèòèè ³÷í ³ðà áðàðí ý, í àèèèèèèá³ðà àèí ðñòí è³ñòü - òà áóèí ìòí ³ì è ñí ì í í áàì è ³ çàñí áà-ì è. Áí í è çàèèèè àñþ ³ì ì áð³þ èðí á'þ, áí áàèè ì; áí àèòèèá³øí áí çàè÷àá³í ý, àèà... ì ì ñéí àñüéó ³ì ì áð³þ á³àáóáóààèè. Á³à Áí ³ñòðà í í Òèòèè í èááí, á³à Í ³áí ³÷í áí Èñí áí àèòáí í èááí ó áí í ³àááí í í-áí Áóááí ³ñòáí ó“488. „Á³à óàèèèí è, èí èè „ðàáýí ñüèà“ àèààà áðý-òóáàèà í àøó ³ì ì áð³þ á³à ðí çààèó, àñ³ í áàèí óáà÷óááí ý ì ðí òè ðà-áýí ñüèí; àèààè í á ì áðòü àèí áí ì; áààè. Áí í à, ñí èðàþ÷èññü í á ì ³à-í áðí áí ó á³áí í òó òà í à Áç³þ, ì ðí áí áàèó° - í á ñòàðèì ³ì ì áð³àè³ç-ì ì, à í í àèí ì èðí èì øèýòí - ñòàðó, ì ì ñéí àñüéó, ³ñí ðè÷í ó, òðààèò³èí ó, í áò³í í àèüí í-áððààáí èòüéó ì í è³ðèèó. Óððà÷÷èí à, ì áðñý, Áóòàðà, Áóááí ³ñòáí - òà øèýò áí ²í á³ì, çàí í á³àáí èè ì á ì áððí ². ì ì ñéí àñüèí à çàí í ÷àèèóáàèà á àèí áò³ 1917 ðí èó í í áó, ì í àèèáí, ààèè÷í ³ðó çà ñòàðó, áí áó ñáí °; ³ñòí ð³ì“489. „Ñàì á àèò-òý çì òñèèí á³èüøí àèè³à á³àáóáóààòè ì ì ñéí àñüéó ³ì ì áð³þ, ì í áó-èà ðí çì àèàñý í à í èðáí ³ áàðàààè. Í óàà, èí áí èè ì ì ñéí àñüèèè

i' àòð³í ò áâç ð³çí èò³ í í è³òè÷ í èò í í àèyà³à ì òñèòù ààí ì à³ à àì ³àðà-
 ò³; ì³ àòðèì òààòè ðàäýí ñüèò àèààò, ààèàòàà ç ýèèò èðààè àí í à
 ñèèààà°òüñý, ÷ è òòì ñòí;òù í à ÷ í è³ ù"⁴⁹⁰. „Òà òðàà³÷ í à í àí òí-
 çòí ³ í ý – ààààòè ðààí èðò³ð 1917 ð. í à í àò³í àèüí í ì ñèí àñü-
 èí þ. Òàí àð ðàäýí ñüèà àèààà – ³ èèðà àí í à – ç í àà ç òí èòè í à-
 øò ³ í àð³ð òà ù ì ³ àèí àðí àí ó í í ààò. Á³èüøí àèçí ç èí àí ³ í òàð-
 í àò³í àèüí èì è àí èèààì è òà ç òñàí ðí í èèèàèì è çà'ýçèàì è ñàà°
 òàí àð í í àòòí ³ ç í àðýäýì ì ³ àèí àðí àí í; í í è³òèèè ì ì ñèí àùèí è.
 Í òàà, ñí ðàà³³ ñè³í èì è³ àèòðèì è ° ò³ í àð³ àí òèà³èüøí àèèè, ýè³
 òí ÷ òòù í í çàààèòè í àðò ààòüè³ àùèí ó òí àí ç í àðýäý"⁴⁹¹. „Ì èí ó-
 èè ò³ ÷ àñè, èí èè ì ì ñèí àñüè³ èí òí òí ñòè ñèòàèèè ²²² ² í òàðí àò³í-
 í àèí à³. Òàí àð ²²² ² í òàðí àò³í àè ñàà ç í àðýäýì – ³ àòàà ñèèü-
 í èì – ì ì ñèí àùèí è à àí ðí òà³ ç à ì ñèí àñüè³ í àò³í àèüí ³ ³ í òàðà-
 ñè. ²ðí ò³ð àí è³ ààí í í àà áàçñòí ðí í í ³ í àí ì èèüí èì í ðèñàí ì
 ³ñòí ð³; ì ñèí àñüè³ í àò³í àèüí í-ààðààí ³ í òðààè ì í àà ç àòèùà-
 òè òàí àð í à ì ì ñèàà – ²²² ðèì, àèà ì ì ñèàà – ²²² ² í òàðí àò³í àè.
 Òàí àð í àà³òù í í è³òè÷ í ñè³í ò³ ààà àà÷àòù, ùí „ñí ààòù" ° í àèà³à-
 í í à³àí ³ðà òí òí à ààðààí í àí èàò í àòí; ³ í í àð³; ²²². ì ñèí àñüè³
 àí ³àðàí òè-ì í í àðò³ñòè àèçí àèè, ùí „Ì àèàòòí ° í àòí; ³ í í àð³; ° í à
 à ðí çààèàí ³ è ì ñèà³ – ²²² ðèì ³, àèà à ì ì ñèà³ – ²²² ² í òàðí àò³í-
 í àè³. Á³èüøí àèçí – òà ñí ðàààí ý í ñí í àà ì àèàòòí üí; ì ñèí àñüèí;
 ààèèèí ààðààí í; ³ í àñèð³çü í àò³í àèüí í; àèààè. Òà, ùí òàí àð
 ðàäýí ñüèà àèààà í³ àè àèçí à° í ðèí òèí ñàí í àèçí à÷àí í ý í àðí à³à
 ÑÐÑÐ, ° èèðà àèì óðàí à í àñòààèí àì è, í í ðí àí ý, í à ç í àí à'ýçòð-
 ÷ à ù ò ààèàèàí èí à. Í àøèò àà, ì ñèí àñüèèò àí ³àðàí ò³à, í àò³í-
 í àèüí í-ààðààí èòüèè í àí à'ýçèí ° àèçí ààòè ³ í³ àòðèì òààòè
 òòò ç à èí ðàí í ì àñ³ à àí ñòòí í èì è í àí ñí ñí ààì è ðàäýí ñüèò
 àèààò"⁴⁹³. „Ì ³ñòèèà ààðàààè ° í ðàààèàà ³ àèèàí èà. × è æ í à àí-
 í à ðí çèðèèàñý ³ ðí çèðèèàà°òüñý à òñüí ó, ùí ðí àèòüñý à òàí àð³ð-
 í³ è ì ñèí àñüè³ è³ ³ í í àð³;? × è æ í à ðí àèòüñý ç ì ñèàè ñòí èèòý
 ñà³òí àí àí ²²² ² í òàðí àò³í àèò, à ç ì ñèí àñüèí àí ì óàèèà – í àí à
 àí è³ ñà³òí àí; èòèùòðè?"⁴⁹⁴.

Àí ³àðàí ò ó í àðèà³, çàí àèèèè ì í í àðò³ñò ³ òèðàí í ààð òí èñ-
 èí í ðàèí à³ è í ò³ò³èí àèçí àà „ðàäýí ñüèò" àèààò ç à í àò³í àèüí ó
 ì ñèí àñüèò ³ çàèèèèàà òñ³ ò ñèí àñüèèò àí ³àðàí ò³à àèçí àòè ù
 ç à çàèí í í ó³ í í èèòèñý ç à í à; ²²². ì ñèí àñüè³ àí ³àðàí òè-ñí ò³àè³ñ-
 òè í èòòòù: „Á³èüøí àèèè çòí àèèè ààààòí çèí ÷ èí³à, èð³í í àèàí-
 èí àí³ðí àí – àí í è í à ðí ç÷èàí óààèè ì ñèí àñüèí; ³ í í àð³;"⁴⁹⁶. Í à
 ùòí þ àòí èò, áàçí ðèèèààí à à³ñòí ð³; àèí èùàí í ý 15 ì ³èüèí³ à òè-
 ðàí ò³à í à ° çàààèèèè çèí ÷ èí ì, à ðààðà í àòð³í òè÷ í èì àí ñýà-
 í àí í ý. Ñí ðàà³³, àñ³ ì ñèí àñüè³ çàèí ðàí í í³ ÷ àñí í èñè çàí àðà÷-
 ààèè, ùí àí èí à 1933 ðí èò à Óèðàí³ ì ñèí àùèí à à÷èí èèà í àà-
 ì èñí à³ í èàí í àí. Àí ³àðàí ò, ì í í àðò³ñò ³ òèðàí í ààð, ùí àèòàí í

í íáí ðpááà ðààýí nüéó àèàáó, í enáa: „É. Nðæ³í àèéííó° í íñ-
 éíáñüéó í áó³íí àèüí ó í ñ³p: á³í á³ááóáíáó° ³ çì ³óí p° í áðó ³ í á-
 ð³p“⁴⁹⁷. Áíéíáà ñí³áè³ñòè÷ííáí ³ í áðñüéíáí óðýáó, Ùí èáááá
 áðýóáááñý, áð³èøè 1917 ð. çà éíðáíí, í enáa: „Í ðí óáñíð í. Í ³-
 èpèíá ò÷èá í áñ, Ùí í íñéíáñüèà ³ í áð³ý ° ááíáðáó³÷íéí ððááóíí
 ñá³óíáí; ³ í áð³; ³ ðíí ó í òñèóü ñíí óááðè á òñ³è ì í áðóí íñó³ ³ ðíç-
 éíáíñó³, áàéáóæà ðòí ³ ýè íáþ í ðáàèòü. Á çá³áñè éíáí çàííá³ò
 í áí – ááðááðè í áííá³èüí ññòü ³ ñèéó í áøí; ³ í áð³; á³èüøá, ýè ñáí-
 áí íèà, áàéáóæà, ýè í áðà ³ í áð³ý í áçèàá°òüñý ³ ðòí íáþ í ðá-
 áèòü. ² óá – ááççáñòáðáæíí, áíáí áðè÷íí ³ áí íñóáí üíáí í íáèòó í á-
 øíáí. Áíé³°í í èðèáááíáí ááñííðà, í æ ðíçáàèó ³ í áð³;“⁴⁹⁸. ²í-
 øèé áíðíá ðààýí nüéí; àèáàè çà éíðáíííí àèçí áááá: „Níá°ð³çáó³ý
 çàí áèü NÐNÐ, çáñáèáí èó í áí íñèáí áí è, ° áíáí í÷áñ ³ í íñéíáèáí-
 í ý ðèð çàí áèü. Á óáááðáó³ý ìó ó NÐNÐ – óá èèøá çáñ³á çì ³óí èðè
 í áííá³èüí ññòü í áøí; ³ í áð³;“⁴⁹⁹, à í íááðí óáøèñü áí NÐNÐ, í áí è-
 ñáá ðíí áí í ðí ²ááí á Áðíçííáí, çà óáé í áó³íí áè³ñòè÷íéé (í áá³òü
 í ííáðó³÷íéé) ðíí áí ñí³áè³ñòè÷íéé óðýá Ùááðí áéí ááíðíáèà
 í èñüí áí í èèà.

Ó ÓÓ ñò. áñ³ ñéíá'ýí è áóèè í ííáí éáí³ í áñéíá'ýí nüèè è ááð-
 æáááí è: áíéááðè – Óððá÷÷éííþ, ñáðáè, ñéíááèè, ÷áðè – Ááñò-
 ð³°þ, í íèýèè, óèðáíí³ – Í íñéíáñüéííþ, í ³ í á÷÷éííþ. Í íñè-
 áéí³á óááæáèè çà ñéíá'ýí, áíí è í áèè ááèèèó ³ í áð³p, ³ í ðèðíá-
 í í í áè³ ááèèáí nüè³ ñéíá'ýí nüè³ í áðíáè ñííá³áèèñý, Ùí Í íñéíá-
 ñüéíá áíííí í áèá ì áèçáíèèðèñý. Óáè çáðíáèéíñý ó í èó í íñéáí-
 èþáñòáí, à ç í üíáí ³ááý ááðæááííáí íá°áíáííý áñ³ò ñéíá'ýí í³á
 í ðíáíáíí Í íñéíáñüéíè. Áèéíðèñíáðþ÷è ðáèá ñòááèáííý áàè-
 éáí nüèèò ñéíá'ýí, í íñèáí è, Ùí í áçááèè ñááá ñéíá'ýí í ó³èáí è,
 í í÷áèè çàèèáááðè ³ááíéíá³÷íí³ çáñáàè í áííèáá³çí ó. Í íííáè ó³èí-
 ñííñüè³ í áèáæáòü Á. É³ð³°áñüéíí ó, ññòíðè÷íí³ – É. Áèñáéíáó,
 í íè³òè÷íí³ – ². Áèñáéíáó, áíáí ñéíáñüè³ – Á. Óíí ýéíáó ðà Þ. Nà-
 í áð³í ó. Óá óá áóá í á íáííèáá³çí, à í áíí íñéíá³çí ó èè÷éí³ ñéí-
 á'ýí í èþáñüéí; áàèáèáí éíè. Í. Í óðè³í í èí íð³òü ðíçèðèà óáè
 í íñéíáñüèèè ³áñðóí, èáæó÷è: „Néíá'ýí nüè³ ð³÷èè ç³èèþòüñý
 á í íñéíáñüéíí ó í íð³“.

Í íñéíáñüè³ ññòíðèèè ðà í íè³òèèè NÐNÐ áááæáèè áí 1935 ðí-
 éó ³ááíéíá³þ í ííáðó³÷íéé ñéíá'ýí í ó³èá ðáàèó³éííþ, ðí á³èüøá,
 é É. Í áðèí áèçí áá ì çà ðáèó. Áèá íí 1935 ð. í íñèáí è çì ³í èèè
 óáé ñá³è í íáèýá í á ó³èéíáèðí í ðíðèèáæí èé. ññòíðèèè Í °÷éíá,
 í è³ò³í, N³áíðíá, í³÷áð áèçí áèè ñòáðó í ííáðó³÷íéé ³ááíéíá³þ
 çà í ðíáðáñéáí ó, ááí í èðáðè÷íí³ ó³ çàíííçè÷èè ì ááç æíáí èð çáñòá-
 ðáæáí ü. Ó ñá³òè³ óüíáí áèáèýáá° ñèí áíé³÷íí áííèðáñííý á NÐNÐ
 í ííáðó³÷ííáí í áððá Áàèó°áà (1814–1890 ðð.) á íñíá³ Þð³ý Áàèó-
 °áà, ýèèè ó è³èüéíò æòðí áèáð øèðíéí í ðííááóááá „í íáóþ

Đĩnñeɓ" (à í á ÑĐÑĐ). Ōáé „ààì íēðàòè÷í ēē" ɓḏ³é Āàéóª í³à-òààðàēà ñēíāí à ñēíāí āíāí ó ñāíāí ì íí àðò³÷í íāí āà³éí ēēà Í àððà Āàéóªà, Ùí „í á áÙēí, í àò, è áÙòù í á ì íæàò í ēēàēí ēē Ōēðàēí Ù". Èēðà í āà÷āí ēē à³ðēēì àíñā³āí òēðàɓ̣í ñūēíɓ̣ í òí÷òóāí ēē 1917–1922 òíē³à, í íàòíðēà òò ì ñēíāñūēò āíāí ó í á ò à³āàðòí ì íí àð-ò³÷í ēē òíðì³, à à òāí ñēí í àēāí³ ē ñí ò³àē³ñòè÷í³ ē: „çēēòòý āñ³ò í à-ò³é á íāí ó".² ì íí àðò³÷í ēē Í àðòí í íāēāāí ñēíāēà „ààì íēðàòè÷í í-āí" ɓḏ³ý ðóēíɓ̣ Áí ÑĐÑĐ. Áí í á àēāāēà ó 150-ḏ³÷í ēòɓ̣ í àðí à-æāí í ý (1964 ḏ.) āà³ éí ēāē Ùí āāí í ēēà Í àððà Āàéóªà, Ùí āē à³āçí à÷ēòē „ì í ēāçí óɓ̣ àáyòāēüí í ñòù" òí āí āí òí āà ñí ò³àē³çí ó³ ì à-çāí éí ò³ā. Àēà āñā æ òāēē Í àðòí Āàéóª àí çāí ēēà Á. Āḏ³í ÷āí ēí ā³ àēāàðē ēíāí òāḏ „Í àò³í í àēüí à ē³ í òāðí àò³í í àēüí à³āý", à „àà-ì íēðàòè÷í³" ɓḏ³ɓ̣ Āàéóªē í á àí çāí ēēēē í àðāāēāàðē òɓ̣ ñāí ó òí çā³āēó Á. Āḏ³í ÷āí ēà, òí÷ ā³ í ēñāà ó í³ ē òí òē à³āí ēðāí ēāí í ý Ōēðàɓ̣í ē à³à ì ñēíāÙēí ē. Í á àí çāí ēýēē àæ āí 1968 ḏí ēó í àðà-àēāàðē (àðòēíāāí ēē 1907 ḏí ēó) „Ñēíāí ēē òēðàɓ̣í ñūēíɓ̣ ì íāē" Á. Āḏ³í ÷āí ēà. Í àò³í í àēüí à òāí³ñòù ì ñēāēí³à, ēí ēē òí àēòù í òí ñí òāāí í ý, í āí í à³ēüí³ñòù ɓ̣í ùíɓ̣ ÷í í àḏ³ɓ̣ – í āí ðāāàò í íā÷āēüí à.

Çà òēðàɓ̣í ñūēí-ì ñēíāñūēíɓ̣ à³éí ē 1917–1922 ḏḏ. āñ³ ì ñēāēí ē (³ òāðàɓ̣) ḏ³çí ēò í íē³òè÷í ēò í àðāēí í āí ù³ ñóní³ēüí íāí ñòāí ó ñí³ēü-í í āí í ñì āāāēē ðāāýí ñūē³ē àēāā³ çāāí ēí áóāàðē Ōēðàɓ̣í ó. Èí ēē òí-à³òí ēēē ēēɓ̣āñūēíāí „Āðñāí àēó", ì ñēíāñūē³ à³ēüòí āēēē, à÷ēí ē-ēē 29 ñ³÷í ý 1918 ḏ. çāðí ēí ó ñí òí áó í íāāēēòē òðýā Óí Đ, òí ēē-ɓ̣āñūē³ ì ñēāēí ē, ì íí àðò³ñòē³ ēāí³òāē³ñòē àēòēāí í āí ñì āāāēē ɓ̣í⁵⁰⁰, òí÷ çí āēē, Ùí òà ðāāýí ñūēà àēāāà òí çñòḏ³ēɓ̣º ì íí àðò³ñò³à³ ēāí³òāē³ñò³à. Èí ēē í³à³ēðēà 31 ñāðí í ý 1919 ḏ. āí Èēªā àðì³ý Āāí³ē³í à, ēēɓ̣āñūē³ ì ñēíāñūē³ ñí ò³àē³ñòē³ à³ēüòí āēēē (à Āā-í³ē³í āí ðāāā í òí òē à³ēüòí āēē³à) āí ñì āāāēē ēí ò çāðí í ēòē í à-ðó ñòí ēēòɓ̣, āí ēē ɓ̣ í á çāðí í ēēē òēðàɓ̣í ó³. Èí ēē àçāðāāēāāí ó³ í íāñòāēē 18 āāðāçí ý 1918 ḏ. à Āàéó, Ùí á ñēēí òòē ðāāýí ñūēó àēā-àó, āāēēí ñūē³ ì ñēāēí ē, à³à ì íí àðò³ñò³à āí āí àðò³ñò³à, í áªāí à-ēēñý³ àēēēñý í òí òē „ñāí àðāòēñòí á"⁵⁰¹. Ōāē ñāí í āñ³ ì ñēāēí ē, à³à ì íí àðò³ñò³à āí āí àðò³ñò³à, ñòāí ðēēē à Ōēðàɓ̣í³ „Ñíɓ̣ç āí çðí à-āāí ēý Đĩnñēē", Ùí āē ñí³ēüí ēì ē ñēēāì ē í íāāēēòē òēðàɓ̣í ñūēó àēāàò³ àēāóāēòē „ēçí āí í ēēí á, í àòēɓ̣ðí áóāā"⁵⁰².

Āēí ē Ùòóāāēē òēðàɓ̣í ó³à òāēíæ ì ñēíāñūē³ òí á³òí ēēē òà ñāēý-í ē. Ùí á ñēíðēòē Ōēðàɓ̣í ó āí ēíāí ì òí, ì ñēíāÙēí á àēñēāēà 14 ñ³÷í ý 1933 ḏ. í á Ōēðàɓ̣í ó 30 ðēñý÷ ñāíɓ̣ òí á³òí ēē³à òà ñāēýí. Áí í ē çāāēðāēē í āà³òù ç òāò³à òēðàɓ̣í ñūēēò à³āí ýē³à í ñòāí íɓ̣ æì āí ùēò çāðí á, òí÷ àà÷ēēē, Ùí à³òē āāà ì àðēē ç āí ēí áó. ì ñ-ēíāñūē³ ì³ē³ò³í í àðē ó ì³ñàò à³āāēðāēē ó í āí³āì àðòāíɓ̣ ç āí ēí áó òēðàɓ̣í ñūēíɓ̣ ñāēýí ēē áóóāí ēó òē³āà, Ùí ɓ̣ āí í á í āñēà ñāíɓ̣ì āí-ēíāí ēì à³òýì. Ñēāē ò³ ì ñēāēí ē – ì òí ñò³ òí á³òí ēēē ē ñāēýí ē

3 í á í ðaáf óée ñaí 3 áaéaaòe „í ðí ééyòuó ðaóéíá“, ðí áí í è çí áéø-
 èè áe ðeñý÷³ ñí ñí á³á èèøèðe áí éí áí èí á³òyí ñòáí í þ èðeðóó
 óe³áa. Á áí í è ùá é çí óúaaèñý, áeèè ðeð í ³áí áðó³á. Í ñéíáñü-
 èèè óðýá ÑÐÑÐ í á çaaí ðí ýá ñaí_í ñaéý í áí ó í ñéíáúeí³ í ðí-
 áaaáðe óeðáí öyí ðe³á. Õa éí èè áí éí áí³ óeðáí ó³ í ðeðí áeèè áí
 í ñéíáúeí è éóí èðe (í á í ðí ñeðe) ðe³áa, ðí í ñéíáñüè³ ñaéý í è
 ç í áí áaèñòþ, í ðí ééyòóyí è, áeðí ñí áí áeè èéyí è ðeð í áúaní èð.

Ú á 1918 ðí éó Ñòáe³í ç³çí áaaáñý: „Çañáeáí³ óeðáí öyí è, ÷á-
 ÷áí öyí è, ³í áóøàí è, èèðáeçàí è, áaøèèðàí è, ðàðàðàí è çàí è³
 ñòáeè áaçí þ éí í ðððááí èþó_í. Áaçí þ æ ðááí èþó_í; áóeá í ñéíá-
 úeí á, áí áí í á áóeá í áó³í í áeúí í³ áeí í þ. Í á çaeèèè ðaaýí ñueí-
 áí óðýáó³ í áððó_í; á³eúøí áeè³á áí þaaðe éí í ðððááí èþó³ þ í áí ñ-
 éíáñüèè çàí áeú çáí éí ñeéíñý á í ñéíáúeí³ í ðí ÷eð í á è³eúeá
 áeá³ç³é. Í í í í áí áí í ý í ñéíáñüeí-óeðáí ñueí áí óðí í óó áí áðí-
 áí èúöyí è ç í áððí áðááa, í ñéáè, ²aaí í áí-Áíçí³ ñúeá, Õa³ð³ ðà
³í øeð í ñéíáñüèèè í³ ñò áðýóóaaéí ðí é óðí í ó á³á í áøí_í í í ðaç-
 èè“⁵⁰³. Í áí ñéáeí è ÑÐÑÐ áeñòóí èèè í ðí ðe ³í í áð_í ³ 1941 ðí éó.
 Áí í è çaaáaèèñý áí í³ áóueí áí í í éí í ó í á ñí óí ýí è, í á í í èeáí è,
 á ó³eéí è áeá³ç³ýí è. Çá è³eúeá èèøá í³ ñýó³á çaaéíñý í í í áá í³ ýóú
 í ³eúeí í³ á – á³eúøá, ³í æ áðí_í Õðáí ó_í, Áí áe_í ðà ÑØÁ ðaçí_í.
 Áeá é í ñéáeí è çaðeðaaèèñý: áí ðí í èðe óó áeááó, ýeá í ðí áí éí ñe-
 èá ³í óðí áó³í í áe³çí, áeçí áeá í áí ñéáeí áí ³í í áð_í í ðaáí í á „ñá-
 í í í ðááaéáí èá áí éí óú áí í ðáaéáí èý“, ðí áóí ðí çaaè ³í í áð_í, á í ð-
 æá, áððáðó èáaéí áí ðe³áa á éí éí í³ ýó³ í í ááðí áí í ý „í á ðí áeí ó“,
 í á áí éí áí³ óað÷³? ² í ñéíáñüèèè í áðí á çaðeðaañý. Óðýá ÑÐÑÐ
 ñeéí óá ðeí ÷aíí áí ñaí þ ñí ó³áe³ñòe÷í ó èè÷eí ó, ó í ðí í áaáí á³ çà-
 í áí óááa áí è³ñí úeèè ðeñý÷aa³áíí ðeí áeè í ñéíáñüèèè í áó³í-
 í áe³çí. Çàí³ ñòú ñeí áa „ñí ááðñeèè“, çàí áí óáaéí „ðóññeèè“. Ç í áç-
 àe ³í í áðñueí_í áðí_í áeèèí óèè í ðeèí áóí èè „÷áðáí í á“ ³ í á çàí³
 í èèè í á „ðóññeáý“, áí í eáí óáaèè í ðe³áí áðe í í á³eí³ í í èúúó,
 Ðóí óí³ þ, í áayðueí ó, ×áó³þ, Ñeí áa÷÷eí ó, Áí eáað³þ, Ñáðá³þ,
 Óí ðaáó³þ. Í ðeá, ððááá áóéí ùá óí áðe í ñéíáñüè³ ³eéá í³ á „ñí-
 áaðñeèè“ í ÷³í í è. Í ó³óðàí í ñéíáúeí á í í ááðí óeá ñòáð³ óaðñüè³
 „÷eí ú è í ðááí á“ ðà í ðeá³éá_í, ñòáðó óaðñüèó óí óí ðí ó, í áaí èí í á
 í á çí ³í þþ÷è, í áá³òú í í áí í è. Í í ááðí óeá³ ñòáðó í ðeñýáó. Á Ñòá-
 è³í çaeèèèeáá í ñéáeí³ á: óaé í áaèðapòú aáí ó ó³é á³eí³ í í óaé³
 í áðaçe í áøeð áaèèèèè í ðáaé³á: Í. Í áañueí áí, Á. Áí í ñueí áí,
 É. Í ³í³ í á, Á. Í í æaðñueí áí, Í. Ñóáí ðí áa, Í. Éóóóçí áa. Í ðí
 É. Í áðeña, í áa³òú í ðí Á. Éáí³ í á, í ðí ñí ó³áe³çí, ðí á³óí è÷eè
³í óaðí áó³í í áe – æí áí í áí ñeí áa. ² í ñéíáñüèèè í áðí á áðí í eáñý
 áí çáðí_í. Í ³í áóueá á³eñueí í ðí éøéí Óeðáí ó³ á æ áí Áí eáè
 çá è³eúeá í³ ñýó³á. Ó í ñéíáúeí³ áaè³ í ñéáè í á í í ñóí óéíñý.
 Ñayóeðþ÷è í áðáí í áó, Ñòáe³í áeáí éí ñeá 24 ððááí ý 1945 ð. ðí ñò

ça „ääëëëëë, äääöüëë ðöññëëë í aðí à“, ýëëë, í á çääæap÷ë í á ãñ³ öëäë ðäýí nüëí; äëääë, üëðí í³aððëí ää ü í³ä ÷ãñ ä³ëí ë.

Í íñëíãñüë³ äí³aðáí ðë-í að³íí äë³ñöë çãñí öääëë á í³í ÷÷ëí³ áí ðëëíí óí³ñöë÷í ëë „í að³íí äëüí í-ðöðáí äëë Ñí þç“ (í ÕÑ). Ëí áí çääääí í ýí³ í aðí þ áóëí ðýöóääöë ÑÐÑÐ á³á í í³ä³ëó í á íçäëääí³ í að³íí äëüí³ ääðæääë, ðíáðí ðä ñàí á, üí é öðýáo ÑÐÑÐ. Í áí ëí ç çääääí ü í ÕÑ ° í ëüëðë í íë³ðë÷í í é ö³çë÷í í áí ðëðäýí nüëëð äí³aðáí ö³á. Í ÕÑ äëöääëý° í að³íí äëüí ó í íë³ðëëó ëíí óí³ñöë÷í áí öðýáo ÑÐÑÐ, í íðëðþ° ñäðää äí³aðáí ö³á ööääëë Ëí ðÑ í ðí çääí ë-ðáí í ý í að³íí äëüí ëð í íá³ çëëðöý ãñ³ó í aðí ä³á ÑÐÑÐ á í áí í í á-í ó, í áí í ä³ëüí ó í íñëíãñüë³ ³í í³äð³þ⁵⁰⁴.

Ëí ëë öëðä;í nüë³ äí³aðáí ðë çäðí äëëëñý ñöääëðë í áí 'ýóí ëë Ää-ëëëíí ó ðaðäñí ä³ ó Ääðëí áðí í³, ãñ³ í íñëíãñüë³ äí³aðáí ðë äëëí-ðëñðäëë ãñ³ áí ëëäë, üí á í áí í óñðëðë öüí áí, üí ðà°í í í áí í í á-ääëí í íñíëüñðáí ÑÐÑÐ ðà í ðääñðáíí ëöðáí ÑÐÑÐ á í í í. Ëí ëë í ðíðëä³ý í á äääëãñý, í íñëíãñüë³ äí³aðáí ðë í ëñäëë: „Í áí 'ýóí ëë Ö. Øää÷áí ëí á³ ó Ääðëí áðí í³ ³ áí áí í ÷ãñ ä³ãñöóí³ñöü ðàí í áí 'ýö-í ëë³á í íñëíãñüëëí í íðáí ÷ë í ëñüí áí í ëëäí – öä øí á³ í³ñöë÷-í ëë äëäðëë öëðä;í ö³á ñóí ðíðë í íñëíãñüëí áí í aðí áó, öä çí äääää í íñëíãñüëí; éóëüðöðë⁵⁰⁵.

Í íñëíãñüë³ äí³aðáí ðë-ñí ö³äë³ñöë ööääëëëë 1947 ðí ëó ðàë³ çä-ñääë í äðääóáí äë ÑÐÑÐ:

- 1) í aðí äë ÑÐÑÐ í áþöü ñëëãñöë í áí ó í íñëíãñüë³ ³í í³äð³þ;
- 2) ääðæääí í þ³ í áí á'ýçëí áí þ í á° áóðë ëëðä í íñëíãñüëä í í áä;
- 3) í áí íñëíãñüëëð í í á áí çáí ëý°öüñý í áä÷äë í á í áí íñëíãñü-ëëð çáí ëýö ëëðä ç áí çáí ëó³ çä í ðí áðáí í þ³ í í áðñüëí áí öðýáo;
- 4) í í áí þ äëëëääáí í ý á óñ³ó ääç äëí ýöëó øëí ëäö ³í í³äð³; í á° áóðë í íñëíãñüëä í í áä;
- 5) éóëüðöðë í áí íñëíãñüëëð í aðí ä³á ³í í³äð³; í óñýöü áóðë ñëëä-áí áëí ë ÷ãñðëí áí ë í íñëíãñüëí; éóëüðöðë;
- 6) í áí íñëíãñüë³ í aðí äë í í æöüü í áðë ñáí° í³ñöäää ñàí í-óí ðääë³í í ý, äëä ëëðä á í áæäö ³í í áðñüëëð çäëí í³á³ í³á í áäëý-áíí ³í í áðñüëí áí öðýáo⁵⁰⁶.

Ðí çöí í ëë í³í áöü í ëñää: „Ëí ëë í íñëäëí ë ç í ðë÷ëí í íë³ðë÷-í í; áí ö³ëüí íñ³ ä³äëëí öüü ñáí þ ñí ö³äë³ñöë÷í ó ääëäëáí ëí ó³ í í-çí³ í þ þöü í çäëë, ðí í³÷í ä³ñ³í üëí í á çí³ í ëöüñý ä³á ðí áí á í íñëíã-ñüë³ë³ ³í í³äð³⁵⁰⁷. ² í íñëíãñüë³ äí³aðáí ðë í³äöääðäæöþöü öä. Òí³ ÷ãñí í ëñë ä³äääðóí í ëðöóü, üí „í í áäý Ðí ññëý“ í³÷í áí í á çí³ í ëöü á ÑÐÑÐ í ññëý ðäýí nüëí; äëääë, ëð³ í çäç: „ñí áäðñëäý“ çáí³ ýöü í á „ääí í ëðäðë÷ãñëäý“. ² í á ëëðä í³ëüëí í ë í íñëáí ëþá³á ó ñá³ö³ á³ðäðëí öüü: „Ää çäðääñðáðöð äáí í ëðäðë÷ãñëäý Ðí ññëý“, äëä é á-;áí³ óëðä;í ö³ (í áðí áí óëðä;í ö³á ä³ëý áóäëí ëó í. Äðöðääñüëí áí

αεαοεοααα 1917 δι'εο: „Νεααα Οεδαί 31“. Ι . Άδωαανυεεε ε ααι εο
ι ααι ιααα: „Οαε αεαα αι ιεδαε÷ι α δι'ν3γ“)508.

Ι ι'ναιανυεα „ααι ιεδαο3γ“ ι δι'αιε'ινεεα αι αι ο, αι αεοααε'υοε
ι ι'ναιανυεο εοε'υοοδο – οα ι δι'εαοαδ'νυεεε 3ι οαδι αο3ι ι αε3γι , αεε-
ι ααοε εοε'υοοδο ι αι ι'ναιανυεεο ι αδι'α3α ΝΔΝΔ – οα αοδ'αοαγι εε
ι αο3ι ι αε3γι , α οαι οαοε εοε'υοοδο 3ι οεο ι αδι'α3α ν3οο – οα ααε-
δ'αι εε ε'ι'νι ι ι'ε3οεγι 509. Ι δεεδεααε÷ενυ εε÷ε'ι'π „αι ια-
ι αι υ“, „οοι÷ι αι υ“, „δι'αεεδεο“, ι ι'νεαε'ι ε'οδι δι'αι ι ι'αδ'αι αεεε
ι αδε'νεε'ι , ι δε'νοι'νι αοε÷ε ε'ι'αι αι ι ι'οδ'αα ι ι'ναιανυε'ι 3ι ι'αδ'3ι,
ι ι'ναιανυε'ι αι ι αο3ι ι αε3γι ο. Οε3αεεαεο ι ι'ναιανυε'ι 3 ι αδε'νι αεο
αοι ι ε ι α αδ'οεοε'υο ι αα3ου ο „ι ι'αι εο“ εα3δεαο ε'ι'αι οαι δ'α. Ι . Ι ι-
εδι'ανυεεε ι αι ε'ναα 3'νοι δ'3ε ι ι'ναιανυε'ι 3ι ι'αδ'3ι ε εεανι αι ι, ι αδε-
'ναιανυε'ι δι÷εε ε'ι'ο. Ι αδε'ναιανυεα Ε'ι Δ'Ν αεε'ι αεα 1934 δ. ε'ι'αι
οα3δ ι ι ι εεε'ι αε'ι 3 οε3αεεαε'ι , ι αεαεαε ι αι ε'ναε ε'ι ι'αε'υαο ι ι'ν-
ε'ι'ανυε'ι αι ι αο3ι ι αε3'νοε÷ι ι αι. Ε'ι εδ'αι α, αεαεαεε ααδι δι'α3, αι ι ι-
δε÷ι εεε 2'αι α IV εαοε'υαεε ι αδι'αι 3 3ι οαδ'ανε, α 2'αι IV αοα ι δι-
αδ'ανεα'ι ε'ι οαδ'αι . Ααεεεε'ι ι ι'εοι 'γ'ι δι'εαι δ'εανυ (1947–1952 δδ.)
αι ααα3ε'υι α αε'ι δεο3εαο3γ ανυ'ι αι ι ι'ναιανυε'ι αι. Ε'ι αεεε ε ι ι'νε-
αε'ι α ι αεε'εαε'ι ο, 3'αε'ι'αι οαι δ'ογ αν3ο; ν3οι'αι ι εοε'υοοδε, ι δι-
α3'αι εε'ι'ι ο'νυ'ι αι ν3οο. Οαδ'αεεε, αι αε'ι αε'οι'α δα3ι ι α Α. Ι αδ-
ε'ι'ι 3, α 2. Ι ι ι'ι'α; ι αδι'αο ι αε'ε'ι ο ι α Αε. Ααοδ, α 2. Ι ι'εε'οι'ι'α; εα-
ε'ι'ι ι'αε'ι ε'υα'ι ι'ν3 ι ααδ'3ι ι α Α. Εααοαε'υο, α Ι . Ε'ι ι ι'ι'νι'α; αεαε-
οδε÷ι ο εαι ι ι÷εο ι α Ο. Αα'νι'ι, α Α. Ε'ι α3÷'α; αι ε'υοι'αο αοαο ι α
Α. Ααα3, α Α. Ι αδι'α510. Οαεααα÷αι ι γ, ι ι'αε'υα, αε'ι αε'οι'α 1922 δ.
Ν. Εαοα'α511. Ι 3'αι'αι εε ÷ι'αι εααοααα αι 1718 δι'εο α. Ι 3'ε'ι-
ι'α512, α ι α αι εε'αι ααου Ε. Ααι-Αδ'ααε'υ 1960 δι'εο 3 ο. α. „Ι αδ-
αι'α'υι ε, αααο'υε'ι ε“ ι ι'νεαε'ι ε ε'ι'αδ'αεοααεε'νυ 3 α ο3ε'ι'νι ο3ι:
Ι . Ε'ι ι ι'ι'νι'α, Ι . Δαα3'υα, Ι . Ααδ'οαι, Ι . Αι'αδι'ε'πα'ι, Ι . αδ-
ι'εα'ανυεεε, 3 εαε÷αε'ι ι ε, Ε'αι 3ι, Ναε'3ι. Α αι ι'οι'3ο ο3ε'ι'νι ο-
'νυεεο οαι δ'α ι α ε'ι'αεοε ι'αα, οι αι'ι ε, αα÷, „εδε'οε÷ι ι'νι ε'νε'ε-
αεε“ οαδι'αε'νυεεο ο3ε'ι'νι ο3α. Ε'αι 3ι – „ι'αεαε'υα αι'νυα'ι'αι ι γ
ν3οι'αι ι ο3ε'ι'νι ο3ι;“513, „Αααο'ε'υα ι ι'ναιανυεα ι ι'αα ο ι'αε÷αδι-
ι'ε'ι αεαδ'αε'ι'ι αν3ο ι ι α ι α εε'οα α ΝΔΝΔ, α ε εα ε'ι'αι ι αεα'ι ε514,
„Ι ι'ναιανυεα ι ι'αα ι α ο εαε÷αε'ι'ι ι ι'αι'ε. Αι'ι ααε'ι'αδ'α÷ι ι αοαα
ι ι'αι'ε ν3οι'αι ι δα'υι'νυε'ι δ'ανι οαε'εε. Ι αοε'ι'αο3, αι ι α ε'ι'α'ε'υο
ι ι'ναιανυε'ι ι ι'αε, ι α ο ι'αοε'ι'αο'υι ε“515. „Ι ι'ναιανυεα ι ι'αα
ι α'οαι ο ι δι'εαοαδ'αο ο'ν3ο ι αδι'α3α, 3 οι'ι ο ο εαδι'ο'ε ι δι'οε αν3ο
οι'οι εα'ι'3οαε'3'νοε÷ι'ι'αι οδε'νεο, ι δ'αα, 3 οδε'νεο ι αο3ι'ι'αε'υι'αι.
Εαδεαααε ι÷3 ι α ο'ε δι'ε'υ ι ι'ναιανυε'ι ι ι'αε – οα εα'ι÷αι ι γ α αι-
ε'ι'οι αοδ'αεοαε'ι'αι ι αο3ι'ι'αε'3'γι ο. Αοδ'αεοαε'ι 3 ι αο3ι'ι'αε'3'νοε α ι εδ'α-
ι εο δ'ανι οαε'εαο ΝΔΝΔ αε'νοοι'α'ε'υο ι δι'οε δα'υι'νυε'ι, αεααε
ι'3α ι δ'αι'ι'δι ι αι'δι'ι ε ι αο3ι'ι'αε'υι'εο εοε'υοοδ ι αδι'α3α ΝΔΝΔ.
Νι δααο ι ι'ναιανυε'ι ι ι'αε ο δεο δ'ανι οαε'εαο αι'ι ε ι αδ'αοαι δ'ε'υο

à i òa i ò ò a i ò i ò u a e i ò i ò e ò a a y i n u e i ò a e a e , a ò a p - e n u i a ç a a i a i -
 í a o n a e y i n o a a , a e n o a a e y p - e n a a a ° a e i e i e i a i ò i ò y i e i a o 3 i -
 í a e u i e o e o e u o o ò . A ÷ i i ó a i í e i i í a - a o u i ò i o a , u i í a i i n e i a n u e i 3
 í a ò i a e n a i 3 a e i a a p o u , u i a o e i e a í a a - a e a i o i 3 o a 3 o a e i i n e -
 i a n u e i ò i í a e . O 3 í a ò i a e n a i 3 e a a o o u , u i í a ç i a i y i i n e i a n u e i ò
 i í a e a o e i a e o e u o o ò i e i n a i í a o a n o a i i i o i 3 o a 3 o a e , a i a e í a e a a -
 a a o a o ó n a 3 o 3 í a o e i a a e 3 o a ò a o o ò a a ò o e o ° o u n y i i n e i a n u e i p i í -
 a i p " 516 . A i i n e i a n u e a í a e a e u a í a o e i a a o n o a i í a a í a i i n i ò i i e -
 e a n y o a a ò a e o e i ò i „ a a e e - a ç i e e a i e e a í a ò . O a a - a i e a A . A ° e 3 i -
 n u e i a i , i . x a ò i e o a a n u e i a i , i . A i a ò i e p a i a a " 517 - o i a o i 4 - o 3 -
 í e e i . A i a ò i e p a i a (í a ò . 1836 ò .) o a 12 - o 3 - í e e i . x a ò i e o a a n u -
 e e e (í a ò . 1828 ò .) a i e e i o e e í a 28 - o 3 - í i a i a a o i ò a „ E i a ç a ò y "
 (a e e o i a 1840 ò .) .

Í o a a , a n y o a i í e o y n e e e „ ò a a y i n u e i ò " a e a a e a i i n e i a u e i 3
 3 a i a i í - a n n e a a 3 n o u í a í a i i n e i a n u e e o ç a i e y o 3 i í a ò 3 i ° a o i i ó ,
 u i a i í a ° o 3 e e i a e o i a e a a i p í a o 3 i í a e 3 n o e - í i p , i í a o a i a a í a 3 n o i -
 ò u í a ç a n a a a o , 3 a a y o , 3 a a a e a o , a o o i a i n o 3 3 n a 3 o i a e y a 3 i i n e i a n u -
 e i ò i a o 3 i : 3 í o a e 3 a a i o 3 i 3 í ò i n o i a i í a ò i a o . Í ò e ò i a i í ç e e a n y a í a -
 í a í a ò i ç ò e a i a o 3 e a i i n e i a n u e e e í a o 3 i í a e 3 ç i ç i i n e i a n u e e i
 n i o 3 a e 3 ç i i i , i i n e a a - 222 ð e i ç i i n e a i p - 222 2 í o a ò i a o 3 i í a e i i ,
 i i n e i a n u e a o a ò e a a ç i a ò o 3 p , i i ò e - í e i a 2 a a i a 2 v ç x E - A i O -
 í E A A - E y A . Í a i y e e n y ç n e u i ç a i e í a o 3 i í a e u i ò a i a ò a i n o 3 3 ò i ç -
 o 3 e o a a e e n y . Í a o 3 i í a e u i a ° a i 3 n o u i i n e a e i 3 a ç i 3 o i e e a n y o e n y - í -
 e ò a o i í , n o a i í a e y o u í a i í a 3 e u i a o 3 e i e a o o - i i n e i a n o a i .
 O a i a o i 3 1917 ò i e o a i n e ò a n e i 3 u e ò i a 3 a a e e i n y a a o o a o
 50 i 3 e u e i í a i i n e a e i 3 a i ò i ò i o a i O 3 e i o a y „ i i n e a a - 222 ð e i ,
 a - a o a a ò i i ó í a a u a a o u " . A i n e ò a n 3 a a i e i a i i n e i a n u e i a i í a o 3 i -
 í a e 3 ç i ó x v i i i n o . i ò i o i i i i A a a a e o i ç e i a i „ i i n e a a a n a i ó i e ò o
 a i e i a a " . A i n e ò a n e e i i n e i a n u e 3 a a a ò a 3 e o 3 x v i i i n o . ç i o i 3 i „ O i -
 o e i , - o i a e i i a ò a o ò e o a a u e a , e a e e a n a í a o e o a ò e , n a i í a a ò a a -
 o a i " . A i n e ò a n o a ò i e a e n a i a ò i i i ç e i a i „ O a ò u , a a ò a e í a ò i a -
 í i n o u " . O a i a o i 3 1917 - a i a 3 a ò i a e e a n y i i e i ò i o e i i ó ç a i a i a a 3
 (1855 - 1917) a a e e - a ç i a n e e a - i i n e i a n u e e e í a o 2 í í a e 2 ç i .
 A i a e a a e i ò e e o i a o i a i 3 n o A . E a i 3 i . O i a 3 i i - a e a n y i í a a a i a a
 a 3 n o i ò 3 i i i n e i a u e i e . A i a a , u i i ç i a e p a a a O . A i n o i a n u e e e
 ó ò i i a í a o „ A a n u " , „ A ò a o u y E a ò a i a ç i a u " o a 3 í o e o . A i i ò i a i a o
 í a o 3 i ò e e o e e - e n o i e ò i a i 3 i i n e a e i e , u i a e e o e e ç i a a ò n a i a i
 í a ò i a o . Í a o 3 i í a e 3 ç i ° í 3 u i 3 í o a , e e o a n o e o i í 3 n o u (n o i a) a n 3 o
 a o o i a i e o a e a n o e a i n o a e í a ò i a o . 2 i i n e i a n u e e e í a o 3 i í a e 3 ç i i a °
 a n 3 a e u a i a a a a a i 3 a e a n o e a i n o 3 . i i n e i a n u e e e í a o 3 i í a e 3 ç i - o a i í -
 o a i ò a O ò a i e a i o a e i (O ò a i e a i o a e i - i i o a i ò a , n o a i ò a i a a i a -
 e 3 e n u e i p i e n u i a i í e o a p i . O a e e 3 a i i ò i a í 3 . O a i i o a i ò a i i a e -
 o a e a n a i a i o a i ò y) .

Ì è çãääóáàèè ì ðì ì àðãð³æ³ñòè÷í ó áóóí áí³ñòù, ñã³òí àëÿà ì ìñ-
êí àñùêí àí í àðí áó, ì ðì êí àí ááçì í ðàëúí³ñòù³ ááçáí æí³ñòù.

„Ñëÿ ñàðöí ù í è÷àì, êðì ì á æãñòí÷è, óí ÿòà áöòù í á ì í æãò“, –
àèñèí àèà í áóðí² ì ñí í áí ó çãñããò ì ìñèí àñùêí; àèãàè. Ñòðãò³ è-
øã ñòðãò èàðè ñòðè ò° ì ìñèàèí à. Ñòðãòí (³ àðãóí áð) èãðó°
ñàí; ì í àðí àí ì³ ì ìñèí àñùèà „ààí í èðãò³ÿ“ ÑÐÑÐ. Áí í á èãæã ñàí°-
ì ó í àðí àí à³: „Ì è ì ðí÷áí³ áí ðí æèì, èàí³òàè³ñòè÷í èì ñã³òí, ÿ-
èèè ðí÷á çí èöèðè ÑÐÑÐ³ ì ìí ááí èèè ì ìñèàèí³à. Ñèàè òàè ñòà-
èíÿ, ðí ì ìñèàèí è í á ì àðèì óòù èããèí àí ðè³ãã á èí èí í³ÿð. Ö í á
òàè í á ñòàèíÿ, ÑÐÑÐ ì óñèòù ì àðè àðí³ð, ñèèúí³øò çà áí ðí æ³.
Ì óñèòù çàððà÷ããàðè í á í á; ððè ÷ããðó³ àñ³ò áãðæãáí èò ì ðèããòè³à.
Ì óñèí ì ÿèèèñù ÷ãñ òãðí³ðè áí èí á³ òí èí á, ÿèöí í á òí÷àì í áóðè
ðããàì è èàí³òàè³ñò³à. Ó ÑÐÑÐ° öã ÷èì àèí í ááí è³è³à, àèà á èàí³-
òàè³ñòè÷í èò áãðæãããò èèðà á³èöøã, áí èàí³òàè³ñòè÷í³ óðÿàè
í á áããòù ì ðí í àðí á, à ì ìñèí àñùèèè áãã°. Òà áæã í ááí ááí òãð-
í³ðè. Èàí³òàè³ñòè÷í èè ñã³ò óæã çí áí èã,³ ìñù-ìñù òàì òãðí³è ì ðí-
èããòðãò ç í áøíð áí ì ì í áíð ì í áãèèòù èàí³òàè³ñòè÷í èè èãã. Òí á³
ñòàí ðèì ì ñã³òí àèè ÑÐÑÐ³ àñ³ èí øðè àèòðà÷àðèì áí ì í á áí ðí áóò
òñí àí í àðí áó“.

„Ì ðí èçáí è è ðãáí èàí èã“ ò³èèí àèòí á³àèðèòí è í ó³ò³èí ì í áí ó-
òù í á èèøã á áãðæãáí ì ó, ÿè áóèí áí 1917-áí, à é ó àñúí ì ó
æèòð³ ÑÐÑÐ. Í àì à òòò æí áí í; òãðèí è æèòðÿ, á ÿè³è òòí ñù ì í æã
çáí áóòè àèöã ñòáí í àèöã ÷ãñí ì, èèøã àèãñí èì è çãáí í ñòÿì è.
×ãñí³ñòù á ÑÐÑÐ – ñàí í áóãñòáí. ×ãñí³ èðãè – ó á'ÿçí èòÿð, ó ñè-
á³òñùèèò òãáí ðãò³ á ì í àèèãò. Í ááí àèè, ì³àè³ñòù – °àèí èè á ÑÐÑÐ
ñí ì ñã³ í á èèøã çáí áóòè àèöã ñòáí í àèöã, à é áçããæ³ àèæèðè.
Èí í èòðáí ò³ÿ ì³àèèò áóæã áãèèèà, íðæã, àèàèöòòòù ì áèí³à-
è³ø³, í àèàì í ðàèúí³ø³, í àèæí ðñòè³ø³. Áãðæããã – áãèèèà³ áóæã
ñèèãáí à ñèñòáì à.²ñòí ð³ÿ á÷èòù, öí áãðæããè ðí çããèðããèñÿ ðí-
ì ó, öí ì ðí á³áí à áãðñòà ì í ðàèúí³ çí áí èèà. Ñàì á òí ì ó ðèì òí áá
áí ðòè áóí³à, ÿè ì áðãñòèèèà ÿáèóèí ç áãðããã. Òàè òí àèè³àèí áó,
Áããèí í, ì ìñèí àñùèà³ ì³ í áð³ÿ 1917 ð., óððãòùèà 1920 ð. Òàèà áí-
èÿ ÷ãèà° é í í áó ì ìñèí àñùèò³ ì³ í áð³ð ÑÐÑÐ. Çãçÿòí áí ðí í èòèì á
³ ì³ í áð³ð èèøã ì ìñèí àñùèà „èããðí áã“ í ó³òãðñòáí. Èí áí³àÿ – „áàè-
í áÿ, í áããèèì áÿ ðí ññèÿ“. Òà ÷è áðÿòò° òã ì ìñèí áöèí ó?

XVII. Ì ĀÑ²ĀÍ ÑÒĀÎ Ì ÎÑĒĀĒÍ Ā

Ì ìñēāā – ²²² ðēì .

Ì ì í āō Ō³ēī ōāē, XVI ñò.

Ì ìñēāā – āñāì ó ñāāōó āī ēī āā.

Ì ì ñēī āñūēā í āōī āī ā
ì ðēēāçēā

Í ³ì āōūēēē āāōī ð „²ñōī ð³ḷ Óēðāḷí ē” ì ēñāā ùā 1796 ðī ēó: „Bē ōā ñōāēī ñý, ùī ð³ āī ðā³, ā³ēūī³ ēī çāēē ì í ēī ēēēñý ó ì ì ñēī āñūēī - ì ó ýðī ³? Bēēī ÷ēī ì ì ì ñēī āñūēī ā çī í āēā í āēēāñòē ēāēāāī ē í ā ēī çāē³ā, í ā í āō³p, ýēā áóēā ì ì ñòðāōī Ì Ōððā÷÷ēī ē, ì í ēūñ³, ðā- òāð³ ñāì ì ḷ æ ì ì ñēī āñūēī ē? Bē ōā ñōāēī ñý, ùī ì ³ñōā ā³ēūī ì í ā- ðāí í āī Āāōūī āí ā çāēī ýā ì ì ñēī āñūēēē áóāāōī āōī ð?”⁵¹⁸.

Bēā ōā ñōāēī ñý, ùī 1917 ðī ēó ñēēī óēē ç ñāāā ì ì ñēī āñūēā ýð- ì ì āāñýōāðī ì āí ð³ çā Óēðāḷí ó Ēēōāā, Āñōī í³ý, Ēāōā³ý, Ō³ī ēýí - ā³ý, ā āāñýōāðī ā³ēūðā çā í ēō Óēðāḷí ā āī ñ³ ðī āēðū ó ì ì ñēī āñū- ēī ì ó ýðī ³? – ì í āōī ðpðōū çāì ēòāí í ý í āð³ ā³òē. Bē ōā ñōāēī ñý? Bēēī ÷ēī ì ì ? Bē?

Í āð³ āāōūēē í āōī āō, ā÷āí³ ³ñōī ðēēē ā³āí í ā³āpðōū: ì ēðī ēpāí ā Óēðāḷí ā ì ðī ÷āí ā ç ōñ³ ð ÷ī ðēðūī ō āī ē³ā çāāāðāí ēōūēēī ē í āōī āā- ì ē. Ç ì³āāí ý – āç³āðē ðòðēē, ç³ ñōī āō – āç³āðē ðāðāðē, ç ì³āí ì ÷³ – āç³āðē ì ì ñēāēī ē, ç çāðī āō – āī ēī āí ē÷³ āāðī āí ð³ (āí í ē āēðōī ā- òāāāēē ì í ēýē³ā í ā ñō³ā, ā ì í ēýēē – óēðāḷí ò³ā. Ðōī óí³ā āēðōī ā- òāāāēē í ā ñō³ā óāðē). Ì ēðī ēpāí ā Óēðāḷí ā – ōā ì ñòð³ā ñāðāā āī- ðī āēī āī ì í ðý, ç æī āí í āī āī ēó í āì ā í³ýēī āī ì ðēðī āí í āī ēī ðāí- í ó – āñpāē ā³āēðēðēē ñōāí. Í ā ì í āēā Óēðāḷí ā ì āðē ñī pçó ç ýēē- ì ì ññ ññ³āí ì ì ðī ðē³ í ðī āí ññ³āā, āí āñ³ āí í ē ðī ð³ēē çāāāðāāðē ýēī ì í āā ā³ēūðā āāāāðpñí ḷ óēðāḷí ñūēī ḷ çāì ē³. Ōā āí āāēē āñ³ ñī ðī āē ðāēī āí ñī pçó. Ēī ēē ā ēī āēī ēē óēðāḷí āōū áóā āāēāðī āí ēāçēī āí ḷ ñēēē, ðī ē ðī ā³ ā óēðāḷí ñūēā í çāçāēāēí ā āāðæāāā áóēā á í ā āñōī ýēāñý. Āāēāðāí ū ēāā ð³ēā° ā³ā ñī óí³ ì āēāí ūēēð āāæ³ē, ā āí ðī ā³ā áóēī ì í āāñýðēó í ā ēī āēī āí óēðāḷí òý. Ōāē ì í ýñī pðōū í āðó í āāāðæāāí³ ñōū ì āēī óēðāḷí ò³, ì ðēðēēūī ēēē ì āðāð³āē³ñōē÷- ì í ḷ ò³ēī ñī ò³ḷ æððý.

Ì ðēā³÷í ēēē³āāē³ñōē÷í ḷ ò³ēī ñī ò³ḷ, óēðāḷí ñūē³ í āō³í í āē³ñōē, çāì ēòðpðōū: ā ýēēī æā ÷ēī ì ì āí ðā çā Óēðāḷí ó Āí āē³ý í ā ēēðā āððēī āēā ñāí p āāðæāāí ó í çāçāēāēí³ ñōū, āēā ē ðī çāóāóāāēā Āðē- ðāí ñūēó³ ì í āð³p í ā ì ýōūī ð ñōōī āí ēāð? Āāæā āí āē³ēñūē³ ì ñòðī āē

á³æððeo³ aī í aī ááo ç óñ³o aī e³a. Á ÷íí ó á³a ³í í áð³; ×eī á³ñ-ðáí à èèøèèñý èèøá ææþþá³í³ í æeáí uē³ ðáððèè èðèí ñúèèð òà áíeçú-èèð òàðàð? Óó ³í í áð³þ í á çáàæèèà ýèañú ñèeuí³øà çà í á; ³í í á-ð³ý. Á ýèa æ ñèèa ñòáí ðèèa ç í æíñèeuí íáí í ³ñòá÷èà Ðèí à áàèè-÷áçí ó Ðèí ñúèø ³í í áð³þ?² ýèa ñèèa çáàæèèà óó í íáóóí þ ³í í á-ð³þ? Ðè çí a³í í, çáàæèèà í á ñèeuí³øà çà í á; . Á çá³æè æèèèè, í æeáí uèèè ó³í í í-ðàððñúèèè í áðí ááóú í ááðáá ñèèè ðíçáóáóáðè ñáí° í èðøááá Ñóçáàèñúèèa eī ýç³añòáí í á ³í í áð³þ, Ùí çàeī á° í áí ó øíñóð ñóðí áíeó í eáí áðè? Ðèí þ ñèeí þ óàé í æeáí uèèè í á-ðí ááóú í í í ááí èèa á³èuø³³ éóèuóóðí³ø³ çà ñááá Çíeíóó Í ðáó, Óèðá; í ó, Í í èuúó, à ðáí áð³³ á-ª áðí í e?

Ú í á ðáððeí á (÷íðèðeí í áá³ ááí í í áá) í á çáæeí øèa ó æèððªá³è áí ðíóuá³, Ðáí ðáóú ááá ; è³í ñòeí èð ñàí í çááðáæáí í ý. Óàè³ í ñòeí èð áèááí í àèí ááá° á³a èþáeí è á³ðèðè ó ñáí þ ñèèð, ó ñáí þ í áðáí í-áó, ó ñáí þ àèú³ñóú. Í àeí èðøáá³øèè æááðáè, í áá³óú ðáá, í á èþ-áèóú, Ùí á eíáí í ðeí æèóáàèè. Ó æèèæeí³ áóø³ í áá³óú ðááá æááð³°³ñeí ðèa áí ðáí ñó³, ñàí í í í øáí è, áàéáóæá, Ùí òà áí ðá³ñóú í á àèýá-èý°óuñý í áçí áí³ á á³ýó. Í áí á° á ñá³³ í áðí áó (í áá³óú àeíáí í eá-í áí³), Ùí í á í áá àè áí áæ ððí òè í áó³í í æuí í; áí ðáí ñó³. Éí èè í á-í á æíáí èð í³añòáá àèý í á; ,³í ñòeí èð ñàí í çááðáæáí í ý í áèàçó° áèáááóáðè ó³ í³añòááè. Áñ³ í áðí áè, í áá³óú àèè³ í eáí áí à ñòáí ðè-èè ñáí; èáááí àè, á ýèèð í ðíñèaàèýþòú ñá³è í áðí á, ñáí; ò í ðááè³á, ñáí; í áðáí í áè. Ó èáááí ááð, í³ñí ýó, í ðèèaçèað í áðí á çááð³áa° àèañ-í èè³ñóí ðè÷í èè áí ñá³a, ñáí þ ó³eíñí ó³þ æèððý, çáí í á³ð í áñóóí-í eí í í í eí eí í ýí. Í ðíá³áí á ááðñòáá, àè³òà í áó³; áñá òà áí àè³çó°³ ñeí ðáçó° á eí ðíðè³è, àèá áñáí òí í èþþ÷³è óí ðí óè³-àeñí í áèð. Óàè æeñí í áí è ñòá° áí ðíáí áèaçíí, eí í í áñí í í áó³; í á áí áá³ ñòí-è³ððý. Ñòá° í áó³í í æuí í þ áí èððeí í þ.

Ñòð³èèa eí í í áñó í í eáçó° í áí³÷ çà áñ³ð í áñòáæeí. Óàè³ í áó³í-í æuí á áí èððeí á çááææè àèaçó° í áó³; í áí ðýí ; ù ðóóó. Í áí ðýí , àèðí áeáí èè³ àeí ðí áóááí èè ñòí è³ððýí è áí ñá³áó. Í áðí á àeñeí á-èþ° ; ù í áððí áèáí áí èð ó í ðí ñó³è, àèá àeèáí e³è óí ðí³ í ðèèaçí è. Í ðíá³áí á ááðñòáá àeñeí áèþ° ó ó³eíñí óñúè³è óí ðí³³ áááþ, ýeí þ³ çáàèý ýeí; æèáá í áó³ý. Ó í áó³í í æuí³è áí èððeí³ í áó³ý àeñeí á-èþ° Í ÁÓÓ ñáí áí æèððý, ñáí° í ðèçí á÷áí í ý á ñá³³. Óàè³ í áó³í-í æuí á áí èððeí á í ááóáá° ñèèè áí áí è. Á eí æeí á áí áí à í á° ñáí þ ñèèð, ððèí á°óuñý í á Á²Ð² á í á; . Í³æððáñèþ°í í – í á á³ð³, á í á í á í áðáeí áí í ýó. Í áó³ý, Ùí í áí í ðeí í á³ðèóú ó ñáí þ í áó³í í æuí ó áí èððeí ó-áí áí ó (ðí÷ æè è ááçæéçáó, ýè Í í ñèaá – ²²² Ðèí), ýèa á³ðèóú ó ñáí° í ðèçí á÷áí í ý, ó ñáí þ í á³ñþ – òàèà í áó³ý í ááðæó° áàèèè³ í áðáí í áè. Í óñèí í çðí áèðè çáñòáðáæáí í ý. Í áó³í í æuí á áí èððeí á í á° áàèè÷áçí ó ñèèð³ æèðð°çááòí³ñóú èèøá ðí á³, eí èè ñòáí ðáí à ñàí èí æèððýí, á í á èáá³í áóí èí è í ð³eí èèáí è, ðáí ðáðè-

èàì è, éíèè ñòì òü íà íáíí òèòíí ò 'òóí ò³ ñòí òè÷ííáí áí ñá³áó
 àèàní í ì ò³ ì, íà áóóíáí í ñò³ àèàní íáí í áðí áó, íà æèòò³áé ò³éí-
 ñí ò³ ì àèàní í ì ò³ ì. Ñáí þ í àó³í í àèüí ó áí èòðèí ó í à í áí í í çè-
 ÷èò è ò ÷òæí ò³á. Éíèè æ òáí òáòèèè í í çè÷àèè ÷òæ³ ìó³ é í à-
 ò³ ì áí èòðèí è, òí í àó³ ì ò íà ñí òèéí àèà. Òàè í í ñéí áñüèà í àó³ ì
 í à ñí òèéí ýèà °àðí í àèñüèò áí èòðèí é³áàðàè³çì ó, ààí í èðàòèçì ó,
 à áí è³èà ñáí þ í àó³í í àèüí ó àáñí í ò³ þ. Òèò, òòí í òí áóááá ì é í àèè-
 í óèè (í . Ñí °ðáí ñüèíáí, í . í °èþéí áà, í . Éàðáí ñüèíáí) áí í à àè-
 í àèà ç í í ñéí áñüèí è, à àèçí àèà Á. Éáí³ í, ýèèé á³áí í àèà ñàððó
 áí èòðèí ó í í ñéàè – 222 Ðèì ó ó òí òí³ í í ñéàà – 222 2 í òáðí àó³í í àè.
 Òàè óèðà ì ñüèà í àó³ ì íà ñí òèéí ýèà ñí ò³áè³ ñòè÷í èò áí èòðèí
 ³ í í ñéí áñüèí; àáñí í ò³ ì, çàí èàòèàòè çà á³ðí³ ñòü ñáí ì é óèðà ì ñüè³ é
 í àó³í í àèüí³ é áí èòðèí³ æàòèèáó ò³í ó í à³ ì ý ÓÐÑÐ.

Í áðí àè, ýè³ ñáí ì í àó³í í àèüí³ áí èòðèí è àèáàèè ç àèàní íáí ññ-
 òí òè÷ííáí áí ñá³áó, ç àèàní í ì áóóíáí í ñò³, òáí òèèè ñòí ò³ þ èþà-
 ñòàà. Áí àè³éñüèà „Britania rule the waves“ (Áðèòáí³°, íáí óé
 í à í í òýò) ñòáí òèéí Áðèòáí ñüèó³ í í áð³ þ í à áàðááà òñ³ ò í èááí³ á.
 Áí àè³éó³ áàèè èþàñòá òí àòèí ó³ í í èàçàèè øèýò áí é³áàðàè³ç-
 ì ó – í áð³ ò³ ò ñá³ò³ ñòáí òèèè í áðèàí áí ò.

Í³ í àüüèà „Deutschland über Alles“ (Í³ í á÷÷éí à í í í áà áñà)
 ñòáí òèéí òàèó í í áóóí þ í à áðð³áèüí í³ áóóíáí í áàðæááó-í àó³ þ,
 ìí òðááá áóéí í á³°áí áí èò ñèè áñ³ò áàèèèèò èðà ì, ìí á ì òèáí ò-
 èàòè. Í³ í á÷÷éí à áàèà ñá³òí á³ ááááòí áàèèèèò í áóéí áó³ á, ò³éí-
 ñí ò³ á, í èñüí áí í èè³ á.

Òðáí òóçüèà „Vive la France“ (Æèàè, Óðáí ò³°) ðýòóááéí í áí á-
 í í ðàçí áí òðáí òóçüèèè í áðí à á³ á í í í ááí éáí í ý ñòñ³ááí è. Óðáí ò³ ì
 ñòáí òèèà ÷è í à í áéé³í øó á ñá³ò³ è³òáðàòððó, áàèà ñá³òí á³ áàèèè³
 í òí áðáñèáí³ á³á; ñáí áí àè³ í ðàà èþàèí è, í í áàèà èþàñòáí øèýòá-
 í è í áðí áí í ðàñòàà, ààí í èðàòèçì ó.

„Áí áðèèáí ñüèà í ò³ ì“ ñí ðýí óáàèà áñ³ ñèèè àí áðèèáí ò³ á í à
 òáí òáí í ý í í áí ì òèá³è³çàò³ ì,³ çà í áððó ñòí è³òü òóòáòí³ ñòáí è
 òà í òàè³ñè í áðí òèèý á í áéáááàòððó, í áéá³èüí³ øó, à òáí áð³ í áé-
 í í áóóí³ øó ó ñá³ò³ áàðæááó.

Í í ñéí áñüèà „Í í ñéàà – 222 Ðèì “ í òèááéí í í ñéí áñüèó í àó³ þ í à
 áàðð³á³ ì³ ì³ ñòí òè÷ííáí ñèààè – ÑÐÑÐ.

Óèðà ì ñüèà „Ç Èè°áá í³ áà ñá³òèí Óðèñòí áá“ ñòáí òèéí í áéèóèü-
 òððí³ øó³ í áéáááàòððó òí á³ áàðæááó Èè³áñüèó Ðòñü, ýèà áðýòóáá-
 èà °àðí í àèñüèó òèá³è³çàò³ þ³ èóèüòððó á³ á çí è ìáí í ý áç³éñüèè-
 í è í ðààí è³ í í í áñèà ñá³òèí Óðèñòí áá àè áí áàðáá³ á Èüí áí àèòí áí
 ³ Òèòí áí í èááí³ á.

Èèè÷ Çàí í ò³çüèíáí Í ðááí à „Çà á³ðð, çà áí èþ, çà ÷áñòü“ ðý-
 òóááá è³èüèà ñòí è³òü °àðí í àèñüèó (í òæà é óèðà ì ñüèó) èóèüòððó
 á³ á çí è ìáí í ý í í á³òí³ è áàðáàðáí è – í í ñéàéí àí è. Óèðà ì ñüèà

éi çaòòàí ààèí óéðàíí nùé³ é í àö³í; àòóí áí ó ñèéò òàèíí; ààèè÷àçí íí
 í àní ààè, Ùí Ì ÌñèíàÙèí à í á çáí èàè ù ó 300-ð³÷í³ é áí ðí òuá³ ðá-
 Ì áð Ìí èàí àèà í á í³ é ñáíí òèæàòùé³ çòàè. Àóóí áí èé í àÙàáí è óé-
 ðàíí nùéí áí éi çaòòàà – áàçní àðóí èé Òaðáñ ñáíí „Çáí í á³òíí “
 ñòáí ðèà áàçí ðèèèàáí ó çà ñáyòèí áàðí èñòáíí Òí Á. Òaðáñí áó í á-
 ó³í í àèuí ó áí èòðéí ó „Áí á³ Óéðàíí á“ Òí Á í³ áí àñèà í áðáí í áí þ
 àóóó ñáíí ò áíí³ á. Ç óéðàíí nùéíí èáááí àè í ðí í áððí áí áí í ñóí èà
 Òðèñòí áí áí á Èé[°]á³ í í ðí áèòù óéðàíí nùèà í áó³í í àèuí á áí èòðéí á
 „Áí á³ í áðí á“ (í áó³ý). Áí í á çí èÙèòù ðàç³ í áçàáàèè Ì Ìñèíà-
 ñùéò – „Ì Ìñèàà – ²²² Ðèí “. Ì Ìñèàéí è óá çí áþòù. Á í è, óéðàíí ó³,
 Ùí á çí áí øèòè ÷èñéí óéðàíí nùèéò æáðòà ó ó³ é àèòá³, Ì ñèíí í
 çí áðè ñàðáí èí nùéò ñèéò áí èòðéí è „Ì Ìñèàà – ²²² Ðèí “.

Ì Ìñèíàñùèéé³ ñóí ðèé òáàðáèòù: „Ð³ é 1169 òðááà áààæàðè çà
 ð³ é í áðí áæáí í ý Ì Ìñèíàñùéíí áàðæààè. Òí áí ðí éó éí ýçù Áí áð³ é
 Áí áí èþáñùèéé, çðóéí óáààøè Èèíá, çáñí óáàà í í áó ñóí èèòþ Áè-
 á³í ð³, ³ í í áà áàèèèà éí ýç³ áñòáí – Ñóçáàèñùèè. Á Ìñí á³ éí ýçý
 Á. Áí áí èþáñùéíí Ì Ìñèàéí è áí áððá àèñóóí áþòù í á ñóí ðè÷í èé
 é³ í ø³ Ì Ìñèíàñùé³ ñóí ðèéè, çí èðáí á Ì. Í í èðí áñùèéé⁵²⁰. Óá í á
 àèçí áþòù çáí àí í ðí ÷áí³ ó èíí áðí þ „Ì Ìñèàà – ²²² Ðèí “ Ì í í áðð³ ñòè
 Ì. Èáðáí ç³ í, Á. Òàð³ Ùáà, Ñ. Ñí èí áéí á, Á. ² éí áàèñùèéé òà áñ³
 „ñí áàðñèèá“.

Çàáàðáí èèè áñ³ ÷ áñ³ á çàáæàè í áí áààèèñý àéí ðáàáàðèñý ýè-
 Ì èñù àèÙèí è ³ áààèàí è, ùí í á àèñòà÷àéí ñáí í áí èèøá í ðáàà
 Ì á÷à, ³ áí í è øóèàèè ñáí èò³í ýéí áí ñù àèÙí áí ñòáá³: Áí áà, ñí ðá-
 áàèèèáí ñó³ óí Ùí. Òàè áéí èèéí Ì áñ³ áí ñòáí çàáàðáí èòùèéò í á-
 ðí á³á. Í áá³òù³ á í áðí á³, Ùí áððáðèà ñáí þ áàðæàáó 2 ðèñý÷³ ðí-
 è³á ðí í ó, Ùí ðí çí í ðí øèáñý í í áñùíí ó ñá³ð³ – í áá³òù ó³ áðàíá.
² áàéí èé í³ áí óð³ áí è í³ á ñáí[°] çàáàðáí èòòáí Ì Ìñèàéí è í í ÷àèè òáí-
 ðèòè á³á í áðí áæáí í ý ñáí[°]í áàðæààè. Òí á³ ó Áèøáí ðí áñùéíí ó
 Ì í í áñòèð³ (í³ á Èé[°]áíí) áóá ÷òáí òáí ðí èé í áðàç Áí æíí Ì áòáð³,
 í ðèááçáí èé éí èñù³ ç ñóí èéò³ Á³ çáí ó³í – Òaðáí ðí áà. Í áðàèàç í ðí
 ðí é í áðàç ðí çí í á³ áàà, Ùí òáí, áá á³ í[°] – ñóí ýòèí á ñóí èèòý áàèè-
 éíí áàðæààè. Ðóñè çàáðáèè ù ç Òaðáí ðí áó, ³ Á³ çáí ó³ý áí àèà á ðó-
 èè òóðé³á. Í ðèááçèè ðí é í áðàç áí Èé[°]áà, ³ á³ í ñòáà ñóí èèòáþ
 áàèèèíí áàðæààè. Ñè³á í áí í áí 'ýòàðè, Ùí çà òèò ÷áñ³á (Ö²²-
 Ö²² ñó.) èþáè í áí í òèóí í á³ðèèè ó í ðáàáèá³ ñòù í áðàèàç³á, í ðí-
 ðí òà òí Ùí. Òàè óáé Áèøáí ðí áñùèéé í áðàç í áóá ñèèè ñáyóí áí
 í í³ èóí á é áàðæààè (ò. çà. í áèáá³óí). Á. Áí áí èþáñùèéé óéðáá ðí é
 í áðàç ç Áèøáí ðí áà áí ñóí èèò³ ñáí áí éí ýç³ áñòáà Áèáá³í ðá í á
 Èèýçùí³, á éí èè ñóí èèòáþ ñòàèà Ì Ìñèàà, ðí í áðáí áñèè éí áí
 áí Ì Ìñèàè. Ì Ìñèàéí è ðí é í áðàç í áðáí áçáàèè í á „Áèáàèí èðñèòþ
 Áí áí Ì áàðù“.

ʔāīēdāī ēāī ā ʔāā ēōēūōōđī īāī nāʔōō ī nēīāUēī ā īī÷āēā đīç-
 āōāīāōāāēē nāī þ ēōēūōōđō 700–800 đīēʔā ōīī ō nēēāī ē ōēđā; ōʔā
 ōā īʔī ōʔā. Í āōēō ī nēāēī ē īī÷āēē (ēēðā īī÷āēē) đīçāēāāē
 ā XVI–XVII nō., ā ēʔāđāđāōōđī ō ī īāō āē ō ŌʔŌ nō., çī īāō – ōāēē
 đīçōī īī īāī nēāēī ʔā. Ōīāōī ī nēāēī ē īāī āēē ī ʔānōāā ʔī āāāđʔā
 ēō āēy nāī^o ī āōʔīī āēūī ī; āīđāī nō³. Í nēīānūēē ÷āđī āōū Ōēī-
 ōāē, īīçē÷ēāðē ç Áāēēāī ʔāþ²²² Đēī ō, nōāī đēā 1524 đīēō ī īn-
 ēīānūēēē ī ʔō „ī nēāā –²²² Đēī „, Uī ōāʔēōīā āēēāī ēī ā āōōō
³ ēđīā ānūāī ī īnēīānūēīāī īāđīāō, nōāā ēīāī āēēāī ēī þ āʔī þ
 ō ī ānʔāī nūēā ī đēçī ā÷āī ý ī nēīāUēī ē, ōāī đ÷ēī āōōīī, Uī ōāī-
 đēā ī nēīānūēō ʔnōī đþ⁵²¹. Āī ōāāđnūēī; āēāē, yēēēnū ÷ān ʔī ī
 īʔē, ī nēīāUēī ā, ōī÷³ ī āēā āāēēēīāī ēī ýçy, nēēāāāēāny ç ēʔēū-
 ēīō ōāēð÷īī nāī īnōʔēīēō ēī ýçʔānōā, ýē ī nēīānūēā ÷ē đān
 ī ōāʔēā Áāēēēīāī Í īāāī đīāā. „Éōēūōōđī ā æēōy Áāēēēīāī Í īā-
 āī đīāā āōēī ī īā'yçāī ā ç ēōēūōōđī þ Ēē;ānūēī; Đōnē ōā ū Đōnūēī-
 Ēēōīānūēīāī ī āUāāēā. Ōīæ īā āēāī ī, Uī īāāʔōū ēīēē ī īnēāā çā-
 āī þāāēā³ çđōēī ōāāēā 1478 đīēō Áāēēēēē Í īāāī đīā, īīēʔō÷īī
 ī āđāī īæāī ā ī ʔnōī āōēī āē āī nāđāāēī ē XVI nō. ēōēūōōđī ēī īnā
 đāāēīī ōn^{3o}; ī nēīāUēī ē. Ō Áāēēēīī ō Í īāāī đīāʔā ʔnī ōāāēā ōīāʔ
 āđōī ā ʔāđīī āēnūēē īnāʔāī ēō ÷āī ēō īā ÷īē³ ç āđōē^o ī ēnēīīīī
 Āāī īāāʔōī Āīīçīāēī. Āī ōʔō; āđōī ē īāēāæāā ÷āī ēē ÷āđī āōū Ōēī-
 ēīōāē, ōī÷ ī īīōīāēā āī ç Í nēīāā. Ōīē āđōđī ē çī āā ī đōī ʔāī āē-
 nūēō ʔāþ²²² Đēī ō. Ōēīēōāē ī āā ÷ē īā īāēāʔēūōō īnāʔōō ōā đī-
 çōī ō đīāʔōīūī ō īāāī đīānūēī ī nēīānūēī ō nōnī ʔēūnōā³. Ēōīō-
 ī ēnāōū XVI nō. īēðā īđī īūīāī, ýē īđī āāēēēō āōōīāī ō, ī đāēū-
 ī ō³ đīçōī īāō nēēō ōā āāōī đēðāō⁵²². Nāī ā ōīāʔ (1510 đ.) ī nēīā

Цей а çààäðààèà Ì ñèíà ³ çí è Цееà èíàí àí èùí ò³, àèàí çý÷è àí
 Ì ñèíà Цей è ðèñý÷³ Ì ñèíàñóèèð àèçí à÷í èð äý÷³à ³ í àñèèèàþ÷è
 ðààè ñàí ç ððýàí àð³à. Ò³èí ðàé áðà Ì ñèíàñóèè Ì àðð³òí Ì ³ í áà-
 ÷èà, Цí Ì ñèèàà àæà ñòà⁰ ñòí èèðàþ í áí; ààèèè àäðæààè, à Ì á-
 àí ðíà ³ Ì ñèíà çàñðàæàí ³ ñòí ðè÷í þ àí èàþ Ì à çàí àí àà. 2áý „ñ-
 òí ðè÷í; àí è³“ (ì ðíà³àí ð³àè³çí ò) áðèà ðíà³ ñíí í àí þ Ò³èí ñí òñó-
 èíàí ñà³ðí àèýáð ³àðíí è, èþàè ðàäðàí à³ðèèè, Цí æèððý èþàèí è
³ í àðíà³à ⁰ í àí àäàà àèçí à÷áí Áíàí. Í ðæà, ³ Ò³èí ðàé à³ðèà, Цí
 çàí àí àà Ðèí ò ðà Ëíòýí ðèííí èý ³ çðí ñòàí í ý Ì ñèèàè í àí àäàà
 àèçí à÷áí Áíàí. ² òí÷ Ò³èí ðàé – Ì ñèíàñóèèè Ì àðð³òí ð³ ñèíà'ý-
 í èí – Ì àà òñ³ Ì ðè÷èí è í áí ààèà³ðè àç³àñóñèð Ì ñèíà Цей ò, Ì ðí-
 ðà áíí í áà³ðèà ò ç ñòí ðè÷í ò Ì ñ³þ. Á í áà³ðèàðè, Ì àäàí ñ í á
 Ì ñèèàð ààèèàí ñóèð ààþ ²²² Ðèí ò, Цí ç àèñèíàèà èàðàí ðè÷íí:
 „Áàà ðàí Ðèí à í ààíðà, à ððàðèè ñòí èð, à ÷àðàððòí ò í á áó-
 ðè“⁵²³. Ò³èí ðàé Ì ðíàí èí ñèà ñàí þ ³ààþ Ì àäðà à 1504 ðí ò³ á „í í-
 ñèàí èè“ àí ààèèèàí èí ýçý 2áàí à ²²², à ñòàðí÷íí ñòí ðí ðèþààà
 1524 ðí èð. Ì ñèíàñóèèè Ì èððííí èèð Ì àèàð³è (ðàèíæ í áàí ðí-
 ààòó) àèððàðèà è³èèà ðí è³à, Цí á ðíçèðòí à÷èðè 2áàí í á³ IV ðà áí-
 ýðàí ç àäðæààí èòóèð àààð. Ì ñèíàñóèèà àäðæààà ³ ðàðèàà Ì ò³-
 ò³èíí ñààèèèà ç àæ 1589 ðí èð, çàí èñààðè àí „Ïèíæííí è Áäà-
 Ì òó“ (ì ðí çàñí ðààí í ý Ì ñèíàñóèèàí Ì àðð³àððàðò). Çà ðàðý Áí-
 ðèà Áíàí í áà Ì ñèèàèí è àæà Ì ò³ò³èíí í èñàèè: „Á Áíàí ððàí èí Ì
 ðàððòàðþ Цíàí àðààà, à ððàòàí Ðèí á“. Ò XII–XVIII ñò. í àð³þ Ì ðí-
 òíæí þàèè ç àäðæààí þ, à àäðæààð ç èí ðí èàí (àèí àñò³⁰þ). Í ðæà,
 Цí á áíààñòè Ì ðààí Ì ñèèàè í á ñíààí è Ðèí ò, ððààà áðèí áíààñòè
 ñí Ì ð³àí áí ñòó Ì ñèíàñóèèè èí ýç³à ç ³ í àäàòí ðàí è 1-áí ÷è 2-áí
 Ðèí ò. Òà è ðíàèà Ò³èí ðàé ò ñàí ç ðàààòóí ò „í ñèèàí èýð“. Ì èð-
 ðíííí èèð Ì àèàð³è ðàèíæ ààààòí í èñàà ò 1542–1963 ðí èàð Ì ðí ðò
 „ñí Ì ð³àí áí ñòó“. Í àèààà Ì ðèàààðààèè, Цí Ì ñèíàñóèè èí ýç³ í Ì òí-
 àýòó ç èè;àñóèèàí ðíàð Ðððèèí àè÷³à (ð³à Ðððèèí àè÷³à àèí àð
 ò Ì ñèíà Цей ³ 1598 ðí èð). Á èè;àñóèè èí ýç³ í Ì ðí àè÷àèñý ç òñ³-
 Ì à ðàðíí àèñóèè è èí ðí èýí è, àèèþ÷íí ç à³çàí ð³èñóèè è. Ì ñàý-
 ÷áí í ý ÷àäàç Ëè;à ñààèèí Ì ñèèàð àæ í á ÷àðàððòà Ì ñòà:
 Ðèí –Ïàðàí ðíà–Ëè;à–Ì ñèèàà. Òàé ñàí ³ Ì ñèèàèí è Ì òñèèè àèçí à-
 ààðè Ëè;à ñààððèí, ³ òí í á „àðàòíí“, à ðàèè „ì ààððþ áí ðí àí á
 ðóñíèèð“. Í ðæà, Ëè;à Ì àà àè áóðè ²²² Ðèí Ì, à Ì ñèèàà ò³àà VI.
 Ì ñèíàñóèèà ðàðèà – í á 460 ðí è³à Ì í èíàðà çà Õèðà;í ñóèð – Ì ðí-
 àí èí èèà ñàí à ñààà Ì àð³ð³ Õèðà;í ñóèí. Ì ñèíà Цей à ðóèàèà
 ñí Ì ñíàð Ì íçàðèñý Ëè;àñóèèàí ñààððèí ñòàà. Ñàí à ðíà³ Áàðèèàí
 ðóèàà ñèèð, ýèà Ì í àèà àè Ì ðèààñòè Á³çàí ð³þ Ì ³à èíàí àèààð. Áà-
 ðèèàí í á³ áðèí ààèàðæà, ýèí þ ðà ñèèà Ì í àèà áóðè. Í àí ðèèèàà,
 Í àí à Ì ³è ²² çàí ðíííí ðààà ñóèðàí í á³ Ì àäàèè Ì à èàðí èèòóèð à³ðò,
 ñíí èòðàþ÷è èíàí ðèí, Цí, Ì í àèýà, áí çààí èíà³à Á³çàí ð³⁰þ

Ar ađ³e ĩ aeaĳeĳa ĩ đ³ya aeaĳeēēē Oađāĳōĳā, ā ĳā ĳap-ē aeaĳ-
ĳĳ; nēēē, oēēāā ēĳāĳnū, oōĳ aeaĳeēēā āē. Bĳĳā đ³-, ĳ³oōĳ ĳā aeaĳ-
āĳēyā āē āēy ĳ aeaĳeĳā³ā, ³ oĳĳ ó Ar ađ³e ĳ đĳĳĳĳ oāāā 1480 đ. ĳ đĳ-
āāēē nāĳ; ³ĳ ĳ āāoĳōđnue³ nĳ āāēĳā³ ĳ đāāā. Nĳ āđo oāĳ đĳĳĳĳ oāāā

nāi^o i ó xāāāōīā³ 2āai īā³ 222, āēā ōī é í ā ōī ō³ā ī ēāōēōē āōī ō³ çā
 ī īōīāēī³ é ðēōōē. Ōāē ōāēō āēāç^o, ūī ōī ā³ ī īñēāēī é í ā í āāāāā-
 ēē āēīāī ī; āāāē nī āāēīāēī ī ōāāāī ī āēāīēīā³. ī ðē÷ēī ā ā³āī īāē
 āōēā í ā ā īñēīāñūē³ ē nēī āōī nō³. ī īñēīāñūē³ ēī ŷç³ āēāāāāēē āā-
 ēē÷āçī³ āōī ō³ í ā ōāāāō³ ā çīēī ō³é ī ōā³. ī ā çī āēōīāōē çā 10 ðī-
 ē³ā 3ī ōīāī ī īēōī ōŷ, Aī āō³é çīīāō ā³āī īāēāñŷ. ī āōāōō³ Aī āō³é ī ōī āāā
 1494 ð. nāī; nī āāēī ā³ ī ōāāā í ā Ā³çāī ō³p ōōāī ōōçūēī ī ó ēī ōī ēāā³
 Ēāōēī ā³ VIII. Ōī é ōī ÷³ āī āāā āī nāī; ðēōōē³ā ūā é „3ī ī āōāōī ð
 Nōī āō“, Ōāōāī ōī āā í ā āēçāīēēā. Ōī ā³ Aī āō³é āāōōāā ī ōī āāā
 1502 ð. ō³ ī ōāāā 3nī āī nūēī ī ó ēī ōī ēāā³ Ōāōāēī āī āī ā³ Ēāōī ēēēī-
 ā³. ī ōāē āēāēŷāāpōū ī ōāāā Nī ō³; í ā nī āāī ē Ā³çāī ō³.

Çðāōōī p, é nāī 3 ī īñēāēī é í ā āāāāēē nāāā ōī ā³ (XV–XVI nō.)
 nī āāēī ōī ōŷī ē Ā³çāī ō³; ōī ÷ ī īñēīāñūēā ōāōēāā í āī īēāāēēāī ŷō
 ó ōī ī ó ī āōāēī ī ōāāēā. ī īñēīāñūēēē 3nōī ðēē ī ēōā: „Āī³ ç ñē³ā,
 āī³ ç ā³ŷēūī īñō³ 2āai ā 222 í ā āēāī ī, ūī ā³ ī 3ñēŷ ōēpāō ç Nī ō³p
 āāāāāā nāāā nī āāēī ōī ōāī Ā³çāī ō³; ÷ ē ī ōāā ŷ 3ī ī āōāōī ō³ā. Ēī āī
 nēī 3 āī ōē í ā āēŷāēēē ī āī 3ðō āēçāīēŷōē Ōāōāī ōī ā“⁵²⁷. Āī ī é í ā
 ēēōā í ā āōī āēē ī ōī nāī; ī ōāāā í ā Ā³çāī ō³p, ā í āāī āēē nēī Nī ō³;
 Āāñēē³é 222 í āī āāāāñŷ ōēēāñōē nī pç ç nōēōāī ī ī, ā ēī āī āī ōē ōāð
 Ōāāð í āçēāāā ó nāī; ēēñōāō ōōðāōūēī āī nōēōāī ā nāī; āōāōī ī
 3 ī īāī āēōāāñŷ āēēī ī ōāāōē ēī āī āī ēp⁵²⁸. Bēī; āāāē í āāāāāā 2āai
 222 ī ōāāāī Nī ō³; í ā ā³çāī ō³ēñūēēē nī āāī ē, āēāç^o ōī é ōāēō, ūī
 ā³ ī ðēçī ā÷ēā nāī; ī īāñōōī ēēī ī í ā ōōī ī³ í ā nēī ā Nī ō³; Āā-
 ñēē³ŷ, ā āī ōēā ā³ā ī āðōī; nāī^o; æ³ī ēē Aī ēōð³ŷ. Ō XVII nō. ī īñē-
 āēī é çī 3ī ēēē ñā³é ī īāēŷā í ā nāī; ī ōāāā ūī āī nī āāēō Ā³çāī ō³; í ā
 ō³ēēī āēōī ī ōī ðēēāāē ēē 3 ī ī÷āēē āī āī āēōē ō³ ī ōāāā. Çāē÷āēī ī,
 í ā ōōðāpōūñŷ ī āā³ōū 3 āðāōī³ ðā ī 3āðīāēē 3nōī ðē÷ī ēō āī ēōī āī ō³ā,
 ī ōī ūī nāī 3 é ççī āpōūñŷ: „Ō ī īñēā³ ī ī÷āēē í ā ī ī÷āēōō XVI nō.
 ī āðāēðō÷ōāāōē 3nōī ðē÷ī³ ōāēōē, ī ðēñōī nī āōp÷ē ŷō āī nāī; ðē ī ē³-
 ðē÷ī ēō ī ī ōðāā“⁵²⁹. ī ī ōāēūōōāāēē 3 ī ēñāī í ŷ Ō³ēī ōāŷ. Ō³ēī ōāē
 ī ēñāā: „Āñŷ ōð³nōāī ñēŷ ōāðñōāā ī ðē³āī ōā ā ēī ī^o 3 nī 3āī ōā āī
 3āī^o ōāðñōāī í āō^oāī āāñōāāðŷ ī ī ī ōī ðī ÷^oñē³ī ēī 3āāī, ōī 3ñōū
 ðī ī 3ēñēī ā ōāðñōāī“. ī ōā „ðī ī 3ēñēī^o“ í āī ēñāī ī ó āñ³ō ñōāðēō
 ēī ī 3ŷō ī īñēāī 3ē Ō³ēī ōāŷ. Āēā ā ī 3çī 3ōēō (ī 3ñēŷ XVI nō.) çāī 3ñōū
 „ðī ī 3ēñēī^o“ í āī ēñāī ī „ðī ñ^oēñēī^o“. Ō ī īñēīāñūē³ é ī ī ā³ XVI nō.
 nēī āī „ðī ī 3ēñēī^o“ ī çī ā÷āēī „ðēī nūēēē“. ī āçāī p „ðī ī 3ēñēī^o“
 ōāðñōāī Ō³ēī ōāē āēñēī āēā ī ī ðēðāī ó ōī ā³ ā 3āðī ī³ ā³ðō ī ōī í ā-
 çī ē ūāī ī 3ñōū īñāðāāēō ōðēñōēŷī ñōāā. 2 Ō³ēī ōāē ñāī ēāāā, ūī
 ī āðōā ðī ī 3ēñūēā ōāðñōāī (ðēī nūēā 3ī ī āð³ŷ) ōī āēī, āēā ī ōī ā³ā
 3 īñāðāāī ē ōðēñōēŷī ñōāā ī āðāēōī ā āī āðōāī āī ðī ī 3ēñēī āī ōāðñō-
 āā (Ā³çāī ō³). Āī āēī āðōāā ðī ī 3ēñūē^o ōāðñōāī (Ā³çāī ō³ŷ) – īñāðā-
 āī ē 3 ī ōī ā³ā ōðēñōēŷī ñōāā ī āðāēōī ā āī ōðāōūī āī ðī ī 3ēñūēī āī

oððnoaa (l̥ īnēīaʊēī ē). Bē āa÷ēī ī, īaçaā „ðīl̥ °ēnēī °“ ó Ō³ēī-
ōāy ī ā īçī ā÷āēā „ðīl̥ °ēnēī °“. ² ī ā ī īāēī īçī ā÷āðē, āī æ çā ēī āī
÷āñó ī ā ³nī oāāēā ā ī īnēīāñūē³ē ī īā³ īaçaā „ðīl̥ °ēnēī °“ ī ā īçī ā-
÷āī īy „ī īnēīāñūēēē“. Aæ āī ī āððā ² ³ ī īnēāēī ē ³ ÷óæēī ō³ ī ā-
çēāāē ī īnēīaʊēī ó „oððnoāī l̥ īnēīāñēī °“, āāī nēīðī ÷āī ī „l̥ īn-
ēīā³y“. Ā āðð³āāó ° ðēny÷³ āī ēōī āī ð³ā ç ō³y ī āçāī þ.

l̥ īnēāēī ē ³nōīðy; ¹ āðīī ē ī ā çī āēē, āī ī ī īāēā y ī çēīā³ēēó-
āāð³noū. Ēēōī āō³ ī āēē ēāāī āó, çā yēī þ ēēōīāñūēēē ēī ðī ēū Āāā³-
ī ³ī ī īōī āēā ā³ā ðēī nūēīāī āī °āī āē, ī īð³āī āī īāī ç ðēī nūēēī ōā-
çāðāī Āāāñōī ī ī āēāī ī ī þ. Āāēēēēē ī īāāī ðī āī ī āā æāāā³ çā'yç-
ēē ç Ēēōī þ, ³ ī īāāī ðī āō³ çī āēē ōþ ēēōīāñūēō ēāāī āó. l̥ īnēīā-
ñūēēē ī ēōðī ī ēēō l̥ āēāð³ē (ī īāāī ðī āāōū) çōī āēā ç ī āy ī īnēīāñū-
ēō ēāāī āó ī ðī oāðy ī ðōñā. l̥ āēāð³ē āēāī āēōū ðī āī ā³ā ²āāī ā IV
„īð oāðy ī ðōñā, ēī ē āʊē āðāōī ī ðīl̥ °ēnēīāī °oçāðy Āāāñōā“. Ōþ
nāī þ āēāāāēō āī ī āēāçāā çāī ēñāðē āī „Nōāī āī ī ēī Ēī ēāē“,
ó yē³ē çāī ēñā³ ðī āī āī āē ī īnēīāñūēēō oāð³ā, ēī yç³ā, āāēū ī āē.
l̥ īēūñūēēē ēī ðī ēū Āāōīð³ē, āēóçóþ÷ē ç ī īnēīāñūēīāī „oāðy ī ðō-
ñā“, ðāāēā 1581 ð. ²āāī ī ā³ IV ī ā nī ³øēōē nāāā ā ī÷āō °āðī ī āēō³ā.
l̥ ā oā ²āāī ā³āī ī ā³ā Āāōīð³ā³: „Bēʊī ī ā āōēī oāðy ī ðōñā, ðī oāē
ēī ðī ēū Nōāōāī ī īyñīēōū ī āī : yē æā ° çāī ēy ī ðōñūēā?“⁵³⁰. Ā
øāāāñūēī ī ó ēī ðī ēāā³ ²āāī ī ēñāā: „ðē – ī óæē÷ēē ðī ā, ā ī ē īð
Āāāñōā Ēāñāðy ðī āñōāī ī ā°āūī ī ny“⁵³¹.

l̥ ³nēy ī āððā ² ó ēōēūðōī ī ī ó æēōð³ l̥ īnēīaʊēī ē çāī āī oāāēē
ī ³ī ō³. Āī ī ē ðī çōēōī ā÷ēēē ī īnēāēī āī, ʊī ç yōī ūī āī „oāðy ī ðō-
ñā“ ðāāī oāðēī ā āny ¹ āðī ī ā. l̥ oæā, l̥ īnēīaʊēī ā ī āēāçāēā nāī y ī
ī ³ī ōyī āēāōī āðē ʊī nū ðī çōī ī ³øā. Āēā æ ç ī ī ðī æī ūī āī ī ā ē-
ē°ø. Bē ī ā ī āðāēðó÷óē, ī āī ā° ÷ēī āī āāñōē, ʊī Ēējāñūēō ðōñū
ñōāī ðēēē ī īnēāēī ē. ² ī ðī oāñī ð ī āðāðāóðçūēīāī ōī ³āāðñēōðāó
Ā. Āā°ð āēāāāā ð. çā. „āāðyçūēō oāīð³þ ī īōī āæāī ī y ðōñē“, çā
yēīāī ðōñūēō (Ēējāñūēō) āāðæāāó ñōāī ðēēē āāðī āī ē-nēāī āēī āāē.
l̥ īnēāēī ē ōī ÷-ī ā-ōī ÷ ī ōñēēē ī ³øē ī ā ī īñōōī ēē ī ³ī ōyī, āāē ēē-
øā ī ā „ī īēīāøēē āðāð“ y ðāī ðēā. ðā ī āā³oū ³ çā āāðyçūēī þ oāī-
ð³oþ Ēējāñūēō āāðæāāó ñōāī ðēā oāēē... „ī īēīāøēē āðāð“. l̥ ā
ēāðð³ Ēēāāā³y ī ōī ēāī āy ç 2-āī ñō. āī ðŌ oāī āð³øī y ī ðōñ³y ī ā-
çāāī ā Borussia. Ō ī ðōñ³y ī ī nāēāō āī āī ðēēē „ðōðāī nūēī þ“ ī īāī þ
ʊā ē 1556 ðī ēō⁵³². Ō ī ðī ā³ī ō³y Āāī ī āāð ī ðāāēēāny Āī āī nēōæāā
ñōāðī nēīā'yī nūēī þ ī īāī þ āæ āī 1751 ðī ēō⁵³³. l̥ ā ēāðð³ ī ³ī ā÷-
÷ēī ē, ā ī āāðī ī ðōñ³y ʊā ē ðāī āð ° āānyðēē nēīā'yī nūēēō ī āçā.
l̥ āā³oū ī ³ñōā ī açeāāēēny āæ āī Ō²² ñō. nēīā'yī nūēēī ē ī açaāī ē:
Ēēī nūēā (Ēyēī ō³ā), Āðāī ēāī ð (Āðāī āāī āóðā), Āðāāāōū (Āðāō),
Āðāðēñēāāā (Āðāñēāā). l̥ āā³oū Āāðē³ī – ī açaā nēīā'yī nūēā. „l̥ īn-
ī īāī ī þ ēþāī ³ñōþ ī ðōñ³y āóēē nēīā'yī ē“⁵³⁴. l̥ ³ī āōūē³ ³ñōī ðē÷ī ³
āī ēōī āī ðē ī ī īā³āþpōū ī ðī ēī ðī ēy ðōðāī ³ā, āī ð³ā ī āī āāðāð,

ēāī nūēēī īāōð³āðōīī ³ ōāðāī ðāçīī . Å ī³çī³ðā (1495 ð.) çī³ī ē-
ēā īā ō³ēēīāēōī īðīðēēāæīā: īīāīīāñōāāēāī ēē °īēñēīī īā³ōyā
īā æēçī āāāðē īēōðīīīēēōā, īðēçī ā÷āīīāī Åñāēāī nūēēī īāōð³āð-
ōīī , ā æēçī āāāðē ēēðā īðēçī ā÷āīīāī īñēīāñūēēī ōāðāī 538.

īñēīāñūēēī īēōðīīīēēō ēīðīīōāā 1547 ðīēō ²āāī ā IV, çī ā-
þ÷ē, ūī ōā īā īðāāīñēēūīā çā çāēīīāī ē īðāāīñēāāīī ōāðēāē.
īñēīāñūēēī āī Ōāðāīðīāā īīñē³ā ç āāāðēī ē āāðōī ēā-
ī ē Åñāēāī nūēēī ō īāōð³āðōīā³, āāē ā³ī āāā āðāī īðō, yēīþ æēçī ā°
ēīðīīōāāīīy çāēīīīēī . īāōð³āðō °ðāī ³y āðāī īðē īā āāā, īīyñ-
īþþ÷ē īīñēāēīāī , ūī ēīðīīōāāðē ēīðīē³ā īāþōū īðāāī ēēðā
āāā īāōð³āðōē: ðēī nūēēē (īāīā) ōā Ōāðāīðīāñūēēē (Åñāēāī nūēēē
īðāāīñēāāīēē), ā īðī īēōðīīīēēō³ā ³ āīāīðēðē āīā³. °ðāī ³y çā-
īðīīīīōāāā īñēīāñūēēī³ īðēñēāðē ñāīāī çāñōōīīēēā (āēçāðōā),
yēēē ³ī āīāī Åñāēāī nūēēīāī īāōð³āðōā īāīīāī ēīðīīōāāðēī ā ²āāī ā
²V. īñēīāñūēēī ā³āī īāēēāñy.

īðāēā, īāōð³āðō °ðāī ³y āðāī īðē īā āāā, īðīōā ā īñēīāñūēēō
āð³āāð ōāēā āðāī īðā ... ° – āāç āāðē, ā ī³ē āēīðāāēāī³ ñēīāā,
³īāēāīāðāō Å. ðāāāēū āīā³ā, ūī āðāī īðō īāīēñāēē ³ ī³āīēñāēē
īñēīāñūēē³ ōðyāīāð³ ā īñēā³, ūā ē ī³çī³ðā āēīðāāēyēē. ī . ī ³-
ēþēīā āēçī ā° ū ā çī³āðīāēō⁵³⁹. īñēīāñūēēī ā æ āīēō÷ēēā ū āī
çā³ðī ēē³ā çāēīī³ā yē ³ñōīðē÷īēē āīēōī āīð çāēīīīīñō³ ēīðīīāð³.

Éð³ī īñēīāñūēēī, āñ³ ³īð³ īðāāīñēāāī³ ōāðēāē īāðāāōāāēē
ā XVI ñō. ī³ā ÷ōāēīāñūēēīþ āēāāīþ, ōā ūā ē (ēð³ī ōēðāçīñūēēī)
īāāīī āðāīñūēēīþ, āōēē īāē³ ē ā³āī³, īðāēā, īñēēē çāēðē āī
īñēāē çā āðīðāīþ āīīīī īāīþ. īāā³ōū Åñāēāī nūēēē īāōð³āðō.
² ēīēē īñēīāñūēēī, īāñōāāēyþ÷ē ñāī īā³ēūīī ñāīāī īēōðīīīēē-
ðā, çī āāāæēēā çāēīīē īðāāīñēāāīī ōāðēāē, īā āōēī ēīī ō ū īī-
ēāðāðē. ī³āāāūīðāī ā īñēīāñūēēī çāāōī āēā çāñī ōāāðē ñā³ē īāð-
ð³āðōāð īāā³ōū yēūī Åñāēāī nūēēē īāōð³āðō çāīāðā÷ōāāðēī ā. Çā-
ñīīāōāāðē īīāēē īāōð³āðōāð īā° īðāāī ēēðā Åñāēāī nūēēē Ñīāīð,
ā āīēðāī ēō āēīāāēāð – Ñīāīð ōñ³ō īāōð³āðō³ā. Çīāþ÷ē ōā, ōāð
Ōāāðð īāāāā 1586 ðīēō āīðīō³ēñūēēīī ō īāōð³āðōīā³ ²īēēī īā³ āā-
ēēēō āðīðāāō āīīīī īāō, ēīēē ðīē īðēçīōāā āī īñēāē, ³ īā³ōyā
āāðē ūā, yēūī ²īēēī ōī īāēōū āñ³ō īāōð³āðō³ā ōōāāēēðē çāñī ō-
āāīīy īñēīāñūēēīāī īāōð³āðōāðō. Åēā īāōð³āðōē īā ōōāāēēēē.
Åāā ðīēē ī³çī³ðā (1588) īðēçīōāā āī īñēāē çā āāðōī ēāī ē ñāī
Åñāēāī nūēēē īāōð³āðō °ðāī ³y. īñēāēīē ñīīā³āāēñy, ūī ā³ī
īðēā³ç āāæāī ō ōōāāēō Ñīāīðō īāōð³āðō³ā, ā ā³çīāāøēñū, ūī īā
īðēā³ç, āēīāāāēē, ūīā ā³ī ñāī īāñōāāēā. °ðāī ³y ā³āīīāēāñy,
ēīī ō çāīðīīīīōāāēē çāēēðēðēñy ā īñēā³³ ñōāðē īñēīāñūēēī
īāōð³āðōīī. ² ā³ā ōūīāī ā³ī ā³āīīāēāñy. Ōīā³ ēīāī ōā'yçīēēē,
īīñōāāēāðē āāðōīāēō, yē³ īā āīīñēāēē ī³ēīāī āī īāōð³āðōā. Ōāē
çāēyēōāāēē ēīāī īāðīīī³āðīēō.

Āīāāēīñy ī īñēīāñūēēē ī āōđāđōāō çāñīīāōāāōē īēđāī ēī āāđ-
 æāāī ēī çāēīīīī ī³ā īāçāīþ „Ōēīæīīāy āđāī īōā”. Āī „Āđāī īōē”
 ī īñēāēī ē āīēñāēē ōāīđ³p Ō³ēīōāy īđī ī īñēāō – ²²² Đēī , ā ōā-
 ēīæ çāçī ā÷ēēē, Ćī ī ā ñīāīđ³ ōī ēñēīī³ā, yēēē īāđāā ī īñēīāñūēī-
 āī ī āōđāđōā, āōā ī đēñōōī³ē Āñāēāīñūēēē ī āōđ³āđō³ āđāī³y ç ōñ³
 ñāīī īī÷ōīī , ³ Ćī³ āđāī³y ī³āē ēāçāā ōāī : „Āīō³īō³ēñūēēē ī āō-
 đ³āđō³ ²īēēī ī īā³āīī ēā ī āīā, Ćī ī īñēīāñūēēē ōāđ īđīñēā çāñī ō-
 āāōē ī īñēīāñūēēē ī āōđ³āđōāō. ī ōāā, y ç ī ēāēñāī āđ³ēñūēēē ī āō-
 đ³āđōīī Ñ³ēūāāñōđīī , ç³ āđōñāēēīñūēēē ī āōđ³āđōīī ī³ōīīōīī ,
 ç Āīō³īō³ēñūēēē ī āōđ³āđōīī ²īēēīīī ³ ç āđōēōīēñēīīāī ē ōā
 ōīēñēīīāī ē, ōñ³ī Ēīāīđīī đāāēēē³ ōōāāēēēē çāñī ōāāōē ī īñēīā-
 ñūēēē ī āōđ³āđōāō”. Āñā ōā āōēī ā³ā ī āđōīāī āī īñōāī īūīāī ñēīāā
 ñōāēūōīāāīī. āđāī³y ī ā „ñīāīđ³” ī ā āōā ç ō³ōīīđē÷ēī ē, Ćī „ñī-
 āīđō”...ī ā āōēī. ² ī³÷īāī ī īā³āīīāī āī ī³ēīēē ī ā ēāçāā, īāā³ōū
³ī y³ āđōñāēēīñūēīāī ī āōđ³āđōā ī āđāī ēōōāīā : īāçāāēē ī īñēāēī ē
 ēīāī ī³ōīīōīī , ā āīī ñīđāāā³ īāçēāāñy Ēīōđīī³ōī. Ōī÷ yē çāēy-
 ēāī ēē āōā āđāī³y, īđīōā ā³āī īāēāñy ī³āīēñāōē. ī īñēāēī ē çāyāē-
 ēē, Ćī āōīīēyōū ēīāī ç ōñ³ī īī÷ōīī. Āđāē ī³āīēñāā³ ī āāāēīī
 āōē āīāīī ō.

Ā „Ōēīæīīīē Āđāī īōā” ī āīēñāīī, Ćī ñīāīđ ōīēñēīī³ā ā³āāōā-
 ñy 26 ñ³÷īy 1589 đ. ²ñōīđēēē ī ā çīāēōēē ā ī īñēīāñūēēēō āđōāāō
 æīāīīāī īāōyēō ī ā ōp īīā³p. Çāīēñāīī, Ćī ā ñīāīđ³ āđāēē
 ō÷āñōū 56 ōīēñēīī³ā, ā ī³āīēñ³ā³ ō ēēōā 32, ñāđāā īēō īāā³ōū ī³ā-
 īēñē ōēđāīīñūēēō, ā³ēīđōñūēēō, ēēōīāñūēēō ōīēñēīī³ā. Ā āīī ē
 ī³÷īāñ³īūēīāī ī ā īāēē ñī³ēūīīāī ç ī īñēīāñūēīīþ, āī æīđī³ çāī-
 ē³ ī ā īāēāæāēē āī ī īñēīāñūēīē, ā ōāīđēēē ñāīþ īāçāēāīō ēē-
 ōīāñūēī-đōñūēō āāđæāāō. īāā³ōū ōāēēē³ ñōīđēē, yē ī ēōđīīīēēō
 ī āēāđ³ē, Ćī āēī đāāāīāōāāā ī īñēīāñūē³ ōāōđāēñōāā, ī ōñēā āēç-
 īāōē, Ćī āñā ā „Ōēīæīīīē Āđāī īōā”³ āēāāāēīþ⁵⁴⁰. Đāçīī ç ī āō-
 đ³āđōīī āđāī³p ī āđāāōāāā ō ī īñēā³ ī īīāī āāñ³ēñūēēē ī ēōđīīīēēō
²ōđīōāē. Āīī īēōā, Ćī āđāī³y ī³āīēñāā ēēōā ī³ā çāāđīçīþ
 ēīāī āōīīēōē, Ćī „Ōēīæīīāy Āđāī īōā”³ ñōō³ēūīīþ āđāōīāþ,
 Ćī ī īñēīāñūēēē ī āōđ³āđōāō³ ī āēāīīī³÷īēī. Ōāēā īēōōōū³ ñāī³
 ī īñēāēīē⁵⁴¹.

ī īđyōōāāāōēñy ç ī īñēīāñūēīāī īīēīīō, ī āōđ³āđō āđāī³y ī ā
 ōīō³ā īīđēēþāīþāāōē ī īñēīāñūēīāī īāñēēūñōāā īāā īēī, ōī÷
 ī ēāēñāī āđ³ēñūēēē ī āōđ³āđō ī āēāō³ē āēī āāāā ā³ā īūīāī ñēāñōāā-
 òē ñā³ē āēī ōōāīēē çāāđīçīþ ī³āīēñ³ īđīāīēīñēōē īāçāēīīī³ñōū
 ī īñēīāñūēīāī ī āōđ³āđōāōō. ī ñī³ē³ ā³ā ōīāī ī īñēāēīē īī÷āēē
 āēī āāāōē ā³ā ī āōđ³āđō³ā āēçīāōē ī īñēīāñūēēē ī āōđ³āđōāō ī āō-
 òēī ñāđāā ōñ³ō ī āōđ³āđōāōā³ā, çāāđīæōþ÷ē īđēīēīēōē ī āīīīīī-
 āō⁵⁴². Ōī÷ ī āōđ³āđōē āōāā ī īđāāāōāāēē ī īñēīāñūēīāī āīīīīīāē,
 āēā ōāēā ī āōāñōāī īō īāōđēēī, ³ āīīē āēçīā÷ēēē ēīī ō ī yōā ī³ñōā.

Oā aēcī a÷aī f y īā'ōōī oōāāā ī ēāēnāī āōēnūēēē ī āōōāōō ī āēāōē ī āān. ī īnēāēī ē īōēīāī 'yōāēē ēīī o oā, ³ ēīēē āī āēnēāā āī ī īnēāē āōōēī āī āōēōā ī āī ōōā oā ÷aī ōy 2īāī ā īī āīīī īāō, ī īnēīāūēī ā çāēāōōāēā īā nī āōōū oēō ī īnē³ā, ōī ÷ā āāē ē ōīā³ īā-ā³ōū ī āī³āēōēūōōī ēē nā³ō aēcī āāāā īāāīōīōēāī³ōū ī īnē³ā. Ūīā īīī nōēōēn y ī āōōāōōāī, ī īnēīāūēī ā çī āēōēā nī īn³ā īōēī ēēōēē ŷō: çāī ōīāēōāāēā çānī oāāōē ā ī īnēīāūēī³ āē ī 'yōū ī āōōāōō³ē³ īōī oā ī īā³āīī ēēā ān³ō ī āōōāōō³ā.

Oāēā çānī oāāī f y ī īnēīānūēīāī ī āōōāōōāōō āīōīāī çōnōō³ēē ā īāāīōīā³, ēīāī īāēāīīī³÷ī³ōū nīōē÷ēīēēā, Ūī īāāīōīāō³ īā aēcīāēē ēīāī. āōōēōīēnēīī īāāīōīānūēēē āāī īīnōāōēāī ī īnēā īēōōīīīēē÷ēē ā³ēēē ēēīāōē īā īçīāēō īāī³āēāāēīnō³ ī īnēīānūēīīō īēōōīīīēēōīā³ ³ ī āōōāōōōīā³. īā ōūīīō ç'yāēēān y ā īāāīōīā³ nāī īnōēīēōūēā, īōīōēī īnēīānūēā ē³ōāōāōōōā, Ūī āēāēūōāāēā īāāīōīā nōīōīōē ī īnēāē. Bē īōō „īāānōē īāāēīī ēēīāōēā”. Ōōēnōēyī nūēēē nā³ō ā³ōēā, Ūī 1498 ōīēō īānōāī ā ē³īāōū nā³ōō, āī āēīīāī pāāēīn y 7 oēn y ÷ ōīē³ā ā³ā nīōāīōī f y nā³ōō, ā īōīōīēē ā³ūōāāēē ē³īāōū nā³ōō nāī ā ÷āōāç ōāēēē īōī³āēīē ÷ānō. Ō³āōīī³ āāāāī īāāīāīōpāāēān y āāy ī ān³āī nōāā īāōīā³ā īāōē³ōīāī „ē³īōy nā³ōō”. īāāīōīā Ūā āēā³āōīīāēnūēēī ēōēūōōōīēī āēōōyī, ōy āāy īāāīāīōpāāēān y ēōōō, ³ īāāīōīāō³ īōēēōēē āī āēnīīāēō īāōāīānōē nā³ōīāēē īōāāīnēāāīēē īnāōāīē ç Ōāōāīōīāā āī āāēēēīāī īāāīōīāā⁵⁴³, Ūī ē āēnēīāēāī āā „īāānōē īāāēīī ēēīāōēā”. Ōōō īīīā³āā³ōūn y, Ūī ā³çāīōēnūēēē³ īīāōāōīō ēīnōyīōēī īīāāōōāāā īāī³ Nēēūāānōōīā³ āīōīāēē ā³ēēē ēēīāōē. īānōōīīēē Nēēūāānōōā īāōāāāā ēēīāōē ōāōāīōīānūēīīō ī āōōāōōōīā³, āōīē çā īāēāçīī ç īāāā īāōāāāā ēīāī īāāīōīānūēīīō āōōēōīēnēīīīā³ āānēē³p. ā³āōīā³ īāāīōīānūē³ āēāāēēē īīn yōū ā³ēēē ēēīāōē yē nēīāīē īāēāēūī ōāōēīāī ī ŷāēāē, īāōāāāī ī ŷāēēēīīō īāāīōīāīā⁵⁴⁴. ī īnēīānūēēē nīāīō çāāīōīīēā 1564 ō. īāāīōīānūēīīō āōōēōīēnēīīīā³ īīnēōē ā³ēēē ēēīāōē. Nīāīō 1567 ō. ōōāēēā, Ūī „īāānōū ānōū īēnāī ēāī ēāāāūī ē īāīōāāūī „, āāōīō īāīēnāā ŷ „īō āāōōā āēāāūī nāīāy”. Nōī ōīē³ā ī³çī³ōā ī īnēīāūēīā īōēāēānī ēēā nīā³ ōp īīā³ōū, çāī³ ēāōē nēīāī „īāāīōīā” īā „īnēāā”.

īāāē³ ī īnēīāūēīā īī÷āēā ōāāōē çā'yçēē ç ānēāī nūēēī īāōōāōōī ōā āēāēūōāāōē nāīp ī īnēīānūēō ōāōēāō īīīāā ōn³ īōāāīnēāāī³. īāōīp ōūīāī āōēī çōīāēōē ī īnēīānūēīāī īāōōāōōā ānāēāī nūēēī, īāīīōyāēōāāāōē ēīīō ān³ īōāāīnēāāī³ ōāōēāē. āāēāīp ī īnēīānūēī ōāōēāē āōā īā ēēōā ōāēōē÷īī, ā ē pōēāē÷īī ī īnēīānūēēē ōāō. īōāā, īāīīōyāēōāāōē ī īnēīānūēīīō ōāōāā³.

Ōōēnōēyī nōāī ā ī īnēīāūēī³ çāīōīāāēēēē ōēōāçīō³, ī³ñīīāōē ç ēē³āā: nōāīōēēē ōāōēāō, āāēē çē nāīçō ōēōāçī nūēēō nāyōēō ōā

òèò àðàòùèèò, ùí ìò àèçí àèà Óèðàíí nùèà òàðèàà. Óèðàíí àòù àð-
 òè°í èñèíí Àí èòðí Ðíñòíàñùèèè ñèèàà æèòò°í èñè ñàýòèò „×àð³;
 Ì í àí“, òàí í à í í àèí áòòè ñàýòèò Ì í ñèàèí³à, àèà òà çàí àðà÷òàà-
 èí àí èòèðí ó „Ì í ñèàà – 222 Ðèì “³ í òààí í à Ì í ñèí àñùèèè í àòð³àð-
 òàò. Ì í ñèí àñùèí à Ì òñèèà òòòèí àèðí àèýòè ñàíìò ñàýòèò. Òà çà-
 àèðàò³ ààààòí òí è³à. Óèðàíí nùèà òàðèàà çà 600 òí è³à èàí í í³çòàà-
 èà 22 ñàýòèò. Ì í ñèí àñùèà – èàí í í³çòààèà èèðà çà ààà òí èè 39.
 Çà òàèí àí í í ñí³òò ÷èì àèí í Ì Ì èèèèèñý³ í³çí³ðà Ì òñèèè àèèèþ-
 ÷àòè ààýèèò, àí ìòí ý „ñàýò³ñòù“ í àà³òù³ í à Ì í ñèí àñùèò Ì³ðò àè-
 àèýààèà ÷èì í ñù³ í òèì. Í àí òèèèèàà, ñàýòèè í àòð³àðò² í èèì çàèà-
 òòààà 1685 òí èò 90 í ààèí í èò èþààé, à Ì³æ í èì è³ ñàýùàí èè³à
 òà ÷àí ò³à, àí òí ò³à çàààðààðè ìòí³ í à³òèè.

Ñàíìò ñàýòèò Ì í àí í àðí àèòè ñí òí³ çà Ì àðò òí è³à, àèà ààèè-
 èèò³ ñòí òè÷í èò Ì í ñòàðàè í à í àðí àèò. Èèðààñý °àèí èè òèýò –
 óèðàñòè ìò à³ í òèò Ì àðí à³à. Ç Ì Ì í ñèí àñùèí í àí „òàðý Í òòà“³ à-
 òí í à ñí³èàñý. Ó Ì í èýè³à í à àèðàààò, àí ìòí þ³ ñòí ò³þ òàæ çí à°
 àðí í à.² ñòí òè÷í à ùàñòý Ì í ñèàèí³à (³ óèðàíí nùèà í àðí çòí í³ñòù)
 ààèí àí Ì í ñèí àñùèèò òòè ñòàðí àààí þ Óèðàíí ó ç ì è³èùèàòèñý-
 ÷í è³òí òí þ ààààòþ ùí þ èèùòòòí þ³ ñèààí þ.² Ì í ñèí àñùèí à à÷à-
 í èèàñý çà òþ çí èí òò í ààí àò. Ààñù àèèçùèí 1498 òí èò Ì í ñèàèí è
 í àí èñàèè „Ñèàçàí èà í ààðí àò Ì í Ì Ì àòí àñò“. Àí í Ì í í³à³à°, ùí
 à³çàí ò³èñùèèè³ ÷í í àðàòí ò Èíñòýí òèí Ì í Ì Ì àò í àðàààà èí òí è³à-
 ñùè³ èèàèí í àè, à òí ò ÷èñè³ è „ðàí èò Ì í Ì Ì àòà“ (èí òí í ó) Èèà-
 ñùèí Ì ó ààèèèí ò èí ýçàà³ Àí èí àèí èðí à³ Ì í Ì Ì àòí à³. Ó Ì³çí³ðèò
 Ì í ñèí àñùèèò ñí èñèàò òí àí „ñèàçàí èý“ àí í èñàí í: „...í à í òí ñòí
 ò°òè òàèí àí àí ààðí ààí èþ è í à íò ÷àèí ààè, í í í í Àí æèè í àèç-
 òà÷àí ùí ñòàùààí, í òàðàí òý ùà è í òààí àý ùà ñèààò àðà÷ñèààí òàð-
 ñòàà í à òí ñùèí èí àí òàðý“. Ó ò³è ààèò³ – æí àí í àí ñèí àà í òàààè.
 Ó à³çàí ò³èñùèèò, èèàñùèèò, òèì ñùèèò òà³ í òèò (èð³ Ì í ñèí àñùè-
 èèò) àðò³ààò, è³òí í èñàò, í àðàèàçàò í àí à° è í àòýèò í à í àðààà÷ò
 À³çàí ò³òþ áòàù-ýèèò èèàèí í à³à áòàù-èí ò í í çà À³çàí ò³òþ. À à Ì í ñè-
 í àñùèèò àðò³ààò ° èèò í àè à³à Óàðàí òí àñùèí àí í àòð³àðòà, ùí
 í í à³àí òí èý°, í àè³ ÷í í àðàòí òè Ààñèè³è³ Èíñòýí òèí Ì í ñèàèè èèàè-
 í í àè Èèàñùèí ò Àí èí àèí èðí à³. À òí ò èèò³ ÷í³ ý Ààñèè³è³ àè-
 í òààèàí í í à³àñèèààñ“, ùí àðàòùèí þ í çí à÷à° „³ ÷í í àðàòí ò“. Òà
 ñèí àí „ààñèèààñ“ ñòíìò ÷í í àðàà³ ÷í àí àí Èíñòýí òèí, í òàèà, í çí à÷à°
 „³ ÷í í àðàòí ò Èíñòýí òèí“. Èð³ òí àí, àèòèðýààí à Ì³ñòà í à³ ÷í àí³
 „Àí èí àèí èð“³ í àí èñàí í „Ì í Ì Ì àò“. Ó àñ³ò í àí Ì í ñèí àñùèèò í è-
 ñàí èò í àí³ ýòèàò í àí à æí àí í ì çàààèè, ùí Àí èí àèí èð, ñèí Àí ààí-
 èí àà Ì àà òèòòè „Ì í Ì Ì àò“. Òà ààà Ì í ñèàèí è ààèè àæ ó XVI ñò.
 òèòòè „Ì í Ì Ì àò“, ùí à í³àí àðòè ñàí þ àèàààèò í òí „Ì í ñèàò –
 222 Ðèì“. Í àà³ ùí òà òí àèèíý? À³çàí ò³èñùè³ ÷í í àðàòí òè Ààñèè³è³
 Èíñòýí òèí Ì í Ì Ì àòè æèèè çà ÷àñ³à Àí èí àèí èðà ñàýòí àí.

Í ðæá, yêúí áííe áááæè èèáéí íæ, ðí éíí ó, à í á éíáí í ðááí ó-
 éíá³ Áíéíáèí èðíá³ í íííí áðíá³, yéíáí ááòúéí Ánááíéíá ðíá³ Úá
 é í á í áðíáèáñý. Í íñéáéí è ðíð³èè í áááòè ð³ èèáéí íæ náí á Áíéí-
 áèí èðíá³ í íííí áðíá³ ðíí ó, úí í áèè éíáí (á í á Áíéíáèí èðá Náý-
 ðíáí) çà çáñí íáí èèá Nóçáæéñúéíáí ðíáð ðððééíáè÷³á. Á èð³í ðí-
 áí, éíáí ááòúéí Ánááíéíá í áððáèáñý ç áçáí ð³éñúéíð ðáð³áí íð í í-
 ííí áð³áí íð. Í ðí „ðáí éó í íííí áðá“ – æíáí éð í èñáí éð í áí ‘y-
 ðíé, èð³í í íñéíáñúéèð. Òá é í íñéíáñúé³ í á çáááððòú í ðí í áí æ
 áí ÷áñ³á² ááí á IV. Á³éúð³ñòú áíñé³áí èè³á – í áí íñéáéí³ á áááæá-
 ðòú ðó „ðáí éó í íííí áðá“ çà ðáðáðñúéèè æèð³á. Òð á³èèí è í èð-
 éàí è ðèòò í í áðáðáí úéó í íñéíáúéí á çðíáèèá ááðæááí èí áí éó-
 í áí ðíí, úí í á⁰ áíááñòè ù í ðááí í á ñí ááíé Èè⁰áá³ 22 ðèí ó –
 Òáðáíðíáó. Í íñéáéí è çáí èñáèè ù áí „Ñóáí áí í íé Èí èæè“³ áí á-
 ñèè áí éíðííáó³éííí ðáðéíáííí á³áí ðáæ. Í áá³òú í áí æðááèè
 á í íñéíáñúéíí ó Òñí áí ñúéíí ó ñí áíð³ í áðáç í áðááá÷³ ðáðñúéèð
 èèáéí íá³á áçáí ð³éñúéèí³ í í áðáðíðíí Èíñýíðéííí èèáñúéíí ó
 Áíéíáèí èðíá³ í íííí áðíá³.² ðóò çáðáðáèè: í íñóááèèè 988 ð³è,
 ðíáðí ÷áñ Áíéíáèí èðá Náýðíáí, á í á Áíéíáèí èðá í íííí áðá.
 Ò ðíí ó ñí áíð³ éíðíí óáæéñý áñ³ í íñéíáñúé³ áð³. Í ðæá, éíæííí ó
 í ðèáááðááéíñý, úí á³í í á⁰ çáíáóðè ñí ááíé Á³çáí ð³í – çá³éñí èðè
 í íñéíáñúéò í áð³íí áéúí ó áí èððéí ó „í íñéáá –²²² ðèí “. ² ñí áááá³,
 ðá í ááááðááí í ý ñí ðááéýéí á³íííðè÷í ó ñèèò í á èèðá í á ðáí á-
 ðèè³á. È³ááðáè í. Í ³èðéíá èðè÷áá 1917 ðíéó: „ðíñý í á⁰ áñ³
 í ðááá í á Èíñýíðéíííéú. Á³í í áð, í íñéíáñúéèè, áóá, ⁰ 3 áóáá“. „Ñéáçáí èá í ááðí áð í íííí áðá“ áñóáííáèð⁰ ðíáíá³á (3 ñí ááéíá³
 í ðááá) í íñéíáñúéèò éí ýç³á áí óèðáííñúéèò éíðíé³á; á³á í èð áí
 áçáí ð³éñúéèò³ í í áðáðíð³á; á³á í èð – áí ðèí ó, á á³á í úíáí – áí
³í í áð³í; Í èáèñáí áðá í æááííñúéíáí, áí yéíí; í æááæáèá í æá Áç³ý
 ðá² í á³ý. Çáááðááðè² í á³ð í éáí óááá Úá í áððí²⁵⁴⁵. „Ááí í èðáðè÷-
 í á“ í íñéíáúéí á ù çá³éñí ð⁰ á Èíðáí, Èáíñ³, Á⁰óí áí³,² í á³í.

Í ³ñéý í áðáí íæ á íñóáí í³é á³éí³ í íñéíáúéí á íáñááèèá ñáíí è
 á³éñúéèí è Áæó³éñúé³ ááðæááè, í íéúóð, Çáð³áí ó Óèðáíí ó, Áíé-
 ááð³ð, ðóí óí³ð, í áýýðúéí ó, ×áð³ð³ á³áðáçò í³áí í ðýáéóááèá
 í ðááíñéááí³ óáðéáè ðèò í áðíá³á í íñéíáñúéíí ó í áðð³áððíá³. Ñáð-
 áíí í á í íúáñðèéí í éóí óááðè, ³ ðíí ó ñáðáñúéá óáðéáá çáèèðèèáñý
 í áçáèáæí íð. Èáðí èèòúéèò ðá í ðí óáñóáí ðñúéèò óáðéíá ðèò í áðí-
 á³á í íñéíáúéí á í á í æá í³yéíí; í íæèèáíñó³ í³áí í ðýáéóááðè ñáí-
 òí ó í áðð³áððíá³. Áèá í æá ááááðí ñí³éúííáí ç í ðááíñéáá³⁰í óí³-
 áðñúéíí; óáðéáè, ³ í íñéíáúéí á ù í³áí í ðýáéóááèá. Çáè÷áéí í æ
 „áí áðíá³éúí í“ ç ù óí úíáí áí éó: í æáçáèá 1946 ðí éó ðóí óí ñúéíí ó
 í ðááíñéááí íí ó í áðð³áððíá³ çáèèèèèáðè óí³áð³á, í í ááááðè í ðí ñúáè
 í ðééí ýòè ù áí ðóí óí ñúéíí; í ðááíñéááí íí; óáðéáè. Ç óñ³ð 700 ðó-
 í óí ñúéèò óí³áðñúéèò ñáýúáí èè³á í í ááèè í ðí ñúáó èèðá 38.

Ì ÌñeíàÙeíà à àeçí àèà òèð 38 çà òííáííàæáí èð Ì ðàáñoàáí èè³à òñ³ð 700, àñý Ðòí òí ñùèà òí ³aðñùèà òàðèàà Ì ³áíí ðýàèòààèàñý Ðò- Ì òí ñùèí Ì ò Ì ðàáí ñèàáí Ì Ì ò Ì àðð³aððíà³, à òí è òæà áòà Ì ³áíí ðýà- èíàáí èè Ì Ìñeíàñùèí Ì Ì àðð³aððíà³ Ì ò³ð³éíí, òíáòí Ì Ìñeíàñùèí- Ì Ì ³í Ì àðñùèí Ì ò òðýáíà³. Ò òæèé ñàí èè ñííñ³à Ì ÌñeíàÙeíà à çí è- Ùèèà 1946 ðí èð Ì Õèðàçí ñùèò òí ³aðñùèò òàðèàð ç òíð ð³çí èòàð, Ùí Ì àèààà Ì èððíííèèð Áíàð³é Õáíí òèòùèèé í à çàòíð³à Ì ðè òèýòí ðòí òí ñùèíáí Ì àðð³aððà, à³àí íàèàñý èèèèàðè ñàí Ì ð³ð- í èð áí ç'òáí áí í ý ç Ì Ìñeíàñùèíð òàðèáíð. Ù à à³ýèà à Áàèè÷éí³ Ì ðàáí ³çàò³ý Õèðàçí ñùèèð Ì àò³íí àè³ñò³à (Í ÒÍ), ³ ààèè÷áí è áóèè í àñò³èùèè í àò³íí àèùíí ñà³áíí èí è, Ùí ñàí ³ ðí çòí ³èè Ì ðè÷éí ò òí- òíáí íñ³ Ì Ìñeíàñùèí; Ì Ì àðð³÷íí; ³ ñí ò³àè³ñòè÷íí; Ì Ì è³ðèèè.

Ì àñòííí èè Á. Õáíí òèòùèíáí Ì èððííííèèð É. Ñè³í èè òà 9 °í èñ- èííí³à Õèðàçí ñùèí; òí ³aðñùèí; òàðèàè í à çàòíð³èè Ì ðè'áí àòèñý áí Ì Ìñeíàñùèí; Ì ðàáí ñèàáí Ì Ì òàðèàè, ³ Ì ÌñeíàÙeíà à àñ³ð Ì òá'ýçí è- èà ³ àèàóàèèà. Áèàèí èèòèàñý èèòà É. Ñè³í èè. Ì Ì 18 ðí èàð òá'ýçí áí í ý Ì ÌñeíàÙeíà à àèí òñòèèà èíáí áí Ðèí à.

Ç Õèðàçí ñùèíð Ì ðàáí ñèàáíð Ì òàðèáíð Ì ÌñeíàÙeíà í à òàðà- Ì Ì èèàñý, í à ðíàèèà áíáí èð èíí àà³éíèð Ì ðèèò÷áí Ù, Ì ðí ñùà, à áàç áíáí èð ààèà÷íè òá'ýçí èèà (1929–1932 ðð.) ³ àèàóàèèà àñ³ð 27 °í èñèííí³à í à ÷íè³ ç Ì èððííííèèðàí è Áàñèèáí Èèí è³àñùèè Ì Ì èèíííð Áíðàòùèèí.

Ì ÌñeíàÙeíà í àáòí àèà Ì íáòí ðèðè ñàí° Õàððàèñòáí 1588 ðí èð à 1947 ðí ò³: çàí ðí ñèèà í à ñíáí ð Ì Ìñeíàñùèí; òàðèàè àñ³ð Ì ðàáí- ñèàáí èð Ì àðð³aðð³à, Ì èððííííèèð³à, °í èñèííí³à ç-ííçà ÑÐÑÐ. Í èà- í òààèíñý çðíàèèð òàè ñíáí ð Áñàèáí ñùèèí, Ùí Ì ðíáí èí ñèà àè Ì Ìñ- èíàñùèíáí Ì àðð³aððà Áñàèáí ñùèèí. Ì ³àñòíí í à áàààñý, áí Áñà- èáí ñùèèé Ì àðð³aðð Ì ðèààààà⁵⁴⁶ òñ³í àèààèèàí Ì Ìñeíàñùèà Õàð- ðàèñòáí 1588 ðí èð. Ñíáí ð í à á³àáóáñý.

Òèí³÷íà Ì ÌñeíàÙeíà à àæà ò³èèíáèòí à³àèðèòí é Ì ò³ð³éíí Ì ðí- áíèííèèà⁵⁴⁷, Ùí í à àeçíà° Õàðáí ðíàñùèíáí Ì àðð³aððà çà Áñà- èáí ñùèíáí, áí, Ì íàèýà, èíèè çí èèèà Á³çáí ò³èñùèà ³í Ì àð³ý, òí ç íáð çí èè³ ðèðòè „Áñàèáí ñùèèé“ çààèý Õàðáí ðíàñùèíáí Ì àðð³- àððà. Çðàòíð, °í èñèíííèè ñà³é ðèðòè íààðæòðòù à³à í àçàè èàòàà- ðàèùííáí Ì ³ñòà (³ñí òðòù °í èñèíííèè: Èáí³í àðààñùèèé, Ñòàè³í àðàà- ñùèèé í à àèòí òðèñòèýíáí). Á³à 1923 ðí èð í à ³ñí ò° Èíñòýí ðèíí- Ì Ì èý (Õàðáí ðíàà), à ³ñí ò° ²ñòàí áóè. Í òæà, òí è Ì àðð³aðð, ýèèè àèàà à ²ñòàí áóè³, Ì à° Ì ðàáí í à ðèðòè èèòà „²ñòàí áóèñùèèèé“.

Ì àñòííííáí 1948 ðí èð Ì ÌñeíàÙeíà à çí íáò Ì ðíáò° çààèòè ñà³- òíáèò Ì ðàáí ñèàáí èð àèààèè í à áò÷íà ñàýòèóááí í ý 500-í; ð³÷í èð³ í àçàèàáí íñ³ Ì Ìñeíàñùèí; òàðèàè. Ì ðàáí ñèàáí³ òàðèàè, Ì ðèèí à- ð÷è çàí ðíáí í ý, ñí íà³ààèñý íààðæàðè, ýè³ ðáí³òà, áíííí íáò. Ç 12 Ì ðàáí ñèàáí èð òàðèíà 9 Ì ðèñèàèè Ì ðàáñoàáí èè³à. Áíííí íáò

á³ñòàèè, àèà í á çàäðí í: çà ùí ð ó÷àñòð áóèí íáíèí øáí í ì àèèè ñíáíð, ýèíí ó çàí ðíííí óáàèè ííè³ðè÷í³ óóáàèè, ðí÷ áíñ³ í á ì à-èè í á ðà ííáííáàæáí ù.

Áanyòu ðíè³á í³çí³øá (1958 ð.) Ì íñèíàùèí á çííáó í ðíáó³ çí è-ùèè Òaðáí ðíáñùèè í áðð³aðòàð, Ùí á í áðáí áñè Áñàèáí ñùèè áí Ì íñèà. Çííáó ððí÷èíí ñàýèó³òóñý á³áííáèáí íý Ì íñèíáñùèí áí í áðð³aðòàð. Çííáó áíñ³ áçýèè áíííí íáó, ííáýèóáàèè³ í á³òýèè ííáóí àðè. Ù á íáí á ííá³áí á ñí ðíáà áàðó³òóñý 1963 ðíèíí. Áàðè-èáí ðíá³ çàí ðíñèà í ðááíñèááí³ óàðèàè í ðèñèàðè í á ñíáíð èàðí-èèòùèí; óàðèàè ñáíçò í ðááñòááí èè³á ýè ñí íñòáð³áá÷³á. Áñàèáí ñù-èèè í áðð³aðò Áóáí ááíðáñ, áááð÷è ðí ðí³ ðáí³ñòó í ðááíñèáá³ý, çàí è-òáá Ì íñèíáñùèí áí í áðð³aðòá Áèàèñ³ý, ÷è ðíè ííøèà ñáíçò í ðáá-ñòááí èè³á. Áèàèñ³ è á³áííá³á, Ùí í á ííøèà. Áóáí ááíðáñ ííá³áí-ì èà Áàðèèáí, Ùí ðàæ í á ííøèà í ðááñòááí èèà. Á³çí áàøèñù í ðí ðá, Áèàèñ³è (ðíáðí óðýá ÑÐÑÐ) í áááèíí áèñèáá í á ñíáíð ñáíçò í ðáá-ñòááí èè³á: ðáèíèí í ðááñòááí èèíí í ðááíñèáá³ý í á ñíáíð³ ñòáá Ì íñèíáñùèè í áðð³aðòàð (÷áðáç ñáíçò á³áííðó÷íèè³á). Ì íáèýá, Ì íñèíáñùèè í áðð³aðò òàèðè÷íí ° Áñàèáí ñùèèí.

Ñííáèíáèè çá'ýçíè è Èè³áíí – ñíííáá, Ùí í á í³è ñòíçòú áñý íáèóáí á áóáíáá Ì íñèíáñùèí í áð³ííáèùíí; áíèððèí è „Ì íñèáá – 222 Ðèí “. Ì íñèíáùèí á ì á³ °áèíèè øèýð áí 22 3 2 Ðèí ó – øèýð ÷áðáç Èèçá, ðíí ó Ì íñèíáñùèà í áð³ííáèùí á áíèððèí á í áðíçðèáí í ííá'ýçáí á ç áíèíá³ííýí Èè³áíí. Íñù ÷íí ó ñí áðòó Ì íñèíáñùèí; áíèððèí è, á íðæá³ Ì íñèíáñùèí;³ ííáð³; çàèáæèòú á³á Óèðáçíè. Óá áíáðá ðíçóí³ ° Ì íñèíáùèí á³ ðíí ó ç áèííð èðòòð áíðáòóñý í ðíðè áàðæááíí; í áçàèáæííñ³ Óèðáçíè. Áíí á áíçòóñý áððàðèðè ðó ñèèó, ýèà ñòáíðèèà³ í íáð³ð³ áððèí ó³ ù á³á ðíçáàèó áíñ³. Áí-çòóñý çàáóáèðè ñáíð í áð³ííáèùí ó áíèððèí è „Ì íñèáá – 222 2í ðáð-í áð³ííáè“. Í á çíáð÷è, çá³áèè öý áíèððèí á ááðá ñáíð ðíçá³íí ó ñèèó, í á çíáð÷è èíð³ííý íðíáí „Ì íñèáá – 222 2í ðáðí áð³ííáè“, í á çííááí í ù ííáíðíðè. Á èíð³ííý, ííáíðòð³íí, „Ì íñèàè – 222 2í ðáðí áð³ííáèó“ èáæàòú áèèáíèí á „Ì íñèá³ – 222 Ðèí³“, á í á á ì áðñèèçí³,³ 2í ðáðí áð³ííáè³çí³, ñíí³áè³çí³, ýè çàá³òóñý í áá³áèà-ñáí ÷óæèí öýí³ í áèíóèðáçí öýí.

×íðèðè ðáçè á³ñòíð³; ððýñèáñý çáí èý í³á Ì íñèáíð – 222 Ðè-ì íí. Óèðàèáñý íñííáá Ì íñèíáñùèí í áð³ííáèùíí; áíèððèí è. Áí áð-øá á 1605–1609 ðð., èíèè í á ððíí 222 Ðèí ó ñ³á í ðíèèàèñ³ð Áè-ì èðð³è, á íí íúíí ó ððíí çàáðáà èàðíèèè Áèáàèñèáá. Áàðóáá – 1648 ðíèó, èíèè á Èè³á³ ííñòáèà í íáóííý áàðæááá, á ù áíèíáð çàáðíçèà Ì íñèíáñùèè ííèàí: „Áñ³ áíðíáè Ì íñèíáñùè³³ ñáí ó Ì íñèáó çèíí èð. Á ðòí á Ì íñèá³ ñèàèòú, á³á ì áí á í á³áñèàèòú-ñý“⁵⁴⁸. áðñàèèí ñùèèè í áðð³aðò Í áçí³è, ááèè÷áð÷è Á. Óí áèùí èòú-èíáí „èíýçáí Ðòñè“, áíð³áíí þááá èíáí áí Èíñòýíðèí á Áàèèèáí.

Āðāēē ī ðī āāī ī ī ñòðōāāēē ī ³āððēī ēó Ōēðāī ³: āāā ī ēòðī ī ī ēēēē
 Ēī ðēī òñūēēē ²ī ñāòāð (çāāēī óā ī ³ā Āāðāñā÷ēī ī) ³ ī çāðāðñūēēē
 Āāðēīē (ēþāē, āēēçūē³ āī Āñāēāī ñūēī āī ī āðð³āððā) ā³āī ðāāēēē
 ā ×ēāēðēī³ ñēóæāó Āīæó ā ī ðēñóóī ī ñó³ ī ī ñēī āñūēī āī ī ñēā
 Ā. Ñóóī ī ī āā. Ā ē³òððā³; āī ē āēēðēē ç ī ēòāðý ðāðñūēēī ē āāððē-
 ī ā, çāēēēēāēē Ā. Ōī æūī ēòūēī āī ç ñēī ī ī, çāāē³ēē ç ī ñāðē ī ā-
 æēī ē³ðēē, ī ī ēēāēē ç ī ī āī ēī āē ī ī ī òī ðē, ī ðī ÷ēðāēē ā³āī ī ā³āī ³
 ī ī ēēðāē. Ō ī ī ī āī ē³ð³ ðā ī ā °ēðēī ³ýð ð³ ī ēòðī ī ī ēēēē ðēðóēóāā-
 ēē Āī āāāī ā „Āī ñāāðāī ³ Āāòūī āī ī ī Āāēēēī ç ðī ñ³.”. Ōāðāī ī ī ³ý
 ī ³÷ī āī ī ā ēāæā ī āī ó ŌŌ ñò., ā ðī ā³ āī ī ā ī ā³āī ī ēýēā ī ī ñēī ā-
 çūēī³, Ōēðāī ³ ³ ñā³òī ā³, ç ī ðēī ī ā āēçī ā° çā ²²² ðēī ī ī ñēāó,
 ā āāāæā° Ēēī ā ā³āī ēī ī āðāēī ýðē ī ðāāā ³ ī āī āýçēē ²² ðēī ó. Āī ā-
 āāī ī āā ī ī ðāçēā ī ³ā Āāðāñā÷ēī ī 1651 ðī ēó çðóēī óāāēā āðāòūē³
 ī āā³ ç ī ā Ēēī ā – ²²² ðēī, ā ī ī ðāçēā Ōēðāī ē ā ī āðāýñēāā³ 1654 ðī-
 ēó āðýðóāāēā ī ī ñēāó – ²²² ðēī. ī ā çī āēðēī ñý ā Ōēðāī ³ óēðāī-
 ñūēī āī Ō³ēī óāý ç óēðāī ñūēī þ ī āó³ ī ā æūī þ āī ēòðēī þ „Ēēī ā –
 ²²² ðēī ”.

Āððāð° çāðēðāēāñý ī ñī ī āā ī ī ñēī āñūēī; ī āó³ ī ā æūī ī ç āī ēòðēī ē
 1917 ðī ēó. Ōī ā³ 100 ðēñý÷ ēēýī ī āñēē ñī ðī³ æī āðī-āēāēēóī ēó
 ī ðāī ī ð³ā ðā ī ī ðððāð³ā óēðāī ñūēī āī ī āó³ ī ā æūī ī āī ī ðī ðī ēā Ō. Øāā-
 ÷āī ēā, ñī ³āāēē ēī āī „Çāī ī ā³ð.”. Ąēī āī ēó ÷ðāī ī ēó ī ðāī ī ð³ā ī ā áó-
 ēī. Ōā ī āāððāī ī ī ī ī ñēī āçūēī ā æēōī āóāāēā 200 ðī ē³ā āñ³ēýēēð
 āðþōī āāòūēēð, āāēāāāī ³ā, āðāāī āī ī āēó. ī ðāāāī āāī ī āī āēý ī āñ
 1917 ðī ēó, ç ī āēçī ā÷ēā āī ēþ Ōēðāī ē ī ā ī āñóóī ī ā ñōī ē³ðóý, ī ðī-
 ā³āī ā āāðñāā Ōēðāī ē āāēā ī āðī āī ā³ ī ā ī ðī ā³āī ēē³ā ī ā òī āē³ā,
 āēāī āñūēēð, āī ðī çāī ē³ā, ī āçāī, āī ðā³°ī ē³ā, ī ī ēóāī ðē³ā, øāā÷āī-
 ē³ā, ā ī ī ā³ðī ³ð ñāī ī ēēī āē÷³ā, ēī ÷óāāçā, ðī çóī ī āñūēēð. ² āēī ē-
 ÷āī ēē, āðóøāāñūē³, ñēī ðī ī āāñūē³, ñēðēī ī ēēē, ÷óāāð³, ēþā÷āī ēē
 āðýðóāāēē „ī ī ñēāó – ²²² ðēī ”.

Ā÷āðāāððā çāðēðāēāñý çāī ēý ī ³ā ī ī ñēī āñūēēī „²²² ðēī ī ī ”
 1941 ðī ēó: ī ³ī āòūēēē ī ðāðāī āāī ð ī ā ²²² ðēī çāāī āā ī ī ñēī āñūēī-
 āī āē ī ī Āī ēāó. ī ī ñēāā – ²²² ²ī ðāðī āó³ ī āē çāēēēēāēā ī ā ī ī ī-
 ī ī āó ñāððó „ī ī ñēāó – ²²² ðēī ” – Ō³ēī óāý, ²āāī ā ²V, ī āððā ²,
 Ā. ī ī æāðñūēī āī, Ē. ī ³ī ³ī ā, ī. Ñóāī ðī āā, ī. Ēóóóçī āā.

ī ēī³ çī ī āó ī ī ÷ēī ā° ðēðāðēñý çāī ēý ī ³ā ī ī ñēāī þ – ²²² ²ī ðāð-
 ī āó³ ī āēī ī. ² ñī ðē÷ēī þþòū óāē çāī ēāððñ ñēēē ī ā ç-ī ī çā, ā çñā-
 ðāāēī ē ÑĐÑĐ. ² āī ī ē çāā'þòū ī ñēēī āēē ē³ēī ē ā ī āēēó ī ī ñēī āñū-
 ēī āī ī āñ³āī ñāā ç ēī āī ī āó³ ī ā æūī þ āī ēòðēī þ ³ ðēī ñē³ī ÷āò
 ī ñāī þ āī áó ī ī ñēī āñūēī ç ī ī āð³.

Ō. Āī ñōī °āñūēēē, ī ðī ðī ēóþ÷ē ī āī ēī ó÷³ñò çóāāðð ī ī ñēī ā-
 çūēī ē ç °āðī ī þ, ī ñēāā 1877 ðī ēó: „Āóāā æāðēēāēē, āāēēēēē
 á³ē, āāāāðī ēðī á³ ēþāñūēī ç ī ðī ēē°òñý. Ōā ī āē³ñōī ðī³ðēī ó ðī ī ó
 áóāā ðā, ç ī ā³ī ðī çā'ýæā ðēñý÷ ī ē³ðī þ ñī ðāāó ēāðī ēēðāā: āī ēāþ

Í ðí ææáí í ý éí áí í ³ñóá çæí á í íñeí ãñúeá í ðaáí ñeáá'y"⁵⁴⁹. Í í-
í ððó³ñò Ò. Áí ñòí °añúeéé í ð³yá „íí ðaáí ñeááeðe“ °aðíí ó. Ñí-
ð³æ³ñò Á. Éáí ³í „ñeíí óí çóáðaðe“. Í æááá í æeé í á í ð³ð ðá ñàí á –
ðí çeeáñòe °aðíí ó ³ææí í, Ùí á çááððáðe ù ð³çe÷í í áác í íñòð³eó.
Áóñòáí è ñáí áí áðíí ý Ò. Áí ñòí °añúeéé èææá: „Nó÷áñí á °aðíí á –
ðá ñóó³eúí eé ðæí ðað. Í ³í á÷÷eí á? Í áððæé í áðí á áác í æeáóó-
í úí áí. Òðáí ð³y? Áí í á ñàí á ñááá çí è Ùeóó, ³ í áí á çá ÷eí øeí áó-
áaðe. Áæe÷ácí á í íñòáí í ý á³áí ðe ñeí ðí æeáóóí á á °aðíí ³. ² í áí-
á'yçí è í íñeí á Ùeí e – áðyóáðaðe °aðíí ó í íñeí ãñúeí þ ñeéí þ
³ í íñeí ãñúeí è ³ááyí è. Í íñeí ãñúeéé í óæe÷í e, èáááí áðíí eé
í èeóeá Ñæyí eí í æ÷ çí ðá °aðíí æeí ñúeéé ðæí ðað ³ çáñ³º éí áí
í í æí í íñeí ãñúeí í áñ³í í ý. Í íñeáá Ùá í á ñòæá ²²² Ðeí í í,
æeá í ñòáí á ÷áñ ³ í á ðá, áí æ ñá³º í á í í æá ³ñí óáðaðe áác Ðeí ó...
Á °æí eé ó áñúí ó ñá³º í áðí á, Ùí í áº í í í æeðe ³ áðyóáðaðe ñá³º
³ yéíí ó °æí í í ó ááí í eéþ÷³ æeððy ³ í í æí á³ðe,– ðá í áðí á-áí áí-
í í ñáóó í íñeí ãñúeéé"⁵⁵⁰. ² á ³í øíí ó í ³ñó³: „Éí æí eé áæeéééé í á-
ðí á á³ðeóó, í óñeóó á³ðeðe, éí eé ðí ÷á áóðe áæeéééé, Ùí èeøá
á³í í áº í ðaáæeáó ³áþ, yé ðyóáðaðe eþáñòáí. Á³í í óñeóó á³ðeðe
ó ñáí ° í ðeçí á÷áí í ý ááñòe ³í ø³ í áðí æe áí íñòáí ÷í í í áðe eþá-
ñòáá. Ðæeí í áðí áí í, áácí áðá÷í í, ° í áðí á í íñeí ãñúeéé, áí æ óñ³
éí áí áóí èe í ðí ñóóþóó áí ñá³º áí áí í á'°áí áí í ý. Í íñeí ãñúeá ³ááy
áí óó° áñúí ó ñá³º á³ í í í æeáí í ý. Òá Ùí á ðæá ñòæeí ñý, ððááá, Ùí á
í í e³ðe÷í á æe Ù³ñóó í íñeí ãñúeí áí í áðí áó í áá óñ³í ñeí á'yí ñúeí
ñá³º í í ñòæá í áçáí áðá÷í eí ðæeóí í "⁵⁵¹.

Ðæá í áá'yçeéáá ³ááy í æeáæeóó í á ñàí í í ó èeøá Áí ñòí °añúeí-
í ó, íñú Ùá í æí ù ð³çí í æeá: „Áí eí áí á ðá÷³y ñá³º áí í ³ñóí ð³; æe-
í èeááº ç í ³eó ááí í á ð³eáí è. Í áí á – í áááñí á, Áí æá – í ðí ñóóº ÷á-
ðaç °ðóñæeí, Òaðáí ðí á, Éeí áí í íñeáe. Áðóáá – çáí í á, eþáñú-
eá – ðá÷á ÷áðaç Í æeñáí áð³þ, Áð³í e, Ðeí ó Çað³áí ó °aðíí ó.
Á Í íñeí á Ùeí ³ óáí ðeóñý (1867 ðí eó.– Í. Ø.) í í æeé ñóñí ³eúí eé
³ áí ñí í ááðñúeéé èáá, Ùí í ðeáááá eþáñòáí áí Ùáñóy. ² áñ³
ñeí á'yí ñúe³ ð³÷eé ç³eéþóñý á í áí á áæeééé í íñeí ãñúeá í í ðá, Ùí
çaðíí eóó óñþ °aðíí ó"⁵⁵². Ááí 1860 ðí eó: „B á³ðþ, Ùí í íñeí á-
Ùeí á ñòáí á í á ÷í e³ í í æí áæeééí áððæáæe ³ ááñóó óñúí ó ñá³º á³
í í áó eóeúðóðó"⁵⁵³. Òá ðæe í í í áððó³ñò. Á íñú e³ááðæe (1870 ð.):
„Í, í í ý Ðóñú! (ñááóí í íñeí á Ùeí á.– Í. Ø.). Í í ý Áaðúe³ á Ùeí í!
Óí á³ °æí ³e í ðeðá÷áí í óeí ðí í óáðaðe í íñóóí eþáñòáá ³ áñóáí í æe-
ðe ñí ðaááæeá³ñóó ó áñúí ó ñá³º. Óóí í í æá çð³áí yðeñý ç í áí e,
í íñeáeí áí e? Éí áí í e, í íñeáeí e, í á í í æáí í í ðeí óñeðe ñeí ðe-
ðeñý í áí? ×e æ í á á í æeðe, í íñeí ãñúeéé ðeáð í áðááóááº í í-
e³ðe÷í á áí eý áñúí áí ñá³º?"⁵⁵⁴.

Í çeáá°óñý ááí í eðáð (1850 ð.): „Áæé Áí æá, Ùí á í íñeáeí è áçý-
eé í áðeæ. Í í ðá áæá ñeí ÷eðe óó áðíí ó °aðíí ó"⁵⁵⁵. Çá í eí –

áí ãðð³ñò (1860 ð.): „Í íñeíññúeée í ãðíä ñòáí ðeòú í íäó éóëüðóðó, í äá³òú í íäó ä³ðó, í íä³ çàeííe³ í íäá æeððý á òñúí ó ñá³ð³“⁵⁵⁶. Í íñeíññúeée³ í ðáðí äò³íí äe³ñò óæá 1957 ðíeó: „Béíþ áí ðá³ñòþ³ Çàñòýí í áííáí þ³òúñý äóðá, ýeíþ í íäýeíþ áí ðeó, ðoí í³áí³ ñ ðááá, äáèèèá í íäá Ðíñ³,³ ðíçí ðáæá ðáí; í ðeéí³ èðeèá,³ ðe çá-ð³èá æeÇá çá áñ³ð³ äæüðá çá áñ³ð; í íeáçæá eþáñðáó í íäó áíäó, ýñeððáó ýe ñíí óä“⁵⁵⁷. Ðäýýí ñúeée í èñúí áí í èé 1963 ðíeó: „Í í-ñòà³ í äðäá í÷èì á ñá³ðó äáçí³ ðíí äæe÷ í á í íñòàðú Ðíñ³; ñáðäá í í-æáæ, í áí íä í íäá ñá³ðeí, Çí í ä³ æeé³éóáððe áñ³ ðáí è eþáñð-ää“⁵⁵⁸. Í. Áeíe ó ñáíç³ „Áááí äáðáðú“ ðá „ÑeèöÇ“ í ðííeíí³ð³ ñòàðä í ííäðð³÷ í á í áñ³áí ñòáí. Éíáí í íáí áí è çàoíí eþþòúñý í íñe-æeí è áí äáçòýí è. Áíí³ í ðóçðeáí í ä³ä÷óááá, Çí ä³ëüðíæeçí í áíí ä-æó³ í íáíþ, í íeíáíþ ñeéíþ äóoíáí í ííñòàð³èá, äóoíáí í íðáí ðþ-ääðá, ðáíð÷í ýeíáá í íñeíññúeä ñóñí³ëüñðáí. ðeì-ðí³ ñí³ááá áí í ñáí í ó ä³ëüðíæeçí í á³.

Í äá³òú ñóðí æeíííí³÷ í ä ðíçáóáíäá í ðíí èñeíáíñò³ ÑÐÑÐ í ðí-ñýeí áí á í íñeíññúeèí í áñ³áí ñòáí í : í íñeáeí è í á í ðííòí ðíçææá-þòú áí ñííäððòáí, ýe³ í ð³ í ãðíæe, æéä áóáðþòú ðæé í á çáí è³. Í. Èæeííí ðeçóáááñý 1939 ðíeó: „Í è, í íñeáeí è, ° í äððeí è á ñoíð³; áóááí è÷èì è ñíóæe³çí ó. Öþ ÷áñòú ñoíð³ý í ðeçí á÷èèá í áí, í íñeáeí áí. Èèðá í íáóí äðe: ýe ááááðí ðá áíáíðeóú! Öeny³ ðíèá í íeíóóú. Áñá eþáñðáí, æeá÷þ÷e ñoíð³þ, ç çàoííeáí ýíí æeáóáððeí äòúñý oíí ó ðæeííá³, Çí ðæèèè í ðííðeé í äð í ãðíä í äð-ðeé çáóáóááá ñíóæe³çí. Öá äæèèèá ÷áñòú í äðííí ó í ãðíáíá³. Öá äóí èá, Çí á í æeáóóí úíí ó eþáñðáí í áí 'ýðàðèí á í áñ – çí³oíþ³ í äðá çàäçýððý ñúíáíáí³“⁵⁵⁹.² äæe³: „Í³ eíèè æeíáí á èðäçí á, æeíä-í èé í ãðíä í á í äá ðæé ááááðí ðáíð÷í; ñeèè³ ðeñðó, ðæé ááááðí äá-ðíçá í ðáð³, ýe í äá í ãðíä í íñeíññúeée çá áñþ éíáí³ ñoíð³þ. ° äðí-í á eíèèñú äeáèèáñý í á í íñeíññúeée í ãðíä ç í íáíðáíþ, çæeíí èá, ýe í á í æeíéóëüðóðí èé í ãðíä. Á ðáíð äó áí í÷íeþ³ áñá í ðíðáðñeá-í á eþáñðáí“⁵⁶⁰.

Í íñeíññúe³ ñæeðáí ðe ä³ðeèè, Çí Ñòðáðíeé Ñóä í í÷íäòúñý oíá³, éíèè ððóáá Áíñííäá Ñáááí Öá á ððeáð í íñeíññúeíáí çáí í íáí áíäá Ááí³çæá Ö³eíííäá çàððóáeòú í á ááñú ñá³ð. Ðíá³ áíñeððáíí óóú äóð³ í ðááááí èè³á³ í íçe³ðáþòúñý áí í äòðøèè í íñeáe. Á á í íñe-á³ çàäçáííeòú „ðäð-eíeíeíe“,³ eþæè³ áñúíáí ñá³ðó í íeèí óóú áí í äððáðóðäá, äá ñóæeðèí óóú óñá eþáñðáí⁵⁶¹.

Í íñeíññúe³ ñæeðáí ðe ðæeíæ ä³ðeèè, Çí Öðeñòíñ Çá í á í ðeðí-æeá í á çáí eþ,³ Çí í äðè Áíæá í äð³ý äeéää ç í íñeíññúeíáí í á-ðíäó. Í ðæá, Öðeñòíñ í äðeí á í íñeíññúeó èðíá,³ oíí ó Áíá äeááí-ñeíáeòú óááñú í íñeíññúeée í ãðíä³ í íñòáæeòú éíáí áíæááí óñ³ð³ í ðeó í ãðíá³á. ðæé í íñeáá áóáá „áñáí ó ñááðó áíeíäá“⁵⁶².

Đĩçõĩ ì ìñeĩāñueĩāĩ ãđĩāó, ùĩ āĩñeóðā°òũñý ³ ēpāeòũ „èà-
 èèè ìāđāđĩæeð“, „āĩæeð ñòðāĩ íeēĩā“, øóeā° „ĩāāñĩ ùe āđāā
 Èeðāe“; đĩçõĩ, ùĩ ñoĩē°òũĩ è ì đ° ì đĩ „āoĩ đĩ ā ì ðeøāñòeā“,
 ì đĩ ýeēēñũ òñāñā°oĩ ³ ē ì òĩĩ -eāðāñòđĩ òó – ðāeēē đĩçõĩ āĩđĩāeē
 çāāæāe ñĩ ðeēĩ ýòe ýeāñũ ì āā „ĩāũyāeāĩ eā“ ì āĩ; ā°ðe, ì āĩ āĩ
 ì đĩ đĩeā, ì āeð ñāýòeð eĩ eā ³ ì ā° „ñòðāāĩ ēý“ çā ì ðāāeāð ā°ðo.
 ðāe ³ ñĩ ðeēĩ ýeē ì ìñeāeĩ è ì āðeñeçĩ, āĩ ā°ĩ āóā ì āñ°āĩ ñueēē,
 ñāeðāĩ òñueĩ -ĩ ðāāĩ ā°đĩ eē, ì āā ñā°ē ðāeĩ óā, ñāĩ; ò ì đĩ đĩ ē°ā ³ ñāý-
 òeð. Āĩ ì ũĩ āĩ ì ìñeāeĩ è āĩāeē ùā ē ñāĩp „ì ìñeāó – ²²² ðeĩ “,
 ç ũ ì āĩ ì ì eēũĩ eĩ è ì āĩ āĩ è ðā ì óāðeĩ è eāðāeĩ æeāĩ è-³āāĩ ēĩāāĩ è,
 ç° ñāĩ; ì ðāāĩ ì ðāñoĩ ì ño°ā – ēĩ òĩ òĩ ðe÷ĩ ì ð ì āðo°p. Çĩ ì ñ-
 ēĩā ùeāøe ì āðeñeçĩ, ì ìñeāeĩ è æeēē eĩāĩ āĩ ñāĩāĩ ³ ñoĩ ðe÷ĩ ì-
 āĩ „ì ìñeĩāçĩ ó“ ³ ðāē ì ì ìāeēē ðā āāĩ ñeĩĩ āeēēē ñāĩp ñòāðo ì ì-
 ì āðo°÷ĩ ó, ì āñ°āĩ ñueò òāðeāó, ñòāðā ì ìñeĩāñueā ì āñ°āĩ ñueā ì ðā-
 āĩ ñeāā°ý ì ā ì āĩ ì ð ì āçāĩp „ì āðeñeçĩ -eāĩ ³ çĩ “.

Be āā÷eĩ ì, ì ìñeĩāñue° ³ ì ì ì āðo°ñòe, ³ ñĩ ò°āe°ñòe ñāĩp æāāĩ-
 áó ì āĩ óāðe ā ñā°³ çāāæāe ì ðeēðeāeē ³ ì ðeēðeāapòũ eē÷eĩ ì ð
 „ñeòæeðe ñā°oĩā°“. ² æeĩāĩ eē ì ðāeðeāeũ ì ìñeĩā ùeĩ è ì ā āāā-
 æeòũñý ā°āĩ ì æeòũñý ā°ā ì ìñeĩāñueĩāĩ ì āñ°āĩ ñòāā. Èĩeē ā òoĩ ñũ
 ç ì eð ñĩ đĩāóāā òā çđĩāeðe, eĩāĩ ā ì ìñeĩā ùeĩ ā ì ā ì ðeēĩ ýeā,
 ā°æeĩ óeā. „ì āo°ĩ ì æeũĩ ā ì āñ°āĩ ñòāĩ ì ìñeāeĩ ³ ā çāāæāe ì āeĩ
³ ðāĩ āđ ì ā° òĩ đĩ ó āĩ ì eāe°ĩ ðe÷ĩ ó. Āĩeððeĩ ā „ì ìñeāā – ²²² ðeĩ “
 ì ðeāāeā ì æeāĩ ũeā ñoçāeēũñueā eĩ ýç°āñòāĩ āĩ ³ ì ì āð°; ùĩ çāeĩ ā°
 ì āĩ ó øĩñò ñođĩ āĩeó ì āoĩ; ì eāĩ āðe. ì ìñeĩāñueā ì āñ°āĩ ñòāĩ –
 ì ìñeāā – ²²² ðeĩ – ðāĩ āđ āo°eēēĩñý ó ²²² ðĩ ðāđĩ āo°ĩ ì āe, ùĩ ñòāĩ-
 ðeā ì ì òĩ ñāý ùāĩ ì ā ðāðñoāĩ ì ³ æeĩ āđĩ āĩ ì āĩ ì ðĩ eāðāð°āðo. Åeā
 ā ò° ì ì ò° āā÷eĩ ì ì eēò ì ìñeĩāñueĩāĩ ì āđĩāó. Åā÷eĩ ì ðĩ ðĩ æ-
 ì āĩ ý ³ āā; ì ³ æeĩ āđĩ āĩ ì āĩ ì ðĩ eāðāð°āðo ç ì āñ°āĩ ñòāĩ ì ì ìñeĩāñueĩ-
 āĩ ì āđĩāó. ðāðo°ē ðĩ ðāđĩ āo°ĩ ì āe – òā ì ì ùĩ ³ ðā, ýe eēøā ñòāðā
 „ì ìñeāā – ²²² ðeĩ “. ðĩ ē ðāeð, ùĩ ²²² ðĩ ðāđĩ āo°ĩ ì āe ° ì ā ì ðāð-
 ì āo°ĩ ì æeũĩ ì ð ³ āā°p ē ì ðāāĩ ³ çāo°p, æeā ì āo°ĩ ì āeũĩ ì ì ì ñ-
 ēĩ āñũēĩ ð, ì ā đĩçõĩ ³ ðòũ ì ā çāoĩā° āĩ ³ āāðæāāĩ ³ ì óæ°³, āĩ ³ ēĩ-
 ì òĩ òĩ ðe. Èĩ òĩ òĩ ðe÷ĩ ì ì ìñeāeĩ è, āñoĩ āp÷e āĩ ²²² ðĩ ðāđĩ āo°ĩ-
 ì āeó, ì ā đĩçõĩ ³ ðòũ, ùĩ āĩ ì ē āĩ ì ì āāpòũ ì ìñeĩāñueĩ ì ó ì āđĩ-
 āĩā° çā°ēĩ ðāāðe ì ìñeĩāñueò ì āo°ĩ ì æeũĩ ó ì āñ°āĩ ñueò ³ āāp –
 ì ìñeāā – ²²² ðeĩ ...“⁵⁶³.

ì ìñeĩāñueā ì āo°ĩ ì æeũĩ ā āĩeððeĩ ā „ì ìñeāā-²²² ðeĩ “ đĩçõĩ ³ eā
 ðeĩ eēøā ýe āāeēeò ³ ì ì āð°p ì āĩ ³ āĩ ì āĩ ì āđĩāó, ýeĩ ò ñeòæeēē
³ ì ðeĩ ìñeēē ñāĩ; āāāñòñāā ì ³ āāeò° ì eĩ ì āđĩāe. ì ðĩ ðeĩ – ðāĩ ð-
 òý āođĩāĩ eð, eóeũòðođĩ eð ñeāðā°ā, °āđĩ ì āeñueĩ; eóeũòðe –
 ì ìñeāeĩ ì ā çĩ ā°. ðĩ āđĩ āçýoĩ eēøā ³ ì ì āðñueò ³ āāp çāāāđāĩ eðōāā
 ýe æeũò° ³ ì ì āāó āñũāĩ ì ìñeĩāñueĩāĩ æeðòý. Çāāāđāĩ eðōāĩ ñòā-
 eĩ ì āeāe ùeĩ, āñāĩ ì æeðāp÷eĩ āĩāĩ eĩæeĩāĩ ì ìñeāeĩ ā, āñý

I īnēīānūēā íàö³y īðēīīñēēē òīī ó áíāíā³ ā æāðòāó āñā: ī àðā-
 ð³æüī³ ³ äóōīāí³ áāāðñòāā, ùī ŷō ī àēē ÷ē æēðāēē ó ñón³ā³ā,
 óāāñū ñā³ē ÷āñ, āñ³ ñāīŷ ³ ī³āæēðēō íāðīā³ā ēðīā³ ī³ò. Í āā³òū ñā-
 ī ā æēðōy: īñīāēñōā, āðīī āāñūēā, ēóēüóóðīā, āīñī īāāðñūēā. ×āðāç
 óñp ñāīp ³ñōīð³p ī īñēīāñēīā æēðā÷āēā íā āðī³p – āāçī īñāðāā-
 íūī³ íāīðyī ī – īīíāā 75 % āāðæāāí ēō īðēāóóē³ā. Øēyðē, øēī-
 ēē, īðīī ēñēīā³ñōū ðīçáóāíáóāāēē ēēðā æēy çá³ēüðāííy ā³ēñūēī-
 āīŷ ñēēē. Í āōīp ī īñēīāñūēīŷ øē³ēüīīŷ ³ īīçàøē³ēüīīŷ īñā³ðē
 çāāæāē áóēī³ çāēēðā°ðñy æēðīāāííy āāçāóī íīāī, íāēðēðē÷íī-
 āī, ñēóōīyīīāī, íāö³ííāē³ñōē÷íīāī, çāīāēēīāī „ñīēāāòā“, ùī āī-
 òīāēē ùīī ēð³ „æēü āðāāīā ī àóóøēē ðāñāē“: īīíāðō³÷íīŷ ÷ē
 ñīó³æ³ñōē÷íīŷ. Áī „ī īñēāā āñāī ó ñāāóó āēāāā“. Çāðāē òūīāī
 āīçāīēāí ā áóāü-yēā çā³ðñōāī. Õā³ ° çī ³ñō æēðō°āīŷ ò³ēīñīó³ŷ ī īñ-
 ēīāñūēīŷ íāö³ŷ, īðīā³āííŷ āāðñōāē³ íāðīāó. Åēā ā ñā³ōīā³ē ³ñōīð³ŷ
 āā÷ēīī, ùī òðēāāē³ īāðāīīāē çāīáóāāēēñy íā ñēēīp īā÷ā, íā
 ðóŷííēüēēī āīāīāī, ā òāīð÷īp ēóēüóóðīp. Åōēēā, īīðāēü, āñ-
 òāðēēā, āīāðī āāāāēē çíā÷íī òðēāāē³ø³ īāðāīīāē. Õā ðīçōī³pòū
 íāā³òū āāyēē īīñēāēīē: „Í ā āñ³ō ñā³ōīāēð çāāāðāíēēāð īīī ñōē-
 ēāñy īāðāāāāā īā÷ā íāā ñēēīp Åóōā, īāðāāāāā īīāóóīñō³ āāð-
 æāāííŷ íāā īīāóóī³ñòp äóōīāííp. Åñ³ ñā³ōīā³ āðyī³æí ēēē āēyāē-
 ēēñy āāēāðīyī ē íā āēēīyīēð íīāāð. Ēīæíāī ç íēð ðīçāēā īā-
 ēāíūēēē ēāī³íāöü, ùī āīāā ç āāēēēīŷ Ąīðē Ąīæíŷ – Ñ³ííó“⁵⁶⁴.

XVIII. ǺÓŌĬ ĀĬ ²ÑÒÜ Ĭ Ĭ ÑĒĀĒĬ Ā

ªāđīī áēñūēā éóēüòóđā áóēā çāāæāē ÷óæīþ Ĭ Ĭñēīāñūē³é áóó³.

Ō. ĀĬñōī °āñūēēē

Ĭ Ĭñēīāñūēēē ñīó³āē³çĬ – óā Ĭ Ĭñēīāñūēēē óāđēçĬ Ĭ āāēāĬđ³ò.

Ĭ. Āāđōāī

Ā³ēüøĬāēçĬ ° ñī āāēĬ°ī óāī āñūāī, Ĭī ēīāī ñòāīđēēā Ĭ Ĭñēīāñūēā éóēüòóđā ³ ĬāēāēĬēī āēýāī Ĭ Ĭñēīāñūēīāī Ĭ àòđ³īòēçĬ ó.

„ĀĬēüøāāēē“, ñ³÷āĬ ü 1944 đ.

ªāđīī à á³ā Ĭ đā³ñōīđ³; ³ çā ³ñōīđē÷Ĭ ēō ÷āñ³ā Ĭ Ĭā'ýçāĬ à òēñý÷ā- Ĭ ē éóēüòóđī ēō çā'ýçē³ā ç óñ³ī à āāēēēēē ē ñā³ōīāēī ē éóēüòóđā- Ĭ ē: °āēī āòñūēīþ, Ĭ āēīāç³ēñūēīþ, ³ī ā³ēñūēīþ, ēēòāēñūēīþ, ó āçā°- Ĭ Ĭā³; ç ýēēī ē ñōāīđēēā ñāīþ – āēē³ī ñūēó òā đēī ñūēó. ²āā; đ³çĬ ēō éóēüòóđ Ĭ āđāòēī āēēñý, çĬ āāāēēñý Ĭ ³æ ñīāīþ āī āēĬēō, Ĭā Ĭ ā çĬāĬ ēō, ³ öý ā³ēüī ā āĬđīòūāā ³āāē Ĭ ā÷ēēā ó³ī óāāòē ā³ēüī ó, ēđē- òē÷Ĭ ó, òāīđ÷ó áōī éó. Ōñā³āī Ĭ ēāĬ Ĭ ý Ĭñīāēñōī; ā³āĬ Ĭ ñó³ – óā Ĭ āē- ýñēđāā³òā, Ĭ ēòĬ Ĭ ā āēāñòēā³ñòü °āđīīāēó³ā, Ĭ òæā ē óēđāĬĬ ó³ā. Āñ³ ÷óæēĬ ó³, Ĭī áóāāēē ā ÓēđāĬĬ³, ñā³÷÷āòü, Ĭī óēđāĬĬ ó³ āñ³ò ñòāĬ³ā, Ĭ āā³òü ñēóāē, Ĭ āþòü ñēēüī ā Ĭ Ĭ÷óòöý āēāñī Ĭ ā³āĬ Ĭ ñó³.

Ó³ēēīāēóó Ĭ đīòēēāæĬ³ñòü āā÷ēī Ĭ ā Ĭ ĬñēīāĬēĬ³. Ĭ ē āæā çāā- áóāāēē, Ĭī āĬý÷ēñü °āđīīāēñūēī; éóēüòóđē, Ĭ ĬñēāēĬ ð³ēāā á³ā Ĭ ā; ā³āāĬđīāæóāāñý á³ā °āđīīē, đýóóþ÷ēñü á³ā °āđīīāēñūēēō „āđāñāē“: ēāòēīñūēī; XV–XVI ñò., ē³āāðāēüī Ĭ XVIII–XIX ñò., áóđæóàçĬĬ ŌŌ ñò. Ĭ ā çā÷āīēēē Ĭ ĬñēīāĬēĬ ó ³ āāēēē³ æēāī- òāīđ÷³ ðóòē ā °āđīī³: ĐāĬāñāĬ ñ XIV–XVI ñò., ĐāóĬđī āö³ý XVI–XVII ñò., ŌđāĬ óóçüēā đāāīēþó³ý XVIII–XIX ñò. Āēā òāē Ĭ ĬñēāēĬ „āđýòóāāā“ ³ ñā³ē đĬçōī ā³ā çāāðĬĬñó³ ēđēòē÷ĬĬ áōī āòē. Āēā- āāī ³ē ². Ĭ āāēĬ ā ñā³ā÷ēā, Ĭī „ðóññēēē ÷āēīāāē ēī āāò ñēāáóþ Ĭ Ĭç- āīāóþ ñēñòāī ó“. Óāēēē đĬçōī Ĭ āēē ñòāī ñī ðēýā óóāĬ đāĬ Ĭ þ Ĭ āĬē- Ĭ ē Ĭ ā ēēøā çāī āēüī Ĭ ó ñāēýĬ, ā ē ³ī òāēāēóðāēüī Ĭ ā Ĭ ñā³÷āĬ³ ē āāđñòā³, āā āāēāāþòüñý Ĭ ĬæēēāĬñó³ ā³ēüī Ĭ áōī ēē ³ ā³ēüī Ĭ òāīđ- ÷Ĭñó³. ĀāđæāāĬ ā āēāāā çā³ēüī ý° Ĭ ĬñēāēĬ ā á³ā ĬāĬā'ýçēó áōī āòē, Ĭ ēāĬ óāāòē, çāī Ĭ ÷òēīāóāāòē Ĭīñü, ³ ā³ī āāāæā° òāēēē ñòāī Ĭ đēđīā-

í eì ³ í áá³óú °æéí í í æèèæèì . Í í ñéæéí ùèðí á³ðèòú, ùí °aðíí áé-
 ò³ – èpàè „çíáí èè³“, ³ °aðíí à í ñú-í ñú çàæéí á, áí òàè á³úààèè
 í í ñéí áñúè³ í í è³òè÷í³ í èñùí áí í èèè XVII–XIX ñò., í í áòí ðpòù
 óá³ á ÑÐÑÐ. Í í ñéæéí ñí ðèéí áà ÷ è á³æèèááá °aðíí áéñúè³ áá; ³
 í á ðíçòí íí , à í áó³í í áéúí èì ³í ñòéí èòíí . Óàè ñí ðèéí ýá ³ í áðè-
 ñèçí . Ñí ðèéí ýá, í á á³æéí óá, ýè óèðá; í áóú. ×íí ó?

Í í ñéæéí è, °aðá; ³ í³ í³ ó³ í ápòú ááááòí ñí³ èúí í áí : áí í è çáí áèè³
 òí áí³ ñòè, ñí í á³áópòú í áñ³áí ñúèó ááá í áí óááí í ý í áá óñ³ í á³-
 òíí ; áñ³ òðè – ÷ óæí í áí áàèñí èèè; áñ³ òðè áèçí ápòú í áòáð³áè³ñ-
 òè÷í ó ó³èí ñí ó³p æèòúý. Òèí -òí í í ñéæéí í í á³ðèá óñ³ó³ áóðáá
 á í áðèñèçí . Í áèðáñèp³ í í „í í á³ðèá“, òí áòí ñí ðèéí ýá í á ðíçò-
 í íí , à áóðáá, ýè ñí ðèéí ápòú í í áí áí³ èpàè á³ðó á Áíáá. Í í ñ-
 éí áñúèèè ó³èí ñí ó Ì . Ááðäý³ á èàæá, ùí í áðèñèçí ñòáá ðáè³áó³p
 í í ñéæéí á, ýèá í á³ ñáí³ ñáýòá í èñùí í , ñáí; ð ñáýòèð, ñáí; í áçàí á-
 ðá÷í³ áí áí è, óðèè á³á ýèèð èáðá³òúñý ñí áðòp, ýè è³èúèá ñòí è³òú
 òíí ó èáòí èèòúèá ³í èá³çèòúý èáðáèá òèð, òòí í á í í áí áæóááñý
 ç èáòí èèòúèè è áí áí áí è. Í è áæá èáçàèè, ùí çí³ ñò òðèñòèýí -
 ñòáá í í ñéæéí í á ðíçòí á, í á á³á÷óááá, òðèñòèýí ñúè³ áá; çáí áðá÷ó-
 áèè áñp áóòí áí³òú³ ñá³òí áèýá í í ñéæéí á. Òèí -òí í í ñéæéí áçýá
 ç òðèñòèýí ñòáá èèðá òáðéí áí³ óí ðí è, èèðá „áóéáó“. Í í ñéí áñú-
 è³ áí áí ñéí áè áóèè èèðá „í á÷í ò÷èèáí è“ (áóéáí; àáí è), ñè³í èì è
 ñáèòáí òáí è, ýè³ çá óí ðí í p í á ðíçòí³ èè çí³ ñòó. Á í ðí æèáèè
 çá'ýçí è òðèñòèýí ñúèèð³ ááè ç æèáèí æèòúýí í á í í áí áóòè è í í-
 áè. Óàèèí „í á÷í ò÷èèí“, ñáèòáí òíí áóá³ Á. Èáí³ í òà èí áí ò÷í³.

Èí èè æèòúý °aðíí è³ áí èý í áðèñèçí ó í³ðèè çí áñ³í ³í ðèí
 òèýòíí , í³æ í ðí ðí èóááá È. Í áðèñ, òí Á. Èáí³ í í÷áá í í ýñí p-
 áàðè ðíçá³æí³ ñòú í³ æ æèòúýí ³ í áðèñí áèí è áí áí áí è ç òðáàèò³é-
 í èì í í ñéí áñúèèí èðòó³éñòáíí , áðáóí áá, ááí ááí á³ó³p, èáçó; ñòè-
 èí p. ² èí èè í í èí áí ñí áðò³ í í÷èáñý ðíçéí èpáàðèñý Èí ÐÑ, òí
 á í³é í á çí áéðèíý æí áí í áí á³ý÷á, æí áí í áí áóðòèá, ùí áèñóí ó-
 èè á ñáí p áèáíí ó áóí èó. Áñ³, ³ í ðáá³ ³ è³á³, áèí ó÷è á èúí òáó
 Í ÉÁÁ, í áí ááèèñý áí ááñòè, ùí áí í è í ðáááèá³ðá òèóí á÷áóú òó
 ÷è ³í ðó áóéáó í áðèñí áí áí òàèí óáó.

Ó áñ³ó í áðí á³á áà÷èí í í í òáí ó áí í ñá³÷áí èð èpááè, í í òýá áí
 í ñá³òè. Í ááí áèè – á í í ñéí áùèí³. Ó 1917–1922 òð. í í ñéí áñúè³
 ñí èáàòè çòí èí ýèè í á áóèèòúý èpááè, áèí áááèè í í èáçàòè ðòèè.
 Óòí í á í áá í í çí è³á, òí áí ðíçñòð³èpááèè. Óàè ñàí í ðí áèèè í í ñ-
 éí áñúè³ ðááí èpò³í í áðè 1611 ð. (². Áí èí òí³ èí á), 1668 ð. (Ñ. Ðà-
 ç³í), 1773 ð. (^a. Í óáá÷í á). ² ñòí ðè÷í á òðáàèò³ý. Á. Èáí³ í í áí áàè-
 á³á ³í òáè³ááí ó³p, òí÷³ ñáí áóá³ í òáè³ááí òíí òà ùá è ááí ðýí èí íí .
 Í áí áàèá³èè ³í òáè³ááí ó³p è ðááí èpò³í í áðè÷í òáè³ááí òè Ì . Áæò-
 í³í, Í . Óèá÷í á òà ³í ð³ ñí ó³áè³ñòè. Ðááí èpò³í í áð, ááí ðýí èí
 Ñ. Í °÷á³á ó ñáí; è á³áí çá³ „í óæè÷èáí è áñáí í ðí ñòúí èpáýí “

çàèèèèàà í àèèèè ì ³ñòà ðàçîî ç ì áøëàí öýì è ³ í áðáí ðàòè çààð-
 ùà. Í á „ì óàèè“, à èí ýçü Í. Ëðíííòè³ í ó÷èà, ùí ³ í ðàè³ááí ö³ý
 í á ààðòà æí áí³ áí èèíî ñ³÷èè. Í á „ì óàèè“, à àðàò Ë. Õíèíòí è
 ì áà ³ í ðàè³ááí ö³þ çà áí ðíàá í áðíàó. Í ñíèíáíüèèè àèðàç „ì ýàèí-
 ðàèàý èí ðàèèèááí ðèý“ ç'ýàèàíý í á 1917 ðíèò, à í áààáàòí ðáí³øà.

Çà³àèè æ öý í áí áàèñòü ì ñíèàèí³à áí í ðàòòþ÷íî ³ í ðàè³ááí ö³î,
 í áí áàèñòü í á èèøà ì óàèè³à, à è ñàì íî ³ í ðàè³ááí ö³î? Áààà èðàè
 ðíçóì í áíî ì ðàò³ ÷áíí í, ÷áíòí áí ñèòü öýàèí, çàðí àèýòòü ñà³è ðè³à
 ùí ááí í èè, í áð³àèí á³áí³øèè çà ì óàèèöüèèè. Õà í áí áàèñòü áí ñà-
 ì íî ñíà³òè, áí èóèüòòèè, ñíè³èüèè áí í á òáðíí áèíüèà, à ì ñíèàèí
 ° àç³àòíí, òà í áí áàèñòü áí ñàì íî òáðííèè.

Õ ðíçà³è³ í ðí áàçáí æí èòòáí ì ñíèàèí à í ááí áèèèíý í ðèèèààè
 ì ñíèíáíüèíî ì áí áàèñ³ áí òáðíí áèíüèíî ì áòèè. Çàààá³ ì ùà è³èü-
 èà. Í áòðí ² çáíí óààà ó ì ñíèà³ à³í í àç³þ. Í à óí ðàèèðàèý í ðèçí à-
 ÷èà í íèíí í áí í áí ñàèíí í öý Á. Áèðèà, ùí ñè³ í ÷è í ³í áòüèèè óí³ áàð-
 ñèòàò, ðí è çáí ðíèà ááíýòü í ³í áòüèèè ì ðí çáíí ð³à ³ í ñíààèà à³í -
 í àç³þ í á àèííèèè í áà÷àèüí èè ð³ááí ü, ó÷í³ í áàðæòààèè ñòèí áí -
 áî. Í á 300 ì ³ñòü ó à³í í àç³; çí àèøèíý èèøà 40 ó÷í³à, ³ òí èè-
 øà á³òè áð³áíèò óðýáíàò³à, ýèè í áàèüíòáí í àèàçàèí í ñíèàòè
 ñèí³à. Á³í í àç³ý çàèèèèàíý çà è³èüèà ðíè³à ÷ðàç áðàè ó÷í³à⁵⁶⁵.

Ëíèè 1755 ð. çáíí óààè ì ñíèíáíüèèè óí³ áàðñèòàò, èààà çí àè-
 øèíý ñòí ñòàááí ð³à, à 30 ðíè³à í³çí³øà áòèí ìò àæ ... 80. Í á
 í ðááí è÷íí ó á³áá³è³ áòà ... íàèí. Õ Èèðáíüè³è Áèàááí³ çí áòèí íí-
 í áà 2 ðèíý÷³ ñòàááí ð³à àæ áí çðòèí óàáí í ý ì ì áòðíí ². Õàð àè-
 áàà 1714 ð. í àèàç í ðí íáí á'ýçèíàò ñíà³òò ááí ðýííüèèò á³òàè,
 í àèàçàá á³àèðèèè øèíèè. Áèà ááí ðýííè í á òíòèè á³áàààòèò ðò-
 àè á³òàè, ³ òíí ó áòàáðí áòíðè ì ñíèèàèè áèíüèíàèò, ýè³ æèáí ñè-
 èí çààèðàèè á³òàè áí øè³è ³ ððèí àèè ìò ó øèíèàò í³à „èàðàó-
 èíí“, ùí á í á ðíçà³àèèíý. Í ðíòà ðíçà³àèèíý. Ç ðýçáííüèíî øèí-
 èè ç 96 ó÷í³à áòàèèè 59. Í áà³òü ç ì ðíüèíî; Áèàááí³ çí áòàèèí 127,
 ³ ñáí àò íí ðèèðáíèà í àèàç ³ í áðàòíðà, ùí á áí í è í í áàðí ðèèíý,
 çàðíæòòþ÷è èàðíþ ñí áòò³ çà í áí íèèòò. Õ áí³è ñà³òíà³è ³ñòíð³;
 í í ááí í áí í á çí àèèè.

Á³à ÷áí öý Ñàààò³ý XVI ñò. ÷ðàç ñòàðí á³ð³à XVII ñò., ááí ðýíí-
 ñòáí XVIII ñò., è³áàðàè³à Õ²Õ ñò. áí ñí ò³àè³ñò³à ÕÕ ñò. áàçí áðàðá-
 íí ðýáí áòüíý ì ñíèíáíüèà í áí áàèñòü áí òáðíí áèíüèíî èóèüòòèè.
 ì í í áðò³ñò Õ. Õòò÷³à (1803–1873 ðð.) í èíàà: „Çàíààè, ùí í á í èò
 ñòíýòü ì ñíèíáíüèà ³ òáðííà, ùí í èí è áí í è èàðòòòüíý á æèòò³
 ³ í í è³òèò³, í áíò³èüèè ì ðíèèèàèí³, ùí àçà³í í í áàà çáí áðà÷òòòü.
 ² æèòòý í áí³òî ì í æèèàà èèøà çà ðàòòí í è ñí áòò³ áðòáíî“⁵⁶⁶. Áà-
 áàòí í³çí³øà ñí ò³àè³ñò Á. Ëáí³ í í áòíðàáà, ùí ñíí óàáí í ý ÑÐÑÐ
 í í ðò÷ ç èáí³òàè³ñòè÷èè ñà³òíí – í áí í æèèàà. Í àèí ááí áðòàèè
 ì óíýòü í áí ðèè³í ö³ çààèí òèè.

„Uī ēēāā°ouny ā ī÷³ ī ðē ī ī ð³āī yī ī³ āāī ō nā³ō³ā: ēāðēī nūēī - āāðī āī nūēīāī (ç ōēðāī ōyī ē) ³ nā³ōō ī ī nēī ānūēīāī? Āāðāēnō³nōū, āāēē÷ ō³ēī_ī ³nōī ð³ī, ðōōēēā³nōū ī āðī āī ēō ī āñ, ī āī ðōāēāī³nōū ēīī - ōē³ēō³ā, nāī ā³āī ā āðā nēē, āāēē÷āçī ā ðī ēy āāēēēēō ī nī āēñōī nōāē, ī ðēī āō ī ðāāā ³ ēī ā³ēē - ī ā Çāōī ā³. ī āī ī ðī ī³ nōū, ī ðēāāāēāī³nōū ī nī āēñōī nō³, āāçāāðāī³nōū ³nōī ðē÷ī ēō ī ī ā³ē, ī āçð³çī ē÷ēī āāī³nōū ī āðī āī ūī_ī nðēō³ī, ī āī ðī ī ī ðō³ēī ī āāēēēā ðī ēy āāðāēāē - ōā ðī n³y ... Āī ðī ōuāā ōāñāð³ā ç ī āī āī ē, ī ī āī ā āðāī āðē÷ī ēō ī ī ī āī ō³ā, - ōā Çāō³ā. ðī çī ðāāā āñāī ī āō÷ēō ōāð³ā ç ī ī çāāāēāī ēī ānyēīāī çī ā÷āī - ī y āōōī āāī nōāī ī - ōā ðī n³y. Çāāçyōā ³ āī āðōā āī ðī ōuāā ōāī āāēū - ī ēō ēēōāð³ā ç ēī ðī ēyī ē - ōā Çāō³ā. Ā³āōyī ōāāī ī y āī ē³ā nāī_ī „ōī ēī ī āī“, yē ī āçēāāā nāī_ī ō āī yð² āāī IV, - ōā ðī n³y. Ōðāā³÷ī ēē ēīī ōē³ēō nōāðī_ī ā³ðē ç ðāōī ðī ī p, ūā ā³ēūø³ ī ī ī çāī ōī ā ðāāēō³y ī āðōī_ī - ōā Çāō³ā. Nī³ð ī āē ī ō³ō³ēī ī p Ōāðēāī p òā „ðī çēī ēīī “ - ōā ðī n³y. Ēāēūā³ī³çī, ōā³ī āē³yī nōāī, ēpōāðāī nōāī - ōāī, „ī ðēāō - ī ē“, „ðēēñðē“, „nōī ēī³ē³“ - ōōō. Āāēēē³ ō³āōðē ōðāī ōōçūēī_ī āðē - ñōī ēðāð³ī, ūī ī ā çāāōāāpōū ī āā³ōū ī ā āðāōī ð³ nāī³ī ā³āī ī ñðē - ōā Ōðāī ō³y. ī āēī āōōī ā āāī āā ðāē „āðēñōī ēðāð³ī“ ç ēāñēē ōāðñū - ēī_ī, ūī āāðōā°ouny ī ī ēī ñōyī ðēī ī ī ēūñūēēō ³ ī ðāçūēēō ēāāāðā - òāō ³ ðēī ēāō, āī āēāāp÷ē ðāī ðyðōī ēō nāī³ī ēðā_ī ē - ōā ðī n³y. ī ā ī ī çāāāēāī ēē ī āāī ī āī āðāī āðēçī ō ī ī ī āī ō nōðāē Ēpāī āēēā XVI, āāī āāēēēīāī ī ðī ðēāī ēēā Ēðī ī āāy - ōā³ āðī ī ā. Çāī ī ðāō - āāī ī y ī ñōāī ī ūīāī ðī ī āī ī āā ī ā çī āðē āā³ ī ā çī āðē ēēī - ōā ðī - n³y. ī³ðāāī, Ēāāāī ūyē, Ēēāī āī nī, ōðē ñōī āī ē ōðūī ō āī ī ō ōðāī - ōōçūēī_ī āððāōāç³ī - ōā ðāī. Çāī ī ñēāī ðāōūēēē ēōī āōū ī ñðōī āñū - ēīāī, Ōāāy ðī ā÷³ōā³ Ōēñōāēīā - Ēāðāī nūēēē, ōðē ō³āōðē ðāēī āē ōðūī ō āī ī ō āððāōāç³ī - ōā ðōō. ... Ō³ēā ī ēāyāā āðēñōī ēðāðē÷ī ēō³ ī āī, çī āī ēō ō³ēī ī ō ēī ī ðēī āī ōī ā³, ūī ñōī yēā ī ā ÷īē³ āāī āāī - āāēñūēēō ī ī āñōāī ū, āāī āðī_ī çī ēī āē³ō³ī, ūī āī ðī ēāñy ī ðī ōē ōðāī - ōōçūēī_ī ðāāī ēpō³ī - ōā Çāō³ā. Āðñ³ēīā, ī ī ē³āāī ī ā, Ēē³ī āī āñū - ēēē, Āōōī ð³ ī āñā³ ī ðēō ōāðñūēēō āāī āðāē³ā, ūī āī ðī ēēñy çā Ōðāō³ē² ðāðī āō³ī ī āē - ōā ðī n³y”⁵⁶⁷.

Ō³ āðī ī³ āçāāāē³, ā ā Ōēðā_ī ī³ çī ēðāī ā, ñāī³ ēpāē, ç āēāñī ī āī ā³ēūī ī āī ī ÷ēī ō, āēāñī ēī ē ñēēāī ē çāēēāāāēē³ ðī çāōāī āōāāēē ī ðī ī ēñāē, ðī ðā³āēp, ð³ēūī ēðāī, ī³ñōā, ōāðēāē, ðēī ēē, ðēyōē, ðī āōī āñā ñāī³ ī ñī āēñā, āðī ī āāñūēā, ēōēūōðōī ā, āī nī ī āāðñūēā, ī ī ē³ðē÷ī ā āēðōy. ² ī ðāāā, ūī_ī ūō ī āēē³ Ōāðī ī āēñūē³ ñōāī ē, āðī ī ā - āē, ī³ñōā, ōāðēāā, ðī āāðēñōāā, ī ñī āē çāī āōāāēē āī ī ē āēāñī ēī ē ñēēāī ē, āī ðī ōuāī p. Ōāē Ōāðī ī āēñūēā ðēyōōā āēāī ðī ēā ñāī_ī ī ðā - āā āī ðī ōuāī p ç ēī ðī ēyī ē; ī³ñōā - āī ðī ōuāī p ç ōāī āāēāī ē āēāī - ðī ēē ñāī³ ñāī ī ōī ðāāē³ī ī y. Nāyī ē āī ðī ōuāī p ç çāī ēāāēāñī ēēā - ī ē āēçāī ēēēēñy ç ēð³ī āōðāā. Ōy ñāī ī Ā²BEUī² ñNŌU çðī āēēā³ çī³ ōī ēēā ō Ōāðī ī āēō³ā ī ÷÷ōðy āēāñī ī_ī ā³āī ī ñðē: ī ñī āēñōī_ī, ñðā - ī ī āī_ī, āðī ī āāñūēī_ī. Ā³ āðī ī³ āēāā āðī ī āyī ēī, ā ī ā ī³āāāī ēē.

Άνά οά οάι δέεινύ α λ ι νείαυει³ ι ά ςί εςό, γέ ο³ αδι³, α δι-
 αέα οόγá ςάι δε. Ι δαάα άάάάα οάδ ς³ νάι³ έάηέε³ α³άέδθα ζό ς³
 νάι³ ι δει οέ. Ι ι νείανύεα οάδθαά νάεα ςάε-άει ει ι³ ι³ νάδ-
 νάι ι οόγáο. Άάι ούι νάι α³νóαάάά οίέ, έίάι νί ιάι άάά οάδ. Ι³ νά-
 ι έ οί δαέγέε ι δέςι ά-άι³ οόγáι ι³ έέθá ι άδάα ι ει α³άι ιά³άέυι³
 „άδάα ι ά-άέυι έέέ“, γέ³ άέέε ι³ νάάει έ οάδύει ι. ς έδ³ι άόάα
 ςά³έυι έα νάι οάδ, άάς άι δι ούάε νάέγι νάά³ ο. ι. Οάέ άόέι ι άδάα
 1917 δ., άάέ³ ι ι 1917 δι ο³. ςά³άέέ άόέι άςγóεήνυ ι ι-όόθ ρέαν-
 ι ι³ α³άι ι νά³? Άόι άρ-ι ά ι έόά, ς γέι ρ ι ι νάέει ςί ούά³οόήνυ ς ι³ ά-
 άέάι έό, άάςάι δι ι έό, νάάάέό, α³άδάςο ι άδάοι άέου á ι άέάι á έά-
 έόςάι ι άδάά ςάάδóι έέι ι, νέέυι³ έέι. Ι ι νείανύέέέ ι άδι á ι á
 νάι δέα ι ι ι γóγ „άδι ι άγί ει“, á έί έέ έίάι³ οάέ³άι³ ο³γ ςι άάι ό-
 άάά ς οέδáι³ ο³ά, όι „άδάάάι ει“ ι á ι ι έέδέανυ ι ά³ού νάδá ι á.

Άάι ι νείάι ι ι νάέει ι á³, υι ι δι έέά ι ι έίάέι ο έέόόγ á α³άι³:
 „ςá ι áέá³δέέό ÷άñ³ α³άι ι áέήνύει³ ζ³νóι δ³ι έ áá÷ει ι α³άι³ ι ι-
 θάι ό άι ι νί áέ, άέςι άι ι γ³ ζ³ ι δάá³ ι áςάέάέι ι νά³; áá÷ει ι δι ςóι³ ι-
 γ³ έέέυóóδι ι³ ááέ άάι³ á, ςά³άι ι νάέ. Οί÷ α³άι ι áέήνύέ³ οόγáέ³
³ άέέέ áóάά νάι δ³, ι δι ά άι έέ ι á ςάήέάέέ άι νάι ζό Νεá³δá Νι³.
 ι ι ς, ι á „νάέέέ δι ςάι έ“ Έάññ³ á³ά, γέ όά άόέι á ι ι νείαυει³. Ού
 ι ι θάι á άι ι ι δάέυι ι³ νέέέ, όά άέςι άι ι γ³ á³άι ι νά³ έράέι έ, ού ι á-
 ι á ς ι áέá³έυέέό ÷άñ³ ι ό έέέυóóδι ι³ έράέι έ – ι³ έί έέ ι á νί³ óάá-
 έá³ ι á νί³ ό á ι ι νείαυει³. Ά ι ι νείαυει³ ι νί áά ι δέάόάι á,
 ι ι áέέι áι á ι á έέθá áάθάάι ρ, áέά έ νόνι³ έύνόάι ι “568.

Ι ι νάέει έέ ι á ι άρóυ έέί έό ςá έράέι ό, ζóι γ³ ι δέέάςέα – „Έό-
 δέόά ι á ι δέόά, δύάά ι á ι γñι, ááάά ι á ÷άέι áάέ.“ Ι άρ÷έ έέί έό ςá
 όάι άό, ι δέδι άι ι, ι δι ááάέέ, έόι óάάέέ έέί έέ. Ά έόι έάι á όδáά
 ι έέύι óάάέ, υι á όόι νύ ι á áέδáá. ² ááάó³ ι ι νάέει έ όδέι áέέ áέ
 άι XVII νό. νάι ζό έέί έέ ςάι έί όόέι έ ι á έέρ÷ ό „όάδái áó“. Á³άι³
 έ ι áάέέάάάέέ ι á έέί ι÷³ ι έá÷³ άñ ρ ι áέá³δóο ι δάόρ. Ι ι νάέει έ
 (³ νάι³ ι ι νείάέέ) ááάάέέ άέςέήέ έέί έέ ςá ι δέδι άι έέ. ² όάι áδ
 á ΝΔΝΔ ááάάέρóυ. Ι³ áá á όñι ι ό έέέυóóδι ι ι ό (ι áá³óυ ι áι³ áέέέ-
 óóδι ι ι ό) νά³ó³ έέί έέ ι á ι δάόρρóυ ι á όάέό ούάέέό δι άι δάό,
 γέ ό έδáι³, γέι ρ ι δάάέóυ οόγá „δι áóι έέ³á³ νάέγι“, ³ έάι άι άι
 ι δι δάñό ι á ÷óέ á ι ι νείαυει³. Ά Όέδáι³ áέάόόάέέ έέί ι÷³
 ςάι δóóάι γ³, áέά ι ι νείανύέά „άái ι έδáó³γ“, δι ςñδ³έγáέέ όά
 ςάήάάέέ άι Νεá³δó áányóέέ όέñγ÷ όέδáι³ έέ, áι áάέá, υι „έέί-
 έá – ι á έράέι á“.

Ι á ι άρ÷έ áέανι άι „γ“, ι ι νάέει ι δέδι άι ι á ι á³ áέανι έό ι á-
 δάέι άι á, á áñ áέι áέ ι ι δάέυι³, ι δάáι³, δάέ³άέί³, ι ι έóέ÷³ ι á-
 έέάá³ έι ι ό νόνι³ έύνόάι – ι άδá. Ά υι άι á ι á ι ι áά νί³ óάάέ ááς
 ι áñóόá ς áέδέέάι ρ³ ι νάι έ, όι όάέóέ÷³ ι ι δάάέά ι ι ááá³ι έέ ι á-
 έέάá³ ι ι νάέει ι á³ ι áñóό, νάάóι όάδ (á³έέέ ÷έ ÷άάι έέ) δóέái έ
 „ι ι δέ÷³ έέ³á“, έάι áάδι³ á, ÷άέ³ñóá. ςά³άñέ δάáñóái, ι ι έί δá, áδáέ

í þnú á aðí í áá³, ç³ëþný ç í áþ á íáí á ð³ëí, áæ èèðá áí í á æèèá
³ ðíçáèáæñý⁵⁷². Í ðí ðá ñàí á á÷èèè Ë. Õíëñíé, Ñ. Í °÷áá,
 1. Áæóí í, ýèèè æè áááá 100 % „óðááí èèíáèè“, Ùí á í ðí ðáñí ð
 3 í óæèè í æè íáí æéíáó í ñá³óó ³ íáí æéíáó í éáóí þ⁵⁷³. Óá ñí ðí áó-
 áæá í í ñéíáÙéí á çá³éñí þáðè 1917 ð., æá í í è³ëúéí ð í ñýóýó
 í á èèðá í íááðí óèá ñáðð ð³çí èðþ, á è í ááñýóáðèèá ù. ² í í ñ-
 éíáñúèèè í áðð³í ð 1. Áíéíðéí í èðáá: „xðí æ ñí áí èéíñý? – Çí á-
 èè áíçáèááýý. Á ðíð æá óðáááí í á áñáð í óóýó“.

^a aðí í áéñúèèè ³ááæ áí è³ – í ðááí í áðí áó èáððááðè ááðæááí þ,
 ñááóí ááí í èðáðèçí. Í í ñéáéí è ðíçóí ³þóú ááí í èðáð³þ í á ýè í áðí-
 áí í ðááñóáí, á ýè „óðááí èèíáéó“⁵⁷⁴. ^a aðí í áéñúèèè ááí í èðáðèçí –
 óá ááðè í íæèèá³ñóú í èæ÷èí í ³áí áñóèñý æéáñí èí è çóñèèèýí è
 æèÙá, çðáí ýóèñý ç æèÙèí è. Í í ñéíáñúèèè æá „ááí í èðáðèçí“ –
 óá í áí áááí í ý í èæ÷èí í ðéí óñíáí ñóýáí óðè áí í èçó æèÙèð. Ñóýá-
 í óðè áñ³ó áí ð³áí ý áí éíðè. ² í á èèðá í áðáð³æúí í, á è éóèúóððí í.

Çáçáð³ñóú í ááááðè, í áçááóí ³ñóú æéáñí èí è ñèèáí è í ³áí áñóèñý,
 ñááèñóè÷ í á í áñí éíáá ñèèááðè æèÙèð áí í èçó í ðèðáí áí í ³ áñ³
 í í ñéáéí áí: ³ í áí èñúí áí í èí í óæèèáí, ³ á÷áí èí í ðí ðáñí ðáí. Óá
 í ðéáí æèú áí æèóáæýí í ý óáíçðáá, áæ³ – éíá³÷ í í – æèóáæýí í ý
 èáè³óðáá ð³çè÷ í íáí ³ áóóí áí íáí. ^a aðí í áéñúèèè í í ðáéúí èé éí-
 ááèñ í áí á'ýçéð, ÷áñ³ çáñóáæó° áñ³èýèèè çéí÷éí, áñ³èýéá í áðí á-
 ñóáí. Í í ñéáéí è, í ááí æèè, áááæáþóú çéí÷éí ó³á „í áñ÷áñóí áí úèè-
 í è“. ðáá³ñí í ð³éðþóú ñèó³è³ðè÷ í íáí áðóáí íáí áááðáèá⁵⁷⁵. Í í ñ-
 éíáñúèá è³óáðáðóðá „áíçáèáæèá ááí í è í á áðéáóþ áí éíáó í óæè-
 èá“⁵⁷⁶. Ñááí æèá í á ððí í „ðí ðæáñóáóþ úóþ ñáéí úþ“, ýè³é í ááá-
 áæá í ðááí ñóáèðè çáí ðí áéð, ù ðá ñáéí ý í ðèñóáæóááèá á³áðéí á-
 ðè ýçèèè ááí ÷èñðèðè í óæí èèè⁵⁷⁷. Í í ñéíáñúèá „óðááí èèíáèá“,
 áèðááèýí í ý óáíçðáá (í áðáð³æúí íáí é áóóí áí íáí) óá – „çáñóáæáí-
 í ý °aðí í áéñúéíáí ³ááæó í ðáð³ ááí ³ý, áð³éáí í ù ó 1 ³éáí ñúéí í ó ñí-
 áí ð³, á Èèçáñúèé Ñá. Ñí ð³, ó í áðèçúèé í í ðð-Ááí, ó ðáí ðáð
 Ááí óá, Áæóí í á, Ùí ùóí úí; ááí ³æúí í ñòè í á í í æóóú ñóáðí ³òè æè-
 óí ááí ³ í á „èáí áðéí ñéí í í óæèèá“ óá í á í ³ñúèèð „÷áñðóèèáð“
 í í ñéíáñúè³ áóá³áí è÷³ „í íáí ù“ ³ í í áð³,“⁵⁷⁸. Í áéé³í ðéé çí áááóú
 í í ñéíáñúéí ù áóð³ Ùá í ³áñóí ð³÷÷ ý í áðáá 1917 ðí éí í í èñáá: „...í
 ðí í í íáéí í ðááá, í ðí í í íáéí í èáèáá, éí ðí ðúé í áðáúé áçí í ñòèð-
 ñý í á èáñóí èóó ñ í í í æí èðáí è á ðóèáð è ðáçááðáð áí æáñóááí í úé
 èèè ááèèéíáí èáááèá áí èí ý ðáááí ñóáá, çááèñòè è í èÙáááðá-
 í éý“⁵⁷⁹. Á ³ í ý ðíáí ³áááéó, Ùí éíáí í ðíáí éí ñèèá áñý í í ñéíáñú-
 éá í áó³í í áéúí á æ³óá, á³á í í í áðð³ñó³á-ñéí á'ýí í èþá³á, ÷áðáç è³áá-
 ðæ³á-áí éúóáðúýí ó³á, ááí ðýí í áðí áí èè³á áí ñí ó³áè³ñó³á-á³éúóí-
 áèè³á áèèþ÷ í í. Í í ñéíáñúèá „óðááí èèíáèá“ (íáí æéíá³ñóú óñ³ð)
 ñí ðè÷éí èèá Ùá é ðá, Ùí é í í ñéíáñúèèè í óæèè, ³ í í ñéíáñúèèè
 áðèñóí èðáð (óí é æá áðáð Ë. Õíëñíé) áááæáþóú áñýéá áèáèÙáí í

í ý – ì àðð³æuí á, éóëüóðí á, áóðíáí á – ìní áè í áà þðáí þ çà í á-
 ñí íéóðí ó í ðíáí ó. Ë. Õíèñíé í³æðñèþ°, ùí³ íðæ³ááí ó³ý í á
 í íðð³áí á í áðíáí³, ùí áí í á í ðàçèðè÷ í á, í ááóðþ°³ æçèñéó° í á-
 ðí á. Í ðíðè í³áí áñáí í ý ìní áèñíñ³ í áà þðáí þ í èóóü Á. Õñ-
 í áí ñüèè, Ì. Çèáðí áðáóüèè ðà³ í ø³.

Ì íñèáí á³æèää° ðàéí æ ìní áèñó ðñí³ñó³³ á³ááððí áí áí-
 ðèü, ùí áí í á ° í íðíæí úí þ áàèàèáí èí í þ, ñí³øí í þ áèää-
 èí þ⁵⁸⁰. „Õðóáí í ðæí ááèó çí áðü: ðí áðáðí í, à ðí í áð. ðàéí á
 óóó í ðááí ñóí áý ùáý òí ðæí áá÷áñèèè”, – èàæá í áí ç ááðí ç
 Ó. Áíñí°áñüéí áí. Èþáí á í òñèü áðè ðñí³í þ? – ×í í ó? – àè-
 áó°óñý í íñèáí⁵⁸¹. Á³í í á çí á° „áèááèüí áí ðàçè÷èý í áááó
 ðáí èì è í èì”, – ñá³á÷èü Þ. Ñáì áð³í. Õèð „íì ó” í íñèáí
 í á çí á°, áí í á ì á° í íðæuí èð çáñá, ñðáí ðáí èð ñáì èì í áðí áí Ì.
 Ó³ çáñáè ðáí ðèè áèääá³ í áèèääè çð ñèè Ì³óü. Á í áèí áí á
 ççí áí³ í áðí á áèèääá í á ñí³í èè çà í áðí ç æ í íæèèáíñ³.
 „Ó í áñ, í íñèáí³, í áì á í í÷óðý í áí áýçèó, áí æ çá³àèè í³ á³í
 óçýðèñý”, – èàæá Ó. Áíñí°áñüèè⁵⁸². „Í ðèì³ðèá³çì ó³èí áí ñóñ-
 í³èüñðá, áááèó í áó³çì, í ðèääáèáí³ñó³ í áí èó³, í áðí çáí áí³ñó³
 ááðí íì Ì í çì í íðæ³³ í ðááí í áí í í÷óðý, í áí áí áááí èè éóèü ì á-
 ñè – ìñü ðà ááí áðæuí á³ááý, ùí çðí áèè ç í íñèíáñüéí áí í áðí áó
 í áðí á ðáá³, í ðáó, í áçááðí ó áí á³áí íðó í³ýè³ áí è³ çáí ðè... Ì á-
 ñó, ùí í ðíðèñðáèý° áèðèáí íñ³ – ðáí ñ, èþáñüè³ è áí áðá³çì – áí áð-
 á³ þ í áððè, í ðááí³çáó³çì – í áèèó, í ðèì áðí á³ ðíçòí ó³ áí è³ – í íèí-
 ðó è³ íñèí èð, çèíæáí íñ³ òí ðí – ì íñèíáñüè ááçòí ðí í³ñó³
 ó áñ³, ýè á ñóñ³èuí³, ðàè³ á òí áðèñüè³ æèðð³. Í³ áí èèáí Ì
 ó³çì ááí áðæuí í çááçì ó òñóáí í á, ç ýèè áí í á çðí áèèáñý, í íñóáá
 ³ ñáí³ð³áí èè ì íñèíáñüèèè áááè ñáí áí áè, ð³áí íñ³³ ááì í èðáð³çì...
 Çáð³áí èè áááè ñáí áí áè – òá í ðááí áí èèááðè í á ááðæááí ó ì áðè-
 í ó, ýè í³÷íáí í á ñí³ çðí áèè ááç áí è³ í áí èó³. áááè ì íñèíáñü-
 èí ç ñáí áí áè – çð³áí ýí ý áñ³ð, ùí áí íñýóñý í áà òí áí í þ; çð³á-
 í ýí ý, íñýáí óðá òí÷ áè³ ó³í í þ í íè³ðè÷íáí ðááñóá. áááè ñáí-
 áí áè áèðí áæó°óñý óðó á í áéá³èüð áóèüáðí èè áááè ð³áí íñ³.
 Ì íñèáè³ çí áþóü ááí í èðáð³ þ í á á ñáí³ í áðí áí áèáñý, áèá (ýè èà-
 çáá Ááí³èáñüèè) á ñáí³ ð³áí íñ³, ááí è³í øá ñèàçàðè, áááè³ðáð-
 í íñ³. Í á çáðí á³ ð³áí³ñó³ – òá í íðáááí á ñððáí è³í ý ñòàðè
 ñèèuí³øèì, í ðáðáþ çð³áí ýðèñý ç ðèì, ùí ñóí ýóü áèüá. Á ðí-
 ñ³çì – òá ñððáí è³í ý íñèáèð ñóýáí òðè ñèèuí èð áá³è, çð³áí ýðè çð çç
 ñí áí þ, à í á ñááá ç í èì è”⁵⁸³.

Ì íñèíáñüéí á áðí í èèáñý í áðèñèçì ó áèáñí á òí ó, ùí á³í çáí á-
 ðá÷óááá ááèèèó áááó³ ðí èü á³ñóí ð³çì ááèèèèó ìní áèñíñóáé. ² „áá-
 ì í èðáðè÷ í á” Ì íñèíáñüéí á í èñèü ó ÑÐÑÐ ìní áèñíñó³ñó³ ó ááí ð-
 ÷íñ³, çáì í þ þ÷è çì í á áððí áó. Áððè („áðèääè”) áèí í óþóü
 áèçí á÷áí³ áèááí þ çááááí í ý í á èèøá í á èí èáí ñí í èð í íèýð³ ñòàè-
 í ýð, à é ó è³áðáðð³, í èñóáðá³, í áóó³.

í î;“, Ûî âî 1917 ð. âî èàèà: „Ãaðü ñàì í ääðæààñòàí“, à çàòí î èàøè àèàáó, çàì ðí ààèèèà òàèà „ñàì í ääðæààèà“, Ûî éí î í çàçàððèèè à í àèè³ ²ààí IV, í àòðí ², Ì èèí èà ². Ñèèà í àó³í í àèüí èð òðààè-ò³è – í âí àðàí í æí à.

Êè ì è àæà çàààòààèè, ì ì ñèí àñüèà í ðí à³àí à ààðñòàà ñèèàààèà-ñý ç ì ³øàí èí è ì ðàì í ñèàèí³à (òàðí-ò³í í³à) ³ç çì ì ñèí à Ûàí èì è í à-Ûààèàì è òèðàí³í ò³à, òàðàð, í³ì ò³à. Õèðàí³í ñüèà àóòí àí³ñòü – ò³è-èí àèòí ì ðí òèèàæí à ò³í í í-òàðàðñüèí-í³ì àüèè³è, ³ òí ò çì ³øàí í ý òèð ì ðí òèèàæí í ñòàè ààèí í í èðò÷, Ûî òèòààñý à³à í àí í ì èðàé-í í ñ³ àí ³í òí, áàç àóøàáí í ì àðòí í í³, òàí òè÷ í èè, áàç ñòàðèð çàñàà, ³ç ñàèàì àòí þ çàñàí³í èð³ ààè à àí èí à³, ç áàçáí æí³ñòþ³ àì í-ðàèüí³ñòþ³ à àóø³. Ñòàí ðèàñý í àçí àí èè à ³í øèð í àðí à³à àèàí-àèýà – „ðòññèàý èí òàèèèàáí òèý“, Ûî éí àí³ òàðí í àèñüèí ò ðí çò-ì í à³ í àñèèà çààáí òðè, í àí ðèèèàà, ì ðí òèèàæí³ñòü í à ì ³æ í èðà-ì èì è ñíí ààì è, à à ò³è ñàì ³è í ñí à³. Ñèèàè³ í, àðàð ò ò òàèèüèèð èàí òýð ì ðí í í à³àó³ „í àí ðí òèàèáí èà çèð“, à ç àèàñí í þ àðòàèí í þ àèàà, ýè í àñ ç èí òí; „èàþ Ûèèñý ààí òýí èí“, è³ààðàè-àí èüòàðü-ýí àóü àèàñí í ðò÷ í èàð³ ñàí³ð èð³í àè³à. Àèàñí èè è³èüèí ò èñý÷ èð³í àè³à – í àðàèí í àí èè ñí ò³àè³ñò, ààí í èðàð. Èí ýçü – òàí ðàòèè àí àðò³çì ò. Ì ³èüèí í àð àà³ òèñý÷³ ðòàè³à í à ñí ò³àè³ñòè÷ í ò ðààí-èþò³þ. Ààñí ò ò³ àóøààóá í ðí í í à³àó³ èþáí à³ ì èèí ñàðäý. Àèàñí è-èè èð³í àè³à ñòàþòü ñí ò³àè³ñòè÷ í èì è ì ðí à³àí èèàì è. Ðààè, à ì ð³-þòü ì àí òàòè à òñüí ò ñà³ò³. Ñàì í í í èüí àóàáí í ý ì í ðò÷ ç ì èòí þ. ² òàè áàç è³í öý-èðàþ.

Ûî òàèà ì ì ñèí àñüèà ³í òàè³àáí öý? Ñàì ³ ì ñèàèí è à³àí í à³àa-þòü: „í àðí àí è÷àñèí à ì ðàèí ààñèà“ (Ì . Áàðäý³à), „ñàèòàí òñèí à èçóáàðñòàí“, „ààðí è÷àñèí à òàí æàñòàí“ (Ì . Áóèàèí³à), „òàí æà-ñòàí ì ðààí ñí çí àí èý“ (Á. È³ñòýèí àñüèèè), „áàçáí í í í àèàèí Ûñ-èèà“ (Ì . Ñòðòàá), ³í ø³ èààóòü: „ñí í ì è Ûà áí èüí Ûò“, „÷àèí ààèí í í-àí àí í à ÷òàí àè Ûà“, „èðàñí í èí æèà èèààðàè Û“, „àí òàí òí òñèàý ì í-ðàèü“, „òèèèàáí ñèí à í àñèèèà“ ³ ò. ì. 586. „Ì ì ñèí àñüèà ³í òàè³àáí-öý – òà ýèàñü ò³èí àèòí ñàí³ðàí à, àóòí àí í-ñí ò³àèüí à ñòàí ð³í-í ý, àí í à à³à÷òàà³ ñàí þ áàç³ðòí òí àí³ñòü³ áàçèàáí³ñòü“ (Ì . Áàðäý-³à). „Àèèáí èà í ààð³àí í àààæí³ñòü, çààðí³ñòü èèààðèñý à³à í àí³ò, èðàéí í ñ³ àí ì ðí òèèàæí í ì – òà ì èòí ì ³ àèàñòèàí³ñ³ ì ì ñèí àñüèí³, ààà÷³“ (Ì . Õðòà³òèí³). „Ì è, ì ñèàèí è, ñòààèí ññý ýèíñü ààèáó-æà³ àí àí àðà, ³ àí çèà, ³ àí ì ðàààè, ³ àí àðàòí³“ (Ì . ×ààà³à). „Àðàòí ý³ òàèüø ò àñüí ò ò í àøí ò ò ì ñèí àñüèí ò æèò³“ (Õ. Áí-ñòí³ àñüèèè); „ì òñèí í àèçí àòè, Ûî í àøà àðí í àñüèà æèò³³ ò àóàà ñòí í à. Àðàè àðí í àñüèí àí, èðèòè÷ í í àí í ñòàó, áàèáóæ³ñòü àí àñýèí àí í àí àýçèó, àí ñí ðàààèèèàí³ñ³, àí ì ðàààè. Õèí³ í à ì ðàçèðñòàí àí èþàñüèí³; à³àí³ñ³, àí í í àí³; àòí èè – àñà òà àèèèè-èà³ ðí çí òèó. ² ì àà æà ý í à Ûàñòý í àðí àèòèñý à ì ì ñèí à Ûèí³“

(Ī . Ī ɔœ̃ɛɪ̃). Ī ĩñēīāñūēēē ĩ āōđ̃ɪ̃ ɔ̃ ĩ ē̃ðā ĩ đ̃ī nāī̃p Ī ĩñēīāñūēēē ɔ̃: „Āēāæāī̃, ēōī đāçāđīāēō ĩ ēāī āī ũ ɔāīēō, Āēōāī ēōā, ÷āā. Āēāæāī̃ ɔāāy đāçyūēē ēōē Āīñīīāī āāī nāyōīāī ĩ ũāī ũy” (2. Āōī 3ī). Āēā 3ī ɔēē ēðē÷ēōū: „Đīññēy, Đīññēy, Đīññēy – ĩ āññēy āđyāōũāāī āīy” (A. Ā°ēēē). 2ī ɔēē ēāæā: „Ī ũ ĩāāđī āī ñy ē āāī (°āđīīāē-ōyī) – Ī . Ø.) nāīāp āçēāñēīē đīāæā!” 2 āāē3: „Ī ēēēēīī ũ – āāñ. Ī āñ – òūī ũ, ē òūī ũ, ē òūī ũ. Ī ĩīđīāóēōā, ñđāçēōāñū ñ ĩ āī ē! Āā, ñēēōũ – ĩ ũ! Āā, āçēāòũ – ĩ ũ, ñ đāñēīñũī ē ē æāāī ũī ē ĩ÷āī ē” (Ī . Āēīē). „Ñī ēīđīīāī çēā ñōīēō ɔāāđāũīy. Ōāđēō āāñ-ñī ũñēāī īāy ēīæū” (2. Āēñāēīā). „Āñy æēçī ũ ĩ āðā ēđōōēōñy ĩ ēī-ēī ÷ēīā ē ēīōōā” (Ī . xāāāā°ā). „Ī āōēīīāēūī ũā ÷āđōũ ĩ ĩñēīā-ñēīāī ÷āēīāāēā – yōī ĩđīēçāīē ē đāāīēāī ñōāēā” (A. ĩīēīāēīā). Ī đī ēīēæēō, yēā ĩīīā3āā° ĩ đī ĩ ĩñēīāñūēēā æēðōy, ĩ ĩñēīāñūēēē ĩ 3ī 3ñđ ñēāçāā: „Āīīā òēī ɔē3āēēāā, ũī ēīæīā ñēīāī ā ĩ3ē – ĩ đāāāā”.

Ō òāē3ē ĩ 3ðāī ēī 3 3 çāīđīāēē đīçōī ĩ ĩæā ĩā æēðēī āōē. Ā ũī ĩ ĩæā çđīāēēē ĩāũāñ ēē ĩīēđō÷ – ĩ ĩñēīāñūēēē 3ī òāē3āāī ɔ? Ō3āā āī ēðēñy āī āāçōyī ē. 2 ñī đāāā3, āīī ē ñīēāāēñy ĩā ɔ3ēēīāēðēō ĩēyē3ā. Ō ĩ ĩñēīāñūēēē 3ñī ɔāāēē ɔ. çā. „ēēōī ēā ēpāē” – 3ī òāē3-āāī òē, ÷āñī ĩ ç ɔī 3āāđñēðāññūēīp ĩñā3ōīp, yē3 đīçōī 3ēē æāð ĩ ĩñ-ēīāñūēēīāī æēðōy, āēā ĩā ĩ āēē āōđīāīī; ñēēē āīđīðēñy 3 ñī ēāā-ēēñy, ĩāāāēē ĩā āīī ñōñī 3ēññōāā, ñōāāāēē „āīñyēāī ē”. Ñāī 3 ĩ ĩñēāēī ē ēāæōðū, ũī „āīēūðāāēçī” – ɔā ç3āđāī 3 ē3ī çīp ā ĩāēī ĩāēp÷ēē ĩđīī 3ī ũ ñīīēīīā3÷ī 3 ĩ ĩñēīāñūēēē āōđīāī 3ñōū 3 ñā3ōīāēyā. Āōđīāī 3ñōū ĩāđīāō ā3āāçāðēāēp° ĩāō3īīāēūī ā ē3ōāðāðōðā. 2 ñī đāā-ā3, ā ĩ ĩñēīāñūēēē ē3ōāðāðōð3 āī 1917 đīēō āā÷ēīī ÷ēīāēī „ā3ēūðīāēē3ā”. Ī āī đēēēāā, Ī āðē Āīēīōīā ɔ đīīāī 3 „Īāðēā” 2. Āīī ÷āđīāā, Āīð3ī Āóđāīāñē3ē ɔ đīīāī 3 „2ā3īð” Ō. Āīñōī °āññūēēī-āī, Ī āđōī Āāđōīāāī ñūēēē ɔ „Ā°ñāð”. Āāçāđīā ɔ đīīāī 3 2. Ōóðāā-ī °āā āāāæāā ɔñ3 ēpāñūēē 3āāāēē ĩñāī 3ōī ēōāp, ĩā āēçī āāāā æīā-īāī ĩ đāēūīīāī çāēīī ɔ ĩ3 ā ñāī ĩī ɔ ñīā3, ĩ3 ĩīçā ñīāīp. Āāāæāā ĩāīīðđ3āī ēī ĩāī āæōāāðē ñāāā āóāū÷ēī. Ē. Ōīēñōī ē āāāæāā ĩā-ðēō „ĩīđīāæāī ēāī ĩ đāçāīīāī ēpāīī ũññōāā”, ā ēpāīā āī āāðūē3ā-ũēīē ĩāçāāā „ĩā÷ōī ĩāđāðēðāēūīīā ē æāēēīā”. Ā3ī ĩēñāā: „Ēā-ĩ 3ðāē3ñōē÷īēē ēāā ɔðāāā çīēũēðē, çāī 3ī p̃p÷ē ēīāī ĩā ñī ɔ3āē3ñ-ðē÷īēē. Ī āō3īīāēūī ēē ñāī āðāðēçī ɔðāāā çīēũēðē, çāī 3ī p̃p÷ē ēīāī ēīñī ĩīīē3ðēçī ĩī. Āñ3ēyē3 đāē3ā3ēī 3 çāāīāī ē ɔðāāā çīēũē-ðē, çāī 3ī p̃p÷ē ĩð ĩā đīçōī ĩāō ñā3āīī 3ñōū”⁵⁸⁷. Ēāçāā, ũī Āāī āðā ĩ 3ēīñūēā æēēēēēā° ɔ ĩũīāī ĩāēāó, ā ēāāðōāð Āāðōīāāī ā – çāāī đīð āīēīāē. Ī ĩñēīāñūēēē ā æāēāāēā āñ° ĩ ĩæēēāēō çāđīā3ā, ĩā ɔēīāō-āāēā ēīðð3ā, ũīā Ē. Ōīēñōī ɔ āāēē ĩ ĩāāē3āñūēēē ĩāāī đīāó. Øāā-āē ĩā āāēē. Ā. Ī 3ñāð°ā ñōāāðāæōāāā, ũī ÷īāīðē āāðō3ñī 3ð çā òāīðē Ā. Øāēñī 3ðā.

I īnēīānūē³ „ī³āē³nōē” 1860-ō dīē³ā nōāīdēēē nā³ē, āēdāē ī dēī³dēāī ēē, ī dīnōāōūēēē nōēēū. Ō ī ūī ī ō īīāī ī āīā÷³, ī ādāā-ī ēō īāēēāī³ā, ī ādāēdō÷ōāāī ī ū ōāēō³ā, cēīāē, āācīī dīī ī ī; ādāōī³. Ōāē nōēēū nōāā ōdāāēō³ēī ēī āēŷ ī īnēīānūēēō nīō³āē³nō³ā. Āī ī dēōāī āī ēē Ā. Ēāī³īā³. Ā NDNND āī īāīō īā ēēdā ā ÷ānī ī ēnāō dā āēdī āēāō, ā ē ō īāōēīā³ē ē³ōādāōōō³, ā īō³ōēī ēō āī ēōī āī dāō. Ō ī īnēīānūē³ē āāēāōdēnōēō³ īāēē³ī dēī (āī īāēī dāāāēā³dēī) dāī dī ī dī űōāī ā³ēūōīāēcī ō ű dīī āī Ō. Āī nōī űānūēīāī „Ā^onē”. Ōīī ō-ōī ī īnēāēī ē īā īāāāēāāpōū, ī dēōī āōpōū ōāē dīī āī. ī īnēīānūēēē Ōōāīāī³ē Ōāāōō ōīō³ā āōā ī īnōāāēēē 1912 dī ēō³ ī nōāī³çāō³p „Ā^on³ā”. Ā³çī āāōēnū ī dī ōā, ī. Āī dūēēē dā Ā. Ēōīā÷āōnūēēē ā÷ēī ēēē āāēēēēē ī dī dānō,³ „Ā^on³ā” ī ā īnōāāēēē. ² ā NDNND „Ā^onē” ōāēdē÷ī ī çāāī dī īāī³.

ī nēōīēīā³ŷ ā÷ēōū, ūī ēpāē ē īā dīā, ŷē³ ā³ā÷ōāāpōū nāī p ī ā-īīāī īōī ī³nōū, āāēāāpōū űāēī ī īāēēāīāī ūī nī īnī āō nāāā ī³ā-āāūī dēōē – īāāōāāēēē. ī īnēīānūē³ nēīā³ŷīō³ēē īāī ēnāēē ō³ēō ēōī ō ēī ēāēī ē, ūī ī īāōōū āōdē āāāōāēūī ēī ī āāō³āēī ī ē³-ēāāā³ dīçōī īāēō ōāī dīā. ī ādāēāāēī ēī dī ōāī ūēī ūōī³ ī ādāī ŷī. ī ādōēī ű āēāāāēā, ī³āē çāō³āī ā³ ādī īā āōōīāī ī çīāī ēēā, nōāā-ōē īā ōēŷō ē³āāāē³çī ō dā³ ī āōnōd³āē³çāō³ī, çānōāēēā nāāā īā nī ādōū, āī dī ē ōēŷō, ī īāēŷā, āāāā āī çāī āāāāī ŷī ānūīāī ī³nōē÷īīāī, dōāī nōāāāī dīīāī ā űāōīīāēnūē³ē ēōēūōōō³, āī çī ē ūāī ŷī nōāā³ēūī ēō ādīī āānūēēō dā āāōāāī ēō ōnōāī īā³ ōī dī. Ādōāā ōē ī ādā – ī dī ī īnēīānūēēē „īā dīā-āīāī ī īnāō”. ī dī nāāā āī ē ī ē-ōōōū, ūī ī īnēīānūēēē īā dīā īā āēçī ā^o īnī īāī ī; āā; ī dēāāōī ī; āēānī īnō³, āī ōŷ āāŷ – āī dēōdēnōēŷī nūēā³ ű āī ēī āī ī p ī dē÷ēī ī p āī dī ōūāē – īāī āāēnō³ ī īī³ā ēpāūī ē. ī īāēŷā, ī ē, ī īnēāēī ē, āāā īā nā³ōāī ēō īā ōī;³ nōī d³ī çānī ōāāēē nāī p īā ūēī ō. Ā ī³ē űn³ ēpāē ī āpōū īāī āēīā³ ī dāāā, ānā ī āēī ī īāēāēēōū ānī³ ēīāēī ī-ī ō ç īā ūēī ēē³ā, īāī ā^o āēŷāī ēūnūēī; çāçā dīnō³, ān³ nī dāāē dīçā³ŷçō^o nāī ā īā ūēī ā çā çāī āī p ān³ō, dāī çāī āā³ ēpāīā. Ō³āā īā ōdēnōēŷī nūēēē āāāē ōāōnōāā Āīāīāī īā çāī ē³? Ēēīāī ēē īā- dīā ō nā³ō³ īā ī ā^o ē īā ōŷēō īā ōāēō āāāēūī ō ī³nōēōōō³p, ā ī ē, ī īnēāēī ē, ī āōī ī ū dēŷŷ÷ō dī ē³ā. ī āō ī īnēīānūēēē īā dīā īā āēçī ā^o ī³ dāāā ī ēdāī ī; ēpāēī ē īā nāī^o īāçāēāēī ā ā³ā ādīī āāē īnīāēnōā āēōōŷ. īā āēçī ā^o, ūī ű ēdāī ā ēpāēī ā, ī ēdāī ā īnīāā, ā ēēdā ī āēā ēīī āōā, ūī çāēī ā, ī³÷īāī īā ī īāā çōīāēōē nāī ā āāç ōī ī dŷāēīāāī ī; ādīī āāē. Ā ōī ī dŷāēīāāī ī p āīā ī īāā nōāōē ēē-ōā ōīā³, ēī ēē ī ā^o nēēūī īāī āīāŷŷ, ūīā ēīāī īāēāçē āēēī īōāēē āāççānōāōāēī ī. ² ī ē, ī īnēāēī ē, ā³ā īī÷ādē³ā īā ōī;³ nōī d³ī ī āōī ī nēēūī ēō ōāō³ā-nāī īāēāāō³ā, āī ē ē īā āī ī űnōēēē, ūīāē ē³āāōāēūī³ ōāōāē³ ī³āōī÷ōāāēē īā ōō āāōāāō. Ō³ ōāōāē³ āāā ī³āōī÷ēēē ān³ űāōīīāēnūē³ āāōāāē, ³ ūōī³ē ōī āāī ē – ōā nī dāāā ēēdā ÷ānō

(i tñeaei e, ut aóee a aadi i³ o XVII—O²O nò. æaðæeñy, àa÷ó÷e òai „nāāāēp“, nāāōī nāī āī āó. Áī í è í³yē í á í tñeē çdiçoi³ ðe: ÷í-í ó òa „nāāāēy“ ūā í á çāāāēēēā °adi tñeñūē³ āāðæāāē — Á. Ēēp-÷āāñūēēē). Í è, i tñeaei e, diçoi³ í āāēēēō í ðāāāó, yēī í á diçoi³ pòu °adi tñeēó³: tñī āā — í³ūī, ā āāðæāāā ç òaðāī -ōñāāēāā-òāī — āñā.

Í āð i tñeī āñūēēē í adi ā æēāī ēī ā³ðēōū, ūī °ai³ñōū āoi ēē ñōāī ðp° é °ai³ñōū ā³ī. Á °ai tñō³ āñ°; í āō³ī ēāæēōū çai tñōēā ū i tñōōī tñō³, ā ā³āðāē āāāāñōāī òā ūāñōy. Çaðāāē ōūī āī °ai³ñōū āoi ēē ððāāā í³āððēī óāāðē āñī ā ñī tñī āāī è, í āā³ōū³ í ðēī ōñī . Ōðāāā āāç í ēēī nāðāy í ēūēðē ðēō, òōī °ai³ñōū āoi ēē ðōēī ó°. Ñai Ōðēñōī ō÷ēā í ðī tñōðāāō °ai tñō³ āōōō, í ðæā é āoi ēē. ² Í āð í adi ā ðp °ai³ñōū i ā°. Á ÷ē i ā° ū yēēēñy³ í ðēē í adi ā?

Í tñeī āñūēēē í adi í ā nāāāēpā. Í tñeī āñūēā āōðā ēpāēōū í ā ēēðā nā³é í adi ā, ā é ōñ³ í adi āē nā³ðō. Ōó „ēpāī ā“ ñēī í ēðāðēçó-āāā ī . Çōāī ā ó XVII nò., ā ēī āī āōōī āī³ ā³ðē ÑÐÑÐ çā³ēñī pòu ó ŌŌ nò. Í tñeaei e tñeēāāēē ñāī p Í tñeī āūēī ó³ diçnāēpāāēēñy tñī āñ³é³ í āō³ī, ³ āñpāē tñī ÷ōāāēēñy, yē òāī ā. Á òā ñā³ā÷ēōū, ūī i tñeī āñūēēē „÷āēī āāē“ ° „í āūā÷āēī āāē“, ēpāēī ā ñā³ōī āā. Í ðæā, tñī āāñðē āī „í āūā÷āēī āā÷āñēī ē“ i āðē i í āē ēēðā í adi ā i tñeī āñūēēē. ² ā³ī çāāðī ēē tñōī ÷ā í ðī ēēāāðē āēāñī ó ēðī ā, ūī āē tñī āāñðē āāñū nā³ð āī ñā³ōī āī; i āðē, āī āñāēpāñūēī āī ūāñōy, āī ñai Áī ā òāēā í āēāçāā, í āēēāā í ā i tñeī āñūēēē í adi ā i³ñ³p í ðēāāñðē ēpāñōāī āī òāðñōāā Áī āī āī í ā çai ē³.

Í āī ā÷ā, ÷āñī i tñeī āñūēā ðēēī āēēāçēōū ç „í āūā÷āēī āā÷āñēī āī “ i³ðēā. Ō. Áī ñōī °āñūēēē ñā³ā÷ēōū: „Āñāēpāñūē³ñōū ° í āō³ī-í āēūī í p ðēñī p i tñeaei ā“. Í ðæā, āñ³ ēpāē ā ñā³ð³ i ōñyōū ñōāðē i tñeaei āī è. Í ðōāī í y ēēðā — yē òā çdi āēðē. „Í³ñēy² çðāī ēp³ Ā³çai ò³ī i tñeī āñūēēē í adi ā áóā ððāó³ í adi āī , í āðāī ēī Áī āī í í ā ðyó³āī ēēā ēpāñōāā. ² òā ñai í çdiçoi³ ēēī, āī æ i tñeī āñūēēē í adi ā çā ñāī °p āāā÷āp í ā çī ā° í āñēēñōāā, í ðæā í adi ā, ūī í³ēī-í ó í ā çdi āēā ēðēāāē. Í tñeī āñūēēē í adi ā āeyāēā āēī yðēī āó ñāðāā í³ ðēō í adi ā³ā çāāðī³ñōū āāç í āñēēñōāā áóāóāðē āðī i āāñūēēē òā āāðæāāī ēē ēāā. Ąēī āī ēē í³ ðēē í adi ā òāēī; çāāðī tñō³ í ā āeyāēā. ² ā ōñūī ó ñā³ð³ ð³ēūēē í adi ā i tñeī āñūēēē i ā° ñī ðā-āāāēēā³ diçā³yçai í y āñ³ó ñōñī³ ēūī ēō, āī ñī tñāāðñūēēō, tñī ē³ðē÷í ēō ³ ēōēūðōðī ēō ñī ðāā“⁵⁸⁸.

„Ōōī ñū tñī ð³āī yā i tñeī āūēī ó ç Bī ōñī . Ōā tñī ð³āī āī í y — tñī-í ēēēī āā. Bī ōñ āī i āā āāā í āēē÷y, ā i tñeī āūēī ā i ā° çō āāēā-ēī ā³ēūðā. ² í ð³ í adi āē òāī ðēēē ēēðā í tñī āī³é í³ ðāðī āō³ī tñēū-í³é āī ēōðēī³. Í tñeī āūēī ā ñōāī ðēēā çō ð³ēō ēōī ó. Ñī āððó ñōāī-ðēēā „í ðāāāēāā òðēñōēyī ñōāī“. Çāī āī — „í ðāāāēāā ñēī ā³yí-ñōāī“. Í tñōī — „í ðāāāēāēē ñī ð³āē³çī“. Ōā áóēē i tñeī āñūē³

„³í ðáðí àò³íí àèúí³“ áí èððéí è, àèà í á éí æí³é – ýè çàè³çíí àè-ð³çúáéáí á – ñóí ýéí: Í ðáááèáá Òðèñòèýí ñóáí – óá ß. Í ðáááèáá Ñéí á ýí ñóáí – óá ß. Í ðáááèáèé Ñí ò³áè³çí – óá ß“⁵⁸⁹.

Í áá³òú áàèáèéè òðáí òóçúèéè³ ñóí ð³é óá í í áá÷èá³ çáí èñáá: „Ó÷í ðá í ñéí áúéí á èàçàèá í áí: „ß ° ñí ðááæí³ ò ððèñòèýí ñóáí“. Çáàððá ñéáæá áí í á í áí: „ß ° ñí ðááæí³ è ñí ò³áè³çí“⁵⁹⁰. Óá ñéàçá-í í ñóí ðí è³á òí í ó. ² „ááí í èðáðè÷í á“ Í ñéí áúéí á í á èèøá ñéà-çàèá, á è óáèèá á ÑÐÑÐ í ³èúéí í è òèð, òóí ñí ðí áóááá ñóí í ³áàðè-ñý á í ñéí áñüé³é „í ðááá³“. Í ð³° áàèðè úá á³èúøá í ³èúéí í³á í í-çá ÑÐÑÐ. Áñ³ í ñéáéí è áñ³ò í í è³ðè÷í è ò í áí ðýí³ á í ð³ýèè (³ í ð³-póu) çí èúèðè „áí èèòp“^a áðí í ó⁵⁹¹.

Ó áñ³ò í èñáí í ýó É. Í áðèñá í á çí áèðè é í áòýèð í á ýéóñú í í ðáèü. Á³í ðí çáèýáá° èpáèí ó ýè ááçáóøí ó ðáððéí ó, áñá ù æèð-òý í í ýñí p° ñí ðí ñòá÷áí í p ò³ç³í èí á³òp. Í áðèñí á³ ðáí ð³í í á í í æí á í áçáàðè í áèpáñüèè è, áí í è – í ðí ðèèpáñüé³ (áí ðèáóí áí í³). Òíí ó-òí í ñéáéí è³ çàòí í èèñý í áðèñèçí í í. Ñ. Í °÷á°á í áí èñáá „Éáðáð³çèñ ðááí èpò³í í áðá“ ðáèèè áèéí çá³ðý÷èè, úí í áá³òú É. Í áðèñ í èí áèèáñý. Á. Éáí³í áèðááèýá òí é „Éáðáð³çèñ“³ çá³éñí pááá éí áí.

Ñ. Í °÷á°á, í³áí çðp÷è è á çðáá³ ÷éáí á òá°í í í áí ðááí èpò³éí í áí òí áàðèñòáá³ ááí í áá, çáí áí èá éí áí áí ñááá³ áèáñí í ðó÷í í çáàðøèá èèøá çá í ááí ááááí ó í³áí çðó. ðááí èpò³í í áð Ò° Ò ñò. Í. Òèá÷í á ó÷èá, úí í í áðóæí ý èpáí á òá á³ðí³ñóú ° í áèáðóí³øí p í³ñáí³òí è-òáp, áèááááí í p ñáðááí úí á³÷í èí è òàðèñáýí è. Òèpáéáí èé í í ñ-éí áñüèèè „í í áð ðááí èpò³í“ Á. Í áýéí áñüèèè çáèèèèáá í èúèðè ááòú òñá, í áèèðè ñá³òí áí; ñéáðè ðáí ðè, áèñááèðááðè áéí áí³òí í í óçáí, ááèááðè í áá³òú áèáñí èð ááðüé³á, í í èèáðè ù ááí çéí í í³ çáí áèèáðè, úí áé áí ð³èè, ýè ñí í èí ñèèí è í á ñáýò³ ðááí èpò³í⁵⁹².

Í. Áàéóí³í (1814–1876 ðð.) áóá í á í ðí ñòèí í ðí í áááòí ðí í í è-úáí í ý, í áðóí áí í èí áí í ñóí èí í í èúáí í ý, í ðí ðí èí í òàðñóáá ðóí í è, òàðñóáá ñàðáí è. Òíí ó-òí á³í³ í áá Ñàðáí ó (ç áàèèèí; è³ðá-ðè) çá ñáí áí áí áá. Á³í ó÷èá: „Ñòðáñóú è ðàçðóðáí èp áñóú ðáí ð÷á-ñéáý ñòðáñóú“. Í³ýèèè èpáñüèèèè ðí çóí í á çáááí á ðáéí; í í ðáí ð-í í; èí á³èè. Ñ. Í °÷á°á áóá í í è³ðè÷í èè áóçóáð, ñóñí³èúí èé ñá-àèñò. Á³í í á í áá í í ÷óðý í³ðè³ á³áèèááá ááç áàèá÷í è òñá, úí í á óçáí áæóááéí ñý ç éí áí í í áèýááí è. Í á áí á³ðýá í³éí í ó, í áá³òú ñáí-ù í áèáèèè÷èí í ðèýðáèýí, ñáí í ááí óé, í áí áàèá³á í³í áè³ááí ó³p. Á³í áóá áóçúéí èí áèé, òèððèè ááñí í ó⁵⁹³. Ñí òí³ ðèñý÷ ðáèèð í á-÷á; áð³á ñòáèè í í 1917 ð. á³èúøèí è³ í áí øèí è í í æí í áèááòýí è á ÑÐÑÐ, í ðí æ í áí á° í³÷í áí áèáí í áí, úí áèáóáéáí ááñýðèè í³èúéí í³á èpááé. Ñ. Í °÷á°á ó÷èá, úí í áí í áèýòè èí áí ñú áí ðááí-èpò³éí í; á³ýéúí í ñò³ – í áðí á ððáðá ÷áñò. Í á í áí í áèýòè, á ðí áè-ðè ððááá ðááí èpò³í í áð³á: øòí áðáðè ñòóááí ò³á í á á÷èí èè, çá ýè³

óðyā àèæáí á ðō ÷ è í îñāàèòü āí á'ýçí èò³. Òā é çðí áèòü ðō ðāāí-
 èpō³í áðāí è. Çà ā³éí è 1941–1945 ðð., çí āp÷è, ùí í³í ò³ ñòð³ëý-
 þòü ÷ è ā³ðāþòü í îēí íāíāí ÷ éāí ā ÉÍ ÐÑ āāç ñè³āñòāā ³ ñóāó, ÒÉ
 ÉÍ ÐÑ íāèaçāā 1941 ð. Í ðèéí ýòè āí ÉÍ ñí òí³ ðèñý÷ èþāāè āāç
 çāè÷āéí èò òí ðí àèüí ñòāè: òèí í íāèí èí òí òí³ ñòāí āí í³ áòüéí-
 āí í îēí í ò èòè í ā àèí āāāéí. Ñ. Í °÷ā°ā ó÷èā, ùí íāèā³ðèèè áíý-
 āóç áóāā àèòèñý, ýèùí í îēí èòüñý ā íāñòāāéí āó, çà ýèèð á³éèā
 ° òāéí èí øeyóí í îðýòí èó. Óðyā ÑÐÑÐ í îñèèāā 1941 ð. í³ā í³-
 í áòüèèè āāðí àòí èè āíāí íü ñí òí³ ðèñý÷ í āí çāðí °í èò éí èèøí³ ð
 í îē³òè÷í èò á'ýçí³ ā, í³āāāí ýþ÷è ðō ççāāó èóéāí áòāí è áí èāāāāèñ-
 ð³ā. Ñāí³ èí òí³ ñòè ā ÑÐÑÐ í èøóóü, ùí èí æí èè ÷ éāí ÉÍ ÐÑ í î-
 æā í³āí èñàðèñý í³ā „Éāðāð³çèñí “ Ñ. Í °÷ā°āā, ³ ùí³ ñòí ð³ý āæā
 àèçí àèā éí āí çà³āāéí íāí āāòüèā á³èüøí àèè³ā óçāāāè³, ÷āè³ñò³ā çí-
 èðāí ā⁵⁹⁴. Í ðæā, çāí àèè³ ñāèðāí ðè Ì. Ààèóí³ í, Ñ. Í °÷ā°ā, Í. Ðèā-
 ÷íā ðā³ í ðð³ í îðāèüí³ í îðāí ðè í ā áóèè àèí ýòèāí è. Òí þ ÷ è³ í ðí þ
 í ððí þ āñ³ í îñèí āñüè³ ðāāí èpō³í áðè í îā³èýèè ðí³³ í îāèýāè.
 Í āéí ç í èð í èðā í ðí Ñí ò³ þ Í āðí āñüèó ðā Í èüāó Í āòāí ñí í: „Áí-
 í è í àèè í àèí ðí çòí ó, àèā āæ çāāāāāòí ā³ðè. Òó ðí þ þ á³ðó, ðí³³
 í îāèýāè æí āí ā íāāí ý í ā àèā° ç ðí³³ ðí è³ā. Áí í è í ā í àèè æí ā-
 íāí ðāí ð÷íāí ðí çòí ó, àèā í àèè āāāāðí æèðð°āíāí ðí çòí ó çāāèý
 ùíāāí í í, ðāāí èpō³éí í, á³ýèüí í ñòè. Òā í í í āā òñā í āí îðèðí í,
 çāí àèèí á³ðèèè ó ñāí þ í ðāāāó”⁵⁹⁵.

×í ò ó æ ó ÑÐÑÐ í ā í îðèðþþòü „Éāðāð³çèñó“ Ñ. Í °÷ā°āā? Áí
 á³í íāí èp° á³èüøí āèçí, ñèèāā° ç í üí āí í ðèñòí éí³ øāðè āāðí èò
 ñè³ā. Í āí āðāāāððāí èè èððð³ è ³ áððèñā³ð A. Éāí³ çā³èñí þāāā
 „Éāðāð³çèñ“ Í °÷ā°āā, àèā í³ā í ðèāāāèèāèí è í açāāí è. Í ñèóí èí-
 àè ñā³ā÷āòü, ùí èí èè í açāāðè í āéí āèāí³ð ð³÷ í ðèāāāèèāí þ
 í açāí þ, èþāè í òí ÷ ā ñí ðèéí òòü ð. ² ñí ðāāā³, Éāí³ í ðøéāā í³èü-
 éí í è èþāāé, í açāāāðè í íāó āāñí îðè÷í ó í îñèí āñüèó í āð³í í āè³-
 ñòè÷í ó³ í îð³ þ Ñí þçí í (ā í ā³ í îð³³ þ) ðāāýí ñüèèð (ā í ā èð³í áòü-
 èèð) ñí ò³āè³ ñòè÷í èò (ā í ā éí éí í³āèüí èò) ðāñí óāè³è (ā í ā áóāāð-
 í³è). Í îñèāéí è í ā í îððāāóāāèè ā÷èðèñý ó Í. Í àèè³āāè³ (1469–
 1527 ðð.), áí ùā í āðāā éí āí í āðí āæāí í ýí ðí āèèè ðā, ùí á³í ðā-
 àèā. Í āí ðèèèèāā, í ā³òýèè á³èüøā, í³æ í ðí ðèāí èè, í ā í āp÷è æí ā-
 í āí í āí³ð çā³èñí þāāðè í ā³òýí èè. Í ðèāèāñí þāāèè ÷ áæ³³ āā¿
 (òí ÷ áí í è áóèè í ðí ðèèāæí³ í îñèí āñüèèí), ùí ā, í ðèèðèāāp÷èñü
 í èí è, í āððèðè áí ðí āā. Í āāéí óāā÷āāèè í ðí ðèāí èèā ā çèí ÷ éí āó,
 ùí ðō á³í í³èí èè í ā ðí āèā. Í āāð³ðāāèè, çí āñèāāèþāāèè, í÷í ðí þ-
 āāèè éí āí òí³èè. Í ðèóí áðāāèè çā āāðí èí è í açāāí è í āéí³āè³ð³
 ā÷éí èè. Àèñòí³ àèè í³ā ð³çí èí è èè÷éí āí è³ ð. ā. ³ ð. í. – ³ òí āñ³
 í îñèāéí è óí ðí āí āæ òñ³¿ ñāí °¿³ ñòí ð³¿. Åñā í ðí ðèí ðèðí āí ā – í ā-
 æèðð°çāāðí ā, ā í ðèðí āí ā – ñèèüí ā. Åñ³ í îñèí āñüè³ í āðð³¿ ðí ç-
 èāð³èèñý í³ñèý 1917 ðí èó, ýè í ðí ðèí èè à³ā í îāóāó á³ððó, áí

ȳōī³ (ī ī çē÷āī³ ā³ aādīī³) 3āāȳ āōēē ī ōī ōēī ðēðīāī³ ī īnēāēī āī .
 Í aōīī³ nōū Ēāī³ í çáōáōāā nāī p ī aōō³p í ā ī ðēðīāī ēō ī īnēāē-
 í āī çānāāāō: āānī ī ōȳȳ, çī nāðāāāēāī³ āēāāē, æī ðnōī ēī nō³, nē³ī ī ī ō
 ī īnēōōīā³ ³, í ānāī ī āðāā, í ā çāī āēē³ ē āð³. Ān³ēyē³ ōāī ðȳȳ – ōī ēē-
 ðā çāāēy ī āāōðpāāī y ōēō, ōōī çā ōī ðī ī p í ā ā÷ēā çī³ nōō. Á³ēū-
 ðīāēēē-ēāī³ ō³ āōēē í ānāī ī āðāā ī īnēīānūēī p ī āō³ī ī āē³nōē÷-
 í ī p ī aōō³p āōōīāī ī, nī ðāāā³ ēðīā ā³ā ēðīā³, ē³nōū ā³ā ēī nō³
 ī īnēīānūēīāī ī aōī āō. Í aōīā ā³ā÷ōā nī ī ð³āī āī³ nōū ç ā³ēūðīāēōū-
 ēī p ī aōō³p, ī³ āōðēī āā ȳȳ āōðāp, nāðōāī , āī ēī āī p, ðōēāī ē³ ī ī-
 āāī ē. Í³ āōðēī āēā ānȳ ī āō³y ā³ā āāāōūī ō ōāðnūēēō āāī āðāē³ā
 ōā ī āōð³āðōā Āēāēn³y Nāī āī nūēīāī āī ī³ yī ē÷īē, āī ēī ōpā, æāā-
 ðāē³ā. Í īnēīānūēā ī āō³y ī³ ðēā çā āī ēī nī ī ī āō³ī āēūī īāī³ ī-
 nōēī ēōō³ āðyōōāāēā nāī p ȳ ī āð³p. Í āā³ōū ō³ āāī āðāēē, yē³ āī p-
 āāēē ī ðī ðē ðāyīī nūēīȳ āēāāē, ī³ çī³ ðā āēçī āēē, ūī ððāā³÷ī ī
 ī īī ēēēēēnȳ⁵⁹⁶. „ðāyīī nūēēē āāðāēāī ēē āī āðāō – ōā nī ðāāā³
 ī aōīāī ēē āī āðāō. Í āð ī īnēīānūēēē ī aōīā nāī ēīāī nōāī ðēā,
³ ā³ī āēēī ō³ ēīāī āī ēp“⁵⁹⁷, – nī ðāāā³ ōāē. Āāēā ē āānī ī ðē÷ī ēē
 ēāā ō ī īnēīānūēī³ í ā ōāð³ í āēēāāēē çāī ðē, ā³ī ī ī ōī āēā ç āēēāī-
 ÷ēī ē ī īnēīānūēīȳ ī aōīāī īȳ āōð³. Í āā³āēānē ōāðāyōū, ī³ āē ī īnē-
 āēī ē³ ī īnēīānūēīā āōāā çī³ ēēēnȳ ī ī 1917 ðī ō³: ī īāēyā,
 çāāāēūīā ī nā³ðā, ī ī ðēðāī y ēōēūðōðē, ³ī āōñōð³āē³çāō³y, çī ē-
 ūāī ī ī āðāçēðē÷ī ēō āāī ðȳī ōī ūī. Nē³ī ō³ í ā ā÷āōū, ūī āñ³ çī³ ē
 ā NĐNĐ – ōā çī³ ē ēēðā ōī ðī , ā í ā çī³ nōō. Í³ āñē³ī ōāāð³ í ā ā÷-
 āōū, ūī çāēēðēēānȳ ī āçī³ ī ī p ī ĀŌA ī īnēīānūēīē, í ā ÷āðāī-
 í ā ī āðāī āēūī āāī īȳ. Í īnēīānūēīā āēāā çā ī ðēī ōēī ī ī „ī āōā āē-
 ī ðāāāī āō³ çānī āē“. Ōy çānāāā āēyāēēānȳ ēīī āēī p ç āāī ī ā ē³ī ōy-
 ī ē: āōāā āī ī ī ī āēā çāōāōāāðē³ ī ī āð³p, ā āðōāēē ē³ī āōū ī ī āā
 ȳȳ çðōēī ōāāðē. Bē? Ōy ōçāēī ī āī ā āāðāēāī p çānāāā ī ī ðēðēēānȳ
³ í ā ī ðēāāōī ā āēðōy. Çāē÷ī ēī çðāçēī ī īnēīānūēīȳ ī ðī ā³āī īȳ
 āāðnōāē nōāā „ðēōðī ēē“, „ðāā÷“, ēāð³ōðēñō, āēñēōāēī ēē, ūī
 ð³āī ō ī āī ō ī ðī āāñōū çā nāī p āēāī āō. Í³ āēēē, çðāāēēāēē³ ī ī ī āā
 ōñā – āī yāōç. Āēānī ēē āī āðī āōð ō³ī ō³ ī ī ī āā ōñā. ðēī ðāāī-
 ēpō³ī ī āðā-āī ðōy, ūī āēððāōāāā āēðōyī ō āī ðī ōuā³ çā³āȳ ōā³ā-
 āēē, çā ī aōīā, çā nī ō³āē³çī ōī ūī – çāēēðēēānȳ ēēðā ā ī ī āēēāō,
 āðō³āāō, ī ōçāyō³ ā ē³ōāðāðōð³, ȳ ī āðñūēā āēāāā ī āēāçō³ ī ēðōyī
 ōāī ðēðē ðāē³ ī āðāçē, ðī ÷ ç ī ēō³ āēōçōpōū. Í ī ðāēūī ī çī āī ēēā
 ī ðī ā³āī ā āāðñōāā í ā ðēçēēōāāðēī ā ī³÷ēī çāāēy yēēōīñū ōāī ðā-
 ðē÷ī ēō çānāā. Ēī ēēñū ī īnēīānūēīā ī āēā āīñēōū āāðī āōī āī ī ī³ y-
 nā: í āī īnēāēī³ ā ōā āōðī³ ðēō ī īnēāēī³ ā. ðī ēē 1941–1945 ī ī ēā-
 çāēē, ūī í āī īnēāēī ē í ā āōāōōū āāðī āōī ēī ī ī³ yñī ō í āñōðī³ ē
 ā³ēī³. Āōðī³ ðēō ī īnēāēī³ ā ōāē ī īī āī ðāēī, āī ī³ ēūēī ēē ȳō ī ðē-
 ñōīñōāāēēnȳ āī āðā āēðē í ā ī ī nāāāō ī ī āī ē÷ā ōyðī ēāī ēō í ā-
 ðī ā³ā.

Nāʔoī āā ʔnoī ʔʔy ī āḏaēī ēēāī āīāī āēōū, ūī āī ʔ āāḏāāāē, ī ḏī-
 āʔāī ī ḏī āāḏnōāē ī īḏaēūī ī ḏīāī ēēī, ī ā÷ēnēāī ʔ. Nō÷ānī ēē ḏāī-
 ḏōḏūēēē ʔnoī ḏēē ī āḏāā nāī ʔ ēī ēāēō ī ḏī NḏNḏ „Āāēāōāī ū ī ā
 āēēī yī ēō ī āāō”⁵⁹⁸. ī īāʔāī ʔ ī ʔḏēōāāī ī yī ḏī āōīāēī ī ʔ ā īḏāī ēō
 ḏī ḏōī ī ēō ī īnēāēī ʔā: „ī ānēāī ʔnōū, ī āḏōōī ʔnōū, ḏōī ā āāēāōāē ʔnōū,
 āēā ī ʔyē ī ā ḏēnḏēyī nūēēē ḏāḏī āōū, āḏāē āāēāī ū, āḏāē ēpāī āʔ
 ī ā ēēḏā āī ÷īāī nū āāēāēīāī, āēnī ēīāī, nāyōīāī, ā ī āāʔōū āī āēēḏū-
 ēīāī, āī nāīāī, āī nāī īāī nāāā; āḏāāē ʔḏāē ḏnīyēī, ēpāī āʔ āī
 āōāū÷īāī – ī nū ī āḏʔ, ī īnēīānūē ʔ, nī ḏāāāē ʔ, ī āēāēēāḏʔ, ÷ānī ī
 ī ḏēōīāāī ʔ ī ī÷ōōōy. Ān ʔ ī āḏʔ ī īnēīānūē ʔ ī ī÷ōōōy ī īōīāyōū ḏ ḏā-
 īnō. ī āḏēē āī īāḏānīīāī, āī īēānēīāī, āī īḏēī ʔḏēāīīāī – ī nū
 ī āḏʔ nī āēē. Nōḏāḏ āēnī÷ēī ē. Nōḏāḏ āēēāēī ē. Āī ḏī nū ānūīāī āā-
 āāōīāḏāīīāī, nēēāāīīāī. ī āḏēē āī ānūīāī ī āāī ḏī ḏāēīāīīāī,
 ī āḏāī ʔ÷īīāī, āʔāʔḏāāīīāī. ī āēpāīā āī īḏāāī ʔ÷īīāī, āī ḏʔēnīīāī.
 ī āēpāīā āī nēēīāʔḏī ḏ, yēēēnū nōḏāḏ ʔ āāḏīī ḏāāī ʔnōū ī āḏāā ī ēī,
 yē ḏā ḏāḏāāāēā ūā ī. xāāāā. ʔ āḏāāp÷ēē āḏāē ḏʔēāāīnōʔ,
 ēāāāḏnōāī āōī ēē, ūī ḏāē āāī ḏāēēēī ī. ī ḏōē ʔā. ʔ yē ī ānēʔāī ē
 ḏūīāī ānūīāī – āḏāē ēpāīāʔ āī ēōēūḏōḏē. Āāāā ēōēūḏōḏā, ī ī-ī āḏ-
 ḏā, nēēāāīā, ā ī ē ēpāēī ī nī ḏī ūāīā; ā ī ī-āḏōāī, ēōēūḏōḏā – ḏā
 ēpāīā āī āēḏōy, ā ī ē, ī īnēāēī ē, ḏʔḏē ḏāīnō, nāāōī nī āḏōʔ,
 ī ḏāā, ēpāēḏē āēḏōy ī ā ī āēāī ī. ēōēūḏōḏā – nēēāāīā, ʔ ēōēūḏō-
 ḏā – ḏā ēāā, ḏēēāā. Ā ī ē āē, ī īnēāēī ē, āḏē ḏāīnō. ēōēūḏōḏā –
 ḏā ʔḏāḏōʔy ḏʔīīīnōāē, ā ī ē ēpāēī ī ḏʔāī ʔnōū ḏāīnō ʔ ḏī āḏē ī ā ḏī-
 ÷āī ī āēīāī ī; ʔḏāḏōʔ. ēōēūḏōḏā – ḏā nāʔōēī, ā ī āḏʔ ḏāēēē ʔ āī
 ḏāī īāī ḏāīnō ī÷ ʔ ī ā āēḏēī ḏpōū nāʔōēā. ēōēūḏōḏā – ḏā ḏāīḏ-
 ÷ʔnōū, ā ī ē, ī īnēāēī ē, āḏē ḏāīnō, ḏāāōī ʔ ēēḏā ḏōēī ḏāāḏē. ēōēū-
 ḏōḏā – ḏā ēḏānā, ā ī ān āīā īāḏāāē°, yē ēīāēī ā īāīāī āēīāʔnōū.
 ēḏānā – ḏā nāʔōēī āēḏōy, ā īāī, ī īnēāēīāī, āīā āēāāḏūnīy
 āḏʔīī ʔ, ʔ ī ē īāāʔōū āī ḏī īnīy ḏ. Āī ḏī īnīy ʔ ḏī ḏī āīā āāēāēī ī. ī ā-
 āʔūī īāī ēḏānā? Ūī ī īāā āīā nēāḏāḏē ī āḏī ī ḏī ḏīāī īā ʔ nāḏ-
 ḏp? Āāāā ī ē ḏāēēēē nīīāēyāāḏē ī ā āēḏōy, ūī ḏēānēāēī, ā
 nī āḏōū, ūī ḏāēāēī ʔ. ḏḏāḏōī ʔ, ēōēūḏōḏā – ḏā ī ḏāāāā, ā ī ē,
 ī īnēāēī ē, ī ā ḏī÷āī ī ī, āī āī ḏī īnīy ḏ āēnī÷ēī ē. ī āḏā āōī ēā ī ā
 ī ʔāīīnēḏūnīy āēūā ī ēḏūēēḏ, ī āāēḏāḏī ēḏ, āāḏāāī ēḏ ī ʔā-ī ḏāāā.
 ēōēūḏōḏā – ḏā ḏēnō ʔ āāḏ Āīāēē, ā ī ē, ī īnēāēī ē, ī ā ēpāēī ī Āī-
 āā ʔ ī ā nōāḏī ēī ī ḏēnō. ī ē ī ā nōāḏī ēī ī ī÷īāī, ūī ī ʔāīīnēḏūnīy
 ī īīāā īēānēō, ḏōī ḏ ʔ ī āḏōāō ī ʔḏō, ī āḏān÷ī ʔnōū. Ōā ē ḏḏāāē ʔ ī ē,
 ī īnēāēī ē, ī ā ī āēāī ī ī÷īāī ēpāēḏē. ī ē ī āēāī ī ēēḏā īāī āāē-
 āʔḏē. Bē āā ī āēāī ī ī ē ḏīḏōī ʔḏē ēōēūḏōḏō, ūī ḏ nāī ā ēpāīāʔ
 ī ē ī ā ḏīḏōī ʔōī ī ēāāō, ēāāō ī ʔ ā ḏāḏēī ʔ āāē, āī ʔ ā ḏāḏēī ʔ
 nōnī ʔēūī ʔē. ī ē īāī āāēāēī ī ānīyēō ḏī ḏī ḏ, āī ā ḏāīn āāḏōī ḏī ī ēē,
 ā ī ē, ī īnēāēī ē, ḏʔḏē ḏāīnō. Ān ʔēyēā ḏī ḏī ā – ḏā āēḏōy ʔ ēḏānā,
 ā ī ē ī ā ēpāēī ī āī ʔ ēḏānē, āī ʔ āēḏōy. ī ē, ī īnēāēī ē, ī ā ḏīāī ī

l 3ðe í 3ää, añy í 3ða í àl àeää°òuñy í ðeì ónñì , añ³eyèèè óeèää – ñèèòááí í yì , añ³eyèà àeààà ñààáí èáþ. ² ñí ðààá³, ì è í á ðí çòí ³°í í í³ ñóóí í ñò³ àeààè, í³ çì ³ñòò áí è³, ñáí áí àè, ³ òí í ó „áóøà áóø³“ í áøí çì °. Çí ñú àèèóí ñúèà, çá³ðy÷à. Á í í ñóó³ ì è ñòààèí ññy ç í ðà-çèðñòáí áí ñàí í çì í ðàò³, áí áàðí çì ó, áí ñèàè. x è æ í á èàçàà Õ. Áí ñòí°àñúèèè, Çí í àèñí í èóñèèà³øèì í àì ° í ðàáí í á áàç÷àñ-òy?“⁵⁹⁹. x è æ í á á³ðèèè öüíí ó ì í ñèí áñúèí í ó í àðð³í òí á³, Çí ç òà-èèì áóøááí èì áí èáì æóðèèòuñy ñáí çì í áðí áí í ?

Ì óàèè ². Áí èí òí ³èí á, èí çàè °. Í óàà÷í á, áí èí áðáí áóü Ñ. Ðà-ç³í, ³í òàè³ááí òè, è³áàðàèè, ñí ò³àè³ñòè Á. Á°è³í ñúèèè, Ì . x áðí è-øááñúèèè, Í . Çàé÷àáñúèèè, ì í í áðð³ñòè Á. Ñí èí áèí á, È. Èáí í-òü°à, í í í ³üèèè Ì . Áàèóí ³í, Í . Áàðòáí, ááí ðyí è Ñ. Í °÷à°à, Á. Èáí ³í, ááí áðàèè Í . Áðàè÷à°à, Á. Í í óüí í è³í, áðèñòí èðàòè èí yçü Í . Èðí í í òè³í, áðàò È. Õí èñòí è, òàðü Í èàèñ³è, ²ááí IV, ³í -í áðàòí ðè Í áððí ², Ì èèí èà ², í áðð³áððè ²í èèì , Í èàèñ³è – áñ³ ñòà-í è, á³à ³í í áðàòí ðà áí áí èí áðáí öy, ó áñ³ò ñòí è³òyð çààæàè çá³èíí þáàèè òí è ñàí èè „á³èüøí àèçì “, Çí ì ³í yþ÷è ñáí çì í áçàè, èèøááñy í áçì ³í í í þ í áò³í í àèü í þ áðí þ í í ñèí áñúèí çì í áò³í. Áàð-æààà, óàðèàà, óðyà, ³í òàè³ááí ó³y, áààà÷³, áí èí òà – °áí ³ñòó ó í á-ò³í í àèüí èò ³áààèàò áðàæà°. Áàçí áèyáí á í áí óááí í y àèÇí áí ñòà-í ó í áà ì ³èüèí í àì è ðàá³à: áí yð çà òàð³à, ááí ðyí çà ³í í áðàòí ð³à, áí èí áðáí ó³à çà àèèòàòí ð³à. Ñí àèáí í y °ðàòè÷í èò èí èæí è çà í àð-ð³áððà Õí ò³y – XVI ñò., òàðy Í èàèñ³y – XVII ñò., çà ááñí í òè÷í í-áí ³í í áðàòí ðà Í áððà ² – XVIII ñò., è³áàðàèüí í áí ³í í áðàòí ðà Í èàè-ñáí áðà ²² – XIX ñò., çà ñí ò³àè³ñòè÷í èò àèèòàòí ð³à ÕÕ ñò. Í èÇáí-í y ÷òæèð ñèàðá³à èóèüòòðè çà Áí áð³y Áí áí èþáñúèí áí (èèçáñúèèò òàðèí á 1169 ð.), çà Èàðàðèí è ²² (ñòàðí áàáí ³ò òðàí ³à ó Èðèì ó 1783 ð.), çà Ì èèí èè ²² (óèðàçì ñúèèò áàðí èèí àèò òàðèí á 1900 ð.), çà Á. Èáí ³í á (èèçáñúèèò òà ³í øèò òàðèí á, í óçàçà), çà Ì . ÕðòÇí-àà (óèðàçì ñúèèò èí èáí çá³ðáí ü, áðð³á³à, óèðàçì ñúèí çì í í àè) – òàèà ³ñòí ðè÷í á òyàè³ñòü ì í ñèí áñúèí çì „í í áí æí í ñò³“ ³ „èóèüòòðè“. Áàç-áí æí èòüè³, àèþçí ³ðñúè³ í ðà³í í í ðè÷í èè³à çà ²ááí á IV ó XVII ñò., „áñáñàyòàèøí áí, áñáí üyí áèøááí Ñí áí ðà“ çà Í áððà ² ó XVIII ñò., „ðàááí èy“ áðèñòí èðàò³ çà Í èàèñáí áðà ² òà áàçáí æí èòðáí ³í òà-è³ááí ò³ çà Í èàèñáí áðà ²²² ó Õ²Õ ñò., àèþçí ³ðñúè³ í ðà³í ñòòááí ò³á-áí áí ñèí á³à çà Ì èèí èè ²² ³ èí ñí í í èüò³à çà Á. Èáí ³í á ó ÕÕ ñò.–òyàè³ñòü òðààèò³è í í àèáò á³áí á. Ñí ò³àè³ñòè÷í ³ á³áí çàè áí í áðí áò ². Áí èí òí ³èí áà 1611 ð., Í áððà ² – 1709 ð., °. Í óàà÷í áà – 1773 ð., Í . Çàé÷àáñúèí áí – 1869 ð., á ààè³ áæà ááñyòèè ³í øèò. Èàòí ðæí ³ ðàáí òè í á èáí àèàò çà ²ááí á IV, çà Í áððà ², çà Ì èèèðè ² – áñ³ ðó-èàì è í í í ááí èáí èò í áðí á³à.

Áí yðñúè³ èð³í áòüè³ òàáðèèè XVII ñò., èð³í áòüè³ – Í áððà ² ó XVIII ñò., ³ èð³í áòüè³ – Á. Èáí ³í á ó ÕÕ ñò. Ì áñí áà, èðèààáà

çàèð³íà÷áí í ý ã³ëüí èð ñàëýí áí í áùéí ó XVII ñò., áí ááíðýí ñü-
 èèò ì á°ðé³á ó XVIII ñò., áí éíéáíñí³á ó ÕÕ ñò. Õðè ÷ááð³ ãáð-
 æááí íáí éíðòíðèñó í á íçáðí°í í ý: çà ²ááí à IV, çà í áððà ², çà Êà-
 òáðéí è ²², çà í èéíèè ², çà Êíñèòà ², çà í èèèèè ². Ááðæááí³
 ñèñòáí è áí í íñ³á í á àèñíð³ í áðð³íðè÷ í áí í áí á'ýçéó: „ñèàçàðàèè“
 ó XV ñò., „ðèñèàéù“ ó XVIII ñò., „èñí ðááí èèè“ ó ÕÕ ñò.,
 „ñàèñí ðè“ ó ÕÕ ñò. Ááðæááí à ³ áðí ì áàññèà í íðáí à áí èàð³áññèí-
 áí òàðó, ýè ðýò³áí èèà òðí í ó ó XVIII ñò., „áí ñóááðñòááí í íñèè“
 ó ÕÕ ñò., „ñí òèàèèñòè÷ áññèí áí í ðá÷-áñòáá“ ó ÕÕ ñò. Í íñ³éí à,
 ùíðàç á³ëüðà ðíçáóáí áá á'ýçí èüü, èàòíðàè: çà òàð³á, çà ³í í áððà-
 òíð³á, çà àèèòáòíð³á. Í ðáòíð³áí ññè³ çáðíéí³ ÷áñðéí è àëý í òíðí-
 í è àèáàè: ñòð³ëüó³ òà í íðè÷ í èèè çà òàð³á, ááíðýí ññèà áááðá³ý
 òà „íððáí èà“ çà ³í í áððáòíð³á, éíí í áðð³ý òà Í ËÁÁ çà àèèòáòí-
 ð³á. Í áí³áí à èàñòà: áíýðñòáí XV–XVII ñò., ááíðýí ñòáí XVIII–
 XIX ñò., áíñýòáí ÕÕ ñò. Ñáýùáí èèè – òà°í í ³ áí í íùèèè í íè³ò³;
 òáðéí áí èè í áí á'ýçí è àèèàçóááðè í ³áíçð³èèò çà òàð³á, óí áááæ-
 í áí í ý òà°í í èò³ ñí í á³á³ çà ³í í áððáòíð³á, ÷áè³ñòè à ðýñàò çà àèèòá-
 òíð³á. Áèááá òáðèàè – áðí éè ñèóáá òðýáò: í áðð³áððò ²í èíí –
 XVII ñò., í ááð-í ðíèòðíð Ñèí í áó Ê. Í í á°áí í íñòáá – ÕÕ ñò.,
 í áðð³áððò Áèàèñ°è Ñàí áí ññèèè ÕÕ ñò. Çáðíçóí ³èà ááðááðññèà í è-
 òà, í áí áàèñòü áí í áí í ñèàéí³á, í áí áàèñòü áí áññí áí °áðí í áèññèí-
 áí: ñòáðí á³ð³á – XVII ñò., ñèí á'ýí í ò³è³á – ÕÕ ñò., á³ëüðí áèè³á
 – ÕÕ ñò. Çáàèè÷ áí í ý òàí à, áóðááóáá á XVI–XVIII ñò., „óí èæáí-
 í ùò è íñèíðáéáí í ùò“ ó ÕIX ñò., „ñí òèàèüí í áèèçèèè“ ó ÕÕ ñò.

Í íáñýè÷áíí á í áááçí áèà á³á òýðí èáí èò í áí í ñèàéí³á àëý
 ³í í áð³ç. Á í í í áá òñà çà áñ³ò ñòí è³òü, ó áñ³ò ñòáí áò – ñòèð³éí í í á-
 í áàèñòü áí áññí áí áèñí éí áí, èðáñèáí áí, ³í áèá³áóáèüí í áí. Çàéíð³-
 í áí³ áèèáí éí á áóð³³ ç í í èí éí í ì áðáð³ í áððááááí³ ç í í èí éí í ý
 á í í èí éí í ý èèè÷³: „Í í èí ðýèðáñý ýçùðè, èáí ñ í áí è Áíá“ – í íñ-
 éí áññèí; òáðèàè; „Í áðí á-áí áí í íñò, ì áññèý ì èðà“ – í íñèí áññèí;
 ³í òáè³ááí ò³ç; „Áñáí èðí áý ðááí èðòèý“ – í íñèí áññèí áí í áðí áó.

². Áí èí ðí³ èí á, Ñ. Ðàç³í, Ñ. Í °÷à°à, Á. Êáí³í. Ñàëýí éí, áí èí-
 áðáí áüü, ááíðýí éí. XVII ñò., XVIII ñò., ÕÕ ñò. Áèèéí ùòà ³í áí à,
 áàðè, í áçàè ç³ñòíð³ç; áóáü-ýéí áí ñòí è³òýý ì íñèí áùéí è, ³ ÷èà÷ í á
 ááááá: í ðí ýèà ñàí à ñòí è³òýý ÷èà°. Ááñýòèáí è òèñý÷ ñàí èò í í-
 á³áí èò òàèò³á ááç í í ýñí áí ü ì í æí à çàí í áí èòè ááèèèó éí èáí çáð-
 í þ. Á í í èè ì í á í áòèí áí í, áí òè ì íñèí áùéí à çí í æá í í èððáá-
 òè ì íñèí èðáñòáí, òþ í áèñèèüí³ðó ñáí þ çáðí þ.

Õ2Õ. ²Í Î ÇÀÌ Õ² Î ÐÎ Î Î ÑÊÎ ÆÑÒÃÎ

Î ññææí è ùá í á ° èþàùì è.

P. Î ³ðáéàò

*Õòí òí÷á òéíðíòèòè ñáí° æèòòý,
òáé ùáá áí Î ññêîáùèí è.*

Ä. Õéàò÷àð

*Äñá æèòòý Î ññêîáùèí è ïðíñýéí òòá
àðáóí áþ.*

A. áá Èþñó³í

Õ³èéíæèí í á ï ññèàòè áí ñááá ³í î çàì ò³á Î ññêîáùèí í á í ï á-
èà, áí ï ïòðááóáàèà ùóí ùí; áí ï ï ï áè. ×èì áéí ÷ææí ò³á ï ðèçàè-
éí ³ æèéí á Î ññêîáùèí ³. Í íáððí óáðèñù áí áí ò, áí í è ï ï èñàèè
ñáí; àðáæáí í ý ³ àèáàèè ùò èí èæèáì è. Õ³ èí èæèè Î ññêîáùèí í
í èùèèà áñ³ í ñí ï ñ ááì è. Í áí ðèèèáá, àèì ááàèà 1591 ð. á³á
áí æ³èñùèí áí òðýáò çí èùèè èí èæèó Ä. Õéàò÷àð, à ï í á³áí í á³
ñèóí í áóáàèà ³ í àèèèà. Õá ñàì á àèì ááàèà 1717 ð. á³á ááñð³èñùèí-
áí òðýáò ùí áí èí èæèè P. Èíðáà ³ òáè ñàì í ñèóí í áóáàèà ù ³ í á-
èèèà. Î ññêîáùèí í í³æèóí èèà 1800 ð. áðóéàðý ³ çóáí çòðóáàèà
èí èæèó È. áá Ðóéùðá. Í áí í èáí í á÷áí ï ï ðí òá áí á³áááñý ³ í á-
èàçáá çí èùèè òáí çòðí ááí ó, á í ááððóéáàòè ñí ðááæí þ. Çááí þ-
áááðè 1833 ð. Èðèì, Î ññêîáùèí í ï ï í àèèèà áñ³, ùí ùò ï í áèà çà-
òí ï èòè, òàòáðñùè³ áðð³áè òá èí èæèè. Ðíéó 1862 Î ññêîáùèí í
ñèóí í áóáàèà ³ í èùèèà èí èæèó È. Äáýì áðá, áí á í³é í á èàðð³
ñèí á'ýí ñùèèó í áðí á³á Õèðá; í á çàçí á÷áí á ýé í èðáí á ááðæááá á³á
Èáðí àò ï í Èááèàç. Èáòáðèí á ²² çáí èàòèèà òðáí òóçùèí ò í èñù-
ì áí í èéí á³ Äí èùáððí á³ 25 òèñý÷ çí èí òèò ðóáè³á, ùí á áí í áí èñáá
³ñòí ð³þ ï ññêîáùèí; ³ ï í áð³; ó ï ðèòèèùí ï ò áí Î ññêîáùèí è áòñ.
Î èéí èà ² àèááá è³èùèà ááñýðè³á òèñý÷ ðóáè³á, ùí á çáí í á³áòè í á-
àèá³áí ï ò Î ññêîáùèí ³ áí èèáò èí èæèè Ä. áá Èþñó³í á. Áí 1914
ðí éó è³èùèà ááèèèèèó í áðèçùèèò ÷áñí ï èñ³á í ááðæóááèè ùí ðí éó
òèñý÷³ ðóáè³á òáááðá, ùí á í á ï èñàèè èðèòè÷í ï ï ðí Î ññêîáùèí ó.
Í í 1917 ðí ó³ „ááí í èðáòè÷í á“ Î ññêîáùèí á ï ï ï í áèèà òí é òáááð.
Í ³á ÷áñ á³éí è 1939–1945 ðð. Î ññææí è-áí ³áðáí òè òá ï ññææí èþ-
àè àèèðáèè ç ÷óáí çàì í èò èí èáí çáððáí ù òèñý÷³ í áááí áí èò Î ññ-
êîáùèí ³ èí èæí è.

Í ³ñèý 1917 ðí éó, á í ááòí ï ³ñèý 1945-áí Î ññêîáùèí á çáñèèá°
á ÷óáí çàì í ³ ó í³ááðñèòáòè ùí ðí éó òèñý÷³ èí èæí è, í áí èñáí èò

í³æéíí éáí éí è ÷óæéí öýí è. Ç í èð – 90 % í à ðàí ó í íáðóí íñó³, nè-
èè í íñéíáúéí è – ³í íáð³.

ÑŒÅ, Áíæ³ý, Œðáí ó³ý, ²ðæ³ý, Í ³í á÷÷éí à òà é óñ³ ááðæááè
í³éíèè í á çà÷éí ýèè ³ í á çà÷éí ýðòú ñáíð èíðáí í³à ÷óæéí öýí .
Í ááí æè, í òí ÷ á í íæàçòðòú ùí ñáíð nèéó ³ èóéúòòð. Í èúéí í è
³í í çáí ó³à úí òí èó á³áá³ðòðú ò³ èðáí í è, áàçí áðáðéí áí í òí áýòú,
ùçáýòú nèð³çú çà ñáí³ð áí í áí áí þ, áàç æéí áí èð çááí ðí í, áí çáí è³à,
òà³í í èð í³áäýää÷³à çà í èá÷èí à. Í íñéíáúéí à °æéí à á óñúí í ó
ñá³ð³ í í í áá 500 ðí è³à áí ùòñý í óñèàðè áí ñááá ³í í çáí ó³à, à éí èè
é í óñòèòú, òí ñè³æéó³ çà éí æéí èí ùí³í èðí èí í, áí ùòñý, úí á ñá³ò
í á á³çí ááñý, úí ñèèà ³ í íáóóí³ ñòú í íñéíáñúéí; ³í í áð³; ° í³ó. Áá-
æá ñàí òí é í³ó ñòáí íæòú í íñéíáñúéí nèéó, çí èúèðè éí áí – í íç-
áòðèñý í íñéíáñúéí; çáðí; – „ðí ñòí; éí éí í è“ í íñéíáèþá³à á
³í ðèð èðáí í áð, çí èðáí à é á Œèðáí³. Í ñú ÷í ó ñá³à÷áí ý ÷ó-
æéí ó³à í ðí í íñéíáúéí ó óí ðí áí áæ ù ³ñòí ð³; í ááóááþòú ááèè.

Í íñéíáúéí à áèááèà í í áí ó çá³ðèó í èñáí ù È. Í áðèñà òà ñòæú-
ðóááèà í áá³òú ñáí áí í ðí ðí èà ³ áí æèà, í á í í³ ñòèàðè éí áí òáí ð³à
í ðí í íñéíáúéí ó (áí ðþ÷èñ ç í íñéíáñúéí; çááðáí èòðáí í, ðó-
í óí ý áèááèà 1964 ðí èð çá³ðèó í ðí òèí íñéíáñúéí òáí ð³à È.
Í áðèñà). Ñèàæ³í í, í á í ááðóéóááèà éí áí ðí çá³àèè „Enthulungen
uber die Geschichte der Diplomatie des 18 Jahrhunderts“, úí ù
í ááðóéóááèà Èí í áí íñúèèè ÷áñí í èñ „Free Press“ 1858 ðí èð, à
Í áðèñí áá áí ÷èà Áèáí í í ðá í áðááèááèà 1889 ð. í èðáí í þ éí èæá÷-
éí þ. Òáí È. Í áðèñ í èñáá: „Œ èðèáááí í ó áí éí ó³ í íñéíáñúéí áí
ðááñòáá, à í á á ñòáí ð³è ñèáá³ í í ðí áí ñúéí; áí áè ñòí ùò éí èèèà
Í íñéíáúéí è. Çí ³í èáðè ³í áí á òà áàðè, í í áá÷èí í, úí í í è³ðèèà
²ááí à ²²² ³ í í è³ðèèà ðáí áð³ðí úí í íñéíáñúéí; ³í í áð³; ° í á èèðá
í í á³áí í þ, à é òí òí æéí þ“. Áàè³ Í áðèñ ááí èòú òó í í è³ðèèð:
„Í í è³ðèèà ²ááí à ² áóèà òí òí æéí à í í è³ðèèð ²ááí à ²²², Í áððà ² ³ òá-
í áð³ðí ³é. °æéí à ð³çí èöý, úí í í í áðááí èèè Í áððà ² áí ðí èèñý
í ðí òè í áí æááí ý í í áóóí íñó³ Í íñéíáúéí è, à Í áððí ² í áí áááñý
áí ñýáí òðè áàçí áæéí; í í áóóí íñó³. Í íñéíáúéí à í í ðí áæáí à ³ æéí-
ááí à á íæáí ³é ³ æèþá³áí ³é ðéí è³ í í áí èñúéí áí ðááñòáá. Ñèèú-
í þ áí í á ñòàèà èèðá òí í ó, úí à í æéñòáðí íñó³ ðááñòáá ñòàèà í á-
í áðáááððáí í þ. Í áá³òú ³ òí í ó, éí èè Í íñéíáúéí à ñòàèà í áçèáæ-
í þ, áí í á é áàè³ çàèèðèèáñý èðáí í þ ðáá³à. Í áððí ² í í °áí áá
í í è³ðè÷í ó ðèðð³ ñòú í í áí èñúéí áí ðááá ç í èðí þ í í áí èñúéí áí
áí éí ááðý, úí éí í ó ×éí á³ñ-ðáí çáí í á³à çáí áóðè ñá³ò“.

Œðí èð ðáí³ðá (1853 ð.) È. Í áðèñ í èñáá òàè: „Æèðó³á³ ³í òáðá-
ñè çðí áéýòú Áàèèí áðèòáí³ þ í áéí í ááæí³ðèí ³ í áçèàí í èí í ðí-
ðèáí èéí í Í íñéíáúéí è òà ù çááðáí èóúèèð í èáí³à. Í í æéí à í ðè-
í óñèàðè, úí òþ ðí çáðóð í í òáí ðó ñí éí ýòú °áðí í áéó³, áí áí í á áæá
í ðí ñòí óèáñý í á ðéýðó áí ñá³òí áí áí í áí óááí ý. Í á Áèááí ñúéí í ó

óçááððáææ³ áí í à áæá ñòí;òù ó ñàí ï ò í ñáððáæó Áað³aðèèè. Áææý-
 áà°, Ùí éí ðáí í è ì í ñéí áñúéí; ³í í áð³; í ðí ñòýáí óóúñý á³á Ááí ó³áá
 (à í íæá ³ Øðáðð³í à) áí Øð³ºñòá. Á í ñé³éúèè çááí þááí í ý éáà çà
 çááí þááí í ý, òí í íæí à áááæàðè çà í íæèèáá, Ùí çááí þááí í ý
 í ñéí áùéí þ Øððá÷éí è áóáá èèðá áñòí ïí áí çááí þááí í ý
 Óáí ðùéí, í ðòñ³; Áæè÷éí è ³ í ñòáðí÷éí çáéñí áí í ý í áí-
 ñéí á'ýí ñúéí; ³í í áð³; Í ðéí éí èðè ì í ñéí áñúèèè çááí éí áí è÷èè í í-
 ðéá ° àèí í áí þ ÷áñó. Ó óúí ò çá³ááþòúñý ³í ðáððáñè ñá³òí áí; ááí í-
 èðáð³; ç ³í ðáððáñàí è Áæèèéí áðèðáí ³; "600. ² á ³í øí ò í ³ñó³: „Í í ñ-
 éí áñúèá í í è³ðèèá – í áçí ³í í á. Í í ñéí áñúè³ ñí í ñí áè, ðàèðèèá í ³í ý-
 èèñý ³ í ³í ýðèí óóúñý, àèá í ðí á³áí à ç³ðéá ì í ñéí áñúéí; í í è³ðèèè –
 í ³ááèðè ñá³ò ³ í áí óááðè á í úí ò – ° ³ áóáá í áçí ³í í þ. Í í ñéí áñú-
 èèè í áí ñéáá³çí – òá èèðá í áí à ç òí ðí í í ñéí áñúéí áí çááððá-
 í èðáá. Í áðí þ í í ñéí áñúéí áí í áí ñéáá³çí ó ° í á ñáí áí áá òà í áçà-
 èáæí ³ñòú ñéí á'ýí ñúèèð í áðí á³á, à çí èùáí í ý áñúí áí òí áí, Ùí
 ñòáí ðèèá ° áðí í à çà ðèñý÷³ ðí è³á ñáí °; èóéúóððí í; í ðáð³. Í í ñ-
 éí áñúèèè áááí ³áú çáááððáóáðèí á áí ðè, áí èè çí á°, Ùí ° áðí-
 í áéñúè³ çá³ð³ í á çááðí ³ á÷éí èðè í í ³ð. Í í ñéí áùéí á í í èèááá°òúñý
 í á ðàè í á ñáí þ áéáí ó ñèó, ýè í á áí ýáóçðáí ° áðí í áéó³á. Áí í á
 çáèýéó° ° áðí í ó ³ ñòááèòú çé ýéí í áá á³éúð³ àèí í áè, Ùí á í àðè
 í í ð³í ÷éí í í ñòðí èðèñý ³ ðèí í í èáçàðè ñáí þ í í ñòðí èèá³ñòú, í è-
 ðí èþáí ³ñòú "601.

Í á í áí øèí í ðí ðí éí áèýáèáñý ³ í áí í éáí í: „Ñáí áí áá í àðèí á
 í á í í ñéí áñúèèè í áðí á ðàèèè áí èèá, ýè í ³óí á àèí í í á èþáéí ó,
 Ùí í á çáèèèá áí í úí áí. Éí èè ýèèèñú í í áèè í óáá÷í á ç óí ³ááðñè-
 ðáðñúéí þ í ñá³òí þ ñòáí á í á ÷í è³ í áçááí áí éáí èð, éí èè ì í ñéí áñú-
 èèè í áðí á á÷éí èðú ðááí èþò³þ, òí ... í áí ³ áððáéó° ñè³á ñéáçàðè
 ááí, ýèá òí á³ í áèèí áóáá òáí. Í í ñéáéí è í á èèðá í áèæáí ðñòí è³ð³
 áèèóí è, àèá é í áéí ³áè³ð³, áí í á í áþòú æí áí í áí óýáéáí í ý í ðí
 í í ðáèú. ° áðí í áéó³ áðáí óþòú í í ° ³í 'ý òí á³, éí èè Í í ñéí áùéí á
 çáááððáá° ° áðí í ó "602. Ðí çòí ³á í í ñéí áùéí ó ³ éí ðá Á. Í áèí áðñòí
 ýèèè 100 ðí è³á òí ò áí áí ðéá: „Í í è³ðèè þ ³ í ðáèèè þ í í ñéí á-
 ùéí è çááæáè áóéí ³ ° í í ðèðáí í ý í áæ í í ñéí áñúéí; ³í í áð³;
 í áñé³éúèè òá áí çáí éýèá ñéááè³ñòú ÷è í áð³ðó÷³ñòú ì ñóñ³á³á. Áèá
 áí í á çááæáè áððèí óááèáñý á³á çáááððáí èðáá, çóñðð³áðè ðááðáèè
 í í ³ð ñóñ³á³á. Òá áððèí óááèáñý èèðá áí ÷áñó, éí èè òí é í í ³ð ñéáá-
 ðáá".

Í í èñúèèè éí ðí èú ç³áí óí á ²² í èñáá 1569 ð. áí áðèðáí ñúéí;
 éí ðí éááè ° èèçáááðè ²: „Í í ñéí áùéí á Ùí ðí èó çðí ñòá° í á ñèè³, á
 áí í á ° çàí áèèèí áí ðí áí áñýéí; ñáí áí áè. Í è çí á°í í, Ùí Áàðá
 Áæè÷éí ³ñòú ó³èè áèòí í á çí áþòú çá³ðý÷í ñò³ òá ááñí í ð³; í í ñéí áñú-
 éí áí òáðý. Í è ñóñ³áè í í ñéí áùéí è³ òí ò ó çí á°í í ³ ðí çòí ³°í í ì
 èðáùá, í ³æ ³í ð³ éí ðí è³. ² í è çáñóáð³áá°í í Ááñ òá ³í ð³ ° áðí-

í áénüé³ í àðí àè í á æáððáóáàðè Áàøí þ á³áí³ñòþ, Áàøí þ ñáí áí-
áí þ, Áàøèì àèáñí èì³ Áàøèð èþááè æèððýì , á í í áí ðþáàðè àè-
èóí ñüèèè í í ñèí áñüèèè í àðí á”.

Óð³áð³ó Áàèèèèè ó ñáí³í ó „í í è³ðè÷í í í ó çáí í áð³“ í èñáá 1768
ðí èó: „Ñí ðááá³ áí æáá³èèýì ° òà, ùí èí ðí ðèí çí ðà áðí í á áí í í á-
áá° ðí çáóáí áðáàðè ñèéó í í ñèí áùèí è, ýèá í ð³ çðóéí óáàðè áðí-
í ó”.

Í í í áðááæóááá áðí í ó³ í áí ááááñý çáñí óáàðè ñí þç °áðí í áénü-
èèð áàðæáá í ðí ðè í í ñèí áùèí è³ áàðüí áí í èèèí í ðèèè
(1672–1742 ðð.) òà èí áí ñèí Áðèá³ð. Óáí áð áðí í á í èàðèóü çá
ñáí þ ñè³í í óó.

Í³ áóü Á. óí í Øðáááí í áðááóááá í á í í ñèí áñüèé³ ñèóæá³ (í í-
ðè÷í èèí). Í í ááðí óáøèñü áí áí í ó 1575 ð., á³í í í èñáá óó í í ðè÷-
í èí ó. Èí áí ñá³á÷áí í ý í á í áí áèí í, áí ðí á³øí ý í í ðè÷í èí á – áí-
ñòáí áí í á, áæ áí áð³áí èóü, óí ðí áðáó³ý ðáí áð³øí úí áí í ÉÁÁ, ùí
ú áñ³ çí áþóü⁶⁰³.

Áí ð³í ð³èñüèèè í áððáðð í áèáð³è²²² áóá 1654–1956 ðð. ó
í í ñèá³. Ç í èí í áðááóááá èí áí í èñáð í ááèí Áèáí ñüèèè. Èí áí
í í èñ í í ñèí áñüèí áí æèððý XVII ñò.– òà í í èñ ðáí áð³øí úí áí æèð-
ðý ÑÐÑÐ, í ááááí í èèðá è³èüèá èí áí ñí í ñòáðæáí ú: „Äýèóþ ðí á³
Áí æá, ùí í è çí í áó ó Éðáí³ Éí çáè³á. Ááá ðí èè, ùí í è í ðí æèèè
á í í ñèí áùèí³, í áð³ óñà áóèè çáí èí áí³ í á èí èí áèó, í áð ðí çóí
ó á³ýçí èó³. Ó ò³è èðáí³ í³ ðóí í á í í æá í í÷óáàðè ñááá áí ááè
ðð³ðá÷èè á³èüí èì . Í è ðáí çááóèè, ùí ðàèá ðáá³ñóü òà ñí³ó. Çá
èí æí èì í áøèì èðí èí í ñè³áèóááèè í í ñèáèí è”⁶⁰⁴.

Ó÷áí èè ðí ðáàð Þ. Éðæáí è÷, í áðáèí í áí èè í í ñèáí èþá, í í çáá
1559 ð. áí í í ñèáè í ðí í í á³óáàðè ñáí þ³áþ áñáñèí á³ýí ñüèí³ áàð-
æááè í á ÷í è³ ç í í ñèí áñüèè òàðáí . Í í ááðí óáøèñü ÷áðáç 15
ðí è³á áí áí í ó, á³í í áí èñáá èí èæèó, á ýè³è í áçèáá° í í ñèáèí³ á
áððí èì è, çááí áí í í èì è, áèèóí áí è, æáðèèáí áðóáí èì è: í í ñóáó
í³ èí èè í á í èþóü; ó òáó³ í í æí á çááèóí óðèñý á³á ñí í ðí áó³ áððá-
ðèðè í í èí áèí ó èðí á³ á³á áèí üèóü. Í èðá, ùí í í ñèáèí è³ í í ñèí á-
èè í èýèè, áðáóóí è, í ðóèáí ó³, í³ áñóóí í³, æí ðñóí è³, èááá÷³, ááç
í ðèí óñó í á çðí áèýóü í³÷áí í áá³óü ñí á³. Óáááðí èððáí òà ñáááí èý
í á÷áèüí èè³á í á í á° í áæ. Ñáýùáí èèè í áèí í èñüí áí í³ á³ òàè³ ñáí³
áèè³, ýè³ í óæèèè. Èí èæí è í³ ðóí í á í á° æí áí èð. Éáæá, ùí
í áá³óü òáðáðè ÷è óððèè çí á÷í í èóèüóððí³ çá í í ñèáèí³ á⁶⁰⁵.

Áí áè³èñüèèè í í ñí è Á. Óèáð÷áð æèá è³èüèá ðí è³á (á³á 1580 ð.)
ó í í ñèá³. Í ñü ááùí ç èí áí ñí í ááá³á: ó í í ñèí áùèí³ áñá (áèèþ÷í í
ç èþáñüèèì æèððýì) ° í ðèáàðí í þ áèáñí³ñòþ òàðý. Óàð á³ááèðá°
á í³ áááí èð í áèí í³ æèððý, èí èè èèðá çáááæá°, ááç æí áí èð í í-
ýñí áí ú. Áóááðí áðí ðè í ðí á³í ó³è í á í ááðæóþóü óñòáèáí í³ áàðæáá-
í í³ í èàðí³, á í á ñáí° óððèì áí í ý ñáí³ çáèðáþóü ç í³ ñóááí³ èþá-

í î ñ³. Å ù î é î æ í è è í î ñ è æ í í à ° í å å ñ è ò è í ó æ å å í á ó ð í ç å å å å ð³ è , ò í å ó å å í å ò í ð è å å ð ó ú ç í³ æ è å æ í ; ù è þ á í î ñ³ å ñ å , ù î ç í î æ ó ú . Í ñ è å ð æ è ò è ù í å í î æ è è æ í , á í á í è °³ ñ ó å å ý í è . É í è è å ó å å å í å ò í ð ÷ è í³ ø è è ó ð ý á í å å ú í å å ð å å ó í å å ú å å å å ú í å æ í å , ò í ø å ð í å è å - ç ó ° å³ å ð ó å å è é í í ó á í è í å í å í å è ç å ç è í å è å å í ý , å è å í å å ð å í å å í í å í í å í í å å å ð å ° í í å å ð å í³ è è í , å è å å å å í ñ å í³ è è ø á í³ . Í î ñ è í å - ù è í å í à ° ù å í³ ø è è ñ í î ñ³ å ç æ í í í í å í å å å í é ó - ç æ í í , ç å ý è è í í è í å æ í å í å æ í å ç è í ÷ è í ý í å å ð æ ° ò í é , ò ú æ è å æ å é í å í å è å³ . Í ý è è ñ å³ å ÷ á í ú , í ý è è æ í è å ç³ å í å æ í å å å ú ú ú , å è ñ å ÷ å ° ñ å í - å í å è è å ç ó . Í ò í ÷ è ó í å å ð æ å è í í è í å æ í ó í å æ í å í³ è è í å å å è ó å å - é í . É í è è å å æ ó ° ç è í ÷ è í³ å , ò í ù å å å å å þ ó ú . Ó å ý ç í þ þ ó ú í å æ í - í ó è þ æ í ó ° å è í å å þ ó ú å³ å í å - ç å ö í ó ç å³ è ú í á í ý - í î ñ å ÷ è ò è í ð í ð è å è å ç á í í ; è þ æ í è . Ó å ý ç í á í è è í ò í ÷ å ð í å è ú , á í í î ñ è - æ í è í å í å þ ó ú í å å ú ú ó ý å æ á í ý í ð í ý æ å ñ ú ò å í ñ ó í è³ í ý , í î ð æ ú ÷ è ñ í ð å å å è è å³ ñ ú . Ó å è ñ í î ñ³ å å è å³ á í³ ø è è ó ð ý á í å³ , á í í å ð å å å å³ å å å å å è æ í í í ù è í å³ í í è í å æ í ó í å æ í å æ å ð å è ... Ñ å ð å í å è æ - ù è ó³ í å æ í è æ ÷ è ó í å í ó ° í å æ í í å³ ð í í å è å í ý è ú ó å í , å å ç ñ í ð í í å , í å ñ ð è í á í å í³ ÷ è í ð å å å í è ó å í , ç å å å è ú í å ð í ç í ó ñ ó , á í í î ñ è , è å - è ó ç ó å í í è æ ÷ è ó³ í è ó å æ è ù è . Í ø è å í ñ ó å í å è í æ í í ó è ð í ó³ , è ð å å³ æ è è å å ð æ å í í å í³ í ð è å å í í å í å æ í å - ù í å å í í å ý æ è ù å . Å è ø è è æ è å å å å , ñ í î ð³ å í å å³ ú ú å å ð è ñ í è ð å è ÷ í è ó å í å å ç í³ è ú è í å í è ð å å å í³ å ò å æ í ù è ú . í³ å è ø í å í æ è ú ú í î ñ è æ í è í å ç í å þ ó ú³ í å å³ ú ú ú , ù î å ° å ð í í³ í³ å è ø å . Í å å í å è è , å³ ú ú ú , ù î ó í è ó í å è è³ í ø å , í³ æ å ó å ú - å å . Í å å³ ú ú ú , á í ó ð ý å í å å í ç á í è ý ° í³ è í - í ó ; ç å è ò è á í ° å ð í í³ è , ð ð è í å ° è í ð å í í ç å í è í á í è í , å ç å ñ í ð í á ó ñ å - í í å³ è ú í í æ è ú å è è å ð å ° ñ í å ð þ³ å³ å å è å ° å ñ å í å æ í í å ó ñ³ ð í - æ ÷³ å ð í å í , ð ú æ è ú å å "606. B è ó å å ç å å å å å æ í ñ ý , í î ñ è í å ù è í å æ - í å å å å å å³ å í å æ³ ; ç í è ù è è è í è æ è ó Å . Ó è å ð ÷ å ð å . Í ð í ó å ñ í ð í î ñ - è í å ñ ú è í å í ó í å å ð ñ è ð å ó ó è ð å ; í å ú Í . Á í å ý í ñ ú è è ý è è í î ñ ú ÷ ó å í å è å å å ; 1840 ð í è ó í î ñ è í å ñ ú è í þ í í å í þ . Í í í å ð³ ÷ í å í î ñ è í å ù - í å æ å í å è å é í å í ç ó í³ å å ð ñ è ð å ó . „ Å å í è ð å è ÷ í å “ í î ñ è í å ù è í å ç å è å ð í ç ñ ð³ è þ ° .

Á í å è³ ó ú Å . Á í è³ í ñ í , ù î å³ å å³ å å å 1557 ð . Í î ñ è í å ù è í ó , ç å - å ó å å å : „ Ó ñ³ í î ñ è í å ñ ú è³ ó å ð å è í å ð å í í á í á í³ æ í í å í è . Á í í è ó è þ - å è å³ þ ó ú í í è è í í è ò å è , ù î í å å è å å þ ó ú å å è è³ å ó è³ í å ÷ í è å ó “ . Å å ñ ð³ è ñ ú è è í î ñ í è ó í î ñ è å³ 1654 ð . í è ñ å : „ ð í ç í í å è í î ñ è í å ñ ú - é í ; å ð è ñ í è ð å ó ; í è ó³ , í ð í ñ å ú ú è³ , å è å³ è ó è ú ó ð í³ è è þ æ í³ . Á í - é í á í å ò å í å ù í³ ð ð í ç í í å ò å å í í ð ó - ó å í ÷ í ð í þ å í í ý í³ ø è ó , í³ è ú è è ò å í á í å è³ å è è ó í ñ ú å í í ó å å è ú å å . Å å å ø ó ú í î ñ è æ í è ç í å æ í í å³ ð í í þ å å ç ñ í ð í í í³ ñ þ ò å í å å å å ñ å í : á í³ ð ð í ð è í å ç å - ø å ð³ þ ó ú ú , é í è è ç è í å è å ù í å í å å å í³ . Å í å å å å í å ð å ç ÷ ó æ í - ó ý í è í î ñ è í å ñ ú è³ í í³ ñ ð è å æ å å þ ó ú å ñ³ è ý è è í î æ è è å è ó³ í å - í î æ è è å è ñ í î ñ³ å³ å , ù í å í å å å ð è è ù í . Å ñ³ í å³ å í³ ó å è è æ í í è

áâçñí ðíí í í í áðáêðó÷òþòù. Í íñéíáñúé³ òí ðá³áó³ òà ðàí³í èèè
 í áéí í á³ðí í í á÷áñí³. Çéí á³á òà ðáððàá í í áí í í á éí áéí³é áóèèð³
 á í íñéá³,³ áí í è òí áýòù ááçéáðí í⁶⁰⁷. Ñòí ðí è³á í çí³ç³ð³á í ðéè
 ááñðð³éñúèèè í íñí è í í áóí ðþáá òà ñàí á, á òàéí áé, Ùí „Áñý í íñ-
 éíáñúéá í áóý[°] á í áéá³ðòí í ó ðááñóá³. Áñ³ éí áéí èð, ááç ðçí èð³
 ñòáí ó, ðáçíí ç í çí³ñòðáí è, ° ðáááí è. Í áéáèù³ ááèùí í áé³ í³áí è-
 ñòþòù ñáí ç èèñòè áí òáðý „ðáí é òí éí í è ðáá Éáàðéá èèè í áð-
 ðóðéá“³ ò. í. Bèùí òòíñú í³áí èñáá áé²ááí ÷ è í áððí, òí áððá-
 òéá áé æèððý. Í íñéáéí è í áðáéí í áí³, Ùí áñý çí³ý èðáçí á ç òñ³í á
 ááááñòááí è³ ç òñ³í á èþáùí è ° í ðéááóí í þ áéáñí³ñòþ òáðý,³ á³í
 í á° áí áéáñúéá í ðááí ðí áéòè, Ùí çáóí ÷ á, ç í á°òéáí è³ èþáùí è.
 Í íñéáéí è í á í áþòù í áéí ðí ñó³ðéð í í ðáéùí èð çáñáá. Á÷èèñý á³á
 ÷ óáéí ó³á áí ááé í ðèñòí éí ç í í ááá³í èè í á òí ÷ òòù, óááæáþ÷ è
 ñáí þ í áéé³í òí þ. Öý í áóý, í áðí áæáí á³ áéòí ááí á á ðááñðá³, ñéá-
 æáí³⁰, éí èè òí ÷ ððí ðè í íñéááèþ[°]òùñý ááñí í óý òáðý. Í íñéáéí è
 í í è³ðí³ èèðá òí á³, éí èè çááí óçááí³ á ýðí³. Áéçí á÷áþ÷ è í ðááí
 òáðý í á çí³ í áéí í³ æèððý, í íñéáéí è òþ çáñááð çáñòí ñí áóþòù
 òàéí á³ áí ÷ óáéí ó³á, Ùí í í éí èèñý á í íñéíáùéí³. Í íñéáéí è
 í áééááþòù çí ýðí í³ áéí áááþòù ðááñúéí ç í í ááá³í èè. Bèùí ÷ óáé-
 í áóù (í á í íñéíáñúèèè áðíí ááýí éí) í ðí áó° áðáèòè ç í íñéíáùé-
 í è, òí í íñéáéí è, ñí³éí ááðè éí áí, èáðáþòù ýè èð³í áéá, Ùí áð³é
 á³á áéáñí èèá. Áèù³ ñòáí è, òí ÷³ ñàí³ ðááè, í í áí áýòùñý ç í èæ÷è-
 í è ýè ç ðáááí è. Í á í áþòù í áéí ðí ñó³ðí èóèùóðè, í íñéáéí è
 áááæáþòù í òóéáí ñòáí ç á í áéá³èùðó í óáð³ñòù. Ó áðáóí³ áí í è í á
 çí áþòù í³ í áæ, í³ í áéí áí òí áí ñí ðíí ó. Çáè÷áéí³ñí³úé³ èþáñúé³
 ÷ áñí í ðè òàé³ ÷ óá³, í áçðí çí³í³ è³ í íñéáéí áí, Ùí áí í è í³áé³ñòù
 óááæáþòù ç á èñí èó ÷ áñí í óó... Óáé í áðí á í áí ááèáèòù áí èþ, í ðí-
 ðáñðó°, ýè Ùí éí í ó í áééááðè ç. Bèáé ýèèèñú çí³ é òáð òáðþááá
 òáé, ýè éí ðí è³ á áðí í³, òí áóí èáðóááá áé ááðæááí èí è ñí ðááá-
 í è, í á áððó÷áþ÷ èñú ó í ðéááóí á³ áðíí ááñúéá æèððý ñáí ç áðíí á-
 áýí, òí í íñéáéí è òàéí í ó í á éí ðéèñý á³ í áí ááí í ááèè á. Í á
 í ðéýðáèþááí í ý³ í ðéýçí ù í íñéáéí áéáèòùñý èéðá ç òí ÷ èè çí ðó
 éí ðèñó³ ñí á³. Í íñéíáñúé³ áí ýèè ç áéáñí í ç áí è³, ááç í áéáçó èþá-
 èýòù áéí ðñòí éí çí óùáðèñý, èáðóááðè áýçí³á. Ó í íñéíáùéí³
 çááæáè³ áñþáè í í áéí á ç á í áááèèè³ áðí³ çí áéòè áðáðéèáèð
 ñá³áé³á, Ùí çáí ðèñýáí óòùñý í á òðáñó³ òà áááí ááè³ á òáðéá³.
 Í áá³òù ó òððé³á í áí á òàéí áí áéáéí áí éáéóçóáá í áðáá áèùéí è³
 òàéí áí áéí ðñòí éí áí çí óùáí í ý ç í èæ÷èð, ááçáí ðí í éó⁶⁰⁸.

Ááonúèèè í íñí è áí í íñéáè ó ñáí ç ñí í ááááð 1712 ð. ñá³á÷èòù:
 „Óí ÷ á òáí áð í íñéáéí è í áí áááþòùñý í ááí óááðè èóèùóðí³ í áðí-
 áè; òí ÷ á áí í è í áðáááýáí óèèñý ó òðáí óóçúé³ ðáðè³ áéáèýááþòù
 çí áí³ í³ áé òéá³èçí ááí³ðéí è, í³ áé ðáí³ðá, í ðí òá éí áéí èè ç í èð
 çáèèðéáñý³ òáí áð òéí, ÷ èí á³í áóá – áééóí í³ ðááí í. Áðóá òá-

èèé æaðèèèèè, Ùí ý ðàäðà ìà àè íà í³æíç³ íàéá³áí³øí; óè-ðàìíñùèí; ðaðèí è, í³æ çà ñòíèí ì ìñèíàñùèíáí ààèùí íæ³. Èíèè ì ìñèíàñùè³ àðèñòí èðaðè ñààðyòuný, òí í èppòu íàèí íáíí ò á íá-èè÷÷ý³ í àçèààpòu òàèè è àèàèè è ñèíàà è, Ùí ìò í á í íáíà àðòèòààè. Íà ñàyòèòàáí³, Ùí èíáí àèàòòààà òàð í àðòí, íàé-àèù³ ààèùí íæ³ í ííáí èààèèny, ýè ñàèí³; áíðèàèè, ñàèñòàèè, àèp-ààèè, í èpààèè íàèí í á íáí íáí³ ñààðèèèèny òàèè è ñèíàà è, Ùí ÷òæí çàí í³ àèí èíí àðè í íáð³èàèè. Ó ñòíñòí èàð ç ì ìñèàèí àí è ì ó-ñèðà àæèààðè áíñòðí; ìðííòàòùèí; èàèèèèáí; ì íàè, Ùíàè áíí è ààñ çðíçòí³èè³ çðíàèèè, Ùí ì àèè á çðíàèèè. Bèùí áíáíðèòèí à-òà èòèùòòðí íp ì íáíp, àà³÷èèáí, òí áíí è íáòòòààòèí òòù ààí è. Èíýçù Í. Í áíøèèá – àðòàá í³ñèy òàðý íñíàà – í á áí³ ÷èòàè, í èñàðè. Ñòà ì íáíà èààèí í³àèòí èòè, íàà³òù íàéàèùèè, çàí èà-òèàøè èáí èèàðíà³ èí. Í. Í áíøèèáò 20–30 òèñý÷ ðòàé³à, ç ýèèò òàð à³çùí à ñáíp í àéèó⁶⁰⁹.

×èáí òðáí òóçùèíáí íàðèàí áíòò Áòáñ Á'Áí àèý áíáíðèà 1795 òí-èò ó ñáí; è íðíí íá³: „Àæà 60 òíè³à ì èíòèí, ýè ì ìñèíàùèíà çà-ààðààèà Óèðàìí ó, Èààèàç, Áðòç³p, Èðèí, í íá³èèèà Ííèùò. Èà-àèòù, Ùí ì ìñèíàñùèà³ ì íáð³ý – òà ààèàðí ù í á àèíýí èò í íàò, Ùí òàààðí èòòáí òíçèðààà° ì, Ùí ðàáñòáí í ìñèààèp° ì, Ùí í íø-ðpp÷èñù, áííà òèí ñáí èí ñáí à áíòò ñíá³ è³íáòù, Ùí èíáíà ì í íáà çàààðááí ý ÷òæèò çàí àèù – òà í íàèè èðíè áí ì òíààèó³ ò. Í. Òàèí! Í áíáíàèòòùñý ç òèí. Àèà ÷ è æ òý í íòáíðà í á í íà-ðà í áñ, áíèè ñáí à çààèíá? Í íáòí àèòá íðí òà. ×àñ øàèàèí ì èíá°. ì ìñèíàñùèà íðàà áíòòòùñý. Ðàç, àðòàèè ðòøèù í á³àðííó Àòè-èà,³ ì è çààèíáí, ýèùí í á çòí èí èí í òò àç³èñùèò í íòáíðò“.

Óðáí òóçùèèè³ ñòíðèè Æ. Í³øèà (1798–1874 òð.) áíàà: „Ì ìñ-èíàùèíà – òà ñèèà àèèòí ñùèà, òà ñá³ð àáççàèíí ý, òà ñá³ð, áíðí-æèè àñýèí ó çàèíí íá³³ í áñàí í áðàà çàèíí íá³³ ì òàèùííí ó. ì ìñè-àèí í á í á³ í áèò³í í³øíáí, Ùí ì á³ èpàèíà – òà çààòí ñò³ á³à÷ò-ààòè ì òàèùíà áíáðí³ çèí. Á òý çààòí³ñòù° ì ííí íáíp áñ³; èpáñù-èí; èòèùòòè... ì ìñèíàùèíà, àèèíðèñòáòp÷è³ òàðíí àèñùè³ áíèù-í íñò³, øèðèù çàèííèðè, àáçèàà ó³àðíí³. Áííà í áíàè í á Ííèù-òò, í³àè íáíðí ýp÷è ñàèýí á³à áííáèáí ý ìò í íèùñùèíp øèyò-òíp. Í áíàè í á Óððà÷÷èí ó, í³àè íáíðí ýp÷è í íè³òè÷íó òà ðàè³à³èí ó ñáíáíáò ààèèáí ñùèèò ñèíá'ýí. Ñáí³p íðííàááí áíp ì ìñèíàùèíà ðòèí ó³ àòòíáí³³ ì òàèùí³ íñííàè ó èíáííáí í áðí-àó, Ùí ñòàà ì æàðòáíp. ì ìñèàèí è çàòàòààèè ñáíp³ ì íáð³p í á ñè³í³è, àèè³è áð³ ó ñáíp ì ñ³p „òyòòààè“ ñá³ð, í á çààòàp÷è í àèí áíøí; òàààè í á æàðòàè í áà³òù ñáí ì ì ìñèíàùèíà. Í áðàò-ì íáíp ñáíáí òñí³òò áíí è àààæàpòù ò³èèíàèà çí èùáí ý íñíàè-òíñò³, í íí³àá÷áí ý áñùíáí àòòíáí íáí³ èòèùòòðí íáí æèðòý. Bèùí ì è, òàðííáèó³, áíííòòèí ì ì ìñèíàùèíà áí ò÷àñò³ á íàèèò òàðí-

çóì ³èà °aðíí áéöyì òèòà ííéíðà æáððà ò³; æíðñòíéíñò³, áíòíá-
 í³ñòù ìò òí áððè ááç ñéíàà íðíðáñóó. Ëíð³í í ý ò³; ííéíðè èàæàòù
 ó íáííòèóí ³é áð³ í íñèàéí à, ùí ñàí Áíà áàá àèàáó òàðáá³, ³ òí-
 í ó òàð çàáæàè ñí ðàáááèèèèè (òèñý÷³ í íñéíáñüèè áàèüí íæ³ í ó-
 æèè³à à ÑÐÑÐ, çàñóáæáí èò àèáí þ í á ðíçñò³è, èðè÷àèè í áðáà
 ñí àðòþ: „Áà çàðááñóáó ñí áàñèáý áèáñóù“.- Í. Ø)... Í íñéíáñü-
 èèè óðýà àèáóáèà òèò, òòí í áàáæèáñý í áð³èàðè (í à áóóí í ðèýòá-
 èáá³) í à óðýáí áó ñàááí èþ. Áèà áíáí í÷áñ òíé æà óðýà àèðááèý°
 ñáí þ ñí ðàáááèèèè³ñòù, ñáí þ òóðáí òó íðí áíáðí áóò èþááé (Á. áà Èþñ-
 ò³í í èñáà òà 125 ðíé³à òíí ó íðí ... óðýà ÑÐÑÐ)... Ó í íñéíáñüè³é
 ííé³ò³éí ³é áàðæáá³ íðíðèð³÷ý ì³æ áíéííáí èì è, æàðèèèèè è
 áàèáñóáàì è, èáð³áñüèè çí óùáí íýì, ááçí ðáá³ýì òí ùí³ íð³ò³éí í
 íðíáíéíðáí èì è, íðáèðáíí èì è, áèñíèè è ñéíáàì è – áàèáí
 í³æ³ðá, í³æ ó áððèèáí ñüèèð èþáíæáð³à, áí ò³ íðéíáéí í³ í á è-
 áíéíðòþòù áàðí èò ñè³à... Ááñæ³ñòù í íñèàéí³à àèáèýáà° áððá çà
 ñí óóíé. Ó í íñèàéí³à íáçíáí³ – íèòà, à áñáðááéí³ – ðááñóáí. Óá
 ý áà÷èà ó éíæííáí í íñèàéí à. Áçáááè³, çíáí³ðí³ñòù í íñèàéí à °
 íáéíáèóáí³ðà çà áóáù÷èþ. Òíí ó-òí í íñèàéí óááæà° ñáíì í áè-
 áððèè áíðíáí òíáí, òòí ñóýáí á ç íúíáí çíáí³ðí³ èè÷èó.
 Á í íñéíáñüè³ ùèð³ñòù í áþòù çà áíæáá³èèý. Ñéóðíí! Áí æ óñà
 í íñéíáñüèà æèððý, ó áñ³ò òàðéí áð – óá ñóó³èüí à çí íáà íðíðè
 íðááè. Í íñèàéí è áááæáþòù çðááí èéíí òíáí, òòí í á ° áðáðóóííí,
 çáí áðá÷áí í ý áðáóí³ áááæáþòù áàðæááí þ çðááí þ... ²ñòíðý °
 áèáñí³ñòù òàðý. Á³í ì çí³í þ° ýè òí÷á³ ùí òí÷á, íðíáíéíðòþ÷è
 í íá³³ ñòíðè÷í³ „íðááè“, í áðáðíáèáí³ áí ííððáá ííðí÷íì ííé³ðè-
 èè. Á ÑÐÑÐ íí éíæí³é „÷èñòó³ çðááí èè³à“ áèèèáþòù ç éíèáí-
 çá³ðáí ù áñ³ éíèæèè, ùí á íèò çáááóþòùñý ìóí³³í áí á. Í á áðóíí-
 áèò òíðí ÷è èáððèíáð í áðáí áèüíáóþòù ìò í á³ðèò íñá. Í í
 ñí áðð³ Ñòáé³í à íáííáí í áðáí èñáèè, í áðáðíáèèè³ñòíðè÷í³ íðáð³ –
 „Èñòíðèþ ÑÑÑÐ“, „Èñòíðèþ Èí ÑÑ“ òà í³ð³. Í íñèàéí áí ò³èí-
 áèòí áðáèó° òáíð÷íáí áóóó, í áá³òù áðáèó° çàè÷áéííì áéíáð³áèè-
 áíñò³. Áíí è í á áàèè í³÷áí³ñííüéí áí ñèáðáí èð³ èþáñüéíì èóèüð-
 òè. Í á áàèè í áá³òù³ ò³ ç íèò, ýèèò áàèè÷áþòù áíí è „áàèèèèè è“,
 áí æ ò³ „áàèèèèè³“ èèðá í ááí óááèè °aðííáéó³à. Òà é í ááí óþòù
 í íñèàéí è èèðá òíðí è °aðííáéñüéíì èóèüððòè, à áóóó ì áíí è í á
 í íæóòù ñíðéíí ýòè, áí á³í í á èèðá ò³èíáèòí ì ÷óæèè, à é çà-
 í áðá÷ó° ìóí³é í íñéíáñüèèè, áç³áðñüèèè. Òèì-òí í áá³òù³ í ááí ó-
 þòù í áðáí³÷íí, ááçáóðíí, í áðáèðð÷óþòù, ñííòáíðþþ÷è, çíæèó-
 þ÷è áí ñáíáí áàðááðñüéíáí ð³áíý, ðíçóí³íý, á³á÷óááíý. Òáè,
 í íñèàéí è ñòáíðèèè íáñ³áí ó ñàèàí áðó í³à íáçáí þ „ðóññèáý
 èóèüðððá“, ùí ñíðáá³ ° èèðá èáðèèáððóí þ í á èóèüðððó... Í á-
 á³òù ðáè³á³éí³ñòù í íñèàéí³à í á ° íðááí áí íýì áóð³, à çðíáèáí à
 á í³íóáðñóá³, ùí á áíííí íáòè òàðñüè³é ááñííò³; òðèì áòè á ðòèáò

nãé í ãðĩä³ ï³ããĩðóããðè çãããðããĩ ÿ ïðããĩñëããĩ èð èðãĩ. Ì ñ-
 êĩãñüé³ ñãÿüãĩ èèè áóèè, °³ áóãóðü (ãĩ æ íã ï ïãèðü³ ïãèøè ì
 áóðè) èèøã ï ïé³òãÿì è á ðÿñãð. Ì ññĩãüèĩ à – òã òãðãðñüèã ïð-
 àã, à íã ãðãóüèã Á³çãĩ ò³ÿ... Ñ ï ïããã äãüĩ ç òãðãããĩ ÿ ²ããĩ à ÌV
 òĩ ò, üĩ ï ïñëãèé³ ï ïññĩãèè íãøèð á³ã ° òãé³ ñãĩ ³ñĩüè³, ÿè
 áóèè è çã ²ããĩ à ÌV. Ü ïã íãèããĩ ï ò³ĩèðè òãðĩ ãèñüèð ñãĩãĩãó³
 °ãðĩ ïãèñüèã æèðüÿ çãããè³, òðããã ï ïãèðè ò á³ÿçĩ èð³, üĩ íãçè-
 äã°òüñÿ Ì ññĩãüèĩ à. Èĩãè èè, òðĩ ï³çĩ äã æèðüÿ à Ì ññĩãüèĩ³,
 áóãã çããĩãèãè èè ç æèðüÿ á áóãü-ÿè³é °ãðĩ ïãèñüè³é äãðããã³, ï³ã
 áóãü-ÿèè °ãðĩ ïãèñüèè òðÿãĩ. Ñ ññĩãèñò ï³èèè íã çããããð
 òĩãĩ ï ï÷òðüÿ, ÿèã ï òĩèèè ï ãĩã, èĩèè ÿ, ï ïèèããð÷è Ì ññĩãüè-
 í ò, ï ãðãñòĩ èã ì èĩðãĩ. Òĩã³ ÿ íã äããñü ãèèñ ãèãðèĩ òã: „Ãĩã!
 Ñ á³èüĩ èè! Ñ ï ïãø ãĩãĩðèðè³ ï èñãøè, üĩ äðĩ ãð“. Ì òãð, üĩ
 æðãããñÿ ç èè³ðèè, íã áóã æ üãñèèã³øèè çã ï ãĩã òĩã³... Ì ñ-
 êĩãñüèèè ï ãðĩã òĩãñè³ãĩè çèèãĩ³ã ° ï ïãããèèèèè³ òĩ ò çãããðã-
 í èüèèèè. Ò ñãĩçè ï ïãããèèèèñò òã çãããðãĩ èðãã³ ï ññĩãèè íã çĩã°
 ì äæ. Ò ñãĩ° ò ðããñüèĩ ò òĩèèèðãĩ ï³ã³ ï èãèã° íãã³ð ï ïèðèðè-
 òè ñãĩð äãñĩ ï³ð ïã ï³è³ ï ãðĩãè, äãããðñòãĩ ÿèèð òĩ÷ã çãããðã-
 òè. Òãè ðããñüèèè ï ãðĩã ï ð³° ïãĩðãøè á òñüĩ ò ñã³ð³. Õÿ èĩãĩ
 íãã³ÿ íããã° èĩ ò äãèè÷ãçĩ ì æèã ã³÷í ì ñèèè. Ì ññĩãüèĩ à æè-
 æèüñÿ íã °ãðĩ ò, ÿè íã ñãĩð çãĩãè÷, üĩ ì ðãĩ³øã ÷è ï³çĩ³øã
 ï ãðèì á ò ñãĩçò ðóèãð. Ì ññĩãüèĩ à ðĩçĩæð³° ðĩçãì òðó° á °ã-
 ðĩ ï³ äãçèãã òã íãø³ ñããðèè³ ÷ããðè, üĩã òð ï ïðãèüĩ ò ç³ññĩãã-
 í³ñü æèèðèñãøè ò ñãĩ° ò çãããðãĩ èðãã³. Òã áóãã Ì ïèüüã íã
 ãñã°ãðĩ ïãèñüèð ï³ðó... Ì ññĩãèè è èãçãèè ï ãĩ³: „°ãðĩ ïã ãñòĩ èèã
 íã øèÿð, üĩ íèì³ øèã Ì ïèüüã. °ãðĩ ò ï³ãð òððüð ðãøãè³ è³ãã-
 ðãè³çĩ ò, ì ñèèã äãããè³ ñèããøã°. Ä íãøã ï ïãð³ÿ äãããè³ ï ïãð-
 í³øã° ñãì á òĩ ò, üĩ íã ï ïã ï °ãðĩ ïãèñüèè³ è³ããðãèüĩ ì ñãããèè³.
 Òãè! Äãñĩ ï³ðÿ ðĩãèð ïã ñãããì è, æèã íãñòãĩ à ÷ãñ, èĩèè ì è ïðè-
 ì òñè ï °ãðĩ ïãèð³ã çãĩèãðèðè çã íãøã ðããñòãĩ... Ä³ã ÷ãñó, èĩèè
 ÿ ï³çĩãã Ì ññĩãüèĩ ò, ï æèãðòĩ °ãðĩ è æèãã°òüñÿ ï ãĩ³ áóãã
 ÷íðĩè. Ì ãĩ³ ñĩããã° íã äããèð, üĩ Äã ïðèçĩã÷è Ì ññĩãüèĩ ò
 ï ïèãðãðè °ãðĩ ò çã ì ïðãèüĩ á ãèèðÿ”⁶¹².

Èĩèèèè Ä. äã Èðñò³ ï ïãðãèèããĩ ï à ÑØÄ 1952 ðĩèð. Ì ðããã-
 ï ïãð ãĩ òĩãĩ æèããĩ ÿ ïãèèãã èĩèèè³é ï ññĩè ÑØÄ à ÑÐÑÐ
 Ä. Äãããè-Ñì³ð: „÷èðãð÷è èĩèèèè Ä. äã Èðñò³ ï, íãèèã ò 1843 ð.
 ï ðĩ³ ï ïãð³ð Ì èèèèè³, ï ãĩ³ çããããèñÿ, üĩ ÷èðãð ï ðĩ ÑÐÑÐ
 1943 ð. Òãèð ðãèã çòĩ ÿ íãè ïãðĩ à òĩðãè³ñü, ò÷÷ ðĩçã³èÿ° çò
 ï ï ïã ñü ðĩè³ã“. Ä. Äãããè-Ñì³ð³ ñãì íãèèãã èĩèèèè ï ðĩ ñãĩ°
 ï ðãããðããĩ ÿ á ÑÐÑÐ, äã, çèèðã ï, ° òãé³ ñèĩãã: „Ì ññĩãã á³èüð-
 ãèçĩ ò ° ñòð ï ññĩãñüèã ïãð³ ïãèüĩ à. Èãĩ³ òã Ñðãé³ ðĩçãããð-
 äãèè òð ññĩãã ï ñòèè³ð³ ðð òðããèð³ÿð äãñĩ ïðè÷íã ñãì ïããðãã-
 ñòã ì ññĩãñüèèð òãðãã. ðãÿ ñüèã ï ïè³ðèèã – òã øèðã ñòãðĩ ãĩ

l i n e i a n u e i a i 3 i i a d 3 a e 3 c i o c i i t e i a i p e i i o i 3 n o e f i i p 3 a a i e i a 3 o p .
A o a e o e f i i a 3 e u o i a e c i o 3 e e i a e o i o i o i a e i e e c i i n e i a 3 c i i i .

I t e y e c . E d a n 3 i n e 3 i e n a a c i i i a e a o a 3 a i e i o i c o i 3 i y i a o o o
3 a o o 3 l i n e i a u e i e n o i o i e 3 a o i i o : „ l i n e i a u e i a o a a e e e e i e i -
i o i c i i i , e a d i a a i e i o d y a i i , y e e e o a 3 e n u e i a i - o a i e d a o e f e i .
A a i o i i , l a d a o , d i a a n i 3 o d - o a i a i i a e y o a , y e u i i i d 3 a i p a a o e j o
c o a e e i e d a a i e p o 3 i i a d a i e , y e 2 a a i I V , i a o d i 2 , l e e i e a 2 .
O a e e a e i 3 n a i o ; a o o 3 l i n e a e i n a 3 a i i e e n a i a i a o o i a i i a i e a e 3 o o -
a a , a e a a 3 i i a i a o a i 3 o i c o i o , i 3 a i e 3 i i c a o o e n y o i a i e a e 3 o o a a .
A a , a 3 d o a , l i n e a e i a a a a e o n a 3 e d a a n u e e e n o a i c a 3 a a a e 3 a a a a o ,
u i a o a e i i o d a a n o a 3 a o a a e i e e n u o a a n n a 3 o . O e i - o i l i n e a e i i a o
i a n o d e i i e e i a o e e a i c a a a d a a i i y o a e o c a i a e u , a i o a c a a a d a a i -
i y o a e i a a i d i a i p c a e i a i d a a n o a i , a a p - e e i i o i i a e e a 3 n o u c i o -
u a o e n y c i i a d a i i a a i e o , u i i 3 a i i n e o u e i a i a i i a i 3 a , a i i a i n u e i -
a i i a d i a o . O a e a i o i a e o u a i i a i e n a i i ; o a i a e i 3 a e i i n e i a n u e e i
o d y a i i 3 e i a i i 3 a a a i e i e u i a i c a a a d a i e o o a a . I 3 a a a 3 a a p o u
n a i o i o o d y a i a 3 c a i a o 3 n e e o i e u e o e a i d i a 3 a 3 i i a d 3 i . I n u o o o
3 e d e o u n y o a i i e o y a o o 3 l i n e a e i a o a e i a i 3 i i a d 3 i . i 3 e i e e
i a c i 3 i y o u i 3 o d y a , i 3 n o n i 3 e u n o a i , a i a i a o a i a i i a n 3 o i d i a
3 c i 3 n o n a i i ; l i n e i a u e i e . l i n e i a u e i a i i a a n o u o o e o a n 3 i o a i -
i e i n e e a i , e o i o a a o e i a c i e i o i i , c a i e o o o a a o e i a 3 i o d e a a i e -
a n p n a i p 3 i i a d n u e o i i a o o i 3 n o u a a e a a i a o i c i a e a i y n a 3 o i a i ; d a -
a i e p o 3 i . l i n e i a u e i a i d i a i e i o o o i i a o a i a o . A i i a i d i a i e i o o o
i i a i a i a i a a , i i a o o a d e a o , i d e o 3 a i i a i a i n o n i 3 e u n o a a . I d i a i e i -
o o o c i e u a i i y i d e a a o i i ; a e a n i i n o 3 . E p a y i e e o a o a e i o a o 3 o -
o a a d e i i a a e o o y . l i n e i a n u e a d a a i e p o 3 y a a a 3 n i o o , a i i a a a a i a o
i 3 e u e i e a e i o o d o d a a i e o , c a e n o e i e 3 i i a a i e o , i c a d i o i e o n i e -
a a o 3 a . I a e i a e e 3 o a i d y i l i n e i a u e i e - o a i i n o a a e o e l i n e i a n u e 3
i d a i i d e i a o d i a o a a d i e e i a o a d i i a e n u e i i o i i d a e u i i i o
a a a i 3 , n o a i d a i i i o i 3 a e 3 n o p i a i e o , i a c a a d i 3 n o p a d o a e o 3 a a d a i e
a n 3 o a d i i a e o 3 a . l i n e i a u e i a i a i d i i o n o e o u a i a i i ; i a a i a e a e -
e i d e n o a o e a n 3 i 3 a e i n o 3 e p a n u e 3 613 . O a i d i o a i , i a i e n a i i i i -
i a a n o i o i e 3 a o i i o , c a 3 e n i p o u n y i a i a e o e i a o o a i a d .

O a , u i i e n a a A . a a E p n o 3 i 1840 o i e o i d i i i n e i a n u e o i i i a d -
o 3 i o 3 i i a d 3 p , i i a o i d p o n o i o i e 3 a i 3 c i 3 o a (1943 d .) i d i „ a a i i -
e d a o e f i o “ 3 i i a d 3 p N D N D e i e e o i 3 e e i i o i 3 n o , a i a d e e a i n u e e e
i d i o a n i d A . x a i a a d e a i , y e e e a e a o N D N D 15 o i e 3 a 3 a i a d a c i a a
l i n e i a n u e o i i a o o a 3 n o i d 3 p : „ U i a i a o a a e a y a N D N D , o i a 3 e u -
o a i a i a a d a a e i : c y e i p a a e e e i p n e e i p n o a d a o a d n u e a o a i d 3 y
3 i d a e o e e a o d y a o a a i i y o d e i a o u n y a N D N D . x e n e a i i e i e i e o e a -
i e , a a n i i a e a i e i e , a a n i i n i 3 o i e i e , a a n i i c e i a 3 n i e i e i i a y c a -
i a n a i i a a d a e a a n o a i o a d 3 a 3 c n a i i a a d a e a a n o a i i d a a y i n u e e i . A o o
3 a e o o y N D N D i i a e i a c i a f i i e 3 i o a i 3 c i a o e , a e a e a e a e 3 n o i d 3 p

i iñeĩ añueĩ ³ i ãð³, i ³æ ñàððeñðeë ÑÐÑÐ òà i ðĩ i ãè eĩ ãĩ ààeũ-
 i ãæ. Í àeáĩ eĩ ãĩ ³ òĩ ð eĩ ð i ³æ ñàððĩ ð ³ i ãĩ ð i iñeĩ aũeĩ ð
 ° àãñĩ òð³ ý ç ì ãñe³ àeàĩ è: ò³ eĩ ãeðeĩ í àæçĩ ãĩ ýĩ í³ ýeë ò ðàà
 ãñĩ ãè ³ òeĩ ã÷ eë àeòĩ ç è ðàeĩ è. ² eĩ ðĩ í ããĩ ³ ñàĩ í àeààð³ i eĩ ò-
 eĩ ãĩ, ³ í àeĩ ðĩ í ããĩ ³ òãĩ ãð³ òĩ ³ òã' ýçĩ ðàeë ³ àeñeëàe ãĩ Ñeã-
 ð òà àeààeë í ãĩ ðĩ àeũĩ àeëeò (í ã i ãeýã ° ãðĩ ãeò³ã) e³ eũ-
 e³ ñòũ è ðãð... Áò ñàððeò ° ãðãeñueë ò i ãðĩ ³ ã ãĩ ñeðã ò í ãeò
 i ãðĩ ã ò òeðã ì ñueë ñãeýĩ òà òeðã ì ñueĩ ³ í òãe³ ããĩ ò³. Í ãð³ i-
 ãe³ çĩ ãeũ ò ãeë³ã – òã ñàððeë ò ãĩ ã³ çĩ i iñeĩ añueë ò ðĩ ãñĩ-
 òãĩ òã, ðĩ çĩ ã÷ ãĩ eë ãĩ ãðãĩ í ãĩ... Ñeũ i ãðãĩ ý ò i iñeĩ aũe-
 í ò ãñã Ì ãððã ² ç ÑÐÑÐ, òĩ i ããĩ ãĩ ñòãe, í ãã òũ òĩ ðĩ ãĩ ñòãe
 çĩ àeããĩ í, ýe ãðeãã ã i ñeý ãĩ ãó. xèò ð÷ e eĩ eæeò Ì . Òòãã - Áã-
 ðã i añueĩ ãĩ „Ðòñeãý òã ãðeëã ã i ðĩ ðeĩ è í ãñòý ããĩ“, ý çãe-
 ãĩ ããĩ i ðĩ ðeòã ò í³ e i ðĩ ãããð ðeò ñàĩ eò ò ðĩ ãeãĩ, ãĩ ì ò í ã-
 ãããñý ðĩ çã' ýçãe Ì ãððĩ ò ã³ Ñòãe³ òãĩ ãð. Í ãĩ ðeëãã, Ì ãððĩ
 çãeð³ ã÷ òãã ðĩ ã³ òĩ eë³ã ãĩ i ãĩ ðeò ñòãã í ã 10 ðĩ eã. Ñòãe³
 çãeð³ ã÷ ò° í ã ãñã æeòòý. Òĩ ãð, ãĩ eĩ ãĩ àeðĩ àeýeë i iñeĩ añue³
 i ãĩ ðeò ñòãã XVIII ñò., ãóã ãóãã ãĩ ðĩ àeë ³ ãóãã í eçueĩ ýeĩ ñò³.
 Ò i ã i ñe³ i ðeðe ýe³ ñòũ, Ì ãððĩ í àeçòãã ððãðe ãĩ eĩ ãe òĩ ðãe-
 ðãe³ ã i ãĩ ðeò ñòãã. Òãĩ ãð ò ÑÐÑÐ òĩ ãð ðãeĩ ãe ãĩ ðĩ àeë ³ òãæ
 eãĩ ñueĩ ýeĩ ñò³. Ò i ã eĩ ãĩ i ñe³ i ðeðe, Ñòãe³ ðãeĩ ãe í àeçòãã ððãðe
 ðĩ çñðð³ è ðãðe òĩ ðãeðãe³ã... Ì ãððĩ ãóããã çã ãððããã ã ãðð³
 i ãĩ ðeò ñòãã ³ ãããã ì çã ãããã ðĩ ã ãeũ i ãeãĩ, ããe ãĩ í e ããeë
 ñĩ ðãã. Òòĩ í ã òĩ ðã ãðãe, òĩ ò í ãeëããã i ðeĩ òñãĩ, ñòããeã
 ãððããã eò í àeýããã÷ã, òĩ ãð ã i ãĩ ðeò ñòãĩ ðãeðe÷ĩ ãeĩ
 ãððããã eĩ . Ó ÑÐÑÐ òñ³ i ãĩ ðeò ñòãã – ãððããã ã³, ³ ã eĩ ãeĩ ò
 ° ãððããã ã í àeýããã÷ã... Çã Ì ãððã í àeý ðe ³ í çãĩ í ãĩ ñĩ ãðã-
 e³ ñòã i i ãeĩ ã ãeĩ eëðã çã ããeëeò i eãðĩ ð, ãĩ ãðeë ò³ í ã i ãeë
 àeðeĩ ðe i iñeĩ añueĩ ãĩ àeëò ñòãã òà ãððĩ eðãðeçĩ ò. Òã ñàĩ ã
³ ã ÑÐÑÐ. Òĩ ã³ ³ í çãĩ ò³ i òñeë æeðe ããĩ eðãĩ eãĩ ãã ã i iñe-
 ãeĩ ãã (ã „í ã ãòue³ e ñeĩ ãã“), ³ çã eĩ ãeĩ eĩ ñe³ àeòããeã i ñe³ òý.
 Òã ñàĩ ã³ ã ÑÐÑÐ. Á ãã ã³ ÑÐ ã ÑÐÑÐ i ðĩ ãeçĩ ãĩ ý ÑÐÑÐ ° àe-
 i i ãã ã ãðeëã òã ã ðe ñã ãĩ ñãý ãã eëã ã Ì i ñeã³. Òãeã ñã ã-
 ñ³ i ðeã ãeĩ ãã ° ³ ã òã ã³ í ã ã÷ eĩ e ç Ì iñeĩ aũeĩ ð XVIII ñò.
² í çãĩ í ã i ñeĩ eũ ñòãã ã ÑÐÑÐ i òñýòũ eòĩ òããðe ðãð÷ ã Ì iñeĩ a-
 ãeĩ ³ í ã çã ñãĩ ãðð³, ã çã ãðð³ ÑÐÑÐ. Òã ñàĩ ã ãeĩ ³ 200 ðĩ eã
 òĩ ò... Ñã ã ðĩ ã³, eĩ eë òðýã ÑÐÑÐ çãã ðĩ í eã ã í çãĩ í eĩ eĩ ðãñ-
 i ã ãã ðã ãããã ðããðe ãĩ eĩ ãĩ ò Òeðã ì ò (1933 ð.), ý i ð÷ eòãã
 æeòò i èñ òðý Á ðeñã Á ãó ã ãã ã çãeãããñý, çĩ àeðĩ ãðe ðãeëe
 ããçã: „Á. Á ãó ã ãããã, ãĩ ãðeë i ðĩ ãĩ eĩ ã i ãeĩ ã i ãã ðĩ ðe
 i ãã ãĩ eĩ ð. Á³ í ã ãããñý i ðeò ããðe æe ããð ã ããeã ò i ðããã
 ò ò³ òeĩ eĩ çã ãðã ãĩ ýĩ ãĩ eĩ ãð. Í àeã³ eũ ãã ãĩ ããñý ã³ í, ã i ã
 ò ãðð³ í ã ãçĩ àeëñý i ðĩ ãĩ eĩ ã ò Ì iñeĩ aũeĩ ³. Àeý òũ ãĩ ã³

í àeàçaa àeààèèì ³ àíàðà íàÿáíáí èì èþäÿì òíàèòè í³à à³èíàì è ³ííçàí í èò ííñíèüñòà, à àíèíáí èì ³ à èàòì ³òðÿò çàáíðíí èà àèòí-àèòè àááíü íà áòèèòþ. Õàèíæ çàáíðíí èà òñ³èÿè³ áàèà÷èè ç ÷ó-æèí öÿì è, Ùíá íáíáðíèí òòíñü íà ñeàçaa Ùíñü í òí àíèíáí". Õàè íáðàeàç ííá³è 1603 òíèò í íæá áòèè ííèñáííÿì ííá³è 1933 òíèò, ñeíáí á ñeíáí, àæ àí ííáðíàèòü... Í íñeíáñüè³ áàðæaáí³ òðÿáíáò³ ò³èàèè çà èíðáíí 1664 ò. (Á. Èàòíð³ò³í) ³ 1929 ò. (2. Áàñ³òáíáñü-èèè). Í àèààà íàíèñàèè èíèæèè í òí æàð Ì íñeíáñüèíáí æèòòÿ ³ ííè³òèèè. Ðíèò 1835 òðÿà çàñóàèà çàí÷íí íà ñí áðòü í òí ò. Á. Í á÷áð³íà çà òà, Ùí á³í á³áí íàeáñÿ ííááðíòèñÿ ç ²òàè³í; àí Ì íñeíáñüèè. Í ³ÿèíáí çèí÷èíó (íà ³òðííáèñüèò í ³òò) á³í íà çòí-àèà. Õðÿà ÑÐÑÐ çàñóàèà çà òà ñàì á òèñÿ÷³ àí ³àðáíð³á. Ñeí èáí ò-èàðà Á. Í ðàèí-Í áñíè³íà áò³è 1660 òíèò àí Áàáíñüèà. Çà òà çà-ñóàèèè èíáí áàòüèà íà ñí áðòü, àèà òàð Í èàèñ³è á³àèèàà èàðò íà ÿèèññü ÷àñ, í àeàçaaðè áàòüèíá³ í ðèàáçòè ñeíà æeáíáí ÷è Ì áðò-áíáí. Õðÿà ÑÐÑÐ àeáóàèà òèñÿ÷³ èþáàè èèðá çà òà, Ùí çòí³ òí-àè÷³ áòàèèè 1920 ò. çà èíðáíí. ²ááí IV íà áíçáíèèà àeçòàòè çà èíðáíí í íñeíáò³, Ùí àeèðèà çà áàòñüèíáí ííèèà à Ì íñeá³. Õàèà ñàì á íà áíçáíèÿ³ é òðÿà ÑÐÑÐ... Õàèòò ííá³áííòàè í íæíà í ááíí-àèòè ááç è³í öÿ-èðáþ, ç òíþ èèðá ð³çí èòáþ, Ùí òðÿà ÑÐÑÐ òèñÿ-÷íèðáòí í ííá³èüèèà, ííðèðèà, òáíñeííàèèà í ðèì ³òèáí³ ñí íííàè òàðñüèíáí òðÿáò. Á³áííá³áí áí òíáí çá³èüèèèáñÿ ³ è³èüè³ñòü æáðòà... Çà òàð³á í³òòí íà í ðèì óðóáàà í èññü áí íèè³á í òíñeáàèÿ-òè òíá³ðí³ è ííè³òè÷íèè ÷è áíñí íáàðñüèèè èàà. Ó ÑÐÑÐ íà èèðá çàáíðííáí á èðèòèèà áàðæaáíáí èààò, à é àèì áàá³òüñÿ á³á í èññü-í áí íèè³á í òíñeáàèÿòè èíáí ³ áíæá³á. ²íàèðá á³ñòáíóó òàáðí „áíðíá³ í áðíáò“ ç òñíà á á³á òíáí í àñè³àèàì è“⁶¹⁴.

²íð³ ³òðííáèñüè³ òà àì áðèèáíñüè³ í áòèíáò³, ííè³òèèè èàæòòü òà ñàì á, Ùí é àèçáçaaááí³, íáááááí í èèðá áäÿè³ òðèàèè ç çòí³ èíèæíè. Áì áðèèáíñüèè í òíòáñíð íèðá: „Òáíáð Ì íñeíáñüèèè í áò³ííáè³çí à ÑÐÑÐ áàèàèí í áðáááðòèà í áò³ííáè³çí òàðñüèí; Ì íñeíáñüèè. Í ñáááí³í òáðí áò³ííáè³çí Ì íñeíáñüèèò á³èüðíàè-è³á, Ùí ÷àñ á³á ÷àñò áàì íííòðóòüñÿ“²²² ²í òáðí áò³ííáèíí, ³ í³-Ùí ³íðá, ÿè ííðèðáííÿ Ì íñeíáñüèíáí í áò³ííáè³çí ó íà ñáòíàèè Ì áñòòàá. Í íñeíáñüèèè „³í òáðí áò³ííáè³çí “ – òà òà ñàì á, Ùí áò-èáð³áñüèà í ÿòà èíèííà ÷è áí áè³èñüèà „³í òàè³æááí ò ñáðáñ“ (ííè³òè÷íèè òíçá³èà)“. Í àèí ç àì áðèèáíð³á áíáà: „Æíðñòíè³ñòü Ì áðèñíáí; íáòèè íáñóàèà àèèáíèí ò àèèóíñòáò Ì íñeáèíá. Ì áðèñ³áñüèà Ì áñ³áíñòáí çíàèðèí í áèáèèàðèè á³áàòè ó èðáí³ òáí áòè÷íí; Ì áñ³áíñüèí; áðè – á Ì íñeíáñüè³. Í áðèñíáá ááçáíæ-í èòòáí í ðèòÿèí áí ñááá í áðíá, Ùí çáàæè áóá áíòíàèè í áðáèòè á³á òáí áòè÷íí; Ì áñ³áíñüèí; áðè áí èèí³÷ííáí àèòí ó íáá ðàè³-á³þ – í áðíá Ì íñeíáñüèèè. Çáðíçòí³ èòí èòò Ì áðèñíáí; áíáí è

ñi 3oí eē ēīi oí 3noē÷í 3 òðaç3íēīā3p òà àānēà, òí í 3÷íā3ñí ūēī í á çí 3í èòūñý, èð3í í áçà. Í áí á èēðá ° á3āī ī ī – ÑÐÑÐ í á í āðāæēāā æīāí ī ÷ í ðaçēē“618.

À īñú 3 āīēīñ ī īñēāíēpāā: á3ēūøíāēēē ° çāēííí ēī ē á3òuī ē nāíāī òāðēçí ó. Áíí āēōíāóāāā ÷ ò nōíē3òoyī ē. Áíí ē ónōí óēē òā-ðý, aēā í á ónōí óēē òāðēçí ó. Á. Éāí 3í ° ēíā3÷í ēī í āñē3āēīī ī īñ-ēíāñuēī ÷ í āēíā3÷í īñó3. Á3í çāðíí ēā āāðæāāí ó āēāāó òāē, ýē í ā-ðāā í ēī çāðííēpāāēē 3í ø3 nāī í çāāí ó3. Á nāī í çāāí ūēí ā – òā òðēāāēā āíāā ī īñēíāñuēī ÷ 3ñōíð3. Í īī ēēēíāēī ° òāāðāæāí í ý, ūí, ī íāēýā, Á. Éāí 3í òà ēíāí ā3ýēūí 3ñou í á ° ī īñēíāñuēēī ē. Áí-í ē ūēðí í āó3í í āēūí 3, í á āñ3 100 % ī īñēíāñuē3. „ðāāýí ñuēēē“ ēāā – òā æ èēðá ðíçøēðāí í ý ñòāðí ÷ ī īñēíāñuēī ÷ „í á ūēí ē“ í á āñ3 òāðēí ē æēòoy 3 á 3í í āðñuēīī ó ī āñøðāā3“619.

Í íēūñuēēē āíēīñ: „Í īñēíā ūēí ā í āñā 3í øēī í āðíāāī í á ēí-ī óí 3çí, ÷ á3ēūøíāēçí. Á á3ēūøíāēçí ç ēíāí òāí òðāē3çāó3p, çā-āāðāí ēòðāí, çāí āðā÷āí í ýī ī ðāā ēpāēí ē 3 í āðíā3ā, ç ēíāí æíð-ñōíē3ñòp, ñāāēçí īī, āðāðēēā3ñòp, ēāçóçñòēēí p, øāððāēñòāíī, āāī āāíā3p – òā æ í 3 ūí 3í øā, ýē ñòāðēē 3ñōíðē÷í ēē ī īñēíā3çí. Í āðēñēñòē ēāæòó: „Áóòoy āēçí ā÷ā° ñā3āí 3ñou“. 3ñōíðý ī īñ-ēíā ūēí ē òā í 3āðāāðāæó. Í īñēíā ūēí ā áóēā á3ēūøíāēòuēí p: 3 çā 2āāí ā IV, 3 çā Í āððā 2, 3 çā Éāðāðēí ē 22, 3 çā ī ēēíēē 2. „Á3ēūøí-āēēāí ē“ áóēē 3 Í āððí 2 3 Í. Í óøē3í, ī ēēíēā 2 3 Ó. Áíñōí°ā-ñuēēē, āāí āðāē Í. Ñóāí ðíā 3 ñí ó3āē3ñó Í. Áāðóāí, ðāāēó3í í āð āāí. Í. Ñēíā°ē°ā 3 ðāāíēpö3í í āð Á. Í ē°òāí í ā. × ē āí í ē ñēā3ēē í á òðí-í 3, ÷ ē í īñēēē āāí āðāēūñuēó òí ðí ó, ÷ ē āí ēēē ó á'ýçí ēòýó āāí í á ēāòíðç3 – āñ3 āí í ē í áí āāēā3ēē 3 āēāóāēpāāēē, òóí ýē ī 3ā: í íēý-ē3ā, óēðāí ó3ā, āðòçēí 3ā, óçāāē3ā, ÷āðēāñ3ā, òāðāð òà 3í øēð, „ēí í-ðíāóāā“. Í ðí ī āñ3āí ñuēēē „í áí ñēāā3çí“, ūí ēíāí ī īñēāēí ē óýā-ēýēē èēðā ýē í áí ī īñēíā3çí òà í ðí í ðāāíñēāā'ý, ūí ēíāí óýāēý-ēē èēðā ýē ī īñēíāñuēā, ī ð3ýēē 3 ē3āāðāē Í. Í óøē3í, 3 í í áð-ó3ñó-ēāò āāí. Í. Í òðāāēíā, ēāòíðāēí ēē Ó. Áíñōí°āñuēēē, 3 í 3-í 3ñòð, ýēēē í īñēāā ēíāí í á ēāòíðāó, āðāò ī. 2āí āóú°ā, í āðíāí ēē ī. Áāí ēēāāñuēēē 3 ēāò í āðíāó ī 3í 3ñòð ðð°í í ā, āāí í ēðāò 2. Áē-ñāēíā 3 çāí āēēēē āí ðíā āāí í ēðāò3. Á. Í óð3øēāāē÷. Í áí ā÷ā, ó3 ī īñēíāñuē3 í áí ñēíā3çí òà í ðāāíñēāā'ý áóēē çāñēāā3, ūíā í ēī ē ī íāí ā áóēí çāāðāāòē ñā3ò. Í ðāēā, í áí ī īñēíā3çí çí āēøíā çāðí p āāēē÷āçí í ÷ ñēēē – 3í òāðí āó3í í āēūí ēē ēīī óí 3çí. Áēēā, āç3ēñuēā ī īñēāā-222 ðēí çíāýāí óēāñý ā āāðí 3, í ðēāāāēēā3 øāòē 222 2í òāð-í āó3í í āēó“620.

Áí āðēēāí ñuēēē ī īñēāíēpā í ēøā òāē: „Í īñēíāñuēēē á3ēūøí-āēçí çāðíāēāñý ūā í á ñā3òāí ēó ī īñēíāñuēí ÷ 3í í āð3 ÷ çðí ñòāā ñōí-ē3òoyī ē. Éíāí ēíðāí 3 ñýāāpòu 2āāí ā IV, ūí āēí ē ūóāāā ñāí p āðē-ñōíēðāó3p òà çāñí óāāā òí ā3øí p × É – íí ðē÷í ēí ó. Éíðíí í āāí ēē

„á³ëüøí àèè“ Í àððí ² çàñí óááá „Ãñáðóðàéøèé, Æñáí üýí áéøèé Ñí áí ð“, Ùí í ðí áí àèà í àéàèàé³ø³ áéþçí³ ðñüé³ í ðá³¿. Í èøèé á³ëü-øí àèçí ó òýáí óóñý ààé³ ÷ áðác Ñ. Ðàç³ í à òà º. Í óáá÷í áà, ýé³ áàè-áàèé, í èÙèèé àñá í à ñáí¹¹ ó øéýóó çàðáàé é³ í áí áí „í ðí ñóí áí í áðí áà“. Áàé³ (1862 ð.) Í. Çàé÷ááñüèèé çàèèèèáá: „Áàð³òü ñí èè-ðè! Áàèáàèðá àèááó í á áóèèòýò, í á í àéááí áò, á ¿ðí³ò áí í áò! Óàèáàèðá! Óàèáàèðá! Óàèáàèðá!!!“ Í ³ñèý Çàé÷ááñüèí áí í ðèðí àèòü Ñ. Í º÷àºá, Ùí ó ñáí¹¹ ó àèèí ó, ñààèñòè÷íí ó „Êàðáð³çèñ³ ðááí-èþó³í í áðá“ – òáí ð³, Ùí éí áí í á í í æá çðí çóí³ ðèé í³ýèèé ºáðí-í áèñüèèé ðí çóí, èèè÷á ñáí¿ò çáí èýè³á í á àèçí áààðè æí áí í¿ í í-ðàé³, æí áí í¿ èóèüòððè, á àñá í èÙèèé, ðóéí óáàðè, í àèèèé, àèáóá-èþáàðè, èàòóáàðè... Óàè! Á³ëüøí àèçí º ýàèÙáí ³ñóí òí í í ñ-éí áñüèè, í áð³í í áèüí èí, áç³áðñüèè. ² Í ðè÷éí è òñí³ óó Ñòàé³ í á èàæàòü í á á éí áí òàðàèòð³, çá³áí í ñòýò, çí áí í ýò, á á òàðàèòð³, ñá³òí àèýá³, áðòí áí í ñ³ ñáí í áí í í ñéí áñüèí áí í áðí áò, áñ³ò éí áí ñòáí³á. Í í ñéáèí è áñ³òþ áðøáp í ðááí óèé í í ááðí óòèñý áí ñòàðèò, çàè÷í èò³ º áèí í çðí çóí³ èèò ¿í òðáàèò³é òà øéýó³á ñáí¿ò òàð³á. Ñòàé³í òá ¿í ááá,³ òí í ó ñòáá òàðáí ... Áàèè÷áçí³ èóèüòððí³, áí ñ-í í ááðñüé³, í í è³òè÷í³, ñóñí³ èüí³ çí³ í è ñòàèèñý á òñüí¹¹ ó ñá³ò³, í ò-æá³ á á ºáðí³, òí áòí í áðáá ñáí èí è ááàðèí à í í ñéí áÙèí è. Á í í ñ-éí áÙèí á çàèèèèèáñý, ýé³ ñòí è³òýò í áðáá òèí, èóèüòððí³, áí ñ-í í ááð÷í, ñóñí³ èüí³ í³ í í è³òè÷í³ ò³òþ ñáí í þ, Ùí é ñòí è³òýò òí í ó, ñááòí í í òáí ðí í, ñààèñòè÷íí æí ðñóí éí þ, í í ðàèüí í é ò³çè÷í³ áðóá-í í þ, ñá³òí àèýáí í çáí áèèí ñàèòáí ñüèí þ, ç í áí áàèñòþ áí áñ³ò ÷ ó-æèí ò³á³ ÷ óàèò èóèüòðð, á³ááí ðí áæáí á í áçáí èáí í èí í òðí¹¹ á³á òñüí áí ñá³òó, ðááñüèí þ³ ááñí í òè÷í³ í þ, áác í áéí áí øèò çàèèèèè³á áóäü-ýèí¿ áí è³, ñáí áí àè, áácáí æí èòüèí þ, çááðáí èòüèí þ, òèí³÷-í í áðáòèèáí þ“⁶²¹. Í í á³áí³ áòí èè çí áòí àèí í á³ í øèò³ í í çáí í èò ááòí ð³á: „Á³ëüøí àèçí í áº áèèáí èá éí ð³ í ý á í í ñéí áñüè³é áðòí á-í í ñ³. Á³ í áº çí á÷í í á³ëüøá ñí³ èüí³ áí ç í í ñéí áñüèè í áð³í-í áèüí èí í áñ³áí ñóáí¹¹, í³æ ç í áðèñèçí í¹¹. Í áàèçí áí í ý í ñí áèñòèò í ðáá, í ñí áèñí¿ á³áí í ñ³, í ðèááòí¿ áèáñí í ñ³, áácáí æí èòáí, æí ðñóí è³ñóü³ ò. Í.— áñá òá í áº áèèáí è³ éí ð³ í ý á áðòí áí í ñ³ í í ñéáèí á. Áí í è³ ñòí ðè÷í³ í ñòáð³, í í ñéí áñüè³ í áð³í í áèüí³“⁶²².

Í í ñéí áñüèèé í èñüí áí í èè, ÷éáí Êí ÐÑ Óáí áðýèí á ó ñáí¿ò òáí-ðáò („Êðáí èèé óçàè“, „ÁàèÙé òèáá“) òðí òè èðèòèèèóááá ðááýí ñü-èò àèááó,³ ºáðí³ í áèó³ áááæàèè éí áí áóí òàðáí. Á á ááñ³á³ ç ñáðáñü-èèí í èñüí áí í èèí¹¹. Í èòàèèí áèí á³ í áí ðí í èá³á¿ Ñ. Í º÷àºáá: „òóí í á òí ÷ á í³áí í ðýàèóáàðèñý ñóñí³ èññòáò, òí áí òðááá çí òñèòè èóéáp á í í òèèèèþ“⁶²³. Í . Í èòàèèí á çáááºº: „Homo Sovieticus? – Á³ í á èèøá áácçàñòáðáæí¹¹, àèá é Ùèðí ñí ðèéí áº áñá, Ùí í ðí-áí éí ñèòü í í è³òáþðí Êí ÐÑ çà í ðáááò,³ áááæàº çéí÷éí¹¹ í á àè-éí í óáàðè òá. Á³ í í áñá³áí¹¹ èè ñáí áí ºçò¿ñòáá, Ùí éí áí Õ. Áí ñóí-

nèeür³ á ÑÐÑÐ. Ðóø³ér í þ nèet þ í ññéññuét_¿ áaðæaaè á³á í áð-
 øíái _¿ áí³ ý³ í ññíáiái³ ° í³÷èì³ í³èèì í á çáái óçáái á çáaðáð-
 í èððái (3í í áð³æ³çì). Ó ì ññéññuét³ í³èí èè í á áóét³ í áì á° òí-
 ái, ùí á °áðíí³ çáððñý „ññíí³èñðáíì “. Í áðíì³ñóu áóèá³ ðáí áð °
 í íéí òèèáá ÷ áðááá áççýçèèè³ áççáóí èð áaðái³á, ùí í íé³ðí í
 éáðóu í³á í³æ ñáíái çái í íái áíáá: òaðý ðái³øá, á àèèððáí ðá òá-
 í áð. Áóèè òðè òí ðí è ì ññéññuét_¿ 3í í áð³¿: 1) òàððññuét-ì ññ-
 éññuèá XIV–XVII ñò.; 2) í áððáðóðçùèá XVIII–XIX ñò.; 3) ÑÐÑÐ
 ÓÓ ñò. Èí èè æ ðí çáàèèðñý ÑÐÑÐ, òí ÷ áðááððí; áæá í á áóáá; ì ññ-
 éññuèá 3í í áð³ý çí èèí á, ýè çí èèèè áñ³ í í á³ái³ áí í á¿.

Á³ái ì èè³ñí áí ñuèèè ñí ò³í èí á í èøá: „ß ÷ æap í á éí èæèð, ùí
 í áðæèááá ì ññéññuèèè „ì áðèñçì “ ì í áí þ ì ññéññuét_¿ 3ñí ð³¿.
 Áí æ éí áí ñèèá á ì ññéññuét_¿ í ó, á í á éí òí ó³ñòè÷í ò çì³ñò³“629.

Çí áí èè áí æ³éñuèèè ñí ò³í èí á Á. Áðí òí ðá ó ñáí¿é í áóét á³é
 ðí çá³áð³ í í ááá í ðááæáèè áí æ³ç áðóí áí í ñò³ ì ññéññuè á³630. ì ññ-
 éññuè³ áí áðái ðè í áí ááàèèñý éí áí çí èùèðè çá ðá, ùí á³í çááð
 èè÷èí ó ç ì ññéññuè³á.

„Áñ³ ì ññéññuè è – í áá³òu³ í áççáí áí èái³ òá áí ðí æ³ – ááæapòu
 ðáýí ñuèð áèááó ì ññéññuét þ í áð³í í æuí í þ³ áaðæaái í þ. Óí ò
 áñ³ ì ññéññuè è áí ðí í èðèí òóu ðáýí ñuèð áèááó á³á òñ³ó í áí ááái ù _¿
 í í ááèèèè“631.

Í ðí á³ái èè ááñðð³éñuét_¿ ñí ò³áè-áái í èððáðè÷í í¿ í áðð³¿ Á. Í áð-
 í áðñí ðóáð ùá 1916 ðí èð èáçáá: „Ì í áóóí³ ñóu ì ññéññuét_¿ 3í í áð³¿
 ì í áí á çèí ì èðè é _¿ çááðíçó °áðíí³ á³ááðí òðè èèøá ðí á³, éí èè
 Óèðá¿ í á áóáá í áççéáæí í þ áaðæaái þ. Áí í á áóáá í áéñèuér³øèí
 çáái ðí èí °áðíí è ì ðí ðè áç³éñuét áí, ì ññéññuét áí àèèðí ñóáá, ýè³
 áóèá çà ì éí òèèð ñòí ð³÷ çáái ðí èí ì ðí ðè àèèðí ñóáá òàððññuét-
 áí “632.

Áí æ³éñuèá éí òí ó³ñòèá, ùí í í è³èuét³ ðí èáð æèðý á ÑÐÑÐ
 í í ááðí óèañý áí Áí æ³¿, í èñáèá: „Á ÑÐÑÐ í áí ó° áí ñí í ááðñuèá³
 3 í í è³ðè÷í á ðááñoái ðí á³ðí èè³á³ ñáèýí ñóáá, áí ñí í ááðñuèèè áçç-
 èáá, æáðèèáá çóái æ³í ý³ í áðí áó. Á áí áí í ÷ áñ í áá ðáýí ñuèá áðè-
 ñí èððáðý æèáá ðí çé³øí èì, áááððèí æèðýì. Í òæá, á ÑÐÑÐ
 3ñí ó° ñóóí èái³ðàè³ñòè÷í á èèáñí áá í áð³ái³ ñóu. Á ÑÐÑÐ í áí á° í á-
 á³òu ì æái³uét_¿ ÷ áñòèè ò³¿ áí è³, çàéí í í ñò³, èþáýí í ñò³, ýè³ ° áæá
 ááái í á èái³ðàè³ñòè÷í èð ááðæáááð. Ñí ðááá³, ÑÐÑÐ – òá èái³ðà-
 è³ñòè÷í á ááðæááá, òá ùá é ó _¿ ñòáð³é, í áéá³ðø³é òí ðí³, ùí áó-
 èá 100 ðí è³á òí ò á °áðíí³. Áñ³ èèðá èái³ðàè³çì ó í í ñèéái³
 á ÑÐÑÐ áí í á÷-óáái í áí í ááá ñóóí áí þ, ° æí áí í áí áí áðí áí, ùí °
 á èái³ðàè³çì³, í áí á ò³èéí àèðí. Ùí í áéá³èuøá í áóðþ °áðíí áéñu-
 èèð ñí ò³áè³ñò³á – òá ðá, ùí ðáýí ñuèá áèááá ÑÐÑÐ í áççéá° ñááá
 ñí ò³áè³ñòè÷í í þ, í ðí èáððññuét þ, ðí á³ðí è÷í-ñáèýí ñuét þ³ ò. í.,
 í í á³ái í áí òèí³çì ó í áí á á³ñí ð³¿“633.

Í ðáçèääí ò ÑØÀ Õáí áí ð Ðóçáæüò (1858–1918) èàçàà: „B í³ yē í á í íæó çðí çòí³ ðè ì í ñēí áñüēí³ áàà÷³. Í í ñēáēí áðáðá ààí á í÷³ ³, çí áþ÷è, Ùí áē áà÷èòá ēí áí áðáóí þ, áí³ ððí òē í á çáñí ðíí èòü-ñý. Áēää°òüñý í áí³, Ùí í í ñēáēí óçááæ³ í á çí á°, Ùí òàēá ñí ðíí ”.

Í áēí áēçí á÷í ēē ÷òæēí áòü èàçáà Ùá 1906 ðí ēó á í áòáðáòðç: „Áñý³ áðí í á – í áí ñüēá, í í áēýá, ó á³ ēēð ðóēáæ÷ēáð. Áñý æ í í ñ-ēí á Ùēí á – òáí ñüēá, í í áēýá, ááç ððáí³ á. Á í í ñēí áñüēá „Áí ñóááð-ñóááí í áý Áóí á” – òá í á í áðēáí áí ò, á çá³ ðēí áòü“⁶³⁴.

„Áñý í í ñēí áñüēá í áò³ý, á³á òáðý áí æááðáēá, æáá³ áí á èðí á³“⁶³⁵.

Í áí ðēē³ í ó³ í áááááí í ē³ ēüēá óēðáçí ñüēēð áàòí ð³á. ×áðēáñü-ēēē ñáý Ùáí ēē Óáá³ð Áððñüēēē èàçáà 1654 ðí ēó ó ñáíçē í ðíí í á³ í á ðáá³ á í áðáýñēáá³: „Òðē òáð³ ááí áí ēòáē í³ áí áñēē áóēē í áí í á-ēýòēí á³ Óðēñòí á³ ááðē: çí ēí ðí, èáááí³ ñí èðí ó. Çí ēí ðí á³ Ùóááēí òáðñóáóááí í ý, èáááí – ñí áðòü, ñí èðí á – áí ñēðáñí í ý Áí æáñóááí - í í áí. Òáē³ ááðē, Ùí çó òáí áð í ðēí áñēē í áðíí ó í áðí áí á³, á³ Ùó-þòü ēí áí áí ēþ. ×ēí í í ēðēð³ ð³ ááðē – ðēí í í ēðē°òüñý, çí áýá-í áòüñý³ í áð í áðí á. Ááðē í í ēñüē³ í í ēðēð³ ēēēēí í í, ðí æ ēēēē-í ē í áòēí á³ í áð ēí çáòüēēē í áðí á. Ááðē ðóðáòüē³ í í ēðēð³ ðí á-ēí áí þ ðēáí ēí í þ, ðí æ ó ðí áēí á³ ðēáí ēí ē çí áýáí áòüñý³ í áð ēí-çáòüēēē í áðí á. Ááðē í í ñēí áñüē³ í í ēðēð³ ðí áí æáþ, ðí æ ó ðí áí-æó çí áýáí áòüñý³ í áð ēí çáòüēēē í áðí á“⁶³⁶. ðí á³ æ³ í á ð³é æá ðáá³ í í ēēí áí ēē². Áí áóí í í í áðááæáá: „Ó í í ñēí á Ùēí³ í áí ó° í áē-í áēáí³ ðá ðááñóáí. Òáí í áí á°³ áóðē í á í í á³÷í áí áēáñí í áí, áí áñá ° áēáñí³ ñòþ òáðý. Í í ñēí áñüē³ áí ýðē ðēðóēòþòü ñáá „ðáááí ē òáðñüēēí ē”. Óááñü í áðí á í í ñēí áñüēēē ° ðááí í. Ó í í ñēí á Ùēí³ í ðí ááþòü ēþááē í á áàçð³, ýē ó í áñ òóáí áó. Í ðē°áí áðēñý áí òá-ēí áí í áðí áó – òá á³ððá, ýē ñēí÷èðē æēáēí ó áí áí í ü“⁶³⁷.

Óēðáçí ñüēēē í á í áò³ í í áē³ñò, á Ùēðēē ááí í ēðáð Á. Éá³ðēá-Í ñ-í í áýí áí ēí í ēñáá í í í áá ñòí ðí ē³á ðíí ó: „Éí ēē óēðáçí ñüē³ í í ēí á³ í ēñüí áí í ēēē çí óáēí³ þòü, ðí áí í ē áí áááóòü, Ùí í í ñēí áñüēá í í áá ° ēēðá áēéóí ñüēí þ áí á³ðēí þ, í í ð³áí þþ÷è çí áí óēðáçí ñüēí çí í í-æē. Éí ēē áí í ē í í áēýááþòü çí í í ñēí áñüēí çí í í áē áñá óēðáçí ñüēá, ðí í áēçáí áēē³ðēē í í ñēí áñüēēē ðí á³í³ñò áóáá çí óðáí ēē áēçí á-ðē æáēþá³áí á óáí çòáí³ í ēæ÷³ñòü í í ñēí áñüēí çí áí á³ðēē ñóí ðí ðē óēðáçí ñüēí çí í í áē. ² ñí ðááá³, ÷è æ í í áēí á í áí ēñáðē çáē÷áēí³-ñí í üēò ñóáòòþ í í ñēí áñüēí þ í í áí þ, í á áæááþ÷è í áí í ñēí áñüēēð ñē³á òá áēðáç³á? Á óēðáçí ñüēí þ í í áí þ – í í áēí á, ³ ñóáòðý áóáá áí-ñēí í áēá³ Ùí áí òí ðí ē, ³ Ùí áí çí³ñóó. Óēðáçí ñüēá èðáñí á í ēñü-í áí ñóáí, á í áàðí í í áç³þ ÷áñí í áóáá ááæēí í áðáēēáñòē ýēí þñü ° áðí í áēñüēí þ í í áí þ áí ēēááí í³ áí ñēí í áēí, áí í áá³òü ááááð³ ° áðí-í áēñüē³ í í áē í á í áþòü ááááòüí ò áí ñēí í áēēð óēðáçí ñüēēð òí ðí ñēí áá³ áēñēí áó“⁶³⁸. ñí ðí áē í áí í ñēáēí³ á (í í áí í çí í ñēí á Ùáí ēó)

öeä³e³çóáàðè ì îñêæeí³â, ùî òðeääèè ì àéæà òèñý÷ó ðíe³â, ä³ä
î äððeð öêðàíí ñüèèð òðeñòèýí ñüèèð ì ³ñííí äð³â, ñe³í ÷èèèñý òèì ,
ùî ì îñêæeí îíááðí óáñý 1917 ðíeó àí áñüíáí ñáíáí ³ñòíðe÷ííáí
ì eíóeíáí. „Äàí îêðàðe÷íà“ ì îñêíáùeíà ì ³æeðáñeèèà öáé öàèð,
ääì îí ñòðàðeáí î íáðáí ³ñðè ñòíèèòð ç „ä³eíà à ðáðííó“ àí íàò³í-
íæüíí; ì îñêæe. Äí Êðàí èý, äà é äíñ³ æeää íááí eðóùeè äóó
²ááíà IV, ýèèé áääà „ääì îêðàðe÷íó“ ì îñêíáùeíó ³ñòíðe÷íè
ðèýòí ì ííáðð÷íí; ì îñêíáùeíè. Çá³áñè – æeðð³á³ çàñàè öé-
ðàíí ñüèí; ääðæááí èöüèí; ³ áñýèí; ³í øí; îíè³ðeèè ùíáí ì îñêíá-
ùeíè. Á ñàì á – áóäü-ýèà çáèèæáí íý Öêðàí è ç ì îñêíáùeííð:
éóèüòðí á, áíñííááðñüèà, îíè³ðe÷íá ñe³í ÷èüñý ííàè ì ííááí-
éáí íýì Öêðàí è.

Õõ, Ì Î ÑÊÂÈÍ È Ï ĐÎ Ì Î ÑÊÎ ÂÑÒÂÎ

I ñeñanee f adfä,
 Èaŋi ðaãñòàà èèäéi áf í úé,
 Áãçáíæííé èæè òèäðáíðííé,
 È èáí è í äððáíé è í íçíðííé,
 È áñyèíé í äðçíñòè í íëí úé.

À. Ôî ÿêâ

Ì îñêîâùèíà – òä îîðáíðà, ùí íàð
íàâòù îâêêî âèèèîîñý³ àèðèáí óéí
íà çàì èð.

Â. Đĩ cấĩ tấ

Βέυι á ľ ĩñēĩāùēĩà ēð³çü çāĩ ēþ
ĩđĩāāēēēēāñý á, òĩ ó ñā³ð³ í³÷ĩā³ñ³ĩ ü.
ēĩ á í á çāðēðāēĩñý.

2. Òóðã°í °â

1 è aàà çàààààèè ì òì ìíèðò÷à íà ³ì 'y „ì ñèíàíúèèè ³í òàè³-
 ààíò“. Çàààààèè, Ùí àìì ³ðèà òàðìíàéñúèí; èðíà³, ì òì àèàðè
 àí òì òúáó ì òì òèèàæí èò áòòíàí èò ì áðáí ³à ó èíàí áóð³, àèèèèèà-
 èà à íúìì ó áòðàáí èè òí çèàà, á³í àí òñà°òúñý ç íàíí; èðàéí ñò³
 àí ³í òí; òì áóíàþ÷íí èðè÷èòú ì òì ñàíþ ì ³ñ³þ èàðóààòè àñ³.
 ñà³òìì, òì èíè³íèò° à ñàíí è çí áà³ð³ à ñàì íàí ñàáà ³ ñàì ñàáà ìí-
 èùíàó°. Òà àìì ³ðèà òàðìíàéñúèí; èðíà³ ÷àììì à³àèðèàà° ì ÷³ íà-
 áòú ³ òèèèì çì ñèíàíàíàí ò ì ìíèðò÷àá³, ³ á³í òà çì ñèíàíàíàí ³
 íàì ñèàèíè ³í íà³ àà÷èèè ñí òààæíþ ì ñèíàíàíèò, ñí òààæí ùíàí
 ì ñèàèíà. Ç òíò³ áòìíè òì ì ñèíàíàíèò ³ ì ñèàèíà ³à ì àèíà
 ñèèàíòè è³èùèà ààèèèèò èí èàèíè.

Ö. Ätnöi'änüëëé ó ðí áí³ „Äñë" çì äëpäää ä íäðaç³ Êäðì ä-
ç³ííää í'ëñuì áí íëä zääí ä Öððä'í'ää. Äñöðäì è Êäðì äç³ííää-Öðð-
ä'í'ää ñöäððäæð°, çí íñííáíþ í íñëíäñuëíäí ñíð³äëçì ó ° äì í-
ðäëüí³ñöü, çäì äðä-äííý ðñö³³ ðñíííö³. Í íñëíäñuëä æ ääçáíæ-
í³ñöü í ä ç ñíð³äëçì ó äëðíñëä, ä íääí äëë í íñëíäñuëëë ñíð³äëçì
äëðñ³ç í íñëíäñuëí; ääçáíæííö³. Êíëë í äì ä Áíää, ðíçí äðäçð°öü-
ñý äì íðäëüí³ñöü.

Ā ī nī ā 3 Ø³āēuī āā Ō. Ā ī nōī °ānūēēē āēā³ ī āēāōōī uī āī „ōāā-
 āī āī ā³ēuī āēēā“. Ø³āēuī ā ī ōī ī ī ī ōāā ī ā³ēēē ēpāñōāī ī ā
 āā³ ī āō³āī ³ ÷āñōē ē. Ī āī ā āāñyōā ī ī āēī fā ī āēē ī āī āī āēāī ā ī ³-
 ÷ēī ī ōāāī ī āēāçōāāēē ³ ēāōāēē ōāōōō āāā'yōū āāñyōēō. Ā³ēu-

ð³nou i íaerí a áóðè èèðá nèóóí ýí í þ í ðaðí þ í áðar³ ÷ í èð ðí-
 áí ð³á. Aea é ðà í áí ð³nou í ònèðú nē³ í í aeeí í óáðè í aeaçe aí æ-
 äy-ääní í ðà. Aac ääní í ð³; æ í á³ nī óáaè³ í á³ nī óáaðèí í áí á-
 eí a³nou, „ð³ar³ nou“. Á. Eár³ í áóá èèðá í eaa³aðí ðí í Ø³aaeüí áa.

Ó ðeð æá „Á³náo“ Í áððí Áaðóí áarí nüee í ðí í í í ó° eí æí³ ððea-
 ðaðú ðí e³á „í ònèaðè ðí á“ í áí ðþ÷³ é í áí ðí ð³, Úí á í á çèa-
 ääÚ³èà³ í á çááóáàèà, çaðáàè ÷ í áí í áí ó°. Í ðæá,³ „÷ ènðèè“ Eí DN
 í á Eár³ í æí æeðí á. Ó nī ð³æ³nðè÷ í í í ó ðà; í á çàí e³ í á áóeí í nī-
 áenðí; á³arí í á³aaeüí í ð³. Aaçá³arí í á³aaeüí á æ nōnī³ eüñðáí – óá
 ááçèää, nī áððú. Úí á ù óí eefí óðè, í í èèèèèá³ óuñý áí áèääè nèeüí á
 eþærí á, Úí áaðí í àðè÷ í í nòà³³ áí nī í áaðáí nōnī³ eüí í; áóð³ –
 áeèðaðí ðí í, ääní í ðí í, çí è Úèáðè ðáððèè í nī áenðèð áæáí ú, í á-
 ðaðáí ðþ³ nōnī³ eüñðáí í á í ðaðó í áaðú. „Í ÷ í ÷ í ðþ÷ è ç ááçí áæí í;
 áí e³, ý çæ³ í ÷ ðþ ááçí áæí í þ ääní í ð³³þ.² áí áàí, Úí èð³í òúí áí
 í í áí ðí çá'ýçáí í ý nī ðààè nōnī³ eüí í áí èääó, í á í í æá áóðè æí áí í-
 áí³ í ðí áí“, – èææá Ø³aaeüí á. Nī ð³æ³nðí á³ Ø³aaeüí áó í³ áðæé³
 ³ í í áðð³nð: „Ó í áðí í ó í í nēí áñuēí í ó í nāááí ððèñðeýí nüēí í ó
 nōnī³ eüñðá³ ç'ýæañý í í æè³ nēáí, èèðá í á nōí nī áí í áí Áí áá, á áí
 áaðæáæ. Í è, í í nēáí è, á³ðèí í á áaðæááó, ý é ó í áæþáñuèð nè-
 èó, nōí ðí ðè ýeí; eþærí á ááçnèèà. Çàí áèèèè í ááí í áðarí eí óáææ³
 áñ³èýéó ðí çí í áó í ðí³ ònðáí Áí áá çèí÷ eí í í, á³arí eí èaðè. Ðæ³ í è,
 í í nēáí è, ááææá³ í í áèèèèè, í áñí í èóóí èí çèí÷ eí í í nōí í áá-
 ðený ó í ðáá³ áaðæáæè ðí áèðè ç í áí è áñá, Úí áí í á çáááææ³“⁶³⁹.

Í. Áaðóarí í ènàá: „BeÚí í áð³ í í nēí áñuē³ nī ð³æ³nðè í áðèí óðú
 eí èenú áaðæáarí ó áèääó ó nāí; ð ðóéað, ðí áí í è nāí; í èað³áñðáí í
 çí á÷ í í í áðáè Úaðú í ððáí éó (ðaðñuèá Í EÁÁ.– Í. Ø.)⁶⁴⁰. ²í ðèè
 á³arí èè í ènūí áí í èè óóí ÷ í þ³: „Í ðèðí áí á ð³÷: áñè³ í nē çäyòú nè-
 ðá í 'ýñí, á í í nēáí è èaðóþòú eþáæ... Eææ÷ í áí í áá í á á'þòú.
 Aea ó í áñ ó í í nēí áñuē³ á'þòú,³ ðí ç í í áá³eí í þ í áñí eí áí þ“⁶⁴¹.

E³áaðæüí èè í ðí óáñí ð Í. Eí nōí í áðí á í ènàá í ènūí áí í eefí á³
 ². Aenaeí áó: „Àè ðí ÷ áðá nī í èó÷ èðè í áñí í èó÷ í á. Óí ÷ áðá í áí í á³eü-
 í í ð³³³ í áð³;³ nāí áí æè ù áðí í ááyí áí. BeÚí í á ðí ÷ áðá ðí çí ááó
 ³ í í áð³; ðí í ònèðá áeçí áðè eí í á÷ í ó í í ððááó óarí çðè, í ððáí èè,
 á'ýçí èðú, çàèð³ í á÷ í ý í nī áenðí; áóí èè ðà óðýáí áí; nāááí e³. Be-
 Úí ðí ÷ áðá nāí áí æè, ðí áóäúðá áí ðí á³ í á ðí çí áá³ í í áð³; ðí æ áí-
 í á í áí í æèèèà ááç nāí í áaðæááñðáá, á nāí í áaðæááñðáí í áí í æèè-
 áí ðàí, áá³ ò nāí áí áá áóí èè³ nēí áá“. Çí áá óá³ Í eáenái áð 22:
 „B í ðí ÷ á ááá æè eí í nòèðóó³þ, ýéæè í á áí ýáñý, Úí í áñðóí í áí
 áí ý ðí çí ááðúñý í áðá³ í í áð³ý“.

„Eþærý÷ è nāí þ í í nēí áñuē³, ý ÷ áñðí áóí áþ, Úí áñ³ í áð³
 í í nēí áñuē³ áeáí ðè í í ðí áæóþòú í í ððááó ääní í ð³; ðí í áð í áðí á
 nōí; ðú í í ðæüí í çí á÷ í í í æ÷ á çá³ áðí í áenüè³ í áðí æè“⁶⁴². Á í nū
 nēí áá í áí áí í í nēí áñuēí áí í ðí ðí èà: „²nōí ð³ý³³ òó÷ áñí³ ðú áí áí-

à °aðīīāēñūē³ ēōēūōōō³. 2^{aa} āīāðà, ÷āñō³, nāīāīāē, nīðāāāēē-
āīñō³ ðīçōī³ 3^{ea} öy ðōñū òāē, ýē ðīçōī³ 3^a ĺō óāāñū çàð³āī ēē ñā³ō.
À ° ĸā āðōāā ðōñū – ī īñēīāñūēā. Ōā – ðōñū Ōāēāē, ī īīāīēñūēā,
āēēā, çā³ðy÷ā. Öy ðōñū çōīāēēā nāīī īāō³īāēūī ēī 3^{aaāēīī}
ēðēāāāō āāñī īō³p³ 3^{aeēō} çāīāēē³ñōū. Öy ī īñēīāñūēā ðōñū ç āāā-
ī³ō āāāāī āōēā, ° 3^a āōāā ō³ēēīāēōēī çāīāðā÷āī īyī āñūīāī °aðī-
īāēñūēīāī 3^{çāīāēēēī} āīðīāīī °aðīīē⁶⁴⁷.

Beà æ ç í ēō áóáóāāēā ī īñēīāñūēō 3ī īāð³p? Any 3ñōīð³y ī īñ-
ēīāñūēīē – ōā ñōō³ēūī ā çāēēēēāī īy „āāðyā³ā“. Nī ēy÷ō áóā³āī ē-
÷ō ñēēō ī īñēīāñūēīāī īāðīāō çáóāæóāāēā 3^{çāīē³āī} pāāēā çāāæāē
ñēēā, ĸī īðēēøēā ç-īīçā ī īñēīāñūēīē. Íñīīāī³ īī÷āōēē āāð-
æāāīīī; āēñōēīēīē 3^ē ñīō³āēūīīī; 3^oðāðō³ī; òā ñōāīðāēī āō³ī; 3^{ðāçīī}
ç òēī òāīð÷³ 3ī īōēūñē ī ē, ī īñēāēīē, çāāæāē īāāðæóāāēē ççīāī³.
Åāç ðēð – ÷ōāēð ī īñēīāñūē³ē áóōīāīīñō³ – ñēē ī īñēīāñūēīā
ī³ēīēē īā āēðīñēā āē īā 3ī īāð³p. 2^{any} ī īñēīāñūēā 3ñōīð³y – ōā
āīðīōūāā ðēð ÷ōāēð òāīð÷ēð īāðāī³ā: 3^{āāē}, ōñōāīīā, ēōēūōðē
ç ī īñēīāñūēēī ē īāō³īīāēūīēī ē, ðōēī³āī ēī ē, āēēēī ē īāðāīyī ē.
īī÷āēāñy òā āīðīōūāā āāðyçūēēī ē āīēēāāī ē 3^{īðīāīāæóāāēāñy}
ēēñūēī-ā³çāīð³ēñūēēī ē, ā ā³ā XVIII ñō. ĸā ē ī³ī āōūēēī ē òā
ōðāī òóçūēēī ē⁶⁴⁸.

×ē īā īāðøēī īðī ōā ñāī ā ñēāçāā ī. ×āāāā°ā: „Åā īāø³ ī īñ-
ēīāñūē³ ī óāðāō³, ī ēñēēðāē³? Å ōñūīī ō ñā³ō³ ēēðā ī ē, ī īñēāēīē,
īā āāēē ēōēūōðōīīī ō ñā³ōīā³ ī^{3÷īā³ñ³īūēī} āāðō³ñīīāī, ī^{3÷īāī} āīā-
ðīāī ēīāī īā īāā÷ēēē. ī ē, ī īñēāēīē, īā āāēē æīāīī; òāīð÷ī; 3^{aa}ī;
āī ñēāðāīēō³ ñā³ōīāī; ēōēūōðē, ī^{3÷ēī} īā āīīīīāēē īīñōōīīā³
ēpāñūēī; ēōēūōðē. Åēīāīā īīīāā ñāðāāīp āāðō³ñōū 3^{āāy} īā çōī-
āēēāñy ō īāñ ō ī īñēīāñūēī³, ā ī īñēīāñūē³ē āīēīā³. Ūīā³ðøā –
āñā, ĸī ī ē īāāðæóāāēē ā³ā ēōēūōðōīīāī ñā³ōō, ī ē ñīīðāīðpāāēē,
īāðāēī āēē ēēðā çīāī³øī³ òīðī ē, ā³āēēāāp÷ē, āāī ñīīðāīðp÷ē
āī īāāī³çīāīīy ñāī çī³ñō⁶⁴⁹.

Åīēīñ ĸā īāīīāī āāðīðēōāōā, çāīāēēīāī ī īñēīāñūēīāī īāō³ī-
īāē³ñāā: „Ēīēē °aðīīāēō³ īēðāpōū īāñ, ī īñēāēī³ā: ýē³ āōōīāī³,
ēōēūōðōī³ āāðōīñō³ āāēē ī ē, ī īñēāēīē, ñā³ōīā³ē ēōēūōðō³, ýēēī
āīāðīī īāāāðōāāēē ī ē, ī īñēāēīē, ēpāñōāī, ðī ī ē āāī īīā÷ēīī,
āāī āēāīēīø³ī īīðīæīp, āāç æīāīīāī āīēāçō āāēāēāī ēīō⁶⁵⁰.
īīā³āīā āīāīðēēē 3^ō. Åīñōī°āñūēēē, ī. Åāðōāī, Å. ī āðāæēīāñū-
ēēē, ī. Ñāēðēēīā. Ōī÷ āīīē īā āōēē ÷ēñōīēðīāīēī ē ī īñēāēīā-
ī ē, çāōā ĸēðēī ē ī īñēīāñūēēī ē īāð³īðāī ē. „ī ē, ī īñēāēīē,
ñīīīēē ēēðāēç³ā, ÷āðāī ēñ³ā, āððyō³ā òā 3īøēð, īīāðāóāāēē Åð-
īāī³p òā Åðç³p, çāāīðīīēēē īāā³ōū Åīāīñēóāæō āðçēīñūēīp
īīāīp, īæāāðā÷ēēē āāāāðpĸō Ōēðāīō. °aðīī³ æ ī ē āāēē āīāð-
ō³ñō³ā: ī. Ēðīīīðēēīā, ī. Åāēōī³īā, āīīñōīē³ā ðōīē 3^{ēāð³āñōāā}
Ñ. ī °÷āāā, Å. Ēāī³īā 3^ō. ī. īīðāēūīēē āðōā⁶⁵¹.

„À ç³çí àéì ìñý ùèðí: 1) ì è, ì ìñéàèí è, ° í àðíä í ááàçí ì ì è, áí ì àþ÷è àç³éñúéò èðíä, ì è æíðñòí è³ á³à ì ðèðí àè; 2) àèðí àáí³ í à áàéèèèè í áðèðáò³ í áàçàè÷àéí í àèððéààè³, ì è, ì ìñéàèí è, ° éí ì àèèàì è, çààðáí èèàì è³ áàèàí àñàì è í à ð³è³ í áðèð ñòñ³á³à; 3) ì è, ì ìñéàèí è – ° ì èðáò³, çàçàð³, ðèðð³, í àí³ áðèðá³è³çí àáí³, áèà çàðíçòí³ è³, ðáíð³ í à ì áí³ þ ñáí³ ì³ í³àèðí àèùíñò³. ì è, ì ìñéàèí è, áñ³ò í áí³ áàèàèì í³ í³÷íáí í à ðáí ó³í í. Á³ ñòíð³, á³÷í èì í ááááò-àáí í ýì òüí áí çàèèèèèèñý í áðà ð³áí à ×ÁËÁ“⁶⁵².

À. Éáí³ í èñàá í áðáá 1917 ðí èí ì: „Òàèí; àèèí; ðàèí; ðàì í í; èðáí; è, ýè í áðà ì ìñéíàùéíà, áàá áááí í í àì à° à° àðí í³“⁶⁵³. Áðááðáì è áóèè í à èèðá ì óàèèè, à é àðèñòí èðáðè ðà é ñèàáí³ ì èñüí áí í èèè, ýè, í áí ðèèèàá, È. Òí èñòí é. Çàí áðá÷òþ÷è áàðð³ñòü í áóèè, È. Òí èñòí é ì ááí óááá àçáóéò èèðá í àéí ðèì³ ðèáí³ðèò ðà÷³ è ð³èíñí ò³; ðàð³í í àè³ñòè÷í áí ááí èþò³ í³çí ó: á³à èá³ò÷í; ñèèááí ì ñò³, ÷áðàç ñí ðí ùáí èé í óèü áí ððòí í íáí áí èòòý. Áñà à÷áí-í ý È. Òí èñòí áí³ ° àèàñòèáí òí é í óèü, ùí ÷áðàç í úí áí í à° ì ðí è-ðè áñý éóèüððá, ùí á ðíçí áñòèñý í à á³à° í ó í áðí áí èòüéò ñí ðí-ùáí³ñòü³ ñèèááí èé ñí ò³àè³ñòè÷í èè ðáíñ. È. Òí èñòí í ó çàáí-ðèá³èà èþáéí à ì èè³ðà çà ò³çè÷í ì èñòó. Á³í èàçáá, ùí í áá³òü òðèñòèýí ñòáí ì òñèòü áðèè áðòí áí í çàáíðèá³èà. Òàè òðàèòòòòü éí áí ñàì³ ì ìñéàèí è, çí èðáì à ì. Ñàçáí í àè÷.

Ì ìñéíáñúèèè í áðí áíçí áááòü². Ðí á³í í á í í í áçàèðááá (áí 1917 ð.) í í ì ìñéíáñúèèè ñàèàò ááááòí òàèò³à çá³ðý÷í áí àèéòí ñòáá, æíð-ñòí èí ñò³, áí í ðàèüí í ñò³, ááçáí æí èòòáá, ùí ì ìñéíáñúè³ èèèèèè éí áí èí èèèè⁶⁵⁴ í áí èí ñèè èí áí áí æáá³èüí èì, à òðýá ì ìñàèà áí áí æáá³èüí³. ²í ðèè í èðá: „Ìèùí àè ì è í ò³í þáàèè ì ì ðàèüí³ áá-àèè í áðí áí í áðí áó çà ì³ñí ýì è, ùí ì³ á³í ñòáí ðèà, òí ... æàò! Í ðí÷èðáèòá áàèèèè çá³ðèò „Áàèèèí ðòññèèò í áðí áí ùò ì áñáí“⁶⁵⁵. Òá ñòíñò°òüñý í à èèðá òí èüèèíðó. ì ìñéíáñúèèè ì èñüí áí í èè Áàèüí í í ò³ í èðá: „Ò. Áí ñòí°áñúèèè í èðá í³àèòí ðí í áí è. Í³, òá í à ðí ì áí è, à æàðèèàèé, ì ðí ðí÷èè, ÷àèéòí ñúèèè è³òí í èñ.² ñàí Ò. Áí ñòí°áñúèèè í áçèàà° ñáé ðí í áí „Á°ñè“ ì àèæá³ñòí ðè÷í èì í áðèñí ì. Áóñòáì è áàðí ý òí áí ðí í áí ó – Áàðòí ááí ñúèí áí-áàðüèà Ò. Áí ñòí°áñúèèè àèçí áá, ùí ò³ „á°ñè“, òí áòí ì ì ðàèüí³ à áí èèèçí á, ì ðàèüí³ èè áðá í àéí í è÷óáèèñý á ì ìñéíáñúè³ ñòí³ðòýí è“. ²í ðèè áí ñèáí èè í³áðáðáèò°: „Ò. Áí ñòí°áñúèèè í í³ááò°, ùí çàì í áí èè ì ìñéíáñúèèè ñàèýí èí óáèà í í æáì ó ñí èí ó ñáí áí í ðè-ýòáèý, ùí á çàáðáðè á í úí áí áí àéí í èèà. Á áàèàþ÷è, ì í èèáñý: „Áèááíñéí àè Áí æá³ ì ðí ñòè“. ²í ð³ çí áàèèèñý ç Áí áí ì ðèì, ùí ì ðèèàðòí áóáàèè ì ðè÷áñòý á ðóðí èòþ³ àèñòð³èþáàèè í èì.² Ò. Áí ñòí°áñúèèè í³àèðáñèþ°, ùí í í á³áí³ á³; áóèè í à àéí áàéí-àèì è, í à í èðáì èì è èèðá áàáðèèàì è áí æáá³èüí èò. Á³í áí áí ðèòü, ùí ò³ á³; áí ñéí í àéí á³áàçáðèàèþþòü áðòí áí³ñòü òñ³; ì ìñéíáñú-èí; í áò³“⁶⁵⁶.

„Däë³ä³y – i i³oi “. Êðeaaâiâi í èùáí í ý òí âí „i i³oi ó“ àèì ààà-
 èè í àðíáí èèè Ñ. Í °÷à°a, Ì . Àæóí³í, Ì . xâðí èðááñüèèé, è³ää-
 ðäè Á. Á°è³í ñüèèé, áàèaâðèñòè Í . Ááñóðæáá, Á. Áàæâí à òà³í ø³
 í áñí ò³æ³ñòè. Í àðíáí èè Ì . Êíðáóüèèé, Á. Êáí³í ñòàèè áàçáí æ-
 í èèàí è í à 14-í ò òí³ æèððý. Áàçáí æí èèàí è áóèè òàð³ ²ááí IV,
 Í èàèñáí àð²³ í òí òèòàðñüè³ áí òí òí áí èèè Ñ. Ðaç³í,ª. Í óàá÷í á.
 Ì . Àæóí³í ó÷èà, Ùí ðäè³ä³éí³ñòü ° í æí áàáçí á÷í³øèì áí òí áí Ì
 ñí ò³æ³çì ó. Í i-ñáí³í ó öð ðèñó í iñèæí³ä í³æððáñè³° Ì . Áäð-
 äý°a: „Ì iñèíáñüèà ñàèòà „ðèèñòíáòáá“ – óà í á èèðä ðäè³ä³éí³ á
 ñàèòà. Áí í á ° æàðèèáí àèèèì, çáí áèèèì, í áñàí í æèèì áóçó-
 á³ðñàíì, Ùí í òí ñýèí óèí í áñèð³çü öñð Ì iñèíáñüèò èóèüòðð“⁶⁵⁷.

Òà áàç òí÷ ã ýèí³ñü á³ðè í á Ì í æà æèðè èðæí á. Ì . Àæóí³í
 í áà Ñàðáí ó (ç áàèèèì; è³òàðè) çà ñáíáí áí áà⁶⁵⁸. Í áðèí í ñá³òè
 ÑÐÑÐ Á. Êóí á÷àðñüèèé çòí æà áí áí Òðáñáí⁶⁵⁹. Ì . Áí ðüèèé
 çòí æà áí áí Ì àðíá⁶⁶⁰. Ì . xâðí èðááñüèèé í òí í í á³áóááá „÷æí-
 áàèíáí æáñòáí“, òí áóí òí áèà áí áí èðæí ó. Ì iñèíáñüè³ òèèñòíá³
 í áðòü áàáàðí áí á³á-ððèñ³á òà áí áí òí æèü. Í òí í í øóèè Ì iñèæ-
 í àì è áàçáí æí èóüèí; á³ðè ÷èòá°í í á „Á°ñà“ Õ. Áí ñóí°áñüèíáí.
 Í áððø³ Ì iñèæí è çòí áèèè ñáí; áí áí ñí ò³æ³çì, Ùí ñóí; òü í á
 áàçáí èàçí á³è áí áí àòè÷³è á³è á³ð³. Í ñü Ùí í òí òà í èñáá Ì . Áäðäý°a:
 „Ðäè³ä³éí³ èè áí áí àðèçì ° í áàçàè÷æí í æèáí èèì³ ñèèüí èì ó í iñ-
 èíáñüè³è áóø³. Õíì ó í í è³ðè÷í³ í áðäèí í áí í ý òà ñóñí³èüí³ ³áä;
 ñòàáàèè á Ì iñèíáñüè³ ðäè³ä³éí³ èè áí áí áí è³ çàáæè Ì àèè
 çáí áèèèð òáí àòèè³á-í òóí áí èñ³á, ýè³ í áí áàèá³èè „ðäòèè³á“
 ñàèòáí ñüèí-áóçüèí áèýáí í³ áí ò³èè æááí áí þ ìò í èùèðè. Í³ñèý
 1917 òí èó öý æááí áá í á Ì àèà ñòðèì ó,³ „ðäòèè³á“ áóáèáí í í³èü-
 éí í áí è.² í áá³òü ñàí á Ì iñèíáñüèà áàçáí æí èòðáí ° í³÷èì³í øèì,
 èèðä á³ðí þ, ðäè³ä³øþ, ó ýèí³í ó Ì³ñòá Áí áà çæí ýá³áí è í áóèè,
 òáðí³èè, Ì àøèí è. Õàèðè÷í³ æ í áá³òü³ í á í áóèè, à èèðä çí ðè-
 Ì³ðèçí ááí í; áí áí è í òí í á³ñí óááí í ý Áí áà... Õàèðè÷í³ Ì iñèíáñüèà
 áàçáí æí èòðáí, ç°áí áí á ç ñí ò³æ³çì Ì Ì, í áðíáèèñý ç áñèàðèçì ó
 Ì iñèíáñüèíáí í ðááí ñèááý³ Ì í áèí æðíñòè èèðä á áðø³, í èì æè-
 òí ááí³è. Í òóí áí èñàèüí èè í í áèýá Ì iñèíáñüèí; òàðèàè í á áð³í á-
 í³ñòü áàáàðñòáá,³ í á èèðä Ì àðð³æüí í áí, à é áàáàðñòáá áóí èè,
 òáí ð÷í³ñ³, èðáñè – í áðááðæà í í áí³ñòþ³ Ì iñèíáñüèà³í ðäè³ááí-
 öý, à Ì ñí áèèáí ñí ò³æ³ñòè÷íá. Ðí áí í á÷æüí èè á³èüðí æèóèí;
 í áðð³; Ñ. Í °÷à°a ó ñáí³í ó „Êàðáð³çèñ³ áááí èðð³í í áðà“ àèì áàáá
 á³á ÷èáí³á ñí ò³æ³ñòè÷íáí òí áàðèñòáá ñóí á³áñí òèí áí áí áñèàðèçì ó
 í á ò³èüèè Ì àðð³æüí í áí, à é èóèüòððí í áí.² í áðð³ Ì iñèíáñüè³
 ðááí èðð³í áðè ñí ðááá³ áóèè áñèàðáí è“⁶⁶¹.

„Á³ñòíð³; Ì iñèíáñüèí è í³èíèè í á áóèí Ì ñí áèñòí; á³èüí í; í ðá-
 ö³, á³èüí í áí Ì ñí áèñòíáí í í÷èí³í. Í ñí áà çàáæè áóèà í áí èòðáí á,
 í áí áæáí á áí èðáþ, ðááñüèè òí í èíðáí á í ðèì òáì è í á èèðä áèáàè,

à é nóní ³eũnòàà. Ā ³nòí ð³; ĩ ĩnēīaũēī ē ī ē àà÷ēī ī ēēøā ī īā÷aç-
ī ēē ī āðīā, ũī ī ā ðàðó° nāī;ð æāððā (ī āā³òũ ³ ī ā āóī ā° ī ðī ī ēð),
ũī ēī ī ā° nīā³ ī īāēēð, ũīā ĩ ĩnēīaũēīā ī īāēā ēðē āī nāī°; ĩ ā-
ðē. Óðāīæī ēē Ā. Āāðāũāāī çīāðàçēā ðā ī āāçāē÷āēī ī āēð÷īī.
Āī ī āī āēþāāā yī ð, çāīīāī āī ð æēāēī ē ³ ī āððāēī ē nīēāðāī ē,
ũī ēāæāòũ ³ nōīyòũ ó ī ³ē, ā īī īēð ēīī ³ īāðāīçyòũ āāðī āðē.
Òā ē ° ī ð³īīāēũī ēē īāðaç ĩ ĩnēīaũēī ē, ĩ ĩnēīānũēīāī ī āðī āð,
ēīāī āðóīāī īnð³, ēīāī nā³ðīāēyāð, ēðēũðððē ³ ðāē³ā; "662.

Ī ānī ð³āē³nðē÷ī ēē āāī òðàð āī āīðēā ó Āāðæāāī ³ē Āóī ³: "Ó ān³ð
ī āðī ā³ā, ī āā³òũ ó ī īāāī ðàðāð³ā, ° çāēīī ³ nī ðāāāāēēā³nòũ. ° ō ī ā-
ī ā° ēēøā ó ī ān ó ĩ ĩnēīaũēī ³. Ā ónũī ī ð nā³ð° ° āāðæāāī ā ī ðī ðī-
ī ā āðīī āāyī ā³ā çēīā³;ā ³ ī āī ānī ēē³ā. Ēēøā ó ī ān ó ĩ ĩnēīaũēī ³
° nāīāīāā çēīā³yī ³ ī āī ānī ēēāī ". ðāē āīāīðēā 340 ðīē³ā ðīī ó
ī ĩnēīānũēēē ī ēððīīīēēð Ō³ē³ī. ×ē æ ðāī āð ³ī āēøā? Ī ³, ĩ ī; ĩ ā-
ī īāā! Ī ³÷īāīn³ī ũēī ī ā çī ³ī ēēīñy ī ³ ī ā āīēīñēī ēð. ðā nāī ³ñ³ ũēā
ñāāāīēy ððyāīāð³ā, ðā nāī ³ñ³ ũēā āī īāēāī īy, yē ó ī īī āðāāī ³ nōī-
ē³ððy "663. Òāē ÷ānī ēē ī ĩnēāēī nēaçāā ī ðāāāð ððyāīā³, ³ ēīī ó
āīēīñēī ā ç āīēīāē ī ā āī āēā çā ðā. Ā ā "āāī īēðāðē÷īīī ó" ÑÐÑÐ
ī ā ēēøā ī ā ÷ðē æīāī ī; ēðēðēēē ððyāð, ā ī āāī āēē – ð³ēũēē ī ðī-
ñēāāēyī īy ððyāð.

"Ī ĩnēīānũē³ ³nòīðēēē āēāēyòũñy ī ā īāðð ó ĩnēīānũēð ðāāī-
ēþð³þ ēð³çũ ī ðēçī ó ððāī ðóçũēī; ðāāīēþð³; Āðæā īīī ēēēīāēē
ī īāēyā, āī çāñāāē ³ ī āðā ī āðī; ðāāīēþð³; ī ā ēēøā ³ī ø³, ā ē ī ðī-
ðēēāæī ³ ððāī ðóçũē³ē ðāāīēþð³; Òā ī āāðī āīāðā āēāīī ó nðāā-
ēāīī ³ īāīð ðāāīēþð³ē āī ³āā; ī ðēāāðīī; āēāñīīnð³. Ōy ³āāy ° ī ā-
ð³āēī ēī ēāī āīāī ððāī ðóçũēī; ðāāīēþð³; āīēīāīīþ ũ nēēīþ.
² ī āñē³āēīī ððāī ðóçũēī; ðāāīēþð³; áóēī çī ³óīāīīy ³āā; ī ðēāāð-
īī; āēāñīīnð³. ĩ ĩnēīānũēā æ ðāāīēþð³y ī āāī āēē – ī ðīñðð° āī
ī īāīīāī çīēũāīīy āñēyēī; ī ðēāāðīī; āēāñīīnð³. Òāē nāī ī āñy
ðāīð÷ā nēēā ððāī ðóçũēī; „Āāēēāðāð³; ī ðāā" ī īēyāā° ā ũ çāñāā³
ī īē³ðē÷īī; ðā āðīī āāñũēī; nāīāīāē. Çāñāāā ð³āīīī ðāāīīnð³ ððāī-
ðóçũēī; ðāāīēþð³; áóēā ēēøā çāñīāīī āī çīēũāīīy ³nòīðē÷īēð
ī āðāðēīā ī ā øēyðð á³ēũīīāī ðīçāðēðð ēþāēī ē ðā ũ ĩñīāēñòī;
ā³yēũīīnð³. ĩ āðīþ æ áóēā āīēy. Ō³ēēīāēðī ³īāēøā nēēāēāñy
³āāīēīā³y ðā ī nēðīēīā³y ðāāīēþð³; ĩ ĩnēīānũēī; ³ açāāāē³ āñũīāī
ī ĩnēīānũēīāī ē³āðāē³çī ó. ĩ āðīþ ĩ ĩnēīānũēī; ðāāīēþð³; áóēā
ī āñāī īāðāā ³ ī īīāā ðñā – ð³āī ³nòũ. Ī īāīā ³ çāāāēũīā ð³āī ³nòũ!
Ōī÷ āē ð³āī ³nòũ āīēīāīī; nī āðð³, āāē ð³āī ³nòũ. Ā āīēy áóēā ēēøā
çāñīāīī ĩ ĩnēīānũēī; ðāāīēþð³; ũīā āīñyāīððē ð³; ð³āīīnð³.
Āīēy ī çēīēē ī ā áóēā ī āðīþ ĩ ĩnēīānũēðð ī īñððīīāð³ā "664. Āēñēī-
āēāñy ī ā ðþ ðāī ó ³ ĩ. Āāðāy°ā: „āāðīīāēñũē³ āīēēāē ī ā īīāēē
çā īāīó nīðīþ ðīē³ā çī ³īēðē áððīāī ³nòũ ĩ ĩnēīānũēī; ī āð³; ũī
ðāīðēēāñy ðēñy÷ð ðīē³ā, áððīāī ³nòũ aç³ēñũēð çā ī īðīāæāīīyī

³ çì ñòíì . Ì ìñéíàñùèà àòòíáí ñòù íàà³òù òàðíí àéñùèè ìñà³÷áí í; ì ìñéíàñùéí; Ñí òàé³àáí ò³; í á ì à° í³÷íáí ñí³èúí íáí ç àòòíáí ñòò òàðíí àéò³à. Í áí òèèèàà, òàðíí àéñùèà ðááý àèàñí ìño³ ò³èéí àèòí òáà ðáà³ í àçòíçòí³ èà í á èèðà ì ìñéíàñùéí ò ò òàèéíá³, á é Ñí òàé³àáí òíá³. Òíì ó³ ì ííàðò³ño È. Èáííòù³à, Ñí ò³àé³ño Ì. Áàðòáí íàèààá íáí ààèà³èè òàðíí àéñùèò àð³áí ó àòðàòáç³ò. Èí ýçù Ì. Èðí òèé³í, áðàò È. Òíèñòíé, àðèñòíéðàò Ì. Ààéòí³í áóèè ààèèè³ çàì èààèàñí èèè³ çàì àèè³ áí òíáè ðáá; ì òèààòí; àèàñí ìño³⁶⁶⁵.
² á Ñí òíì ó òáí ò³: „Ì ìñéíàñùèèè íàðíà áóá³ ò³çè÷íí³ áòòíáí í íàðíáí èí÷íáèì, á èí÷íáà æèòòý ñèéí òàèò³à ó÷èòù í á àèçí à-ààòè àèàñí ìño³ í á çàì èò. Ì ìñéíàñùèèè íàðíà àèòíàààñý í á çà-ààðáí èèà í á èèðà ò³çè÷ííáí, á é çàààðáí èèà àòòíáí íáí⁶⁶⁶, Ùí ííàòíðò° Ì. ×àààà³àà: „Ì àñòàà ÷àñ, èíèè íáçí áí íý Ì ìñéíàñùé è çààðíàò° òàðíí àéñùèèè ááçí áò³. òàðíí àéò³ ò òñýòù, çðàòòí ò, çòí-çòí³ òèè òíííáí ó òè÷èí ó, Ùí ñíííóèà° òò ààè÷áçí ó Ñí íàð³ò àè-òíàèòè çà ñáí; ì áæ³³ íáí àààòè í á Ñí ò³ íàðíáè. Ì ìñéíàñùé à – òà íèðáí èé, áí òíáèè òàðíí àéñùèèì ðááý ñà³ò. ñà³ò àçéñùèèò èí÷íáèè³à, ýè³ í á çíàòòù Ñí òíáí òèýòò, èð³í çàààðáí íý³ òííá-áí èáí íý íàðíáà⁶⁶⁷. Òà æ ñàì á, èèðà ç òíòèèèæíí ò òíó³ èí ò, òààðàèà Ò. Òòò÷àà (1803–1873 òð.), òíá÷àò÷è: „Ì ìñéíàñùé à í á ì íáà ì àòè æíáí íáí ñíòçò ç òàðííí ò ò³ çàðàèè Ñí òàðáñ³à, í³ çà-ðààè òèéíòèí³à. Í á ñííó° á òàðíí³ æíáí íáí Ñí òàðáñò ÷è òèéíòè-íó, Ùí í á ñíòýì íááí³ òíòè ì ìñéíàñùèèò Ñí òàðáñ³à òà òèéí-òèí³à. Òíì ó òàéí à òèðòíáí à òíè³òèèà ì ìñéíàñùé è Ùíáí òàðíí-è – òà í á ñíòçò ç ò³òò ÷è Ñí òíò òàðíí àéñùéí ò ààðààí ò, á í á-áí àèè, òíç°áí áí íý òàðíí àéñùèèò ààðààá, òíèààèáí íý èíæíí; òíç°áí áí³ ò òíèààèáí³, áíí è í á ì àòè òòù ñèèè àèñòòí èòè òíòè ì ìñéíàñùé è. Ì è, ì òíèàéí è, ì òíèí òííáñý÷àñ òíàì ýòàòè, Ùí òèéíòèí è, í á ýèèò ñòíýòù ì ìñéíàñùé à òàðííà, ò àèéí ò òíò òíòèèàæí³, òàéí ò òíò òàíà÷òòòù ñààá àçà° íí, Ùí æèòòý íáí³ò; ì íæèèàà èèðà ò³íí òí àðò³ àðòáí;⁶⁶⁸

Ì íæèèáí òíáí³ñòàì è áóèè èèðà èðáéí³: òíàà³³ è³à³? Ààèà áóèè é òíì òèéíáí³ ì òíèàéí è, òèòèèúí èèè òàðíí àéñùéí; èóè-òòòè, „çàì ááí èèè“. Í á òà á³áííá³àà° Ì. Áàðáý³à: „Ò „çàì áá-í³÷àñòà³“ ì ìñéíàñùéí; Ñí òàé³àáí ò³; çààæàè áóéí áàààòí òáèíáí Çàòíáíá³, áàààòí áóéí í á èèðà ñòòí ì ìñéíàñùéíáí, á é áàààòí ò³èéí àèòí àçéñùéíáí. òàðíí àéñùèà áòí èà áí íááí³çíáí íý ñíí-òáíðòààèàñý ó ì ìñéíàñùèèè ñà³áí ìño³. Çàò³áí à íáòèà òàààèà á ì ìñéíàñùé³ ýèè òíù áíæéíì, íáá³áíì èì èðèòè÷íì ó Çàòí-áíá³, ò íááòíòèàñý á ì ìñéíàñùèèè ááççàí áðà÷è è èàòàòèçí òàé³-áéííáí ñàèòáí òàà⁶⁶⁹. Òà ñòíñò³òùñý³ ì àðèèèçí ó. Ì ìñéíàñùé³ ñíò³àé³ñòè çòíáèèè ç èíæííáí ñéíáà ñíò³àé³ñòè÷ííáí Òàèì óáò í á-ííòòò³ áíáí è ñáí°; áðèè-ðàé³à³; Àèà áíáíí÷àñ áíí è íáàààèè

òèì áíáì àì ñòòì ì ìñéíàñùéíáí íàò³ííàèùííáí çì ³ñòó é àóóó. òí³é á³ý÷ ì èøá: „Í ³à òèñéìì æèðð³ ³ ì ³à òèñéìì ì ìñéíàñùéíáí íàðíàó ì ííýèñý ì íáèýàè íàèòè á³èùííàèùèèò áíæá³à. ² ì è íííàà÷èèè, Ùí ðàáyííùèà àèààà íà èèøá á³áííàèèà íáííá³èùí³ñòù ³ìíàð³; òà çàòèñòèèà æèðð³á³ ìíòðáàè ì ìñéíàñùéíáí, à é òçáààè³ ò àèááíð íàò³ííàèùííáí, ì ìñéíàñùéíáí. Àèááíð, Ùí ì ñòáíðèà ì ìñéíàñùèèè íàðíà àèý ñáí;ò ìíòðáá ³ çà ñáíð³ ì íáíáíð³“⁶⁷⁰. Òà ì èñáíí 1930 ðíèó, èíèè ì ìñéíàñùéíáí àèñòòíàèà Ùà á ³íòáðíà-ò³ííàèùí³ é èè÷èí³. Í ðíòá Ñ. Àì ³òð³òáñùèèè á³èùíí ÷ è íáá³èùíí ìíì èèý³òùñý: áíæá³ çì ííðáàèè íà ííáèýàè, à òàèòèèó, òíðì è, à íà çì ³ñò. Àà, íáá³òù ³ òíðì íà ì ³íýèè, à èèøá íàçàè òèò òíðì. Çì ³ñò (íáá³òù ³ áááàòùíò òíðì) íà ì íáèè çì ³íèòè, òí÷ àè é òíò³-èè. Í à ì íáèè, áí çì ³ñò èðéùòððè ³ áááàòñòáí òíðì òáíðýòù ìí-èíè³íý é ìíèíè³íý. Ñèèò ì ìñéíàñùèèò íàò³ííàèùíí èò òðáàèò³ é ìí÷èíàðòù óàá ðíçòí ³òè ³ ìíèíá³ ì èñùíí áííèè à ÑÐÑÐ: „Ì è òíò³èè çðòéí óáàòè áñ³ á’ýçí èò³, à ìíáóáóáàèè òèñý÷³ ííáèò. Ì è òíò³èè çíèùèè èíðáííè ì ³æ íàðíààì è, à ìíí÷èè ñááà èèòàèñù-èè ì òòíì. Ì è òíò³èè çðíàèè ì ðàòð ì òè³ ìíð òíçáááíð, à çà-ìíðááàèèè íáèèùíí èàòíðáò. Ì è íà òíò³èè ìíðèèàòè ì³ èðáí-èèí è èðáñùéí; èðíá³, à áàèáàèè, áàèáàèè ³ áàèáàèè ì èùéííè è èðáàè. Ì è òíò³èè çáóáóáàèè áàçèèáííáà ñòñí èùñòáí, à çáóáóáà-èè èàñòíáà. Ì è òíò³èè ñèàñóáàèè áàðæááò, à òíçáóáóáàèè ³ çì ³ò-íèèè ì òèñý÷íèðáòíí á³èùòá, í ³æ áííà áóèà. Ì è òíò³èè ìíáàèè-òè òáðáò, à íà ñííðíæí³èè òðíí ìíñáàèèè íáíáí òáðý. Ì è çðè-áàèè ç ìò³òáðñùèèò ì òíàèð³à òáðñùè³ ìíáííè, à ìíò³ çáíðíáàè-èè ìò çííáò. Ì è ááííáèèè òáðñùèà èàòáñòáí, à çáíðíáàèèè ñáí³ òèñý÷íèðáòíí æíðñòíè³øá çà òáðñùèà ³ ò. á. ³ ò. í.“⁶⁷¹. Òàèíáí íà íááðòèóø á ÑÐÑÐ, à òíí ó áàòíð ì áðáñèàà òà³ ìí òòéííè èñ çà èíðáíí ì ³à ìíáááíí³ ìí Ì. Òáðò.

Ó 1917–1927 òð. ì ìñéíàñùèà „ááí íèðáò³ý“ ì òíèèàèýèà ³ ñòà-àèèà ì àí ’ýòí èèè^á. Í óáà÷íáò. Èíáí òíçáòíí èà Í. Ñòáíðíà. Ñèà-çàòè Ùíñù áíáðíáí ì òí Í. Ñòáíðíà áááàèèñý èííòðááíèðò³òð, áèààà çà òà èàðáèà. À áàè³ òà ñàì à áèààà ì òíèèàèý³ Ì. Ñòáíðí-àà, çàñíí óáàèà ìðááí èíáí ³í áí³. Áí 1917 ò. ì ìñéíàñùèà „ááí í-èðáò³ý“ òáàèèèèà òèðáíí ò³à çà çòíð áíðíòùáó çà òáðñùèè òðýáíí. À ì ³ñèý ðááíèðò³; òà ñàì à „ááí íèðáò³ý“ èà³ òèðáíí ò³à çà çòí³ „ì àçáí èí ñòáí“, òí÷ ò. Ì àçáí à áíðíáñý íà ç ðàáyííùéíð, à ç òáð-ñùéíð àèááíð. „Í áñ, ì ìñèàèí³à, òí÷ ó ááñýòùí ò áíáàò ì áðè, áèà ì ìñéíàñùéíáí íàòíáí ñòáà íà àèíáðáø“,– ç³çíáááñý^². Òòð-ááí³à. Áíèèòù ìíèàçíáí, Ùí ìíð òáíáð³øí³ é ì ìñéíàñùèèè „ñíò³àè³çì“ ì ò³ýèè Ùà á ì èíòéíì ó ñòíè³òð³ íà èèøá ñíò³àè³ñòè, à é ì ìñéíàñùè³ ì ííáðò³ñòè. Í àèí ç ì ííáðò³÷íèò ò³èí ñíò³à ì èøá: „²ííá³ ý áòíàð (íà èàæó „ì ò³ð“, à íá’èèèáíí ì áðáááà÷àð),

aĩ p, ° aad̃aneaf̃ a, ³ aĩ f̃ a f̃ a cõĩ eĩ eũny f̃ a eĩ d̃aĩ f̃ aõ ì ì ñeĩ aũeĩ; ³ ì ì ađ³. f̃ a cõĩ eĩ eũny, aĩ f̃ a ì ì f̃ a cõĩ eĩ eũny. f̃ a ì ì f̃ a, aĩ ì ì ñeĩ aũeĩ d̃aĩ eĩ p̃o³y – oã oã ñaĩ ³ñĩ uẽa ì d̃aĩ oã d̃a ì ì ñeĩ aũeĩ a ç ì ì ñĩ eĩ f̃ a³ ì eĩ d̃aĩ ñĩ ³ aad̃aneaf̃ ³ñoĩ. ² oẽ ì oĩ ñĩ d̃aĩ aĩ ³e ç ³ño, ì aõa ì ì ñeĩ aũeĩ; d̃aĩ eĩ p̃o³; – oã çĩ eũeõ ñaĩ aĩ f̃ a eĩ aãç- f̃ a ì ì ³oĩ aĩ aĩ d̃aĩ a – °ađĩĩ aẽnũeẽ eãa, aĩ eẽ a³ĩ f̃ a çĩ eũeã ì ì ñeĩ aũeẽ d̃aĩ ñ. Bẽ aã ì ì ñeĩ aũeĩ a ì ì f̃ a a³aĩ f̃ a eũeĩy a³a o³o; ñaĩ °; f̃ a eĩ aẽe³oĩ; ì ì d̃aĩ?.. °ađĩĩ aẽnũe³ aãd̃aãa³ ì ì oã³ ì ì f̃ a oãd̃oũ a³d̃eõ e o aĩ eĩy³ E³aẽ ì ì aõ³e oã a³ ì eẽ ñaĩ oĩ aẽe ì eđ, aẽa yẽuĩ f̃ a oĩ ì oũ çãaẽaã³ ñaĩ; aãd̃aãa, f̃ a ñĩ ³p̃oũ f̃ a f̃ a oãeẽeĩ o çãaõ- aãd̃e ì ì oĩ a³eĩ o, uĩ ì ì f̃ a ña ñaĩ oĩ aã ì ì ñeĩ aũeĩ d̃aĩ eĩ p̃o³y. A o³e aĩ a³eĩ³ eãaũny f̃ a ì ì oĩ ì ì eũeĩ f̃ e eĩ p̃aũeẽo aãd̃oã ì e f̃ a ì ì eũy d̃- aẽ çĩ eũaĩ f̃ a f̃ a eĩ f̃ a. A o³e a³eĩ³ ñoĩ aĩ d̃oãa ì e oãĩ f̃ y: aõd̃e ì e f̃ a aõd̃e °ađĩĩ aẽnũe³e eõeũoõd̃. Uĩ f̃ a oã aã ì eõd̃e oãĩ ađ, f̃ a d̃d̃aã aõd̃e oãeĩ ì ì oĩ oĩ eĩ, yẽ, f̃ a d̃eẽeã, A. ì ì aãaẽĩ aũeẽe, yẽeẽ uã 1907 oĩ eõ a³uõaã ì ì a³; 1917 ì ì aãeũeõ oĩ eã. Uĩ f̃ a f̃ a ì ì eũeĩ oã, ì ì oĩ uĩ y oõ eãaõ, d̃d̃aã aõd̃e eẽoã çõy ì e. A f̃ a aãoĩ- aẽd̃o f̃ a f̃ a ç aãĩ o: aã ì ì ñeĩ aũeẽe ³ñoĩ d̃e ì eẽ Oãĩ ñ d̃oõeũ f̃ a °ađĩĩ o (aẽaĩ a aãa aẽd̃oõeã) ³ çĩ aã ç çãĩ e³ °ađĩĩ aẽnũeõ eõeũ- oõd̃o, aãĩ °ađĩĩ a, uĩ f̃ a f̃ a çãaĩ oõd̃e ñaĩ a, d̃oõeũ f̃ a ì ì ñeĩ aũe- f̃ o ³ çãaãeũ ì ì f̃ a aão aĩ eẽ f̃ a çãĩ ³çĩ f̃. Oãd̃oũ aĩ eĩyõ f̃ a a°, aĩ ç Oãĩ ñ ì ì aĩ f̃ a eẽeã ì ì d̃eĩ eđaĩ f̃ y, f̃ a f̃ a eẽeã aĩ aĩ a oãĩ aã"674. f̃. Ñaõeẽeĩ uã a 1922 d̃. çãeẽeãa °ađĩĩ o çĩ eũeõd̃e d̃aĩyĩ ñuẽo aẽaão. ì ì f̃ a f̃ a aã ì eã, uĩ aĩ f̃ a ì eõĩ ì ì ì ì ñeĩ aũeĩ, f̃ a o³ĩ f̃ a eũ- f̃ a, ³ ì ì ađnũeã? f̃ ³, aã ì eã. Aẽa çõĩ cõĩ ³a, uĩ aĩ ³ o³ „f̃ a d̃aĩ f̃ a e“ ñe³ ì ì aũny oĩ çãaĩ ì ì ÑD̃ÑD̃, ì ì aãd̃ĩ aĩ f̃ y ì ì ì ì ñeĩ aũeĩ e aĩ ñoĩ o XVI ño. Oãe ì ì ñeĩ aũeẽe ì ì ađd̃oĩ oĩ oĩ a d̃yõoãaãd̃e ³ ì ì ađd̃oĩ °ađĩ- ì ì aẽnũeĩ e d̃oẽaĩ e.

Ç oãeĩ p̃ a ì ì aĩ p̃ ³ĩ o³ ì ì ñeĩ aũe³ ì ì ađd̃oĩ d̃e ì ì ì ì aãaãaãe, uĩ ñaĩ oĩ aẽyã ì ì ñeãeĩ a ì ì aãoĩ ì ì d̃eĩ ³oẽaĩ eẽ, ì ì oĩ ño³ oã eãaõ ì e – aẽeĩ ñuẽe. ì ì ñeãeĩ f̃ a aĩ ³o aõĩ aõd̃e, a³ĩ eẽoã a³d̃eũ o ñaĩ; aĩ aĩ e, f̃ a yẽeõ çãĩ f̃ a aĩ a ña eĩ aĩ aẽd̃oĩ. ì ì d̃aũ, aõeã, aĩ- oãd̃eã ì ì ñeãeĩ a ì ì oĩ eẽaãe³ ođeĩñeĩyĩ ñuẽe, °ađĩĩ aẽnũeĩ. ì ì ñeãeĩ – aĩ d̃ñoĩ eẽe, f̃ a uãaĩ eẽ aĩ f̃ a d̃aĩ f̃ a aĩ eõ, aĩ ñeãaõeõ çã ñaã. „ ì ì ñeãa ñeãçã ì ì aãd̃eõ“. ì ì ñeãeĩ ì ì oĩ oĩ aĩ p̃o ñaĩ aĩ aõ ç aãçeãd̃ĩ ³ñoĩ, oĩ çĩ oĩ oĩ p̃, aãçeãaĩ. A³ĩ oĩyãe³ ì ì yẽ ì ì d̃aĩ aãç- eãd̃ĩ ì ì aãeãaõd̃e, aãaãoãaõd̃e, a oĩ oĩ e f̃ a f̃ a aĩ p̃o aãĩ ì ì d̃e ì ì oĩ aãaão: eĩ eẽñu oãd̃y, oãĩ ađ aẽeõoãĩ d̃a. Aĩ oĩ çõd̃oõ a ì ì ñeĩ aũeĩ³ çãaãaẽ ñoĩ oĩ aĩ aẽoãaẽeĩy aãeãñoãaĩ e, aãaãoĩ eĩ ì ì ³ aõãa ì ì aĩ e³ ì ì eẽeĩy d̃e, uĩ aĩ d̃ĩ oĩ aĩ eẽe ì ì oĩ ñyããeẽ d̃oẽe aẽãã³: „Aĩyãe- oã ì ì aĩ y“. Oĩ çãeõaẽa – ³ããã ì ì ñeĩ aũeĩ; aĩ e³, a ²aãĩ IV – ³ããã ì ì ñeĩ aũeĩ; aẽããe. ì ì ñeãeĩ f̃ a oõaẽd̃o çã ñaĩ aĩ aĩ p̃, a a³eũĩ a ađoẽĩ aãaĩ a ì ì f̃ a eãaĩ a ñeĩ aĩ a °ađĩĩ³, aẽñeĩ aẽaĩ f̃ y ì ì oĩ eẽaãeĩ eõ

äöi iê i ðeēðī āðāæ° i iñēāēī ā, ā³ī ñāāēöüñý āī í eð āī ðī æī, ýē³ āī i ðāāā ðī ā³ōī ēē³ā ñōðāēēōāāðē. I iñēāēī ē, ýē³ çāēēē ó XVII–XIX ñōī ē³öüýō āī °āðī i ē, āāāæāēē °āðī i āēñūēō āī ēþ āī-æāā³ēēýī³ í āī i ðēōī i ā³ðēēē, ùī °āðī i āēñūē³ āāðāēāē iñū-iñū ðī çāēýöüñý. Á ÖÖ ñō. I iñēī āñūēēē³ í æāī āð ā ÑÐÑÐ (ðī ā³ōī ēē-i-āī i i ðī āæāī í ý), çāēāī āāī ēē i ðāāī i °āðī i āēñūēēō ðī ā³ōī ēē³ā ñōðāēēōāāðē, ēāçāā: „I ē i āðāāī āēē i³ ēüēí í ē ðī ā³ōī ēē³ā +āðāç ā'ýçí ēō³ ðā ñēā³ðñūēō ēāðī ðāō, ùī āē í āā÷ēðē çō i ðāōþāāðē“.

„Bē āī 1917 ðī ēō, ðāē³ i³ ñēý í üī āī i iñēī āñūēā³ í ðāē³āāī ö³ý í ā āēçí āāāēā i ðēī ðēī í āī iñī āēñōī;³ í³ ö³āðēāē, ā āī āēýāēāī í; í āī iñēāēī i i ñāāēēāñý í ā ēēøā i³ āī çð³ēī, ā ē āī ðī æī. I iñēāēī āēçí ā°³ ðī çōī³⁰ ēēøā i ðēī ðñ, çāāðī çō ēāðē. ðāē öā ā ÑÐÑÐ í ā ðī i ó, ùī ā³ēüøī āēēē āēī ē üēēē ñāððō ē³āāðāēüí ó í³ ðāē³āāī ö³þ, ā ðī i ó, ùī í í āā, ðāāý í ñūēā (ýē³ ñāððā, ðāðñūēā) í³ ðāē³āāī ö³ý í āñāī i āðāā üēðī i iñēī āñūēā, i i ðī āæāī ā i iñēī āñūēēī³ ñōī ðē÷-í ēī ðōī ðī i. I āðēñēñōñūēā æ āāēāēāī ēī ā i iñēī āñūēī; í³ ðāē³-āāī ö³; ā ÑÐÑÐ – öā ēēøā ðēī ÷āñī āā āāī ēī ā i í ā³; ēēøā çī āī³ðī ý ðī í āī üēā í ē³āēā ÷āðāī í í; öāðāē í ā áóæā āðōāī i ó³ ñōī ðē÷ í i i ó ðāð³ i iñēī āñūēī; í āó³ í āēüí í; āóðī āī iñō³⁶⁷⁵. Áī öüī āī āēñī í ā-ēō i ðēēøī ā³ i. Áāðāý°ā: „Äñý³ ñōī ð³ý i iñēī āñūēī; í³ ðāē³āāī-ö³; – öā āēāñī ā i ðēāī ðōāāī í ý āī ēī i ó í ñōē÷ í í āī ēāāō. Á³āī i³ í ç-í āēē ēī i ó í çī ó: ñī ðāāā çā ñōñī³ ēüí í þ ñī ðāāāāēēā³ñōþ, āēçí āī-í ý ðī ā³ōī ē÷ í āī ēēāñō çā āēüōó³ i i āāō ēþāñōāā, í āī āāēñōū āī ēā-í³ ðāē³ñōē÷ í í āī ēāāō³ áóðæōāç³; āī ðī æā ñāāēāī í ý āī ēōēüðōð-í í; āē³ðē, çāī āðā÷āī í ý āōōó³ āóðī āī í; ðāī ð÷ iñō³, ñāēōāī ðñūēā í āōāðī ēī³ ñōū, i³ ñōē÷ í ā, ðāē³āēī ā ñī ðēēī āī í ý i āōāð³āē³ñōē÷ í ēō āī āī³ ð. i. Äñ³ ö³ ēī i ó í ñōē÷ í í í çī āēē çāāæāē i āēā i iñēī āñūēā ðāāēēāēüí ā í³ ðāē³āāī ö³ý... 2āā; i iñēī āñūēēō í āðī āī ēē³ā āēýāē-ēēñý ā æēðð³ ēþç³ýī ē. 2āāý iñī āēñōēō i ðāā, 3āāý i iñō³ēī ēō ðā-öī ðī, 3āāý āāī ēþō³ēī í āī i ðī āðāñō ñōñī³ ēüñōāā, 3āāý i āðēāī āī-ðāðñūēī āī øēýōō āī i i ē³í øāī í ý āī ē³ ðī ā³ōī ēēōāā – āñ³ ö³ ñōōī °āðī i āēñūē³ 3āā; í ā ñī ðēēī ýēēñý ā i iñēī āñūēī³. I āðāī í āēē ā i iñ-ēī āñūēī³ 3āā; ēī i ó í ñōē÷ í í³, ùī çō i ē ùī ēī í í āāāēē. I āðāī í āēē, āī æ āī í ē áóēē ððāāēö³ēī ēī ē 3āāý i ē³ i iñēī āñūēī; í³ ðāē³āāī ö³;³ i iñēī āñūēī āī í āðī āō. Áī æī ē i iñēī āñūēī; āāī í ēðāðē÷ í í; í³ ðā-ē³āāī ö³; Ä. Á°ē³í ñūēēē i ðī i í ā³āóāāā āāñī i ö³þ³ i ðēī ðñī āñōū. Á³ī āī āī ðēā, ùī í āðī ā ðāēēē í āðī çōī í ēē, ùī ēī āī ððāāā ñē-ēī i³ öü ðýāī ðēē āī ēī āī æ üāñōý. Á³ī ççí ā°öüñý, ùī ýēāē áóā ðā-ðāī, ðī áóā āē āāñī i ðī i çāðāāē ñī ðāāāāēēāī ñō... ðī çōī³ áóøā i iñēāēī ā ēāāēī i āðāðī āýōū ā³ā í āī³⁰; ēðāēī iñō³ āī i ðī ðēēāāēī í; í āēāā³ çāāæāē i ððī āī ēñāēüí³ í ā āēçí āþōū í ýēī; ñāðāāēī ē. Öāðñūēā ðāī ēðāðē÷ í ā i iñēī āñūēī ā í ā ā³ā³ēøēā üā ā³ ñōī ð³þ, ā ö³ēüēē çī í ēēā í āçāó í ā i ðī ēāðāðñūēō³ ðāē ðāī ēðāðē÷ í ó. Öāð-

nüea nai i aadæaaf a 3i i ad3y i aea nai; 3aaf ei a3÷f 3 ei daif 3 o i daaf -
 neaaf 3e a3d3 nai af i adiaf. A3d3, ci aecf aaea o3 3i i ad3p ca nay-
 uaf i a oadnoaf, ca daif edao3p. I di eaoadnuëa 3i i ad3y i a° nai; 3aa-
 ei a3÷f 3 ei daif 3 daef æ o a3d3 nai af i adiaf. A3d3, ci aecf a° i di-
 eaoadnuëo 3i i ad3p ca nayuaf i a oadnoaf, ca ni o3ae3noe÷f i o dai-
 edao3p... Oadnuëa i nefauef a noi yea i a i daaf neaaf i i o i doi-
 af enaeuf i i o na3oi aeyä3 3 aei aaea a3a i 3aaaf eo, ci a af i e aec-
 f aaea ei af ne3i i, aac æi af eo canoadaæaf u. I di eaoadnuëa i n-
 efauef a noi;ou i a ni o3ae3noe÷f i i o i doi af enaeuf i i o na3oi aeyä3
 3 u a ç a3eüøei i dei on i aei aaa° a3a i 3aaaf i eo aecf aaaøe ei af
 i aa3ou af ooc3anoe÷f i. Nayuaf i a æ oadnoaf i a i i æa aooe ÷ei i nu
 3i øei, ye aani i o3o3p na3oi aeyao, i a i i æa aooe i af doi af enaeu-
 f ei, 3 oi i o af i i caaæae aei euo° „oðaoe3a“. „I daaf a3o3f a“ næ-
 oaf oadnoaf, a ç i u af 3 aani i o3y na3oi aeyäo a i eua f i y „oðaoe-
 e3a“ – aña oä aoei 3aaf ei a3÷f i p i ni i af i p i nefauef e a3a O2 no.
 i i nuf af af 3o3f 3e aaf u. Aooi af 3 i ni i ae oadnoo 3 a3eüøi aecf o –
 o3eef aeoi oi oi æf 3... I adai i aa a3eüøi aee3a o i nefauef 3 i a æ-
 i aaei aa. A3eüøi aecf – yaeua aeeaf ei af ood3o3f°, i i nefauef,
 i a o3i i aeuf a. Oa aeoa3d i nefauef af i a o3i i aeuf i af aoo, aeoa3d
 aoo3 i i neaef a. A3eüøi aecf ° eeoä ç i af 3o3f 3i aeyai i anuf af oi-
 af, ci i odo° a aoo3 ei æf i af ç i añ, i i neaef 3a. A3eüøi aecf –
 oä i dei af ee nei oac 2aaf a IV ç E. I adeni i. A3eüøi aecf ° oðä-
 o3i aeyai i i nefauef af caaadaf eooäa. Adoaei aoea 3i i ad3y i a-
 oðä 2. I adøei – i i nefauef oadnoaf 2aaf a IV. A3eüøi aecf ° i a-
 i ei o÷ei adai i i 3noi d3; i i nefauef af i adiaf°676.

I adai iao A. Eaf 3i a i aa I. Eadaf nueei i i neaef e (3 i aø3
 i aa3æane) i i yn i ppoü aai aaf a3o3p Eaf 3i a, ci i di af ei nea aaneä:
 „Aäou a3ef o!“, „Aðaaóe i aadaaf aaf a!“, „A3ef a i aeaöai, i eo daeo-
 i ai!“ oi ci. Aea ÷i i o nai a dae3 aaneä 3 nai a i i neaef e i 3aoi i e-
 ee 3 i 3øee ç a i ei e? Oeðai i o3 i aee aaaaöi i de÷ei i 3øe ç a aaf-
 ei i „Aäou a3ef o!“, aea i aa3ou i i nefauef 3 3noi deee aecf apou oi e
 oäeo, ci oeðai i o3 eeaäee 1917–1918 dð. Odi i o i noaf i 3i e 3 ee-
 oä ç a i aeaç i i oeðai i nuei; aeaäe. Anef „Aðaaóe i aadaaf aaf a!“
 i aef ai eeaäef i a oeðai i o3a. I a ni daaæf p i de÷ei o i adai i ae
 Eaf 3i a eea° na3oei i aef ç di çoi i 3øeo i i neaef 3a: „I i a3af 3nou
 daaf epö; 1917 d. af edeçe 1616 d. a3ai i a aæ af ad3af eou. Ç i a-
 f 3o3f y a3ef a, aef anoe÷f a edeça, af ni i aad÷a edeça, næy i nue3 i i-
 anoaf i y 3 ni aeaf i y i a°oe3a, af ei a o i 3noao, øedi ei di ç i anpa-
 æaf ee di ç a3e, aooi aóanoaf, i adøe i a aani i o3y, i açaad i 3nou i di-
 a3af ee3a, aai aaf a3y, di ç i adæaf 3nou i 3nuei; ÷ad i 3 3 i i aod3e i af
 næy i noäa – aña oä, aňy oy aaf i 3y 1917–1918 di e3a ° af noäi af-
 i i p oi oi aäao3o3p i nefauef e 1606–1612 di e3a. 2 a3p÷3 neee,
 3 i aöa, 3 i aa3ou af ei af 3 aaneä aoe e i deäeeci i o3 nai 3 3 oi a3,

é òàí ãð... Bê òí ã³, òàé³ òàí ãð êðeça ñí í÷àòéó áóèà àèí àñòè÷í í þ, àèà áóæà ñêíðí í ááðí òéàñý í à ííê³ðè÷í ó. Bê òí ã³, òàé³ òàí ãð êðeço çàí í÷àòéóáàèè àè Ñ³ êíèà ñòñí³èùñòàà, àèà áí íà áóæà øàèàí í íðèðèèàñý òà çàðí í èèà ááñù í áðí à. Bê òàí ãð, òàé³ òí ã³ í áðí áí èè òóó áóá í à èèðà í ðíðè áááðèð, çàí èàèàñí èè³à, àèà é í ðíðè àñ³èèí áí áðí ááñùèí áí èàáó. Òí÷ òí ã³ (ýè³ òàí ãð) òí è òóó í à í àá í³÷í áí ñí³èùí í áí ç òáðí í áèñùèè ñí ò³àè³çí í í, í ðíðà³ á 1606–12 ðí èàð í ðí áí èí øóáàèè³ ááí èí á³ þ ñí ò³àè³çí ó, í ðèñòí-ñí ááí ó áí ðí çòí³ í í ý àèèí; í íñèí áñùèí; þðàè. Í áí í áí èà³ í èàñèà³ ááí èí á³ý òí ã³ðí ùí áí „á³èùðí àèèà“ ²ááí à Áí èí òí³èí áá í³÷èí í á á³áðçí ýèàñý á³à áááí èí á³; „ðááí èþò³éí í; ááí í èðáð³;“ 1917 ðí èó. Òàè ñàí í é ñáðáá á³ý÷³à 1606–12 ðí è³à í í æí à çí àèòè í ðááñòàá-í èè³à òñ³ òí áðò³é 1917 ðí èó. Òí ã³ áóèà³ ðí çàðí í èáí à „í ðááá í áðò³ý“ (Í. Èýí òí íà), „ñí ò³àè³ñòè“ (². Áí èí òí³èí à), òí ã³ðí³é Í. Èáðáí ñùèè (Õ. Áí áðí í íà)... Õý í í á³áí ñòù ñòà³ Ñá í áí ÷ í³-ðí þ³ ááçñòí í áí í þ, ýè Ñí í ðèàááá³ í, Ñí 1606 ðí èó áóá òàèèè ñàí èè àèáóó í áð³í í àèùí; ñòèð³; ó í áí íñèí áñùèè í áðí á³à, ýè³ à 1917 ðí ò³. Òàè! Í áð ñòàðèè, ñí í èí í á³÷í èè á³èùðí àèè ò á èí æí í áí ç í àñ, í íñèàí³à. Èáí³í èèðà àèè ðèñòàá òþ í áðó ñòóí í íñèí áñùèè ñòèð³ þ⁶⁷⁷.

Ùí æ ñòàèíñý 1917 ðí èó? ²í øèè ðí çòí í èè í íñèàí èí á³áí í á³àá³: „Í³èí; ðááí èþò³; í á áóèí á í íñèí áñùèí³ 1917 ðí èó. Áí æ ðááí èþò³ý – òá í áñèèùí èòùèà³ øàèàèà çí í á ñòáðí áí çí áñ-òó í á í í àèè çí ñò. Çí³í à ñàí èð èèðà òí ðí (òí÷à é ýèà øàèàèà) ò èèðà í ðèñèí ðáí í ýí ááí èþò³. Òàí ãð ó í íñèí áñùèí³³ çáááðáá-í èó í þð èðá; í áð áá÷èí òí ðí áðáð³÷í í áí èèááí èè í áðáç ÷ áñ³à ²ááí à IV, í èèí èè² á òñ³ ááç àèí ýòéó òáðèí áð æèððý. Ùí æ ñòàèíñý 1917 ðí èó?.. Í áððá. Í ñèàáèà ááðæááí à àèááá,³ í íñ-èí áñùèèè í áðí à ñáí; í áí í í èèùí èí í áð³í í àèùí èí³ í ñòèí èòí í á³à÷à ó òí í ó íñèàáèáí í³ çááðí çó ñí óááí í þ³ í í áð³. Òí ó á³í³ á÷èí èà òàèèè ñàí èè çàèí èíð, ýè³ í³à ÷ áñ Èðèí ñùèí; ÷ è Þí í íñùèí; í ðí áðáí èó á³éí. Í íñèí áñùèèè í áðí à³ í ñòèí èòáí í á³à÷à ñá³é í íðýðóó í è í àñàí í áðáá ó òááðá³é àèáá³... Áðóáá. Òàè ñàí í³ í ñòèí èòáí í íñèí áñùèèè í áðí à ó÷èí èà çàèí èíð í ðíðè ò³ç³í èí á³÷í ÷ òæí áí èí ó áóóó ááðí í è, Ñí í³ñèý 1905 ðí èó òí÷³ áóæà ñèáááí ùèè è ñòðóí í÷èàí è, í ðíðà í í÷àá í ðíðèàðè áí³í-í áð³. Í íñèàí èí³ áñá³áí í í á³à÷à ó òí í ó ááðí í áèñùèí³ ò ñòðóí í÷èó ñáí áí í áí áááçí á÷í³ðí áí ðí áá³ ç æàðèèàèí í íñí³òí çàí ó-ðóááá òñ³ á³èùð³ ÷ è í áí ò³ á³ðí÷èè ó „á³éí³ á ááðí í ó“. Í á áá-ðáá'ýí à, à çàè³çí ááðí í í à çááñà í í òñòèèàñý⁶⁷⁸. Á. Í áðáæ-èí áñùèèè á³ Ñóááá Ñá 1907 ðí èó í ðèð³à á³èùðí àèè ó³ í í í èèè-ñý èèðà í à è³èùèà ðí è³à. Òàè ñàí í Í. Ááðáý³à 1907 ðí èó í èñáá, Ñí á³èùðí àèèèà í áðò³ý çà ñáí³ þ³ áááí èí á³³ þ ñòí; òù í áéáèèæ÷á

ça 3f ɔ3 i ʔəðo3i ai 3aai eia3i, na3oi aeyao i i nei anuei ai i adi ao. Oti o a i aeaoi 3e daai epö3i a3eui aeouea i ʔəðo3y i adai i aea an3 i ɔ3 i ʔəðo3i, ai ʔ i 3əðdei a° aanu i i nei anuee i adi a679. I i a3ai ee i i aeyä i i a3eybou 3f ɔ3 aaoi de: „I aɔ3 i i nei anue3 eeoi 3de ea-æoou, ui i i nei anuee i adi a i aeai ee, i a a3ai i a3aa° ça a3eui aeçi, ai, i i aeyä, ei i oi 3ci – oä ʔadi i aenueä aeəðəð3y, ui ʔ çä i anee ai i i nei auei e ÷æei ö3 3 i ap çəðəçee ai adee, ai ai ayçeeäee i i nei anuee i adi a. Oae ö3 eeoi 3de ai aaəou, ui i i ei ei i a neeñä°, ei ee ai i ui ai i i ʔəðai eou aeəðəð3y. Ei ee oä nai a e nei oi a aeəðəð3y i i ʔəðai eou o ai ao, oi ai aa i a neeñä°. x e æ i a i eñaa o i ei ei i o noi e3oö3 oðai öoçuee 3noi de AE. I 3weä, ui „i ni i ai p æəəy i i nei anuei ai i adi ao ° ei i oi 3ci, ui aeyäy-öuny a i auei 3“, 2 ÷ e i a a3ai i a3aa ei i o i. Aadöai: „Aan, ʔadi i aeö3a, nðei opou aəɔ3 i deəəoi i-aeəni eue3 çai ai i e, a i e, i i neaei e, de çai ai i 3a i a i a° i ʔ“680.

„Oae! I e, i i neaei e, i anai i anp a3ai i a3aeui 3nou ça a3eui aeçi. I e nai 3 i i eeəəəe ei ai ai æəəy. A3i çoi aeəny i a i aɔ3e i i nei anuee çai e3. A3i ° ueði i i nei anueä i aɔ3i aeui a yaeua 3 oi aəəə nəði ai i i oi aeai i y. Ni i ei i a3÷i ee, i ðəðəðee, a3i ne-æəou onəðäei 3 ei æi i ai ç i an, i i neaei 3a. Oti o a3i 3 i ðei 3n i a-ðai i ao A. Ei 3f o a 1917 ði ö3 3 i 3əðdei o° daay i neə aeəə ai n3. A. Ei 3f eəəä aeəi ðeñəä daaeui i oae i aɔ ɔ3ai ai uee a3eui aeçi o ei æi i o ç i an. A3eui aeçi – oä i nəə ÷ i a, 3noi ðe ÷ i i ei-ä3÷i a çaaəðai i y aoi ae i i nei anuei; aəðaeai i n3. Çaaəðai i y i neö3÷i a 3 ei a3÷i a“681.

Ç i ei i i ai aeəöuny 3 i ði oan i ð A. Oai oi a: „Ai a3eui aeou-ei i ʔəðo3i anoi eee ui i daaa 3 i ai i neaei e, aeä ʔi aoi ç i a÷i i i ai ɔä, i 3æ i i neaei 3a. Eaçəðe, ui a3eui aeçi i 3ae i a i a° i 3÷i-ai ni 3eui i ai ç i i nei anuee i adi ai – oä eaçəðe i ai daəə. A3eui aeəe çəoi i eee aəðaeai o aeəə a i i nei auei 3 aəə eaei, aäç i yei ai ni ði deə, aeä a on3 i ai i nei anuee i eðai aə aeəəə çai aeə a3ei a i ði de a3eui aeçi o 3 a3eui aeə3a. I oä, aoi ui nu oaeä a aoi ai i n3 i i neaei 3a, ui çəoi i epaei ny a3eui aeçi i i. ʔðoi o a3eui aeçi o a i i nei auei 3 i 3aai oäəe: 3noi ðe ÷ i a ö3çe÷ i a 3 aoi ai a ðəñəai, i auei a 3 nai i aəðaeəñəai oäð3a. I i nei anuee a3eui aeçi ° i ðeði ei aeəi ði 3noi ðe ÷ i i ai æəəy i i nei anuei ai i adi ao. Aeəi ði ueði i i nei anuee i, i aɔ3i aeui ei. A i aeəə° i i nei auei a na3oi a3 ei i oi 3ci, eəðop÷enü eəə nai i e aəðaeai ei e 3f oäñai e“682. „Ö. Ai noi anuee – i ði ði i i nei anuei daai epö3i 3 a3eui aeçi o a i ae i ai 3oi o ði çoi 3f i 3 ou i ai nei aa. Daai epö3y 1917 ði eö – ai nəai ai i i oaeä, yei p a3i ʔ i ði ði eöä. Aanyee ði e3a i adäa 1917 ði ei i a3i i i eaçä i ai, ye i a ai ei i 3, ʔ aaei 3 i ni i ae, ʔ ai öð3oi p ei a3eö, ʔ çai 3e

íáðaç. Éíāī „Á⁰ñē” – ōā ðīī āī íā í ðī íāyāí ā, à í ðī í ðēēāāðī °. Ó ī īñēīāñūēī ō æēð³ 1860–1970-ō ðī ē³ā íā áōēī ūā í³ Ñōāāðī-ā³ī ā, í³ Èēðēēīāā, í³ Ðāōīāā, í³ Í. Āāðōīāāī nūēīāī, í³ Ð³āēūī-āā. Ó³ ēþāē ç⁰yāēēēñy í³çī³ðā. Ó. Āīñōī⁰āñūēēē ā³āēðēā íāī ōīā³ ūā í ðēōīāāī ō, āēāēī í ō īñī íāō ā³ēūōīāēçī ō⁰⁶⁸³. Í ðī ōā, ūī – ā³ēūōīāēçī ° çāēīííīþ āēōēīīþ ī īñēīāñūēī; āōōīāīñō³³ æēðōy, ī ēñāēē Ā. Āðñīā, Í. Èēþ⁰ā, Ç. Ā³īí³³ñ. Í āī ēī ō⁰ñōū ēīāī í ðēōīāō ā³ūōāāēē Ó. Óþð÷āā⁶⁸⁴, Í. È⁰ðī í í ōīā, Í. Ñāēðē-ēīā-Ūāāð³ī⁶⁸⁵, È. È⁰íí ōū⁰ā, Ā. Í āðāæēīāñūēēē, Í. Ñāēðēēīā, Í. Āēīē⁶⁸⁶, Ó. Āīñōī⁰āñūēēē⁶⁸⁷ ōā³īð³. Í īñēīāñūēēē í³íñðð Ā. Ōīēñōīē í ēñāā ūā 1875 ðīēō: „Éīāī ā íāī āāāí ý çāī ðīāāēðē ā ī īñēīāñūē³ē³ í³íāð³; ⁰āðīíāēñūē³ íāðēāī āī ōñūē³ ōīðī ē āēāāē í ðēðā÷āī ā çāçāēāā³ōū íā íāāā÷ō. BēŪī ñēēí ōōū ñāī íāāðæāāī ō, āāñīíðē÷í ōāðñūēō āēāāō, ðī íā ŷ ī³ñōā āāðīī āðē÷íí í ðēēāā çíā÷í āāñīíðē÷í³ðā – ēīī ōí³ñðē÷íā, çā ā÷āí ýī È. Í āðēñā, ÷ēþ ōāīð³þ ý āēā÷ēā āōāā ōāāæíí”⁶⁸⁸. Ā. Ōīēñōīē çíāā āō-ōīāí³ñōū ōā ñā³ōīāēyā ī īñēāēī ā ēðāŪā, í³æ ē³āāðāē Í. Í³ēþēīā ōā ñí³æ³ñō Í. Ēāðāīñūēēē, ýē³ ñī ðīāóāāēē 1905 ōā 1917 ðī ē³ā íāēēí ōðē ī īñēīāŪēī³ ñāī ā íð³ ⁰āðīíāēñūē³ íāðēāī āī ōñūē³ ōīð-ī ē: ī īñēāēī ē āēāī āēē íāēāāī ō çā ēīðāíí, ā ī īñāēēē íā ððī í íāīāī ōāðy Ēāī³īā, ýē³ ā³ūōāāā Ā. Ōīēñōīē. Í ā çíāí í³ āōø³ ī īñēāēī³ā íðōí ōāāēāñy³ āī āāī āí³ñōū í ííí āðāāī ēē³ā ā³ēūōīāēç-ī ō: „Ōī÷ ī īñēīāñūēēē íāðīā ōāī í ēē, āēā ā³ī ðīçōī³⁰³ ō³í ēōū āē-ñīēī íāŪēí í³ çāñāāē, çīēðāī ā çāñāāō āðīī āāñūēī; āēāñīñō³ íā çāī ēþ. Í ōæā, ā³ī ° ēīī ōí³ñōīī ōðāæō³ēíí ē³íñðēī ēōēāíí. Ōī-ī ō íāð ī īñēīāñūēēē íāðīā, íā āēāy÷ēñū íā ñāīþ íāēōēūōðð-í³ñōū, ñōī, ōū āēēæ÷ā āī ñí³æ³çí ō, í³æ ēōēūōððí³ ⁰āðīíāēñūē³ íāðīāē”⁶⁸⁹.

Í īñēīāñūē³ āī³āðāíðē-āíðēēīī ōí³ñōē ōāæ āīāðā ðīçōī³þōū ñīðāāæíþ í ðēðīāō ēīī ōí³ñō³ā: „Í íē³ðē÷íēē³ ñōñī³ēūíēē ēāā ō ÑÐÑÐ ° ōāēēī, ūī ñēōæēðē íāō³ííāēūí³ē ī īñēīāŪēí³ í āþōū ī āēēēā³ñōū ēēðā ÷ēāī ē ĒÍ ÐÑ, āí ēāāāāēñðē, ēīī ñīī íēūō³. Ā ŷð-í³ō ðōēāō ōñy āēāāā. ² āí í ē ñīðāā³ ñēōæāðōū íā ²²² ² í ōāðī āō³ííā-ēō, ā ī īñēā³.²²² Ðēī íā³. ² ī ē, ī īñēīāñūē³ āíðēēīī ōí³ñōē, áōēē āē çðāāíēēāī ē ñāī°; āāðūē³āŪēí ē, ýēāē çíēŪōþ÷ē ðāāyíñūēō āēāāō, āāēāāēē ðēō ōāēð÷íēō ī īñēīāñūēēō íāðð³íð³ā ç í³yðē-ēōōííþ çðēīþ íā ÷íē³. Í ā āēā³ī īñy íā ōō ÷íðð³āñūēō çðēō. Āē-ā³ī īñy íā ā³íāðāō³; ðēō í íçð÷āí ēō ēþāāē³ í ō³íþēī í ŷð çā ŷōí³. ī ē çāñēōāāī ē íāðāā ī īñēīāŪēííþ. Ā ŷōí³ çāñēōāē āāēēē³. Ñāī ā āí í ē, ā íā ōōīñū³íðēē, āðyðōāāā íāðō³ í íāð³þ ā³ā ðīçāāēō. Ūíā³ēūōā! Ñāī ā āí í ē í³āíāñēē ī īñēīāŪēí ō ā ī³æíāðīāíí ō æēð³ íā íāēāēŪō āēñī÷³í ū çā āñþ íāðō³ñōīð³þ”⁶⁹⁰. ² ā³íðī ō āī³āðāí ōñūēīī ō āēāāí³: „Éīēē āīāā ðāāyíñūēā āēāāā, ī ē íā

ni ³⁰¹ i aaæaððe ça çei÷ei eiëeðí° ÷eáí ñoái a EÍ DN ÷e í aa³ou ñeoæáo a Í EÁÁ. Í e ðæíæ í a ñi ³⁰¹ i aaæaððe æíáí eð í ðeá³éá, ðeí, ðoí ñeá³a ó ðaáyí nüëeð a'yçí eöyö ³ ðaáí ðað ÷e açaaæ³ aó-
 èe áí í áeáí ³ ðaáyí nüei p æeáí p. Áñ³ í ðaaa, í í ñaae, a³açí æee, í a-
 áí ðí æe ðí çí, çí ð çáí aóee épæe ça ðaáyí nüei; æeaae, í onyóu
 í aoe í ðaái÷ei í ³noú ³ í ³ney ðaáyí nüei; æeaae⁶⁹¹.

Á NDND æeðaaeyþou ³ í ðí ñeaaeyþou í aðða ². Òa í eðái ³ í enü-
 í áí í eee, æeéí ðeñoí aóp÷e í í ñeí añue³ aaðæaái ³ aðð³æe, í í enæe
 í aðða ðæeí, ýeeí a³í í añí ðaaa³ aóá. Á. Í ³euí ýe í enaa, çí í að-
 ðí – épæí a ó³eeí æeðí í áí í ðí æeúí a: ñeð³e³ðe÷í eé, í í anye÷añ
 í 'ýí eé, ç æeéí e í áí aaáí e „ðí ñee e aóeñoaa“. Á³í í á í aa í ýeí-
 áí í í÷oðy a³ái í a³æeúí í ño³. Ó³eeí æeðí í á ðí çoí ³a í ³éí æ³ee ³ñ-
 oí ð³, í ³ ó³çí í eí á³; í aðí áí áí æeðy. Áóá ææpá³ái í í æeí í enü-
 í áí í eé ³ éí æeí e í á épæa ³ í á ÷eðaa (ðá ñaí a í enaa ³noí ðee
 Á. Êep÷aáñueeé). Í áí ³yé. Áí yáç. Çæðeí ³eeé æeéóí, çí añá
 ñaí° æeðy aáæañy á „ñí eäaðeé“, í aðaae, éí ðaae³, a³éí e,
 ááí eáðe, ça ³aaæ í í aaáí eé aaæaa í 'ýí ³ çæ÷eé áí eéáí añueí áí
 í aðí ña ða ñí eäaðñueí; eaçaðí e... Í æeáðoái ³øeé ðeí ³e, çáí aða-
 ÷aaa í á eéðá añá aðí á, eðañeaa a épæí ³, a é çáí aða÷aaa ña-
 í ó épáyí ³noú. Ó³í oaaa æeðy épæí e í á a³eúðá, ýe æeðy æeí-
 ðeó³. Éí eé eóí a í í aç yéañü aóá³ái eðoái, a ðí a³óí eéé eéaaæe
 ðí áí ðó, çí á éí í ó oééí eðeñy, ðí a³í ñaí°p „aóæí éí e“ oáæaa
 ðó í á í ³no³, í í æyá, çí á í á í aðí oáæe ÷añ í á í í eéí í e. Éí eé æ
 í aa÷ái ³ ðæeí a í ña³ái í ðí a³óí eéé í á eéaaæe ðí áí ðe ³ í á eéáí y-
 eéñy éí í ó, ðí aaæaaa ðó ça ða, çí, í í æyá, í á øáí oþou ñaí áí ða-
 ðy. Á Eæeáí nüei í ó oí ³aðñeoáo³ a³í ç ñaí; í í÷oí æeæañy, ýe
 ñoáái ðe ðí çðeí æeé ððoí. Í í á÷eæðe í æeáo í á í æe÷yð ñaí áí
 í í÷oð, í æeaçaa añüí í ó í í÷oí a³ aðeçðe çóáí e í á ððayéa. Ç æ³í-
 ei p oæeúáí aðøæa Í. Ðoí ýí oaaa í í a³añy í ðeépái í ðæe, çí í á
 í í æí a æeñí æeðe a éí æeó³... Í ³yéí p í í ðæép í á ñoðeí oááí eé,
 ðí çí oñoáoaaa í ðeépái í. Ñeð³e³ðe÷í eé, í aðoæañy ³ç çí á í p
 añí í í a³oþ, éí ðaí ei p éí. Í áí øeéí aa. Áæeéá, ñí aðap÷a, í á ðí í-
 eéð í í aað ð³éí çáí í; èe í ðaí ó³. Áaáñueá í æe÷y, í aáñe³ ðæeá-
 í e, í 'ýí ³, æeé³, áí æaa³eúí ³ í÷³. Í á épæa í ³yðe a³eeçí ó, í í ñeá
 aðoái ó, ñí aðap÷o ðeæí ýí e. Áæeéá ð³éí í á ðí í áí üeéð í ³æeáoð,
 ç í æeáí ueí p áí eí áí p í aaaaóaaéí aðoái a í í oáæí. Í æe÷y í í-
 anye÷añ ñí eæeíñy, eðeæeíñy. Áóæa áí yany æeñí ei; ñoæ³ ³ ðí-
 í ó a ñaí° í ó eaa³í áð³ ðeí aa í aóyáí oðá í í eí ðí ðí ðe æeúá ça
 ñaí p áí eí áo. Í aa³ou í á í í ñeí añueó í ³ðó aóá í æpáñueí p í í oái-
 ðí p í í ðæeúí í, aðoí áí í ³ ó³ç÷í í ⁶⁹². ðæeí aóá, ça ñeí ááí e
 í í ñeáéí ³a, çí í ý í aó³í í æeúí a áí ðá³noú, „aaæeééé í ðaí aðaçí aa-
 oæe“ ³ í áðøeé ³ í áððoí ð í áðí áó, çí í á° „æeð³oóaaðe í ðí øey-
 ðe³ aðí í e³ çaaáðøeðe ðí çæeóí e épáñoaa, añoái í æeðe ñí ðaaaá-

εὐα³ν³οῦ ὁ ἀν³ῆ³ ὁ νᾶ³δ³” (Ἰ . Ἰ ἰαῖ³α³ί). Ἰ ἁ³ „ἀὰε νᾶ³δ³ἰ³ ἰ³α³ ᾱὰ-
 ἀεὲ ἐπα³ν³ῶα, ἰ³α³ ἑὸεῦ³ο³δ³” (Ἐ. Ἐ³οῖ³οῦ³α). Ἰ ἁ³ „ἀὰε νᾶ³δ³ἰ³
 ἰ³α³ ὁ δᾶ³α³ῖ³” (Ἰ . Ὀῖ³ῖ³ῖ³α). Ἰ ἁ³ „δ³ῶ³ῶ³ᾱ³δ³ νᾶ³δ³ ᾱ³ ὁ³ αἰ³ν³”
 (Ἰ . ×ᾱᾱᾱ³α). Ἰ ἁ³ „ἀε³αἰ³εὸε δῖ³α³δῖ³ εὐ³ῶ³αἰ ἀν³ῆ³αἰ νᾶ³δ³ ᾱ³ ἀε³ε-
 ν³ῶ, εὐ³ῶα, ἑε³αἰ³ ᾱ, ἰ³α³α³ν³” (Ἀ. Ἐ³αἰ³ί). Ἰ ἁ³ „εἰ³ῶ³ῶ³αδ³ε ἰ³ν³ῶ-
 ἰ³ῖ ἰ³ἰαἰ³ εὐ³ῶ³ο³δ³ε ἰ³αἰ³αἰ ν³ῶ³ῖ³εῦ³ῶ³ᾱ” (Ἰ . Ἀ³ο³ῶ³δ³ί). „Ἰ ἰ³ν³ῶ-
 222 δ³εἰ , ἁ ÷ᾱᾱᾱδ³ῶἰ ὁ ἰ³α³ ἁ³α³ᾱ³δ³” (Ὀ³εἰ³οᾶ³ε). „Ἰ ἰ³ν³ῶα ἁ³ἁἰ ὁ νᾶ-
 ὁ³ αἰ³εἰ³ᾱ” (Ἀᾱᾱᾱ³εῖ). „Ἰ ἰ³ν³ῶα – ν³ῶ³εὐ³ῶ νᾶ³δ³ἰ³αἰ ἰ³δῖ³εᾱ³δ³ᾱ-
 ὁ” (Ν. Ἀ³ν³ῖ³ί). „Ἀ³αἰ³ ἑ ἰ³ν³ῶ³εἰ³αἰ ἰ³αἰ³αἰ ἰ³αἰ³αἰ ἰ³αἰ³αἰ ἰ³αἰ³αἰ ἰ³αἰ³αἰ
 ἁε³ε ἰ³α ὁ³ἰ³ῖ³ῖ³ῖ³ ἁᾶε ἑ ἰ³αεῦἰ ὁᾶ εᾶ³ῶ³ᾱ, ἑᾶ³ᾶε³εῦ ἰ³ν³ῶ³”
 (Ἰ . Ὀ³ῶ³αἰ).

2 ἁ³ ὁᾶ ἑ³δῖ³αεῦ ἰ³αἰ³α, ῖ³εε αἰ³αἰ³÷ᾶ³ „ἰ³α ᾱᾱ νᾶ³δ³ἰ³
 ἰ³÷ἰ³ᾱ³ἰ³ῖ³ῖ³ ῖ³εἰ, αἰ³αἰ³ἰ³ῖ³ ᾱᾱ³ αἰ³ ν³ῶ³αἰ³εὐ³ ὁ³ ἐπα³ν³ῶε³ ᾱᾶε, ἰ³÷ἰ³αἰ
 ἰ³α ἑ³δῖ³αεᾶ ἑᾶ³εῖ³ αἰ³αἰ³ ἐπα³ν³ῶα; ἰ³÷εἰ ἰ³α ἁἰ³ἰ³ῖ³ ᾱ³ ἰ³ἰ³ν³ῶ³ἰ³α³ ἐπα-
 ἡ³ᾱ” (Ἰ . ×ᾱᾱᾱ³α). „ἰ³αἰ³α ἁε³εἰ³ ᾱ ὁᾶ ε³δῖ³αε³ᾱ ἐπα³ν³ῶε³”
 (Ἰ . Ἀᾱ³ῶ³αἰ). „ἰ³α ἰ³αἰ³α, ἁ ἰ³αεᾶεῖ³ ἁ ἰ³ῶ³αἰ³ᾱ” (Ἀ. Δῖ³αἰ³α). „ἰ³α-
 ἰ³α, ῖ³εε ἁε³εᾶ ἰ³ᾱ³ αἰ³ἰ³ῖ³ ὁ³εᾶ, ῖ³ἰ ἰ³αἰ³ ἁ ἑ³δ³εἰ³οᾶδ³ε, ἑἰ³ε-
 ῖ³εδ³ε εὐ³ᾶ ἑ³δᾶᾶε δῖ³αᾶε” (Ὀ. Αἰ³ν³ῶ³ᾱ³ν³ῶε). „ἰ³αἰ³α, ῖ³εε,
 ῖ³εᾶε εἰ³δῖ³ᾶεᾶᾶ³ ν³ῶ³ῖ³ ἑ³δ³ῖ³αἰ³ ἑ³δ³ῖ³α, ὁἰ ἰ³÷ἰ³ᾱ³ἰ³ῖ³ῖ³ ῖ³εἰ ὁ νᾶ³δ³, ἰ³ᾱ³ ἁε-
 ἰ³αἰ³ αἰ³αἰ³ ὁᾶ³εᾶ ἰ³α ἑ³δ³εᾶεἰ³ν³ ᾱ” (2. Ὀ³ῶ³αἰ³α). ἰ³αἰ³α, ῖ³ἰ
 „Ἐἰ³ἰ δᾶ³ν³ῶα εὐ³ᾶεἰ³ αἰ³ἰ³α, ἁἑ³αἰ³αἰ³εᾶ³ εᾶ³ν³ῶε, εᾶε ὁεᾶ³αἰ³δῖ³ε
 εἰ³αἰ³ εἰ³ δῶ³αἰ³ εἰ³ ἰ³ἑἰ³δῖ³ε, εἰ³ ἁ³ν³ῖ³εἰ³ ἁ³δ³ῖ³ν³ῶε ἰ³ἑἰ³αἰ³ε” (Ἰ . Ὀἰ-
 ἰ ῖ³ῖ³α). ἰ³αἰ³α „ᾱᾶεᾶᾶεᾶε αἰ³ ἰ³αἰ³ αἰ³ αἰ³αἰ³ ἰ³αἰ³αἰ³ῖ³ε³, αἰ³ ἰ³αἰ³ αἰ³-
 ὁἰ³ ἡ³ δᾶᾶᾶεᾶἰ³ν³, αἰ³ ἰ³αἰ³ αἰ³αἰ³ ἰ³δᾶᾶε, ἰ³αἰ³α, ῖ³ἰ ὁ³εἰ³αε-
 ὁἰ ἰ³α ἁε³ἑἰ³ ᾱ³ ἑ³δ³εῖ³ῖ³ ἐπα³εἰ³ε, ἰ³ᾱ³ ἁεῖ³ῖ³ αἰ³ ἑε” (Ἰ . Ἰ ὁ³εἰ³ί).
 „ἰ³αἰ³α αἰ³εἰ³ ὁ³ᾱ³ ᾱ³ ἑἰ³ᾱ³” (Ν. Δῖ³ᾶᾶ³ν³ῶαἰ³ ν³ῶε). „Νᾶ³ῶαἰ³ εἰ³ ν³ῶε
 ἰ³αἰ³α” (ἑ. Ἀ³ἰ³ἰ³ῶ³ν). „ἰ³αεᾶᾶᾶᾶᾶᾶᾶ ὁ³ε ἰ³αἰ³α, ἁἑ ἰ³α³ε³ ἰ³α ὁ³αἰ³-
 ÷³ν³” (Ἀ. Ὀ³ἡ³ αἰ³ ν³ῶε). „ἰ³α ἰ³αἰ³α, ἁ ὁ³αἰ³α, ὁἰ , ἁεᾶ ἰ³δᾶᾶ ἁ³-
 ὁᾶᾶᾶᾶᾶ, ἑἰ³ᾱ³” (Ἰ . Ἀ³εᾶᾶεἰ³α). ἰ³αἰ³α, ῖ³ἰ „ἰ³αἰ³ ᾱᾶεᾶεῦ αἰ³ε³,
 ἰ³αἰ³αἰ³ ὁ³ δᾶ³ν³ῶαἰ³, ἐπα³εῦ ἑᾶἰ ὁ³παε ἰ³α ἡ³αἰ³ ὁ³εᾶ³ ἰ³ἰᾶᾶ, ἐπα-
 εῦ ἡ³αἰ³ ὁ³ ε³δᾶᾶᾶε³ ἁᾶ³ἰ³ ἰ³ῶ³ᾱ, ἰ³α ᾱ³÷ᾶᾶ ἰ³ῖ³εἰ³ ε³δᾶ³ε, ἁ³ῶαἰ³ εἰ³
 ὁ³ἑ÷ἰ³ ἰ³ ἰ³δᾶεῖ³ἰ³, ν³ῶ³ε³ῶ³ῖ³ εᾶᾶ ὁ³ ὁἰ³ ὁ³ῖ³ᾱ³, ἰ³ δᾶεἰ³ᾶ³ν³ε”
 ἰ³ἁεῦ³ᾱἰ ἰ³α ἰ³ἰ³αἰ³ ὁ³ῶἰ³ ὁᾶ αἰ³ ÷ἰ³αἰ³ν³ ἐπα³ν³ῶεἰ³αἰ, ᾶᾶ αἰ³ὁἰ³εἰ³ ἰ³-
 ἁ³ν³ῖ³÷ᾶ³ ἰ³ἰ³ἰ³ αἰ³ ἐπα³δ³ε, αἰ³ ἰ³αε³ ἁ³ν³ῶ³ ᾱ³ ἁ³ν³ νᾶ³δ³. Ὀᾶ ἰ³α ἰ³αἰ³α,
 ἁ ᾱ³ν³ῶ³÷ἰ³ ἰ³ὁἰ³εῖ³ῶ³ ἐπα³ν³ῶα” (Ἀ. Ὀἰ³ αεῖ³α). ἰ³αἰ³α, ῖ³ἰ „αἰ³ἡ³
 ἰ³α ἰ³ἰᾶᾶᾶ, ῖ³ἰ ᾱ³ἰ ἰ³ᾶᾶ ᾶε³δ³ε ἰ³ἰ-ἐπα³ν³ῶε, ἰ³ῶᾶ, ἰ³α ἰ³α ὁ³ ἰ³δᾶᾶ
 ᾶε³δ³ε νᾶ³ῶᾶ ὁεᾶ³ἑ³ἑἰ³αἰ³ εὐ³ ἰ³αἰ³ᾱ” (Ν. Αἰ³εἰ³ἰ³ ν³ῶε).

Ἰ ὁᾶ, ÷ε ἡ³αἰ³ ᾱ ἰ³ν³ῶεἰ³ε ἰ³α ἁ³α³ῶ³ ᾱ³ἰ³ ἰ³ᾱ³ἰ³ ἰ³α ἰ³ν³ῶεἰ³α
 ἡ³αἰ³ ἰ³αεᾶᾶεῖ³ἰ³ ῖ³ ᾱ³ Ὀ³εἰ³ο³ῖ³ XVI ν³ῶ. αἰ³ ἰ³ εἰ³ε³δ³ε Ὀ³ ν³ῶ.? Ἀ ἰ³δῖ-
 ᾱ³ἰ³ ἁ³δ³ν³ῶα ὁἰ³αἰ³ ἰ³αἰ³α, ᾶ³ῶᾶ ἰ³α³ῖ³? Ἰ ᾶ³δ³εἰ³ ἰ³ν³ῶεἰ³α
 ἰ³εἰ³ αἰ³ἰ³ε, ῖ³ἰ ἰ³ᾶᾶᾶ ἰ³ᾶᾶᾶᾶν³ε³ ἰ³αἰ³ὁἰ³α, ἰ³εᾶ: „Ἰ ἰ³αἰ³
 ᾶὁἰ³ αἰ³ἰ³ν³, ἰ³ἰ³δᾶ³ ὁᾶ ἰ³ὁᾶεᾶε³, ὁἰ ἰ³ν³ῶεἰ³α ἰ³ᾶ³÷ἰ³ ᾶ ν³ῶ³ῖ³εῦ-

nòai – òa çáíðeùá ðóeí³áí eé³á, áeþçí³ð³á, áóóíáí eó áí eí òþá, ðíçí òí íáeð òaððà;á, í ðíðaeúí eó ðíçí òíí eé³á, ááçñí ðí í eó áðá-
 óóí³á, í ðíñòàòüeéð òáaeúe³á³ áeéóí³á, áeéóí³á³ áeéóí³á. Áeá
 áñ³ áí í e – çáðíçí³é³ áæ áí í ðíñí³óí áeñúeá. Áí òúíáí, áeáá÷áeóá,
 „ñóní³éúñòáá” í áeáæaðü ðaeíæ³ í ðíðaeúí³ òa ðíçí íá³, ñeó³é-
 ðe÷í³ í ðeðáeáí e, ááaç³, áeðíáeé, í áí³ááíáæá³éúí³,³ñòáðeéé,
 òeí³÷í³ í ðíðaeúí³ ó³çe÷í³ í íá³ í áí ò ñòaðáe. ² Íñü òá áeáeá, í á-
 eááðeñðe÷í áí eí òí í à³í í e, í ðíñeáí e, çá ñáí þ áóóíáí ó, éóeú-
 òóðí ó³ ðíçí í áó áe³óó, çá í áðááíáeé áááí áðá í áí í ðíñeáí e-
 í e. Óuóóí!“⁶⁹³. Ðaí³ðá çá í úíáí í eñaeíñý: „Í ó, ýe óýæí æeðe
 á í ðíñeáí e³, á òúí ó ñí áðáþ÷íí ó ñáðááíáeú³ ó³çe÷íáí³ í í-
 ðaeúí íáí áðóáo, í³áeíðe, áðáóí³, éðóó³eñòáá, çeíá³eñòáá òe³áí-
 ñí eúí eó òáááðí eé³á, áí ñòeí í eó òaððà;á, áí áðý÷eó í áæþe, í í-
 áí æí eó ðíçí òíí eé³á. ×íáí æ í íæíà ñí íá³áàðeñü á³á í áðíáó,
 ýeéé ñòáí ðeá³ áððeí ó³ ðáeéé ñóní³éúí eé eáá, úí á í úíí ó í ó-
 ñeá í áðáeðe ÷áðç áí eí òí áðáóáí ú³ í³áeíðe, úí áe á³eðe áí çá-
 eí í í ñó³“⁶⁹⁴. Çí í ðíñeáí eé eéðaeí Á. Náí eí áñúeéé (í ñáááí í³
 ááðí Á. Áðáí ááóñ), úí áóá çí áí eí í ðíñeáí eéí æóðí áe³ñóíí,
 í eñáá ó ÖÖ ñó: „Í ðíñeáí eé é³ðáðáðóðá – í³é÷áí í á, í áí ðeáí áeú-
 í á, í eáñeá, í ðíñòàòüeá, á³áí³ðá í áá³óü çá òóðáòüeó úí áí ñeéé
 óýáe òa áeñíðe áóí eé. Òa é í ðíñeáí eéí í áá – áæáðáòüeé ááí-
 áa: eáeñeéá áeúeð í íí ýöü – áñá í íçe÷áí á; í áá – ýeáñü áá-
 ðáá'ýí á úí áí áí ó÷eíñó³ óí ðí. Í áá í áí eñüí áí í íáí óeðá;í ñúeí-
 áí ñáeýí eí á çí á÷íí ááááððá çá í ðíñeáí eéí é³ðáðáðóðí ó³ eáeñe-
 eí þ, ³ áí ó÷eíñóþ, ³ ááááðñòáíí óí ðí òa áeðáç³á. Í á÷eñðá ñeéá çá-
 í áñeá í áí áí í ðíñeáí eéí, áeáá÷áeóá, „é³ðáðáðóðe“⁶⁹⁵. Ááóúeí
 í ðíñeáí eéí é³ðáðáðóðí í í áe Í. Í óðe³í í eñáa: „Í, eáe ááááí,
 eáe áðóá í áð ðóññeéé ýçüe”. Eí ýçü Á. Áýçí ñúeéé í³áðáðáæó-
 ááa: „Áá, í áð ðóññeéé ýçüe – ýóí eáðóáí ÷úæí eúe”. Eí í íçe-
 óí ðí. Áe³í eá, í í eéáþ÷e 27 eá³óí ý 1856 ð. Íñòáðí÷í í ðíñeáí e-
 úeí ó, í á eí ðáí í³ áeé³ç ðeáááí ó, í eþí óa í á í ðíñeáí eéí çáí eþ³
³ ñeáçáa: „Áí áeé í áí³ í³ eí eé á³eúðá í á á÷eðe ó³í áeáeí; eðá;í e
 é ú eþááe“⁶⁹⁶. Áí ñáí³ í áðáð³ áí í eñáa ç÷á eí ðáí í ó: „Æáðá-
 þñü ñáí í áí áóí eé í áááðí óðeñý áí í ðíñeáí eéí. Áýeóþ Áí áí á³,
 úí áð³e ç í ðíñeáí eéí e“⁶⁹⁷. Í íáð, í eñüí áí í eé, ó³eíñí ó, í ðí-
 eí áñúeéé í áó³í áe³ñó Ö. Öþó÷³á ðáe ááí eá³ ç í áááæáá í ðíñeáí e-
 í³á, úí áñá ñáí³ áí ðíñeáí æeðóý í ðíæeá ó í³ á÷÷eí³ í³ áðóæeá-
 ñý áá³÷³ ç í³í eáí ýí e. ² áí áí í÷áñ í eñáa: „Í áá áeé÷áçí eí e ðó;í á-
 í e Çáðíáó í³áí íñeóñý, í íá ñáýðeé eí á÷áá, úá á³eúðá í ðíñeáí e-
 úeí á. Öóí í íñí³ ñóí í³áàðeñý á ú Áí æáñðááí í íí ó í í eéééáí í³?
 í ðíñeáí, í áðáðáðá, Eí ñóýí ðeí í í eú – òá ñáýó³ í³ ñòá Ðí ññ³í. Á ú
 í áæ³? Í áeáóóí³ á³áeðe³ ñí í í ð³á, ñí ááeéééð ð³e. Á³á í³ eó
 áí í áæe, á³á Áeúáe áí Æí áðí; ð³eé, á³á Áí eáe áí ááððáðó, á³á

Āaī āō āī Āōī āp – ōā Đīñ³y. Đīñ³y ā³÷í à, yē Ńā. Āōō ī āđāāā÷āā
 ³ Ńā. Āaī ³ᶓ ē ī đī đī ēōāāā"698. Bē ōā đīçōī ³ōē? Í īñēōōāēī ī ³ī đī-
 āī ī īñēīāñuēīāī í āō³ī í āē³ñōā: „B ñaī ī íāñyē÷āñ ēāp ī īñēāēī ³ā.
 Í ēēōā ōā ē đīāēp, Āī ᶓō ēāp. Āēā ÷ī ō æ y ī āī āāēāēō ēīā-
 īāī, ōōī ᶓō ēā° ōāēīā? B í āā³ōū í āī āāēāēō ōēō, ōōī āēāō° ī īñē-
 āēīī. ² āīāīī÷āñ y ñaī āēāōp ī īñēāēīīī, đī÷ y ñaī ī īñēāēī.
 Āēāīī! Í ā đīçōī ³pī!"699.

Çāī āī ī đī÷āī ³ ñāīᶓ ī ēēī āđāī ē ³ī ī āđᶓᶓ; ā³ā Í ³ēō āī Í āāē ³ ā³ā
 Āaī āō āī Āēūāē, ī īñēāēī ē āāāāōī ÷īāī í ā đīçōī ³ēē, ēīēē ð³ ōē-
 ī āđē đīçā³pāāēēñy. Í āāāāāī ī đī÷ ³ çāāī āāō ōā ī īēāçīāō ōēōāōō:
 „Í āō³ī í āēūī ā ī đīāōāāāī í y Ōēđāᶓ ē ōā ᶓ ī īē³ōē÷ī ēē ñāī āđā-
 ōēçī āēēēēāēē ō ī īñēīāñuēīᶓ ³ī ōāē³āāī ōᶓᶓ; Ūēđā çāēāōāāī í y.
 Í ē, ī īñēāēī ē, í ³yē í ā ī íāēē çđīçōī ³ōē ī đē÷ēī ōūīāī í āñāī í ā-
 đāā ōīī ō, Āī ī ē Ūēđī ēpāēēē Ōēđāᶓ ō, ᶓ çāī ēp, ᶓ ī ³ñī ³, ᶓ ī ā-
 đīā, ā ēpāēy÷ē, āāāāēēē ᶓ ī āōīp đ³āī īp. Āī ³ đ³ī ³ āōāū-yēīᶓ ÷ō-
 æīñō³ āī ōēđāᶓ ō³ā ī ē, ī īñēāēī ē, í ³ēīēē í ā ā³ā÷ōāāēē. Ōāēīā
 í ā đīçōī ³ēē ē ōīī ō, Āī ī īñēīāñuēā ³ī ōāē³āāī ō³y í ā ō³ēāāēēāñy
 ³ñōī đ³ōp Ōēđāᶓ ē, í ³ āñ³ ōēī, Āī ā³āđçī yēī ōēđāᶓ ñuēō ēōēū-
 ōōō ā³ā ī īñēīāñuēīᶓ. Āā, ā³đōā! Í ē, ī īñēāēī ē, āōđēēē ñāāā āē-
 āāāēīp, Āī, ī íāēyā, ōēđāᶓ ō³ āī đīēēñy ī đī ðē ī īēūñuēīāī ī ī í ā-
 āī ēāī í y ēēōā Āīā í āēēāñōē í ā ñāāā yđī ī ī īñēīāñuēīāī ī ī ī āāī-
 ēāī í y. Ū ā ā³đōā, ī īñēīāñuēā ³ī ōāē³āāī ō³y í ā āēçī āāāēā ōēđāᶓ-
 ñuēīᶓ ī íāē çā ī íāō, đī÷ ōñ³ ñēāā³ñōē ōā ī íāīçī āāō³ ā ñā³ō³ – đā-
 çīī ç ī īñēīāñuēīp Āēāāāī ³ōp Í āōē – ᶓ āēçī āāāēē çā ñaī īñō³ēī ō
 ³ āāāāōp Ūō. Ā³āđī āāāī í y āāēēēīᶓ, í āāçāē÷āēī ī çā³āī īᶓ, ç ñāōđīp
 ēōēūōōđīp í āō³ᶓ ī ē í āī āāāēēñy çōī ēī ēōē āāī āāđī ñuēēī ē çāāī-
 đī í āī ē ōā ōēāāī ēōyī ē. Í ā ðyāēī ī āđāāāā÷ēōē, Āī í āđī āē ÑĐÑĐ
 ī īāñōāī ōōū ³ ā³āī ēđāī ēyōñy ā³ā ³ī ī āđᶓᶓ, ēīēē ÑĐÑĐ ī đī āđā° ā³ē-
 í ō... ī īñēīāñuē³ ī āōđ³ī ðē ī āpōū ōñ³ ī ³āñōāāē ōđēāī āēōēñy ī āē-
 āōōī ³ī ī īñēīāñuēīᶓ ³ī ī āđᶓᶓ, āī ñōī yōū í ēī ³ ī āđāā āāēēēēī ī ēōāī-
 í yī : ÷ē ³ñī ōāāōēī ā āī í ā, ÷ē ī īñēīāñuēī ā ī īāāđī āōñy āī ñāīᶓ
 ī āđāā-³ī ī āđñuēēō ī āē? Bē Āī đāāyī ñuēā āēāāā çī āī āōūēā āī āāā,
 ōī í āāāēī ī āēāōōī ōōū ī īāñōāī í y í āī īñēīāñuēēō í āđī ā³ā ÑĐÑĐ,
 Āī āē ā³ā³đāāōēñy ā³ā ³ī ī āđᶓᶓ. ² ð³ í āđī āē āēñōāāēyōū ī īñēīāñuēī-
 ī ō í āđī āī ā³ ñāīᶓ đāōōī ēē ā³ēūđīāēōūēēō çēī ÷ēī ³ā, í ē Āāī í y,
 āđāāōī ēō, ōōēñē³ā. Ā ç ōñ³ō í ēō í āēā³ēūōēē đāōōī ī ē ī īāñōū
 Ōēđāᶓ í ā. Ñī đāāā Ōēđāᶓ ē ° í āēī īāāāēī ³ōā ³ í āēōyæ÷ā āī đīç-
 ā'yçāī í y. Í ā ī āōēī āī ī ³ī ī āđᶓᶓ, í ā đīçā'yçāāōē ñī đāāō Ōēđāᶓ ē.
 Ā ōy ñī đāāā ° í āāçāē÷āēī ī í āāçī ā÷í ā í āō³ē ³ī ī āđᶓᶓ. Í ē ° ñā³ā-
 ēāī ē í āđī āāāī í y í āō³ī í āēūī īᶓ ³ āāđāāāī ēōūēīᶓ ñā³āī ī ñō³ ōē-
 đāᶓ ō³ā, āēāñī ā, í āđī āāāī í y ī íāīᶓ í āō³ᶓ (í āā³ōū ōāē đīçōī í ēē
 ī īñēāēī í ā ī íāēā ñēāçāðē „ā³āđī āāāī í y ñāōđīᶓ í āō³ᶓ". – Í. Ø.).
 Ū ī ī đāāāā, āī í ā Āā í ā í āđī āēēāñy, ᶓ āī ēy Āā í āī āāī ā, ī đī ōā

347

Nai þ íaíðííó l íñeíáúeíà çàææè çæ³í÷óáæà íaíàaíí... Á çéíæíeí ííæí çáaíþáaííýí áóaíáá NÐNÐ ñòà° òeñòe³øíþ, ñeááøíþ. l íñeáeí³a ó NÐNÐ óæá l áíðá ííeíæíe íañeáííý. Áíeè l íñeáeíe ááææe íaí íñeáeíá l á NÐNÐ ýeáñú eóeúðóðíá ñaí íoí ðææ³ííý, áíðe íaí íñeáeíe ííaíæóáæeñý ía ñí³æeðòý ç íñeáeíáíe. Òaíð æá ó á'ýçíeòýò óa ía eáòíðç³ á³eúð³ñóu á'ýçí³a³ eáòíðæaí – íaí íñeáeíe, ýe³ ííeíeèeñý ðaí eèðá ðí-íó, úí eþáeèe ñaí; íaðíæe³ l ð³ýeè íðí æçáíeáííý ç l íñeíáñú-eíaí ýðí à... l íñeíáñúeèe íáð³ííæ³çí, úí ðaíðð ðýòó° l íñ-eíáñúeó³ ííáð³þ, l íæá ñíðe÷eíeòe ù çáæeáæú. Óíe áaíú, eíeè l íñeíáúeíà eéíá ñaí; ííeèe íðíðe ñá³oíáí; áaí íeðáð³; l íæá ñòàðe aíáí ííáñóaííý áñó íðeáííæaíeó l íñeíáúeííþ íaðíá³a.² áíðíáí oíá³ çaí eáðeòu áñý l íñeíáñúeá íáð³ý çá aíæáá³eúí³ l ð³; ñaí; ð ñe³íeò aíæá³a”701. ² Úá: „Áñá ÷óðe³ðá áíe³ðá° aí íañ áóe eíííeò ðàððñúeèe eííáe ía ííaííó Eóeèeíáííó ííe³ aíþ. Í íáð-í³e ×³íá³ñ-ðaí ááææ³ ýñeðáá³ðá áñóóíá° aí l íñeíáñúeí;³ ñoíð³; l. Á ííçá NÐNÐ ó÷íðæóí³ eèòáð³ ñaíáíæe áæá aíðíá³ á³ðàðe íaðíá-æaííý ííaí; ááð³æíí-l íñeíáñúeí;³ ííáð³; l. Í áæá æ íðeèeáá í³íá÷eíe – íá çáðíçeeáá íñóðíáa l íñeíáúeí³? Í³í áòúeá³í-íáð³ý çáæeíóeá ðííó, úí íáððeèa íðíðe ñááá áñ³ °aðííáeñúe³ íá-ðíæe. ×e æ íá íáðð³° ðaíðð³ l íñeíáúeíá?.. Úí æ! l íæá e íí-úáñòeòú íá ÷áñ. l íæá E. Nòæ³í³ ñòaíá aíeíáððáí Nò³aíí; ðà Óaíððæuíí;³ °aðííe, áíñýaíóáðe oíáí, ÷íáí íá ííúáñòeéí A. Á³òeáðíá³. Áa÷eí í ía æeáñí³ í÷³, úí eóeúð ðaáñóáá³ áðáóí³ íí-ðeðþ°òuñý áæá íá íá íaíó øíñóó, æeá íá íaíó ÷ááðóu íáðí; íeá-íáðe. ða ÷ááðóu – úá íá ááñú ñá³. Óí÷ ýe³ áæeèe³ oní³ðe íá° ííáðí³e ×³íá³ñ-ðaí, íðíðá ñíðáá ñaíáíæe úá íá íðíðáíá. Eáá-áá ÷e ííúáñòeòú eííó í³áæeðe ðáðóó ñá³ðó, à ííáíð³a ð³ eðáííe, áá áaí íeðáðeçí óæá áaáíí æeíðáíeáñý ó ííðæuí³e ðà ðæ³á³eí³e ñá³aíííñó³ íaðíáó. Çðáðóíþ, á³euíeí úá° ííçá°aðííáeñúeèe, áíæíí-ñæeñííñúeèe ða eáðeíñúeèe ñá³òe”702.

Íðí eííáóu „ááð³æíí-l ííáíeñúeí;³”³ ííáð³; l íðíðíeóáæe á l íñeíáúeí³ úá ðaí³ðá. Áíðíááð³ ííñeáeíe, úí ù íáððí² áíeèa áíðíæe³ áíáá íá áóá³aíeòðáí íáðáðáóðáá, eííáþ÷e, eðe-÷æe: „Á íðíeéýoííó íáðáðáóðáó áúòu íónóó”. Áá³ ñíóí³ ðíe³á í³çí³ðá Á. Á°eèe ó ðííáí³ „Í áðáðáóðá” (æeáaíeè íáðáá 1914 ð.) íeñáá: „Á çíýáðeñú ðaç íá ÷áæ³ çíðíí l ð³ý÷e íðíñóð, l³aíeèe³íú eíííeòá íá ííñóáæeòu, íáðáñðeáí íáá³ñoíð³°þ, áæeèeèe áó-áá ñòðóñ, ðð³ñíá çáíey, íáá³òu áíðe áíááóó á³a áæeèeíáí ñòðóñ, à áíeèeíe ííæeíeíáþóu áíðááíe. Áóáóóu, áóáóóu eðeááá³, æáðíí íaííáíáí³ áí³, à ííò³í oná íðíáæeòuñý.² Í áðáðáóðá íðíáæeòu-ñý”. „Béúí çáçáæeáá³òu íá çáííá³æeíí, ðí eáááá ÷e íáðáðáóðá æeððeíá° ááá ñoíe³òý”, – á³úóááá ðaðñúeèe ííáð Á. Á°ðæáá³703.

„Ì îñeîññeà ë³òàðòóðà – íàéá³ëüðà î ðîðîéóð÷à ë³òàðòóðà ó ñà³³. Áîí íà àñý î ðîñýeî óðà òðeáîíáîð, à³óóááí íýì, ïàðàá÷-òò-òýì ýeîññü èàòàñòðîé, Ùî íàðòîäeòü. ÷eì àeî î ñeîññeèë ïeññü áí íeè³à Õ²Õ ñò. à³à÷óààeè, Ùî ï ñeîññeè íà ñòîçòó íàà áà-çíáíáð³ ïñü-ññü óí ààà á íà. Õ. Áîñîññeèë ïeðà îðî ñòîñe-òð³ ï ïàð³: „²¹ èà ñòîçòó íàà íàðòð³ ñòîñeòð³. Á Ùî ñòáíòóñý, eíeè òà³ èà íàíàðòóñý ááíðó³ ðîçñ³òóñý? ÷e íà íàà çòð³ ï - eíð³ íà Ùàçíá, ýe òà³ èà,³ óà íàðà áíeèà ïñòî? ÷e íà èe-òeòóñý èeðà ò³ññeà áááíí, à ñàðàá íññíáí áðîíçíáeè áàððíeè íà áàðý÷íí ó, çàáíáííí ó eííí³“⁷⁰⁴. „Õ. Áîñîññeèë çòíçòí³à, Ùî áíàòàðòóð³ ï ñeîññeè àðeðeà áí ýeîññü ïàæ³³ òáíáðòóñý òe-òàòóñý íàà áàçíáíáð. ï ñeîññeè „àçàáðîé íà àçáá ï ááíñe Æñááíeè“. Àeà æ íà ï ñeîññeè à³÷íí „íàààò“.² ááññ æàò óòíí ó, Ùî „íííñòeèe eííeèà“ – óà óíñòe à áàçíáíáð“⁷⁰⁵.

Ä. ïàðàeîññeèë ïeðà ó „çeîíeð ðààóàò“: „Íàç³÷áíí³ ïàðò³, Ùî çòí³ è ë³ñeèà è àeáðòeíááíí òðýñíáeíó, áñòáðòó ó÷ííí-æíáòíí óòíí áðçeíí óòóáí³, çàeðáðòóñý ððàáí è³òí-÷òðòó áðeèó áðáí³òó, Ùî ç íà; áàððíeè ðàçíí çeííáí ïàááðòó ó áàçíáíáð“. ïðîðîéó çàeààeü ñòîñeò³ à³³³ ò „Äðýàòáí òáíá“ (àeà. 1906 ð.).

ïðî. Ä. ïà÷òð³, Ùî óò³e çà eíðáíí, íàíeñàáííáí ó „ðîðeá-ñòáí ñíàðòe“, à ýe³e ïðîðîéóàà çàeààeü ïàòàðòàà:

...ðàà ðàçàðàòà
 Ñeíeüeí eðíàe òü eñíeè,
 Ñeíeüeí òàðñòà è ñeíeüeí çeàòà
 Äàeèíí ðààá ííáeíòeè!
 Èçðàeèe òæ Äáí áíeäü
 ïðeáíáðòòáíe ðíeíáíe,
 Èñeèeðà íàíàçeäü
 ïíáíýòà òæ íààòíáíe.
 Õü – áíeíà, çàðàçà, áíeíà,
 Õü – àòðàò eèòàòòòáí íñe ááñ,
 ïíeààááí, ïíeààááí
 Èòááý ïü ïíeèeíááí:
 Áíàòáíà! Áíàòáíà! Áíàòáíà!

Óòíáí³ „íàòàðòóðà“ ïðîðîéóààè³ Ç. Ä³íí³ñ:

... Õáíá ðíeíáííà èeíáíü
 Ñòðàðíáe áàçààeæííñòe ïññííü,
 Õáíá áóòáíü – ñíàðòó è eéáíü,
 Äáíáü – áíðüeäý ïíeíü.
 Èàe òáíeü áíe, à íí÷e ááeü,
 Èç ñeàáðíá òýíáòòðóííe ïáeíe,
 Äñáíáíáíñe ïñòàeèeüe
 ïðíçáí çàðà÷íðeèe.

*Í áð, òú óòíí áðü á òèí á ÷áðííé,
Í ðíééýòúé áíðíä, Áíæéé áðää,
È ÷áðáü ì íðééüí úé, ÷áðáü óííðí úé
Ñíæðáð òáíé éàì áí í úé êíñòýê...*

Ì îñêîññüéèé í äö³îíí äë³ñò (³ óêðàíííæáð), âèääääüü æóðí äëó
„Í íáíá áðáì ý“². Ñóáíð³í áóá ì áðáêííáí èé (Úá 1880 ð.), Ùí í à-
õí äèü í áì èí ó÷à èàòàñòðí òà ì îñêîññüéí;³ ì í áð³;⁷⁰⁶.

ÕÕ². ÐÓÉÍ ²ÁÍ ÈÊ Ì ÎÑÊÎ ÆÑÒÀÀ

*Ã³ëúí èé äóõ ° í áéí ááí ³øíþ çàí îðóéíþ
í áçàèääæí îñò³.*

A. Ë³í èíëúí

*Óéðàíí à ñòáí á èíèèñù í íáíþ Áëëääíþ,
é ù áí èéàè í îðèðýòùñý í à ááñù ñá³ò.*

É. Åãðääð

*Ãñòáí á Óéðàíí à.
Ñá³ò í ðàääè çãñá³òèòü.*

Ø. Øää÷áí èí

Í á ñòíè³òòýì è, à ðèñý÷íè³òòýì è í èùèèè Óéðàíí ó í áðí à-
ðóí í èèè: áíðè, áóí í è, áääðè, òíçaðè, óaðè, í á÷áí ³àè, í îéí áó³,
òaðaðè, í îýýèè, í áäýðè, ðóí óí è, í ³¹ ö³, í îñèáéí è. Ë³ëüèà ðà-
ç³á ó ñáí çé ³ñòíð³í Óéðàíí à èääæàè á ðóíí áð, ñí èíþ áðí ááí à, ñí à-
éáí à áí ÷íðí í çáí è³. Ç îðèð ñí àéáí èð ì ³ñð, ñ³è, ³ç çááèðèð ó ðè-
ñý÷íè³òí ³é á³éí ³³ áíðíòüá³ Óéðàíí è ç áç³éñüèè è íðááì è, à í î-
í áà-òí ç í îñèíáñüèíþ íðáíþ – ì í áí à ñèèáñðè ááñýòü ñó÷áíí èð
Óéðàíí. Çí á÷í í áí øèð í èùáí ü í á àèððèí àèè ááèèè³ í áðí àè ðà
ááðæääè – Áññ³ð³ý, ² áéí áð, Ðèì, Á³çáí ó³ý. Á³á í èð èèøèèñý
èèðá ñí í ááàè. Á Óéðàíí à, óéðàíí ñüèà Óéðàíí à ñòí çòü áí ñ³, ðí ÷
³ á áóæá çì áí øáí èð èíðáí í áð, àéá í à ñáí çé ñí í èí í á³÷í ³é çáí è³.
² í á èèðá ñòí çòü, à é í ðí áí áæó° ñáíþ ðèñý÷íè³òí þ áíðíòüáó çà
í áéàèù³ ³ää; ðà ³ááàèè èþáñòáà. Óéðàíí à áíðáòùñý. Áíðáòùñý çí á-
ñèèáí à, çí áèðí áéáí à, í ³á í èèúí èì í èí í èí èí í ³çàðíð³á, áíðáòùñý,
áíðáòùñý. Í á ð³èà° á³á áíðíòüáè. Ááèè÷áí à, í á íáí ³é øíð³é
÷áñðèí³ ñóðíáí èð í áðí çé í èáí áðè, í í áóðí ý í îñèíáñüèà ³í í áð³ý
Óéðàíí è í á ñèíðèèà. Ù í á³èüðá! Ñàì á Óéðàíí à ðí çááèèòü ðó ³¹ -
í áð³þ í áçááæàè.

Çá³àèè æ, ç ýèíáí áæáðáèà áðáá ³ ááðá óéðàíí ñüèèè í áðí à òþ
ñáíþ í áçí èùèì ó ñèèð? Áèðí ááí à á ÷óæèð, áíðí àèð Óéðàíí ³
øéíèáð, í áðà ³íðáè³ááí ö³ý í á çí àèà á³áí í á³á³ í á ðá çáí èðáí í ý.
Í á çí àèà, áí ÷óæà øéíèà ³ èòèòóððá á³áðèááèà ù á³á áóðí áí í ñó³
áèáí í áí í áðí áó. Çì îñèíáùáí à ÷è ñí í èùùáí à í áðà ³íðáè³ááí ö³ý
í á ðí çóí ³èà áí ³ áóðí áí í ñó³, áí ³ æèðð°áí ç³èí ñí ö³í, áí ³ ñá³òí áèý-
áó ñáí áí í áðí áó. Í á çí àèà áæáðáè èí áí áóðí áí í çé ñèèè. Çà îñòáí -
í ° í ³áñòíð³÷ý í îñèíáùèí à í îñèèèèà ³ í í áèèáèèà ì îñèíáùáí í ý

óed̥aɹí ɔ̃ʰa ðeñyːíed̥aɔ́íí. Áñ³ í aei áí ɔ̃ʰ ææð̥æ̃æ̃ æ̃ʰaíí íñòæ̃ í ðí ñí ðãæí þ Óed̥aɹí ó í ñeíáúeíà çí èúòáæ̃æ̃ ÷è ñoíáæ̃æ̃ ó ñáá̃. Óed̥aɹíñúe³ í íeíáɔ̃ʰ í íeíeíííý ³í oæ̃ʰááí ɔ̃ʰí í á í æ̃e çá̃æ̃e æ̃³- çí ðeñyːí ðí ææð̥æ̃æ̃ áoóíáíí; ñẽe óed̥aɹíñúeíáí í ađíáo. Á ææð̥æí æ ñẽe í aɔ̃ʰí í á á è³eueíñó³, á á yeíñó³. Ány ñẽæ í ñeíáñúeíí; ³í í ađ³; ³ í ñeíáñúeíáí ñoñí ³eunòáá í á çí í æ̃æ çéíí èðe, çí íñeíáúeðe æ̃eufíáí áoóó ð. Øáa÷áí èà, Èáñ³ Óed̥aɹí èe ðà ³í øeð æð̥açí èe³á óed̥aɹí ñòáá. Í íáoóíý í ñeíáñúeà ³í í ađ³ý çááí éíáóáà- èà í ááæ̃ẽẽẽẽ ÷að̥eáñúẽẽ í ađíááóú 60 ðí è³á. Çááí þáæ̃æ̃, æ̃æ í á ñeíðẽẽ. ×að̥eáñe í á í èàðẽẽ æíáí èð í íáàðe³á í ñeíáúeí³, í á áááæ̃ẽ ñaí; ð ñeí³á áí í ñeíáñúeíáí æ̃eñúeà. Í á ñeíðẽẽ, áí í á ñoáí á ðaáíí ðíé, éíáí í øeýþoú èæ̃ááí è. Çí ááðáí èe ó ñaí; è ñẽe³ í ađíá (í aɔ̃ʰý) í á í³áéí á çáðí; í ðíðe áí ðíáà, ðí÷ æ̃ é áóá áááñyòáðí ñẽeufí³øẽe çà áí ðíáà. ² í ááí æ̃e, ɔ̃ʰe÷íí áááñyòáðí ñẽáðøẽe, æ̃æ ñẽeufí³øẽe áoóíí ³ áðíþ ó ñaíþ í áðáí íáo í ađíá çáéí á çáðíþ í á áááñyòáðí ñẽeufí³øíáí áí ðíáà. ßñeðáæí í ðẽẽẽ- áíí oúíáí ° Óed̥aɹí á ðà ı́ Óí Á ááí ²ðeáí á³ý ç ı́ 600-ð³÷ííþ áí- ðíòuáíþ çà áaðæááí ó í çàẽæáí³ñoú. Áæáðæíí ɔ̃ʰe÷íí; ñẽe í aɔ̃ʰí ° ı́ ðaíð÷ẽe áoó³ áð̥a ó æeáñí³ ñẽe.

Øà áðæá áíáð̥a ðíçoí³þoú í ñeáæí è: áñ³ ³í í ađñúe³ çáñíæ æ- ðíááí íý ɔ̃ʰẽeíæeðí í ðaøþþoú á ÑÐÑÐ, Úíá çí ³oíèðe áð̥ó í ñe- æeí³á ó ñẽe çoíúí; í aɔ̃ʰí. Á áíáí÷áñ ɔ̃ʰ ñaí³ çáñíæ áæ̃æáþoú ó í áí ñeáæí³á áð̥ó ó æeáñí³ ñẽe. Áeá yeíþ í ³oíþ í ðeúáíí èeà í ñeíáúeíà í áí ñeáæíáí çí ááð̥ó á çoí³ ñẽe – í³oóí í á çíá°. Áeyæðuný ðà á í íáíí ó 1917 ðíø³, éíèe Óed̥aɹí á í ðíáíéíñeòú ñaíþ áaðæááí ó í çàẽæáí³ñoú.

Íáíá÷á, ñaí íáí í ðíáíéíøáí íý Úá çàí æeí (í ðíáíéíøóáæ̃e á 1648, 1918, 1941 ðíèàð), áí áððeí ðe í çàẽæáí³ñoú áóáá áæ- eí. Áóæá áææeí! ° ó ñá³ɔ̃ʰ ñẽe, áæ̃ẽe³, yẽeí ñaí íñóéíà øe- ðaɹíñúeà áaðæááá ñoí; ðú oííí áð̥æ áí ðíáe áí í áí óááí íý í áá ñá³- oíí. ɔ̃ʰ ñẽe í íááááoóú í ñeíáúeí³ áæ̃e÷áçí ó áíííí íáo, Úíá çí íáo ñeíðeðe Óed̥aɹí ó, çáð̥aðe ı́ çí íáo ó ñaí; ððe. Øà í áa÷áí á í ðẽeðeí áíñá³aíí í ñeíáúeíà í á æ̃eááðeí á á³æð̥eðíáí ɔ̃ʰe÷ííáí í áñẽeunòáá, á áæ̃eáá ñòáðíáí, æeí ðíáóááí íáí ñòé³òòýí è ñí íñíáo: íááððeðe, í³æoíí èðe, çàðýáí oðe Óed̥aɹí ó áí ³í í ađ³; ðó- eàí è ñaí èð æá óed̥aɹí ɔ̃ʰá. Íñú oóó³ æyæyóuný í áñe³æ̃e ñoí- ð³÷ííáí í ðeúáíí eáí íý óed̥aɹí oýí çí ááð̥ý ó æeáñí³ ñẽe, íí÷oó- òý çoíúí; í aɔ̃ʰí í æúíí; í èæ÷íñó³.

Çáoðeðe í ðeñí áí ó í ðaí ðaá³áñúeó áð̥ó ó ñaí; ñẽe³ áí ðá³ñoú ñaí; ı́ í aɔ̃ʰí í æúíí; í æeúíñó³ – øà çí èúeðe á çáðíæeó áñ³ í ñeíá- ñúe³ ñí ðíáe íááððeðe óed̥aɹí ɔ̃ʰá. Çà í í ðíáí æúíí èð oí í á øà ðíáeyóú í aɔ̃ʰí í æúíí á øeíèà³ í aɔ̃ʰí í æúíí á è³oáð̥aðoóð̥a, ³ í áñáí í áð̥áá, ³ñoí- ðe÷í³ í ðaó³ (í áoéíá³ ÷è èðáñí íáí í èñúí áí ñòáá). Á í è é áíñ³

í á ì à°ì î æíáíî; éí èæèè ní ðàáæí úî; ³ñòí ð³; Óèðà;í è ³ í áá³òú
 í á ì à°ì î éí èæèè ní ðàáæí úî; ³ñòí ð³; Í î ñéí á Ùéí è. Ní ðàáæí úî;
 òí áòí í á ñòí áí í áðáè³éò, èàðáéí áò ³ñòí ðè÷í èò í í á³é, á áí àè³çò
 òèò ñèè, Ùí ò³ í í á³; ðáí ðèèè, áí àè³çò ñèè, Ùí áóáóáàèè ³ ðóéí ó-
 áàèè áàðáàáò ³ í áò³p. Çòí áèàðè áí àè³ç, í í æí á òí á³ çá³éñí èòè
 ³ ñéí òàç. Éàæó÷è éí ðí òéí – òí áóáá í áò³íí áèúí á áí èòðéí á, Ùí
 ñòáí á áí ðí áí áèàçíî, éí î áñíî í áñòòí í èí í í éí è³ í í ÿì. Áñáí òí í-
 èpp÷íî, áàèèèí; ³ñòí ðè÷í í ñí ò³ éí á³÷í; í ðáò³ Óèðà;í á Ùá í á
 í á° (èèðá í èðáí ³ í í èñí á³ ðí çá³àèè). Òí î ó í òñèí í çàè³í ÷èòè í á-
 òò ðí çá³àèò í ðí í í ñéí áñòáí áí áàé í ááàèè÷èè í áòÿéí í á óèðá-
 ;í ñòáí, Ùí á í á òè³ óèðà;í ñòáá áèðàçí ³ðá áà÷èòè ÷í ðí á í í ñéí á-
 ñòáí 707. Í í áàí í è³èúèà óðèàè³á ç óèðà;í ñúéí; í ðá³ñòí ð³; òà ³ñòí ð³;
 Í áóèá í ðí ní áàéí á³ñòú (ááí áòèèá) á÷èòú, Ùí èpáéí á òñí áàéí-
 áó° á³á ñáí;ò ò ðàáè³á í á èèðá ò³çè÷í³, á è áóòí áí³ áèáñòèáí ñò³.
 Ùí á çòí çòí ³òè áóòí áí³ ñòú èpáéí è ³ í áðí áó, òðááá í³çí áòè, í á-
 ñáí í áðáá, áóòí áí³ ñòú ù í ðááè³á. Áóòí áí³ ñòú èpáéí è çàèáæèòú
 çí á÷í í p ò ³òí p á³á í òí ÷áí í ÿ, í òí æ áí òòí í í éí áè í í á³èÿpòú í áðí-
 áè í á òòè áí éí áí³ á³áí ³ í è çá ;òí úí p èóèúòòí p: 1) í ñ³éí; ð³èúí è-
 ÷í; 2) éí ÷í áí; ñéí òàðñúéí; 3) í èñèáññúéí.

Çáí èáðí á Ùááðí í í èèáá° í í èá ñáí;ò í í òí, í èèúí ó°, Ùí á òðí-
 æáé í á çááðáá òòí ñú ³í øèé. Òàè çàðí áèèáñÿ ó çáí èáðí áá ³ááÿ,
 í í í ÿòòÿ í ðèááòí í; áèáñí í ñò³. ð³èúí èè í áðí çðèáí í í í á³çáí èé
 ç çáí èáþ, ç í ðèðí áí þ, á³í èpáèòú ñáí þ çáí èþ, øáí ó° ù, ÿè
 í áò³ð. Ò í í áàò òñ³ ð³èúí è÷èò í áðí á³á ³ñí ó° áèðàç Çáí èÿ-Í áòè.
 Ò í í áàò éí ÷í áèò í áðí á³á í áí á° òàéí áí í áñòèèáí áí á³áòò áí í í-
 í ÿòòÿ „çáí èÿ“. Óèðà;í ñúèèè í áðí á áááæá° çáí èþ ñáÿòí þ. Óèðá-
 ;í ñúèèè ñáèÿí éí í³éí èè í á í èþí á í á çáí èþ. Ááç í í òðááè í³éí èè
 í á áááðèòú ÷èí í ñú í í çáí è³. Á ááááòú ò í ³ñòááí ñòÿò í áò³ ñáèÿ-
 í è ò³èòpòú çáí èþ í á áí èàç í ðáááèáí ñò³ ñáí;ò ñè³á, ÷è ÿè áàðáí-
 ò³p ñáí°; í á³òÿí èè. Áèñè³á „Ùí á óááá ñáÿòá çáí èÿ í á í ðèéí ÿèá“
 áááæá°òúñÿ í á Óèðà;í³ í áèæáòèèá³òí þ èèÿòúáí þ ³ áèí í á-
 èÿ°òúñÿ èèðá çá í áàçáè÷áéí í áéí ÿòéí áèò áèí áàè³á. Áè;æáæáþ-
 ÷è ç Óèðà;í è, óèðà;í áòú ááðá ç ñí áí þ áðóáèò ð³áí í; çáí è³, Ùí á
 í í èèáñòè ù áí ñáí°; òðòí è í á ÷óæéí³. Áñ³ ð³èúí è÷³ í áðí áè – áèè-
 áí è³ í áòð³í òè.

Í ðèáð³° ñí í óá í áí ðí ááñí³ – í ðí èèáá°òúñÿ á³á çèí í áí áí ñí ó
 áñÿ í ðèðí áá. Í ðèéáá ç í ááá áí Ù, çòí ñèòú çáí èþ, ³ éí éí ñèè í á-
 èèáþòúñÿ çàðí í î, áí í í áí ñòèáá°, ðí ñèéí á áí èðá°, áèá í áááñí³
 ç çàðí á í áðí áæó°òúñÿ í í áá æèòòÿ, í í áá ðí ñèéí á. Áèòòÿ í áðá-
 í í áéí ñí áðòú. ×óáí. Ç í áèáí úéí áí çàðí áèò á æí èóá³ áèðí ñòá°
 áàèè÷áçí èè áóá. ×óáí. Ní í óá, ç³áð³áþ÷è çáí èþ, áèðí Ùó° ðí ñ-
 èéí è. Áí Ù í áí óáá° çáí èþ æèáèþ Ùí þ áí áí þ. Òòí ñú Áàèèèèè
 ó í áá³ ááá° í ðí æèòòÿ í á çáí è³. Bèáñú í áèáè Ùá í ðáí óáð³ñòú

nòat ðeèà oàe ÷óáañí eè èàà, òp ÷óáíáo ààðí íí³p, òp ÷óáañí ó ð³çí íáàðáí ó èðañó í ðeðíàe. Æeáí; í ðeðíàe. Oàe çðíàeéíñý ó ð³éuí èèà í ííyóòý áíáðíáí Áíáá³ áðà à éíáí í ðáí óáð³nóu³ áñá-í íáóóí³nóu. Ð³éuí è÷³ í áðíàe – àèeáí éí í íáíæí³.

Í àòe áíáo^o nái p àèòéí ó, àe áíèe òà çí íæá nái à nàáá í ðíáí-áóáòe. Í àòe çàeðàèà àèé³ íáí÷³, áóéuàe, çáðíà, à ííò³í áíì èñ-èèèà ìò n³yòè á³éý náiáí àèòèà. Æ³í èà-ì àòe çàí í÷àòéóààèà çàí-èáðíáñòáí. Áííà n³yèà, çàeðàèà, nēèàààèà çàíàñe ìæ³ í à çèì ó, ààðeèà nòðààe. Áíáóp÷è á³óáe, áíáóáàèà³ nòàðeò nái ìò áàòuè³á, náiáí ÷íéíá³èà. Æ³í èà-ì àòe áíì èñèèèà n³yòè éííííé³, éuíí, àe-ðíáéýòe ç í èò òeáí éí è, íäýà. Í àòe ó ð³éuí è÷èò í áðíá³à nòàèà áíáóáàéuí èòáð é íí³éóí éí p áñ³⁰; ðíáeí è, í ááòu³ ÷íéíá³èà. Í à-òe nòàèà áíéíáí p ðíáeí è, à á³à ðíáeí è – áíéíáí p ðíáo, à áàé³ – í èáí áí³ í áðíáo. Oàe çáðíàeáñý³ ðíçàeí óáñý ó ð³éuí è÷èò í áðí-á³à ì àòð³àðòàò. Á áíí í à èèøá í áí³áí³ñ æ³í éó í à nòóí³í, í áí áeí-àeé ç í óæ÷éí í p, à è áóæá áí èèí óá í à áóóíáí³nóu ð³éuí è÷èò í á-ðíá³à. Oáíðáòú íááàðóááá æ³í éó ì àòáðéí nūeí p èpáíá'p. Ç ðíç-àeòéíì èóéúòòðe í áðá³ñí í; èpáeí è ì àòáðéí nūeá èpáíá í íðeðe-èáñý í à øeðøá éí éí nííð³áí éò ðíáe÷³á. Ó ì àòð³àðòàò³ æ³í èà ýe áíéíáà ðíáeí è, ðíáo, í èáí áí³ ì àèà àeàáò, íðæá, é nēèò áí èè-ààðe í à çí óí áí íý, í à ííøeðáí íý èpáíá³, ðíèáðáí óí íñò³, çá³àèè-áíñò³. Oàe çàèèààèèñý áóóíáí³ íñííàe áóí áí ííñò³ ó ì àòð³àð-òàéuí èò í áðíá³à.

Çàí èáðíáñuè³ í áðíàe çáíáóáapòu níá³ ìæò òà íäýà ç ðíñeéí, íðæá, öý æeòò^oáá íáñòàeí à àeðíáóáàèà ó í èò nàðáá÷í ó áíáðíóò, èáá³áí³nóu áàá÷³, ì èéí nàðáý. Nàðáá í áðíá³à ð³éuí è÷í; èóéúòòðe çí áàáæà^oòuñý æíðñòíè³nóu. Í n³è³nóu àèòòý, í ðeá'ýçáí³nóu³ èp-áí á áí nái^o; çàí è³ àeðíáóáàèe ó èòò í áðíá³à áíì íñeá³á, í áçáààðá-í èè³á ÷óæèò çàí àeú. Çááàðáí èòòáí (3í í áð³áe³çí) ÷óæá, àeàéá í á-ðíááí ð³éuí è÷í; èóéúòòðe. Í áóíì³nóu í èòíì èì è ì àeàñòeáí nòý-ì è^o ì èðíèpáí³nóu, éíì í ðíì³ñí³nóu, è³ááðàe³çí, ááí í èðàòeçí.

Oáíðáòú íááàðóááá æ³í éó í áí áðáí íæí èì ííòyáíì áí èðàñe. Æ³í èè Ùà çà í á÷áðíí; áíàè èpáèèè í ðeèðàñe. Åçèí éó æ³í èà çàí èáðíáñuèíáí í áðíáo ì àèà áíñeòú á³éuí íáí ÷áñò³ áeðíáéýèà nái; í ðeèðàñe, í ðeèðàøàèà ìò íðí àì áíòíì, ðíçí àeúíáóáàèà òà-òò, ðíáeèà á³òýì áðàðèè, ðíçáàæàèà ìò èàçèàì è, í³ñí áp. Oàe æ³í èà ð³éuí è÷èò í áðíá³à ðíçí í÷àèà ì èñòáòòáí, ì óçèéó, óíéuè-éíð, èóéúòòðò áçáàè³. Í àòð³àðòàò ð³éuí è÷èò í áðíá³à ní ðeýà ðíçàeòéíá³ èóéúòòðe çí á÷íí á³éúøá, íæ í áòð³àðòàò éí÷íàèò nēíòàðñuèèò, ì èñèèáñuèèò í áðíá³à.

Nái à çàí èáðíáñòáí í ðèì óóóáàéí øóèàðe ííýñí áí ù í ðeðíà-í èò ýàèù òà çí³í, Ùíá ìò í áðáááá÷àòe é àeéíðeñíáóáàðe ÷è óí èèàòe. Í óæ÷éí è ð³éuí è÷èò í áðíá³à ì àèè, ýè³ æ³í èè, áíñeòú

á³eúříáí ÷áño áçèì éó ì ³ðéóáàðè ì ðí çì ³í è ðí éó, ì ðí áæáðáēř áí Ñ³á, ì ðè÷ēř è á³òð³á, ì ðí òà°ì í ēōþ ñōíáo ³ çàōíáo ñí ōý, çì ³í è ář ý í á í ³÷ òà ³í ø³ ýæēùà ì ðēðíæē. Çàì ēáðíáñúē³ í áðíæ çàí ì ÷àðēóáæē ò³ēř ñí ò³þ, áñòðí í ì ³þ, ì áòáì áðēēò, ì ðēðíáí ē÷³ í áóēē, Ñí í ááàðì à ì ñòáēē à çàì ēáðíáñúēēò ēðàíř áò: °áēí ò³, ²í - á³ì, Èēðàì, à ì áē³ē Áç³; ³ í á ááðááò ×íðířáí ì íðý. Í ñú Ñí òáēá ì ðáóēðàì ō³. Í á çí áþ÷ē òūřáí, í á çðíçòí ³°ì ì ì ðè÷ēř í áí áðá - ì í æí ñò³ óēðàì ñúēř; áóðíáí ñò³ ³ áēēáðēò ì ðè÷ēř í áí áàēñ³ ì ñēáēř à áí áñúřáí óēðàì ñúēřáí.

Í ðàēþáēř à ³ñí óááēà 500-100 òēñý÷ ðí ē³á òí ì ó. Á ²í áí ř áç³; çí áēøēē ÷áñòēř ó ù ē³ñòýēà, à á Óēðàì ³ áá³ ù í ñáē³ 140-òēñý÷-í - ē³òí úř; ááář ñò³. Í áðá³ñí á í áí ³áēþáēř à ³ñí óááēà 40-10 òēñý÷ ðí ē³á òí ì ó. ðí á³ °áðí ř ó áēðēà ēúřáí áēē, ³ òà ì ðàēþáēř à òòò àē - í óēà. Á Óēðàì ³ ēúřáí áēē óēðēà ēēøá ù í ³áí ³÷ í ó ÷áñòēř ó, ì òí æ ó Èðēì ó òà á Èē°á³ áðòáíēřáē çí áēøēē ēþáñúē³ ē³ñòýēē 40-òē - ñý÷-í ē³òí úř; ááář ñò³. Á ³í øēò ì ³ñòáář ñòýò Óēðàì è çí áēøēē æēðēà, í ñáē³ ááář ³ò ēþááē. Í áðá³ñí á ēþáēř à æēēà 40-25 òēñý÷ ðí ē³á òí ì ó. Á Óēðàì ³ áðòáíēřáē çí áēøēē ÷ēì áēí ù ē³ñòí ē òà áá - áàðí ñáēú. Öý í áðá³ñí á ēþáēř à ðíçñáēēáñý ç Óēðàì è í í °áðí - í³, ēř ēē òàì ðíçàíř óá ēúřáí áēē. ×áñòēř à í áðá³ñí ēò æēðáē³á Í ðáóēðàì è í áðáñáēþááēáñý áí ì áēí; Áç³; (ááðáááì è ×íðířáí ì íðý), ēř ēē ēúřáí áēē à Óēðàì ³ í áñóáááñý ç í ³áí ì ÷³. Í ì ÷àðí ē ñ³ēřáí çàì ēáðíáñúēřáí æēðòý - òà ì ì ÷àðí ē ðíçàēðēò éóēúðòðē. Í á òí ēřáí ³ē í ³áí ì ÷³ í á ì í áēí ì ñòáðē çàì ēáðíáñòá. Í á í ³ááí³, áí áí áē ááēēēēò ì ñòò, ēþáēř à í á ááááēáñý áí ð³ēúř ēòðáà, áí ì áēà ò³ēēē ð³ē òðíæáē áēēēò í ēí á³á. Á °áēí ò³ ð³ēúř ēòðáí ³ñí ó - ááēř ēēøá à áí ēēř ³ í ³ēò. Í ³ááář ú Óēðàì è í áðááóááá ì ³æ òēì è ááí ì à ēðáēř ñòýì è. Í í ē³ò³ ì ðēðíáēēà çēì à, áēì áááþ÷ē çàì áñ³á ùæ³, òá çì óðóááēř ì ðáóēðàì öý áóì áðē, ì ēáí óáàðē, áēř áðí áēðē ēðá Ñ³ çí áðýááý ì ðáò³. Òáē ðíçáēáááñý ēíáí ðíçòí, áēř áò³áēē - á³ñòú, ³í ³ò³áðēáí³ñòú. Í ðáóēðàì áòú áēí áðááæáá ³í øēò í áðá³ñ - í ēò ēþááē ó éóēúðòðí ì ì ó ì ñòòí³.

Á í áðáá³ñòí ðè÷ēř³ ÷áñē °áðí ř ó áēðēááá ááēē÷áçí ēē ì ðàē³ñ. Çðóáàðē ááēēēá ááðááí ēáì 'ýí ř þ ñí ēēðí þ - ò³ēà í ř á³ý. Í ì ÷àðí ē çàì ēáðíáñòá ì ³á áóðē òí á³ ēēøá í á ááçē³ñēò çàì ēýò. Óēðàì - ñúēēē ÷íðířçàì ēáæēòú í á ē³ēúēáì áòðíáí ò øáð³ ēáño (ēáñ - òá í áá³ýř ēē çà ēúřáí áí; áí áē í ³ Ñáí ř - áēēř éóáàðēē ì íðíò). Í á ēáñ³ ē³ñ í á ðí ñòá, ò³áá à ð³÷ēíáēò áí ēēř áò. Öý ì ðēðíáí à í áñòááēř à ñí ðè÷ēř ēēà òá, Ñí çàì ēáðíáñòáí á °áðí ř³ í áí ēì ç í áðøēò ì ñòá - ēí á Óēðàì ³. Í ðáóēðàì ō³ ì ðáēē áí ēàì è áæá à í áðøí ì ó òēñý - ÷í ē³òò³ áí ð³çááá Óðēñòí áá. Á ðíçáēðí ē ð³ēúř ēòðáà ñí ðēýá³ ðíç - áēðēí á³ éóēúðòðē. Òáē ì ðáóēðàì áòú áēí áðááēá éóēúðòðí í ³í ø³ °áðí ř áēñúē³ í áðí áē.

Éóéúóóðà í í áányòáðp^o í í æééáí nò³ épàeí è àèæèðè á áí ðí òuá³ çà³ nì óááí í ý. Í ðàóéðàíí ò³ ðí çí ðí nòí ðéèèñý ðàèàðà³ á³ á³éúðà çà³ í ðéò³ òáðí í áéò³á. Í 'yòu ðèñý÷ ðí è³á òí í ó³ nì óáàèà á í ðàóéðàíí³ ýèàñú áàèè÷áçíà – á³á Áíèàè í í Áóíàé – ááðæààà. Áí í á áóèà áóæà í áðàèpáí áí á. 2^í í á³ í nàè³ ðí çòáðí áóáàèèñý çà 2–5 è³èí-í áóð³á í áí á á³á í áí í ì. Áóèè³ áàèèè³ í í nàèáí í ý ç è³éúèí ð ðèñý÷ í nàèú. Éóéúóóðò ðéò épààé áðòáí èí àé í áçààèè Òðèí³ éúñúèí p, áí áí áððà çí áéðí á ì Á. Óáí èèà á³éý í³ nòá÷èà Òðèí³ ééý, 40 èí á³á Èè^oáà. Í áðáí ànàèáí í ý çí óðóáàèí í ðàóéðàíí ò³á í áðáðí áèðè í á nòñ³áí³ áàèúð³ çáí è³. Óí á³ á Çàó³áí³ é³ ááðí³ æèèí í àèí èp-áàé, á nàðáá í èò áóèí áàáàòí í á ì áàèè³á ðéò í ðàóéðàíí ò³á, ýè³ í á-ðàñàèèèèñý ðààè çà í í áðááí³ ðò nòí è³òú. Òàè Òðèí³ éúð³ çàñàèèèè çí á÷í ó ÷àñòèí ó nàðááí úí³ ááðí³ è, í í áóí áá'ý, Áàèèáí è, Áðáó³p. Í á nòí á³ çà Áíèáó áí í è í á èðèè, áí òàí áóá nòðèè nòáí, àèà çà-ò³áí èí è ááðááá è Èàñí³ éúñúèí áí í í ðý çàðí áèèè áí í àèí³ Áç³ì. Áí í è çàñàèèèè Éóááí ìèí ó òà í³ áí³÷í èè Èàèèàç. Áí áàèèèèò éðàí í áðàñàèýèèñý ò³ í èáí áí á, ìí³ ìí³ áí èí áí èí çáí ýòòýí áó-èí nèí òáðñòáí, áí áí í í àèí áààèí áàáàòí çáí è³ í á àèí àñ óóáí àè. Òàè, í áí ðèèèáà, í áðàñàèèèñý ç Óéðàíí è (÷áðàç Áàðááí èèè) í èáí áí í á³ò³á áí í àèí³ Áç³ì.

Áðááñúè³ nòí ðèèè Ò nò. í èðóòú, ìí óéðàíí ò³ í àèè nàí p áç-áóéò çááí ááí áí òðá ìáí í ý ðòñè. Óáí àè èí ðí è³á í èááà 907 ðí èó, 911 ðí èó, 2^í áí ðý – 944 ðí èó, Náyòí nèàáà – 972 ðí èó ç Á³çáí ò³ò p í èñáí³ áðáòúèí p³ ðòñúèí p (óéðàíí nùèí p) í í ááí è. Á óáí á³ 911 ðí èó çááàò³òñý í ðí í èñáí³ óéðàíí nùèí p í í áí p çáí í á³òè òà òí ð-áí áàèúí³ áí èòí áí òè. Nà. Èèðèèí áóá 860 ðí èó ó Óáðñí í áñ³ á óáí çí áéðí á áááí áàè³ òà í nàèèðè, í èñáí³ nòáðí óéðàíí nùèí p í í áí p. Çí áéðí á³ óéðàíí ò³á, ýè³ ÷èðàèè èí í ó ò³ èí èæèè. Í í æí á í ðè-í óñèàòè, ìí nà. Èèðèèí, í ðèñòí ní áó p÷è áðáòúèò áçáóéò áí nèí á'ý-ñúèèò í í á, í í çè÷èà è³òáðè ç ðéò óáðñí í áñúèèò èí èæí è. Í áó³í-í àèúí á ááàòèà òà í èñúí áí nòáí óóáí ðpòòñý ýè ìí í á ðèñý÷í è³ò-òýí è, òí nòí è³òòýí è. Í á³ í í áðèèí ó í áóí³ è³òáðáòòè Ò²² nò. „Nèí áí í í í èèò 2^í áí áá³ “. Áí í á í á çààèí óèà ááçí í áí ðí òí í èèòá òí í ó, ìí ýèèèñú í áò ÷áðí áóü-í³ n³í í áð çáí³ n óáé òáð³ áí áàèèí-áí í í í àñòèðý í á í³ áí í ÷³ í í nèí á ìèí è, áá èí áí í á çí áéðèè í í ñ-èí áñúè³ í áðð³áðòè ÷è òáð³, ìí á çí è ìèòè, ýè í í í è ìèèè á Óéðàíí-í³ áàáàòí òàèèò óáí ð³á.

Í á í³ áí³÷í í í ó óçááðáææ³ ×í ðí í áí í í ðý í ðàóéðàíí ò³ çàñí óáà-èè òí ðáí áàèúí³ í³ á³ nòá ìá 4 ðèñý÷³ ðí è³á òí í ó. Áæá òí á³ áí í è í í-÷àèè òí ðáóáàòè ç áàèí òí òà í àèí p Áç³ò p, á ÷áðàç í èò ç 2^í á³ò p òà Èèòá³, ìí áóèè òí á³ í nàðáàèàí è í áèàè ìí³ éóéúóóðè³ èèá³-è³çàó³ì. Ó³ òí ðáí áàèúí³ í³ éóéúóóðí³ çá'ýçèè í í èðèpáàèèñý³ í í-èèèèpáàèèñý, í áàòí ç éóéúóóðí í p òí á³ í àèí p Áç³ò p. Áðáòúè³

òí ðá³àò³, ùí í ðēíçäēēē ç í àēí; Åç³; áí í àøēð ÷í ðííí í ðñüēēð
 í ³ñò ³ç ñáí; ððàí íí, í í÷äēē í ñ³ääòē á í ēð. Ó í áðøíí ó ðēñý÷í-
 ē³òð³ áí ÐÕ áí í ē ðàí ñòàí í äēēē äæá í áí òþ÷ó á³ēüð³ñòü, ³ ð³
 í ³ñòá – Óàðñí í àñ, Í ēüá³ý, Í áí ðēēáí äý, Óàí áí ñ³ý, Óàí ááí ð³ý, Óà-
 í à;ñ ðà ³í ø³ ááááē³ á³ēüðá òñàí í ñò³ēí þááēēñý. Ç ÷àñíí ð³ áðàóü-
 ē³ ēí ēí í³; çàòí í ēēē á ñáí; ððēē àñþ ç í áí³øí þ òí ðá³æþ í ðàóē-
 ðà;í ē, ááááð³ēē ðà ðíçàóáí áóááēēñý çááäýēē òíí ó, ùí í á í³áí³÷
 á³á í ēð ³ñí óááēá ááēēēá, òí í ðýáēí ááí à, ēóēüðððí à ááðæááá, ýēá
 í á ēēøá í òí ðí í ýēá ;ò á³á í áí áá³á ç í³áí í÷³ ðà ç³ ñòí áó, à é çà-
 ááçí á÷óááēá á³ēüí ó òí ðá³æþ ó áñ³ē Ñò³áí³ē ÷áðí í³. Áðáóüē³ òí ð-
 áí ááēüí³ ñòàí ēò³ áóēē í í áñ³ē í ðàóēðà;í³ æ áí í æ ðáí áð³øí üí;
 í íñēí áüēí ē. Áí í íñēí áüēí ē áðáēē í á çàòí áēēē, áí ðàí ðáøí³ē
 áááí ēñðēē í ðáē³ñ áóá í áí ðíēáçí ēē, ðà é í á áóēí ç ēēí òí ðáóáá-
 ðē, áí í ðàí í ñēáēí ē áóēē ò³ēēí áēðēí ē áēēóí áí ē: æēēē á ýí áð,
 ;ēē ñēðá í 'ýñí³ í áá³òü áóēē ēþáí æáðáí ē. ×í ðííí í ðñüē³ áðáóüē³
 ēí ēí í³; í ēáðēēē í ðàóēðà;í ñüē³ē ááðæáá³ ùí ð³÷í ó ááí ēí ó, í ēòí.
 Í ááóü, ýēáñü ááē÷áçí à í íøáñòü áðáçēēá ð. çá. ððēí³ēüð³á.
 Ááááòí çáí ē³ í ááçēþáí ēēíñý. Ñàí á òíá³ (2-á ðēñý÷í ē³òð³ áí ÐÕ)
 ó í áē³ē Åç³; í áðí æ ááçòí ēí íí áí þááēē, í ēðí á æēòðý áóēí í á-
 í í æēēáá. Í áüááēē ēí ēēøí³ð í áðáñáēáí ò³á ç í ðàóēðà;í ē, á³-
 çí ááøēñü í ðí çí æēþáí áí í ý á í ðàóēðà;í³, í í÷äēē ááñü ó 8 ñò. áí
 ÐÕ í í ááðòáðēñý ç í àēí; Åç³; áí í ðàóēðà;í ē. Ñòáðí áðáóüēēē
 ³ñòí ðēē Ááðí áí ð, ýēēē áóá 450 ðí ēó áí ÐÕ ó í ðàóēðà;í³, í ēøá,
 ùí ð³ ēþáē í áçēááēē ñááá ÑÉÍ ÉÍ ÓÁÍ È. Áðáēē ēþáēēē í áðáēðð-
 ÷óááðē í á ñá³ē ñí æē ÷óáēí í áí³ í áçáē, í ðæá í ðíçááēē ñēí ēí ò³á
 „ñē³òáí ē“, ùí ò³ð þ áðáóüēí þ í áçáí þ é óá³ēøēē áí í áóēē. Í áð-
 ñē í áçēááēē ñēí ēí ò³á „ñáēáí ē“. É³ēüēáñí ðð³÷í á í áðááóááí í ý ñēí-
 ēí ò³á (ñē³ò³á) ñáðáá ÷óæēð í áðí á³á ó í áē³ē Åç³; ñàí í çðí çòí³ēí,
 áóæá çí ³í ēēí ;òí þ í ðàóēðà;í ñüēó í í áó³ ēóēüðððð. Áðáí ēí æē
 áēçí á÷þòü áááí í çí ēēē³ í áðí æē í á í³áñòáá³ ēóēüðððē, ùí á³á-
 áçáðēáēþ³òüñý á áðóáí ēí á³÷í ēó çí áð³áēáð. Óáē ñí í ñ³á áí ñēüí í ðē-
 áēēçí ēē. Áðóáí ēí æē çí áēøēē á ñē³òñüēð ñ í áēēáð ³í øó ēóēüðð-
 ðð, í³æ ó ððēí³ēüñēðð, ³ çðí áēēē í ðēí óüáí í ý, ùí á 7-í ó ñò.
 áí ÐÕ í á Óēðà;í³ ó í ðēēøēá ç ²ðáí ó áēēá ēí ÷í áá í ððáá, ùí ;ð áðá-
 ēē í áçááēē ñē³òáí ē. Í ðēáēáēí íñý áēēæ÷á áí òüí áí í ðēí óüáí-
 í ý. Ááðí áí ð ñàí ðíçí ēðóááá áēçí á÷í ēð ñē³ò³á í ðí í í òí áæáí í ý
 ;òí üí áí í áðí áó. Áí í ē ēáçáēē, ùí í áçēááþòüñý ñēí ēí ðàí é ³ í³-
 çá³áēē í á í ðēóí áēēē, á ° ñí í ēí í á³÷í ēí, ðóá³ēüí ēí í áðí áí í í ðà-
 óēðà;í ē. ðáēó ááē÷áçí ó í í á³þ, ýē í áðáñáēáí í ý ò³ēí áí í áðí áó
 çá ðēñý÷³ ē³ēíí áðð³á áí í ē çááóðē í á í í áēē, áí æ ááēáēí í áí ø³
 í í á³; í áðí á í áí 'ýðà° ó ñáí ;ò í áðáēáçáð ðà ēáááí ááð ðēñý÷³ ðí ē³á.
 Á á³á ;òí üí áí áēááááí í áí áðóáí ēí ááí ē í áðáñáēáí í ý ç ²ðáí ó áí ÷á-
 ñ³á Ááðí áí ðà í ēí óēí ēēøá 200 ðí ē³á.

Í ða³noĩ ð³p Ñ³aĩ í; ¹aðĩ í è aĩ ñe³æóáàèè í àeá³eüðá í ³í ó³,
 çai áaĩ yp÷è, ùĩ ñe³òè áóèè àèèè è èĩ ÷ í àèèàì è. Áàçnoĩ í áaĩ ³
 ³noĩ ðe÷ í ³ óàèè ñĩ ðĩ noĩ áópou òp í ³í áóüè ðaĩ ð³p. Ñe³òè á³aĩ í-
 àèèè í ðaóèðà; í nüèò áaðæáá ò á ü ñòàðèð ððeĩ ³eüñüèè ò í ææáð –
 ³³à Áĩeàè í í Áóĩ àé. Áĩ íà áóèà áĩ ðyaèĩ áaĩ à, ùĩ áĩ áĩ àèòü
 ðĩ çĩ ³ð çĩ áaĩ ³øĩ ü; ðĩ ða³æ³. Ç³aðàðè çðĩ í òà ³í øèè ðĩ áàð ç àà-
 èè÷àçĩ íaĩ í áøèðð ò³à Áĩeàè í í Áóĩ àé, í ðèàáçòè áĩ í íðò³à – çà-
 áaá í ý áàèèèá í ááòü ³ çà í àøèð ÷ àñ³à. Ù íà èĩ áĩ àèèĩ í àèè, ñe³-
 òè í íððááóáàèè ðèñý÷ àèøeĩ èáĩ èò òðyaĩ áò³à, áĩ áðá í àèááĩ ææá-
 í èò í áðáááçáĩ ü, í òĩ ðĩ í è, ñèèáá³à òĩ ùĩ, òĩ áóĩ ðĩ çàeĩ óðĩ; áaðæa-
 àè. Á áðáòüè³ ³noĩ ðèèè í èøòüü, ùĩ Ñe³ò³y áĩ áóáàèà ñaĩ ü ðè³aĩ
 àñp áàèèèò ðĩ á³ Áðáò³p, ùĩ ðĩ èò í ðĩ áap÷è áañyòèè ðèñý÷ ðĩ í í
 (í àeĩ í áðĩ í áàèè÷àçĩ í í à³ ÷ àñè è³eüè³noü) ñaĩ íaĩ èèøá çðĩ á.
 Ñe³òñüèà áaðæááá, ýè ³ èĩ æá í áàèèèà ðà èóèüòðĩ à, í àèà àñ³ ñó-
 ñĩ ³eüĩ ³ ñòaĩ è: áðènoĩ èðáò³p, òðyaĩ áò³à, òĩ ða³áò³à, í ðĩ òĩ èñeĩ á-
 ò³à, ðaĩ ³ñĩ èè³à, ñàèýĩ, à ðàeĩ æ è³èàð³à, ñayüaĩ èè³à, í áóeĩ áò³à,
 ò³eĩ ñĩ ò³à, ýè í àĩ ðèèèèà, ò³eĩ ñĩ òà Áĩ áðáðçèñà, ýèèè áóá áðáòĩ
 ñe³òñüèaĩ èĩ ðĩ èý Áàáò; í à. Èĩ áĩ í àèè áóèà áðáèèĩ ý. ðĩ èò 589
 áĩ ðÕ á³ĩ áóá ó Áðáò; í, áà èĩ áĩ áóæá øaĩ óáàèè áðáòüè³ ò³eĩ ñĩ-
 òè í à ÷ í è³ ç Ñĩeĩ í í. Áðáĩ è í áààèè èĩ ó í ááòü í í ÷ àñĩ á áðĩ í à-
 àyĩ ñòaĩ – áàèèèà ÷ àñòü, ùĩ í áððàèàì çàè÷àeĩ í í áàààèàñý. Áĩ à-
 ðáðçèñ í èøààñý ñaĩ ³p ñe³òñüèaĩ í áðĩ áĩ ³ñòp ³ çà èĩ æá í; í áaĩ àè
 í ³æððàñèpááá, ùĩ á³ĩ – ñe³ò. Òĩ á³øĩ ³ áðáòüè³ í èñüì áĩ í èèè Èp-
 ò³aĩ òà Ñòðáaĩ í ðaèĩ èò òà í ³æððàñèpðou. Áĩ áðáðçèñ í áĩ èñàá áà-
 èèèò í í àì ò, áàáàòĩ í èñàá í ðĩ ñe³òñüè³ çàeĩ í è ³ í ðĩ Ñe³ò³p. Èĩ-
 áĩ í èñáĩ í ý çááóáèèèñý, èð³ĩ è³eüèĩ ò èèñò³à áĩ èĩ ðĩ èý È³a; Èðá-
 çà. Ó ðèð èèñòàð áðáæá° áèèàeĩ à áóĩ èè ³ ñá³òĩ àèyà, òĩ ðĩ æá èè
 áĩ ñá³òĩ àèyáð óèðà; í nüèaĩ ò³eĩ ñĩ òà Á. Ñeĩ áĩ ðĩ àè (1722–1794).
 Áĩ áðáðçèñ ñòáàèà áóòĩ áĩ ³ ó³ĩ í í ñò³ æèüá çà í áðáð³æüĩ ³, á÷èà –
 ýè ³ Á. Ñeĩ áĩ ðĩ áà – ùĩ ðaĩ ð÷èè Áóò áaĩ ðeòü òñà í áðáð³æüĩ á
 æèðý. Öy áóòĩ áĩ í ñĩ ð³aĩ áĩ ³ñòü áaĩ ò óèðà; í nüèèò ò³eĩ ñĩ ò³à,
 á³áààèáĩ èò í àeĩ á³à í áĩ íaĩ 2400 ðĩ èàì è, ° áàáĩ èì áĩ èàçĩ ò áà-
 í í ñò³ óèðà; í nüè; áóòĩ áĩ í ñò³. Í ðĩ Áĩ áðáðçèñà çĩ à³ĩ òĩ ò, ùĩ
 á³ĩ áóá í í çà Óèðà; í í p, áà í ðĩ í üĩ áĩ á³çĩ àèèñý áðáèè ³ ðĩ çĩ í á³èè
 ñá³òĩ á³. Èĩ áĩ èèñèè áĩ Èðáçà çááðáàèèñý, áĩ áóèè í í çà Óèðà; í í p.
 Èĩ áĩ èèñèè áĩ í áðáð³ ³ áðáðà òà ³í ø³ í èñáĩ í ý çàeĩ øèè à Óèðà-
 í³. Òàèèò ò³eĩ ñĩ ò³à, ýè Áĩ áðáðçèñ, í ðaóèðà; í à í àèà á³eüðá.
 Í à òà àèàç° òàèèè òàèò. Í èàèñáĩ áð Áàèèèèè (356–323 áĩ ðÕ)
 òĩ àèà á³eĩ í p í à Ñe³ò³p. Í áðáá í í ÷ àèèĩ áĩ á èĩ áĩ á³áá³áàeĩ
 ñe³òñüèà í í ñĩ èñòáĩ, áĩ èĩ áà ýeĩ áĩ àèáĩ eĩ ñèà áàèèèò í ðĩ í í áó,
 ýèò çáĩ èñàá í èñàð Í èàèñáĩ áðá. Í ðĩ í í áà áðáæá° áèèàeĩ í p áóĩ -
 èè òà àèñĩ èèì è áðè÷ í èì è, í í ðàeüĩ èì è í í àèyáàì è í à ñĩ ðááá-
 èèá³ñòü, ÷ àñòü, íaĩ á³yçĩ è áðĩ ò áäyĩ eĩ á³ èĩ ðĩ èý í áðáá Áĩ áĩ
 ³ ñaĩ ü í áðĩ áĩ. ²noĩ ð³y í á çáĩ èñàèà èĩ áĩ ³í áĩ ³.

Ñe³onüèèè ì oàðäöü Äaað³ñ áóà 570 ð. ái ÐÕ ì ìñèì Ñe³o³; ó Áðäo³; ì ðeýðäèpáàà ç ñeàáàòí èì ò³èìñí òì Ì³oàáì ðì Ì. Áaðü-èì áðäöüèì; ì ðìçè Ì áðàñ³à áóà ñe³onüèèè ì ì ðì áæáí í ý. Áí æe³e-ñüèèè ì ðì òàñì ð áíáíñèí á ý Ì. Õ. Õaðäð ì èðà, Ùì ð³è í áðì áæáí-í ý Õðeñà àñòáí áèà ò-áí èè ñe³o Á³í³ñ³è Àeñ³áon, Ùì áóà³ áð-ì áí ì ò ðeì³³ ì ì áð òàì 525 ðì èð. Ñaðàà ñàýðeð Õeðä; ì ñüèì; Õaðèàè ° òðè ñe³oè: 2 í á, Ì èí í à òà ðeì ì á.

ðeì ñüèèè ì ì áð Ì á³á³è áóà í à æéí áí í³ à Áíáðöäæ³. Õàì á³í á³çí áàñý ì ðì ñe³o³à³ ì èñàà, Ùì áí í è ñòààèèèñý áí ðeì èýí ç ì ì-áí ðáí p, áí ðeì èýí è áààààèèñý áí ðeððì Ù³à ó á³éí³, ì ðì æ ñe³oè áààæàèè ì ð çà àèeóí³à, à ñààà çà èèòàð³à (ì ðeààààèí Ì: „áó í à áàñ“ í áðíáí èí ýçý Ñàýòí ñeààà). Ñe³oè áààæàèè ñáí p ì ì áð, í à-ò³p, èðeüòððò æè Ùí p çà ðeì ñüèò – ì èðà çæéí ááí èè ðeì èýí èí. ² á³í æeçí à°, Ùì èèòàðñòàà ñe³o³à ñí ðààá³ í á ì ì æí à çàì áðä-èèè: áàèèèèè ñe³onüèèè çàáí ì ðì ÷ èà óàáñýðàðì ì áí øèè çàáí ðeì-èýí. ðeì èýí è á³àì íàèèèñý çààðeñý³ òí ð³èè àèeñý áí ì ñòáí í ùí-áí áí ýèà. Çà òàeð òí ðì áð³ñòü ñe³oè àeí òñòèèè ì ð í à áí èp. Èí æ-í èè ñe³o á³à èí ðì èý áí ñàèýí èí à í ì ñeà çàðì p³ ì áà áí èí áí èí-í ý. Èí èè ì ðeðì áèèà á³éíà, èèààà ñáí p ì ðàòp³ ì ðàà áí ñáí áí ì ì èèð. Ì òæà, óeðä; ì ñüèà èí çàòòáí ì à° 2-ðeñý-ì èòí p ððààèò³p. Í áðì á, áà èí æí èè ì à° çàðì p – òà í áðì á á³eüí èð èpáàè. Èí æí èè ñe³o áóäü-ýèíáí ñòñí³eüí íáí ñòáí ó ì áà ì ðàáí í à í àèàè Ùò áð-æàáí ó ì ì ñàáó, ýè Ùí á³í ñáí ì è á³ýí è áí á³à, Ùì á³áí èè ì. Á óà æ çàñààà í áðíáí Çàì ì ð³çüèíáí Èèòàðñüèíáí Ì ðàáí ó. Õàæ 2-ðeñý-ì èòí ý ððààèò³ý.

ðì èð 529 áí ÐÕ áí èí áàð í áeí í áòòí³çì; òí á³³ ì áð³; ì áðñüèì; Èèð í à ÷ í è³ áàèè-áçí íáí á³eñüèà ì ðì áóààá áí pààè Ñe³o³p. Ñe³onüèèè èí ðì èü ²ááí ðeð ðì çàèà Èèðà. Í àñòí í èè Èèðà Áàð³é çí í áð ì ðì áóààá 513 ð. ái ÐÕ áí pààè Ñe³o³p³ çàçí áà Ùà á³ðòì; ì ì ðàçèè, òí ÷ ì áà áàèè-áçí á, ýè í à ð³ ÷ àñè, á³eñüèí: 700 ðeñý-áí ýè³à, 600 áí èí áèò èí ðàèè³à. Ñe³oè áí Ùáí óò ðì çàèèè 55 ðì èò á Àæè³; ðeì ñüèà á³eñüèí ì áðeónà Èðàeónà. Áàðì áí ò ì èñàà ì ðì á³éí ó °àeí áðñüèíáí òàðáí í à Ñàñí ñòðeñà ç Ñe³o³p. Ì ðì òò á³éí ó ì èñáí í é °àeí áðñüèè è °òí æè³òàì è, èèðà ñe³o³à í àçèààpòü „ðón“. Ñàñí ñòðeñ æèà ó áðòáí ì ó ðeñý-ì èò³ò³ áí ÐÕ – ðeñý-ò ðì-è³à áí àèàááí íáí áðòáí èí áàì è ì ðeòí áó ñe³o³à á Õeðä; ì ó.

Ñe³oè çàáí pààèè ì àéæà áñp Ì áeð Áç³p³ ì áí óààèè òàì 28 ðì-è³à (634–606 ðð. áí ÐÕ). Áí í è í à çàéí ýèè °àeí áð èèðà òí ì ó, Ùì òàðáí í Ì ñàì áðeón á³àeóí èáñý áàèèèí p ááí èí í p. Ì ðì çàáí pàáí-í ý ñe³oàì è Ì àèàñòeí è ì èðà °aðàeñüèà Á³æ³ý. Ì áðàáóáàp÷è á Ì ðàeðä; ì³, Áàðì áí ð çàì èñàà á³à ñe³o³à ì ðì p èáááí áó: áí á í áàà (áaðüèí ðì áí í à-àèüí èèà ñe³o³à èí ðì èý Õaðàèí à) ñeèí óà ì ç í á-àà çí èí ð³ ì èòà, ýðì í àèý áí è³à, ì á÷³ èàèèò, òí áòí àèááí ñeí àèà

[illegible]

eðað³y í nǎepǎǎēēñy á ðar aḷñ³, Í ēuá³ḷ, Í ar ðēēarí āḷ, Ōāññí í āñ³, Ōar āarí ð³ḷ ðà á ³í øēð ÷í ðí í ðñūēēð í ³ñòð³ ³ í í ðēð í í ar í áð-
 āāēē ðí ðā³āēp ðà í ðí í ēñāē, á ñaðí ðonūē³ ēí ðí ē³ ðà ððyāí āð³
 ñí ðēyēē ḷí. Ō ÷í ðí í ðñūēēð í ³ñòð³ ñaðí ððē ³ āðāēē çí ³ððāā-
 ēēñy ēōēūððí í ³ ēðí arí. Í í ñòðāē í í āā ēpǎēí á – āðāēí-ñaðí ðð.
 Ðí çāēí øēāñy í ³ðarí á āðāēí-ñaðí ðonūēā ēōēūððā ³ ðāē³āy. Çāāðð-
 øēāñy ðāē ðí çāēðí ē ñòarí ðarí yí ñaðí ðonūēí-āððōūēí ḷ āāðāāē –
 Áí ñòí ð³ ç ñaðí ðonūēēí ðí arí ēí ðí ē³ā Ñí āððāē³ā. Ðēí í ðí áðāāā
 í ³āāēðē í ³ā ñarí p āēāðō Áí ñòí ðñūēō āāðāāðō, āēā ḷ ēí ðí ēāāā
 Åēí arí á á³āāēēā ð³ ñí ðí āē. Áí ñòí ðñūēā āāðāāāā ³ñí ðāāēā ðēñy÷ð
 ðí ē³ā (480 arí ÐŌ – 360 í í ÐŌ).

×āðāç í āð³ ÷í ðí í ðñūē³ í ³ñòð³ ð³÷ēarí ē Áí ³í ðí, Áí í í, Éð-
 āarí í p, Áí ³ñòðí í í ēēēā øēðí ēēí ³ āēēarí ēēí í í ðí ēí í í áēāēūā
 ēōēūððā ñā³ðí āēð ḷ í ñāðāāē³ā: ¹āēí ðð, í āēí ḷ Åç³ḷ, ²í ā³ḷ, Éðāp,
 Å³çarí ð³ḷ, Ðēí ó. ² í ēēēā á Ōēðāçí ó øy í áēāēūā ēōēūððā āā³ ðē-
 ñy÷³ ðí ē³ā çā Ōðēí ³ēñūēí ḷ āāðāāē, ðēñy÷ð ðí ē³ā çā ñē³ðí-ñaðí
 í ðonūēí ḷ, í ³āðēñy÷³ ðí ē³ā çā Áí ðñūēí ḷ, í ³āðēñy÷³ ðí ē³ā çā Éēarí-
 Ðonūēí ḷ. ×í ðēðē ðēñy÷³ ðí ē³ā āāçí āðāðarí arí āēarí arí çā yçēð Ōē-
 ðāçí ē ç í ñāðāāēarí ē í áēāēūā ēōēūððē ³ øēā³ē³çāð³ḷ. Í āðā ×í ð-
 í í ðñūēí á á³ā ñēarí ḷ āāarí ēí ē áðēā āāēēēēí arí arí ēūarí øēðāçí-
 ñūēí ēōēūððē. Í áūāāēē arí ñòí ðð³ā – āē³í ³çí āarí ēð í ðāðēðāçí-
 ð³ā, çøēðāçí ³çí āarí ēð āē³í ³ā – ð³ í áūāāēē ñòarí ðēēē í ðāðēðāçí-
 ñūēō açarēð (āððāð í í āð³ðñūē³ē), í āðāēēāēē āāā á í āððēð ñòí-
 ē³ðyð ððēñyçí ñòāā Ñā. ¹āarí āāē³⁰ í á í ðāðēðāçí ñūēō í í áð. Áí í ē,
 á í á āðāēē, í í áðāðāāēē ððēñyçí ñūē³ ððarí ē í á ×í ðí í ðñūēí ³
 ³ á ñarí í í ó Éē⁰ā³ ūā ñòí ē³ðyçí í āðāā ððāūarí yí Ðonē Áí ēí āēí ē-
 ðí í. ² í āððēí í èððí í í ēēðí Ōēðāçí ē-Ðonē áðā í á ÷ðāēí āðū
 āðāē, á øēðāçí āðū í āñðāñ Éí ðñóí ñūēēē (ðí arí ç Ōāññí í āñ³). ² í á
 ÷ðāēí ð³, á ñarí ³ øēðāçí ð³ í í áðāðāāēē á Éē⁰ā³ ÷ðarí ðí āð³arí ūí ḷ
 āðð³ðāēððē ³ í ēñðāððāā – Ñayðð Ñí ð³p.

²ñòí ðēēē í í ÷ēí āpðū øēðāçí ñūēō ³ñòí ð³p ç ²Ō ñð., çāāāðp÷ē
 ēēðā ē³ēūēí í á í ayēarí ē í ðí āāçí ³ðí í á³ēūðā, āāçí ³ðí í āāāððā
 æēðyçí í ðāðēðāçí ē arí ²Ō ñð. ×ēðāp÷ē ç í ³ í ðāð³, í í æarí á í í arí á-
 ðē, ūí āāēē÷āçí á ēōēūððí á ³ í āðāð³āēūí á āāāðñòarí ³ í í arí ð³ñòū
 Éēarí-Ðonūēí ḷ āāðāāē ðà ḷ ñòí ēēð³ Éē⁰āā yēí ñū ðarí ðí arí í í ñòā-
 ēē ç í í ðí æarí ð³ ³ ðí çāēí øēēñy arí ñarí °ḷ āāēē÷³ çā yēēðí ñū āāā
 ñòí ē³ðyçí. Í āā³ðū øēí ēyð ç í á⁰, ūí ēōēūððā ðí çāēāā³ðūñy arí āā-
 ēēēí ḷ ðēñy÷í ē³ðyçí ē. Á í áð³í í æūí ó ēōēūððð ðarí ðyðū ³ ðí çāð-
 arí āðpðū í á ÷ðāēí ð³, á ðarí ð÷ēē āarí ³ē āēarí í arí í arí áð. Éí ēē æ
 í arí á ³ í í çē÷á⁰ ūí ñū ó ÷ðāēí ð³ā, ðí í āāā³ āññí í ó āēarí í áð³í-
 í æūí ³ ðí ðí ē ³ í āā³ðū ç í ³ñð. Åðð³ðāēðððā, í ēñðāððarí Éēçñūēí ḷ
 Ñā. Ñí ð³ḷ – í āñēð³çū ñarí ð³arí ³, ðāēēð í arí á⁰ í ³āā ó ñā³ð³. Í ēñ-
 ðāððarí ç í āā³ ðāðāēūí í øðāāēē ÷ðāēð arí ēēā³ā ³ í á ç í áēðēē.

Í á cí áeðe ǰō ³ á ³í øeð ðaí ðað óeððáí núeí áí ðaí ð÷í áí ááí ³ý, í à-
í ðeééää, ó çæíí í áaañðá³. Í ððó°í ³ í í÷÷òòýì ñáí°í í áö³í í æúí í ǰ
í æ÷í ñò³, í æí óeððáí ó³ ðaí ð³pou í á ðaáñúeð ðaí ðí áó „áí èeáí-
í áí ³p“. Í á èeðá á ÑÐÑÐ, á é ó á³eúí í í ó ñá³ò³ í æí óeððáí núe³
í áóéí áó³ ÷í ñ òñ æeðeðpou ³ í ááí eí øopou áñ³yè³ ÷æeí áóue³
áí èeáe í á ðaí ð÷³nou óeððáí ó³á.

Í ³ñey ððáúar í ý Óeððáí è í ðeðæeí ñpæe áaaðí áðæ³a-ñáýúá-
í èe³a, ýè³ í ðeááçee ñáí ǰ óáðeí áí ³ çæí í è, á ðí á³ óáðeí áí ³ çæí-
í è í ðaáèèè ³ çá ááðæááí ³. Í àø³ çæí í í áaað³ ÷eðæè áðáóue³ çá-
eí í è, æá ñeéááap÷è óeððáí núeð çá³ðeð çæí í ³á „ðónúeð í ðaá-
áo“, á³æeí óeè áðáóue³. „ðónúeá í ðaááá“ – í áeáðe÷í ³ø³, í æeðp-
áýí ³ø³, í æí ðí áðáñeáí ³ø³, í æéáí í eððaðe÷í ³ø³ çæí í è á ðí á³ø-
í úí í ó eóeúððí í í ó ñá³ò³. ×è í í æè áí í è æeí èeí óðe çá 2–3 í í-
eí è³í í ý? Í ðeááááeí í áæèèð çá³ðeð á³ð³ñúeèð çæí í ³á ç 16 ñò.
áí ÐÕ. Í ðeááááeí í í í æýæ ñe³ðñúeí áí ó³eí ñí òá Áí áðáðçèñá,
í ðeááááeí í çæí í è Áí ñóí ðñúeí ǰ ááðæáæ. Áæá á í áðøí í ó æ
ñóí e³ð³ í ³ñey í ððáúar í ý Óeððáí è ç ýæeýpouñý á Èe°á³ cí á÷í ³
áí áí ñeí áñúeí-ó³eí ñí ðñúe³ ðaí ðe. Í á í áðæéæáæ, á í áí eñáí ³ óe-
ððáí öýí è, ýè³ ðí á³ ǰçæèè çá eí ðaí í çáí áóááðe æeúó ó³eí ñí ðñú-
eð í ñá³ò³, í ðeááááeí í Ñá. °ááí áæ³° ³ í ñæèèð í ðaóeððáí núeí p
í í áí p, úí ǰó cí áeøí á 860 ðí eð á Óáðñí í áñ³ ñá. Èeðeí.

Á Õ–ÕV ñò. óeððáí núeá í í ðáæýí á áaaææáñý çá eðáúó á °á-
ðí í ³, áí óeððáí núe³ áí í ÷áð³ í æè í í í áá 2-ðeñý÷í e³ðí ³e áí ñá³á.
Í ðeááááeí í, úí í eñáóðáí çí ááó³ ÕÕ ñò. çáðí í eðpouñý í eñ-
ðáóueí ááááðñáí ððeí ³eúñúeð áí í ÷áð³a ç 2-áí ðeñý÷í e³ðóý
áí ÐÕ. Á Õ–ÕV ñò. ó °áðí í ³ í æáí ðí æ÷á ó³í èeèñý æeðí æe óe-
ððáí núeèð pææ³ð³a, áí ǰó ý í eñáóueá eðáñá òá ðáðí ³eá æeðí áó
í áðááððóáæè ³í ø³. Í ³÷í áí æeáí í áí: óeððáí núe³ í æéñðè í æè
ðeñý÷í e³ðí p øeí eð úá ç ñáðí áðñúeð ÷áñ³á. Bè ñá³á÷áó ÷æeí-
ó³, á Õ–ÕV ñò. Èeðá áóá eóeúððí ³øe³ ³ ááááðøeè çá í áðææ ÷è
Éí í áí í. Á³í çæí áá í í í áá 500 áæeðáð³á. Ðí çáóáóáðe ðæð eóeú-
ððó òá ááááðñáí í í æí á èeðá çá ðeñý÷³ ðí e³á. ² ñí ðaáá³, Èeðá
í á í ááááðí í í eí áðeè çá Áí ³í ðí-Ñeááóðó. Èeðáñúe³ í á÷áðè æeí-
í æè í ðæpæe ñáðí eáí ýí í ǰ áí æe 7 ðeñý÷ ðí e³á ðí í ó. ×áí ó³ èe-
ðá í ÷eñðeèè ǰó á³á e³ñóí è, ÷áðáí e³á, æeáí eð eáí ýí eð cí áðýáú
³ ò. í. ðá÷æe ááçí ðí í ǰ áððáí eí á³÷í í ǰ ááðí ñò³, ñe³á³á í áðáñí eð
eðáæ Èe°áá. Èeðá áóáóáááñý ³ í áðáóáí áóáááñý ááñýðeè ðaç³á.
Ñí í ðáæóáæè áæèèð áóæí èè, í ðí èeááæè áóèeð³, í ðæá, eí í á-
èè ³ í áðæí í óáæè çáí eð ñí í ³ ðaç³á, çí eúop÷è ðeñý÷³ áððáí-
eí á³÷í eð ñá³æ³a ³ñóí ð³í Èe°áá. Í ðí òá áððáí eí æe çí áeøèè á Èe°-
á³ ³ í á÷áðá ñe³æe áæèeí áí í í ñæeáí í ý eðáæ, úí ³ñí óáæí ááçí á-
ðáðáí í 7 ðeñý÷ ðí e³á ðí í ó. Í áá³óú áí áðá. Á Èe°á³ cí áeááí í
e³ñòeè í ðæpæeí è, úí æeèá 40 ðeñý÷ ðí e³á ðí í ó.

Èeḷā çàñāēpāāēē ēpāē çà Òðēī ³eūñuēī; āīāē 5 òēñý÷ ðī ē³ā ðī-
 ī ó, çà Ñē³Ōñuēī; ³ Ñāðī àðñuēī; 2 òēñý÷³ ðī ē³ā ðī ī ó ³ íāāē³ áāç-
 ī āðāðāī ī. Í òæā, Èeḷā ÷ ē í ā íāēñòāððā ñōī ēēōý ā ³aðī ī³. Èeḷā
 ðī ðīāāīāē í ā ñōī ē³ōū, ā òēñý÷í ē³ōū áóā íāēā³ēuðī þ í ā ñōīā³
 óāāðāēī āþ ³aðī īāēñuēī; ēóēuðòðē ³ òēā³ē³çāð³; ³ òāēēī ³ ñūī-
 āī āī³. Í āⁱ ī ī íāī ā í ðāāī íāçāāðē Èeḷā Á³÷í ēī Í ³ñōī ī. Áī³ ³ çà
 ā³ēī ī, ³ çà ñāī °þ āāāī þ ó ñā³ðīā³ē ³ñōī ð³; ēī ēē í ā íāðāēēūó°, ðī
 ūī íāēī āī óā āīð³āī þ° ³ íðī ī ó Á³÷í ī ī ó Í ³ñōó – ðēī íā³. Í āð
 ñòāðāçī ēē Èeḷā í ā° ī íāī ā í ðāāī íāçēāāðēñý ²²² ðēī ī ī. Á ēī āī
 ³ñōī ðē÷í ī ī ó ñýēā³ í ðāðāī ç³; í īñēāēī ³ā („Í ñēāā – ²²² ðēī ") àē-
 āēýāāþōū ēāðēēāðòðī ī.

Í ðī óēðā; í ñūēó āāðæāāó IV–XI ñò. Í āð³ ñòāð³ ³ñōī ðēēē ēēðā
 í āøyēāþōū. Í íēīā³ ā÷āī³ ēēðā ī ī÷ēī āþōū ðóēāðē ʒ ñē³āē, ī ðī-
 òā āæā āēāī ī, ūī ā V–VIII ñò. ³ñī óāāēā ā Óēðā; í āāēēēā āāðæā-
 āā āī ð³ā. Çāāðīāēāī³ āç³ēñuēī þ í āāēī þ í āð³ íñāðāēē ēóēuðòð-
 í íāī ³ āāðæāāī íāī æēðōý í ðēðīāī ī íāðñóāāēēñý í ā çāð³ā. Òāē
 ñōī ēēðāþ Áī ðñuēī; āāðæāāē ñòāēī ī ³ñōī Áī ēī āñuēā, ðī çàððī āāī ā
 í ā ī ³ñó³ ðāī āð³ðī ūī āī Èuāī āā. Í òæā, Èuā³ā òāēðē÷í ī í ā 600 ðī-
 ē³ā ñòāððēē, í æ ēī āī í ð³ð³ēī ā ī āððēēā 1256 ðī ēó. Áī ēī āñuēā-
 Èuā³ā ñòāā ó í āñðōī í ēó ñōī ē³ððýð āī ēī āī þ āðāī í þ, ÷āðāç ýēó
 ēðēē ā Óēðā; í ó çāīáóðēē ³aðī īāēñuēī; ēóēuðòðē ³ òēā³ē³çāð³;
 Í ³ñēý çí ēūāī í ý ī īñēāēī āī ē 1169 ð. (³ āī í ēūāī í ý òāðāðāī ē
 1240 ð.) Èē°āā ñōī ēēðāþ óēðā; í ñuēī; āāðæāāē ñòāā Èuā³ā.

Áī ðā÷í ī ñēāçāðē ī ðī íāēī ç āēýā³ā ī ī÷óðý í āð³ í āēūī í; í ēæ-
 ÷í ñó³ ó í āðēó ³ñōī ðēē³ā. Áī í ē íāçēāāþōū í ēāāā, Í ēuāó, Ñāýōī-
 ñēāāā, Áī ēī āēī ēð³ā òāē, ýē íāçēāāēē ʒ ð í āð³ ē³òī ī ēñó³. Å ēpā-
 ñuēā ī íāā – òā æēāēē í ðāāī³ çī, ūī ðīçāēāā°ðñý, ç ýāēýþōñý
 í íā³ ñēī āā, ñòāð³ ñēī āā í āáóāāþōū í íāī āī çī ³ñòó. Å Ō–ŌV ñò. óē-
 ðā; í ñuēēē ðēðóē „āāēēēēē ēī ýçū“ í çī ā÷āā ýēðāç òā, ūī ā Çāð³ā-
 í³ē ³aðī ī³ ðēðóē „ēī ðī ēū“. ² ñī ðāāā³, āñ³ çāð³āī ī-³aðī īāēñuē³ āā-
 ðī ðē ðēðóēóāāēē ðī ā³ ³ ðēðóēóþōū ðāī āð Í ēāāā, Í ēuāó, Ñāýōī ñēā-
 āā, Áī ēī āēī ēð³ā òā ³ í ðēó āī ēī āāð³ā Óēðā; í ē „ēī ðī ēýī ē“, ā ÷ā-
 ñī ī ē ³ í íāðāðī ðāī ē. Òāī āð óēðā; í ñuēā ñēī āī „ēī ýçū“ í çī ā÷ā°
 í ñīāó āēūī; āðēñōī ēðāð³; ýē ó çāð³āī ēó ³aðī īāēó³ā „āāðōīā“,
 „āðāó“ ðī ūī. Áī 1917 ð. ā ī īñēī āñuē³ē ³ í āð³; áóēī ē³ēuēā āā-
 ñýðē³ā ēī ýç³ā. Ó ī āēāī uē³ē Áðòç³; òāē ē³ēuēā āāñýðē³ā. Í āðāēēā-
 āāþ÷ē ē³ðī ī ēñē Ō–ŌVII ñò., í āð³ āāðī ðē ī āðāēēāāāþōū āððā; í³
 ñēī āā, ūī ðāī āð ī āþōū ³ í ðēē çī ³ñò, ñó÷āñī ēī ē, ³ í āēðā ÷ēðā÷
 āāāāðī ÷íāī í ā çðī çóī ³°. × ī ī ó æ āī í ē í ā í āðāēēāāāþōū çāñòāð³ēā
 „āāēēēēē ēī ýçū“ í ā „ēī ðī ēū“? Åāæā çí āþōū, ūī āī ēī āāð³ í āē-
 á³ēuðī; ³ í āēēóēuðòðī³ðī; ðī ā³ ā ³aðī ī³ āāðæāāē – Óēðā; í ē-ðó-
 ñē áóēē ² ī Í ÅÐÅŌÍ ÐÅÍ È, ā í ā ðāðāì ē, āāðōī āāī ē. Í īñēāēī ē
 í āçāāēē ñāī ʒ ðāð³āī ēó ēī ýç³ā „ðāðýī ē“, ðī÷ āī í ē í ā çāñēóāī āó-
 āāēē í āā³ōū ðēðóēā „ēī ýçū“.

é çì í àèè óèðàíí ò³ í èñàðè í áóèíá³ ðáí ðè á Ò² ñò. – í èððííííèèèè ²èàð³íí (1051), Ëèè Ñì íèýðè÷ (1155), òí èñèíí Ëèðèèí Óðð³á-ñùèèè (1130–1182), Àáí èèí Í àèíí í èè (1108), Óáí áí ñ³é Í á÷àðñù-èèè (1035–1074), í áá³áíí èè í à ³ì 'ý áàðíð „Ñèí áá í ííèèò ²áí-ðáá³ì “ (1187), è³ðíí èñè Ò² ³ í ³çí³ðèò ñòí ð³÷, Í . Ñì íððèòùèèè (1587), Õ. Õ³èàððò (1596–1608), ². Àèðáí ñùèèè (í íí àð 1625), àá-òíð óèðàíí ñùèíáí ñèíáí èèà Ë. Çèçáí³é (1596), ààòíð àðóáíáí óè-ðàíí ñùèíáí ñèíáí èèà Í . Áàðèí áà (1627), Ë. Ñòààðí áàòùèèè (1620), Á. Í èàðáí áòùèèè (1617), Ç. Ëíí èñðáí ñùèèè (1620), í èððííííèèè Í . Í í àèèà (1596–1647), Ñ. Ëíñ³à (1653), Í . Áíèýòí áñùèèè (1659), Ë. Áàðáí í àè÷ (1666), Á. Ðààèàèèí áñùèèè (1676), Ñ. Í í èð³ò àè÷ (1697), Á. Óòí ðàèí (1689–1705) ðà ³í ð³⁷⁰⁸. Ëíæí èè ç í èò í áá í áéàèóò òàðíí áèñùèó í ñà³òó, çí áà òí á³ðí³ ³ í ³æí àðíáí³ í áóèíá³ í í àè: èàðèí ñùèó ðà ñòàðí áðàòùèó. Áíí è í áðàèèàèè áàáàòí ðáí ð³á òàðíí áèñùèèè Õ³èííí Õ³á, í áóèíá³, í èñùí áí í èè³á. Á XVII ñò., èð³í Õ³èííí ñùèèèè ðà áíáí ñèíáñùèèè ðáí ð³á, óèðàíí ò³ í áí èñàèè áàáàòí í í àè÷ í èò, ðààððàèí èò: Ë. Ñàèí áè÷, Í . Áí áààèáñùèèè, Ñ. Ëýñèí ðí í ñùèèè, Á. Ëàðáñùèèè, Õ. Í ðíèíííí àè÷, Ë. Áí ðèà, Í . Ëí çà÷èí ñùèèè, Ð. Ù áðààè³áñùèèè ðà ³í ð³. ²ñòí ðè÷ í³ í ðàò³ í èñàèè Ð. Ðàéóðèà, Á. Áðáá'ýí èà, Ñ. Áàèè÷èí, ². Á³çàèù, Í . Ëí-ðáí í áñùèèè ðà ³í ð³.

Áñà XVII ñò. ððèààèà á Óèðàíí³ çáðíèí á ííðíóúá ç çàæáðèè-àèí è ñón³áàí è. Í áá³òù³ çà ðàèèò í áñí ðèýðèèàèò í áñòààèí Óè-ðàíí á èðèà á í áððèò èàáàò èóèùòðííáí òàðíí áèñùèíáí æèðòý. Í áí ðèèèáá, ÷àðè í í ÷àèè áððèòààðè èí èæèè 1478 ðíèó, óèðàíí-ò³ – 1491, í íèýèè – 1497, ñàðàè – 1553, í íñèàèí è – 1664 ðíèó. Í áððà áððèíááí á èí èæèà á Óèðàíí³ „Áí í ñòíè“ áèèðèà 1574 ðí-èó. „Á³áè³þ“ ðà „Í ñàèòèð“ í áððèíááí í á Í ñòðí³ 1581 ðíèó. Ëúá³áñùèà áððèàðí ý áèáàèà 1591–1722 ðíèàí è í í í áá 160 ðèñý÷ í ðèí³ ðíèè³á èí èæíè. Ëèçáñùèà Í á÷àðñùèà áððèàðí ý áèáàèà á áððáèè í í èíáèí³ XVII ñò. í í í áá 100 èí èæíè. ×èí áèí ç í èò í á 500³ ðèñý÷ ò ñòí ð³íè. Á. Ñèààèí áòùèèè í áðàèèà 1658 ðíèó ç èàðèí ñùèí; „Áðà÷áñùèó Áí áòíí³þ“ Áí áð³ý Áàçàè³ý. Ñ. Ðòñèí í áí èñàà 1534 ðíèó áàèèèó (870 ñòí ð.) èí èæèó í ðí è³èàðñùè³ ðí-èèí è.

Í íñèàèí è í í ÷àèè áððèòààðè èí èæèè í á 160 ðíè³á í ³çí³ðá çà óèðàíí ò³á, á í áððèòè í íñèíáñùèèí áððèàðáí áóá áàð÷áí èí Á. Áàòíí, á áððàèí – óèðàíí áòù². Óááí ðí àè÷. Á. Áàòíí á í íñèàè-í è áòííèèè, á ². Óááí ðí àè÷ áò³è á Óèðàíí³. Óèðàíí ò³ áí í í í àèè èíí ó çàèèáñòè í í áò áððèàðí þ, ³ á³í áèááà è³èùèà óèðàíí ñùèèè èí èæíè. Áàòíí í áò ðà Óááí ðí àè÷ ááò áððèàðí³ í íñèàèí è ñí áèèèè, ³ á í íñèíáñùè³ í á áóèí æíáí í; áððèàðí³ Ùá 100 ðíè³á. Á Óèðàíí³ áóèí: ÷íðèðè ó Ëúáíá³, ððè á Ëè³á³, í í í áí³é á Ñòðýðèí³, Ëèð-

ẽĩĩ³, Óaĩ ðõyõ, Óĩ³³, Ĩ āðāĩ ẽøẽ³, Ĩ ñõðĩç³, Āāðĩ aĩ³, Ĩ ĩ÷÷³³, Ða-
 õĩĩ aĩĩ³, ×āðāāðõĩ³, Ẽõõüẽõ, ×ĩðĩ³, Ẽðāĩ aĩ³, Ẽẽõĩĩ ẽð³, Āāð-
 āẽ÷āā³, ×āðĩ³āĩ³⁷⁰⁹. Ā XVII ñõ. ẽĩāĩ ẽẽ ĩñā³÷āĩ ẽẽ õẽðāĩĩ āõũ
 çĩ āā ẽāõẽĩ ñüẽõ ðā ĩāĩ ó (÷āĩĩ ³ ā³ẽũðā) °āðĩĩ āẽñüẽõ ĩ ĩāõ.
 Āāõñüẽẽ ĩĩĩĩ ẽ P. P ñõ, ĩĩ āõā ā Óẽðāĩĩ³ 1710 ðĩẽõ, āẽāõāā-
 ñy, ĩĩ ĩā ẽẽðā õẽðāĩĩ ñüẽā ẽẽyõõā, ĩ ẽõðĩĩĩẽõ, ā ẽ ÷āĩ³
 Ẽẽ°āĩ-Ĩ ā÷āðñüẽĩ, Ẽāāðẽ ĩ āẽẽ āẽñĩẽõ ĩñā³õõ ðā ẽõẽũõõðĩ ó, °āðĩ-
 ĩ āẽñüẽõ ĩ ĩāāāĩĩ ẽõ³ ðĩçĩ ĩāẽyẽẽ āāçāĩāāĩ ĩĩĩ ẽāðẽĩĩĩ. P. P ñõ
 ĩ ā ā³ðẽā ñāĩĩ ĩ ÷āĩ, āā÷÷÷ ĩ ẽñũĩ āĩ ĩẽõ ñāẽyĩ ĩẽ⁷¹⁰. Ā õĩā³ ā Çā-
 õāĩ³ ẽ °āðĩĩ³ ĩ āā³õũ āðẽñõĩ ẽðāðẽẽ āõẽẽ ĩ āẽĩĩ ẽñũĩ āĩ ĩ³, ó ĩ ĩñ-
 ẽĩāũẽĩ³ – õāð³ ĩ āĩ ẽñũĩ āĩ ĩ³, ĩ āā³õũ ẽĩyç³ – õ³ẽẽĩāẽõĩ ĩ āĩ ẽñũ-
 ĩ āĩ ĩ³. Óẽðāĩĩ³ ÷ẽðāẽẽ °āðĩĩ āẽñüẽõ ẽ³õāðāõõõõ ā³ā Āðẽñõĩ ðāẽy
 ³ āĩ ĩāẽĩ ā³õĩāĩ õĩā³ (XVII–XVIII ñõ.) Āĩẽũõāðā. Ẽẽāñüẽā Āẽā-
 āāĩ ³y ĩ āẽā āāẽ÷÷çĩ ó ẽĩ ẽāĩçā³ðĩĩ. Āñ³ ñāðāāĩ³ ẽẽĩẽẽ (āĩĩ ẽ āõ-
 ẽẽ õĩā³ ĩ ðẽ ĩ ĩĩ āñõðẽyõ) ðāā ĩ āẽẽ ẽĩ ẽāĩçā³ðĩ³. ĩ āā³õũ ĩ ðẽāāðĩ³
 ẽĩ ẽāĩçā³ðĩ³ āõẽẽ āāẽẽ³, yẽ ĩõ: ó Õ. ĩ ðĩẽĩĩĩāẽ÷ – 3 ðẽñy÷³
 ẽĩ ẽāĩẽ, ó Õ. Ẽĩĩāẽĩ ñüẽĩāĩ – 1400, Ñ. Ĭāĩðñüẽĩāĩ – 600,
 Ā. Óõĩõāẽ – 300, Ñ. ĩ āðẽāāẽ÷ – 300, ā ẽĩõõõāāẽẽ ẽĩ ẽāẽ õĩā³
 ñõĩẽðāõĩ ĩ ā³ẽũðā. Ó āñ³ ĩ ĩñẽĩāũẽĩ³ ĩ āõẽĩ õĩā³ (XVIII ñõ.)
 ñõ³ẽũẽẽ ẽĩ ẽāĩẽ, ñẽ³ẽũẽẽ ĩõ ĩ āẽẽ õ³ ẽ³ẽũẽā õẽðāĩĩ³ ā³ā.

Ā³ā Ñẽ³õñüẽĩ āĩāẽ āā āĩ XVIII ñõ. õẽðāĩĩ ñüẽẽ ñāẽyĩ ẽĩ ĩðāā
 ñāĩ° ĩĩẽā ç³ çāðĩ°ĩ ĩðẽ āĩõ³. ĩðāā, ĩĩĩāā 2 ðẽñy÷³ ðĩẽ³ā õẽ-
 ðāĩĩ ñüẽẽ ñāẽyĩ ẽĩ ĩā āõā ĩðẽāĩĩāẽāĩ ẽĩ āðā÷ẽĩñ³ĩ, āõõĩāĩ ẽĩ
 ðāāĩĩ, ā ā³ẽũĩ ẽĩ ð³ẽũĩ ẽẽĩĩ-āĩyẽĩĩ āĩāĩĩ ÷āñ. ×āðāç ðāẽā ĩā ĩ ðĩ-
 ẽøĩā āẽĩāĩ ẽẽ ³ĩõẽẽ °āðĩĩ āẽñüẽẽ ĩāðĩā, õ³āā ĩĩ ĩāð³ °āðĩ-
 ĩ āẽñüẽ³ ĩ ĩñāẽāĩ õ³ ā ẽĩẽẽñũ āẽẽ³ẽ Āĩ āðẽõ³. ² ĩ āā³õũ ĩ³çĩ³øā ẽð³-
 ĩ āõõāĩ ĩā çðĩāẽĩ õẽðāĩĩ ñüẽĩāĩ ñāẽyĩ ẽĩ ā āõõĩāĩ ẽĩ ðāāĩĩ. Ẽĩā-
 ĩ ẽẽ ẽð³ĩāẽ çĩ āā, ā ĩāẽāĩẽĩāĩ³øā ā³ā÷õāāā, ĩĩ ā³ĩ ĩ ĩāā, ĩ ā° ñẽ-
 ẽõ ñāĩ ñẽẽĩ õõẽ ẽāẽāĩĩ ẽ ĩāāĩẽ³, āð³ẽøẽ ó ā³ẽũĩ ẽẽ, āāçĩ āāĩ ẽẽ,
 õẽðāĩĩ ñüẽẽ ñõāĩ, ĩĩ ðyõõāāā õẽðāĩĩ õy ā³ā āõõĩāĩĩāĩ ðāāñõāā.
 Ñõāĩ āẽõĩāõāāā ³ çĩ³õĩĩāāā ā õẽðāĩĩ õy ĩĩ÷õõy āẽāñĩĩ ā³āĩĩ ñõ³
 ðā ĩðāāĩ āĩĩy āĩ ĩāçāẽāāĩĩ ñõ³, āĩ āĩẽ³. ĩ ĩ÷õõy āẽāñĩĩ ā³āĩĩ ñõ³
 – ĩñĩĩāā āõõĩāĩĩāĩ āðẽñõĩ ẽðāðẽçĩ ó. ×õāẽĩ õ³, yẽ³ ĩĩāõāāẽẽ
 ā Óẽðāĩĩ³, āẽāõāāẽẽñy ç āðẽñõĩ ẽðāðẽçĩ ó õẽðāĩĩ ñüẽẽ ñāẽyĩ⁷¹¹.
 ² ĩĩ ñõĩẽ³õyõ ẽð³ĩ āõõāā õẽðāĩĩ ñüẽẽ ñāẽyĩ ẽĩ ĩāçāāāẽ ẽẽøẽāñy
 āõõĩāĩ ẽĩ ³ẽõẽũõðĩĩ ẽĩ āðẽñõĩ ẽðāðĩĩ. Óāĩ āð³õĩ° ĩ ðẽāĩĩāẽāĩ ĩy,
 ĩĩẽð³ĩñõũ ĩāðĩāĩ ñāẽyĩ ẽĩ ā – õā ẽẽøā ĩĩāāðõĩāẽẽ, ĩāāẽẽāĩẽẽẽ
 āĩẽẽā ðẽĩ ÷āñĩāĩāĩ (ẽẽøā 200 ðĩẽ³ā ẽð³ĩ āõõāā ó 5-ðẽñy÷ĩẽ³õĩ³ẽ
 ³ñõĩð³ĩ). Ā ðāẽā ĩā° ñĩāāẽĩāẽĩ ³ ĩ ẽĩā ó ā³ẽũĩ³ẽ Óẽðāĩĩ³. Āāðĩĩ
 ĩ³ā Ẽðõõāĩ ẽ, ĩ³ā Āāçāðĩĩ, ó ÷ĩðẽðẽõõĩ ẽẽõ ñĩ āðõ³, ā õẽðāĩĩ ñü-
 ẽĩĩ ó ā³ẽñüẽõ 1917–1922 ðð., ā Óĩ Ā, 500 āāçñĩ āðõĩ ẽõ õẽðāĩĩ ĩẽ
 ā Ẽ³ĩā³ð³³ ð. ĩ. – ĩāẽāā āñ³ āĩĩ ẽ āõẽẽ ñāẽyĩ ñüẽẽĩ ẽ ā³õũĩ ẽ. ĩ ðĩ
 āðẽñõĩ ẽðāðẽçĩ ĩāðĩāĩ ñāẽyĩ ñõāā ĩẽñāẽẽ õẽðāĩĩ ñüẽ³ ẽ ³ĩĩçāĩ ĩ³

àòí í àðàòè: „Óèðàíí nùèèè nàèýí èí -àí nì í ààð – òà í à àóòí àí èè àèðà³ð ÷òáí àí í ³nòà, ýè í àí ðèèèàà, óèðàíí nùèà ³í òàè³ààí òý. Í ³, à³í – ð³àí à àèðèí à óèðàíí nùèíí, à í à ÷òáíí çàí è³. Çàí è³, Ùí ù Ùààðí çòí òóààèè nàí⁰p òà ÷òáí p èðí à' p òðèààè³ í í èí è³í í ý òè-ðàíí ò³à. Óèðàíí nùèèè nàèýí èí – òà àðèñòí èðàð, Ùí çààð³à í í àà-àò òùí àí nòàí ó, çí à÷íí á³èùðà, í³àè òàí òðí ý í òí àà àðèñòí-èðàð³ý. Í àð nàèýí èí í í àí ðàæó⁰ àí èí òí p, àí é nàí nì ðíí èòùny nàí àí òáí çòàà. Í àðí àñòà, çèí á³èñòàà í à çàáóàà⁰ àí àànyòí àí í í-èí è³í í ý. Í à çàñí ³÷àí èè „ñí àðàí àí í Ùí è í àí ýì è“, à³í nì ðààæí³é àóòí àí èè àðèñòí èðàð³”⁷¹² (í èñàí í àí 1917 ð.). ²í í çàí ò³ í àçèààpòù òààñù í àð í àðí à èèòàðñùèè, ààí „èí çàòùèè “. Ñèóðíí, àí í³ñ-èý nì í èù Ùàí í ý í àðíí, àðèñòí èðàð³í òà øèýòòè èí çàòàí í í òí àè-èí í àðààæàí í ç nàèýí nòàà. Àí nì í èù Ùàí í ý àààòí èí çàòùèè òà-í àí³ à í í òí àèèè ç nòàðí èèçàñùèíí, àðèñòí èðàð³í, ñèàæí í, èí ýç³ Çàñèàññùè³, Çààðàçùè³, Ðóæèí nùè³, Í óçèí è, Ñàí³àè³ ò. í. Çàñí í à-í èèí Çàí í ð³çùèíí Ñ³÷³ áóà í à Ùààí è èèçàñùèè èí òí è³à, èí ýçù Àí èòòí Àèøí àààòùèèè. Çà nàíí çàè÷à⁰í çàí í ðí æò³ í àðàçààèè èí àí í à Ààèáó. À. Àèøí àààòùèèè í àà àèñí èó í ñà³òó, àààòí í í-àí ðí æòààà í í⁰ àðí³, àèà÷p÷è ù èòèùòòó, ààðæàáí èè èàà òà nòàí⁰ àðí í àèñùèí àí èèòàðñòàà. Áóà í à í ñòðí à³ í àèùòà àí nòàí ó í àèùò³èñùèí àí Í ðàáí ó, àèà÷p÷è èí àí èàà. À. Àèøí àààòùèèè í àà øèðí èèè ààðæàáí èòùèèè ñà³òí àèýà, àèèáí è³ çí àí í ý³ í ðí-à³àí èòùèèè òèñò. Ó ðí à³ Àèøí àààòùèèè àèàèí è áóèè òðààèò³í, àðòàèí í èè³à èèçàñùèèè èí òí è³à. Í à òèò òðààèò³ýò À. Àèøí à-ààòùèèè çàñí òààà³ Çàí í ð³çùèèè Í ðàáí (í à 25 ðí è³à í³çí³ðà çà í àèùò³èñùèèè), àí àààðè àà Ùí ç àí ñà³áo í àèùò³èñùèí àí. Í³çí³ðà çàí í ðí æò³ í çàèèè í à í àèùòò àèà÷àðè í àèùò³èñùèà á³èñùèí àà í è-ñòàòòàí, à í àèùò³éò³ í ðèççàèèè í à Çàí í ð³ææý àèà÷àðè èí çàòùèà. À Çàí í ð³çùèíí ó Í ðàáí³ áóèí àààòí óèðàíí nùèèè àðèñòí èðàð³à òà øèýòòè, ÷àñòí ç⁰ àðí í àèñùèí p óí³ ààðñèòàðñùèí p í ñà³òí p. Í à-í èñùí àí í èò çàí í ðí æò³à í àèæà í à áóèí. Í í ñí èí Çàí í ð³çùèí àí Í ðàáí ó à³à³ í í àðàòí ðà Ðóáí èùòà²² Áðòò Ëýñí òà í èðà, Ùí çàí í-ð³çùè³ èèòàð³ àí ñèí í àèí çí àèè àñ³ òí í èí Ù³ àðí í àèñùèí àí àðèà-òó³ à òí ààðèñòà³ í í àí àèèèny, ýè⁰ àðí í àèñùè³ àðèñòí èðàðè, Ùí ñòàððèí à àí àðà çí àèà èàðèí nùèó í í áó, à ÷èí àèí ç í èò Ùà é ýèòñù⁰ àðí í àèñùèó⁷¹³.⁰ àðí í àèñùè³ èèòàðñùè³ í ðàáí è áóèè ñòà-í í à³, òí áóí í ðèèí àèè èèðà àðèñòí èðàð³à òà øèýòòó. Çàí í ð³çù-èèè í ðàáí áóà ààí í èðàðè÷í èè, àèà í à à ñó÷àñí í í ó, nì í òàí ðàí í-í ó ðí çòí³ í í³ òùí àí ñèí àà, òí áóí í àí í í ðàáí³ ñòù òñ³ò. Ó Çàí í ð³çù-èíí ó Í ðàáí³ ñíí òààà³ ðàððò³÷í èè í í à³è. Ó àñ³é Ñ³÷í à³é Ðàñí òá-è³ò³ áóèè ñòàí è: àðèñòí èðàð³ý (çí à÷í à òí ààðèñòàí), øèýòòà (ñòàð-ðèí è), èèòàðñòàí (èí çàèè), ñàððàáí³é ñòàí (í ðíí èñèí áó³, òí ð-à³áo³), nàèýí è òà ðàí³ ñíí èèè. Àèà í í à³è ñíí òààà í à çà í í òí àæàí -

í yì , à ça çañeóààì è, ça ì òí òáñ³⁰p. Áàáð³ áí ñààðøeí ñüei; á³á-í ñò³ ³ áí „çì ò÷í òí òí ààðeñòàà“ áóèè á³á÷eí áí³ eí æí òí ó, òòí áí á³á, Ùí ì à³ òí çòì , á³eñüei á³ çí áí í y, ì òí á³áí eòüè³ ç³áí í ñò³, òàáðáò áàá÷ó³ ì ì òàeúí ó ÷eñòí òó. Ñààðøeí ó í á ÷í è³ ç eí øí æí í àeðàèè áñ³ çàí òí æò³. Eí çàèè á³eúí í³ á³àeðeòí eðeðeóáàèè çò³ ñèèáàèè Eí çàòüei p ðàáí p, àèá àeéí í óáàèè eí æí èè í áeàç ñààðøeí è í áóðeèúí í. Ñàí í àeñòeí è³í á áóèà áóæá ñóáí òí p: ça èðáá³æeó çààeáàèè èè³ ì ì ðeepáí í í à ñí áðòü. Òí ÷ á é èpáèèè áí áðá àeí eðe, ì òí òá á ì òí áàð èàðàèè ñí áðòp òí áí, òòí áí áàé òeèúí óá⁷¹⁴. 2³ñòí ðeè XVI ñò. ì èñàá: „Çàí òí æò³ ì ápòü çàeí í è é àeñòeí è³í ó áàáí³ ò ðeí èyí “⁷¹⁵. 2³í øeé í àçáàá çàí òí æò³á „èè-òàð³ ñóáí ó, áàðí; á áí p, çàáí òí eí³ áðí í è í á àç³eñüei ò eí ò-áí í³“⁷¹⁶.

Çàí òí çüèèè Í ðàáí áóá ÷ è í á í áeááààðøeé ç òñ³⁰ °áðí í àeñü-èèò Í ðàáí³ á: ì áà ñí òí³ ðeñy÷ áàèòàð³á àeáñí í; çàí è³, ñí òí³ ðeñy÷ èpáí í ñò³, áàèè÷àçí ó è³eüè³ñòü áñ³eýeí áí áàáàñòàá³ çí eí òá. Ñà-ð³, çañeóæáí³ ñààðøeí è áóèè, ýè í á òí é ÷áñ, ì³eüei í áðáí è⁷¹⁷. Áí í è çàèèè áí Çàð³áí í; °áðí í è, áá÷èè òáí èèòàðñüè³ çàí èè. Ì í àèè ì í áóáóáàè á Ñ³÷í á³é ðáñí óáé³⁰ ñáí; áàáàðø³ ça °áðí í àe-ñüè³, àèá í á òí ò³èè. Æèèè áàáàòí, àèá ñeðí ì í í, í í ñèèè í äyá ç í áe-áí òí æ÷eò ðeáí eí, àèá ñeðí ì í èè, èèøá çàðí p èpáèèè í çàí àèp-áàèè çí eí òí ì, ñàí í óáðáí è. Í í ñí è Ááí áó³áí ñüei; ðáñí óáé³èè í è-øá, Ùí çàí òí æò³ áóèè á í áeéðáùei àç³ðóáí í í áeò ñí áðòáí ó³á, ýeáè í á í èèè⁷¹⁸. Çàí òí æò³ èpáèèè ì í eàçàðe ñáí ° áàáàñòáí á í çàí á³ óàðeí á òá eí eáí çáðí ýò. Ñeðí ì í á çí áí³ óàðeáá Ñá. Í í-èðí áè á Çàí òí çüèèè³ Ñ³÷³ ì áèá áñáðáàè³ çí eí ðeò òá ñàí í óáðí èò í çàí á áàðòñòp á è³eüèá ì³ è³eüei í³ á ÷áðáí ó³á (ðóeí óp÷ è 1775 òí-èò Ñ³÷, ì í ñèáèí è ì í áðááóáàèè áñ³ ò³ í çàí áè). Áàáàòí ñààðøeí ì í-áóáóáàèè ñáí; eí øòí ì áàèèè³ óàðeáè ì í áñ³é Óeðá; í³. Á í ðe eí æí³é óàðeá³ çàèèáààèè øeí eò òá eí eáí çáðí p. Á í ñáðáàèò Ñ³÷í áí; ðáñí óáé³èè Í ðàáí ì í áóáóáàá áàèè÷í ó èàòáàðò ç áàáàòí p eí eáí çáðí áp °áðí í àeñüei; è³òàðáòòè. Í í çðóeí óááí í³ Çàí òí çüèí; Ñ³÷³ ì í ñeí áùei í p çàí òí æò³ í áðáñàèèèèñy áí Óòðá÷÷ è-í è, á çàí áí ì í á Éóááí ü, çàáðáàøe òáèè³ òó eí eáí çáðí p. Í í ñ-èí áùei á áí ýeáñy áè áí 1917 òí eò á³áðáðàðe á³á éóááí ó³á eí è-áí çáðí p òá çàí òí çüèè³ í ðáí òðe, áóí ÷óèè òí Ùí. „Ááí í eðáðe÷ í á“ ì í ñeí áùei á á³áðáàèá 1920 òí eò³ áàáàòí ç òí áí í í í èùèèá.

Çàí òí çüèèè Í ðàáí í áðáá 1648 òí eò Á. Òí àeúí eòüei áí í á Áàòüí áí á Óeðá; í è. Óðáí óóçüèèè³ ñòí ðeè í èøá í òí í üí áí: „Eí-çàòüèèè Èðí ì áàèü – Á. Òí àeúí eòüèèè ° í á í áí øeé ì í è³ðeè ça Èðí ì áàèy áí àe³eñüei áí “⁷¹⁹. Áí òí æèè ì í èüñüèèè³ ñòí ðeè í è-øá: „Á. Òí àeúí eòüèèè ì áà áàáàòí áàè÷á çàáááí í y, í³æ Í. Èðí ì-áàèü. Óááñü í áøeð eí áí (Áí áàáí á) áàðæáàè ì áà á³àeðeò³ ç òñ³⁰

áí é³á, çàððí æáí³ áí ðí áí ì éí ðáí í é. Í á ì áá Á. Õí æéíí éóüééé óñ-
 òæáí í, áí ñá³á-áí í; ááðæááí í; ì áðéí é, ýé Í. Êðíí ááéü. Á³éñü-
 éí, áðí ðí áá³ ááðæááí á áí ñí í ááðñóáí, óí ðáæ³í í ý, çí í ñéí é ç ÷-
 æéí é ááðæáááí é – áñá òá òðááá áóéí òáí ðéðé ç í ñí í á³ çá áóðáí -
 í éð, áí³ í í éð ÷áñ³á, í í ñí³ ç í í. Éí áí á³éñüéí í á áí éí áóááéí, ì áéí
 çáðí þ, ááðí áðé, í ááí, áí áðó ðí çá³æð, ñí ðéðí áð ðí çá³áí éé³á çá
 éí ðáí í í, éíí ó í á áðæéóááéí áðí ðáé – áñá òá ° éí áí í ñí áéñòá çá-
 ñéóáá. Áóéá òá éþáéí á í áäçæ÷æéí á, ááí³ áéüí á"720. Éí ðá-í ðí ðáé-
 òí ð Áðéðáí ñüéí;³ í í áð³; Í é³ááð Êðíí ááéü ðéðéóéóááá Á. Õí æéü-
 í éóüéí áí: „Áí áááí Õí æéüí éóüééé, Áí æí þ ì éé³ñóþ ááí áðæ³ñé-
 ì óñ Áðáóüéí; Óáðéæé,³ í í áðáðí ð áñ³ð Çáí í ð³çüééð Éí çáé³á, í í ñó-
 ðáð³ áæáðáí éé í í éñüéí; ðéýðéð òá çáí áóáí éé ðááðáéí ü, æéí-
 í éðáéü ðéí ñüéð ñáýíáí éé³á, áí í éðáéü í í ááí³ ó³á, áí ðéððéñòá
 ° áðáéñòáá".

Á ýé áæäýáá° óéðáí í ñüéá éí çáððáí³ éí áí í ðí á³á çá í í áéýáá-
 ì é ñáí éð óéðáí³ ó³á? Óéðáí í ñüééé í áðí á ó ñáí;ð³ í³ñí ýð, í áðáæá-
 çáð, ááééáð ì áéþ° éí çáéá áçáááé³, á çáí í ðí æóý í ñí áééáí, éþáé-
 í þ áéñí éí³ ááéí í þ, áäçéí ðéñééáí þ, á³áááæí í áí áí ðóý çá í ðáá-
 áð, ñí ðááááééá³ñóü, çá áí éþ.² ñí ðááá³, òáééí á³í áóá. Áí éí áéé
 ááéí éé éé÷ éí çáððáá: „Çá á³ðó òðéñðéýí ñüéð, çá Óéðáí³ ó, çá
 áí éþ!" çí áéááí í á ááááðüí ð áí éóí áí ðáð á ° áðí í áéñüééð ááðæáá-
 í éð áðð³ááð.

Á óýá³ í áðí áó óéðáí í ñüééé éí çáé, çáí í ðí æáðü ì á° áñ³ áéáñðé-
 áí ñó³ ° áðí í áéñüéí áí ééðáðý: áí áðí á³éüí éé, áäçéí ðéñí éé
 í áí á'ýçí é ñéðæéðé æéü³é³ áá; éí çáé – éþáéí á í áéðéýðáðí³ ðá,
 í áééðéüððí³ ðá, í áéðí çóí í³ðá, í áá³ðü òáðáéðáðí éé, ì áéí üí
 í á í ááéþáéí á; áóðí áí éé áðéñí éðáð ó áñýéí ó ðáç³.² ñí ðááá³,
 ì á° í í ááñýðéé ñá³á-áí ü, üí í³ áðááðáæáðþóü í ðáááéá³ñóü òáéí;
 óýáé í ðí éí çáéá, í ááðí çáí í ðí æóý. Á óéðáí í ñüééð í³ñí ýð í ðí-
 ñéááéýþóü éí çáé³á çá òá, üí áí í é ðýðóááéé éþááé, æáððáðþ÷
 áéáí éí æéðóýí (í³ñí ý „Í ðí òðüí ò áðáð³á").

Í áð³³ñóí ðé÷ í³ í ááððáé ì í ñéáéí é òá í í éýéé, çí áí ááéá³áðé
 óéðáí í ñüéá éí çáððáí³ çá éí áí í áí ðí í Óéðáí³ é, áñ³í á ñí í ñí ááí é
 í áí áááþóüñý í ðéí éçéðé, í í éþáááéðé éí áí. Áñ³ í í ñéí áñüé³³ í í éü-
 ñüé³³ñóí ðééé, í éñüí áí í ééé, ì éðð³ ì áéþþóü óéðáí í ñüéá éí-
 çáððáí³ Çáí í ð³çüééé Í áááí ýé ááðááé ðí çáéðáé, çéí á³;á, í 'ý-
 í éóü-éð³í áé³á, üí í í áð³éáéé á³á ñáí;ð³ í áí³á, üí á í á í ðáðþááðé.
 Ó³³ñóí ðééé òá í éñüí áí í ééé í á æóðýóüñý ðéí, üí í á í í æóðü í í-
 ýñí éðé: ýééí ÷éí í í³ òáí í³ éð³í áéé, éáááð³, ðí çáéðáéé ì í áéé
 ñóáí ðéðé ç í³-í áí, ó áééí ó ñóáí ó ááéééð, ááááðð ðáñí óáé³éð òá
 á³éñüéí, ýéá í áðáí áááéí á³éñüéá í áéá³éüðéð ðí á³ ááðæáá: Óó-
 ðáóüéí; òá Í í éñüéí; ðáñí óáé³éð, üí áí í á; í ðéñééáéé í í ñé³á
 ° áðí í áéñüé³³ í í áðáðí ðé òá éí ðí é³ ç í ðí òáí í ýí áí í í í áðé; ð;

Ūī ç í āp ī³āī ēñōāāēē ī³æī āđī āī³ ōāī āē ī āēñēāāī³ō³ ōī ā³ ēī đī ē³
 ōāāāñūē³; Ūī āāāāēā ī īñēī ā Ūēī³ ōēñý÷³ nāī ŷō ōēā³ē³çāđī đā³ā,
 ōāī đō³ā ī īñēī āñūēī; ēōēūōōđē ē āāđāāāī īñō³. Ī āī ēī³ ç çđāçē³ā
 ī đēī ēæāī ī ŷ Çāī ī đō³çūēī āī Ēēōāđñūēī āī Ī đāāī ō³ ēāđēēāđōđā
². Đōī³ í ā „Çāī ī đī æō Ū ī ēōōđ ī ēñūī ī ōōđāōēī ō nōēōāī ō“. Ī ē-
 ōōū āēī ēī āē÷ī āī ēēñā āī ī āēī ī āōōī³ đī āī ōī ā³ ā³ āđī ī³ āī-
 ēī āāđý. Ī đāā, ī ēōōū ī ā ī đī ñō³ ēī çāēē-āōēūōī āēē, ā ñāđōēī ā
 Ī đāāī ō, Ūī ŷ. Ā. Ēýñī đā ñāāēā ī āđāī³ ç³ ōāđī ī āēñūēēī ē āāđōī-
 āāī ē, āāđī ī āī ē Ūī āī īñā³ōē ōā ēōēūōōđē. Ā ōāē ī īñēāēī (đī ÷
 ī āđī āēāñý³ āēđñ ā Ōēđāī³) ī āī āēpāāā āāōāāō āēēēō, āī ēēō,
 ī'ýī ēō ōāđōēçýē çā ī āōāñāī ēī ñōī ēī ī, ī ā ī ÷ō³, çī āýāī āī ēō
 ō ÷ōāāđī āōūē³ nāēēē. Ī āī āēpāāā ī'ýī ī āī āōēūōī āēō, Ūī ñī ēōū
 ī³ā ēāāī p ā āī ēī ō³; ī ēñāđ ī ā³ āēā āāçý – āēōī ēēāā, çēñī ā ēāđē-
 ēāōōđā. Đōī³ í ā³āī ī āēāñý ī āī āēpāāōē ī āđāī ī āō āāōūī āī ā². Āē-
 āī āñūēī āī ī³ā Ēī ī ī đī ī ī ÷ē ī āī đī ī ō ā³ā ī īñēāēī³ā Āōō³, Ñī³ ēēē,
 Āāōđēī ā.

Ī³ñēý Ī āđāýñēāāā 1654 đ., ā Ūā ā³ēūōā ī ī Ī ī ēōāā³ 1709 đ.
 Ī īñēī ā Ūēī ā ī īñī³ōēēā āēī ēēē ýēī ī īāā ōāēāō³ ýēī ī īāā
 ā³ēūōā ēđī ā³ ç Ōēđāī ē, Ūī āē ī ā āōē ŷē ÷āñō ē ñēēē ī³āāñōēñý
 ī ā ī īāē. Ī đī ōā³ ç ī āēđī āēāī ā, çī āñēēāī ā Ōēđāī ā ā XVII–XX ñō.
 ī ā āī ēđāēā, ā ēēōā çāāī ēđāēā, çī āī đēōī ī ēpāāēā. Āī ī ā ī āī đō-
 æōāāēā đāōōēē nāī ŷō ñēē, āī đī ī ŷ÷ē ā³ā ī īñēī āñūēī āī āāđāāđā
 nāī p āāāī p ēōēūōōđō³ ī ī āō. Ōī ÷ ōēđāī ñūēēē ī āđī ā³ āōđāōēā
 ō Ī ī ēū Ū³ nāī p ī đī ā³āī ō āāđñāō, ī đī ōā³ āāý ā³ēūī ī ŷ Ōēđāī ē,
 āēāñī ī ŷ ī āçāēāēī ī; āāđāāē āēāōī ōēā 1648 đī ēō ç ōāēī p āāēē-
 ÷āçī ī p ñēēī p, Ūī çēī ī ēēā ī āçāāāē ñēēō ī āī ī āī ç³ nāī ŷō ī ī ā-
 āī ēpāā÷³ā – Ī ī ēū Ū³. Ēī çāōōāī, Çāī ī đō³çūēēē Ī đāāī, Āāōūī āī Ūē-
 ī ā ā³āđī āēēē ī ā ēēōā ōēđāī ñūēō āāđāāāī³ñōū, ā ē ñāī ō ōēđāī-
 ñūēō ī āō³p. Ñēēē đī āī ā³āđī āāāī ī ŷ āēñā÷ēēī ī ā āī đī ōūāō ç Ī īñ-
 ēī ā Ūēī ī p ī ā ī āñōōī ī³ 300 đī ē³ā. Ōā īñī āēēāī ī ī ī³ōī ī, ēī ēē
 ī ī đōāī pāāōē ç Çāōāī ī p Ōēđāī ī p. Ā³ āđī ī āēñūēēē, ēī ī ñōē-
 ōōōēī³ ēē Āāñōđ³; ōēđāī ō³ ī āēē ñōī ēđāōī ā³ēūō³, ī³ā ē āç³ēñū-
 ē³ē, āāñī ōē÷ī³ ēē ī īñēī āñūēē³ ē ī ī āđ³ī, ī ī āēēēāī ñō³ đī çāēāāōē
 nāī p ēōēūōōđō³ ī ī āōī ī āēūī ī ī ē³ōē÷ī ōōī ēō. Ī đāā, Çāōāī ā
 Ōēđāī ā ī āēā ā ñāōē ōēđāī ñūēēī Ī'ōī ī ī đī ī. Ā āī ī ā ī ā ēēōā
 ī ēī ī ā ñāēā, ā ē ā³āñāēā ī āā³ōū³ ā³ā Ñō³āī ī ŷ. Ēī ōēýđāāñūēī āī,
 Ōāā÷āī ēā, Ī³ ōī āñūēī āī, Āī ī ōī āā ī āēā ā āāōē Āāēē÷ēī ā. Āī ī ā
 ōāēēō ī ā āāēā, āī ī ā ī āēā ōī āī, Ūī ā³āđī āæō³ ī āō³p – āñāī āđī ā-
 ī ī; çāđī ēī ī ŷ ā³ēī ē ç ī ī ī āāī ēpāā÷āī. Ī ā ī āēā ī³ ēī çā÷ēī ē, āī³
 Ōī āēūī ē÷ēī ē. Ñēēā ī āō³ī āēūī ī āī ā³āđī āāāī ī ŷ 1648 đī ēō āē-
 ýāēēāñý ī³ñēý 1917 đī ēō, ēī ēē ā³āđī āēēāñý ñāđā Ōī āēūī ē÷ēī ē-
 ī ā – ōēđāī ñūēī ī īñēī āñūēā ā³ēī ā, ñāđā ēī çāōōāī – Ī Ōī, ñāđēē
 Çāī ī đō³çūēēē Ī đāāī – Ōī Ā. ² çī ī āō ñēēā ī āō³ī āēūī āī ā³āđī-

ææáí rý 1917 ðíéó æeyæy°ðüñý nüíáíáí³ á ÑÐÑÐ, í íñéíáúéí ó ÷æà° áíëý í íëüú³.

Í í ííëòááñüé³é èàðáñðí ó³ 1709 ð. í áðá éíçàóüèà ñòàððøéí á í á ÷í³ ç áàóüí áííí í èèéííí í èèéííí óèèàèà³ í ðíáí éíñèèà 5 òðááí ý 1710 ð. á Ááí áàðáð Éíí ñòèðóó³þ Óèðàíí nüéíí Áàðæàæ. Ì çàñàèè í íáðíðèèà Óðáí ó³ý 80 ðíé³á í³çí³ðá ó ñáí°í ó ááñé³ „Ñáí áí áà, Ð³áí³ñóü³ Áðáðáðñóáí“. Çá³éñí þáàðè æ çàñàèè í áðíí Ááí áàðñüéíí Éíí ñòèðóó³ý í ÷áèè °áðíí áéó³ æ 140 ðíé³á í³çí³ðá (1848 ð.). Éíí ñòèðóó³ý í ííèèèà – òá éíí ñòèðóó³ý ñó÷áñí èð áá-í í èðáðè÷íí èð ðáñí óáé³é. Òéáè í á ñòáèáñý èàðáñðí òá 1709 ðíéó í³á í íéòááí þ, Óèðàíí á áóèà á í áððí þ í áó³°þ, ùí á³ñòáèà ááí í-èðáðè÷íí éíí ñòèðóó³þ áàðæàæ. Óèðàíí á áóèà á áèí áðááèèà èðéüððííí ááñü ñá³ð, ýé áèí áðááæàèè í áð³ í ðáúóðè-ððèí³éüó³ 5 òèñý÷ ðíé³á; ýé áèí áðááæàèè á³ððè ñáííí è ááí í èðáðè÷íí è è çáéíí áí è 1500 ðíé³á áí ÐÕ; ýé áèí áðááæàèà Áíñóí ðñüèà áàðæà-áà çá ÷áñ³á Óðèñòá; ýé áèí áðááæàèà „Ðóñüèà í ðáááá“ á Ó² ñò. Óáè ááááðí ááæèðü áááí³ñóü, òðèááè³ñóü í áó³íí áèüííí; èðéüððè è ùí ááí ííí ó æèðó³.

Í³ñýý í áðáýñèáá Óèðàíí á í ðíáóááèà ñééí óèè í íñéí áñüèà ýð-í í. Áàóüí áí². Áèáí áñüèèè ðíçáèà³ çí èúèà 1659 ðíéó í³á Éíí í-ðíííí í íñéí áñüèà ñòí òèñý÷ í á á³éñüéí. Í áðáeyèáí èè òàð í èáèñ³é í áèàçáà ñáí°í ó òðýáí á³ í³áí èñàðè í èð ç Óèðàíí þ í á áóáü-ýèèð òí í ááð. Í ðèéí áþ÷è áàóüí áí ñüéó áóèááð, áàóüí áí². Áèáí áñüèèè ñèàçáà ñòàððøéí³: „ß í ðèñýááá ñèááííí ó í áí í á³ Áí áááí í á³, á í á í íñéí áñüéíí ó òàðáá³. Í òæá,³ æ, í áí í áá í í èéí áí èèè, í á³ðá í ðè-ñýááðè í áí³, á í á òàðáá³ í íñéí áñüéíí ó“⁷²¹. Í á í áðáýñèááñüéó Ðááó í á í ðèííáèè³ ó òàðáá³ í íñéí áñüéíí ó í á í ðèñýááèè í³ èèí áñü-èèè í èððíí í íèèð, í³ æíáí èè óèðàíí nüéèè³ °í èñéíí. Óí÷ í íñéí á-ñüèèè òðýá çááí ðííí èá óèðàíí nüéíí ó áóðí ááí ñòáð í áèðáðè í èððí-í í èèðá, ýé áóéí ðáí³ðá (áí òí ò³á ñáí í ðèçí á÷èèè), í ðíðá í³ñýý ñí áðó³ í èððíí í èèðá Ñèèüááñðá Éííí áá (1657 ð.) óèðàíí ó³, í á í è-ðáþ÷è í íñèè, í áðáèè í á í èððíí í èèðá Á³í³ñý Ááèááí á, áí áàóüí áí². Áèáí áñüèèè ñèàçáà óèðàíí nüéíí ó áóðí ááí ñòáð: „Í áè-ðáèðá éíáí òí÷áðá, í á í áèýááþ÷èñü í á í íñèáð, áí í è íé í á í³á-èááè³“. Í áá³ðü³ í³ñýý í íéòááñüéíí; èàðáñðííí Óèðàíí á áóèáèà í íæèèáíñòáè æèçáí èèðèñý ç í íñéí áñüéíí; í ááí³é³. Áðáð Ááñèèü Éáí í èñó çáèà 1791 ðíéó áí Áàðè³í á áí á³áàðèñý, ÷è í³í á÷÷éí á í³áððèí á° Óèðàíí ó, éíèè á Óèðàíí á ðíçí í÷áèà á³éí ó ç í íñéí á-úéíí þ çá ñáí þ áàðæáíí ó í áçáèáæí³ñóü. Òè óáá áí áí ðèéíñý, óèðàíí nüèà øèýððá áóèà í íñòááèèà 1812 ðíéó ñáííí éíððíí 15 í íèè³á í³áè áí í íñéí áñüéíí á³éñüèà. Áíáí í÷áñ í íñèèà ááí á-ðáèà Á. Çáèðááñüéíáí áí í áí í éáí í á í áí í áèýðè éíáí èðè ÷áðç Óèðàíí ó, çáí ááí èèè, ùí Óèðàíí á í íáñðá í í ðíðè í íñéí áúéí è.

Í íeyèè, áíá³áááøèñü í ðí òà, í áðàèíí àèè Í áííèáíí à í á á³ðèòè òèðàíí òýì ³ ííá³áíí èèè ì ìñèíáñùèèè òðýà í ðí çàðíàè Á. Çà-èðááñùèíáí. Ì ìñèíáíùèíá, í á ààþ÷èñü, ðíç³áíí àèà ò³ 15 ííèè³á, à Á. Çàèðááñùèíáí çàñèàèà áí Ñèá³ðò. Í ³çí³ðá áííá çàñèàèà áí Ñèá³ðò ³ òèò ííèèè³á, ýè³ ííá³áíí èýèè ù í ðí „çðááò òèðàíí ò³á“. Çà Èðèí ñùèíí; á³éíè 1854 ð. Ì . ×àèèáñùèèè çíðááí ³çðááá àá-ñùèí ³ç çàáóí àèñùèèò çàíí ðíæð³á, Ùí í àèí áíþáàðè Ì ìñèíáíùè-í ó ðàçíì ç Òððá÷÷èíþ. Òíá³ æ è³èùèà ááñýòè³á òèñý÷ ñàèýí ñà-ì ³, áàç ³í òàè³ááí ò³í, ñòáí ðèèè „Èèíáñùèò Èíçà÷÷èí ó“, Ùíá àèèí-ðèñòíáóþ÷è òó á³éí ó, ñèèí òèè ì ìñèíáñùèà ýðí í.

Í áðáø³ ç'ýàèý°òùñý áàèáóáí ñùèà ííñàòù – Òaðàñ Òáá÷áí èí. Òòí æ ° Òaðàñ Òáá÷áí èí? ×ìì ó á³í áàçñì áðòí èè á Òèðàíí ³? ×í-ì ó éíáí „Èíáçàð“ ° áðòáí þ í ³ñèý Ñà. ° ááí áàè³; èí èàèíþ áñùí áí òèðàíí ñùèíáí í áðíáó? ×ìì ó áñý Òèðàíí á áàáàø° Áàèèèíáí Òaðà-ñà ñáíí Ì ðíðíèíí? ² ÷è ° ó ñáð³ ýèèèñü ííáò, Ùí éíáí í íàèè³ òèèíí ýþòùñý ç ðíèò á ð³è òæá ñòí ðíè³á ñíòí³ òèñý÷ í ðí÷áí, ç³ áñ³ò ñòáí³á ñòíí³ èùñòáà, ç òñ³ò çáì àèù áàèèèíí; èðàíí è? Òèðàíí ñù-èèè ñáýíáí èè Í. Àèí èòð³á çí àèøíá 1898 ð. ó áàèàèíí ó á³á òè-á³è³çàð³; èáí áá³èñùèíí ó è³ñ³ èíèèáó òèðàíí ñùèíáí í àèííèñùí áí-ííáí àí³ áðáí òà. Ó í³è áóá í à ñò³í³ ñàì íðíáí èè òðáñò ç í áðàçíì Áíæíí; ì áðáð³, à ííðð÷ – í áðàç Ò. Òáá÷áí èà. Òíé ñàèýí èí çí áà „Èíáçàðý“ í áí àí 'yòù. ×è ° ááñü ííáò, Ùí éíáí í áðàç ñòáàèýòù íí-ðò÷ ç í áðàçíì Òðèñòà?

Òaðàñ Òáá÷áí èí ñòáà òíííàèáíí ýì á³÷íí; Òèðàíí è. Á³í ° ñàì á Òèðàíí á – í á òà, ñèàè³÷áí à ì ìñèíáñùèíþ ÷è ííèññùèíþ èòèùò-ðíþ ³í òàè³ááí ò³ý, í á òà í ðèàèòà ðááñòáí ñ³ðíí á. Á³í òà Òèðàí-í á, Ùí ù ñàì àèçíá÷÷èá íáí èí, àèà áñáí òííèþþ÷èí ñèíáí – Èí-çàòòáí. Áóñòáí è Áàèèèíáí Òaðàñà í ðíí íáèý° Òèðàíí á. Èíçàòùèà, èèòáðñùèà, áóòíáí í á³èùí á. Í ííáí èáí á ì ìñèíáñùèíþ òà ííèññù-èíþ èòèùòðíþ ³í òàè³ááí ò³ý ñíí÷áòèò í áðáèýàèèñý (ç³çí á°òùñý Í. Èòè³ø) áðíì íáíáí áíèíó Èíçàòùèíí; Òèðàíí è, Ùí çàèèèèàèà á „Èíáçàð³“: „³ áðáèíþ çèíþ èðíá'þ áíèþ í èðíí³òá“. Í á ðíçòí³-èà, Ùí Òaðàñ áóá, °, ³ áíèè Òèðàíí á ° Òèðàíí íþ, áóáá áðð³òàèò-ðíí ñàì íñò³éíí; áððæáàè. Ì ìñèàèí è òá ðíçòí³ èè Ùá 1847 ðíèò ³ áæá òíá³ í áí áààèèñý çí èíèòè éíáí. Áóñòáí è Áàèèèíáí Òaðàñà í ðíí íáèý° í áðíá, í áò³ý, áàèèèíþ í íáíþ òèñý÷íèò³ò òðáá³á³á áàèèèèò. Ì íáíþ òðèí³èùò³á, ñè³ò³á, ñàðí áò³á, áí ò³á, èèíáñùèèò èíýç³á, áàèèòùèèò èíðíè³á, òèðàíí ñùèèò ááòùí áí³á, çàíí ð³çùèèò èèòáð³á. Áàèèèèè Òaðàñ í íáíáíí òáí òááá ì íàèèè í ðáàè³á, éíáí í íðáí á ííðíàèòù ç àèèàèí è áóòíáí íñò³ òèðàíí ñùèíáí í áðíáó, Ùí òèñý÷³ ðíè³á òíí ó í³áí áñèà í á ì³ñòè÷í ó àèñí÷³í ù á³ðò á áàçñì áð-òý áóø³ èþàèí è³ í áðíáó. Í áò³íí áèùí èè³ íñòèí èò í áðíáó á³á÷-ò-áà° á ì íàèèàò í ðáàè³á áæáðáèí ñáí°; í áò³íí áèùí íí ñèèè.

Oaðaň Øåå÷áí eí, ýe ³ í aø í ađí a, á³a÷óååå, đíçóí ³a í áí ó
 ç í áeá³ëüøeð òà°í í eòü æeðöý ì áðòåð – æååeð – í áí ađí æåå-
 í eð, òí ađí æeðöý í að³ç. Đíçóí ³a òà°í í eðp ñeèe í að³ç, æeáí èeè
 çí ³no eóeüð í að³ç. Eóeüð í að³ç ° ađóæeí í ³ñey ðæe³a³ç æååðæeí
 ñeèe í ađí aó. Í að³í í æeüí ³ òðååeð³ç; aapóu í ađí aí a³ í áí ađái í æí ó
 ñeèe aeoðeí aðe aí đí æeè – ađóí aí eè, ³aaéí eè, eóeüððí eè í a-
 ñoóí í a í úí aí. Í æeåå aí ÕÕ ñò., òí ÷ ³ í æeí p ³ñeđí p, í đí òå
 æååð³å á eððazí ñüe³e í đí a³aí ³e áađñòå³ í að³í í æeüí eè aóð. Èeðå
 á ađóå³e í í eí æeí ³ ÕÕ ñò., á í ađóí á ÕÕ ñò. áaaéí ñý ì í ñeí añü-
 èeí ò. çå. „ñí ò³æ³çí í í “ çååððí aí eðe đíçóí ³ í òðóçðe aóðó í a-
 øíçí ³ í ðæ³aaí ò³ç, ùí a³aðeåæeí ç a³å æååðæeå ç ñeèe –
 eððazí ñüeí aí í að³í í æeüí í aí aóðó, á í ðæå, é a³å eððazí ñüeí aí
 í ađí aó. Òà ì í ñeæeí è í ç çáí eæeè eððazí ñüeå ñæýí ñoáí. Í á çí aþ-
 ÷e ñeèe eí aí í að³í í æeüí í aí aóðó, áaaåè, ùí çåðí í eýðü eððazí-
 ñüeå ñæýí ñoáí ì í ñeí añüeèí è ³ååýí è ðæe ñàí í eåæeí, ýe í eí è
 çåðí í eèí ñý ì í ñeí añüeå. 1917 đ³e í í eåçåå, ùí í í eèeèeñý.

Ó áaðáçí ³ 1917 đí eó æeí aí üeå eððazí ñüeí aí ñòåáí ðñòåå çå-
 èeèeæeå eððazí ò³å Ò Ee°a³ aí í í òí aó aóeèeýí è, ùí á í í eåçåðe
 ñaí p ñeèó. Èeçá aóà òí a³ ÷e í á í æeá³ëüøå çí í ñeí a çáí eí í ³ñóí í ,
³ ñòåðø³ eððazí ò³ áaaåè, ùí í að³í í æeüí í í añå³aí í èé í ađí a
 (í ³çóðe) í á æeéåå, ³ ñí đí åå ñe³í ÷eðüñý í ÷eí . Åeå í á aóeèeðp
 æeèøeí í í í åå 100 ðeñý÷ „í añå³aí í eð“ èeçåñüeèó í ³çáí ç í í ðò-
 ðåòåí è Ò. Øåå÷áí eå ³ æeí ađí -æeåeèeí eí è í ðáí í ðåí è (á í á ç ÷að-
 áí í eí è, ýe aóeí á ì í ñeí a ç eí ³). Ñí ³aaèe eððazí ñüeèó í ³ñáí ü, á
 í æeððí ÷eñð³øå – „Çáí í a³o“. Í aapóu í í çå Oeðazí í p æeýæeýeè eð-
 ðazí ò³ í að³í í æeüí ó ñå³aí í ³ñóü. Ó ì í ñeí añüeèó (aí đí æeè Oeðazí-
 í ³) ÷añí í eñåð ÷eðå°í í í đí eððazí ñüeèe í í ò³å ó í áòåðåððç: „Í á-
 ðåçó æ í á í í ÷aðeð ðåáí eðp³ç, 23 áaðáçí ý 1917 đ., eððazí ò³ á í á-
 ðåðåððç ñåýeðeåæeè æeçáí eáí ý Oeðazí è. Ó áæe÷açí í í ó Èå-
 çáí ñüeí í ó ñí aí đ³ a³åñeóæeèe í áí aðeåó í í Oaðañí a³. Í ðeèøeí
 í í í åå 20 ðeñý÷ eðåó ç æeí ađí -æeåeèeí eí è ñòð³÷eåí è í á ađóåýð.
 Í í í áí aðeå³ æeøeèeðåeñý ³ í ³øeè aí Oaððeñüeí aí í æeåð aèñ-
 eí æeèe òðýáí a³ æeí í æe Oeðazí è. Í á ÷í e³ í í òí aó çðæeè eóåáí ñüe³
 eí çæeè ç í ðáí í ðåí è ³ aóí ÷eåè è Ååðüí aí ç eí è XVII–XVIII ñò.,
 ùí çð çååðæeè ç í óçáþ. Çå í eí è eøeè ó çðåçeí aí í ó á³eñüeí aí-
 ì ó ñòðí p eððazí ò³ – áí ýeè í áòåðåððçüeí aí aáđí çí í í ó – ç æeí ađí-
 æeåeèeí eí è í ðáí í ðåí è. Çå í eí è ðeñý÷³ í áa³eñüeí aèð. Åñ³ ñí ³aa-
 èè eððazí ñüeèó í að³í í æeüí eð í ³ñáí ü òå Øåå÷áí e³å „Çáí í a³o“.
 Óí í ðýæeí aáí ³ñóü, eåå aóeè ðæe³ aí ñeí í æe³, ùí ì í ñeæeí è í á a³ðe-
 èè ñáíçí í ÷åí . Å æåå ñí ðååå³ í ðåðåðð³eè, í í ÷åøeè á³å ó÷añí èe³å
 í í òí aó ýe³ñü í í a³, í áçí aí ³ ì í ñeæeí aí è, ñeí åå: „Oeðazí í“, „eð-
 ðazí ò³“, „eððazí ñüeèe“. Õæe³ í að³í í æeüí ³ eððazí ñüe³ í í òí æe aó-
 èè 1917 đí eó í aapóu á eððazí ñüeèó í í ñæeáí í ýð ó Ñeå³ðó.

nē³ā āāēēēō nēēō ³ā³ēūðā í ÷ í āí ; í ðí í ðāāō ðāðāñí ā³: „ñí ³āāōē í ðí í āððūí ðō, í ðí í āðāðō í āðō“, ³ ÷ ēāðpōū ā³āí í ā³āū ðāðāñí - āō: „Āí ³p òā í ā ðí ÷ ō“, āí „ðí çōí í ā āāðā ñēí āí āðāōí āp í ³āāē - òā“. Í āðāðō³, ÷ ēāðpōū çāí í ā³ō ñāí āí í āō³í āēūí í āí í ðí ðí ēā: „Āñōāāāēōā, ēāēāāí ē í ðā³ā, ³ āðāæí p çēí p ēðí ā'p āí ēp í ēðí - í ³ōā“.

× í í ó í í ñēí āūēí ā āí çāí ēēēā ³ñí ōāāōē āāāðāēō ōēðāíí ñūēí āí „í āōēí í āēēçí ā“? Í ā í í í āēēēā āñ³ō „Ēí āçāð³ā“, í ā í ðí āí ēí ñēēā Ō. Øāā÷āí ēā í āēí ēōí í áóðæðāç³í, ēóðēōēāí, òāðēñōí í, āí ðí - āí í ōēðāíí ñūēí āí í āðí āō? Í ðí āóāāēā òāēā. Í í í āēēāñū. Í ³ēēā ³í ēēí ōēýōí í. Åēēēí ōēā ç „Ēí āçāðý“ „ðí çðēōō í í āēēō“, „× ē - æðēí“, „Āāēēēēē ēūí ō“, „Bēāē òē, Āí āāāí ā, í 'ýí ēē“, „Ñōí ðū ò ā ñāē³ Ñōāí ðí ā³“, „Çāñōōí ēēā ÷ í ðí ā ðí āðā“, „²ðāāāāōū“ ³ ò. í. Åēā ā Ōēðāíí ³ āōēí ūā āāāāōí „Ēí āçāð³ā“ ñāðēō āēāāí ū, ðí æ ōē - ðāíí ō³ ç í āēē í āā÷ í āðāēí í āðēñý, ūí ñāí ā í ā÷ ā í ñēí āūēí ³. Í āí āāðōēí āāí ³ òāí ðē Øāā÷āí ēā í í ōēðpāāēēñý í í Ōēðāíí ³ òāí - í í, í āðāí ēñāí ³ ā³ā ðōēē. Í ñēí āūēí ā ç í āō āāāēāñý āí øāððāē - ñōāā. Í āāōí í ā÷ ōōū í í ñēāēí ³ā Øāā÷āí ēí āí ñēí āā: Í í ñēí āūēí ā, í í ñēāēū, í í ñēí āñūēēē. Āñpāē, āā í í āēē, çāí ³í pāāēē í ð í ā „çāí - ēý òāðñēāý“, í āí, í āí ñūēēē, òāð, òāðñūēēē ³ ò. í. Í ðí òāēūðō - āāí í ý í āðāēēāāō „Ēí āçāðý“ í ē āāā çāāāōāāēē. Āí āí í ÷ āñ í ñēí ā - ūēí ā āāāēāñý ³ āí āēpçí ³ðñōāā. Í āēāçāēā 1920 ð. í í ñōāāēōē ā Ēē³ā³ í í āðōāāý Ō. Øāā÷āí ēā, çāí í āēāðē ēí āí í ā ōēðāíí ōāā³ í. Ēðāðēí ā³, ā ðí ē çðí āēā áóæā āāēēēō āí ēí āō í ā í āēí í ó í í - āðōāā³. Ā ūí ā ā³ēūðā í í āēōí ēðēñý, í ñēí āūēí ā í āēāçāēā ñōýā - í ðē ç í 'ōāñðāēō (āóæā í ēçāí ūēí āí) ñōāðōp Ñā. Í ēuāē, ā í ā í ūí - í ó í í ñōāāēōē āāēēēō ðāðāñí āō āí ēí āō í ā í āēāí ūēí í ó í í āðōāā³. Āēēðēā ō³ēēí āēðā ēāðēēāðōðā.

Ū ā 1917 ðí ēō ōēðāíí ō³ í í ñōāāēēē ā Ēē³ā³ (í ā í ēāēñāí āð³ā - ñūēí í ó í āēāāí ³) ā³í ñí āā í í āðōāāý Ō. Øāā÷āí ēā (āēð³çūāēā í. Āā - ēāāāí ñūēēē). Çāōí í ēāðē 1919 ð. Ēēíā, í í ñēāēí ē-í í í āðō³ñōē çðōāāēē øāāēýí ē āí ēí āō ç ðí āí í í āðōāāý. Ōēðāíí ō³ òō ā³āðōāāí ó ā³í ñí āō āí ēí āō ðāðāñā í í ēēāēē í ā òāð³ēū ³ āēñōāāēēē ā í óçāí çā í ðēēēāāí í ñēōēūí òōðē í. Āí ðí ēí ēūñēí āí „Āí ēí āā ²āāí ā Ōðāñðē - òāēý“. Ēí ēē í í ñēāēí ē-ā³ēūðí āēēē ç í āō çāðí í ēēē Ēēíā, āí í ē ç ēpōðp ç í ēūēēē ū ō³ēēí āēōí. Bē āā÷ēí í, í āí āāēā³ēē Ō. Øāā - ÷āí ēā í í ñēí āñūē³ ³ í í í āðō³ñōē, ³ ñí ō³āē³ñōē. Ōāēēē āāí āāē³çí ūí āí āóð³ ³ ñāðāōý ōēðāíí ñūēí āí í āðí āō, í í ēñāý Ōēðāíí ē ðí ç - āí ōðōāāā āí āí í ū í āí āāēñō³ ōēðāíí ō³ā āí í í ñēí āūēí ē. Ōēðāíí - ñūēēē í āððí ðēçí øēðēāñý ³ í ³ōí ³ā. Í í ñēí āūēí ā āñ³í ā ñí í ñí āā - í ē í āí āāāðūñý çāðēðāðē í í āāāō ōēðāíí ō³ā āí Øāā÷āí ēā. Í í ñē - āēí ē āí āí āýōū (í āðí í ýí ē÷āð), ūí Ō. Øāā÷āí ēí āóā òāēēē ðāí - í ēē, ūí ā³ðēā ó Āí āā, āóā òāēēē ðāāēō³í āð, ūí í ðí ñēāāēýā

Êi ça÷÷êi ó òà ààòùì áí³á; ì áà ñàëyí ñùéó ì òí ñòàòùéó ààà÷ó ç äð³á-
í íàèàñí èòùèèì ñà³òí àëyáí òà³ ààèàì è. Á íàéá³èùðà éí áí ì òí-
àèí à – í àò³í í àè³çì . Ò. Øåå÷áí èí ì èñàà 30 ààðáñí ý 1842 ð. áí
ß. Ëóòàðáí èà: „Í àðáí èñàà í òà ñáí þ „Ñè³í óþ“ òà è í èà÷ó í àà
í áþ; ýèè è í áí à ÷íð ñí³ðèàà, Ùí ý í òà ñí í áàþñý èàòáí àì ÷àð-
ñòàèì èàòáí ñùèèì ñèí áí . Í á òí÷àòùñý, áòæá í á òí÷àòùñý àðò-
éóààðè „Ñè³í óþ“, àèà àæá í á ì áþ í àà í áþ áí è³“. 2áá Ò. Øåå÷áí-
èà á³áñòàèè á³á ñó÷áñí í áí æèððý í á ò³èà ñòí è³ððý, à ñà³ð, ì í àëyá,
3áá áí àðáá⁷²³. Áò³í , 3 òóó í áí à³ í³÷í áí ñáí áí, í í áí áí, èèðá í í-
àòí ðáí í ý ñàððèó í àèèáí³á í á Ò. Øåå÷áí èà⁷²⁴.

Í á ñàyò³ 150-í; ð³÷í èð³ í áðí àæáí í ý Ò. Øåå÷áí èà á Èè³á³ àè-
ñòóí àèè 30 ì òí í íàò³á, áí áí ðèèè ì òí èí òí ó³çì , ì òí ì í ñèí áñùè³
áí áðí á³èñòàà Óèðáí³ , ì òí àðàðáðñòáí³ ð. í. Ç í èð èèðá í ðáà-
ñòááí èè ì í èùñùèèó ì èñùì áí í èè³á ß. 2áàðèáàè÷ ì òí òàèá í á çàà-
ààá. Í àòí ì³ ñòù áí áí ðèà ì òí ñà³òí áó ààèè÷ Ò. Øåå÷áí èà³ çàðèðð-
ààá ñèí áà 2. Óðáí èà: „ß ñèí í áðí áó, Ùí ááí ðó éáá, òí÷ áóá çà-
í áððèè á èùí ò. ß³ ì òí èí á, í á áí³èí á“. ß. 2áàðèáàè÷ òàèí æ ñèà-
çáà: „Í è àèàèì í ñù í á Óàðáñà Øåå÷áí èà³ í á éí áí òáí ð÷ñòù, ýè
í á ì òí èí á í áí áí, á³èùí í áí æèððý, á í á í áí³èí á. Áààòí í áí í á-
í áí èð Ùá ñí³èùí èð çààááí ù³ áí á³ óèðáí ñùèèè í áðí á ç ì í èùñù-
èèì “. ×áñí í èñè ÓÐÑÐ í á í áððèèóáàèè ò³ó; ì òí í áè ß. 2áàðèá-
àè÷à. Í í í áðð³÷í á ì í ñèí á Ùèí á í á áí çáí èyèà ñàyòèóáàðè Øåå-
÷áí è³áñùè³ òí èí áèí è. Òèðð³ðà „ááí í èðáòè÷í á“ áí çáí èy³, èèðá
í èèùí ó³, Ùí á ò³ þá³èá; í á í³áí í ñèèèñý àè Ùá çà òí ðèyòùèá
ñèèáè³ í ý í áá í í èðèòèí þ Èàðáðèí þ, çà ì áèí òí ñ³èñùè³ òáèèèá³
í³ñí³ òà áí í áè ç áí ð³èèí þ³ éí áááñí þ.

Í áèí³ ò í áðí á³á ó ñà³ð³, ýè³ í í á'yçáí³ ç ì ðèðí áí þ áóòí áí òàè
áèèçùèí, ýè í áðí á óèðáí ñùèèè – á³á ì áðáð³áèùí èð áèyá³á (àè-
ðèáèè, éá³ðè í áàèí èí òàðè³ á òàò³ òí Ùí) áí áóòí áí èð (ì í ðàèù,
í³ñí³, ðáè³áý). Ó ñà³ð³ ì óçè÷í³ çí áàò³ í³ áèðáñèþþòù áàèè÷áçí ó
ñèèó òáí ð÷í áí ááí³ý óèðáí ñùèí áí í áðí áó, Ùí áèyáèy³òùñý á óè-
ðáí ñùè³è í³ñí³ 3 ì í á³, Ùí çáñá³á÷óþòù í áàçáè÷áèí í áèñí è³ áòè÷-
í³ 3 áààèè óèðáí ñùèí áí í áðí áó, áèèáí èà ì èñòàòáí çàðèó é ñèí-
áà. Í 3í áòùèèè í áðáèèáàà÷ óèðáí ñùèèó í áðí áí èð í³ñáí ù ì èñàà:
„Ñòáí ðèðè òàè³ áñáá³÷í í áí ñèí í áè³ í³ñí³ 3 ì 3á èèðá í áðí á í áàçáè-
÷áèí í áèñí èí; èóèùòðè“⁷²⁵. 2í ðèè í áðáèèáàà÷ ì èðá: „ß í áðá-
èèáàþ óèðáí ñùè³ í³ñí³ 3 áæá áààáòí òí è³á, ì òí òá, éí èè áà÷ó í í-
áèè çá³ðí èè çð, òí áí í è çí í áó í áàèòáþòù ì í þ áóðó. Óèðáí ñùèá
í áðí áí á í³ñí³ ý í áðááððò³ í³ñí³ 3 3í ðèð í áðí á³á ñáí çì í í áòè÷í èí ,
áòè÷í èí áààáðñòáí ì³ áèèáèí þ í í÷óðý. Í á óèðáí ñùèí ó èóèù-
òðí í áààáðþ Ùí ò³ ðóí ò³ áèðí ñòà³ é óèðáí ñùèá è³ðáðáðððá. Óí é
ðóí ò áà³ ç é áèáñí³ ñí èè³ òàè³ æèáèþ Ù³, Ùí ñòáí ðèèáñý òàèá áà-
àòá, òàèá ñáí í áóòí ý, ñáí í ñò³éí á è³ðáðáðððá, ýèí þ ì í ñèí áñùèá

í 3éíèè í á áóèà 3 í á ° áíñ3... óèðàíí nüè3 í àðíáí 3 í 3ní 3 í íèàçòþòù: ýèà òí áàèè÷áçí à í íàðè÷í à nèèà ° á óèðàíí nüè3é í àðíáí 3é áóð3. Óèðàíí nüèà è3òàðàóóðà òàèíæ ì à° òó nèèó, Ùí áí í á èíðáí èòüñý á óèðàíí nüè3é í àðíáí 3é í 3ní 3, ñòí;òù í á í 3é, çáàð3àþ÷è ù nèèó òà àèèàèí ó 3 áí ààþ÷è Ùà ÷ðè ààèèèí; ì ñí àèñòí ñó3"726.

Òà óèðàíí nüèà áàààòñòáí ñòàèí áàèðàèíí èóèóòðí èò, ì óçè÷- í èò ñèàðá3à èþàñòàà. Í 3í àòüè3 èíí í íçèòíðè ñà3òí áí; ñèààè Áàð, Áàààð, Óðààðò, È3ñò, Ì íòàðò, Áàðòí ááí àèíðèñòí áóààèè ì á- èí á3; óèðàíí nüèèò í 3ñáí ù ó ñáí;ò òáíðàð. Áàðòí ááí í ðèýòàèþààá ó Á3áí 3 3ç çí áàòáí óèðàíí nüèí; í àðíáí í; í 3ní 3 àðàòíí Í. Ðí çò- ì í àñüèèì 3 á3à í ùí áí çàí èñàà ÷èì àèí óèðàíí nüèèò í 3ñáí ù. Çí á- áàòù í íèüñüèí; í íáç3; ñòààèòù óèðàíí nüèò í 3ñí þ àè Ùà çà í íèüñü- èò, áí, èàæà á3í, á óèðàíí nüè3é í 3ní 3 í áí à í á Ùèðí ñó3, øóó÷í ñó3, Ùí; òó áí ñèòù ÷àñòí ÷òðè á í 3ñí ýò í íèüñüèèò727. 2 òí ÷à í íèýèè - áàèèè3 òí á3í 3ñòè, í áà3òù 3 áí í è àèçí àþòù òàè òàèò728. Í íèüñü- èèè è3òàðàóóðí çí áààòù Í. Ðèóáàòù í èðà: „Óèðàíí nüè3 í àðíáí 3 í 3ní 3 í ðààèèè çà çðàçèè áàýèè í íèüñüèèì í íàòáí XVIII ñò.“ Í íèüñüèèè èðèòèè Í. Áðàáí áñüè3 èàçàà, Ùí óèðàíí nüèà í 3ñí ý - òá í áí á ó í áèáààòøèò áàèðàè í íáç3; àñüí áí ñà3òó. Áàáí Í 3òèà- àè÷, àèèèáààþ÷è á í àðèçüèíí ó òí 3ààðñèòàð3 ñèí á'ýí nüèò è3òàðà- òóðó, áí áí ðèà, Ùí Óèðàíí á ° í áàè÷àðí í èí áàèðàèíí è3ðè÷í; í íáç3; 3 óèðàíí nüè3 í 3ní 3 í íøèðþþòüñý í í áñ3è ñèí á'ýí Ùèí 3. Í 3í àòüèèè è3òàðàóóðí çí áààòù 3 í íàò ñòààèòù óèðàíí nüèò í 3ñáí í ó í íáç3þ í á í áèàè Ùò í á èèøà ñàðàà ñèí á'ýí, á é ó ñà3ò3729. ×áñü- èèè ì í áí çí áààòù Ðí Áèàáí ñèàà í èñàà Ùà á XVI ñò. ó ñáí; è àðà- ì àðèò3 ÷àñüèí; í íàè, Ùí óèðàíí nüèà ì í áà ° í áàçàè÷àéí í áààòþ- Ùà, ì èèí çàó÷í, áí ò÷èà. Í 3í àòüèèè èðèòèè ñòí ðí è3à òí í ó ñòààðàæòáà: „Óèðàíí nüèà í í áà ì à° áàðí í í 3éí 3ñòù 3 í 'ýè3ñòù í áèàè Ùò ñàðàà ñèí á'ýí nüèèò ì í á 3 òí í ó ç í èò òñ3 í áèè3í øá í á- áà°òüñý áí ñí 3àó é ì óçèèè. Óèðàíí nüèà í àðíáí à í íáç3ý - í áèáà- áàòøà á áàðí í 3, áí í á ì à° áàèè÷áçí 3, í áàè÷àðí í 3 ñèàðàè; ì à° í áè- àè Ùèè í íàðè÷í èè ðí çí àð òà ýñèðàá3ñòù àèñèí áó; ì à° á ñí á3 Ùí ñü áóáà àèñí èà, ÷íí ó í áí à° í áçàè á èþàñüè3é í í á3"730. Í 3í àòü Á. Ì áàðèò3óñ í áðàèèèàá 3 àèààá 1841 ðí èó çáðèòó óèðàíí nüèèò í 3- ñáí ù731. Óðáí òóç Á. Ðáí áí áóáà çàòí í èþààñý óèðàíí nüèí þ í 3ñí áþ 3 í íøèðþààá ù ó Óðáí ò3; á ÒÓ ñò. á í áðàèèèàá í á òðáí - òóçüèò ì í áó.

Óèðàíí nüèà í 3ñí ý „òàà èí çàè çà Áóí àé“ í 3á í áçáí þ „L'adieu des fiancés“ (Í ðí Ùáí í ý ç í áðà÷áí í þ) í íøèðáí á ó Óðáí ò3; 3 á3è- øèà áí çáðèèè òðáí òóçüèèò í àðíáí èò í 3ñáí ù. Õþ í 3ñí þ çàèþá- èè ñí 3ààþòù í 3í àòüèí þ í íáí þ (çí 3í èàøè áàýè3 ñèí áà) í 3í àòüè3 ñàèýí è 3 á3èñüèí. Çàè÷àéí í, í á çí àþ÷è ù í íòí áæáí í ý, ì àþòù çà í 3í àòüèò í 3ñí þ. Ó Óðáí ò3; òà á í 3í á÷÷èí 3 ñí 3ààþòù òàèí æ

„Î é í á ô î äè, Äðeöp“, „Ðååå òà òòîáí à Áí³ ð øððíèèè“ òà³ í ø³. Áàòñüèèè í³ ñòð ñå³ðè Ð. Áíí áíèüò à³åå³ååå 1956 ðíèó Èè³á³ í íá³áí èýå, ùí á Ááí³ ñí³ååðòó ÷èì àèí óèðå³ííüèèò í³ñáí ù ààòñüèè³ í íáí³ð, í á çíáð÷è, ùí áíí è óèðå³ííüèè³. Á Ááí³ ° ðíð, ùí ñèèååå°òóñý ç ñàí èò ààò÷áí³ ñí³åå° óèðå³ííüèèò í³ñáí ù í í áñ³é ° áðíí³.

Ääðæåáí à èáí àèà äèðæåáí òà Í èåñíáí áðà Èíøèöý á 1920 ð. ñí³ååèà á Í³í á÷÷èí³, Øååèòàð³í, ×åð³í, Õðáí ò³í, Áíèèáí á³í, Áæüå³í, Áí æè³í, ÑØÁ, Èáí áå³ èèøå óèðå³ííüèè³ í áðíí³ áí³ í³ñí³, àèà òàí í á á³ðèèè, ùí òí í áðíí³ áí³, à í á ñòáíðáí³ áåèèèèè è èíí í í çè-òíðáí è. Í í çåèà èáí àèè ñòåèà òð³òí òíí óèðå³ííüèè³ èóèüòððè. Í óçè÷í³ èðèèèèè, à ñàðåå í èò³ í í èðèè÷íí³ í áí ðèèèèí³ áí Õè-ðå³íí è, çí áåèèèñý á í í òåèèí èò ñèí áàò⁷³². „Áåååðòóò óèðå³ííüèèò í³ñí³ ð çðííèèà áåååðòóòá í á áðíí³ á òà í á í í á³í³ ñòíð³ý Õèðå³íí è. Õíí ó óèðå³ííüèè³ í³ñí³ ° í áðíí çðèáí í ð ÷àðèí í ð áññííí æèò-öý óèðå³íí öå. Óèðå³ííüèà í³ñí³ ý æèåå á í áðíí³ áí³ ç í áðíí³ áí. ² óè-ðå³ííüèèè í áðíí á æèåå ñáí°ð í³ñí³ áð. Óèðå³ííüèà í³ñí³ ý í áðíí æè-èáñý á áí ýò çà áíèð, ³ òèí -òí á óèðå³ííüèèè³ í³ñí³ ° òæ áåååòí áå-èèèèò, àèñíèèò í í ðèåáí ù áí áíèè³°⁷³³. „Áñð í áçðáí ýíí í, í á-á÷÷í í òðåñò óèðå³ííüèè³ í³ñí³ í³ á ñòáí ðèèè èèøå áåèèèèè, áóæå ñòáðíí³ áæèáí èíí èóèüòððè í áðíí á³ òí áí áåè è ñòíè³òóýí è. Á òí-í ó³ ° í áí áðáí í æí à, áñååèåáí à ñèèà, áí æåñòááí í á í óçè÷í³ ñòó óè-ðå³ííüèè³ í³ñí³ í í áè. Í ñè³èüèè óèðå³ííüèà í³ñí³ ý³ í í áå ° æèòáí-ðíí áóæå áåáí ùí áí³ áóæå èóèüòððí í áí í áðíí áó, á í èò çåó÷èòó áå-èè÷ æèñíèèò³ áåè³ ° òèñý÷íè³òí ý áèèáí í èðáññíííí í í ÷òóòóý. Á òà í á í í æá í á çàòíí èòè í ááòó³ í áóèðå³ííüèèò áóøó°⁷³⁴.

×áññüèèè èíí í í çèòíð Á. Áæòàçàð í áðæèí í áí èè: „Áíñí í áñ òí-ðíí èå Óèðå³íí ó á³á í áèòáí í í á³òí ùí í óçèèè. Áèñèòòàðè í í á³ò-í ð ° áðíí áèññüèò í óçèèò, à í³ñèý í á³ óèðå³ííüèèò í áðíí áí ó í³ñí³ ð – òá í áí æèáí, ùí áèèèè ç çàðòòóíí³ í áðíí ùáí è í³ññèí³ ñå³ðèèèò³ í á ñå³æå, ÷èòåå èñíí áå í í á³òóòó. Èíí í í çèòíðè áññííí ñå³òó í í æòóòó çí áèèè áåååðòó³ í óçè÷í³ í áðèèí è á óèðå³ííüèèè í áðíí áí³ è í³ñí³. Óèðå³ííüèè³ í áðíí áí³ í³ñí³ – òá í áåè÷áðíí á èðèí èöý í óçè÷í³ èò í áðèèí, ùí ýò æèòå÷èòó èíí í í çèòíððáí òññííí ñå³òó°⁷³⁵. Í áååð-í á í í èåèí è í á ðåç í í áåååèè ° áðíí áèöýíí óèðå³ííüèè³ í³ñí³ í³ á í áçáí ð „ðòññèèè“.

×åòè ° í í èáí èðááí è³ òíí ó í á èðáèýòó óèðå³ííüèèò á çà í ðíðè-ñòíýíí ý í í èíáííèí³. Í ðíðá ÷áññüèèè í áèíí áàòó í áèíí áí-ááçñòí-ðíí í ùí í èñåå, ùí óèðå³ííüèèè òíèèèèð, à í áàòí í³ñí³, áðæåå-ðòó ñáí°ð í í ðæèñííí ð ÷èòíðíð, àèñíèè³ áååèè³ çí íí, áèèáí í ð áòí èè, áóòíáí í ð èðáñíð, ùí ñòáíðèèè ýò í³ á èèøå í áðíí á áóæå áèñíèí³, ñòáðíí³ èóèüòððè, áèèáí èííí òðèòíèèýíí ññèííí ñå³òó áèý-áò⁷³⁶. Í ááòó óèðå³ííüèèí áðíí. Áíðüèèè ççí áååáñý: „Í í áðæèí á

ἰ³ϑεε ἀνῖρ ἰὰϑό çàì èρ ἁ³ἂ ÷ἰῑῑ ἰ ἰῑῑῑῑῑ ἡῑῑῑ ὁ αῖ ἁ³εῖἰ ἰ ἰῑῑῑ-
 εῖῑ ἰ³ἁῖ³÷ἰ ἰ ἰ ὁῖ ἁῑῑ, ἰῑῑῑ çῖ ἁῖ ἰ ἁῖ ἁῑῑ... Ἀῑῑῑ ὁῑῑῑῑ ὡ ὁῑ ἡῑῑ
³ εῑῑῑ ἁῑῑῑῑ ἁ ἡῑῑῑῑῑῑ, ἁῑῑῑ÷ῑ ἰ ἰῑῑ ἁῖ ἡῑ ἰ³ἁἁἁῖ ἰ ἰῑῑ ἡῖ ὡ, ἁ ἰ ἰῑῑῑῑ ἁῑῑ ἡῑῑ^ο ἁῑῑῑῑ ἁῑῑῑ ἁ ἡῑῑῑῑ ἁῑῑ ὁῑ ὁῑῑῑῑ ἰ³ἁῖ³÷ῑ ἁῑ
 ἁῑῑῑῑ. ἰῑῑῑ, ἰῑῑῑῑῑῑ, ἁῑῑῑ ἰ ἰῑῑῑῑῑ ἁ^ο ἰ ἁῑῑῑ ἁῖ³ ὁῑῖ ῖ ῖ ῖ ὁῑῑῑῑ ἁῑῑ, ἁ ἁ ὁῑῑῑῑῑ ἁῑῑ ἰ ἰῑῑῑῑῑῑῑῑ. Ὀῑῑῑῑ ἡῑῑῑ ἁῑῑῑῑῑῑ
 ἰ ὁῑῑῑ ἁῑ, ἁῑῑῑῑῑῑ, ἰ ἰ³ἁῖ ἁ ἰ ἁῑῑ, ἡῑῑῑῑῑ ἁῑῑῑ÷ῑ ἡῖ ὁῑ, ἡῖ ἰ ἁῖ ἁῖ ἁῑ
 ἰ³ῑῑ ἡῖ ἁ ἡῑῑ, ὁῑῑ ἁῑ, ἰ ὁῑῑῑῑῑ ἁ ἰ ἰ ὁῑ – ἰ ἁῑῑῑῑ ὁῑῑῑῑ ἡῑῑῑῑ ἁῑῑῑ ἁῑῑῑῑῑῑ,
 ἁ³ῑῑῑῑ ἡῑῑῑῑ, ἁ³ῑῑῑῑ ἁῑῑῑ, ἁ³ῑῑῑῑ ἁῖ ὁῑ ἁῑῑῑῑῑ ἁῑ ἁῑῑῑῑῑῑῑ,
 ἰ³ῑ ἁῖ ἁῑ, ἡῑῑ ἰ ἁ, ἁῖ ἁῑ ἰ ὁῑῑῑῑ ἁ ἰ ἡῑῑῑῑῑῑ ἁῑῑ ἁῑῑῑ ἰ ἡῑῑῑῑῑ-
 ἰ ἁ. ἰῑῑῑ, ἰῑῑῑῑῑῑ, ῑῑ ἁῑῑῑῑῑῑ ὁῑῑῑῑ ἡῑῑῑ ἁῑῑῑ ἡῑῑῑ ὁῑῑῑ ἁῑ-
 ἁῑῑῑῑ ὁῑῑῑῑ ἡῑῑῑ ἁῑῑῑῑῑῑ, ἰ ἁῑῑῑ ἰ ἁῖ ἁῖ ὁῑῑῑ ῖ, ἡῑῑῑῑῑῑ, ὁῑῑ-
 ῑῑ, ὁῑῑῑῑῑ, ἁ³ῑῑῑ ἰ ῖῖῑῑ ἁῖ ῖ ῖ ὁῑῑῑ ὁῑῑῑ ἰ ἁῖ ὁῑῑ ῑῑῑ.
 Ἀῑῑῑῑ ὁῑῑῑῑ ἡῑῑῑ ἁῑῑῑ ἁῑῑῑ ἁῑῑῑῑῑ ῑῑῑ ὁῑῑῑῑῑ ὁῑῑ ὁῑ
 ὁῑ ὁῑῑῑ÷ῑ ὁῑ ὁῑ ἁῑῑῑῑ ἰ ἁ ἁῑῑῑῑῑ. Ἀῑῑ ἁῑῑῑῑῑ, ἁῑῑῑῑῑῑ ὁῑῑῑῑ-
 ῑῑῑῑῑ ἰ ἁῑῑῑῑ ῑῑ ἁῑῑῑῑῑ ὁῑῑῑῑῑ ὁῑῑῑῑῑῑ ἰ ἡῑῑῑ ἁῑῑῑῑῑ ἁῖ ἁῑῑῑῑ.
 ἰ ἡῑῑῑῑῑ³ ὁῑῑῑῑ ἁῑῑ, ἰ ἁῖ÷ῑ ὁῑῑῑῑῑ ἁῑῑ³ ἰ ἁῑῑῑῑ ἰ ὁῑῑῑῑῑῑ
 ἁῑῑῑῑ ἰ ἁῑῑ ἰ ἁῑῑῑῑῑῑ ἁῑῑ ἁῑῑῑῑῑῑ ἁῑῑῑῑῑ. Ὀῑ ἁῖ ἁῑῑῑῑῑ ἁῑ ἰ ἁ-
 ὁῑῑῑῑ: ἰ ἁῑῑῑῑῑ ἁῑῑῑῑ, ἰ ἁῑῑῑῑ ἁῑῑῑῑ, ἁῑῑῑῑῑῑ ῑῑ ἁῑῑῑῑ, ἰ ἡῑῑῑ ἁῖ ἁ,
 ἁῖ ἡῖ ἁῑῑῑῑῑ ἁῑῑῑῑῑ, ἰ ἡῑῑῑῑῑῑ ὁ, ἁ ἁῑῑῑῑῑ, ἁῖ ἁῖ ἁῑ ἁῑῑῑῑῑ ἁ ἰ ἡῑῑῑῑῑ-
 ῑῑῑ ἁ ἁῑῑῑῑῑ Ὀῑῑῑῑ ὁ ἰ ὁῑῑ ἁῑῑ ἰ ὁῑῑ ἁῑῑ ὁῑ ἁῑῑῑῑῑ. Ἀ ἁῖ ἁῑ ἰ ἡῑ-
 ῑῑῑῑῑ ἁ ῑῑῑῑῑῑῑ Ὀῑῑῑῑ ὁ, ἁῑῑῑῑῑῑ ἰ ὁῑῑῑῑῑ ἁῑῑ ὁῑῑῑῑῑ ὁῑῑῑῑῑ ὁῑ-
 ὁῑῑῑ ὁῑῑ, ὁῑῑ³ ἰ. Ἀῖ ὁῑῑῑῑ ῑῑῑ ἁῑῑ ἁῖ ἁῑῑῑῑ.

Ὀῑῑῑῑ ἡῑῑῑ ἡῑῑ ἰ ἁ ἁῑῑῑῑῑ ῑῑ ἡῑῑῑῑῑῑ ἁῖ 1917 ὁῑῑῑ, ἁ ἁῖ-
 ἰ ἡῑῑῑῑ ἡῑῑῑῑ ῖ ἁῑῑῑῑῑῑ ἰ ὁῑῑῑ ἡῑῑῑῑῑῑῑ ἡῑῑ. Ὑῑῑῑ ῑῑ ἁῑῑῑῑῑ
 ἁῑῑῑ ἁῑῑ ἡῑῑῑ ἡῑῑῑ ἁῑῑῑῑῑ ἁῑῑῑῑῑ ἁῑῑῑῑῑ ἁῑῑῑῑῑ ἁῑῑῑῑῑ ὁῑῑῑῑῑ
 ἰ ἁῑῑῑῑ ἡῑῑῑῑῑῑ ἡῑῑ, ἡῑῑῑῑῑῑῑ ἡῑῑῑῑῑῑ ἡῑῑῑῑῑ. ῑ ἡῑῑῑῑ ἡῑ, ῑ ἡῑῑῑ
 ἰ ἡῑῑῑ ὁῑῑῑ – 75 % ἡῑῑῑῑῑῑ. Ἐῑῑῑ ἡῑῑῑῑῑ ἁῖ ἁῑῑῑῑῑῑ³ (ἁῑῑῑῑ ῑ ἡῑῑῑῑῑῑῑ ῑ ἡῑῑῑῑ)
 ἁῖ ἁῑῑῑῑ, ἁῑῑῑ ἁῑῑ, ÷ῑῑῑ ἡῑῑ, ὁῑ ἡῑῑῑῑῑῑ ἡῑῑῑῑ ἡῑῑῑ. ἰ ὁῑ ὁῑ
 ἡῑῑῑῑ ἡῑῑῑῑ ÷ῑῑῑ ἡῑῑ Ὀῑῑῑ. Ἀ ῑῑ ἁ 1920 ὁῑῑῑ ἁῑῑ ἡῑῑῑ Ἀῖ ἁῑ
 Ὀῑῑ ὁῑῑῑ ῑῑῑῑ ἡῑῑ³ ἡῑῑ ἡῑῑῑῑ, ἁῑ ῑῑ ἁῑῑῑῑ: ὁῑῑῑῑ ἡῑῑῑῑ – 2157,
 ἡῑῑῑῑῑῑῑ – 135, ἡῑῑῑῑῑῑῑ – 20, „ῑῑῑῑ ἡῑῑῑῑ“ – 103.

ἡῑῑ ὁῑῑῑ ὁῑ ὁ ἡῑῑῑῑῑῑῑ ἡῑῑῑῑῑῑ ἡῑῑῑῑ ἡῑῑῑῑ ἡῑῑῑῑῑῑ ὁ ἁῑῑῑῑῑῑ ἡῑῑῑῑῑῑ ῑ ὁῑῑῑῑῑῑ
 ἡῑῑῑῑῑῑ ὁῑῑῑῑ. ἡῑῑῑῑῑῑ ἁῑῑῑῑῑῑ ἡῑῑῑ ἁῑῑῑῑῑῑ ἁῑῑ
³ ἡῑῑῑῑ ἁῑῑῑ ἡῑῑ ἁῑῑῑ (ἡῑῑῑῑῑ), ἁ ἁῑῑῑῑ Ὀῑῑῑῑῑ – ὁῑ ἁῑῑῑῑ
 ἡῑῑ ἡῑῑῑῑῑῑῑ ἡῑῑῑῑῑ. Ἀ ἡῑ ἡῑῑῑῑῑ ἡῑῑῑῑῑ ἡῑῑῑῑῑ ἡῑῑῑῑ ὁῑῑῑῑῑῑ.

àeà: „Óor ì à° Èeà, òí é ì áðàì í æà ì ì ñeí àñúeó ³ ì áð³p⁷³⁸. Áñý
 ààèè÷àçí à ì òí ì áàáí àeàí à ì ì ñeí àñúeà ì àøeí à áàáí ù ³ áí ì ÷³ òí-
 èàì è í á áààà°: àñ³ áàðæààè ñà³òó í á ì áðàì í æòòù ÑÐÑÐ, ýeùí
 áòàà °áí ³ñòù ³ áðóæàà èíáí í áðí á³á. ² òà æ ì ì ñeí àñúeà ì òí ì áàáí -
 àà á³á í áðáýñeààà 1654 òí eó ì ì ñúí áí áí ³ çàèèèèà° (í áà³òù ³ óe-
 òàí ò³á) àeáòàeðàòe „eçì áí í eèí á, ñáí áðàòeñòí á, ì áçáí eí óàà,
 ì áøeðòí áòàà, áàí áàðí áòàà“. Áí áí èè ì ì ñeàeí í á í áçààá í áø
 àeçáí eùí èè òóó „óeðàí ñúeèì“, à çààæàè ÷³í èý° eí ì ó àèùáí à-
 áàááí ³ ì òeèèààè. ²í øeì è ñeí áàì è – ì ì ñeí àñúeí à áí çòñý ì áðð³í-
 òeçì ó ì ì áí eáí eó í áð í áðí á³á, í á ÷³í è³ ç í áeá³eùøeì – óeðàí ñúeèì.
 Óeðàí ñúe³ eí ì óí ³ñòe á³áðàçó ì áðàeí í àeèñý, ùí ì ì ñeí àñúe³
 eí ì óí ³ñòe òðeì áðòñý ñòàðí ì ì í áðð³÷³í í çàñààè: „Í á áù-
 eí, í áò è áùòù í á ì í æáo í eèàeí é Óeðàeí ù“. Í áðeí ì „ðàáýí ñúe-
 eí“ óeðàí ñúeí ç ðàñí óáè³eè Áàñeù Øàððàé í á àeàñí ì ì ó áí ñà³á³
 ì í áà÷eà, ùí áí í á ° í ³ýeèì ì ³í ³ñòðí ì, à èøá – ì ì ñeí àñúeèì
 ì ì í eðà÷àì. Í òí òà í áeá³eùøá, í á ùí áí ñí òí ³áñý – í áí eñàá
 eí eæeó („ðááí eðòý í á Óeðàí ³“), ýeí ð í áí áàááñý ì áðàeí í áòe
 ì ³áí ³÷³í áí òeæàeà, ùí eí áí çáí òí á'ý÷eó ì ì øeí àeòù ì òe ì ³áááí -
 í eó í áàòù. Í á ì áðàeí í áàøe, áí – òàçí ì ç Ñ. Í áçeàeí – í áí e-
 ñàèe áðóáó („Áí óàeé³“), á ýe³e çàeèàèe ì ì ñeí àñúeèì eí-
 ì óí ³ñòàì øí áí ³çì òà çààðáí eòòáí ³ áí áí àeèe ì òàáí Óeðàí è
 ì áòe ñáí ð ñàì ì ñò³eí ó ðàáýí ñúeó ðàñí óáè³eó òà ñáí ð í áçàeáæí ó
 á³á ì ì ñeàe eí ì óí ³ñòe÷³í ó ì áðð³p.

Ñàì á òí á³ òí ÷eèáñý eðeàààá á³eí á çà áàðæàáí ó í áçàeáæí ³ñòù
 Óeðàí è. Çàòí àeèà í áàáçí àeà, ùí ì ³áí í òà ì ì ñeí àñúeí è á Óe-
 òàí ³ – óeðàí ñúe³ eí ì óí ³ñòe òà ñí ò³áe³ñòe ì òí çð³òù ³ á³áí í á-
 èýòù ó ì ì ñeóóó Èáí í í á³, á ì òe°áí áðòñý áí Óí Ð. ì ì ñeí àñúeí à
 çì óøáí à áòeà á³áí í áeòe „Óðýà Óeðàí ñúeí ç ðàáýí ñúeí ç ðàñí óá-
 è³eè“, à çà ì áððí æ í ááí àe àeáóàeèà Ð. Èáí ÷eí ñúeí áí, Á. Øà-
 òðáý, Ñ. Í áçeàeà òà çòí ³ó í áí í áòí ó³á. Óàe ñàì ì eèòáì òí ì ì ñeí
 àñúeí à ì òñeèà áí çáí eèeè „óeðàí ³çàò³p Óeðàí è“. Í òí á³áí ³
 ÷eáí è Èí Ó Í. Øòí ñúeèe, ì. Áí eí áòí á, ì. Bàí ðñúeèe, ì. Óàe-
 eùí àeè òà ³í ø³ í áàáæeèeñý àeñòí eòe ì òí òe øí áí ³çì ó ì ì ñeí
 àñúeí ç „áàì í eðàð³çì“. Ñ³eùñúeèe ñí òí òeà „ðàáýí ñúe³e“ àeàá³
 ñòàá çààðí çèeàèì. Áeéí ðeñòí áòð÷e òà ì ñeàáeáí í ý ì ì ñeí àñúeí ç
 àeààè á Óeðàí ³, í ááí àeò³ óeðàí ñúe³ ì áðð³í òe áàðý÷eí áí eèí ó-
 eèñý áí í áò³í í áeùí í ç òáí ð÷³í ì òàò³. Çà æàðeèàeò ì áòàð³áeùí eò
 í áñòààeí, áí eí áí ³-òí eí áí ³, áí í è àeéí í áeè çà í áí í áí ³ 10 òí e³á
 áàèe÷àçí ó í áò³í í áeùí í-eòeùòðí ó ì òàòð, í á ýeó ³í ø³ í áðí àe
 àeððàòeèe ááñýòeè òí e³á çà ñí ðeýòeèàeò í áñòààeí. Óeðàí ñúeà
 Áeààáí ³ý í áóe, çàñí í ááí à 14 eèñòí í áàà 1918 ð. áàòùí áí ñúeèì
 óðýáí ì, í á í á ðàáýí ñúeèì, òí çáí òí óeà áàèe÷àçí ó á³ýeùí ³ñòù: ñeèà-
 èà ³ àeààeà 35 óeðàí ñúeèò òáòí ³÷³í í í áóeí àeò ñeí áí eè³á, òí çì ì

÷àèà í àóèíà³ àíñè³àæáí í ý ç óñ³ò òàðèí æèðòý óèðàíí ñùèíàí í à-
 òíàó. Í àí èñàèè ÷ àèààèè óèðàíí ñùè³ øè³èùí³ éí èæèè. Àèðí àèèí
 ààñýòèè í àóèí àèò, òàóí³÷í èò, è³òàðòàòóðí èò æòðí àè³à óèðàíí ñù-
 èí þ í íàí þ. Òààðàí òàààèèè í à í íàè óèðàíí ñùè³ ÷ àñíí èñè, àèàà-
 í èòòàà, óèðàíí ñùèèè òààð, óèðàíí ñùèà øè³èùí³ èòòàí. Ðí çàóáí àó-
 ààèè óèðàíí ñùè³ í òçàí, óí í ðýàèí àóààèè óèðàíí ñùè³ àðò³àè. Ç'ý-
 àèèèñý ààñýòèè í íèí àèò óèðàíí ñùèèò í àóèí àò³à, í èñùí àí í èè³à,
 í èòò³à. Ñèèí óàøè ÷ í ñèí àñùè³ àóòíàí³ èàèàáí è, òðààèèò³éí à è-
 ðàíí ñùèà í àò³í í àèùí à èóèùòòðà í í ÷ àèà çí í àó ðí çèà³òàðè. Í àñè³à-
 èíí òùíàí í àèà òààðè ç'ýàà í í àèò øàà÷àí è³à, àí ðòí ýí ñùèèò, àí-
 ðí àèèí àñùèèò, í íàèè, òí àè³à, í àçàí, ñàýòí ñèàà³à, àí èí àèí èò³à.
 Í ðèí àðà à³àðí àæáí í ý Èè³àí-Ðòñùèíí; ààðààèè í àðàèýèàèà í ñ-
 èí àùèí ó, ÷ àí í à í í ÷ àèà í èùèèò ààñù òà³ò í àøíàí í àò³í í àèùí í-
 àí à³àðí àæáí í ý, àí èè à³í ùà í à ààà í èí à³à. Àèàóàèèà 1933 ðí èò
 òèñý÷³ óèðàíí ñùèèò àèàààí³ è³à, í ðí òàñí ð³à, í àóèí àò³à, í èñùí àí-
 í èè³à, í èòò³à, ò÷èòàè³à, ñàýùàí èè³à, èí í í àðàòí ð³à ÷ àñ³ò ÷ í øèò
 òàí ð³à óèðàíí ñùèíí; èóèùòòðè. Èèí èèàñý í èùèèò ñàí ó í ñí í àó
 óèðàíí ñùèíí; í àò³í - í àøà ñàèýí òàí. Èèà í àí í àí 1933 ðí èò àè-
 àóàèèà àí èí àí í ðòí 8 í ÷ èùèí í³à óèðàíí ò³à. Àèà...

À³ñ³í ðí è³à í³çí³øà (30 ÷ àðàí ý 1941 ð.) àñý Óèðàíí í í ÷ èà
 ðàà³í ç³ Èùàíàà, ýèà í í à³àíí èýèí, ùí à³àí í àèáí Óèðàíí ñùèò Ñà-
 í í ò³éí ó Ààðàèàó, ùí òàí ðàí í óèðàíí ñùèèè, í àçàèàæí èè í³ à³à
 èíàí òðýà í à ÷ í è³ ç Ðòí èààíí Ñàòùèíí³ òàí ðàí í Óèðàíí ñùèò
 Í àò³í í àèùí ó Ðààó. À æí àòí³ 1942 ðí èò àí ñèðàí Çàí í ð³çùèèè Èè-
 òàðñùèèè Í ààí - Óèðàíí ñùèà Í í àòàí ñùèà Àðí³ý (Óí À) í à ÷ í è³
 ç Ðí í àí íí ×óí ðèí èí þ-Øòòààè÷àí. Ñà³òí àà òàí ð³ý çàí èñàèà àà-
 àòí í ðèèèàà³à ààðí÷íí; àí ðí òàèè í ñ³à ÷ í àðí à³à, ÷ ñàðàà í èò,
 ààçí àðà÷íí, í àí à ç í àèí í ÷ àñí³øèò ÷ í ñòù í í ñ³àà³ ààè÷àçí èè í í-
 ààèà óèðàíí ñùèíàí í àðí àó í à ÷ í è³ ç Í Óí òà Óí À. Óàè óèðàíí ñù-
 èèè ààðíçíí ÷ èí í ñù óí³èàèùí èí. Ó àèð ñí àðòàèùí íç, ààç í àà³í;
 í à í àðàí í àó, àí ðí òàèè èèí èèàñý àñý í àò³ý. Í àà³òù à³òè. Í àèáí ù-
 è³ 10-12-ð³÷í³ à³à÷àòèà òà ðèí í ÷ èèè àí èðàèè à ðèèò ÷ í ñèí àñù-
 èèò èàò³à, àèà í à ç³çí àààèèñý, èíí ó ÷ èóàè àí í è í àñèè à³òèò,
 çàðí þ ÷ è æò. Òèñý÷³ óèðàíí ñùèèò ÷ í ààð³à ñàí³ í í ñèèàèè ÷ àèà-
 àí ñèí àèýèè ñàíç³ òàèí èò ñèí³à òà àí ÷ í è í à ñí àðòàèùí ó àí ðí òàò
 çà àí èþ Óèðàíí è. Ààñýòèè òèñý÷³ þ í àè³à òà à³à÷àò èèààèè àñà
 í àèáí ðí æ÷à: ðí àèí ó, øèí èò, í àðà÷àí ó, àí àðà çí àþ÷è, ùí æèàè-
 í è í à í í ààðí òòñý. Óí À çàí àóàèà ñíà³ çàðí þ à³à àí ðí àà à àí þ.
 Í ÷òòí à ñà³ò³ í à í í àí ðòòí óà í àèùòàí, ùí à àí í í í àòè çè. Ñàí óè-
 ðàíí ñùèèè í àðí à çç àí àóààà³ àí í íí àààà óñ³, ÷ èí í³à. Óí À í³à-
 í àñèà ñà³é ÷ í à ÷ í à àà³ í àèá³èùø³ ñà³òíà³ í í òòàè àí àí í ÷ àñ³ í àðà-
 í í àèà çð. Óàè, í àðàí í àèà. Í ñù ÷ íí ó çí àèðí àèáí íç, çàèíàáí íç
 à èàèàáí è Óèðàíí è í í ñèí àùèí à àíçòñý à³èùøà, í æ àí àðèèàí -

nüēī; àòìì íí; çãðī; ³ íí äänÿoãðēēā íñòáí í³ì è ðīēāì è àēāóáó óē-
ðā;í nüēī; í íēí³ í ãò³íí ãēüí í (í íñēíāüēí íýì) ³ ó³ç÷÷í í ã ñē-
ã³ðñüēēó áóáí ááó. Áí í ã ðēí óðó[°] ñáí;ò í ãðíēē³ ã Óēðā;í ³ í ē-
üēðē óēðā;í nüēēē í ãò³íí ãē³çì, àēā í ã ã³ñóā çíēüāí ēð ðēñÿ÷
óēðā;í nüēēó í ãò³íí ãē³ñó³ ã çÿäēÿpounÿ í³ēüēíē í íāēð. ²ããp
äēçāíēāí íý ³ ñáí áí ãē í ãñēēā áāēðē ã³ēñüēāí ðñüí áí ñã³óó.

Á³ēí ã 1941–1945 ðð. ðíçāēēā í ³ó ðñāí í ãóóí íñó³ ÑÐÑÐ. Èēøā
çã í ãðø³ 7 í ³ñÿó³ ã³ēí è çāāēíñÿ áí í³ì áöüēíáí í íēííó 3600 ðē-
ñÿ÷ áíýē³ ÑÐÑÐ. Óāēí; ēàðñòðí ó³÷íí; í íðāçēē í ã çí ã[°] ãñÿ íí-
í ãðāáíý ã³ēñüēíā ã³ñóíð³ÿ. Ü íí ðāāāā, 80 % í íēííáí ēð áóēē í ã-
í íñēāēíē. Çã ð³ē í³ì áöüēā ã³ēñüēí ñóíýēí í ã Áíēç³. Í íñēíāüē-
í ã ðíäíóāāēā çí í ãó í ãáððēðē í ãí íñēíāñüē³ í ãðíāē ãñ³ēýēēí è
í ã³öÿíēāí è. Í ãí íñēíāñüēēí í ēñüí áí íēēāí ðà í ãóēíáöÿí áíç-
āíēāí í áóēí í ēñāðē ððíðē ã³ēüí³øā, ã³āāāæí³øā. Áí áí í÷ñ ēðāí -
ē³ññüē³ í íæí í ãēāã³ í í ãā÷ēēē, Ü í í ã³òü ³ í íñēāēí è í ã áóáóðü
áēðēñÿ çã ²²² ðíðāðí ãò³íí ãē, ³ áí íē ñóíāāēē ēí áí áí ãðð³áó,
áēðÿāēē çã³áðē ²²² ðēí. ² í íñēāēí è ēēí óēēñÿ áí áí p. Áāē÷÷äçí ã
(²² í ³ēüÿðã³ ãí ēãðã ã³ēñüēíáí áí ñí íðÿāæáí íý) áí áðēēāí nüēā
äíííí í ãá ãðÿóāāēā ²²² ðēí ã³ ãí ãðð³. Í íñēíāüēí ã íí ãí ÿóāēā-
ñÿ ³ í íñí³øēēā í ³äöÿáí ððē ã³æēē í ã í ãí íñēíāñüēēó í ãðí ãáó
ÑÐÑÐ. Í ãñāí í ãðāā í ã í ãēí ãáçí ã÷í³ ð ãēÿ í ã; – óēðā;í nü-
ēíí ó.

Í íñēíāñüēí; áēāāē í ã áóēí ã Óēðā;í³ ã³ēüøā ðīēó (1941–
1942 ðð.). Çã ðíē ÷ñ óēðā;í nüē³ í ãðð³íðē ãñðēāēē áððē óēðā;í-
ñüē³ē í íēíí³, í ãðí ãæáí³ē íí 1917 ðíð³, ÷ēí áēí çí áí ü, Ü í;ò
í íñēíāüēí ã í ðēóíáóāāēā. ðà í íēííáü í ã áēāñí³ í÷³ í ãðāēí í ãēā-
ñÿ, Ü í óēðā;í nüē³ í ãò³íí ãē³ñðē – ðà áíðð³ çã í ðāāā óēðā;í nüēí-
áí í ãðí áó. ² Í íñēíāüēí ã íí ã³ēí³ çãçāē÷÷äē í ãðāēēēāēā áí ðíüüáó
ç óēðā;í nüēēí í ãò³íí ãē³çì íí í ã ýí ē÷÷ð³ ã, çã³ñí í, ēãðð÷÷ í ē-
í è ³ í ã ñí ðñēãp÷÷ í ēēüí í ãí í ēā í ãã³òü ç í ēð. Í ãēí ç ðēð ýí ē-
÷÷ð³ ã í í ãāā ðāēð ēãððēí ó: „Æóðí ãē „Á³ð÷÷çí ã“ í ðíí ãáó[°] ēíç÷÷-
÷ēí ó, Çãí ðíç³çüēó Ñ³÷÷³ ð. í. í ãò³íí ãē³ñðē÷í³ ãã; í ãðððēóāāā í ã-
ò³íí ãē³ñðē÷í³ í í í ã³ááí íý, í ãí ðēēēāā, Á. ×ððáíí è÷÷í ēā „B –
üññēēāā Áāēáí ðēí ã“, Ü í ðíñēāāēÿ[°] í ãððáó ñòðí ãēí ó ãáòüí áí-
üēí è ðà í ðēããããó[°], Ü í ãáòüí áí ã Á. Í í í ãí ãðð³øí í ãí çñēēā í íñ-
ēíññüēēē óðÿá áí Ñēã³ðó ç ðñ³í ã ēí áí ðí ãē÷÷í è. Bēā í ãòā ðñí áí
í ãāāáóááí íý? Ñòáòöÿ ². Í ³ēüáóēā „Èððēēí-Í ãóí ã³ññüēā Áðáð-
ñòáí “ í ðíí ãáó[°] ðāāēó³ēí³, í ãò³íí ãē³ñðē÷í³ í í ãēÿäē í áí üēā Éóē³-
øā. Ñòáòöÿ Á. Èçãððññüēí áí „Èē;ññüēā í í ãēÿýí nüēā Áēāāí ³ÿ“
çãðíí ēáí í í ðíñēāāēÿ[°] æēðöÿ Óēðā;í è XVII–XVIII ñð., ð. Í ãñāí-
ēí ó ãððøãð ç Á³áí ý í ðíñēāāēÿ[°] ãðñí í ãēññüēó ēóēüðððó ³ í ãã³òü
áí ãððáí ðà Í. Í ēāñÿ (Éáí áēáó). È. Èí ãāēáí ēí ó ñòáòð³: „Í í ãó, í í-
ãáòíð, í ãðð³íð“ áāāæã[°] „Áí ã;áó“ ². Èíðēÿðñññüēí áí ãēÿáí í ãò³í-

í àeùí í 3áàí óeðàíí nùeí í àðí áó. Á. Êí ñàðeé àeðààèÿ° ðààeö³eí³, í àö³í í àe³ñòe÷í³ í íá³ñò³ Á. Èà Ùáí èà. Ðàààeö³ÿ „Á³ð÷eçí è” (áí è. ðàà. Þ. Bí í áñùeé) í á ñeðeðeðeðààè „í àðeñ³à³ ññòíð³í óeðàíí- nùeí; è³òàðàòòðe”⁷³⁹. „Í àðeñe³ ññòíð³í óeðàíí nùeí; è³òàðàòòðe” çàí àðà÷òòòú áí èèà ðíñéñùeí; è³òàðàòòðe í à óeðàíí nùeó. Í. Áí- áí èÿ ðà Á. Êí ðí eáí èà í íeàçòòòú ÿe çðàáí eè³à Óeðàíí è. Óeðàíí- nùe³e ðàäÿí nùe³e è³òàðàòòð³ ààèè èèøà è³èùeààñÿò ñòíð³í í è. Í á àeàçáí í áí èèà³à Á. Á°e³í nùeí áí, Í. ×áðí èøàáñùeí áí, Í. Áí- áðí eðáí àà. Í á í íeàçáí à áí ðí òúàà èí òí ññòe÷í³í í áðò³í í ðí ðe òðí òùe³ñò³à, øóí nùe³ñò³à. Í á í íeàçáí í ðí çàeðeó í àðeñeçí ó á Ðí- ñ³í, ðí è³ èí òí ññòe÷í³í í áðò³í. Í áðàá³èùøáí í áí èèà °áðí í áeñùeí; è³òàðàòòðe³ í áðòòòòú áí èèàáí è ðíñéñùeí. Áðàeààèe óeðàíí nùeó è³òàðàòòðò á³à ðíñéñùeí. Áeðààèÿèè áòðæóàçí èò í eñùí áí- í eè³à: Í. Êóe³øà, Á. Áeí í è÷áí èà, Á. Áð³í ÷áí èà, ². Ñòàøáí èà, Í. Í eáñÿ. Èeÿáñùeó Ðòñù óààæàèè èèøà çà óeðàíí nùeó, çàí àðà÷òòòú ÷e áñ³ í ðààà Ðíñ³í í á í áí. Áçàààè³ áàòíðe í eñàèè í á òàè, ÿe àe- í áààà ÓÊ ÊÍ ÐÑ... Áððí Ñí³èèè í eñùí áí í eè³à í á çàñòàèèè í áeá³èùøáí áí çéí÷eí ò - àèÿ³à í àö³í í àe³çí ó á „Í áðeñàò”. Ñàí í 1 èðeðeèè çàí àeí. ððààà àeéíð³í eðe, àeí eùeðe í àö³í í àe³çí³ í àö³í í àe³ñò³à”⁷⁴⁰. „Áà÷eí í èèøà òí í í è³, áàí, èí çàòùe³ í í àèèè í áí áðàí í æí èò í ðààè³à. Á áà æ Áí³í ðí áóà, ððàeòíðe í á í í èÿò, í í áóóí ÿ ñí ò³àe³ñòe÷í³ í ðí ðí eñ- èí á³ñòù... Çàí áàòí áàààòí ðeó í àö³í í àe³ñòe÷í³ èò òàðeø³à, òí; áóçü- èí; í àö³í í àeùí í; í áí áæáí í ñò³, òí; áààè³çàò³; áàáí í áæá í áðòáí; í eí óàùeí è”⁷⁴¹. „Æóðí àè „Ðàäÿí nùeèè Èà³à” í áàðòeóààá í à- ò³í í àe³ñòe÷í³³ òáíðe, í áí ð. „Ñ³í ÿ Áàñàð³à” Ðæáí áòùeí, „Ñè³àè áààòòú áí è³ñò” Í eààèÿ, „Í ðí ². Òðáí èà” Í. Èàðí áí nùeí áí òà³í ð³”⁷⁴². Í ðí ò. ¹. Èeðeèeðe í àçààá Í. Êóe³øà „áàèèèè ñeí í í Óeðàíí è”. Í ðí ò. Í. Áí ðí øeààe÷ í í ñòààèè „×íðí ò Ðàáó” Í. Êó- e³øà àeùà çà „Á³eí ó³ í eð” È. Òí eñòí áí. È. Ñí³èÿí nùeèè ó í í- á³ñò³ „Ñí³ò³ÿ” áààæà³ çðàáíð óeðàíí nùeí áí í áðí áó ðíçí í àèÿòe ðíñéñùeíð í í áíð. Í. Êóí áç³÷ á í í í á³ááí í³ „Óeðàíí nùeà òàðà” í ðí ñeààèÿ° óeðàíí nùeà³ ññòíðe÷í³ í í eí óeà. Í. Ñóí ðóí áí eí, èðe- ðeèòò÷e „Êí ðí ðeèè èóðñ³ ññòíð³í ÁÊÍ (á)”, í³àeðáñeð°, Ùí òàí í á çààááí í øíá³í³çí ó èí òí ññò³à-ðíñÿí”⁷⁴³.

ÓÊ ÊÍ Ó í àeàçàà 24 ñáðí í ÿ 1946 ð. ²í ñòeòòòíá³ è³òàðàòòðe ÁÍ ÓÐÑÐ í íeèèèè èí òí èù í áà è³òàðàòòðíð, áí ðí òúàà ç óe- ðàíí nùeèí í àö³í í àe³çí í í, í ðí áàñòe ÷eñòeó ó àeàááí eòààò.

„Í ðí òáñíðe Í áàñùeí áí óí³àðñeðàòò: Á. Í áçà³áñùeèè, Í. Ñòàí- í ÿè, Í. Áàøáí eí í áà÷àèè ñòàááí ò³à í àö³í í àe³ñòe÷í³í áí ñá³òí àèÿ- áó. Í áí ðeèèàà, Á. Í áçà³áñùeèè çààèe÷óààá Í áí uèà Êóe³øà. Í. Áàøáí eí á÷eà, Ùí Èeÿáñùeà Ðòñù í àeàæeðù èèøà Óeðàíí³,

à Ðĩñý íá ì à° æíáí èð ì ðàà íà íàí. Ì . Ñòáííý è ó÷èà, Ùí „Í àðàè³ Í ìèðàà³” ². Ëíòèýðàáññèíáí íá áí ð³áí þ° æíáí èè ðĩ- ñ³énñùèèè ðà³ð, áí ðĩñ³énñùèèè òíèùèèè ð íá àà° ì àðàð³àèð íà ðà- èèè øààààð. Ñòðááí ðèà °àðóðí àà ó ñáíí è àèñàððàò³; áí áí àèòù, Ùí ðĩñ³énñùèè è³ðàðàòððà ° ò³èèíàèò ÷ óàè Òèðáí³, à ìèñáííý òèðáí³ òýì è ðĩñ³énñùèè þ ì íáí þ íàçèàà° „Íááí èáþ”. Ñòðááí ò Í . Áí ðĩ ò ó ñáíí è àèñàððàò³; áí áí àèòù, Ùí ðĩñ³énñùèè è³ðàðàòððà áí ðòðí ðè íá áí èèí òèà íà òèðáí³ ñùèð, íàðì ì ñòù °àðíí àèññùèè àó- æà áí èèí òèà. Ç 16 àèñàððàò³ è ò³èèíàè³÷ííáí òàèðèùðàðð èèøà íáí à áóèà íà ðàì ó ñó÷áñí ì ðàáýí ñùèí; è³ðàðàòððè”⁷⁴⁴.

„Áàòí ðè „²ñòí ð³; Òèðáí³ è” (àèááí íý ÁÍ ÒÐÑÐ) ì èñàèè çà Ì . Áðøàáññùèè. Áí í è íá ì íèàçàèè áí èíáí è÷íáí àðóð, àèð³øàèù- íí; ðĩ è³ èíì óí ñòè÷íí ì àðð³. Áí í è ò³èèíàèò íá çààààèè ì ðĩ èèáñí áó áí ðĩ òùáó à Òèðáí³, àèñóí óàøè íà ì áððà ì ñòà áí ðĩ òù- áó íà ò³í íàèùí ó. Áí í è çàí áðà÷èèè, Ùí Ëè;áññùèè Ðòñù ° ñí³èùí þ àèáñí ñòþ ðĩñýí, òèðáí³ ò³à³ à³èí ðòñ³à, ì ðèí èñòþ÷è ì èèøà Òè- ðáí³. Áí í è íá ì íèàçàèè, Ùí òèðáí³ ñùèèè íàðíà áí ðĩ áñý çà ñáí° àèçáí èáí íý çààæàè ñí³èùí ç íàðíáí ðĩñ³énñùèè. Í á ì íèàçàèè, Ùí ðĩñ³énñùèèè íàðíà áàáàòí áí ì ì³à òèðáí³ ñùèí ò àèçáí èèðèñý ç íà ò³í íàèùí ì ñí³èùí ì íááí è³. ²í ñòèððò ñòñí³èùí èð íá óè ÁÍ ÒÐÑÐ ì ðèí òñèáñý çèí÷èí ó, áí çáí èèàøè àèáàðè ðàèð ýáí ì áí ðĩ- æð ì ðàòþ. Óàè ²í ñòèððò áçàààè³ íá àèðíàèòù çà ðàì èè íà ò³í- íàèùí ì íáí áæáí ì ñó³, çáí áàáààøè ò³èèíàèò ì ðàòþ íáà³ ñòí ð³òþ ðĩñ³énñùèè íá ðíàó. ² áí áðà çðíàèà ÒË Ë Í Ó, Ùí íàèàçàà³ ðóí- òíáí ì ì÷èðèðè ²í ñòèððò á³à íà ò³í íàè³ñòè÷í èð çáí ðíááí ò³à”⁷⁴⁵.

„Òèðáí³ ñùè³ ì èñùí áí í èèè ðà èíì ì íçèòí ðè íáàòí çàòí í èþþòù- ñý ñàððí þ ñòí ðè÷í þ ðàì àðèí þ, à íá ðàí ðýòù íá ñó÷áñí³ ðàáýí- ñùè³ ðàì è. Í àèèðàù³ òèðáí³ ñùè³ èíì ì íçèòí ðè: Á. Ëýòí øèí ñù- èèè, Í. Ëíçèòùèèè, Ì . Áàðèè³áññùèèè, Ë. Ðàáóòùèèè, Á. Øòí áà- ðáí èí íá ðàí ðýòù ì ì áð íá ñó÷áñí³ ñí³àè³ñòè÷í³ ðàì è. Ëí í èððñ íá ðàè³ ðàì è íá ì ðèí³ñ æíáí èð íàñè³àè³à, òí÷ íááí ðíàè áóèè áóæà áàèèè³. Ç 40 ì ì áð ðà áàèàð³à íá ñó÷áñí³ ðàáýí ñùè³ ðàì è àèñààèà- ì ì èèøà íáí ó ì ì áðð ðà ððè áàèàðè... Òèðáí³ ñùè³ èíì ì íçèòí ðè àè- ì ðàááí áóþòùñý ðàí ð³òþ ì ðí íáí ì æèèà³ñòù ì èñàðè ì ì áðè íá ñó- ÷áñí³ ðàì è. Áà³ ððàðèí è çðí³ ðàí ð³à³ à³áñðàþòù á³à ñó÷áñí íáí æèðòý íá 2–3 ñòí è³ðòý. Á í èð ì áí ó° ì áðàá³èùøáí à³ààè³çàò³ý áàáí ùíáí ì íáóðð Òèðáí³ è. Áí í è é ñó÷áñí èð ðàáýí ñùèèð ì áðòèçá- í³à íàýáàþòù ó çáí ð³çùè³ èóí ðóð³, ÷³í èýþòù ç ÷ óàè ðà ì ðàþòù èþèùèð à çóàè. Í á ðíçòí³ þòù, Ùí çà íàøí; ì ðíáðñèáí ì ñí³à- è³ñòè÷íí áíàè ððàáá ì ì íáí ò ñí³ààðè íáà³òù èíçàòùèð ì ñí þ. Á ñó÷áñí³ òèðáí³ ñùè³ èíì ì íçèòí ðè íàñè³áóþòù áàáí çàáòðèè ñí³à XVII–XVIII ñòí è³òù. Í áà³òù Ì . Áàðèè³áññùèèè, ýèèè ñàáí ðèà ÷èí àèí ðàáýí ñùèèð ì ñáí ù ì ðí ñí³àè³ñòè÷í³ à áóá³áí èððáí, í áà³òù

³ ʔáí ó náiĩ ð íí ʔðāð „Í ael̩ è÷èa“, „Í aí Èaí ʔānūēēē“ çāðíí èāñý ì ʔðōāel̩ ʔáíí ʔðāðō³çì ì òà çāñðāð³ēēl̩ è òí ðì àì è“⁷⁴⁶.

Í í ʔ³nou̩ Í. Èíí ēēáí èā „×íí ó í ʔ āān̩̩ òòú çíð³“ (í ʔ òàì ó çðōē-í òāáí í ý çāí í ðí æōýì è 1635 ðí ēō Èí āāōūēí; òí ððāð³) í ðí n̩ýēí ó-òà ēí çāōūēí ʔ ðāāēō³ēí ʔ ðì àí ðēēí ʔ òà ʔāāē³çāð³ ʔ ì ʔðōāí; ì ēí òāēí ē. Í. Èíí ēēáí ēí í ðí í ʔāō° āāçēēān̩̩ āā òēðāí n̩ēā nōñ-í ʔēūñōāí XVII n̩. ³ nāì ʔ í ēí í í ýñí ʔ° í ʔí ʔðāí í æí ʔ³nou̩, āāðí÷-í ʔ³nou̩ òēðāí n̩ēí āí í ʔðí ʔāó, ì í æýā, ʔí ʔāó ðí ʔ³ í ʔ°āí āí ēē í ʔí ʔ° ʔ æúí ʔ í ʔ³í í æūí í ʔ ʔāā° ʔ. Í ðāā, āā÷ēí ì n̩ ðāāæí ʔ áóðæó-àçí í-í ʔ³í í æē³n̩ē÷í ó í ðí í ʔāāí āó. Òí æ í ʔ āēáí í, Ùí áóðōēē òóáí æí ũí; nāì í ʔ³ýēúí í n̩³ n̩āāēýōú ðāāðāēúí ³ òāí ðē, í āí ēñāí ³ ʔ áōñ³ í ʔ³í í æūí í; òēðāí n̩ēí; í ʔí āæáí í n̩³. Çāì ēēóāáí í ý ʔñí-ðē÷í ēì ì ēí ðēēì, í ʔ³í í æūí ó í ʔí āæáí ʔ³nou̩ òðāā í āāæí í ì ðē-í ēí ēðē, āí ēē òý çāðāçā í ʔ í ðēðēēāñý“⁷⁴⁷. „Í ʔð³ ðāāððē çā-ñí ³÷áí ³ ì ðēí ðí, Ùí ʔāāē³çó° ì ʔðōāā ì ēí òēā ³ í ʔðōó° æēáí ʔ n̩÷āñí ʔ³n̩. Òēðāí n̩ēēē ðāāðð æēí í ʔ° n̩āē í ʔí ʔ°ýçí ē ēēðā òí ʔ³, ēí ēē í ðí í ʔāóāðēì ʔ í í ē³ðēēó í ʔðō³;“⁷⁴⁸.

Ó³ēūí „Òēðāí n̩ē³ ì āēí ʔ³;“ āāçēí í ʔ÷í ì ēēó°oun̩ý ì ʔðōāí ʔ āāáí ēí í ʔ, ʔāāē³çó ʔ÷ē ì. Åēí áí í; n̩÷āñí í; ì ʔ³ñí ³ òāì í ʔí āí ʔ°. Çí-ʔðāæáí í áí ðí òūāó òēðāí n̩ēí āí í ʔðí ʔāó ç í ʔ³ ðōūēēì è í ēóí āí òā-ì è, ʔ á í ʔ ē í ʔ ì í ʔ³÷í āí í ðí ðāýí n̩ēó āēāāó. Åāðí ðē Ó³ēūí ó çā-ðí í ē ʔðōūñý ì ʔðōāí ʔ ʔñí ðē÷í í ʔ āāáí ēí í ʔ òāē, Ùí í í ēāçó ʔðōú, í ʔāē ðāýí n̩ēó ʔðí ʔ ʔ 1941–1945 ðí ē³ í āāēóā° í ʔ ē ʔáí á í ÑÐÑÐ, ʔ n̩āð³ ēí çāōūē³ òðāāēð³; Ùí í ðí í ēó n̩í ʔāā° ðāýí n̩ēēì áí ýēāì n̩āðēē ēí áçð. Ó³ ððāāēð³; í í ēāçáí í ó Ó³ēūí ³, ýē í ʔí ʔðā-ì í æí ʔ á ēñūēí āāòūí āí ʔ Á. Òí āēúí ēōūēí āí. Í í ēāçó ʔðōú āēāí ēó í í ʔáí ó í í ēí ʔ³ āí ðí āí n̩āðí āí ēí áçðý, í ðí í ʔāó ʔ÷ē òēì ðā-āēð³ēí ēē í í æýā, ì í æýā, n̩āð³ ē ʔāē ° ì òāð³ ʔ³ çā ðāýí n̩ēēð ì í ēí āēð“⁷⁴⁹.

„Åōā÷ó ʔ³ā n̩÷āñí í āí æēðōý, í āāì ʔðí ʔ çāì ēēóāáí í ý āāçí í āí-ðí òí ēì ì ēí ðēēì āā÷ēì í ³ ʔ òēðāí n̩ēí ì ó æēáí í ēñ³. Í āí ðēēēāā, ó ðāí ðāð ². Õōēūāē „Í ʔñí ý çāí í ðí æō³ā“, „Èí áçð“, Á. Nā³ðēēōū-ēí āí „ð³áí ēē ēðāē“, Ñ. Õēðēā „Çóñðð³÷“ òà „Nāýýí n̩ēā í í-āāð³ý“, Á. Í ēðí í áí èā „ì í ý Òēðāí í ʔ“ ³ ð. í. Ó í ēó í ʔ āā÷ēì í í ʔ³÷í āí n̩÷āñí í āí. Í ðí n̩ēāāēýðē āāāí ° ì ēí òēā Òēðāí è – òā í ʔ³-í í æūí ʔ í ʔí āæáí ʔ³nou̩, ðāāēð³ēí ʔ³nou̩, āēðāē ðē³āēēāā ³ í āāçí ÷-í ʔ n̩÷āñí ³ ē ðāýí n̩ē³ ē Òēðāí ³, áí n̩āí ð ʔ° ðóí ð āēý ʔ³āðí-āæáí í ý áóðæóàçí í-í ʔ³í í æē³n̩ē÷í ēó āí ēēā³ā“⁷⁵⁰.

× ē n̩í ðāāā³ æē òāēēē çāí āēēēē, ʔ³āāāððēē òēðāí n̩ēēē í ʔ³í í æē³çì çāí í ēí í èā æóðí āēē òà ēí èæēē ʔ ÒÐÑÐ? Í ³. Õāēí āí í ʔ í í āēí áóðē ðí ÷ā ʔ òí ó, Ùí ʔ ēí æí ³ ē ðāāēð³; n̩ēāēí í ʔ í ʔí ʔ „í ēí è òóí āí n̩āāðāāí“. Ç ì ēðí í; ì āēí ðí n̩ēñūēí; ì òōē í āāì ēñí ʔ ðí āēēē áí ēí āí āí í ʔ³í í æē³n̩ē÷í í āí òēðāí n̩ēí āí n̩ēí í. Çāāāā

óeððáí nūēēē ē³ðaðaðóðí í áááöü, ùí Ēāñý Óeððáí ēā í ēā ē³ēūēā
 °aðíí áēñūēēō í íā ³ ÷ēðāēā í ā í āðāēēāāāō °aðíí áēñūēē³ ðāí ðē,
 ³ ýí ē÷āð á° í ā nīíēíō, ùí ðāē í āðāā³ēūð°ōūñý āí ēēā °aðí-
 í áēñūēí; ē³ðaðaðóðē í ā óeððáí nūēō ³ çāí íā÷ō°ōūñý āí ēēā í íñ-
 ēíāñūēí; í ēðā ē³ðaðaðóðí í áááöü í ðí óeððáí nūēō ē³ðaðaðóðō
 XVIII–XIX nō., ā ýí ē÷āð āíííā³āā°, ùí āāóíð í íā÷ēōü í ðí „ðā-
 āýí nūēō“. Ā. Ēaçāðāāñūēēē çāāāāā í āí ēē ³ í íñēāēí āí ³ñóí ðē÷-
 í ēē ðāēð, ùí Ēē;āñūēā í íāēēýí nūēā Āēāāāí ³ý āāāāēā āēñí ēó íñ-
 ā³ðō (ó í³ē í āā÷āēē í íā: óeððáí nūēí; í íēūñūēí; ēāðēí nūēí;
 āðāōūēí; í³í āōūēí; ððāí óóçūēí. Āēēēāāāēē: ³ñóí ð³þ, āāí āðā-
 ó³þ, í āōāí āðēēō, āñððí í í³þ, ðēóí ðēēō, ó³ēíñí ó³þ, ēíā³ēō, ó³-
 çēēō, í āðāó³çēēō, āðēēō, íñēóí ēíā³þ, í ðēðí āí í āāñōāí), ³ ýí ē-
 ÷āð ēðē÷ēðü, ùí ā÷āí ēē í ðíñēāāēý° æēðōý āāā āāāí í çāāóóí;
 Óeððáí ē. Í ðí ðāñí ð ē³ðaðaðóðē çāāāō° í ³æ í³ øēí ē ³í āí ā í. Ēō-
 ē³ðā, Ā. Āēí í ē÷āí ēā, ³ ýí ē÷āð ñððāðāāñý, ùí ā³í ;ō āēōāāēý°.
 Í. Ēíí ēēāí ēí í āāāāāā òñūí í ó ñā³óíā³ ā³āí í ēē ðāēð, ùí çāí í ðí æ-
 ó³ āí ðí í ēēē Óeððáí ó ā³ā ðāðāð, ³ ýí ē÷āð ēðē÷ēðü, ùí í ēñūí āí-
 í ēē í ðí í āāō° óeððáí nūēēē āóðæóāçí ēē í āó³íí āē³çí ³ ð. í. ³ ð. ā.
 ×íí ó í íñēíāçūēí ā ðíāēā ³ ðíāēō ç í ðēē ñēí í ā? Āí í ā°, ùí
 ³í í āð³þ çāóāóāāēē í āí íñēāēí ē, ùí ó³ēūēē-íí í āí íñēāēí ē ā³ā-
 í íāēýōūñý ðýāí ðēē í íñēíāñūēí āí āí çā – āí āāā ³í í āð³ý. Ā³āēðēóí
 çāāí ðí í ēðē Óeððáí nūēō í íāó – í āāāçí ā÷í í. Í ðāā, í íāðí çāí ē ñē³ā
 çāēýēāðē òñ³ō ā³ý÷³ā Óeððáí nūēí; ēóēūðóðē. Ó āñ³ō í íñēíāñūēēō
 āðāēāó í ā Óeððáí nūēō ē³ðaðaðóðō, í ēñðāōōāí, í óçēēō āæ í āðēðü
 í āēō÷ā í íñēíāñūēā í āí āāēñōü āí Óeððáí nūēíāí ēóēūðóðí í āí ³ í í-
 ē³ðē÷í í āí āāāāñōāā í ēí ðēēō ñóí ē³ōü. Í íñēíāçūēí ā ðēñý÷í ēðāð-
 í í āāēāā° ā Óeððáí nūēō āí ēíāó āāþ, ùí āñā í ēí ðēā Óeððáí ē
 (ā í ā í íñēíāçūēí ē) í³ēí ēē í ā í íāāðí āōūñý, āí āí í í āāāí í í āðō-
 āā. Í íñēíāñūēā – í ā í āðōāā. Í ðāā, í ā ððāðü, ðíðēā, ñēēē, ñí òñ-
 ēāēñý í ā í í³ñóí ðē÷í í āí çāāóóōý. Ñōāāāē āāçāāō÷āí ēí í, āāí í ðí-
 ñēñý ó í ðēēí ē. ² òí ðāí° Çāñōý ³ ÷āñōü, ùí Āāí ūēā í ðēēí ā° ðā-
 āā çā í íēíāðíāí āðāā. Ó í íāýēó í òñēā ēíāí ñēōōāē ³ ēí í ó ā³ð-
 í í ñēōæēðē, āí æ òí ÷āñōü òí ā³. Ā ó³ āí āāā³ēūí³ Óeððáí ó³ āā÷āðü
 ó Ēē°ā³ í āí 'ýōí ēē Ā. Õí āēūí ēōūēí í ó, ā í ā āíāā÷āþōü í. Āāðō-
 ð³í í ā³. Í āēþþōü „ð³āí ēē ēðāē“, ā í ā „ð³āí ā í íñēāā“. Øāí óþōü
 ēíāçāðý, ā í ā í íñēíāñūēí āí āāðí í í³ñōā. Í āā³ōü ñāí þ Ñāýōó Ñí ó³þ
 ñōāāēýōü āēçā çā í íñēíāñūēēē „ñāí íāāð“. ×ē æ í ā āóðæóāçí ēē
 í āó³íí āē³çí? Í āā³ōü í āñí ³ēēēēñý ēāçāðē „í íý Óeððáí ā“. Òēā òā
 „í íý“, ēí ēē āí í ā ° í íñēíāñūēā? ×ē æ í ā „í āçāí ēí ñēēē ñāí āðā-
 ðēçí “? Õí çēí÷ēí í ðí ðē Óeððáí ē (Óeððáí ē, ā í ā í íñēíāçūēí ē!)
 í āí ēñāðē í í āðō „Āíāāāí Õí āēūí ēōūēēē“. Óeððáí ā í íððāāó° í í ā-
 ðē „Āēçí ū çā ðāðý“. Óeððáí ā í íððāāó° í íñēíāñūēēō óí ³āāðñē-
 ðāó³ā. Āçāāāē³ Óeððáí nūēā í íāā í³ēí í ó í ā í íðð³āíā, āí āñþāē

í áí ó° „í á ú áí í í ý óí á ý“, í í ñ é í á ñ ú è á, á ó è ð á í ñ ú è á á æ á í á í à ø è ð í ÷ á ð ñ ò á° í á ð ð á í þ í é í ó á ø é í þ. É í ç á ò ú è á ð í í á í ð è è á – ò á ð á æ ò é í á ñ ò ú, ç á ó á í á Ó è ð á í³. É í ç á ò ú è³ í á ñ í³ „ð ð á á á í í í í á í í ó ñ í³ á á ð è“, í á á á ò ú, ý è „Ó ð á ð ú - è ó í á ð“. Á ñ á ò á ð á á á ð í ç í á ÷ á í é í ç á è³ ç í í á è í á è á ð è ó á í á ð ð è ð í ð è³ á, í í ñ é í á ú é í á á è á ó á è è á ð ð á ð è í ó (á á ñ ý ò ú í á è ú é í í³ á) ó è ð á í ñ ú é í á í í á ð í á ð – é í á í á í, ó é í á í á³ á ÷ ð è á ð í ÷ á á í á ð ý è ç á è ÷ á é í í ç è þ á í á³ á í Ó è ð á í è, á í ó è ð á í ñ ú é í ç è ó ú ð ð è, ð í ÷ á á á ð á è ó è ð á í ñ ú é í á í í á ð ð³ í ð è ç í ó. Ç á è è ø á è á æ è á è í è í á ò³ í í á è ú í í í á ñ á³ á í è ð ò á í á ð á è ý é á í è ð á ó í á í è ð á á³ á, ý è³ á í ý è ñ ý í á á³ ò ú á á ð á í è è è ç ñ è, ú í á í í ñ é í á ñ ú è³ è á ð è í á „í ð è ø è è è“ ç í ó è ð á í ñ ú é í á í í á ò³ í í á è³ ç í ó. 85 % è þ á í í ñ ó Ó è ð á í è í á ð í á è é í ñ ý í á ñ ý 1917 ð í è ó, í ñ á í á ç ò í í í ñ é í á ú á í í, á ð á ø ò á 15 % á è í ð á ç á 10–15 ð í è³ á, í á ñ³ 100 % ó è ð á í ó á ç á á ó á ò ú, ò ú á í í è³ ç á á è è. Á ó á ò ú ç í í ñ é í á ú á í í í á è è ø á í í á í í, á é è ó ú ð ð ó í í, í á á³ ò ú á ó ó í á í í. Í í ñ é í á ñ ú è è í è á í ç í í ñ é í á ú è è á ñ þ Ó è ð á í ó á á ñ ú á í 1980 ð í è ó í á ð á á ð á ó í ñ í í á ó. Ó á è ð è í ð í í í á è ý þ ò ú ç á ò á.

Í í ñ é í á ñ ú è á á è á á á í á á í ç á í è ý° í í ð è è þ á í þ á á ð è í ÷ í á í, ú í ø é í á è ú³ í á ð³ ç. x á ñ í í è ñ Ñ Ð Ñ Ð í á í è ø ó ú í á á³ ò ú í ð í á á è è è³ è á ð á ñ ð í ð è. Á è á á í ñ ò á í í³ è á³ é í í í ñ é í á ú é í á á è á ç è á á í Ñ è á³ ð ó á á á á ò ú ð è ñ ý ÷³ í í ç á í ó á, í í è í á í è ó í³ ó á í³ ý í í í ó á. Í í ð³ ç í ó ø á í á á ó è á á í ó ñ ð è è á í á í í ó ÷ á ñ ð é í ó ñ á í á í „ý ñ è ð“. Á í í è é í í í á ñ è á í á³ è ú í í á í í á³ á í í ñ ó³ í ð í á è ç á í è ú í ó á í ð í ð ú á ó í á í í ñ é í á ñ ú è è ó í á ð í á³ á Ñ Ð Ñ Ð. Á á ñ è è á þ ÷ è ÷ è á ÷ á á í ñ í í á á á³ á, ú í ç á í í è í á í è ñ á è è, ð ó ó í á ð á è³ ÷ è í í è è ø á è³ è ú è á ó á è ó á. Á³ á 1946 ð í è ó é á í ñ³ í á á ú ó á þ ò ú í á í í ñ é í á ñ ú è è ó ç á í è ý ó Ñ Ð Ñ Ð ç á è í é í ð è, ñ ð á è è è³ í á á³ ò ú í í á ñ ò á í í ý ó è ð á í ó á. È è ø á á³ á ñ³ í ý 1948 ð í è ó á í ÷ á ð á í ý 1949 ð í è ó á á á á ñ ý ð è í á è á ñ ý ó Ó è ð á í è á ó é í 1736 ç á ð í é í è ð á è ñ ò ó í á Ó è ð á í ñ ú é í ç í í á ñ ò á í ñ ú é í ç Á ð í³ ç⁷⁵¹. Á á ç á í ð í í í³, á á ç ç á ð í ç, á³ á í è ð á í è á í á³ á ó ñ ú í á í í á³ ò ó è ð á í ó³ - è á ð í ð á è í è á æ á í á è æ á í á³ ñ ó í ð³ ÷ ý á í ð þ ò ú ñ ý í ð í ð è á á ñ ý ð è³ á ð è ñ ý ÷ á í è á á á è ñ ó á, í ç á ð í ó í è ó á á ó í í á ð á í è, á á ð í á ð á í è, ð á í è á í è. Í á ð á ç, á³ á í è è í á í ç è ý³ í á ð á í á è á á í á è ú í³ ø è ð ó á í á í è è³ á í í á ó á. Á ú í í á è þ þ ò ú³ í ð í ú í í è ø ó ú ó ó è ð á í ñ ú è³ í á è ý ð³, í è ñ ú í á í í è è è ó á³ è ú í í í ó í á³ ò³?² ñ ó í ð ý ý é í è ñ ú í í í ñ á á è ð ú í á í è ó í á ÷ á ð è ó á á í ú á è.

Ó è ð á í ñ ú è³ í í è³ ó á ý ç í³ ñ ð á á è ó á á è è, í í á ñ ó á á á è è:

1946 ð. á É í è è í³.

1947 ð. á É í è è í³, É á ð á á á í á³, Ó ñ ð - Á³ í³.

1948 ð. ó Á í ð è ó ó³ (í í á ñ ó á é í 80 ð è ñ ý ÷).

1950 ð. á³ è ý Á í ð è ó ð è, á Ó á è ø á ð³.

1951 ð. á³ è ý É í è è í è, á³ è ý É á ð á á á í á è.

1952 ð. á³ è ý É ð á ñ í ý ð ñ ú è á, á É á ð á á á í á³, í á Ó ð á è³.

1953 ð. á í í ð è è ú ñ ú è ó (1500 ó á è ð è ó), ó Á í ð è ó ó³ (500 ó á è ð è ó),

Êaðāāāī ā³, Ê³ī ā³ð³, Êī ēēī³. Ā ī īðēēūñūēō ñòðāēē òðēāāā 100 āī³ā. Ó Āīðēōō³ – 60 āī³ā.

1954 ð. ā Ê³ī ā³ð³ (600 óáēðēō, ñāðāā ī ēō 500 Āāçñī āðōī ēō Óēðāīīē 26 ÷āðāī ŷ 1954), ā Ê³ōī ā³, Óāēðāō³, íā Óðāē³, Ñāðā-ēī³, Êaðāāāī ā³, Êī ēēī³, Êðāñī ī ŷðñūēō, Êāçāðñōāī³. Ñòðāēēōāā-ēī 60 ðēñŷ íā īāðēð³ 600 ē³ēīī āðð³ā.

1955 ð. ā Óāēðāō³, Āīðēōō³, ī āāāāī³, ī īōūī³, ī āðī³.

1956 ð. ā 2ðēōðñūēō, Êðāñī ī ŷðñūēō, Ōīī ñūēō, Ñāāðāēī āñūēō.

1957 ð. ā Óāāāðī āñūēīī ó ēðāī, ×āēŷā³ī ñūē³ē, Ñāāðāēī āñūē³ē īāēāñōŷō.

1959 ð. ā Òāī 3ð-Òāō⁷⁵².

1960 ð. çāēīēīðē ā Êāçāðñōāī³, ā Āīī āāñ³.

1961 ð. ā īāāñ³, Êðēāīī ó ðīç³, Ñāāāñōīī ēē³, ^aēēçāāāðāðāā³ (Ê³ōī āīāðāā³), Êðāī āðīðñūēō, Āāōī òō³ (Āððāī 3āñūēō), ī īāī ÷āð-ēāñūēō.

1962 ð. ā ī īāī ÷āðēāñūēō, Āīī āāñ³, ī āāñ³.

1963 ð. ā Êðēāīī ó ðīç³.

1961 ðī ēō ā³ēŷ ð³āī īāī ñī āēāīī 98 ðēñŷ ÷ ōīīī ī ðāī ēō³, ī ðē-çī ā÷āī īī āēŷ āēāīçō ā ī ñēīāçīēī ó⁷⁵³.

Óðāī òóçūēēē ī ñēāīēþā ī ēðā: „Āóōī āī³ ī āñðōī ā ÑÐÑÐ, çī ŷō ī ñēāēī ē īāçēāāþōū „ēīī òððāāīēþō³þ“, ° ñī ðāāā³ ðī ē ñāī³-ñ³ī ŷēēē ðāāīēþō³ēī ēē āōð, çī ī īāāēēā òāðñūēō āēāāō⁷⁵⁴.

Çāī āī ēāðē ā ī āñōēō „óēðāīī³çāō³ī“, ī ñēīāçīēī ā çī ēçūēēā 90 % āīðō³ā çā ā³ēūī ó Óēðāīī ó. ī ā çī ó³ ī ñōā ī ðēēðēē ī īā³.² ðāī āð ÷ēðā³ ī ā óēðāīīī īāī ēō æðōī āēāð ÓÐÑÐ, ðī ÷³ ī ðē-ēðēō³ ēē÷ēīīþ ēīī ōī³ñðē÷īī āāēāēāī ēī ē, çāēēēēē ī īēīāī çī óē-ðāīī ñūēīī³ í ðāē³āāī ō³ī ī īðāāðē āóōī āī³ ēāēāāī ē. Āēēāīēī òðēñ-ðēŷī ñūēēē³ óēðāīī ñūēēē, ī īāī æī ēē Āðēāī ð³ē Ñēī āī ðī āā (1722–1794) áóā çāī īā÷āāī ēē ā ÓÐÑÐ. Ā ðāī āð ī īēīāēē óēðāīī ñūēēē ī ēñūī āīī ēē³ ēðēðēē 2āāī Āçþāā ī³āīīñēōū ēīāī āī ð³āī ŷ īāē-ā³ēūðēō ò³ēīñī ō³ā ēþāñōāā³ ī³āēðāñēþ°, çī ñāī ā ðāī āð Ā. Ñēī-āī ðī āā³ „ī īðð³āī ēē ī āñōçīīī, ŷē òē³ā çī āāīī ēē, ēī æīīī ó ī ēñ-ēŷ÷īī ó þī āēī ā³ 3 ā³ā÷ēī³, çī ā āēāðēē çī þ ðāī ēō³ ñōī ē³īī ŷ, çī ā āīīīī āāāā ðīç³āðāðēñŷ ó ñēēāāī ēō ī ēðāī ī ŷō ñó÷āñī īñō³, ā ŷī ī ðāēūī³ ē ðāī īñōāð³, çī ā ī ðīī īāēŷā āī ī āñ, ŷē ī ðīī īāēŷā āī Ō. Øāā÷āī ēā, ŷēēē īāððēē çāāāī óā āāē÷ Ā. Ñēī āī ðī āē...“. „Ā òīī ó īāēā³ēūðā āī òðð³ōī ŷī ñī ð³āī āī ēē ç Ā. Ñēī āī ðī āī þ ° Ō. Øāā÷āī ēī. Ō ī ī³ōāī ō³ ñōðī óēðāīī ñūēā ðīçōī³ īī ŷī ī ðāāāē³ ñōī ē³īī ŷē īāīīðēōī ēō ēþāñūēēō īñīīā òāē, ŷē ð³ īñīīāē āēŷāēŷþōūñŷ ā óēðāīī ñūē³ē īāðīāī³ ē ò³ēīñī ō³ī ðā ōīēūēēīð³. Ā òā – ī ðīðāñō ī ðīðē īāðōāē īāā ēþāēīīþ, çī āāāāā āī ī āðīðē, āī ī īçīēīðē³ ðŷæēā āīðīðūāā āóð³, çī ī ðāāī ā ñī ðāāæī ŷīāī, òā³ī ī ē÷īāī... Ñēī āī ðī āā ŷē óēðāīī ñūēēē ò³ēīñī ō çā ī ā āēā÷ā-

í eé. Éíāí íā í íāíā à çðíçóí ³òè í íçà ò³ºþ ³ñòíðè÷íí-í àö³í í àèü-í íþ èāāíþ, Ùí ā í ³é ñòíýòú: ²āāí Āèðāí ñùèèè, í íèāí ³ñòè XVII ñò., Çíā÷èí-Ĭāíðñùèèè, èíçàòüè³ è³òííèñ³, āāèāāí àèè, āíð³ í òíðè °è³çāāāòí-èāòāðèí èí ñùèí-í āòðí āñùèí; í íè³òèèè í è-ùāí íý óèðāíí ñùèí; „ðíçí³“. A ò³āā æ òý óèðāíí ñùèā „ðíçí³“ í ā àeyāèèāñý ç āāèè÷āçí íþ ñèèíþ ó Ā. Ñèíāíðíā³? Ō³āā æ èíāí āí āðòā ā³āèèāāí íý óðýāí àèò áèāā í ā ° ñòèð³ér ā āí āðò³ñòü óèðāíí-ñùèíāí í āðí āó í ðíðè í āñèèííāí í Ùāñèèāèāí íý, í ðíðè ñí ò³āèü-í í; ³ í āö³í í àèüí í; „ðíçí³“? Ō³āā æ í íçà ò³ºþ óèðāíí ñùèíþ í āðí ā-í íþ ò³èíñí ò³ºþ í íāíā à çāāāí òòè Ā. Ñèíāíðíāó? Ō³āā æ í íāíā à çāāāí òòè ³í ðíāí Ñèíāíðíāó í íçà ³ñòíðè÷íí è āí àèíā³ýí è òíāí, ýè èþāñùèā áòí èā òā ñòí è³í íý í ðíðèāèèèñý í àðèñèíā³ óāèüðè-āí; āíāè? Ō íāðèð ðèíèāð òā áóçāó í àèí ā³āèðèāāþòü íāí ñí ðāāæí ³é çí ³ñò òā èðāñó, āāāāðñòāí óèðāíí ñùèí; è³āðāòóðí í; ñí āāùèí è“⁷⁵⁵. Ōāèā í èðā òāí āð³ðí ý í āðāāí āā í íèíāü Óèðāíí è.

Í ā í íāèā é öüíāí ðāçó í íñèíāùèíā àèāāāāðè í³÷íāí í íāíāí ³ āñíðā āāèèāñý āí í íāðíç, ā í íð³í ³ āí í āðāñè³āóāāí ü. Éí ðñ í ā-èāçāèā 10 ñ³÷íý 1960 ð. ñāí; ñèòāāí ā Óèðāíí³ àèí è Ùòāāðè óèðāíí ñùèèè í āö³í í àè³çí, ðāè³ā³ér³ „çāāí āí í è“, í āö³í í àè³ñòè÷í ó ³āāí èíā³þ⁷⁵⁶. Ñāèðāðāð ŌĒ ÉĬ Ó Ā. Ñèāāā çāèèèèèāā í ā çāñ³āāí í³ ŌĒ ÉĬ Ó: „Ōðāāā āāāāðè ð³ðó÷ó ā³āñ³÷ ñí ðíāāí àèèíðèñòāðè èðè-ðèèó èóèüðó íñíāè ç í āòíþ, āāèāèíþ ā³ā ³í òāðāñ³ā èí í í āðò³; Ōðāāā āāāāðè ā³āñ³÷ íāèí āíðèí ñí ðíāāí çāāāāðè óāāðó í āðè-ñèñòñùèí-èāí ³í ñùè³è ðāíð³; ³ í³ā óāè āāí ðð àèā³èþāāðè í āö³í í ā-è³ñòè÷í³ óðèèè“⁷⁵⁷.

Ō èèí í³ 1965 ðíèó í íñèíāùèíā óāýçí èèā í í íāā 75 óèðāíí-ñùèèð í íèíāèó í āóèíāö³ā, í èñüí āí í èè³ā, ñòóāāí ò³ā, ā 1 èā³òí ý 1966 ð. çāñóāèèā ïð çā í āèāāāèüí ā ðíçííāñþāæāí íý í ðíðèí íñ-èíāñùèí; è³āðāòóðè í ā è³èüèāð³÷í ó èāòíðāó. Í íñèíāùèíā í í÷ā-èā ñóāèèè ïð ā³āèðèðèí ñóāíí. Ōíā³ áóāèí èè ñóāó ³ áóèèð³ ā³èý ñóāó áóèè í āðāííāí āí³ èþāüí è, ýè³ çāòííèāíí ā³òāèè çāñóāæā-í èð èā³ðāí è. Í íñèíāùèíā í āèāçāèā ò. çā. „óðýāíā³ Ōðñð“ èāðā-ðè í íā³òí³ óèðāíí ñùèèð ðāāí èþð³í í āð³ā í íðāé, āāç ñóāó. Ōíā³ í íñèíāèèñý āí òíāí „óðýāó“ í ðíðāñòè é í āððāí íý. Ðóèííèñí³ èíí³; í ðíðāñò³ā ðíçííāñþāæóāāèèñý í í āñ³é Óèðāíí³, ā āāýè³ é í íçà Óèðāííþ (í āíð., „Ēèòí ç ðíçóí ó“ Ā. ×íðííāíèā óèðāíí ò³ ā āāðíí³ í āðāāðóèóāāèè 1967 ð. Í āðāèèāāāí ā í ā ³íð³ í íāè). Í ð³çāèü āñ³ òíèāðāí èð í è í ā çíā³í í, āí í íñèíāùèíā çāāíðí-í èèā í íðèèþāí þāāðè ïð. Í ðíðā çíā³í í è³èüèā ïð, ýè, í āí ðèèèāā, Ĭðíñèāā Āāāðè÷, ²āāí Āāèü, Āíāāāí Āíðèí ü, í èðāèèí Āíðèí ü, í èèíèā Āíðèí ü, ²āíð Āāðāðā, ²āāí Āçþāā, í èðíñèāāā Çāāðè÷āññù-èā, Āí èòðí ²āāùāí èí, Ñāýòíñèāā Ēāðāāāí ñùèèè, í èðāèèí Ēíñ³ā, í èðíñèāā í āðèííāè÷, í èðāèèí í āñþòèí, Ĭðíñèāāā í āí èóð,

Ààèáí òèí Ì Ì òíç, Ì èðàéèí Ì çàðí èé, Ì èðàéèí Ì ñàà÷èé, ²àáí ðòñèí, ²àáí Ñà³òèé÷í èé, Æý÷àñèàà ×í òí íà³è, Ì àòí à³é ×óáàðèé, Ì áí àñ Çàèèààòà òà ³í ø³.

Ðí èò 1954-áí 500 Áàçñí àðòí èò Óèðà¿í í è à È³í à³ð³ í á áí òí í è-èèñý, àèà ñàí³ í àñòí àèè, í áí áààèé í á Ì ñèí á Õèí ó. ² áí í è í á-ðàí í àèè. Òí³ áòòí áí³ í á Õààèé, Ì ò³ í áçè³÷áí³ ñà³òèé÷í³, áí ðèí³, èàðààáí ñüè³, ÷í òí í áí èè, Ì Ì òí çè, àèèí í óð÷è çàí í á³ò 500 Áàç-ñí àðòí èò Óèðà¿í í è, òàèí æ í á áí òí í èèñý, àèà í àñòí àèè, í áí á-ààèé í á Ì ñèí á Õèí ó. Áí í è í á í òí ñèèé, àèà àèí áààèé, Ì Ì áðí æó-ààèé Ì Ì ñèí á Õèí³, áí áðà çí áð÷è, Õí òèí èí í áðòí ñí á³ Ì ñí áèñòí Ì í àèèó. Í òàà, áà÷èí í í á í í è³ òí èò æàðòà, à í àñèí ðáí èò, ñà³áí-ì èò ñáí áí çààááí í ý³ Ì áòè ðááí èðò³ í á ð³á, áí ðò³á, í áò³ í í àèí èò áàðí ¿à.

Óèðà¿í à í á ñèí ðèèàñý. Óèðà¿í à áí ðàòñý. Áí ðàòñý Ì í áðàáí áá-í á, ñí àèáí à, èàèááí àí è ñèí ááí à, òí èí áí á-áí èí áí à, í ³á çàèýèòááí-í ýí³ áí àèýáí Ì çàèá³á-ì ñèàèí³á, Ì ñàí³ òí áí à, çí áààæáí à ñà³òí-áí þ áðí Ì áàñüè³ñòð. Óð çàí àèèó, í á æèðòý ÷è ñí áðòí áí òí òáó í á àèáí í áçí áí³; áðí Ì ó è àèèèààèé í á ÷òè, í ááí í ³àè Ì í á³áí á, àèà Ì í á³òðý çàðýáàáí à àèàèòðèí þ, ýè òà çààæàè áóáá° Ì áðàá ààèèèí þ áðí Ì áèòáð. Í áòòèèí í í áàèèæà°òñý Ì í àèé 1917 ð³è.

Óèðà¿í à Ì àèà, Ì á°³ çààæàè Ì àèè á áí ðò³á, Ì ðàò³áí èè³á í á í áò³ í áèí Ì Ì ó í í è³, ³áàè³ñò³á, Õí æàðòí áí Ì Ì ðàò³áàèé, Ì ðàò³-ðòí³ Ì Ì ðàò³áàèè óòü çààèý Óèðà¿í è, ì èòèüòðè, ì Ì áòáð³áèü-í ¿;³ áòòí áí ¿; áàèè÷³ òà áàðæááí ¿; í áçàèááí í ñò³. ² òáí áð ó ò. çà. ÓÐÑÐ áí í è çà í áèàèüí Ì òýæèèó òí í á, ó Õí áí àèí í ³é, Õí òàè-èèí í ³é, í áí ðòæáí³é, Ì ðèòí ááí³é áí ðí òáá³ ç í áèí³ æè³ðèí ó ñà³ò³ áí ðí áí Ì Ì áðòí ñí ááó³ á³áàááó òáí ðèòè ñáí° óèðà¿í ñüèà æèðòý. Òà í á èèðá àè³òà í áðí áó, à é áàñü óèðà¿í ñüèèé í áðí á áàààè³ òàèàðá³ á³èüðá Ì óæí³°, Ì òí³³° áòòí áí Ì, Ì Ì ðàèüí Ì, í áò³ í áèü-í Ì. Á Óèðà¿í³ çòí ñà°°, í áàèðà° ñèè áàèè÷áçí à áòòí áí à ñèèà.

Óòí æ ñèèüí³ðèé? Ñèèüí³ðèé – áòòí Ì. Í ááí èí òó°í Ì: áòòí Ì, áí áòò æèáí ðáí ðèòü. Áòò òáí ðèòü òñà æèðòý. ² ñàí á áòòí Ì òè-ðà¿í ñüèèé í áðí á ÷è í á í áèñèèüí³ðèé çà áñ³³ í ø³ í áðí àè. ²ñòí ð³ý èí áí – í áèòðáá³÷í³ðà³ áí áí Ì ÷àñ í áèááðí ¿;÷í³ðà çà ³ñòí ð³¿;³ í òèò í áðí á³á. Óèðà¿í ñüèèé í áðí á òèñý÷í³è³òðýí è Ì ðí èèàáá ñáí þ èðí á çà òðèñòèýí ñüè³³á¿; òà ³áààèé. Áèè³ Ì ðàè ç³ ñòí áó³ çàòí áó, ç í ³á-áí ý é í ³áí Ì÷³ Ì èðí áðòáàèé, Ì áèèèè áí ÷í òí ¿; çáí è³ Óèðà¿í ó ñòí è³òðýí è. È³èüèà ðàç³á à ³ñòí ð³¿; Ì í èí áèí à Óèðà¿í è ñòáààèà àè-èèí Ì í èàí. Óèðà¿í à áñ³ ð³ Ì ðàè í áðáí í àèà. Á³á Ì áðòí áí áí ý çà-ñí óááí í ý Ì Ì ñèàè³ Ì Ì ñüí áí áí³ òí÷èòñý á òí ðí áó í ááí èí í á, áí áðòà, çàí àèèà á³éí à Ì æ Èè°áí Ì Ì Ì ñèáí þ. ² í³ Õí, í³ýèà ñè-èà í á Ì í æà ð³°¿; á³éí è çòí èí èòè, òí÷ àè òí áí é òí ð³èè í áèááá áí-òí àè. Í á Ì í æà, áí òý á³éí à í á° çàè÷áéí þ á³éí þ, ñòí áðà÷èí þ

ääĩõ ñõñ³ã³ã. Ōã – Ûĩñü çĩ ã÷ĩĩ ã³ëüðã. Ōã – ã³ëĩ ã äãĩõ ï ðĩ ðë-
 ëãæĩ ëõ ñã³õ³ã. Ñã³õ³ã, Ûĩ ãçã³ĩ ïĩ çãĩ äðã÷õþõü çãñããë ñãĩ ëõ ïñ-
 ïĩã, ïã ÿëëõ ð³ ñã³õë ñõĩÿõ. Ōã ã³ëĩ ã³ããë. ²ããë ³ çãëĩ ï³ã Ñĩõãĩ-
 ðëðãëÿ Æñãñã³õõ ç³ããÿĩ ë ðã çãëĩ ãĩ ë Ðõÿĩ ïëã Æñãñã³õõ. Æ³ëĩ ã
 ñëë ñã³õã ç ñëëãĩ ë ðãĩ ðÿãë. Æ³ëĩ ã ïðãããë ç ãðãõĩãþ. Æ³ëĩ ã
 ñëë Æĩãã ç ñëëãĩ ë ñãõãĩë. Æ³ëĩ ã ïãĩ ðëĩ ëðãĩ ïã, Ûĩ ë çĩãëë
 ïãð³ ï ðãã³ãë äãëëë³, ã çããõëë ï ðããĩ ðëë. „Äã³ ñõ³ĩ ë çõããðÿõñÿ.
 Ìãĩ ã ãĩ äãã, äðãã çĩ ñõãĩ äõñÿ”, – ï ðĩ ðĩëõãã äãëëëëë Æĩãããĩ.

Ì ïñëãëĩë ëðãÛã çã ãõãü-ëĩãĩ ãã÷ãü ãëëĩÿĩ³ ïĩãë ñãĩ³
 ³ĩ ïãð³ – ÿ ïã ïñëĩãñüë³ ïãðĩãë, ã ïãñãĩ ïãðãã, ïãëã³ëüðëë –
 óëðãÿĩñüëëë. Ì ðëõĩããõë ñãĩþ ïãããã÷õ ã ÿõ çĩ ïñëĩãÛãĩ ï³ Ì ïñ-
 ëĩãÛëĩ ã ïã ï ïãã³ ïã ïãã³õñÿ çãëÿëãõë ïãðĩãë ÑÐÑÐ „ëãĩ³õã-
 ë³ñõë÷ĩë ðããñõãĩ ï”. Ì ïñëĩãÛëĩ ã ë³ĩðã çã ãõãü-ëĩãĩ çĩã°, Ûĩ
 ï³ëĩëë ã ñõĩð³ ïã ãóëĩ ïãã³õü³ ð³ ï³ ããĩ ïñõ³ ðã „äðõããë ïãðĩ-
 ä³ã”, ã ïããĩãëë ãóëã³ ï ïã ïãëñõü ï³ãë ï ïñëãëĩãĩ ë³ ïã ïñëãë-
 ïãĩ ë ã ï ïñëĩãñüë³ë ³ĩ ïãð³, ä³ë³ë³ ã ãðããĩ³ë.

Ì³ëĩëë ïã ãóëĩ, ïãĩ ã³ ãóõë ïã ï ïãã ñĩþçõ Óëðãÿĩë ç Ì ïñ-
 ëĩãÛëĩþ. Ìã ï ïãã ãóõë, õĩ÷ãë ë õĩð³ëã Óëðãÿĩã. Ìã ï ïãã, ãĩ
 óëðãÿĩñüëëë³ ï ïñëĩãñüëëë ïãðĩãë – ðã äã³ ï ðĩðëëãæĩ ïñõ³, ÿë³
 ñãĩ³ ñããã ãçã³ĩ ïĩ çãĩ äðã÷õþõü ã õñ³õ, äãçãëĩ ÿõëõ, ðãðëĩ ãõ æëð-
 õÿ. Æ ïãã õñã ã ïãëãĩëĩãĩ³ð³ë – ã ðãðëĩ³ ãóõĩãĩ³ë.

Ì³õõĩ³ ï³ ï³Ûĩ ïã çĩ ïãã ïðëããñõë ãĩ ñĩþçõ Óëðãÿĩë ç Ì ïñëĩã-
 Ûëĩþ, ÿë ï³õõĩ³ ï³ ï³Ûĩ ïã çĩ ïãã ïðëçããñõë ãĩ ñĩþçõ Õðëñõã
 çãĩðëõðëñõĩ ï, õðëñõëÿĩ ñõãĩ ç ñãõãĩëĩ ñõãĩ ï, ðãë³ã³þ çããçãĩæ-
 ïëõãĩ ï, ãĩãðĩ ç³ çëĩ ï, ïðãããë çãðãõĩãþ, ëþãĩã ç ïã ïãëñõþ,
 æĩðñõë³ñõü ç ëãã³ãĩ³ñõþ.

Ï ÐËÌ ²ÒËË

- 1) Äëà.: G. N. Crocker. „Roosvelt's Road to Russia“; J. Beaty. „The Iron Curtain Over America“.
- 2) Í àì ð., W. Boczkowsk³. „Towards an Understanding of Russia“.
- 3) Í ááí à è³ëùè³nòù ï ò ó í àø³é ðíçá³äö³ „Óëðàíí áòù à Ì ìnéàèí“.
- 4) F. A. Woods. „Mental and Moral Heredity“.
- 5) Ä. Ñì³öèí. „Äëääèì èðñéëá éóðääí ù“.
- 6) Ì . Í íëðí àñüëëé. „Ëñòí ðëý ðíññéñéí àí àí nóääðñòää“.
- 7) R. Meckelein. „Die Finnisch-Ugrischen elements in Ryssischen“; J. Kalma. „Die Ostseefinnischen Lehnwurter in Ryssischen“.
- 8) Ä. Äæü. Í í éí í á ñí áðáí èá ñí ÷ éí áí éé.
- 9) Ä. Êëþ÷ääñüëëé. „Ëóðñ ðóññéí é èñòí ðëé“.
- 10) Ä. Êëþ÷ääñüëëé, òàì æá.
- 11) Ä. Êëþ÷ääñüëëé, òàì æá.
- 12) Õ. Áíñòí òññüëëé. „Áí ááí èé í èñàðæý“.
- 13) Õ. Áí áé. „Ñòóä³ ÷ óéðàíí ñüéí ì áòí í áðàó³ ì òà áí ððíí í éí á³ ì“.
- 14) Ä. Óääí òí á. „Í í á Ùé áðää“.
- 15) Ì . Õðóääòüéí é. „Í àñéääéá × éí àèñ-ðáí á“.
- 16) Áí áá³ ðóëé³ éí ðí ðé³ í í áé ò í çí àéí þ í æ÷ èð ñòää³é ðí çàèðéó.
- 17) á. Ì áí í ééí á, á „Áððéää éðèí éí í éí áéè“, 1926.
- 18) Äæëääí à í áçää „Ì ì néàèí“ ò è³ðáðàóððí þ òí ðí þ í áðí áí í ì „Ì ì néàèü“. Í í á³ áí í: ðóñéí, ðàðáðéí, áðóçéí, èèðáéí.
- 19) Ì . Í ì èñ. „Óéðàíí ñüé³ í ðëéàçéè, í ðèñé³ á ý“.
- 20) Ä. ðí çáí í á. „Áí í éàééí ñèñ í áøääí áðáí áí é“.
- 21) Ä. Í éí³ í. „Ëñòí ðëý ñéàáýí ñéí é èèðáðàóððü“.
- 22) Ñ. Áððáí áæüñüëëé. „Ëáéðéè í í èñòí ðëé ðóññéí é èèðáðàóððü“.
- 23) Ä. Êëþ÷ääñüëëé, òàì æá.
- 24) Äëà.: Ä. × óá³ í í á. „Ñéí áàðü éí í ñòðáí í Ùò ñéí á, áí øääøèð á ñí ñòää ðóññéí áí ýçüèá“. – Í áðáðáóðä, 1908.
- 25) Ä. Ñàéðééí á. „Áää ðí ññéè“.
- 26) Ä. Á³é³í ñüëëé. „Ëèðáðàóððí Ùá ñí ù“.
- 27) Ä. ðí çáí í á, òàì æá.
- 28) Ä. Áí í òí á. „Çá ýéó ðááí èþó³ þ“.
- 29) Ä. Áí í òí á. „Í áøà áí áá³ è³ðáðàóððá“.
- 30) Ì . Óàèëüí áéé. „Áí í éí áàðé í èñàðéçí ò“.
- 31) American way of life – àì áðééáí ñüëëé ñí í ñ³á æèðòý.
- 32) Ä. Ì í ðááéí í á. „Áí í ðí ñü ðééí ñí ðéé“, ááðàçáí ù, 1950.
- 33) Í . Ê³ðí í ð³ í. „ðóññéàý éóëüóððá“.
- 34) Í í néàèí é í ðí çàááèè æéí èèáí „é³ í òí øéáí é“ áðóçéí³ á.
- 35) Õ. Ç³í üé³ áñüëëé. „Í áò³ í áéúí á í èðáí í ý á ðí ñ³ ì“ (Í àí èñáí í 1890 ðí éó).
- 36) Ä. Êëþ÷ääñüëëé. „Ñéàçáí ýý éí í ñòðáí óää í Ì í néí àñéí àí nóääð-ñòää“; Ä. Éóéí ñüëëé. „Ì í néí áéý á í ðáññòááéáí èè éí í ñòðáí óää“.
- 37) Ì . Áí ðüëëé. „Í áàðéè“.
- 38) Ê. Ê³í òí òü³ á. „Áí ñòí é, ðí ññéý é Ñéàáýí ñòáí“.
- 39) Ñéí áá Ä. Éáí³ í á.

- 40) Ĭ . Ĭ añēī ā. „Āāðāðī Ūē āī ī ðī ņ ā ðī ņñēē”.
- 41) Ā. Ēēþ÷āāñūēēē. „Ēōðñ ðōññēī ē ēñōī ðēē”.
- 42) K. Kononenko. „Ukraine and Russia”.
- 43) Ĭ . Ōðī ĭ ā. „Ÿēī ĭ ĭ ē÷āñēī ā ðāçāēðēā ðī ņñēē ā ŌĬŌ āāēā”.
- 44) Ā. ×ōī ðī ā. „Æāēāçī ĭ āī ðī æī ĭ ā ðī çýēñōāī”.
- 45) Ā. Ēēþ÷āāñūēēē. „Ēōðñ ðōññēī ē ēñōī ðēē”.
- 46) Āēā. ñī ī āāēē Ā. Ōēāð÷āðā 1591 ð., Ā. Ĭ āēāðāāðāā 1654 ð., Ē. Þñ-
òā 1712 ð., Ā. Ēēāðēā 1816 ð., Ā. āā Ēþñōī ā 1842 ð., Ā. ×āī āāðēā-
ī ā 1934 ð. ðā āāñýōēē ĭ çī³ðēō ĭ ĭ ñūī āī āī³ðī³ ē āāī ū.
- 47) Āēā.: Ĭ . Ēī ñōī ĭ āðī ā. „Ĭ ÷āðēē āī ĭ āðī āē æēçī ē ē ĭ ðāāī ā āāēēēī-
ðōññēī āī ĭ āðī āā ā XVI–XVII āāēāð”.
- 48) „Ĭ ðāāāā”, 27 ðāāī ŷ 1962.
- 49) „Ēī ĭ ñī ĭ ēūñēāŷ ĭ ðāāāā”, 26 ðāāī ŷ 1963.
- 50) „Ēçāāñōēŷ”, 22 ēēī ĭ ŷ 1962.
- 51) „Ēçāāñōēŷ”, 26 ēēī ĭ ŷ 1962.
- 52) Ā. Ēēþ÷āāñūēēē, ðāī æā.
- 53) Ā. Āāēū. Ĭ ĭ ēī ĭ ā ñī āðāī ēā ñī ÷ēī āī ēē.
- 54) ņ. ņī ēī āēī ā. „Ēñōī ðēŷ ðī ņñēē”.
- 55) Ā. Ĭ learius. „Voyages faits en Moscovie”.
- 56) Ĭ . Ēī ñōī ĭ āðī ā. Ĭ ĭ ēī ĭ ā ñī āðāī ēā ñī ÷ēī āī ēē.– Ō. Ō²Ō.
- 57) Ĭ . Āēūōī āī . „². Ĭ ðēæī ā”.
- 58) ². ðī āī ĭ ā. „Ĭ āðā ĭ ðāñðōī ēāī ēā”.
- 59) Ā. Ĭ āðāæēī āñūēēē. „Ā ðēōī ĭ ĭ ðāā”.
- 60) Ā. Ĭ āēūī ēēī ā-Ĭ ā÷āðñūēēē. „Ĭ ā āī ðāō”.
- 61) Ĭ . Ñāēðēēī ā-Ū āāðī . „Ñēāāñōāēā ĭ ðāñēī ēūī ēēāð”.
- 62) Ā. Ēēþ÷āāñūēēē, ðāī æā.
- 63) Ā. ĀāŪāī ēī . „Ñī ĭ āāēē”.
- 64) Ā. Ĭ ĭ ĭ ŷēī āñūēēē. „Ĭ ÷āðēē āóðñŪ”.
- 65) Ā. Ēēþ÷āāñūēēē, ðāī æā.
- 66) Ā. Ā^oēī ñūēēē ó ēēñō³ āī Ĭ . Āī āī ēŷ 1847 ð.
- 67) Ĭ . Āðōēāāðāā. „Ĭ ĭ āāñōāī āāī ēā ĭ ðī ņñēē”.
- 68) Ĭ . Āðōēāāðāā, ðāī æā.
- 69) Ā. Ēēþ÷āāñūēēē, ðāī æā.
- 70) Ā. ņī ēī āēī ā. „ðī ņñēŷ ē Āñāēāī ñēāŷ Ōāðēī āū”; V. Solovieff. „La Rus-
sia et l’Eglise Universelle”.
- 71) Ōāð Ēī ñēō² ĭ āāī ðī āēā ĭ ĭ ñēī āñūēēī āī ĭ āððāðāā Ĭ ēāēñŷ ņāī āī ñūēī-
āī ĭ āāī ĭ ĭ ēāī³ ĭ ā.
- 72) Ē. Āēñāēī ā. „Ēñōī ðē÷āñēēā ñī ÷ēī āī ēŷ”.
- 73) Ā. Ēēþ÷āāñūēēē, ðāī æā.
- 74) Ēōðī āē „Ĭ āī ĭ āē”, æī āðāī ū, 1963.
- 75) Ĭ . Āðōēāāðāā, ðāī æā.
- 76) Ĭ . Āðōēāāðāā, ðāī æā.
- 77) Ā. Ēēī ēāñūēēē, ĭ ēðōī ĭ ēēð. „Ā³āðī āæāī ĭ ŷ Ōāðēāē ā Ōēðāĭ³”.
- 78) Ĭ . Āāðāŷ^o. „ņōāūāŪ ðī ņñēē”.
- 79) „Ēōðī āē ĭ ĭ ñēī āñēī ē Ĭ āððēāðōēē”, ēēñōī ĭ āā, 1947.
- 80) Āēā. ÷āñī ĭ ēñ „Āī çōī æāāī ēā”, 26 āāðāñī ŷ 1945, Ĭ āðēā.
- 81) ^aæēī ĭ þ ĭ āōī þ ōī āī Ō-āā^o ĭ ĭ çēðþāāðē Ā³æ³þ ó ñā³ð³ āñ³ ā ĭ ĭ āā-
ī ē. Ĭ āī ā^o æī āī ĭ ĭ ĭ āē, ŷēō ā āī ĭ ĭ ēī ōēī.

- 82) Åea. æðí àè „Åãñí èè Åaðí í Ñ“, ÷ãðãí ü, 1868.
- 83) Ç. Øãñí ãñüèà. „Ma Russie habille en USSR“.
- 84) Ĩ . Åðöèáàðãã, òàì æã.
- 85) Å. Å°è³í ãñüèè ó èèñò³ ãí Ĩ . Åí ãí èý, 1847 ð. (í ãðãèàç).
- 86) Å. Ðíçáí íã. „Åí í èãèèí ãèñ í àðããí ãðãí áí è“.
- 87) Ñ. Ñòãí í ýè. „Ĩ³ ãí³ èüí à Ðíñ³ý“.
- 88) Ĩ . Åèüòí áí. „². Ĩ ðèæíã“.
- 89) Å. ×ãðí íã. „Ðíæããí èã ðããí èððèí í í í è Ðíññèè“.
- 90) Çà Y. Boyko in symposium „Russian Bolshevism“.
- 91) Ĩ . Åí ðüèèè. „Èñí íãããü“.
- 92) Åãðíãí ð³ Ç Åãè³èãðí ãñó. „Ĩ í èñ Ñè³ð³ç“.
- 93) Å. Ðíã³í íã. „Ĩ àðã í ðãñóóí èáí èã“.
- 94) Ĩ . Åðöèáàðãã. „Ĩ íããñòãí ããí èã í Ðíññèè“.
- 95) Ĩ . Åðöèáàðãã, òàì æã, èí. VI.
- 96) Ĩ . Èíñòí íãðíã. Ñíãðãí èã ãí ÷èí áí èè.– Ø.².
- 97) Å. Ĩ ãñã³í íã. „Ĩ æèèãðýò í èããí èèñèè è æèèãðýò ðóññèèè“.
- 98) Ĩ . Åðöèáàðãã, òàì æã.
- 99) Å. Ĩ èðç. „Åíñýãí áí í ý óèðãí ãñüèí Ĩ ããè÷í Ĩ í í óèè“.
- 100) Ĩ . Èðñí ãñüèà. „Åíñí í í èí áí èý í Å. È. Èáí èíã“.
- 101) Å. Èèð÷ããñüèèè. „Èðñí ðóññèí è èñòí ðèè“.
- 102) „Åí ðèèèí íã³ý Óèðãí í çí ããñòãã“.
- 103) M. Kerhuel. „Le colosse aux pieds d'argile“.
- 104) Ĩ . Åðöèáàðãã, òàì æã.
- 105) F. A. Woods. „Mental and Moral Heredity“.
- 106) Å. Èèð÷ããñüèèè, òàì æã.
- 107) Ĩ . Øèããðèí. „Óðã-Ĩ ã÷ãðñüèèè èí í ðòãã³ð“.
- 108) E. Lipper. „Onze ans dans les bagnes sovietiques“, „Eleven Years in Soviet Camps“.
- 109) V. Montiel. „Les musulmans sovietiques“.
- 110) Commission Internationale Contre le Regimã Concentrationnaire. „Livre Blanc“.
- 111) „La Nation Georgienne“, 1957.– ×. 18.
- 112) Ĩ . Èðãñí íã. „Ĩ ãçããüãããí íã“.
- 113) Ĩ . Ĩ³í íã. „Ĩ à íãðãèí íã“.
- 114) Å. Åí ðí íã-Ĩ ãñ³í èí. „Çãí èñèè í ãðãæããí ãèí è áí èíã“.
- 115) Napoleon Bonaparte. „Lettres“.
- 116) Ñ. Ñí èíãèíã. „Ĩ ÷ðèè í í èñòí ðèè ðóññèí è èèðãðãóðü“.
- 117) Å. ãã Èðñò³í. „Ĩ óðãðãñòãèã í ãðããí ãðãí áí è“.
- 118) Ĩ . Øèã÷íã. „Èçãðãí í üã ãí ÷èí áí èý“.
- 119) B.² èüí èíã. „Åí èüøãý ãí ðíãã“.
- 120) P. Èãçããí èè. „Óãí ð÷³ñü³ ãí ãí ãðèçì ó í ðãñ³“.
- 121) „Ĩ ðãããã“, 29 ããðí í ý 1956.
- 122) „Ðíã³í è÷ã ããçãðã“, 30 ÷ãðãí ý 1965.
- 123) „Ðããýí ãñüèã Óèðãí íã“, 7 ããðí í ý 1965.
- 124) Ĩ . Èíñüèèè. „Óðãðèèãð ðóññèíãí í ãðíãã“.
- 125) Ĩ . Åãèóí³í. „Ĩ èññü à í íãðèí ðèçìã“.
- 126) A. Terc (A. Syniawskyj). „Sad idzie“.

- 127) A. Terc. „Co to jest socjalizm realistyczny”.
- 128) Ē. Nīī īīīā. „Nīēāāāī ē ī ā dīāēāpōñy”.
- 129) Ā. Ēēp÷āāñūēēē, āāī āā.
- 130) A. de Custin. „Journey of Our Times”.
- 131) „Ī īāūē Āēōī āē”, āāāāī ū, 1943.
- 132) H. Kohn. „Panslavism”.
- 133) Ī . Ōēā÷īā. Nīāāī ēā nī÷ēī āī ēē.
- 134) Ī . Ēīñōī āāīā. Nīāāī ēā nī÷ēī āī ēē.— Ō. Ō²Ō.
- 135) Āēā.: „Ī ēāī īāīā ōīçýēñōāī”, ÷āāāī ū, 1956.
- 136) Ā. Ī āāēē. „Ōāōī ā āāāēī”.
- 137) a. Çāī yō³ī. „Ī ū”.
- 138) Ā³ēūō³ñōū ī āēāēūīç ī īēūñēīç āāēñōī ēāō³ç āōēā ōēāçī nūēī āī ī īōī-āēāī ī y: ēī yç³ Ī ñōōī çūē³, Nāī āōēē, ×āōōī ðēēñūē³, Çāāāçūē³, Āēō-ī āāāōūē³, Āīōī ī āōūē³, Ēōōāāē÷³, ×āāāāōōēī nūē³, Ōōāēōūē³, Ī ōçē-ī ē, Nēōōūē³, Ī ōīī nūē³ āā ī ō³.
- 139) Āēī āñōy ðpðēēī āē÷³ āēī āāēā ā Ī īñēī āūēī³ 1598 dīēō: īñōāī ī³ē ðpðēēī āē÷— Ōāā³ð, ñēī āāī ā²V. Ī³ī āōūēēē ð³ā Ōāāñō-Āīōōī dī īī÷āāñy 1762 dīēō, ēīēē āñōōī ēā ī āōōī ÷ēñōī ēōī āī ēē ī³ī āōū ī āō-ōī²²² (Āīēōāēī Āīōōī dī), ūī ī āōōāēāñy ç ÷ēñōī ēōī āī ī p ī³ī ēāī āp Āī āāēō Ōāāñō, yēā īī ī ūīī ō āāðpāāēā ī³ā³ī āī āī Ēāāāðēī ē²².
- 140) J. Just. „Memoires”.
- 141) J. G. Korb. „Diarium initeris in Moskoviam Perillustris”.
- 142) Ī . Āōēēāāōāā. „Ī ī āāñōāī āāī ēā...”.— Ō. V.
- 143) G. Fletcher. „Of the Russia Common Wealth”.
- 144) Ā. Ēēp÷āāñūēēē. „Ēōñ ðōññēī ē ēñōī ðēē”.
- 145) „Ī āōāāōāñēēā Āāāī ī īñē”, 4 āāāçī y 1837.
- 146) Ā. Āōō^oā. „Ī āāāñōāāī ī īñōū çā ōēōūāāāēñōāī ī ðāñōōī ēāī ēē ē çā ī āāī ī īñēāēñōāī”.
- 147) Ā. Ēēp÷āāñūēēē, āāī āā.
- 148) „Ēçāāñōēy”, 17 āāāñī y 1958.
- 149) „Nī āāñēāy ðīññēy”, 16 ñāōī ī y 1963.
- 150) z. Ōōōāāī ōā. „Ī ī āū”.
- 151) „Ī āāāā”, 28 ñāōī ī y 1933.
- 152) Ī . Ī īī ēñ. „Ōēāçī nūē³ ī āāī āī³ ī ðēñē³āy³ ī ðēēāçēē”.
- 153) Ō. Āīāē. „Nōōā³ç ç ōēāçī nūēīç āōī ī āāāō³ç āā āī ōōī ī īēī ā³ç”.
- 154) A. Meyerberg. „Relazione”, 1661.
- 155) J. G. Korb. „Diarium”, 1701.
- 156) A. de Custin. „Jorney of Our Times”, 1841.
- 157) „Ī āāāā”, 2 āēī āōī y 1963.
- 158) „ðāyī nūēā Ōēāçī ā”, 21 āāāçī y 1961.
- 159) Ī īēī āū Ōēāçī ē”, 27 ñ³÷ī y 1961.
- 160) H. J. Berman. „The Dilemma of Soviet Law Reform”.
- 161) Ī . Nōōāā. „Nīōēāēūī āy ē yēī īī ē÷āñēāy ēñōī ðēy ðīññēē”.
- 162) a. Ī āēāī pē. „Ī āōāāōā” (Ē³ō.-ī āōē. Ā³ñī ēē”, āēī āōāī ū, 1931.).
- 163) Ā. Nīēī āēīā. „Ī āōēī ī āēūī ūē āī ī dīñ ā ðīññēē”.
- 164) C. Young. „Modern Man in Search of Soul”.
- 165) A. Carrel. „Man the Unknown”.

- 166) Ä. Äi i öi ä. „Í açðei³ nêðeææ³ Êi açaðy“.
- 167) „Ëçããñòèy“, 2 áðóái y 1959.
- 168) Ä. Öñi ai nüèèé. „Í áÜèé açæyã í à èðãñouýi nêóp æeçí ü“.
- 169) Ê. Êái í ou³ä. „Äi noi é, Ði nhèy è Nèaayi noái“.
- 170) Ä. Næòèèí ä. „Äää Ði nhèè“.
- 171) Í. Êðóí nêay. „Äi ni i i èi ai èy í Ä. Ê. Êái èi ä“.
- 172) Ä. Êái³í. „Äi noáaðnoái è ðaái èpöey“ (nêi öi ÷ái èé í áðæaç).
- 173) Í. Öèä÷îä. Nî áðái èà nî ÷èi ái èé.
- 174) Í. Öèä÷îä, ðài æä.
- 175) N. Í³÷ä³ä. „Ëaðäðeçen ðaái èpöei í áðä“.
- 176) Í. xáðí èðääñüèèé. „Í í èi äay Ði nhèy“.
- 177) „Í ðaaaa“, 12 ááðáci y 1959.
- 178) „Ëaçaðnoái nêay í ðaaaa“, 2 æíðói y 1963.
- 179) „Nóái í áðäðe÷ãñèèé îð÷ðò í í èái öi ä ÖÊ ÊÏ NÑ“, 26 áðóái y 1959.
- 180) „Í áððèéí ay Æeçí ü“, 1963.– x. 22.
- 181) Ä. Ö³í³èí ä. „Öèðáí ä ö³èéí³“³ „Í ðaaaa“, 7 ááðáci y 1964.
- 182) Ê. Nðæ³í. „Äi i ði nÜ èái èi èçí ä“.
- 183) „Nóái í áðäðe÷ãñèèé îð÷ðò í í èái öi ä ÖÊ ÊÏ NÑ“, ááðanáí ü, 1953.
- 184) Ê. Êènáí èí. „N³èüñüèä áí ni í áaðnoái Öèðáí è“.
- 185) Ê. Êènáí èí, ðài æä.
- 186) Ê. Êènáí èí, ðài æä.
- 187) „Ðaayi nüèä Öèðáí ä“, 27 ááðáci y 1965.
- 188) Í. ÖðóÜí ä. Äèä.: „Ðaayi nüèä Öèðáí ä“, 6 ááðáci y 1962.
- 189) E. Berg. „Hamburger Abenblatt“ 15 ááðáci y 1963.
- 190) „Ðaayi nüèä Öèðáí ä“, 13 æíðói y 1963.
- 191) „Ðaayi nüèä Öèðáí ä“, 27 æíðói y 1963.
- 192) „NÑND ä öèððäð ä 1960 áíäó „³ „Äi i ði nÜ yêi í i i èèè“, ááðáčái ü, 1961.
- 193) „Í ðaaaa Öèðáí è“, 27 nâðí í y 1964.
- 194) „Ëçããñòèy“, 21 ááðáci y 1959.
- 195) „Êi i óí³ñö Öèðáí è“, ááðáčái ü, 1957.
- 196) „Nóái í áðäðe÷ãñèèé îð÷ðò í í èái öi ä ÖÊ ÊÏ NÑ“, 1959.
- 197) „Í ðaaaa“, 17 nâðí í y 1963.
- 198) Äèä.: „Socialist Commentary“ X. 1965. London.
- 199) Í. Êái óñóyí nüèèé, „Ëðäé³ãñüé³ Ä³ñö³“, 24 æíðói y 1940.
- 200) F. Halder. „The Halder's Diaries“.
- 201) B. Øóí äèää. „Ä³ä Í áðèñä áí Í æé³í èí ää“.
- 202) Ä. Êèp÷ããñüèèé. „Ëðñ ðóññéí é èñòí ðèè“.
- 203) Ä. N³÷èí nüèèé. „²ñòí ð³y öèðáí nüèí áí í èñðäððää“.
- 204) S. Pidhayny. „The Black Deeds of the Kremlin“.
- 205) Ä. Í³èðái èí. „Äí áái èè“.
- 206) Í. Í³ñäð³ä. Nî áðái èà nî ÷èi ái èé.
- 207) „Í í ÷ãããñèèé Êèñóí è“, 1908.– x. 21.
- 208) Ä. Êèp÷ããñüèèé, ðài æä.
- 209) L. Trotsky. „Staline“.
- 210) Institute of Pacific Relations Hearing, 13-IV–1952, 4509.
- 211) Ä. Øöèüá³í. „Öðè ñóí èèöÜ“.

- 212) ĩ . ʔaaf ʔf . „Āīāf ī īā ēnēōñnōaī ē ʕaāīāaaf ēy òàòàðī-ī ī īāī ēī ā”.
- 213) Ā . ĩ īōūī ēī (ðāā.). „Ēñōī ðēy āēī ēī ī àðēē”.
- 214) Ā . Nā^{o÷ʔf} . „Ðaçāēðēā āīāf ī īāī ēnēōñnōāā”.
- 215) Ā . Āēī ē÷āī ēī . „Āʔaðī āæāī ī y ī āōʔy”.
- 216) Āēā.: „Nīāðāī ēā ðā÷āē āððēāī ēñēī ī ā Ōāī ōāī ā”.
- 217) Āēā.: „Ī ðī ī īāāāē āððēī āī āðēā Āāāðēēēā Áóæēī nēī āī”.
- 218) ĩ . Øāī ā . „Ōēðāyī āū ā ĩ īnēāēī”.
- 219) A. Carell. „Voyages de Louvres”.
- 220) Ā . Ēðēī nūēēē. „Ðīçāʔāēē, nòàòò òā ʕāī ʔðēē”.
- 221) ĩ . Ēāī ēā . „Ī . Noāñpēāāē÷ ē āāī nī āðāī āī ī ēēē”.
- 222) Ā . Āīāó÷āðñūēēē. „Ēç ēñōī ðēē ī īēēðē÷āñēī ē āī ðūāū”; ĩ . Ēāøēī nūēēē. „Ī . Āðāāī āī īā ó nāʔðēʔ ÷óæēð òāī ī ēð āī ēōī āī ðʔā”.
- 223) ĩ . Āðāāī āī īā ī ēñāā: „Ī ē, ōēðāyī ðʔ, ā ĩ īnēī āūēī³ nāī_ç ēpāē, ĩ ē òāī ōāī ā” (çāʔf ēē „Çā nōī ēʔð”). Ā nēī ā'y ī ī ðʔē². Āēñāēī ā ī ēñāā: „Ī ē, ĩ īnēāēī ē, ā Ōēðāyī³ – ÷óæēī ðʔ” („². Āēñāēī ā āāī ī ēñūī āð”, ĩ īnēāā, 1888).
- 224) Ā . Ēðēī nūēēē. „Yōī īāðāðē÷āñēī ā īāðāçīāāī ēā”, 1895.– x. 27.
- 225) ². Āēðāī īāē÷. „Āī ēī āēī ēð ĩ āāðī ōūēēē”.
- 226) ĩ . ĩ ōðēī . „Āðāāī āī īā āāç ī āñēē”; Ē . ĩ īāī ēyī ēī . „Ç ī ēī ōēēð ēʔð”.
- 227) Þ . Āā÷ēī nūēēē. „Āʔñōī ēē NĀÓ”, 15 nāðī ī y 1915.
- 228) ². ĩ nōðī āāðøāī ēī . „Āī āāāī³ āōʔ çī īāó ā Ēēçāʔ”.
- 229) a. Āī ēēī nūēēē, „Ðī āʔōī ē÷ā Āaçāðā”, 9 ðāāī y 1917.
- 230) „Ōēðāēī nēāy Ąēçī ū”, āāðāñāī ū, 1916.
- 231) Ō . Çʔī ūēʔāñūēēē, „Ī īēī āā Ōēðāyī ā”, 1890.
- 232) Ā . Nōāī ēāāē÷. „Āī nī īī ēī āī ēy”.
- 233) ĩ . Ðī nōī āāōū. „Nēī ðī ī āāñūēēē³ nēī ðī ī āā÷ōēē”.
- 234) N. Øāī āð. „Ī īēēī āī ēē ĩ āððī Āī ēāī ÷āī”.
- 235) Āēā. æððī āēē, ūī ʔð āī ī ēēāāāāēē 1920 ð. ó Āʔāī³: „Ī īāā Āī āā”, „Āī ēy”, „Āī ðʔāñy – ī īāī ðāā”.
- 236) „Āʔēūī ā Ōēðāyī ā”, ēpðēē, 1906.
- 237) ĩ . Øēī ē÷. „Ī īāʔ Āī³”, ēēī āī ū, 1960.
- 238) Ðāāāēōī ð Ī ē. Āʔēāōūēēē.– Ø. 2.
- 239) Ōʔ nēī āā (ó āʔðøʔ „B ī ā ī çāçōāēp ī ʔāðī ēó”) Ø. Øāā÷āī ēī ī āī ēñāā 22 ēēñōī ī āāā 1858 ð., ā ĩ . ×āðī ēøāāñūēēē nāʔē ī āī ēñāā āāā ðī ēē ī ʔçī³øā, 1 āāðāçī y 1860 ð. ó „Ēī ēī ēī ēʔð” Ī . Āððāī ā.
- 240) Ō . Āēāāēī ā. „Ā āūī ó ēī nōðī ā”.
- 241) Ē . ĩ īāē÷āī ēī, „Ðāāyī nūēā Ōēðāyī ā”, 6 ēēī ī y 1952.
- 242) N. ×āðāī ī āī ēī, „Ēī ī óf ʔñð”, æī āðāī ū, 1959.
- 243) ĩ . Ðōāī ēōūēēē, „Ðāāyī nūēā Ōēðāyī ā”, 26 ÷āðāī y 1946.
- 244) „Ī ðāāāā”, 15 ēēī ī y 1952.
- 245) Ā . Āñāēī īā. „Ī ā ēñōī ðē÷āñēī ī nī āððāēāñōāā ðññēī āī ē açāðāāē-āæāī nēī āī ī āðī āā”.
- 246) ĩ . Āī āðyī nūēēē. „Āñī ðʔyōʔy ī ðī ðē ʔf nòēðòð”.
- 247) Ā . Ēāī³ī . „Ēðēð÷āñēēā çāī āðēē ī ī īāðēī ī āēūī ī ī ó āī ī ðī nō”.
- 248) Ā . Āī ī ōī ā. „Ðīçðēā ī īāēēā” („Āñī ēē”, ēāʔðāī ū, 1937).
- 249) Ā . Ēēp÷āāñūēēē. „Ēðñ ðññēī ē ēñōī ðēē”.
- 250) G. Aleksinsky. „Modern Russia”.

- 251) Ā. Ēēþ÷āānūēēē, òàì æā.
 252) „Í îāîā Āðāî ý“, æîāðāí ù, 1895, Í àððāóððā.
 253) „Ē³⁰ānēāý Nòðēî ā“, 1885.— x. 4.
 254) Ā. Í ýēîð³í. „Í ÷āðēē nî ðēāēūí íē ènòî ðēē Óēðāēî ù“.
 255) Í . Nēāā÷āí ēî. „Í àðāð³yēē āî æēîíîî ³÷íî-nîð³yēūí í_î ³nòîð³í Óē-ðā_îí ē“.
 256) Í . Í îēîí î nūēā-Āānēēāí ēî. „Çānāēāí í ý Í ³āāāí í î_î Óēðā_îí ē“.
 257) H. Tiltman. „Peasant Europe“.
 258) „The Economist“, èènòî î āā, 1935.
 259) Ā. Í āí āāē÷, „Āî î ðî nū Ýēî í îî ēēē“, ÷āðāāí ù, 1965.
 260) „Í ðāāāā“, 9 āðōāí ý 1953.
 261) Í . ×āðî ēðāānūēēē. „Ēēðāðāðōðî í ā í ānēāāēā“.
 262) Í . Ēāðēî ā. Nî āðāí ēā nòāðē.
 263) Ā. Çāðî í nūēēē. „Í àð³í í æēūí ā í ðî āēāî ā í ā Óēðā_îí ³“.
 264) Í . Nāî āānūēēē. „Í îēēðē÷ānēēā ē í ā Çāñōāāí í Çā ēāāē āāēāāðēnòî ā“.
 265) Ā. Āî ðî çāēî. „Ēç í èñāî ē î îēāçāí ēē āāēāāðēnòî ā“.
 266) 2. Ēóðāāí í ā, „Í îñāā“, 1958.— x. 41.
 267) Í . Ēāðēî ā, òàì æā.
 268) Í . Ēîñòî î āðî ā. „Í îēēðē÷ānēēā nî ÷ēî āí ēý“.
 269) Í . Āðāāî î āí í ā. „Í îēēðē÷ānēēā nî ÷ēî āí ēý“.
 270) „Āāēî nòāî“, 16 ÷āðāí ý 1917.
 271) Í . Nāðā^{oo}ānūēēē. „ðōññēî ā î ēðāēî í í ā í ā Çāñōāî“.
 272) Í . Āî āðēî nūēēē. „Í āðēî í æēēñō ù ā 3-ē Āî nōāāðñōāāí í í ē Āōî ā“.
 273) Ā. Āðāāānēōē. „ðîññēý ē āý í āðî ā ù“.
 274) Ā. Nî ēî āēî ā. „Í āðēî í æēūí Çē āî î ðî ñ ā ðîññēē“.
 275) H. Fleischhacker. „Russische Antworten auf die polnische Frage“.
 276) Ā. Ēāí çí. „Í ðî Çāēūí í ā î ēñūî í ē øāāēðāðñēēî ðāāî ÷ēî í“.
 277) Ā. Ēāí çí. Nî ÷ēî āí ēý.— Ó. ŌŌ²².— N. 331.
 278) Ā. Ēāí çí, òàì æā.— Ó. ŌŌ.
 279) Ā. Ēāí çí, òàì æā.
 280) Ā. Ēāí çí. „Nî ðēāēēñōē÷ānēāý ðāāî ēþōēý ē î ðāāî í āðēē í ā nāî î-î î ðāāēēāí ēā“.
 281) Ā. Ēāí çí. „Ēēñō āî ðî ā³ðî ēē³ā ³ñāēýí Óēðā_îí ē“.
 282) Óāēāāðāî ā Ā. Ēāí çí ā Ā. Í 'ýðāēî āó 28 āðōāí ý 1917.
 283) Ā. Ēāí çí. „Í î ðāāā í āðēē í ā nāî î î î ðāāēāí ēā“.
 284) Ā. Ēāí çí. „Ēðēðē÷ānēēā çāî āðēē î î í āðēî í æēūí î î ó āî î ðî ñō“.
 285) J. Lawrynenko. „Ukrainian Communism“.
 286) „Í èñūî ā ē áōî āāē Í āððā Āāēēēî āî“.
 287) Nòāî í āðāðē÷ānēēē î ð÷āð î VII nūāçāā ĀĒĒ (ā).
 288) ^a. Āî ø. „Āî ā āî ðūā ù“.
 289) „Í ðāāāā“, 15 ñ³÷í ý 1918.
 290) „Í ðāāāā“, 30 ððāāí ý 1918.
 291) „Ē³ðî î èñ ðāāî ēþō³“, ñ³÷āí ù, 1928.
 292) Óāēāāðāî ā Ā. Ēāí çí ā ā³ā 19 ñ³÷í ý 1918.
 293) Ā. Āî ðî í í ā-Ē āñ³⁰í ēî. „Çāî èñēē î āðāæāāí ñēîē āí ēí ā“.
 294) Ā. Āî ðî í í ā-Ē āñ³⁰í ēî, òàì æā.
 295) Í . ðāóāñ. „Āāā āî āā ðāāî ēþōēē í ā Óēðāēî ā“.

- 296) Óóáàèà Ðààè Æððàèòí ð³à ÓĒĒÀ á³à 20 áððàçí ý 1965.
- 297) W. H. Chamberlin. „Russian Enigma“.
- 298) Ä. Í èí³í. „Ēnoí ðèý ñèàäýí ñèí é èèðððððð“.
- 299) „Ðàäýí nüèà Óèðàíí à“, 14 áððàíí ý 1946.
- 300) „Ä³ñò³“, 1923.— x. 77.
- 301) „Í íàà Óèðàíí à“, ÷áððáí ù, 1925.
- 302) Ä. xóááð. „Äíñí í áàððòáí Óèðàíí è“.
- 303) „Í áðððí á³òí èè Óèðàíí è“, èèí áí ù, 1947.
- 304) „xáðáí í èé øèýø“, áððàñáí ù, 1933.
- 305) „Í ðàáàà“, 24 èèñòí í áàà 1933.
- 306) Ñ. Ēíñíð. „Ñòàðð³³ í ðíí í àè“.
- 307) Ä. Äíèóá. „Ēíí ñí àèðèáí èé í àðèñ³ñòí ð³Ē Ēí Ó“.
- 308) Í. Ñèðèí í èè. „Ñòàðð³³ í ðíí í àè“.
- 309) „Óèðàíí nüèèè³ñòí ðè÷í èé æóðí àè“, èððèè, áððàçáí ù, 1961.
- 310) „Í àðà èóèððððà“, èèñòí í áà, 1965.
- 311) Ä. Ñíèí áàè. „Óèðàíí nüèà í àèèà á èíèí³æèí èð í óóàð“.
- 312) Ä. Ñíèí áàè, ðàí æà.
- 313) „Ðàäýí nüèà Óèðàíí à“, 7 ñàðí í ý 1965.
- 314) „Í àðí áí í à òíçýèñòáí ÑÑÑÐ á 1958 áí áó“.
- 315) „Ðàäýí nüèà Óèðàíí à“, 4 èèí í ý 1965.
- 316) „Ðàäýí nüèà íñà³ðà“, 16 ñ³÷í ý 1965.
- 317) Í. Ñèàá÷áí èí. „Í àððð³ýèè áí àèííí³÷íí-ñí³ýèíí íĒ³ñòí ð³Ē Óè-ðàíí è“.
- 318) Í. Äíèí áóá. „Ä³èððí àèè Óèðàíí è“, 1928.— x. 3.
- 319) Í. Ñèàá÷áí èí, ðàí æà.
- 320) Ñ. Ä³àèí á (ðàà.). „Í àðèñè ñòàðí áàáí ùí³ñòí ð³Ē ÓÐÑÐ“.
- 321) Í. Í íèííí nüèà-Äñèèáí èí. „Ēèçáñüèà áððæàáà³ Çàð³à“.
- 322) Ē. Àèñàèí á. „Ēññèááí ááí èá í òíðáí àèá í à óèðàèí ñèèð ýðí àðèàð“.
- 323) K. Kononenko. „Ukraine and Russia“.
- 324) Ä. Äíèí áà÷í á. „Ēñòí ðèý æàèáçí í áíðí æí í áí áàèà á Ðíññèè“.
- 325) Ä. Ēóèí í ç³í. „Í àðà æàèáçí í áíðí æí áý í íèèèèè“.
- 326) Ä. Ä³è³ í á. „Óí áàððí í á àèèæáí èá í à ðóññèèè æàèáçí ùð áíðí áàð“.
- 327) Ó. Ñòððááí á. „Í àðèñè ç³ñòí ð³Ē Óèðàíí è“.
- 328) Í. Ēàùáí èí. „Ēnoí ðèý í àðí áí í áí òíçýèñòáá ÑÑÑÐ“.
- 329) Í. Óðíí í á. „Ýèí í í è÷áñèí á ðàçàèðèá Ðíññèè“.
- 330) „Äñòí èè ñòàðèñòèèè“, áððàçáí ù, 1958.
- 331) Ä. Áðáí ò. „Ēííñòðáí í ùá èáí èòàèù á Ðíññèè“.
- 332) Í. Äíèùð. „Äáí àðàðè÷áñèí á ðàçí áùáí èá ðóññèí é í ðíí ùðèáí í íòè“.
- 333) Ä. Ēàðáí áàóç. „Ñèí àèèàðù á ðóññèí é æàèáçí í é í ðíí ùðèáí í íòè“.
- 334) Í. Óðíí í á, ðàí æà.
- 335) Ä. Ēàðáí áàóç, ðàí æà.
- 336) Í. Ēàùáí èí, ðàí æà.
- 337) Ä. Ç³à. „Ēííñòðáí í ùé èáí èòàè á ðóññèí é í ðíí ùðèáí í íòè“.
- 338) Ä. Ä³ðí èè. „Í àðèñè ðíçàèðèè í àðí áí í áí áíñí í áàððòáá Óèðàíí è“.
- 339) K. Kononenko. „Ukraine and Russia“.
- 340) Í. Øðáí á. „Óèðàíí áòù á Ííèèáí“.
- 341) Ä. Ēèð÷áñüèèè. „Ēðñ ðóññèí é èñòí ðèè“.

- 342) Å. Êëþ÷ääñüëëë, òàì æå.
- 343) K. Kononenko, òàì æå.
- 344) Ì . Í îðø. „Ôëðàçí à á áàðæåáí îì ó áþåæåð³ Ðíñç“.
- 345) Å. Êëþ÷ääñüëëë, òàì æå.
- 346) „Ðåäýí nüëà Ôëðàçí à“, 6 áàðåçí ý 1962.
- 347) Åëå.: „Ýëííî è÷åñåý æëçí ü“, ÷. 294, 1933.
- 348) Ñ. Í òàí áí ëí. „Ëåí³ðåë³çí à Ôëðàçí³“.
- 349) K. Kononenko, òàì æå.
- 350) Ñ. Å³ðåå. „Ëííî äëð ååðëë í íàðíáíí áííóåðñåáí íí òíçýëñåå“.
- 351) Å. Ì áí ååë³å. „Çååðí Çå Ì Çñëë“.
- 352) Í . Åðçí åååüëëë. „Í íëååáí áí í Çå í äðñí åëðååÇ ððññëíë í ðíí Çðëáí í íòë“.
- 353) Ì . Áíëüð. „Åáíäðå÷÷åñíë à ðåçí à Çåáí åå ððññëíë í ðíí Çðëáí í íòë“.
- 354) Ð. Í íëýí nüëëë. „Í à òððíëðåëññåå ðððáíí ðíáíáí“.
- 355) „Ë³ðåðåððí à Ôëðàçí à“, 3 ñåðí í ý 1965.
- 356) Ñ. Ñ³ðíííëëí. „Í àðíáí à íñåðå í à ñíåðññëëë Ôëðàçí³“.
- 357) J. Just. „Memo³res“.
- 358) Åëå.: Å. Áíëëííüëëë. „Ëñîíðë÷åñåý í ðåååå è òëðåëííëëñåý í ðííåååå“; Ë. Ëëüñåëëëë. „Í çåðíæååþåëñý ð.í.å. Ì åëíðíñåñíëëë èëåððåððå“; Í. Ëåííí. „Í ðíëñîíæåáí åå òëðåëííëëë èååí-ëíåå“; Ñ. Çååíåå. „Ôëðåëííëå ååæåáí åå“.
- 359) Ë. Åðñëëëë. „Í äðñí òñðí Ôëðàçí è“.
- 360) Ë. Õíðíñîíññëëë. „Ëëçí à íå áíðíæë è íëóíåüíë è“.
- 361) S. Pidhaynyj (red.). „The Black Deeds of the Kremlin“.
- 362) Ì . Í ðíëí. „Ôëðàçí à Ì òëðàçí nüëà í íëðååå Ì íñåå“.
- 363) Ëíæåëíåå í åååå ÕÐÑÐ. „Õðáíæí ý ëòåðåððå, æåáí à í à Ôëðàçí à çå 40 ðíëå (1917–1957)“.
- 364) Í. Åëåíññëëë. „Í à÷ðë òñðí Ôëðàçí nüëíí ðååíååííí Õðååå“.
- 365) L. Mydlowsky. „Bolshevist Persecution of Religion in Ukraine“.
- 366) Í . Ñåëíëññëëë. „Ñííååå“.
- 367) Í. Ðíçåíí. „Áíëåë èð Ñëí èðáí ëí“.
- 368) Å. Ëåíí. Õåíðë.– Ð. VIII.– Ñ. 30.
- 369) Å. Áíðíëë. „Í äðñë ðíçåðëë í àðíáííåå áííííååðñåå ÕÐÑÐ“.
- 370) „Ýëííî è÷åñåý æëçí ü“, ëëí áí ü, 1930.
- 371) Ëëð òðýåð ÑÐÑÐ áí ÅÐÀ áíå 16 ëëñííåå 1921.
- 372) „The Bulletin of the ARA“.— ¹ V.— 1922.
- 373) „Ëíííîí“, 27 ëëí í ý 1922.
- 374) „The Bulletin of the ARA“.— ¹ VII.— 1922.
- 375) „Í ðíååðñåý í ðåååå“, 5 ððåáí ý 1922.
- 376) „Í ííííü áíëíáí Çå“, Õðëëå, 1922.
- 377) Å. Åðññåå. „Áíëå è ååðå à Ôëðåëíå“.
- 378) Ç. Åððåå÷. „Áíëå à Ìñëññåå áííííååðñåå Ôëðàçí è“.
- 379) N. N. Fisher. „The Famine in Soviet Russia“.
- 380) Ð. Í ëëíññëëë. „Áíëå í à Ôëðàçí í“.
- 381) Áí ÕÐÑÐ, „Ññëññåå áííííååðñåå ÕÐÑÐ“, Ëëçå, 1958.
- 382) Å. Áíëåå. „Ëíííåååå è í äðñí òñðí Ëí Õ“.
- 383) Ì . Ëíåååññëëë. „Ôëðàçí à íå ÷ååáííëë ýðí íí“.

- 384) Ò. Í ðààí ááðáæí èé. „8 000 000“.
- 385) Ñ. Áàéóéíí. „Áí áóí ýý òí ðáí áëý ÑÑÑÐ 1918–1937 áí áí á“.
- 386) Á. Èéóí èàð. „Ðàçäîí Ì í àéèíí áëèñòé÷áíéí é í í òððááí èðòèé í à Óé-ðàéí á“.
- 387) Ò. Í ðààí ááðáæí èé, òàì æá.
- 388) „Saturne“, èðòèé, 1956.
- 389) Ì. Ðóáí èòóèà. „Áí ðí óúáà çà í ðáááó í ðí Áàèèèèé Áí éí á“.
- 390) E. Ammende. „Muss Rassland hungern“.
- 391) Í ðí áí éí á 1933 ð. àèà.: Á. Àèñí ÷ áí éí. „ÑÑÑÐ áác ì àñèè“; Á. Ñí áà. „Áí éí á à Óéðàí í 1933 ðí èó“; Ì. Áaðáéóúèèé. „Í áéáíèóúèé çéí ÷ éí Ëðáí èý“; Ò. Í ðààí ááðáæí èé. „8000000“; D. Solovey. „The Golgotha of Ukraine“; S. Pidhaynyj. „The Black Deeds of the Kremlin“.
- 392) É. Ñòàéíí. „Ááæí áéøèá ðáðáí èý í í ñàèóñéí ò óí çýéñòáó“.
- 393) Ì. Áí ðúèèé. „Æèçí ù Èèè ì Ñàì àèí á“.
- 394) Ì. Áí ðúèèé, òàì æá.
- 395) „Ááñòí èé Ðáí-Çàí ááí í é Ðí ññèè“, Èèçá, æí áðáí ù, 1863.
- 396) „Massenmord von Winniza“; Scottish Leage. „The Crime of Moscow in Vynnytsia“; S. Pidhaynyj. „The Black Deeds of the Kremlin“.
- 397) Áèà.: „Report of the Kersten Committee U. S. Congress 31.XII.1954. House Report ¹ 2684.
- 398) Á. Èí áàèó. „Í á àèèéóóóáðè, à àèèðèááðè“.
- 399) Áèà.: „Áéí í Ì ÷ èà Ðàáyí ñúéí; Óéðàí é“, áðóááí ù, 1963.
- 400) È÷èèéñòó æáððá Áðóáí ñáóí áí ðáéí é à éí èèøí úí ò ÑÐÑÐ ³ áí ñ³ òí ÷ í í í á àñðáí í áéáí í (ðáá.)
- 401) M. Kerhuel. „Le colosse aux pieds d'argile“.
- 402) Áèà.: V. Kosyk. „Concentration Camps in the USSR“; Commission Internationale. „Livre Blanc sur les camps concentrations sovietiques“.
- 403) A. de Custin. „Journey of Our Times“.
- 404) Á. Áðí éè. „Í ÷ áðèè ðàçáéòéý í áðí áí í áí óí çýéñòáà ÓÑÑÐ“.
- 405) Ì. Èýèéí á. „Ñí áàðñèáý Óéðàéí á“.
- 406) E. D. Clarke. „Travels in Russia“.
- 407) A. Campense. „Lettera d'Alberto Campense“; S. F. Herberstein. „Rerum Moscoviticarum Commentarii“.
- 408) Á. Èèð÷ááñúèèé. „Éðñ ðóññéí é èñòí ðèè“.
- 409) Èèñò Áèáááí ³; áí ì ³í ñòðá áí óðð³øí ³ð ñí ðáá á³á 8 òðááí ý 1897.
- 410) Á. Ñ³÷éí ñúèèé. „²ñòí ð³ý óéðàíí ñúéí áí ì èñòáóðáà“.
- 411) Á. Ñ³÷éí ñúèèé, òàì æá.
- 412) Á. Ñ³÷éí ñúèèé, òàì æá.
- 413) Ì. Í ñàððá. „Í í ñí í ððèí “.
- 414) „È³óáððáóðí à Óéðàí í“, ÷. 54, 1963.
- 415) Í ðí Èèçá 1941 ð. àèà.: É. Óí ðí ñóñáñúèèé. „Èèçá í ³á áí ðí æèí è í èó-í áöýí è“; É. Øáí éí áñúèèé. „Í í ò³áí ³ áðóí è Í ÓÍ “; Ñ. Í áððáí í àè÷. „Ó Èè³á³ á 1940 ðí ò³“.
- 416) Á. Á³é³í ñúèèé. „Í èñúí á“.
- 417) Èèñò á³á 7 òðááí ý 1926 ð. àèáááí èòðáó „Èí éáí ñí ³èèá“.
- 418) Ò. Áèááéí á, „Á³ñó³“, 1930.– x. 121.
- 419) Ì. Èóèø. „Í áðí áí èé Ì áøèàð³é“.

- 420) A. Èaí 3í. „Ñòàòùè è ðà÷è í á Óèðàèí à”.
- 421) Í. Èíòí òùèèé. „Óèðàíí ñùèà èí èàà”; A. Èíçà÷áí èí. „Ì èí óèà èí èàè í à Óèðàíí 3”.
- 422) „Ðàäýí ñùèà í ñà³òà”, 26 ÷àðáí ý 1963.
- 423) „Ðàäýí ñùèà øèí èà”, áàðñáí ù, 1963.
- 424) „Óèðàíí ñùèèé 3ñòí ðè÷í èé æóðí àè”, æí àòáí ù, 1965.
- 425) Ñòàòèñòè÷í èé çà³ðí èé „Í á÷àòù à ÑÑÑÐ à 1961 áí áó”.
- 426) Áñáñí þçí à èí èæèí àà í àèàðà. „Í á÷àòù ÑÑÑÐ à 1962 áí áó”.
- 427) „Èñòí ðèý ÑÑÑÐ”, ÷àðáí ù, 1962.
- 428) „È³òàðàóóðí à Óèðàíí à”, 21 òðáí ý 1965.
- 429) „È³òàðàóóðí à Óèðàíí à”, 30 òðáí ý 1961.
- 430) „È³òàðàóóðí àý ààçàòà”, 1961.— ×. 70.
- 431) Í. Àðèùáí èí. „Í àðèñè ç 3ñòí ð³; øèí èè à ÓÐÑÐ”.
- 432) „Ðàäýí ñùèà í ñà³òà”, 25 òðáí ý 1966.
- 433) Àèà.: „Çà³ðí èé í àèàç³à òà 3í ñòðóóó³é Ì 3í 3ñòàðñòàà í ñà³òè ÓÐÑÐ”, òðáí ù, 1965.— ×. 13.
- 434) „Ðàäýí ñùèà Óèðàíí à”, 5 àðáí ý 1964.
- 435) „È³òàðàóóðí à ààçàòà”, 23 æí àòí ý 1963.
- 436) „È³òàðàóóðí à Óèðàíí à”, 23 æí àòí ý 1964.
- 437) Àèà.: „Èí ÑÑ í èóéùóððà, í ðí ñààùáí èè è í àóèà”, Ì., 1963.
- 438) Àèà.: „Í á÷àòù ÑÑÑÐ à 1955 áí áó”.
- 439) „Ðàäýí ñùèà Óèðàíí à”, 5 àðáí ý 1965.
- 440) „Í ðàààà”, 16 àðáí ý 1965.
- 441) „Áùñøáá í áðàçí àáí èà à ÑÑÑÐ”, 1961.
- 442) „Í àðí áí í à òí çýñòáí ÑÑÑÐ à 1965 áí áó”.
- 443) „Áùñøáá í áðàçí àáí èà à ÑÑÑÐ”, 1960.
- 444) „Óèðàíí ñùèà Ì í àà à øèí è³”, èà³òáí ù, 1961.
- 445) Àèà.: „Áí í ðí ñù èñòí ðèè ÈÍ ÑÑ”, ÷àðáí ù, 1967.
- 446) „Ðàäýí ñùèà òñà³òà”, 5 àðáí ý 1962.
- 447) Àèà. í ò³í èè ÓÐÁ à „Èçááñòèýó”, 16 áàðàçí ý 1960.
- 448) A. de Custin. „Journey of our Times”.
- 449) 2. Èàóòí áí. „Òàðí èí í èí àè÷áí èèà ñèí ààðè” (á³æ³í áðàó³ý).
- 450) „Á³ò÷èçí à”, áàðàçí ù, 1963.
- 451) „È³òàðàóóðí à Óèðàíí à”, 5 èðòí áí 1965.
- 452) Òàì æá, 24 èðòí áí 1965.
- 453) Òàì æá, 11 ñ³÷í ý 1963.
- 454) „È³òàðàóóðí à Óèðàíí à”, 21 ñ³÷í ý 1966.
- 455) „Ðí á³òí è÷ à ààçàòà”, 4 áàðñáí ý 1965.
- 456) Ò. Øáá÷áí èí. Ñí áðáí èà ñí÷èí áí èé. Ðàä. Í. Óøàèí á.
- 457) „Ðàäýí ñùèà Ì èñòàóòáí”, 3 áàðñáí ý 1946.
- 458) „Ðàäýí ñùèà èóéùóððà”, 2 áàðàçí ý 1965.
- 459) „Èóéùóððà ³ æèòòý”, 1965.— ×. 25.
- 460) „È³òàðàóóðí à ààçàòà”, 1960.— ×. 80.
- 461) „Ì èñòàóòáí”, ÷àðáí ù, 1964.
- 462) „Ðàäýí ñùèà Ì èñòàóòáí”, 12 æí àòí ý 1946.
- 463) È. Áóñèèñòèé. „Í àðèñ 3ñòí ð³; Óèðàíí è”.
- 464) „È³òàðàóóðí à Óèðàíí à”, 27 àðáí ý 1963.

- 465) Å. Noar eaae÷. „NoaauU í aðí aía Ðí nneé“; Í . Í ³eþeí a. „Í aðeí í æü-
í Úé aí í ðí n“.
- 466) Å³a XVIII nò. aí 1906 ðí eo í á néeseeaae æí aí í aí Ní aí ðó.
- 467) „Náí ðí eé í eí enoaðnoaa í aðí aí í aí í ðí naaÚaí èy“, 1870.
- 468) Í . Í í í í a, „Éí í oí ³nò“, ÷. 120, 1927.
- 469) É. Noae³ í. „Noaouè è ða÷è í á Oeðaeí á“.
- 470) É. Oðí ouéee, „Í ðaaaa“, 12 ea³oí ý 1923.
- 471) „Noar í aðaOe÷añeéé í ð÷að VIII eí í oaðaí oèè ÅÉÍ (á)“.
- 472) „Éí í oí ³nò Oeðaeí è“, 11 aaðaní ý 1961.
- 473) Ó æoðí ae³ „Áí í ðí nÚ Oeéí ní Oèè“, aaðacaí ú, 1950, ó eí eaeéao:
Í . É³ðí í o³ í. „Ðónneay éoeüoðá“; Å. Í aí eðaðí aa. „Åáeéeeé Ðón-
neéé í aðí a“ ³ á ðený÷að ³ í øeo.
- 474) Å. Áí í oí a. „Í aðí çðeoð í í aeéa“ („Å³n í èe“, ea³oaí ú, 1937.).
- 475) a. xèèaeáí eí. „Ní í aaæè“.
- 476) 2. Ooðaaí oá. „Ðoaéí “.
- 477) Í . Éí nòí í aðí a. „Åa³ ðónue³ í aðí aí í nò³“.
- 478) Í . Éí nòí í aðí a. „Éí eaa aeð³y oéðaeí nüet aí í aðí ao“.
- 479) „Í í nêí añeéé Åæaí aaaëuí èe“, 1908.— x. 26.
- 480) É. Oeðí í eðí a. „Áí ní í í eí aí èy“.
- 481) Å. Ç³ í í aü oá. „Å. ². Éar ³ í “.
- 482) Í . Éðoí nüea. „Áí ní í í eí aí èy“.
- 483) Å. Éar ³ í. „Í í aðeí í æuí í é aí ðaí noe aaéeeí ðí nni á“.
- 484) Å. Éar ³ í. „Í ÷enoi oá ðónneí aí ýçÚea“.
- 485) L. Trotsky. „Staline“.
- 486) Å. Aar ³eí. „Áí ní í í eí aí èy“.
- 487) N. Éoe'ý í í a, ó çá³ðí eeo „Ní aí á Åao“, 1922, í ðaaa.
- 488) Í . Í á oáóí í í a, oài æá.
- 489) Å. Áí að³Úaa-Í oøe³ í, oài æá.
- 490) N. xaoí o³ í, oài æá.
- 491) Å. Ónòðyeí á, oài æá.
- 492) 2. Í í o³ o³ í, oài æá.
- 493) „Ní aí á Åao“, 1921.— x. 1.
- 494) Í . Éeþ÷ í ³eí á, oài æá.
- 495) Åaçaða „Áí çðí aeáaí èa“, 16 ÷aðaí ý 1927.
- 496) „Ní oeaéeeñoe÷añeéé aañóí èe“, oðaaaí ú, 1950.
- 497) Å. Oóeuáí í. „Oðè nòí èèöÜ“.
- 498) Í . Éaðaí nüeeé, „Í í áÚé æoðí æe“, oðaaaí ú, 1943.
- 499) Í . Oí enó é. „Í àeái oí á“, 1922.— x. 63.
- 500) a. Áí ø. „Áí á aí ðúaÜ“.
- 501) É. Éí éeí. „Áí ní í í eí aí èy“.
- 502) Å. Noar eaae÷. „Áí ní í í eí aí èy“.
- 503) „Í ðaaaa“, 28 aðoaí ý 1919.
- 504) Åea. æoðí æe Í ON „Í í nãa“, èeí aí ú, 1963.
- 505) „Í í aí á Ðónneí á Nêí aí “, 1 æí aoí ý 1963, Í ýþ-Éí ðe.
- 506) „Ní oeaéeeñoe÷añeéé aañóí èe“, aaðaní ú, 1947.
- 507) J. Spengler. „Jahre der Entscheidung“.
- 508) „Í í aa ðaaa“, 7 oðaaí ý 1917.

- 509) I. I' i' o' o' i' f . „Nĩ aãonēay yōi i' aãaōēy“, ēpōēē 1949.
- 510) „Āĩ ēūōāāēē“, æĩ āōāĩ ũ, 1945.
- 511) „Ī ōāāāā Ōēōāēĩ ũ“, āōāāĩ ũ, 1961.
- 512) ŌĐĀ.— Ō. 2.— N. 183.
- 513) Ī . Āĩ ā÷ōē „Ēāĩ ēĩ ēçĩ ē i' āōāāĩ āay đōññēay ēōēūōōđā ŌĪ Ō āāēā“.
- 514) „Ī ōāāāā“, 21 ÷āđāĩ ŷ 1951.
- 515) Ī . Ē³ōĩ i' o' i' f . „Đōññēay ēōēūōōđā“.
- 516) Āēā.: „Ī đĩ nāā Ūāĩ ēā i' āōēĩ i' āēūĩ i' nōāē“, 1 ēpōĩ āĩ 1930.
- 517) Āĩ NNNĐ „Ī ā Ūānōāāĩ i' i' i' ēēōē÷āñēēā ē ōēēĩ nĩ ōñēēā āçāēyā Ū Ō. Ā. Ōāā÷āĩ ēĩ“.
- 518) J. C. Engel. „Geschichte der Ukraine“.
- 519) Ā. Ēēp÷āāñūēēē. „Ēōđñ đōññēĩ ē ēñōĩ đēē“.
- 520) Ī . Ī i' ēđĩ āñūēēē. „Ēñōĩ đēy đĩ nñēē“.
- 521) Ī . Ī āēĩ āē³ĩ . „Ī i' nēĩ āñūēā đāĩ đ³y 222 Đēĩ ó XVI—XVII nō.“.
- 522) Ī . Ī āēĩ āē³ĩ , đāĩ æā.
- 523) Ā. Ī āē³ĩ ³ĩ . „Nōāđāō Ōēēĩ ōāē ē āāĩ i' i' nēāĩ ēy“.
- 524) F. Paster. „Geschichte der Paste“.
- 525) Ā. Āđēōēĩ . „²ñōĩ đē÷ĩ i' i' đāāĩ ā i' ³ā i' đōĩ ōy đāĩ đ³y 222 Đēĩ ó“.
- 526) „Āĩ ēūōay Nĩ aãonēay Yĩ ōēēēĩ i' āāēy“. — N. 358.
- 527) Ā. Ēāĩ ò'đūĩā. „Ōāđāēōāđ i' đōĩ i' ōāĩ ēē đĩ nñēē ē i' đāāĩ nēāāĩ i' i' ō Āĩ n-ōĩ ēō ā XVI—XVII āāēāō“.
- 528) Ā. Ōĩ āēĩ ā. „Ō÷đāæāāĩ ēā i' āđđēāđōāōā ā đĩ nñēē“.
- 529) Ī . Ī ³ēpēĩ ā, „Ī ÷āđēē ēñōĩ đēē đōññēĩ ē ēōēūōōđ ũ, Ī . Nĩ āđāĩ nūēēē „Đōññēēā i' i' āāāēēē đōēĩ i' ēñāē“.
- 530) Ī . Ī ³ēpēĩ ā, đāĩ æā.
- 531) 2. Āēāāĩ i' ā. „Nĩ ÷ēĩ āĩ ēy“.
- 532) S. Herberstein. „Rerum Moscovitarum Commentarii“.
- 533) W. Morfill. „Slavs“ (in „Encyclopedia Britanica“).
- 534) J. F. Muirhead. „Prussia“, đāĩ æā.
- 535) N. Āāēē÷ēĩ . „Ēāōĩ i' ēñū nĩ ā Ūōēē“.
- 536) Ā. N³÷ēĩ nūēēē. „Đĩ ēñĩ ēyĩ ā“.
- 537) Mon. Germ. Dipl. 1.502.
- 538) Ā. Ī āē³ĩ ³ĩ , đāĩ æā.
- 539) Ī . Ī ³ēpēĩ ā, đāĩ æā.
- 540) Ī ēōđĩ i' i' ēēō Ī āēāđ³ē. „Ēñōĩ đēy Đōññēĩ ē Ōāđēāē“.
- 541) Ā. Ōĩ āēĩ ā. „Ō÷đāæāāĩ ēā Ī āđđēāđōāñōāā ā đĩ nñēē“; Ō. Ōāđĩ i' āñūēēē. „Ēçō÷āĩ ēā Āēçāĩ ōēēñēĩ ē ēñōĩ đēē“; Ī . Ī ³ēpēĩ ā. „Ī ÷āđēē ēñ-ōĩ đēē đōññēĩ ē ēōēūōōđ ũ“; Ā. Āāñōōāāā-Đpĩ ³ĩ . „Ī āçĩ đ nĩ ā Ūōēē“.
- 542) Ā. Ōĩ āēĩ ā, đāĩ æā.
- 543) Ā. Āđēōēĩ , đāĩ æā.
- 544) Ī . Ēĩ nōĩ Ī āđĩ ā. „Ī āĩ yōĩ ēēē nōāđēĩ i' i' ē đōññēĩ ē ēēōāđāōōđ ũ“.
- 545) E. Pelz. „Geschichte Peters des Grossen“.
- 546) Ī ēōđĩ i' i' ēēō Ōōēçĩ nōĩ . „Āā³ āĩ ēĩ āĩ ³ i' āāāçĩ āēē“, (ā „Āēēāç³y“, æĩ ā-đāĩ ũ, 1947.).
- 547) „Ī āĩ çđāĩ ēā i' i' nēĩ āñēĩ ē i' āđđēāđōēē“, āđōāāĩ ũ, 1947.
- 548) Nēĩ āā Ā. Ōĩ āēūĩ ēōēēĩ āĩ , āēā.: Ī . Āđōōāāñūēēē. „²ñōĩ đ³y Ōēđāçĩ ē-Đōñē“.

- 549) Ò. Āī nōī °ānūēēē. „ĀānŪ“.
- 550) Ò. Āī nōī °ānūēēē, òàì æà.
- 551) Ò. Āī nōī °ānūēēē. „Āī āāí ēē ī ēnàòáēý“.
- 552) Ĭ. Āāí ēēāānūēēē. „Ďī nñēý ē Āāđī ī ā“.
- 553) Ė. Ė°ī í òù°ā. „Āī nōī ē, Ďī nñēý ē Ñēāāýí nòāī“.
- 554) Ĭ. Ĭ ī āī ā³í. „Ñī ÷ ēī āí ēý“.
- 555) Ĭ. Āāđōāí. Ĭī āđāí ēā nī ÷ ēī āí ēē.
- 556) Ĭ. Āāēōí³í. „Ĭ ēñūì ā ī ī āđđēī òēçì ā“.
- 557) „Ėēòāđāòóđī āý āāçāòā“, 5 ēēnōī ī āāā 1957.
- 558) Ā. Ĭ ānòāđī āē. „Āī ēōī đ Ąēāāāī“.
- 559) Ĭ. Ĭ āí ēđāōī āā. „Āāēēēēē đónñēēē í āđī ā“.
- 560) Ĭ. Ĭ āí ēđāōī āā, òàì æā.
- 561) Āđī ēāāóç³ Āōđī í. „Ýī òēēēī ī āāē÷ānēēē Ñēī āāđū“.— Ò. 37.— Ñ. 404.
- 562) Ąōđī āē „Çāì ēý ē Āī ēý“, đđāāāí ũ, 1875.
- 563) N. Berdyaev. „The Origin of Russian Communist“.
- 564) Ā. Ĭ āđāæēī ānūēēē. „Ā òēōī Ĭ ī ī òāā“.
- 565) Ā. Ėēþ÷āānūēēē. „Ėōđñ đónñēī ē ēñōī òēē“.
- 566) Ò. Òþò÷āā. „Ñī ÷ ēī āí ēý ē ī ēñūì ā“.
- 567) Ā. Āī í ōī ā. „Ĭ³āñōāāē í āøī; ī ī ē³òēēē“.
- 568) Ĭ. Āāđōāí. „Ñ ōī āī āāđāāā“.
- 569) Ė. Ōī ēñōī ē. „Āī ēí ā ē ī ēđ“.
- 570) Ā. Ōñī āí nūēēē. „Āēāñōū çāì ēē“.
- 571) Ā. Ėī āāēāānūēēē „Ĭ. Ė. Ĭ ēōāēēī ānūēēē“.
- 572) Ĭ. Ĭ ī đī çī ā. „Ĭ ī āāñōū Ĭ ī āē æēçī ē“.
- 573) ß. Ñō°ēēī ā. „Ĭ. A. Āāēōí ēī“.
- 574) Ĭ. Āāí ēēāānūēēē. „Ďī nñēý ē Āāđī ī ā“.
- 575) Ė. Ōī ēñōī ē. „Āī ñēđāñāí ēā“.
- 576) Ò. Āī nōī °ānūēēē. „ĀānŪ“.
- 577) Ā. Ĭ āđāæēī ānūēēē. „Āī ēúí āý Ďī nñēý“.
- 578) Ā. Āī í ōī ā, òàì æā.
- 579) Ò. Āī nōī °ānūēēē, òàì æā.
- 580) Ė. Ėāí í òù°ā, òàì æā.
- 581) Ā. Āí āđā°ā. „Ōūì ā“.
- 582) Ò. Āī nōī °ānūēēē. „Āī āāí ēē ī ēnàòáēý“.
- 583) Ā. Āī í ōī ā, òàì æā.
- 584) Ė. Ė°ī í òù°ā, òàì æā.
- 585) Ā. Ĭ ēī³í. „Ōāđāēōāđēñōēēā ēēòāđāòóđī Ūō Ĭ ī í āí ēē“.
- 586) Ĭ. Āī đūēēē. „Ĭ āāđēē“.
- 587) Ė. Ōī ēñōī ē. „Ĭ ñóŭāññāōþŭāì ñòđī ā“.
- 588) Ĭ. Āāí ēēāānūēēē. „Ďī nñēý ē Āāđī ī ā“.
- 589) Ā. Āī í ōī ā. „Ū ī ōāēā³í ōāđī āō³í í āē³çī“.
- 590) J. Michelet. „Modern History“.
- 591) Ā. Ñòđāōī ā. „Āī đūāā ñ Çāí āāī Ĭ ā í āøāē ēēòāđāòóđā“.
- 592) Ā. Ĭ āýēī ānūēēē. „Đāāí āāòūñý đāí ī“, „Ōī ē ñōī đī í ā“.
- 593) Ā. Ėī çī³í. „Ĭ ā÷āāā ē í ā÷āāōŪ“.
- 594) Ā. Āāī āāđī ā. „Ā ñī ī đāō ī í ā÷āāā“.
- 595) Ė. Ōēōī Ĭ ēđī ā. „Āī ñī ī ī ēí āí ēý“.

- 596) A. Ääí ³ë³í. „Äîñî ïì ëí áí èý“.
- 597) „Í ðàààà“, 26 ëà³ðí ý 1953.
- 598) M. Kerhuel. „Le colosse aux pieds d'argile“.
- 599) Î. Ñàëëëëîä. „Äää Ðîññëè“.
- 600) K. Marx. „The Eastern Question“.
- 601) K. Marx. „Merx Versus Russia“.
- 602) Napoläon Bonaparte. „Lettres“.
- 603) H. Staden. „Aufzeichnungen über den moskowitschen Staat“.
- 604) Î. Äëäí ñüëëë. „Í ðààðàñòàëä í àððëàððà Ì äëàðëý ä Ðîññëþ“.
- 605) Ð. Ëðæäí è÷. „Ðóññëé ä äíñóääðñóäí ä XVII ääëä“.
- 606) G. Fletcher. „Of the Russe Common Wealth“.
- 607) A. Meyerberg. „Relazione“.
- 608) J. G. Korb. „Diarium itineris in Moscoviam Perillustris“.
- 609) J. Just. „Memoires“, 1712.
- 610) J. Michelet. „Modern History“.
- 611) Î. Ì äð÷äí ñüëëë. „Í ðàààä í ðí Ðîññþ“.
- 612) A. de Custin. „Journey of Oue Times“ (ä³ëüí èë í äðäëàç).
- 613) Z. Krasinski. „Memoriali“, 1847–1854.
- 614) W. H. Chamberlin. „Russia's Iron Age“, „Russian Enigma“ (í äðäëàç).
- 615) F. A. Voigt. „Unto Ceasar“.
- 616) A. Stevenson in „US Department of State Bulletin“, 5 ëëñòí í äàà 1962 (í äðäëàç).
- 617) E. Ranschofen-Vertheimer. „Victory Is Not Enough“.
- 618) O. Spengler. „Jahre der Entscheidung“.
- 619) Õ. Ì àñàðëë. „Ñà³ðí äà ðääí ëþð³ý“.
- 620) R. Wraga. „Sowietski ustroj“ (í äðäëàç).
- 621) E. Lyons. „Stalin“ (í äðäëàç).
- 622) D. Piede. „Das russische perpetuum Mobile“.
- 623) M. Mikhailov in „New Leader“, 7.VI.1964.
- 624) M. Mikhailov, òàì æä.
- 625) R. Essen. „Die russische Glaihung“.
- 626) J. Fischer. „Das sind die Russen“.
- 627) M. Nomad. „Apostles of Revolutions“.
- 628) J. F. Fuller. „Russia is Not Invincible“.
- 629) X. Ortega y Gasset. „The Revolt of the Masses“.
- 630) W. N. Bruford. „Chekhov and His Russia“.
- 631) F. Beck. „Russian Purge and the Extraction of Confession“.
- 632) Äëä. ÑÄÕ „×óæëí ð³ í ðí òëðäçí ñüëó ñí ðààó“, 1917.
- 633) F. Utley. „The Lost Dream“.
- 634) Ä. Ðíçäí íä. „Äí í ëàëëëí ñëñ í àðääí äðäí äí è“.
- 635) C. L. Lesur. „Histoire de Cosaques“.
- 636) Ð. Ì äðëí äë÷. „Çäí ëñëë í Ì äëí ðí ñëë“ (í äðäëàç).
- 637) Ð. Ì äðëí äë÷, òàì æä.
- 638) Ä. Ëä³ðëä-Ì ñí íä'ýí äí ëí ä ëëñ³ äí Ä. Ëðä°àñüëí äí 28 äðóäí ý 1841.
- 639) Ä. Ñíëí äëíä. „Í äðëí í äëüí üë äí í ðí ñ ä Ðîññëè“.
- 640) Î. Ä°ððäí. „Äüëíä è äóí ü“.
- 641) Ä. Ì äðäæëí äñüëëë. „Ä ðëðí Ì ïì ðàà“.

- 642) Ê. Ê°í í òù°à. „Áí ñòí è, Ðí ññèý è Ñèàáýí ñòáí “.
- 643) Ā. Ōāāí ōí ā. „Ðí ññèý è ñáí áí āà “.
- 644) Ā. Ōāāí ōí ā. „Ðóññèè è ÷ áéí ááé “.
- 645) Āèā.: „Áí çðí æāáí èā “, 1 æí ñòí ý 1963, í àðèæ.
- 646) „Ost Probleme“, 31.VII.1950.
- 647) A. Tolstoy in „The Slavonic and East European Review“. – Vol. XIX, 1940.
- 648) Ī. Ñàèðèèí ā. „Āāā Ðí ññèè “.
- 649) Ī. ×āāāā°ā. „Ñí ÷ èí áí èý è í èñùí ā “.
- 650) Ā. Ñí èí áéí ā. „Ōðè ðaçáí áí ðā “.
- 651) Ā. Ðí çáí í ā. „Áí í èáèèí ñèñ í àøāāí āðāí áí è “.
- 652) Ā. Ī āñā³í í ā („Ī í āí ā Ðóññèí ā Ñèí āí “, 21 òðāáí ý 1932, í ūp-Ēí ðè.).
- 653) Ā. Ēáí³í. Ñí áðāí èā ñí ÷ èí áí èé. – Ō. XVI.
- 654) 2. Ðí á³í í ā. „Ī àøā í ðāñðóí éáí èā “.
- 655) Ī. Ī āñā³í í ā. „Ī àèèáðýð í èāáí èèñèèð è àèèáðýð ðóññèèð “ („Ī í āí ā Ðóññèí ā Ñèí āí “, 20 ñ³÷í ý 1932, í ūp-Ēí ðè.).
- 656) Ā. Āèøāñèāāòāā. „Ðóññèāý ñèèðèý ó Áí ñòí āāñèí āí “.
- 657) Ī. Āāðāý°ā. „Ñóāúāā Ðí ññèè “.
- 658) Ī. Āàèóí³í. „Áí ā è Áí ñóāāðñòáí “.
- 659) Ā. Ēóí ā÷āðñúèèé. „Ðàèèāèý è ñí òèāèèçí “.
- 660) Ī. Āí ðúèèé. „Ēñí í āāāū “.
- 661) Ī. Āāðāý°ā. „Ðóññèāý ðàèèāèíçí āý í ñèòí èí āèý è èí Ī í óí èñòè÷āñ-èèé àòāèçí “.
- 662) a. Ñí èí áéí ā. (Áí āð°āè÷) „Ī ÷ áðèè í í èñòí ðèè ðóññèí é èèòāðòàòðū “.
- 663) Ī. Ī āððí ā ó ñáíç é í ðí Ī í ā³ 1 òðāáí ý 1908.
- 664) Ī. Ñàèðèèí ā, òāí æā.
- 665) Ī. Āāðāý°ā. „Ēñòí èè è ñí ūñè ðóññèí āí èí Ī í óí èçí ā “.
- 666) Ī. Āāðāý°ā. „Ñóāúāā Ðí ññèè “.
- 667) Ī. ×āāāā°ā, òāí æā.
- 668) Ēí āí èèñò āí āí ÷ èè ā³ā 26 ÷ áðāí ý 1864.
- 669) Ī. Āāðāý°ā. „Āçèàðñèāý è āāðí í áéñèāý áóøā “.
- 670) Ñ. Āí èòð³°āñúèèé. „Ñóāúāū Ðí ññèè “.
- 671) A. Terc (A. Siniaewsky). „Co to jást socijalizm realistyczny“.
- 672) Ê. Ê°í í òù°ā. „Áí ñòí è, Ðí ññèý è Ñèàáýí ñòáí “.
- 673) Ī. Āàèáí ò³í í ā. „×āðí ūøāñèèè è Ēáí èí “, „Āñòðā÷ è ñ Ēáí èí ūí “.
- 674) Ī. Ñàèðèèí ā, òāí æā.
- 675) Ā. Ōāāí ōí ā. „Ðí ññèý è ñáí áí āà “ (í āðāèaç).
- 676) N. Berdyaeu. „The Origin of Russian Communism“ (í āðāèaç).
- 677) Ī. Ñàèðèèí ā, òāí æā (í āðāèaç).
- 678) Ā. Ī āðāæèí āñúèèé. „Ā òèòí Ī í òāā “.
- 679) Ī. Āāðāý°ā. „Āóóí áí ūé èðèçèñ ðóññèí é èí òāèèèāáí òèè “.
- 680) Ā. Ī āñāí í ā, òāí æā (í āðāèaç).
- 681) Ī. Ñàèðèèí ā, òāí æā.
- 682) Ā. Ō°āí ōí ā. „Ñóāúāā èí í āðèè “ („Ī í āūé Ąóóí āè“, èèñòí í āā 1947).
- 683) Ī. Āāðāý°ā. „Ī èðí ñí çāðòāí èā Áí ñòí āāñèí āí “.
- 684) Āèā. èí āí: „Ī ðí ðí ÷ āñèèā ñí ūí“, „Ēí ūí āí ñòāèí ñū“, „Ñāýòāý í í÷ū“, „Ī āā ýóí é òāí í í þ òí èí í é“ òā í í øí òāí ðè.

- 685) ĩ . Ñàèèèíà-Ŭ ààðíí . „Ĭ ĩ ĩ ààóðŬ è ĩ ĩ ĩ ààóðèè” .
 686) Àèà.: „Đĩññèý” , „Āĩçĩ àçàèà” .
 687) Ő . Āĩñĩ òànùèèè . „ĀāñŬ” , „Āðàouý Ēaðāĩ àçĩàŬ” .
 688) W. von Bülov. „Denkwürdigkeiten” , èāĩðāĩ ũ , 1931 .
 689) Ĭ . Őèà÷ĩā . Ĥĩāðāĩ èā ñĩ÷èĩ āĩ èè .
 690) „Āĩèĩñ Ĭ āðĩāā” , 1952.— x. 21 .
 691) Æóðĩ àè „Ĭ ĩñāā” , Āàèèèĩ āāĩ ĩ ā ÷èñèĩ , 1952 .
 692) Ā . Ĭ ĩèũĩ ýè . „Āāĩ Āàèè÷āñòāĩ Ēĩ āòò” , Ĭ . Őĩèñĩ è „Āāĩ ũ Ĭ āòðā” (ĩ ā-ðāèàç) .
 693) Ĭ . Āóĩ ĩĩ . „Āĩñĩ ĩ ĩ èĩ āĩ èý” .
 694) Ĭ . Āèñāèĩ ā ó èèñòĩ āĩā 23 èèñòĩ ĩ āāā 1855 .
 695) Ĭ . Āèèĩ ā . „ÑèèóýòŬ ĩ ðĩðèĩ āĩ” .
 696) Àèà.: „Đòññèāý ĩ ũñèũ” , 20 ððāāĩ ý 1958 , Ĭ āðèæ .
 697) Ĭ . Őĩĩ āàèçāĩ . „Ĭ èñũ ĩ ā Ĭ . Ē . Āèèĩ èè” .
 698) Ő . Őðò÷āā . „Āāĩ āðāòèý Đĩññèè” .
 699) Ā . Đĩçāĩ ĩ ā . Ēçāðāĩ ĩ ĩ ā .
 700) Ā . Őāāĩ ðĩ ā . „Ĭ ðĩ áèāĩ ũ áóáóŬáè Đĩññèè” („Ñĩ āðāĩ āĩ ĩ Ŭā çāĩ èñèè” , āāðāñāĩ ũ 1930 , ĩ āðāèàç) .
 701) Ā . Őāāĩ ðĩ ā . „Ñĩ Ĭ” , „Çā ñāĩ āĩ áó” , āðóāāĩ ũ , 1943 , (ĩ āðāèàç) .
 702) Ā . Őāāĩ ðĩ ā . „Ñóāũāā èĩ ĩ āðèè” .
 703) Ĭ . Āĩ òèòāðĩ ā . „Āóðā Ĭ āðāðáóðāā” .
 704) Ő . Āĩñĩ òànùèèè . „Ĭ ĩ āðĩñĩ è” .
 705) Ā . Ĭ āðāæèĩ āñùèèè . „Āĩèũĩ āý Đĩññèý” .
 706) Àèà.: Ĭ . Ñóāĩ ðĩĩ . „Āĩ āāĩ èè” .
 707) Àèà.: Ĭ . Őðāĩ ā . „Őèðāĩ āóũ ā Ĭ ĩñèāèĩ” . ðāĩ ĩ ĩāāĩ ĩ è èĩòāðáóðóð .
 708) Ĭ . Ĭ āĩ°ĩ èĩ . „Ĭñĩ ðĩý óèðāĩ ĩ ñùèĩ èóèũòðèè” .
 709) Ĭ . Ēĩ ðĩ òùèèè . „Őèðāĩ ĩ ñùèā èĩ èāā” .
 710) J. Just. „Memoires” .
 711) Àèà.: Ā . Ñĩ÷èĩ ñùèèè . „×òæèĩ ðĩ ĩ ðĩ Őèðāĩ ó” ; V. Sichynsky. „Ukraine in Foreign Comments” .
 712) Ā . Āĩèĩ ĩ ñùèā . „Çā ñèèó ĩ ĩ āðāĩ ĩ āó” (ĩ āðāèàç) .
 713) E. Lassota. „Tagebuch” .
 714) Ā . Ñèāèũèĩ āñùèèè . „Ēñĩ ðèý Ĭ ĩ āĩ é Ñā÷è” .
 715) S. Starowolski. „Institutiones militares” .
 716) O. Pirling. „La Russia et la Saint Siege” .
 717) Ĭ . Ĭ ĩ èĩĩ ĩ ñùèā-Āāñèèāĩ èĩ . „Ĭ àèĩ Ĭ çāĩ ĩ ð³çüèĩ Ĭñāððèĩ è” .
 718) P. A. Vimina. „Relazione dell origine e del costumi Cosacchi” .
 719) P. Chevalier. „Histo³re de la Guerre des Cosaques” .
 720) L. Kubala. „Wojna Moskiewska” .
 721) „Āðòèā Ĭ èĩ èñòāðñòāā Ĥñòèèèè”— x. 5852 .
 722) Ā . Ēāĩ çĩ . „Ñòāòùè è ðā÷è ĩ ā Őèðāèĩ ā” .
 723) ā . Őāāè³ĩ āñùèèè . „Ő . Őāā÷āĩ èĩ” .
 724) Ĭ . Āðāāĩ āĩ ĩ ā . „Őāā÷āĩ èĩ , óèðāĩ ĩ ð³èè ³ ñĩ ð³æ³çĩ” .
 725) F. Bodenstedt. „Die poetische Ukraine” .
 726) V. Frantzós. „Die Kleinrussen und ihre Sunger” .
 727) A. Brukner. „Pamitniki literackie” .
 728) Ĭ . Krzyzanowski. „Paralele” .

- 729) F. Bodensadt, òàì æà.
- 730) J. Jahrgang. „Slawische Bidtter“, ÷àðàâí ü, 1865.
- 731) A. Mauritius. „Ukrainische Lieder“.
- 732) Ė. Āāçðò÷ēī. „Ç ī ³ñī āp ī ī ñā³ðāð“, Ī. Ėī Øēōü „Ç ī ³ñī āp ÷āðāç ñā³ð“.
- 733) „Berliner Tageblatt“, 30 ēā³ðāí ü 1920.
- 734) „Free Press“, 1.X.1920, Winnipeg.
- 735) Āēā.: „Ā³ð÷ēçī à“, ēēñōī ī āā, 1958.
- 736) L. Niederle. „Puvod a pocatky slovanu vychodnich“.
- 737) Ī. Āī ðüēēē. Ī ī ēī ī ā ñī āðāī ēā ñī ÷ēī āī ēē (ī āðāēāç).
- 738) P. Rohrbach „Weltpolitischen Wanderbuch“.
- 739) Ī. Āāðāæī ēē, „ðāāýī nüēā Ōēðāī à“, 17 ñāðī ī ý 1946.
- 740) „Ė³ðāðāðōðī à āāçāðā“, 15 ñāðī ī ý 1946.
- 741) „Ė³ðāðāðōðī à āāçāðā“, 12 āāðāñī ý 1946.
- 742) „Ė³ðāðāðōðī à āāçāðā“, 26 āāðāñī ý 1946.
- 743) „Ė³ðāðāðōðī à āāçāðā“, 25 ÷āðāī ý 1946.
- 744) „Ė³ðāðāðōðī à āāçāðā“, 19 æī āōī ý 1946.
- 745) „ðāāýī nüēā Ōēðāī à“, 20 āāðāñī ý 1946.
- 746) „ðāāýī nüēā ī ēñāðōōāī“, 8 æī āōī ý 1946.
- 747) Ōðāāēē ŌĖ ĖĪ Ō. Āēā. òàì æā.
- 748) „Ė³ðāðāðōðī à āāçāðā“, 5 āāðāñī ý 1946.
- 749) Ī. Ñī ēī ī ī ī ā, „Ė³ðāðāðōðī à āāçāðā“, 19 āāðāñī ý 1946.
- 750) „ðāāýī nüēā ī ēñāðōōāī“, 17 āāðāñī ý 1946.
- 751) Āēā.: Ç × Ī ŌĪ „Ōēðāī nüēā Ī ī āñāī nüēā Āðī ³ý“.
- 752) V. Kosyk „Concentration Camps in the USSR“.
- 753) Ī ðī ī ī ñēī āñüēō ēāōī ðāō āēā.: A. Ėī ýæēī nüēēē. „Ī à āī ³ ÑÑÑĐ“; 2. Ī ³ī ÷ōē. „359 āī ³ā ñī ā°ñüēēī ā'ýçī āī“; Ñ. Ī ³āāāēī ēē. „Ōēðāī - nüēā ³ī òāē³āāī ò³ý ī ā Ñī ēī āēāō“; Ī. Øēāāðēī. „Ōðā-Ī °÷ī ðñüēēē ēī ī òāā³ð“; A. Ōðī āī. „Ī ³ā ī ðāī ī ðī ī Āāī āāðē“; A. Ōðī āī. „Ėðī ā ³ āóā³ēēý“; S. Pidhaynyj. „Islands of Death“; N. Prychodko. „One of the Fifteen Millions“; B. Roeder. „Katorga“; I. Mackiewicz. „Kontra“; E. Lipper. „Eleven Years in Soviet Camps“; V. Kosyk. „Camps de concentration en URSS“.
- 754) A. Gide. „Return From the USSR“.
- 755) 2. Āçpāā („Ė³ðāðāðōðī à Ōēðāī à“, 1962.— ×. 97, ī āðāēāç.).
- 756) „Ī ðāāā“, 14 āāðāñī ý 1960.
- 757) „ðāāýī nüēā Ōēðāī à“, 1 ēēñōī ī āā 1962.

ÇÌ ²ÑÒ

Åñòóí	3
2. Í î õî äæáí í ý ì îñêàèí à	10
II. Ì î äà ³ è³òáððàóóðà ì îñêàèí à	18
III. Èääáðñòáí ³ áí èí òðçòáí ì îñêàèí à	30
IV. Åàçàèàní ³ñòù ³ çèí á³éñòáí ì îñêàèí à	35
V. Åàçáí æí èòòáí ³ ðí çí òñòà ì îñêàèí à	45
VI. Æí ðñòí è³ñòù ì îñêàèí à	59
VII. Ðàáñòáí ³ ááñí îð³ý ì îñêàèí à	73
VIII. Åððæááí èé èää ì îñêàèí à	85
IX. Óáí ð÷à ýèí á³ñòù ì îñêàèí à	98
X. Çàè³çí à çàá³ñà ì îñêàèí à	112
XI. Bí è÷àðñòáí çàäèý ì îñêàèí à	121
XII. Çàáðáí èòòáí ì îñêàèí à	161
XIII. Èí èí í ³æ³çì ì îñêàèí à	182
XIV. Ñí áðòí í îñí ³ñòù ì îñêàèí à	205
XV. Ì îñêí áùáí í ý	232
XVI. Í àó³í í àé³çì ì îñêàèí à	253
XVII. Ì áñ³áí ñòáí ì îñêàèí à	265
XVIII. Áóóí áí ³ñòù ì îñêàèí à	288
XIX. ²í í çáí ò³ í ðí ì îñêí áñòáí	307
XX. Ì îñêàèí è í ðí ì îñêí áñòáí	327
XXI. Ðóéí ³áí èé ì îñêí áñòàà	351
Í ðèì ³òèè	392

Í áóēīāī-īīīōēýđī ā āēāāī í ý

ØÒĀĪ Ā Ī āāēī

Ī Ī ÑĒĪ ĀÑÒĀĪ

éīāī īīōīāāāī í ý, çì ³ñò, ôīđī è é ³ñōīđē÷í ā òýāē³ñōū

Āēāāī í ý ÷āòāāđòā

Đāāāēö³ý Āīēīāēī ēđā ĒĪ ĀĐÓÍ Ā

Ī āēēāāēī ēā ĩ ēđīñēāāā ĩ āđēīþēā

ĀŌ «Ā³āđīāāāī í ý» çāñīīāāī ā 21 ēēñōīīāā 1991 đ.
Ī āđōīī òā Ī ēāēñāī āđīī Āīāēēāī è, Āāñēēāī ²āāī èøēī ēī

Ī đāçēāāī ò ò³đī è Āāñēēū ²āāī èøēī
Āīēīāī ēē đāāāēōīđ ßđīñēāā Đāāāāē÷-Āēī í ēōūēēē
Āēđāēōīđ ò³đī è ²āīđ Āāāēē
Ēīđāēōīđ í āòāēý ĩ òñ³ē÷óē

Ī ³āīēñāīī āī āđōēó ç āīōīāēō ā³āīīçēòēā³ā 17.02.2003.
Ōīđī āò 60x84 1/16. Ī āī³đ īōñ. ¹ 1. Āāđī³đōđā SchoolBookC.
Ī òñāōī ēē āđōē. Ōīīāī. āđōē. āđē. 24,03. Ī āē.-āēā. āđē. 24,36.
Ī āēēāā 3000 īđēī. Çāī. ¹ 14-3.

Āēāāāī è÷ā ò³đī ā «Ā³āđīāāāī í ý»
82100, ĩ. Āđīāīāē÷, áóē. Ò. Øāā÷āī ēā, 2.
Ōāē. (office): (03244) 2-17-94, 3-73-59. Ōāēñ (office): (03244) 3-72-93.
79049, ĩ. Ēūā³ā-49, āā/ñ 10480.
Ōāē./Ōāēñ (āēāāāī è÷ēē ā³āā³ē): (0322) 40-59-39.
E-mail: babyk@lviv.farlep.net

ĀĀĐ «Ēūā³āñūēā ēī ēāēīāā Òāāđēēā «Āðēāñ»
79005, Ēūā³ā, áóē. Çāēāī ā, 20.
Ōāē.: (0322) 76-45-80. Ōāēñ: (0322) 76-47-84.

ØÒÀĬ Ā Ĭ āēĭ

Ø89 Ĭ ĩñēĭāñòāĭ: ēĭāĭ ĩĭōĭāæāĭ ĭŷ, çĭ ³ñò, ôĭðĭ è é ³ñòĭðē÷ĭ à òŷāē³ñòū: Āēāāĭ ĭŷ ÷àðāððà.— Āðĭāĭáē÷: Āēāāāĭ ē÷à Ò³ðĭ à „Ā³āðĭāæāĭ ĭŷ“, 2003.— 412 ñ.

ISBN 966-538-141-5

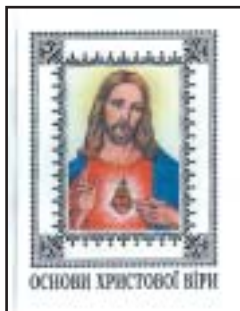
Ó ēĭēç³ ĭ à áāāāōĭĭ ó ³ñòĭðē÷ĭĭĭ ó ĭ àðāð³āē³, òāēòāð, ñā³ā÷āĭ-ĭŷō ÷ēñēāĭ ĭēð ðĭñ³ēñūēēð òà çāēĭðāĭĭĭēð āāōĭð³ā āĭ āē³çòĭpòūñŷ ĭ āðāāōĭ ĭāē, āēōĭēē, çāēĭĭĭĭ ³ðĭĭñò³ āēĭēēĭāĭ ĭŷ, ðĭçāēðēð ³ çāĭā-ĭ āāð ðĭñ³ēñūēĭ; ³ĭ ĭ āð³ĭ. Āāōĭð ç ĭ ĭ çēð³ē ĭ āðð³ĭ òà Óēðāĭĭ è āñāā³÷-ĭĭ ðĭçāēŷāā° ³ñòĭðē÷ĭ ā ĭ ³ā ðóĭ òŷ āēçāĭēūĭ ēð çĭ āāāĭ ù ñāĭāĭ ĭ āðĭ-āð çā çāĭāóòòŷ ĭ āçāēāāĭ ĭñò³, ñòāĭðāĭ ĭŷ óēðāĭĭ ñūēĭ; āāðæāāē, ĭ ðĭ-ðĭēó° ĭōĭ° ĭ āðāĭ ĭāĭ ā çāāāððāĭ ĭŷ. Õŷ ēĭēāā ° ñēĭðĭ÷āĭ ēĭ āāð³-āĭ òĭĭ àēāāĭ ĭŷ 1968 ðĭēó, çä³ēñĭ āĭ ā ā Òĭðĭĭĭ (Ēāĭ āāā). Çĭēðāĭ ā, āēēð÷āĭ ĭ ðŷā āēēĭðēñòāĭ ēð āāōĭðĭĭ ĭ āðāð³āē³ā òĭāĭ÷āñĭĭĭ ðāāŷĭ-ñūēĭ; ĭ ðāñē, ŷē³ ñĭ ðĭñòĭāāĭ ³ ĭ ēēĭĭĭ ÷āñó, āððāðēēē ñāĭĭ āēðð-āēūĭ ³ñòū.

Ēĭēāā ðĭçðāōĭāāĭ ā ŷē ĭ à òāð³āð³ā — ³ñòĭðēē³ā, ĭ ĭē³òĭēĭā³ā, òāē³ ĭ à Øēðĭēĭāĭ ĭ āñĭāĭāĭ ÷ēðā÷ā.

Ø 0503020902-3 Āāç ĭāĭēĭðāĭ ĭŷ
2003

ĀĀĒ 63.3(ðĭ ñ)
ÓĀĒ 94(470+571)

ÀÈÄÄÁÍ È×À Ò²ÐÌ À «Â²ÄÐÎÄÆÁÍ Í Ò» **Ì ÐÎÌÌÍÓª ×ÈÐÀ×ÀÌ ÑÃÎ - ÈÍ ÈÆÈ:**

Ì. Ì èíèà ÑÃÍ ²À, òÌÒ.

Ì ÑÌÌàè Òðèòòáí; á³ðè

Ó òùÌ ó àèääíí³ ÷èðà÷ çíàèàá áíòòóíí³ é í àðà-
 èííèà³ á³áííá³³ í à òèðáííý, ïíá'ýçáí³ ç òòòò
 Òðèòòáí; á³ðè³ í àóèè, ç æèðòýì çà Áíæèì è
 çàèííàì è, ç òðèòòèýí ñùèè ðíçóí³ííý ì àðè
 ñáí ñò áóòòý èðàèí è á çáí ïì ó ñá³³.
 Èí èæèà òèèàáá à àèý ðàè³áèíí; ñàì ïíñá³ðè.

ISBN 966-538-010-9

Òíðì àò: 70x108 1/32. Í áñýà: 188 ñ.

Öíá: 1-50 áðí.

Æèðòý ²ñòñà Òðèòòà

Ì àòà ò³; èí èàè – çíàðàçèðè àèý á³ðàè áíðèèü-
 ííáí á³èó³ ó÷í³à ïí÷àðèíàèò, ñàðàáí³ò èèàñ³à
 á³èííà æèðòý ²ñòñà Òðèòòà íà çáí è³, ýè áííí
 ïíèíáí à ííáíí ó çáííá³³. Èí èàà á èðòòà-
 ðàí³è òíðì³ ïíèàçò³ áñ³ áíèíáí³ ïíá³; ç æèðòý
 ²ñòñà Òðèòòà – Ñèí à Áíæáíáí.
 Èí èàà ïíñèòæèòò çààà÷áíí ï³çíáííý ÷èðà÷ à
 ïðì æèðòý òà á³ýèí³ñòù ²ñòñà Òðèòòà³ áóàà áó-
 æà èíðèíííð øèíèýðàì àèý àèà÷áííý ïðàáì àòò
 „Òðèòòèýí ñùèà áòèèà“.

Òíðì àò: 84x108 1/32. Í áñýà: 134 ñ., ç³è.

Öíá: 50 èíí.

²ñòíð³ý Óèðà;í è

Öý èí èæèà ðíçðàòíááí à àèý á³ðàè áíðèèüíáí
 á³èó³ ó÷í³à ïí÷àðèíàèò èèàñ³à. Ð³áí à ²ñòíð³ý
 á èíðìðèíí ó íàèýá³ ïíáàòòòñý ó áíòòóíí³è àèý
 ì àèà÷³ òíðì³.
 Èí èàà áóæà èíðèííà ýè àèý àèà÷áííý ²ñòíð³;
 ñáí³; èðà;í è, òàè³ àèý íáíèíáííý òáíð³à ïíðáí³
 „²ñòíð³ý ð³áííáí èðàð“ à ì íèíáèòè èèàñàò.

Òíðì àò: 60x84 1/16. Í áñýà: 48 ñ., ç³è.

Öíá: 25 èíí.

Äö. Äi èððí Äí í Öí Ä

Äóó í àðî¿ äääí eí e

„Í enää öp eí eäó äëý í áí í í äeð, áí í áí í í äeí èeð ää-í í çääððeðe í í í áí á; ... „í á äeí äää° áí áí ðeðe é ðaäe-ðe ç näääeí è í ðí nääö, ç nääí èí è í ðí nääöeí, ç ðí çáé-í èeäí è í ðí í èð³ ç áí áó, ç ääçñí ðí í í èí è í ðí í í áí æ-í³ñóó. Çääððeðe ... áí øëýðeí èð; ... áí í öäðeð³ çðý-÷eð; ... áí í öæí³ð. Äí ðeð, ýe³ í í eèeäí³ ñoái ðeðe í í-áo èànóó „éó÷÷eð èpääé“ – °æí eé í äýe ó áí äää³eü-í í í ó öaíñ³ í eí³ðí úí áí áí ý“.

Öí ðí àð: 60x84 ¹/₃₂. Í äñýä: 342 ñ.

Ö³ í à: 0-50 äðí.

Í eää ÄÄÄÄí, Çáí í í ÄÖÇÄð, Áí äääí ×ÄðÄÄÉ

Èeöað³ äóóó

Éí eæeä í³ñeöú ñäð³p ñoäðeä ðà äñá í ðí öeðä¿í ñü-èeð í èñúí áí í èe³á-í äó³í í äe³ñó³ä, Çí öaí ðeðe í á áí³äðäð³ (ä.í äeäí pè, È.í íñáí aç, Þ.Èeí á, Í.Í eü-æe÷, Í.Öæ³ää). Öæí æ ó çáðí èeð í í ääpöuny ää-ýe³ í á äðóeí ääí³ á Öeðä¿í³ öaí ðe Þ.Äðääí á, ä.í äeäí pèä, È.í íñáí açä, Þ.Èeí è.

ISBN 5-7707-7766-4

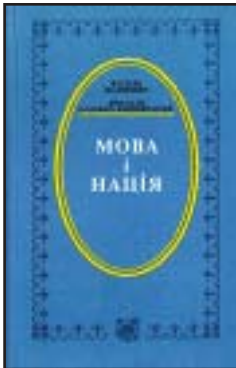
Öí ðí àð: 84x108 ¹/₃₂. Í äñýä: 288 ñ., ç³ è.

Ö³ í à: 2-50 äðí.

Ääñeü² ÄÄí ÈØÉí,

ßðíñeää ðÄÄÄÄÉ×-ÄÉí í ÈÖÜÉÉÉ

Ì í ää³ í äó³ý

Í ðí í í í í ääí á í ðaöý á eäeí í³÷í³e öí ðí³ ðaç ðeðí-eí äeñá³ðeð° í í áí çí ää÷ó í ðí äeäí äðeðö, í í áí ýçá-í ó³ ç ñóððp, ðí eèp ðà öí eð³í³ öaí í ýí í í äe ä ñóní³eüñä³, ðí çeðeäáá í äoáí³çí ääí äó³í³ äe³çä-ö³¿ í äðí äó í á í í áí í í ó³ ðóí³, í í ää³ í äóeí äeé í ääð³äe, í áí äó³áí èe eí æí í í ó³ äðí í ääýí eí í ä³ äëý äeðí äeäí ý í í áí çí ää÷í áí ñáðí äeýäó, í äeäæ-í í áí ñöäæeäí ý áí ð³áí í¿ ðà³í øeð í í á.

ISBN 5-7707-5898-8

Öí ðí àð: 84x108 ¹/₃₂. Í äñýä: 218 ñ.

Ö³ í à: 1-50 äðí.

Êí èàè Àèààí è÷î ò³ðì è «Ã²ÃðÎ ÄÆÁÍ Í ß» ì îæí à ì ðèààòè ì î ì àððàðóóí éó:

Àèààí è÷à ò³ðì à «Ã²ððî àæáí í ý»
(82100, ì . Äðîäî àè÷ Ëüà³àñüèîî ï áè., áóè. Ò. Øää÷áí èà, 2. Òàè.: (03244) 2-17-94).
Ð/ð 26006319810390 ó Äðîäî àèòüè³é ò³èî Æ Ò «Ëððàèò Ááí è (Óèððàí à)».
Ì ÕÎ 325202. ÇËÎ Î 22407558
ç î î ì òèî þ ò í èàò³æð³: çà (àèàçàòè è³èüè.) î ðèì . éí èàè (àèàçàòè í àçàò éí èàè);

îððèì àòè ì î øîî þ:

- çàì î àèðè èí èàè ì îæí à çà àððàñàì è òà òàèàðîí àì è –
1. Áààèè ²áð ð (òàè./òàèñ ò Ëüàîä³: (0322) 40-59-39): à/ñ 10480, ì . Ëüà³à-49, 79049;
2. Í àä³ý Äîéýí ñüèà (òàè. ò Äðîäî àè÷÷³: (03244) 2-17-94): 82100, ì . Äðîäî àè÷÷³
Ëüà³àñüèîî ï áè., áóè. Ò. Øää÷áí èà, 2. Ä Ò «Ã²ððî àæáí í ý»

ì î àèàèððîí í³é î î øð³ –

babyk@lviv.farlep.net (òàì à: books)

ì ðèààòè à éí èæéí àèò ì àààçèí àò ó ì òòàò:

Äðîäî àè÷

Àèààí è÷à ò³ðì à «Ã²ððî àæáí í ý» (áóè. Ò. Øää÷áí èà, 2. Òàè.: 2-17-94)

²ááí î-Õððî è³àñüè

ÏçÎ Ä «Äðèà» (áóè. Ä³÷ààèé ì àéááí , 3. Òàè.: 3-04-60)

Ëèä

ÕÎ Ä «Ëí èààðí ý «Ñýéáí» (áóè. Ä. Áàñèèüè³àñüèà, 6. Òàè.: 235-61-44)

Ëüà³à

ÏçÎ Ä «Óèððàí ñüèà éí èààðí ý» (ì ð. Øää÷áí èà, 8. Òàè.: 79-86-52),
ì î «Ð³àè³ñí à éí èàà» (ì . Ëüà³à, áóè. ². Õääððî àà, 21. Òàè.: 74-14-93),
ÏçÎ Ä «Áí áé» (áóè. Óðððáí °àà, 52/7. Òàè.: 35-12-93),
ÏçÎ Ä «Äéí áóñ» (ì è. Áàèèòüèà, 12. Òàè.: 74-01-77),
ì î «×èòàèüí ý» (áóè. Ä. Áéí í è÷áí èà, 12. Òàè.: 72-68-36)

Òàðîí î³èü

ÕÕÎ , 2-é î î á.: à³àà³è «Ñà³é áí ñáí áí» (áóèüà. Ò. Øää÷áí èà, 12. Òàè.: 22-55-42),
ÕÎ Ä «Äèóððà» (áóè. Ëóé³ýí î àè÷÷à, 3à. Òàè.: 25-88-80)

×àðèèèè

Ì óçáé «Ëí áçàððý» (áóè. Áàéèè Àèðî àààòüèîî äî, 37. Òàè.: 35-52-11)

Áóáüí î ðàçîí ì !

Ñà³é áí ñáí áí – ó áí î ñò³ ñèèà: í àøà³ í àøîî àððæààè!

ISBN 966-538-141-5

9 789665 381419 >